

ЕКОНОМІЧНИЙ СЛОВНИК

Бажківська справа
Фотодовгий релієф

Українсько-американсько-російський

ЕКОНОМІЧНИЙ СЛОВНИК: банківська справа, фондовий ринок

(українсько-англійсько-російський тлумачний словник)

Видавничий будинок
«Максимум»

Економічна
думка

Київ, 2000

65.0я2

ББК 65.262я2я7

А47

Рецензенти:

Сугоняко О. А., Президент Асоціації українських банків;

Огородник С. Я., доктор економічних наук, професор, Київський національний економічний університет;

Омельченко Л. Ф., доктор філологічних наук, професор, Київський лінгвістичний університет;

Ріппа С. П., доктор економічних наук, Науково-дослідний центр Академії державної податкової служби України;

Шокун В. В., доктор економічних наук, професор, НДФІ при Міністерстві фінансів України.

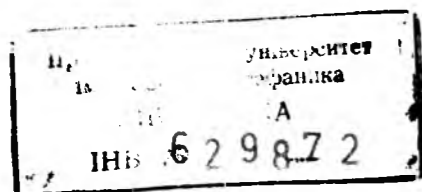
Алексєенко Л. М., Олексєенко В. М., Юркевич А. І. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник). — К.: Видавничий будинок «Максимум»; Тернопіль: «Економічна думка», 2000. — 592 с. ISBN 966-7411-79-6

Вперше виданий економічний словник включає терміни з основних напрямків банківської справи та фондового ринку.

Видання, що містить понад 3500 термінів та 1500 скорочень, стане надійним помічником для фінансистів, банкірів, учасників фондового ринку, державних службовців, викладачів та студентів вищих та середніх навчальних закладів.

Рекомендовано:

Вченою радою Тернопільської академії народного господарства

ISBN 966-7411-79-6

ББК 65.262я2я7

А47

© Економічна думка, 2000

© Видавничий будинок «Максимум», 2000

ЗМІСТ

Передмова	6
Розділ I	9
Тлумачення термінів з основних напрямків банківської справи та фондового ринку	
Розділ II	225
Англійсько-українсько-російський економічний термінологічний словник	
Розділ III	507
Загальноприйняті умовні скорочення	
Розділ IV	561
Алфавітний покажчик	
Бібліографія	588

ПРОФЕСІЙНИЙ БАНКІВСЬКИЙ СЕРВІС

Розвиток ринкових відносин у незалежній Україні суттєво посилив інтерес до проблем фінансових та грошово-кредитних взаємозв'язків, діяльності комерційних банків, фондових бірж та інших фінансових інститутів.

Вивчення і розуміння основних сегментів фінансового ринку вимагає системного підходу до визнання відповідної термінології, осмислення сучасної ділової української мови та адаптації іноземних термінів до нашої дійсності.

Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник) – одне з небагатьох в Україні й одне з перших у представленні тематики україномовних видань подає визначення та розкриває значення банківських термінів з перекладом російською та англійською мовами.

Науковці та фінансові фахівці давно чекали появи спеціалізованих економічних словників, які б стали надійним порадищем кожному, хто поєднав своє життя і діяльність з фінансами та банками. Висловлюючи вдячність авторам цього видання, ми маємо надію, що словник стане джерелом знань для великого кола читачів, буде вірним супутником та порадищем у прийнятті ділових рішень, задовольнить зростаючі потреби широкого кола користувачів, перш за все працівників банків, бірж, інших фінансових установ, підприємців, наукових працівників, перекладачів, журналістів, викладачів, студентів і всіх, хто цікавиться проблемами економіки.

*З повагою,
Голова Правління
АБ "Укрпрофбанк"
Л. Мілевський*

 АКЦІОНЕРНИЙ БАНК
УКРПРОФБАНК

м. Київ, вул. М. Раскової, 15
тел.: (044) 517-6553,
факс: (044) 516-8663

Передмова

Цей словник є зібранням сучасних наукових тлумачень термінів, які часто використовують у банківській справі, фінансовій сфері, на фондовому ринку та при дослідженні економічних процесів у цілому (відповідно до вимог сьогодення автори замінили застаріле тлумачення згаданої лексики на нове).

У першому розділі українські терміни розташовано за абеткою, потім — їхні відповідники англійською і російською мовами, далі — тлумачення українською мовою. У випадку можливості кількох тлумачень їх подано у порядку, що відображає зміст указанного терміну від загального уявлення до часткового або за частотою вживання, наприклад:

Аванс, попередня оплата (advance, advance payment, prepayment, payment on account; аванс, предварительная оплата) — сума грошей, яку заздалегідь сплачує одна сторона договору другій у рахунок майбутніх платежів (за виконані роботи, придбані матеріальні цінності, надані послуги тощо); див. також **аванси, авансовані засоби/кошти, авансувати, строковий аванс.**

Частина термінів і тлумачень містить посилання на супутні вислови та значення, а також загальноприйняті позначки, виділені курсивом (*фін.* — фінансовий термін, *амер.* — американський термін, *юр.* — юридичний термін, *англ.* — англійська мова тощо), наприклад:

“Автоматичне завершення” (automatic perfection амер.; “автоматическое завершение”) — автоматичне одержання кредитором пріоритетних прав відносно застави (заставного майна); наприклад, при продажу товарів у кредит; див. також **“завершення”, “завершення через володіння”.**

У другому розділі подано англійські відповідники (по можливості зі скороченнями) українських термінів з першого розділу, інші англійські слова та вислови з їхніми українськими та російськими відповідниками (часом зі стислим тлумаченням), наприклад:

A1, A one — 1) 1-й клас у реєстрі Ллойда; 1-й класс в регистре Ллойда; 2) першокласний; первоклассный; (див. також **E**).

Account current, AC, A/C, a/c, a. c.; current account, CA, C/A, c/a, c. a. — 1) поточний рахунок; текущий счёт; 2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 3) контокорент; контокоррент; 4) банківський вклад; банковский вклад; 5) *амер.* відкритий рахунок; *амер.* открытый счёт.

Терміни-омоніми позначено порядковим числом, наприклад, **Акт1, Акт2.**

Багатозначні терміни позначено на підставі значень, доступних авторам словника на момент його укладання.

Комп&ньон™

АВТОРИТЕТНЫЙ ДЕЛОВОЙ ЖУРНАЛ

«Компаньон» — деловой еженедельный журнал. В каждом номере — эксклюзивные материалы из сферы политики и бизнеса, необходимые для принятия стратегических и тактических бизнес-решений: анализ фактов, прогнозы, оценки экспертов, бизнес-образовательные статьи. В рубрике «Собственность» информация, необходимая в частной жизни.

«Компаньон» — инициатор создания и распространения прейскурантов: ежеквартального «Банковский рейтинг» и ежегодного «Рейтинг промышленных предприятий Украины».

Читатели делового журнала «Компаньон» — владельцы и руководители компаний, ведущие специалисты, эксперты, политические деятели, госслужащие.

Для размещения рекламы звоните:
тел.: (044) 267-64-33, 267-65-15,
267-65-14, 267-65-10.
E-mail: komp@maximum.com.ua
www.maximum.com.ua

ПРАКТИКА ЭФФЕКТИВНЫХ РЕШЕНИЙ

Розділ І
Тлумачення термінів з основних
напрямків банківської справи та
фондового ринку

А

Аберация (**aberration**; **аберрация**) — відхилення (*від стандарту тощо*); отклонение (*от стандарта и т. п.*).

Аболіція (**abolition, abolishment**; **аболиция**) — скасування *чого-небудь* (закона, рішення, ухвали тощо).

Абонемент (**subscription, sub, sub., subs, subs.**; **абонемент**) — право користування *чим-небудь* на певний строк/термін.

Абонент (**subscriber**; **абонент**) — особа (фізична, юридична), яка має абонемент.

Абонувати (**to subscribe, to take out booking**; **абонировать**) — одержувати що-небудь за абонементом.

Абrogация (**abrogation**; **аброгация**) — скасування (відміна) застарілого закону або внесення часткових змін до нього.

Абсолюція (**absolution**; **абсолюция**) — *юр.* постанова суду, що звільняє підсудного від покарання.

Аваліст, вексельний поручник/поручитель (**avalist; авалист, вексельный поручитель**) — 1) особа, яка видає аваль; 2) особа, яка здійснює вексельне поручництво (аваль); може приймати на себе відповідальність за виконання зобов'язань будь-якої зі сторін, зобов'язаних за векселем: акцептанта, векселедавця, індосанта; об'єм і характер відповідальності аваліста відповідає цим показникам відповідальності особи, за яку видано аваль; аваліст, який оплатив вексель, має право вимагати відшкодування від особи, за яку він дав, а також від осіб, відповідальних за останнім.

Аваль, вексельне поручництво/поручительство (**aval; аваль, вексельное поручительство**) — 1) письмове поручництво (гарантійний запис) за векселем, що здійснює третя особа (аваліст), яка бере на себе відповідальність за виконання вексельних зобов'язань іншої особи — акцептанта, векселедавця, індосанта; 2) вексельне поручительство банківської установи, за яким вона бере на себе оплатити вексель у разі неоплати його боржником у встановлений строк/термін; наприклад, при авалі банк гарантує виплату клієнтом боргу за векселем і несе відповідальність нарівні з боржником; гарантію надає третя особа чи навіть одна з осіб, які підписали повністю вексель або щодо частини вексельної суми за допомогою авалю; 3) банківська гарантія щодо здійснення платежу за векселем; див. також **алонж, банківський вексель, безумовний вексель, бланковий вексель, бронзовий вексель, вексель, визнаний банком, інкасаційний вексель, місцевий вексель, направлений вексель, переказний вексель, прострочений (протермінований) вексель, товарний вексель, фіксований вексель, фінансовий вексель; банківське дисконтування векселя, банківський акцепт векселя, векселедавець, векселедержатель, вексельна дата, вексельна мітка, вексельний кредит, вексельний поручник/поручитель (аваліст), погашення векселя, секунда векселя; “без права протесту”, безапеляційний дисконт, бланковий індосамент, бони, боргове зобов'язання, викупна ціна, викупний фонд (фонд погашення), грошовий трансфер,**

гарант векселя; дисконт; доміцилій, доміциляція, “з обмеженою відповідальністю”, індосамент (жиро, передавальний напис), індосант (жирант, наступний векселедержатель), індосат (жират, останній векселедержатель), індосация, камбіо, комерційні папери; на вимогу (на подання, на пред'явлення, готівкою), номінал (номінальна вартість), обмежений індосамент, представницький індосамент, порівняльна вартість, рекамбіо, ремітування, римеса, тверда позиція, умовно фіксована застава

Аванс, попередня оплата (**advance, advance payment, rpayment, payment on account; аванс, предварительная оплата**) — сума грошей, яку заздалегідь сплачує одна сторона договору другій у рахунок майбутніх платежів (за виконані роботи, придбані матеріальні цінності, надані послуги тощо); див. також **аванси, авансовані засоби/кошти, авансувати, строковий аванс.**

Аванси (**advances, receivables; авансы**) — стаття фінансового балансу, в якій об'єднано усі надані аванси і кредити; див. також **аванс, авансовані засоби/кошти, авансувати, строковий аванс.**

Авансований податок (**withholding tax; авансированный налог**) — один з видів попередньої (авансованої) сплати податків.

Авансовані засоби/кошти (**prepaid expenses; авансированные средства**) — витрати, виконані авансом, облік яких передбачено у наступному балансовому періоді, а не у поточному (наприклад, дивіденди, рента, виплачені авансом); див. також **аванс, аванси, авансувати, строковий аванс.**

Авансувати (**to advance money to; авансировать**) — видати (надати) аванс; див. також **аванс, аванси, авансовані засоби/кошти, строковий аванс.**

Авантаж (**advantage, fine; авантаж**) — 1) вигода, користь; 2) сприятливе становище.

Авераж (**averaging; авераж**) — біржова операція, спрямована на купівлю одних і тих самих акцій на певну суму постійно через визначений проміжок часу; при цьому клієнту надають певні пільги.

Аверажний (усереднений) строк/термін (**average term; аверажный/усредненный срок**) — проміжки часу (періоди) поетапної оплати кредитів; **види:** 1) місячний; 2) кварталний; 3) піврічний; 4) річний; див. також **строк/термін амортизації, строк/термін корисного використання, строк/термін кредиту, строк/термін облігації, строк/термін платежу.**

Авіанакладна, авіаційна накладна (**airway bill, AWB; авианакладная, авиационная накладная**) — 1) рахунок-накладна для відправки вантажу (товару) літаком; 2) транспортний документ, що підтверджує відправку вантажу (товару) літаком.

Авізо (**advice, ad; letter of advice, l. a.; авизо**) — 1) письмове повідомлення, що надсилає один контрагент іншому, про зміни у становищі взаємних розрахунків, про переказ грошей, надіслання товарів тощо; містить порядковий номер, дату, назву виконаної операції, суму коштів, розрахункові рахунки і дані сторін (контрагентів — платника та одержувача тощо); 2) повідомлення про здійснення угоди.

Авізувати (**to advice; авизовать**) — 1) надіслати авізо; 2) повідомити контрагента про здійснені операції на його рахунок.

Авіста (**aviso, vista; ависта**) — напис на векселі (або на якому-небудь іншому документі грошових розрахунків), який повідомляє про те, що оплата цього документа повинна бути виконана при його поданні (пред'явленні) чи після закінчення певного строку/терміну з дня його подання (пред'явлення).

Автаркія (**autarchy, self-sufficiency; автаркия**) — 1) політика господарського відособлення країни, створення замкнутої самозабезпечуваної економіки; 2) економічна замкнутість: на державному рівні вона проявляється в обмеженні імпорту, стимулюванні експорту товарів і капіталу.

Автентифікація (**authentication; аутентификация**) — встановлення справжності.

Автентичний (**authentic; аутентичный, аутентический**) — 1) справжній; 2) який (що) виходить з першоджерела.

“Автоматичне завершення” (**automatic perfection, авт. пер.; “автоматическое завершение”**) — автоматичне одержання кредитором пріоритетних прав відносно застави (заставного майна); наприклад, при продажу товарів у кредит, див. також **“завершення”, “завершення через володіння”.**

Автоматичне реінвестування (**automatic reinvestment; автоматическое реинвестирование**) — один з видів послуг, що надають інвесторам, який дозволяє автоматично реінвестувати їхній прибуток, одержаний у вигляді дивідендів, відсотків/процентів тощо, у додаткові акції та інші цінні папери.

Автоматичний депозит (**automatic deposit; автоматический депозит**) — вклад (депозит), на який клієнт надсилає чеки для автоматичного зарахування на його рахунок у банку; наприклад, використовується для платежів заробітної плати, розрахунків за квартиру, одержання дивідендів тощо.

“Автоматичний касир” (**automated teller machine, АТМ; “автоматический кассир”**) — 1) технічний прилад, який дозволяє клієнту банку здійснювати в автоматичному режимі (без контактування з працівниками банку) певні операції: вкладання, переказування і знімання грошових коштів зі свого рахунку, одержання грошей тощо; 2) автоматична касова машина.

Автоматичний переказ (**telephone transfer; автоматический перевод**) — грошовий переказ, на який платником заздалегідь дано доручення; див. також **банківський кліринг/переказ/трансфер, грошовий трансфер, переказ, регламентований трансфер, ремітування, римеса, трансфер(т), трансфер-агент, трансферний ризик, угода з трансферу, формула “жиро”.**

Авторитет (**authority; авторитет**) — 1) вплив; 2) загальновизнана повага; 3) особа, яка користується загальним визнанням, впливом.

Авуар (**credit; авуар**) — різниця між кредитом і дебетом на користь власника банківського рахунку.

Авуари (**assets; авуары**) — 1) *у широкому розумінні:*

ліквідна частина активів (майно, гроші, цінні папери, чеки, векселі, перекази, акредитиви, золото та ін.), за рахунок якої здійснюються платежі і погашення за зобов'язаннями їх власника; 2) *у вузькому розумінні:* вклади осіб (фізичних, юридичних) у закордонних банках, а також векселі, чеки, перекази та акредитиви, виписані в іноземній валюті; див. також **активи.**

Агент (**agent, A.G.T., Agt, agt.; агент**) — 1) особа (фізична, юридична), яка здійснює певні операції за дорученням іншої особи (принципала) від його імені та за його рахунок без права підпису документів за угодами; 2) уповноважений; 3) представник підприємства, установи, організації; 4) брокер; 5) комісіонер; 6) діяч; 7) посередник; 8) довірена особа; 9) діюча сила; 10) фактор; див. також **агент з обміну цінних паперів, агент із конвертування, агент із платежів (платіжний агент), агент із трансферту (трансферт-агент), агент клієнта, генеральний агент, економічний агент, агентство, агентство з управління інвестиціями; зберігач.**

Агент з обміну цінних паперів (**exchange agent; агент по обмену ценных бумаг**) — агент, який здійснює обмін акцій на облігації, одного виду акцій на інший, акцій реорганізованих компаній (розділених чи поглинутих) на акції новоутворених компаній тощо.

Агент із конвертування (**conversion agent; агент по конвертированию**) — агент, який здійснює конверсію (конвертування) одних видів цінних паперів (ЦП) на інші за дорученням та в інтересах емітента.

Агент із платежів, платіжний агент (**paying agent/office; агент по платежам, платёжный агент**) — 1) агент, що виплачує дивіденди за акціями, відсотки/проценти, купони та основну суму боргу за облігаціями тощо; 2) юридична особа (банк, фінансова компанія тощо), яка за дорученням керівництва акціонерного товариства (АТ) здійснює виплату дивідендів, відсотків/процентів за акціями даного АТ.

Агент із трансферту, трансферт-агент (**transfer agent, ТА; агент по трансферту, трансферт-агент**) — 1) особа, яка здійснює трансфер (трансферт); 2) вид інфраструктурної інституції ринку цінних паперів (ЦП); юридична особа, яка виконує функцію нагляду за процесами переходу прав власності на випущені ЦП; їхніми послугами користуються емітенти (які випускають іменні ЦП) та інвестори (які здійснюють купівлю-продаж останніх); під час обігу ЦП відбуваються зміни прав власності (ЦП переходять із власності одних інвесторів у власність інших), що агент із трансферту відображає у книзі реєстрації іменних ЦП; його функції виконують банки і спеціалізовані інституції; наприклад, за дорученням емітента виконує наступні функції: 1) реєстратор держателів акцій; 2) переказ цінних паперів і заміна сертифікатів акцій при зміні їхніх держателів; 3) інформування акціонерів (шляхом надсилання звітів, бланків довіреностей на передачу права голосу тощо); див. також **агент, агент клієнта, агентство, агентство з управління інвестиціями, генеральний агент, банківський кліринг/переказ/трансфер, грошовий трансфер, переказ, регламентований трансфер, ремітування, римеса, трансфер, трансферний ризик, формула “жиро”; інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів, реєстратор облігацій.**

Агент клієнта (client's agent; агент клиента) — особа (фізична, юридична), яка діє за дорученням клієнта на підставі комісійного договору (договору комісії) або доручення; див. також **агент, агент з трансферту (трансферт-агент), агентство, агентство з управління інвестиціями, генеральний агент.**

Агентство (agency, agcy, agsu.; агентство) — 1) організація, яка виконує певні доручення фізичних та юридичних осіб; наприклад, агентство як вид трастових операцій, що полягає у розпорядженні майном від імені довірителя та за вказівками останнього; агентство зі стягування прострокованих (протермінованих) боргів (*collection agency*); 2) представництво, відділення підприємства, установи; 3) установа, яка збирає і передає дані про події у засоби масової інформації (ЗМІ) чи уряду (наприклад, CIA — ЦРУ); див. також **агент, агент з трансферту (трансферт-агент), агент клієнта, агентство з управління інвестиціями, генеральний агент, кредитне агентство, кредитне рейтингове агентство, співагент.**

Агентство з управління інвестиціями (investment management agency; агентство по управлению инвестициями) — агентство, створене для управління активами та інвестиціями фізичної особи (клієнта банку, учасника інвестиційної компанії чи фонду); див. також **агент, агент з трансферту (трансферт-агент), агент клієнта, генеральний агент.**

Агітація (agitation, propaganda; агитация) — 1) дія, що має на меті переконати в *чому-небудь*, схилити до *чого-небудь*; 2) розповсюдження ідей, поглядів тощо.

Агресивна дивідендна політика (aggressive dividend policy; агрессивная дивидендная политика) — вид дивідендної політики, що передбачає виплату дивідендів поза інвестиційними потребами підприємства; така політика здійснюється у вигляді встановлення постійного рівня дивідендів до прибутку чи у вигляді постійно зростаючого розміру дивідендів; див. також **компромісна дивідендна політика, консервативна дивідендна політика.**

Агресивна інвестиційна політика (aggressive investment policy; агрессивная инвестиционная политика) — вид інвестиційної політики, що здійснює підприємство (компанія), який спрямовано на максимізацію рівня інвестиційного прибутку незалежно від рівня інвестиційних ризиків; див. також **компромісна інвестиційна політика, консервативна дивідендна політика.**

Агресивна фінансова політика (aggressive financial policy; агрессивная финансовая политика) — вид фінансування активів, що здійснює підприємство (компанія), який передбачає фінансування обігових (оборотних) коштів тільки за рахунок короткострокового позикового капіталу; така політика фінансування активів дозволяє здійснювати операційну діяльність з мінімальною потребою у власному капіталі, проте створює суттєві проблеми у забезпеченні поточної платоспроможності та фінансової стійкості підприємства (компанії); див. також **компромісна фінансова політика, консервативна фінансова політика.**

Агресивний інвестиційний портфель (aggressive portfolio; агрессивный инвестиционный портфель) — інвестиційний портфель, що складається з цінних па-

перів та інших фінансових інструментів, який сформовано за критерієм максимізації прибутку чи розв'язку діяльності та якому характерний високий рівень портфельного ризику; див. також **інвестиційна політика.**

Адвокат (advocate, barrister, lawyer, solicitor; адвокат) — 1) юрист, який надає професійну правову допомогу шляхом консультацій, захисту прав особи (фізичної, юридичної) у суді тощо; 2) особа (фізична, юридична), яка захищає кого-небудь, що-небудь.

Адвокатура (the Bar, the legal profession, profession of barrister; адвокатура) — 1) організація, колегія адвокатів; 2) діяльність адвоката.

Адекватний (adequate; адекватный) — 1) рівний; 2) тотожний; 3) цілком відповідний.

Адендум, алонж (addendum; адэндум, аллонж) — 1) аркуш паперу, приєднаний до акції чи векселя, на якому держатель розписується при передачі даного цінного паперу (ЦП) іншій особі; 2) додатковий аркуш, який приєднують до векселя і на якому поручитель ставить гарантійний запис (аваль); 3) додатковий аркуш до векселя для передавальних написів; використовують у випадку, коли зворотний бік векселя цілком списано передавальними написами.

Адміністративне депонування (opened/ordinary safe custody account; административное депонирование) — зберігання цінних паперів (ЦП) у банку, який виконує роль фінансового агента щодо даних ЦП (опікується ними на біржі).

Адміністративний розподіл кредитів (credit allocation, allocation of credits; административное распределение кредитов) — централізований розподіл кредитів позичальникам, що здійснює держава чи за її дорученням відповідна установа; див. також **директивно розподілювані кредити/позики, інтервенціоністський підхід, кредитне раціонування, спотворений розподіл кредиту/(фінансових ресурсів).**

Адміністративні відсоткові/процентні ставки (administered rates; административные процентные ставки) — ставки за позики, вклади (депозити) тощо, які централізовано регулює держава.

Адміністративні операції (administrative operations; административные операции) — вид операцій депозитарію щодо "депо"-рахунків; операції, на підставі яких вносять зміни до бази даних депозитарію щодо "депо"-рахунків; здійснює депозитарій на підставі адміністративних доручень-наказів про зміну інформації у відповідних картотеках або базах даних, які створено відповідно з карток у картотеках та окремих записів у базах даних (при відкритті "депо"-рахунку його власнику присвоюють код, який заносять в окрему картку у картотечі або як окремий запис у базу даних); такі доручення можуть складати і надавати депоненти, довірені особи депонента або сам депозитарій у залежності від змісту конкретної операції і правил роботи депозитарію; **кожна адміністративна операція** завершується складанням звіту про виконання адміністративного доручення, який передається тому, хто видав останнє; **види:** операції відкриття і закриття "депо"-рахунків, операції щодо зміни інформації про власників, місця і типи зберігання, параметри ЦП на "депо"-рахунках; див. також **депозитарій цінних паперів, довіреність на**

адміністрацію, облікові операції, інформаційні операції.

Адміністратор (трастового) рахунку (account administrator, trust account administrator; администратор (трастового) счёта) — фізична особа, яка відповідає за операції на конкретному трастовому рахунку (групі рахунків), здійснює стосунки з клієнтами, видаткові і прибуткові операції та підготовку звітності, а також контролює стан цього рахунку (групи рахунків) та операції з ним (нею).

Адміністратор успадкованого майна (administrator of estate; администратор наследуемого имущества) — особа, яку призначає суд для управління майном померлого у випадку, коли останній не залишив заповіту (не вказав виконавця духівниці); див. також **виконавець духівниці.**

Адміністрація (administration, ad, Adm, adm, admin, admin.; management, man., Mgmt, mgmt, mgt; board (of directors), B., bd, brd; администрация) — 1) управлінська діяльність державних органів (*administration, ad, Adm, adm, admin, admin.; management, man., Mgmt, mgmt, mgt*); 2) організаційно-розпорядча діяльність у сфері управління (*administration, ad, Adm, adm, admin, admin.; management, man., Mgmt, mgmt, mgt*); 3) органи виконавчої влади держави (*administration, ad, Adm, adm, admin, admin.*); 4) посадові особи, керівний персонал підприємства, установи, організації (*management, man., Mgmt, mgmt, mgt; board (of directors), B., bd, brd*); 5) розпорядники, відповідальні упорядники (виконавці) певної справи (*management, man., Mgmt, mgmt, mgt; board (of directors), B., bd, brd*); див. також **адміністративне депонування, адміністративний розподіл кредитів, адміністративні відсоткові/процентні ставки, адміністративні операції, адміністратор (трастового) рахунку, адміністрація ліквідами, адміністрація фондами, адміністрація цінних паперів, адмініструвати.**

Адміністрація ліквідами (cash management; административная ликвидация) — планування, управління і здійснення контролю за готівкою на підприємстві (у компанії).

Адміністрація фондами (administration of assets, property administration; администрация фондами) — управління власністю, інвестиціями (капіталовкладеннями), капіталами, а також банком, спеціалізованою компанією чи спеціалістом-професіоналом у цій галузі.

Адміністрація цінних паперів (securities administration; администрация ценных бумаг) — 1) сукупність питань, зв'язаних з керуванням (адміністрацією) банком цінними паперами за дорученням клієнта; 2) відповідний відділ банку, який займається сукупністю питань, зв'язаних з керуванням (адміністрацією) банком цінними паперами за дорученням клієнта; див. також **довіреність на адміністрацію.**

Адмініструвати (to govern, to rule over, to control, to manage, to operate, to run, to run by means of orders and decrees; администрировать) — 1) управляти, керувати; 2) завідувати.

Ажіо, лаж (agio, premium; ажио, лаж) — 1) відхилення у бік перевищення ринкових курсів валют, золота, векселів, цінних паперів від їх номінальної (офіційної) вартості; обчислюється у процентах; 2) різниця між

номінальною вартістю акції та її курсом (на фондовій біржі); 3) різниця між курсом валюти у даний момент та її курсом при продажу на певний строк (при ф'ючерсних операціях); 4) різниця між вартістю паперових грошей і курсом валюти (при валютних операціях); 5) різниця між вартістю дорогоцінного металу і біржовою вартістю монети (при операціях із золотими монетами); 6) підвищення курсу акцій на біржах за кордоном порівняно з вітчизняними біржами; 7) доплата до встановленого курсу або до номінальної ціни; див. також **дизажіо.**

Ажіотаж (stock-jobbing, agiotage, rush; ажиотаж) — 1) спекулятивна активність на біржах і ринках; 2) сильне збудження, хвилювання, боротьба інтересів навколо якої-небудь справи, питання тощо; див. також **фінансова паніка.**

"Ажур" (up to date; "ажур") — 1) стан ведення бухгалтерського обліку, коли всі облікові записи здійснюються у день виконання відповідних операцій; 2) *у широкому сенсі:* становище, коли обліково-розрахункові роботи виконують у визначені строки/терміни.

Аквізитор (acquisitor; аквизитор) — працівник чи агент довірчих, страхових, транспортних та інших компаній і підприємств та установ, в обов'язки якого входить придбання (аквізиція) чи залучення нових цінних паперів, страхувань, вантажів тощо.

Аквізиція (acquisition; аквизиция) — придбання, одержання контролю над підприємством (АТ) після купівлі контрольного пакету акцій, злиття компаній тощо.

А-контто (a-account; а-контто) — оплата, яку здійснює імпортер на підставі рахунків експортера як попередній розрахунок з останнім.

Акордна плата (piece payment; аккордная плата) — одна з форм відрядної оплати праці, коли згідно з договором оплачується весь обсяг виконаної роботи або певна завершена його частина.

Акордний (piece; аккордный) — 1) відрядний; 2) виконуваний за договором.

Акр (acre, a; акр) — міра площі, що дорівнює 4047 м².

Акредитив1 (letter of credit, LC, L/C, L. C., l. c., l. cr., L. o/c, Ls/c; sight credit; аккредитив1) — 1) іменний цінний папір (платіжний документ встановленої форми), за яким одна кредитна установа (банк, кредитна спілка та ін.) дає розпорядження іншій за дорученням клієнта і за його рахунок виплатити певну грошову суму пред'явнику; акредитив оплачується за рахунок спеціально заброньованих (зарезервованих) коштів; 2) вид банківського рахунку, який дає можливість контрагенту одержати за умовами, зазначеними в акредитивному дорученні, оплату за товар (роботи, послуги тощо) відразу після виконання зобов'язання; див. також **банківський чек, кросований чек, кросований (перекреслений) чек, незаповнений чек, поштовий чек, чек на пред'явника; акредитив2, 3, 4, бенефіціар, грошовий акредитив, реверс.**

Акредитив2 (traveller's (traveler's амер.) letter, TC; аккредитив2) — подорожній чек; див. також **банківський чек, кросований чек, кросований (перекреслений) чек, незаповнений чек, поштовий чек,**

чек на пред'явника; акредитив1, 3, 4, бенефіціар, грошовий акредитив, реверс.

Акредитив3 (documentary credit; аккредитив3) — письмове банківське зобов'язання, за яким банк зобов'язується оплатити за вказівкою клієнта-імпортера рахунки, представлені експортером разом з документами, що підтверджують вручення (одержання) товару, який є предметом даної експортно-імпоротної операції; *випадок невідкличного акредитиву*: як правило, вказівка клієнта-імпортера дається заздалегідь і при виконанні всіх умов, зазначених у ній, не може бути ним відмінена (відкликана); див. також **акредитив1, 2, 4, бенефіціар, грошовий акредитив, реверс; кредит**.

Акредитив4 (documentary acceptance credit; аккредитив4) — дозвіл, виданий банком своєму банку-кореспонденту в іншій країні щодо видавання особи (фізичній, юридичній) певної суми за його рахунок; див. також **акредитив1, 2, 3, бенефіціар, грошовий акредитив, реверс**.

Акредитований інвестор (accredited investor амер.; аккредитованный инвестор) — вислів, що використовує Комісія з цінних паперів і фондових бірж (США) для фізичних осіб з річним доходом понад 200 доларів США, з чистими активами понад 1 млн. доларів США тощо; не відносять до ліміту інвесторів у кількості 35 осіб, у межах якого розміщення цінних паперів вважають приватним.

Акт1 (act, document, statement; акт1) — 1) документ (рішення, постанова тощо), який має юридичне значення чи закріплює юридичний факт; *акти* поділяють на *нормативні*, які встановлюють загальні правила поведінки — *норми права*, та *індивідуальні*, за допомогою яких норми права застосовують до конкретних випадків.

Акт2 (deed; акт2) — вчинок.

Актив (asset(s); актив) — 1) частина бухгалтерського балансу, яка у грошовому вигляді відображає всі матеріально-технічні цінності і кошти, що належать підприємству, їх розміщення у використанні; 2) об'єкт, у який здійснено інвестування підприємством (банком, компанією); 3) перевищення грошових доходів країни, одержаних з-за кордону, над її закордонними видатками; див. також **пасив; активи, баланс, регулюючий рахунок, сальдо**.

Активізація (activation; активізація) — 1) збудження активності; 2) посилення активності; 3) переведення у діяльний стан; 4) перехід від стану спокою до розвитку.

Активи, іноді актив (assets; активи, иногда актив) — 1) сукупність того, чим володіє і що належить підприємству (майно, основний капітал, обіговий капітал, нематеріальні активи); 2) економічні ресурси підприємства (компанії) у вигляді основного та обігового капіталів, нематеріальних засобів, які використовують у виробничій та інших формах діяльності з метою одержання прибутку; див. також **пасиви; авуари, активи, які легко реалізуються, внутрішні фінансові активи, експлуатаційні/операційні активи, нетто-активи (активи-нетто, чисті активи), оборотний капітал (оборотні активи), основні (фіксовані) активи (основні фонди), реальна вартість, реальні активи, фінансові активи; актив, баланс, капітальний прибуток, капітальні збитки, кількісна**

класифікація активів, коефіцієнт “вільного” капіталу, коефіцієнти фінансового левериджу, конверсія активів, методи нарахування амортизації, операція хеджування (хеджування), портфель реальних активів, регулюючий рахунок, сальдо, скарбник, фінансова індексація, фінансові заощадження.

Активи-нетто, нетто-активи, чисті активи (net assets; активи-нетто, нетто-активы, чистые активы) — 1) дійсні (реальні) активи після відрахування пасивів; 2) активи, створені за рахунок власного капіталу підприємства (компанії); вартість чистих активів порівнюють до суми власного капіталу підприємства (компанії); визначаються як різниця між сумою активів і розміром пасивів, враховуючи їх ринкову вартість (кон'юнктуру ринку); в інвестиційному фонді їхню вартість на один інвестиційний сертифікат обчислюють кожного кварталу, і саме за цією ціною взаємний фонд зобов'язаний викуповувати інвестиційні сертифікати у своїх учасників; див. також **авуари, активи, які легко реалізуються, експлуатаційні активи; нестандартні, спеціально згадані і сумнівні активи/позики; оборотний капітал (оборотні активи), справжня вартість (вартість інтринсек); чиста позиція, чистий грошовий потік, чистий дохід, чистий зведений прибуток, чистий коносамент, чистий прибуток (прибуток нетто), чистий притік капіталу, чистий робочий капітал, ціна придбання/надбання, чисті інвестиції, чисті основні засоби (нетто-основні засоби, нетто-фіксовані активи).**

Активи, які легко реалізуються (easy marketable assets; легко реализуемые активы) — цінні папери, які легко реалізуються (продаються) на фондовому ринку.

Активізація (activation, stirring up; активізація) — 1) посилення, пожвавлення діяльності (активності); 2) перехід до рішучих дій.

Активізувати (to stir to activity, to stir up, to make more active, to brisk up, to liven up; активізувати) — 1) посилити активність; 2) зробити діяльнішим, енергійнішим.

Активний (active, aggressive; активный) — 1) діяльний; 2) енергійний; 3) діючий; 4) який (що) розвивається; див. також **актив, активи, активний торговий баланс, активні операції банків, платіжний баланс; пасивний, пасив, баланс, регулюючий рахунок, сальдо**.

Активний платіжний баланс (active/favourable (favourable амер.) balance of payments; активный платёжный баланс) — платіжний баланс, в якому сума закордонних надходжень країни перевищує суму її закордонних видатків і платежів; див. також **пасивний платіжний баланс; актив, активи, активний торговий баланс, активні операції банків, платіжний баланс; пасивний, пасив, баланс, регулюючий рахунок, сальдо**.

Активний торговий баланс (active/favourable (favourable амер.) trade balance; активный торговый баланс) — торговий баланс, який характеризується перевищенням вивозу товарів з країни над їх ввозом до неї; див. також **пасивний торговий баланс; актив, активи, активний платіжний баланс, активні операції банків, платіжний баланс; пасивний, пасив, баланс, регулюючий рахунок, сальдо**.

Активні операції банків (active bank operations; активные операции банков) — операції, завдяки яким банки розміщують наявні у них грошові кошти (наприклад, купівля цінних паперів, надання позик тощо); див. також **пасивні операції банків; актив, активи, активний платіжний баланс, активний торговий баланс, платіжний баланс; пасивний, пасив, баланс, регулюючий рахунок, сальдо**.

Активні цінні папери (active securities; активные ценные бумаги) — цінні папери, які активно обертаються на ринку та є об'єктом широкої купівлі-продажу; як правило, їхні котирування друкують у пресі; див. також **активи, які легко реалізуються, цінні папери на пред'явника; акція, боргове зобов'язання, облігація, вексель**.

Активність (activity; активность) — 1) посиленість, енергійна діяльність; 2) діяльний стан; 3) діяльна участь у якій-небудь справі.

Актові книги (stamped/official books; актывые книги) — книги, в яких офіційні (посадові) особи (наприклад, нотаріус, юристконсульт тощо) реєструють акти, договори та угоди.

Актуальний (actual, urgent, urgt.; topical; актуальный) — 1) важливий; 2) суттєвий для теперішнього часу; 3) який (що) існує і проявляється у дійсності; див. також **потенційний**.

Актuariй (actuary; актуарий) — 1) спеціаліст у техніці страхування, який займається розрахунком страхових внесків, премій тощо; 2) страховий статистик.

Акумулявання, акумуляція (accumulation; аккумулярование, аккумуляция) — 1) нагромадження; 2) збирання.

Акумулявання капіталу, акумуляція капіталу (capital accumulation; аккумулярование капитала, аккумуляция капитала) — нагромадження капіталу шляхом приєднання до нього частини новостворюваної додаткової вартості.

Акумуляувати (to accumulate; аккумуляровать) — 1) нагромаджувати; 2) збирати.

Акцепт, прийняття (acceptance, acpt; акцепт, принятие) — 1) згода прийняти умови, що містяться у пропозиції (оферті) вступити у договір; 2) підтвердження готовності заплатити; 3) прийняття платником (трасатом) за переказним векселем (траттою) зобов'язання оплатити вексель при настанні строку/терміну, вказаного на ньому; 4) згода боржника прийняти до оплати переказний вексель; 5) згода банку гарантувати оплату суми, вказаної у переказному векселі (тратті); 6) форма безготівкових розрахунків, при якій платіжні документи, виписані поставальником, банк оплачує тільки після згоди боржника; див. також **акцептант (трасат), акцептна контора (акцептний банк), акцептний (короткочасний) кредит, банківський акцепт векселя, відмова від акцепту, інкасація боргових вимог**.

Акцепт векселя (acceptance, acc, acpt; акцепт векселя) — напис платника на переказному векселі (тратті) про згоду на оплату; *види*: 1) акцепт векселя без застережень щодо умов (acceptance general); 2) акцепт векселя із застереженнями щодо умов (acceptance special/qualified); 3) частковий акцепт (partial accep-

tance); див. також **акцептант (трасат), акцептна контора (акцептний банк), акцептний (короткочасний) кредит, банківське дисконтування векселя, банківський акцепт векселя, банківський вексель, відмова від акцепту, інкасація боргових вимог**.

Акцептант, трасат (acceptor, drawee; акцептант, трасат) — 1) особа (фізична, юридична), яка зобов'язалась оплатити поданий рахунок, переказний вексель (тратту) при настанні строку (терміну) платежу; 2) векселедавець, індосант; 3) особа, яка прийняла на себе здійснення платежу за векселем; завдяки акцепту платник стає головним боржником за векселем; з моменту, коли акцептант повернув акцептований ним вексель, його зобов'язання за векселем стає невідкличним (невідзивним); навіть коли він закреслив свій акцепт до повернення векселя, але вже письмово повідомив держателю про свій акцепт, він є зобов'язаним згідно з умовами свого акцепту; у випадку несплати векселя акцептантом держатель векселя або особа, яка оплатила вексель у порядку регресу (у тому числі й трасант) має до нього право прямого (безпосереднього) позову, що ґрунтується на векселі; див. також **акцептна контора, акцептний (короткочасний) кредит, банківський акцепт векселя, відмова від акцепту, інкасація боргових вимог**.

Акцептна контора, акцептний банк (acceptance office/bank; акцептная контора, акцептный банк) — кредитно-фінансова установа, що надає кредит під вексельне забезпечення; див. також **акцептант (трасат), акцептний (короткочасний) кредит, банківський акцепт векселя, відмова від акцепту, інкасація боргових вимог**.

Акцептний/короткостроковий кредит (acceptance credit; акцептний/краткосрочный кредит) — кредит, виданий банком на короткий строк/термін; наприклад, в Україні — до 1 року; на підставі даного кредиту клієнт може видавати векселі, що облікує (дисконтує) банк у межах цього кредиту; див. також **надзвичайний кредит**.

Акцесорний договір, акцесорне зобов'язання (accessory agreement/commitment; акцессорный договор, акцессорное обязательство) — додатковий договір, що є дійсним тільки у зв'язку з іншим (головним договором).

Акцидентний (accidental; акцидентный) — 1) випадковий; 2) побічний, другорядний; 3) несуттєвий.

Акциз (excise, excise duty; акциз) — один з видів непрямих податків на товари і послуги, який входить у ціну або плату за послуги — тариф (своєрідний податок з обороту); накладається переважно на товари і послуги широкого вжитку, надходить до державного бюджету.

Акції в умовній консигнації (as if and when, when issued; акции в условной консигнации) — акції, які котируються на фондовій біржі, проте їхній випуск ще не здійснено (у фізичному сенсі); див. також **“після випуску”**.

Акції-двійники (twin shares; акции-двойники) — акції двох юридично незалежних АТ, чийми власниками є одні й ті ж фізичні особи; Загальні збори акціонерів цих АТ повинні проводитися одночасно.

Акціонер, пайовик (shareholder, stockholder; акцио-

нер, пайщик) — 1) держатель акції (акцій); 2) власник акцій (паїв) акціонерного товариства (АТ); 3) фізична та/або юридична особа (іноді міжнародна організація), які є власниками однієї чи кількох (багатьох) акцій, випущених конкретним АТ; **акціонер** є співвласником майна і фінансових засобів АТ, тому в Україні чинне законодавство (за станом на 01.05.1999 року) не надає права АТ виключати акціонера з його складу; у практиці розвинутих країн таке право передбачено, проте воно застосовується лише у виняткових випадках (наприклад, коли акціонер, який володіє іменними акціями, відмовляється надати інформацію, необхідну АТ для ведення книги реєстрації власників іменних акцій, або в інших випадках важких порушень Статуту АТ; **майнові права**: 1) право на одержання дивідендів; 2) право на участь у розподілі майна АТ (у випадку ліквідації АТ); 3) право на першочергове придбання акцій нових і додаткових випусків (емісій); 4) право на придбання за пільговою ціною нових акцій АТ; 5) право на безплатне одержання додаткової кількості акцій, випущених при капіталізації нерозподіленого прибутку АТ; 6) право на укладання цивільно-правових договорів з акціями (як правило, це передбачається умовами випуску акцій); 7) право відповідати за зобов'язаннями АТ перед третіми особами (як правило, у межах кількості акцій, які є власністю акціонера) тощо; **немайнові права**: 1) право на участь в управлінні АТ шляхом участі у щорічних зборах акціонерів; 2) право на висунення своїх кандидатур до керівних органів АТ; 3) право на одержання щорічних звітів АТ про результати фінансово-господарської діяльності; 4) право на одержання інформації про АТ; 5) право укладати з іншими акціонерами угоди про спільне голосування на загальних зборах акціонерів; 6) право на звернення до керівних органів АТ із запитом щодо певних питань діяльності АТ; 7) право на делегування іншим особам повноважень щодо участі в управлінні АТ тощо; **рішення Загальних зборів** є обов'язковим для кожного акціонера (незалежно від його присутності на них); **два випадки подвійного оподаткування акціонерів**: 1) акціонери-нерезиденти і коли між державою, у якій перебуває емітент, і державою, у якій живе (або постійно перебуває) акціонер, повинно бути узгоджене питання щодо оподаткування доходів від акцій, щоб уникнути саме його подвійності — оподаткування й у державі емітента, й у його власній державі; вихід з даного становища знаходять у тому, коли, наприклад, за взаємною згодою сторін акціонер може сплачувати згаданий податок у країні емітента чи у своїй країні; 2) подвійне оподаткування, спричинене стягнуттям податків двічі: перший раз — з акціонера як члена АТ, другий раз — з акціонера як фізичної особи (складність вирішення ґрунтується на тому, що АТ як представник акціонерів сплачує податок на свій дохід, а кожний акціонер зобов'язаний ще сплатити податок на свій дохід від інвестиції в акції; щоб уникнути великих непорозумінь застосовують знижену ставку на податки з акціонерів або взагалі звільняють їх від сплати податків за цією статтею — усе залежить від стану розвитку акціонерного ринку та економіки і законодавства країни у цілому); див. також **акціонер (пайовик) біржі**, **“акціонер-дисидент”**, **зареєстрований акціонер**,

ануляція прав акціонера, право акціонера; акція, варант, делеговане право, дивіденд, диліція капіталу, капітальний надлишок (оплачена частина

капіталу), патримоніальне право, право передплати, райт, фракційне право.

Акціонер (пайовик) біржі (shareholder of stock exchange; акціонер (пайщик) биржи) — власник акцій (паїв) біржі, який має право брати участь як у роботі біржі, так і в управлінні нею.

“Акціонер-дисидент” (dissident shareholder; “акціонер-дисидент”) — акціонер, який намагається провести у Правління (Раду директорів) АТ свого представника, щоб добиватися необхідних для нього рішень.

Акціонерне повноваження (stock power; акціонерное полномочие) — документ, що складають для перереєстрації акції на умовне ім'я для передачі повноважень укладати угоди з нею і відповідних позицій умовному власнику (наприклад, розпоряднику траста); є доповненням до сертифікату акції, якщо останній, будучи іменним, не містить імені власника на своєму титулі; див. також **облігаційне повноваження**.

Акціонерне (пайове) товариство, АТ (joint-stock company (JSC), stock company (SC), corporation амер., Corp., Корп; акционерное общество (АО), товарищество на паях, корпорация) — 1) форма організації підприємства як юридичної особи, що є спільною власністю кількох осіб (акціонерів), які володіють його частками (акціями); 2) товариство, яке має статутний фонд, поділений на певну кількість часток (акцій) рівної номінальної вартості, та яке несе відповідальність за зобов'язаннями тільки своїм майном; **основні типи**: 1) АТ відкритого типу, відкрите АТ, ВАТ; 2) АТ закритого типу, закрите АТ, ЗАТ; **види**: 1) звичайне АТ, 2) корпоратизоване АТ, 3) АТ з іноземною участю; **класифікація АТ за сферою підприємницької діяльності**: 1) господарське, 2) фінансове, 3) страхове; **засновники, учасники**: фізичні та юридичні особи; **Статутний фонд і капітал АТ** утворюють з внесків акціонерів (пайовиків) шляхом купівлі ними акцій (паїв); формується за рахунок: 1) грошових засобів (включаючи іноземну валюту); 2) цінних паперів, які знаходяться у власності засновників та учасників; 3) майна; 4) майнових і немайнових прав (включаючи права на інтелектуальну власність); у даний час мінімальний розмір Статутного фонду АТ встановлено у сумі, еквівалентній 1 250 мінімальних заробітних плат, виходячи із ставки на момент створення АТ; **майно АТ** належить акціонерам на правах колективної власності, яка у даному випадку не є сукупністю індивідуальних власностей акціонерів (розподіл можливий тільки у випадку ліквідації АТ); **внутрішня організація і порядок управління АТ** регулюють власні нормативно-правові акти (статутом, установчою угодою, рішеннями своїх керівних органів), узгоджені з вимогами чинного законодавства; **засновницькі документи**: 1) Статут, Установча угода (-ий договір) — випадок “поза межами приватизації”; 2) Статут, відповідно оформлений наказ на підставі рішення засновника про перетворення державного підприємства в АТ — випадок “у межах приватизації”; їх погоджують з Антимонопольним комітетом України, і вони повинні містити наступні відомості: вид товариства; предмет і цілі його діяльності; склад засновників та учасників; назва і місцезнаходження; розмір і порядок утворення статутного фонду; порядок розподілу прибутків і відшкодування збитків; склад і компетенція керівних органів, порядок прий-

няття ними рішень із визначенням переліку питань, для яких є необхідною однотайність або кваліфікована більшість голосів; порядок внесення змін до установчих документів; порядок ліквідації і реорганізації товариства; інші дані, включення яких вимагається чинним законодавством або які є важливими з точки зору акціонерів; **реєстрація**: АТ набуває прав юридичної особи від дня його державної реєстрації, яка здійснюється за правилами, встановленими Законом України “Про підприємства в Україні” та іншими нормативно-правовими актами, зокрема АТ, які займаються банківською діяльністю, реєструє Національний банк України, а порядок реєстрації визначає Закон України “Про банки і банківську діяльність”; **керівні органи**: Загальні збори акціонерів, Спостережна рада, Правління; **посадові особи**: голова, члени виконавчого органу (Правління), голова ревізійної комісії, а в АТ, де створено Раду товариства (Спостережну раду) — голова і члени Ради товариства (Спостережної ради); повинні зберігати комерційну таємницю і конфіденційну інформацію про діяльність АТ, за її розголошення несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України та установчими документами АТ; **посадовими особами не можуть бути**: члени виборних органів громадських організацій, військовослужбовці, посадові особи органів прокуратури, суду, державної безпеки, внутрішніх справ, арбітражного суду, державного нотаріату, а також органів державної влади та управління, які повинні контролювати діяльність АТ; особи, яким суд заборонив займатися певною діяльністю, передбачену чинним законодавством України та установчими документами АТ; **компетенція** визначається законодавством України та установчими документами АТ (зокрема, Статутом), до неї належить: 1) визначення основних напрямків діяльності АТ, затвердження його планів і звітів про їхнє виконання; 2) внесення змін до Статуту АТ; 3) обрання і відкликання членів Ради АТ (Спостережної ради), членів виконавчого органу (Правління) і ревізійної комісії АТ; 4) затвердження річних результатів діяльності АТ, включаючи його дочірні підприємства, звіти і висновки ревізійної комісії, порядку розподілу прибутку і визначення порядку покриття збитків; 5) створення, реорганізація і ліквідація дочірніх підприємств, філій і представництв, затвердження їхніх статутів і положень; 6) ухвалення рішень про притягнення до майнової відповідальності посадових осіб АТ; 7) затвердження правил процедури та інших внутрішніх документів АТ, визначення організаційної структури товариства; 8) вирішення питань про купівлю АТ акцій, які ним випущено; 9) визначення умов оплати праці посадових осіб АТ, його дочірніх підприємств, філій і представництв; 10) затвердження договорів та угод, укладених на суму, яка перевищує ту, що вказано у Статуті АТ; 11) прийняття рішень про припинення діяльності АТ, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу; 12) інші питання, які Статутом АТ можуть бути віднесені до компетенції Загальних зборів; Загальні збори є правомочними, якщо у них беруть участь акціонери, які відповідно до Статуту АТ мають понад 60 % голосів; у Статуті АТ завжди містяться положення про порядок скликання і проведення зборів, про порядок прийняття рішень з певних питань; так, деякі питання можна вирішувати простою

більшістю голосів (50 % голосів + 1 голос), інші — кваліфікованою більшістю голосів (2/3 або 3/4 голосів), зокрема, кваліфіковане голосування встановлюється у наступних випадках: 1) зміна Статуту АТ; 2) ухвала рішення про припинення діяльності АТ; 3) створення і припинення діяльності дочірніх підприємств, філій і представництв АТ; **скликання і проведення Загальних зборів акціонерів АТ**: скликають не рідше 1 разу на рік (якщо інше не передбачено Статутом АТ) або виконавчим органом (Правління) на вимогу Ради АТ (Спостережної ради); **позачергові Загальні збори** скликають у випадку неплатоспроможності АТ, а також обставин, значаєних у Статуті АТ, або у випадках, коли цього вимагають інтереси АТ у цілому; акціонери, які володіють у сукупності 20 % голосів, мають право вимагати скликання позачергових зборів; якщо впродовж 20 днів Правління не виконало їхню вимогу щодо цього, то вони мають право самі скликати позачергові Загальні збори; не пізніше 45 днів до проведення здійснюється загальне повідомлення про наступні Загальні збори способом, який передбачено у Статуті АТ, із зазначенням дати, часу, місця проведення і порядку денного, причому держателів іменних акцій повідомляють особисто; якщо АТ випустило акції на пред'явника, то оголошення про скликання Загальних зборів подають у друкованих органах масової інформації та у спеціальних виданнях (наприклад, “Цінні папери України”); у Загальних зборах з правом голосу беруть участь всі акціонери, незалежно від кількості і виду акцій, власниками яких вони є; з правом дорадчого голосу — члени виконавчих органів, які не є акціонерами; акціонери (або їхні повноважні представники), які беруть участь у Загальних зборах, повинні зареєструватися із зазначенням кількості голосів, яку вони мають (перелік підписує голова і секретар Загальних зборів); не пізніше 40 днів до проведення акціонери вносять свої пропозиції щодо порядку денного, акціонери, які у сукупності володіють понад 10 % голосів, можуть вимагати включення певних питань до порядку денного; **порядок голосування**: 1) “одна акція — один голос” (зокрема, коли АТ випустило прості акції); 2) у Статуті АТ встановлено мінімальну кількість акцій, яка дає право голосу; 3) у Статуті АТ є обмеження кількості голосів, які можуть бути надані одному акціонеру; **рішення Загальних зборів** є обов'язковим для кожного акціонера (незалежно від його присутності на них); **в Україні** чинне законодавство не надає права АТ виключати акціонера з його складу, оскільки він є співвласником майна і фінансових засобів АТ; у практиці розвинутих країн таке право передбачено, проте воно застосовується лише у виняткових випадках (наприклад, коли акціонер, який володіє іменними акціями, відмовляється надати інформацію, необхідну АТ для ведення книги реєстрації власників іменних акцій, або в інших випадках суттєвих порушень Статуту АТ; **протокол Загальних зборів АТ**: 1) документ, в якому записано всі прийняті рішення; 2) джерело інформації для акціонерів; 3) доказ для суду при вирішенні спірних питань внутрішньої діяльності АТ; 4) зберігаються, як правило, у секретарів та є доступними для ознайомлення для будь-якого акціонера; **Спостережна рада АТ (Рада АТ)** — вищий орган управління у період між Загальними зборами акціонерів АТ; **основна функція** — здійснювати контроль за діяльністю виконавчого органу АТ (Правління), тому її члени не можуть бути членами виконавчого органу АТ; Статутом АТ чи за рішенням Загальних зборів АТ на Спостережну раду (Раду АТ) може бути покладено виконання певних функцій, що

належать до компетенції Загальних зборів АТ; порядок її діяльності і повноваження визначаються Статутом АТ, регулюються окремим Положенням про Спостережну раду, в якому конкретизуються повноваження, порядок скликання, періодичність проведення засідань, процедура обговорення і голосування тощо; **Правління АТ** — виконавчий орган АТ (можливим є й інший, передбачений Статутом АТ); Правління вирішує усі питання діяльності АТ, крім тих, що належать до компетенції Загальних зборів і Ради АТ (Спостережної ради), є їм підзвітне і забезпечує виконання їхніх рішень; Загальні збори можуть ухвалити рішення про передачу частини належних їм прав до компетенції Правління; діяльність Правління регулюється Положенням про Правління, в якому конкретизуються повноваження, порядок скликання, періодичність проведення засідань, процедура обговорення і голосування тощо; **голова Правління АТ** є найвищою посадовою особою АТ (якщо інше не обумовлено Статутом АТ), керує роботою Правління, причому його або обирають, або призначають згідно зі Статутом АТ, тому тільки він має право без довіреності діяти від імені АТ (інші посадові особи АТ зобов'язані мати для цього довіреність); можливим є делегування повноважень від колегіальних керівних органів до голови Правління і далі до посадових осіб; головою і членами Правління АТ можуть бути особи, які перебувають з товариством у трудових відносинах; голова Правління організовує ведення протоколів засідань Правління АТ; на вимогу акціонерів їм надається книга протоколів і засвідчені витяги з неї; **Ревізійна комісія АТ** здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю АТ; Ревізійна комісія АТ обирається з акціонерів; порядок діяльності та її склад затверджують Загальні збори акціонерів АТ згідно зі Статутом АТ; вона проводить перевірки фінансово-господарської діяльності Правління АТ за дорученням Загальних зборів, Ради АТ, з власної ініціативи, на вимогу акціонерів, які у сукупності володіють понад 10 % голосів; на її вимогу повинні бути подані всі матеріали, бухгалтерські та інші документи, особисті пояснення посадових осіб; доповідає про результати проведених нею перевірок Загальним зборам або Раді АТ; її члени мають право брати участь у засіданнях Правління, користуючись правом дорадчого голосу; складає висновок за річними звітами і балансами (без цих висновків Загальні збори не мають права затверджувати баланс); зобов'язана вимагати позачергового скликання Загальних зборів у випадку виникнення загрози суттєвим інтересам АТ або виявлення зловживань, вчинених посадовими особами; **рішення про передачу ведення реєстру власників іменних ЦП** приймають виключно на Загальних зборах акціонерів; Загальні збори акціонерів або Спостережна рада акціонерного товариства (АТ) затверджують умови договору на ведення реєстру власників іменних ЦП у порядку, визначеному Статутом АТ; у випадку неукладення договору впродовж 30-ти календарних днів ДКЦПФР надсилає АТ розпорядження про необхідність його укладення, а при невиконанні зазначеного розпорядження впродовж 15-ти календарних днів притягує посадових осіб АТ до відповідальності згідно із Законом України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні"; **оплата акцій**: 1) у гривнях; 2) в іноземній валюті; 3) шляхом передачі майна; **рішення про виплату доходів (дивідендів) акціонерам**: 1) Рада АТ приймає це рішення, а Загальні збори затверджують його; 2) Рада АТ вносить пропозицію, а рішення приймають Загальні збори — процедура визначається Статутом АТ або загально-

державною тенденцією, проте в обох випадках дотримуються принципу колегіальності; **основні кількісні показники оцінки діяльності АТ**: 1) рентабельність, 2) платоспроможність, 3) ліквідність; **спільні риси АТ і підприємства**: 1) статус юридичної особи; 2) суб'єкт прибуткової (комерційної) підприємницької діяльності; **відмінні риси АТ і підприємства** (щодо заснування, форми власності і порядку управління): 1) в Україні засновником АТ не може бути одна особа (фізична, юридична) [підприємство може бути засноване однією особою]; 2) АТ створюють шляхом укладання установчої угоди між засновниками (крім АТ, які виникають внаслідок приватизації) [підприємство — шляхом укладання угоди між засновниками, або на підставі наказу, або якщо засновник є одноосібним, то на підставі його розпорядження]; 3) АТ є інституцією, яка належить власникам на правах колективної власності [підприємство може бути у державній, колективній або приватній власності]; 4) умовою створення АТ є випуск акцій [при створенні підприємства акції не випускають, оскільки у протилежному випадку воно фактично перетворюється в АТ]; 5) керівні органи АТ є колегіальними [керівництво підприємством у більшості випадків здійснюється одноособово (директор, президент, власник), крім випадків, коли власників є кілька і може з'явитися правління власників]; 6) АТ не підлягають розподілу на категорії за такими критеріями, як обсяг випуску продукції, товарооборот, чисельність працівників [підприємства підлягають такому розподілу, наприклад, є малі підприємства тощо]; 7) мінімальний розмір статутного фонду АТ визначає чинне законодавство [щодо розміру статутного фонду підприємства — жодних застережень]; 8) власники АТ (акціонери) можуть впливати на поточну діяльність Правління шляхом скликання позачергових зборів акціонерів або через Спостережну раду [згідно з чинним законодавством власник підприємства не має права втручатися у поточну діяльність керівника (директора) підприємства]; **спільні риси АТ і неакціонерного господарського товариства**: 1) є товариством; 2) в Україні кількість засновників є більшою від 1 особи (фізичної, юридичної), тобто обов'язковою умовою є наявність установчої угоди між засновниками; 3) статус юридичної особи; 4) право займатися підприємницькою діяльністю; 5) рішення щодо управління справами приймають колегіально найвищі керівні органи (відповідно збори акціонерів АТ і збори учасників товариства); **відмінні риси АТ і неакціонерного господарського товариства**: 1) щодо заснування: тільки АТ заснують шляхом випуску акцій; 2) щодо способу управління: тільки у командитному товаристві і товаристві з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ) ведення справ повинно здійснюватися за загальною згодою всіх учасників; 3) щодо розміру статутного фонду: в Україні тільки для АТ, товариств з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ) і товариств з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ) законодавством визначено мінімальні розміри статутних фондів; 4) щодо міри відповідальності учасників — АТ: акціонер відповідає за зобов'язаннями товариства у розмірі своєї частки у майні АТ, розмір якої дорівнює добутку балансової вартості акції і кількості акцій, якими володіє акціонер; ТзОВ (ТОВ): учасник відповідає за зобов'язаннями товариства у розмірі своєї частки у статутному фонді товариства; ТзДВ (ТДВ): учасник відповідає за зобов'язаннями товариства у межах кратного розміру своєї частки у статутному фонді товариства; ТзПВ (ТПВ): учасник відповідає усім своїм

майном, незалежно від його частки у статутному фонді товариства; див. також **акціонерне товариство (АТ) відкритого типу, відкрите АТ (ВАТ); акціонерне товариство (АТ) закритого типу, закрите АТ (ЗАТ), корпоратизоване акціонерне товариство (АТ), неакціонерне господарське товариство, підприємство**; біржова вартість (капіталізація), будівельне товариство, дебентура, довіреність на адміністрацію, дроблення акцій ("сплит", фракція), задекларований капітал, контролер (посадова особа АТ), контролююча особа, норма капіталізації, райт, резервний фонд, скарбник, "спин-оф", справжня вартість (вартість інтринсек), статутний резерв, тендерна пропозиція, фракційне право.

Акціонерне товариство (АТ) відкритого типу, відкрите АТ, ВАТ (public company; амер. publicly owned corporation; акционерное общество (АО) открытого типа, открытое АО, ОАО) — 1) АТ, акції якого можуть вільно купуватися і продаватися або розміщуватися шляхом відкритої передплати; 2) АТ, акції якого випускаються на умовах подальшого вільного обігу, тобто можливим є наступне після випуску відчуження акцій на користь інших акціонерів або третіх осіб і для цього не є потрібною згода емітента чи решти акціонерів; **акції ВАТ: 1) випускаються для широкого кола інвесторів; 2) здійснюють обіг як на біржовому, так і на позабіржовому ринках; 3) є предметом угод на акціонерному ринку; 4) можуть використовуватися як предмет застави; **іноземні особливості**: ВАТ у Великій Британії повинно мати понад 5 акціонерів; ВАТ у Японії — понад 50 акціонерів; див. також **акціонерне товариство (АТ), акціонерне товариство (АТ) закритого типу, закрите АТ (ЗАТ), будівельне товариство, корпоратизація, тендерна пропозиція, відкрита передплата, інформація (проспект) про випуск акцій.****

Акціонерне товариство (АТ) з іноземною участю (foreign joint stock/stock company foreign corporation; акционерное общество (АО) с иностранным участием) — 1) АТ, створене з участю іноземних інвесторів (іноземного капіталу); **засновники та учасники: 1) фізичні особи (вітчизняні, іноземні, особи без громадянства); 2) юридичні особи (вітчизняні, іноземні); 3) міжнародні організації; **правові акти України** для створення АТ з іноземною участю і здійснення іноземних інвестицій — Закони України "Про господарські товариства", "Про цінні папери і фондову біржу", "Про режим іноземного інвестування"; Декрет Кабінету міністрів України "Про систему валютного регулювання і валютного контролю" тощо; **два випадки при заснуванні**: 1) "поза межами приватизації": — серед засновників та учасників є іноземні громадяни, особи без громадянства, іноземні юридичні особи, міжнародні організації; статутний фонд створюється повністю або частково за рахунок грошових засобів, цінних паперів, майна і майнових прав іноземних засновників, вклад яких у статутний фонд є іноземною інвестицією; якщо остання здійснюється у грошовій формі, то її можна зробити в іноземній валюті, а при реінвестуванні — у національній валюті України (грн.); 2) "у межах приватизації": засновниками є державні органи (України), серед учасників — іноземні громадяни, особи без громадянства, іноземні юридичні особи, міжнародні організації; іноземні учасники купують і передплачують акції за вільно конвертовану валюту (під час приватизації майна державних підприємств) або за гривні, іноземну валюту і шляхом передачі майна (при купівлі акцій АТ); **види вкладів у Статутний фонд**: 1) інозем-**

на валюта, яку визнає конвертованою Національний банк України; 2) валюта України — при реінвестиціях в об'єкт первинного інвестування чи будь-який інший об'єкт інвестування (відповідно до законодавства України, за умови сплати податку на прибуток (доходи); 3) рухоме і нерухоме майно та пов'язані з ним майнові права; 4) акції, облигації, інші цінні папери, корпоративні права, виражені в іноземній валюті; 5) грошові вимоги і права на вимоги виконання договірних зобов'язань, які гарантовано першокласними банками і мають вартість у конвертованій валюті, підтвержену згідно із законами (процедурами) країни-інвестора або міжнародними торговельними правилами і звичаями; 6) права інтелектуальної власності, вартість яких підтверджено згідно із законами (процедурами) країни-інвестора або міжнародними торговельними правилами і звичаями, а також експертною оцінкою, здійсненою в Україні, включаючи легалізовані на території України авторські права, права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг, "ноу-хау" тощо; 7) права на здійснення господарської діяльності, включаючи права на користування надрами і використання природних ресурсів, надані відповідно до вимог законодавства чи договорів, вартість яких у конвертованій валюті підтверджено згідно із законами (процедурами) країни-інвестора або міжнародними торговельними правилами і звичаями; 8) інші цінності відповідно до законодавства України; див. також **акціонерне товариство (АТ), корпоратизоване АТ: будівельне товариство, корпоративні права, платіжний агент.**

Акціонерне товариство (АТ) закритого типу, закрите АТ, ЗАТ (close-ended joint-stock/stock company, амер. close-ended corporation; акционерное общество (АО) закрытого типа, закрытое АО, ЗАО) — 1) АТ, акції якого можуть купуватися і продаватися в обмеженому колі осіб або взагалі не підлягають вільному розміщенню; 2) АТ, акції якого розміщуються серед його засновників і не випускаються на умовах подальшого вільного обігу, тобто неможливим є наступне після випуску відчуження акцій на користь інших акціонерів або третіх осіб без згоди чи дозволу керівних органів АТ, визначених за його статутом; **акції ЗАТ: 1) не випускаються для широкого кола інвесторів; 2) є небіговими; 3) є предметом угод на акціонерному ринку (тільки при наявності згоди емітента, його керівного органу); 4) можуть використовуватися як предмет застави (тільки при наявності згоди емітента, його керівного органу); див. також **акціонерне товариство (АТ); акціонерне товариство (АТ) відкритого типу, відкрите АТ (ВАТ); будівельне товариство, корпоратизація, розподіл акцій.****

Акціонерний взаємний фонд (equity mutual fund; акционерный совместный фонд) — взаємний фонд, об'єктом вкладень якого є акції.

Акціонерний/пайовий капітал (share capital; shareholder/stockholder equity, SE; амер. capital stock, CS; joint stock, jnt stk, jnt. stk.; total equity; акционерный/паевой капитал) — 1) основний капітал акціонерного товариства (АТ), який створюють на основі пайових внесків акціонерів, а в подальшому складається зі статутного фонду (задекларованого капіталу) і нагородженого нерозподіленого прибутку; 2) загальний капітал АТ, що дорівнює сумі капіталу держателів звичайних акцій та капіталу держателів привілейованих акцій; **види: 1) статутний (розмір якого записано у Статуті АТ); 2) передплатний (одер-**

жаний шляхом передплати акцій); 3) оплачений (фактично внесений під час передплати і розміщення акцій); див. також коефіцієнт “борг до акціонерного капіталу”, коефіцієнти фінансового левериджу.

Акціонерні цінні папери (equity securities; акционерные ценные бумаги) — акції та інші похідні цінні папери, пов'язані з ними (звичайні і привілейовані акції, конвертовані цінні папери, варанти, передплатні права тощо).

Акція, пай (share, S., sh.; share of stock; amer. stock, S., stk; акция, пай) — цінний папір, який випускає акціонерне товариство (АТ), є свідомством про участь його власника (акціонера) у створенні статутного фонду АТ і надає право на одержання певної частини щорічного прибутку АТ у вигляді дивіденду, а також на інші майнові і немайнові права; в Україні акції мають виключне право випускати АТ, а інші суб'єкти підприємницької діяльності — тільки при перетворенні останніх в АТ; **основні функції акцій:** 1) грошові документи, з якими пов'язано майнові і немайнові права (див. акціонер); 2) об'єкт права власності; 3) об'єкт цивільно-правових відносин (договорів, угод тощо); **основні види:** 1) паперова і непаперова (за формою випуску та обігу); 2) проста і привілейована (за майновими і немайновими правами); 3) іменна і на пред'явника (за умовами реєстрації); 4) номінальна і безномінальна (за наявністю номіналу); 5) вітчизняна та іноземна (за державною приналежністю емітента); 6) у національній валюті та в іноземній валюті (за валютою); 7) оплатна і преміальна (за формою передачі); 8) уповноважена до випуску і випусшена (за станом щодо випуску); 9) відкритого, закритого і цільового випусків (за умовами розповсюдження); 10) пільгова і звичайна або безпільгова (за умовами продажу); **інші види:** акція адміністратора, акція-двійник, акція з кількома голосами, акція з курсом на підвищення (зростання), акція за внесок грошовими засобами, акція за внесок матеріальними цінностями, акція, привілейована щодо голосування; безплатна, диферована, засновницька, конвертована і кумулятивна (з нагромаджуваним гарантованим дивідендом) привілейована, нова, номінативна, номінативна закритого типу; **цивільно-правові угоди з акціями:** 1) купівля-продаж, 2) міна, 3) дарування, 4) комісія, 5) зберігання/схов, 6) застава/забезпечення; емітент має право викупити випущені ним цінні папери (крім випадків, обумовлених у чинному законодавстві або умовами випуску); наприклад, акції є безстроковими цінними паперами, тому вони можуть бути анульовані тільки після їх випуску акціонерним товариством (АТ) чи у разі припинення існування АТ; викуплені акції слід продати чи анулювати у строк, не довший за 1 рік; **види продажу акцій:** 1) за договором про разову оплату, 2) відкрита передплата; 3) розподіл; див. також акція адміністратора, акція без номінальної вартості (безномінальна акція), акція в іноземній валюті, акція відкритого випуску, акція з кількома голосами, акція за внесок грошовими засобами, акція за внесок матеріальними цінностями, акція закритого випуску, акція зростання (акція з курсом на підвищення), акція на пред'явника, акція, привілейована щодо голосування, акція у національній валюті, акція, уповноважена до випуску (емісії), акція цільового випуску, безпільгові акції, безплатні акції, відкладені (диферовані, другорядні) акції, гарантована акція, євроакція, захищені акції, іменна акція, корпоративні акції, нова акція, номінальна акція, номінативна акція, номінативна акція закритого типу, підтримувана акція,

пільгові акції, плаваюча акція, привілейована акція, стара акція, циклічні акції, часткова акція; акціонер, акціонерне повноваження, акціонерний взаємний фонд, акціонерний капітал, акціонерні цінні папери, вартість акції, випуск (емісія) акцій, вторинний ринок акцій, дроблення акцій (“сплит”, фракція), консолідація акцій, кількісні показники оцінки акцій, номінальна вартість акції, номінальна вартість випуску (емісії) акцій, методи оцінки вартості акцій, обіг акцій, опціон акцій для посадових осіб, первинний ринок акцій, повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію, ринкова вартість акції, розподіл акцій, сертифікат акцій (сертифікат для одержання акцій), символ акції; біржова вартість (капіталізація), блоковані титули, блокування (заборона), блу чипс, варант (опціон), “високий літун” (“максимально змінний”), відповідь за опціон, гібридні капітальні інструменти, дивіденд, дизажіо, дилюція прибутку, “дилер займає довгу позицію”, “дилер займає коротку позицію”, “довга позиція”, “коротка позиція”, дилюція прибутку дисконт, ділення, довіреність на адміністрацію, дозволений капітал, “дохід на акцію”, “первинний/основний прибуток на акцію” (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію; екс-дивіденд, ендосар, інвестиційні цінності, капітальний надлишок (оплачена частина капіталу), конвертована облігація (позиція), контанго, коротка позиція, корпоративні операції, круглий лот, номінал (номінальна вартість), останнє читання, перевищення ліміту, передплата, підтримання курсу, підтримувана акція, пільгова акція, платіжний агент, податкова вартість, подвійний опціон, позиція, портфель акцій, право конвертування, право передплати, прибуток на одну акцію, продаж на строк (строковий продаж), реверс, рекуперація, “розводити власність”, сальдо конвертованості, свитч, сертифікат на прибуток, слип, “спин-оф”, справжня вартість (вартість інтринсек), стейжинг, стокмайстер, стоп-наказ (стоп-ордер), таймінг, талон, тверда позиція, флет, фракційне право, ціна конверсії.

Акція адміністратора (qualifying share; акция администратора) — акція, яка належить адміністратору (керівнику) акціонерного товариства (АТ), та є запорукою його відповідальності впродовж усього періоду діяльності на адміністративній (керівній) посаді у даній компанії (АТ); відрізняється від звичайної акції тільки своїм призначенням — для адміністраторів; див. також опціон акцій для посадових осіб.

Акція без номінальної вартості, безномінальна акція (no-par-value stock, share without par value, прв; акция без номинальной стоимости, безноминальная акция) — акція, яка не має номінальної вартості; якщо вона є паперовою, то номінальну вартість не вказують на її бланку, а для непаперової — номінальну вартість не вказують у базі даних (комп'ютерному файлі), а лише — кількість акцій; широко використовують у США; див. також номінальна акція, номінативна акція, номінативна акція закритого типу; сертифікат на прибуток.

Акція в іноземній валюті (foreign currency share/stock; акция в иностранной валюте) — акція, номінальну вартість якої виражено (деноміновано) в іноземній валюті; див. також акція у національній валюті.

Акція відкритого випуску (share for public sale; акция открытого выпуска) — акції, випуск яких призначе-

но для вільного обігу; законодавство вимагає опублікувати інформацію про відкритий випуск акцій у спеціалізованих засобах масового друку; див. також акція закритого випуску.

Акція з кількома голосами (акция с несколькими голосами) — акція, яка надає її власнику (акціонеру) право мати кілька голосів при здійсненні голосування на загальних зборах акціонерів; існування таких акцій повинно бути дозволено чинним законодавством і передбачено Статутом АТ (емітента).

Акція за внесок грошовими засобами (акция за взнос денежными средствами) — акція, яку видають її власнику (акціонеру) за внесок грошових засобів при створенні АТ або при включенні резервів до Статутного фонду АТ.

Акція за внесок матеріальними цінностями (акция за взнос материальными ценностями) — акція, яку видають її власнику (акціонеру) за внесок матеріальних цінностей при створенні АТ або при збільшенні Статутного фонду АТ.

Акція закритого випуску (share/stock for private sale; акция закрытого выпуска) — акції, випуск яких призначено для розповсюдження серед засновників АТ; засновники не мають права продавати (відчужувати) свої акції іншим акціонерам (покупцям, інвесторам), а при виході з АТ зобов'язані продати належні їм акції або іншим засновникам, або третій особі з дозволу АТ; маємо випадок, коли АТ наперед знає, хто буде покупцем його акцій, і визначає, що саме засновники є власниками цих акцій; законодавство не вимагає опублікувати інформацію про відкритий випуск акцій у спеціалізованих засобах масового друку; див. також акція відкритого випуску.

Акція зростання, акція з курсом на підвищення (growth share/stock; акция роста, акция с курсом на повышение) — акція підприємства (компанії), що розвивається або перебуває на початкових стадіях свого життєвого циклу.

Акція має високе співвідношення (акция имеет высокое соотношение) — випадок, коли підприємство (АТ) випустило облігацій чи привілейованих акцій на суму, більшу від суми звичайних акцій.

Акція на пред'явника (bearer share/stock, share/stock warrant; акция на предъявителя) — 1) акція, анонічного держателя якої визнають з юридичної точки зору повноцінним акціонером даного АТ; 2) акції, умовами випуску яких не передбачено реєстрацію їхніх держателів (власників) у книзі реєстрації власників акцій, емітент (АТ) або за його дорученням реєстратор чи депозитарій не повинні вести цю книгу, тому й не реєструються подробиці переходу цих акцій до нових власників; див. також номінальна акція, номінативна акція, номінативна акція закритого типу; трансфер.

Акція, привілейована щодо голосування (voting right share/stock; акция, привилегированная по голосованию) — акція, яка надає своєму власнику такі ж права при голосуванні, як держателям акцій більшої номінальної вартості (при певних умовах такими можуть бути акції засновників АТ, її провідних спеціалістів тощо).

Акція у національній валюті (national currency

share/stock; акция в национальной валюте) — акція, номінальну вартість якої виражено (деноміновано) у національній валюті; див. також акція в іноземній валюті.

Акція, уповноважена до випуску/емісії (issued authorized share/stock, shares/stock authorized; акция, уполномоченная к выпуску/эмиссии) — акції, що можуть бути випущені (емітовані) АТ після реєстрації державним органом кількості акцій; відображає розмір Статутного фонду і кількість паїв, на яку розподілено останній.

Акція цільового випуску (share/stock for private purpose sale; акция закрытого выпуска) — акції, випуск яких призначено для розповсюдження серед певних осіб (фізичних, юридичних), з якими існує попередня домовленість та які зобов'язалися виконувати умови обігу цих акцій (якщо такі вимоги висунуло АТ, зокрема, вимоги щодо відчуження придбаних акцій на користь третіх осіб тощо); як правило, ці особи (покупці випуску цільових акцій) не є засновниками АТ; законодавство не вимагає опублікувати інформацію про цільовий випуск акцій у спеціалізованих засобах масового друку.

Алієнація (alienation; алиенация) — відчуження як операція, що призводить до зміни власника акції (капіталу тощо); наприклад, продаж, передавання (передача) тощо.

Алонж, адендум (addendum; адэндум, аллонж) — 1) аркуш паперу, приєднаний до акції чи векселя, на якому держатель розписується при передачі даного цінного паперу (ЦП) іншій особі; 2) додатковий аркуш, який приєднують до векселя і на якому поручитель ставить гарантійний запис (аваль); 3) додатковий аркуш до векселя для передавальних написів; використовують у випадку, коли зворотний бік векселя цілком списано передавальними написами.

Альпари (at par; альпари) — рівність ринкового (біржового) курсу валюти, цінних паперів, переказних векселів тощо їхній номінальній вартості (номіналу, паритету).

Альтернатива (alternative; альтернатива) — 1) один з двох; 2) необхідність вибору між двома чи кількома можливостями, які виключають одна одну; 3) кожна з взаємовиключних можливостей.

Альтернативний (alternative; альтернативный) — 1) який (що) містить альтернативу; 2) який (що) допускає одну з двох або із кількох можливостей.

Американський опціон (American/American-style option; американский опцион) — опціон, який може бути виконаним впродовж усього періоду, на який його виписано, включаючи дату виконання; див. також європейський опціон.

Американські депозитарні свідоцтва (American Depository Receipts, ADRs; американские депозитарные свидетельства) — обігові цінні папери, що випускають банки (як правило, їхній номінал виражають у доларах США); інвестори, які купляють такі свідоцтва, стають власниками паю портфеля іноземних цінних паперів, створеного для них банком, причому цей портфель перебуває під трастовим управлінням саме згаданого банку.

“АМКА” (America Canada Trust Fund, Amca; “АМКА”

— одна з найвідоміших у світі компаній з адміністрації акцій.

Амортизаційна політика (depreciation policy; амортизаційна політика) — політика підприємства (компанії) щодо вибору відповідних методів амортизації основних фондів і нематеріальних активів (метод прямолінійної амортизації, метод прискореної амортизації тощо), а також забезпечення цільового використання амортизаційних відрахувань, зниження бази оподаткування, створення власних інвестиційних ресурсів тощо.

Амортизація1 (amortization; depreciation, Dep'n; wear and tear, shock-absorption; амортизация1) — 1) поступове погашення боргу особою (фізичною, юридичною) шляхом періодичних внесків для викупу зобов'язань (**amortization**); 2) визнання боргового зобов'язання недейсним унаслідок його втрати, крадіжки та ін.; 3) поступове зношування основних фондів (обладнання, будівель, споруд тощо) і перенесення їхньої вартості на новостворюваний продукт у зв'язку з фізичним та моральним зносом останніх (**depreciation, Dep'n**); 4) знецінення.

суму амортизації включають у собівартість продукції у вигляді **амортизаційних відрахувань**, які призначаються для: 1) повного відновлення основних фондів шляхом капітальних вкладень; 2) для часткового відновлення (капітального ремонту) і модернізації діючих засобів виробництва; див. також **амортизація2, амортизація матеріальних активів; балансова вартість, методи нарахування амортизації, реальна вартість**.

Амортизація2 (герау; амортизация2) — зниження вартості (знецінення) основних фондів у балансі за рахунок зношування останніх; див. також **амортизація1, амортизація матеріальних активів; балансова вартість, методи нарахування амортизації, реальна вартість**.

Амортизація матеріальних активів, амортизація основних засобів (depreciation, Dep'n; амортизация материальных активов, амортизация основных средств) — 1) поступове списання вартості довгострокових матеріальних активів (основних фондів), пов'язане з їхнім фізичним і моральним зношуванням; 2) у *бухгалтерському обліку*: нарахування зносу на матеріальні активи; норми амортизації матеріальних активів встановлюють у відсотках/процентах до їхньої вартості; див. також **амортизація, амортизація нематеріальних активів; балансова вартість, методи нарахування амортизації, реальна вартість**.

Амортизація нематеріальних активів (amortization; амортизация нематериальных активов) — 1) систематичний розподіл вартості нематеріального активу, який підлягає амортизації, впродовж строку/терміну його корисного використання; 2) поступове списання вартості нематеріальних активів підприємства (компанії) впродовж часу їхнього використання у виробництві; 3) у *бухгалтерському обліку*: нарахування зносу на нематеріальні активи; норми списання нематеріальних активів встановлює підприємство (компанія) впродовж строку/терміну їхнього цілкового використання (до 10 років); див. також **амортизація, амортизація матеріальних активів; балансова вартість, методи нарахування амортизації, реальна вартість**.

Аналіз (analysis; анализ) — метод наукового дослідження шляхом розчленування цілого на складові частини, визначення його елементів і розгляду окремих його частин.

Аналіз, балансовий аналіз (balance sheet analysis; анализ балансовый, анализ) — критичний аналіз балансу підприємства, виконаний спеціалістом для визначення його кредитоспроможності; див. також **аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку, аналіз фінансових коефіцієнтів, аналіз чутливості реагування, біржовий аналіз, порівняльний фінансовий аналіз, фінансовий аналіз, баланс1, баланс2 (балансовий/фінансовий звіт), баланс доходів і витратків підприємства, баланс зовнішньоекономічної діяльності, баланс результатів (рахунок прибутків і збитків), баланс руху капіталів і кредитів, консолідований баланс, платіжний баланс, проміжний баланс, річний баланс; балансова вартість, балансова вартість (нематеріального) активу, балансова ("книжкова") вартість акції, "балансова звітність", балансова ціна акції, балансовий план, балансовий прибуток, балансування (сальдування), балансування; закриття, регулюючий рахунок, сальдо, титул (цінний папір), "чистка вікон"**.

Аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку (conjuncture analysis of investment market; анализ конъюнктуры инвестиционного рынка) — вивчення особливостей інвестиційного ринку чи його окремих сегментів і тих змін, що відбуваються на ньому в момент спостереження порівняно з попереднім моментом виконання згаданих спостережень; див. також **аналіз (балансовий аналіз), аналіз фінансових коефіцієнтів, аналіз чутливості реагування, біржовий аналіз, фінансовий аналіз**.

Аналіз фінансових коефіцієнтів (ratio analysis; анализ финансовых коэффициентов) — одна з найпоширеніших систем фінансового аналізу, одним з методів якого є обчислення співвідношень окремих показників, що характеризують різні аспекти фінансової діяльності підприємства, зокрема, в управлінні прибутком широко застосовуються коефіцієнти операційної, інвестиційної і фінансової рентабельності, коефіцієнти розподілу прибутку та ін.; див. також **аналіз (балансовий аналіз), аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку, аналіз чутливості реагування, біржовий аналіз, фінансовий аналіз**.

Аналіз чутливості реагування (sensitivity analysis; анализ чувствительности реагирования) — вивчення впливу окремих факторів (чинників) на досліджуваний показник шляхом послідовної підстановки різних значень цих факторів (чинників); наприклад, здійснюють під час оцінки рівня інвестиційного ризику; див. також **аналіз (балансовий аналіз), аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку, аналіз фінансових коефіцієнтів, біржовий аналіз, фінансовий аналіз**.

Аналог (analogue; аналог) — 1) який (що) відповідає чомусь-небудь; 2) який (що) домірний (розмірний) до чого-небудь.

Аналогічний (analogous; аналогичный) — 1) подібний; 2) відповідний; 3) домірний, розмірний.

Аналоговий (analog; аналоговый) — 1) неперервний; 2) неподільний на окремі частини.

Андеррайтер (underwriter, Uw, uw, U/W, u/w; андеррай-

тер) — 1) гарант при розміщенні цінних паперів; 2) особа, яка організовує передплату на цінні папери (ЦП) і надає послуги щодо розміщення ЦП (серед інвесторів, дилерів тощо); 3) інвестиційні дилери, які здійснюють купівлю цінних паперів перших або нових випусків/емісій підприємств (АТ) з метою їх подальшого продажу більш дрібними партіями; 4) гарант; 5) член консорціуму — гарант-поручитель; 6) страхувальник; 7) страхувач; **особливості для ЦП**: 1) послуги андеррайтера надають щодо ЦП, які випущено у вільний обіг; 2) оплату послуг здійснює емітент (наприклад, за рахунок різниці між емісійною ціною і номінальною вартістю ЦП); 3) як правило, частину ЦП, яку не вдалося розмістити, андеррайтер зобов'язується викупити в емітента; див. також **брокер, гарант, дилер**.

Андеррайтинг (underwriting; андеррайтинг) — 1) гарантоване розміщення цінних паперів (ЦП); 2) передплата ЦП; 3) купівля групою інвестиційних дилерів (андеррайтерів) нових випусків ЦП з метою їхнього подальшого продажу більш дрібними партіями; 4) прийняття на себе ризику при випуску/емісії ЦП шляхом гарантування їхнього первинного розміщення і розповсюдження; 5) діяльність інвестиційного банку щодо первинного розміщення випуску/емісії ЦП клієнта шляхом гарантування повної або часткової їхньої купівлі за визначеною ціною; 6) прийом (прийняття) на страхування; 7) підтвердження.

Антидемпінгова ліцензія (anti-dumping licence (амер. license); антидемпинговая лицензия) — належним чином оформлене право на імпорту в країну впродовж установленого строку/терміну певного товару (певних товарів), що є об'єктом антидемпінгового розслідування та/або антидемпінгових заходів; див. також **експортна ліцензія, імпортна ліцензія, компенсаційна ліцензія, спеціальна ліцензія, відкрита (індивідуальна) ліцензія, генеральна ліцензія, разова (індивідуальна) ліцензія**.

Антидемпінгові квоти (anti-dumping quotas; антидемпинговые квоты) — граничний обсяг імпорту у країну певного товару (певних товарів), що є об'єктом антидемпінгового розслідування та/або антидемпінгових заходів, який дозволено імпортувати у країну впродовж установленого строку/терміну та який визначають у натуральних та/або вартісних одиницях виміру; див. також **контингент, експортна квота, глобальні квоти (контингенти), групові квоти (контингенти), імпортна квота, індивідуальні квоти (контингенти), компенсаційні квоти, спеціальні квоти**.

Антураж (environment, entourage, milieu, surroundings; (persons) associates, connections; антураж) — 1) обстановка; 2) оточення; 3) навколишнє середовище.

Ануїтет (annuity, Anny; аннуитет) — 1) щорічні рівномірні платежі чи надходження грошових коштів через однакові проміжки часу при використанні постійної ставки процента; як правило, виплачують кредиторі впродовж тривалого часу за одержаний від нього кредит (позику), включаючи відсотки/проценти; 2) інвестиція, дохід за якою виплачують на регулярній основі, через певні проміжки часу впродовж визначеного періоду; 3) страхування ренти або пенсії; див. також **погашення, річна частка**.

Анулювання, ануляція (annulment/ cancellation/ abrogation/ abolition/ nullification; аннулирование, анну-

ляция) — відміна (оголошення недейсним, скасування) акта, боргу, договору, постанови, права, мандата тощо; див. також **сторно**.

Анулювати (to annul, to cancel, to abrogate, to abolish, to rescind, to repeal, to revoke, to nullify, to write off (a debt); аннулировать) — відмінити (оголосити недейсним, скасувати) акт, борг, договір, постанову, право, мандат тощо; див. також **сторно**.

Ануляція, контрвказівка (cancellation; ануляция, контруказание) — скасування (анулювання) попередньої вказівки, угоди тощо; див. також **сторно**.

Ануляція прав акціонера (forfeiture of shares/stocks; ануляция прав акционера) — скасування (анулювання) прав акціонера, який не оплатив (у повному обсязі, вчасно тощо) початкової номінативної акції чи акції нового випуску (випадок емісії як результат збільшення капіталу акціонерного товариства (АТ)); див. також **сторно**.

Ануляція цінного паперу (cancellation of securities; ануляция ценной бумаги) — 1) процедура скасування (анулювання) цінного паперу (акції, облигації тощо) у випадку його втрати; як правило, полягає в опублікованні відповідного оголошення трічі у спеціалізованому друкованому виданні (газеті, журналі); 2) припинення існування цінних паперів; емітент має право викупити емітовані ним цінні папери (крім випадків, обумовлених у чинному законодавстві або умовами випуску); наприклад, акції є безстроковими цінними паперами, тому вони можуть бути анульовані тільки після їх випуску акціонерним товариством (АТ) чи у випадку закриття АТ; викуплені акції слід продати чи анулювати у строк, не довший за 1 рік; див. також **корпоративні операції, сторно**.

Апелянт (appellant; апеллянт) — особа, яка подає апеляційну скаргу.

Апеляція (appeal; апелляция) — 1) оскарження якої-небудь постанови у вищу інстанцію; 2) одна з форм оскарження судового рішення у вищестоящий суд, який має право переглянути (повторно розглянути) справу по суті; 3) звертання за підтримкою, порадою тощо.

Апелювати (to appeal; апеллировать) — 1) оскаржувати яку-небудь постанову, подати апеляцію; 2) звертатися за підтримкою, порадою тощо.

Апостеріорі (a posteriori; апостериори) — 1) на основі досвіду; 2) з досвіду; 3) знання, набуті з досвіду; див. також **апріорі**.

Апостеріорний (a posteriori; апостериорный) — 1) який (що) ґрунтується на досвіді; 2) набутий досвідним шляхом; див. також **апріорний**.

Апріорі (a priori; априори) — 1) незалежно від досвіду; 2) до досвіду; 3) знання, одвічно (до досвіду) притаманні свідомості; див. також **апостеріорі**.

Апріорний (a priori; априорный) — 1) незалежний від досвіду; 2) який (що) передє досвід; див. також **апостеріорний**.

Апробація (approbation, approval; апробация) — 1) схвалення, яке ґрунтується на перевірці; 2) твердження, яке ґрунтується на випробуванні.

Апробувати (to approve; апробировать) — 1) давати апробацію; 2) схвалювати; 3) затверджувати.

Апропріація (appropriation; апроприация) — 1) присвоєння; 2) привласнення; 3) пристосування чого-небудь.

Арбітр (arbiter, arbitrator; арбитр) — 1) посередник, третейський суддя — особа, яку за взаємною згодою обирають сторони для розв'язання спірних питань (цивільних справ тощо); 2) посадова особа, яка розглядає цивільні спори (суперечки) між юридичними особами (підприємствами, організаціями, установами).

Арбітр на біржі (arbitrageur, амер. arbitrage; арбитр на бирже) — біржовий агент (оператор), який здійснює арбітраж на біржі; див. також **арбітраж на біржі**.

Арбітраж (arbitration, arbitrage; арбитраж) — 1) спосіб розв'язання майнових спорів (суперечок), при якому сторони звертаються до третейського судді (арбітра); 2) третейський суд, в якому суперечку (спір) вирішує суддя-посередник; див. також **валютний арбітраж**.

Арбітраж на біржі (arbitrage; арбитраж на бирже) — 1) операція заміни одних акцій на інші для одержання більшого прибутку; 2) операція, метою якої є одержання прибутку за рахунок гри на різниці курсів на одні й ті ж акції на різних біржах; див. також **арбітр на біржі**.

Арбітражний суд (Court of Arbitration, Arbitration Tribunal; Арбитражный суд) — орган і місце розв'язання майнових спорів (суперечок) і цивільних справ.

Арбітражний керуючий (arbitration manager; арбитражный управляющий) — фізична особа, яка має ліцензію, видану в установленому законодавством порядку, та діє на підставі ухвали арбітражного суду; **в Україні**: одна і та ж особа може виконувати функції арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) на всіх стадіях провадження у справі про банкрутство відповідно до чинного законодавства; у випадку, коли арбітражному суду не запропоновано кандидатуру арбітражного керуючого, суд має право призначити арбітражним керуючим працівника державного органу з питань банкрутства за поданням останнього; див. також **банкрут, банкрутство, боржник, керуючий санацією, ліквідатор, розпорядник майна, розпорядження майном боржника**.

Аргумент (argument; аргумент) — 1) логічний доказ, який є основою доведення; 2) судження, істинність якого доведена та яке наводять для обґрунтування істинності тези.

Аргументація (argumentation, reasoning; аргументация) — 1) наведення доказів, аргументів; 2) сукупність доказів, аргументів на користь чого-небудь.

Аргументувати (to argue; аргументировать) — доводити, наводити докази, аргументи.

Арешт (arrest; арест) — 1) затримання; 2) тимчасове позбавлення волі, взяття під варту; 3) накладання арешту (на майно); 4) затримка; 5) зупинка; 6) припинення.

Арешт майна (sequestration, seizure, attachment; арест имущества) — примусовий захід, який використовуюється органами розслідування і суду для забезпечення цивільного позову; полягає у забороні розпоряджатися майном (продавати, дарувати, знищувати тощо).

Артикул (article; артикул) — 1) тип товару; 2) буквене і числове позначення товару; 3) особлива стаття (рубрика) у деяких законах та офіційних актах.

Асигнації (bank notes; ассигнации) — паперові гроші; див. також **банкноти**.

Асигнація (payment order; ассигнация) — договір (контракт), за яким одна сторона передає другій стороні з якої-небудь причини певну суму грошей, цінні папери, інші цінності.

Асигнування (assignment, assignment, appropriation, grant; ассигнование) — 1) призначення визначеної суми грошей для певної мети; 2) видача визначеної суми грошей для певної мети.

Асигнувати (to assign (to, for), to allocate (to), to appropriate (to), to earmark (to); ассигновать) — 1) призначити визначену суму грошей для певної мети; 2) видати визначену суму грошей для певної мети.

Асиміляція (assimilation; ассимиляция) — процес злиття нової лінії цінних паперів зі старою, коли такі цінні папери можуть замінювати один одного; після її проведення залишається тільки одна лінія цінних паперів, що котируються надалі (до проведення асиміляції старі і нові цінні папери не були рівноцінними, мали різні права і котирувалися окремо).

Ассортимент (assortment, set, variety/range of goods; ассортимент) — набір або підбір товарів за різними видами, найменуваннями і призначенням; див. також **сортамент, сортимент**.

Асоціативний (associative; ассоциативный) — сполучний.

Асоціація (association; ассоциация) — 1) об'єднання; 2) спілка; 3) об'єднання осіб (фізичних, юридичних) для досягнення спільної (економічної, політичної та ін.) мети; див. також **кредитна асоціація**.

Асоціація з банківських карток (bank card association; ассоциация по банковским карточкам) — група банків, що об'єднала кошти і ресурси для операцій з банківськими картками.

Асоційований (associative; ассоциированный) — 1) об'єднаний; 2) який (що) входить в асоціацію.

Асоційований банк (associate bank; ассоциированный банк) — 1) банк-член асоціації банків; 2) банк-учасник спільної кредитної програми; див. також **банк із кредитування експортних операцій, банк-кореспондент, Банк міжнародних розрахунків, великий банк, універсальний банк, уповноважений банк, банківська гарантія, банківська група, банківська декларація, банківська картка, банківська книжка (особовий рахунок), банківська паніка, банківська таємниця, банківська тратта, банківська холдингова компанія, банківське агентство, банківське дисконтування векселя, банківське зобов'язання, банківське підприємство, банківський акцепт вексе-**

ля, банківський вексель, банківський депозит, банківський кліринг, банківський кредит, банківський нагляд, банківський переказ, банківський портфель, банківський резерв, банківський супервізор/наглядач, банківський чек, банківські білети (банкноти, паперові гроші, асигнації), “банківські канікули”, банківські операції, банківські регулятивні правила, банківські умови, банкір, банкнота, банкомат, “банкоподібна” послуга, дієздатність банку, “своя людина” у банку, фондові операції банків; американські депозитарні свідоцтва, андеррайтинг, делькредере, євровалюта, “за винятком інкасових операцій ...”, інформаційний обмін, інкасація боргових вимог, комерційна облікова ставка, конвертована облігація (позика), контанго, індосамент “для інкасації”, ломбард-ставка, мінімальні резерви, нічне зберігання, офіційна облікова ставка, перевищення ліміту, позиція, реверс, рескрипції, стейжинг, стерилізаційні рескрипції, субемітент, трансфер, формула “жиро”.

Атестація (attestation, testimonial, reference, recommendation; аттестация) — 1) визначення кваліфікації, рівня знань працівника (є підставою для призначення на посаду на сучасному підприємстві); 2) відгук (свідоцтво) про можливості, знання, навички та інші ділові якості особи; 3) характеристика.

Аторней (attorney, at., atty, atty., Atty, Atty.; атторней) — довірений представник, який надає юридичні послуги певній особі (фізичній, юридичній); дана назва є поширеною в англосовітських державах.

Аудит (audit, aud; аудит) — 1) перевірка (ревізія) бухгалтерських книг, документів і звітності; 2) перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності підприємства (суб'єктів господарювання) з метою визначення достовірності його (їхньої) звітності, повноти і відповідності обліку чинному законодавству та встановленим нормам; див. також **аудитований звіт (рахунок тощо), аудитор, аудиторська фірма/служба, вимоги до аудиту і звітності, думка аудитора, стандарти аудиту**.

Аудитований звіт (рахунок тощо) (audited report, account, etc.; аудированный отчёт, счёт и т. п.) — звіт, рахунок тощо, які пройшли аудиторську перевірку.

Аудитор (auditor, aud; аудитор) — 1) бухгалтер-ревізор, який контролює фінансово-господарську діяльність підприємства; 2) посадова особа, яка здійснює нагляд за витратами коштів.

Аудиторська фірма/служба (audit company/service; аудиторская фирма/служба) — фірма, що перевіряє стан фінансово-господарської діяльності підприємства на основі укладеного з нею договору (контракту); може надавати й консультативні послуги.

Аукціон, публічні торги, торги (auction; public sale. P. S., P/S; аукцион, публичные торги, торги) — 1) спосіб продажу товарів з публічного торгу у заздалегідь визначений час покупцеві, який запропонував найвищу ціну (**простий аукціон**); 2) система торгівлі цінними паперами, кредитними ресурсами через брокерів на фондовій біржі (**подвійний нереверсний аукціон**); 3) розпродаж.

Аукціонні торги “з голосу” (open outcry system; аукци-

онные торги “с голоса”) — один із трьох способів торгівлі цінними паперами на Українській фондовій біржі (УФБ); процедура є наступною: у день проведення торгів учасники реєструються, кожний з них одержує біржовий бюлетень, складений котирувальною комісією на основі замовлень, поданих станом на цей день; під час торгів брокери і торгівці цінними паперами, які є власниками (чи орендарями) брокерських місць, розташовуються в операційній залі на постах, що відповідають номерам брокерських контор (місць), а нумерація постів збігається з нумерацією контор (місць) і здійснюється за ходом годинникової стрілки; такі торги проводяться призначений біржовий спеціаліст, який на їх початку виразно проголошує: “Торги Української фондової біржі від (день) (місяць) 200_ року оголошуються відкритими”, та ударом гонгу сповіщає про відкриття торгів; у випадку, коли у біржовому бюлетені сталися поточні зміни, цей спеціаліст повідомляє про позиції, додатково внесені до бюлетеня, і про позиції, вилучені з нього (зняті з торгів); потім спеціаліст розпочинає розгляд кожної позиції у порядку, представленому у біржовому бюлетені: оголошує номер позиції, номер брокерської контори (місця) продавця, повну назву акції, лот (пакет акцій), що виставлено для продажу, кількість акцій у лоті, курсову ціну однієї акції, загальну ціну лота, назву грошової одиниці, а брокер-продавець піднімає табличку з номером брокерської контори (місця), чим засвідчує свою присутність і готовність до проведення торгів (якщо брокера-продавця не виявилось на посту при оголошенні позиції, то це означає зняття даної позиції з торгів); спеціаліст повільно повторює характеристики позиції і веде аукціон ціни: якщо хто-небудь з брокерів-покупців підняв табличку з номером своєї контори (місця), то це означає його згоду придбати запропоновані акції; у випадку, коли серед бажаючих залишився один брокер-покупець, спеціаліст після рахунку “три” оголошує: “Продано брокерській конторі номер (*вказує номер*)”, потім повільно повторює характеристику позиції та оголошує номер брокерської контори (місця), яка купила акції; після оголошення спеціалістом “Продано” один з його помічників вносить відповідний запис у книгу спеціаліста, підписує цей запис і записку спеціаліста, яка заповнюється своєю печаткою; копія записки спеціаліста передається брокеру-продавцю (його помічнику) для оформлення біржової угоди на поставку акцій, причому курсовою вартістю акцій, куплених на аукціоні “з голосу”, вважається ціна, зазначена у зареєстрованій угоді купівлі-продажу; у випадку, коли на рахунок “один” або “два” таблички з номерами брокерських контор (місць) підняло двоє чи більше брокерів-покупців, спеціаліст проводить аукціон ціни і по черзі, за порядком зростання номерів постів, опитує брокерів, хто з них дасть вищу ціну; після кожної такої пропозиції ціни спеціаліст оголошує номер брокерської контори (місця), нову ціну і продовжує рахунок (“один”, “два”, “три”); після того, як спеціаліст назвав чергову підвищену ціну і долічив до “трьох”, а пропозицій більше не надходить, то він оголошує: “Продано”, б'є у гонг і називає номер брокерської контори (місця), яка купила акції (далі помічник спеціаліста виконує дії, описані вище); у випадку, коли на рахунок “три” жоден з брокерів-покупців не підняв таблички, спеціаліст оголошує: “Не продано” і звертається до брокера-продавця з пропозицією змінити умови продажу (зокрема ціну); якщо брокер-продавець відповів, що не вносить зміни в умови реалізації, то спеціаліст оголошує: “Позиція номер (*вказує номер*) з торгів знята” і б'є молотком у

гонг; якщо брокер-продавець вносить зміни в умови реалізації (знижує ціну, бажає продати лот частинами за попередньою ціною та ін.), то спеціаліст продовжує торги за новими умовами; даний спосіб торгівлі цінними паперами використовували до введення електронних (комп'ютерних) систем торгівлі (іноді використовують і тепер): див. також **задоволення зустрічних замовлень, комп'ютерні торги**.

Афера (fraud, swindle, shady transaction; афёра) — 1) сумнівна угода (справа); 2) шахрайське підприємство; 3) шахрайство.

Аферист (shady dealer, swindler, crook, spiv; аферист) — 1) особа, яка займається аферами (сумнівними справами); 2) шахрай.

Афідевіт, афідавіт (affidavit; аффидевит, аффидавит) — 1) письмове свідчення під присягою (назва поширена в англійських країнах); 2) письмова заява під присягою, яка підтверджує факт володіння цінними паперами, та з поясненням процедури їхнього придбання.

Афілійована компанія (affiliated company/institution; аффилированная компания, аффилированный институт) — компанія, пов'язана з іншою компанією, (банком, підприємством тощо) певною участю в акціонерному капіталі, управлінні тощо; див. також **афілійована особа, афілійована особа інвестиційної компанії чи інвестиційного фонду, афілійована юридична особа**.

Афілійована особа (affiliated person; аффилированное лицо) — фізична особа, яка має можливість впливати на прийняття рішень на даному підприємстві; наприклад, директор (або один із директорів), члени його сім'ї, вище керівництво (вищий менеджмент), крупний акціонер тощо; див. також **афілійована компанія, афілійована особа інвестиційної компанії чи інвестиційного фонду, афілійована юридична особа, контролююча особа**.

Афілійована особа інвестиційної компанії чи інвестиційного фонду (affiliated person of investment company/fund; аффилированное лицо инвестиционной компании или инвестиционного фонда) — група осіб, яка складається з інвестиційного управляючого, засновників та учасників інвестиційної компанії чи інвестиційного фонду, кожний з яких володіє не менше від 25 % інвестиційних сертифікатів; див. також **афілійована компанія, афілійована особа, афілійована юридична особа, контролююча особа**.

Афілійована юридична особа (affiliate; аффилированное юридическое лицо) — юридична особа (підприємство, компанія, банк тощо), яка має пайову участь чи власні інтереси в іншій юридичній особі і тому може впливати на прийняття рішень в останній; див. також **афілійована компанія, афілійована особа, афілійована особа інвестиційної компанії чи інвестиційного фонду, контролююча особа**.

Б

База (основа) банківської справи (basis of banking; базис (основание) банковского дела) — базові (основні) складові банківської справи; *у США*: до неї

належать безпечно розміщення вкладів (депозитів), забезпеченість грошовими коштами, організація і здійснення платежів.

База (основа) оподаткування (basis of assessment; базис (основа) налогообложения) — базова (основна) вартісна величина конкретного об'єкта оподаткування, за якою здійснюють нарахування конкретного податку.

Базельська конвенція/угода (Basel Convention; Базельская конвенция, Базельское соглашение) — міжнародна конвенція/угода щодо банківського законодавства, нагляду, регулятивних норм і процедур; див. також **Банк міжнародних розрахунків**.

Базисна валюта (basic currency; базисная валюта) — валюта, порівняно з якою котируються інші валюти.

Базисна (базова, початкова) ставка (basic rate of interest; базисная (начальная) ставка) — найнижча процентна ставка, яку бере комерційний банк з найбільш платоспроможних клієнтів.

Базова ставка (base rate; базовая ставка) — ставка, яку використовують банки для встановлення процентних ставок за позиками; наприклад, при її обчисленні враховують облікову ставку Національного/Центрального банку, процентну ставку ЛІБОР тощо.

Баланс1 (balance, bal, bal.; statement амер.; баланс1) — система показників, яка характеризує певне явище шляхом зіставлення чи протиставлення окремих його сторін; див. також **баланс2 (балансовий/фінансовий звіт), баланс доходів і видатків підприємства, баланс зовнішньоекономічної діяльності, баланс результатів (рахунок прибутків і збитків), баланс руху капіталів і кредитів, компенсаційний баланс, консолідований баланс, платіжний баланс, проміжний баланс, річний баланс; балансова вартість, балансова вартість (нематеріального) активу, балансова ("книжкова") вартість акції, "балансова звітність", балансова ціна акції, балансовий аналіз, балансовий план, балансовий прибуток, балансування (сальдування), балансувати; закриття, регулюючий рахунок, сальдо, титул (цінний папір), "чистка вікон"**.

Баланс2, балансовий/фінансовий звіт (balance-sheet, balance sheet, BS, B. S.; баланс2, балансовый/финансовый отчет) — короткий фінансовий звіт, який на певну дату відображає походження і величину активів підприємства, його зобов'язань і капіталу; див. також **баланс1**.

Баланс доходів і видатків підприємства (company balance; баланс доходов и расходов предприятия) — основна форма фінансового плану, в якій відображають рух коштів, співвідношення доходів і видатків підприємства.

Баланс зовнішньоекономічної діяльності (trade balance; баланс внешнеэкономической деятельности) — звітний документ, в якому відображено зовнішню торгівлю країни; у ньому активом є експорт, а пасивом — імпорт; баланс позитивний: — експорт перевищує імпорт, баланс негативний: імпорт перевищує експорт; у деяких країнах подібний баланс відображає комерційну діяльність певної компанії; див. також **зовнішньоторговий товарообмін**.

Баланс результатів, рахунок прибутків і збитків (prof-

it and loss accounts/statement, P & L, P. & L. a/c, P/L; income statement амер.; баланс результатов, счёт прихода и расхода) — частина зведеного балансу, в якій зіставлено прибутки і збитки підприємства.

Баланс руху капіталів і кредитів (capital and credit balance; баланс движения капиталов и кредитов) — розділ балансу про співвідношення експорту та імпорту капіталів, дані про кредити, одержані підприємством (державою) з-за кордону та надані іншими підприємствами (країнами).

Балансова ("книжкова") вартість (book value, B/V; балансовая ("книжная") стоимость) — 1) номінальна вартість позиції, з якою її відображено у балансі без урахування амортизації, доданої вартості тощо; 2) вартість капіталу власників звичайних акцій, відображена у балансі; обчислюють як різницю підсумкових активів та нематеріальних активів, боргових зобов'язань і номінальної вартості привілейованих акцій.

Балансова вартість (нематеріального) активу ((non-material) asset balance(book value, gross cost), book value of (non-material) assets; балансовая стоимость (нематериального) актива) — вартість (нематеріального) активу за вирахуванням суми нагромадженої амортизації.

Балансова ("книжкова") вартість (оцінка) акції (book value per share; балансовая ("книжная") стоимость (оценка) акции) — розмір акціонерного капіталу і резервного фонду емітента (підприємства, АТ) за балансом, що припадає на одну акцію; є показником, що характеризує забезпеченість акції реальними засобами підприємства (АТ); див. також **акція, акціонерне товариство, вартість акції**.

"Балансова звітність" (balance reporting; "балансовая отчётность") — один із видів банківських послуг як щоденне повідомлення клієнту про суму залишку на банківському рахунку та про його перевищення необхідного розміру; наприклад, використовують для того, щоб згаданий надлишок коштів можна було вкласти у короткострокові цінні папери тощо.

Балансова ціна акції (NAV; балансовая цена акции) — 1) кількісний показник оцінки акцій, який обчислюють наступним чином: $БЦА = (АЕ - ЗСЗ) / КА$ або $NAV = (A - Dbt) / S(i)$, де **БЦА, NAV** — балансова ціна акції у даний момент; **АЕ, А** — активи емітента; **ЗСЗ, Dbt** — загальна сума заборгованості емітента кредиторам; **КА, S(i)** — кількість випущених акцій, які перебувають в обігу; 2) кількісний показник реальної вартості акції у даний момент; див. також **баланси ("книжкова") вартість акції**.

Балансовий аналіз, аналіз (balance sheet analysis; балансовый анализ, анализ) — критичний аналіз балансу підприємства, який виконав спеціаліст, для визначення його кредитоспроможності; див. також **аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку, аналіз фінансових коефіцієнтів, аналіз чутливості реагування, біржовий аналіз, фінансовий аналіз; баланс1, баланс2 (балансовий/фінансовий звіт), баланс доходів і видатків підприємства, баланс зовнішньоекономічної діяльності, баланс результатів (рахунок прибутків і збитків), баланс руху капіталів і кредитів; консолідований баланс, платіжний баланс, проміжний баланс, річний баланс; балансова**

вартість, балансова вартість (нематеріального) активу, балансова ("книжкова") вартість акції, "балансова звітність", балансова ціна акції, балансовий план, балансовий прибуток, балансування (сальдування), балансувати; закриття, регулюючий рахунок, сальдо, титул (цінний папір), "чистка вікон".

Балансовий план (balance plan; балансовый план) — один з видів поточного фінансового плану підприємства (компанії), що відображає передбачення складу активів і структури застосованого капіталу.

Балансовий прибуток (book gross profit; балансовая прибыль) — загальна сума прибутку підприємства за балансом від усіх видів господарської діяльності до відрахування з неї податків та інших обов'язкових платежів; він включає валовий операційний прибуток, прибуток від реалізації майна, прибуток (сальдо доходів і видатків) від позареалізаційних операцій; див. також **результат від зміни системи бухгалтерського обліку**.

Балансування, сальдування (balancing, proof; балансирование, сальдирование) — процес контролю за точністю виконання операцій (зокрема, при підведенні балансу тощо).

Балансувати (to balance; балансировать) — 1) підводити баланс; 2) зберігати рівновагу; 3) врівноважувати.

Балон (balloon; баллон) — кредит, який слід повернути не частинами (за амортизаційним методом), а відразу повною сумою; див. також **балоновий ("кульовий") платіж, балоновий ("кульовий") строк/термін**.

Балоновий ("кульовий") платіж (balloon payment; баллоновый ("шаровой") платёж) — кінцевий одноразовий платіж, який за умовами позики (кредиту) сумою набагато перевищує попередні погашення (невеликі періодичні платежі); див. також **балон, балоновий ("кульовий") строк/термін**.

Балоновий ("кульовий") строк/термін (balloon maturity; баллоновый ("шаровой") срок) — строк/термін, при якому умовами позики (кредиту) передбачено у момент погашення набагато більший платіж, ніж попередні погашення (невеликі періодичні платежі); див. також **балон, балоновий ("кульовий") платіж**.

Балотування (balloting, polling; voting, vt; баллотирование, баллотировка) — 1) вирішення справи голосуванням; 2) вирішення питання про обрання на посаду шляхом подачі голосів.

Балотувати (to ballot/vote for; баллотировать) — 1) вирішувати справу голосуванням; 2) вирішувати питання про обрання на посаду шляхом голосування (за звичаєм виконується опусканням в урну куль, які називаються **балами**).

Балотуватися (to be a candidate for, to run/stand for; баллотироваться) — 1) виступати як претендент на певну виборну посаду; 2) висувати свою кандидатуру на виборах у довільний виборний орган.

Балотуватися (to be put to the vote; баллотироваться) — бути поставленим на голосування.

Банк (bank/bankers/banking-house, bk.; банк) —

фінансове підприємство (економічна інституція), що зосереджує (акумуляє) тимчасово вільні грошові кошти (вклади, депозити), надає їх у тимчасове користування у вигляді кредитів (позик, позичок), виступає посередником при взаємних платежах і розрахунках між фізичними та юридичними особами, регулює грошовий обіг, випускає цінні папери тощо; **за формою власності** банк може бути державним, акціонерним, приватним (неакціонерним), кооперативним, комунальним, муніципальним, змішаним тощо; **види банків**: центральний (емісійний), інвестиційний, комерційний (депозитний), ощадний, спеціалізований, іпотечний, кліринговий, універсальний тощо; див. також **асоційований банк**, **банк бенефіціара**, **банк житлового будівництва** (житловий банк), **банк із кредитування експортних операцій**, **банк-кореспондент**, **банк міжнародних розрахунків**, **банк-респондент**, **банк розвитку**, **великий банк**, **депозитарний банк**, “есквайр”, **кліринговий** (розрахунковий) **банк**, **комунальний банк**, **консорціумний банк**, **концентруючий банк**, **кооперативний банк**, **Національний** (Центральний) **банк**, **позаміський банк**, **споживчий кредит**, **універсальний банк**, **уповноважений банк**, **Федеральний Резервний Банк**, **фермерський банк**, “**фінансовий супермаркет**”; **база** (основа) **банківської справи**, **банківська гарантія**, **банківська група**, **банківська декларація**, **банківська картка**, **банківська книжка** (особовий рахунок), **банківська ліцензія** (чартер), **банківська паніка**, **банківська таємниця**, **банківська тратта**, **банківська холдингова компанія**, **банківське агентство**, **банківське дисконтування векселя**, **банківське зобов'язання**, **банківське підприємство**, **банківський акцепт векселя**, **банківський вексель**, **банківський** (міжбанківський) **депозит**, **банківський кліринг**, **банківський кредит**, **банківський нагляд**, **банківський наглядч/супервізор**, **банківський переказ**, **банківський портфель**, **банківський резерв**, **банківський чек**, **банківські білети** (банкноти, папери гроші, асигнації), “**банківські канікули**”, **банківські операції**, **банківські регулятивні правила**, **банківські умови**, **банкір**, **банкір-золотих справ майстер**, **банкнота**, **банкомат**, “**банкоподібна**” **послуга**, **дієздатність банку**, **загальні резерви банку**, **звірка банківських даних**, **декапіталізація банку**, **захисна стратегія створення філій банку**, **консервативне банківське управління**, **кредитоспроможність банку**, **Міжбанківська платіжна система клірингових палат** (“ЧІПС”), **надмірні резерви банку**, **некредитні банківські операції**, **перехресний продаж банківських послуг**, **подвійна банківська система**, **резервний рахунок відділень** (філій) **банку**, **резервні вимоги до банку**, “**своя людина**” у банку, **система ланцюгових часток у банківській справі**, **стратегія створення філій банку для забезпечення панування**, **стратегія створення філій банку для розширення присутності на ринку**, **фондові операції банків**, **часткові резерви банку**, **американські депозитарні свідоцтва**, **андеррайтинг**, **базова ставка**, **вексель**, **встановлення ціни за методом “видатки плюс”**, **грошовий акредитив**, **дебет**, **делькредере**, “**директорський звіт**”, **допоміжні** (субординовані) **боргові зобов'язання**, **євровалюта**, “**за винятком інкасових операцій ...**”, **засвідчення чеку**, **зведений рейтинг**, **інформаційний обмін**, **інкасація боргових вимог**, **коефіцієнт “вільного” капіталу**, **комерційна облікова ставка**, **конвертована облігація** (позика), **контанго**, **концепція “діючого концерну”**, **індосамент “для інкасації”**, **каса іноземної валюти у банку**, **кредит**, **кредитний інспектор**, **ломбард-ставка**, **мінімальні резерви**, **нічне зберігання**, **основні де-**

позити, **офіційна облікова ставка**, **перевищення ліміту**, **позиція**, **позичені фонди**, **попереднє інкасування**, **рахунок “лоро”**, **рахунок “ностро”**, **реверс**, **рейтингова система “КЕМЕЛ”**, **рескрипції**, **система подвійної конвертованості**, **список винятків**, **стейжінг**, **стерилізаційні рескрипції**, **субемітент**, **трансфер**, **тратта**, **фінансовий ф'ючерс**, **флоат** (флоут), **формула “жиро”**, **чек**.

Банк бенефіціара (beneficiary's bank; **банк бенефіціара**) — 1) банк одержувача коштів; 2) банк, що діє як агент для бенефіціара при одержанні ним грошових коштів.

Банк житлового будівництва, **житловий банк** (housing bank; **банк жилищного строительства**, **жилищный банк**) — банк, що спеціалізується у кредитуванні і фінансуванні житлового будівництва; див. також **фінансова інституція житлового будівництва**.

Банк із кредитування експортних операцій (negotiating bank; **банк по кредитованию экспортных операций**) — банк, який здійснює кредитні операції щодо експорту.

Банк-кореспондент (correspondent bank; **банк-кореспондент**) — 1) банк, що уклав спеціальні угоди з іншими банками щодо взаємного обслуговування клієнтів (у різних містах, країнах); 2) банк, що надає банківські послуги банку-респонденту (як правило, більший банк — меншому); див. також **рахунок “ностро”**.

Банк міжнародних розрахунків, **Швейцарія** (Bank for International Settlements, BIS, B. I. S.; **Банк международных расчётов**, **Швейцария**) — міжнародний банк, створений у Базелі (Швейцарія) у 1930 році, клієнтами якого є Національні (Центральні) банки країн; див. також **Базельська конвенція/угода**.

Банк-респондент (respondent bank; **банк-респондент**) — банк, що одержує банківські послуги від банка-кореспондента (як правило, менший банк — від більшого).

Банк розвитку (development bank; **банк развития**) — банк, що спеціалізується на інвестуванні розвитку економіки; наприклад, Всесвітній Банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, інші міжнародні і національні банки розвитку; див. також **Фінансовий інститут розвитку**.

Банківська гарантія1 (bank guarantee; **банковская гарантия1**) — обіцянка, дана банком, щодо виплати певної суми при умові виконання усіх умов гарантії; надають при укладанні угоди як гарантію її виконання.

Банківська гарантія2 (guarantee credit; **банковская гарантия2**) — банківський кредит клієнту у вигляді гарантії для одержання кредиту в іншому банку або іншій кредитно-фінансовій установі; наприклад, вітчизняний банк гарантує свого клієнта у випадку одержання останнім кредиту в іноземному банку.

Банківська група (banking group, group banking; **банковская группа**) — один з видів холдингової компанії, що діє у сфері банківської справи; складається з самостійних банків, кожний з яких є під контролем холдингової компанії, що координує їхню діяльність.

Банківська декларація (bank declaration; **банковская декларация**) — документ, що надає банк у контроль-

но-ревізійні і податкові органи держави з інформацією про вклади іноземних вкладників, які не живуть у даній країні.

Банківська картка (bank card; **банковская карточка**) — дебетова чи кредитна пластикова картка, що випускає банк і дозволяє її держателю здійснити платіж або одержати гроші, а підприємству чи банку дозволяє ідентифікувати її держателя як платника, який володіє певними коштами чи кредитною лінією у банку; див. також **видаткова картка**, **грошова картка**, **дебетова картка**, **кредитна картка**; **асоціація з банківських карток**.

Банківська книжка, **особовий рахунок** (bank-book; **банковская книжка**, **лицевой счёт**) — рахунок, який відкрила у банку приватна (фізична) особа.

Банківська ліцензія, **чартер** (charter; **банковская лицензия**, **чартер**) — документ, що дає право банку на банківську діяльність.

Банківська паніка (banking panic; **банковская паника**) — масове падіння довіри до банків, що проявляється у масовому вилученні вкладів, нестачі готівки тощо; див. також **фінансова паніка**

Банківська таємниця (bank/banking secrecy; **банковская тайна**, **банковский секрет**) — зобов'язання банку не розголошувати даних про вклади, кредити і рахунки своїх клієнтів; може бути знято тільки за ухвалою суду; див. також **договір про банківську таємницю**

Банківська холдингова компанія (холдинг-компанія) (bank holding company, ВНС; **банковская холдинговая компания** (холдинг-компания) — у США холдингова компанія (холдинг-компанія), яка володіє не менше 25 % акцій з правом голосу одного чи кількох банків.

Банківське агентство (agency bank; **банковское агентство**) — банківська установа, що може здійснювати обмежений перелік банківських операцій відповідно до повноважень, переданих їй основним банком.

Банківське дисконтування векселя (bank discounting of a bill; **банковское дисконтирование векселя**) — випадок, коли на прохання векселедержателя банк за винагороду купує вексель до настання строку/терміну його погашення; банк стає наступним векселедержателем та одержує право на пред'явлення векселя до погашення при настанні строку/терміну погашення.

Банківське зобов'язання поточного рахунку; **строкового рахунку** (due to banks 1-on demand; **2-time**; **банковское обязательство текущего счёта**; **срочного счёта**) — 1) зобов'язання банку відповідно за поточним і строковим рахунками; 2) сальдо на банківському рахунку банка-кореспондента відповідно за поточним і строковим рахунками.

Банківське підприємство (banking enterprise; **банковское предприятие**) — банк як підприємство, що має специфічну продукцію у вигляді банківських послуг, а також своїх клієнтів, свій ринок тощо.

Банківський акцепт векселя (bank accept of a bill; **банковский акцепт векселя**) — згода і зобов'язання банку сплатити у визначений строк за переказним ве-

кселем суму грошей, вказану у ньому; це послуга, яку надає банк своїм клієнтам, котрі таким чином розраховуються за свої покупки з продавцями (постачальниками); є способом кредитування клієнтів банку і підвищує надійність векселя.

Банківський вексель (bank note/bill/draft, **BD, B/D**; **банковский вексель**) — 1) вексель, емітентом якого є банк; 2) тратта, яку виставляють банки даної країни своїм закордонним кореспондентам (закордонним банкам).

Банківський (міжбанківський) **депозит** (interbank deposit/funds; **банковский межбанковский депозит**) — кошти (фонди), вкладені банком в інший банк.

Банківський кліринг, **клірингово-розрахункова установа** (bank clearing, **BC**; **clearing and account institution/body**; **банковский клиринг**, **клирингово-расчётное учреждение**) — інфраструктурний учасник ринку цінних паперів (ЦП); юридична особа, яка спеціалізується на виконанні таких функцій, як: 1) здійснення розрахунків, включаючи проведення взаємозаліку, за угодами купівлі-продажу ЦП; 2) проведення перевірки наявності на рахунках учасників грошових коштів і ЦП; 3) видача виписок з грошових рахунків клієнтів; 4) надання інформації інституціям, які ведуть книги реєстрації іменних ЦП тощо; **клірингові функції**: 1) звірка умов угод купівлі-продажу, вказаних у документах посередників; 2) перевірка наявності ЦП на рахунку продавця, а на рахунку покупця — грошових засобів; 3) підтвердження угоди купівлі-продажу ЦП при збіганні даних продавця і покупця щодо виду, кількості і ціни; 4) повідомлення інформації сторонам угоди про її підтвердження; **розрахункові функції**: 1) проведення у розрахунковий день на основі інформації, одержаної при виконанні клірингових функцій, списання грошових засобів з рахунку покупця та занесення їх на рахунок продавця; 2) самостійне проведення (у випадку, коли депозитарій виконує і клірингові, і розрахункові функції) поставки ЦП з рахунку продавця на рахунок покупця; 3) надання виписок з рахунків тощо; **два види клірингу на ринку ЦП**: 1) кліринг із виконання окремої угоди; 2) кліринг із взаємозаліку зобов'язань щодо поставки ЦП та оплати їхньої вартості згідно з певною сукупністю угод купівлі-продажу, укладених впродовж відповідного проміжку часу; у першому випадку клірингові операції виконуються внаслідок укладання дискретних (окремих) угод купівлі-продажу ЦП (наприклад, під час проведення біржових торгів, коли біржовими правилами встановлено порядок виконання угод за умовами “T + 2”); у другому випадку розглянемо два варіанти: 1) біржові правила можуть передбачати те, що угоди купівлі-продажу ЦП, укладені під час біржової торгівлі, повинні виконуватися за результатами торгів, які проводилися впродовж 10 днів, тому у зазначений день біржа проводить взаємозалік за усіма угодами, укладеними впродовж вказаного проміжку часу; 2) посередники торгують між собою та укладають кілька угод купівлі-продажу ЦП, які є їхньою власністю, і домовляються провести взаємозалік зобов'язань щодо поставки та оплати у визначений день; на фондовому ринку біржі мають спеціальні клірингові підрозділи, а на позабіржовому ринку існують спеціалізовані клірингово-розрахункові установи; **в Україні** клірингові функції виконує Депозитарій Національного банку України; див. також **інфраструктурні** (допоміжні) **учасники ринку цінних паперів** (ЦП); **банківський кліринг**, **безготівковий розрахунок**, **єврокліринг**.

Банківський кредит (bank credit; банковский кредит) — кредит, виданий (наданий) банком; див. також **факторинг**.

Банківський нагляд (banking supervision; банковский надзор) — нагляд з боку держави за комерційними банками з огляду відповідності їхньої діяльності чинному законодавству, оцінки і регулювання їхнього фінансового стану і рівня управління для забезпечення сприятливих умов функціонування банківської системи у цілому; — див. також **банківський наглядач/супервізор, вступний контроль**.

Банківський наглядач/супервізор (bank/banking supervisor; банковский надзиратель/супервизор) — особа, яка здійснює банківський нагляд (контроль, спостереження, перевірки на місці тощо); див. також **банківський нагляд**.

Банківський переказ (due from banks; банковский перевод) — вклад (переказ), виконаний банком в інший банк за вказівкою свого клієнта на користь останнього або на користь третьої особи, причому, по-перше, гроші можуть бути затребувані (викликані) через дві доби (48 годин) (**1-on demand**); по-друге, даний кредит не можна використати пізніше вказаного строку (**2-time**); такі вимоги сприяють ефективнішому його використанню та обумовлюються заздалегідь.

Банківський портфель (bank portfolio; банковский портфель) — портфель банку, до якого належать кредитний портфель, портфель цінних паперів, портфель готівки, портфель іноземної валюти тощо.

Банківський резерв (reserve for bad debts; банковский резерв) — резерв, створений банком, для можливого відшкодування (компенсації) кредитів (позик), чия рекуперація ставиться під сумнів.

Банківський супервізор/наглядач (bank/banking supervisor; банковский супервизор/надзиратель) — особа, яка здійснює банківський нагляд (контроль, спостереження, перевірки на місці тощо); див. також **банківський нагляд**.

Банківський чек (bank check; банковский чек) — платіжний документ, виданий банком на підставі своїх власних фондів; компенсує клієнту або готівкою, або переказом з банківського рахунку останнього; застосування є подібним до акредитиву.

Банківські білети, банкноти, паперові гроші, асигнації (bank-notes, bank notes; банковские билеты, банкноты, бумажные деньги, ассигнации) — паперові грошові знаки (різновид кредитних грошей), які випускає в обіг Національний (Центральний, емісійний) банк для кредитування економіки країни відповідно до зростання офіційних валютних і золотих резервів.

“Банківські канікули” (bank holiday; “банковские каникулы”) — тимчасове закриття банків, оголошене урядом під час банківської паніки, масового вилучення вкладів, загрози ланцюгових банкрутств банків тощо; наприклад, у 1933 році у США було оголошено “банківські канікули” на тиждень з метою запобігти масовому банкрутству банків.

Банківські операції (banking/volume business; банковские операции) — стандартні операції банку як юридичної особи при обслуговуванні своїх клієнтів.

Банківські регулятивні правила (banking regulation; банковские регулятивные правила) — банківські інструкції, правила, інші підзаконні нормативні акти, що регламентують діяльність банку.

Банківські умови (general conditions of the banks; банковские условия) — умови, в яких визначено взаємні права та обов'язки банку і клієнта.

Банкір (banker; банкир) — 1) власник банку; 2) крупний акціонер банку; див. також **банкір-золотих справ майстер**.

Банкір-золотих справ майстер (goldsmith banker *англ.*; банкир-золотых дел мастер) — першими банкірами в Англії були вихідці із середовища золотих справ майстрів (ювелірів), які брали на зберігання золото клієнтів.

Банкнот(а) (bank note, bank-note, banknote, В. N.; банкнот(а)) — боргове зобов'язання, що не приносить відсотків/процентів і випущене банком як засіб обігу, замітник повноцінних грошей; у даний час комерційні банки не здійснюють індивідуальні випуски (емісії) банкнот, проте деякі боргові інструменти, випущені ними, мають ознаки “банкнотоподібності”.

Банкомат (bancomat; банкомат) — автомат для видачі грошей, який через комп'ютерну мережу має зв'язок з особистими банківськими рахунками; див. також **дистрибутор, дистрибутор (апарат)**.

“Банкоподібна” послуга (bank-like in service; “банкоподобная” услуга) — послуга, подібна до банківської, проте надана небанківською фінансовою інституцією.

Банкрут (bankrupt; банкрот) — 1) неспроможний боржник; 2) боржник, неспроможність якого виконати грошові зобов'язання встановлена арбітражним судом; банкрутами (суб'єктами банкрутства) не можуть бути відокремлені структурні підрозділи юридичної особи (філії, представництва, відділення тощо); див. також **боржник, “боржник у володінні”; арбітражний керуючий, банкрутство, керуючий санацією, комітет кредиторів, ліквідатор, неплатоспроможність, рейтинг кредиторів, розпорядник майна, розпорядження майном боржника**.

Банкрутство, неспроможність (bankruptcy, bancsy; default; банкротство, несостоятельность) — 1) встановлена у судовому порядку фінансова чи майнова неспроможність боржника (фізичної чи юридичної особи), внаслідок чого він втрачає право самостійно управляти і розпоряджатися своїм майном, яке переходить до ліквідаторів (спеціально призначених осіб); 2) визнана арбітражним судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність і задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури; 3) відмова підприємця сплачувати за борговими зобов'язаннями через відсутність коштів; 4) фінансовий крах, розорення; 5) примусова реалізація (розпродаж) за ухвалою суду майна банкрута (неспроможного боржника, дебітора) чи всіх фондів підприємства (компанії), причому кошти, одержані від такого розпродажу, спрямовують на погашення боргів у послідовності, передбаченій чинним законодавством; див. також **банкрут, неплатоспроможність, рейтинг кредиторів; арбітражний керуючий, банкрут, боржник, звільнення від банкрутства,**

керуючий санацією, концепція “діючого концерну”, ліквідатор, розпорядник майна, розпорядження майном боржника.

Барель (barrel, bbl, bl, bri; баррель) — міра ємності: — американський барель = 119 л; англійський барель = 163,65 л; барель нафти = 159 л; барель цементу = 170,5 кг; барель борошна = 89 кг.

Баристер (barrister; барристер) — адвокат вищого рангу, який має право виступати у всіх судах англійських держав.

Бартер, бартерна операція (barter; бартер, бартерная операция) — 1) натуральний товарообмін; 2) мінова торгівля; 3) товарообмінна угода з передаванням права власності на товар без оплати грошима; 4) безпосередній негрошовий обмін товарами і послугами.

“Без права протесту” (without protest; “без права протеста”) — означає, що особа, яка підписала боргове зобов'язання, вексель або інший подібний документ, та його відповідні гаранті звільняють кредитора від необхідності опротестувувати (подавати позов) у випадку несплати.

Безакцептні розрахунки (безакцептные расчёты) — виплати, які здійснюються на основі платіжних вимог у тих випадках, коли для оплати не потрібна згода платника.

Безапеляційний дисконт (discount without recourse; безапелляционный дисконт) — операція, коли векселедержатель (кредитор) відмовляється від права позову за даним векселем стосовно продавця даного цінного паперу (операція підвищеного ризику); див. також **банківський дисконт векселя**.

Безготівковий (without cash transfer; безналичный) — без оплати грошима (готівкою).

Безготівковий розрахунок (clearing; безналичный расчёт) — 1) спосіб грошових розрахунків без використання готівки; 2) перерахування грошових сум із рахунків платників на рахунки кредиторів; 3) зарахування взаємних вимог; див. також **еврокліринг, кліринг; “есквайр”**.

Бездокументарна форма випуску цінних паперів (securities issued in computer/electronic-entry form; бездокументарная форма выпуска ценных бумаг) — форма випуску цінних паперів (ЦП), про яку свідчить обліковий запис, здійснений зберігачем, що є підтвердженням права власності на ЦП; форма випуску ЦП є підставою для взяття випущених ЦП на обслуговування Національною депозитарною системою як іменних ЦП у документарній формі, ЦП на пред'явника у документарній формі або ЦП у бездокументарній формі, іменну ідентифікацію власників яких здійснюють на підставі облікового реєстру рахунків власників у зберігача; при випуску ЦП у бездокументарній формі, крім приватизаційних паперів, які засвідчують право власника на безоплатне одержання у процесі приватизації частки майна державних підприємств, державного житлового фонду, земельного фонду, емітент оформляє глобальний сертифікат, що відповідає загальному обсягу зареєстрованого випуску, і надає його на зберігання в обраний ним депозитарій; глобальний сертифікат, оформлений після державної реєстрації та визнання випуску таким, що відбувся, зберігають у депози-

тарії впродовж усього часу існування ЦП у бездокументарній формі; глобальний сертифікат, оформлений після державної реєстрації та визнання випуску таким, що відбувся, зберігають у депозитарії впродовж усього часу існування ЦП у бездокументарній формі; **особливості електронного обігу ЦП в Україні**: 1) записи на рахунках у ЦП на електронних носіях; 1.1) ЦП, випущені у документарній формі, можуть бути переведені у бездокументарну форму та зберігатися на електронних носіях унаслідок знерухомилення ЦП (обслуговування угод щодо ЦП у бездокументарній формі проводять тільки учасники Національної депозитарної системи України); 1.2) для укладення на фондовій біржі чи на організаційно оформленому позабіржовому ринку угод щодо ЦП, випущених у документарній формі, ЦП повинні бути знерухомилені у депозитарії, що їх обслуговує; 2) порядок обміну інформацією та стандартизація процедур; 2.1) порядок обміну інформацією на умовах гарантованої конфіденційності між учасниками Національної депозитарної системи і формування стандартизованих процедур здійснення ними операцій із ЦП, випущеними у бездокументарній формі, та знерухомиленими ЦП встановлює ДКЦПФР згідно з вимогами міжнародних стандартів і на основі використання міжнародних систем нумерації ЦП; 2.2) учасники Національної депозитарної системи гарантують конфіденційність інформації щодо рахунків у ЦП та обігу ЦП (усі їхні працівники зобов'язані додержуватися вимог конфіденційності інформації щодо рахунків у ЦП та обігу ЦП); 2.3) норми технічного захисту інформації встановлюють відповідно до законодавства України та нормативно-правових актів ДКЦПФР, погоджених з Державним комітетом України з питань державних секретів та технічного захисту інформації; 2.4) довідки про операції з ЦП та рахунки у ЦП видають тільки депонентам або за їхнім письмовим дорученням — іншим особам, а також в інших випадках, передбачених законодавством України; див. також **документарна форма випуску цінних паперів; глобальний сертифікат цінних паперів, договір про обслуговування випуску/емісії цінних паперів**.

Безкоштовне розповсюдження акцій (free of charge share/stock distribution; бесплатное распространение акций) — надання акціонерам безкоштовних акцій, що призводить до збільшення Статутного фонду АТ шляхом включення до нього резервів.

Безномінальна акція, акція без номінальної вартості (no-par-value stock, share without par value, прв; безноминальная акция, акция без номинальной стоимости) — акція, яка не має номінальної вартості; якщо вона є паперовою, то номінальну вартість не вказують на її бланку, а для непаянкової — номінальну вартість не вказують у базі даних (комп'ютерному файлі), а лише — кількість акцій; широко використовують у США; див. також **номінальна акція, номінативна акція, номінативна акція закритого тилу, сертифікат на прибуток**.

Безплатні акції (bonus shares; бесплатные акции) — акції, випущені АТ на підставі збільшення ринкової вартості його капіталу, та які розподіляються серед акціонерів пропорційним чином, але безплатно.

Безризикова норма прибутковості/дохідності (risk-free rate of return; безрисковая норма доходности) — норма прибутковості/дохідності за інве-

стиційними операціями, у яких відсутній реальний ризик втрати капіталу і прибутку/доходу; цей показник використовується як основу розрахунку реальної норми прибутковості/дохідності за інвестиційними операціями з урахуванням премії за ризик; див. також **безризикові інвестиції**, **безризикові підприємницькі операції**.

Безризикові інвестиції (risk-free investment; безрисковье инвестиции) — вкладання капіталу в об'єкти інвестування, в яких є відсутнім ризик фінансових втрат; наприклад, у розвинених країнах це державні урядові облігації; див. також **безризикова норма прибутковості**, **безризикові підприємницькі операції**.

Безризикові підприємницькі операції (riskless business transactions; безрисковье предпринимательские операции) — господарські операції, в яких відсутній реальний ризик втрати капіталу чи доходу і гарантовано одержання розрахункової реальної суми прибутку; див. також **безризикова норма прибутковості**, **безризикові інвестиції**; **ризик втрати доходу**, **ризик втрати капіталу**, **ризик інфляції**, **ризик ліквідності**, **ризик ліквідності інвестицій**, **ризик підприємництва (підприємницький ризик)**, **ризик ринку (ринковий, систематичний ризик)**, **ризик цінних паперів**, **ризиковий капітал**, **ризиковий портфель**, **ризиковість цінних паперів**, **рівень ризику**; **безпеліційний дисконт**, **делькредере**, **несистематичний (специфічний) ризик**, **портфельний ризик**, **профілактика ризику**, **страховий інвестиційний ризик**, **трансферний ризик**, **унікнення ризиків**, **ціновий ризик**.

Безспірні вимоги кредиторів (indisputable/undeniable creditors' demands; бесспорные требования кредиторов) — вимоги кредиторів, визнані боржником, інші вимоги кредиторів, підтвержені виконавчими або розрахунковими документами, за якими відповідно до чинного законодавства здійснюються списання коштів з рахунків боржника.

Безстрокові облігації (open-ended/permanent bonds; бессрочные облигации) — облігації, за якими емітент не бере на себе зобов'язання щодо їх погашення; наприклад, якщо вони є процентними, то впродовж тривалого часу виплачуються тільки відсотки/проценти.

Безумовне фінансування (non-recourse financing; безусловное финансирование) — операція, коли векселедержатель (кредитор) відмовляється від права позову стосовно продавця даного цінного паперу (операція підвищеного ризику); див. також **корпоративне фінансування**, **строкове фінансування (строкова/ф'ючерсна/опціонна угода, угода на строк)**, **фінансування**, **фінансування інвестицій**.

Безумовний вексель, тратта, строкова після пред'явлення (sight bill/draft, SD, S. D., S/D; безусловный вексель, тратта, срочная по предъявлению) — вексель, який потрібно оплатити готівкою на вимогу (після пред'явлення); див. також **банківська тратта**.

Безчекове товариство (checkless society; бесчековое общество) — товариство, що ґрунтується на електронній банківській діяльності і непаперовому платіжному обігу.

“Бейбі-бонд”, “дитяча облігація” (baby bond амер.; “бэйби-бонд”, “детская облигация”) — амер.

облігація з номінальною вартістю 100 доларів США і менше.

Бек-офіс (back office, back-office; бэк-офис, бек-офис) — 1) відділи, що забезпечують роботу підрозділів, які безпосередньо виконують операції на ринку; 2) відділення банку чи брокерської контори, підрозділи, на які покладено адміністративні завдання і функції облікового запису операцій, що здійснюються на ринку, зокрема з цінними паперами, валютою, депозитами грошового ринку, дорожочними металами; наприклад, бухгалтерія, адміністративний відділ, відділ автоматизованої обробки даних тощо; див. також **фронт-офіс**.

Бенефіціар (beneficiary; бенефициар) — 1) особа (фізична, юридична), яка є одержувачем доходу чи платежу; 2) особа (фізична, юридична), на користь якої здійснюються довірчі функції та якій належить дохід від трастової діяльності; якщо трастові відносини здійснюються на користь самого довірителя, то поняття “бенефіціар” і “довіритель” збігаються; 3) одержувач доходу за страховим полісом; 4) одержувач коштів за платіжним дорученням; 5) особа, на користь якої виставлено акредитив; див. також **банк бенефіціара**, **благодійний (доброчинний) залишковий траст**, **бланкова довіреність (на пред'явника)**, **генеральна/загальна довіреність**, **довіреність без повідомлення**, **довіреність на адміністрацію**, **довіритель**, **довіритель банкрута**, **довірче товариство (траст)**, **цедент**, **цесіонарій (правонаступник)**, **цесія**.

Бета, бета-коефіцієнт (beta, beta-coefficient, -coefficient; бета, бета-коэффициент) — показник, який характеризує зміну курсу конкретного фондового інструменту (цінного паперу тощо) щодо динаміки зведеного індексу фондового ринку; вимірює рівень систематичного (ринкового) ризику за конкретним цінним папером або портфелем цінних паперів взагалі.

“Бик” (“bull”, bull seller; “бык”) — учасник біржових торгів, який укладає спекулятивні угоди у розрахунок на майбутнє підвищення цін (наприклад, за допомогою посиленого скуповування) на об'єкт угоди (цінні папери, нерухомість тощо), щоб потім їх продати за вищою ціною; див. також **“ведмідь”**.

“Бичачий ринок” (“bull market”; “бычий рынок”) — стан кон'юнктури ринку, якому характерне підвищення цін; див. також **“ведмежий ринок”**.

“Бігунець”, переказний вексель, тратта (bill of exchange), В., ВЕ, В. Е., б. е.; draft, dft.; “бегунок”, переводной вексель, тратта) — 1) письмовий наказ однієї особи (кредитора, позикодавця, трасанта) іншій особі (платнику, позичальнику, трасату) сплатити у вказаний строк/термін визначену суму грошей третій особі (пред'явнику, ремітенту); 2) борговий цінний папір, який містить нічим не обумовлене письмове розпорядження кредитора (позикодавця, трасанта), адресоване боржнику (платнику, позичальнику, трасату, про те, щоб останній виплатив за пред'явленням (на вимогу) чи у день, вказаний у векселі, визначену суму грошей певній особі (ремітенту), або за її наказом, або пред'явнику векселя; його (її) випишує і підписує кредитор (позикодавець, трасант); **реквізити переказного векселя**: 1) назва “Вексель”; 2) звичайна і нічим не обумовлена пропозиція сплатити вказану суму; 3) строк/термін плате-

жу; 4) місце здійснення платежу; 4) назва того або за наказом кого платіж повинен бути здійснений; 5) дата і місце складання векселя; 6) підпис того, хто видає документ (векселедержателя, кредитора, позикодавця); 7) назва того, хто повинен платити (векселедавець, боржника, позичальника, платника); документ, у якому відсутній принаймні один з реквізитів, не має сили переказного векселя, за винятком трьох випадків: 1) вексель, строк/термін платежу за яким не вказано, розглядається як такий, що підлягає оплаті після пред'явлення; 2) при відсутності окремої вказівки місце, вказане поряд з назвою платника (місце складання документа — для простого векселя), вважається місцем платежу та одночасно місцем проживання платника (векселедавця для простого векселя); 3) вексель, в якому не вказано місце його складання, визначається підписанням у місці, позначеному поряд з назвою векселедавця; див. також **банківська тратта**

Бід (bid, В.; бид) — 1) курс акції при продажу; 2) пропозиція ціни; 3) ціна, запропонована покупцем; 4) пропозиція ціни; 5) ціна попиту; 6) надбавка до ціни (на аукціоні); 7) замовлення, заявка; 8) домагання; 9) претензія; 10) пропозиція про укладання договору/контракту.

Бізнес, підприємництво (business, bus.; бизнес, предпринимательство) — 1) діяльність, яка дає прибуток або інші особисті вигоди; 2) економічна діяльність, яка приносить дохід; 3) діяльність, яка за походженням є підприємницькою і характерна такими ознаками, як власна ризиковість, ініціативність, прибутковість, самостійність, систематичність тощо; залежно від способу використання прибутку поділяють на: 1) прибуткову (комерційну); 2) неприбуткову (некомерційну); див. також **бізнес-план**, **господарська діяльність**, **підприємець (бізнесмен)**, **підприємницький ризик (ризик підприємництва)**, **підприємство**, **підприємство колективного інвестування** у цінні папери; **комерційна фінансова компанія**.

Бізнесмен, підприємець (businessman; бизнесмен, предприниматель) — особа, яка має вигідну справу.

Бізнес-план (business plan, business-plan; бизнес-план) — 1) план розвитку діяльності підприємства; 2) основний документ, що розробляють і представляють інвестору за реальним інвестиційним проектом, у якому у стислому вигляді у загальноприйнятій послідовності розділів викладено головні характеристики проекту і фінансові показники, що стосуються його втілення; він покликаний переконати інвестора у доцільності та ефективності запланованих інвестицій.

Біметалева (двометалева) система, біметалевий (двометалевий) стандарт (bimetallic system/standard; биметаллическая (двухметаллическая) система, биметаллический (двухметаллический) стандарт) — грошова система, що ґрунтується на двох благородних металах, які перебувають в обігу (золото, срібло).

Біржа (exchange, ex., Exc., exc., Exch., exch.; биржа) — 1) організаційно оформлений, технічно забезпечений, регулярно діючий ринок, на якому відбувається торгівля цінними паперами (ЦП) (**фондова біржа**), борговими фінансовими зобов'язаннями (**опціонна біржа**), валютою (**валютна біржа**), гуртовими партіями товарів за певними стандартами

або взірцями (**товарна біржа**), робочою силою (**біржа праці**); 2) установа (акціонерне товариство, організація), яка надає приміщення, певні гарантії, інформаційні, розрахункові та інші послуги для проведення біржових операцій; 3) будинок (місце), де здійснюються біржові операції; **біржа** як 1) складна система торгівлі, яка ґрунтується на комп'ютерних засобах; 2) система визначення курсів ЦП; 3) інституція, яка відповідає за впорядкування ринкових відносин щодо обігу ЦП; 4) система взаємовідносин і торгівлі, яка сприяє міжнародному обігу ЦП; **біржа** сама не здійснює відповідну купівлю-продаж, а створює належні умови для цього; див. також **біржовий ринок цінних паперів**; **біржа праці**, **біржова вартість (капіталізація)**, **біржова рада (біржовий комітет, біржове правління)**, **біржова криза**, **біржова спекуляція**, **біржова ціна**, **біржове мито**, **біржовий аналіз**, **біржовий бум**, **біржовий індекс**, **біржовий курс**, **біржовий листок**, **біржовий прибуток**, **біржові видатки**, **місце на біржі**; **відкличний документ (вказівка)**, **єврокліринг**, **некотировані цінні папери**, **рекуперація**, **останнє читання**, **податкова вартість**, **світч**, **таймінг**, **тикер**, **торгівля опціонами**.

Біржа праці (Labour (Labor амер.) Exchange, L. E.; биржа труда) — 1) організаційно оформлений, регулярно діючий ринок, на якому відбувається торгівля робочою силою; 2) установа, яка проводить як посередник наймання робітників; див. також **валютна біржа**, **опціонна біржа**, **товарна біржа**, **фондова біржа**.

Біржова вартість/капіталізація (market/stock-exchange capitalization, market value, m. v.; биржевая стоимость/капитализация) — 1) біржова вартість акціонерного товариства (АТ) як добуток кількості акцій, випущених даним АТ, та їхнього біржового курсу; 2) вартість акції, виражена через її курс (курсову вартість) на біржі.

Біржова криза (market/stock-exchange crisis; биржевой кризис) — різке падіння курсів цінних паперів (особливо акцій) на фондовій біржі та значне скорочення їх емісії.

Біржова рада, біржовий комітет, біржове правління (exchange council/committee/board; биржевой совет/комитет, биржевое правление) — орган управління біржею, який обирається загальними зборами біржі на визначений строк (термін) і виконує функції, зазначені у Статуті біржі.

Біржова спекуляція (stock-exchange speculation/profitteering/jobbery; биржевая спекуляция) — здійснення операцій з цінними паперами і валютою на фондовій біржі з метою одержання прибутку від різниці між курсами цінних паперів на час укладання та реалізації угоди.

Біржова ціна (exchange price; биржевая цена) — ціна на товари, які продають (реалізують) за порядком біржової торгівлі; регулярно публікують у біржових бюлетенях.

Біржове мито (stock-exchange customs/duty/duties/dues; биржевая пошлина) — сума грошей, яка сплачується фондовій біржі покупцями і продавцями цінних паперів за право укладання угод.

Біржовий аналіз (custody account analysis; биржевой

аналіз) — один з видів банківських послуг, який полягає в аналізі банком стану бірж у країнах, галузях і валюти з огляду на вигідне вкладення капіталу свого клієнта; див. також **аналіз (балансовий аналіз), аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку, аналіз фінансових коефіцієнтів, аналіз чутливості коефіцієнтів, фінансовий аналіз.**

Біржовий бум (exchange boom; биржевой бум) — 1) підвищення курсу цінних паперів (акцій, облігацій); 2) пошвавлення діяльності біржі.

Біржовий індекс (index of exchange; биржевой индекс) — показник біржової активності, який обчислюють за формулами, що дозволяє стежити за тенденціями курсів товарів (цінних паперів, валюти тощо).

Біржовий курс (rate of exchange; биржевой курс) — продажна ціна товарів (цінних паперів, валюти) на біржі; зокрема, для цінних паперів залежить від багатьох факторів — поточної та очікуваної прибутковості, дивідендів, розміру банківської процентної ставки, ліквідності, біржових спекуляцій.

Біржовий/котирувальний листок (quotation list; биржевой/котирувальний листок) — документ, який класифікує заявки брокерів за граничними курсами і напрямками та визначає курс цінного паперу при проведеному котируванні.

Біржовий прибуток (profit of exchange; биржевая прибыль) — прибуток від торгівлі товарами (цінними паперами, валютою тощо) на біржі.

Біржовий ринок цінних паперів (securities/stock market; биржевой рынок ценных бумаг) — торгівля цінними паперами (ЦП), яка здійснюється на фондових біржах; те саме, що *біржова торгівля, біржова торгівля ЦП, біржовий ринок, торгівля на фондовій біржі, функції*: 1) допуск/вилучення ЦП до/з обігу; 2) визначення способів торгівлі; 3) видів укладених угод, зокрема угод купівлі-продажу; 4) встановлення переліку учасників біржової торгівлі; 5) введення і дотримання порядку оформлення біржових угод; 6) визначення порядку виконання доручень клієнтів щодо операцій з ЦП, які котируються на біржі; доповнює позабіржовий ринок ЦП як складову ринку ЦП у: 1) принципах організації (жорсткішими вимогами до учасників — емітентів, інвесторів і посередників); 2) принципах здійснення торгівлі (використовує аукціонний принцип біржової торгівлі); 3) завданнях визначення курсів ЦП (визначає їх, вбачаючи у цьому одне з найважливіших завдань біржової торгівлі); 4) співвідношенні брокерських і дилерських послуг і функцій (відповідно більше перших і менше других; брокери одержують комісійну винагороду за укладені угоди); ЦП одного і того ж емітента можуть здійснювати обіг як на біржовому, так і на позабіржовому ринках; див. також **позабіржовий ринок цінних паперів.**

Біржові видатки (securities trading statement; биржевые расходы) — видатки (відрахування), пов'язані з купівлею-продажем акцій.

Благодійний (доброчинний) залишковий траст (charitable remainder trust; благотворительный остаточный траст) — траст, заснований фізичною особою у свою користь або у користь іншої особи з умовою, що після смерті бенефіціару, який одержує доходи за трастом, зазначений траст буде передано у користь залишкового бенефіціару (благодійного (доброчин-

ного) фонду чи відповідної благодійної (доброчинної) програми тощо).

“Блакитні фішки”, “блю чипс”, “блужипс”, “сині корінці” (blue chips; “голубые фишки”, “блю чипс”, “блужипс”, “синие корешки”) — 1) акції найбільшої номінальної вартості (чи значення) певної компанії; 2) найпопулярніші акції, які мають високий курс; 3) акції найбільших і давно відомих компаній, що є у стадії помірного зростання та здійснюють великі обсяги продажу; такі компанії володіють фінансовими ресурсами, які перевищують їхні потреби в інвестиціях, тому здатні виплачувати високі дивіденди (чим є привабливими для інвесторів, зорієнтованих на помірне зростання і високі дивіденди).

Бланк (form; бланк) — аркуш паперу з надрукованою назвою підприємства (юридичної особи) або з частково надрукованим текстом, що використовують для складання документа визначеного виду; див. також **бланкова довіреність (довіреність на пред'явника), бланковий вексель, бланковий документ, бланковий індосамент, бланковий кредит, бланковий напис.**

Бланкетна норма (blanket standard; бланкетная норма) — правова норма, яка надає державним органам і посадовим особам право самостійно встановлювати правила поведінки, заборони тощо.

Бланкова довіреність, довіреність на пред'явника (assignment in blank; бланковая доверенность, доверенность на предъявителя) — документ про передавання прав без зазначення особи, якій ці права передано; див. також **бенефіціар, генеральна/загальна довіреність, довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, довіритель банкрута, цедент, цесіонарій (правонаступник), цесія; бланк, бланковий вексель, бланковий індосамент, бланковий кредит, бланковий напис.**

Бланкова облігація (blanket bond; бланковая облигация) — облігація, забезпеченням якої є сумарні активи підприємства.

Бланковий вексель (blank draft; бланковый вексель) — 1) вексель, на якому поставлено підпис векселедавця, проте текст ним не заповнено (відсутні або сума, або дата); векселедавець (дебітор) не заповнює вексель відповідно до регламенту, оскільки векселедержатель (кредитор) має право заповнити його згідно з попередньо узгодженою домовленістю, хоча векселедавець (дебітор) несе повну відповідальність за можливі наслідки такої довіри до векселедержателя (кредитора); 2) вексель, який виписують таким чином, що покупець акцентує порожній формуляр векселя, який буде у подальшому заповнено продавцем, оскільки при укладанні договору ще не встановлено остаточну ціну товару і строк/термін поставки; див. також “... відповідає регламенту”.

Бланковий документ (specimen (of the share/stock certification to be introduced), sp.; бланковый документ) — 1) взірєць (формуляр) документа; 2) документ (цінний папір), який повністю не заповнено (оформлено).

Бланковий індосамент (blank/general endorsement/indorsement, endorsement/indorsement in blank; бланковый индоссамент) — передавальний напис індосанту на зворотному боці векселя (чеку,

іншого документу) без зазначення конкретної особи, тобто набувача (покупця) векселя (чека, іншого документа); бланковий напис дає право кожному набувачу (покупцю) цього векселя передавати його іншій особі без нового напису; при бланковому індосаменті векселедержатель може: 1) заповнити бланк своїм ім'ям; 2) заповнити бланк іменем іншої особи; 3) індосувати вексель на ім'я якої-небудь іншої особи; 4) не заповнюючи бланк, передати його третій особі; 5) не ставлячи індосамент, передати вексель третій особі.

Бланковий кредит (blank/general credit; бланковый кредит) — 1) кредит без матеріального забезпечення, що ґрунтується тільки на особистій довірі до кредитованої особи (фізичної, юридичної); 2) кредит, який надає банк власнику поточного рахунку у вигляді окремих виплат з даного рахунку.

Бланковий напис (note payable on demand; бланковая надпись) — передаючий напис векселедержателя на зворотному боці векселя без вказання імені нового власника, що передає довільній особі (пред'явнику векселя) право стягнення з векселедавця суми, зазначеної на векселі.

Блок1 (block, block of securities; блок1) — 1) велика за обсягом партія цінних паперів; 2) одночасний продаж великої кількості цінних паперів в одному пакеті; як правило, використовують у стосунках між інституційними інвесторами.

Блок2 (bloc; блок2) — об'єднання чи угода для спільних дій держав, політичних партій, громадських організацій тощо.

Блок3 (block, pulley; блок3) — частина підйомного механізму.

Блоковані титули (blocked units; блокированные титулы) — акції, видані як винагорода працівникам підприємства (компанії, АТ).

Блокування, заборона (blockage, blocked period; блокирование, запрет) — 1) скасування органами державної влади та управління права власників банківських рахунків розпоряджатися цими рахунками; 2) проміжок часу, впродовж якого власники не можуть вільно розпоряджатися своїми акціями (наприклад, коли акції є гарантією при укладанні певної угоди тощо).

“Блу чипс”, “блужипс”, “блакитні фішки”, “сині корінці” (blue chips; “блю чипс”, “блужипс”, “голубые фишки”, “синие корешки”) — 1) акції найбільшої номінальної вартості (чи значення) певної компанії; 2) найпопулярніші акції, які мають високий курс; 3) акції найбільших і давно відомих компаній, що є у стадії помірного зростання та здійснюють великі обсяги продажу; такі компанії володіють фінансовими ресурсами, які перевищують їхні потреби в інвестиціях, тому здатні виплачувати високі дивіденди (чим є привабливими для інвесторів, зорієнтованих на помірне зростання і високі дивіденди).

Бона, бонд (bond, B., bd; бона, бонд) — один із видів облігації; див. також **бони, касовий бон, передплатний бон, рескрипції, стерилізаційні рескрипції.**

Бони (cheques/tokens/vouchers, checks амер.; бонь) — 1) короткострокові боргові зобов'язання, які випу-

скають казначейства, муніципальні органи і приватні фірми, та використовуються їхніми держателями як купівельний і платіжний засіб, виконуючи роль замітника розмінних грошей; 2) паперові гроші (*paper-money*); часто ті, що вийшли з ужитку і стали предметом колекціонування; див. також **бона (бонд), вексель, касовий бон, облігація, передплатний бон, рескрипції, стерилізаційні рескрипції.**

Боніфікація (bonification, price bonification; бонификация) — 1) надбавка до ціни, обумовленої в угоді (договорі), якщо якість товару виявиться вищою (*bonification, price bonification*); 2) маловживана назва *кредиту (bonification)*; див. також **зворотна боніфікація, бонус, кредит.**

Бонус (bonus; бонус) — 1) додаткова винагорода; 2) премія; 3) додаткова скидка з ціни, яку надає продавець у відповідності до умов угоди (договору) або окремої домовленості; див. також **бонус-план.**

Бонус-план (bonus plan; бонус-план) — план, що приймають на підприємстві (у компанії) щодо виплати винагород і премій (бонусів) працівникам у залежності від результатів роботи.

Борг, дебіт (debt; долг, дебіт) — заборгованість, що виникає внаслідок надання позики (кредиту); див. також **консолідований борг, плаваючий борг, солідарний борг, суспільний борг, боргова (заставна) заява, боргове зобов'язання (вексель, простий вексель, соло-вексель), боргове фінансування, боргові цінні папери, боржник, “боржник у володінні”, інкасація боргових вимог, коефіцієнт “борг до акціонерного капіталу”, коефіцієнт боргу (коефіцієнт заборгованості), межі обсягу заборгованості, поточна сума боргу, реструктуризація боргу (реструктурування боргу), співвиконавець *погашення позики, боргу*, банкрут, відновний платіж, грошовий трансфер, дебетура, коефіцієнти фінансового левериджу, комітет кредиторів, корпоративна нота, факторинг, фінансові видатки.**

Боргова (заставна) заява (filing statement амер.; долговое (залоговое) заявление) — документ (боргова заява), що засвідчує реєстрацію застави у присутності представника держави; здійснюють шляхом укладання особливої боргової заяви у присутності представника держави; див. також **“автоматичне завершення”, “завершення”, “завершення через володіння”, реєстрація застави; генеральна застава, завірена застава, застава, заставна (боргова) заява, заставний кредит, іпотечна застава, неринкова застава, ринкова застава, умовно фіксована застава; гарантія, невіддільні аксесуари, положення про заставні операції, реалізація застави, фонди “третіх осіб”.**

Боргове зобов'язання, вексель, простий вексель, соло-вексель (promissory note, note of hand, P/N, Pro. Note; долговое обязательство, вексель, простой вексель, соло-вексель) — письмове підтвердження факту взяття у борг (одержання позики); див. також **борг (дебіт), боргова (заставна) заява, боргове фінансування, борговий сертифікат (сертифікат заборгованості), боргові цінні папери, боржник, консолідований борг, плаваючий борг, солідарний борг, допоміжні (субординовані) боргові зобов'язання, суспільний борг; банкнота, банкрут, “без права протесту”, гібридні капітальні інструменти, грошовий трансфер, дебетура, “дью-**

рейши” (індекс відсоткового/процентного ризику). “з обмеженою відповідальністю”, інкасація боргових вимог, направлений вексель, факторинг, фінансовий леверидж, фінансові видатки.

Боргове фінансування (debt finance; долговое финансирование) — фінансування, що здійснюють шляхом безпосередніх (прямих) грошових запозичень і випуску боргових зобов'язань.

Борговий сертифікат, сертифікат заборгованості (certificate of indebtedness; долговой сертификат, сертификат задолженности) — короткострокове боргове зобов'язання, що випускає підприємство (компанія) для покриття своїх потреб у короткостроковому фінансуванні; див. також **сертифікатна інвестиційна компанія**.

Боргові інструменти (debt instruments; долговые инструменты) — облігації, векселі, депозитні (ощадні) сертифікати тощо; див. також **боргові цінні папери, гібридні капітальні інструменти, інструменти фондового ринку**.

Боргові цінні папери (debt securities; долговые ценные бумаги) — 1) фондові інструменти з визначеними зобов'язаннями щодо сум виплачуваного доходу і строків/термінів погашення; 2) цінні папери, що є свідченням заборгованості емітента інвестору; **основні види боргових цінних паперів**: облігації, векселі, депозитні (ощадні) сертифікати; боргові цінні папери можуть випускати (емітуватися) і безпроцентними, тоді доходом за ними виступає сума дисконту; див. також **боргові інструменти**.

Боржник (debtor, Dr, Dr., dr, dr.; должник) — 1) суб'єкт підприємницької діяльності, неспроможний виконати свої грошові зобов'язання перед кредиторами, у тому числі зобов'язання щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), після настання встановленого строку/терміну їх сплати (наприклад, в Україні — впродовж трьох місяців після згаданого строку/терміну); 2) юридична особа, яка має заборгованість (*вексельний облік*); див. також **банкрут, корпоративний боржник, “боржник у володінні”, дефолтер, арбітражний керуючий, банкрутство, застереження, звільнення від банкрутства, керуючий санацією, ліквідатор, мирова угода, розпорядник майна, розпорядження майном боржника; угоди, щодо яких є заінтересованість**.

“Боржник у володінні” (debtor-in possession; “должник во владении”) — боржник, який оголосив про своє банкрутство, проте якому не призначено довірену особу з управління його майном (арбітражного керуючого), тому повинен самостійно виконувати функції останньої (останнього) під наглядом суду у справах про банкрутство.

Бортовий коносамент (on-board bill of lading; бортовой коносамент) — документ (розписка), що підтверджує завантаження товару на судно; див. також **коносамент на товар, прийнятий для перевезення; чистий коносамент**.

Бос (boss; босс) — 1) господар підприємства; 2) підприємець (бізнесмен).

Бочка (tierce, Tc, tc; бочка) — міра об'єму, що дорівнює 190,83 л.

Брокер (broker; брокер) — 1) біржовий агент; 2) посе-

редник при укладанні угод, який спеціалізується на певних видах товарів (цінних паперів, валюти тощо) і послуг: діє за дорученням і за рахунок клієнтів, отримуючи від них окрему винагороду (плату, комісійні, комісію, брокерську комісію, брокеридж); **на ринку цінних паперів (ЦП)**: при укладанні угод на біржі брокери завжди діють як агенти (виражають волю та інтереси своїх клієнтів, відкривають і ведуть їхні рахунки у депозитаріях і клірингово-розрахункових установах); є брокери, які працюють в офісі брокерської контори (фірми), і брокери, які безпосередньо виконують замовлення клієнтів на біржових торгах: цей поділ зникає, коли угоди укладаються через комп'ютерну мережу фондової біржі; див. також **андерайтер, дилер, контр-брокер, маклер, “брокер-дилер”, брокеридж, брокерська контора, брокерська фірма комплексного (повного) обслуговування (універсальна брокерська фірма), брокерське підтвердження, брокерський дім, брокерський рахунок, брокерські операції, брокерські ставки, відкличний документ (вказівка); свитч, стоп-наказ (стоп-ордер)**.

“Брокер-дилер” (broker-dealer, BD; “брокер-дилер”) — фірма, що поєднує функції брокера і дилера.

Брокеридж (brokerage; брокеридж) — винагорода (комісійний збір, комісійні, комісія), що сплачується брокеру клієнтом (комітентом) за послуги; див. також **відкличний документ (вказівка), куртаж**.

Брокерська контора (broker office; брокерская контора) — підприємство (установа), що займається брокерською діяльністю, наприклад, здійснює операції з цінними паперами на біржі: **види** 1) товариство з обмеженою відповідальністю (ТЗОВ, ТОВ); 2) закрите акціонерне товариство (ЗАТ); див. також **брокерська фірма комплексного (повного) обслуговування (універсальна брокерська фірма), брокерський дім, дисконтна фірма**.

Брокерська фірма комплексного (повного) обслуговування, універсальна брокерська фірма (full-service brokerage firm; брокерская фирма комплексного (полного) обслуживания, универсальная брокерская фирма) — брокерська фірма, що забезпечує комплексне (повне) обслуговування клієнтів щодо операції з цінними паперами, включаючи послуги з дослідження ринку, інвестиційного консультування тощо; див. також **брокерська контора, брокерський дім, дисконтна фірма**.

Брокерське підтвердження (broker's confirmation, confirmation; брокерское подтверждение) — повідомлення брокера клієнту про те, що він уклав угоду за його дорученням; див. також **конфірмація**.

Брокерський дім (brokerage house; брокерский дом) — 1) установа, яка за дорученням клієнтів здійснює операції з цінними паперами; 2) *амер.* установа, яка здійснює інвестиційну банківську діяльність (обслуговує первинне розміщення цінних паперів тощо); див. також **брокерська контора, брокерська фірма комплексного (повного) обслуговування (універсальна брокерська фірма), дисконтна фірма**.

Брокерський рахунок (broker account; брокерский счёт) — рахунок, у якому замовник (комітент) надає брокеру свободу діяльності на біржі, зокрема у купівлі-продажу товарів (цінних паперів, валюти тощо).

Брокерські операції (broker operations, brokerage;

брокерские операции) — посередницькі операції, операції купівлі-продажу товарів (цінних паперів, валюти тощо) на біржі.

Брокерські ставки (brokerage rates; брокерские ставки) — ставки оплати брокерських послуг.

Бронзовий вексель (accommodation bill; бронзовый вексель) — вексель, який не має майнового забезпечення; його видача має на меті штучне збільшення боргу особи у випадку неспроможності останньої: таким чином можна створювати фальшивих (уявних) кредиторів, за рахунок яких частина майна, що за правом належить справжнім (дійсним) кредиторам, може зберігатися у збанкрутілої особи; такий вексель випикується і платоспроможні особи з метою дисконту цих векселів у банках.

Брутто (gross, gr, gr.; gross weight, GR, WT., gr. wt., GW, g. w.; packed weight, P. W.; брутто) — 1) вага товару з упаковкою (**gross, gr, gr.; gross weight, GR, WT., gr. wt., GW, g. w.; packed weight, P. W.**); 2) загальна вага товару (**gross, gr, gr.; gross weight, GR, WT., gr. wt., GW, g. w.; packed weight, P. W.**); 3) валовий дохід без вирахування видатків (**gross, gr, gr.**); див. також **нетто**.

Будівельне товариство (building society; строительное общество) — кредитна інституція, що є у кооперативній власності і залучає короткострокові заощадження громадян для перетворення їх у довгострокові позики на індивідуальне житлове будівництво; можуть виконувати й інші фінансові операції (наприклад, у Великій Британії вони пропонують страхові послуги); див. також **будівельна позика, будівельний кредит**.

Будівельний кредит (construction credit; строительный кредит) — кредит, гарантований іпотечною заставою (іпотекою); його можна використати тільки для будівництва чи ремонту будинку, про що чітко зазначено у відповідній угоді; див. також **будівельна позика, будівельне товариство**.

Будівельна позика (construction loan; строительная ссуда) — один із видів позик, пов'язаних з нерухомістю; є короткостроковим кредитом на освоєння земельних ділянок і будівництво будинків; див. також **будівельне товариство, будівельний кредит**.

Бум (boom; бум) — 1) прискорене зростання виробництва, об'ємів реалізації товарів, інших економічних показників під час розвитку циклу виробничої діяльності; 2) вибух економічного розвитку, характерний перш за все зростанням курсу акцій на фондовій біржі; 3) пожвавлення навколо певного заходу, події, особи тощо; 4) галас, буча; 5) сенсація.

Бухгалтерська проводка, проводка (entry; бухгалтерская проводка, проводка) — запис кожної господарської операції одночасно на дебет і кредит кореспондентських рахунків бухгалтерського обліку; див. також **дебетова проводка (дебетовий запис), кредитова проводка (кредитовий запис)**.

Бухгалтерська фірма (accounting firm; бухгалтерская фирма) — фірма, що спеціалізується на веденні бухгалтерського обліку для підприємств (компаній).

Бухгалтерський баланс (account/bookkeeping balance; бухгалтерский баланс) — система облікових показ-

ників, згрупованих у зведену таблицю, що відображає у грошовій формі стан засобів підприємства на певну дату; склад цих засобів та їх використання становлять актив бухгалтерського балансу, джерела надходжень і призначення засобів — відповідно його пасив; підсумок активу дорівнює підсумку пасиву; див. також **бухгалтерська фірма, бухгалтерський облік за принципом “надходження готівки”, бухгалтерський облік за принципом “нарахування”, бухгалтерський прибуток, дебет, “закрити книги”, кредит, нарахування (“рахунки для нарахування”, первинний документ, “стійкі пасиви”), результат від зміни системи бухгалтерського обліку**.

Бухгалтерський облік за принципом “надходження готівки” (cash basis (of accounting); бухгалтерский учёт по принципу “начисления”) — система бухгалтерського обліку, у якій запис операцій до бухгалтерських книг здійснюють з моменту надходження грошової готівки.

Бухгалтерський облік за принципом “нарахування” (accrual basis (of accounting); бухгалтерский учёт по принципу “начисления”) — система бухгалтерського обліку, в якій запис операцій до бухгалтерських книг здійснюють з моменту здійснення угоди.

Бухгалтерський прибуток (book profit; бухгалтерская прибыль) — прибуток, одержаний унаслідок ревалоризації активів чи девалоризації пасивів (амортизація); див. також **курсовий прибуток, “об'єм продажу на активи”, прибуток, прибуток брутто, “прибуток на активи”, “прибуток на акціонерний капітал”, “прибуток на вкладений капітал”, прибуток на одну акцію, прибуток нетто, прибутковість, прибутковість/дохідність (рентабельність), прибутковість/дохідність активів, прибутковість/дохідність інвестицій, прибутковість/дохідність капіталу, прибутковість/дохідність продажу, бухгалтерський баланс, бухгалтерський облік за принципом “надходження готівки”, бухгалтерський облік за принципом “нарахування”**.

Бушель (bushel, bu; бушель) — міра ємності: американський бушель = 35,23 л; англійський бушель = 36,36 л.

Бюджет (budget, B., bdtg; бюджет) — 1) розпис державних прибутків і видатків на певний період (як правило, на один рік); 2) оперативний фінансовий план підприємства, що розробляється, як правило, в межах одного року і відображає видатки і надходження коштів за окремими напрямками господарської діяльності; окремими видами операцій: окремими інвестиційними проектами тощо; 3) фінансовий план доходів і видатків; 4) кошторис; на практиці використовують два основні види бюджету: — **капітальний і поточний**; 3) короткостроковий (у межах одного року) фінансовий план, який відображає видатки і надходження коштів під час реалізації (втілення) інвестиційного проекту; див. також **затратний бюджет, змінний бюджет, фіксований бюджет, бюджетне відшкодування, бюджетний дефіцит, бюджетний контроль, бюджетний період, бюджетування, процес розробки бюджетів “знизу-вверх”**.

Бюджетне відшкодування (budget compensation/indemnification/reimbursement; бюджетное возмещение) — сума, що підлягає поверненню платнику податку з бюджету у зв'язку з надмірною сплатою по-

датку у випадках, визначених чинним законодавством.

Бюджетний дефіцит (budget deficit; бюджетный дефицит) — перевищення видатків бюджету (державного, обласного, міського та ін.) над його доходами; один із чинників розвитку інфляційного процесу, показник кризового фінансового стану.

Бюджетний контроль (budgetary control; бюджетный контроль) — контроль за виконанням окремих показників видатків і надходження коштів, встановлених плановим бюджетом.

Бюджетний період (budgetary period; бюджетный период) — конкретний проміжок часу, що визначає дію показників бюджету.

Бюджетування (budgeting; бюджетирование) — 1) процес розробки конкретних бюджетів відповідно до цілей оперативного планування; 2) розробка бюджету видатків і надходження коштів під час оперативного управління реалізацією (втіленням) інвестиційного проекту; 3) складання бюджетів.

Бюлетень (bulletin; бюллетень) — 1) коротке офіційне повідомлення про подію, питання, справу тощо; 2) періодичне інформаційне видання.

Бюлетень фондової біржі (stock exchange bulletin; бюллетень фондовой биржи) — офіційний друкований орган фондової біржі, у якому публікуються курси цінних паперів (ЦП), що котируються на ній; забезпечує опублікування інформації про ЦП, що котируються чи тимчасово не виставляються на торги у відділеннях офіційного котирування, про повідомлення і рішення керівництва фондової біржі (біржового комітету), біржового депозитарію та іншої точної інформації про діяльність фондової біржі.

Бюро (Bureau, Bu. bu; бюро) — 1) колегіальний орган, який обирають для керівної роботи в установі, організації, товаристві; 2) назва деяких установ або їхніх підрозділів (відділів, управлінь).

В

Вага бруто, валова вага (gross, gr, gr.; gross weight, GR, WT., gr. wt., GW, g. w.; packed weight, P. W.; вес бруто, валовый вес) — 1) вага товару з упаковкою, бруто; 2) загальна вага товару.

Валова вага, вага бруто (gross, gr, gr.; gross weight, GR, WT., gr. wt., GW, g. w.; packed weight, P. W.; валовый вес, вес бруто) — 1) вага товару з упаковкою, бруто; 2) загальна вага товару.

Валовий внутрішній продукт, ВВП (Gross Domestic Product, GDP, G. D. P.; валовой внутренний продукт, ВВП) — сукупна вартість кінцевої продукції і послуг, створених у державі; див. також **валовий дохід, валовий прибуток, валовий національний продукт (ВНП), валовий продукт, валові затрати, валові інвестиції, коефіцієнт “зростання / інвестиції”**.

Валовий дохід (gross income/revenue, income before taxes; валовой доход) — 1) загальний дохід підприємства від усіх видів господарської діяльності

до сплати з нього податків, що входять у ціну продукції (податку на додану вартість, акцизного збору тощо); 2) частина валового продукту в грошовій формі, що включає новостворену вартість; основу валового доходу підприємства формує валовий операційний дохід (дохід від операційної діяльності).

Валовий національний продукт, ВНП (Gross National Product, GNP; валовой национальный продукт, ВНП) — сукупна вартість кінцевої продукції і послуг, що створені у країні та поза її межами; див. також **“фінансова глибина”**.

Валовий операційний грошовий потік (gross operating cash flow; валовой операционный денежный поток) — один із показників розрахунку грошового потоку, який представляє суму операційного прибутку та амортизації основних засобів.

Валовий прибуток¹ (gross profit¹, profit before taxes; валовая прибыль¹) — 1) прибуток, одержаний від конкретних видів діяльності (операційної, інвестиційної тощо) до вирахування з нього податку на прибуток та інших сплачуваних з нього обов'язкових платежів; 2) сумарний прибуток без будь-яких відрахувань; див. також **контрибуція, маржинальний прибуток**.

Валовий прибуток² (валовий збиток) (gross profit² (gross loss) *amer.*; валовая прибыль (валовой убыток) — чистий продаж за вирахуванням видатків на продані товари та амортизації основних засобів.

Валовий продукт (gross product/produce/output; валовой продукт) — загальний обсяг виробництва продукції підприємства (країни) у грошовому виразі.

Валові затрати (gross expenses/cost; валовые затраты) — всі види затрат підприємства як платника податків у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, що здійснюються у порядку відшкодування (компенсації) вартості продукції.

Валові інвестиції (gross investment; валовые инвестиции) — загальний об'єм інвестиційних ресурсів у всіх їхніх формах, спрямованих на здійснення реального і фінансового інвестування (на придбання засобів виробництва і на приріст матеріально-товарних запасів) упродовж певного проміжку часу.

Валоризація (valorization; валоризация) — 1) підвищення ціни товару, курсу цінних паперів тощо з допомогою державних заходів; 2) встановлення ціни шляхом державної санкції; 3) те саме, що **ревальвація**; див. також **ревальвація**.

Валюта (currency, C, cur, Cy, су.; валюта) — 1) грошова одиниця певної країни; 2) вид грошової системи (наприклад, паперова, золота, срібна валюта); 3) грошові знаки іноземних держав, а також кредитні і платіжні документи (векселі, чеки, облігації тощо) в іноземних грошових одиницях, що використовують у міжнародних та інших розрахунках (**іноземна валюта**); 3) наднаціональна (міжнародна, регіональна) грошова розрахункова одиниця та платіжні кошти (ЕКЮ, SDR); **розрізняють**: конвертовану (вільно о-конвертовану, обмежено конвертовану) і неконвертовану валюту; див. також **вільно конвертована валюта, євровалюта, іноземна валюта, казначейська валюта, падаюча валюта, резервна валюта, тверда валюта, валютна база, валютна біржа, валютна**

інтервенція, валютна монополія, валютне забезпечення, валютна політика, валютне котирування, валютний арбітраж, валютний (грошовий) блок, валютний демпінг/викид, валютний дилер, валютний курс, валютний метал, валютний опціон, валютний паритет, валютний резерв, валютний ринок, валютні інвестиції/капіталовкладення, валютні кліринги, валютні кошти, валютні кредити, валютні обмеження, валютні резерви/запаси, валютні спекуляції, двовалютний рахунок “ностро”, гроші, дисконт, Євроринок, Євроринок валюти, касовий ринок, касові операції, контанго, номінал (номінальна вартість), одиниця обліку (розрахунку), операція “аутрайт”, порівняльна вартість, продаж на строк (строковий продаж), регламентований трансфер, “своп”, фінансова паніка.

Валютна база (monetary basis; валютный базис) — основна (базова, центральна) валюта.

Валютна біржа (currency exchange; валютная биржа) — організаційно оформлений, регулярно діючий ринок, на якому відбувається торгівля валютою; див. також **біржа праці, опціонна біржа, товарна біржа, фондова біржа**.

Валютна інтервенція (currency intervention; валютная интервенция) — цільові операції Національного (Центрального, емісійного) банку і Державного казначейства (Державної скарбниці) з купівлі-продажу валюти своєї країни для підтримання валютного курсу; здійснюється у значних розмірах і в стислі строки/терміни.

Валютна монополія (currency monopoly; валютная монополия) — виняткове право держави на здійснення операцій з валютними цінностями, включаючи золото-валютні резерви/запаси.

Валютна політика (currency policy; валютная политика) — сукупність заходів, що здійснюють держави і Національні (Центральні) банки у сфері грошового обігу і валютних відносин з метою впливу на купівельну спроможність грошей, валютні курси та економіку країни в цілому; див. також **дев'яна політика**.

Валютне котирування (currency quotation; валютное котирувание) — встановлення курсів іноземних валют відповідно до норм чинного законодавства і ділової практики; здійснюється Національними (Центральними) банками.

Валютний арбітраж (arbitration of exchange; валютный арбитраж) — купівля валюти на одному валютному ринку (одній біржі) з одночасним продажем її на іншому валютному ринку (другій біржі) з метою отримати прибуток на різниці у валютних курсах на цих ринках (біржах).

Валютний блок, грошовий блок (currency block; валютный блок, денежный блок) — група країн, що уклала угоду про механізм підтримання певних обмінних курсів між їхніми національними валютами.

Валютний демпінг/викид (currency dumping; валютный демпинг/сброс) — 1) вивіз товарів за цінами, нижчими від світових, із країни зі знеціненою валютою у країні з менш знеціненою або твердою валютою; 2) знецінення валюти даної країни відносно валюти країни-імпортера; це стає можливим, коли все-

редині країни купівельна спроможність грошової одиниці національної валюти падає повільніше, ніж її курс відносно інших.

Валютний дилер (foreign exchange dealer; валютный дилер) — спеціаліст (агент) у сфері обміну валюти.

Валютний Євроринок, Євроринок валюти (Euro money market; валютный Еврорынок, Еврорынок валюты) — міжнародний ринок валюти, де укладають угоди у вигляді короткострокових (до 18 місяців) вкладів у євровалюті; не обмежується територією Європи, фактично є світовим ринком; див. також **євроакція, євровалюта, єврокліринг, єврооблігація, європейська валютна одиниця (єкю), Європейська валютна система, Євроринок, Євроринок капіталів, Євроринок кредитів, єврочек**.

Валютний курс, курс валюти, обмінний курс, обмінний курс валюти (foreign exchange rate, currency/exchange rate; rate of exchange, R. of E.; exchange, ex., exc., exch.; валютный курс, курс валюты, обменный курс, обменный курс валюты) — 1) ціна грошової одиниці національної валюти, виражена в грошових одиницях іншої країни на певну дату; 2) співвідношення між грошовими одиницями різних країн; див. також **фіксований обмінний курс, вільний обмінний курс**.

Валютний опціон (currency option; валютный опцион) — право вибору альтернативних умов валютного контракту.

Валютний паритет, паритет (central rate, currency parity; валютный паритет, паритет) — 1) співвідношення (паритет) між валютами країн Європейського співтовариства (ЄС) і розрахунковою одиницею в ЄС (єкю); 2) встановлене законодавством співвідношення між двома валютами; див. також **вільний обмінний курс, обмінний курс, фіксований обмінний курс**.

Валютний резерв, валютні резерви/запаси (foreign exchange, FX; monetary reserves; валютный резерв, валютные резервы/запасы) — централізовані запаси золота та іноземної валюти, що зберігаються в Національному (Центральному) банку і кредитно-фінансових установах країни для платежів за міжнародними розрахунками.

Валютний ринок (currency market; валютный рынок) — система економічних та організаційних відносин щодо операцій купівлі-продажу іноземних валют і платіжних документів в іноземній валюті.

Валютні інвестиції/капіталовкладення (investment premium; валютные инвестиции/капиталовложения) — валюта, яку купують у країні, де держава здійснює контроль на обмінному валютному ринку, для придбання акцій іноземних компаній.

Валютні кліринги (currency clearings; валютные клиринги) — 1) угоди між урядами двох або більше країн щодо взаємних боргів, платіжних вимог і розрахунків без переказу іноземної валюти; 2) взаємне врахування валютних вимог (як правило, у безготівковому вигляді).

Валютні кошти (currency means/valuables/values; валютные средства) — валютні цінності; **до них належать**: 1) іноземна валюта готівкою; 2)

платіжні документи (акредитиви, векселі, тратти, депозитні сертифікати, чеки тощо) в іноземній валюті; 3) цінні папери (акції, облігації, купони до них, бони, векселі тощо) в іноземній валюті; 3) золото та інші дорогоцінні метали у вигляді зливків, пластин і монет; 4) цінні папери (варанти, облігації, сертифікати тощо), номінал яких виражено у золоті; 5) дорогоцінні камені.

Валютні кредити (currency credits; валютные кредиты) — кошти (кредити), що надає одна країна іншій у власній валюті або золоті.

Валютні обмеження (currency limitation/restriction; валютные ограничения) — система урядових заходів, спрямована на встановлення жорсткого контролю над усіма операціями з іноземною валютою і зосередження валютних ресурсів у розпорядженні держави.

Валютні резерви/запаси, валютний резерв (foreign exchange, monetary reserves; валютные резервы/запасы, валютный резерв) — централізовані запаси золота та іноземної валюти, що зберігаються в Національному (Центральному) банку і кредитно-фінансових установах країни для платежів за міжнародними розрахунками.

Валютні спекуляції (currency speculation/profitteering/jobbery/gambling; валютные спекуляции) — операції з валютою на ринку з метою швидкого одержання прибутку (наприклад, завдяки різниці курсів на відповідних біржах тощо).

Варант1 (warrant1, War., war., wrnt, Wt, wt; warranty1; варрант1) — гарантія, поручництво; див. також **варант2, 3**.

Варант2, опціон (warrant2, War., war., wrnt, Wt, wt; warranty2; варрант2, опцион) — 1) посвідчення (свідоцтво), що дає його власнику право купівлі цінних паперів за встановленою ціною впродовж певного строку чи безстроково; варант відрізняється від опціону на продаж більш тривалим строком (як правило, понад 1 рік) і характером застосування (наприклад, його випускають для того, щоб власники привілейованих акцій та інших цінних паперів мали змогу купувати і звичайні акції); 2) купон, який підтверджує намір покупця придбати певну кількість акцій; 3) документ, який випускає акціонерне товариство (АТ) та який дає право його власнику купити акції нової емісії за пільговою ціною (видають на певний строк/термін, зазначений в умовах випуску; є предметом купівлі-продажу); див. також **варант1, 3; американський опціон, європейський опціон, опціон (варант), опціон акцій для посадових осіб, опціон на покупку (опціон покупця, кол-опціон), опціон на продаж (опціон продавця, пут-опціон), відповідь за опціон, опціонна біржа, опціонна позика (облігація), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), торгівля опціонами, держатель, "дохід на акцію", "первинний/основний прибуток на акцію" (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію**.

Варант3 (certificate of pledge; варрант3) — посвідчення (свідоцтво), що видається товарним складом про прийом товару на зберігання; дає його власнику право одержати позику під заставу (заклад) товару, вказаного у варанті, а відповідальність за наявність това-

ру на складі несе спеціалізована компанія; див. також **варант1, 2**.

Варіант (variant, var.; version; вариант) — 1) видозміна; 2) зміна; 3) різновидність; 4) одна з можливих комбінацій.

Варіювана рента (dividend-bearing security; варьиремая рента) — цінні папери, які дають право на одержання частини дивіденду (акції, права за пайовим внеском тощо); див. також **рента, рента "перпетуа" ("вічна" рента), рентабельний, рентабельність, фіксована рента**.

Варіювати (to vary, to modify; варьировать) — 1) видозмінювати; 2) пропонувати нові варіанти; 3) урізноманітнювати.

Вартісні показники/фактори цінних паперів (cost/value factors of securities; стоимостные показатели/факторы ценных бумаг) — показники/фактори, які впливають на визначення вартості цінних паперів (надійність, визначеність, тривалість життя, ліквідність тощо).

Вартість акції (share/stock value; стоимость акции) — характеристика акції, яка визначається у грошових одиницях; *види:* 1) балансова, 2) емісійна, 3) номінальна, 4) ринкова; за класифікацією "Standard & Poor's" вартість акції має 6 ступенів: А+, А, А-, В+, В, С (від вищого до нижчого); див. також **балансова вартість, біржова вартість (капіталізація), вартість грошей у часі, вартість капіталу, венальна вартість, викупна вартість, естимативна (встановлена) вартість, капіталізована вартість, номінальна вартість (номінал), податкова вартість, порівняльна вартість, реальна вартість, справжня вартість (вартість інтринсек)**.

Вартість грошей у часі (time value of money; стоимость денег во времени) — концепція, яка ґрунтується на тому, що вартість грошей з плином часу змінюється з урахуванням норми прибутку (ставки позикового процента) на фінансовому ринку; при оцінці вартості грошей в часі використовують два основних поняття — майбутня і теперішня вартість грошей.

Вартість інтринсек, справжня вартість (material asset value; стоимость интринсек, истинная стоимость) — 1) активи нетто (нетто-активи, чисті активи) підприємства (компанії); 2) така вартість акції визначається як частка від ділення вартості нетто компанії на кількість акцій, випущених в обіг.

Вартість капіталу (cost of capital; стоимость капитала) — ціна, яку платить підприємство (компанія) за використання капіталу, що залучається з різних джерел, для здійснення своєї господарської діяльності.

Вартість проданих товарів (cost of goods sold, C. G. S.; стоимость проданных товаров) — видатки на виробництво проданих товарів, що включає вартість сировини, пального, електроенергії та загальновиробничі витрати; у залежності від методики обліку у ній враховують або не враховують зарплату виробничого персоналу; у ній не враховують амортизацію.

Вартість, Страхування, Фрахт, CIF (Cost, Insurance and Freight, CIF, c. f. i., c. i. f.; Стоимость, Страхование, Фрахт, СИФ) — скорочення, яке вказує, що дана вартість експортно-імпортової операції включає

вартість товару, страхування і транспортні видатки з пункту відправлення до пункту призначення, вказані у декларації; див. також **обов'язки продавця, умови ІНКОТЕРМС, умови поставки, фрахтові умови**.

Ваучер (voucher; ваучер) — 1) контрольний талон; 2) приватизаційний чек; 3) свідоцтво; 4) поручник, поручитель; 5) грошовий виправний документ; див. також **кредитний ваучер**.

Введення на продаж (introduction of sale; введение на продажу) — процедура впровадження цінних паперів на біржу, згідно з якою той, хто вводить їх, визначає найменшу (мінімальну) ціну, за якою погоджується продати нові цінні папери: потенційні покупці подають заявки на купівлю за курсом, який дорівнює або перевищує встановлений найменший (мінімальний) курс; при цьому біржа визначає межі граничних курсів, між якими заявки виконуються повністю (або частково; біржа може використовувати окремий процент скорочення для кожного з граничних курсів у межах даної "вилки курсів"; курс котирування дорівнює нижній позначці згаданої "вилки".

"Ведмідь" ("bear", bear/short seller; "медведь") — учасник біржових торгів, який укладає спекулятивні угоди у розрахунку на майбутнє зниження цін (наприклад, за допомогою посиленого продажу) на об'єкт угоди (цінні папери, нерухомість тощо), щоб потім їх купити за нижчою ціною; див. також **"бик"**.

"Ведмежий ринок" ("bear market"; "медвежий рынок") — стан кон'юнктури ринку, який характерний зниженням цін на ньому; див. також **"бичачий ринок"**.

Векселедавець (drawer/giver (of a bill); векселедатель) — особа, яка видала простий або переказний вексель.

Векселедержатель (holder of a bill; векселедержатель) — власник векселя, якому здійснюють платіж (за векселем).

Векселеодержувач (drawee of a bill; векселеполучатель) — особа, якій виписано простий або переказний вексель.

Вексель1 (bill, bl; draft, dft; note, N., n.; вексель1) — 1) письмове боргове зобов'язання встановленої форми, яке дає його власнику (векселедержателю) право вимагати від позичальника (боржника, векселедавця) сплати у вказаний строк зазначеної суми грошей; 2) цінний папір, який підтверджує безумовне грошове зобов'язання векселедавця (боржника, платника, позичальника) сплатити після настання строку/терміну певну суму грошей векселедержателю (власнику векселя, кредитору, позикодавцеві); *особливості:* за чинним законодавством України векселі не випускають у непаперовому вигляді; *види:* 1) простий; 2) переказний; 3) банківський; 4) бланковий; 5) бронзовий; 6) казначейський; 7) комерційний; *функції:* 1) грошові документи безумовної заборгованості; 2) засіб кредитування; 3) предмет забезпечення/застави; див. також **банківський вексель, банкнота, безумовний вексель, бланковий вексель, бронзовий вексель, вексель, визнаний банком, дебентура, "дружній" вексель, інкасаційний вексель, корпоративний вексель, місцевий вексель, направлений вексель, переказний вексель, прострочений (протермінований) вексель, товарний вексель, фіксова-**

ний вексель, фінансовий вексель, банківське дисконтування векселя, банківський акцепт векселя, векселедавець, векселедержатель, векселеодержувач, вексельна дата, вексельна мітка, вексельний кредит, вексельний поручник/поручитель (аваліст), вексельне поручництво (аваль), погашення векселя, секунда векселя, "без права протесту", безпелаяційний дисконт, бланковий індосамент, бони, боргове зобов'язання, викупна ціна, викупний фонд (фонд погашення), готівкою2, грошовий трансфер, гарант векселя, дисконт, доміцилій, доміциляція, "з обмеженою відповідальністю", індосамент (жиро, передавальний напис), індосат (жират, наступний векселедержатель), індосат (жират, останній векселедержатель), індосація, камбіо, комерційні папери; на вимогу (на подання, на пред'явлення, готівкою), номінал (номінальна вартість), обмежений індосамент, представницький індосамент, порівняльна вартість, рекамбіо, ремітування, римеса, тверда позиція, умовно фіксована застава.

Вексель2, простий вексель, соло-вексель (note of hand, promissory note, P/N, Pro. Note; вексель2, простой вексель, соло-вексель) — 1) зобов'язання, що видає позичальник на ім'я кредитора; 2) борговий цінний папір, що містить просту, нічим не обумовлену, обіцянку векселедавця (боржника, позичальника) виплатити векселедержателю (кредитору, позикодавцеві) визначену суму грошей у встановлений строк; простий вексель випишує і підписує векселедавець (боржник, позичальник); *реквізити простого векселя:* 1) назва "Вексель"; 2) проста і нічим не обумовлена обіцянка сплатити вказану суму грошей; 3) строк/термін платежу; 4) місце здійснення платежу; 4) назва того або за наказом кого платіж повинен бути здійснений; 5) дата і місце складання векселя; 6) підпис векселедавця (боржника, позичальника, платника); документ, у якому відсутній принаймні один із реквізитів, не має сили простого векселя, за винятком трьох випадків: 1) вексель, строк/термін платежу за яким не вказано, розглядається як такий, що підлягає оплаті після пред'явлення; 2) при відсутності окремої вказівки місце, вказане поряд з назвою платника (місце складання документа — для простого векселя), вважається місцем платежу та одночасно місцем проживання платника (векселедавця для простого векселя); 3) вексель, у якому не вказано місце його складання, визначають підписанням у місці, позначеному поряд із назвою векселедавця.

Вексель, визнаний банком (bank bill, bank-bill; banker's acceptance, BA; вексель, признанный банком) — вексель, прийнятий банком.

Вексель на пред'явника, безумовний вексель, тратта, строкова після пред'явлення (sight bill/draft, SD, S. D., S/D; вексель на предъявителя, безусловный вексель, тратта, срочная по предъявлению) — вексель, який потрібно оплатити готівкою на вимогу (після пред'явлення); див. також **банківська тратта**.

Вексельна дата (bill date; вексельная дата) — вексельний реквізит, який вказує на дату і місце складання векселя.

Вексельна мітка (bill mark; вексельная метка) — назва "Вексель", яка внесена у текст документа і висловлена тією мовою, якою складено зазначений документ.

Вексельне поручництво/поручительство, аваль (aval; вексельное поручительство, аваль) — 1) письмове поручництво (гарантійний запис) за векселем, що здійснює третя особа (аваліст), яка бере на себе відповідальність за виконання вексельних зобов'язань іншої особи — акцептанта, векселедавця, індосанта; 2) вексельне поручительство банківської установи, за яким вона бере на себе оплатити вексель у разі неоплати його боржником у встановлений строк/термін; наприклад, при авалі банк гарантує виплату клієнтом боргу за векселем і несе відповідальність нарівні з боржником; гарантію надає третя особа чи навіть одна з осіб, які підписали повністю вексель або щодо частини вексельної суми за допомогою авалю; див. також **алонж**.

Вексельний кредит (paper-credit; вексельный кредит) — вид банківського кредиту, який з допомогою банків надають векселедержателі і постачальники своїм покупцям.

Вексельний поручник/поручитель, аваліст (avalist; вексельный поручитель, авалист) — 1) особа, яка видає аваль; 2) особа, яка здійснює вексельне поручництво (аваль); може приймати на себе відповідальність за виконання зобов'язань будь-якої зі сторін, зобов'язаних за векселем: акцептанта, векселедавця, індосанта; об'єм і характер відповідальності аваліста відповідає цим показникам відповідальності особи, за яку видано аваль; аваліст, який оплатив вексель, має право вимагати відшкодування від особи, за яку він дав, а також від осіб, відповідальних за останнім.

Вексельне поручництво, аваль (aval; вексельное поручительство, аваль) — письмове поручництво (гарантійний запис) за векселем, що здійснює третя особа (аваліст), яка бере на себе відповідальність за виконання вексельних зобов'язань іншої особи — акцептанта, векселедавця, індосанта; наприклад, при авалі банк гарантує виплату клієнтом боргу за векселем і несе відповідальність нарівні з боржником; гарантія надається третьою особою чи навіть однією з осіб, які підписали повністю вексель або щодо частини вексельної суми за допомогою авалю; див. також **адендум (алонж)**.

Великий банк (big bank; большой банк) — міжнародний вислів, який стосується потужного банку зі сферою впливу у світовому масштабі.

Величина капіталізації (capitalization value; величина капитализации) — показник, що характеризує загальну вартість цінних паперів, випущених (емітованих) підприємством (АТ); містить вартість випущених акцій, облігацій боргових зобов'язань, а також дохід від емісії (установчий дохід).

Венальна вартість (market price/value, m. v.; венальная стоимость) — ціна, яку можна одержати чи одержано від продажу товару (виробу, цінних паперів, об'єкта нерухомості) в умовах стабільного ринку.

Вердикт (verdict; вердикт) — 1) рішення (ухвала) присяжних засідателів у судовому процесі щодо питання про винуватість чи невинуватість підсудного; 2) думка; 3) міркування.

Вертикальний (структурний) фінансовий аналіз (common size financial analysis; вертикальный (структур-

ный) финансовый анализ) — одна із систем фінансового аналізу, яка ґрунтується на структурному розкладі окремих інтегральних показників фінансової звітності підприємства, зокрема, вертикальний аналіз затрат (відповідно до їх видів), вертикальний аналіз використовуваних операційних активів, вертикальний аналіз капіталу та ін.

Вето (veto; вето) — 1) заборона; 2) відмова голови держави (Президента тощо) підписати і ввести у дію законопроект, прийнятий парламентом; 3) відсутність одностайності, яка перешкоджає прийняттю рішення (ухвали); див. також **суплензивне вето**.

Взаємний облігаційний фонд (bond mutual fund; взаимный (совместный) облигационный фонд) — взаємний фонд, об'єктом вкладень якого є облігації.

Взаємний фонд, відкрита інвестиційна компанія (investment/unit trust; mutual fund амер.; open-end investment company; взаимный (совместный) фонд, открытая инвестиционная компания) — 1) інвестиційна компанія відкритого типу (держатель акцій може продавати акції тільки самій компанії, яка зобов'язана купити їх; розмір її фонду можна збільшити шляхом додаткового випуску акцій, у чому й проявляється "відкритий тип"); 2) філія інвестиційної компанії, яка від імені останньої здійснює спільне інвестування; наприклад, через взаємні фонди інвестиційна компанія здійснює колективне інвестування; 3) інвестиційний фонд (США, Канада); див. також **акціонерний взаємний фонд, відкритий (інвестиційний) фонд, власні фонди, закритий інвестиційний фонд, "збалансований фонд", інвестиційна компанія закритого типу, інвестиційний фонд, МВФ, колективний фонд, мікс-фонд, федеральні фонди, фонд капіталовкладень, фонд погашення (викупний фонд), фонди, фонди "третіх осіб"; фондова біржа, фондовий ринок (ринок цінних паперів), фондові операції банків, фондовіддача**.

Взаємозамінювані цінності (fungible/interchangeable items; взаимозаменяемые ценности) — цінності (акції, облігації, валюта тощо), що можна обміняти на інші.

Вибірка із загальної кількості (choice from the general amount/quantity; выборка из общего числа) — використання держальником рахунків загальної кількості цінних паперів, що є на рахунках клієнтів, для забезпечення поставки цінних паперів, які вже продані, й покриття недостатньої кількості цінних паперів на рахунку продавця заявок; **вибірка із загальної кількості** є ризикованою, оскільки провокує створення фіктивних цінних паперів.

Вивіз/експорт капіталів/капіталу (capital export; вывоз/экспорт капиталов/капитала) — 1) вивезення капіталу з однієї країни в іншу у вигляді інвестицій (капіталовкладень), кредитів тощо; 2) вивезення за межі країни капіталу у будь-якій формі (валютних коштів, продукції, послуг, робіт, прав інтелектуальної власності тощо) з метою одержання прибутків від виробничої та інших видів господарської діяльності; див. також **викидний експорт (демпінг), імпорт, гарантія ризику експорту (ГРЕ), гарантія ризику інвестицій (ГРІ), експортер, експортна квота, експортна ліцензія, експортний, експортний кредит; зовнішньоторговий товарообмін, кредит на експорт, переказний вексель**.

Видатки майбутніх періодів (prepayments; расходы будущих периодов) — операційні видатки, які мали місце у звітному періоді, проте не включені до складу поточних операційних затрат, оскільки вони повинні бути списані за рахунок операційних доходів наступних звітних періодів; вони відображаються у складі оборотних активів у балансі підприємства; видатки майбутніх періодів є неліквідними активами, тому при оцінці рівня платоспроможності підприємства їх потрібно відняти із суми його оборотних активів.

Видатки розміщення (floatation costs; издержки размещения) — затрати, зв'язані з розміщенням на первинному ринку цінних паперів, випущених підприємством (компанією).

Видаткова картка (charge card; расходная карточка) — аналог банківської (кредитної чи дебетової) картки; див. також **грошова картка**.

Визнання, листинг, допуск (admission, listing, introduction of stock; листинг, допуск, признание) — 1) факт визнання акцій підприємства (АТ) і внесення його акцій до списку акцій, які котируються на даній фондовій біржі; 2) допуск цінного паперу до офіційної торгівлі (внесення до списку і котирування) на фондовій біржі; див. також **капіталізація ринку, котирувальна комісія (котирувальний комітет), котирування 1, 2 (котировка 1, 2), котирування без урахування купона, котирування у процентному вираженні, некотировані цінні папери, торгівля опціонами, фіксинг**.

Визначеність (definition, determination; определённость) — один із вартісних показників діяльності з цінними паперами, який надає можливість інвестору усвідомити зовнішні і внутрішні, економічні й неекономічні та інші ринкові аспекти, власну готовність щодо купівлі-продажу цінних паперів.

Викидний експорт, демпінг (dumping; бросовый экспорт, демпинг) — 1) вивіз товарів з країни за кордон за цінами, набагато нижчими, ніж усередині країни або на світовому ринку; 2) продаж (як правило, на зовнішніх ринках) товарів за цінами, нижчими від витрат на їхнє виробництво; 3) ввезення на територію країни імпорту товару за ціною, нижчою від порівнянної ціни на подібний товар у країні експорту, яке заподіює шкоду національному товаровиробнику подібного товару; здійснюють з метою усунення конкурентів, захоплення та освоєння зовнішніх ринків; див. **валютний демпінг, антидемпінгові квоти**.

Виконавець духовниці (executor; душеприказчик) — довірена особа щодо успадкованого майна згідно із заповітом померлого; див. також **адміністратор успадкованого майна**.

"Виконати або відмінити" ("исполнить или отменить") — одне із застережень, що міститься у наказах клієнтів біржовим брокерам; означає, що брокер, одержавши наказ від клієнта, негайно виконує наказ у повному обсязі, проте у випадку неможливості такого виконання наказ втрачає силу (скасовується); див. також **застереження, ринковий наказ; "виконати негайно або відмінити", "дійсно на один день", "діяти на свій розсуд", "на момент відкриття", "на момент закриття", "тільки у повному обсязі", "ціну не знижувати (підвищувати)"**.

"Виконати негайно або відмінити" ("исполнить немедленно или отменить") — одне із застережень,

що міститься у наказах клієнтів біржовим брокерам; означає, що брокер, одержавши наказ від клієнта, негайно виконує наказ, проте наказ може виконуватися частково, тому що скасовується решта наказу, що залишилася після негайного виконання певної його частини; див. також **застереження, ринковий наказ, "виконати або відмінити", "дійсно на один день", "діяти на свій розсуд", "із захистом інтересів", "на момент відкриття", "на момент закриття", "найбільш (максимально) сприятливі умови", "тільки у повному обсязі", "ціну не знижувати (підвищувати)"**.

Викупна вартість (cash surrender value, surrender value; выкупная стоимость) — сума, яку виплачує страховальник страховачу згідно з полісом страхування життя раніше від строку/терміну погашення, проте за умови виплати усіх страхових внесків впродовж проміжку часу, що перевищує три роки; дана сума використовується для визначення заставної вартості цього страхового полісу.

Викупна ціна (sinking price; выкупная цена) — ціна, за якою облігація може бути викуплена до строку її погашення; встановлюється підприємством, яке випустило облігацію.

Викупний фонд, фонд погашення (sinking fund, S. F., s. f.; выкупной фонд, фонд погашения) — кошти, які створюються шляхом регулярних відрахувань та призначені для викупу у запланований строк раніше емітованих (випущених) цінних паперів (наприклад, облігацій, оцдадних сертифікатів тощо).

Вимоги до аудиту і звітності (audit and reporting requirements; требования к аудиту и отчётности) — сукупність норм, правил і стандартів, закріплених у законодавчих актах, що стосуються змісту, організації і здійснення аудиту та звітності за ним; див. також **аудит, аудитований звіт (рахунок тощо), аудитор, аудиторська фірма/служба, думка аудитора, стандарти аудиту**.

Вимоги розкриття інформації (disclosure requirements; требования раскрытия информации) — сукупність норм, правил і стандартів, закріплених у законодавчих актах, що стосуються розкриття інформації і відповідних інституцій, які випускають фінансові зобов'язання, а також спрямовані на підтримання безпечної діяльності фінансово-кредитної системи у цілому, етичної поведінки підприємців і достатньої поінформованості осіб, які приймають відповідальні ділові ухвали.

Вимушена інвестиція (forced investment; принудительная инвестиция) — інвестиція, що має вимушений характер; наприклад, вимушене інвестування частини ресурсів комерційних банків у державні цінні папери; див. також **вимушена позика**.

Вимушена позика (forced loan; принудительная ссуда) — позика, що має вимушений характер; наприклад, 1) політика збільшення резервних вимог щодо комерційних банків в умовах значного дефіциту державного бюджету (зокрема, в Україні у 1999 році); відповідне збільшення резервних рахунків у Національному (Центральному) банку можна розглядати як вимушені позики, що надають комерційні банки; 2) вимушене інвестування частини ресурсів комерційних банків у державні цінні папери; див. також **вимушена інвестиція**.

Виняткова перевірка позики (exception loan review; исключительная проверка ссуды) — перевірка умов надання і використання позики, що здійснюються у виняткових випадках (наприклад, при виникненні ускладнень щодо вчасного і повного повернення позики тощо).

Виписка з рахунку (statement (of an account); выписка со счёта) — 1) документ, що періодично надається держальникам рахунків у цінних паперах чи грошових засобах, в якому зазначено всі операції на рахунок за даний період; 2) сертифікат цінних паперів.

Виписка з реєстру (register statement, statement of a register, extract from a register; виписка из регистра) — документ, що видає реєстратор, підтверджуючи запис у реєстрі власників іменних цінних паперів про власника та іменні цінні папери.

Виплата різниці (difference/variance disbursement payment of a difference/variance; выплата разности) — виплата, яка коригує вклад брокерської контори у гарантійний фонд ринку, якщо чиста позиція контори збільшилася з моменту останньої виплати; виплата різниці є різницею між старою і новою позиціями.

Випуск, емісія (issue; выпуск, эмиссия) — 1) процес розміщення цінних паперів; 2) цінні папери, які мають однакові характеристики; див. також **андерайтер, субемітент**.

Випуск/емісія акцій (issue of shares, equity/stock issue; выпуск/эмиссия акций) — діяльність емітента, організована певним чином згідно з нормами чинного законодавства, положеннями установчого договору та/або Статуту АТ; може виконуватися або самостійно, або через посередників; **в Україні** акції мають виключне право випускати АТ, а інші суб'єкти підприємницької діяльності — тільки при перетворенні останніх в АТ; **рішення приймають:** 1) засновники (у випадку створення АТ — за процедурою згідно з установчим договором); 2) керівні органи АТ (у випадку існування АТ — Загальні збори акціонерів або Правління згідно зі Статутом АТ); **види:** 1) основний, 2) додатковий, 3) відкритий, 4) закритий; **процедура:** 1) прийняття ухвали про випуск акцій; 2) державна реєстрація випуску акцій (для відкритих АТ (ВАТ) — додатково зареєструвати інформацію про випуск акцій); 3) пропонування акцій до продажу; 4) продаж акцій; 5) повідомлення про результати випуску (емісії); **випадки випуску акцій:** 1) створення АТ; 2) зміна номінальної вартості акцій при зміні статутного фонду; 3) збільшення статутного фонду шляхом додаткового випуску акцій (без зміни номінальної вартості); 4) поділ акцій без зміни статутного фонду; 5) консолідація акцій без зміни статутного фонду; 6) деякі види реорганізації АТ; **при випуску акцій** емітент виступає продавцем в угодах купівлі-продажу, включаючи випадки, коли він користується послугами посередників; потім відбувається розміщення акцій (для акцій ВАТ — це розміщення переходить в обіг акцій); **оплата акцій при їхньому випуску** залежить від виду створення АТ (у звичайному порядку, у порядку перетворення державного підприємства в АТ чи з участю іноземних інвесторів), тому є різною для звичайного АТ, корпоративного АТ та АТ з іноземною участю; як правило, незалежно від форми оплати, вона здійснюється у гривнях або гривневому еквіваленті; наприклад, оплата акцій майном: 1) майно є будинком (спорудою), його вартість оцінюють у

гривнях і зараховують як частку Статутного фонду АТ, з моменту зарахування право власності на будинок (споруду) переходить до АТ; 2) майно є майновими правами — — подібна процедура, і право власності на них переходить до АТ; при злитті двох АТ новостворене АТ повинно випустити свої акції, а їхня оплата може здійснюватися шляхом обміну акцій попередніх АТ на акції новоствореного АТ (виконується у відповідних пропорціях, а при розбіжності у цінах, як правило, застосовують доплату у грошовій формі, формі майна чи майнових прав); **останнім етапом випуску акцій** є повідомлення про результати зареєстрованого випуску акцій, що оформляється як звіт про результати випуску акцій; в Україні ВАТ звітують в обов'язковому порядку, причому звіт повинен бути підписаним емітентом, посередником (якщо він брав участь у розміщенні акцій) і засвідченим аудиторською фірмою; див. також **основний випуск акцій, додатковий випуск акцій, "розводити власність", розміщення акцій, обіг акцій**.

Випуск облігацій (bond issue; выпуск облигаций) — процедура внесення пропозиції емітента про надання йому грошової позики на визначений проміжок часу, під певні проект і цілі, на певних умовах, які стосуються встановлення позикових відносин між емітентом (позичальником) та інвестором (позикодавцем); див. також **андерайтер, субемітент**.

Випуск цінних паперів (securities issue; выпуск ценных бумаг) — зареєстрована у встановленому порядку сукупність цінних паперів (ЦП) одного емітента з одним державним реєстраційним номером, що можуть мати різні умови випуску/емісії, проте надають однакові права; див. також **депозитарій, Національна депозитарна система України**.

Випущені акції (issued shares; выпущенные акции) — продані (розповсюджені) акції; див. також **акції, уповноважені до випуску**.

Виробнича кооперація (industrial cooperation; производственная кооперация) — форма тривалих і стійких зв'язків між господарськи незалежними підприємствами, що зайняті спільним виготовленням певної продукції на основі спеціалізації виробництва.

"Високий літун", "максимально змінний" (high flyer; "высокий лётчик", "максимально изменчивый") — цінний папір, біржовий курс якого постійно підвищується прискореним чином.

Витрати виробництва (manufacturing costs; издержки производства) — виражені в грошовому вигляді операційні затрати матеріальних, фінансових, трудових і нематеріальних ресурсів на виробництво продукції; їх планують і враховують як собівартість виробництва продукції.

Витрати обігу (costs of sales, COS; издержки обращения) — виражені у грошовому вигляді операційні затрати матеріальних, фінансових, трудових і нематеріальних ресурсів на здійснення торгової (торгово-посередницької, збутової) діяльності підприємства.

Відділення (branch (office); отделение) — підрозділ підприємства (компанії), який не має прав юридичної особи; див. також **філіал (філія)**.

Відкладені/диферовані/другорядні акції (deferred

shares, Df; отложенные/диферированные/второстепенные акции) — акції, за якими дивіденди виплачують після виплати останніх за всіма іншими видами акцій.

Відкликання облігацій (bond call; отзыв облигаций) — процедура, яку виконує емітент у зв'язку з достроковим погашенням облігацій і припиненням нарахування відсотків/процентів; здійснюють, якщо це передбачено умовами облігаційної позики.

Відклична облігація (callable bond; отзывная облигация) — облігація, умовами випуску якої передбачено право емітента відкликати її для викупу до настання строку/терміну погашення облігаційної позики.

Відклична премія (call premium; отзывная премия) — премія, яку виплачують інвестору понад номінальну вартість відкличного цінного паперу при її достроковому відклику.

Відклична привілейована акція (callable preferred stock амер.; отзывная привилегированная акция) — привілейована акція, умовами випуску якої передбачено право емітента відкликати її для викупу за визначеною ціною.

Відклична ціна (call price; отзывная цена) — ціна, за якою погашають відкличні облігації чи привілейовані акції при їхньому відкликанні.

Відкличний документ (відклична вказівка) (revocable (order); отзывный документ (отзывное указание) — відкликання (відміна) вказівки клієнта щодо проведення тієї чи іншої операції біржовим брокером.

Відкличність (call provision; отзываемость) — можлива умова випуску облігацій або привілейованих акцій, за якою емітент може їх відкликати (вкупити) після настання певного строку/терміну (наприклад, для облігацій — до настання строку/терміну погашення); див. також **відкликання облігацій, відклична облігація, відклична премія, відклична привілейована акція, відклична ціна, відкличний документ (відклична вказівка)**.

Відкрита інвестиційна компанія, взаємний фонд (open-end investment company; investment/unit trust; mutual fund амер.; открытая инвестиционная компания, взаимный (совместный) фонд) — 1) інвестиційна компанія відкритого типу (держатель акцій може продавати акції тільки самій компанії, яка зобов'язана купити їх; розмір її фонду можна збільшити шляхом додаткового випуску акцій, у чому й проявляється "відкритий тип"); 2) філія інвестиційної компанії, яка від імені останньої здійснює спільне інвестування; наприклад, через взаємні фонди інвестиційна компанія здійснює колективне інвестування; 3) інвестиційний фонд (США, Канада); див. також **акціонерний взаємний фонд, відкритий інвестиційний фонд, власні фонди, закритий інвестиційний фонд, "збалансований фонд", інвестиційна компанія закритого типу, інвестиційний фонд, колективний фонд, МВФ, мікс-фонд, федеральні фонди, фонд капіталовкладень, фонд погашення (вкупний фонд), фонди, фонди "третіх осіб", фондова біржа, фондовий ринок (ринок цінних паперів), фондові операції банків, фондовіддача**.

Відкрита (індивідуальна) ліцензія (open (individual)

license (амер. license); открытая (индивидуальная) лицензия) — дозвіл на експорт (імпорт) товару впродовж певного періоду (в Україні — не менше одного місяця) із зазначенням його загального обсягу; див. також **генеральна ліцензія, розова (індивідуальна) ліцензія; антидемпінгова ліцензія, експортна ліцензія, імпортна ліцензія компенсаційна ліцензія, спеціальна ліцензія**.

Відкрита передплата (public subscription; открытая подписка) — вид продажу акцій відкритого акціонерного товариства (ВАТ) при їхньому первинному розповсюдженні (розміщенні); є цивільно-правовою угодою між емітентом та інвесторами, за якою останні зобов'язуються сплатити повну вартість певної кількості акцій за кілька етапів (розміри і строки визначаються договором), а емітент — передати їм зазначену кількість акцій; **в Україні:** 1) при створенні ВАТ, до проведення установчих зборів, інвестор повинен сплатити не менше 30 % вартості акцій, на які він здійснив передплату (підписку); йому видається тимчасове посвідчення акціонера, а вже установчі збори встановлюють відповідні розміри і строки для решти виплати; як правило, акції видаються інвестору після повної оплати, проте можлива і часткова видача акцій у міру надходження платежів; 2) в інших випадках (включаючи випадок додаткового випуску акцій) — перший платіж не може бути меншим від 10 % вартості акцій, на які інвестор здійснив передплату; див. також **договір про разову оплату, розподіл акцій**.

Відкрите АТ (ВАТ), акціонерне товариство (АТ) відкритого типу (public company; амер. publicly owned corporation; открытое АО (ОАО), акционерное общество (АО) открытого типа) — 1) АТ, акції якого можуть вільно купуватися і продаватися або розміщуватися шляхом відкритої передплати; 2) АТ, акції якого випускаються на умовах подальшого вільного обігу, тобто можливим є наступне після випуску відчуження акцій на користь інших акціонерів або третіх осіб і для цього не є потрібною згода емітента чи решти акціонерів; **акції ВАТ:** 1) випускаються для широкого кола інвесторів; 2) здійснюють обіг як на біржовому, так і на позабіржовому ринках; 3) є предметом угод на акціонерному ринку; 4) можуть бути використані як предмет застави; **іноземні особливості:** ВАТ у Великій Британії повинно мати понад 5 акціонерів; ВАТ у Японії — понад 50 акціонерів; див. також **закрите АТ, акціонерне товариство (АТ) закритого типу (ЗАТ), будівельне товариство, корпоратизація, обіг акцій, відкрита передплата, інформація (проспект) про випуск акцій**.

Відкритий випуск акцій (public/open-ended share/stock issue; открытый выпуск акций) — один із видів випуску акцій, який визначається тим, що емітент пропонує свої акції для продажу усім потенційним інвесторам, не обмежуючись певною їх групою; **відкритий випуск акцій означає,** що: 1) емітент не знає заздалегідь, хто з потенційних інвесторів стануть його акціонерами; 2) акції відкритого випуску перебувають у вільному обігу; див. також **закритий випуск акцій**.

Відкритий інвестиційний фонд (open-ended investment fund; открытый инвестиционный фонд) — 1) інвестиційний фонд, який створено на невизначений строк/термін та який викупує на постійній основі свої інвестиційні сертифікати у строки/терміни, встановлені інвестиційною декларацією фонду; **особли-**

вості: 1.1) випускають власні цінні папери (інвестиційні сертифікати) на постійній основі; 1.2) виконує постійне (за першою вимогою власника) погашення інвестиційних сертифікатів; 1.3) його інвестиційні сертифікати не купуються-продаються на вторинному ринку ЦП (включаючи біржовий); 1.4) його інвестиційні сертифікати можна продати тільки емітенту (власне відкритому інвестиційному фонду), а останній зобов'язаний їх викупити; 1.5) викуплені сертифікати цей фонд продає іншим інвесторам; 2) інвестиційний фонд з необмеженою кількістю потенційних учасників.

“Відкритий” наказ (open order; “открытый” приказ) — 1) наказ, який має силу до моменту виконання або скасування (відкликання); 2) наказ, в якому відсутній строк/термін виконання; див. також **лімітний наказ, наказ, наказ “на день”, ринковий наказ, позиція, стоп-наказ (стоп-ордер).**

Відкриті резерви (declared/disclosed/published reserves; открытые резервы) — резерви, відображені у фінансовому звіті підприємства (на відміну від потенційних (прихованих) резервів); див. також **потенційні (приховані) резерви.**

Відмова від акцепту (non-acceptance; отказ от акцепта) — випадок, коли платник, який на переказному векселі зробив напис про свій акцепт, відмовляється від нього; платник закреслює такий напис до повернення векселя, і з цього часу вважається, що він відмовився від акцепту; якщо ж платник письмово повідомив — про свій акцепт векселедержателю або кому-небудь з тих, хто підписався, то він є зобов'язаним перед ними відповідно до умов свого акцепту.

Відмова від платежу за векселем (dishonor by (bill) non-payment; отказ от платежа по векселю) — відмова платника від зобов'язань за векселем; у випадку неплатежу за векселем векселедержатель у встановленому порядку повинен представити неоплачений вексель у нотаріальну контору для здійснення протесту в неплатежі.

Відновний платіж (debt recovery; восстановительный платёж) — платіж, що здійснюють для погашення раніше списаного боргу і відповідних втрат, нанесених таким списанням.

Відокремлений спосіб зберігання цінних паперів (separate method of securities custody/deposit; отделённый способ хранения ценных бумаг) — спосіб, згідно з яким зберігач цінних паперів (ЦП) зобов'язаний зберігати і вести облік сертифікатів ЦП із зазначенням їхніх номерів або інших індивідуальних ознак; див. також **депозитарій, Національна депозитарна система України.**

Відплив капіталу (flight capital; утечка капиталов) — кошти, які переказують з одного фінансового ринку на інший, порушуючи чинне законодавство; див. також **акціонерний/пайовий капітал, довгостроковий капітал, дотаційний капітал, експорт капіталів, плаваючий капітал, санкціонований капітал; капітал, капітал акціонерного товариства (АТ), капітал в акціях, капіталізація, капіталізована вартість, капіталоемність, капітальний бюджет, капітальний надлишок (оплачена частина капіталу), капітальні вкладення (капіталовкладення), Євроринок, інвестиційні цінності, свідоцтво.**

“ ... відповідає регламенту” (bill eligible for National Bank discount; “ ... соответствует регламенту”) — напис, який стосується цінних паперів і рахунків, що відповідають вимогам фінансового регламенту і чинного законодавства щодо Національного (Центрального) банку.

Відповідь за опціон (response to option call; ответ по опциону) — день, коли учасник угоди з купівлі акції повинен викупити ці акції або сплатити неустойку.

Відсоткова/процентна ставка (interest rate; процентная ставка) — облікова ставка, за якою у визначений строк/термін виплачують суму відсотку/проценту; як правило, її розмір встановлюють у річному обчисленні відповідно до одиниці використаного капіталу (позики, суми боргу); використовують також і в процесі нарощування вартості (компаундингу); див. також **відсоткова/процентна ставка “прайм рейт”.**

Відсотковий/процентний ризик (interest rate risk; процентный риск) — один із видів фінансових та інвестиційних ризиків, що характерний імовірністю виникнення фінансових втрат, пов'язаних зі зміною середньої ставки відсотку/проценту на фінансовому ринку.

Відсоткові/процентні облігації (interest rate bonds; процентные облигации) — облігації, що приносять певний відсоток/процент на капітал, вкладений у них; див. також **безвідсоткові (безпроцентні) облігації, дисконтні облігації.**

Відсоткові/процентні цінні папери (interest rate securities; процентные ценные бумаги) — цінні папери, боргові зобов'язання, що приносять певний відсоток/процент на капітал, вкладений у них.

Відсоток¹, процент¹ (interest, in, in., Int, int; процент¹) — 1) плата за використання грошових коштів, їхніх еквівалентів або сум, що заборговані підприємству (компанії); 2) плата за користування капіталом у всіх його формах (кредитний процент, депозитний (ощадний) процент, процент за векселями, процент за облігаціями тощо); див. також **купонний дохід, номінальний процент, плаваючий процент, процент-ломбард, процентна ставка, реальна ставка процента, складний відсоток/процент, процентний ризик, процентні облігації, процентні папери, базова ставка, дисконтна ставка, довгострокова облікова ставка, комерційна облікова ставка, облікова ставка, офіційна облікова ставка, Лібор, ломбард-ставка, “дохід на акцію”, контанго, первинний/основний прибуток на акцію” (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію”, фінансові видатки.**

Відсоток², процент², облікова ставка (discount rate; процент², учётная ставка) — 1) відсоток/процент, що стягує банк із суми векселя при купівлі його банком до настання строку/терміну платежу; 2) відсоток/процент, що стягує банк за надання кредиту; 3) відсоток/процент, що стягує Національний (Центральний) банк за позики, що надає комерційним банкам; див. також **номінальний процент, плаваючий процент, процент-ломбард, процентна ставка, реальна ставка процента, складний відсоток/процент; базова ставка, дисконтна ставка, довгострокова ставка, комерційна облікова ставка, офіційна облікова ставка, Лібор, ломбард-ставка, норма капіталізації.**

Відсоток³, процент³ (per cent, per centum лат., р. с. рст; процент²) — одна сота частина (частка) чого-небудь.

Відстроковані (відтерміновані) податки (deferred tax; отсроченные налоги) — податки, що стосуються тих угод, які враховують у бухгалтерському обліку за попередній період, проте їх усувають з розрахунку податкових платежів за даний період (ці податки обчислюють, враховують і відповідно стягують у майбутньому періоді).

Віза (visa; виза) — 1) напис посадової особи на документі, який означає згоду цієї особи зі змістом документа, а в ряді випадків надає документу юридичну силу; 2) відмітка у паспорті, яка означає дозвіл на в'їзд даній особі на територію іншої держави, на виїзд з даної території чи на проїзд через неї (транзит).

Візит (visit, call; визит) — 1) офіційні відвідини; 2) відвідини.

Візитер (visitor, caller; визитёр) — 1) відвідувач; 2) гість, який прийшов з візитом; 3) інспектор; 4) ревізор.

Візуальний (visual; визуальный) — 1) який (що) видно неозброєним оком (або з допомогою оптичних приладів); 2) видимий; 3) наочний; 4) зоровий; 5) оптичний.

Візувати (to visa, to vis; визировать) — 1) видавати візу; 2) ставити візу на документі; 3) ставити візу на паспорті.

Вільна економічна зона (free economic zone; свободная экономическая зона) — територія, в межах якої у законодавчому порядку встановлено і діє спеціальний правовий режим, надзвичайно сприятливий для підприємств (компаній) та інших учасників підприємницької діяльності.

Вільний ліміт кредитування (available credit; свободный лимит кредитования) — 1) кредит, дозволений для одержання; 2) різниця між виділеним кредитним лімітом і фактичною заборгованістю клієнта за позиками.

Вільний обіг акцій (free share/stock circulation; свободное обращение акций) — один з видів обігу акцій, який визначається тим, що емітент пропонує свої акції для продажу усім потенційним інвесторам, не обмежуючись певною їх групою; **вільний обіг акцій означає**, що: 1) емітент не знає наперед, хто саме з інвесторів стануть його акціонерами; 2) акції можуть вільно (без обмежень) переходити з власності одних інвесторів у власність інших, тобто є акціями відкритого випуску; див. також **обмежений обіг акцій.**

Вільний обмінний курс (floating exchange rate; свободный обменный курс) — валютний курс, який складається унаслідок співвідношення попиту і пропозиції; див. також **валютний курс, валютний паритет, фіксований обмінний курс.**

Вільні резерви комерційного банку (free reserves; свободные резервы коммерческого банка) — резерви комерційного банку, що числено дорівнюють різниці надлишку резервів над розміром вимог до них та запозичень у Національного (Центрального) банку; див. також **резервні вимоги до банку.**

Вільні ресурси/фонди (available funds; свободные ресурсы/фонды) — 1) ресурси/фонди підприємства (банку тощо), які можна спрямувати на видавання позик; 2) ресурси/фонди підприємства (банку тощо) у грошовому вигляді (каса, кореспондентські рахунки тощо).

Вільно конвертована валюта (freely convertible currency; свободно конвертируемая валюта) — валюта, яку вільно обмінюють на всі інші національні валюти.

Віртуальний (virtual; виртуальный) — 1) можливий; 2) такий, що може чи повинен проявитися при певних умовах.

Вітчизняні акції (national shares/stocks; отечественные акции) — акції, що випущені і перебувають в обігу на території держави, в якій здійснено державну реєстрацію емітента; див. також **іноземні акції.**

Вітчизняні облігації (national bonds; отечественные облигации) — облігації, що випущені і перебувають в обігу на території держави, в якій здійснено державну реєстрацію емітента; див. також **іноземні облігації.**

“Вічна” рента, рента “перпетуа” (bond issue without fixed maturity; “вечная” рента, рента “перпетуа”) — вид державного боргу, за яким держава виплачує відсотки/проценти впродовж тривалого (часто необмеженого) проміжку часу, проте не зобов'язана виплачувати власне величину боргу; див. також **варіювана рента, рента, рентабельний, рентабельність, фіксована рента.**

“Вічнозелений” кредит (evergreen credit; “вечнозелёный” кредит) — кредит, що погашають наданням нової позики, тобто поновлюючи його на постійній основі.

Вкладений капітал (invested capital; вложенный капитал) — сума активів з врахуванням короткострокових боргових зобов'язань.

Вказівка “на користь ...” (to the order of ...; указание “в пользу ...”) — напис на цінному папері “на користь *такого-то*” дозволяє здійснити його передавання (трансфер) від одного власника до іншого.

Власні джерела (формування) інвестиційних ресурсів (owner's sources of investment; собственные источники (формирования) инвестиционных ресурсов) — грошові засоби та інше майно власників підприємства (компанії), що залучають для реалізації інвестиційного портфеля; основну роль у цьому відіграють капіталізована частина чистого прибутку та амортизаційні відрахування.

Власні фонди (capital resources; собственные фонды) — сукупність усіх фондів і капіталів підприємства (компанії), крім тих, що є заставою.

Власність (ownership; property, Prty, prty, propr.; собственность) — 1) майно (рухоме і нерухоме); 2) грошові засоби, цінні папери та ін.; 3) право власності; див. також **право власності на цінні папери, приватна власність.**

Внутрішнє заощадження (domestic saving; внутреннее сбережение) — заощадження резидентами грошових ресурсів; див. також **внутрішні ринки цінних па-**

перів, внутрішні фінансові активи, внутрішній кредит, внутрішній попит, внутрішня фінансова система.

Внутрішнє страхування підприємницьких (господарських) ризиків (internal insurance of business risks; внутреннее страхование предпринимательских (хозяйственных) рисков) — система заходів, що розробляються всередині підприємства, для забезпечення нейтралізації негативних наслідків господарських ризиків (“перекладення” ризиків на партнерів, створення страхових фінансових резервів та ін.).

Внутрішні джерела (формування) інвестиційних ресурсів (internal sources of investment; внутренние источники (формирования) инвестиционных ресурсов) — власні джерела підприємства для фінансування реалізації інвестиційних проектів; ними є частина чистого прибутку підприємства, яка підлягає капіталізації, сума амортизаційних відрахувань (амортизаційний фонд) тощо.

Внутрішні ринки цінних паперів (domestic securities markets; внутренние рынки ценных бумаг) — ринки цінних паперів, учасниками на яких є резиденти; див. також **внутрішнє заощадження, внутрішні фінансові активи, внутрішній кредит, внутрішній попит, внутрішня фінансова система.**

Внутрішні фінансові активи (domestic financial assets; внутренние финансовые активы) — фінансові активи резидентів на внутрішньому ринку країни; див. також **внутрішнє заощадження, внутрішні ринки цінних паперів, внутрішній кредит, внутрішній попит, внутрішня фінансова система.**

Внутрішній контроль прибутку (internal profit control; внутренний контроль прибыли) — процес перевірки і забезпечення реалізації всіх управлінських рішень при формуванні, розподілі і використанні прибутку на підприємстві.

Внутрішній кредит (domestic credit; внутренний кредит) — кредит, що надають резиденти для використання на внутрішньому ринку країни; див. також **внутрішнє заощадження, внутрішні ринки цінних паперів, внутрішні фінансові активи, внутрішній попит, внутрішня фінансова система.**

Внутрішній попит (domestic demand; внутренний спрос) — попит, що пред’являють резиденти на внутрішньому ринку країни; див. також **внутрішнє заощадження, внутрішні ринки цінних паперів, внутрішні фінансові активи, внутрішній кредит, внутрішня фінансова система.**

Внутрішня (економічна) вартість цінних паперів (internal (economic) securities cost/value, internal (economic) cost of securities; внутренняя (экономическая) стоимость ценных бумаг) — вартість цінних паперів (ЦП), що перебувають в обігу у даний час, з огляду їхньої вартості у майбутньому; вважають, що вона певним чином відображається у поточній ціні, на яку, у свою чергу, впливає співвідношення попиту і пропозиції, що суттєво залежить від економічної вартості ЦП (тобто послідовність залежностей завершено — *Прим. авт.*); тому поточна ціна ЦП є дисконтованою величиною відносно всієї суми прибутків, які можна одержати у майбутньому за цими ЦП, а майбутній прибуток можна одержати у кожний момент майбутнього життєвого циклу ЦП як суму прибутків у певні майбутні періоди

часу; такі розрахунки, зокрема економічної (внутрішньої) вартості ЦП, допомагають інвестору прийняти рішення про доцільність купівлі-продажу ЦП.

Внутрішня облигація (domestic bond; внутренняя облигация) — вид облигації у США, що є облигацією позики у доларах, випущеною боржником, який живе у США.

Внутрішня позика (domestic bond issue; внутренний заём) — боргове зобов’язання за облигаціями, випущеними на внутрішній ринок.

Внутрішня ставка дохідності (internal rate of return, IRR; внутренняя ставка доходности) — показник, який характеризує рівень дохідності конкретного інвестиційного проекту і зображується дисконтною ставкою, за якою майбутня вартість грошового потоку від інвестицій зводиться до справжньої вартості інвестованих засобів; є одним з показників оцінки ефективності інвестицій.

Внутрішня фінансова система (domestic financial system; внутренняя финансовая система) — фінансова система, що охоплює фінансові зв’язки і перерозподільні процеси між резидентами; див. також **внутрішнє заощадження, внутрішні ринки цінних паперів, внутрішні фінансові активи, внутрішній кредит, внутрішній попит.**

“Вороже загарбання” (hostile takeover; “вражеский захват”) — придбання одним підприємством (акціонерним товариством, АО) іншого шляхом купівлі акцій, не зважаючи на спроти керівництва останнього; див. також **“гринмейл”, “золоті парашути”, корпоративний рейдер, “недружнє загарбання”, “отруйна пігулка”.**

Вотувати (to vote; вотировать) — 1) приймати рішення (ухвалу) шляхом голосування (подачі голосів); 2) голосувати (на зборах, зібранні тощо).

Вотум (vote; вотум) — 1) рішення (ухвала), думка, висловлені шляхом голосування; 2) подача голосу на виборах.

Вотум довіри/недовіри (vote of confidence/ vote of non-confidence (vote of censure); вотум доверия/недоверия) — вираження парламентом шляхом голосування схвалення/несхвалення діяльності уряду, міністра тощо.

Врахування векселя, дисконт (discount; учёт векселя, дисконт) — купівля банком або спеціалізованою кредитною установою векселя до закінчення його строку (терміну).

Всезагальний еквівалент, гроші (money, M.; всеобщий эквивалент, деньги) — 1) особливий товар, який виконує роль всезагального еквіваленту та є загальним засобом обігу; 2) товар, у якому всі інші товари виражають свою вартість; див. також **гроші-представники, “дешеві”/“легкі” гроші, повноцінні гроші, товарні гроші, грошова база, грошова картка, “грошова” тендерна пропозиція, грошове доручення, грошове доручення авіапоштою, грошове зобов’язання, грошовий агрегат (M1, M2, M3), грошовий акредитив, грошовий дивіденд, грошовий трансфер, грошові знаки, грошовий (валютний) блок, грошовий потік, грошовий потік після виконання боргових зобов’язань і виплати дивідендів,**

інвестиційний грошовий потік, операційний грошовий потік, фінансовий грошовий потік, цикл грошових потоків, валюта, демонетизація, купюра, фінансові заощадження.

Встановлена (естимативна) вартість (appraised/estimated/assessed value; установленная (эстимативная) стоимость) — орієнтовна чи плановано визначена оцінка нерухомості; її визначають експерти і фахівці (риелтери).

Встановлений курс (legal tender quality; установленный курс) — випадок котирування валюти за курсом, визначеним державою.

Встановлення ціни за методом “видатки плюс” (cost-plus pricing; установление цены по методу “издержки плюс”) — один з підходів до визначення ціни банківських послуг, що передбачає обчислення видатків на кожний окремий вид послуг і додавання до них певного відсотку/проценту прибутку; див. також **встановлення ціни за методом “іти за лідером”.**

Встановлення ціни за методом “іти за лідером” (follow-the-leader pricing; установление цены по методу “идти за лидером”) — один з підходів до визначення ціни банківських послуг, що передбачає зміну ціни вслід за встановленням нової ціни банками-лідерами ринку; див. також **встановлення ціни за методом “видатки плюс”.**

Вступний контроль (entry control; вступительный контроль) — складова банківського нагляду, що здійснюють при ліцензуванні діяльності банків, зокрема, на початку їхньої діяльності.

Втеча капіталу (capital flight; бегство капитала) — переказ (переведення) капіталу у великих розмірах у країни зі сприятливішим інвестиційним кліматом з метою уникнення високого оподаткування, негативних наслідків інфляції, ризику експропріації тощо.

Вторинне розміщення цінних паперів (secondary placement of securities; вторичное размещение ценных бумаг) — 1) торгівля цінними паперами після їх первинного розміщення з метою продажу громадянам; 2) перерозподіл пакета акцій через деякий час після того, як він був запропонований (проданий) підприємством, що його випустило.

Вторинний ринок акцій (secondary shares/stock market; вторичный рынок акций) — ринок, який створюється у процесі обігу при здійсненні угод купівлі-продажу акцій; **взаємозв’язок первинного і вторинного ринків:** первинний ринок є необхідною передумовою існування вторинного ринку, оскільки без нього вторинний ринок є неможливим; призначення вторинного ринку полягає у забезпеченні інвесторів можливістю у довільний (зручний для них) момент купити певні акції, які перебувають в обігу, або продати акції, які їм належать; впевненість інвесторів у тому, що при потребі вони будуть мати можливість продати свої акції, дозволяє їм активніше діяти і на первинному ринку; див. також **первинний ринок акцій.**

Вторинний ринок цінних паперів (secondary securities market; вторичный рынок ценных бумаг) — ринок цінних паперів (ЦП), за якими вже укладено угоди і здійснюється обіг на фондовій біржі; за угодою на цьому ринку дохід від випуску належить не емітенту, а інвесторам (брокерам, дилерам), які виступа-

ють на ньому як продавці; до нього належать біржовий і позабіржовий ринки ЦП; на цьому ринку купівля-продаж ЦП не може здійснюватися через передплату; див. також **первинний ринок цінних паперів.**

Гамбурзький метод, гамбурзька методика (daily balance interest calculation; гамбургский метод, гамбургская методика) — процентна шкала нарахування відсотків/процентів за депозитними вкладками, поточними рахунками; див. також **фіксований дивіденд/дільник.**

Ганді, ханді (hundi ind.; ганди, ханди) — фінансовий інструмент, подібний до комерційного векселя, що використовують в Індії для обслуговування товарообороту.

“Гарячі гроші”, “плаваючі капітали” (hot money; “горячие деньги”, “плавающие капиталы”) — 1) гроші і грошові фонди, що швидко переходять з рук у руки з метою ефективного використання грошових ресурсів; 2) кошти, які переказують з одного фінансового ринку на інший, щоб найвигідніше розмістити їх у цінні папери (акції, облигації тощо), які мають високе котирування; як правило, є короткостроковими, і спрямовані на одержання “швидкого” прибутку; **до них належать:** короткострокові вклади/депозити, чутливі до змін відсоткових/процентних ставок; надлишки грошових ресурсів, якими банки торгують між собою, тощо.

Гербова марка, марка гербового збору (duty/revenue stamp; гербовая марка, марка гербового сбора) — 1) марка про сплату гербового збору; 2) спеціальний знак, наявність якого підтверджує сплату гербового збору згідно з чинним законодавством країни; див. також **гербовий збір, гербовий папір, маркування.**

Гербовий збір (stamp-duty, stamp tax; гербовый сбор) — державні податки, якими обкладено всі операції, пов’язані з цінними паперами (ЦП) і документами; див. також **гербова марка (марка гербового збору), гербовий знак, маркування.**

Гербовий папір (officially stamped paper; гербовая бумага) — офіційний бланк юридичної особи з відповідними її реквізитами; див. також **гербова марка (марка гербового збору), гербовий збір, маркування.**

Гібридні капіталні інструменти (hybrid capital instruments; гибридные капитальные инструменты) — цінні папери (ЦП), що поєднують у собі риси боргових зобов’язань та акцій; наприклад, безстрокові облигації; облигації, що підлягають конвертації в акції; довгострокові боргові зобов’язання зі строком (з терміном) погашення не менше 20 років, що за режимом обігу найбільш наближені до акцій.

Гіперінфляція (hyperinflation; гиперинфляция) — 1) знецінення грошової одиниці, яке перевищує 45 % на рік; 2) надзвичайно швидке зростання цін, що характерне темпом, який перевищує 50 % на місяць; призводить до різкого знецінення грошової одиниці, розладу платіжного обігу, порушення нормальних господарських стосунків; див. також **дефляція, інфляція,**

інфляційна премія, інфляційне очікування, інфляційний ризик, форсоване заощадження.

Гнучкий бюджет (flexible budget; гибкий бюджет) — один із різновидів бюджету, що доводиться центру відповідальності і передбачає встановлення планованих поточних або капітальних затрат не в чітко фіксованих розмірах (сумах), а у вигляді нормативу видатків, “прив’язаних” до відповідного об’ємного показника діяльності — обсягу виробництва продукції, обсягу її реалізації, обсягу будівельно-монтажних робіт тощо.

“Гнучкий” траст (flexible trust; “гибкий” траст) — інвестиційний фонд, керівництво (правління, рада директорів) якого має широкі можливості щодо визначення напрямків діяльності та інвестиційних проєктів.

Головний ринковий індекс (major market index, MMI; главный рыночный индекс) — індекс курсів акцій 20-ти провідних корпорацій США.

Головні/основні учасники ринку цінних паперів (principal/basic participants of the securities market; главные/основные участники рынка ценных бумаг) — учасники, які своєю діяльністю створюють власне ринок цінних паперів (ЦП), забезпечують неперервність і поступовість взаємодії на ньому; до них належать: 1) емітенти; 2) інвестори; 3) посередники; 4) інституції-регулятори; 5) органи державно-правового регулювання (державні органи регулювання); див. також **допоміжні (інфраструктурні) учасники ринку цінних паперів.**

Горизонтальний (трендовий) фінансовий аналіз (horizon financial analysis; горизонтальный (трендовый) финансовый анализ) — одна із систем фінансового аналізу, яка ґрунтується на вивченні динаміки окремих фінансових показників у часі, зокрема, порівняння показників прибутку (затрат, інвестицій тощо) звітного періоду з показниками попереднього, порівняння показників прибутку (затрат, інвестицій тощо) за кілька попередніх періодів з визначенням лінії тренду (тенденцій) у динаміці.

Господарська діяльність (business/economic/industrial activities/activity/occupation/operation; хозяйственная деятельность) — діяльність, пов’язана з виробництвом та обміном матеріальних і нематеріальних благ, що виступають у вигляді товару; див. також **підприємницька діяльність (підприємство, бізнес).**

Господарський (економічний, діловий) цикл (business cycle; хозяйственный (экономический, деловой) цикл) — періодично повторювані зміни ділової активності у макроекономіці країни, регіону тощо; розрізняють чотири основні фази даного циклу: 1) криза; 2) депресія (застій); 3) поживлення; 4) підйом; наприклад, від кризи до підйому, застою і знову до кризи.

Готівковий кредит (money loan; наличный кредит) — кредит, наданий банком готівковими коштами (готівкою).

Готівкою1, кеш (cash; наличными1, кэш) — розрахунок готівковими грошима (не за допомогою чека, кредитної картки тощо); див. також **готівкою2, коефіцієнт готівки.**

Готівкою2, на вимогу, на подання, на пред’явлення (on demand, on sight; наличными2, по предъявлению) — 1) грошовий вклад у банк готівкою або чеком

цього ж банку; 2) вексель, який слід сплатити після його пред’явлення; див. також **готівкою2.**

“Границя безпеки” (margin of safety, M of S; “предел безопасности”) — допустима границя зниження обсягу реалізації продукції в умовах несприятливої кон’юнктури ринку, що дозволяє підприємству здійснювати прибуткову операційну діяльність.

Гранична вартість капіталу (marginal cost of capital, MCC; предельная стоимость капитала) — показник, що характеризує приріст середньозваженої вартості капіталу до суми кожної нової його одиниці, яка додатково залучається підприємством.

Гранична ефективність капіталу (marginal efficiency of capital, MEC; предельная эффективность капитала) — 1) показник, який характеризує співвідношення приросту рівня прибутковості додатково залученого капіталу і приросту середньозваженої вартості капіталу; 2) показник відношення приросту очікуваного доходу, що приносить додаткова одиниця інвестиції, і ціни залучення цієї одиниці інвестиційних ресурсів.

Граничний продукт капіталу (marginal product of capital, MPC; предельный продукт капитала) — показник відношення приросту обсягу виробництва (товарів, послуг), що приносить додаткова одиниця інвестицій, і ціни залучення цієї одиниці інвестиційних ресурсів.

Громадський траст, комунальний траст (community trust; общественный траст, коммунальный траст) — траст, заснований комунальною (місцевою) владою для збирання пожертв і здійснення з трастового рахунку видатків на благодійні (доброчинні) цілі; див. також **розподільчий комітет (комітет з розподілу).**

Гроші, всезагальний еквівалент (money, M.; деньги, всеобщий эквивалент) — 1) особливий товар, який виконує роль всезагального еквівалента та є загальним засобом обігу; 2) товар, у якому всі інші товари виражають свою вартість; див. також **“гарячі гроші” (“плаваючі капітали”), гроші-представники, “дешеві”/“легкі” гроші, повноцінні гроші, товарні гроші, грошова база, грошова картка, “грошова” тендерна пропозиція, грошове доручення, грошове доручення авіапоштою, грошове зобов’язання, грошовий агрегат (M1, M2, M3), грошовий акредитив, грошовий дивіденд, грошовий трансфер, грошові знаки, грошовий (валютний) блок, грошовий потік, грошовий потік після виконання боргових зобов’язань і виплати дивідендів, інвестиційний грошовий потік, операційний грошовий потік, фінансовий грошовий потік, цикл грошових потоків, валюта, демонетизація, купюра, фінансові заощадження.**

Гроші-представники (representative money; деньги-представители) — гроші, що представляють повноцінні гроші і можуть бути вільно обмінюватися на них; див. також **повноцінні гроші, повноцінна монета.**

Грошова картка (cash card; денежная карточка) — пластикова картка, за якою можна одержати готівку з банківських касових апаратів; див. також **банківська картка, видаткова картка, дебетова картка, кредитна картка.**

“Грошова” тендерна пропозиція (“cash” tender offer;

“денежное” тендерное предложение) — вид тендерної пропозиції, при якій покупець (інвестор, інший акціонер тощо) обіцяє відразу ж оплатити грошима акції, які він купив; див. також **“негрошова” тендерна пропозиція.**

Грошове доручення (remittance letter; денежное поручение) — 1) письмовий документ про грошовий переказ; 2) грошове відправлення.

Грошове доручення авіапоштою (airmail remittance letter; денежное поручение авиапочтой) — 1) письмовий документ про грошовий переказ авіапоштою; 2) грошове відправлення авіапоштою.

Грошове зобов’язання (money/pecuniary obligation/commitment; денежное обязательство) — зобов’язання боржника заплатити кредитору певну грошову суму відповідно до цивільно-правового договору та на інших підставах, передбачених цивільним законодавством країни; склад і розмір грошових зобов’язань (у тому числі заборгованості за передані товари, виконані роботи і надані послуги, сума кредитів з урахуванням відсотків/процентів, які зобов’язаний сплатити боржник) визначають на день подання в арбітражний суд заяви про порушення провадження у справі про банкрутство, якщо інше не встановлено чинним законодавством; до складу грошових зобов’язань боржника не зараховують неустойку (пеню, штраф), що визначають на день подання заяви до арбітражного суду, а також зобов’язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров’ю громадян.; зобов’язання перед засновниками (учасниками) боржника-юридичної особи, що виникають з такої участі.

Грошовий агрегат (monetary aggregate; денежный агрегат) — макроекономічний показник обсягу грошової маси; див. також **грошова база, грошовий агрегат M1, грошовий агрегат M2, грошовий агрегат M3, “фінансова глибина”.**

Грошовий агрегат M1, M1 (monetary aggregate M1, M1; денежный агрегат M1, M1) — один із базових (основних) показників кількості грошей в обігу, що обчислюють як суму готівки, яка обслуговує обіг, і вкладів/депозитів на вимогу (до запитання); див. також **грошова база, грошовий агрегат M2, грошовий агрегат M3, “фінансова глибина”.**

Грошовий агрегат M2, M2 (monetary aggregate M2, M2; денежный агрегат M2, M2) — один з базових (основних) показників кількості грошей в обігу, що обчислюють як суму M1, строкових та ощадних вкладів/депозитів банків і без великих (крупнономінальних) вкладів/депозитів; його обчислення має певні особливості для національних банківських систем; див. також **грошова база, грошовий агрегат M1, грошовий агрегат M2, грошовий агрегат M3, “фінансова глибина”.**

Грошовий агрегат M3, M3 (monetary aggregate M3, M3; денежный агрегат M3, M3) — один з базових (основних) показників кількості грошей в обігу, що обчислюють як суму M2, великих (крупнономінальних) вкладів/депозитів банків і вклади/депозити у небанківських ощадних інституціях; його обчислення має певні особливості для національних банківських систем; див. також **грошова база, грошовий агрегат M1, грошовий агрегат M2, грошовий агрегат M3, “фінансова глибина”.**

Грошовий акредитив (cash letter of credit; денежный аккредитив) — повідомлення одного банку іншому про виділення певної суми грошових коштів особі, зазначеній в акредитиві.

Грошовий блок, валютний блок (currency block; денежный блок, валютный блок) — група країн, що уклала угоду про механізм підтримування певних обмінних курсів між їхніми національними валютами.

Грошовий дивіденд (cash dividend; денежный дивиденд) — дивіденд, що виплачують готівкою (грошима).

Грошовий потік (cash flow, CF; денежный поток) — надходження (позитивний грошовий потік) і витрачання (негативний грошовий потік) грошових коштів у процесі здійснення господарської діяльності підприємства; різниця між позитивним і негативним грошовим потоком конкретного виду діяльності або господарської діяльності підприємства в цілому представляє **чистий грошовий номік**; розрізняють грошовий потік операційної діяльності (операційний грошовий потік, **operating cash flow**), грошовий потік фінансової діяльності (фінансовий грошовий потік, **financial cash flow**) і грошовий потік інвестиційної діяльності (інвестиційний грошовий потік, **investment cash flow**); основу останнього складають чистий прибуток та сума амортизації матеріальних і нематеріальних активів, він є основним показником, який характеризує ефект інвестиційної діяльності у вигляді грошових коштів, що повертають інвестору; див. також **валовий операційний грошовий потік, грошовий потік після виконання боргових зобов’язань і виплати дивідендів, інвестиційний грошовий потік, операційний грошовий потік, фінансовий грошовий потік, цикл грошових потоків.**

Грошовий потік після виконання боргових зобов’язань і виплати дивідендів (cash after debt/dividend payments; денежный поток после выполнения долговых обязательств и выплаты дивидендов) — один з показників розрахунків та акцизу грошових потоків, що обчислюють як різницю чистого операційного грошового потоку і суми погашених довгострокових позик, платежів за відсотки/проценти і дивіденди; див. також **інвестиційний грошовий потік, операційний грошовий потік, фінансовий грошовий потік, цикл грошових потоків.**

Грошовий трансфер (money transfers; денежный трансфер) — сукупність платіжних операцій, спрямованих на погашення боргу (кредиту, позики); див. також **автоматичний переказ, банківський кліринг/переказ/трансфер, переказ, регламентований трансфер, ремітування, римеса, трансфер(т), трансфер-агент, трансферний ризик, формула “жиро”.**

Грошові знаки (bank-note, banknote; денежные знаки) — білети (знаки) номінальної вартості, які замінюють в обігу золоті та срібні гроші; див. також **банкноти.**

Гарант (guarantor; underwriter, Uw, uw, U/W, u/w; гарант) — 1) поручитель, поручник (guarantor); 2) особа, яка дає у чому-небудь запоруку/гарантію (guaran-

tor); 3) особа, якій вноситься застава (*guarantor*); 4) андеррайтер (*underwriter, Uw, uw, U/W, u/w*); 5) страховальник (*underwriter, Uw, uw, U/W, u/w*); ним може бути особа (фізична, юридична) чи держава.

Гарант векселя (*bill guarantee; гарант векселя*) — особа (фізична, юридична), яка спільно (солідарно) з боржником гарантує оплату векселя (підпис гаранта є обов'язковим атрибутом векселя).

Гарантійне зобов'язання (*debtor warrant; гарантійное обязательство*) — 1) форма гарантії, яку банки надають клієнтам за певну комісійну винагороду; 2) безномінальні акції (акції без номінальної вартості), сертифікат на прибуток тощо, які можуть бути видані кредиторам компанії у рахунок погашення боргу у випадку застосування заходів санації (оздоровлення фінансово-економічного стану підприємства).

Гарантійний контракт (*guarantee; гарантійный контракт*) — договір, згідно з яким дана особа (фізична, юридична) зобов'язується виступити у ролі гаранта.

Гарантійний фонд ризику (*Guarantee Risk Fund; Гарантійний фонд ризика*) — некомерційна організація, якою керує АТ “Українська фондова біржа” (АТ “УФБ”, УФБ) та яка створена для усунення наслідків несплати брокерською конторою при проведенні циклу оплати грошових засобів проти поставки цінних паперів (ЦП); він бере на себе обов'язки неплатоспроможного брокера, щоб забезпечити стійкість (гарантувати стабільність) ринку.

Гарантія1, застава, зобов'язання (*guaranty, surety bond, collateral security; гарантія, зalog, обязательство*) — об'єкт заporуки (майно як застава, оформлене боргове зобов'язання та ін.); див. також **банківська гарантія, гарантія курсу, гарантія2, гарантія паритету, гарантія ризику експорту** (ГРЕ), **гарантія ризику інвестицій** (ГРІ), **кредитна гарантія, корпоративна гарантія, перехресна гарантія, андеррайтер; гарант, гарант векселя, гарантійне зобов'язання, гарантійний контракт, гарантійний фонд ризику, гарантована акція, гарантована облігація, гарантований дивіденд, гарантований кредит, гарантований пенсійний дохід, реалізація застави, солідарні гаранти.**

Гарантія2 (*warrant, War., war., wrnt. Wt. wt; гарантія*) — 1) форма угоди, згідно з якою при порушенні умов контракту гарант сплачує певну неустойку (пеню); 2) поручництво; 3) умова, яка забезпечує *щонебудь*; див. також **гарантія1**.

Гарантія курсу (*rate guarantee/warrant; гарантія курсу*) — процедура, згідно з якою покупець контрольного пакета цінних паперів (ЦП) зобов'язується впродовж визначеного періоду купити за тим же курсом усі запропоновані йому ідентичні ЦП.

Гарантія паритету (*hedge, forward exchange covering; гарантія паритета*) — гарантія обмінного курсу з метою уникнути втрат у момент оплати внаслідок зміни (підвищення чи пониження) курсу; див. також **хеджування**.

Гарантія ризику експорту, ГРЕ (*export risk guarantee; гарантія ризика експорту, ГРЭ*) — банківська чи державна гарантія при здійсненні експортних операцій; наприклад, гарантія виробничого і транспортного ризиків, ризику неоплати, ризику відмови тощо.

Гарантія ризику інвестицій, ГРІ (*investment risk guarantee; гарантія ризика інвестицій, ГРИ*) — банківська чи державна гарантія ризику інвестицій (капіталовкладень), які здійснюються за кордоном; див. також **застрахований (страховий) інвестиційний ризик**.

Гарантована акція (*guaranteed stock; гарантированная акция*) — облігація, для якої третя сторона гарантує її погашення емітентом і виплату відсотків/процентів; див. також **гарантована облігація**.

Гарантована облігація (*guaranteed bond; гарантированная облигация*) — облігація, для якої третя сторона гарантує її погашення емітентом і виплату відсотків/процентів; див. також **гарантована акція**.

Гарантований дивіденд (*guaranteed dividend; гарантированный дивиденд*) — дивіденд за акціями, виплату якого гарантують впродовж певного проміжку часу.

Гарантований кредит (*guaranteed/secured credit; гарантированный кредит*) — кредит, який надають на підставі будь-якої гарантії; див. також **делькредере**.

Гарантований пенсійний дохід (*guaranteed retirement income, g. r. i.; гарантированный пенсионный доход*) — дохід, який гарантують особі при виході на пенсію чи у відставку.

Генеральна/загальна довіреність (*blanket assignment; генеральная/общая доверенность*) — документ про передавання третій особі всіх прав; наприклад, на користування майном, стягування теперішніх і майбутніх боргів тощо; див. також **бенефіціар, бланкова довіреність (на пред'явника), довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, цедент, цесіонарій (правонаступник), цесія**.

Генеральна застава1 (*multiple lien; генеральный залог1*) — загальна застава, що дійсна не тільки для даного кредиту, а й для довільного наступного кредиту; див. також **генеральна застава2, завірена застава, застава, заставна (боргова) заява, заставний кредит, іпотечна застава, неринкова застава, ринкова застава, умовно фіксована застава; гарантія, невіддільні аксесуари, положення про заставні операції, реалізація застави, фонди “третіх осіб”**.

Генеральна застава2 (*capital mortgage; генеральный залог2*) — застава, що гарантує заздалегідь визначену суму кредиту, судові видатки і трирічні відсотки/проценти у випадку, коли дебітор (боржник, позичальник) не зможе оплатити кредит (борг, позику), що одержано під дану іпотечну заставу; див. також **генеральна застава1, завірена застава, застава, заставна (боргова) заява, заставний кредит, іпотечна застава, неринкова застава, ринкова застава, умовно фіксована застава, гарантія, невіддільні аксесуари, положення про заставні операції, реалізація застави, фонди “третіх осіб”**.

Генеральна ліцензія (*general licence (амер. license); генеральная лицензия*) — відкритий дозвіл на експортні (імпортні) операції з товаром (товарами) та/або з певною країною (групою країн) впродовж періоду дії режиму ліцензування цього товару (цих

товарів); див. також **відкрита (індивідуальна) ліцензія, разова (індивідуальна) ліцензія, антидемпінгова ліцензія, експортна ліцензія, імпортна ліцензія, компенсаційна ліцензія, спеціальна ліцензія**.

Генеральний (*general, G., g., Gen., gen., genl; генеральный*) — 1) загальний; 2) всезагальний; 3) головний.

Генеральний агент (*general agent, GA, G. A., G/A; генеральный агент*) — агент, який представляє свого довірителя з широкого кола питань; див. також **агент, агент з трансферту (трансферт-агент), агент клієнта, агентство, агентство з управління інвестиціями**

Глобалізація (*globalization; глобализация*) — процес усунення відмінностей між національними ринками та інтеграції фінансових інструментів, учасників ринку, органів регулювання, механізмів торгівлі цінними паперами, стандартизації правил тощо; є основною тенденцією розвитку ринку наприкінці ХХ століття.

Глобальне депонування (*collective custody; глобальное депонирование*) — передача банком на зберігання цінних паперів (ЦП) в інший спеціалізований банк (депозитарій), причому дані ЦП є класифіковані за відповідними категоріями, і часткове їхнє вилучення не дозволено.

Глобальний сертифікат цінних паперів (*collective/global securities certificate; глобальный сертификат ценных бумаг*) — 1) документ, оформлений на весь випуск цінних паперів (ЦП) у бездокументарній формі (крім приватизаційних паперів, що засвідчують у процесі приватизації право власника на безплатне одержання частки майна державних підприємств, державного житлового фонду, земельного фонду) та підтверджує право на здійснення операцій з ЦП даного випуску у Національній депозитарній системі; 2) сертифікат, що випускає емітент непаперових (електронних) ЦП, у якому вказано обсяг емісії, вид ЦП, їхні номінальна вартість і кількість, строк/термін випуску тощо; відображає присутність непаперових ЦП; наприклад, його випускає Національний банк України (НБУ) при кожному продажу облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП), та його зберігають в Оперативному управлінні НБУ; при випуску ЦП у бездокументарній формі, крім приватизаційних паперів, які засвідчують право власника на безоплатне одержання у процесі приватизації частки майна державних підприємств, державного житлового фонду, земельного фонду, емітент оформляє глобальний сертифікат, що відповідає загальному обсягу зареєстрованого випуску, і надає його на зберігання в обраний ним депозитарій; на період передплати на певний випуск ЦП емітент оформляє тимчасовий глобальний сертифікат, який підлягає заміні на постійний після державної реєстрації цього випуску (виконує ДКЦПФР) або скасуванню (анулюванню) у випадку визнання випуску таким, що не відбувся; глобальний сертифікат, оформлений після державної реєстрації та визнання випуску таким, що відбувся, зберігають у депозитарії впродовж усього часу існування ЦП у бездокументарній формі; вимоги до оформлення і ведення обліку глобальних сертифікатів та їхні реквізити встановлює ДКЦПФР; див. також **сумарний сертифікат цінних паперів**.

Глобальні квоти/контингенти (*global quotas/contingents; глобальные квоты/контингенты*) — квоти, що встановлюють на товар (товари) без зазначення конкретних країн (груп країн), куди товар (товари) можна експортувати або з якої його (їх) можна імпортувати; див. також **контингент, групові квоти (контингенти), індивідуальні квоти (контингенти); антидемпінгові квоти, експортна квота, імпортна квота, компенсаційні квоти, спеціальні квоти**.

Глоса (*gloss; глосса*) — науковий коментар законів, судових рішень (ухвал).

Глосарій (*glossary; глоссарий*) — тлумачний словник.

Грант-елемент (*grant-element; грант-элемент*) — розрахунковий показник, що дозволяє порівняти вартість залучення позикових засобів (банківського та інших форм фінансового кредиту) за умовами окремих кредиторів із середніми умовами на фінансовому ринку.

Графа (*column, ctm; графа*) — 1) розділ документа; 2) рубрика; 3) стовпець (смуга) між двома вертикальними лініями в таблицях, конторських і подібних до них книгах.

Графік1 (*diagram, graph, schedule; график1*) — 1) план робіт з точними показниками норм і строків виконання; 2) креслення, яке використовують для наочного зображення залежності різних величин (наприклад, курс акцій і валют за днями тижня).

Графік2, чарт (*chart; график2, чарт*) — графічне представлення зміни курсу акцій.

Графік використання кредиту (*drawdown schedule of credit; график использования кредита*) — графік списання коштів у рахунок відкритого кредиту.

Графік інвестицій (*investment schedule; график инвестиций*) — загальний обсяг затрат інвестиційних ресурсів, розподілений за конкретними періодами здійснення інвестицій; розробляється у складі бізнес-плану за реальними інвестиційними проектами, що вимагають тривалого часу реалізації; графік інвестицій є складовою частиною загального грошового потоку підприємства.

“Гринмейл” (*greenmail; “гринмейл”*) — одна з можливих тактик боротьби з “недружними загарбаннями”, що полягає у викупі акцій у корпоративного рейдера за ціною, вищою від ринкової, при загрозі “недружнього загарбання” ним підприємства (компанії); при цьому корпоративний рейдер одержує значний прибуток; див. також **“вороже загарбання”, “золоті парашути”, “отруйна пігулка”**.

Гросбух (*control/general ledger, ledger; гроссбух*) — 1) головна книга в бухгалтерії, яка дає зведення рахунків і прибутково-видаткових операцій (*general ledger, ledge*); 2) бухгалтерська книга (*ledge*); 3) бухгалтерський реєстр (*ledge*).

Група1 (*group; группа1*) — 1) гурт; 2) громада.

Група2 (*group, concern; группа2*) — об'єднання юридично незалежних компаній для здійснення певних торгово-економічних і фінансових операцій і втілення інвестиційних проектів; див. також **банківська група, картель, концерн, синдикат**.

Група нематеріальних активів (non-material assets group; группа нематериальных активов) — сукупність однотипних за призначенням та умовами використання нематеріальних активів.

Група Тридцяти, Г-30 (G-30; Группа Тридцати, Г-30) — Міжнародний незалежний комітет експертів, банкірів, підприємців, міністрів і прем'єр-міністрів, заснований у 1978 році при Міжнародній федерації бірж цінних паперів: **Г-30** вивчає фінансові та економічні питання на міжнародному рівні, надає рекомендації і встановлює відповідні стандарти з метою вдосконалення фондового ринку. Дані стандарти ґрунтуються на встановленні єдиних вимог щодо розрахунково-клірингових операцій за цінними паперами. Вони створені з метою скорочення строків між укладанням угоди та її втіленням, а також для забезпечення гарантій повноцінного виконання угоди. Серед рекомендацій **Г-30** зуляинимося на наступних: 1) всі угоди з цінними паперами (ЦП) виконуються за принципом “поставка проти оплати”; 2) звірка всіх умов сторонами угоди здійснюється не пізніше наступного робочого дня після її укладання (“Т + 1”); 3) угода виконується не пізніше двох робочих днів після її укладання (“Т + 2”); 4) грошові платежі здійснюються за процедурою, єдиною для всіх угод; 5) зберігання всіх цінних паперів забезпечує єдиний центральний депозитарій; 6) для обліку документів операцій з цінними паперами та їхньої нумерації використовуються вимоги Міжнародної організації стандартизації (ISO). Таке регулювання має на меті: по-перше, залучити до процесу котирування всі зацікавлені сторони; по-друге, встановити єдину ціну на ті чи інші цінні папери; по-третє, запобігти можливості монопольного встановлення цін; по-четверте, обмежити ризики інвесторів.

Групові квоти/контингенти (group quotas/contingents; групповые квоты/контингенты) — квоти, що встановлюють на товар (товари) із зазначенням конкретних країн (груп країн), куди товар (товари) можна експортувати або з якої його (їх) можна імпортувати; див. також **контингент**, **глобальні квоти (контингенти)**, **індивідуальні квоти (контингенти)**; **антидемпінгові квоти**, **експортна квота**, **імпортна квота**, **компенсаційні квоти**, **спеціальні квоти**.

Гудвил (goodwill; гудвилл) — 1) один із видів нематеріальних активів, вартість якого визначається як різниця між ринковою (продажною) вартістю підприємства як цілісного майнового комплексу та його балансовою вартістю; це перевищення вартості підприємства пов'язано з можливістю одержання вишого рівня прибутку (порівняно із середньоринковим) за рахунок використання ефективнішої системи управління, домінуючої позиції на товарному ринку, застосування нових технологій, злагоженості у діяльності підприємства та інших непомітних активів, які здатні приносити прибутки (іноді навіть включається у баланс підприємства при його продажу); 2) імідж підприємства. його питома вага, технічна та економічна здатність, репутація і клієнтура, зв'язки і вплив; 3) непомітний основний капітал; 4) балансова оцінка імені фірми; 5) передача права на підприємство (*при продажу підприємства*); в Україні облік гудвилу, що виникає під час об'єднання підприємств, визначає Національний стандарт бухгалтерського обліку № 19 “Об'єднання підприємств” (*дані за станом на 1 січня 1999 року*).

Д

Дамно (damno; дамно) — комісія банку за інкасування іногородніх векселів.

Дата (date, d.; дата) — 1) календарний час події; 2) позначка, яка вказує час (число, місяць, рік) написання та оформлення певного документа.

Дата вступу в силу (assumption date, date of entering into force, date of coming into effect; дата вступлення в силу) — дата, починаючи з якої вступають у силу права (грошові, негрошові тощо), що цінний папір надає власнику.

Дата закінчення (expiration/expiry date; дата закінчення) — дата, починаючи з якої закінчуються права (грошові, негрошові тощо), що цінний папір надає власнику.

Дата реєстрації цінного паперу (effective date of registration; дата регистрации ценной бумаги) — дата здійснення реєстрації цінного паперу.

Датувати (to date; датировать) — 1) позначити, писати дату; 2) встановлювати, визначати дату.

Двовалютний рахунок “ностро” (dual currency account amer.; двухвалютный счёт “ностро”) — рахунок “ностро” банку-респондента в іноземному банку, за яким ведуть рахунок в іноземній валюті та в еквівалентному виразі — у національній валюті.

Двометалева (біметалева) система, двометалевий (біметалевий) стандарт (bimetallic system/standard; двухметаллическая (биметаллическая) система, двухметаллический (биметаллический) стандарт) — грошова система, що ґрунтується на двох благородних металах, які перебувають в обігу (золото, срібло).

Дворівнева/ключова кредитна угода (two-tier/apex lending arrangement; двухуровневое/ключевое кредитное соглашение) — кредитна угода, згідно з умовами якої позики передають ключовому позичальнику — фінансовій інституції (*позичальнику першого рівня*), яка потім рефінансує одержані кошти іншим фінансовим інституціям (*позичальникам другого рівня*); застосовують у практиці Всесвітнього Банку для розподілу коштів серед дрібних одержувачів позик.

Дебати (debate; дебаты) — обмін думками на зборах, засіданні тощо.

Дебати сторін (pleadings; прения сторон) — *юр.* промови, обмін думками сторін у судовому засіданні.

Дебатувати (to debate, to discuss; дебатировать) — 1) вести дебати; 2) обговорювати певне питання, справу.

Дебентура1 (debenture1, corporate debenture; дебентура1) — 1) боргове зобов'язання (вексель, корпоративна облігація тощо), видане без конкретного забезпечення під загальний розвиток і довіру до кредитоспроможності емітента (позичальника); 2) усі види незабезпеченого довгострокового боргу; 3) облігація акціонерного товариства (АТ).

Дебентура2 (debenture2; дебентура2) — видане митницею свідоцтво про повернення мита.

Дебет (debit, Dt; дебет) — 1) активна сторона рахунку у бухгалтерському обліку; 2) ліва сторона бухгалтерських рахунків: у рахунках активу дебет представляє прихідну (прибуткову) частину, куди заносять усі надходження за даним рахунком, а в рахунках пасиву дебет представляє видаткову частину, куди заносять усі видатки за даним рахунком; 3) письмове підтвердження видаткової статті у балансі чи у рахунку; 4) розпорядження дебетувати рахунок у бухгалтерському обліку банку; див. також **дебетова картка**, **дебетова проводка (дебетовий запис)**, **дебетувати**.

Дебетова картка (debit card; дебетова карточка) — пластикова картка, що дозволяє її держателю здійснити платіж або отримати готівку у межах залишку коштів на банківському рахунку.

Дебетова проводка, дебетовий запис (debit entry; дебетовая проводка, дебетовая запись) — запис фінансово-господарської операції у дебеті рахунку бухгалтерського обліку; див. також **бухгалтерська проводка (проводка)**, **кредитова проводка (кредитовий запис)**.

Дебетувати (to debit; дебетовать) — записати у дебет.

Дебітор (borrower; debtor, Dr, Dr., dr, dr.; дебитор) — 1) боржник, особа (фізична, юридична), яка заборгувала іншій особі; 2) особа (фізична, юридична), яка одержала кредит; див. також **дебет**, **дебетувати**, **дебіторська заборгованість**, **дебіторська заборгованість у днях**, **деbt (борг)**, **реалізація застави**.

Дебіторська заборгованість (receivable; дебиторская задолженность) — сума заборгованості на користь підприємства, представленої фінансовими зобов'язаннями юридичних і фізичних осіб згідно з розрахунками за товари, роботи, послуги тощо; якщо на підприємстві є великий обсяг обороту дебіторської заборгованості, то слід розробити спеціальну фінансову політику управління нею; див. також **дебітор**, **дебіторська заборгованість у днях**, **реалізація застави**.

Дебіторська заборгованість у днях (days sales outstanding, DSO; дебиторская задолженность в днях) — 1) неоплачені продажі у днях; 2) один з коефіцієнтів якості управління активами, який визначають відношенням дебіторської заборгованості до щоденних продажів у середньому за рік; див. також **коефіцієнт оборотності загальних активів**, **коефіцієнт оборотності запасів**, **коефіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів)**.

Деbt, борг (debt; деbt, долг) — заборгованість, що виникає внаслідок надання позики (кредиту); див. також **консолідований борг**, **плаваючий борг**, **солідарний борг**, **суспільний борг**, **боргова (заставна) заява**, **боргове зобов'язання (вексель, простий вексель, соло-вексель)**, **боргове фінансування**, **боргові цінні папери**, **боржник**, **“боржник у володінні”**, **інкасація боргових вимог**, **коефіцієнт “борг до акціонерного капіталу”**, **коефіцієнт боргу (коефіцієнт заборгованості)**, **межі обсягу заборгованості**, **поточна сума боргу**, **реструктуризація боргу (реструктурування боргу)**, **співвиконавець погашення позики**, **боргу**, **банкрут**, **відновний платіж**, **грошовий трансфер**, **дебентура**, **коефіцієнти фінан-**

сового левериджу, **комітет кредиторів**, **корпоративна нота**, **факторинг**, **фінансові видатки**.

Девальвація (devaluation; девальвация) — офіційне зниження курсу національної грошової одиниці відповідно до іноземних валют; є результатом інфляції, дефіциту державного бюджету, непомірних витрат тощо; див. також **ревальвація**.

Девіація (deviation, dev; девиация) — відхилення.

Девізи (deviso; foreign exchange, FX; exchange, ex., exc., exch.; paper; paper exchange; девизы) — 1) платіжні засоби (акредитиви, перекази, чеки, виставлені на іноземні банки; боргові вимоги; векселі; платіжні доручення), що підлягають оплаті за кордоном; 2) іноземні банківські білети, монети.

Девізна політика (deviso/exchange/(foreign exchange) policy; девизная политика) — те саме, що **валютна політика**; див. **валютна політика**.

Деескалація (de-escalation; дезскалация) — 1) зменшення; 2) звуження розмаху; 3) послаблення діяльності; 4) процес, протилежний до ескалації; див. також **ескалація**.

Дезінвестиції (disinvestment; дезинвестиции) — 1) недостатність інвестування оновлення операційних основних фондів підприємства, яка характерна від'ємною величиною показника чистих інвестицій (приводить до зниження об'єму виробленої продукції внаслідок “проїдання” основного капіталу); 2) скорочення інвестицій (капіталовкладень); 3) продаж або реалізація інвестицій (капіталовкладень).

Декапіталізація (decapitalization; декапитализация) — 1) втрата капіталу у наслідок фінансових збитків, інфляції тощо; 2) вилучення з підприємства частини власного капіталу або частини наново сформованих власних фінансових ресурсів (прибутку, амортизаційних відрахувань) на цілі споживання чи інші цілі, не зв'язані з його виробничим розвитком; див. **капітальний ризик**.

Декапіталізація банку (decapitalization of bank; декапитализация банка) — процес втрати банком свого капіталу (внаслідок невмілого управління, ризикованих інвестицій, інфляції тощо).

Декваліфікація (disqualification; деквалификация) — втрата кваліфікації, професійних знань і досвіду.

Декларація (declaration, decl, dec.; декларация) — 1) заява від імені організації, уряду, держави; 2) урочисте виголошення основних принципів діяльності і цілей; 3) документ, у якому проголошено основні принципи діяльності і цілі; 4) оголошення.

Декорт (decortication, decorticing; декорт) — скидка з ціни товару за дострокову його оплату чи за нижчу якість порівняно з умовами угоди (договору).

Декрет (decree; декрет) — акт, що видає виконавча влада у порядку управління (наприклад, розпорядження голови облдержадміністрації, декрети постанови Кабінету міністрів, Укази Президента).

Декретовані гроші (fiat money; декретированные деньги) — 1) гроші, не забезпечені дорогоцінними металами; 2) гроші, що можуть бути конвертовані у

дорогоцінні метали; як правило, в обіг їх випускає держава, задовольняючи таким чином потребу у грошах виконавчої влади.

Делегат (delegate; делегат) — 1) вибраний або призначений представник; 2) уповноважений підприємства, організації чи держави.

Делегація (delegation; делегация) — група делегатів, які представляють інтереси підприємства, організації чи держави на різних зібраннях (зборах, конференціях, з'їздах, міжнародних конгресах і переговорах тощо).

Делеговане право (banks' rights to vote customers' deposited shares; делегированное право) — права банку, делеговані йому клієнтом для участі у щорічних Загальних зборах акціонерів.

Делегувати (to delegate; делегировать) — 1) надсилати як делегата; 2) уповноважувати.

Делистинг (delisting; делистинг) — 1) виключення акцій певного акціонерного товариства (АТ) зі списку цінних паперів, допущених до торгових операцій на фондовій біржі; 2) припинення котировки (котирування). див. також **листинг**.

Делькредере (del credere; делькредере) — 1) гарантія (запорука) від некредитоспроможності боржника; 2) гарантія (поручителство) комісіонера за виконання покупцем фінансових зобов'язань; 3) резервний фонд, що існує у банку для відшкодування (покриття) можливих збитків у зв'язку з неповерненням наданих кредитів; 4) ризик, зв'язаний з наданням кредиту; див. також **банк, гарантія, комісіонер, кредитний ризик, резервний фонд, ризик**.

Дематеріалізація (dematerialization; дематериализация) — відмова від фізичної форми цінних паперів і заміна її обов'язковим комп'ютерним записом на рахунку в Центральному депозитарії цінних паперів.

Демонетизація (demonetization; демонетизация) — 1) втрата цінними металами (золотом, сріблом тощо) функцій грошей; 2) позбавлення монети функції грошей, що здійснюють в офіційному порядку шляхом вилучення її з обігу (демонетизовану монету оцінюють тільки за вмістом у ній металу чи за довільною іншою ознакою, рідкістю, історичною цінністю тощо); 3) рішення Національного (Центрального) банку про зняття обмежень щодо контролю за курсом власної валюти, який з моменту ухвали такого рішення залежить від курсу на валютному ринку (зокрема, так визначено рішенням Національних (Центральних) банків від 1968 року про відмову від використання золота як платіжного засобу); 4) вилучення з обігу повноцінних грошей; див. також **демонетизація золота**.

Демонетизація золота (gold demonetization; демонетизация золота) позбавлення золота його ролі валютного металу; див. також **валюта, валютний метал, демонетаризація**.

Демпінг, викидний експорт (dumping; демпинг, бросовый экспорт) — 1) вивіз товарів з країни за кордон за цінами, набагато нижчими, ніж усередині країни або на світовому ринку; 2) продаж (як правило, на зовнішніх ринках) товарів за цінами, нижчими від витрат на їхнє виробництво; 3) ввезення на територію

країни імпорту товару за ціною, нижчою від порівняної ціни на подібний товар у країні експорту, яке заподіює шкоду національному товаровиробнику подібного товару; здійснюють з метою усунення конкурентів, захоплення та освоєння зовнішніх ринків; див. **валютний демпінг, антидемпінгові квоти**.

Денаціоналізація (denationalization; денационализация) — передача у приватну власність державної власності, яка створена самою державою чи раніше була націоналізована; див. також **націоналізація, конфіскація, приватизація, реприватизація**.

Деномінація (denomination, denom; деноминация) — 1) укрупнення грошової одиниці держави, не змінюючи її назви, з метою впорядкування грошового обігу і надання більшій повноцінності національній валюті; 2) клас; 3) категорія.

Денонсація (denouncement; денонсация) — повідомлення однією державою іншій про розривання договору, укладеного між ними.

Департамент (управління) банку з фінансового контролю (financial control department; департамент (управление) банка по финансовому контролю) — департамент (управління) банку, що займається веденням фінансової звітності, здійснює незалежний внутрішній контроль, аналізує стан позикового портфеля тощо.

Депеша (dispatch, telegram, tel.; депеша) — негайне (спішне) повідомлення.

Депозит (deposit, dep.; депозит) — 1) вклад; 2) грошові та інші види активів підприємства, покладені на зберігання у фінансово-кредитних установах з метою забезпечення їх збереження чи одержання доходів у формі процентів; 3) цінні папери (акції, облигації тощо), внесені на зберігання у фінансово-кредитних установах; 4) внесок на сплату митних зборів та в адміністративні органи; 5) грошова сума чи цінні папери, що вноситься боржником (дебітором) у судові заклади для передачі позикодавцю (кредитору); 6) внесок у рахунок здійснюваних інвестицій; 7) попередній внесок для гарантування спекулятивних операцій; див. також **банківський депозит, основні депозити, ощадний рахунок, поточний рахунок, строковий вклад, чековий депозит, глобальне депонування, депозитарій, депозитарій інвестиційного фонду (інвестиційної компанії), депозитарій цінних паперів, депозитарна діяльність, депозитна експансія, депозитна інституція, депозитна квитанція (депозитний слип), депозитне свідоцтво, депозитний банк, депозитний процент, депозитний (ощадний) сертифікат, депозитор, захист вкладів/депозитів, "збирач депозитів", страхування вкладів/депозитів, адміністративне зберігання, закрите зберігання, депонент, депонування, депонування цінних паперів, депонувати, Національна депозитарна система України, нумероване депонування, спільне депонування, умовне депонування (escrow), флоат (флоут)**.

Депозитарій (depository (person), depository; депозитарий) — 1) установа, що здійснює зберігання, облік і розрахунки за цінними паперами (ЦП), стягує відсотки/проценти, виконує інші супутні послуги з ЦП; 2) місце для зберігання ЦП (сертифікатів ЦП); 3) держава чи міжнародна організація, що зберігає справжній текст міжнародного договору; 4) склад; 5)

сховище; 6) особа (фізична, юридична), якій довірено депозити, цінні папери (ЦП), сертифікати цінних паперів та яка здійснює діяльність щодо їхнього зберігання, обліку прав власності на ці папери; 7) особа (фізична, юридична), яка приймає на зберігання як заставу довільні цінності (наприклад, банк, брокер, судовий виконавець тощо); 8) довірена особа; 9) зберігач; 10) одержувач депозитів у вигляді грошей, ЦП, інших майнових активів; **Національний депозитарій України (НДУ)** створено 31 березня 1999 року; його Статутний фонд складає 5 млн. грн. (86 % — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР), 11 % — Національний банк України (НБУ), 4 % — інші засновники); див. також **депозитарій інвестиційного фонду (інвестиційної компанії), депозитарій цінних паперів, депозитарна діяльність, касовий відділ компанії, Національна депозитарна система України, Національний депозитарій, центральний депозитарій цінних паперів, депозитарна діяльність, депозитарна інституція, депозитарний банк, депозитарний договір, депозитарний облік**

Депозитарій інвестиційного фонду (інвестиційної компанії) (depository of investment fund/company; депозитарий инвестиционного фонда/компании) — юридична особа, яка здійснює відповідальне зберігання активів, обслуговування операцій з активами інвестиційного фонду (ІФ)/компанії та облік руху активів ІФ/компанії на підставі депозитного договору; **функції**: 1) зобов'язаний подавати наглядовій раді ІФ/компанії звіти про операції з його активами у порядку, встановленому депозитним договором і кредитором ІФ/компанії; 2) має право скликати позачергові збори засновників ІФ/компанії у випадку, коли вартість чистих активів ІФ/компанії, які він нагромаджує, зменшується до 90 % їх номінальної вартості; 3) не має права використовувати як власні ресурси активи ІФ/компанії, що зберігаються в ньому.

Депозитарій цінних паперів (securities depository; депозитарий ценных бумаг) — інфраструктурний інститут, учасник ринку цінних паперів (ЦП), який спеціалізується на депозитарній діяльності; **в Україні**: юридична особа, яка утворюється у формі відкритого акціонерного товариства (ВАТ), учасниками якого є не менше 10-ти зберігачів, та яка здійснює винятково депозитарну діяльність (причому частка одного учасника у Статутному фонді депозитарію не може перевищувати 25 % цього фонду); депозитарієм може бути виключно юридична особа, яка одержала дозвіл Державної комісії з ЦП та фондового ринку (ДКЦПФР) на здійснення всіх або окремих видів депозитарної діяльності, що відображено в її установчих документах (наприклад, може здійснювати кліринг і розрахунки за угодами щодо ЦП; **види**: 1) депозитарії-сховища (працюють з паперовими ЦП; в основному виконують функцію забезпечення схову даних ЦП); 2) сучасні депозитарії (в основному працюють з електронними ЦП і поряд з функцією схову/зберігання виконують клірингові операції); **засновниками** можуть бути фондова біржа чи учасники організаційно оформленого позабіржового ринку; **клієнтами** є: 1) зберігачі, які уклали депозитарний договір; 2) емітенти щодо рахунків власних випусків/емісій, відкритих на підставі договорів про обслуговування випуску/емісії ЦП; 3) інші депозитарії, з якими укладено договори про кореспондентські відносини; **операції з "депо"-рахунками**: 1) адміністративні; 2) облікові; 3) інформаційні; **депозитарії і зберігачі**: 1) можуть вести реєстри влас-

ників іменних ЦП (при наявності відповідного дозволу), причому ведення реєстрів власників іменних ЦП є виключним видом господарювання суб'єктів підприємницької діяльності, тому не може поєднуватися з іншими видами діяльності, крім депозитарної; 2) не мають права без відповідного доручення укладати угоди щодо ЦП, які належать депоненту і зберігаються у них на рахунках у ЦП, у власних інтересах або в інтересах третіх осіб; 3) не зобов'язані надавати власникам ЦП документи (сертифікати, купони тощо) для реалізації відповідних прав власності при проведенні емітентом операцій з ЦП, якщо інше не передбачено договором; **зберігання та обслуговування обігу цінних паперів (ЦП) на рахунках у ЦП та операції емітента щодо випущених ним ЦП**: зберігання ЦП та облік прав власності на них здійснюють на підставі договору про відкриття рахунку у ЦП, який укладає власник ЦП з обраним ним зберігачем: депозитарного договору, який укладає зберігач з депозитарієм, або договору про обслуговування випуску ЦП, який укладає емітент з обраним ним депозитарієм; договори про відкриття рахунку у ЦП, депозитарні договори і договори про обслуговування випуску ЦП повинні відповідати вимогам типових договорів, затверджених Комісією з ЦП (в Україні — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, ДКЦПФР); договір про відкриття рахунку у ЦП, випущених у документарній формі, визначає: 1) спосіб зберігання ЦП (колективний або відокремлений); 2) умови ведення рахунку власника ЦП; 3) порядок проведення операцій емітента; 4) порядок надання облікової і фінансової інформації зберігачем; 5) умови оплати зберігача тощо; іменні ЦП, що є у колективному зберіганні на рахунках власників у зберігача та не обліковані на рахунках зберігача у депозитарії, а також іменні ЦП, що є у колективному зберіганні на рахунках у ЦП зберігачів у депозитарії, підлягають обов'язковому занесенню до реєстру власників іменних ЦП на ім'я депозитарію як номінального держателя/утримувача; депозитарний договір встановлює: 1) право зберігача передавати до депозитарію виключно ЦП, які є у колективному зберіганні; 2) порядок здійснення операцій депозитарієм; 3) умови ведення рахунків; 4) порядок проведення операцій емітента; 5) порядок надання облікової і фінансової інформації депозитарієм; 6) умови оплати послуг депозитарію тощо; укладання депозитарного договору чи договору про відкриття рахунку у ЦП не може бути зумовлене відмовою депонента від будь-якого з прав, що надає ЦП; договір про обслуговування випуску/емісії ЦП між емітентом або його представником та обраним ним депозитарієм визначає порядок: 1) взяття на обслуговування випуску/емісії ЦП; 2) обслуговування випуску/емісії ЦП; 3) операцій емітента в депозитарії щодо випущених ним ЦП; 4) переведення ЦП з документарної форми у бездокументарну тощо; при розміщенні на зберігання ЦП, випущених у документарній формі згідно з договором про обслуговування випуску/емісії ЦП, передбачають надання емітентом або зберігачем, який передає даний випуск на зберігання депозитарію, сертифіката якості ЦП у документарній формі; зберігач не має права користуватися послугами іншого зберігача для виконання своїх обов'язків щодо зберігання сертифікатів та обліку прав власності на ЦП своїх депонентів; при одержанні депозитарієм від зберігача ЦП, щодо яких він не укладав договору про обслуговування випуску/емісії ЦП, депозитарій зобов'язаний передати їх тому депозитарію, з яким емітент уклад такий договір. якщо між депозитаріями не встановлено кореспондентські відносини щодо

ЦП; для обліку ЦП, депонованих власником згідно з договором про відкриття рахунку у ЦП, зберігач відкриває на його ім'я рахунок у ЦП, на якому облікують права власності на ЦП, що належать депоненту, а також обмеження щодо даних ЦП депонента; для обліку ЦП, переданих зберігачем депозитарію на підставі депозитарного договору, депозитарій відкриває на ім'я зберігача рахунок у ЦП, на якому здійснює облік депонованих ЦП; ЦП, депоновані емітентом на підставі договорів про обслуговування випуску/емісії ЦП, зараховують на його рахунок у ЦП; для ЦП, депонованих іншими депозитаріями через кореспондентські відносини щодо ЦП, оформлені на підставі відповідного договору, кожний депозитарій відкриває спеціальні рахунки у ЦП; обіг ЦП, записаних на рахунок у ЦП на підставі депозитарного договору, обслуговують виключно шляхом переведення їх на відповідний рахунок у ЦП у депозитарії; при виконанні клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП між зберігачами, а також при проведенні операцій емітента, зміни на рахунках у ЦП і на грошових рахунках вносять одночасно; депозитарії можуть одержувати від емітента безпосередньо на свій рахунок доходи з ЦП для наступного перерахування їх зберігачам; зберігач зобов'язаний у встановлений договором строк/термін зараховувати зазначені доходи на грошові рахунки власників ЦП; ці доходи не є доходами депозитарію і не підлягають оподаткуванню у складі доходів депозитарію; **регулювання діяльності Національної депозитарної системи України:** 1) порядок та умови здійснення депозитарної діяльності учасниками Національної депозитарної системи встановлює ДКЦПФР; 2) для здійснення кожного з видів депозитарної діяльності учасникам Національної депозитарної системи видають окремий дозвіл ДКЦПФР; 3) для здійснення клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП депозитарій повинен одержати відповідний дозвіл ДКЦПФР (порядок його надання затверджує ДКЦПФР); 4) дозвіл на здійснення депозитарної діяльності комерційним банкам надає ДКЦПФР за погодженням з НБУ; **в Україні оплата послуг депозитарію** здійснюється за тарифами, що встановлює сам депозитарій (максимальний розмір тарифів встановлює ДКЦПФР за погодженням з Антимонопольним комітетом України (АМКУ); див. також **основні (голови) та інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів.**

Депозитарна діяльність (depository activity/business; депозитарная деятельность) — 1) вид професійної діяльності на ринку цінних паперів (ЦП), яка полягає у: 1) наданні послуг зберігання ЦП (у матеріалізованому вигляді та у вигляді комп'ютерних файлів); 2) веденні обліку і здійсненні депозитарних операцій з "депо"-рахунками; 3) облік прав власності на ЦП; 4) обслуговування угод з ЦП, які укладаються на фондових біржах та поза ними в електронних торговельно-інформаційних системах (ТІС) — виконання розрахунково-клірингових операцій; 2) надання послуг щодо зберігання ЦП незалежно від форми їхнього випуску, відкриття і ведення рахунків у ЦП, обслуговування операцій на цих рахунках (включаючи кліринг і розрахунки за угодами щодо ЦП), обслуговування операцій емітента щодо випущених ним ЦП; **види учасників ринку ЦП, які займаються депозитарною діяльністю:** 1) зберігач, 2) локальний депозитарій, 3) центральний депозитарій; **види депозитарної діяльності:** 1) зберігання та обслуговування обігу цінних паперів (ЦП) на рахунках у ЦП та операцій емітента щодо випущених ним ЦП; 2)

кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП; 3) ведення реєстрів власників іменних ЦП; **зберігання та обслуговування обігу цінних паперів (ЦП) на рахунках у ЦП та операцій емітента щодо випущених ним ЦП:** зберігання ЦП та облік прав власності на них здійснюються на підставі договору про відкриття рахунку у ЦП, який укладає власник ЦП з обраним ним зберігачем; депозитарного договору, який укладає зберігач з депозитарієм, або договору про обслуговування випуску ЦП, який укладає емітент з обраним ним депозитарієм; договори про відкриття рахунку у ЦП, депозитарні договори і договори про обслуговування випуску ЦП повинні відповідати вимогам типових договорів, затверджених Комісією з ЦП (в Україні — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, ДКЦПФР); договір про відкриття рахунку у ЦП, випущених у документарній формі, визначає: 1) спосіб зберігання ЦП (колективний або відокремлений); 2) умови ведення рахунку власника ЦП; 3) порядок проведення операцій емітента; 4) порядок надання облікової і фінансової інформації зберігачем; 5) умови оплати зберігача тощо; іменні ЦП, що є у колективному зберіганні на рахунках власників у зберігача та не обліковані на рахунках зберігача у депозитарії, а також іменні ЦП, що є у колективному зберіганні на рахунках у ЦП зберігачів у депозитарії, підлягають обов'язковому занесенню до реєстру власників іменних ЦП на ім'я депозитарію як номінального держателя/утримувача; депозитарний договір встановлює: 1) право зберігача передавати до депозитарію виключно ЦП, які є у колективному зберіганні; 2) порядок здійснення операцій депозитарієм; 3) умови ведення рахунків; 4) порядок проведення операцій емітента; 5) порядок надання облікової і фінансової інформації депозитарієм; 6) умови оплати послуг депозитарію тощо; депозитарії та зберігачі не мають права без відповідного доручення укладати угоди щодо ЦП, які належать депоненту і зберігаються у них на рахунках у ЦП, у власних інтересах або в інтересах третіх осіб; укладання депозитарного договору чи договору про відкриття рахунку у ЦП не може бути зумовлене відмовою депонента від будь-якого з прав, що надає ЦП; договір про обслуговування випуску/емісії ЦП між емітентом або його представником та обраним ним депозитарієм визначає порядок: 1) взяття на обслуговування випуску/емісії ЦП; 2) обслуговування випуску/емісії ЦП; 3) операцій емітента в депозитарії щодо випущених ним ЦП; 4) переведення ЦП з документарної форми у бездокументарну тощо; при розміщенні на зберігання ЦП, випущених у документарній формі згідно з договором про обслуговування випуску/емісії ЦП, передбачають надання емітентом або зберігачем, який передає даний випуск на зберігання депозитарію, сертифіката якості ЦП у документарній формі; зберігач не має права користуватися послугами іншого зберігача для виконання своїх обов'язків щодо зберігання сертифікатів та обліку прав власності на ЦП своїх депонентів; при одержанні депозитарієм від зберігача ЦП, щодо яких він не укладав договору про обслуговування випуску/емісії ЦП, депозитарій зобов'язаний передати їх тому депозитарію, з яким емітент уклав такий договір, якщо між депозитаріями не встановлено кореспондентські відносини щодо ЦП; для обліку ЦП, депонованих власником згідно з договором про відкриття рахунку у ЦП, зберігач відкриває на його ім'я рахунок у ЦП, на якому облікують права власності на ЦП, що належать депоненту, а також обмеження щодо даних ЦП депонента; для обліку ЦП, переданих зберігачем депозитарію на підставі депозитарного договору, депози-

тарій відкриває на ім'я зберігача рахунок у ЦП, на якому здійснює облік депонованих ЦП; ЦП, депоновані емітентом на підставі договорів про обслуговування випуску/емісії ЦП, зараховують на його рахунок у ЦП; для ЦП, депонованих іншими депозитаріями через кореспондентські відносини щодо ЦП, оформлені на підставі відповідного договору, кожний депозитарій відкриває спеціальні рахунки у ЦП; обіг ЦП, записаних на рахунок у ЦП на підставі депозитарного договору, обслуговують виключно шляхом переведення їх на відповідний рахунок у ЦП у депозитарії; при виконанні клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП між зберігачами, а також при проведенні операцій емітента, зміни на рахунках у ЦП і на грошових рахунках вносять одночасно; депозитарії можуть одержувати від емітента безпосередньо на свій рахунок доходи з ЦП для наступного перерахування їх зберігачам; зберігач зобов'язаний у встановлений договором строк/термін зараховувати зазначені доходи на грошові рахунки власників ЦП; ці доходи не є доходами депозитарію і не підлягають оподаткуванню у складі доходів депозитарію; депозитарії і зберігачі ЦП не зобов'язані надавати власникам ЦП документи (сертифікати, купони тощо) для реалізації відповідних прав власності при проведенні емітентом операцій з ЦП, якщо інше не передбачено договором; **кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП:** при виконанні клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП між зберігачами, а також при проведенні операцій емітента, зміни на рахунках у ЦП і на грошових рахунках вносять одночасно; кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП здійснюються виключно депозитарією, які забезпечують поставку ЦП на рахунки зберігачів у депозитарії з одночасною оплатою грошових коштів на рахунках зберігачів; для здійснення клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП депозитарій повинен одержати відповідний дозвіл; взаєморозрахунки за угодами щодо ЦП здійснюються на підставі розрахункових документів, наданих сторонами відповідно до договорів, що передбачають перехід права власності на ЦП, або інформації, наданої фондовими біржами та організаційно оформленим позабіржовим ринком; для здійснення грошових розрахунків за угодами щодо ЦП кліринговий депозитарій зобов'язаний користуватися послугами, що надають розрахункові банки на підставі відповідного договору, типову форму якого затверджують ДКЦПФР і Національний банк України (НБУ); вони ж затверджують положення з переліком вимог до згаданого розрахункового банку; правила та операційні стандарти клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП затверджує ДКЦПФР, а правила — та операційні стандарти грошового клірингу та розрахунків за операціями з ЦП затверджує ДКЦПФР за погодженням з НБУ і Міністерством фінансів України (Мінфіном України); **ведення реєстрів власників іменних ЦП:** діяльність щодо ведення реєстру власників іменних ЦП виконує емітент або реєстратор; якщо кількість власників іменних ЦП емітента перевищує кількість, визначену ДКЦПФР як максимальну для організації самостійного ведення реєстру емітентом, то емітент зобов'язаний доручити ведення реєстру реєстратору шляхом укладання відповідного договору; договір на ведення реєстру емітент може укласти лише з одним реєстратором, причому таке доручення емітента не знімає з нього відповідальності щодо виконання обов'язків, що випливають з угод щодо ЦП; рішення про передачу ведення реєстру власників іменних ЦП приймають виключно на Загальних зборах акціонерів; Загальні збори акціонерів або Спостережча рада акціонерного товариства (АТ) затверджують

умови договору на ведення реєстру власників іменних ЦП у порядку, визначеному Статутом АТ; у випадку некладення договору впродовж 30-ти календарних днів ДКЦПФР надсилає АТ розпорядження про необхідність його укладення, а при невиконанні зазначеного розпорядження впродовж 15-ти календарних днів притягує посадових осіб АТ до відповідальності згідно із Законом України "Про державне регулювання ринку цінних з паперів в Україні"; рішення про передачу ведення тимчасового реєстру акціонерів до проведення перших Загальних зборів приватизованого підприємства і до розміщення не менше 60 % акцій для підприємств, що є у процесі приватизації, приймає правління (дирекція) підприємства, що приватизується; ДКЦПФР, інші органи державної влади, а також фізичні та юридичні особи не можуть приймати рішення обов'язкового чи рекомендаційного характеру щодо ведення реєстрів власників іменних ЦП, забезпечення ведення таких реєстрів або їхнього розподілу; ведення реєстрів власників іменних ЦП передбачає облік і зберігання впродовж певних строків/термінів інформації про власників іменних ЦП та про операції, наслідок яких виникає необхідність внесення змін до реєстру власників іменних ЦП (підставою для внесення змін до реєстру є документи, згідно з якими переходить право власності на відповідні ЦП); на вимогу власника ЦП або його представника, а також номінального держателя/утримувача, реєстратор зобов'язаний надати випуску з реєстру власників іменних ЦП (згадані особи не можуть вимагати включення до виписки інформації, що виходить за межі компетенції реєстратора, у тому числі інформації про інших власників та кількість ЦП, що належать останнім); відомості про номінального держателя/утримувача підлягають внесенню у реєстр власників іменних ЦП на підставі відповідного доручення, якщо право зберігача чи депозитарію виступати номінальним держателем/утримувачем не передбачено договором про відкриття рахунку у ЦП або депозитарним договором; внесення номінального держателя/утримувача у реєстр власників іменних ЦП, а також перереєстрація ЦП на іншого номінального держателя/утримувача не означає, що право власності на ЦП переходить до номінального держателя/утримувача; операції з ЦП, що здійснюються між депонентами одного номінального держателя/утримувача, не відображають у реєстрі власників іменних ЦП; для складання реєстру власників іменних ЦП на обумовлену дату для виконання зобов'язань емітента номінальний держатель/утримувач повинен надати реєстратору список усіх учасників; **регулювання діяльності Національної депозитарної системи України:** 1) порядок та умови здійснення депозитарної діяльності учасниками Національної депозитарної системи встановлює ДКЦПФР; 2) для здійснення кожного з видів депозитарної діяльності учасникам Національної депозитарної системи видають окремий дозвіл ДКЦПФР; 3) для здійснення клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП депозитарій повинен одержати відповідний дозвіл ДКЦПФР; 4) дозвіл на здійснення депозитарної діяльності комерційним банкам надає ДКЦПФР за погодженням з НБУ; **обмеження щодо участі працівників безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, у професійній діяльності на ринку ЦП:** 1) працівникам безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, заборонено: 1.1) займатися

професійною діяльністю на ринку ЦП: 1.2) бути засновниками або учасниками юридичних осіб, що займаються професійною діяльністю на ринку ЦП, виконувати будь-яку оплачувану роботу для цих осіб, крім викладацької; 1.3) використовувати інформацію щодо ЦП, до якої вони мають доступ, для укладення угод щодо ЦП у власних інтересах; 2) ДКЦПФР може встановити окремий порядок реєстрації угод щодо ЦП, однією із сторін яких є працівники безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, або члени їхніх сімей; 3) ДКЦПФР затверджує перелік посад і робіт, виконуваних працівниками безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, які зобов'язані щорічно подавати ДКЦПФР відомості про ЦП, що є у власності цих працівників та членів їхніх сімей; 4) у випадку виявлення недобросовісного використання інформації, до якої працівник учасника Національної депозитарної системи мав доступ, угоду щодо ЦП, укладену з використанням цієї інформації, визнають недійсною у судовому порядку.

Депозитарна інституція (depository institution; депозитарная институция) — фінансова інституція, що має право приймати вклади і депозити: див. також **депозитна інституція**.

Депозитарний банк (depository bank; депозитарный банк) — банк, у який здають чеки для інкасації і зарахування на рахунок клієнта.

Депозитарний договір (depository agreement/contract; депозитарный договор) — договір між зберігачем та обраним ним депозитарієм, за яким депозитарій веде для зберігача рахунки у цінних паперах (ЦП), на яких відображають операції з ЦП, переданими зберігачем: депозитарний договір встановлює: 1) право зберігача передавати до депозитарію виключно ЦП, які є у колективному зберіганні; 2) порядок здійснення операцій депозитарієм; 3) умови ведення рахунків; 4) порядок проведення операцій емітента; 5) порядок надання облікової і фінансової інформації депозитарієм; 6) умови оплати послуг депозитарію тощо; депозитарії та зберігачі не мають права без відповідного доручення укладати угоди щодо ЦП, які належать депоненту і зберігаються у них на рахунках у ЦП, у власних інтересах або в інтересах третіх осіб; укладання депозитарного договору не може бути зумовлене відмовою депонента від будь-якого з прав, що надає ЦП для обліку ЦП, переданих зберігачем депозитарію на підставі депозитарного договору, депозитарій відкриває на ім'я зберігача рахунок у ЦП, на якому здійснює облік депонованих ЦП; обіг ЦП, записаних на рахунок у ЦП на підставі депозитарного договору, обслуговують виключно шляхом переведення їх на відповідний рахунок у ЦП у депозитарії.

Депозитарний облік (depository registration; депозитарный учёт) — облік цінних паперів (ЦП) у зберігачів або на рахунках у ЦП, який здійснює депозитарій для зберігачів та емітентів.

Депозитна експансія (deposit expansion; депозитная экспансия) — експансія, що застосовують комерційні банки як можливість створити частину своїх депозитів без залучення коштів, шляхом кредитування своїх клієнтів.

Депозитна інституція (deposit/deposit-taking institu-

tion; депозитный институт) — фінансова інституція, що приймає депозити: див. також **депозитарна інституція**.

Депозитна квитанція, депозитний сліп (deposit ticket/slip; депозитная квитанция, депозитный слип) — 1) документ про внесення грошей на вклад/депозит; 2) бланк із записом (реєстр) платіжних документів, які здає клієнт для зарахування грошей на його рахунок (копія реєстру повинна бути повернена клієнту як посвідка/розписка банку): див. також **депозитне свідоцтво**.

Депозитне свідоцтво (deposit receipt, D. R., D/R; депозитное свидетельство) — 1) посвідка (розписка), яку видає банк клієнту про одержання вкладу/депозиту; 2) посвідка (розписка) про збереження: див. також **депозитна квитанція (депозитний сліп)**.

Депозитний банк (custodian bank; депозитный банк) — банк, який здійснює управління капіталовкладеннями інвестиційних фондів та інших клієнтів.

Депозитний відсоток/процент (deposit rate; депозитный процент) — сума доходу, яку одержує інвестор при передачі на зберігання грошових засобів; визначають відповідно до встановленої ставки процента (процентної ставки).

Депозитний сертифікат (certificate of deposit, C/D, CD; депозитный сертификат) — 1) документ, який засвідчує право його власника на засоби (кошти, цінні папери тощо), розміщені на депозиті; 2) банківський сертифікат, який підтверджує наявність у банку капіталів певної компанії; є видом цінних паперів (ЦП), які у переважній більшості — короткострокові та середньострокові; **в Україні**: має назву **ощадний сертифікат**.

Депозитний сліп, депозитна квитанція (deposit slip/ticket; депозитный слип, депозитная квитанция) — 1) бланк із записом (реєстр) платіжних документів, які здає клієнт для зарахування грошей на його рахунок (копія реєстру повинна бути повернена клієнту як посвідка/розписка банку); 2) документ про внесення грошей на вклад/депозит; див. також **депозитне свідоцтво**.

Депозитор, депонент (depositor; депозитор, депонент) — 1) власник депозиту; 2) особа (фізична, юридична), яка має грошову суму, не виплачену йому з якої-небудь причини іншою особою у визначений строк/термін.

Депонент (depositor, bailor; депонент) — 1) те саме, що **депозитор (depositor)**; 2) особа (фізична, юридична), яка користується послугами зберігача на підставі договору про відкриття рахунку у цінних паперах (ЦП) (**depositor**); 3) особа, яка передає товар іншій особі на певних умовах (**bailor**).

Депонування (bailment, sealed safe custody account; депонирование) — 1) передача на зберігання; 2) робити внесок, вклад (депозит); 3) передача товару іншій особі на певних умовах; 4) розташування цінностей у банку на зберігання, коли всі предмети відповідно запаковано та опечатано (банк тільки зберігає дані цінності, не використовуючи їх як капіталовкладення клієнта).

Депонування цінних паперів (safe custody account; де-

понирование ценных бумаг) — зберігання цінних паперів (ЦП) у банку, який виконує роль фінансового агента щодо даних ЦП (опікується ними на біржі).

Депонувати (to deposit; депонировать) — 1) передавати на зберігання; 2) робити внесок, вклад (депозит); 3) передати товар іншій особі на певних умовах.

Депорт (deport, discount, DIS, Dis, dis, disc, Disc, backwardation; депорт) — 1) біржова угода на певний строк/термін, яка складається на фондовій біржі в розрахунок на зниження курсу цінних паперів з метою отримання різниці між купівельним і продажним курсами (курсової різниці); 2) скидка з домовленого курсу як плата за відстрочку (відтермінування) поставки цінних паперів до наступного розрахункового періоду; див. також **дисконт, репорт**.

Депресія (decline, depression, slump; депрессия) — 1) стан економіки, який характерний недовантаженням виробничих потужностей, масовим безробіттям, слабким попитом на товари і послуги, низькою платоспроможністю громадян і бездіяльністю керівних структур (**decline, depression, slump**); 2) пригнічений стан справ, особи тощо (**decline, depression**); 3) пониження заробітної плати тощо (**depression**).

Дерегуляція (deregulation; дерегуляция) — 1) відміна (скасування) законів і положень, що стримують можливість вільної конкуренції на ринку; 2) зменшення частки втручання держави в економіку; див. також **інтервенціоністський підхід**.

Державна інвестиція (government/public investment; государственная инвестиция) — інвестиція, яку здійснюють державні, регіональні органи влади та органи місцевого самоврядування за рахунок бюджетних коштів, позабюджетних фондів, позикових ресурсів; вона може бути здійснена також державними підприємствами та установами за рахунок власних і позикових коштів.

Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку України (State Securities and Exchange Commission of Ukraine; Государственная комиссия по ценным бумагам и фондовому рынку Украины) — спеціальний державний орган регулювання ринку ЦП в Україні (далі Комісія — *Прим. авт.*); статус Комісії встановлено у 1996 році — підпорядкована Президенту України і підзвітна Верховній Раді України; **склад**: 1) Голова Комісії і 6 членів (власне Комісія); 2) центральний апарат; 3) територіальні органи; на посади Голову і членів Комісії призначає і звільняє Президент України за погодженням з Верховною Радою України; строк/термін повноважень — 7 років; звільнення Голови і членів Комісії впродовж строку/терміну повноважень відбувається тільки за власним бажанням, у випадку вчинення злочину чи у зв'язку з неможливістю виконання обов'язків за станом здоров'я; не передбачено перебування на посаді більше двох строків/термінів підряд/поспіль; **положення про Комісію** затверджує Президент України; територіальні органи діють на основі положення, яке затверджує Комісія; нормативні акти, прийняті Комісією, є обов'язковими для інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, учасників ринку ЦП та їх об'єднань; при Комісії створена Консультаційно-експертна рада, яка розробляє рекомендації щодо політики на ринку ЦП і бере участь у підготовці та обговоренні проектів актів Комісії; **основна форма**

роботи Комісії: засідання, які проводять за рішенням Голови Комісії не рідше одного разу на місяць або при потребі; рішення вважається прийнятим, якщо за нього подано не менше 5 голосів; **основні функції**: 1) формування і втілення програми державної політики розвитку і діяльності ринку ЦП та їхніх похідних; 2) сприяння впровадженню в Україні міжнародних стандартів регулювання і здійснення ринкових відносин з ЦП; 3) координація у межах системи державного регулювання ринку ЦП; 4) державні регулювання і контроль за випуском та обігом ЦП в Україні; 5) забезпечення дотримання чинного законодавства на ринку ЦП; 6) захист прав інвесторів; 7) застосування санкцій за порушення чинного законодавства на ринку ЦП; 8) сприяння розвитку ринку ЦП; 9) узагальнення досвіду і практичне застосування чинного законодавства щодо випуску та обігу ЦП; 10) розробка пропозицій щодо вдосконалення ринку ЦП в Україні; **основні завдання**: 1) встановлювати вимоги щодо випуску та обігу ЦП та їхніх похідних, інформації про випуск і розміщення ЦП емітентів (у тому числі й іноземних), які здійснюють випуск і розміщення ЦП в Україні; 2) визначати порядок реєстрації випуску ЦП та інформації про їх випуск; 3) за погодженням Національного банку України встановлювати додаткові вимоги щодо випуску ЦП комерційними банками; 4) встановлювати стандарти випуску ЦП і порядку його реєстрації, інформації про випуск ЦП, коли вони надходять у вільний продаж; 5) видавати дозвіл на обіг ЦП вітчизняних емітентів за межами України; 6) здійснювати реєстрацію випуску ЦП та інформації про випуск ЦП (у тому числі й іноземних), які перебувають в обігу в Україні; 7) реєструвати правила діяльності організаційно оформлених ринків ЦП; 8) визначати порядок і видавати дозвіл на діяльність щодо випуску та обігу ЦП, на депозитарну, реєстраторську (реєстраційну), розрахунково-клірингову діяльність з ЦП та інші передбачені законодавством спеціальні дозволи (ліцензії) на здійснення окремих видів професійної діяльності на ринку ЦП, а також анулювати ці дозволи (ліцензії) у разі порушення вимог чинного законодавства; 9) встановлювати порядок складання звітності учасників ринку ЦП відповідно до вимог чинного законодавства України; 10) встановлювати порядок і здійснювати державну реєстрацію фондових бірж і позабіржових торговельно-інформаційних систем (TIC); 11) реєструвати саморегульовані організації, що створюють особи, які проводять професійну діяльність на ринку ЦП; 12) визначати вимоги і стандарти щодо обов'язкового повідомлення інформації емітентами та особами, які проводять професійну діяльність на ринку ЦП; 13) встановлювати кваліфікаційні вимоги для осіб, які проводять професійну діяльність на ринку ЦП, а також проводити відповідну сертифікацію спеціалістів; 14) визначати порядок виконання професійної діяльності на ринку ЦП для іноземних юридичних осіб і підприємств з іноземними інвестиціями; 15) видавати дозволи, визначати стандарти і правила діяльності, реєструвати випуски та інформацію про випуски інвестиційних сертифікатів інвестиційних компаній і фондів; 16) роз'яснювати порядок застосування чинного законодавства України про ЦП; рішення про передачу ведення реєстру власників іменних ЦП приймають виключно на Загальних зборах акціонерів; Загальні збори акціонерів або Спостережна рада акціонерного товариства (АТ) затверджують умови договору на ведення реєстру власників іменних ЦП у порядку, визначеному Статутом АТ; у випадку неукладення договору впродовж 30-ти календарних днів Комісія надсилає

АТ розпорядження про необхідність його укладення, а при невиконанні зазначеного розпорядження впродовж 15-ти календарних днів притягує посадових осіб АТ до відповідальності згідно із Законом України "Про державне регулювання ринку цінних з паперів в Україні"; див. також **комісія з цінних паперів, органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів**.

Державна облігація (government bond; государственная облигация) — облігація, яку випущено від імені держави у цілому (наприклад, казначейські облігації) чи від імені певного її органу (наприклад, урядові облігації, муніципальні облігації); **в Україні** найпоширенішими є облігації внутрішньої державної позики (ОВДП).

Державна позика (public loan; государственная ссуда) — кредитні відносини, в яких кредитором виступає держава або її місцеві органи; **види**: 1) внутрішня і зовнішня; 2) короткострокові (погашення до 1 року), середньострокові (погашення від 1 до 5 років) і довгострокові (погашення понад п'ять років).

Державна реєстрація випуску акцій та інформації (проспекту) про випуск акцій (государственная регистрация выпуска акций и информации (проспекта) о выпуске акций) — складова частина випуску акцій, яку виконує Комісія з цінних паперів чи її аналогі; **в Україні**: 1) виконує Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку (ДКЦПФР) України; 2) кожний випуск акцій підлягає реєстрації (у більшості країн — тільки випуск акцій ВАТ); 3) для ВАТ додатково реєстрації підлягає інформація (проспект) про випуск акцій; 4) випуск акцій для розподілу серед засновників емітент не зобов'язаний реєструвати; **складові процедури реєстрації**: 1) перелік документів, які емітент повинен представити у ДКЦПФР; 2) строки розгляду і перевірки представлених документів; 3) порядок повідомлення про результати розгляду наданих документів; 4) у випадку відмови — підстави для відмови у реєстрації.

Державний борг (public debt; государственный долг) — сума заборгованості за державними кредитними операціями.

Державний кредит (public credit; государственный кредит) — кредитні відносини, в яких однією зі сторін виступає держава.

Державні цінні папери (public securities; государственные ценные бумаги) — державні зобов'язання (казначейські векселі, облігації тощо), які уряд, місцеві органи влади випускають з метою розміщення позик і мобілізації грошових ресурсів для виконання певних державних, регіональних і місцевих програм соціально-економічного розвитку.

Держатель (holder; держатель) — особа (фізична, юридична), яка є власником фінансового інструменту (цінних паперів, комерційних паперів, опціонів тощо); див. також **держатель, вільний від претензій, держатель через держателя, вільного від претензій**.

Держатель, вільний від претензій (holder in due course, HDC; держатель, свободный от претензий) — держатель цінного чи комерційного паперу, який купив його, вільний від претензій, що мало місце між початковими сторонами: такий статус мають тільки

держателі цінних або комерційних паперів, що є в обігу; див. також **держатель через держателя, вільного від претензій**.

Держатель через держателя, вільного від претензій (holder in due a holder in due course; держатель через держателя, свободного от претензий) — держатель цінного чи комерційного паперу, який довів, що один із попередніх його держателів мав статус держателя, вільного від претензій, тому й сам набув даного статусу; див. також **держатель, вільний від претензій**.

Деривативи (derivatives; деривативы) — контракти, вартість яких залежить від вартості цінних паперів (ЦП), на які укладено ці контракти, або від показників курсу даних ЦП; якщо у законодавстві країни відсутні окремі пояснення, то деривативи — це похідні цінні папери; **основні види**: 1) опціон; 2) ф'ючерс; **функції торгівлі деривативами**: 1) страхування/хеджування (спроба забезпечити власні позиції у майбутньому і знизити розміри можливих видачків при зміні курсу на певні пакети ЦП); 2) спекуляція/гра на різниці цін (спроба одержати прибуток скромнішими за витратами і зусиллями методами); див. також **похідні цінні папери**.

Деструкція (destruction; деструкция) — 1) руйнування; 2) порушення нормальної структури *чого-небудь*.

Деталізувати (to work out in detail; детализировать) — розробляти у подробицях (деталях).

Деталь (detail; деталь) — 1) подробиця; 2) складова частина *чого-небудь*; 3) дрібниця.

Детальний (detailed, minute; детальный) — 1) докладний; 2) з усіма подробицями (деталлями).

Детермінувати (to determine; детерминировать) — 1) визначати; 2) зумовлювати.

Де-факто (de facto лат.; де-факто) — 1) насправді; 2) фактичний; див. також **де-юре**.

Дефект (defect, blemish; дефект) — 1) недолік; 2) вада, гандж; 3) відсутність, брак.

Дефініція (definition; дефиниция) — коротке визначення певного поняття, яке відображає суттєві ознаки (предмета, явища тощо).

Дефіцит (deficit, deficiency, def. def.; lack of smth.; shortage, shtg; дефицит) — 1) перевищення видатків над доходами; 2) збиток; 3) нестача; див. також **дефіцит платіжного балансу, дефіцитне фінансування, дефіцитний, затратний бюджет**.

Дефіцит платіжного балансу (current deficit, deficit of current accounts, external/payments deficit, liabilities, passive/unfavourable (unfavorable амер.) balance of payments; дефицит платёжного баланса) — 1) перевищення видатків над прибутками підприємства, відображене у балансі; 2) платіжний баланс, що характеризується перевищенням закордонних видатків і платежів країни над її надходженнями з-за кордону; див. також **активний платіжний баланс, пасив, пасиви, пасивний торговий баланс, пасивні операції банків, пасивні рахунки, платіжний баланс, активний, актив, баланс, регулюючий рахунок, сальдо**.

Дефіцитне фінансування (deficit financing; дефицитное финансирование) — фінансування, притаманне такому стану економіки країни, коли видатки держави постійно перевищують доходи, а дефіцит бюджету покривають за рахунок випуску/емісії державних боргових зобов'язань (наприклад, в Україні — облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) тощо) або залученням іноземних кредитів для безпосереднього (прямого) кредитування бюджету.

Дефіцитний (showing a loss, scarce, in short supply, critical амер.; дефицитный) — 1) збитковий; 2) який (що) є у недостатній кількості.

Дефлятор (deflator; дефлятор) — 1) коефіцієнт зведення номінальних рівнів грошових показників до реальних; 2) коефіцієнт перерахунку у незмінні ціни; коригує вплив інфляційного зростання цін; використовують для оцінки зміни виробничих обсягів і доходів у порівняльних цінах і визначення реальних фінансових показників (реальної відсоткової/процентної ставки, реальних заощаджень тощо); див. також **дефляція, індекс споживчих цін**.

Дефляція (deflation; дефляция) — 1) сукупність заходів, спрямованих проти інфляції і для підвищення купівельної спроможності (випущення з обігу частини надлишкової грошової маси, випущеної у період інфляції; загальне зниження цін у державі; скорочення готівки, капіталовкладень і кредитів, блокування банківських вкладів тощо); 2) переведення показників, розрахованих у поточних цінах, у показники, представлені у постійних цінах; 3) *амер.* зниження цін; див. також **дефлятор гіперінфляція, інфляційна премія, інфляційне очікування, інфляційний ризик, інфляція, форсоване заощадження**.

Дефолт (default; дефолт) — 1) невиконання зобов'язань (*особливо грошових*); 2) упущення; 3) недогляд; 4) неявка до суду; неявка в суд; див. також **дефолт, договірний/контрактний дефолт**.

Дефолтер (defaulter, defaulting borrower/debtor; дефолтер) — позичальник/боржник (фізична чи юридична особа), який не виконує зобов'язання; наприклад, щодо умов погашення кредиту, повернення раніше залучених вкладів (депозитів) вкладникам тощо; див. також **дефолт**.

Децентралізація (decentralization; децентрализация) — відміна чи послаблення централізації; див. також **централізація**.

"Дешеві"/"легкі" гроші (easy money; "дешевые"/"лёгкие" деньги) — 1) полегшений доступ підприємств до грошових ресурсів у зв'язку з кредитною експансією; 2) низька вартість позик; 3) низький позиковий (позичковий) відсоток/процент.

Де-юре (de jure лат.; де-юре) — 1) за правом; 2) юридично; 3) формально.

Джанк-облігації (junk bonds, junk-bonds; джанк-облигации) — 1) незабезпечені облігації, які випускають компаніями, чий фінансовий стан не є надійним; високий рівень ризику при купівлі таких облігацій забезпечує виплату на них підвищених процентів; 2) ненадійні облігації; 3) "макулатура".

Джентльменська угода (gentleman's agreement;

джентльменское соглашение) — угода, укладена в усній формі.

Джоббер (jobber; джоббер) — те саме, що **дилер**; див. також **дилер**.

Джерела фінансування (формування фінансових ресурсів) (sources of financing; источники финансирования (формирования финансовых ресурсов) — сукупність джерел задоволення додаткової потреби в капіталі на прийдешній період, що забезпечує розвиток підприємства; види цих джерел — власні і позикові, внутрішні і зовнішні.

Диверсифікація (diversification; диверсификация) — 1) розширення форм діяльності, видів продукції, використовуваних фінансових інструментів з метою мінімізації господарських ризиків, а також виживання підприємств у сучасних ринкових умовах; 2) множинність; 3) різноманітність; 4) різнобічність, різносторонність; див. також **диверсифікація виробництва, диверсифікація вкладень, диверсифікація інвестицій, диверсифікація інвестиційного портфеля, диверсифікований ризик (несистематичний ризик, специфікований ризик)**.

Диверсифікація виробництва (diversification of production; диверсификация производства) — одночасний розвиток багатьох, не пов'язаних один з одним, видів виробництва, розширення асортименту виготовлюваних виробів.

Диверсифікація вкладень (investment diversification; диверсификация вложений) — розподіл капіталу інвестора між різними цінними паперами.

Диверсифікація інвестицій (diversification of investment; диверсификация инвестиций) — вид інвестиційної стратегії підприємства (компанії), спрямований на розширення чи зміну інвестиційної діяльності; форми диверсифікації інвестицій — галузева, регіональна тощо.

Диверсифікація інвестиційного портфеля (portfolio diversification; диверсификация инвестиционного портфеля) — один із напрямків інвестиційної політики підприємства в процесі формування портфелю цінних паперів, спрямований на зниження портфельного несистематичного ризику (сукупний несистематичний ризик портфеля завжди є нижчим від суми індивідуальних несистематичних ризиків окремих фондових інструментів).

Диверсифікований ризик, несистематичний ризик, специфікований ризик (diversifiable/unsystematic/company-specific risk; диверсифицируемый риск, несистематический риск, специфицируемый риск) — 1) ризик втрати активів, що стоюється певного підприємства (певної компанії); 2) сукупна характеристика окремих видів інвестиційних ризиків, притаманних підприємству (компанії) як конкретному об'єкту фінансового інвестування; він відображає успіхи маркетингових програм, рівень роботи з персоналом, стосунки з постачальниками тощо; він пов'язаний із внутрішніми факторами діяльності емітента, що призводять до зниження очікуваного рівня прибутку за певним цінним папером (низькокваліфікований менеджмент, недосконалість структури капіталу, негнучка номенклатура продукції тощо); при формуванні інвестиційного портфеля рівень неси-

стематичного ризику може бути суттєво знижений за рахунок диверсифікації фінансових інструментів інвестування, заміни одних активів іншими тощо; див. також **систематичний ризик**.

Диверсифіковані фінансові системи (**diversified financial systems; диверсифицированные финансовые системы**) — фінансові системи, для яких характерним є множинність фінансових інституцій, розгалуженість інфраструктури, різноманітність операцій, значна ємність фінансових ринків, широкий вибір пропозицій грошових інструментів тощо.

Дивіденд (**dividend. DIV. Div., div.; дивиденд**) — 1) частина чистого прибутку, розподілена між власниками інвестицій відповідно до частки їх участі у власному капіталі підприємства; виплачується щороку або з іншою періодичністю; 2) дохід, який одержує власник акції у вигляді грошових коштів, додаткових акцій, товарів і послуг підприємства (АТ), акціонером якого він є; виплачується грошима, цінними паперами, товарами або готовою продукцією; див. також **грошовий дивіденд, гарантований дивіденд, "дивіденди на акцію", екс-дивіденд, екстра-дивіденд (супер-дивіденд), кінцевий дивіденд, нагромаджений дивіденд, проміжний дивіденд (прибуток), дивідендна політика, дивідендна рекламація, дивідендне покриття, дивідендний купон, дивідендні виплати: "дохід на акцію", капіталізована вартість, контанго, норма капіталізації, патримоніальне право, "первинний/основний прибуток на акцію" (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію, право акціонера**.

"Дивіденди на акцію" (**dividends per share, DPS; "дивіденди на акцію"**) — кількісний показник оцінки акцій, що визначає розмір дивіденду, який виплачують на одну акцію та обчислюють за формулою: $PDA = PP / KA, D = P(d) / S(i)$, де **PDA, D** — дивіденд на акцію; **PP, P(d)** — розподільний прибуток у звітному році або нагромаджений нерозподільний прибуток, спрямований на виплату дивідендів; **KA, S(i)** — кількість акцій, які є у розпорядженні акціонерів у звітному році (тут мова йде про акції, які випущено, і вони перебувають в обігу); див. також **"дохід на акцію", "первинний/основний прибуток на акцію" (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію**.

Дивідендна політика (**dividend policy; дивидендная политика**) — 1) частина загальної політики підприємства (АТ), що полягає в оптимізації порцій розподілу між споживчою (виплачуваною у вигляді дивідендів) і капіталізовану частинами з метою підвищення ринкової вартості підприємства (або його акцій); 2) політика щодо розподілу чистого прибутку підприємства між дивідендами та інвестиціями, орієнтована на максимізацію ринкової вартості акцій; див. також **агресивна, консервативна, компромісна дивідендна політика**.

Дивідендна рекламація (**dividend claim; дивидендная рекламация**) — вимога щодо перерахування дивіденда, помилково виплаченого іншій особі; наприклад, коли власник цінних паперів (ЦП) купив їх перед екс-дивідендною датою і не одержав дивіденда, оскільки останній помилково одержав продавець; тоді власник ЦП може висловити згадану вимогу до агента продавця.

Дивідендне покриття (**dividend cover/coverage; дивидендное покрытие**) — число, яке показує, у скільки разів прибуток підприємства перевищує суму дивідендів, що ним сплачена.

Дивідендний купон (**dividend coupon; дивидендный купон**) — купон (купонний аркуш/листок) на виплату дивідендів, який додається до акції; містить порядковий номер купона, порядковий номер акції, назву АТ, строк виплати дивідендів (дату, рік та ін.) тощо.

Дивідендні виплати (**pay-out ratio, PR; выплата дивидендов**) — 1) коефіцієнт виплати чистого прибутку підприємства (АТ) у вигляді дивіденду, який визначається як частка від ділення загальної суми дивідендів і суми чистого прибутку; він може визначатися у процентах як частка від ділення загальної суми дивідендів і загальної суми чистого прибутку; 2) кількісний показник, який характеризує співвідношення розподільної частини прибутку, яка йде на виплату дивідендів, до чистого прибутку, який одержано емітентом за минулий звітний рік: $PДВ = PЧП / ЧП, PR = P(d) / E(NP)$, де **ПДВ, PR** — показник дивідендних виплат; **РЧП, P(d)** — розподільна частина прибутку, яка йде на виплату дивідендів; **ЧП, E(NP)** — чистий прибуток, одержаний у даному році; здійснюються грошима, цінними паперами, товарами або готовою продукцією.

Дизажіо (**disagio; дизажио**) — 1) відрахування зі встановленого курсу чи номінальної ціни; 2) відхилення у бік зниження ринкових курсів валют, золота, векселів, цінних паперів від їх номінальної (офіційної) вартості; 3) різниця між вартістю валюти, яку купують у кредит, і готівковим розрахунком за неї (**discount**); 4) різниця між завищеною номінальною вартістю акції та її реальною вартістю на біржі (**discount**); див. також **ажіо, дисконт, лаж**.

Дилер (**dealer; дилер**) — 1) посередник (фізична чи юридична особа) на ринку цінних паперів (ЦП), який здійснює купівлю-продаж ЦП від свого імені та за свій рахунок (як принципал, а не як агент); колишня назва — **джербер**; 2) біржовий агент, який працює не тільки на замовників і клієнтів й здійснює діяльність на біржі за свій рахунок; **основні підходи у діяльності на ринку цінних паперів (ЦП)**: 1) "дилер займає довгу позицію", 2) "дилер займає коротку позицію"; в **Україні** дилер одержує ліцензію Державної комісії з ЦП та фондового ринку (ДКЦПФР), коли має на банківських рахунках певну суму грошей і коли є учасником одного чи кількох спеціальних страхових фондів, що працюють на ринку ЦП; **джерелом доходу дилера** є різниця між ціною продажу ЦП і ціною їх придбання, оскільки він, як правило, спеціалізується на торгівлі певних видів ЦП; не має права відмовити, коли надійшла пропозиція купівлі-продажу ЦП за цінами, які він сам встановив; див. також **андеррайтер, брокер, "брокер-дилер"; "дилер займає довгу позицію", "дилер займає коротку позицію", "довга позиція", "коротка позиція", франшиза**.

"Дилер займає довгу позицію" (**"dealer occupies long position"; "дилер занимает длинную позицию"**) — один з основних підходів у його діяльності на ринку цінних паперів (ЦП), який полягає у тому, що дилер створює запас ЦП з метою їхнього перепродажу.

"Дилер займає коротку позицію" (**"dealer occupies short position"; "дилер занимает короткую позицию"**) — один з основних підходів у його діяльності

на ринку цінних паперів (ЦП), який полягає у наступному: якщо в умовах сприятливої ринкової кон'юнктури дилер купує-продає ЦП, навіть не маючи їх на руках, і для того, щоб після укладання угоди мати можливість передати дані ЦП покупцю, дилер зобов'язаний придбати їх, незважаючи на витрати і можливі збитки.

"Дилер — інвестор — дилер" (**"dealer — investor — dealer", "дилер — инвестор — дилер"**) — вид позабіржової торгівлі цінними паперами (ЦП), коли угоди купівлі-продажу укладаються між дилерами та інвесторами; у більшості випадків саме у дилерів зосереджуються великі пакети ЦП, куплених ними у порядку розміщення (дилери є кінцевою ланкою випуску ЦП та одночасно початковою ланкою обігу ЦП), тобто дилер є готовим у будь-який момент продати ЦП за певною ціною інвесторам або купити ЦП за запропонованою ціною в одних інвесторів і продати іншим інвесторам вже за іншою (у першу чергу, вигідною для себе) ціною; див. також **"брокер-дилер", організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами, приватно-дилерська (приватно-проприетарна) позабіржова торгівля цінними паперами, "через продавця" ("via vendor"), "емітент — інвестор — емітент", "інвестор — інвестор"**.

Дилюція (**dilution; дилюция**) — стан у компанії після збільшення її капіталу; див. також **дилюція капіталу, дилюція прибутку**.

Дилюція капіталу (**capital dilution; дилюция капитала**) — зростання соціальних прав і прав власника в акціонера, який володіє акціями, курс яких зростає; див. також **дилюція прибутку**.

Дилюція прибутку (**profit dilution; дилюция прибыли**) — зростання прибутку, який одержують за кожною акцією; див. також **дилюція капіталу**.

Директива (**directives, directions, instructions; директива**) — 1) розпорядження; 2) керівна вказівка; 3) настанова вищестоячого керівного органу чи зверхника.

Директивно розподілювані кредити/позики (**directed credits/loans; директивно распределяемые кредиты/ссуды**) — кредити/позики, що директивно розподіляє держава для надання окремим позичальникам (дебіторам); див. також **адміністративний розподіл кредитів, інтервенціоністський підхід**.

Директор (**director, D., Dir.; manager, man., mgr.; директор**) — керівник підприємства (установи, закладу тощо); див. також **директорат, "директорський звіт", дирекція, інсайдерний директор, директива, директивно розподілювані кредити/позики**.

Директорат (**directorate; board of directors, B., brd; директорат**) — 1) колегія директорів великого підприємства з головним директором на чолі; 2) рада директорів; див. також **"директорський звіт"**.

"Директорський звіт" (**director's report; "директорський отчёт"**) — щомісячна фінансова звітність, що готують для використання директором банку.

Дирекція (**board (of directors), B., brd; management, mgt; дирекция**) — керівний орган підприємства (установи, закладу тощо) на чолі з директором.

Дирижизм (**dirigisme; дирижизм**) — теорія і практика державно-монополістичного регулювання у Франції; див. також **інтервенціоністський підхід**.

Дисінфляція (**disinflation; дисинфляция**) — інфляція, для якої характерним є повільне зростання цін.

Дискваліфікація (**disqualification; дисквалификация**) — оголошення когось-небудь негідним чи нездатним займати певну посаду чи виконувати деяку роботу.

Дисконт (**discount, DIS, Dis, dis, disc, Disc; дисконт**) — 1) облік векселя; 2) обліковий процент, який справляє (збирає) банк при обліку векселя (простого чи переказного); 3) спеціальна банківська кредитна операція на основі обліку банком цінного паперу (векселя) з обчисленням процентів і видатків; 4) купівля банком (спеціалізованою кредитно-фінансовою установою) векселя до закінчення його строку/терміну; 5) знижка з ціни товару (наприклад, коли його якість є нижчою від договірної, стандартної тощо); 6) знижка з ціни за поставку товару у строк, менший від домовленого (наприклад, коли його якість є нижчою від договірної, стандартної тощо); 7) знижка при валютній операції, коли оплата здійснюється відразу після її завершення (**backwardation**); 8) різниця між реальною вартістю валюти та її паритетом; 9) депорт, знижка з домовленого курсу (**backwardation, deport**); 10) різниця між вартістю валюти, яку купують у кредит, і готівковим розрахунком за неї (**disagio**); 11) різниця між завищеною номінальною вартістю акції та її реальною вартістю на біржі (**disagio**); 12) перевищення номінальної вартості цінного паперу над ціною продажу; див. також **банківське дисконтування векселя, безпеліційний дисконт, дизажіо, дисконтна політика, дисконтна ставка, дисконтна фірма, "дисконтне вікно" ("облікове вікно"), дисконтні облигації, дисконтований кредит, дисконтування (вартості), дисконтування векселя, паритет4**.

Дисконтна політика (**discount policy; дисконтная политика**) — політика підвищення чи зниження облікових ставок, яку проводять центральні емісійні банки країн з метою впливу на попит і пропозицію позикових капіталів, стан платіжного балансу і валютні курси.

Дисконтна ставка (**discount rate; дисконтная ставка**) — ставка відсотка/процента, за якою майбутню вартість грошей зводять до теперішньої їхньої вартості; **видами дисконтної ставки** є облікова ставка, вексельна ставка тощо; див. також **базова ставка, довгострокова ставка, комерційна облікова ставка, офіційна облікова ставка, Лібор, ломбард-ставка**.

Дисконтна фірма (**discount firm амер.; дисконтная фирма**) — брокерська фірма, що забезпечує переважно операційне обслуговування клієнтів щодо операцій з цінними паперами, не надаючи послуг з дослідження ринку, інвестиційного консультування тощо; див. також **брокерська контора, брокерська фірма комплексного (повного) обслуговування (універсальна брокерська фірма), брокерський дім**.

"Дисконтне вікно", "облікове вікно" (**discount window амер.; "дисконтное окно", "учётное окно"**) — межі прямого (безпосереднього) кредитування Федеральною резервною системою (США) комерційних банків при нестачі у них ліквідних коштів, перш за все для покриття резервних вимог.

Дисконтні облигації (**discount bonds; дисконтные облигации**) — облигації, погашення яких здійснюється за

номінальною вартістю, оскільки при випуску їх було продано на умовах дисконту, тобто нижче від номінальної вартості; див. також **процентні облігації**, **безпроцентні облігації**.

Дисконтований кредит (money market book claim; учитываемый кредит) — вид біржової операції. коли на користь держави стягується певний відсоток (процент) при обліку (дисконтуванні) векселів.

Дисконтування вартості (discounting; дисконтирование стоимости) — процес зведення майбутньої вартості грошей до теперішньої їх вартості, що здійснюється згідно з простими або складними процентами.

Дисконтування векселя (discount, DIS, Dis, dis, disc, Disc; дисконтирование векселя) — облік векселя.

Дискредитація (discredit; дискредитация) — 1) недовіра; 2) позбавлення комерційного кредиту; 3) позбавлення довіри; 4) підрив і пониження авторитету.

Дискредитувати (to discredit; дискредитировать) — 1) недовіряти; 2) позбавити комерційного кредиту; 3) підірвати до кого-небудь довіру; 4) принижувати чий-небудь авторитет.

Дискретний1 (discreet; дискретный1) — 1) обережний; 2) передбачливий; 3) стриманий; 4) мовчазний, неба лакучий.

Дискретний2 (discrete; дискретный2) — 1) який (що) складається з окремих частин; 2) перерваний.

Дискреційна влада (discretionary powers; дискреционная власть) — право посадової особи чи державного органу діяти на свій розсуд.

Дискреційний (discretionary; дискреционный) — 1) який (що) діє на свій розсуд; 2) залишений на власний розсуд.

Дискреція (discretion; дискреция) — 1) свобода дій; вирішення посадовою особою чи державним органом певного питання на свій розсуд.

Дискримінація (discrimination; дискриминация) — 1) позбавлення чи обмеження прав; 2) проникність, уміння усвідомлювати.

Дискурсивний (discursive; дискурсивный) — 1) розумовий; 2) який (що) ґрунтується на попередніх міркуваннях; див. також **інтуїтивний**.

Дискусійний (controversial, debatable, open to question; дискуссионный) — 1) спірний; 2) суперечливий; 3) який (що) підлягає обговоренню.

Дискусія (discussion, debate; дискуссия) — обговорення довільного спірного (суперечливого) питання.

Дискутувати, дискусувати (to discuss, to debate; дискутировать, дискуссировать) — 1) вести дискусію; 2) брати участь у дискусії; 3) обговорювати що-небудь; 4) сперечатися.

“Дисперерозподіл” (disintermediation; “дисперераспределение”) — 1) вплив грошових ресурсів з кредитно-фінансових інституцій на неорганізований ринок позикового капіталу; 2) зміна інвесторами на-

прямку вкладень грошових ресурсів: — замість банківських вкладів/депозитів їх спрямовують на купівлю цінних паперів (ЦП) без посередництва банків (наприклад, у США у 1960-1970-х роках, коли відсоткові/процентні ставки на ринку ЦП були вищими, ніж за банківські вклади/депозити у зв'язку із законодавчими обмеженнями (“стелею” рівня відсотка/процента за банківські позики).

Дисперсія (dispersion, variance; дисперсия) — відхилення сукупності величин від середнього їх значення у квадраті; використовується для кількісної оцінки інвестиційних ризиків.

Диспетчер (dispatcher; диспетчер) — працівник, який регулює хід виробничого процесу і координує взаємодію всіх його ланок за допомогою засобів зв'язку, сигналізація та управління (засобів комунікації); забезпечує виконання графіків випуску продукції, руху транспортних засобів тощо.

Диспетчеризація, диспетчерська система (progress system, амер. dispatching; диспетчеризация, диспетчерская система) — система централізованого контролю та управління виробничими процесами, яка здійснюється диспетчером з центрального пункту за допомогою засобів зв'язку, сигналізації та управління (засобів комунікації).

Диспозитивний (dispositive; диспозитивный) — 1) відновлюючий; 2) *юр.* який (що) допускає вибір (протилежним є *імперативний*); див. також **імперативний**.

Диспозитивність (disposal; диспозитивность) — 1) передача, передавання; 2) продаж; 3) реалізація; 4) рятування; 5) усунення; 6) *юр.* право учасників договору (судового процесу та ін.) діяти на свій розсуд.

Диспозиція (disposition; диспозиция) — *юр.* частина юридичної норми, яка містить певний припис, заборону (наприклад, частина закону, яка містить основні ознаки договору тощо).

ДиспONENT (plenipotentiary, manager, man., mgr.; диспONENT) — 1) уповноважений у справах підприємства; 2) розпорядник; 3) управляючий (менеджер); 4) особа (фізична, юридична), яка має у розпорядженні вільні суми на рахунках у комісіонерів або у кореспондентів банку.

Диспонувати (to be in charge, to command; диспонуировать) — розпоряджатися вільними сумами на рахунках у комісіонерів або у кореспондентів банку.

Диспропорція (disproportion, lack of balance between; диспропорция) — 1) неспіврозмірність; 2) невідповідність; 3) відсутність пропорційності, непропорційність.

Дистрибутивний (distributive; дистрибутивный) — розподільчий.

Дистрибутор, дистриб'ютор (distributor, cash dispenser; дистрибутор, дистрибьютор) — 1) продавець (**distributor**); 2) розподілювач (**distributor**); 3) розподільча організація (**distributor**); 4) торговець (**distributor**); 5) гуртовий імпортер (**distributor**); 6) апарат у банку для автоматичного видавання грошей з рахунків клієнтів (**cash dispenser**); — див. також **банкомат**.

Дистрибуція (distribution; дистрибуция) — 1) розподіл; 2) розміщення.

“Дитяча облігація”, “бейбі-бонд” (baby bond амер.; “детская облигация”, “бэйби-бонд”) — *амер.* облігація з номінальною вартістю 100 доларів США і менше.

Диференціальний (differential; дифференциальный) — 1) різний; 2) неоднаковий у різних умовах.

Диференціація, диференціювання (differentiation; дифференциация, дифференцирование) — 1) поділ; 2) розчленування; 3) розподіл цілого на складові (різні частини, форми, ступені тощо); 4) виділення, відокремлення складових елементів з цілого (при розгляді, вивченні тощо).

Диференціювати (to differentiate; дифференцировать) — відрізнати, розчленувати, виділяти чи відокремлювати складові елементи з цілого (при розгляді, вивченні тощо).

Диферовані/другорядні/відкладені акції (deferred shares, Df; диферированные/второстепенные/отложенные акции) акції, за якими дивіденди виплачують після виплати останніх за всіма іншими видами акцій.

Дієздатність банку (bank performance; дееспособность банка) — здатність банку до активної успішної діяльності; див. також **індикатори (показники) дієздатності банку**.

“Дійсно на один день” (valid for one day; “действительный на один день”) — одне із застережень, яке міститься у наказах клієнтів біржовим брокерам; означає, що у випадку невиконання певної операції у вказаний день, остання відмінняється (скасовується); див. також **застереження, ринковий наказ; “виконати або відмінити”, “виконати негайно або відмінити”, “діяти на свій розсуд”, “із захистом інтересів”, “на момент відкриття”, “на момент закриття”, “найбільш (максимально) сприятливі умови”, “тільки у повному обсязі”, “ціну не знижувати (підвищувати)”**.

Ділення (division; деление) — поділ номінальної вартості акцій акціонерного товариства (АТ), що спричинює збільшення у зворотній пропорції кількості випущених акцій.

Діловий (економічний, господарський) цикл (business cycle; деловой (экономический, хозяйственный) цикл) — періодично повторювані зміни ділової активності у макроекономіці країни, регіону тощо; розрізняють чотири основні фази даного циклу: 1) криза; 2) депресія (застій); 3) поживлення; 4) підйом; наприклад, від кризи до підйому, застою і знову до кризи.

Діяльність із ведення реєстру власників іменних цінних паперів (registrar activity; деятельность по ведению реестра собственников именных ценных бумаг) — вид професійної діяльності на ринку цінних паперів, що полягає у збиранні, фіксуванні, опрацюванні, зберіганні і наданні даних про іменні цінні папери, їх емітентів і власників, які складають цілісну систему реєстру власників іменних цінних паперів.

“Діяти на свій розсуд” (“действовать по своему усмо-

твенню”) — одне із застережень, яке міститься у наказах клієнтів біржовим брокерам; означає, що брокер, одержавши наказ від клієнта, або негайно виконує наказ, або відкладає виконання до більш сприятливого моменту і не несе відповідальності за подібне невиконання наказу у строки, зазначені в останньому, або за ціною, вказаною у наказі (брокер діє у прямому сенсі наказу — на власний розсуд); див. також **застереження, ринковий наказ, “виконати або відмінити”, “виконати негайно або відмінити”, “дійсно на один день”, “із захистом інтересів”, “на момент відкриття”, “на момент закриття”, “найбільш (максимально) сприятливі умови”, “тільки у повному обсязі”, “ціну не знижувати (підвищувати)”**.

До запитання (retained correspondence; до востребования) — банківська послуга щодо одержання, зберігання і видачі банківської кореспонденції на вимогу клієнта (сама процедура є подібною до процедури щодо звичайної кореспонденції “до запитання”).

Добровільні резерви (voluntary reserves; добровольные резервы) — резерви, які утворює підприємство (компанія), виходячи з власних фінансових потреб (а не з вимог чинного законодавства).

Доброчинний (благодійний) залишковий траст (charitable remainder trust; благотворительный остаточный траст) — траст, заснований фізичною особою у свою користь або у користь іншої особи з умовою, що після смерті бенефіціару, який одержує доходи за трастом, зазначений траст буде передано у користь залишкового бенефіціару (доброчинного (благодійного) фонду чи відповідної доброчинної (благодійної) програми тощо).

“Довга позиція” (long position; “длинная позиция”) — означає, що дилер купив більше акцій та інших цінних паперів, ніж продав; див. також **“дилер займає довгу позицію”, “дилер займає коротку позицію”, “коротка позиція”**.

Довгострокова облікова ставка (forward rate; долгосрочная учётная ставка) — процентна ставка, а також курс валюти, курс акцій та інших цінних паперів, що загарантовані на весь строк/термін виконання довгострокової операції чи строкової угоди; див. також **строковий курс**.

Довгостроковий капітал, довгострокові фонди (long-term capital; долгосрочный капитал, долгосрочные фонды) — кошти, які є у розпорядженні підприємства на постійних і довгострокових засадах (основні фонди, довгострокові облігації і боргові зобов'язання клієнтів тощо); див. також **довгострокові активи, довгострокові облігації, довгострокові пасиви, довгострокові фінансові інвестиції (вкладення), інвестиційні цінності, корпоративне фінансування, фінансові видатки, акціонерний/пайовий капітал, дотаційний капітал, експорт капіталів, плаваючий капітал, санкціонований капітал, капітал, капітал акціонерного товариства (АТ), капітал в акціях, капіталізація, капіталізована вартість, капіталоемність, капітальний бюджет, капітальний надлишок (оплачена частина капіталу), капітальні вкладення (капіталовкладення), капітальні ноти, вплив капіталу, інвестиційні цінності, свідоцтво, Євरोринок, Євроринок валюти, Євроринок капіталів, Євроринок кредитів, короткострокова операція, короткострокові (фінансові) вкладення,**

короткострокові зобов'язання, короткострокові облигації.

Довгострокові активи (long-term assets; долгосрочные активы) — матеріальні і нематеріальні активи підприємства (компанії) зі/з строком/терміном використання, що перевищує 1 рік; до них належать основні фонди, незавершені капітальні вкладення, довгострокові фінансові вкладення тощо.

Довгострокові облигації (long-term bonds; долгосрочные облигации) — облигації зі строком погашення від 5 до 10 років (Україна); понад 10 років (США), понад 15 років (Велика Британія); див. також **гібридні капітальні інструменти**.

Довгострокові пасиви (long-term liabilities; долгосрочные пассивы) — усі види позикових засобів зі строком/терміном погашення основної суми боргу понад 1 рік.

Довгострокові фінансові інвестиції (вкладення) (long-term financial investment; долгосрочные финансовые инвестиции (вложения)) — інвестиції підприємства у різні фінансові інструменти на строк/термін понад 1 рік.

Довгострокові фонди, довгостроковий капітал (long-term capital; долгосрочные фонды, долгосрочный капитал) — кошти, що є у розпорядженні підприємства на постійних і довгострокових засадах (основні фонди, довгострокові облигації і боргові зобов'язання клієнтів тощо); див. також **довгострокові активи, довгострокові облигації, довгострокові пасиви, довгострокові фінансові інвестиції (вкладення), інвестиційні цінності, корпоративне фінансування, фінансові видатки, акціонерний/пайовий капітал, дотаційний капітал, експорт капіталів, плаваючий капітал, санкціонований капітал, капітал, капітал акціонерного товариства (АТ), капітал в акціях, капіталізація, капіталізована вартість, капіталоемність, капітальний бюджет, капітальний надлишок (оплачена частина капіталу), капітальні вкладення (капіталовкладення), вплив капіталу, інвестиційні цінності, свідоцтво, Євrorинок, Євrorинок валюти, Євrorинок капіталів, Євrorинок кредитів, короткострокова операція, короткострокові (фінансові) вкладення, короткострокові зобов'язання, короткострокові облигації**.

Довірена особа з облигаційної позики (bond trustee; доверенное лицо по облигационному займу) — юридична особа (наприклад, трастовий відділ банку, трастова компанія), що забезпечує виконання облигаційного договору, гарантує реалізацію прав сторін.

Довіреність (assignment, asgmt; доверенность) — документ про передавання прав третій особі; наприклад, на користування майном, стягування боргу тощо; див. також **бенефіціар, бланкова довіреність (на пред'явника), генеральна/загальна довіреність, довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, довіритель банкрута, цедент, цесіонарій (правонаступник), цесія**.

Довіреність без повідомлення (undisclosed assignment; доверенность без уведомления) — документ про передавання прав третій особі без повідомлення про це боржника.

Довіреність на адміністрацію (custody account charges; доверенность на администрацию) — право, яке надається банку і щорічно поновлюється щодо управління (адміністрації) цінними паперами, переданими йому підприємством (компанією).

Довіреність на пред'явника, бланкова довіреність (assignment in blank; доверенность на предъявителя, бланковая доверенность) — документ про передавання прав без зазначення особи, якій ці права передано.

Довіритель (trustor; доверитель) — особа (фізична чи юридична), яка передає довірчому товариству (трасту, трастовій компанії) повноваження власника щодо належного їй майна (цінних паперів, грошових засобів) відповідно до умов трастового договору, укладеного між ними; якщо трастові відносини здійснюються на користь самого довірителя, то збігаються поняття “бенефіціар” і “довіритель”.

Довіритель банкрута (bankruptcy trustee; доверитель банкрута) — 2) довірена особа, якій передають ведення справ банкрута з метою задоволення вимог кредиторів.

Довірче товариство, траст, трастова компанія (trust, tr.; trust company, Tr. Co.; доверительное общество, траст, трастовая компания) — 1) компанія, що інвестує власні і залучені кошти; 2) товариство з додатковою відповідальністю, що здійснює представницьку діяльність (включаючи й інвестиційну діяльність) відповідно до договору/контракту, укладеного довірцями майна щодо реалізації їх прав власників; 3) інфраструктурна інституція ринку цінних паперів (ЦП); юридична особа, основна функція якої полягає у довірчому управлінні залученими грошовими засобами і ЦП; 4) група компаній (фірм), що об'єдналися для здійснення (проведення) певної операції; 5) інвестиційний фонд (*investment trust*); 4) синдикат; індивіди та інституції, які доручають управляти своїми грошовими засобами і ЦП, зберігають за собою *статус інвесторів*, а сам траст допомагає їм здійснювати інвестування; *сторони трастових відносин*: 1) довіритель; 2) трасти, довірчі товариства; 3) бенефіціари; для встановлення трастових відносин довіритель і трастова інституція (траст, довірче товариство) укладають трастовий договір, у якому визначають права та обов'язки сторін, вказують бенефіціар, розмір оплати за трастові послуги тощо; якщо трастові відносини здійснюються на користь самого довірителя, то поняття “бенефіціар” і “довіритель” збігаються; див. також **благодійний (добродійний) залишковий траст, “гнучкий” траст, заповідальний траст, комунальний траст (громадський траст), майновий траст, бенефіціар, бланкова довіреність (на пред'явника), генеральна/загальна довіреність, довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, дохід від трасту, зберігач, інституції колективних інвестицій, інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів, опікун, повне повноваження щодо голосування, співопікун, цедент, цесіонарій (правонаступник), цесія**.

Довічне страхування кредитів (credit life insurance; пожизненное страхование кредитов) — страхування банком своїх кредитів від смерті позичальника (дебітора), зокрема у випадку його смерті відповідну суму кредиту погашає страхова компанія.

Договір про банківську таємницю (agreement regard-

ing duty to exercise; договор о банковском секрете) — письмова угода про збереження таємниці банківських рахунків.

Договір про відкриття рахунку у цінних паперах (agreement regarding securities account opening; договор об открытии счёта в ценных бумагах) — договір між власником цінних паперів (ЦП) та обраним ним зберігачем про передачу власником належних йому ЦП зберігачу для здійснення депозитарної діяльності; договір про відкриття рахунку у ЦП повинен відповідати вимогам типових договорів, затверджених Комісією з ЦП (в Україні — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, ДКЦПФР); договір про відкриття рахунку у ЦП, випущених у документарній формі, визначає: 1) спосіб зберігання ЦП (колективний або відокремлений); 2) умови ведення рахунку власника ЦП; 3) порядок проведення операцій емітента; 4) порядок надання облікової і фінансової інформації зберігачем; 5) умови оплати зберігача тощо; іменні ЦП, що є у колективному зберіганні на рахунках власників у зберігача та не обліковані на рахунках зберігача у депозитарії, а також іменні ЦП, що є у колективному зберіганні на рахунках у ЦП зберігачів у депозитарії, підлягають обов'язковому занесенню до реєстру власників іменних ЦП на ім'я депозитарію як номінального держателя/утримувача; депозитарії та зберігачі не мають права без відповідного доручення укладати угоди щодо ЦП, які належать депоненту і зберігаються у них на рахунках у ЦП, у власних інтересах або в інтересах третіх осіб; укладення договору про відкриття рахунку у ЦП не може бути зумовлене відмовою депонента від будь-якого з прав, що надає ЦП; для обліку ЦП, депонованих власником згідно з договором про відкриття рахунку у ЦП, зберігач відкриває на його ім'я рахунок у ЦП, на якому обліковують права власності на ЦП, що належать депоненту, а також обмеження щодо даних ЦП депонента.

Договір про кліринг і розрахунки за угодами щодо цінних паперів (agreement regarding clearing and calculations concerning securities agreements; договор о клиринге и расчётах по договорам в ценных бумагах) — договір між фондовою біржею (або учасниками організаційно оформленого позабіржового ринку) та обраним нею (ними) депозитарієм про здійснення клірингу та розрахунків за угодами щодо цінних паперів.

Договір про кредит (credit agreement; договор о кредите) — письмова угода між банком і клієнтом про найбільший розмір кредиту, який може бути наданий останньому.

Договір про обслуговування випуску/емісії цінних паперів (agreement regarding securities issue service; договор об обслуживании выпуска/эмиссии ценных бумаг) — договір між емітентом та обраним ним депозитарієм про обслуговування операцій емітента щодо випущених ним цінних паперів (ЦП); договір про обслуговування випуску/емісії ЦП між емітентом або його представником та обраним ним депозитарієм визначає порядок: 1) взяття на обслуговування випуску/емісії ЦП; 2) обслуговування випуску/емісії ЦП; 3) операцій емітента в депозитарії щодо випущених ним ЦП; 4) переведення ЦП з документарної форми у бездокументарну тощо; при розміщенні на зберігання ЦП, випущених у документарній формі згідно з договором про обслуговування випуску/емісії ЦП, передбачають надання

емітентом або зберігачем, який передає даний випуск на зберігання депозитарію, сертифіката якості ЦП у документарній формі; при одержанні депозитарієм від зберігача ЦП, щодо яких він не укладав договору про обслуговування випуску/емісії ЦП, депозитарій зобов'язаний передати їх тому депозитарію, з яким емітент уклав такий договір, якщо між депозитаріями не встановлено кореспондентські відносини щодо ЦП; ЦП, депоновані емітентом на підставі договорів про обслуговування випуску/емісії ЦП, зараховують на його рахунок у ЦП.

Договір про разову оплату (once-only payment agreement; договор о разовой оплате) — вид продажу акцій при їхньому первинному розповсюдженні (розміщенні); є цивільно-правовою угодою між емітентом та інвесторами, за якою останні зобов'язуються сплатити повну вартість певної кількості акцій, а емітент — передати їм зазначену кількість акцій; *види*: 1) в усній формі (для фізичних осіб), 2) у письмовій формі (для фізичних та юридичних осіб); *види оплати*: 1) готівкою (фізичні особи), 2) безготівковий — перерахунок коштів на розрахунковий рахунок емітента (фізичні особи та юридичні особи); див. також **відкрита передплата**.

Договір про фрахтування, фрахтовий договір, чартер-партія (charter-party; договор о фрахтовании, фрахтовый договор, чартер-партия) — договір, у якому обумовлено умови зафрахтування судна (порядок оплати, розмір фрахту тощо); сторонами у ньому є фрахтувальник (замовник) і фрахтівник (власник судна); див. також **фрахт, фрахтові умови, застосування видів транспорту, обов'язки продавця, умови поставки**.

Договірний/контрактний вкладник (contractual saver; договорный/контрактный вкладчик) — фізична особа, яка зберігає вільні грошові кошти шляхом договірних/контрактних заощаджень, на підставі укладення договору/контракту зі страховою компанією (страховий поліс), пенсійним фондом тощо.

Договірний/контрактний дефолт (contract default; договорный/контрактный дефолт) — неспроможність виконати контрактні/договірні зобов'язання.

Договірні/контрактні заощадження (contractual savings; договорные/контрактные сбережения) — заощадження, що виникають на підставі укладення договору/контракту зі страховою компанією (страховий поліс), пенсійним фондом тощо; такі заощадження є довгостроковими.

Договірні/контрактні ощадні інституції (contractual savings institutions; договорные/контрактные сберегательные институты) — ощадні інституції, що укладають з договірним/контрактним вкладником відповідний договір про довгострокове зберігання вільних грошових коштів; до них належать страхові компанії, пенсійні фонди тощо.

“Доданий відсоток/процент” (add-on interest; “добавленный процент”) — метод нарахування відсотків/процентів на позику, який полягає у наступному: 1) нараховують відсотки/проценти за весь період дії позики; 2) відсотки/проценти приєднують до основної величини позики та обчислюють загальну суму заборгованості для погашення; 3) у випадку надання позики, що погашають частковими рівними платежами (*installment loan*), загальну суму забор-

гованості розбивають саме на такі платежі (**installment payments**).

Додатковий випуск акцій (additional/extra issue of shares, additional/extra stock issue; дополнительный выпуск акций) — вид випуску акцій, який здійснює емітент для збільшення Статутного фонду; див. також **основний випуск акцій; "розводити власність"**.

Додатковий капітал, капітал 2-го рівня (supplementary capital, Tier Two (tier-two) capital; дополнительный капитал, капитал 2-го уровня) — допоміжний акціонерний капітал; визначають банки відповідно до Базельської угоди 1989 року: **склад**: 1) безстрокові привілейовані акції; 2) довгострокові привілейовані акції; 3) частина середньострокових привілейованих акцій; 4) резерви на покриття втрат за позиками; 5) резерви для переоцінки основних фондів; 6) гібридні (мішані) капітальні інструменти (безстрокові боргові зобов'язання: цінні папери (ЦП), що підлягають зобов'язковому конвертуванню в акції, тощо); 7) субординований борг та ін.; див. також **стрижневий капітал (капітал 1-го рівня)**.

Дозволений капітал (nominal capital, Nom. Cap.; capital facility; разрешённый капитал) — 1) акціонерний капітал, який (що) дозволено для випуску (емісії); 2) найбільша кількість акцій, яку дозволено випустити (емітувати).

Дозволений овердрафт (overdraft facility; разрешённый овердрафт) — банківський дозвіл, наданий клієнту, про перевищення на певний строк ліміту кредиту чи можливостей його поточного рахунку.

Документ (document, instrument юр.; документ) — 1) письмове свідцтво, доказ тощо; 2) *юр.* акт, який складено у порядку, передбаченому законом та який засвідчує юридичний факт або надає право (*на щонебудь*); *у широкому значенні*: — довільний письмовий акт, який має юридичну силу чи носить юридичний характер; див. також **"документи після акцепту", "документи після платежу", комбінований транспортний документ, первинний документ, титульні документи; документальний, документарна форма випуску цінних паперів**.

Документальний (documentary; документальный) — 1) підтвержений документами; 2) який (що) ґрунтується на документах.

Документарна форма випуску цінних паперів (securities issued in book-entry form; документарная форма выпуска ценных бумаг) — форма випуску цінних паперів, про яку свідчить сертифікат цінних паперів, що містить реквізити даного виду цінних паперів (ЦП) певної емісії (певного випуску), дані про кількість ЦП і засвідчує сукупність прав, наданих зазначеними ЦП; як правило, при цьому ведення реєстру іменних ЦП передають реєстратору; форма випуску ЦП є підставою для взяття випущених ЦП на обслуговування Національною депозитарною системою як іменних ЦП у документарній формі, ЦП на пред'явника у документарній формі або ЦП у бездокументарній формі, іменну ідентифікацію власників яких здійснюють на підставі облікового реєстру рахунків власників у зберігача; випуск ЦП у документарній формі здійснює емітент шляхом виготовлення сертифікатів, які випускають з урахуванням вимог Державної комісії з ЦП та фондового ринку (ДКЦПФР); **особливості електронного обігу ЦП в Україні**: 1) запи-

си на рахунках у ЦП на електронних носіях: 1.1) ЦП, випущені у документарній формі, можуть бути переведені у бездокументарну форму та зберігатися на електронних носіях унаслідок знерухомилення ЦП (обслуговування угод щодо ЦП у бездокументарній формі проводять тільки учасники Національної депозитарної системи України); 1.2) для укладення на фондовій біржі чи на організаційно оформленому позабіржовому ринку угод щодо ЦП, випущених у документарній формі, ЦП повинні бути знерухомилені у депозитарії, що їх обслуговує; 2) порядок обміну інформацією та стандартизація процедур: 2.1) порядок обміну інформацією на умовах гарантованої конфіденційності між учасниками Національної депозитарної системи і формування стандартизованих процедур здійснення ними операцій із ЦП, випущеними у бездокументарній формі, та знерухомиєними ЦП встановлює ДКЦПФР згідно з вимогами міжнародних стандартів і на основі використання міжнародних систем нумерації ЦП; 2.2) учасники Національної депозитарної системи гарантують конфіденційність інформації щодо рахунків у ЦП та обігу ЦП (усі їхні працівники зобов'язані додержуватися вимог конфіденційності інформації щодо рахунків у ЦП та обігу ЦП); 2.3) норми технічного захисту інформації встановлюють відповідно до законодавства України та нормативно-правових актів ДКЦПФР, погоджених з Державним комітетом України з питань державних секретів та технічного захисту інформації; 2.4) довідки про операції з ЦП та рахунки у ЦП видають тільки депонентам або за їхнім письмовим дорученням — іншим особам, а також в інших випадках, передбачених законодавством України; див. також **бездокументарна форма випуску цінних паперів; договір про обслуговування випуску/емісії цінних паперів**.

"Документи після акцепту" ("documents against acceptance", DA, D/A; "документи против акцепта") — 1) відмітка, яка означає, що товаророзпорядчі документи надаються після акцепту (коштів); 2) відмітка на векселі, яка означає, що його повертають боржникові або передають покупцеві тільки за умови виконання усіх пунктів договору (угоди); див. також **"документи після платежу"**.

"Документи після платежу" ("documents against payment", D/P, d/p; "документы против платежа") — 1) відмітка, яка означає, що товаророзпорядчі документи надаються після готівкового розрахунку; 2) відмітка на векселі, яка означає, що його повертають боржникові або передають покупцеві тільки за умови повної оплати за договором (угодою); див. також **"документи після акцепту"**.

Домінантний (dominant; доминантный) — 1) панівний; 2) переважаючий.

Домінувати (to dominate, to prevail, to predominate, to command; доминировать) — 1) переважати; 2) панувати; 3) бути основним.

Доміцилій (domiciled bill; домицилий) — вексель, на якому вказано місце, де його слід оплатити; див. також **доміциляція, юридичний доміцилій**.

Доміциляція (domitilation; домициляция) — призначення платником за векселем якої-небудь третьої особи (особливого платника); зовнішньою ознакою доміцильованого векселя є слова на його лицевому боці "як аваліст за ____" і підпис; приклад доміци-

ляції: за дорученням векселедавця чи трасату банк може здійснювати платежі за векселями у визначений строк/термін, тоді банк стає особливим платником; за оплату векселя як особливий платник банк стягує комісію, а одержані векселі надсилає клієнту; див. також **доміцилій, юридичний доміцилій**.

Допоміжна позика (subordinate issue; вспомогательный заём) — облігації, які випускає кредитор (позичальник, позикодавець) на підставі боргового зобов'язання дебітора (боржника, позичальника).

Допоміжні (субординовані) боргові зобов'язання (subordinated debentures; вспомогательные (субординированные) долговые обязательства) — облігації, які є довгостроковими борговими зобов'язаннями підприємства (банку), відображеними окремою статтею балансу комерційних банків США; кошти, залучені на основі їхнього випуску, можуть враховувати у складі капіталу, оскільки внаслідок банкрутства претензії щодо них задовольняють після задоволення вимог акціонерів; не мають конкретного забезпечення, оскільки забезпечуються в цілому усім майном підприємства (банку тощо), причому для банку враховують ще здатність нагромаджувати доходи; див. також **капітальні ноти**.

Допоміжні (інфраструктурні) учасники ринку цінних паперів (subordinate (infra-structural) participants of the securities market; вспомогательные (инфраструктурные) участники рынка ценных бумаг) — учасники, які допомагають і сприяють взаємодії основних учасників ринку цінних паперів (ЦП): до них належать: 1) довірчі товариства (трасти); 2) депозитарії; 3) реєстратори; 4) агенти з трансферту; 5) клірингово-розрахункові установи; 6) спеціальні фонди страхування акцій; 7) торговці інформацією про ринок ЦП; див. також **основні (головні) учасники ринку цінних паперів**.

Допуск, листинг, визнання (admission, introduction of stock, listing; допуск, листинг, признание) — 1) факт визнання акцій підприємства (АТ) і внесення його акцій до списку акцій, які котируються на даній фондовій біржі; 2) допуск цінного паперу до офіційної торгівлі (внесення до списку і котирування) на фондовій біржі; див. також **капіталізація ринку; котирувальна комісія (котирувальний комітет), котирування1, 2 (котировка1, 2), котирування без урахування купона, котирування у процентному вираженні, некотирувані цінні папери; торгівля опціонами, фіксинг**.

Дострокове погашення облігацій (досрочное погашение облигаций) — право емітента, про яке повідомляють в умовах випуску строкових облігацій, вказуючи строк/термін, впродовж якого емітент може скористатися ним; емітент повідомляє заздалегідь власників облігацій про час дострокового погашення.

Досудова санація (sanation before trial; досудовая санация) — система заходів щодо відновлення платоспроможності боржника, які може здійснювати власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, інвестор, з метою запобігання банкрутству боржника шляхом реорганізаційних, організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів відповідно до чинного законодавства до початку порушення провадження у справі про банкрутство.

Дотаційний капітал (endowment capital; дотационный капитал) — частина капіталу акціонерного товариства (АТ), яку воно надає своїй філії.

Дотація (subsidy, grant, grant-in-aid; дотация) — 1) дотація, матеріальна допомога; 2) державна виплата, яку надають у безповоротному порядку; див. також **субсидія, субвенція, перехресне субсидування, фінансова підтримка**.

Дохід (income, in., inc.; доход) — збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань; див. також **гарантований пенсійний дохід, дохід від трасту; прибутковість, прибутковість/дохідність (рентабельність), прибутковість/дохідність активів, прибутковість/дохідність інвестицій, прибутковість/дохідність капіталу, прибутковість/дохідність продажу, прибутковість/дохідність облігації, прибуток; дохідна облігація (облігація "під дохід"), фінансова індексація**.

Дохід від трасту (beneficiary distribution; доход от траста) — дохід, що одержує особа, на користь якої встановлено траст.

"Дохід (прибуток) на акцію", дохідність/прибутковість акції (earnings per share, EPS, simple EPS; "доход (прибыль) на акцию", доходность/прибыльность акции) — 1) один з основних коефіцієнтів фінансового менеджменту, що використовують при оцінці інвестиційних якостей акцій; він характеризує чистий прибуток підприємства (компанії), який припадає на одну акцію, після сплати податків, дивідендів за привілейованими акціями і відсотків/процентів за довгостроковими позиками; 2) кількісний показник оцінки акцій, що дозволяє спостерігати за зміною доходу на одну акцію впродовж кількох років, порівняти доходи, одержані за акціями одного емітента, з доходами, одержаними за акціями інших емітентів; обчислюють за формулою: $ДНА = ЧПЕ / СКА, EPS(y) = E(NP) / S(i)$, де $ДНА, EPS y$ — "дохід (прибуток) на акцію" у певному році; $ЧПЕ, E(NP)$ — чистий прибуток емітента у даному році; $СКА, S(i)$ — середня кількість акцій, що були у власності акціонерів у даному році або

$СКА = (КАпоч + КАкін) / 2, S(i) = S(i)0 + S(i)1$ — середнє арифметичне кількості акцій, що перебували в обігу на початку року ($КАпоч, S(i)0$) і наприкінці року ($КАкін, S(i)1$); якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано на виплату дивідендів, то маємо: $ДА = ДНА, D = EPS$; якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано у резерви АТ як розподільний прибуток, то маємо: $ДА = 0, D = 0$; див. також **"дивіденд на акцію", "первинний/основний прибуток на акцію" (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію**.

Дохідна облігація, облігація "під дохід" (revenue bond; доходная облигация, облигация "под доход") — облігація, випущена під фінансування певного проекту, який дозволяє одержувати доходи, що є достатніми для погашення заборгованості за нею і виплати відсотків/процентів; див. також **облігація "під загальне зобов'язання"**.

Дохідність/прибутковість, рентабельність2 (earning power; доходность/прибыльность, рентабельность2) — 1) відношення прибутку до вкладеного капіталу, виражене у відсотках/процентах; 2) відношення чис-

того прибутку до власних фондів, виражене у відсотках/процентах; див. також **ліквідність**, **платоспроможність**, **рентабельність**¹, **рентабельність акції** (норма прибутку за акцією; коефіцієнт відношення ціни акції і доходу на неї; співвідношення ціни і доходу на одну акцію).

Доходність/прибутковість активів (return of assets, ROA; доходность/прибыльность активов) — показник, що характеризує співвідношення суми чистого доходу/прибутку за певний період і середньої вартості всіх використовуваних активів за цей же період; є основним показником у Дюпонівській системі фінансового аналізу, що стосується оцінки інвестиційної привабливості підприємства (компанії).

Доходність/прибутковість акції, “дохід (прибуток) на акцію” (earnings per share, EPS, simple EPS; доходность/прибыльность акции, “доход (прибыль) на акцию”) — 1) один з основних коефіцієнтів фінансового менеджменту, що використовують при оцінці інвестиційних якостей акцій: він характеризує чистий прибуток підприємства (компанії), який припадає на одну акцію, після сплати податків, дивідендів за привілейованими акціями і відсотків/процентів за довгостроковими позиками; 2) кількісний показник оцінки акцій, що дозволяє спостерігати за зміною доходів на одну акцію впродовж кількох років, порівняти доходи, одержані за акціями одного емітента, з доходами, одержаними за акціями інших емітентів; обчислюють за формулою: $DNA = ЧПЕ / СКА, EPS(y) = E(NP) / S(i)$, де **DNA, EPS y** — “дохід (прибуток) на акцію” у певному році; **ЧПЕ, E(NP)** — чистий прибуток емітента у даному році; **СКА, S(i)** — середня кількість акцій, що були у власності акціонерів у даному році або

$СКА = (КАпч + КАкін)/2, S(i) = S(i)0 + S(i)1$ — середнє арифметичне кількості акцій, що перебували в обігу на початку року (**КАпч, S(i)0**) і наприкінці року (**КАкін, S(i)1**); якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано на виплату дивідендів, то маємо: **ДА = DNA, D = EPS**; якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано у резерви АТ як розподільний прибуток, то маємо: **ДА = 0, D = 0**; див. також “**дивіденд на акцію**”, “**первинний/основний прибуток на акцію**” (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію.

Доходність/прибутковість інвестицій (return on investment, ROI; доходность/прибыльность инвестиций) — показник, що характеризує співвідношення середньорічної суми чистого доходу/прибутку та обсягу (суми) інвестицій; показує роль доходу у формуванні загальної доходності інвестицій.

Доходність/прибутковість капіталу (return on capital/equity, ROC, ROE; доходность/прибыльность капитала) — показник, що характеризує співвідношення суми чистого доходу/прибутку за певний період і середньої вартості власного капіталу у цьому ж періоді.

Доходність/прибутковість облігації (earnings per bond; доходность/прибыльность облигации) — сума, яку виплачує емітент власнику облігації при її погашенні як: 1) річний відсоток/процент; 2) відсоток/процент доходу відносно номінальної вартості облігації; наприклад, у випадку дисконтної облігації зі строком погашення до 1 року маємо: $Дддо = [(Цном - Цкуп)$

$] / [(Цкуп + Ккуп)] / [(Цкуп + Ккуп)]$ — **(365 / Кдн) — 100 %**, де **Дддо** — доходність дисконтної облігації; **Цном** — грошовий вираз номінальної вартості облігації; **Цкуп** — ціна, за якою куплено облігацію; **365** — кількість днів у календарному році, **Кдн** — кількість днів до погашення облігації; у випадку продажу облігації до настання строку її погашення маємо: $Дрдо = [(Цпрод - Кпрод) - (Цкуп + Ккуп)] / [(Цкуп + Ккуп)]$ — **(365 / T) — 100 %**, де **Дрдо** — річна доходність за облігацією; **Цпрод** — ціна, за якою продано облігацію; **Кпрод** — комісійні, які виплачено за продаж облігації; **Цкуп** — ціна, за якою куплено облігацію; **Ккуп** — комісійні, які виплачено за купівлю облігації; **365** — кількість днів у календарному році; **T** — період, впродовж якого облігація була у власності інвестора.

Доходність/прибутковість продажу (return on sales, ROS; profit margin; доходность/прибыльность продажи) — показник, що характеризує співвідношення суми чистого доходу/прибутку і суми продажу у певному періоді.

Дроблення акцій, “сплит”, фракція (split, stock split; дробление акций, “сплит”, фракция) — 1) поділ (фракціонування) однієї акції на кілька пропорційних частин меншої номінальної вартості без зміни величини акціонерного капіталу; 2) прийом, що використовується акціонерним товариством (АТ), зміст якого полягає в емісії додаткової кількості звичайних акцій без збільшення суми акціонерного капіталу; відбувається збільшення кількості акцій в акціонерів при пропорційному зменшенні їх ринкової вартості; такий прийом є ефективним для акцій з високою ринковою вартістю, оскільки його застосування дозволяє активізувати обіг — і підвищити ліквідність акцій за рахунок залучення до їхньої покупки акціонерів з низьким рівнем доходів (дрібних акціонерів); див. також **консолідація акцій; корпоративні операції**.

Дроблення цінних паперів, “сплит”, фракція (split, securities split; дробление ценных бумаг, “сплит”, фракция) зменшення номінальної вартості цінних паперів даного випуску шляхом ділення на коефіцієнт дроблення, визначений уповноваженим органом емітента; при цьому не змінюється сумарна номінальна вартість цінних паперів даного випуску; цінні папери дроблять, як правило, для підвищення їхньої ліквідності та залучення дрібних інвесторів; після дроблення курси цінних паперів мають тенденцію до зростання; див. також **корпоративні операції**.

Другорядні/відкладені/диферовані акції (deferred shares, Df; второстепенные/отложенные/диферированные акции) акції, за якими дивіденди виплачують після виплати останніх за всіма іншими видами акцій.

“Дружній” вексель (accommodation bill; “дружеский” вексель) — вексель, акцептований третьою особою з метою зробити його придатним для обліку (дисконту) у банку.

“Дружна” тендерна пропозиція (“friendly” tender proposal; “дружественное” тендерное предложение) — вид тендерної пропозиції, при якій перед тим, як зробити пропозицію на ринку, покупець (інвестор, інший акціонер тощо) повідомляє керівні органи акціонерного товариства (АТ) про те, що він бажає встановити свій контроль над АТ (іноді навіть вказуючи причину); далі ні АТ в особі акціонерів, ні його

керівний орган не заперечують проти зазначеної зміни власника великого або контрольного пакета акцій, оскільки вважають таку пропозицію доцільною і такою, яка приведе до покращення справ АТ; див. також **недружня тендерна пропозиція**.

Дуальна позика (dual currency loan; дуальный заём) — борг (кредит), в якому використано дві валюти; наприклад, основна сума позики виплачується в одній валюті, а відсотки/проценти — в іншій.

Дублікат (duplicate, dupl.; дубликат) — повторний примірник письмового документа, який має однакову юридичну силу з оригіналом.

Дублювати (дублировать) — 1) робити у двох примірниках; 2) повторювати; 3) виконувати подібну, однакову роботу паралельно з *к.м.-небудь*.

Думка аудитора (auditor’s opinion; мнение аудитора) — заява про наслідки перевірки відповідності бухгалтерського обліку і звітності на підприємстві стандартам аудиту і звітності; див. також **аудит, аудиторський звіт (рахунок тощо), аудитор, аудиторська фірма/служба, вимоги до аудиту і звітності, стандарти аудиту**.

Дюйм (inch, i., in.; дюйм) — англійська міра довжини, що дорівнює 2,54 см.

Дюпонівська система фінансового аналізу (Du Pont system of financial analysis; Дюпоновская система финансового анализа) — система поглибленого інтегрального фінансового аналізу діяльності підприємства, основою якої є модель Дюпона; передбачає розклад показника “коефіцієнт рентабельності активів” (“коефіцієнт економічної рентабельності”) на сукупність частинних фінансових коефіцієнтів, взаємозв’язаних між собою в єдину систему; використовують для оцінки інвестиційної привабливості підприємства (компанії).

“Дьюрейшн”, індекс відсоткового/процентного ризику (duration, duration index; “дьюрейшн”, индекс процентного риска) — міра відсоткового/процентного ризику, визначена у роках; для обчислення спочатку підраховують строки/терміни і справжню вартість кожного наступного платежу за борговим зобов’язанням, потім визначають питому вагу кожного з цих платежів у сумарній справжній вартості боргового зобов’язання; відповідні сума добутків відповідних строків/термінів і питомих ваг дають шуканий “дьюрейшн” (індекс), виражений у роках.

Е

Евальвація (evaluation; эвальвация) — 1) оцінка; 2) визначення вартості; 3) обчислення, вирахування.

Евентуальний (eventual; possible, poss.; эвентуальный) — 1) можливий за відповідних чи деяких умов; 2) імовірний.

Евентуальний намір (eventual/possible intent; эвентуальный умысел) — побічний намір.

“Евердьюпойс” (avoirdupois, avdp.; “звердьюпойс”)

— британська система мір ваги для товарів (крім дорогоцінних металів і каміння, ліків).

Евікція (eviction; эвикция) — 1) вилучення предмета (товару) на законній підставі; 2) *юр.* позбавлення власності (володіння) за ухвалою суду.

Еволюційний (evolutional, evolutionary; эволюционный) — 1) який (що) розвивається; 2) який (що) стосується еволюції.

Еволюціонувати (to evolve; эволюционировать) — 1) поступово розвиватися; 2) зазнавати еволюції.

Еволюція (evolution; эволюция) — 1) процес зміни; 2) процес поступового розвитку.

Егалітарний (egalitarian; эгалитарный) — зрівнювальний.

Еквівалент (equivalent, E., e., eq., equiv.; эквивалент) — 1) дещо, рівноцінне або відповідне у якомусь відношенні чому-небудь, що заміняє чи є його виразом; 2) товар, у якому виражають вартість іншого товару; див. також **всезагальний еквівалент, гроші**.

Еквівалентний (equivalent, E., e., eq., equiv.; эквивалентный) — 1) який (що) є еквівалентом; 2) рівносильний; 3) рівнозначний; 4) рівноцінний; 5) який (що) замінює *що-небудь*.

Економіка (economy; экономика) — 1) сукупність виробничих відносин, які відповідають даному рівню розвитку продуктивних сил суспільства; характерна певною сукупністю відносин між людьми, яка створюється у процесі виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ і послуг; 2) господарство району, країни, спільноти країн (наприклад, ЄС), всього світу; 3) наукова дисципліна (**economics**), яка вивчає сектори (промисловість, сільське господарство, послуги тощо) і галузі (машинобудування, тваринництво, освіта та ін.) народного господарства країни, а також деяких інших умов та елементів виробництва (трудові ресурси, праця, управління тощо); див. також **закрита економіка**.

Економічна (внутрішня) вартість цінних паперів (economic (internal) securities cost/value, economic (internal) cost of securities; экономическая (внутренняя) стоимость ценных бумаг) — вартість цінних паперів (ЦП), що перебувають в обігу у даний час, з огляду їхньої вартості у майбутньому; вважають, що вона певним чином відображається у поточній ціні, на яку, у свою чергу, впливає співвідношення попиту і пропозиції, що суттєво залежить від економічної вартості ЦП (тобто послідовність залежностей завершено — *Прим. авт.*); тому поточна ціна ЦП є дисконтованою величиною відносно всієї суми прибутків, які можна одержати у майбутньому за цими ЦП, а майбутній прибуток можна одержати у кожний момент майбутнього життєвого циклу ЦП як суму прибутків у певні майбутні періоди часу; такі розрахунки, зокрема економічної (внутрішньої) вартості ЦП, допомагають інвестору прийняти рішення про доцільність купівлі-продажу ЦП.

Економічний агент (economic agent; экономический агент) — особа (фізична, юридична), яка здійснює господарські операції.

Економічний профіль (business profile; экономиче-

ський профіль) — сукупність основних, типових рис господарювання і діяльності підприємства (країни тощо).

Економічний (діловий, господарський) цикл (business cycle; экономический (деловой, хозяйственный) цикл) — періодично повторювані зміни ділової активності у макроекономіці країни, регіону тощо; розрізняють чотири основні фази даного циклу: 1) криза; 2) депресія (застій); 3) поживлення; 4) підйом; наприклад, від кризи до підйому, застою і знову до кризи.

Економічний шок (economic shock; экономический шок) — несподіване гостре короточасне розладнання господарських і фінансових систем, спричинене швидкими змінами основних макроекономічних, фінансових і геополітичних факторів/чинників.

Економія (economy; экономия) — 1) ощадливість при використанні чого-небудь; 2) велика сільська маєтність (*estate*).

Економія (заощадження) видатків (economies of scale; экономия (сбережение) издержек) — економія (заощадження), що виникає у зв'язку зі збільшенням обсягів підприємництва.

Екс-дивіденд (ex dividend, ex-dividend, ED, XD, Xd, X-d, x-d, xdiv., x div., x-div.; экс-дивиденд) — акція, яку можна купити чи продати (комерціалізувати) після того, як буде виплачено дивіденди за нею; див. також **екс-дивідендна дата, екс-купон**.

Екс-дивідендна дата (ex-date, ex-dividend date; экс-дивидендная дата) — 1) дата зупинки нарахування дивідендів; 2) перший день, що розпочинає наступний період виплати дивідендів; за поточний період дивіденди нараховують включно до вказаного дня; за цією датою визначають, хто є одержувачем дивідендів — продавець чи покупець акції, що, як правило, фіксують за 4 робочі дні до реєстраційної дати: якщо угода купівлі-продажу здійснена до цієї дати, то право на дивіденд одержує покупець, а після неї — продавець; див. також **реєстраційна дата**.

Екс-купон (ex-coupon, ex coupon, Xc, xc, X. C., x. c., xcp; экс-купон) — купон після виплати за ним дивідендів або відсотків/процентів; див. також **екс-дивіденд**.

Експансія (expansion; экспансия) — розширення сфер впливу і ринків збуту; наприклад, її здійснюють компанії і держави, застосовуючи як економічні методи (вивіз капіталу, ембарго тощо), так і позаекономічні методи (дипломатичний тиск, операції збройних сил тощо); див. також **депозитна експансія**.

Експеримент (experiment; эксперимент) — 1) науково поставлений дослід, спостереження за досліджуванним явищем у певних умовах, що дозволяють слідувати за перебігом явища і багаторазово відтворювати його при повторенні цих умов; 2) досвід; 3) спроба здійснити *що-небудь*.

Експерт (expert; эксперт) — 1) спеціаліст у певній області; 2) особа, яка здійснює експертизу.

Експертиза (expertise, expert examination/operation; экспертиза) — дослідження деякого питання (справи), що вимагає спеціальних знань з представленням

мотивованого висновку (заключення), наприклад, бухгалтерська експертиза.

Експертиза інвестиційного проекту (expert operation of investment project; экспертиза инвестиционного проекта) — поглиблене дослідження та оцінка окремих якостей інвестиційного проекту, які здійснюють кваліфіковані спеціалісти (професіонали з власного підприємства (компанії) або залучені ззовні).

Експлуатаційні/операційні активи (operating assets; эксплуатационные/операционные активы) — 1) активи, що дозволяють здійснювати процес виробництва, торгівлі тощо; 2) економічні ресурси підприємства у вигляді його майнових цінностей, які безпосередньо використовуються ним в оперативній діяльності; поділяють на позаоборотні (виробничі основні фонди і нематеріальні активи, що обслуговують операційний процес) та оборотні (запаси товарно-матеріальних цінностей, дебіторська заборгованість, грошові активи); див. також **авуари, активи, які легко реалізуються, нетто-активи (активи-нетто, чисті активи), оборотний капітал (оборотні активи)**.

Експорт (export, exp.; экспорт) — 1) вивіз товарів з країни з метою їхнього продажу чи використання в інших країнах; 2) продаж товарів національними суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у тому числі з оплатою у негрошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон країни, включаючи реекспорт; див. також **викидний експорт (демпінг), імпорт, гарантія ризику експорту (ГРЕ), гарантія ризику інвестицій (ГРІ), експорт/вивіз капіталів/капіталу, експортер, експортна квота, експортна ліцензія, експортний, експортний кредит, зовнішньоторговий товарообмін, кредит на експорт, переказний вексель**3.

Експорт/вивіз капіталів/капіталу (capital export; экспорт/вывоз капиталов/капитала) — 1) вивезення капіталу з однієї країни в іншу у вигляді інвестицій (капіталовкладень), кредитів тощо; 2) вивезення за межі країни капіталу у будь-якій формі (валютних коштів, продукції, послуг, робіт, прав інтелектуальної власності тощо) з метою одержання прибутків від виробничої та інших видів господарської діяльності.

Експортер (exporter, exp., expt; экспортёр) — особа (фізична, юридична), яка займається експортом.

Експортна квота (export quota; экспортная квота) — граничний обсяг певної категорії товарів, який дозволено експортувати з території країни впродовж установленого строку/терміну та який визначають у натуральних чи вартісних одиницях виміру; див. також **імпортна квота**.

Експортна ліцензія (export licence (амер. license); экспортная лицензия) — належним чином оформлене право на експорт впродовж установленого строку/терміну певного товару (певних товарів) з метою інвестування і кредитування; див. також **імпортна ліцензія**.

Експортний (export, exp.; экспортный) — призначений для експорту.

Експортний кредит (export credit; экспортный кредит) — кредит, який надають підприємства-експортери, банки, уряди іноземним компаніям і державам для

оплати останніми товарів, закуплених у країни-кредитора; спрямований на заохочення (стимулювання) експорту; може бути наданий як експортеру, так й імпортеру.

Експортно-імпортний кредит, кредитна лінія (credit line; экспортно-импортный кредит, кредитная линия) — міжурядова лінія кредиту, спрямована на заохочення (стимулювання) імпорту з країни-кредитора.

Екстенсивне господарство (extensive economy; экстенсивное хозяйство) — господарство, що розвивається, перш за все, завдяки використанню додаткових матеріально-технічних і людських ресурсів, а не за рахунок технічного прогресу.

Екстенсивний (extensive; экстенсивный) — 1) пов'язаний із кількісним (а не якісним) розвитком, збільшенням, вдосконаленням; 2) широкий.

Екстра-дивіденд, супердивіденд (extra dividend; экстра-дивиденд, супердивиденд) — 1) додатковий дивіденд, який виплачує компанія (АТ) акціонерам на додаток до регулярного (звичайного) дивіденду; 2) дивіденд, що виплачують за привілейованими акціями з участю у прибутках, понад фіксований розмір дивідендів (як правило, за наслідками діяльності компанії за рік).

Екстракт, виписка (land register extract; экстракт, выписка) — витяг запису в іпотечному реєстрі щодо нерухомості.

Еластичність, пружність (elasticity; эластичность, упругость) — залежність зміни одного показника у зв'язку зі зміною іншого показника; характерна коефіцієнтом еластичності/пружності; див. **коефіцієнт еластичності/пружності**.

Елективний (elective; элективный) — 1) вибірний; 2) необов'язковий, факультативний.

Електоральний (electoral; электоральный) — 1) виборчий; 2) вибірний.

Електронна торговельно-інформаційна мережа (electronic trade and information network; электронная торгово-информационная сеть) — сукупність програмно-технічних засобів, що використовує фондова біржа (чи організаційно оформлений позабіржовий ринок) для забезпечення укладення угод щодо цінних паперів (ЦП).

Елемент (element; элемент) — складова частина *чого-небудь*.

Елементарний (elementary; элементарный) — 1) первісний; 2) початковий; 3) найпростіший; 4) основний.

Ембарго (embargo, emb.; эмбарго) — 1) заборона державною владою країни ввозити або вивозити золото, іноземну валюту, інші цінності; 2) заборона.

Емісійна вартість акцій (issue shares/stock cost/value, cost of stock issue; эмиссионная стоимость акций) — ціна, за якою продаються акції першого випуску (першої емісії).

Емісійна політика (issue policy; эмиссионная полити-

ка) — система критеріїв і заходів, що розробляє підприємство для забезпечення залучення необхідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок зовнішніх джерел шляхом випуску і розміщення на первинному фондовому ринку власних цінних паперів (акцій, облігацій).

Емісійна система (issue system; эмиссионная система) — законодавчо встановлений порядок випуску в обіг грошових знаків: складова грошової системи країни.

Емісійна ціна облігації (bond issue price, price of bond issue; эмиссионная цена облигации) — ціна, за якою облігація випускається на ринок; наприклад, для дисконтної облігації емісійна і ринкова ціни є завжди меншими від номінальної; див. також **номінальна ціна облігації, ринкова ціна облігації**.

Емісійний банк (bank of circulation, bank of issue; эмиссионный банк) — банк, наділений монопольним правом випуску банківських білетів (наприклад, Національний банк України, Центральний банк Росії тощо).

Емісійний податок (issue custom/duty/tax; эмиссионный налог) — 1) податок, яким в умовах золотого стандарту оподатковувалась непокрита золотом емісія банківських білетів при перевищенні певної межі (ліміту); 2) збитки від обезцінення грошей у результаті їх надмірного випуску.

Емісійний проспект (issue prospect; эмиссионный проспект) — інформація, яку емітент подає відповідному державному органу (Комісії з цінних паперів тощо) після реєстрації випуску акцій і публікує у спеціалізованих друкованих виданнях для ознайомлення потенційних інвесторів; містить повні відомості про емітента, випуск акцій та умови їхньої купівлі-продажу; у ньому вказуються ціни, місця купівлі-продажу, повідомляється процедура оплати акцій; відомості, подані у ньому, повинні збігатися — з тими, що подано у попередньому проспекті, і відповідно доповнювати їх (у випадку розбіжностей державний орган зобов'язаний припинити продаж акцій та узгодити подані відомості); див. також **попередній проспект**.

Емісія (issuance, issue; эмиссия) — 1) випуск в обіг паперових грошей і цінних паперів; 2) інший вид цінних паперів підприємства (компанії); 3) процес розподілу іншого виду цінних паперів підприємства (компанії); див. також **емісійна вартість акцій, емісійна політика, емісійна система, емісійна ціна облігації, емісійний банк, емісійний податок, емісійний проект, емісія векселя, емісія цінних паперів, емітент, "емітент — інвестор — емітент", емітувати, агент із конвертування, андеррайтер, субемітент, випуск цінних паперів, депозитарій, договір про обслуговування випуску/емісії цінних паперів**.

Емісія/випуск акцій (issue of shares, equity/stock issue; эмиссия/выпуск акций) — діяльність емітента, організована певним чином згідно з нормами чинного законодавства, положеннями установчого договору та/або Статуту АТ; може виконуватися або самостійно, або через посередників; **в Україні** акції мають виключне право випускати АТ, а інші суб'єкти підприємницької діяльності — тільки при перетворенні останніх в АТ; **рішення приймають**: 1) за-

снотники (у випадку створення АТ — за процедурою згідно з установчим договором); 2) керівні органи АТ (у випадку існування АТ — Загальні збори акціонерів або Правління згідно зі Статутом АТ); **види:** 1) основний; 2) додатковий; 3) відкритий; 4) закритий; **процедура:** 1) прийняття ухвали про випуск акцій; 2) державна реєстрація випуску акцій (для відкритих АТ (ВАТ) — додатково зареєструвати інформацію про випуск акцій); 3) пропонування акцій до продажу; 4) продаж акцій; 5) повідомлення про результати випуску (емісії); **випадки випуску акцій:** 1) створення АТ; 2) зміна номінальної вартості акцій при зміні статутного фонду; 3) збільшення статутного фонду шляхом додаткового випуску акцій (без зміни номінальної вартості); 4) поділ акцій без зміни статутного фонду; 5) консолідація акцій без зміни статутного фонду; 6) деякі види реорганізації АТ; **при випуску акцій** емітент виступає продавцем в угодах купівлі-продажу, включаючи випадки, коли він користується послугами посередників; потім відбувається розміщення акцій (для акцій ВАТ — це розміщення переходить в обіг акцій); **оплата акцій при їхньому випуску** залежить від виду створення АТ (у звичайному порядку, у порядку перетворення державного підприємства в АТ чи з участю іноземних інвесторів), тому є різною для звичайного АТ, корпоративного АТ та АТ з іноземною участю; як правило, незалежно від форми оплати, вона здійснюється у гривнях або гривневому еквіваленті, наприклад, оплата акцій майном: 1) майно є будинком (спорудою), його вартість оцінюють у гривнях і зараховують як частку Статутного фонду АТ, з моменту зарахування право власності на будинок переходить до АТ; 2) майно є майновими правами — подібна процедура, і право власності на них переходить до АТ; при злитті двох АТ новостворене АТ повинно випустити свої акції, а їхня оплата може здійснюватися шляхом обміну акцій попередніх АТ на акції новоствореного АТ (виконують у відповідних пропорціях, а при розбіжності у цінах, як правило, застосовують доплату або у грошовій формі, формі майна чи майнових прав); **останній етапом випуску акцій** є повідомлення про результати зареєстрованого випуску акцій, що оформляють як звіт про результати випуску акцій; в Україні ВАТ звітують в обов'язковому порядку, причому звіт повинен бути підписаний емітентом, посередником (якщо він брав участь у розміщенні акцій) і засвідчений аудиторською фірмою; див. також **основний випуск акцій, додатковий випуск акцій, "розводити власність", розміщення акцій, обіг акцій.**

Емісія векселя (issue of a bill; эмиссия векселя) — видача векселя векселедавцем на користь ремітента.

Емісія цінних паперів (issue of securities; эмиссия ценных бумаг) — випуск акцій, облігацій, депозитних сертифікатів, інших зобов'язань; здійснюють промислові і торговельні компанії, акціонерні товариства, банки та інші кредитно-фінансові установи, а також центральні і місцеві органи влади.

Емітент (issuer; эмитент) — юридична особа (підприємство, організація, установа) або держава (в особі центрального чи місцевого органу влади, управління), яка випускає в обіг цінні папери (ЦП), платіжно-розрахункові документи або грошові знаки і зобов'язується виконувати вимоги, що випливають з умов даного випуску; в Україні емітентом може бути тільки юридична особа, занесена у Державний реєстр юридичних осіб України; **право бути емітентом**

(право юридичної особи на випуск ЦП) є спеціальним, а не абсолютним, тобто певні види ЦП можуть випускати певні юридичні особи (наприклад, в Україні ошадні сертифікати можуть випускати тільки банки; приватизаційні папери як різновид державних ЦП не можуть випускати підприємства; акції можуть випускати тільки акціонерні товариства тощо); 1) **емітент боргових ЦП** зобов'язаний у встановлений строк/термін повністю повернути власникам ЦП суму боргу і сплатити йому винагороду у вигляді доходу/процента; 2) **емітент облігацій** зобов'язаний підготувати та оголосити умови випуску облігацій, потім у встановлений строк/термін повністю повернути власникам облігацій суму боргу і сплатити йому винагороду у вигляді доходу/процента; у випадку випуску облігацій у вільний обіг, крім вищеперелічених, емітент зобов'язаний зареєструвати випуск облігацій та інформацію про їх випуск (проспект) у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку; 3) **емітент ЦП, які засвідчують участь (членство) у самому емітенті**, має перелік прав та обов'язків набагато ширший, оскільки власники даних ЦП є одночасно співвласниками емітента і тому наділяються правом на участь в управлінні діяльністю самого емітента (останнє, як правило, реалізується через участь у загальних зборах співвласників та в інших керівних органах емітента); 4) **емітент акцій відкритих акціонерних товариств (ВАТ)** зобов'язаний: 1) зареєструвати випуск та інформацію про нього (проспект) у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР); 2) своєчасно повідомити акціонерів про проведення щорічних загальних зборів з метою гарантування належних умов для реалізації їхнього права на управління ВАТ; 3) надсилати акціонерам щорічні звіти про результати господарської діяльності і фінансовий стан (подавати регулярну чи щорічну інформацію); 4) у випадку суттєвих змін у господарській діяльності, керівництві, інших обставин, які ґрунтовно можуть вплинути на рішення акціонерів надалі залишатися співвласниками ВАТ, емітент повинен опублікувати і матеріально значущу інформацію, у виняткових випадках — й особливу інформацію (строки і вигляд поданих даних встановлюються нормативними актами; опублікування відбувається у спеціалізованих виданнях, а матеріал надають ДКЦПФР і відповідним біржам); **згідно з чинним законодавством України** емітент, який випустив іменні ЦП, може вести свій реєстр власників іменних ЦП, якщо кількість таких власників не перевищує 500; він одержує від ДКЦПФР відповідний дозвіл, якщо представить їй чи її територіальному відділенню наступні документи: 1) нотаріально засвідчену копію свідоцтва про державну реєстрацію емітента (для банків не потрібно); 2) нотаріально засвідчені копії установчих документів емітента; 3) копію свідоцтва про реєстрацію випуску ЦП; 4) порядок ведення системи реєстру власників іменних ЦП; 5) список керівництва (директор, його заступники, головний бухгалтер) із зазначенням таких даних: прізвище, ім'я, по батькові, займана посада, освіта, стаж праці, засоби зв'язку (телефон, факс, телетайп, електронна пошта тощо); 6) список і нотаріально засвідчені копії кваліфікаційних посвідчень штатних атестованих працівників емітента; 7) комп'ютерну дискету 3,5 з електронними копіями вказаних документів у форматі, визначеному Державною комісією з ЦП та фондового ринку (ДКЦПФР); діяльність щодо ведення реєстру власників іменних ЦП виконує емітент або реєстратор; див. також **агент із конвертування, андеррайтер, інвестор, посередник, інституції-регулятори та**

органи державно-правового регулювання (державні органи регулювання) ринку цінних паперів; позичальник, субемітент; випуск цінних паперів, депозитарна діяльність, договір про обслуговування випуску/емісії цінних паперів.

"Емітент — інвестор — емітент" ("issuer — investor — issuer"; "эмитент — инвестор — эмитент) — вид позабіржової торгівлі цінними паперами (ЦП), коли угоди купівлі-продажу укладаються між емітентами та інвесторами, що властиво новоствореним ринкам ЦП (зокрема, українському) у випадку недостатньо розвиненого позабіржового посередницького ринку; у випадку, коли в емітентів зосереджуються великі пакети ЦП, випущених ними для розміщення (емітенти є кінцевою ланкою випуску ЦП та одночасно початковою ланкою розміщення ЦП), тобто емітент є готовим у будь-який момент продати ЦП за певною ціною інвесторам або купити свої ЦП як засіб довіри потенційних інвесторів до емітента та його ЦП; див. також **організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами, приватно-дилерська (приватно-пропріетарна) позабіржова торгівля цінними паперами, "через продавця" ("via vendor"), "дилер — інвестор — дилер", "інвестор — інвестор", субемітент.**

Емітувати (to issue; эмитировать) — 1) здійснювати емісію; 2) випускати в обіг гроші і цінні папери (акції, облігації тощо).

Ендосар (endorsement; эндосар) — передача чи продаж номінативної акції іншій особі, коли акціонер повинен розписатися на зворотному боці такої акції, що й означає його відмову від прав держателя цієї акції.

Енергійний (energetic; энергичный) — 1) діяльний; 2) активний; 3) рішучий; 4) повний енергії.

Енергія (energy; энергия) — 1) діяльна сила; 2) наполегливість; 3) рішучість у досягненні поставленої мети.

Ентузіазм (enthusiasm; энтузиазм) — 1) сильне нахнення; 2) захоплення.

Ескалація (escalation; эскалация) — 1) поступове збільшення; 2) поступове посилення; 3) поступове розширення чого-небудь.

"Есквайр" (esquire; "эсквайр") — банк, що здійснює операції з розрахунків за покупки, виконані за допомогою карток, та з видачі готівки за картками; див. також **кредитна картка.**

Ескроу, умовне депонування (escrow; эскроу, условное депонирование) — 1) зберігання у банку на чітко зумовлених і документально затверджених умовах цінностей, що належать двом і більше власникам; 2) умовне депонування грошей у третьої особи на ім'я певної особи (фізичної, юридичної); 3) тристороння угода.

Естимативна (встановлена) вартість (appraised/estimated/assessed value; эстимативная (установленная) стоимость) — орієнтовна чи плановано визначена оцінка нерухомості; її визначають експерти і фахівці (риелтери).

Етап (stage; этап) — 1) окремий проміжок часу; 2) стадія розвитку; 3) фаза; 4) період; 5) етап.

Етикетка (label; этикетка) — мітка (марка, ярлик) на товарі з переліком назви, ціни тощо.

Ефект (effect; эффект) — 1) результат, що досягається за рахунок здійснення різних видів діяльності чи проведення окремих операцій; наприклад, визначається одержанням додаткового доходу, прибутку тощо; 2) дія; 3) засіб; 4) прийом для створення певного враження; див. також **ефект доміно, ефект синергізму (синергізм, синергия), ефективний, "ефективний ринок", ефективний/збалансований інвестиційний портфель, ефективність, ефективність інвестиційного портфеля, ефективність реальних інвестицій.**

Ефект доміно (domino effect; эффект домино) — ланцюгова реакція, що передається від одного об'єкту до іншого подібно до падіння щільно розташованих кісток доміно; наприклад, коли банкрутство одного банку асоціюють з крахом усіх банків і відповідно розпочинається ланцюгова реакція банкрутств інших банків.

Ефект синергізму, синергізм, синергія (synergy; эффект синергизма, синергизм, синергия) — додаткові економічні переваги, що утворюються при успішному об'єднанні підприємств за рахунок ефективного використання їх загального фінансового потенціалу, взаємного доповнення технологій і номенклатури випущеної продукції; зниження рівня операційних затрат за рахунок накладних видатків; розширення реалізації продукції за рахунок використання спільної збутової мережі та інших подібних факторів; використовують для прогнозування потенційного прибутку підприємств, призначених для об'єднання; характеризують парадоксальною формулою: 1 + 1 > 2.

Ефективний (efficient; эффективный) — 1) дійовий; 2) який (що) дає певний ефект (вплив).

"Ефективний ринок" ("efficient market"; "эффективный рынок") — теорія, згідно з якою ринок вважається ефективним, якщо рівень цін на ньому швидко реагує на зовнішню інформацію при вільному і повному доступі до неї.

Ефективний/збалансований інвестиційний портфель (efficient/balanced portfolio; эффективный/сбалансированный инвестиционный портфель) — портфель, що складається з інвестиційних проектів і відповідних фінансових інструментів (переважно — цінних паперів), які повністю відповідають цілям і критеріям його формування, розробленій інвестиційній політиці підприємства (компанії).

Ефективність (efficiency, E., e.; effectiveness; эффективность) — 1) співвідношення показників результату (ефекту) і затрат (або суми ресурсів), використаних для його досягнення; наприклад, для інвестиційної діяльності основним показником результатів є сума зведеного грошового потоку, а затрат — обсяг інвестованого капіталу; 2) продуктивність; 3) коефіцієнт корисної дії.

Ефективність інвестиційного портфеля (portfolio efficiency; эффективность инвестиционного портфеля) — характеристика даного портфеля (як правило, портфеля цінних паперів) за критеріями поточної дохідності/прибутковості чи зростання капіталу при доволіному рівні ризику.

Ефективність реальних інвестицій (efficiency of real investment; эффективность реальных инвестиций) — характеристика різних аспектів дохідності/прибутковості інвестицій, яка оцінюється чотирма основними показниками: 1) чистий зведений дохід/прибуток; 2) індекс дохідності/прибутковості; 3) період окупності; 4) внутрішня норма дохідності/прибутковості.

Є

Євроакція (euroequity, international placement of shares; евроакция) — 1) акція, призначена для обігу на Євrorинку (euroequity); 2) акція, номінал якої виражено в іншій валюті, ніж грошова одиниця країни, у якій її було випущено (euroequity); 3) один із видів випуску і продажу акцій на міжнародних фондових біржах (international placement of shares); див. також **євровалюта**, **єврокліринг**, **єврооблігація**, **європейська валютна одиниця (єкю)**, **Європейська валютна система**, **Євrorинок**, **Євrorинок валюти**, **Євrorинок капіталів**, **Євrorинок кредитів**, **єврочек**.

Євровалюта (eurocurrency; евровалюта) — валюта (єкю, євродолар, єврофранк тощо), у якій підприємства (банки, компанії) тримають свої капітали в іноземних банках; див. також **валютний паритет**, **одиниця обліку (розрахунку)**.

Євровалютний ринок (eurocurrency market; евровалютный рынок) — ринок фінансових активів, що мають номінал в іншій валюті, ніж грошова одиниця країни, у якій їх було випущено.

Єврокліринг (euroclearing; евроклиринг) — 1) міжнародна компенсаційна система; 2) система інвестицій, створена з метою скорочення переміщення матеріальних цінностей, зокрема коли біржову операцію завершують письмовим підтвердженням, а власне вручення матеріальних цінностей стає не обов'язковим; див. також **"есквайр"**.

Єврооблігація (eurobond; еврооблигация) — 1) облігація у євровалюті, випущена на Євrorинок; 2) облігація, номінал якої виражено в іншій валюті, ніж грошова одиниця країни, у якій її було випущено; 3) міжнародна облігація (звичайна або конвертована), яку випускає держава чи корпоративна організація європейської країни.

Європейська валютна одиниця, ЕКЮ, екю, євро (European Currency Unit, ECU, еси; европейская валютная единица, ЕКЮ, екю, евро) — регіональна міжнародна валютна одиниця, яку з 1979 року використовують країни-учасниці Європейської економічної системи (ЄЕС): її складовими є відповідний відсоток/процент кожної національної валюти (наприклад, частка німецької марки складає 34,4%); має міжнародну кредитну основу; обіг як готівкової грошової одиниці розпочався 1 січня 1999 року; див. також **валютний паритет**, **євровалюта**, **СПЗ (спеціальні права запозичення, SDR)**.

Європейська валютна система (European Monetary System, EMS; Европейская валютная система) — економічно-організаційна форма стосунків Європейського співтовариства (ЄС, ЕУ) у валютній сфері, що

має за мету забезпечити стале співвідношення курсів національних валют країн-учасниць; див. також **валютний паритет**, **євровалюта**, **європейська валютна одиниця (єкю)**, **СПЗ (спеціальні права запозичення, SDR)**.

Європейський опціон (European/European-style option; европейский опцион) — опціон, що можна виконати тільки на дату виконання, вказану у договорі/контракті; див. також **американський опціон**.

Євrorинок (Euromarket; Еврорынок) — міжнародний ринок валюти і капіталів, на якому угоди здійснюють відносно іноземної валюти; не обмежується територією Європи, фактично є світовим ринком.

Євrorинок валюти, валютний Євrorинок (Euromoney market; Еврорынок валюты, валютный Еврорынок) — міжнародний ринок валюти, де укладають угоди у вигляді короткострокових (до 18 місяців) вкладів у євровалюті; не обмежується територією Європи, фактично є світовим ринком.

Євrorинок капіталів (Eurocapital market; Еврорынок капиталов) — міжнародний фінансовий ринок, на якому перебувають в обігу (купують і продають) середньострокові і довгострокові (не менше 18 місяців) цінні папери у євровалюті; не обмежується територією Європи, фактично є світовим ринком.

Євrorинок кредитів (Eurocredit market; Еврорынок кредитов) — міжнародний фінансовий ринок кредитів (строком від 5 до 10 років) у євровалюті; не обмежується територією Європи, фактично є світовим ринком.

Єврочек (eurocheque, eurocheck амер., ЕС; еврочек) — міждержавна система уніфікованих чеків, аналогічна до системи кредитних карток; не обмежується територією Європи, фактично є світовим ринком.

Ж

"Живі" оборотні активи ("living" current assets; "живые" оборотные активы) — найбільш ліквідна частина оборотних активів, яка забезпечує покриття поточних фінансових зобов'язань підприємства; вони є різницею між загальною сумою оборотних активів і сумою запасів товарно-матеріальних цінностей усіх видів, що входять до їх складу.

Жиро, індосамент, передавальний напис (endorsement/indorsement; жиро, индоссамент, передаточная надпись) — особливий (спеціальний) передавальний запис на звороті цінного паперу (векселя, чека тощо) або на додатковому аркуші (див. **алонж**), чим засвідчує перехід права за цим документом до іншої особи; див. також **бланковий індосамент**, **обмежений індосамент**, **представницький індосамент**, **індосант (жирант, наступний векселедержатель)**, **індосат (жират, останній векселедержатель)**, **індосація**.

Жирант, індосант, наступний векселедержатель (endorser/indorser; жирант, индоссант, последующий векселедержатель) — 1) особа, яка здійснила індосамент; 2) особа, яка володіє векселем і здійснила

передавальний напис (індосамент); 3) акцептант, векселедавець.

Жират, індосат, останній векселедержатель (endorsee/indorsee; жират, индоссат, последний векселедержатель) — 1) особа, на користь якої переведено цінний папір (вексель, чек тощо) за передавальним написом (індосаментом); 2) особа, яка одержує вексель за індосаментом та яка має усі права, що випливають з векселя.

Жирочек (girocheque; жирочек) — чек, який містить наказ чекодавця банку про перерахування з рахунку чекодавця на рахунок чекодержувача певної грошової суми; використовують для безготівкових розрахунків тільки у межах одного банку.

Житловий банк, банк житлового будівництва (housing bank; жилищный банк, банк жилищного строительства) — банк, що спеціалізується у кредитуванні і фінансуванні житлового будівництва; див. також **фінансова інституція житлового будівництва**.

Життєвий цикл галузі (industry life cycle; жизненный цикл отрасли) — загальний період часу від початку зародження галузі до завершення її існування (у випадку випуску продукції, на яку суттєво впливає розвиток науково-технічного прогресу) або до настання "остаточної зрілості" (у випадку випуску продукції, яка постійно має попит); у теорії життєвого циклу розрізняють 5 основних етапів: 1) "народження", 2) "зростання", 3) "розширення", 4) "зрілість", 5) "спад" або "остаточна зрілість"; в інвестиційній діяльності згадані етапи зв'язані з оцінкою інвестиційної привабливості окремих об'єктів реального чи фінансового інвестування, з галузевою диверсифікацією інвестиційної діяльності.

Життєвий цикл інвестицій (investment life cycle; жизненный цикл инвестиций) — загальний період від початку вкладання коштів у реальний інвестиційний проект до наступного інвестування у діючий об'єкт; у теорії життєвого циклу інвестицій розрізняють 2 основні етапи: 1) період інвестування до початку експлуатації об'єкту, 2) період експлуатації нового об'єкту до початку наступного інвестування (для його реконструкції чи технічного переоснащення).

Життєвий цикл підприємства/компанії (company life cycle; жизненный цикл предприятия/компания) — загальний період часу від початку діяльності підприємства до природного припинення його існування чи відродження на новій основі (з новим складом власників і керівництва, з принципово новою продукцією, технологією тощо); у теорії життєвого циклу підприємства/компанії розрізняють 6 основних етапів його розвитку: 1) "народження"; 2) "дитинство"; 3) "юність"; 4) "рання зрілість"; 5) "остаточна зрілість"; 6) "старість"; залежно від етапу життєвого циклу обирається стратегічна модель розвитку підприємства і формується політика, яка найкраще відповідає можливостям цього розвитку.

Жюрі (jury, judges, adjudicators; жюри) — 1) група спеціалістів, яка вирішує питання про присудження премій, нагород та ін. на конкурсах, змаганнях тощо (**jury**); 2) *юр.* колегія присяжних для вирішення підсудності даної справи чи для винесення судового вердикту (рішення, ухвали).

З

"З обмеженою відповідальністю" (without our guarantee/liability; "с ограниченной ответственностью") — означає, що особа, яка підписує боргове зобов'язання, вексель чи інший подібний документ, включає пункт і спирається на нього як на підставу, що обмежує відповідальність даної особи.

"За винятком інкасових операцій ..." (subject to collection; "за исключением инкассовых операций ...") — означає, що банк має право відмовитися від оплати чеку або іншого платіжного документа, якщо у нього виникли труднощі з оплатою платіжних документів, що надійшли раніше.

Забезпечені облігації (secured bonds; обеспеченные облигации) — облігації, емітент яких гарантує в умовах випуску виконання своїх зобов'язань щодо їх погашення (вчасного повернення суми боргу і виплати доходів за ними); наприклад, у випадку, коли емітентом є держава чи місцеві органи влади, то вважається, що облігації, випущені ними, є забезпеченими (навіть тоді, коли про це не зазначено в умовах випуску), оскільки ймовірність їхнього банкрутства чи зникнення є доволі малою, а можливості таких емітентів є достатніми — вони володіють майном, природними ресурсами, мають постійні джерела грошових надходжень у вигляді податків, мита тощо; див. також **незабезпечені облігації**.

Заборона, блокування (blocked period; блокирование, запрет) — 1) скасування органами державної влади та управління права власників банківських рахунків розпоряджатися цими рахунками; 2) проміжок часу, впродовж якого власники не можуть вільно розпоряджатися своїми акціями (наприклад, коли акції є гарантією при укладанні певної угоди тощо).

Завдаток (earnest money; задаток) — сума, яку одержує продавець у момент підписання договору/контракту; як правило, ця сума складає 10-15 % загальної вартості договору /контракту; якщо покупець розриває договір/контракт, то він втрачає ці гроші; якщо продавець розриває договір/контракт, то він повертає цю суму у подвійному розмірі як неустойку.

"Завершення" (perfection амер.; "завершение") — дії, шляхом яких кредитор одержує пріоритетне право на заставу відносно інших сторін, які висувають вимоги до заставленого майна; наприклад, шляхом письмового засвідчення старшинства прав заставодержателя; див. також **"автоматичне завершення"**, **"завершення через володіння"**, **рестрація застави**, **генеральна застава**, **завірена застава**, **застава**, **заставна (боргова) заява**, **заставний кредит**, **іпотечна застава**, **неринкова застава**, **ринкова застава**, **умовно фіксована застава**, **гарантія**, **невіддільні аксесуари**, **положення про заставні операції**, **реалізація застави**, **фонди "третіх осіб"**.

"Завершення через володіння" (perfection by (taking) possession амер.; "завершение через владение") — одержання кредитором пріоритетних прав відносно застави (заставного майна) шляхом фізичної передачі його боржником.

Завірена застава (registered lien/charge; заверенный залог) — зареєстроване заставне право, коли пред-

мет, який є заставою, не передають кредиторю, оскільки останньому вручено відповідно оформлене заставне свідоцтво.

Загальна/генеральна довіреність (blanket assignment; общая/генеральная доверенность) — документ про передавання третій особі всіх прав; наприклад, на користування майном, стягування теперішніх і майбутніх боргів тощо; див. також **бенефіціар, бланкова довіреність (на пред'явника), довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, цедент, цесіонарій (правонаступник), цесія**.

Загальна заборгованість підприємства (total debt; общая задолженность предприятия) — сумарна заборгованість підприємства, що визначають як суму заборгованості за кредитами, по заробітній платі та іншим нарахуванням, кредиторської заборгованості та інших боргових зобов'язань; див. також **коєфіцієнт боргу (коєфіцієнт заборгованості)**.

Загальний партнер (general partner; общий партнёр) — учасник товариства, який повністю несе відповідальність за його боргами; див. також **партнер з обмеженою відповідальністю (товариш-вкладник)**.

Загальні резерви банку (general provisions; общие резервы банка) — резерви, що створює банк для покриття майбутніх і можливих втрат; як правило, їх встановлюють у відсотках/процентах від загальної суми кредитів.

Загальні резерви для покриття збитків за позиками (general loan loss provisions; общие резервы для покрытия убытков по ссудам) — резерви, що створюють у цілому для позикового портфеля з метою покриття можливих збитків при наданні позик.

Задекларований капітал (share capital; shareholder's equity, SE; амер. capital stock, CS; joint stock, jnt stk, jnt. stk.; декларированный капитал) — 1) капітал акціонерного товариства (АТ), зазначений у його Статуті; 2) оголошений акціонерний капітал.

Задовільна поставка (good delivery; удовлетворительная поставка) — даний вираз означає, що представлений товар (вироби, цінні папери, золото і дорогоцінні метали тощо) відповідають умовам контракту або біржі; див. також **незадовільна поставка**.

Задоволення зустрічних замовлень (satisfaction of counter-orders; удовлетворение встречных заказов) — один з трьох способів торгівлі цінними паперами на Українській фондовій біржі (УФБ); процедура є наступною: акції, які реалізують через виконання зустрічних замовлень, обов'язково вносять до біржового бюлетеня, причому не раніше, ніж за 2 дні до початку торгів, і не пізніше, ніж за 1 годину до початку торгів, щоб поточні зміни у поданих замовленнях і нові замовлення було внесено до цього бюлетеня як доповнення; виконання (задоволення) зустрічних замовлень здійснюється за курсовою ціною акцій, яка попередньо зазначена у зареєстрованій угоді купівлі-продажу; воно здійснюється без винесення даних акцій на аукціонні торги “з голосу” чи на комп'ютерні торги; див. також **аукціонні торги “з голосу”, комп'ютерні торги, зустрічні замовлення**.

Заклад, застава (collateral, collat.; залог) — спосіб

забезпечення кредитних зобов'язань; предметом закладу/застави є майно, майнові права інші матеріальні цінності; див. також **генеральна застава, завірена застава, заставна (боргова) заява, заставний кредит, іпотечна застава, неринкова застава, ринкова застава, умовно фіксована застава, гарантія, невіддільні аксесуари, положення про заставні операції, реалізація застави, фонди “третіх осіб”**.

Законні (легальні) резерви (legal reserves; законные (легальные) резервы) — частина капіталу підприємства (компанії), що утворюється, як правило, з відрахувань із прибутку.

Закрита економіка (closed economy; закрытая экономика) — економіка, що має відносно замкнутий фінансово-господарський оборот, який обслуговує національна валюта при невеликих зовнішньоекономічних зв'язках.

Закрита корпорація (closed corporation; закрытая корпорация) — корпорація, що є закритим акціонерним товариством (ЗАТ).

Закрите АТ (ЗАТ), акціонерне товариство (АТ) закритого типу (close-ended joint-stock/stock company, амер. close-ended corporation; закрытое АО, акционерное общество (АО) закрытого типа, ОАО) — 1) АТ, акції якого можуть купуватися і продаватися в обмеженому колі осіб або взагалі не підлягають вільному розміщенню; 2) АТ, акції якого розміщуються серед його засновників і не випускаються на умовах подальшого вільного обігу, тобто неможливим є наступне після випуску відчуження акцій на користь інших акціонерів або третіх осіб без згоди чи дозволу керівних органів АТ, визначених за його Статутом; **акції ВАТ**: 1) не випускаються для широкого кола інвесторів; 2) є необіговими; 3) є предметом угод на акціонерному ринку (тільки при наявності згоди емітента, його керівного органу); 4) можуть використовуватися як предмет застави (тільки за наявності згоди емітента, його керівного органу); див. також **акціонерне товариство (АТ); відкрите АТ, акціонерне товариство (АТ) відкритого типу, ВАТ; будівельне товариство, корпоратизація**.

Закрите зберігання (sealed safe custody account; закрытое депонирование) — зберігання цінностей клієнта у банку, які не використовуються останнім як капіталовкладення; див. також **депонування**.

“Закрити книги” (close the books; “закрыть книги”) — завершити відображення операцій у бухгалтерському обліку за певний період.

Закритий випуск акцій (private/close-ended issue of shares, close-ended stock issue; закрытый выпуск акций) — один з видів випуску акцій, який визначається тим, що емітент пропонує свої акції для продажу не всім потенційним інвесторам, а певній їх групі; **закритий випуск акцій означає**, що: 1) емітент знає заздалегідь, хто з потенційних інвесторів стане його акціонерами; 2) акції закритого випуску перебувають в обмеженому обігу або взагалі поза обігом; див. також **відкритий випуск акцій**.

Закритий інвестиційний фонд (close-ended investment fund; закрытый инвестиционный фонд) — 1) інвестиційний фонд, створений на визначений період часу для здійснення розрахунків за інвестиційними сер-

тифікатами тільки після закінчення строку/терміну, зазначеного в умовах випуску; **особливості**: 1) випускає власні цінні папери (інвестиційні сертифікати) на одноразовій основі; 2) не виконує постійного (за першою вимогою власника) погашення інвестиційних сертифікатів; 3) його інвестиційні сертифікати купуються-продаються на вторинному ринку ЦП (включаючи біржовий) і відповідно погашаються; 2) інвестиційний фонд з обмеженою кількістю учасників (частин); див. також **взаємний фонд (відкрита інвестиційна компанія), відкритий інвестиційний фонд, власні фонди, “збалансований фонд”, інвестиційний фонд, колективний фонд, МВФ, мікс-фонд, федеральні фонди, фонд капіталовкладень, фонд погашення (викупний фонд), фонди, фонди “третіх осіб”; фондова біржа, фондовий ринок (ринок цінних паперів), фондові операції банків, фондвідадача**.

Закритий облік (close-ended accounting; закрытый учёт) — фундаментальний принцип, який використовується у роботі держателів рахунків і Центрального депозитарію цінних паперів, згідно з яким кількість цінних паперів, записаних у кредит рахунків учасників (клієнтів), повинен дорівнювати кількості цінних паперів, яка записана у дебет рахунку емітента (рахунку в цінних паперах у Центральному депозитарії), щоб переконатися, чи не було створено фіктивних цінних паперів.

Закриття (closing; закрытие) — підведення підсумків балансу (фінансового звіту).

Зала фондової біржі, операційна зала (зал фондовой биржи, операционный зал) — приміщення фондової біржі, в якому здійснюються біржові операції з цінними паперами.

Залучені/привернені джерела (формування) інвестиційних ресурсів (outside sources of investment; привлечённые источники (формирования) инвестиционных ресурсов) — грошові засоби та інше майно, залучене/привернене для реалізації інвестиційного портфеля на пайовій або акціонерній основі.

Заощадження (економія) видатків (economies of scale; сбережение (экономия) издержек) — заощадження (економія), що виникає у зв'язку зі збільшенням обсягів підприємництва.

Заперечна (негативна) звірка (negative confirmation; отрицательная сверка) — випадок звірки банківських даних, коли звітні та облікові дані банку (чи аудитора банку) не збігаються з даними клієнта; для цієї звірки необхідною є документована відповідь клієнта; див. також **позитивна звірка; конфірмація**.

Заповідальний траст (testamentary trust; завещательный траст) — траст на передавання успадкованого майна від померлого не безпосередньо спадкоємцям, а розпоряднику, який у подальшому здійснює операції з майном в інтересах згаданих спадкоємців; див. також **майновий траст**.

Заправлена ціна, заправлений курс (asked; запрашиваемая цена, запрашиваемый курс) — ціна з боку продавця; див. **курс акцій**.

Запродажна емісія (sale issue; запродажная эмиссия) — нова емісія, розповсюдження якої на ринку завершується ще до оголошення ставки на неї.

Зареєстрований акціонер (registered shareholder/stockholder, shareholder of record, амер. stockholder of record; зарегистрированный акционер) — акціонер, чиє ім'я зареєстровано в книгах компанії-емітента.

Зареєстрований представник (stockbroker, registered representative амер.; зарегистрированный представитель) — 1) виконавчий співробітник брокерської фірми, який працює з індивідуальними клієнтами по операціям з цінними паперами; 2) агент з продажу послуг брокерської фірми; його реєструє і видає ліцензію Комісія з цінних паперів та фондовому ринку; див. також **роздрібний брокер**.

Засвідчений чек (certified cheque (амер. check); удостоверяющий чек) — чек, за яким банк засвідчує, що суму для його покриття зарезервовано на рахунку клієнта, який виписав чек, підпис клієнта є справжнім та оплату чеку гарантує банк.

Засвідчення чеку (certification of cheque (амер. check); удостоверение чека) — банк засвідчує на чеку наявність грошових коштів на рахунку клієнта і справжність підпису клієнта на даному чеку.

Засновник (founder; учредитель) — основоположник підприємства (компанії) або один із них, який вніс певну суму капіталу для початку діяльності підприємства (компанії).

Засновник акціонерного товариства (АТ) (joint-stock/stock company founder, founder of joint-stock/stock company corporation, founder of the corporation; основатель акционерного общества (АО)) — особа (фізична, юридична), яка стала власником акцій даного АТ або передплатила їх на початку установчої діяльності (до моменту державної реєстрації АТ) і взяла участь в установчих зборах; див. також **акціонер, учасник акціонерного товариства (АТ)**.

Засновницькі акції (founder's/incorporator's stock; основательские акции) — акції, які розподіляються між засновниками акціонерного товариства і надають їм певні переваги — додаткову кількість голосів на Загальних зборах акціонерів, першочергове право на одержання акцій при їх додатковому випуску тощо.

Застава1, заклад (pledged collateral, collat.; залог1) — один із засобів забезпечення заставодержателем (кредитором, позичальником) зобов'язань майном, яке може бути продане з аукціону або передане іншим кредиторам для виконання зобов'язань у разі невиконання заставодавцем (боржником) взятих зобов'язань; при цьому право власності не передають, а при потребі, у випадку відчуження, встановлюють у судовому порядку згідно з чинними законодавством; див. також **викупна вартість; генеральна застава, завірена застава, застава2, заставна (боргова) заява, заставний кредит, іпотечна застава, неринкова застава, ринкова застава, умовно фіксована застава; гарантія, невіддільні аксесуари, підконтрольність застави, положення про заставні операції, реалізація застави, реєстрація застави, фонди “третіх осіб”**.

Застава2 (collateral bonds; залог2) — боргові зобов'язання, які гарантує будь-яка застава.

Заставна (боргова) заява (filing statement амер.; за-

логовое (долговое) заявление — документ (боргова заява), що засвідчує реєстрацію застави у присутності представника держави; здійснюються шляхом укладання особливого боргової заяви у присутності представника держави; див. також **“автоматичне завершення”, “завершення”, “завершення через володіння”, реєстрація застави.**

Заставний кредит (indirect mortgage loan; залоговий кредит) — іпотечний кредит, для якого як застава виступають іпотечні сертифікати або орендні договори (зобов'язання).

Застереження (notice, warning; предупреждение) — вказівка (побажання, попередження), що містять накази клієнтів біржовим брокерам: **основні види:** 1) “виконати або відмінити”; 2) “виконати негайно або відмінити”; 3) “дійсно на один день”; 4) “діяти на свій розсуд”; 5) “із захистом інтересів”; 6) “на момент відкриття”; 7) “на момент закриття”; 8) “найбільш (максимально) сприятливі умови”; 9) “тільки у повному обсязі”; 10) “ціну не знижувати (підвищувати)”; див. також **прискорюючі застереження, спільно-ючі застереження; ринковий наказ; “виконати або відмінити”, “виконати негайно або відмінити”, “дійсно на один день”, “діяти на свій розсуд”, “із захистом інтересів”, “на момент відкриття”, “на момент закриття”, “найбільш (максимально) сприятливі умови”, “тільки у повному обсязі”, “ціну не знижувати (підвищувати)”.**

Застосовуваний курс (margin price; применяемый курс) — курс, за яким біржовий агент виконує відповідну вказівку клієнта щодо купівлі-продажу цінних паперів (акцій, облігацій).

Застосування видів транспорту (применение видов транспорта) — одна з умов ІНКОТЕРМС, яка поділяється на 4 групи: 1) довільний вид транспорту: **CIP** (... named place of destination) — Carriage and Insurance Paid to (... named place of destination) — перевезення і страхування сплачено до (... вказано місце призначення); **CPT** (... named place of destination) — Carriage Paid To (... named place of destination) — перевезення сплачено до (... вказано місце призначення); **DAF** (... named place of destination) — Delivered At Frontier — поставлено на кордон (... вказано місце призначення); **DDP** (... named place of destination) — Delivered Duty Paid (... named place of destination) — поставлено, мито сплачено (... вказано місце призначення); **DDU** (... named place of destination) — Delivered Duty Unpaid — поставлено, мито не сплачено (... вказано місце призначення); **EXW** (... named place of destination) — **Ex Works** (... named place of destination) — франко-завод (... вказано місце призначення); **FCA** (... named place of destination) — Free Carrier (... named place of destination) — франко-перевізник (... вказано місце призначення); 2) водний вид транспорту (морський і річковий): **CFR** (... named port of destination) — Cost and Freight (... named port of destination) — вартість і фрахт (... вказано порт призначення); **CIF** (... named port of destination) — Cost, Insurance and Freight (... named port of destination) — **СІФ** (... вказано порт призначення), вартість, страхування і фрахт (... вказано порт призначення); **DEQ** (... named port of destination) — Delivered Ex Quay (... named port of destination) — поставлено франко-причал (... вказано порт призначення); **DES** (... named port of destination) — Delivered Ex Ship (... named port of destination) — поставлено франко-

судно (... вказано порт призначення); **FAS** (... named port of shipment) — Free Alongside Ship (... named port of shipment) — **ФАС** (... вказано порт відвантаження), франко-вздовж борту судна (... вказано порт відвантаження); **FOB** (... named port of shipment) — Free On Board (... named port of shipment) — **ФОБ** (... вказано порт відвантаження), франко-борт (... вказано порт відвантаження); 3) залізничний вид транспорту: **FCA** (... named place) — Free Carrier (... named place) — франко-перевізник (... вказано місце); 4) повітряний вид транспорту: **FCA** (... named place) — Free Carrier (... named place) — франко-перевізник (... вказано місце); див. також **обов'язки продавця, умови поставки, фрахтові умови.**

Застрахований/страховий інвестиційний ризик (insured investment risk; застрахованный/страховой инвестиционный риск) — ризик, який страхує особа (фізична, юридична) як інвестор; **зовнішнє страхування** здійснює страхова компанія-страхувач; **внутрішнє страхування** здійснюють з допомогою хеджування, створення спеціальних страхових резервів (наприклад, резервного фонду); див. також **гарантія ризику інвестицій (ГРІ).**

Затрати (costs; expenditure, expend.; expenses, exes, exps; затраты, издержки, расходы) — видатки, виражені у грошовій формі, які несе підприємство у процесі здійснення своєї господарської діяльності; за своїм характером ці затрати поділяють на два основних види: 1) **поточні (операційні)**, які поділяються на **постійні** і **змінні**, що стосуються видатків виробництва, видатків обігу, податкових і митних платежів тощо; 2) **довгострокові (інвестиційні)**, які пов'язані з капітальними вкладеннями, придбанням довгострокових фінансових активів тощо.

Затратний бюджет (deficit spending; затратный бюджет) — економічна політика, що ґрунтується на бюджетному дефіциті.

Захисний варіант портфеля (defended/defensive portfolio case; защитный вариант портфеля) — портфель цінних паперів, створений з метою забезпечення безпеки інвестицій та одержання сталого прибутку; як правило, такі цінні папери мають гарну репутацію, а ціни на них зазнають найменших коливань.

Захисна стратегія створення філій банку (defensive branching; защитная стратегия создания филиалов банка) — стратегія створення філій, що полягає у зосередженні мережі філій біля основного місцезнаходження банку з метою підтримки власної депозитної бази (залучення вкладів тощо); див. також **стратегія створення філій банку для забезпечення переваги, стратегія створення філій банку для розширення присутності на ринку.**

Захист вкладів/депозитів (deposit protection; защита вкладов/депозитов) — повне або часткове відшкодування втрат вкладників при неможливості для банку виконати свої зобов'язання з виплати вкладу/депозиту.

Захищені акції (defensive stock; защищенные акции) — акції, які є достатньо надійними, мають високу рентабельність, стабільний біржовий курс та усталену кон'юнктуру на ринку цінних паперів (ЦП).

“Західний рахунок”, роздільний рахунок (“western

calculation/settling”, separate calculation/settling: “западный счёт”, раздельный счёт) — один з принципів діяльності емісійних синдикатів банків, який є поширенішим (наприклад, у США) і полягає у тому, що всі члени синдикату несуть розподілену відповідальність у межах своєї участі у даному синдикаті та виділеної їм частки випуску цінних паперів (ЦП); див. також **“східний рахунок”, нероздільний рахунок.**

Заявка (application, application blank/form; заявка) — спеціальний бланк, який заповнюється при пропозиції цінних паперів до продажу; див. також **заявка з граничним курсом, заявка “За курсом дня”.**

Заявка з граничним курсом (application with limit/too/utmost rate; заявка с предельным курсом) — біржова заявка, у якій зазначено граничний курс купівлі чи продажу; у випадку заявки на продаж це означає, що інвестор відмовляється продати цінні папери нижче зазначеного курсу; у випадку заявки на купівлю це означає, що подавець заявки відмовляється купити цінні папери дорожче зазначеного курсу; див. також **заявка, заявка “За курсом дня”.**

Заявка “За курсом дня” (application “by day's rate”; **заявка “По курсу дня”)** — біржова заявка, в якій не зазначено граничний курс купівлі чи продажу; подавець заявки бажає, щоб її було виконано незалежно від визначеного курсу котирування; якщо під час біржових торгів було визначено будь-який курс, то заявка “За курсом дня” виконуються першочергово; див. також **заявка, заявка з граничним курсом.**

Збалансований/ефективний інвестиційний портфель (balanced/efficient portfolio; сбалансированный/эффективный инвестиционный портфель) — портфель, що складається з інвестиційних проектів і відповідних фінансових інструментів (переважно — цінних паперів), які повністю відповідають цілям і критеріям його формування, розробленій інвестиційній політиці підприємства (компанії).

“Збалансований фонд” (balanced fund; “сбалансированный фонд”) — взаємний фонд, об'єктами вкладень якого є звичайні і привілейовані акції та облігації; ризик вкладень розподіляють за галузевою та регіональною ознаками, видами цінних паперів тощо.

Зберігач (custodian; хранитель) — 1) фізична особа, яка зберігає цінності; 2) агент, який здійснює у трасті зберігання цінностей, інкасування доходів, готус звітність і виконує за дорученням розпорядника трасту операції з майном (не відповідає за управління портфелем активів); 3) вид учасників ринку цінних паперів (ЦП), які займаються депозитарною діяльністю; ними можуть бути 1) комерційні банки (випуск та обіг ЦП; причому дозвіл на здійснення депозитарної діяльності комерційним банкам надає ДКЦПФР за погодженням з НБУ); 2) торговці ЦП (брокери, дилери), які надають послуги відповідно до угод, укладених з власниками ЦП (операції з депонованими ЦП, здійснення іншої депозитарної діяльності, пов'язаної з обігом ЦП, за винятком клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП); **в Україні:** у Статутному фонді зберігача частка іншого зберігача чи торговця ЦП, інвестиційної компанії, страхової компанії та іншого інституційного інвестора не може перевищувати 5%; **функції:** 1) відповідальне зберігання та облік ЦП (сертифікатів ЦП); 2) облік прав власності

на ЦП; 3) мають право на депонування (знерухомлення) у власних сховищах ЦП (сертифікатів ЦП), випущених у паперовій (документарній) формі і забезпечення їх подальшого обігу у непаперовій (електронній) формі у вигляді записів на “депо”-рахунках (рахунках ДЕПО); 4) ведення “депо”-рахунків; 5) надання депонентам виписок з “депо”-рахунків та інформації про ЦП, одержаної від емітентів і реєстраторів; 6) повертання депоненту його ЦП у випадку припинення дії депозитарного договору внаслідок ліквідації зберігача чи анулювання дії дозволу на проведення останнім депозитарної діяльності; може виконувати й інші функції, які супроводжують депозитарну діяльність: 1) передавати інформацію, пов'язану з правами власності на ЦП, від реєстратора до депонентів і навпаки; 2) одержувати доходи за ЦП, які в них зберігаються, з подальшим їх переведенням за дорученням депонентів на розрахункові рахунки останніх; 3) вести облік обтяження ЦП депонентів зобов'язаннями, а також їх припинення; 4) за договором з емітентом вести реєстр власників іменних ЦП, за винятком ЦП, за якими вони (зберігачі) виступають номінальними депонентами (але номінальними депонентами тощо; повинен мати дозвіл на зберігання та обслуговування обігу ЦП та операцій емітента з ЦП на рахунках у ЦП як щодо тих ЦП, що належать йому, так і тих, що він зберігає відповідно до договору про відкриття рахунку у ЦП; при цьому зберігач не може вести реєстр власників ЦП, щодо яких він здійснює угоди; у випадку одержання зберігачем дозволу на ведення реєстрів іменних ЦП йому заборонено здійснювати будь-які операції з ЦП, реєстр власників яких він веде, крім операцій реєстратора за договором з емітентом; зберігач не може бути інвестиційним керуючим депонента, який є інституційним інвестором; **зберігачі і депозитарії:** 1) можуть вести реєстри власників іменних ЦП (при наявності відповідного дозволу), причому ведення реєстрів власників іменних ЦП є виключним видом господарювання суб'єктів підприємницької діяльності, тому не може поєднуватися з іншими видами діяльності, крім депозитарної; 2) не мають права без відповідного доручення укладати угоди щодо ЦП, які належать депоненту і зберігаються у них на рахунках у ЦП, у власних інтересах або в інтересах третіх осіб; 3) не зобов'язані надавати власникам ЦП документи (сертифікати, купони тощо) для реалізації відповідних прав власності при проведенні емітентом операцій з ЦП, якщо інше не передбачено договором; зберігання ЦП та облік прав власності на них здійснюють на підставі договору про відкриття рахунку у ЦП, який укладає власник ЦП з обраним ним зберігачем; депозитарного договору, який укладає зберігач з депозитарієм, або договору про обслуговування випуску ЦП, який укладає емітент з обраним ним депозитарієм; договори про відкриття рахунку у ЦП, депозитарні договори і договори про обслуговування випуску ЦП повинні відповідати вимогам типових договорів, затверджених Комісією з ЦП (в Україні — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, ДКЦПФР); договір про відкриття рахунку у ЦП, випущених у документарній формі, визначає: 1) спосіб зберігання ЦП (колективний або відокремлений); 2) умови ведення рахунку власника ЦП; 3) порядок проведення операцій емітента; 4) порядок надання облікової і фінансової інформації зберігачем; 5) умови оплати зберігача тощо; для обліку ЦП, депонованих власником згідно з договором про відкриття рахунку у ЦП, зберігач відкриває на його ім'я рахунок у ЦП, на якому облікують права власності на ЦП, що належать депоненту, а також обмеження щодо даних

ЦП депонента: депозитарії можуть одержувати від емітента безпосередньо на свій рахунок доходи з ЦП для наступного перерахування їх зберігачам; зберігач зобов'язаний у встановлений договором строк/термін зараховувати зазначені доходи на грошові рахунки власників ЦП; ці доходи не є доходами депозитарію і не підлягають оподаткуванню у складі доходів депозитарію; при виконанні клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП між зберігачами, а також при проведенні операцій емітента, зміни на рахунках у ЦП і на грошових рахунках вносять одночасно; оплата послуг зберігача провадиться за тарифами, встановленими самим зберігачем (максимальний розмір тарифів встановлює ДКЦПФР за погодженням з Антимонопольним комітетом України (АМКУ); див. також **депозитарій цінних паперів, локальний депозитарій**.

“Збирач депозитів” (gatherer of deposits; “собиратель депозитов”) — особа (фізична, юридична), яка залуцає вклади/депозити.

Збитки (losses; убытки) — незворотно втрачені кошти, цінні папери, майно тощо.

Збільшення капіталу (capital increase; увеличение капитала) — операція, спрямована на збільшення капіталу акціонерного товариства (АТ).

Зведений рейтинг (composite rating *амер.*; сводный рейтинг) — узагальнена рейтингова оцінка банку за системою “КЕМЕЛ”.

Звичайна акція (equity, ordinary share, *орд.* *амер.* common stock, **CS; обыкновенная/ординарная акция)** — 1) акція, власникові якої належить тільки один голос на Загальних зборах акціонерів, дивіденд на яку не є фіксованим (тобто розмір є змінним, і вчасність його виплати не гарантує емітент (АТ), а користування іншими майновими і немайновими правами здійснюється у порядку, однаковому для усіх акціонерів (крім тих, хто є власниками привілейованих акцій; як правило, дивіденди за нею виплачують в останню чергу (зокрема, після виплати дивідендів за привілейованими акціями) і при одержанні емітентом (АТ) достатньої кількості чистого прибутку; при ліквідації АТ її власник в останню чергу одержує пропорційну частку майна емітента, а саме після розрахунку останнього з державою, кредиторами, працівниками АТ і власниками привілейованих акцій; 2) термін, який використовується як протиставлення привілейованій акції; див. також **капітал держателів звичайних акцій, привілейована акція: “дохід на акцію”, “первинний/основний прибуток на акцію” (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію**.

Звичайні облігації (common bonds; обыкновённые облигации) — облігації, які гарантує тільки загальний кредит (пасив) підприємства (АТ) і не мають за собою ніякого майна як гарантії виконання зобов'язань за ними; див. **облігація**.

Звільнення від банкрутства (discharge of bankruptcy *амер.*; освобождение от банкротства) — одна з можливих ухвал суду у справах про банкрутство, що полягає у звільненні боржника (дебітора) від зобов'язань перед позикодавцями (кредиторами).

Звірка банківських даних (confirmation; сверка бан-

ковских данных) — звірення звітних та облікових даних банку з даними клієнта; див. також **звірка платіжних документів, негативна (заперечлива) звірка, позитивна звірка**.

Звірка платіжних документів (batch proof; сверка платёжных документов) — система перевірки платіжних документів, яка полягає у підборі документів з дебету рахунків та окремо з кредиту, підведення підсумків і співставлення одержаних результатів між собою; див. також **звірка банківських даних**.

Звітний (податковий) період (tax period under review; отчётный (налоговый) период) — проміжок часу (період), за який платник податку зобов'язаний проводити розрахунки податку та сплачувати його до бюджету; див. також **податок**.

Зворотна боніфікація (reverse bonification; обратная бонификация) — скидка з ціни, якщо якість товару виявиться нижчою від обумовленої в угоді (договорі); див. також **боніфікація, бонус**.

Зворотний вексель, рекамбіо, ретратта (reverse bill; обратный вексель, рекамбио, ретратта) — 1) вимога до однієї із зобов'язаних за векселем осіб, що пред'являє особа, яка оплатила опротестований вексель, про відшкодування їй внесеної суми та про сплату процентів пені і видатків за протестом; 2) рахунок банку клієнту на відшкодування видатків, пов'язаних із протестом векселя, прийнятого на інкасо; див. також **вексель, камбіо, інкасо, протест векселя**.

Зловживання службовим становищем (the abuse of (official) power; злоупотребление служебным положением) — використання для себе чи на рахунок третьої особи інформації про біржовий ринок, одержаної з використанням службового становища чи зв'язків.

Змінний бюджет (variable budget; переменный бюджет) — бюджет підприємства чи його підрозділу, характерний тим, що частина видатків і доходів є змінними величинами, інша частина — постійними; див. також **фіксований бюджет**.

Змінні оперативні затрати, змінні видатки (variable costs/expenses, VC; переменные операционные затраты, переменные издержки) — поточні затрати підприємства (компанії), сума яких є у прямій залежності від обсягу операційної діяльності.

Змішаний кредит (mixed credit; смешанный кредит) — кредит для фінансування експортної операції, наданий спільно державною кредитно-фінансовою установою і комерційним банком.

Знак вартості, монета-символ (token coin; знак стоимости, монета-символ) — монета з вмістом благородного металу, що є меншим від її номінальний вартості; див. також **повноцінна монета; повноцінні гроші**.

Значні угоди (considerable/substantial agreements; значительные соглашения) — угоди щодо розпорядження майном боржника, балансова вартість якого перевищує певний (в Україні — 1 %) відсоток/процент балансової вартості активів боржника на день укладення угоди; див. також **мирова угода, угоди, щодо яких є заінтересованість**.

Знерухомлення цінних паперів (securities immovability; обездвижение ценных бумаг) — переведення цінних паперів (ЦП), випущених у документарній формі, у бездокументарну форму шляхом депонування сертифікатів у сховищах зберігача ЦП та/або депозитарію з метою забезпечення подальшого їхнього обігу у вигляді облікових записів на рахунках зберігача ЦП та /або депозитарію.

Знецінення, амортизація (depreciation; обесценивание, амортизация) — часткова втрата вартості.

Знецінення грошей (depreciation of money; обесценивание денег) — 1) падіння купівельної спроможності грошей (*внутрішнє знецінення*); 2) зниження валютного курсу грошей (*зовнішнє знецінення*).

Знижка на можливі втрати від кредитів/позик (allowance for (possible) credit/loan losses; скидка на возможные потери от кредитов/ссуд) — стаття в активі комерційного банку, яка відповідає сумі очікуваних втрат від кредиту і коректує загальну суму позик (відрахування з позик); періодично збільшують на суму, що дорівнює позикам, визнаним неінкасованими, і зменшують при списуванні втрат.

Зобов'язальна кредитна лінія (committed line of credit; обязательственная кредитная линия) — кредитна лінія, при встановленні якої банк дає правове зобов'язання надати позику клієнтові; див. також **зобов'язальний лист про згоду, підтвердження/повідомна кредитна лінія**.

“Зобов'язальна” плата (commitment fee; “обязательственная” плата) — плата за резервування для клієнта *банку тощо* кредитної лінії і грошових коштів для неї; див. також **зобов'язальна кредитна лінія, зобов'язальний лист про згоду**.

Зобов'язальний лист про згоду (commitment letter; обязательственное письмо о соглашении) — письмове повідомлення про відкриття кредитної лінії (акредитива тощо), яке означає прийняття банком юридичного зобов'язання, що не може бути односторонньо розірвано впродовж певного періоду (до кінцевої дати); див. також **зобов'язальна кредитна лінія, “зобов'язальна” плата, лист про згоду**.

Зобов'язання (liabilities; обязательство) — борг, оформлений у письмовому вигляді; див. також **банківське зобов'язання, зобов'язання за векселями, іноземні зобов'язання, умовне зобов'язання, фінансові видатки**.

Зобов'язання за векселями (liability on bills of exchange; обязательство по векселям) — зобов'язання, оформлене векселями (у вексельному вигляді); див. також **банківське зобов'язання, зобов'язання (борг), іноземні зобов'язання, умовне зобов'язання, фінансові видатки**.

Зовнішнє середовище (environment; внешняя среда) — зовнішні умови і фактори, які впливають на здійснення підприємницької діяльності і не залежать від підприємства (компанії); наприклад, законодавчо-правові, демографічні, соціально-культурні, географічно-кліматичні та інші фактори (чинники).

Зовнішні джерела фінансування (формування фінансових ресурсів) (external sources of financing; внешние источники финансирования (формирования

финансовых ресурсов) — склад залучених ззовні власних і позикових фінансових засобів, що забезпечують розвиток підприємства (емісія акцій та облігацій, використання фінансового і товарних кредитів тощо).

Зовнішні джерела (формування) інвестиційних ресурсів (external sources of investment; внешние источники (формирования) инвестиционных ресурсов) — залучені і позичені джерела фінансування для реалізації (втілення) інвестиційних проектів і програм.

Зовнішньоекономічна діяльність (foreign/external economic activities/activity; внешнеэкономическая деятельность) — діяльність суб'єктів господарської діяльності країни та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території країни, так і за її межами; **принципи зовнішньоекономічної діяльності в Україні**: 1) принцип суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності: 1.1) виключне право народу України самостійно і незалежно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на території України, керуючись законами, що діють на території України; 1.2) обов'язок України (як держави) неухильно виконувати всі договори і зобов'язання України в галузі міжнародних економічних відносин; 2) принцип юридичної рівності і недискримінації: 2.1) рівність перед законом усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності незалежно від форм власності, у тому числі держави, при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; 2.2) заборона будь-яких, крім передбачених чинним законодавством України, дій держави, результатом яких є обмеження прав і дискримінація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, а також іноземних суб'єктів господарської діяльності за формами власності, місцем розташування та іншими ознаками; 2.3) неприпустимість обмежувальної діяльності з боку будь-яких її суб'єктів, крім випадків, передбачених чинним законодавством України; 3) принцип верховенства закону: 3.1) регулювання зовнішньоекономічної діяльності тільки законами України; 3.2) заборона застосування підзаконних актів та актів управління місцевих органів, що у будь-який спосіб створюють для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності умови менш сприятливі, ніж ті, які встановлено законами України; 4) принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності: Україна як держава: 4.1) забезпечує рівний захист інтересів усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та іноземних суб'єктів господарської діяльності на її території згідно із законами України; 4.2) здійснює рівний захист усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України за її межами згідно з нормами міжнародного права; 4.3) здійснює захист державних інтересів України як на її території, так і за її межами лише відповідно до законів України, умов підписаних нею договорів і норм міжнародного права; 5) принцип еквівалентності обміну, недопустимості демпінгу при ввезенні і вивезенні товарів; **види зовнішньоекономічної діяльності в Україні**: 1) експорт та імпорт товарів, капіталів і робочої сили; — 2) надання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності України послуг іноземним суб'єктам господарської діяльності, у тому числі: виробничих, транспортно-експедиційних, страхових, консультаційних, маркетингових, експортних, посередницьких, брокерських, агентських, консигнаційних, управлінських,

облікових, аудиторських, юридичних, туристичних та інших, що прямо і виключно не заборонені законами України; надання вищезазначених послуг іноземними суб'єктами господарської діяльності суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності України; — 3) наукова, науково-технічна, науково-виробнича, виробнича, навчальна та інша кооперація з іноземними суб'єктами господарської діяльності; навчання і підготовка спеціалістів на комерційній основі; — 4) міжнародні фінансові операції та операції з цінними паперами у випадках, передбачених законами України; — 5) кредитні та розрахункові операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності; створення суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності банківських, кредитних і страхових установ за межами України; створення іноземними суб'єктами господарської діяльності зазначених установ на території України у випадках, передбачених законами України; — 6) спільна підприємницька діяльність між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності, що включає створення спільних підприємств різних видів і форм, проведення спільних господарських операцій і спільне володіння майном як на території України, так і поза її межами; — 7) підприємницька діяльність на території України, пов'язана з наданням ліцензій, патентів, ноу-хау, торговельних марок та інших нематеріальних об'єктів власності з боку іноземних суб'єктів господарської діяльності; аналогічна діяльність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності поза межами України; — 8) організація та здійснення діяльності у галузі проведення виставок, аукціонів, торгів, конференцій, симпозиумів, семінарів та інших подібних заходів, що здійснюються на комерційній основі, за участю суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; організація та здійснення гуртової, консигнаційної та роздрібно-торгівлі на території України за іноземну валюту у випадках, передбачених законами України; — 9) товарообмінні (бартерні) операції та інша діяльність, побудована на формах зустрічної торгівлі між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності; 10) орендні, у тому числі лізингові, операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності; 11) операції з купівлі, продажу та обміну валюти на валютних аукціонах, валютних біржах і на міжбанківському валютному ринку; 12) роботи на контрактній основі фізичних осіб України з іноземними суб'єктами господарської діяльності як на території України, так і поза її межами; роботи іноземних фізичних осіб на контрактній оплатній основі із суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності як на території України, так і поза її межами; 13) інші види зовнішньоекономічної діяльності, не заборонені прямо та у виключній формі законами України (наприклад, без обмежень здійснюють посередницькі операції, при здійсненні яких право власності на товар не переходить до посередника (на підставі комісійних, агентських договорів, договорів доручення тощо).

Зовнішньоекономічний договір/контракт (foreign/external economic agreement/contract; внешнеэкономический договор/контракт) — матеріально оформлена угода двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їхніх іноземних контрагентів, спрямована на встановлення, зміну чи припинення їхніх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності.

Зовнішньоторговий товарообмін (terms of trade; внешнеэкономический товарообмен) — баланс зовнішнього товарообороту (співвідношення між обсягом експорту та імпорту даної країни).

Золоте забезпечення¹ (gold coverage; золотое обеспечение¹) — покриття паперових грошей золотим запасом банку-емітента; див. також **валютне забезпечення, золотий запас, золотий стандарт**.

Золоте забезпечення² (gold standard; золотое обеспечение²) — грошова система, у якій тільки золото служить для покриття національної грошової маси (золотий стандарт); див. також **валютне забезпечення, золотий запас, золотий стандарт**.

Золотий запас (golden reserve(s); золотой запас) — фонд золота у зливках і монетах, який належить Національному (Центральному) банку або Державній скарбниці; див. також **валютне забезпечення, золоте забезпечення, золотий запас**.

Золотий сертифікат (gold certificate амер.; золотий сертификат) — сертифікат, що випускає Міністерство фінансів США і передає Федеральній Резервній Системі, чим засвідчує покупку золота і відповідне збільшення золотого запасу США.

Золотий стандарт (gold standard; золотой стандарт) — система грошового обігу, при якій золото використовують як міру вартості і повноцінний засіб обігу та існує вільний обмін паперових грошей на золото; див. також **валютне забезпечення, золоте забезпечення, золотий запас**.

“Золоті парашути” (golden parachutes; “золотые парашюты”) — один із способів запобігання “загарбанню” підприємства (компанії), є бонусами, що виплачують керівникам при виході у відставку, причому їхні розміри є настільки великими, що стосуються основного майна підприємства (компанії), тому придбання останнього (останньої) і відповідна зміна керівництва стають не вигідними; див. також **“вороже загарбання”, корпоративний рейдер, “недружнє загарбання”, “отруйна пігулка”**.

Зони підприємницьких ризиків (zones of business risks; зоны предпринимательских рисков) — групування господарських ризиків підприємства за рівнем можливих фінансових втрат, зокрема, виділяють чотири основні зони ризику: 1) безризикова зона; 2) зона допустимого ризику (з можливими втратами у розмірі визначеної суми); 3) зона критичного ризику (з можливими втратами суми здійснених поточних затрат); 4) зона катастрофічного ризику (з можливими втратами всього чи значної частини власного капіталу).

Зустрічні векселі (counter-bills; встречные векселя) — векселі, за якими дві особи виступають щодо одна одної як кредитори та як позичальники.

Зустрічні замовлення (counter-orders; встречные заказы) — замовлення, в яких пропозиції купівлі і продажу акцій певного акціонерного товариства (АТ) повністю збігаються щодо кількості, виду і курсової вартості виконання (задоволення) зустрічних замовлень і здійснюють за курсовою ціною акцій, яка попередньо зазначена у зареєстрованій угоді купівлі-продажу; їх здійснюють без винесення даних акцій на аукціонні торги “з голосу” чи на комп'ютерні торги.

ігнорувати (to ignore, to disregard, to neglect; игнорировать) — 1) навмисне не помічати; 2) не брати до уваги; 3) зневажати.

ідентифікація (identification, ID; идентификация) — 1) ототожнення; 2) встановлення збіжності (співпадіння) чого-небудь із чим-небудь; див. також **банківська картка**.

Ідентифікація ризиків (risks identification; идентификация рисков) — процес встановлення переліку основних видів ризику, що властиві окремим видам діяльності чи конкретним підприємницьким операціям;

ідентифікація ризиків є необхідною передумовою оцінки їхнього рівня під час діяльності підприємства.

Ідентичний (identical; идентичный) — 1) тотожний; 2) однаковий.

Ідея (idea, notion, conception; идея) — 1) думка; 2) задум; 3) основне положення; 4) визначальне поняття.

Ієрархічна драбина (scale of ranks; иерархическая лестница) — розташування службових звань і посад згідно з їхнім підпорядкуванням.

Ієрархія (hierarchy; иерархия) — розташування складових або частин цілого у порядку від вищого до нижчого.

“Із захистом інтересів” (safe guarding interests; “с защитой интересов”) — наказ, який дає клієнт своєму біржовому агенту (банку) щодо найкращого дотримання його інтересів, цілком покладаючись на досвід і професійне вміння останнього; див. також **застереження, ринковий наказ, “виконати або відмінити”, “виконати негайно або відмінити”, “дійсно, на один день”, “діяти на свій розсуд, “на момент відкриття”, “на момент закриття”, “найбільш (максимально) сприятливі умови”, “тільки у повному обсязі”, “ціну не знижувати (підвищувати)”**.

Іменна акція (registered share; именная акция) — акція, умовами випуску якої є реєстрація її власників (держателів) у книзі реєстрації іменних акцій, яку веде емітент (АТ) або за його дорученням реєстратор чи депозитарій; якщо іменну акцію випущено у паперовій формі, то на її бланку обов'язково вказується ім'я власника (фізичної чи юридичної особи), у книзі реєстрації вказують номери і кількість акцій, що належать кожному держателю (інвестору); перепродаж іменної акції є можливим тільки з відома підприємства (АТ), про що вносять відповідні зміни до книги реєстрації, а саме: дата переходу акції у власність іншого держателя, його ім'я або назва (відповідно для фізичної та юридичної особи) та угода, на підставі якої відбувається перехід права власності, підпис посадової особи і печатка емітента; див. також **номінальна акція, номінативна акція, номінативна акція закритого типу; депозитарна діяльність**.

Іменна облігація (registered bond; именная облигация) — облігація, умовами випуску якої є реєстрація її власників (держателів) у книзі реєстрації іменних облігацій, яку веде емітент (АТ) або за його дорученням реєстратор чи депозитарій; якщо іменну облігацію

випущено у паперовій формі, то на її бланку обов'язково вказують ім'я власника (фізичної чи юридичної особи), у книзі реєстрації вказують номери і кількість облігацій, які належать кожному держателю (інвестору); перепродаж іменної облігації є можливим тільки з відома підприємства (АТ), про що вносять відповідні зміни до книги реєстрації, а саме: дата переходу облігації у власність іншого держателя, його ім'я або назва (відповідно для фізичної та юридичної особи) та угода, на підставі якої відбувається перехід права власності, підпис посадової особи і печатка емітента; див. також **облігація на пред'явника**.

Іменні цінні папери (registered securities; именные ценные бумаги) — цінні папери, власник яких повинен бути відомим емітенту, який веде чи доручає своєму уповноваженому (реєстратору, депозитарію) вести іменний реєстр з даними про всіх власників цінних паперів; після кожної угоди іменний реєстр коригується відповідно до нових даних; цей реєстр є доказом володіння цінними паперами, а право володіння затверджується на основі виписок з нього; див. також **депозитарна діяльність**.

Імідж підприємства/компанії (image of company; имидж предприятия/компани) — образ підприємства/компанії в уяві його/її клієнтів і покупців, партнерів і комерційних контрагентів; він може оцінюватися у вигляді гудвіла і використовуватися при оцінці інвестиційної привабливості, інвестиційних якостей емітованих цінних паперів тощо.

Імобілізація обігових активів (current assets immobilization; иммобилизация оборотных активов) — відволікання оборотних активів для операцій, пов'язаних із фінансуванням розширення основних фондів, нематеріальних активів, портфеля довгострокових фінансових вкладень та ін.; така імобілізація виправдовується суттєвим прискоренням обороту оборотних активів або скороченням потреби в них при планованому зменшенні обсягів операційної діяльності; якщо ж потреба підприємства в оборотних активах не зменшується, то їх імобілізація призводить до зниження рівня платоспроможності і порушень операційного циклу.

Імовірність ризику (probability of risk; вероятность риска) — показник частоти можливого виникнення несприятливого випадку, що призводить до фінансових втрат підприємства; оцінюється з допомогою різних економіко-статистичних, розрахунково-аналітичних, аналогових та експертних методів, зокрема для оцінки ймовірності ризику обчислюють показники її стандартного (середньоквадратичного) відхилення, коефіцієнта варіації, бета-коефіцієнта тощо.

Імперативний (imperative, imp.; императивный) — 1) владний; 2) наказовий; 3) *юр.* що не допускає вибору (протилежний — *диспозитивний*); див. також **диспозитивний**.

Імпічмент (impeachment; импичмент) — процедура притягнення до суду парламенту (конгресу) вищих посадових осіб держави.

Імпозантний (imposing, impressive, striking; импозантный) — 1) вражаючий (*impressive, striking*); 2) поважний (*imposing, impressive*); 3) представницький (*imposing, impressive*).

Імпонувати (to impress smb., to make an impression on

smb.; *импонировать*) — 1) викликати повагу (*to impress smb.*); 2) справляти позитивне враження (*to impress smb., to make an impression on smb.*); 3) подобатися (*to impress smb.*).

Імпорт (*import, imp.*; **импорт**) — 1) ввіз у країну іноземних товарів з-за кордону для їх продажу чи використання у цій країні; 2) купівля (у тому числі з оплатою у негрошовій формі) національними суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в іноземних суб'єктів господарської діяльності товарів з ввезенням або без ввезення цих товарів на територію країни, включаючи купівлю товарів, призначених для власного споживання установами та організаціями країни, розташованими за її межами; див. також **експорт**; **зовнішньоторговий товарообмін**, **імпорт**, **імпортна квота**, **імпортувати**; **переказний вексель** 3.

Імпортер (*importer, imp.*; **импортёр**) — особа (фізична, юридична), яка займається імпортом; див. також **експортер**.

Імпортна квота (*import quota*; **импортная квота**) — граничний обсяг певної категорії товарів, який дозволено імпортувати на територію країни впродовж установленого строку/терміну та який визначають у натуральних чи вартісних одиницях виміру; див. також **експортна квота**; **контингент**; **антидемпінгові квоти**, **глобальні квоти** (**контингенти**), **групові квоти** (**контингенти**), **індивідуальні квоти** (**контингенти**), **компенсаційні квоти**, **спеціальні квоти**.

Імпортна ліцензія (*import licence* (*амер.* *license*), *I/L*; **импортная лицензия**) — належним чином оформлене право на імпорт впродовж установленого строку/терміну певного товару (певних товарів) з метою інвестування і кредитування; див. також **експортна ліцензія**; **антидемпінгова ліцензія**, **компенсаційна ліцензія**, **спеціальна ліцензія**; **відкрита** (індивідуальна) **ліцензія**, **генеральна ліцензія**, **разова** (індивідуальна) **ліцензія**.

Імпортувати (*to import*; **импортировать**) — ввозити товари з-за кордону; див. також **експортувати**.

Імунізація інвестиційного портфеля (*portfolio immunization*; **иммунизация инвестиционного портфеля**) — один з видів стратегії фінансового інвестування в боргові цінні папери, спрямований на зменшення процентного ризику; її суть полягає у підборі в портфель боргових цінних паперів з періодом погашення, в межах якого на фінансовому ринку процентна ставка прогнозується незмінною; це пов'язано з тим, що зростання середньоринкової процентної ставки викликає зниження ринкової вартості боргових цінних паперів.

Імектива (*investive*; **инектива**) — 1) різкий виступ (проти кого-небудь, чого-небудь); 2) звинувачення; 3) образа.

Інвентар (*inventory, invt*; **stock, S., stk**; **инвентарь**) — 1) майно як сукупність предметів господарського і виробничого призначення (**stock, S., stk**); 2) точний опис предметів господарського і виробничого призначення (*inventory, invt*).

Інвентаризаційний курс (*inventory rate*; **инвентаризационный курс**) — курс, за яким у балансі враховують цінності (валюта, цінні папери, золото тощо); див. також **курс акції**.

Інвентаризація (*inventory making, stock-taking*; **инвентаризация**) — складання опису майна (інвентаря) підприємства.

Інвестиції (*investment*; **инвестиции**) — довгострокове вкладення капіталу в грошовій, матеріальній і нематеріальній формах в об'єкти підприємницької діяльності чи фінансові інструменти з метою одержання прибутку, забезпечення зростання капіталу чи досягнення соціального ефекту (суспільного впливу); є головним видом реалізації стратегії розвитку підприємства;

див. також **вимушена інвестиція**, **іноземні портфельні інвестиції**, **іноземні прямі інвестиції**, **інвестиції з фіксованим доходом**, **консервативні інвестиції**; **інвестиційна декларація**, **інвестиційна діяльність**, **інвестиційна інфраструктура**, **інвестиційна компанія**, **інвестиційна компанія закритого типу**, **інвестиційна політика**, **інвестиційна привабливість**, **інвестиційна програма**, **інвестиційна стратегія**, **інвестиційна якість цінних паперів**, **інвестиційний банк**, **інвестиційний бум**, **інвестиційний грошовий потік**, **інвестиційний дилер**, **інвестиційний клімат країни**, **інвестиційний менеджмент**, **інвестиційний податковий кредит**, **інвестиційний портфель**, **інвестиційний прибуток**, **інвестиційний проект**, **інвестиційний ризик**, **інвестиційний ринок**, **інвестиційний сертифікат**, **інвестиційний траст**, **інвестиційний управляючий**, **інвестиційний фонд**, **інвестиційні затрати/видатки**, **інвестиційні ресурси**, **інвестиційні товари**, **інвестиційні цінності**, **інвестиція**, **інвестор**, **“інвестор — інвестор”**, **інвестор на ринку цінних паперів**, **інвестування у цінні папери**, **інвестувати**; **агенство з управління інвестиціями**, **акредитований інвестор**, **американські депозитарні свідоцтва**, **валові інвестиції**, **гарантія ризику інвестицій** (**ГРІ**), **диверсифікація вкладень**, **диверсифікація інвестицій**, **диверсифікація інвестиційного портфеля**, **застрахований (страховий) інвестиційний ризик**, **імунізація інвестиційного портфеля**, **інституції колективних інвестицій**, **коефіцієнт “зростання / інвестиції”**, **колективне інвестування**, **ліквідний резерв**, **мультиплікатор інвестиційних видатків**, **план збереження доларової вартості інвестиції**, **портфельні інвестиції**, **скарбник**, **спред²** (**розсіювання**), **усереднення доларової вартості інвестиції**, **фінансові інвестиції**.

Інвестиції з фіксованим доходом (**fixed yield investment**; **инвестиции с фиксированным доходом**) — вкладення капіталу в об'єкти інвестування із заздалегідь визначеною ставкою доходності (прибутковості); до згаданих об'єктів належать купонні облигації, ощадні сертифікати, привілейовані акції тощо.

Інвестиційна декларація (*investment declaration*; **инвестиционная декларация**) — складова частина Статуту інвестиційного фонду, в якій визначено основні напрямки та обмеження його діяльності, зокрема порядок випуску, продажу і викупу інвестиційних сертифікатів тощо.

Інвестиційна діяльність (*investment business*; **инвестиционная деятельность**) — 1) процес обґрунтування і втілення найефективніших форм вкладення капіталу, спрямованих на розширення економічного потенціалу підприємства; 2) сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави для реалізації інвестицій.

Інвестиційна інфраструктура (*investment infrastructure*; **инвестиционная инфраструктура**) — найважливіші га-

лузі економіки, установи і засоби, які безпосередньо забезпечують процес неперервного здійснення інвестицій.

Інвестиційна компанія (*investment company*; **инвестиционная компания**) — 1) вид кредитно-фінансової інституції (установи), що зосереджує (акумулює) грошові кошти приватних інвесторів шляхом емісії і розміщення цінних паперів (зокрема, інвестиційних сертифікатів і зобов'язань); 2) фінансова організація, яка самостійно управляє власною інвестиційною діяльністю; **особливості**: 1) не зобов'язана зберігати свої кошти у депозитаріях; 2) не зобов'язана користуватися послугами інвестиційних управляючих; 3) діє на підставі засновного документа (Правил) і договору з депозитарієм; 4) має самостійний баланс; 5) випускає власні цінні папери (інвестиційні сертифікати), які є предметом купівлі-продажу на біржах; див. також **взаємний фонд**, **відкрита інвестиційна компанія**, **інвестиційна компанія закритого типу**, **сертифікатна інвестиційна компанія**; **“гнучкий” траст**, **інвестиційний фонд**, **інвестиційний траст**.

Інвестиційна компанія закритого типу (**closed-end investment company**; **инвестиционная компания закрытого типа**) — інвестиційна компанія, ресурси якої формують за рахунок одноразового випуску акцій у момент заснування; не зобов'язана купувати свої акції у держателів (на відміну від відкритої інвестиційної компанії); хоча ці акції мають обіг на біржовому і позабіржовому ринках; її створюють для здійснення певної інвестиційної мети або програми; див. також **взаємний фонд**, **відкрита інвестиційна компанія**.

Інвестиційна політика (*investment policy*; **инвестиционная политика**) — частина стратегії розвитку підприємства і загальної політики, що полягає у виборі і реалізації найефективніших форм вкладення капіталу з метою розширення обсягу операційної діяльності і формування інвестиційного прибутку; **види інвестиційної політики**: 1) агресивний; 2) компромісний; 3) консервативний.

Інвестиційна привабливість (*investment preference*; **инвестиционная привлекательность**) — узагальнена характеристика переваг і недоліків окремих об'єктів інвестування з точки зору конкретного інвестора згідно зі сформованими ним критеріями; використовується для оцінки при розробці інвестиційної стратегії підприємства і галузевої диверсифікації його інвестиційного портфеля.

Інвестиційна програма (*investment program*; **инвестиционная программа**) — відокремлена частина здійснюваного інвестиційного портфеля підприємства у вигляді сукупності реальних інвестиційних проектів, згрупованих за галузевою, регіональною або іншою ознакою, і представляє собою цілісний об'єкт управління.

Інвестиційна стратегія (*investment strategy*; **инвестиционная стратегия**) — формування довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства і вибір найефективніших шляхів їхнього досягнення.

Інвестиційна якість цінних паперів (*investment quality of securities*; **инвестиционное качество ценных бумаг**) — загальна характеристика окремих видів цінних паперів з огляду їх доходності, ліквідності і ризику.

Інвестиційний банк (*investment bank*; **инвестиционный банк**) — банк, що займається фінансуванням довгострокових капіталовкладень.

Інвестиційний бум (*investment boom*; **инвестиционный бум**) — циклічне зростання капіталовкладень.

Інвестиційний грошовий потік (*investment cash flow*; **инвестиционный денежный поток**) — грошовий потік інвестиційної діяльності підприємства (компанії); див. також **грошовий потік після виконання боргових зобов'язань і виплати дивідендів**, **операційний грошовий потік**, **фінансовий грошовий потік**, **цикл грошових потоків**.

Інвестиційний дилер (*investment dealer*; **инвестиционный дилер**) — особа (фізична, юридична), яка виступає посередником на ринку цінних паперів.

Інвестиційний клімат країни (*investment climate of country*; **инвестиционный климат страны**) — сукупність правових, економічних і соціальних умов інвестиційної діяльності у країні, які суттєво впливають на дохідність інвестицій і рівень інвестиційних ризиків.

Інвестиційний менеджмент (*investment management*; **инвестиционный менеджмент**) — процес управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Інвестиційний податковий кредит (*investment tax credit, ITC*; **инвестиционный налоговый кредит**) — форма відтермінування сплати у бюджет нарахованих податкових сум при використанні певної частини чистого прибутку на інвестування; за станом на 1 січня 1999 року в Україні його надають на податок на доходи та за його використання стягують плату у розмірі половини облікової ставки НБУ, що діє на день одержання цього кредиту.

Інвестиційний портфель (*portfolio, investment portfolio*; **инвестиционный портфель**) — 1) перелік об'єктів реального і фінансового інвестування з урахуванням інвестиційних цілей підприємства; 2) цілеспрямовано сформована сукупність фінансових інструментів (переважно цінних паперів), призначених для здійснення фінансового інвестування у відповідності до розробленої інвестиційної політики; пріоритетність цілей формування інвестиційного портфеля визначає його тип: 1) агресивний; 2) компромісний; 3) консервативний; див. також **портфель цінних паперів**; **скарбник**.

Інвестиційний прибуток (*investment profit*; **инвестиционная прибыль**) — прибуток, одержаний підприємством у процесі здійснення інвестиційної діяльності.

Інвестиційний проект (*investment project*; **инвестиционный проект**) — об'єкт реального інвестування, призначений для реалізації у вигляді придбання цілісного майнового комплексу, реконструкції, модернізації, капітального ремонту тощо; підготовка його реалізації вимагає, як правило, розробки бізнес-плану.

Інвестиційний ризик (*investment risk*; **инвестиционный риск**) — 1) сукупність конкретних видів ризиків, зв'язаних із здійсненням інвестиційної діяльності підприємства; оскільки окремі види інвестиційного ризику зв'язані з можливою втратою капіталу інвестора, його слід віднести до групи найнебезпечніших ризиків (іноді навіть катастрофічних); 2) імовірність виникнення непередбачених фінансових втрат (наприклад, у вигляді зниження або цілковитої втрати доходів, втрати капіталу тощо) у випадку невизначеності умов інвестиційної діяльності; **види інвестиційних ризиків**: **систематичний** і **несистематичний**; **реального** і **фінансового інвестування**; **економічний**,

політичний, правовий, соціальний, екологічний тощо; найбільшу питому вагу відіграє оцінка систематичного і несистематичного ризику.

Інвестиційний ринок (*investment market; инвестиционный рынок*) — сукупність економічних відносин, які складаються між торговцями інвестиційних товарів і послуг, а також об'єктів інвестування у всіх їхніх формах.

Інвестиційний сертифікат (*certificate of investment; инвестиционный сертификат*) — 1) цінний папір, який випускає винятково інвестиційний фонд або інвестиційна компанія, засвідчує право його власника на участь в інвестиційному фонді чи інвестиційній компанії, дає право його власнику на одержання грошового доходу у вигляді дивідендів; 2) документ, що надає такі самі грошові права, як акція, а його власник має такі самі права в інвестиційному фонді чи інвестиційній компанії, як акціонер в акціонерному товаристві (АТ).

Інвестиційний траст (*investment trust; инвестиционный траст*) — 1) юридична особа, створена у формі акціонерного товариства для здійснення виняткової діяльності у сфері взаємного інвестування; учасники (акціонери) набувають паї (частки) інвестиційного фонду, вкладаючи грошові засоби або матеріальні цінності, та одержують прибуток від збільшення вартості паїв і за процентами від заборгованості;

2) фінансова установа, яка здійснює інвестиційну діяльність з цінними паперами (ЦП) за допомогою компанії, що спеціалізуються в управлінні інвестиціями, і депозитаріїв, у яких зберігають залучені кошти; *особливості*: 1) діє на підставі Правил фонду (засновного документа), трастового договору з компанією-управляючим і договору з депозитарієм; 2) залучає кошти, необхідні для інвестування, шляхом випуску власних цінних паперів (інвестиційних сертифікатів); 3) працює з одним видом ЦП, не змінюючи наявний портфель ЦП до завершення операцій з ними; 4) створюється на певний (як правило, нетривалий) строк/термін; 5) після первинного випуску власних цінних паперів (інвестиційних сертифікатів) інші випуски не здійснюються; 6) після завершення строку/терміну дії трастового договору компанія-управляючий (інвестиційний управляючий) ліквідує даний портфель ЦП, а дохід розподіляє між власниками інвестиційних сертифікатів (учасниками даного трасту); див. також **“гнучкий” траст, інвестиційна компанія, інвестиційний фонд**.

Інвестиційний управляючий (*investment chief-manager; инвестиционный управляющий*) — торговець цінними паперами, з яким укладено угоду про управління інвестиційним фондом/трастом: входить у склад афілійованих осіб інвестиційного фонду/трасту; *в інвестиційному трасті* йому довіряють портфель цінних паперів (ЦП), в який вклав кошти цей траст, і дооручають його обслуговувати; *в інвестиційному фонді* він приймає рішення про формування портфеля ЦП, про доцільність поповнення його або вилучення з нього раніше куплених ЦП тощо.

Інвестиційний фонд (*investment/unit trust, амер. mutual fund; инвестиционный фонд*) — 1) юридична особа, створена у вигляді акціонерного товариства (АТ) для здійснення виняткової діяльності у сфері взаємного інвестування; учасники (акціонери) набувають паї (частки) інвестиційного фонду, вкладаючи грошові засоби

або матеріальні цінності, та одержують прибуток від збільшення вартості паїв і за процентами від заборгованості; 2) фінансова установа, що здійснює інвестиційну діяльність з цінними паперами (ЦП) за допомогою компанії, які спеціалізуються на управлінні інвестиціями, і депозитаріїв, у яких зберігаються залучені кошти; *види*: 1) відкритий; 2) закритий; *особливості*: 1) діє на підставі Правил фонду (засновного документа), договору з компанією-управляючим і договору з депозитарієм; 2) залучає кошти, необхідні для інвестування, шляхом випуску власних цінних паперів (інвестиційних сертифікатів); 3) працює з різними видами ЦП, змінюючи наявний портфель ЦП; див. також **взаємний фонд (відкрита інвестиційна компанія), інституції колективних інвестицій**.

Інвестиційні затрати/видатки (*investment costs/expenses; инвестиционные затраты/издержки*) — довгострокові затрати інвестиційних ресурсів підприємства, пов'язані з вирішенням завдань стратегічного розвитку підприємства.

Інвестиційні ресурси (*investment sources; инвестиционные ресурсы*) — усі види грошових та інших активів підприємства, що формують для здійснення інвестиційної діяльності.

Інвестиційні товари (*investment goods; инвестиционные товары*) — типові проекти, технології і матеріали у вигляді патентів, ліцензій, “ноу-хау” тощо, які використовують для здійснення реальних інвестицій.

Інвестиційні цінності (*investment papers; инвестиционные ценности*) — акції та інші цінні папери, які є найзручнішими для довгострокових капіталовкладень (інвестицій).

Інвестиція (*investment; инвестиция*) — довгострокове вкладення капіталу у підприємство, справу, діяльність тощо з метою одержання прибутку; див. також **вимушена інвестиція, іноземні портфельні інвестиції, іноземні прямі інвестиції, інвестиції з фіксованим доходом, консервативні інвестиції; інвестиційна декларація, інвестиційна діяльність, інвестиційна інфраструктура, інвестиційна компанія, інвестиційна компанія закритого типу, інвестиційна політика, інвестиційна привабливість, інвестиційна програма, інвестиційна стратегія, інвестиційна якість цінних паперів, інвестиційний банк, інвестиційний бум, інвестиційний грошовий потік, інвестиційний дилер, інвестиційний клімат країни, інвестиційний менеджмент, інвестиційний податковий кредит, інвестиційний портфель, інвестиційний прибуток, інвестиційний проект, інвестиційний ризик, інвестиційний ринок, інвестиційний сертифікат, інвестиційний траст, інвестиційний управляючий, інвестиційний фонд, інвестиційні затрати/видатки, інвестиційні ресурси, інвестиційні товари, інвестиційні цінності, інвестор, “інвестор — інвестор”, інвестор на ринку цінних паперів, інвестування у цінні папери, інвестувати; агенство з управління інвестиціями, акредитований інвестор, американські депозитарні свідоцтва, валові інвестиції, гарантія ризику інвестицій (ГРІ), диверсифікація вкладень, диверсифікація інвестицій, диверсифікація інвестиційного портфеля, імунізація інвестиційного портфеля, інституції колективних інвестицій, коефіцієнт “зростання / інвестиції”, колективне інвестування, ліквідний резерв, мультиплікатор інвестиційних видатків, план збереження доларової вартості інвестиції, портфельні інвестиції, скарбник, спред2**

(розсіювання), усереднення доларової вартості інвестиції, фінансові інвестиції.

Інвестор (*investor; инвестор*) — 1) вкладник; 2) особа (фізична, юридична), яка здійснює інвестиції; 3) суб'єкт інвестиційної діяльності, який приймає рішення про вкладання власних, позикових і залучених (привертнутих) майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування; див. також **інституційний інвестор; прямі комерційні папери; компанія виниклого зростання**.

“Інвестор — інвестор” (“*investor — investor*”; “*инвестор — инвестор*”) — вид позабіржової торгівлі цінними паперами (ЦП), коли угоди купівлі-продажу укладаються між інвесторами, які безпосередньо вступають у стосунки між собою, визначають умови угод тощо; займає доволі невеликий обсяг на сучасному позабіржовому ринку; див. також **організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами, приватно-дилерська (приватно-пропріетарна) позабіржова торгівля цінними паперами, “через продавця” (“via vendor”), “дилер — інвестор — дилер”, “емітент — інвестор — емітент”**.

Інвестор на ринку цінних паперів (*investor on the securities market; инвестор на рынке ценных бумаг*) — учасник діяльності на ринку, який вкладає грошові на інші засоби у цінні папери (ЦП) з метою збереження тимчасово вільних коштів від знецінення та одержання прибутку; інвесторами на ринку ЦП можуть бути приватні особи (індивіди, фізичні особи, юридичні особи (інвестиційні компанії, інвестиційні фонди тощо), держава (наприклад, в Україні держава в особі Національного банку України, Державної скарбниці та ін.); див. також **визначеність, емітент, посередник, інституції-регулятори та органи державно-правового регулювання (державні органи регулювання) ринку цінних паперів**.

Інвестування у цінні папери (*investment into securities; инвестирование в ценные бумаги*) — вкладання впродовж тривалого часу тимчасово вільних грошей та інших засобів в акції, облігації та інші цінні папери з метою одержання прибутку (у вигляді регулярно отримуваних дивідендів, або у вигляді прибутку від збільшення ринкової ціни згаданих цінних паперів, або поєднання одного і другого); *основні цілі*: 1) збереження тимчасово вільних коштів від знецінення; 2) одержання прибутку; *особливі (спеціальні) цілі*: 1) встановлення контролю над об'єктом інвестування (наприклад, АТ); 2) зміцнення підприємницьких стосунків; 3) участь у реалізації певних інвестиційних проектів.

Інвестувати (*to invest; инвестировать*) — вкладати капітал (гроші) у певні підприємство, справу, діяльність з метою одержання прибутку.

Інволюція (*involution; инволюция*) — 1) зворотний розвиток; 2) зменшення; 3) спрощення; 4) редукція.

Інгредієнт (*ingredient; ингредиент*) — складова частина якого-небудь складного з'єднання.

Індекс (*index, ind.; индекс*) — 1) вказівник, реєстр *назв. імен тощо*; 2) система умовних позначень; 3) числовий показник, що виражає (як правило, у відсотках/процентах) послідовні зміни деякого економічного явища (обсягу виробництва, цін, обсягу продажу тощо); 3) коефіцієнт; 4) показник; 5) число; див. також **індекс Доу-Джонса, індекс прибутковості, індекс спо-**

живчих цін, індекс цін, індексація основних фондів, індексний ф'ючерсний контракт, індексована позика.

Індекс відсоткового/процентного ризику, “дьюрейшн” (*duration index, duration; индекс процентного риска, “дьюрейшн”*) — міра відсоткового/процентного ризику, визначена у роках: для обчислення спочатку підраховують строки/терміни і справжню вартість кожного наступного платежу за борговим зобов'язанням, потім визначають питому вагу кожного з цих платежів у сумарній справжній вартості боргового зобов'язання; відповідні сума добутків відповідних строків/термінів і питомих ваг дають шуканий індекс (“дьюрейшн”), виражений у роках.

Індекс Доу-Джонса (*Dow Jones index/average stock prices, Dow Jones Industrial Average, DJIA, DOW; индекс Доу-Джонса*) — середній показник курсів акцій групи найбільших компаній США; компанія “Dow Jones & Co.” (“Доу Джонс і Компанія”) з кінця XIX століття регулярно друкує його у відповідних виданнях; є основним показником кон'юнктури фондового ринку США.

Індекс прибутковості (*profitability index, PI; индекс прибыльности*) — показник, який складається із сукупності коефіцієнтів: прибутковості активів (коефіцієнт базової прибутковості активів, коефіцієнт дохідності активів), прибуток перед сплатою відсотків, дивідендів за привілейованими акціями і податків, коефіцієнт дохідності капіталу власників звичайних акцій, прибутковості продажу (коефіцієнт (маржа) прибутку від продажу (реалізації)).

Індекс процентного/відсоткового ризику, “дьюрейшн” (*duration index, duration; индекс процентного риска, “дьюрейшн”*) — міра відсоткового/процентного ризику, визначена у роках; для обчислення спочатку підраховують строки/терміни і справжню вартість кожного наступного платежу за борговим зобов'язанням, потім визначають питому вагу кожного з цих платежів у сумарній справжній вартості боргового зобов'язання; відповідні сума добутків відповідних строків/термінів і питомих ваг дають шуканий індекс (“дьюрейшн”), виражений у роках.

Індекс споживчих цін (*consumer price index, CPI; индекс потребительских цен*) — індекс цін на споживчі товари; див. також **дефлятор, індекс цін**.

Індекс цін (*price index; индекс цен*) — відносний показник, який узагальнює динаміку цін товарів і свідчить про зміни у середньому рівні цін за певний час; див. також **дефлятор, індекс споживчих цін**.

Індексація основних фондів (*indexation of fixed assets; индексация основных фондов*) — переоцінка основних фондів, яку періодично здійснюють з метою приведення їхньої початкової вартості до поточної ринкової (відновлюваної) вартості; див. також **фінансова індексація**.

Індексний ф'ючерсний контракт (*index future contract; индексный фьючерсный контракт*) — ф'ючерсний контракт, що укладаються на основі біржових індексів відповідної фондової біржі.

Індексована позика (*index-linked bond issue; индексированный заём*) — боргове зобов'язання, зв'язане з випуском облігацій, коли розмір основного капіталу позики і відсотки/проценти змінюються залежно від

рівня коливання цін; метою такої позики є уникнути впливу інфляції та інших наслідків, небажаних для кредитора.

Індивід, індивідуум (**individual**; **индивид индивидуум**) — 1) окрема особа; 2) особистість.

Індивіди, індивідуальні учасники ринку цінних паперів (**individuals, individual participants of the securities market**; **индивиды, индивидуальные участники рынка ценных бумаг**) — фізичні особи, які займаються діяльністю на ринку цінних паперів; див. також **інституції** (інституційні учасники) та **органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів**.

Індивідуальні квоти/контингенти (**individual quotas/contingents**; **индивидуальные квоты/контингенты**) — квоти, що встановлюють за товаром (товарами) з визначенням конкретної країни, куди товар (товари) можна експортувати або з якої його (їх) можна імпортувати; див. також **контингент**; **глобальні квоти** (**контингенти**), **групові квоти** (**контингенти**); **антидемпінгові квоти**, **експортна квота**, **імпортна квота**, **компенсаційні квоти**, **спеціальні квоти**.

Індивідуальний інвестор (**individual investor**; **индивидуальный инвестор**) — окрема особа (фізична, юридична), яка без посередників самостійно займається інвестиційною діяльністю.

Індикативний (**indicative**; **индикативный**) — 1) виявний; 2) дійсний; 3) який (що) показує.

Індикативний курс (**indicative rate**; **индикативный курс**) — курс, який в індикативному порядку подає відповідна біржа (наприклад, УФБ), коли внаслідок котирування ринок був визначений таким, що не є у рівновазі попиту або пропозиції і не дозволяє виконувати заявки; див. також **курс акції**.

Індикатори (показники) дієздатності банку (**bank performance indicators**; **индикаторы показатели дееспособности банка**) — індикатори (показники) того, що банк активно та успішно (або навпаки — пасивно і невдало) діє на ринку; до них належать коефіцієнт достатності капіталу, коефіцієнт ліквідності тощо.

Індикатори інвестиційного ринку (**investment market indexes**; **индикаторы инвестиционного рынка**) — агреговані (складені) індекси динаміки поточних ринкових цін, які відображають стан кон'юнктури окремих сегментів інвестиційного ринку; наприклад, США — індекси Доу-Джонса, Стандарт енд Пурс, Мудіс тощо; Велика Британія — індекс "Рейтер"; Німеччина — індекс DAX, "Франкфурт Альгемайне Цайтунг" та ін.; Японія — індекс "Ніккей" (Nikkei).

Індиферентний (**indifferent**; **индифферентный**) — байдужий.

Індосамент, жиро, передавальний напис (**endorsement/indorsement**; **индоссамент, жиро, передаточная надпись**) — особливий (спеціальний) передавальний запис на звороті цінного паперу (векселя, чека тощо) або на додатковому аркуші (див. **алонж**), чим засвідчує перехід права за цим документом до іншої особи; див. також **бланковий індосамент**, **індосамент "для депозитування"**, **індосамент "для інкасації"**, **обмежений індосамент** (**індосамент із застереженнями**), **обмежувачий індосамент**, **представницький індосамент**, **трастовий індосамент**, **умовний індоса-**

мент: індосант (жирант, наступний векселедержатель), **індосат (жират, останній векселедержатель)**, **індосація**.

Індосамент "для депозитування" (**endorsement/indorsement "for deposit"**; **индоссамент "для депозитирования"**) — вид обмежуючого індосаменту; містить передавальний напис "для депозитування" ("для розміщення на вклад"), яким даний цінний папір передається іншій особі.

Індосамент "для інкасації" (**endorsement/indorsement "for collection"**; **индоссамент "для инкассирования"**) — вид обмежуючого індосаменту; містить передавальний напис "для інкасації", яким даний цінний папір передається до банку, що інкасує платежі за ним.

Індосамент із застереженнями, обмежений індосамент (**qualified endorsement/indorsement**; **индоссамент с оговорками, ограниченный индоссамент**) — індосамент, при здійсненні якого індосант відмовляється від участі у погашенні боргу за векселем (іншим комерційним папером), якщо при настанні строку/терміну погашення перший боржник не може взяти участі у погашенні; як правило, це індосамент "без регресу на мене".

Індосант, жирант, наступний векселедержатель (**endorser/indorser**; **индоссант, жирант, последующий векселедержатель**) — 1) особа, яка здійснила індосамент; 2) особа, яка володіє векселем і здійснює передавальний напис (індосамент); 3) акцептант, векселедавець.

Індосат, жират, останній векселедержатель (**endorsee/indorsee**; **индоссат, жират, последний векселедержатель**) — 1) особа, на користь якої переведено цінний папір (вексель, чек тощо) за передавальним написом (індосаментом); 2) особа, яка одержує вексель за індосаментом та має усі права, що випливають з векселя.

Індосація (**endorsement/indorsement**; **индоссация**) — передача векселя наступному векселедержателю за допомогою передавального напису (індосаменту).

Інертний (**inert, inactive, sluggish**; **инертный**) — 1) бездіяльний; 2) позбавлений підприємливості; 3) безініціативний.

Ініціатива (**initiative**; **инициатива**) — 1) підприємливість; 2) здатність до самостійних дій; 3) почин; 4) керівна роль у діях.

Інкасатор (**collector**; **инкассатор**) — посадова особа, яка здійснює прийом грошей (готівки) від підприємств, установ та організацій; див. також **індосамент "для інкасації"**, **інкасаційний вексель**, **інкасаційний період** (**період інкасації**), **інкасація боргових вимог**, **інкасо**, **інкасувати**, **попереднє інкасування**.

Інкасаційний вексель (**bill of collection**; **инкассационный вексель**) — вексель, який передано у банк з метою стягнення боргу, тому сума, вказана у ньому, акредитується на рахунок клієнта тільки після інкасації (погашення) боргу дебітором (боржником, векселедавцем); див. також **індосамент "для інкасації"**, **інкасатор**, **інкасаційний період** (**період інкасації**), **інкасація боргових вимог**, **інкасо**, **інкасувати**, **попереднє інкасування**.

Інкасаційний період, період інкасації (**collection period**;

инкассационный период, период инкассации) — проміжок часу, впродовж якого стягують борги; див. також **індосамент "для інкасації"**, **інкасатор**, **інкасаційний вексель**, **інкасація боргових вимог**, **інкасо**, **інкасувати**, **попереднє інкасування**.

Інкасація боргових вимог (**debt demands encashment/collection**; **инкассация долговых требований**) — банківська послуга з отримання за дорученням клієнта коштів від боржника такого клієнта у рахунок погашення його боргу або акцепту за векселями, чеками, іншими розрахунковими і товарними документами; див. також **індосамент "для інкасації"**, **інкасатор**, **інкасаційний вексель**, **інкасаційний період** (**період інкасації**), **інкасо**, **інкасувати**, **попереднє інкасування**.

Інкасо (**collection, coll.: documentary collection, encashment; инкассо**) — 1) вид банківської операції, яка полягає в одержанні банком грошей на підставі платіжних документів (векселів, чеків тощо) від імені та за рахунок клієнта; використовується для одержання платежу з клієнта, акцепту за векселем та ін.; 2) стягнення боргу, документів тощо в обмін на певні документи (наприклад, банк, що представляє інтереси експортера, не передає імпортеру відповідні документи на одержання товару, поки останній не оплатить усі свої зобов'язання з даної трансакції); див. також **індосамент "для інкасації"**, **інкасатор**, **інкасаційний вексель**, **інкасаційний період** (**період інкасації**), **інкасація боргових вимог**, **інкасувати**, **попереднє інкасування**.

Інкасувати (**to encash, to collect**; **инкассировать**) — 1) одержати у банку гроші готівкою за платіжними документами (векселями, чеками тощо); 2) виконати операцію інкасо; див. також **індосамент "для інкасації"**, **інкасатор**, **інкасаційний вексель**, **інкасаційний період** (**період інкасації**), **інкасація боргових вимог**, **інкасо**, **попереднє інкасування**.

ІНКОТЕРМС (**International Commercial Terms, INCOTERMS, Incoterms; ИНКОТЕРМС**) — визначення комерційних термінів (торгових висловів), які використовуються у міжнародній практиці і найбільш часто зустрічаються у зовнішньоекономічних контрактах.

Інкримінувати (**to incriminate to, to charge with**; **инкриминировать**) — 1) пред'являти звинувачення; 2) ставити в (за) провину.

Інноваційні інвестиції (**innovation investment**; **инновационные инвестиции**) — одна з форм реального інвестування, яка здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у діяльність підприємства; **два основних види**: 1) шляхом придбання готової науково-технічної продукції (патентів на відкриття і винаходи, "ноу-хау"); 2) шляхом розробки нової науково-технічної продукції самим підприємством або на його замовлення.

Інновація (**innovation**; **инновация**) — 1) досягнення науково-технічного прогресу, призначені для використання у виробництві та соціальній сфері; 2) новаторство; див. також **інноваційні інвестиції**, **фінансові інновації**.

Іноземець (**foreigner**; **иностранец**) — 1) громадянин іноземної держави; 2) іноземний громадянин (іноземна фізична особа); 3) особа без громадянства; 4) іноземна юридична особа; 5) міжнародна організація; див. також **іноземна валюта**, **іноземна позика**, **іноземні акції**,

іноземні зобов'язання, **іноземні інвестиції**, **іноземні облігації**, **іноземні суб'єкти господарської діяльності**.

Іноземна валюта (**foreign currency/exchange, FX**; **иностранная валюта**) — валюта іноземних держав, а також кредитні і платіжні документи (векселі, чеки тощо) в іноземних грошових одиницях; **в Україні**: 1) іноземні грошові знаки у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет, які перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, а також вилучені з обігу або такі, які вилучаються з нього, проте підлягають обміну на грошові знаки, що є в обігу; 2) кошти у грошових одиницях іноземних держав та у міжнародних розрахунково-клірингових одиницях (наприклад, ECU, SDR), що є на рахунках або вносять до банківських та інших кредитно-фінансових установ за межами України; 3) платіжні документи та інші цінні папери (акції, облігації, купони до них, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати, інші фінансові та банківські документи), виражені в іноземній валюті або монетарних металах (золото і метали іридієво-платинової групи у будь-якому вигляді і стані, за винятком ювелірних, промислових і побутових виробів з цих металів та лому цих металів); див. також **каса іноземної валюти у банку**.

Іноземна позика (**foreign bond issue**; **иностранный заем**) — боргове зобов'язання, випущене дебітором (боржником, позичальником), який живе в іншій країні стосовно до кредитора (позикодавця).

Іноземна тратта, іноземний переказний вексель (**foreign draft**; **иностранная тратта, иностранный переводной вексель**) — тратта (переказний вексель), який написав банк резидент на іноземний банк-кореспондент.

Іноземні акції (**foreign shares/stock**; **иностранные акции**) — акції, що випущені і перебувають в обігу на території держави, у якій здійснено державну реєстрацію емітента; див. також **вітчизняні акції**.

Іноземні зобов'язання (**foreign liabilities**; **иностранные обязательства**) — зобов'язання (борги) у стосунках з іноземними банками і кредиторами (позикодавцями, позичальниками); див. також **банківське зобов'язання**, **зобов'язання (борг)**, **зобов'язання за векселями**, **умовне зобов'язання**.

Іноземні інвестиції (**foreign investment**; **иностранные инвестиции**) — усі види матеріальних та інтелектуальних цінностей, що вкладають іноземні суб'єкти господарської діяльності у країні, внаслідок чого утворюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект; див. також **іноземні портфельні інвестиції**, **іноземні прями інвестиції**.

Іноземні портфельні інвестиції (**foreign portfolio investment**; **иностранные портфельные инвестиции**) — інвестування іноземного капіталу у портфелі цінних паперів (ЦП), без створення спільних підприємств, без передачі "ноу-хау" тощо; див. також **іноземні прями інвестиції**.

Іноземні прями інвестиції (**foreign direct investment**; **иностранные прямые инвестиции**) — інвестування іноземного капіталу у вигляді створення спільних підприємств, шляхом передачі "ноу-хау", на підставі спільного управління тощо; див. також **іноземні портфельні інвестиції**.

Іноземні облігації (**foreign bonds**; **иностранные облигации**) — облігації, що випущені і перебувають в обігу не на території держави, у якій здійснено державну реєстрацію емітента; див. також **вітчизняні облігації**.

Іноземні суб'єкти господарської діяльності (**foreign subjects of business/economic activities/activity/operation**; **иностранные субъекты хозяйственной деятельности**) — суб'єкти господарської діяльності, що мають постійне місцезнаходження або постійне місце проживання за межами країни своєї господарської діяльності.

Інсайдер (**insider**; **инсайдер**) — 1) особа, яка у силу свого службового становища має конфіденційну інформацію про справи підприємства; 2) особа, яка працює на підприємстві чи яка має понад 10% "голосуючих" акцій (акцій з правом голосу) компанії, і тому володіє інформацією, недоступною широкому загалу; див. також **інсайдерна інформація**, **інсайдерна торгівля цінними паперами**, **інсайдерне кредитування**, **інсайдерний директор**, **інсайдерний звіт**, **інсайдерний кредит**.

Інсайдерна інформація (**inside information**; **инсайдерная информация**) — внутрішня інформація підприємства, що не може бути доступна широкому загалу.

Інсайдерна торгівля цінними паперами (**insider trading**; **инсайдерная торговля ценными бумагами**) — один із видів фінансового шахрайства: торгівлі операції з цінними паперами, що здійснює інсайдер на підставі інформації емітента, доступної інсайдеру, проте недоступної широкому загалу; як правило, підлягає законодавчим обмеженням; див. також **схема Понзі**.

Інсайдерне кредитування (**insider lending**; **инсайдерное кредитование**) — надання кредитів інсайдерам; як правило, підлягає законодавчим обмеженням (хоча за законодавством США повинно здійснюватися на тих самих умовах, що й для інших позичальників).

Інсайдерний директор (**inside director**; **инсайдерный директор**) — директор, обраний з осіб, які є у штаті підприємства і належать до його вищого керівного складу.

Інсайдерний звіт (**insider report**; **инсайдерный отчёт**) — звіт інсайдера про зміст проведених ним угод з цінними паперами; підтверджує те, що інсайдер не здійснював жодних операцій з цінними паперами на підставі доступної йому ("внутрішньої", службової) інформації емітента.

Інсайдерний кредит (**inside credit**; **инсайдерный кредит**) — кредит, наданий інсайдерам (директорам, старшим посадовим особам підприємства та групам позичальників, пов'язаних з ними), а також юридичним особам, що тісно співпрацюють з даним підприємством.

Інспектор (**inspector**; **инспектор**) — посадова особа, яка здійснює контроль за правильністю дій підвідомчих органів та осіб або за виконанням законів у певній галузі діяльності.

Інспектувати (**to inspect**; **инспектировать**) — перевіряти правильність *чийх-небудь* дій у порядку нагляду та інструктування.

Інспекція (**inspection**; **инспекция**) — система нагляду і

контролю за правильністю дій підвідомчих органів та осіб; 2) органи нагляду і контролю.

Інсталяція (**installation**, **instal**; **инсталляция**) — 1) встановлення; 2) монтаж.

Інстанція (**instance**; **инстанция**) — ступінь, ланка у системі органів держави при розгляді адміністративних і судових справ.

Інституції, інституційні учасники ринку цінних паперів (**institutions, institutional participants of the securities market**; **институты, институционные участники рынка ценных бумаг**) — юридичні особи, які займаються діяльністю на ринку цінних паперів (ЦП) та які не є органами державно-правового регулювання (наприклад, підприємства, організації, установи, товариства, компанії, корпорації, фонди тощо); **основні ознаки**: 1) організаційна єдність закріплена у Статуті (Положенні, Засновному договорі), який визначає структуру і діяльність даної юридичної особи як самостійного цілісного утворення; 2) майно як суб'єкт права та основа діяльності; 3) дієздатність щодо діяльності з ЦП; 4) дієздатність як фінансово-господарської та юридичної особи, зокрема платоспроможність і занесення до Державного реєстру юридичних осіб України; див. також **індивіди (індивідуальні учасники)** та **органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів**.

Інституції колективних інвестицій (**collective investment institutions**; **институты коллективных инвестиций**) — фінансові інституції, що об'єднують кошти дрібних інвесторів для колективних вкладень у великі портфелі цінних паперів (ЦП); наприклад, інвестиційні фонди, інвестиційні клуби, трастові фонди тощо.

Інституції-регулятори (**regulators, regulatory bodies**; **институты-регуляторы**) — саморегульовані організації (юридичні особи), які впорядковують відносини з цінними паперами (ЦП) з допомогою встановлення критеріїв, норм, правил і стандартів поведінки на ринку ЦП; найважливішими серед них є: фондові біржі, асоціації брокерів і дилерів з ЦП, інші організації, які об'єднують професійних учасників ринку ЦП; **способи діяльності**: 1) конкретизація адміністративно-правових норм і повноважень у межах делегованих чинним законодавством і підзаконними актами; 2) створення відповідних критеріїв, норм, правил і стандартів, якщо будь-які відносини не є врегульованими чинним законодавством і підзаконними актами, проте у цьому є практична потреба для діяльності; 3) розгляд суперечок, що виникають між учасниками ринку ЦП, зокрема між самими інституціями-регуляторами; 4) внесення встановлених правових норм та інших змін у статuti, положення, регламенти, правила і рішення та контроль за їхнім втіленням; 5) вдосконалення існуючого механізму взаємодії учасників у межах певної інституції; див. також **емітент**, **інвестор**, **посередник** та **органи державно-правового регулювання (державні органи регулювання) ринку цінних паперів; інвестування в цінні папери**.

Інституційний інвестор (**institutional investor**; **институциональный инвестор**) — фінансовий посередник (організація, підприємство, установа), що акумулює кошти індивідуальних інвесторів або свої власні кошти і здійснює інвестиційну діяльність, яка зосереджується, як правило, на операціях з грошима і цінними паперами; **інвестиційні інвестори**: 1) найактивніші — банки, інвестиційні компанії, інвестиційні фонди, пенсійні фонди, страхові фірми; 2) менш активні — промислові

і торгові підприємства, компанії тощо; див. також **блок1**.

Інструктивний (**instructional**; **инструктивный**) — який (що) містить у собі керівні вказівки, інструкції.

Інструктувати (**to instruct, to give instructions**; **инструктировать**) — давати керівні вказівки, інструкції.

Інструктор (**instructor**; **инструктор**) — посадова особа, яка дає інструкції, навчає правильній постановці *якої-небудь* справи.

Інструкція (**directions**; **instruction(s)**, **instr**; **инструкция**) — 1) вказівка; 2) директива; 3) звід правил для встановлення порядку і способу здійснення, виконання *чого-небудь*; 4) припис; 5) наказ, розпорядження; 6) циркуляр.

Інструмент (**instrument**; **инструмент**) — знаряддя діяльності; див. також **боргові інструменти**, **інструменти фондового ринку**.

Інструменти фондового ринку (**instruments of stock market**; **инструменты фондового рынка**) — засоби, за допомогою яких здійснюють операції на фондовому ринку — акції, облігації, депозитні (ощадні) сертифікати, інвестиційні сертифікати, деривативи (опціони, ф'ючерси, свопи) тощо; див. також **боргові інструменти**, **гібридні капітальні інструменти**, **ризик поставки**.

Інтенсивне господарство (**intensive economy**; **интенсивное хозяйство**) — господарство, що розвивається, перш за все, за рахунок зростання продуктивності праці на основі неперервного технічного прогресу і поліпшення організації праці при оптимальному використанні матеріально-технічних і трудових ресурсів.

Інтенсивний (**intensive**; **интенсивный**) — 1) посилений; 2) напружений; 3) який (що) дає найбільшу продуктивність; див. також **екстенсивний**.

Інтервенціоністський підхід (**interventionist approach**; **интервенционистский подход**) — один із можливих підходів щодо ролі держави в економіці та її розвитку; передбачає безпосереднє розширене втручання держави в управління макроекономікою, розширення частки державної власності, прямих перерозподіл ресурсів у пріоритетні галузі, прагнення до централізованого планування виробництва, встановлення цін тощо; **у фінансовій сфері** передбачає перерозподіл державою все більшої частини національного доходу, провідну роль бюджету і державного боргу, широкі застосування прямої грошової емісії для покриття боргів держави, встановлення прямого директивного контролю за відсотковими/процентними ставками, централізованого розподілу переважної частини кредитних ресурсів; див. також **адміністративний розподіл кредитів**, **директивно-розподілювані кредити/позики**, **дирижізм**, **дерегуляція**.

Інтервенція1 (**intervention**; **интервенция1**) — втручання (часто примусове).

Інтервенція2 (**intervention points**; **интервенция2**) — 1) дія, при якій стороння особа, яка вказана у векселі (**необхідне посередництво**) або яка за власним покликом захищає інтереси сторін (**добровільне посередництво**), приймає опротестований у неприйнятті вексель за честь векселедавця чи кого-небудь з надписувачів (осіб, які підписалися) разом з усіма зо-

бов'язаннями, що виникають через це (**посередництво у прийнятті**); або сплачує вексель, опротестований у неплатежі, за честь векселедавця чи кого-небудь з надписувачів, сама відповідно стаючи кредитором за векселем стосовно надписувача, за честь якого і всіх вищестоящих надписувачів сплачено, або стосовно одного тільки векселедавця, якщо платіж зроблено за його честь, зі звільненням усіх решти надписувачів (**посередництво у платежі**); 2) у системі жорсткого контролю держави за обмінним курсом випадок втручання Національного (Центрального) банку з метою підтримання цього курсу у певних межах; як правило, здійснюють шляхом посиленних купівлі або продажу відповідної валюти (національної чи іноземної); див. також **біржова ціна**, **біржовий курс**

Інтуїтивний (**intuitive**; **интуитивный**) — який (що) ґрунтується на інтуїції; див. також **дискурсивний**.

Інтуїція (**intuition, instinct**; **интуиция**) — 1) чуття; 2) проникливість; 3) безпосереднє осягання істини без логічного обґрунтування, що ґрунтується на попередньому досвіді.

Інфляційна премія (**inflation premium/bonus**; **инфляционная премия**) — додатковий дохід, який виплачується (або передбачений до сплати) інвестору з метою відшкодування його втрат від знецінення грошей у зв'язку з інфляцією; рівень цього доходу, як правило, прирівнюють до темпів інфляції.

Інфляційне очікування (**inflation expectation**; **инфляционное ожидание**) — модель поведінки інвестора, який виходить з припущення, що у наступному періоді темпи інфляції будуть зростати, тому він намагається матеріалізувати інвестиції у вигляді, який би захистив їх від інфляції; це проявляється у відмові від довгострокових фінансових інвестицій з фіксованою ставкою доходу (облігацій, привілейованих акцій, ощадних сертифікатів тощо).

Інфляційний ризик (**inflation risk**; **инфляционный риск**) — один із видів господарських ризиків, що полягає у можливості знецінення грошових активів, доходів, прибутку підприємства у зв'язку з інфляційними процесами в економіці країни і світу.

Інфляція (**inflation**; **инфляция**) — знецінення грошей, коли грошовий обіг невивиправдано переповнюється масою паперових грошей, не підкріпленою відповідною кількістю товарів і послуг; призводить до нерегульованого зростання цін, зниження валютного курсу грошової одиниці країни, падіння реальної заробітної плати та інших ознак, характерних для економічної кризи (або кризового стану); див. також **гіперінфляція**, **дисінфляція**, **дефлятор**, **дефляція**, **інфляційна премія**, **інфляційне очікування**, **інфляційний ризик**, **номінальна ставка проценту (номінальний процент)**, **стерилізаційні рескрипції**, **форсоване заощадження**.

Інформативність (**information, inf.**; **информативность**) — 1) насиченість змістом, інформацією; 2) кількість повідомлень, знань.

Інформативний (**informative**; **информативный**) — 1) який (що) містить інформацію; 2) який (що) характеризує насиченість інформацією.

Інформаційна система фондової біржі (**stock exchange information system**; **информационная система фондовой биржи**) — комплекс заходів збирання, обробки,

використання і відтворення інформації, а також засобів зв'язку (комунікації), що забезпечують роботу фондової біржі.

Інформаційний обмін (**exchange of data carriers; інформаційний обмен**) — взаємний обмін даними, програмними продуктами і повідомленнями між постачальниками і споживачами, продавцями і покупцями, клієнтами і банками та іншими кредитно-фінансовими установами; мета — впорядкувати діяльність, спростити і прискорити виконання відповідних операцій і процедур.

Інформаційні операції (**informative operations; інформаційні операції**) — вид операцій депозитарію щодо "депо"-рахунків; операції з одержання відомостей про стан рахунків депозитарію, причому не супроводжуються жодними змінами у базах даних депозитарію; здійснює депозитарій на підставі інформаційних доручень (наказів), наданих депонентом. Його довірена особа або сам депозитарій; **кожна інформаційна операція** завершується складанням звіту про виконання інформаційного доручення, який передається тому, хто видав останнє: **інформаційні операції**: 1) надання виписок про стан "депо"-рахунків. 2) складання облікового реєстру власників цінних паперів тощо: **види виписок**: 1) щоденні; 2) періодичні (тижневі, місячні, кварталні, піврічні, річні тощо); 3) на вимогу депонента: виписки складають за кожним окремим "депо"-рахунком: 1) щоденні виписки складає депозитарій у випадку, коли впродовж робочого дня за "депо"-рахунком відбулася принаймні одна операція або за станом на цей день за депонентом значиться принаймні одне несквитоване доручення; 2) періодичні виписки містять інформацію, розташованому у календарному порядку, про всі операції за рахунком за відповідний проміжок часу і про всі доручення, які залишилися несквитованими на день складання цієї виписки; способи надання виписок усіх видів, як правило, визначаються у договорі про депозитарне обслуговування депонента; див. також **депозитарій цінних паперів, адміністративні операції, облікові операції**.

Інформація (**information, inf.; информация**) — 1) повідомлення *про що-небудь*; 2) дані, що є об'єктом зберігання, опрацювання і передачі; див. також **інсайдерна інформація; вимоги розкриття інформації, розкриття інформації**;

інформативність, інформаційна система фондової біржі, інформаційний обмін, інформаційні операції, інформація (проспект) про випуск акцій.

Інформація (проспект) про випуск акцій (prospectus; информация (проспект) о выпуске акций) — сукупність даних про випуск акцій відкритим акціонерним товариством (ВАТ), яку потрібно зареєструвати у відповідному державному органі згідно з вимогами чинного законодавства: **в Україні** таким органом є Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку (ДКЦПФР), в інших країнах — Комісії з цінних паперів та їхні аналоги; публікується у спеціалізованих виданнях і використовується для захисту інтересів потенційних інвесторів, акціонерів, посередників, інших учасників ринку цінних паперів для дотримання принципів добровільності, "saveat emptor" та є документом при вирішенні суперечок між емітентом та інвесторами у судовому та адміністративному випадках; **в інших країнах** існують: 1) попередній проспект; 2) емісійний проспект.

Інформувати (to inform; информировать) — 1) повідомляти; 2) надавати дані, інформацію *про що-небудь*.

Інфраструктура (**infra-structure; инфраструктура**) — складові частини загальної будови економічного життя, що мають допоміжний характер і забезпечують нормальну діяльність економічної системи в цілому (наприклад, в **економічну інфраструктуру** входять транспорт і зв'язок, освіта і професійне навчання, житло і комунальне господарство, від стану яких залежить суспільне виробництво); див. також **"фінансове заглиблення"**.

Інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів (**infra-structural (subordinate) participants of the securities market; инфраструктурные (вспомогательные) участники рынка ценных бумаг**) — учасники, які допомагають і сприяють взаємодії основних учасників ринку цінних паперів (ЦП); до них належать: 1) довірчі товариства (трасти); 2) депозитарії; 3) реєстратори; 4) агенти з трансферту; 5) клірингово-розрахункові установи; 6) спеціальні страхові фонди; 7) торговці інформацією про ринок ЦП (продавці ринкової інформації про ЦП) тощо; див. також **основні (головні) учасники ринку цінних паперів**.

Іпотека (**mortgage, mort, mortg; ипотека**) — застава нерухомого майна для одержання позики і забезпечення зобов'язань; див. також **екстракт (виписка), іпотечна закладна, іпотечна застава, іпотечна позика, іпотечний банк, іпотечний кредит, іпотечний центр, іпотечні облігації, іпотечні сертифікати**.

Іпотечна закладна (**mortgage, mort, mortg; ипотечная закладная**) — боргове свідоцтво про заклад (заставу) нерухомості, яке видає банк позичальнику.

Іпотечна застава (**charge on real property; mortgage, mort, mortg; real estate lien; ипотечный залог**) — 1) застава у вигляді нерухомості; 2) нерухомість, яку використано як заставу; часом зазначають умови одержання ренти з даної нерухомої власності.

Іпотечна позика (**loan of central mortgage bond institution; ипотечный заем**) — один із видів іпотечної позики, що є довгостроковим кредитом, який надає банку іпотечний центр для кредитування іпотечних операцій клієнтів.

Іпотечний банк (**mortgage bank; ипотечный банк**) — банк, який спеціалізується у наданні довгострокових позик (іпотечних кредитів) під заставу нерухомості, перепродажу іпотек та інших послугах, пов'язаних з операціями іпотеки.

Іпотечний центр (**central mortgage bond institution; ипотечный центр**) — державний орган, що регламентує і регулює іпотечні операції.

Іпотечні облігації (**mortgage bonds; ипотечные облигации**) — вид довгострокових цінних паперів (ЦП), які випускаються під забезпечення нерухомим майном і приносять твердий (визначений) процент.

Іпотечні сертифікати (**mortgage notes; ипотечные сертификаты**) — вид цінних паперів (ЦП), що представляє собою заставні свідоцтва для котирування на фондових біржах.

К

"Кавалерійський обмін" (**accommodation bills/checks; "кавалерийский обмен"**) — взаємовигідний обмін цінними паперами, валютою, коли банк реєструє угоду, не знаючи про вид обмінюваних цінностей.

Кадастр (**cadastre; кадастр**) — 1) список осіб, які підлягають обкладанню подушним податком; 2) систематизований звід даних, що складають періодично чи шляхом неперервних спостережень за відповідним об'єктом.

Казна (**the State; казна**) — держава як суб'єкт певних майнових прав та інтересів.

Казначейство, Державна скарбниця (**the Exchequer, Exch.; амер. Treasury, Treas.; Казначейство, Государственная казна**) — державний фінансовий орган, головною функцією якого є касове виконання державного бюджету; забезпечує прибуткову частину бюджету головним чином за рахунок податків з населення, мита, а також здійснює продаж гербового паперу, бандеролей, розміщення державних позик, випускає в обіг білети Державної скарбниці (казначейські білети), векселі, облігації тощо; див. також **казначейська валюта, казначейська емісія, казначейська облігація, казначейський білет, казначейський вексель**.

Казначейська валюта (**treasury currency; казначейская валюта**) — готівкові гроші казначейства: монети, паперові білети (купюри), а також інші (не часто використовувани) види готівки (наприклад, у США — срібні сертифікати тощо); див. також **ноти Федеральної Резервної Системи**.

Казначейська валюта в обігу (**treasury currency in circulation; казначейская валюта в обращении**) — казначейська валюта, що є у фізичних та юридичних осіб (на руках у населення, у касах компаній тощо), не враховуючи ту, що є у Національному (Центральному) банку і Міністерстві фінансів; див. також **ноти Федеральної Резервної Системи в обігу**.

Казначейська валюта непогашена (**treasury currency outstanding; казначейская валюта непогашенная**) — казначейська валюта в обігу, а також враховуючи ту, що є у Національному (Центральному) банку і Міністерстві фінансів; див. також **ноти Федеральної Резервної Системи непогашені**.

Казначейська емісія (**exchequer issue; амер. treasury issue; казначейская эмиссия**) — випуск в обіг казначейських білетів і державних цінних паперів, який здійснює Казначейство (Державна скарбниця) та інші державні фінансові органи з метою покриття бюджетного дефіциту.

Казначейська облігація (**exchequer stock; амер. treasury bond, T-bond, TRB; казначейская облигация**) — 1) вид середньо- і довгострокових державних зобов'язань; 2) ринкові державні цінні папери.

Казначейський білет (**exchequer note; амер. treasury note, T-note; казначейский билет**) — 1) паперові гроші, які випускає Державна скарбниця (держава); 2) казначейська нота — середньострокове боргове зобов'язання уряду США (строком від 2 до 10 років).

Казначейський вексель (**exchequer bill; амер. treasury bill, TB, T-bill, TRB; казначейский вексель**) — вексель, випущений державою для покриття її видатків.

Калькуляція (**calculation; калькуляция**) — обчислення собівартості одиниці продукції чи виконаної роботи.

Камбіо (< *im. cambio* — розмін; **камбио**) — 1) позиковий лист; 2) вексель; див. також **вексель, рекамбіо**.

Камбіст (**cambist; камбист**) — 1) біржовий маклер; біржовий маклер; 2) особа, яка займається вексельними операціями і торгівлею іноземними монетами.

Капедноти (**capred notes; капедноты**) — цінні папери (акції, облігації тощо) зі змінною обліковою ставкою, яка не може перевищити встановленого заздалегідь значення (рівня).

Капітал (**capital, cap; капитал**) — 1) загальна вартість засобів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, авансованих у формування активів підприємства; 2) у бухгалтерському балансі підприємства авансований капітал відображається у розділі "пасив"; залежно від приналежності залучених засобів виділяють власний і позиковий капітал, причому в іноземній практиці вислів/термін "капітал" використовують для характеристики тільки власних фінансових засобів підприємства: активи з врахуванням зобов'язань (заборгованостей); 3) основний вид інвестиційних ресурсів у вигляді грошових і матеріальних засобів, різних фінансових інструментів; див. також **акціонерний/пайовий капітал, довгостроковий капітал, дозволений капітал, дотаційний капітал, експорт капіталів, задекларований капітал, капітал 1-го рівня (стрижневий капітал), капітал 2-го рівня (додатковий капітал), капітал акціонерного товариства (АТ), капітал в акціях, капітал держателів звичайних акцій, коефіцієнт "вільного" капіталу, "плаваючі капітали" ("гарячі гроші"), санкціонований капітал; капіталізація, капіталізація ринку, капіталізована вартість, капіталоемність, капітальний бюджет, капітальний надлишок (оплачена частина капіталу), капітальні вкладення (капіталовкладення), капітальний прибуток, капітальний ризик, капітальні збитки, капітальні ноти, капітальні резерви; відплив капіталу, Євроринок, інвестиційні цінності, свідоцтво, фінансовий левелідж**.

Капітал 1-го рівня, стрижневий капітал (**Tier One (tier-one) capital, core capital/equity; капитал 1-го уровня, стрижневой капитал**) — базовий (основний) акціонерний капітал (задекларований капітал, надбавка до емісійного курсу акцій, нерозподілений прибуток тощо); визначають банки відповідно до Базельської угоди 1989 року; **склад**: 1) звичайні акції; 2) перевищення ринкової вартості звичайних акцій над їхньою балансовою оцінкою; 3) нерозподілений прибуток; 4) капітальні резерви; 5) частка участі сторонніх власників (т. зв. меншості) у капіталі дочірніх компаній тощо; до нього можуть включити й частину привілейованих акцій; див. також **капітал 2-го рівня (додатковий капітал)**.

Капітал 2-го рівня, додатковий капітал (**Tier Two (tier-two) capital, supplementary capital; капитал 2-го уровня, дополнительный капитал**) — допоміжний акціонерний капітал; визначають банки відповідно до Базельської угоди 1989 року; **склад**: 1) безстрокові привілейовані акції; 2) довгострокові привілейовані

акції; 3) частина середньострокових привілейованих акцій; 3) резерви на покриття втрат за позиками; 4) резерви для переоцінки основних фондів; 5) гібридні (мішані) капітальні інструменти (безстрокові боргові зобов'язання; цінні папери (ЦП), що підлягають обов'язковому конвертуванню в акції, тощо); 6) субординований борг та ін.; див. також **капітал 1-го рівня (стрижневий капітал)**.

Капітал акціонерного товариства (share capital; амер. capital/joint stock; капитал акционерного общества) — сукупність індивідуальних капіталів або особистих коштів громадян, яка створюється акціонерним товариством (АТ) шляхом випуску (емісії) і розміщення цінних паперів (акцій, облігацій).

Капітал в акціях (participation certificate capital; капитал в акциях) — частина капіталу акціонерного товариства (АТ), що дорівнює номінальній вартості всіх випущених ним акцій.

Капітал держателів звичайних акцій (common equity, common stockholder's equity, equity capital, net worth; капитал держателей обыкновенных акций) — капітал акціонерного товариства (АТ), що визначають як активи "мінус" боргові зобов'язання "мінус" привілейовані акції: складається з суми звичайних акцій (common stock); капітального надлишку, оплаченої частини капіталу (additional paid-in/paid-up capital, capital surplus, paid-in/paid-up capital); нерозподіленого прибутку (retained earnings); капітальних резервів (capital reserves).

Капіталізація (capitalization; капитализация) — 1) процес формування капіталу юридичної особи; 2) переведення засобів (наприклад, новоутвореного прибутку у повному обсязі чи певної його частини) у капітал, тобто своєрідне реінвестування; 3) загальна сума цінних паперів (акцій, облігацій), випущених акціонерним товариством (АТ) і перетворених у капітал; 4) обчислення цінності майна (головним чином — цінних паперів), виходячи з доходу, який воно приносить; 5) обчислення вартості кредиту з урахуванням процентної ставки, а також обчислення можливих прибутків на подібній основі; див. також **капіталізація ринку, норма капіталізації**.

Капіталізація ринку (market capitalization; капитализация рынка) — один із показників обсягу ринку, що дорівнює ринковій вартості усіх підприємств (компаній), які входять до листингу; зокрема, ринкову вартість підприємства (компанії) визначають як добуток курсової вартості його (її) акцій і кількості акцій, що є в обігу.

Капіталізована вартість (capitalized income value; капитализированная стоимость) — нова вартість підприємства (компанії, фірми) з урахуванням капіталізації можливих дивідендів; див. також **вартість акції**.

Капіталоемність (capital capacity/requirement; капиталоемкость) — питома витрата капіталу на здійснення якоїсь діяльності, проведення окремих господарських операцій, випуск конкретних видів продукції тощо.

Капітальний бюджет (capital budget; капитальный бюджет) — 1) план фінансування капітальних вкладень (втілюваного інвестиційного проекту) чи природу нематеріальних активів; складається з двох

розділів: 1 — капітальні затрати (затрати інвестиційних ресурсів на формування основних фондів і нематеріальних активів); 2 — джерела надходження коштів (формування інвестиційних ресурсів); 2) частина бюджету, у якій планують рух фондів по рахункам капіталу.

Капітальний надлишок, оплачена частина капіталу (additional paid-in/paid-up capital, capital surplus, paid-in/paid-up capital; капитальный излишек, оплаченная часть капитала) — сума перевищення продажної ціни акцій над їхнім номіналом, що вносять акціонери при купівлі акцій; збільшується при продажу акціонерним товариством (АТ) казначейських акцій і зменшується при купівлі ним своїх акцій як казначейських.

Капітальний прибуток (capital gain; капитальная прибыль) — прибуток, одержаний від різниці між ціною купівлі і ціною подальшого продажу активів, у які було вкладено кошти підприємства (банку тощо) впродовж певного часу; наприклад, прибуток від перепродажу акцій за вищою курсовою вартістю, ніж їх було куплено; прибуток від зростання ціни чи курсової вартості активів без їхнього подальшого продажу; див. також **капітальні збитки**.

Капітальний ризик (capital risk; капитальный риск) — ризик декапіталізації у зв'язку з великими втратами за активами низької якості і необхідністю списання втрат за рахунок капіталу.

Капітальні вкладення, капіталовкладення (capital investment; капитальные вложения, капиталовложения) — 1) затрати праці матеріально-технічних ресурсів і грошових коштів, спрямовані на створення нових або реконструкцію старих основних фондів; 2) одна з основних форм реального інвестування у відтворення основних фондів підприємства шляхом їх нового будівництва, реконструкції, модернізації і капітального ремонту.

Капітальні збитки (capital loss; капитальные убытки) — збитки, одержані від різниці між ціною купівлі і ціною подальшого продажу активів, у які було вкладено кошти підприємства (банку тощо) впродовж певного часу; наприклад, збитки від перепродажу акцій за нижчою курсовою вартістю, ніж їх було куплено; збитки від зниження курсової вартості активів без їхнього подальшого продажу; див. також **капітальний прибуток**.

Капітальні ноти (capital notes; капитальные ноты) — довгострокові боргові цінні папери підприємства (банку тощо), які належать до допоміжних (субординованих) боргових інструментів; кошти, залучені на основі їхнього випуску, можуть враховувати у складі капіталу, оскільки внаслідок банкрутства претензії щодо них задовольняють після задоволення вимог акціонерів; не мають конкретного забезпечення, оскільки забезпечуються в цілому усім майном підприємства (банку тощо), причому для банку враховують ще здатність нагромаджувати доходи; див. також **допоміжні (субординовані) боргові зобов'язання**.

Капітальні резерви (capital reserves; капитальные резервы) — власні резерви підприємства (компанії, АТ тощо); див. також **капітал 1-го рівня (стрижневий капітал), капітал 2-го рівня (додатковий капітал), капітал акціонерного товариства (АТ), капітал в акціях, капітал держателів звичайних акцій**.

Карат (carat, с., СТ; karat, k.; карат) — міра ваги дорогоцінного каміння, що дорівнює 0,2053 г.

Карт-бланш (carte blanche; карт-бланш) — 1) чистий бланк, підписаний особою, яка надає іншій особі право заповнити цей бланк текстом; 2) необмежені повноваження; 3) повна свобода дій.

Картелиувати (to cartelize; картелировать) — 1) об'єднувати підприємства у картель; 2) створювати картель.

Картель (cartel; картель) — об'єднання підприємців (бізнесменів), учасники якого, зберігаючи виробничу і комерційну незалежність, домовляються про розміри виробництва, про ринки збуту, умови продажу, ціни, строки/терміни платежу тощо; див. також **група, концерн, синдикат**.

Каса (cash/cashier's desk, desk; касса) — 1) місце (приміщення) для прийому, зберігання і видачі грошей; 2) балансовий рахунок, на якому провадиться облік руху коштів на підприємстві; 3) назва деяких кредитних установ та організацій (наприклад, ощадна каса — **savings bank, SB**; каса взаємодопомоги — **mutual aid fund**); 4) готівка (**cash, cash in hand**); див. також **каса іноземної валюти у банку, касова угода, касовий бон, касовий відділ компанії, касовий ринок, касові операції**.

Каса іноземної валюти у банку (foreign exchange desk; касса иностранной валюты в банке) — операційний підрозділ банку, що веде торгові операції з іноземною валютою.

Касація (cassation, appeal; кассация) — 1) перегляд чи відміна судового рішення нижчої інстанції вищестоящою інстанцією з причин порушення нижчою інстанцією законів або недотримання нею правил судочинства (**cassation**); 2) касаційна скарга — заява (прохання) про виконання такого перегляду чи відміни судового рішення (**appeal**).

Касова угода (cash agreement; кассовое соглашение) — один із видів угод при біржовій торгівлі цінними паперами (ЦП); угода, за якою поставка ЦП та оплата їхньої вартості виконуються у певний робочий день, починаючи від дня, наступного за днем укладення угоди; для визначення дати виконання касової угоди використовують показник: "Т + n", де Т — день укладення угоди, n — кількість робочих днів, через яку угода повинна бути виконана; див. також **касовий відділ компанії, касовий ринок, касові операції; опціон, продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), строкова валютна угода, строковий курс, ф'ючерс**.

Касовий бон (cash bond; кассовый бон) — один із видів банківських облігацій; див. також **бона (бонд), бони, рескрипції, стерилізаційні рескрипції**.

Касовий відділ компанії (cashiering department; кассовый отдел компании) — відділ компанії, що спеціалізується на операціях з цінними паперами (ЦП); **обов'язки**: 1) постачання, одержання і зберігання ЦП; 2) операції з депозитарієм; 3) забезпечення перереєстрації ЦП на ім'я нового власника; 4) надання та одержання позик цінними паперами тощо; див. також **касова угода, касовий ринок, касові операції**.

Касовий ринок (cash market; кассовый рынок) — ринок касових угод з валютою, цінними паперами (ЦП), що передбачає негайну поставку та оплату зазначених цінностей; див. також **касова угода, касовий відділ компанії, касовий ринок, касові операції; операція "спот-рейт" ("спот-рейт", операція з негайною оплатою), операція "спот" ("спот", операція з оплатою після факту), "поставка після оплати", поставка "спот", спотовий ринок**.

Касові операції (cash operations; кассовые операции) — 1) вид операцій з цінними паперами, що здійснюється на фондових біржах, коли цінні папери оплачуються і передаються покупцеві (це здійснюють, як правило, в день укладення угоди або у строк/термін до 7 днів); 2) вид валютних операцій на валютному ринку; див. також **касова угода, касовий відділ компанії, касовий ринок; операція "спот-рейт" ("спот-рейт", операція з негайною оплатою), операція "спот" ("спот", операція з оплатою після факту), "поставка після оплати", поставка "спот", спотовий ринок**.

Касувати (to annual, to quash; кассировать) — *юр.* відміняти що-небудь.

Категорія (category; категория) — розряд, клас, група предметів, явищ чи осіб, об'єднаних спільністю певних ознак.

Кваліфікаційна іноземна інвестиція (qualified foreign investment; квалификационная иностранная инвестиция) — іноземна інвестиція встановленого розміру, яка займає певну частку у статутному капіталі спільного підприємства (СП); **в Україні** вона повинна складати не менше 20 % статутного капіталу і при цьому не може бути меншою від \$100 000 для банків та інших кредитно-фінансових установ і \$50 000 для інших підприємств (компаній).

Кваліфікація (qualification, qual.; level of proficiency, professional skill; квалификация) — 1) характеристика предмету, явища і віднесення його до певної категорії, групи (**qualification, qual.**); 2) професія, спеціальність (**qualification, qual.**); 3) ступінь і рівень професійної підготовки до певного виду праці (**level of proficiency, professional skill**); 4) придатність (**qualification, qual.**).

Кваліфікована більшість (qualified majority; квалифицированное большинство) — офіційно встановлена перевага голосів при голосуванні (у 2/3, 3/4 тощо), при наявності якої виборний чи державний орган може приймати рішення з важливих питань; див. також **проста більшість**.

Кваліфікована праця (skilled labour (labor амер.); квалифицированный труд) — праця, для виконання якої необхідна спеціальна чи професійна підготовка.

Кваліфікований (qualified, qual.; skilled, trained; квалифицированный) — 1) досвідчений; 2) який має певну кваліфікацію; 3) придатний.

Кваліфікований злочин (qualified offense (offense амер.); квалифицированное преступление) — злочин, виокремлений законом з ряду інших, подібних до нього, як особливо небезпечний і тому такий, що тягне за собою суворіше покарання.

Кваліфікувати (to qualify; квалифицировать) — 1) ха-

рактизувати; 2) відносити за ознаками до певної категорії, групи; 3) визначати ступінь і рівень професійної підготовки.

Кварта (**quart**, **q**, **quar.**; **кварта**) — міра об'єму: у Великій Британії — 1,136 л; у США — 0,946 л (для рідин) і 1,101 л (для сипких тіл).

Квитанція (**receipt**, **r. rct. rec.**, **rect.**, **recpt.**; **квитанция**) — офіційна розписка (посвідка) встановленої форми про прийняття грошей, документів, цінностей тощо; див. також **рецеписа**.

Квінтал (**quintal**, **q**; **квинтал**) — міра ваги: у метричній системі мір — 100 кг; у Великій Британії — 50,8 кг; у США — 45,36 кг.

Кворум (**quorum**; **кворум**) — встановлена законом або статутом кількість присутніх на засіданні якого-небудь органу або на зборх, при якій прийняті ними рішення є правомірними.

Квота (**quota**; **квота**) — 1) частка; 2) частина; 3) пай; 4) норма; 5) частка в обсязі загального виробництва чи збуту, яку встановлюють у межах картельної угоди для кожного з її учасників; див. також **контингент**; **антидемпінгові квоти**, **експортна квота**, **глобальні квоти** (**контингенти**), **групові квоти** (**контингенти**), **імпортна квота**, **індивідуальні квоти** (**контингенти**), **компенсаційні квоти**, **спеціальні квоти**.

КЕМЕЛ, **рейтингова система “КЕМЕЛ”** (**CAMEL**, **CAMEL rating system**; **Capital, Assets, Management, Earnings, Liquidity**; **КЭМЕЛ**, **рейтинговая система “КЭМЕЛ”**) — рейтингова система оцінки банків, де **CAMEL** означає: **C (Capital, capital adequacy)** — достатність капіталу; **A (Assets, asset quality)** — якість активів; **M (Management, management)** — управління; **E (Earnings, earnings)** — доходність; **L (Liquidity, liquidity)** — ліквідність; див. також **зведений рейтинг**; **нестандартні, спеціально згадані і сумнівні активи/позики**.

Керівництво залученням і розміщенням ресурсів (**asset/liability management**; **управление привлечением и размещением ресурсов**) — здійснює комерційний банк (підприємство) з огляду забезпечення ліквідності, мінімізації ризиків і максимізації спреда між видатками із залучення грошових коштів і доходами від їхнього розміщення (включаючи відсотки/проценти, виплачені та одержані); див. також **комітет з активів/(із зобов'язань)**, **комітет з управління ризиками активів/(зобов'язань)**.

Керуючий санацією (**sanation manager**; **управляющий санацией**) — фізична особа, яка відповідно до рішення арбітражного суду організовує здійснення санації боржника; див. також **арбітражний керуючий**, **банкрутство**, **ліквідатор**, **розпорядник майна**, **угоди, щодо яких є заінтересованість**.

Кеш, готівкою (**cash**; **кзш**, **наличными**) — розрахунок готівковими грошима (не за допомогою чека, кредитної картки тощо).

Кеш-флоу, грошовий потік (**cash flow**, **CF**; **кзш-флоу**, **денежный поток**) — 1) обіг готівкових коштів; 2) показник фінансового стану підприємства, який обчислюється порівнянням сум прибутку і видатків.

“Кислотний тест”, коефіцієнт поточної ліквідності, ко-

ефіцієнт “критичної оцінки”, коефіцієнт готівки, “поточна ліквідність” ((acid test)/current/quick ratio; “кислотный тест”, коэффициент текущей ликвидности, коэффициент “критической оценки”, коэффициент наличности, “текущая ликвидность”) — 1) основний показник ліквідності активів підприємства, що характеризує відношення всіх поточних активів до суми поточної заборгованості; 2) співвідношення між сумою активів у готівці і сумою короткострокових боргових зобов'язань підприємства; 3) коефіцієнт швидкості покриття ліквідними активами (зокрема що є у вигляді грошових коштів або подібному до нього) поточних зобов'язань (визначають як відношення різниці поточних активів і запасів до поточних зобов'язань); див. також **коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт покриття**.

Кількісна класифікація активів (**quantitative classification of assets**; **количественная классификация активов**) — класифікація активів за строком/терміном; наприклад, позики при простроченні платежів за ними на 3 місяці класифікують як нестандартні, на 6 місяців — як сумнівні, на 12 місяців — як втрачені; див. також **класифіковані позики**.

Кількісні показники оцінки акцій (количественные показатели оценки акций) — чисельні характеристики привабливості (щодо купівлі); **основними показниками є**: балансова ціна акції, дивіденд на одну акцію, дивідендні виплати, дохід на одну акцію, співвідношення ціни і балансової ціни акції, співвідношення ціни і доходу на одну акцію.

Кінцевий дивіденд (**final dividend**; **конечный дивиденд**) — частина прибутку, яку виплачують акціонерам після закінчення фінансового року (наприклад, у випадку, коли впродовж року відбувалися проміжні виплати).

Кінцевий позичальник (**final borrower**; **конечный заемщик**) — позичальник, який є останнім у послідовності позичальників даної позики.

Клас (**class**; **класс**) — 1) сукупність, розряд, група об'єктів чи явищ, що мають спільні ознаки; 2) міра якості, рівень, залежно від чого визначається місце предмета в ряді собі подібних; 3) ступінь підготовленості; 4) кваліфікація; див. також **класифікатор, класифікація, класифікування, класифікувати**.

Класифікатор (**classifier**; **классификатор**) — 1) спеціаліст із класифікації; 2) особа, яка займається класифікацією; 3) систематичний перелік яких-небудь об'єктів, що дозволяє знаходити кожному з них своє місце і певне позначення.

Класифікація (**classification**, **class**; **классификация**) — 1) система супідрядних понять (класів об'єктів, явищ), складена з урахуванням їхніх спільних ознак і закономірних зв'язків між ними; 2) те саме, що **класифікування**.

Класифіковані позики (**classified loans**; **классифицированные ссуды**) — позики, класифіковані органами банківського нагляду відповідно до офіційно прийнятих систем рейтингу і класифікації позик; наприклад, позики при простроченні платежів за ними на 3 місяці класифікують як нестандартні, на 6 місяців — як сумнівні, на 12 місяців — як втрачені; див. також **кількісна класифікація активів**.

Класифікування (**classification**, **class**; **классифициро-**

вание) — розподіл об'єктів, явищ за класами (розрядами) залежно від їхніх спільних ознак, який визначає закономірні зв'язки між класами об'єктів у єдиній системі.

Класифікувати (**to classify**; **классифицировать**) — 1) розподіляти об'єкти, явища за класами (розрядами) у залежності від їхніх спільних ознак; 2) здійснювати класифікацію, класифікування.

Клієнт (**client**; **клиент**) — 1) особа (фізична, юридична), яка звертається до послуг посередників при укладанні біржових угод; 2) постійний покупець (замовник, відвідувач); див. також **відкличний документ** (**вказівка**), **“зобов'язальна” плата, нічне зберігання**.

Кліринг (**clearing**; **клиринг**) — 1) система безготівкових розрахунків за товари, цінні папери (ЦП) і послуги, яка ґрунтується на врахуванні банками взаємних вимог і зобов'язань сторін; 2) одержання, звірка та поточні оновлення інформації, підготовка бухгалтерських та облікових документів, необхідних для виконання угод щодо ЦП, визначення взаємних зобов'язань, що передбачає взаємозалік, забезпечення і гарантування розрахунків за угодами щодо ЦП; 3) система компенсації; 4) міжнародна торгівля на компенсаційній основі; всередині країни кліринг є системою безготівкових розрахунків між банками, що здійснюють через розрахункові і клірингові палати; **на міжнародному рівні** кліринг здійснюють у вигляді компенсаційних (клірингових), валютних та інших угод між державами про погашення заборгованості одна одній шляхом заліку взаємних вимог (без переказу іноземної валюти, оплати золотом тощо); **кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП**: при виконанні клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП між зберігачами, а також при проведенні операцій емітента, зміни на рахунках у ЦП і на грошових рахунках вносять одночасно; кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП здійснюють виключно депозитарії, які забезпечують поставку ЦП на рахунки зберігачів у депозитарії з одночасною оплатою грошових коштів на рахунках зберігачів; для здійснення клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП депозитарій повинен одержати відповідний дозвіл; взаєморозрахунки за угодами щодо ЦП здійснюють на підставі розрахункових документів, наданих сторонами відповідно до договорів, що передбачають перехід права власності на ЦП, або інформації, наданої фондовими біржами та організаційно оформленим позабіржовим ринком; для здійснення грошових розрахунків за угодами щодо ЦП кліринговий депозитарій зобов'язаний користуватися послугами, що надають розрахункові банки на підставі відповідного договору, типову форму якого затверджують ДКЦПФР і Національний банк України (НБУ); вони ж затверджують положення з переліком вимог до згаданого розрахункового банку; правила та операційні стандарти клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП затверджує ДКЦПФР, а правила — та операційні стандарти грошового клірингу та розрахунків за операціями з ЦП затверджує ДКЦПФР за погодженням з НБУ і Міністерством фінансів України (Мінфіном України); див. також **банківський кліринг, безготівковий розрахунок, єврокліринг, “есквайр”, клірингова (розрахункова) діяльність, кліринговий (розрахунковий) банк, кліринговий відділ, Клірингова палата, клірингова угода (угода про розрахунки), кліринговий відділ, кліринговий депозитарій, — Міжбанківська платіжна система клірингових палат (“ЧІПС”), регламентований трансфер**.

Клірингова (Розрахункова) палата (**Clearing-House, Clearing House, C. H., CH**; **Клиринговая (Расчётная) палата**) — 1) біржовий і міжбіржовий орган, який здійснює розрахунки між учасниками біржових угод на основі заліку взаємних вимог і зобов'язань сторін; 2) установа, у якій здійснюють розрахунки між банками.

Клірингова (розрахункова) діяльність (**clearing business**; **клиринговая (расчётная) деятельность**) — вид професійної діяльності на ринку цінних паперів (ЦП); ця діяльність полягає у визначенні взаємних зобов'язань за угодами з ЦП і розрахунками за ними.

Клірингова угода, угода про розрахунки (**clearing agreement/arrangement**; **клиринговое соглашение, соглашение о расчётах**) — міждержавна угода щодо компенсації при оплаті взаємних боргових зобов'язань, які реєструють у відповідних Національних (Центральних) банках кожної країни; див. також **угода дарування**.

Кліринговий (розрахунковий) банк (**clearing bank**; **клиринговый (расчётный) банк**) — 1) банк, включений у міжбанківську систему розрахунків; 2) банк, з яким депозитарій уклав договір про грошові розрахунки за угодами щодо цінних паперів (ЦП); див. також **банківський кліринг**.

Кліринговий відділ (**clearing department**; **клиринговый отдел**) — відділ Центрального депозитарію цінних паперів (в Україні — Національного депозитарію), який координує оплату грошових засобів і поставку цінних паперів за угодами, укладеними на біржі (Українській фондовій біржі, УФБ).

Кліринговий депозитарій (**clearing depository/depository**; **клиринговый депозитарий**) — депозитарій, який одержав дозвіл Комісії з цінних паперів (в Україні — Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, ДКЦПФР) на здійснення клірингу щодо операцій з цінними паперами (ЦП); **кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП**: при виконанні клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП між зберігачами, а також при проведенні операцій емітента, зміни на рахунках у ЦП і на грошових рахунках вносять одночасно; кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП здійснюють виключно депозитарії, які забезпечують поставку ЦП на рахунки зберігачів у депозитарії з одночасною оплатою грошових коштів на рахунках зберігачів; для здійснення клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП депозитарій повинен одержати відповідний дозвіл; взаєморозрахунки за угодами щодо ЦП здійснюють на підставі розрахункових документів, наданих сторонами відповідно до договорів, що передбачають перехід права власності на ЦП, або інформації, наданої фондовими біржами та організаційно оформленим позабіржовим ринком; для здійснення грошових розрахунків за угодами щодо ЦП кліринговий депозитарій зобов'язаний користуватися послугами, що надають розрахункові банки на підставі відповідного договору, типову форму якого затверджують ДКЦПФР і Національний банк України (НБУ); вони ж затверджують положення з переліком вимог до згаданого розрахункового банку; правила та операційні стандарти клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП затверджує ДКЦПФР, а правила — та операційні стандарти грошового клірингу та розрахунків за операціями з ЦП затверджує ДКЦПФР за погодженням з НБУ і Міністерством фінансів України (Мінфіном України).

Клірингово-розрахункова установа, банківський кліринг (clearing and account institution/body, bank clearing, BC; клирингово-расчётное учреждение, банковский клиринг) — інфраструктурний учасник ринку цінних паперів (ЦП); юридична особа, яка спеціалізується на виконанні таких функцій, як: 1) здійснення розрахунків, включаючи проведення взаємозаліку, за угодами купівлі-продажу ЦП; 2) проведення перевірки наявності на рахунках учасників грошових коштів і ЦП; 3) видача виписок з грошових рахунків клієнтів; 4) надання інформації інституціям, які ведуть книги реєстрації іменних ЦП тощо; **клірингові функції:** 1) звірка умов угод купівлі-продажу, вказаних у документах посередників; 2) перевірка наявності ЦП на рахунку продавця, а на рахунку покупця — грошових засобів; 3) підтвердження угоди купівлі-продажу ЦП при збіганні даних продавця і покупця щодо виду, кількості і ціни; 4) повідомлення інформації сторонам угоди про її підтвердження; **розрахункові функції:** 1) проведення у розрахунковий день на основі інформації, одержаної при виконанні клірингових функцій, списання грошових засобів з рахунку покупця та занесення їх на рахунок продавця; 2) самостійне проведення (у випадку, коли депозитарій виконує і клірингові, і розрахункові функції) поставки ЦП з рахунку продавця на рахунок покупця; 3) надання виписок з рахунків тощо; **два види клірингу на ринку ЦП:** 1) кліринг із виконання окремої угоди; 2) кліринг із взаємозаліку зобов'язань щодо поставки ЦП та оплати їхньої вартості згідно з певною сукупністю угод купівлі-продажу, укладених впродовж відповідного проміжку часу; у першому випадку клірингові операції виконуються внаслідок укладення дискретних (окремих) угод купівлі-продажу ЦП (наприклад, під час проведення біржових торгів, коли біржовими правилами встановлено порядок виконання угод за умовами "T + 2"; у другому випадку розглянемо два варіанти: 1) біржові правила можуть передбачати те, що угоди купівлі-продажу ЦП, укладені під час біржової торгівлі, повинні виконуватися за результатами торгів, які проводилися впродовж 10 днів, тому у зазначений день біржа проводить взаємозалік за усіма угодами, укладеними впродовж вказаного проміжку часу; 2) посередники торгують між собою та укладають кілька угод купівлі-продажу ЦП, які є їхньою власністю, і домовляються провести взаємозалік зобов'язань щодо поставки та оплати у визначений день; на фондовому ринку біржі мають спеціальні клірингові підрозділи, а на позабіржовому ринку існують спеціалізовані клірингово-розрахункові установи; **в Україні** клірингові функції виконує Депозитарій Національного банку України; див. також **інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів (ЦП); банківський кліринг, безготівковий розрахунок, єврокліринг.**

Клуб інвесторів (investment club; клуб инвесторов) — сукупність фізичних осіб, які об'єднали свої капітали для спільного інвестування.

Ключова/дворівнева кредитна угода (apex/two-tier lending arrangement; ключевое/двухуровневое кредитное соглашение) — кредитна угода, згідно з умовами якої позики передають ключовому позичальнику — фінансовій інституції (*позичальнику першого рівня*), яка потім рефінансує одержані кошти іншим фінансовим інституціям (*позичальникам другого рівня*); застосовують у практиці Всесвітнього Банку для розподілу коштів серед дрібних одержувачів позик.

Книга цінних паперів (custody account book-keeping; книга ценных бумаг) — зведена відомість усіх цінних паперів (ЦП) компанії, що зберігаються у даному банку; класифікує цінні папери (акції, облигації тощо) за видами і за номінальною вартістю.

"Книжкова" (балансова) вартість (book value, B/V; "книжная" (балансовая) стоимость) — 1) номінальна вартість позиції, з якою її відображено у балансі без урахування амортизації, доданої вартості тощо; 2) вартість капіталу власників звичайних акцій, відображена у балансі; обчислюють як різницю підсумкових активів та нематеріальних активів, боргових зобов'язань і номінальної вартості привілейованих акцій; див. також **вартість акції.**

"Книжкова" (балансова) вартість (оцінка) акції (book value per share; "книжная" (балансовая) стоимость (оценка) акции) — розмір акціонерного капіталу і резервного фонду емітента (підприємства, АТ) за балансом, що припадає на одну акцію; є показником, який характеризує забезпеченість акції реальними засобами підприємства (АТ); див. також **акція, акціонерне товариство, вартість акції.**

Коваріація (covariation; ковариация) — статистична характеристика, що представляє міру подібності або відмінності двох досліджуваних величин у динаміці, амплітуді і напрямленості змін; наприклад, коваріація може здійснюватися в процесі мінімізації рівня портфельного інвестиційного ризику шляхом підбору для нього фондових інструментів з різною амплітудою коливання.

Кодекс (code; кодекс) — 1) єдиний законодавчий акт, що систематизує певну область права і переглядає чинне раніше законодавство; 2) сукупність правил і норм.

Кодифікація (codification; кодификация) — систематизація законів держави за окремими галузями права водночас з переглядом чинного і відміною застарілого законодавства.

Коефіцієнт автономії (coefficient of autonomy; коефіцієнт автономии) — показник, що характеризує фінансову стійкість підприємства; визначається як відношення суми власного капіталу до суми усіх використовуваних засобів; чим більшим є розмір коефіцієнта автономії, тим вищою є фінансова стійкість підприємства.

Коефіцієнт базової прибутковості активів (basic earning power ratio; коефіцієнт базовой прибыльности активов) — один з аналітичних коефіцієнтів прибутковості, що обчислюють як співвідношення прибутку до сплати відсотків/процентів і податків до загальних активів.

Коефіцієнт боргу (заборгованості), коефіцієнт "заборгованість до активів" (debt ratio, debt-to-asset ratio; коэффициент долга (задолженности), коэффициент "задолженности к активам") — коефіцієнт, що визначають як відношення загальної суми боргових зобов'язань (загальної заборгованості) до загальних активів (капіталу) підприємства; див. також **коефіцієнт "заборгованість до власного капіталу", коефіцієнт "заборгованість до доходу"; коефіцієнт готівки (коефіцієнт "критичної оцінки", коефіцієнт поточної ліквідності, "поточна ліквідність", "кислотний тест"), коефіцієнт покриття.**

Коефіцієнт варіації (coefficient of variation; коэффициент вариации) — показник статистичної оцінки, що характеризує співвідношення стандартного (середньоквадратичного) відхилення і середньої величини значення досліджуваного показника; представляє ступінь коливальності даного показника, зокрема використовують для оцінки рівня окремих ризиків.

Коефіцієнт відношення ціни акції і доходу на неї, співвідношення ціни і доходу на одну акцію (price / earnings ratio, P/E, P/E-ratio; коэффициент отношения цены акции и дохода на неё, соотношение цены и дохода на одну акцию) — 1) кількісний показник оцінки акцій, який характеризує співвідношення ціни і доходу на одну акцію: $CЦД = ЦА / ДА$, $P/E = Price / EPS$, де $CЦД$, P/E — співвідношення ціни і доходу на одну акцію; $ЦА$, $Price$ — ціна однієї акції; $ДА$, EPS — дохід на одну акцію; 2) кількісний показник оцінки інвестиційних якостей акції, який є відношенням її ринкової ціни до одержаного або очікуваного прибутку; при порівнянні інвестиційних якостей різних акцій він представляється у вигляді ринкової ціни акцій, вираженої у сумі щорічних доходів за ними.

Коефіцієнт "вільного" капіталу (free capital ratio; коэффициент "свободного" капитала) — коефіцієнт, який передбачає, що всі вкладення банку в основні фонди і довгострокові активи здійснюються за рахунок власного капіталу, а вільний залишок використовують для захисту банку від непередбачених ризиків.

Коефіцієнт готівки, коефіцієнт "критичної оцінки", коефіцієнт поточної ліквідності, "поточна ліквідність", "кислотний тест" (acid test)/current/quick ratio; коэффициент наличности, коэффициент "критической оценки", коэффициент текущей ликвидности, "текущая ликвидность", "кислотный тест") — 1) основний показник ліквідності активів підприємства, що характеризує відношення всіх поточних активів до суми поточної заборгованості; 2) співвідношення між сумою активів у готівці і сумою короткострокових боргових зобов'язань підприємства; 3) коефіцієнт швидкості покриття ліквідними активами (зокрема що є у вигляді грошових коштів або подібному до нього) поточних зобов'язань (визначають як відношення різниці поточних активів і запасів до поточних зобов'язань); див. також **коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт покриття.**

Коефіцієнт довгострокової заборгованості (long-term debt coefficient; коэффициент долгосрочной задолженности) — показник фінансової стійкості підприємства, що характеризує відношення суми довгострокової (понад 1 рік) заборгованості до загальної суми усіх використовуваних засобів.

Коефіцієнт еластичності/пружності (elasticity coefficient/factor; коэффициент эластичности/упругости) — показник, що визначає величину зміни одного показника залежно від зміни іншого на 1 %.

Коефіцієнт "заборгованість до активів", коефіцієнт боргу (заборгованості) (debt ratio, debt-to-asset ratio; коэффициент "задолженности к активам", коэффициент долга (задолженности) — коефіцієнт, що визначають як відношення загальної суми боргових зобов'язань (загальної заборгованості) до загальних активів (капіталу) підприємства; див. також **коефіцієнт "заборгованість до власного капіталу", коефіцієнт "заборгованість до доходу"; коефіцієнт**

готівки (коефіцієнт "критичної оцінки", коефіцієнт поточної ліквідності, "поточна ліквідність", "кислотний тест"), коефіцієнт покриття.

Коефіцієнт "заборгованість до власного капіталу" (debt-to-equity ratio; коэффициент "задолженность к собственному капиталу") — показник фінансового леввериджу, що визначають як відношення суми боргових зобов'язань до власного (акціонерного) капіталу підприємства; див. також **коефіцієнт боргу (коефіцієнт "заборгованість до активів"), коефіцієнт "заборгованість до доходу".**

Коефіцієнт "заборгованість до доходу" (debt-to-income ratio; коэффициент "задолженность к доходу") — показник, що визначають як відношення загальної суми боргових зобов'язань (загальної заборгованості) до доходу підприємства; див. також **коефіцієнт боргу (коефіцієнт "заборгованість до активів"), коефіцієнт "заборгованість до власного капіталу".**

Коефіцієнт "зростання / інвестиції" (growth-investment ratio; коэффициент "рост / инвестиции") — коефіцієнт, що використовують у макроекономічному аналізі для оцінки продуктивності інвестицій та обчислюють як відношення темпів зростання валового внутрішнього продукту (ВВП, у %) до питомої ваги інвестицій у ньому (у %).

Коефіцієнт "критичної оцінки", коефіцієнт готівки, коефіцієнт поточної ліквідності, "поточна ліквідність", "кислотний тест" (acid test)/current/quick ratio; коэффициент "критической оценки", коэффициент наличности, коэффициент текущей ликвидности, "текущая ликвидность", "кислотный тест") — 1) основний показник ліквідності активів підприємства, що характеризує відношення всіх поточних активів до суми поточної заборгованості; 2) співвідношення між сумою активів у готівці і сумою короткострокових боргових зобов'язань підприємства; 3) коефіцієнт швидкості покриття ліквідними активами (зокрема що є у вигляді грошових коштів або подібному до нього) поточних зобов'язань (визначають як відношення різниці поточних активів і запасів до поточних зобов'язань); див. також **коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт покриття.**

Коефіцієнт ліквідності (coefficient of liquidity; коэффициент ликвидности) — показник, що відображає спроможність боржника оплатити короткострокові зобов'язання; див. також **коефіцієнт готівки (коефіцієнт "критичної оцінки", коефіцієнт поточної ліквідності, "поточна ліквідність", "кислотний тест").**

Коефіцієнт оборотності загальних активів (total assets turnover ratio; коэффициент оборачиваемости общих активов) — один із коефіцієнтів якості управління активами, який визначають відношенням загальної суми продажу за рік до загальної суми активів; див. також **дебіторська заборгованість у днях, коефіцієнт оборотності запасів, коефіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів).**

Коефіцієнт оборотності запасів (inventory turnover ratio; коэффициент оборачиваемости запасов) — один із коефіцієнтів якості управління активами, який визначають відношенням загальної суми продажу за рік до загальної суми запасів; див. також

дебіторська заборгованість у днях, коефіцієнт оборотності загальних активів, коефіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів).

Коефіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів) (fixed assets turnover ratio; коеффициент оборачиваемости фиксированных активов (основных средств)) — один із коефіцієнтів якості управління активами, який визначають відношенням загальної суми продажу за рік до нетто-фіксованих активів (нетто-основних засобів); див. також **дебіторська заборгованість у днях, коефіцієнт оборотності загальних активів, коефіцієнт оборотності запасів**.

Коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію, "основний/первинний прибуток на акцію" (primary earnings per share, primary EPS; коеффициент первичной/основной прибыли на акцию, "основная/первичная прибыль на акцию") — коефіцієнт фінансового менеджменту, що враховує можливу зміну кількості акцій у найближчому майбутньому; обчислюють як відношення чистого прибутку за вирахуванням відсотків/процентів за борговими зобов'язаннями, дивідендів за привілейованими акціями і податків до середньої кількості непогашених звичайних акцій (включаючи акції, що можуть виникнути у найближчому майбутньому при очікуваній конвертації у них варантів і привілейованих облігацій); див. також **"дохід на акцію", повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію**.

Коефіцієнт покриття (cover ratio; коеффициент покрытия) — співвідношення, визначене чинним законодавством, між капіталом банку і сумою всіх його зобов'язань; див. також **коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт готівки (коефіцієнт "критичної оцінки", коефіцієнт поточної ліквідності, "поточна ліквідність", "кислотний тест")**.

Коефіцієнт покриття прибутком фіксованих витрат (fixed charges coverage; коеффициент покрытия прибылью фиксированных расходов) — показник, що розраховують як відношення суми (прибутку до сплати відсотків/процентів і податків та лізингових платежів) до суми (витрат на сплату відсотків/процентів, лізингових платежів та відношення платежів з фонду погашення облігацій до першої податкової ставки).

Коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт "критичної оцінки", коефіцієнт готівки, "поточна ліквідність", "кислотний тест" (acid test)/current/quick ratio; коеффициент текущей ликвидности, коеффициент "критической оценки", коеффициент наличности, "текущая ликвидность", "кислотный тест") — 1) основний показник ліквідності активів підприємства, що характеризує відношення всіх поточних активів до суми поточної заборгованості; 2) співвідношення між сумою активів у готівці і сумою короткострокових боргових зобов'язань підприємства; 3) коефіцієнт швидкості покриття ліквідними активами (зокрема що є у вигляді грошових коштів або подібному до нього) поточних зобов'язань (визначають як відношення різниці поточних активів і запасів до поточних зобов'язань); див. також **коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт покриття**.

Коефіцієнт пружності/еластичності (elasticity coefficient/factor; коеффициент упругости/эластичности)

— показник, що визначає величину зміни одного показника залежно від зміни іншого на 1 %.

Коефіцієнти активності/ефективності (activity/efficiency ratios; коеффициенты активности/эффективности) — сукупність коефіцієнтів для аналізу результативності діяльності позичальника (оборотність, дебіторська заборгованість, запаси матеріально-технічних цінностей тощо).

Коефіцієнти оцінки рентабельності/прибутковості (profitability ratios; коеффициенты оценки рентабельности/прибыльности) — система показників, яка характеризує здатність підприємства створювати необхідний прибуток у процесі господарської діяльності; для здійснення такої оцінки використовують наступні показники: 1) коефіцієнт рентабельності активів (коефіцієнт економічної рентабельності); 2) коефіцієнт рентабельності власного капіталу (коефіцієнт фінансової рентабельності); 3) коефіцієнт рентабельності реалізації продукції (коефіцієнт комерційної рентабельності); 4) коефіцієнт рентабельності інвестицій; 5) коефіцієнт рентабельності поточних затрат (видатків) тощо.

Коефіцієнти фінансового левеїджу (financial leverage ratios; коеффициенты финансового левериджа) — коефіцієнти, що характеризують: 1) відношення боргу до матеріальної частини акціонерного капіталу, яка має вигляд основних засобів; 2) відношення боргу до акціонерного капіталу; 3) частку акціонерного капіталу в активах; див. також **коефіцієнт "борг до акціонерного капіталу", оперативний левеїдж**.

Коефіцієнти якості управління активами (asset management ratios; коеффициенты качества управления активами) — до них належать: дебіторська заборгованість у днях, коефіцієнт оборотності загальних активів, коефіцієнт оборотності запасів, коефіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів) тощо.

Колегія (board, B., brd; коллегия) — сукупність осіб, які утворюють певний керівний (адміністративний) або дорадчий (консультативний) орган.

Колективне інвестування (joint investment; коллективное инвестирование) — один із способів придбання портфеля цінних паперів (ЦП), який полягає у спільному розподілі і відповідному об'єднанні ризиків, зв'язаних з купівлею-продажем тих чи інших цінних паперів; характеризується відносною дешевизною і зручністю щодо придбання портфеля ЦП; див. також **інституції колективних інвестицій, підприємство колективного інвестування у цінні папери**.

Колективний спосіб зберігання цінних паперів (collective/joint method of securities custody; коллективное инвестирование) — спосіб, згідно з яким депозитарій (або зберігач) веде депозитарний облік цінних паперів (ЦП) без зазначення їхніх номерів або інших індивідуальних ознак.

Колективний фонд (collective (investment) fund, commingles fund; коллективный фонд) — фонд, що об'єднує окремі трастові рахунки для вкладення коштів у цінні папери; ним керує трастова компанія чл. трастовий відділ (департамент) банку; див. також **взаємний фонд (відкрита інвестиційна компанія),**

інституції колективних інвестицій, підприємство колективного інвестування у цінні папери.

Кол-опціон, опціон на купівлю, опціон покупця (buyer's/call option, B. O., b. o.; колл-опцион, опцион на покупку, опцион покупателя) — опціон, який надає право купівлі за домовленою ціною; див. також **відповідь за опціон, опціон, опціон (варант), опціон на продаж (опціон продавця, пут-опціон), опціонна біржа, опціонна позиція (облігація)**.

Командитне товариство, "товариство на вірі" (командитное товарищество, "товарищество на вере") — неакціонерне господарське товариство, один або кілька учасників якого відповідають за його зобов'язання всім своїм майном, а решта учасників — тільки своїм вкладом у майно цього товариства; якщо у ньому беруть участь два чи більше учасників з повною відповідальністю, то вони несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства; див. також **акціонерне товариство, товариство (синдикат, пул), товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ), товариство з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ), товариство з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ)**.

Комбінація (combination, comb.; merger, scheme; system, Syst., syst.; trick; комбинация) — 1) сполучення, з'єднання *чого-небудь* у визначеному порядку (**combination, comb.**); 2) ділове, промислове чи торговельне об'єднання (**merger**); 3) система засобів і прийомів для здійснення певного задуму (**scheme; system, Syst., syst.**); 4) хитрування, викрут (**trick**); див. також **комбінований транспортний документ**.

Комбінований транспортний документ (combined transport document; комбинированный транспортный документ) — документ, на перевезення товару різними видами транспорту.

Комерсант (merchant, business man; комерсант) — особа, яка займається приватною торгівлею, комерцією.

Комерційна діяльність, прибуткова підприємницька діяльність (commercial/profitable business; коммерческая деятельность, прибыльная предпринимательская деятельность) — вид підприємницької діяльності, при якому чинне законодавство дозволяє використовувати чистий прибуток (прибуток, що залишається у розпорядженні підприємця/підприємства після розрахунків з державою, кредиторами, партнерами тощо) спрямувати на розвиток підприємницької діяльності, покращення соціально-побутових умов працівників, підвищення їхньої заробітної плати та ін.; див. також **некомерційна діяльність (неприбуткова підприємницька діяльність)**.

Комерційна облікова ставка (private discount rate; коммерческая учётная ставка) — облікова ставка цінних паперів комерційних і приватних банків; як правило, є вищою від офіційної облікової ставки.

Комерційна таємниця (commercial secrecy/secret; коммерческая тайна) — засекречування фінансових, виробничих, торгових та інших операцій підприємства з метою приховування від конкурентів, держави і громадськості характеру та особливостей політики підприємства.

Комерційна фінансова компанія (commercial finance

company; коммерческая финансовая компания) — фінансова компанія, що спеціалізується на кредитуванні дрібного підприємництва.

Комерційний банк (commercial bank; коммерческий банк) — кредитно-фінансова установа, яка здійснює всі види банківських операцій (крім емісії грошей) за рахунок грошових коштів, залучених у вигляді вкладів/депозитів; при зменшенні попиту на кредити частина коштів, які є в його розпорядженні, залишається незапитаною, тому у більшості випадків її використовують для купівлі цінних паперів (ЦП), що дозволяє: 1) зберегти кошти від знецінення; 2) одержувати дохід від вкладів/депозитів; 3) надавати послуги з гарантування і забезпечення (предметом яких є саме придбані ЦП); 4) виплачувати проценти закладами/депозитами (за рахунок продажу частини цих ЦП); **у США** комерційним банкам заборонено здійснювати операції як товарним дилерам; див. також **депозитна експансія, дисконт, "дисконтне вікно" ("облікове вікно"), зберігач, інвестор, інвестор на ринку цінних паперів, операції на відкритому ринку, посібник з кредитної політики**.

Комерційний вексель (commercial note/bill/draft; коммерческий вексель) — вексель, який видає позичальник (постачальник, продавець) під заставу товарів; згідно з комерційною угодою видає покупець на користь продавця (позичальника, постачальника); **до них належать**: 1) прості векселі; 2) переказні векселі; див. також **комерційні папери, ганді (ханді)**.

Комерційний (товарний) кредит (commercial credit; коммерческий (товарный) кредит) — 1) кредит, що надають один одному підприємці (промисловці, торговці тощо) у вигляді відстрочки/відтермінування платежу за продані товари; 2) кредит, що надають підприємству у вигляді відстрочки/відтермінування платежу за поставлену йому сировину, матеріали, напівфабрикати чи товари на визначений період.

Комерційний рахунок-фактура (commercial invoice; коммерческий счёт-фактура) — рахунок-фактура, що містить усі реквізити проданих товарів.

Комерційні папери (commercial papers, CP; коммерческие бумаги) — 1) прості векселі з обумовленим строком погашення, які випускають відомі компанії; 2) незабезпечені короткострокові боргові зобов'язання, які випускають (як правило, у формі на пред'явника) без забезпечення з огляду на відомість і добропорядну репутацію емітента; **до них належать**: 1) прості векселі; 2) переказні векселі; 3) чеки; 4) депозитні сертифікати; причиною їхнього випуску є засвідчення заборгованості за комерційною угодою і залучення коштів для потреб емітента (як правило, нефінансового підприємства, АТ); за своєю суттю вони є близькими до незабезпечених облігацій; див. також **комерційний вексель; прямі комерційні папери (фінансові папери); держатель, застереження, фіктивний одержувач коштів**.

Комерція (commerce; коммерция) — 1) торгівля; 2) *у широкому сенсі* — діяльність, спрямована на одержання прибутку (зиску); див. також **комерсант, комерційна діяльність (прибуткова підприємницька діяльність), комерційна облікова ставка, комерційна таємниця, комерційна фінансова компанія, комерційний банк, комерційний вексель, комерційний (товарний) кредит, комерційний рахунок-фактура, комерційні папери, комівояжер**.

Комівояжер (commercial traveller (traveler амер.), travelling (traveling амер.) salesman; коммивояжёр) — 1) роз'їзний агент торгової фірми, який пропонує покупцям товари за взірцями, каталогами; 2) роз'їзний торговець.

Комісійне підприємство (commission company/enterprise; коммиссионное предприятие) — торгова організація (підприємство), що здійснює збут і закупівлю товарів за дорученням і за рахунок довірителя за певну винагороду (комісійні, комісію).

Комісійний (commission; коммиссионный) — який (що) зв'язаний з посередництвом третьої особи (фізичної, юридичної).

Комісійні (brokerage, commission, Com., Comm., comm.; коммиссионные) — 1) оплата праці посередника; 2) оплата за комісію; див. також **комісійний, комісійні банку1, 2, комісійні операції, комісійне підприємство, комісіонер, комісія, комітент; ретроцесія, угода комісії, фінансові видатки.**

Комісійні банку1 (bank commission; коммиссионные банка1) — комісійні, які одержує банк за виконання певних банківських операцій.

Комісійні банку2 (guarantee/underwriting commission; коммиссионные банка2) — комісійні, що одержує банк за посередництво під час інвестиційних операцій.

Комісійні операції (commission operations; коммиссионные операции) — угоди, що здійснює певна особа (комісіонер) або підприємство (юридична особа) від свого імені, але за дорученням іншої особи (фізичної, юридичної), за її рахунок і певну винагороду (комісійні, комісію).

Комісіонер (agent, broker, factor; коммиссионер) — 1) посередник в угодах; 2) особа, яка здійснює за певну винагороду угоди на користь і за рахунок іншої особи (комітента).

Комісія (commission, Com., Comm., comm.; комиссия) — 1) виконання угоди особою (комісіонером) від свого імені, проте за дорученням і за рахунок іншої особи (комітента); 2) оплата (див. **комісійні**) за виконання комісійної угоди; 3) оплата комерційному банку за проведення (здійснення) операції за дорученням і за рахунок клієнта; 4) колегіальний орган, який утворено для виконання певних функцій або якогось завдання; див. також **Комісія з цінних паперів і бірж, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР).**

Комісія з цінних паперів і фондової біржі (Securities and Exchange Commission, SEC; Комиссия по ценным бумагам и фондовой бирже) — 1) узагальнена назва органів державно-правового регулювання ринку цінних паперів (ЦП); 2) спеціальний державний орган регулювання ринку ЦП; Україна — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, США — Комісія з цінних паперів та фондових бірж, Японія — Бюро з цінних паперів Міністерства фінансів, Німеччина — Департамент з нагляду за фондовою біржею, Франція — Комісія з біржових операцій, Данія — Відділ фінансового контролю Міністерства промисловості, Польща — Комісія з цінних паперів; у 1984 році створено Міжнародну організацію комісій з

цінних паперів: **статус:** 1) самостійний орган виконавчої влади (США, Велика Британія); 2) підрозділ відповідного міністерства (Японія, Данія); **склад:** 1) постійний; 2) змінний; 3) за принципом представництва (кожний член представляє певний державний орган або саморегульовану організацію; наприклад, у Франції членами даної комісії є представники Адміністративного, Апеляційного і Касаційного судів, Ради фондових бірж, Ради ф'ючерсного ринку, Банку Франції; у Польщі — представники Міністерства фінансів, Міністерства перетворення державної власності, Національного банку, Антимонопольного комітету, Брокерської асоціації, Фондової біржі); 4) за принципом відповідності заданим критеріям (наприклад, в Австралії, Канаді членами даної комісії призначаються особи — кваліфіковані спеціалісти у галузі економіки, права тощо); **основні функції:** 1) реєстрація випуску ЦП і проспектів про випуск у випадках випуску ЦП для відкритого продажу; 2) збирання, обробка і реєстрація звітів про господарську діяльність і фінансовий стан емітентів, ЦП яких перебувають у вільному обігу; 3) перевірка відомостей, поданих емітентами у звітах і проспектах; 4) контроль за повідомленням емітентів матеріально значущої інформації, за дотриманням інсайдерського законодавства і правил біржової і позабіржової торгівлі ЦП; 5) нагляд за перебуванням (концентрацією) контрольних та істотних пакетів акцій у власності інвесторів; 6) здійснення допуску і контролю за вільним обігом іноземних ЦП на території даної держави; 7) видача дозволів на здійснення посередницької діяльності; 8) реєстрація фондових бірж та інших саморегульованих організацій, які працюють на ринку ЦП; 9) проведення розслідувань у випадках порушення чинного законодавства про ринок ЦП; 10) розповсюдження інформації для учасників ринку ЦП (якщо дана інформація не є комерційною таємницею); 11) контроль за фінансово-господарським станом і показниками діяльності емітентів-АТ тощо; див. також **органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів.**

Комітент (committent; комитент) — особа, яка доручає іншій особі (комісіонеру) укласти угоду від імені останнього, проте за рахунок комітента.

Комітет (committee; комитет) — колегіальний орган, що керує певною областю державної чи громадської діяльності; див. також **комітет з активів/(із зобов'язань), комітет з управління ризиками активів/(зобов'язань), Комітет з кредитного ризику, комітет кредиторів (кредиторський комітет), комітет управлінського персоналу.**

Комітет з активів/(із зобов'язань) (Asset/Liability Committee; комитет по активам/обязательствам) — комітет, заснований у складі правління банку (підприємства) з метою загального нагляду за станом ліквідності, залученням і розміщенням ресурсів підприємства; див. також **керівництво залученням і розміщенням ресурсів, комітет з управління ризиками активів/(зобов'язань).**

Комітет з кредитного ризику (Credit Risk Committee; Комитет по кредитному риску) — комітет, створений для управління кредитним ризиком.

Комітет з розподілу, розподільчий комітет (distribution committee; комитет по распределению, распределительный комитет) — орган комунального (гро-

мадського) трасту, що приймає рішення про використання зосереджених у ньому благодійних (доброчинних) коштів.

Комітет з управління ризиками активів/(зобов'язань) (Asset/Liability Risk Management Committee; комитет по управлению рисками активов/обязательствам) — комітет, заснований у складі правління банку (підприємства) з метою управління відсотковим/процентним ризиком і ризиком ліквідності; див. також **керівництво залученням і розміщенням ресурсів, комітет з активів/(із зобов'язань).**

Комітет кредиторів, кредиторський комітет (committee of creditors, creditors; комитет кредиторів, кредиторский комитет) — комітет, що створюють кредитори у процесі банкрутства підприємства (компанії) з метою узгодженого врегулювання вимог до нього (неї), вироблення спільної думки кредиторів щодо плану погашення боргів, реорганізації підприємства (компанії) тощо.

Комітет управлінського персоналу (executive/management committee; комитет управленческого персонала) — комітет, що створюють з осіб, які належать до керуючого складу, для вирішення найважливіших питань діяльності підприємства.

Компанія (company, С., Со, Corp; компания) — 1) об'єднання підприємств (підприємств); 2) акціонерне товариство; **види:** 1) інвестиційна; 2) промислова; 3) страхова; 4) торгова; 5) транспортна; 5) факторингова; 6) фінансова тощо; див. також **компанія виниклого зростання, компанія усталеного зростання, трастова компанія, циклічна компанія (галузь промисловості); гудвил, консолідований звіт про прибутки і доходи, концепція "діючого концерну", франшиза, франшизи.**

Компанія виниклого зростання (emerging growth company амер.; компания возникающего роста) — компанія, що впровадила свої товари на ринок, проте все ще є на початковому етапі, зорієнтована на швидке розширення діяльності; як правило, має занадто високий рівень позикових коштів; переважну частину своїх доходів спрямовує на розширення виробництва і діяльності, тому є чутливою до коливань кон'юнктури на ринку; на її акції орієнтуються інвестори, які приймають високий рівень ризику і ставлять собі на меті одержання прибутку за рахунок підвищення курсової вартості акцій; на такі компанії припадає помітна частка банкрутств; див. також **компанія усталеного зростання.**

Компанія усталеного зростання (established growth company амер.; компания установившегося роста) — компанія, що постійно розширює обсяги своєї діяльності, вкладає значні кошти в обладнання, технології та інші реальні інвестиції, що підвищують продуктивність; як правило, може виплачувати лише невеликі дивіденди; має високий леверидж, тому є чутливою до коливань кон'юнктури на ринку; на її акції орієнтуються інвестори, який приймають середній рівень ризику і невеликі дивіденди; див. також **компанія виниклого зростання.**

Компаньйон, партнер (partner; компаньон, партнёр) — 1) співвласник підприємства; 2) спільник у справах, діяльності; див. також **загальний партнер, партнер з обмеженою відповідальністю (товариш-вкладник).**

Компаундинг, нарощення вартості (compounding; компаундинг, наращение стоимости) — процес зведення теперішньої вартості грошей до їхньої вартості у прийдешньому періоді (майбутньої вартості); цей процес здійснюють як за простими, так і за складними відсотками/процентами.

Компенсаційна ліцензія (compensation/compensating/compensatory licence (амер. license); компенсационная лицензия) — належним чином оформлене право на імпорт у країну впродовж устанавленого строку/терміну певного товару (певних товарів), що є об'єктом антисубсидійного розслідування та/або компенсаційних заходів.

Компенсаційний баланс (compensating/compensation balance; компенсационный баланс) — залишок грошових коштів, які клієнт банку повинен мати на своєму рахунку для одержання кредитної лінії, задоволення вимог банку щодо стягнення плати за розрахункові операції тощо.

Компенсаційний сертифікат (compensation/compensating/compensatory certificate; компенсационный сертификат) — сертифікат, що є предметом угод купівлі-продажу; **особливості:** 1) використовується як засіб оплати акцій підприємств, що приватизуються (корпоратизуються); 2) має статус набагато вужчий від статусу приватизаційних паперів; 3) не є цінним папером згідно з чинним законодавством України.

Компенсаційні квоти (compensation/compensating/compensatory quotas; компенсационные квоты) — граничний обсяг імпорту в країну певного товару (певних товарів), що є об'єктом антисубсидійного розслідування та/або компенсаційних заходів, який дозволено імпортувати у країну впродовж устанавленого строку/терміну та який визначають у натуральних та/або вартісних одиницях виміру.

Компенсація1 (compensation, comp; indemnity, indm.; компенсация1) — 1) відшкодування, винагорода *за що-небудь*; 2) виплата працівникам в устанавлених законом випадках (за позаробочі години праці, невикористану відпустку тощо); див. також **компенсаційна ліцензія, компенсаційний баланс, компенсаційний сертифікат, компенсаційні квоти, компенсація2, 3, факторингова операція (факторинг); захист вкладів/депозитів, страхове покриття вкладів/депозитів.**

Компенсація2 (compensation transaction; компенсация2) — (*у торгівлі*) відшкодування покупки одних товарів постачанням інших; див. також **бартер, бартерні операції; компенсація1, 3.**

Компенсація3 (offset transaction; компенсация3) — (*у біржових операціях*) відшкодування банку чи біржовому агенту суми, яка відповідає заздалегідь даним вказівкам щодо купівлі-продажу цінних паперів (валюти); див. також **компенсація1, 2.**

Компетентність (competence; компетентность) — 1) володіння компетенцією; 2) володіння знаннями і навиками, що дозволяють судити, оцінювати що-небудь.

Компетенція (competence, terms of reference; компетенция) — 1) коло повноважень органу, посадової особи; 2) коло питань, у яких орган чи посадова особа володіє знаннями, досвідом діяльності тощо.

Комплекс (complex; комплекс) — сукупність, поєднання об'єктів, дій, явищ або властивостей, що складають єдине ціле.

Комплект (complement, compl; complete set; unit, U, u; specified number; комплект) — 1) повний склад *чогось-небудь, кого-небудь* (complete set; unit, U, u); 2) повний набір *чогось-небудь* (complement, compl; specified number).

Комплектування (acquisition, staffing; комплектование) — 1) складання комплекта; 2) доповнення до складу; 3) збільшення до повного складу.

Комплектувати (to complete, to replenish, to staff; комплектовать) — 1) складати комплект; 2) здійснювати комплектування.

Комплікація (complication; complication) — 1) складність; 2) ускладнення; 3) заплутаність.

Компонент (component; компонент) — складова частина *чогось-небудь*.

Компроміс (compromise; компромисс) — угода, досягнута шляхом взаємних поступок.

Компромісна (поступлива) дивідендна політика (trade-off dividend policy; компромиссная (уступчивая) дивидендная политика) — вид дивідендної політики, який передбачає стійкий розвиток рівня виплати дивідендів з надбавкою в окремі періоди; така політика найбільше пов'язана з результатами фінансової діяльності підприємства і рівнем задоволення його інвестиційних потреб; див. також **агресивна дивідендна політика, консервативна дивідендна політика**.

Компромісна (поступлива) інвестиційна політика (trade-off investment policy; компромиссная (уступчивая) инвестиционная политика) — вид політики здійснення інвестиційної діяльності підприємства, спрямованої на вибір таких об'єктів інвестування, в яких рівні ризиків і ризиків є найбільш наближеними до середньоринкових; див. також **агресивна інвестиційна політика, консервативна інвестиційна політика**.

Компромісна (поступлива) фінансова політика (trade-off approach; компромиссная (уступчивая) финансовая политика) — вид політики фінансування активів, яка здійснюється підприємством і передбачає, що за рахунок власного і довгострокового позикового капіталу у повному обсязі фінансуються позаоборотні операційні активи, а також більша частина (іноді й весь обсяг) постійної складової оборотних активів; див. також **агресивна фінансова політика, консервативна фінансова політика**.

Комп'ютерні/неперервні/постійні торги (computer/continuous/permanent auction; компьютерные/непрерывные/постоянные торги) — один із трьох способів торгівлі цінними паперами на Українській фондовій біржі (УФБ); вони є сучасним представленням проведення аукціону "з голосу" з допомогою комп'ютерної мережі; процедура є такою: у комп'ютерну мережу постійно вводять замовлення на купівлю-продаж, укладають відповідні угоди, а їхні результати висвітлюються на дисплеях комп'ютерів і на табло біржі; кожне замовлення має свій код, тому коли комп'ютер фіксує угоду, він

повідомляє про це термінали, які розташовано у брокерських конторах (можуть перебувати поза межами біржі); **правила**, яких дотримуються фондові біржі при здійсненні комп'ютерних торгів: 1) курс акцій, що формується, повинен забезпечувати реалізацію найбільшої їх кількості (оптимально вирівнювати коливання попиту і пропозиції на ці акції); 2) першочергово виконуються замовлення інвесторів, які не визначають у своїх дорученнях конкретних цін на акції, вказуючи лише про купівлю-продаж тих чи інших акцій за курсом, вигідним для інвестора на певний день; 3) обов'язково виконуються всі замовлення на купівлю акцій, в яких вказано ціну, вищу від встановленого курсу, і відповідно всі замовлення на продаж акцій, в яких вказано ціну, нижчу від встановленого курсу; 4) повністю або частково залежно від наявності врівноважуваних позицій "з протилежним знаком" виконуються замовлення, в яких вказано граничні ціни, що збігаються з курсом; 5) не виконуються замовлення на купівлю, в яких вказано граничну ціну, нижчу від курсової, і відповідно замовлення на продаж, в яких вказано ціну, вищу від курсової; див. також **аукціонні торги "з голосу", задоволення зустрічних замовлень**.

Комунальний банк (community bank; коммунальный банк) — місцевий банк, що обслуговує (як правило, невеликий) населений пункт.

Комунальний траст, громадський траст (community trust; коммунальный траст, общественный траст) — траст, заснований комунальною (місцевою) владою для збирання пожертв і здійснення з трастового рахунку видатків на благодійні (добродійні) цілі; див. також **розподільчий комітет (комітет з розподілу)**.

"Комфорт-лист" (comfort letter; "комфорт-письмо") — лист, що підтверджує намір погасити позику замість позичальника, якщо останній виявиться неплатоспроможним; дана гарантія не має юридичної сили; наприклад, лист матірньої компанії про намір погасити позику, надану банком дочірній компанії.

Конвенційне мито (convention customs/duty; конвенционная пошлина) — митні податки, що встановлюються за договором чи угодою між державами; ставки конвенційного мита, як правило, є нижчими, ніж ставки звичайного митного тарифу (який називається **автономним**), що встановлюється державою в односторонньому порядку.

Конвенційний (convention; конвенционный) — 1) який (що) стосується конвенції; 2) встановлений конвенцією.

Конвенціональний (conventional; конвенционный) — 1) умовний; 2) прийнятний; 3) відповідний встановленим звичаям (традиціям).

Конвенція (convention, conv. agreement, A.G.T., agt.; конвенция) — 1) письмова угода з якого-небудь питання; 2) міжнародний договір; наприклад, Конвенція про захист авторських прав.

Конверсійний привілей (conversion preference/privilege; конверсионная привилегия) — привілей (переваги і пільги) під час конверсії.

Конверсія (conversion; конверсия) — 1) обмін; 2) обмін цінних паперів (акцій, облігацій тощо) одного типу на цінні папери (ЦП) іншого типу, які випущені

(емітовані) однією й тією ж компанією (зокрема, конвертованих зобов'язань або облігацій на акції); 3) можливість обміну однієї валюти на іншу; 4) можливість у країні здійснити обмін національної валюти на золото; 5) переукладення договору про умови оплати раніше наданого кредиту; 6) відновлення якого-небудь зобов'язання; 7) перетворення; 8) переоцінка ЦП з однієї валюти на іншу; 9) перерахунок; див. також **агент із конвертування, конверсійний привілей, конверсія валюти, конверсія позики, конвертована привілейована акція, конвертована валюта, конвертована облігація, конвертовані цінні папери, конвертованість валюти, конвертованість цінних паперів, право конвертування, система подвійної конвертованості, ціна конвертації**.

Конверсія активів (asset conversion; конверсия активов) — один із варіантів погашення позики, коли запаси, під які видано кредит, перетворюють у дебіторські рахунки, а останні — у грошові кошти, що спрямовують на погашення позики.

Конверсія валюти (conversion of currency; конверсия валюты) — обмін однієї валюти на іншу за діючим валютним курсом.

Конверсія позики (conversion of loan; конверсия займа) — заміна раніше випущеної позики новою з метою зміни її строків/термінів і розміру позикового відсотка/процента.

Конвертована валюта (convertible currency; конвертируемая/конвертабельная/обратимая валюта) — обігова валюта (грошова одиниця) країн, які усунули валютні обмеження і створили умови для вільного обміну на всі інші валюти (грошові одиниці); див. також **система подвійної конвертованості**.

Конвертована облігація/позика (convertible bond; конвертируемая облигация, конвертируемый заём) — 1) облігація, яка має різні гарантійні права і може бути обмінана (конвертована) на певну кількість звичайних акцій підприємства (АТ); 2) облігація, яку можна обмінати (конвертувати) на акції компанії, що одержала позику, або на акції банку.

Конвертована привілейована акція (convertible preference share, amer. convertible preferred stock; конвертируемая привилегированная акция) — один із видів привілейованих акцій; вона дає право власнику обмінати її на певну кількість звичайних акцій у визначений час, причому зазначають співвідношення номіналів (1 : 2, 1 : 3, 1 : 5 тощо) і проміжок часу для виконання обміну (конвертування) — 1 рік, 2 роки тощо; див. також **"дохід на акцію", "первинний/основний прибуток на акцію" (коєфіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведені коєфіцієнт прибутку на акцію**.

Конвертовані цінні папери (convertible securities; конвертируемые ценные бумаги) — облігації і привілейовані акції, які можна обмінати на інші цінні папери (облігації, звичайні акції) відповідно до умов конверсійного привілею.

Конвертованість валюти (convertibility; конвертируемость (обратимость) валюты) — 1) можливість законного обміну однієї валюти на іншу; 2) можливість у країні здійснити обмін національної валюти на золото; 3) оборотність, вільний міжнародний обмін валюти; розрізняють валюту конвертовану (вільноконвер-

товану, обмежено конвертовану) і неконвертовану; див. також **корпоративні операції, система подвійної конвертованості**.

Конвертованість/конвертування цінних паперів (securities convertibility; конвертируемость/конвертирование ценных бумаг) — переведення цінних паперів одного виду або форми випуску в інший вид або форму випуску, що здійснюється за рішенням відповідного органу управління емітента або згідно із зареєстрованим проспектом емісії; конвертування відбувається тоді, коли в умовах випуску емітент вказує, що через певний строк цінні папери можна обмінати на інші (за видом, формою випуску тощо) цінні папери; поширеними є випадки, коли емітент випускає облігації чи привілейовані акції, які потім інвестори можуть обмінати за пільговим курсом на прості акції; див. також **корпоративні операції**.

Конвертувати (to convert; конвертировать) — виконувати конверсію (обмін, перетворення, перерахунок).

Конгломерат (conglomeration; конгломерат) — 1) форма об'єднання підприємств, що належать до різних галузей економіки і не зв'язані безпосередньою виробничою кооперацією; 2) фірма, що контролює компанії, які діють у непов'язаних між собою сферах підприємництва.

Конгломерація (conglomeration, конгломерация) — з'єднання окремих об'єктів в одне ціле, при якому вони зберігають свої властивості та ознаки.

Конденсувати (to condense; конденсировать) — 1) ущільнювати; 2) нагромаджувати; 3) згущувати.

Кондомініум, кондомінат (condominium; кондоминиум, кондоминат) — 1) спільне володіння і користування нерухомим майном (будівлею, землею тощо); 2) *юр.* спільне володарювання.

Конклюдентна дія (conclusive action; конклюдентное действие) — дія, що свідчить про мовчазну згоду особи укласти договір.

Конклюдентний (conclusive; конклюдентный) — *юр.* спрямований на укладення договору.

Конкретизувати (to concretize, to define concretely, to give concrete expression to, to render concrete; конкретизировать) — 1) висловлюватися у більш наочній (конкретній) формі; 2) уточнювати.

Конкретний (concrete; specific, sp., spec., specif.; конкретный) — 1) реально існуючий; 2) цілком визначений; 3) предметний; 4) речовий; який (що) розглядається у всій різноманітності властивостей і відношень.

Конкурент (competitor, rival; конкурент) — 1) суперник; 2) який (що) конкурує з *ким-небудь, з чим-небудь*.

Конкуренція (competition; конкуренция) — 1) суперництво; 2) боротьба за досягнення кращих результатів у *чому-небудь*; 3) боротьба між приватними товаровиробниками за вигідніші умови виробництва і збуту товарів; 4) боротьба між підприємцями (бізнесменами) за одержання найвищого прибутку.

Конкурувати (to compete, to rival; конкурировать) —

1) суперничати; 2) брати участь у конкуренції; 3) змагатися.

Конкурс (contest, competition; конкурс) — 1) змагання, що має за мету визначити найкращих з числа його учасників; 2) у торговому праві — порядок задоволення претензій кредиторів до неспроможного боржника (банкрута), що полягає у передачі в судовому порядку майна боржника під управління спеціальної комісії — *конкурсному управлінню*, яке займається розглядом вимог кредиторів (в Україні — *Агентство з банкрутства при Кабінеті міністрів України*); див. також *куратор*.

Коносамент, транспортна накладна (bill of lading, B/L, B/Lading, blading, b. l., b. o. l., Bs/L; коносамент, транспортная накладная) — документ (розписка) про приймання товару для перевезення із зобов'язанням вручити останній адресату (одержувачу); див. також *бортовий коносамент, комбінований транспортний документ, коносамент на товар, прийнятий для перевезення, чистий коносамент, титульні документи*.

Коносамент на товар, прийнятий для перевезення (received-for-shipment bill of lading; коносамент на товар, принятый к перевозке) — документ (розписка) про приймання товару для перевезення (незалежно від того, чи він є ще на складі, чи його вже навантажено); див. також *бортовий коносамент, чистий коносамент, титульні документи*.

Консалтинг (consulting; консалтинг) — консультативна діяльність щодо широкого кола питань фінансово-господарського стану підприємства, галузі, економіки країни; див. також *консультація з інвестицій*.

Консеквентний (consequent; консеквентный) — 1) послідовний; 2) який (що) є наслідком *чого-небудь*.

Консенсус (consensus; консенсус) — 1) однастайність; 2) спільна згода із спірних питань, справ.

Консервативна дивідендна політика (conservative dividend policy; консервативная дивидендная политика) — вид дивідендної політики, основною метою якої є першочергове задоволення інвестиційних потреб підприємства, а виплата дивідендів здійснюється у найменшому усталеному розмірі або за залишковим принципом.

Консервативна інвестиційна політика (conservative investment policy; консервативная инвестиционная политика) — вид політики інвестиційної діяльності підприємства, основною метою якої є мінімізація рівня інвестиційного ризику; при її втіленні інвестор не прагне ні до максимізації рівня поточної прибутковості інвестицій, ні до максимізації темпів зростання капіталу; див. також *агресивна інвестиційна політика, компромісна інвестиційна політика, консервативна фінансова політика, консервативне банківське управління, консервативні інвестиції*.

Консервативний інвестиційний портфель (conservative portfolio; консервативный инвестиционный портфель) — інвестиційний портфель, який складається з цінних паперів та інших фінансових інструментів та який сформовано за критерієм мінімізації ризику; характерним є невисокий рівень доходності; див. також *агресивний інвестиційний портфель, компромісний інвестиційний портфель, консерва-*

тивна інвестиційна політика, консервативне банківське управління, консервативні інвестиції.

Консервативна фінансова політика (conservative financial policy; консервативная финансовая политика) — вид політики фінансування активів підприємства, який передбачає, що за рахунок власного і довгострокового позикового капіталів у повному обсязі фінансують позаоборотні активи, постійна частина оборотних активів і певна частка змінних оборотних активів (того їх розміру, який пов'язаний із сезонним зростанням обсягу операційної діяльності підприємства); така модель фінансування активів забезпечує високий рівень фінансової стійкості підприємства, проте призводить до зростання середньозваженої вартості капіталу; див. також *агресивна фінансова політика, компромісна фінансова політика, консервативна інвестиційна політика, консервативне банківське управління, консервативні інвестиції*.

Консервативне банківське управління (conservative bank management; консервативное банковское управление) — управління банком або банківською справою на підставі консервативної (інвестиційної, фінансової тощо) політики.

Консервативне кредитування (conservative lending; консервативное кредитование) — кредитування (кредитна діяльність), що здійснюють на підставі консервативного підходу (прийняття малих ризиків, збереження зайнятої ринкової ніші, незастосування високого леввериджу для різкого розширення кредитних операцій тощо); див. також *консервативний позикодавець*.

Консервативний позикодавець (conservative lender; консервативный заимодаватель) — позикодавець, який здійснює консервативне кредитування.

Консервативні інвестиції (conservative investments; консервативные инвестиции) — інвестиції, що здійснюють на підставі консервативної фінансової політики; див. також *консервативна інвестиційна політика, консервативне банківське управління*.

Консерватизм (conservatism; консерватизм) — 1) прихильність до усталених норм діяльності; 2) ворожість і протидія прогресу; див. також *прогрес*.

Консерватор (conservative; консерватор) — 1) прихильник усталених норм діяльності; 2) особа, яка відстоює застарілі поняття і протидіє прогресу.

Консервація (temporary closing-down; консервация) — тимчасове припинення діяльності.

Консигнант (consignee; консигнант) — 1) власник товару, що продають через посередництво комісіонера (консигнатора); 2) одержувач консигнаційної поставки; див. *консигнація*.

Консигнатор (consignor; консигнатор) — посередник (комісіонер), через якого власник (консигнант) товару продає даний товар; див. *консигнація*.

Консигнаційний вантаж (consignment shipment; консигнационный груз) — вантаж з консигнаційним товаром (товаром, переданим на консигнацію).

Консигнація (consignment; консигнация) — 1) кон-

сигнаційний продаж, який характерний тим, що покупець одержує товар, перепродує його і тільки після надходження виручених коштів розраховується з постачальником товару; 2) вид комісійного продажу товару, при якому власник товару (консигнант) передає посереднику (консигнатору) товар для продажу зі складу останнього; див. *консигнант, консигнатор, консигнаційний вантаж*.

Консолідація (consolidation; консолидация) — 1) використання прибутків, які одержано від торгівлі (купівлі-продажу) спекулятивними акціями, для інвестування у надійніші акції; 2) операція з перетворення короткострокової позики у довгострокову чи безстрокову позику; 3) вирівнювання біржового курсу після відповідної його зміни (зниження чи зростання); 4) зведення фінансових балансів філій акціонерного товариства (АТ) в єдиний (зведений, консолідований) баланс; 5) згуртування; 6) зміцнення.

Консолідація акцій (share/stock consolidation; консолидация акций) — один із способів зміни номінальної вартості і кількості акцій без зміни розміру статутного фонду; представляє собою кратне збільшення номінальної вартості раніше випущених акцій при відповідному зменшенні кількості випущених акцій; використовується для зниження ліквідності акцій; див. також *дроблення акцій ("сплит", фракція)*.

Консолідований баланс (consolidated balance sheet; консолидированный баланс) — баланс, який визначає баланс консорціуму чи об'єднання кількох незалежних одна від одної компаній (фірм).

Консолідований борг (consolidated/permanent debt; консолидированный долг) — довгостроковий державний або суспільний борг на основі довгострокової державної позики.

Консолідований звіт про прибутки і доходи (consolidated statement of income and earnings; консолидированный отчет о прибылях и доходах) — об'єднаний звіт матірньої і дочірньої компанії про прибутки і доходи.

Консолідовані рахунки (consolidated accounts; консолидированные счета) — облікові документи, які є узагальненням рахунків брокерської контори та її філій для оцінки загальної діяльності фінансової групи; вони дозволяють оцінити підсумки фінансової діяльності групи, оскільки брокерська контора може отримувати прибуток у той самий час, коли її філії є збитковими.

Консолідування (консолідація) цінних паперів (securities consolidation; консолидирование (консолидация) ценных бумаг) — зменшення загальної кількості цінних паперів випуску відповідно до заданого коефіцієнта з одночасним пропорційним збільшенням їх номінальної вартості; не змінює сумарної номінальної вартості цінних паперів даного випуску; застосовують емітенти для зменшення кількості цінних паперів та видатків і зусиль для обслуговування обігу; див. також *корпоративні операції*.

Консоль (consol, perpetual bond; консоль) — облігація, без кінцевого строку/терміну погашення та з фіксованим обсягом виплат.

Консорціум, синдикат, товариство, пул (consortium, syndicate, ordinary partnership, pool; консорциум,

синдикат, товариство, пул) — 1) інституція зі статусом юридичної особи, яка належить власникам на правах колективної власності; 2) об'єднання осіб (фізичних, юридичних) для ведення спільної діяльності чи досягнення певної мети, причому учасники зберігають свою юридичну і підприємницьку самостійність; 3) тимчасове об'єднання певних об'єктів інвестування під час формування відповідного портфеля; 4) тимчасове об'єднання групи інвесторів для здійснення певних інвестиційних проектів або програм; див. також *акціонерне товариство, безчечекове товариство, будівельне товариство, командитне товариство, кредитне товариство, товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ), товариство з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ), товариство з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ); андерайтер, група, картель, компанія, концерн, консорціум-гарант, загальний партнер, партнер з обмеженою відповідальністю (товариш-вкладник)*.

Консорціум-гарант (underwriting consortium/syndicate; консорциум-гарант) — банківська група на чолі з провідним банком, яка гарантує одержаний кредит; див. також *картель, компанія, концерн, консорціум, товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ), товариство з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ), товариство з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ), командитне товариство*.

Консорціумний банк (consortium bank; консорциальный банк) — банк, що є власністю кількох банків.

Констатація (ascertaining establishment, verification; констатация) — встановлення безперечності, наявності *чого-небудь*.

Констатувати (to ascertain, to establish; констатировать) — встановлювати безперечність, наявність, факт *чого-небудь*.

Консульська фактура (consular/consularized invoice, CI, C. I.; консульская фактура) — одна з умов здійснення поставки товару; є товарним рахунком за експортні операції, що завізований консульством країни призначення.

Консультація з інвестицій (investment advisory services; консультация по инвестициям) — одержання порад і пропозицій щодо інвестування від професіонала чи спеціалізованої установи (банку, консалтингової компанії тощо); див. також *консалтинг*.

Контанго (contango, carry-over-transaction; контанго) — 1) продовження біржової операції на підвищення, коли акції продають банку з одержанням певного відсотка/процента у рахунок майбутніх дивідендів; 2) різниця між курсом валюти через певний час та її курсом у даний момент.

Контемпоризація (leads and lags; контемпоризация) — 1) запланований механізм впорядкованих виплат у зовнішньоекономічних операціях (наприклад, авансові і поточні виплати, виплати пені тощо); 2) прискорення чи зволікання розрахунків за зовнішньоторговими угодами.

Контингент (contingent; контингент) — 1) особи, які утворюють сукупність, однорідну у певному відношенні (наприклад, вчені, дослідники, військові тощо); 2) гранична кількість, норма *чого-небудь*; 3) офіційно

встановлений граничний обсяг товару (у натуральних та/або вартісних одиницях виміру), який країна може ввезти чи вивезти за кордон; див. також **квота**; **анти-демпінгові квоти**, **експортна квота**, **глобальні квоти (контингенти)**, **групові квоти (контингенти)**, **імпорту на квота**, **індивідуальні квоти (контингенти)**, **компенсаційні квоти**, **спеціальні квоти**.

Континуїтет (continuity; континуитет) — 1) спадкоємність у розвитку права; 2) неперервність засідань (парламенту, уряду тощо); 3) нерозривність; 4) цілісність.

Контрабанда (contraband, smuggling; контрабанда) — 1) таємне перевезення через державний кордон товарів, валюти, інших цінностей з порушенням митного законодавства; 2) власне товар, незаконно перевезений через кордон.

Контрабандист (contrabandist, smuggler; контрабандист) — особа, яка займається контрабандою.

Контрагент (contractor; контрагент) — кожна зі сторін в угоді (договорі, контракті) щодо одна до одної.

Контрадикторний (contradictory; контрадикторный) — 1) суперечливий; 2) суперечний; 3) несумісний; 4) внутрішньо суперечливий.

Контрадикторні міркування (contradictory judgement (judgment *амер.*); контрадикторные суждения) — суперечливі, що виключають одно одне, міркування; одне з них є загальним, а друге — частковим; одне з контрадикторних міркувань необхідно є хибним, а друге — істинним; див. також **контрарні міркування**.

Контрадикція (contradiction; контрадикция) — 1) суперечливе міркування; 2) суперечний вислів.

Контракт (contract, C, cont, contr.; контракт) — 1) письмовий договір із взаємними зобов'язаннями сторін; 2) підряд; див. також **контракт про кредит**, **контрактант**, **контракція**, **контрактний/договірний вкладник**, **контрактний/договірний дефолт**, **контрактні/договірні заощадження**, **контрактні/договірні ощадні інституції**, **контракувати**.

Контракт про кредит (loan agreement; контракт о кредите) — контракт між компанією, яка одержала великий кредит, і банківською групою, яка випустила акції на підставі цього кредиту.

Контрактант (contractor, cnt; контрактант) — особа (фізична, юридична), яка приймає на себе певні зобов'язання за контрактом.

Контракція (contracting; контракция) — укладання контракту.

Контрактний/договірний вкладник (contractual saver; контрактный/договорный вкладчик) — фізична особа, яка зберігає вільні грошові кошти шляхом договірних/контрактних заощаджень, на підставі укладання договору/контракту зі страховою компанією (страховий поліс), пенсійним фондом тощо.

Контрактний/договірний дефолт (contract default; контрактный/договорный дефолт) — неспроможність виконати контрактні/договірні зобов'язання.

Контрактні/договірні заощадження (contractual sav-

ings; контрактные/договорные сбережения) — заощадження, що виникають на підставі укладання договору/контракту зі страховою компанією (страховий поліс), пенсійним фондом тощо; такі заощадження є довгостроковими.

Контрактні/договірні ощадні інституції (contractual savings institutions; контрактные/договорные сберегательные институты) — ощадні інституції, що укладають з договірним/контрактним вкладником відповідний договір про довгострокове зберігання вільних грошових коштів; до них належать страхові компанії, пенсійні фонди тощо.

Контракувати (to make a contract, to contract; контракувать) — 1) укладати контракт (**to make a contract**); 2) наймати, зобов'язувати контрактом (**to contract for**).

Контрарний (contrary; контрарный) — 1) протилежний; 2) супротивний; 3) впертий; 4) несприятливий; 5) свавільний.

Контрарні міркування (contrary judgement (judgment *амер.*); контрарные суждения) — протилежні, що виключають одно одне, міркування; одне з контрарних міркувань необхідно є хибним, а друге може бути або істинним, або хибним; див. також **контрадикторні міркування**.

Контрафакція (counterfeiting; контрафакция) — 1) підробка; 2) порушення авторського права шляхом відтворення і розповсюдження чужого твору (виробу).

Контрбаланс (counter-balance; контрбаланс) — таблиця, що складається на підставі бухгалтерських даних з метою перевірки та аналізу балансу чи довільної його частини. причому застосовується інший метод, ніж той, що застосовувався в досліджуваному балансі.

Контр-брокер (contra broker; контр-брокер) — брокер, який є протилежною стороною в угоді.

Контрвказівка, ануляція (cancellation; контруказание, аннуляция) — скасування (анулювання) попередньої вказівки, угоди тощо.

Контрибуція (contribution; контрибуция) — 1) грошова сума, що накладає держава-переможець на підкорену державу; 2) данина; 3) сприяння; 4) вклад; 5) внесок; 6) відрахування; 7) виручка; 8) валовий прибуток; 9) перевищення продажної ціни над собівартістю товару; 10) грошовий вклад у програму дохідності для працівників; див. також **маржинальний прибуток**.

Контролер (controller; контролёр) — одна з вищих посадових осіб акціонерного товариства (АТ), яка відповідає за фінансовий облік і звітність, облік витрат, підготовку податкової звітності, внутрішній контроль за діяльністю тощо; див. також **скарбник**.

Контролінг (controlling; контроллинг) — система контролю і нагляду.

Контролінг прибутку (profit controlling; контроллинг прибыли) — система внутрішнього контролю, що забезпечує зосередження контрольних дій на найпріоритетніших напрямках формування і використання прибутку підприємства, своєчасне виявлення відхилень фактичних результатів від передбачених і

прийняття управлінських рішень стосовно виконання поставлених завдань; основу контролінгу прибутку складає побудова системи моніторингу (нагляду) найважливіших показників.

Контролююча особа (control person; контролирующее лицо) — особа (фізична, юридична), яка може впливати на прийняття рішень в акціонерному товаристві (АТ); див. також **афілійована особа**.

Контролюючий інтерес (controlling interest; контролирующий интерес) — контрольна участь у підприємстві; див. також **контролюючі голоси**.

Контролюючі голоси (controlling votes; контролирующие голоса) — голоси, що забезпечують контрольну участь у підприємстві; див. також **контролюючий інтерес**.

Контроль (control; контроль) — 1) перевірка; 2) спостереження з метою перевірки; 3) особи, які займаються перевіркою (контролери); див. також **вступний контроль**, **фінансовий контроль**; **контролер (посадова особа АТ)**, **контролінг**, **контролінг прибутку**, **контролююча особа**, **контролюючий інтерес**, **контролюючі голоси**, **контрольний**, **контрольний пакет**, **контрольний пакет акцій**, **контрольний ризик (ризик контролю)**, **підконтрольність застави**.

Контрольний (control; контрольный) — 1) який (що) стосується контролю; 2) який (що) здійснює контроль.

Контрольний пакет (controlling block; контрольный пакет) — кількість цінних паперів, яка дозволяє її власнику контролювати підприємство.

Контрольний пакет акцій (controlling block, control stock; контрольный пакет акций) — кількість акцій, яка забезпечує її власнику право здійснення фактичного контролю за діяльністю АТ; при високій концентрації акціонерного капіталу він теоретично складає 50 % акцій плюс 1 акція, а взагалі — не менше 51 % кількості акцій; в умовах широкої диверсифікації акціонерного капіталу ("роздрібленості голосів") він може становити навіть 20-30 % акцій і менше (у великому АТ — 5-10 %).

Контрольний ризик, ризик контролю (control risk; контрольный риск, риск контроля) — ризик, який полягає у тому, що внутрішня система контролю підприємства (компанії, банку тощо) може здійснити чи допустити помилку.

Контрпропозиція (counter-demand; контрпредложение) — можливість продажу (цінних паперів, валюти, іншого товару), що відповідає попиту.

Конфіденційний (confidential; private, P., Priv., priv.; конфиденциальный) — 1) довірительний; 2) який (що) не підлягає розголошенню; 3) приватний; 4) секретний, таємний.

Конфірмація (confirmation; конфирмация) — 1) підтвердження *даних, платежу тощо*; 2) звірка, звірення *даних, платежу тощо*; 3) *юр.* затвердження вищою владою судового вироку; див. також **брокерське підтвердження**, **звірка банківських даних**, **негативна (заперечна) звірка**, **позитивна звірка**.

Конфіскація (confiscation, seizure; конфискация) —

примусове і безоплатне вилучення майна, грошей, інших цінностей тощо у власність держави згідно із судовим рішенням або адміністративним актом; див. також **реквізиція**; **денаціоналізація**, **націоналізація**, **приватизація**, **реприватизація**.

Конфлікт (conflict, dispute; конфликт) — 1) зіткнення протилежних інтересів, поглядів; 2) серйозна розбіжність; 3) гостра суперечність.

Конфлікт інтересів (conflict of interest; конфликт интересов) — зіткнення протилежних інтересів у певній справі чи підприємстві; наприклад, у банківській справі, коли банк виступає відносно свого клієнта і як фінансовий посередник (який працює винятково в інтересах замовника-клієнта), і як юридична особа (яка виконує операції за свій власний рахунок та у власних інтересах).

Конфліктна комісія (arbitration tribunal; конфликтная комиссия) — комісія, яка займається полагодженням розбіжностей і суперечностей (конфліктів).

Концентрація (concentration; концентрация) — 1) зосередження; 2) нагромадження; 3) насичення; 4) об'єднання.

Концентрація капіталу (capital concentration; концентрация капитала) — збільшення розмірів капіталу у результаті нагромадження і капіталізації вартості.

Концентруючий банк (concentration bank; концентрирующий банк) — банк, на рахунок у якому зосереджують грошові кошти, що надходять на рахунки особи (фізичної чи юридичної) в інших банках; див. також **поточний рахунок**.

Концентруючий рахунок (concentration account; концентрирующий счёт) — рахунок у банку, на якому зосереджують грошові кошти, що надходять на інші рахунки особи (фізичної чи юридичної); див. також **концентруючий банк**; **поточний рахунок**.

Концепція (concept, idea; концепция) — 1) система поглядів; 2) певне розуміння процесів та явищ; 3) єдиний, визначальний задум; 4) провідна думка; див. також **концепція "діючого концерну"**.

Концепція "діючого концерну" (going concern concept; концепция "действующего концерна") — одна з основних концепцій бухгалтерського обліку США, яка полягає у тому, що поки не доведено протилежне компанію розглядають як діючу, нормально функціонуючу, без урахування втрат в активах, пов'язаних з можливим банкрутством.

Концерн (concern; концерн) — об'єднання багатьох промислових, фінансових і торгових підприємств, що формально зберігають самостійність, проте фактично підпорядковані фінансовому контролю і керівництву провідних підприємств (бізнесменів) — правління; див. також **група**, **картель**, **синдикат**; **концепція "діючого концерну"**.

Концесіонер (concessionaire; концессионер) — особа (фізична, юридична), яка одержала концесію; див. також **концесія**.

Концесія (concession; концессия) — 1) договір про здачу державою в користування приватним підприємцям, іноземним фірмам промислових

підприємств, земельних ділянок тощо з правом будівництва різних споруд, видобування корисних копалин та ін.; 2) власне підприємство, організоване на основі договору концесії.

Кон'єктура (**conjecture**; **конъектура**) — 1) припущення; 2) здогадка, здогад.

Кон'юнктура (**conjuncture**; **конъюнктура**) — 1) сукупність умов у їхньому взаємозв'язку; 2) стан справ в довільній галузі діяльності; 3) сукупність ознак, що характеризують поточний стан економіки у певний проміжок часу.

Кон'юнктура інвестиційного ринку (**conjuncture of investment market**; **конъюнктура инвестиционного рынка**) — сукупність умов і факторів (чинників), які характеризують поточний стан попиту і пропозиції, цін і рівня конкуренції щодо інвестиційних товарів, надання відповідних послуг та об'єктів інвестування.

Кон'юнктура ринку (**market conjuncture**; **конъюнктура рынка**) — система показників та умов, що характеризують поточний стан попиту, пропозиції, цін і рівня конкуренції на ринку (товарному, фондовому та ін.) у цілому чи на окремих його сегментах; для кон'юнктури ринку притаманні чотири стадії (**кон'юнктурний цикл**): 1) підйом кон'юнктури; 2) кон'юнктурний бум; 3) послаблення кон'юнктури; 4) спад кон'юнктури.

Кон'юнктурний цикл (**cycle of conjuncture**; **конъюнктурный цикл**) — період часу, впродовж якого здійснюється послідовна зміна чотирьох основних стадій: 1) підйом кон'юнктури; 2) кон'юнктурний бум; 3) послаблення кон'юнктури; 4) спад кон'юнктури.

Кооперативний банк (**co-operative bank**, **cooperative bank**; **кооперативный банк**) — банк, що є у кооперативній власності його членів; див. також **кредитна асоціація**, **кредитне товариство**, **кредитний кооператив**, **мутуальний банк**.

Кооперація (**cooperation**; **кооперация**) — форма організації праці і діяльності, при якій велика кількість людей спільно бере участь у виконанні поставленого завдання.

Кооптація (**co-optation**; **кооптация**) — поповнення виборного органу (наприклад, правління АТ) власним рішенням, без проведення нових виборів.

Координація (**coordination**; **координация**) — 1) узгодження; 2) поєднання; 3) приведення до порядку; 4) приведення у відповідність (дій, понять, складових частин тощо).

Координувати (**to coordinate**; **координировать**) — 1) узгоджувати; 2) встановлювати координацію *між чим-небудь*.

Кореспондент (**correspondent**; **корреспондент**) — 1) особа (фізична, юридична), яка виконує фінансові, комерційні доручення іншої особи (фізичної, юридичної) за рахунок останньої; див. також **кореспондент банку**, **кореспондентський договір/контракт**, **кореспондентський рахунок**, **кореспонденція**.

Кореспондент банку (**correspondent bank**; **корреспондент банка**) — банк, який є контрагентом іншого банку за договором, що передбачає виконання взаємних доручень щодо здійснення та одержання

платежів, а також порядок розрахунку за такими дорученнями.

Кореспондентський договір/контракт (**correspondent agreement/contract**; **корреспондентский договор/контракт**) — угода, за якою здійснюються розрахунки однією кредитно-фінансовою установою за дорученням і за кошти іншої.

Кореспондентський рахунок (**correspondent account**; **корреспондентский счёт**) — рахунок, призначений для розрахунків, які здійснюються однією кредитною установою за дорученням і за кошти іншої кредитної установи на основі укладеного кореспондентського договору.

Кореспондентські відносини щодо цінних паперів (**correspondent relations/treatment regarding securities**; **корреспондентские отношения относительно ценных бумаг**) — оформлені договором відносини між депозитаріями, згідно з яким один депозитарій веде облік цінних паперів (ЦП), що зберігаються в іншому депозитарії; див. також **депозитарна діяльність**.

Кореспонденція (**correspondence**; **корреспонденция**) — 1) повідомлення, одержане від кореспондента; 2) переписка між особами (фізичними, юридичними); 3) листи та інші поштові відправлення.

Коригувати (**to correct**, **to adjust**, **to proof-read**; **корригировать**) — 1) вносити поправки; 2) виправляти.

Корнер (**corner**; **корнер**) — 1) сукупність біржових операцій зі скуповування виставлених на продаж акцій, щодо яких у даний момент здійснюється тиск з боку біржових спекулянтів; 2) спекулятивне скуповування товару; 3) група скупщиків-спекулянтів.

“Коронна позика” (**crowd loan**; **“коронная ссуда”**) — безвідсоткова/безпроцентна позика з погашенням до запитання (на вимогу).

“Коротка позиція” (**short position**; **“короткая позиция”**) — означає, що дилер продав більше акцій та інших цінних паперів, ніж купив чи мав у наявності; фактично означає продаж акцій та інших цінних паперів з їхнім врученням через певний строк (ф'ючерсна операція); дозволяє здійснювати операції, не маючи у наявності даних цінних паперів, але з метою їхньої подальшої купівлі (прибуток одержується завдяки різниці курсів); див. також **“дилер займає довгу позицію”**, **“дилер займає коротку позицію”**, **“довга позиція”**.

“Короткий” ринок (**short market**; **“короткий” рынок**) — ринок, на якому спекулянтами продано на строк без покриття занадто багато товарів і цінних паперів.

Короткострокова операція (**short-term**; **краткосрочная операция**) — операція, умови здійснення якої розраховано на короткий строк/термін; див. також **Євrorинок валюти**, **Євrorинок капіталів**, **Євrorинок кредитів**, **короткострокові (фінансові) вкладення**, **короткострокові зобов'язання**, **короткострокові облігації**; **довгостроковий капітал** (**довгострокові фонди**), **довгострокові активи**, **довгострокові облігації**, **довгострокові пасиви**, **довгострокові фінансові інвестиції (вкладення)**; **акціонерний/пайовий капітал**, **відплив капіталу**, **дотаційний капітал**, **капітал акціонерного товариства (АТ)**, **капітал в акціях**, **капіталізація**, **капіталосмність**, **капітальний**

бюджет, **капіталовкладення**, **плаваючий капітал**, **санкціонований капітал**.

Короткостроковий/акцептний кредит (**acceptance credit**; **краткосрочный/акцептный кредит**) — кредит, виданий банком на короткий строк/термін; наприклад, в Україні — до 1 року; на підставі даного кредиту клієнт може видавати векселі, що облікує (дисконтує) банк у межах цього кредиту; див. **надзвичайний кредит**.

Короткострокові (фінансові) вкладення (**short-term (financial) investment**; **краткосрочные (финансовые) вложения**) — інвестиції підприємства у різні фінансові інструменти на короткий строк; наприклад, в Україні — до 1 року; основні види: 1) придбання короткострокових облігацій, короткострокових депозитних (ощадних) сертифікатів і векселів; 2) розміщення грошових коштів на депозит (ощадний вклад) строком до одного року; є формою тимчасового використання вільних грошових активів підприємства з метою захисту їх від інфляції та одержання певного прибутку.

Короткострокові зобов'язання (**short-term liabilities/obligations**; **краткосрочные обязательства**) — зобов'язання з коротким строком погашення; наприклад, в Україні — до 1 року; *види*: 1) банківський кредит; 2) комерційний кредит; 3) банківський овердрафт; див. також **короткострокові зобов'язання зі змінним відсотком/процентом (ноти з плаваючою відсотковою/процентною ставкою)**.

Короткострокові зобов'язання зі змінним відсотком/процентом, ноти з плаваючою відсотковою/процентною ставкою (**floating rate notes, FRN**; **краткосрочные обязательства с изменяющимся процентом, ноты с плавающей процентной ставкой**) — один із видів облігацій (що широко використовують на Євrorинку), за якими відсоток/процент періодично переглядають; наприклад, базова ставка є сумою Лібор та фіксованої маржі; при зміні базової ставки змінюють значення відсотка/процента за облігаціями.

Короткострокові облігації (**short-term bonds**; **краткосрочные облигации**) — облігації з коротким строком погашення; наприклад, в Україні — до 1 року, у США — до 2 років, у Великій Британії — до 5 років.

Корпоративна облігація (**corporate bond**; **корпоративная облигация**) — облігація, випущена корпорацією.

Корпоративна гарантія (**corporate guaranty**; **корпоративная гарантия**) — гарантія, надана юридичною особою; 2) гарантія, надана корпорацією.

Корпоративна нота (**corporate note** *амер.*; **корпоративная нота**) — середньостроковий цінний папір (ЦП), що випускають корпорації; як правило, переважає приватне розміщення таких ЦП.

Корпоративне фінансування (**corporate finance**; **корпоративное финансирование**) — фінансування компанії у вигляді коротко- і довгострокових кредитів.

Корпоративний боржник (**corporate debtor**; **корпоративный должник**) — корпорація, що є боржником (дебітором).

Корпоративний вексель (**corporate bill**; **корпоративный вексель**) — вексель, випущений корпорацією.

Корпоративний рейдер (**corporate raider**; **корпоративный рейдер**) — особа (фізична, юридична), яка застосовує “недружні загарбання” підприємств (компаній); див. також **“вороже загарбання”**, **“золоті парашути”**, **“недружнє загарбання”**, **“отруйна пігулка”**.

Корпоративний статут (**corporate charter, charter**; **корпоративный устав**) — статут корпорації, зареєстрований державним органом.

Корпоративні акції (**corporate shares/stock**; **корпоративные акции**) — акції корпоратизованих акціонерних товариств (АТ).

Корпоративні операції (**corporate operations**; **корпоративные операции**) — дії, що стосуються всього випуску цінних паперів або його частини і торкаються анулювання, дроблення, конвертування (конвертації) та консолідування (консолідації) іменних цінних паперів; рішення про здійснення корпоративних операцій з емітованими цінними паперами приймають органи управління емітента відповідно до їхньої компетенції та фіксує Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР), чим підтверджується реєстрація зміни умов емісії іменних цінних паперів.

Корпоративні права (**corporate law/rights**; **корпоративные права**) — права власності на частку (пай) у статутному фонді юридичної особи (підприємства, АТ тощо); див. також **права власності на цінні папери**.

Корпоратизація (**corporatization**; **корпоратизация**) — 1) одна з форм приватизації; 2) сукупність заходів і дій, після яких юридичні особи (суб'єкти підприємницької діяльності), що є у власності держави, змінюють форму власності (перетворюються у юридичні особи недержавної форми власності), зокрема державні підприємства у процесі приватизації перетворюються в акціонерні товариства (АТ), приватні підприємства (ПП) та ін.; *в Україні*: 1) у процесі корпоратизації державні підприємства перетворюються у відкриті акціонерні товариства (ВАТ); 2) корпоратизації підлягають закриті акціонерні товариства (ЗАТ), 75 % статутного фонду яких належить державі (частковий випадок: суб'єкт підприємницької діяльності колективної форми власності (ЗАТ) перетворюється у ВАТ); 3) корпоратизації підлягають виробничі і науково-виробничі об'єднання (ВО і НВО), правовий статус яких не було приведено у відповідність із чинним законодавством України до 1 липня 1993 року; див. також **акціонерне товариство (АТ)**, **приватизація**.

Корпоратизоване акціонерне товариство (АТ) (**corporate joint-stock/stock company corporation**; **корпоратизированное акционерное общество (АО)**) — 1) АТ, створене внаслідок корпоратизації (приватизації) державного майна; 2) товариство, яке виникло внаслідок перетворення державного підприємства на відкрите акціонерне товариство (ВАТ); 3) товариство, статутний фонд якого створено за рахунок грошових коштів, майна, цінних (у тому числі, приватизаційних) паперів, що є власністю засновників та учасників (за винятком іноземної валюти), причому серед останніх є тільки державні органи України (іноземні інвестори, міжнародні організації — відсутні); *в Україні* нормативно-правова база його виникнення є ширшою, ніж у звичайного АТ чи АТ з іноземною участю, проте вона містить у собі і типові (загальні), і специфічні (особливі) норми; *типові (загальні) норми* викла-

дено у Законах України "Про господарські товариства", "Про цінні папери і фондову біржу"; **специфічні (особливі) норми** викладено у Законах України "Про приватизацію майна державних підприємств", "Про приватизаційні папери", Указах Президента України "Про корпоратизацію підприємств", "Про порядок підготовки до продажу акцій відкритих акціонерних товариств, створених із державних підприємств у процесі приватизації, та інформації про їхній випуск", "Про затвердження Тимчасового положення про порядок реєстрації випуску акцій відкритих акціонерних товариств, створених у процесі корпоратизації, та інформації про їхній випуск" тощо; **особливості [порівняно зі звичайним АТ]:** 1) корпоратизовані АТ не можуть бути заснованими як закриті АТ [як відкриті АТ (ВАТ), так і закриті АТ (ЗАТ)]; — 2) засновником може бути державний орган приватизації або державний орган, уповноважений керувати майном підприємства, яке перетворюється у корпоратизоване АТ [фізичні та юридичні особи]; засновник приймає наказом рішення про створення корпоратизованого АТ [засновники АТ — установчою угодою]; — 3) статут затверджує засновник [затверджують установчі збори]; за дорученням засновника керівник підприємства, що корпоратизується, подає заяву про державну реєстрацію, рішення про створення АТ, його статут у відповідний державний орган, який здійснює реєстрацію юридичних осіб; з моменту державної реєстрації корпоратизоване АТ стає правонаступником приватизованого підприємства [створюють установчою угодою без правонаступництва]; — 4) визначення розміру статутного фонду виконується на основі методики, затвердженої державою, шляхом оцінки вартості основних засобів з врахуванням їхнього зносу, фактичної вартості оборотних коштів та з врахуванням дебіторської і кредиторської заборгованості державного підприємства, яке перетворюється в АТ [розмір статутного фонду залежить від можливостей і розмірів пайової участі сторін установчої угоди або рішення установчих зборів, а законодавство визначає тільки мінімальний розмір статутного фонду, який може мати звичайне АТ]; — 5) внески до статутного фонду: у вигляді грошових коштів і приватизаційних паперів, не допускаються у вигляді майна, майнових і немайнових прав [внески до статутного фонду: у вигляді грошових коштів, цінних паперів, майна, майнових і немайнових прав]; — 6) акції випускаються тільки прості [прості, привілейовані та ін.]; — 7) рішення про випуск акцій приймає засновник та оформляють протоколом [засновниками та оформляють протоколом]; — 8) продаж акцій здійснює засновник [засновник і посередники-торговці цінними паперами]; — 9) продаж акцій здійснюється винятково на конкурсній основі [конкурсна основа, передплата]; 10) обмежена кількість способів оплати вартості акцій [різноманітніша кількість способів оплати вартості акцій]; 11) для оплати вартості акцій можна використовувати приватизаційні папери [для оплати вартості акцій не можна використовувати приватизаційні папери]; див. також **акціонерне товариство (АТ), звичайне АТ, АТ з іноземною участю.**

Корпорація (corporation, Corp., Корп; корпорация) — 1) спілка, група осіб (фізичних, юридичних), об'єднаних спільністю ділових, професійних та інших інтересів; 2) вид акціонерного товариства (АТ), що широко використовують у США, Канаді; див. також **закрита корпорація; корпоративна облігація, корпоративна гарантія, корпоративна нота, корпоративне фінансування, корпоративний боржник, корпора-**

тивний вексель, корпоративний рейдер, корпоративний статут, корпоративні акції, корпоративні операції, корпоративні права, корпоратизація, Корпоратизоване акціонерне товариство (АТ).

Корупція (corruption; корупция) — 1) підкуп; 2) продажність посадових осіб, громадських і політичних діячів.

Котирувальна комісія, котирувальний комітет (quotation commission/committee; котирувальная комиссия, котирувальный комитет) — орган відповідної біржі, який розглядає і схвалює заявки на котирування, реєструє і публікує ціни біржових товарів (цінних паперів, валюти тощо); див. також **котирувальний/біржовий листок, котирування^{1,2} (котирувка^{1,2}), котирування без урахування купона, котирування у процентному вираженні, крок, листинг, некотирувані цінні папери, податкова вартість, торгівля опціонами, фіксинг.**

Котирувальний/біржовий листок (quotation list; котирувальный/биржевой листок) — документ, який класифікує заявки брокерів за граничними курсами і напрямками та визначає курс цінного паперу при проведенні котирування; див. також **біржа; відкличний документ (вказівка), єврокліринг, некотирувані цінні папери, рекуперація, останнє читання, податкова вартість, свитч, таймінг, тикер, торгівля опціонами.**

Котирування¹, котирувка¹ (admission, listing; котирувание¹, котирувка¹) — оцінка за офіційним курсом або на підставі попиту і пропозиції.

Котирування², котирувка² (quotation, qtn; котирувание², котирувка²) — 1) встановлення курсу цінних паперів (іноземної валюти тощо) відповідно до чинних законодавчих норм та усталеної практики; 2) біржовий курс акцій та інших цінних паперів, який щоденно публікують; 3) пропозиція на купівлю або продаж за визначеною ціною певної кількості акцій відкритого акціонерного товариства (ВАТ); **режими:** 1) офіційне котирування; 2) позаофіційне котирування; **котирування на Українській фондовій біржі (УФБ):** основним правовим документом щодо порядку допуску акцій до котирування і відповідно вилучення їх з котирування, є Правила УФБ; офіційне котирування здійснюється котирувальними відділеннями К-1, К-2, а позаофіційне — котирувальним відділенням К-3; в обох режимах рішення про допуск ЦП до обігу на УФБ приймає біржовий комітет (керівний орган УФБ).

Котируватися (to quote; котируваться) — 1) мати обіг на біржі; 2) мати певну ціну (*про валюту, цінні папери, товари та ін.*).

Котирування без урахування купона (quotation without coupon calculation; котирувание без учёта купона) — метод котирування курсу облігації, що визначає її курс без урахування купона, який зростає; якщо включити купон у курс облігації, то стає неможливим порівняння двох облігацій, які мають однаково номінальну вартість і відповідно однакову процентну ставку, коли у них відрізняються дати виплати процентів (купона), оскільки у них відрізнятимуться проценти, нараховані за цей час; у підсумку, покупець виплачує вартість цінного паперу на момент котирування (курс без урахування купона) і розмір нарахованого купона.

Котирування у процентному вираженні (interest quota-tion; котирувание в процентном выражении) — метод котирування облігації, який виражає курс у процентному співвідношенні до її номінальної вартості; наприклад, незалежно від номінальної вартості облігація, яка має курс, менший від 100 %, більше привертає увагу потенційного покупця, ніж облігація з такою ж процентною ставкою, але з курсом, більшим від 100 % (зокрема, відповідно 95 % і 105 %).

Крах (crash, failure; крах) — загальне різке падіння курсів цінних паперів на фондовому ринку.

Кредит (credit, Cr.; кредит) — 1) позика, взята на певний строк/термін у грошовій або товарній формі з умовою повернення та сплати відповідної винагороди (процента); 2) права частина бухгалтерських рахунків — у рахунках активу кредит представляє видаткову частину, куди заносять усі видатки за даним рахунком, а у рахунках пасиву кредит представляє прихідну (прибуткову) частину, куди заносять усі надходження за даним рахунком; 3) авуар; 4) пасивна сторона рахунку у бухгалтерському обліку; 5) довіра; 6) гарна репутація; 7) вплив; 8) значення; 9) борг; 10) сума, записана у прихід; 11) розпорядження кредитувати рахунок у бухгалтерському обліку банку; див. також **банківський кредит, бланковий кредит, будівельний кредит, вексельний кредит, "вічнозелений" кредит, внутрішній кредит, готівковий кредит, гарантований кредит, директивно розподілювані кредити/позики, дисконтований кредит, експортний кредит, заставний кредит, змішаний кредит, інвестиційний податковий кредит, інсайдерний кредит, іпотечний кредит, комерційний (товарний) кредит, короткостроковий (акцептний) кредит, кредит-гарантія, кредит за обліком, кредит за оплатою, кредит за основними фондами, кредит консорціуму, кредит-ломбард, кредит-міст (проміжний кредит), кредит на вимогу (кредит до запитання), кредит на державні резерви, кредит на експорт, кредит під договір, кредит "під зобов'язання", кредит після застави, кредит-револьвер, кредит рол-овер, кредит стейнд-бай, кредитна лінія (експортно-імпорتنний кредит), надзвичайний кредит, негарантований кредит, непрямий кредит, обіговий/робочий кредит, особистий кредит, прямий кредит, сезонний кредит, споживчий кредит, строковий аванс, фінансовий кредит, фінансово-експортний кредит, адміністративний розподіл кредитів, графік використання кредиту, дебітор, довічне страхування кредитів, Євროрини кредитів, інсайдерне кредитування, Комітет з кредитного ризику, комітет кредиторів (кредиторський комітет), консервативне кредитування, кредит-бюро (кредитне бюро), кредитна асоціація, кредитна гарантія, кредитна експансія, кредитна заявка, кредитна картка, кредитна компетенція, кредитна політика, кредитна (кредитова) проводка, кредитна пропозиція, "кредитна стеля", кредитна субсидія, кредитне агентство, кредитне дослідження, кредитне раціонування, кредитне товариство, кредитний аналітик, кредитний заучер, кредитний відсоток/процент, кредитний запит, кредитний інспектор, кредитний/позиковий комітет, кредитний консультант/радник, кредитний кооператив, кредитний меморандум, кредитний огляд, кредитний план, кредитний працівник, кредитний рейтинг, кредитний ризик, кредитні гроші/білети, кредитні повноваження, кредитні потреби, кредитні стандарти, кредитор, кредиторська заборгованість, кредитоспроможність, посібник з кредитної політики, спотворений розподіл кредиту/(фінансових ре-**

сурсів), стиснення кредиту, страхування кредитної неієздатності, строк/термін кредиту; акредитив, балон, бонус, генеральна застава, дебет, грошовий трансфер, загальні резерви банку, корпоративне фінансування, ломбард-ставка (процент-ломбард), межі обсягу заборгованості, овердрафт, позика, реалізація застави, регламентований трансфер, регулююче кредитування, рейтинг кредиторів, сальдо, список винятків, транскордонне кредитування, факторинг.

Кредит-бюро, кредитне бюро (credit bureau; кредит-бюро, кредитное бюро) — установа, що веде базу даних про фінансовий стан і кредитну історію позичальників (дебіторів) з метою надання такої інформації кредиторам.

Кредит-гарантія (guarantee credit; кредит-гарантия) — банківський кредит, наданий позичальнику (дебітору) для задоволення вимог гарантів попереднього кредиту цього позичальника (дебітора).

Кредит за обліком (discount credit; кредит по учёту) — ліміт банківського кредиту, наданий на підставі вручених банку високоліквідних цінних паперів клієнта; у цьому випадку клієнт залишається боржником до реалізації наданих цінних паперів (продажу акцій, обліку векселів тощо).

Кредит за оплатою (suppliers' credit; кредит по оплате) — кредит, наданий продавцем у вигляді довгострокових платежів за товари, які він продає.

Кредит за основними фондами (capital investment loan; кредит по основным фондам) — кредит, наданий для фінансування основних фондів (нерухомості підприємства).

Кредит консорціуму (syndicated credit; кредит консорциума) — кредит, наданий консорціумом банків.

Кредит-ломбард (Lombard loan, collateral loan *амер.*; кредит-ломбард) — кредит, наданий під гарантію високоліквідних цінностей.

Кредит-міст, проміжний кредит (bridging/interim credit; кредит-мост, промезуточный кредит) — короткостроковий кредит, наданий для покриття експлуатаційних видатків або для задоволення нагальної фінансової потреби.

Кредит на вимогу, кредит до запитання (call/day-to-day money; востребованный кредит) — вид міжбанківського кредиту, що видають на дуже короткий строк/термін; такий кредит може бути затребуваним або поверненим у будь-який момент без права протесту.

Кредит на експорт (buyer's credit; кредит на экспорт) — банківський кредит, наданий іноземному покупцеві при здійсненні експортних операцій.

Кредит під договір (contractor loan; кредит под договор) — кредит, що одержує компанія для виконання певних робіт за угодою; доволі часто використовують у будівництві, коли виконавець не має достатньо власних коштів, а замовник оплачує виставлені рахунки після завершення певного етапу будівництва.

Кредит "під зобов'язання" (assignment credit; кредит "под обязательство") — кредит, гарантований пере-

даванням боргових зобов'язань банку, що надає відповідні кошти.

Кредит після застави (**loan against pledge**; **кредит против залога**) — кредит, надання якого гарантується заставою.

Кредит-револьвер (**revolving credit**; **кредит-револьвер**) — багаторазовий кредит, що поновлюють після кожного відповідного погашення.

Кредит рол-овер (**roll-over credit**; **кредит ролл-овер**) — короткостроковий чи середньостроковий кредит зі змінним відсотком (процентом), який фіксують кожних 2-6-12 місяців відповідно до Лібор (Лондонської облікової ставки у даний період).

Кредит стенд-бай (**stand-by credit**; **кредит стенд-бай**) — 1) кредитна лінія, надана країні для вирішення складних фінансових проблем короткострокового характеру; 2) короткостроковий кредит, одержаний через посередника, якому виплачують комісійні.

Кредитна асоціація (**credit association**; **кредитная ассоциация**) — неформальна кредитна інституція, що складається з групи осіб, які здійснюють взаємне кредитування із зібраного спільного грошового фонду; див. також **кооперативний банк**, **кредитне товариство**, **кредитний кооператив**, **мутуальний банк**.

Кредитна гарантія (**credit guarantee**; **кредитная гарантия**) — гарантія щодо погашення кредиту (наприклад, у випадку, коли основний боржник виявиться неплатоспроможним).

Кредитна експансія (**credit expansion**; **кредитная экспансия**) — політика збільшення грошової маси, що здійснює Національний (Центральний) банк; див. також **“дешеві”/“легкі” гроші**.

Кредитна заявка (**credit request**; **кредитная заявка**) — заявка на одержання кредиту.

Кредитна картка (**credit card**, **CC**; **кредитная карточка**) — іменний грошовий документ, випущений банківською чи іншою кредитно-фінансовою установою, який засвідчує, що у відповідній установі є рахунок власника цієї картки; виготовляють у вигляді персональної пластикової картки, що дає право її власнику на безготівкову купівлю товарів та оплату послуг; суму витратів у постійному режимі вираховують із поточного рахунку клієнта або банком, або іншою кредитно-фінансовою установою, яка випустила дану кредитну картку; **види**: 1) **міжнародні** (American Express, Diners Club, Master Card, Visa тощо); 2) **вітчизняні** (Приватбанк тощо); 3) **банківські** (Visa, Europay тощо); 4) **небанківські** (American Express, Diners Club тощо); 5) **магнітні** (мають носій інформації на магнітній стрічці); 6) **чипові** або **чип-картки** (мають носій інформації на мікросхемі — чипі); див. також **банківська картка**, **видаткова картка**, **грошова картка**, **дебетова картка**; **асоціація з банківських карток**, **“есквайр”**, **кредитний ваучер**.

Кредитна компетенція (**credit competence**; **кредитная компетенция**) — компетенція працівників банку щодо кредитного обслуговування.

Кредитна політика (**credit policy**; **кредитная политика**) — методи управління щодо одержання і контролю за кредитами і дебіторською заборгованістю, які роз-

роблено або застосовано на підприємстві (у компанії); виробничо-комерційні підприємства формують кредитну політику при наданні покупцям товарного (комерційного) чи споживчого кредиту; **рівні**: 1) **макроекономічний** (кредитна політика Національного (Центрального) банку); 2) **мікроекономічний** (політика надання позик даним комерційним банком чи іншою кредитно-фінансовою інституцією); див. також **посібник з кредитної політики**, **скарбник**.

Кредитна пропозиція (**credit proposal**; **кредитное предложение**) — пропозиція з кредитування, що готує кредитний інспектор на підставі заявки клієнта, для затвердження позики керівними органами банку.

“Кредитна стеля” (**credit ceiling**; **“кредитный потолок”**) — обмеження, виражені в абсолютних величинах, щодо надання банком кредитів певним позичальникам (дебіторам) або їхнім групам.

Кредитна субсидія (**credit subsidy**; **кредитная субсидия**) — субсидія, що надають при кредитуванні; наприклад, у вигляді пільг щодо процентних ставок, цільового відшкодування витратків, надання матеріально-технічної допомоги тощо; див. також **цільова кредитна субсидія**.

Кредитне агентство (**credit agency**; **кредитное агентство**) — агентство, що збирає і розповсюджує інформацію про кредити, кредитування тощо; див. також **кредитне рейтингове агентство**.

Кредитне бюро, **кредит-бюро** (**credit bureau**; **кредитное бюро**, **кредит-бюро**) — установа, що веде базу даних про фінансовий стан і кредитну історію позичальників (дебіторів) з метою надання такої інформації кредиторам.

Кредитне дослідження (**credit investigation**; **кредитное исследование**) — аналітична довідка про стан кредитних відносин.

Кредитне раціонування (**credit rationing**; **кредитное рacionamento**) — 1) безпосередній кількісний розподіл кредитів; 2) директивний розподіл кредитів; 3) визначення Національним (Центральним) банком кількісних лімітів кредитування; див. також **адміністративний розподіл кредитів**, **спотворений розподіл кредиту/(фінансових ресурсів)**.

Кредитне рейтингове агентство (**credit rating agency**; **кредитное рейтинговое агентство**) — агентство, що спеціалізується на оцінці кредитного рейтингу; див. також **кредитне агентство**.

Кредитне товариство (**credit society**; **кредитное общество**) — один із видів кооперативних кредитних інституцій; див. також **кооперативний банк**, **кредитна асоціація**, **кредитний кооператив**, **мутуальний банк**.

Кредитний аналітик (**credit analyst**; **кредитный аналитик**) — фахівець, який здійснює кредитний аналіз (оцінює можливості надання і погашення кредиту, фінансовий стан позичальника тощо).

Кредитний ваучер (**credit slip/voucher**; **кредитный ваучер**) — бланк повороту (контрольний талон), що засвідчує право власника кредитної картки на повернення суми, раніше перерахованої торговому підприємству (зокрема, при поверненні неякісного чи пошкодженого товару тощо).

Кредитний відсоток/процент (**credit rate**; **кредитный процент**) — сума, що сплачує позичальник позикодавцю (кредитору) за користування позиковими коштами відповідно до встановленої ставки процента (процентної ставки).

Кредитний запит (**credit inquiry**; **кредитный запрос**) — запит щодо даних про клієнта, що направляє банк особам, пов'язаним з клієнтом (постачальникам, посередникам тощо).

Кредитний інспектор (**calling/lending officer**; **кредитный инспектор**) — спеціаліст банку, який безпосередньо здійснює кредитування конкретних клієнтів і надає їм персональне банківське обслуговування; див. також **кредитна пропозиція**, **кредитний працівник**.

Кредитний/позиковий комітет (**credit/loan committee**; **кредитный/ссудный комитет**) — комітет, що засновують у складі правління банку для загального нагляду за кредитними операціями і контролем за наданням великих кредитів (позик).

Кредитний консультант/радник (**credit adviser**; **кредитный консультант/советник**) — фахівець, який виконує консультативні (дорадчі) функції у процесі кредитування; див. також **кредитний аналітик**, **кредитний інспектор**, **кредитний працівник**.

Кредитний кооператив (**credit cooperative**; **кредитный кооператив**) — позико-ощадна інституція, що є у кооперативній власності; див. також **кооперативний банк**, **кредитна асоціація**, **кредитне товариство**, **мутуальний банк**.

Кредитний меморандум (**credit memorandum**; **кредитный меморандум**) — частина кредитної справи, що містить інформацію про кожний контакт кредитного інспектора з позичальником (дебітором).

Кредитний огляд (**credit review**; **кредитный обзор**) — аналітичний огляд стану кредиту, що виконують періодично для оцінки і перевірки останнього.

Кредитний план (**credit plan**; **кредитный план**) — план щодо залучення і використання на позиковій основі кредитних ресурсів для досягнення певної фінансово-господарської мети.

Кредитний працівник (**credit officer**; **кредитный сотрудник**) — фахівець, який виконує аналітичні і консультативні функції у процесі кредитування; наприклад, кредитний аналітик, кредитний консультант/радник; див. також **кредитний інспектор**.

Кредитний процент/відсоток (**credit rate**; **кредитный процент**) — сума, що сплачує позичальник позикодавцю (кредитору) за користування позиковими коштами відповідно до встановленої ставки процента (процентної ставки).

Кредитний рейтинг (**credit rating**; **кредитный рейтинг**) — рейтинг кредитного стану позичальника (дебітора), емітента боргових зобов'язань тощо; див. також **кредитне рейтингове агентство**, **система кредитного рейтингу**.

Кредитний ризик (**credit/default risk**; **кредитный риск**) — 1) імовірність виникнення непередбачених фінансових втрат, пов'язаних із неповерненням боргу за

наданий кредит; 2) ризик неповернення позики; див. також **делькредере**, **Комітет з кредитного ризику**, **уникнення ризиків**.

Кредитні гроші/білети (**credit money**; **кредитные деньги/билеты**) — платіжні засоби і засоби обігу (банкноти, векселі, чеки, акредитиви тощо); виникають на основі розвитку кредиту і функції грошей як засобу платежу, замінюючи золото і паперові гроші в обігу.

Кредитні повноваження (**credit authority**, **credit granting authority**; **кредитные полномочия**) — повноваження щодо надання кредиту.

Кредитні потреби (**credit needs**; **кредитные потребности**) — потреби у кредитуванні.

Кредитні стандарти (**credit standards**; **кредитные стандарты**) — вимоги, що висувують у процесі укладання кредитної угоди, до позичальника (дебітора) і до умов надання кредиту.

Кредитова проводка, **кредитовий запис** (**credit entry**; **кредитовая проводка**, **кредитовая запись**) — запис фінансово-господарської операції з кредиту рахунку бухгалтерського обліку; див. також **бухгалтерська проводка (проводка)**, **дебетова проводка (дебетовий запис)**.

Кредитор (**creditor**, **debtee**; **кредитор**) — 1) позикодавець; 2) особа (фізична, юридична), яка дає *що-небудь* у борг, надає кредит; 3) особа (фізична чи юридична), яка має у встановленому порядку підтвержені документами вимоги щодо грошових зобов'язань до боржника, щодо виплати заборгованості із заробітної плати працівникам боржника, а також органи державної податкової служби та інші державні органи, що здійснюють контроль за правильністю і своєчасністю справляння податків і зборів (обов'язкових платежів); див. також **арбітражний керуючий**, **банкрут**, **банкрутство**, **звільнення від банкрутства**, **керуючий санацією**, **комітет кредиторів**, **ліквідатор**, **мирова угода**, **розпорядник майна**, **розпорядження майном боржника**, **угоди, щодо яких є заінтересованість**.

Кредиторська заборгованість (**accounts payable**; **кредиторская задолженность**) — поточні зобов'язання підприємства, що відображають його заборгованість перед партнерами за комерційними операціями; за внутрішніми розрахунками; нарахуваннями до оплати тощо.

Кредиторський комітет, **комітет кредиторів** (**creditor committee**, **committee of creditors**; **кредиторский комитет**, **комитет кредиторов**) — комітет, що створюють кредитори у процесі банкрутства підприємства (компанії) з метою узгодженого врегулювання вимог до нього (неї), вироблення спільної думки кредиторів щодо плану погашення боргів, реорганізації підприємства (компанії) тощо.

Кредитоспроможність (**claim**, **creditworthiness**, **credit worthiness**; **кредитоспособность**) — 1) спроможність особи (фізичної, юридичної) відповідати за своїми борговими зобов'язаннями; 2) можливість і право одержання кредиту; 3) сукупна оцінка системи показників та умов, що визначають здатність підприємства залучати позиковий капітал і повертати його в повному обсязі у передбачені строки; оцінка у кредитоспроможності підприємства здійснюють за

наступними параметрами: 1) структура використовуваного капіталу; 2) попит на продукцію при складеній кон'юктурі ринку; 3) ліквідність активів; 4) репутація підприємства як позичальника; кредитоспроможність оцінює, як правило, кредитор, хоча й підприємство може здійснити самооцінку власної кредитоспроможності при розробці політики формування фінансових ресурсів; див. також **кредитоспроможність банку**, **кредитоспроможність країни**, **межі обсягу заборгованості**.

Кредитоспроможність банку (creditworthiness of bank; кредитоспособность банка) — спроможність банку як позичальника на ринку боргових зобов'язань; див. також **кредитоспроможність країни**.

Кредитоспроможність країни (creditworthiness of country; кредитоспособность страны) — спроможність країни відповідати за борговими зобов'язаннями у зовнішніх запозиченнях; див. також **кредитоспроможність банку**.

Кредитувати (to credit, to give credit, to finance; кредитовать) — 1) надавати кредит; 2) записувати суму в кредит рахунку.

Крива інвестицій (investment curve; кривая инвестиций) — графічне зображення залежності обсягу попиту на інвестиції від різних факторів (чинників): питомої ваги заощаджень у доходах, очікуваної норми прибутковості інвестицій, ставки позикового процента, темпів інфляції тощо.

Критерій (criterion; критерий) — 1) ознака, на основі якої здійснюється оцінка, визначення або класифікація *чого-небудь* (явищ, процесів, діяльності); 2) мірило.

“Критична оцінка”, “кислотний тест” (quick ratio, acid test ratio; “критическая оценка”, “кислотный тест”) — показник оцінки ліквідності активів підприємства (компанії), який характеризує можливість швидкої сплати заборгованості та обчислюється як відношення швидколіквідних активів (грошових засобів, ліквідних цінних паперів (ЦП), дебіторської заборгованості тощо) до суми короткострокової поточної заборгованості.

Крок (step; шаг) — біржовий вислів, що означає найменшу можливу зміну аукціонної ціни цінного паперу.

Кросований/перекреслений чек (crossed check; кросированный/перечёркнутый чек) — чек, на якому є дві паралельні лінії вздовж діагоналі, що означає неможливість для чекодержателя обміняти його безпосередньо на готівку, оскільки після вручення такого чеку банку сума, вказана у ньому, знімається з рахунку чекодавця і перераховується на рахунок чекодержателя (одержувача); див. також **акредитив**, **банківський чек**, **кросований чек**, **незаповнений чек**, **поштовий чек**, **чек на пред'явника**.

Кросований чек (crossed cheque, account only check амер.; кросированный чек) — чек, на якому стоїть напис “Вкласти у рахунок”, що означає неможливість для чекодержателя обміняти його безпосередньо на готівку, оскільки після вручення такого чеку банку сума, вказана у ньому, знімається з рахунку чекодавця і перераховується на рахунок чекодержателя (одержувача); див. також **акредитив**, **банківський чек**,

кросований (перекреслений) чек, **незаповнений чек**, **поштовий чек**, **чек на пред'явника**.

Круглий лот (round lot; круглый лот) — кількість цінних паперів, яка дорівнює звичайній партії, що прийнята за одиницю угоди на ринку; наприклад, пакет зі 100 акцій на NYSE (Нью-Йоркський фондовий біржі); див. також **неповний лот (од-лот)**.

Кругообіг/кругооборот вартості позаобігових/позаоборотних операційних активів (non-current operating assets value turnover; кругооборот стоимости внеоборотных операционных активов) — 1) рух вартості позаоборотних/позаобігових операційних активів (виробничих основних фондів та операційних нематеріальних активів) шляхом їх амортизації і подальшого реінвестування коштів амортизаційного фонду; 2) проміжок часу, впродовж якого здійснюється повний цикл кругообігу вартості конкретних видів позаоборотних/позаобігових операційних активів і характеризує строк їх служби.

“Кульова” позика (bullet loan; “пулевая” ссуда) — позика, за якою не здійснюють амортизацію (не встановлюють понижуючий ліміт); її повністю погашають після настання обумовленого строку/терміну.

“Кульовий” (балоновий) платіж (balloon payment; “шаровой” (баллоновый) платёж) — кінцевий одноразовий платіж, який за умовами позики (кредиту) сумою набагато перевищує попередні погашення (невеликі періодичні платежі); див. також **балон**, **“кульовий” (балоновий) строк/термін**.

“Кульовий” (балоновий) строк/термін (balloon maturity; “шаровой” (баллоновый) срок) — строк/термін, при якому умовами позики (кредиту) передбачено у момент погашення набагато більший платіж, ніж попередні погашення (невеликі періодичні платежі); див. також **балон**, **“кульовий” (балоновий) платіж**.

Кумуляція (cumulation; кумуляция) — 1) нагромадження; 2) зосередження; 3) збільшення.

Кумулятивні привілейовані акції (non-contingent preference stock, cumulative preferred stock амер.; кумулятивные привилегированные акции) — 1) акції з нагромадженням гарантованим дивідендом; 2) привілейовані акції, випущені з умовою, що несплачені на них дивіденди нагромаджуються і будуть виплачені до того, як свої дивіденди одержать власники звичайних акцій; така процедура зобов'язує підприємство (АТ) їх виплатити чи принаймні перенести виплату на наступний рік, або зобов'язує виплатити у майбутньому всю суму несплачених ним дивідендів.

Купон (coupon, С.; купон) — 1) частина акції або облігаційного сертифікату, яка при відділенні від свого цінного паперу дає право його власнику на одержання встановленої суми прибутку у вигляді дивіденду або процента (**coupon sheet**); 2) у 1991-1997 роках тимчасова обігова грошова одиниця України (купонокарбованець, карбованець); 3) корінець; див. також **екс-купон**, **купонна ставка**, **купонний дохід**, **талон**.

Купонна ставка (coupon rate; купонная ставка) — ставка процента, за якою виплачується купоновий прибуток власнику облігації чи депозитного (ощадного) сертифіката за певний проміжок часу; див. також **екс-купон**, **купонний дохід**, **талон**.

Купонний дохід (coupon yield; купонный доход) — відсоток/процент, що виплачують держателю облігації, від її номінальної вартості; див. також **екс-купон**, **купонна ставка**, **купон**, **талон**.

Купюра (denomination, denomination unit; bond, note; cut; купюра) — 1) позначення вартості (номінальної вартості) паперових грошей, банкнот, цінних паперів (**denomination, denomination unit**); 2) паперові гроші, банкноти, цінні папери (**bonds, notes**); 3) скорочення, вилучення у тексті (**cut**).

Куратор (curator; куратор) — 1) особа, якій доручено наглядати за певною діяльністю; 2) член конкурсного управління, впровадженого над неспроможним боржником (банкрутом); див. **конкурс**.

Курс (course; price, Pr., pr.; rate; курс) — 1) напрям у діяльності (підприємстві, політиці, громадській роботі) (**course**); 2) ціна, за якою здійснюється купівля-продаж цінних паперів (акцій, облігацій тощо) (**price, Pr., pr.; rate**); див. також **біржовий курс**, **встановлений курс**, **заправлений курс (заправлена ціна)**, **застосований курс**, **інвентаризаційний курс**, **курс акції**, **курс валюти**, **курс за жеребом**, **курс “кеш”**, **курс облігації**, **курс при закритті біржі**, **курс рівноваги**, **курс у межах ...**; **курс цінних паперів**, **курс, який визначається попитом**: **оплачений курс**, **початковий курс**, **прийнятий курс**, **середній курс**, **строковий курс**, **форсований курс**; **курсова різниця (різниця курсів)**, **курсовий прибуток**, **підтримання курсу**; **- біржова ціна**, **валоризація**, **довгострокова облікова ставка**, **інтервенція**, **контанго**, **система подвійної конвертованості**, **стоп-наказ (стоп-ордер)**, **тверда позиція**, **тикер**, **флет**.

Курс акції (share/stock price; курс акции) — фактична ціна, за якою здійснюється купівля-продаж акцій; залежить від попиту і пропозиції, розміру дивіденду, ставки позикового процента тощо; див. також **компанія виниклого зростання**.

Курс валюти, валютний курс, обмінний курс, обмінний курс валюти (currency/exchange rate, foreign exchange rate; rate of exchange, R. of E.; exchange, ex., exc., exch.; курс валюты, валютный курс, обменный курс, обменный курс валюты) — 1) ціна грошової одиниці національної валюти, виражена в грошових одиницях іншої країни на певну дату; 2) співвідношення між грошовими одиницями різних країн; див. також **фіксований обмінний курс**, **вільний обмінний курс**.

Курс за жеребом (price drawn by lot; курс по жребию) — курс, що визначають жеребкуванням, коли на один пакет акцій є посиленний попит (наприклад, один продавець і кілька покупців).

Курс “кеш” (“cash” price; курс “кеш”) — біржовий курс при оплаті готівкою; наприклад, використовують при здійсненні операцій “спот” (операцій негайної оплати).

Курс облігації (bond price; курс облигации) — ціна, за якою здійснюють купівлю-продаж облігації.

Курс при закритті біржі (closing price; курс при закрытии биржи) — значення курсу у момент завершення роботи біржі.

Курс рівноваги (equilibrium exchange rate; курс равно-

весия) — курс, що оптимально відповідає попиту і пропозиції.

Курс у межах ... (high and low prices; курс в пределах ...) — позначення найвищого і найнижчого курсу акцій у визначений період.

Курс цінних паперів (stock market value price/rate; курс ценных бумаг) — фактична ціна, за якою здійснюють купівлю-продаж окремих видів цінних паперів у даний момент часу.

Курс, який визначається попитом (bid/buying price; курс, определяемый спросом) — курс, за яким на біржі здійснюють фактичну купівлю товарів і цінних паперів.

Курсова різниця, різниця курсів (price/rate difference/disparity; курсовая разница, разница курсов) — різниця, що виникає як наслідок зміни курсу валюти, цінних паперів тощо.

Курсовий прибуток (price gain; курсовая прибыль) — 1) прибуток, одержаний унаслідок різниці курсу акцій; 2) метод оцінки прибутковості різних цінних паперів шляхом порівняння співвідношень прибутку (біржового курсу) кожного цінного паперу (кожної акції певного АТ).

Куртаж (brokerage; куртаж) — комісійні у вигляді відсотків/процентів, що одержує банк або біржовий агент за посередництво у біржових операціях; див. також **брокеридж**.

Л

Лавірувати (to avoid, to find a way round; лавировать) — 1) вправно уникати конфліктів; 2) уміло обходити перешкоди, долати труднощі.

Лаж, ажіо (agio, premium; лаж, ажю) — 1) відхилення у бік перевищення ринкових курсів валют, золота, векселів, цінних паперів від їх номінальної (офіційної) вартості; обчислюється у процентах; 2) різниця між номінальною вартістю акції та її курсом (на фондовій біржі); 3) різниця між курсом валюти у даний момент та її курсом при продажу на певний строк/термін (при ф'ючерсних операціях); 4) різниця між вартістю паперових грошей і курсом валюти (при валютних операціях); 5) різниця між вартістю дорогоцінного металу і біржовою вартістю монети (при операціях із золотими монетами); 6) підвищення курсу акцій на біржах за кордоном порівняно з вітчизняними біржами; 7) доплата до встановленого курсу або до номінальної ціни; див. також **дизажіо**.

Лeverидж (leverage; лeverидж) — 1) фінансовий механізм управління формуванням прибутку, який ґрунтується на забезпеченні необхідного співвідношення окремих видів капіталу чи окремих видів операційних затрат; 2) показник, що характеризує співвідношення різних видів пасивів і затрат (**види**: 1) оперативний (характеризує співвідношення власних і позикових засобів у використовуваних інвестиційних ресурсах); 2) фінансовий (характеризує співвідношення постійних і змінних затрат); 3) система важелів, засобів впливу; 4) сила; 5) вплив, дія; 6) “принцип важеля”; див. також **консервативне кредитування**, **фінансовий лeverидж**.

“Легкі”/“дешеві” гроші (**easy money**; “лѣгкие”/“дешѣвые”**деньги**) — 1) полегшений доступ підприємців до грошових ресурсів у зв'язку з кредитною експансією; 2) низька вартість позик; 3) низький позиковий (позичковий) відсоток/процент.

Легалізація (**legalization**; **легализация**) — 1) узаконення; 2) надання законної сили; 3) перехід на легальне становище; 4) *юр.* підтвердження автентичності (справжності) та юридичної сили документа.

Легалізувати (**to legalize**; **легализировать**) — 1) узаконити; 2) визнати законним; 3) надати законної сили; 4) перевести на легальне становище.

Легальний (**legal**, **leg.**; **легальный**) — 1) законний; 2) визнаний законом; 3) дозволений законом.

Легальні (законні) резерви (**legal reserves**; **легальные (законные) резервы**) — частина капіталу підприємства (компанії), що утворюють, як правило, з відрахувань з прибутку.

Легат (**resiciary legasy**; **легат**) — *юр.* викладене у заповіті доручення спадкоємцю виплатити певній особі визначену суму чи видати вказане майно.

Легітимація (**legitimation**; **легитимация**) — 1) визнання, підтвердження законності певного права, повноваження тощо; 2) обов'язок векселедержателя довести, що він є правильним векселедержателем, тобто тим векселедержателем, який володіє векселем на підставі вексельного права, або тим, хто доведе своє право вимоги за векселем.

“Ленд-ліз” (**lend-lease**; “ленд-лиз”) — передача у позику/позичку чи в оренду.

Лист про згоду (**agreement letter**; **письмо о соглашении**) — письмове повідомлення про відкриття кредитної лінії (акредитива тощо), яке не означає прийняття банком юридичного зобов'язання, не має кінцевої дати виконання, тому можливим є одностороння відмова, тим більше, що на ньому вказують про його чинність тільки “до наступного повідомлення”; див. також **зобов'язальний лист про згоду**.

Листинг, допуск, визнання (**listing, introduction of stock admission**; **листинг, допуск, признание**) — 1) факт визнання акцій підприємства (АТ) і внесення його акцій до списку акцій, що котируються на даній фондовій біржі; 2) допуск цінного паперу до офіційної торгівлі (внесення до списку і котирування) на фондовій біржі; див. також **капіталізація ринку**; **котирувальна комісія** (**котирувальний комітет**), **котирування 1, 2** (**котировка 1, 2**), **котирування без урахування купона**, **котирування у процентному вираженні**, **некотирувані цінні папери**; **торгівля опціонами**, **фіксинг**.

Лібералізація (**liberalization**; **либерализация**) — зняття обмежень.

Лібор, ЛІБОР (**Libor, LIBOR, London interbank offered rate, interbank rate**; **Либор, ЛИБОР**) — Лондонська міжбанківська облікова (процентна) ставка за кредитами; є базовою ставкою при кредитуванні та своєрідним орієнтиром для кожного банку для встановлення його власних облікових (процентних) ставок; див. також **дисконтна ставка**, **довгострокова облікова ставка**, **комерційна облікова ставка**, **офіційна облікова ставка**, **ломбард-ставка**.

Лізинг (**leasing**; **лизинг**) — 1) вид довгострокової оренди обладнання, транспортних засобів, споруд виробничого призначення та ін. (використовується як одне з позикових джерел формування інвестиційних ресурсів); 2) орендний договір на засоби виробництва, який зумовлює можливість подальшого продажу за встановленою ціною з урахуванням сум, виплачених за оренду; 3) довгострокова оренда; 3) видача обладнання напрокат (у тимчасове користування); див. також **оренда**, **орендатор**, **орендна плата**, **орендодавець**, **поворотний лізинг** (**поворотна оренда**), **право посесора/власника**.

Ліквідатор (**liquidator**; **ликвидатор**) — 1) спеціально призначена особа, до якої переходить право управляти і розпоряджатися майном неспроможного боржника (банкрута); 2) фізична особа, яка відповідно до рішення арбітражного суду організовує здійснення ліквідаційної процедури боржника, визнаного банкрутом, та забезпечує задоволення визнаних судом вимог кредиторів у порядку, визначеному чинним законодавством; див. також **арбітражний керуючий**, **банкрутство**, **керуючий санацією**, **ліквідатор**, **розпорядник майна**.

Ліквідаційна вартість активів (**salvage value**; **ликвидационная стоимость активов**) — ціна продажу цілком амортизованих активів підприємства (компанії).

Ліквідаційний залишок/лишок (**liquidation surplus**; **ликвидационный остаток**) — різниця після реалізації (продажу, розпродажу) усіх активів і сплати усіх боргів у процесі ліквідації підприємства (компанії).

Ліквідація (**liquidation**; **ликвидация**) — 1) процес перетворення у готівку цінних паперів, іншої власності; 2) припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, визнаного арбітражним судом банкрутом, з метою здійснення заходів щодо задоволення визнаних судом вимог кредиторів шляхом продажу майна банкрута; див. також **ліквідаційна вартість активів**, **ліквідаційний залишок** (**лишок**), **ліквідація**, **ліквідація боргів**, **ліквіди**, “**ліквідна подушка**”, **ліквідні засоби**, **ліквідні цінні папери**, **ліквідність**, **ліквідність активів**, **ліквідність інвестицій**, **ліквідність ринку**, **ліквідність цінних паперів**, **ліквідувати позицію**.

Ліквідація боргів (**settlement of debts**; **ликвидация долгов**) — погашення (сплата) боргів.

Ліквіди (**liquid funds, liquidity**; **ликвиды**) — 1) готівка, яка є у розпорядженні підприємства (компанії), цінні папери, боргові зобов'язання клієнтів, готова продукція тощо — все, що можна легко реалізувати (продати); 2) готівка, що є у касі; див. також “**дисконтне вікно**” (“**облікове вікно**”).

“**Ліквідна подушка**” (“**liquid cushion**”; “**ликвидная подушка**”) — резервна частина високоліквідних активів (швидко конвертованих у грошові кошти), що утворюють з метою наступного погашення невідкладних фінансових зобов'язань підприємства; *види*: короткострокові фінансові вкладення, короткострокова дебіторська заборгованість підприємства (компанії).

Ліквідний резерв (**cash reserve**; **ликвидный резерв**) — резерв у готівці, створений як зарезервована частина капіталу підприємства (компанії) для випадку здійснення несподіваних високорентабельних інвестицій.

Ліквідні засоби (**liquid assets**; **ликвидные средства**) — 1) гроші та інші активи, що використовують для погашення боргових зобов'язань; 2) матеріальні цінності, цінні папери, що легко реалізуються (продаються).

Ліквідні цінні папери (**liquid securities**; **ликвидные ценные бумаги**) — цінні папери, що легко реалізуються (продаються) на фондовому ринку.

Ліквідність (**liquidity**; **ликвидность**) — 1) можливість перетворення статей активу (підприємства, банку тощо) у гроші для оплати зобов'язань за пасивом; 2) спроможність реалізації, продажу чи перетворення матеріальних цінностей у готівкові гроші; 3) один із основних кількісних показників діяльності підприємства (АТ); представляє здатність останнього своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за зовнішніми короткостроковими зобов'язаннями за рахунок поточних активів; *обчислюється як*: 1) коефіцієнт ліквідності; 2) коефіцієнт негайної ліквідності; 1) коефіцієнт ліквідності — відношення сум поточних активів і короткострокових зовнішніх зобов'язань до 1: **КЛ = (ПА / КЗЗ) : 1**, де **КЛ** — коефіцієнт ліквідності, **ПА** — поточні активи, **КЗЗ** — короткострокові зовнішні зобов'язання; **КЛ = 0,7 : 1** (1 : 1; 1,3 : 1) означає, що короткострокові зовнішні зобов'язання **КЗЗ** є більшими (рівними; меншими) від поточних активів **ПА**, тому стосунки з даним підприємством (АТ) є відповідно ризикованішими (неризикованими; менш ризикованими) як для його партнерів, так і для інвесторів; 2) коефіцієнт негайної ліквідності — відношення сум високоліквідних активів і короткострокових зовнішніх зобов'язань до 1: **КНЛ = (ВЛА / КЗЗ) : 1**, де **КНЛ** — коефіцієнт негайної ліквідності, **ВЛА** — високоліквідні активи, **КЗЗ** — короткострокові зовнішні зобов'язання; **КНЛ = 0,7 : 1** (1 : 1; 1,3 : 1) означає, що короткострокові зовнішні зобов'язання **КЗЗ** є більшими (рівними; меншими) від високоліквідних активів **ВЛА**, тому дане підприємство (АТ) є відповідно малоліквідним (ліквідним; високоліквідним); див. також **рентабельність**.

Ліквідність активів (**asset liquidity, liquidity of assets**; **ликвидность активов**) — характеристика окремих видів активів підприємства за їх здатністю до швидкої конверсії (перетворення) у грошову форму без втрати своєї балансової вартості з метою забезпечення необхідного рівня платоспроможності підприємства (компанії); див. також **фінансове посередництво**.

Ліквідність інвестицій (**investment liquidity, liquidity of investment**; **ликвидность инвестиций**) — характеристика окремих об'єктів інвестування (як реальних, так і фінансових) за їх здатністю бути реалізованими впродовж короткого проміжку часу без втрати своєї реальної ринкової вартості при зміні раніше прийнятих інвестиційних рішень; критерієм оцінки ліквідності інвестицій є проміжок часу (період), необхідний для реалізації на ринку того чи іншого об'єкта інвестування.

Ліквідність ринку (**market liquidity, liquidity of market**; **ликвидность рынка**) — спроможність фондового ринку приймати (купувати і продавати) відповідну кількість цінних паперів; залежить здебільшого від зміни цін на цінні папери.

Ліквідність цінних паперів (**securities liquidity, liquidity of securities**; **ликвидность ценных бумаг**) — здатність цінних паперів перетворюватися (конвертуватися) на гроші; ліквідні цінні папери мають високу

швидкість продажу (реалізації) на фондовому ринку, неліквідні — малу швидкість продажу (реалізації) на фондовому ринку.

Ліквідувати (**to liquidate, to close**; **ликвидировать**) — здійснити ліквідацію *чого-небудь, кого-небудь*.

Ліквідувати позицію (**liquidate/close a position**; **ликвидировать позицию**) — виконати фінансову операцію, обернену до раніше зробленої, з метою її компенсації чи усунення.

Ліміт (**limit**; **лимит**) — 1) гранична кількість; 2) гранична норма.

Ліміт кредиту/кредитування (**limit of credit**; **лимит кредита/кредитования**) — граничний розмір кредитів.

Лімітація, лімітування (**limitation**; **лимитация, лимитирование**) — 1) обмеження; 2) встановлення ліміту; 3) *юр.* строк давності.

Лімітний наказ (**limit order**; **лимитный приказ**) — один із наказів, які видають клієнти брокерським конторам на біржі; наказ брокеру купити або продати певну кількість товару (цінних паперів, валюти) за обумовленою ціною чи вигіднішою від обумовленої (при купівлі — нижчою від обумовленої, при продажу — вищою від обумовленої). див. також **застереження**, **наказ**, **ринковий наказ**, **стоп-наказ**.

Лімітування ризиків (**risks limitation**; **лимитирование рисков**) — один із видів профілактики конкретних ризиків за тими чи іншими видами, що виходять за межі рівня “допустимого ризику”; лімітування ризиків здійснюється шляхом встановлення внутрішніх нормативів виконання господарських операцій, які призводять до появи таких ризиків.

Лімітувати (**to limit**; **лимитировать**) — 1) обмежувати; 2) встановлювати ліміт.

Лінія надійності ринку (**security market line, SML**; **линия надёжности рынка**) — графічний метод визначення залежності між рівнем систематичного (ринкового) ризику (який визначають з допомогою **бета-коефіцієнта**) і рівнем необхідної прибутковості за інвестиціями, цінними паперами (ЦП) тощо; окремі точки на графіку лінії надійності ринку показують розмір премії за ризик при здійсненні різних інвестицій, виконанні різних операцій з ЦП тощо.

Ліцензіар (**licensor, амер. licenser**; **лицензиар**) — особа (фізична, юридична), яка продає ліцензію.

Ліцензіат (**licensee**; **лицензиат**) — одержувач ліцензії.

Ліценціат (**licentiate**; **лиценциат**) — володар диплома.

Ліцензія (**licence** (*амер. license*), **lic.**; **лицензия**) — дозвіл, який надають державні органи особам (фізичним, юридичним) на ведення певних видів діяльності; див. також **патент**; **антидемпінгова ліцензія**, **відкрита (індивідуальна) ліцензія**, **генеральна ліцензія**, **експортна ліцензія**, **імпортна ліцензія**, **компенсаційна ліцензія**, **разова (індивідуальна) ліцензія**, **спеціальна ліцензія**.

Локалізація (**localization**; **локализация**) — 1) віднесення *чого-небудь* до визначеного місця; 2) обмеження у поширенні певного явища, процесу тощо, застосо-

вуючи деякі межі (ліміти): 3) зв'язаність із певним місцем.

Локалізувати (to localize; локалізувати) — 1) обмежити *що-небудь* визначеним місцем; 2) не допустити поширення *чого-небудь* далі від визначеного місця (межі).

Локальний депозитарій (local depository; локальний депозитарій) — вид учасників ринку цінних паперів (ЦП), які надають депозитарні послуги: юридична особа, діяльність якої полягає у здійсненні збереження, обліку, клірингу і розрахунків за угодами, укладеними з ЦП на біржовому і позабіржовому ринках; може виконувати й інші функції, що супроводжують депозитарну діяльність: 1) передавати інформацію, пов'язану з правами власності на ЦП, від реєстратора до депонентів і навпаки; 2) одержувати доходи за ЦП, які в них зберігаються, з подальшим їх переведенням за дорученням депонентів на розрахункові рахунки останніх; 3) вести облік обтяження ЦП депонентів зобов'язаннями, а також їх припинення; 4) за договором з емітентом вести реєстр власників іменних ЦП, за винятком ЦП, за якими вони (локальні депозитарії) виступають номінальними держателями або номінальними депонентами тощо; **депоненти локального депозитарію**: 1) зберігачі ЦП; 2) інші локальні депозитарії, з якими укладено договори про кореспондентські відносини; 3) торговці ЦП (брокери, дилери) — члени фондової біржі або учасники позабіржової системи електронних торгів; 4) емітенти, які розмістили у ньому ЦП у непаярній (електронній) формі; **в Україні локальний депозитарій** повинен за організаційною формою бути акціонерним товариством відкритого типу (ВАТ), заснованим не менше ніж 10 торговцями ЦП (брокерами, дилерами), що займається виключно депозитарною діяльністю; статутний фонд на момент одержання (від Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку) дозволу на депозитарну діяльність повинен бути повністю сплаченим у розмірі, еквівалентному 400000 ЕСУ (єкю) і більше; частка статутного фонду, яка належить одному акціонеру, не повинна перевищувати 10 %; **функції**: 1) відкриває спеціальні "депо"-рахунки (рахунки ДЕПО) для обліку ЦП, прийнятих від депонентів; 2) приймає на відповідальне зберігання ЦП у паперовій (документарній) формі та у вигляді записів на "депо"-рахунках; 3) на підставі розпорядження депонентів, реєструє перехід власності на ЦП, обіг яких він обслуговує; 4) інформує емітента про розміщення випуску ЦП, про можливі розбіжності між загальним обсягом емісії і кількістю ЦП в обігу; 5) веде облік емітентів і власників ЦП, стану виконання угод між ними; 6) на вимогу депонентів видає ЦП, якщо їхня емісія була здійснена повністю або частково у паперовій (документарній) формі; 7) інформує депонентів про поточний стан їхніх "депо"-рахунків; 8) за домовленістю з депонентами інформує про фінансовий стан емітента, кон'юнктуру ринку, умови обігу ЦП; 9) формує звіти про підсумки діяльності з обслуговування обігу ЦП; 10) оформляє глобальні сертифікати емісії ЦП та на їхній підставі розміщує випуск у депозитарії, здійснює зарахування ЦП на "депо"-рахунки емітентів; 11) веде облік застави ЦП; 12) проводить операції з депонування і переказу ЦП; 13) надає інформацію про емітента, ЦП якого знаходяться на відповідальному зберіганні; див. також **зберігач, депозитарій цінних паперів**.

Локаут (lock-out; локаут) — закриття підприємства його власником та одночасне звільнення працівників

при реконструкції і реструктуризації виробництва і діяльності підприємства.

Ломбард (lombard, pawnshop; амер. hock-shop; ломбард) — 1) кредитна установа, що видає позики під заставу рухомого майна; 2) позичкова каса.

Ломбард-ставка, процент-ломбард (Lombard rate; амер. collateral rate; ломбард-ставка, процент-ломбард) — 1) процентна ставка за заставним кредитом; 2) облікова ставка, за якою Національний (Центральний) банк видає кредити комерційним банкам у випадку, коли заставою є цінні папери; див. також **базова ставка, дисконтна ставка, довгострокова облікова ставка, комерційна облікова ставка, офіційна облікова ставка, Лібор**.

Ломбардне кредитування (pawn crediting; ломбардное кредитование) — надання кредиту Національним банком України (НБУ) комерційному банку під забезпечення/заставу державних облігацій (в Україні).

"Лоро", рахунок "лоро" (due to banks; "лоро", счёт "лоро") — 1) рахунок, який відкриває у себе один банк на ім'я іншого банку; 2) кореспондентські рахунки інших банків у даному банку; див. також **рахунок "ностро"**.

Лот (lot; лот) — 1) одиниця торгових угод на біржах (наприклад, 1000 акцій: 100 т); 2) весь або частина пакета акцій відкритого акціонерного товариства (ВАТ), що пропонують до продажу; 3) партія (*виробіт тощо*); 4) серія; 5) група; 6) земельна ділянка.

Лотерея (lottery, raffle; лотерея) — розиграш речей або грошових сум за білетами.

Лояльний (loyal; лояльный) — 1) який (що) тримається в межах закону; 2) який (що) коректно, приязно ставиться до *кого-небудь, чого-небудь*.

Ляпсус (blunder; ляпсус) — 1) груба помилка; 2) недогляд; 3) недолік; 4) прорахунок; 5) упущення.

М

Майбутня вартість грошей (future value, FV; будущая стоимость денег) — сума інвестованих у даний момент грошових коштів, в яку вони перетворюються через певний проміжок часу з урахуванням виплачуваної ставки процента; її визначення пов'язано з процесом нарощування вартості ("компаундингу"), що здійснюють за спеціальними алгоритмами.

Майновий траст (estate trust; имущественный траст) — траст на передавання успадкованого майна від померлого спадкоємцям; див. також **заповідальний траст**.

Макет (model, mdl, mod.; макет) — 1) зразок *чого-небудь*; 2) попередній взірець, який представляє *що-небудь* у зменшених розмірах.

Маклер (broker; маклер) — професійний посередник при укладанні торговельних і біржових угод; тепер у більшості країн називається **брокер**; див. також **брокер**.

Макроекономічні фактори/чинники (macrofactors; макроэкономические факторы) — загальні фактори/чинники розвитку економіки і податкової (фіскальної) політики уряду держави, що створюють відповідний інвестиційний клімат у країні.

Максимальна різниця курсу (maximum rate difference/variance; максимальная разница курса) — найбільше дозволене коливання (у бік підвищення чи зниження) курсу цінного паперу порівняно з курсом останнього котирування.

"Максимально змінний", "високий літун" (high flyer; "максимально изменчивый", "высокий лётчик") — цінний папір, біржовий курс якого постійно підвищується прискореним чином.

Максимально (найбільш) сприятливі умови (at best, at market; максимально (наиболее) благоприятные условия) — наказ, який дає клієнт своєму біржовому агенту (банку), щодо купівлі-продажу акцій на біржі при першій можливості за найкращим курсом; див. також **із захистом інтересів**.

Мандат (mandate; warrant, War., war., wrnt, Wt, wt; мандат) — 1) повноваження; 2) наказ; 3) доручення; 4) документ, що посвідчує права і повноваження посадової особи.

Мандат на управління (management mandate/warrant; мандат на управление) — юридична процедура, за якою власник рахунку в грошових засобах, цінних паперах надає третій особі право проведення (здійснення) операцій на своєму рахунку.

Манко (манко) — 1) недовага у товарі внаслідок помилки у записі; 2) недорахунок у касових сумах внаслідок прорахунку касира.

Манципація (манципация) — *юр.* урочиста передача права власності.

Маржа1 (margin, marg.; маржа1) — 1) різниця; 2) різниця між собівартістю і продажною ціною; 3) різниця між цінами на товар; 4) сума, яку виплачує покупець при використанні брокерського кредиту для купівлі-продажу цінних паперів; 5) прибуток; 6) границя; 7) межа; 8) відмінність; 9) гарантований завдаток; 10) знижка (*роздрібним торговцям зі встановлених роздрібних цін тощо*).

Маржа2 (equity; маржа2) — різниця між ринковою вартістю цінних паперів і розміром одержаної під них позики.

Маржинальний прибуток (contribution margin, contribution; маржинальная прибыль) — один із важливих показників, що використовують на основі механізму "взаємозв'язок витратків, обсягу реалізації і прибутку"; він є різницею між сумою чистого операційного доходу від реалізації продукції і сумою змінних операційних затрат; для підприємства він є мірою оцінки здатності покривати постійні операційні витатки і формувати необхідний валовий прибуток від реалізації продукції; див. також **валовий прибуток, контрибуція**.

Марка (mark, m., mk.; stamp; марка) — 1) знак оплати гербових і поштових зборів; 2) фабричне клеймо (тавро), знак фірми на виробах, товарах; 3) знак; 4) мітка, позначка; 5) серійний номер; 6) штамп; 7) ознака; 8) напис на товарі.

Марка гербового збору, гербова марка (duty/revenue stamp; марка гербового сбора, гербовая марка) — 1) марка про сплату гербового збору; 2) спеціальний знак, наявність якого підтверджує сплату гербового збору згідно з чинним законодавством країни; див. також **гербовий збір, гербовий папір, маркування**.

Маркетмейкер (market-maker; маркетмейкер) — брокер, який визначає ціни на цінні папери (зокрема на ринку, керованому цінами).

Маркетинг (marketing; маркетинг) — 1) наука про організацію збуту (реалізації) товарів в означенні, даному Американською асоціацією маркетингу (American Marketing Association, АМА): "**Маркетинг** є процесом планування і втілення концепції, ціноутворення, просування і розповсюдження ідей, товарів і послуг шляхом створення обмінів, що задовольняють цілі окремих осіб та організацій"; 2) комплексна система заходів з вивчення ринку, активного впливу на потреби споживачів з метою збуту (реалізації) товарів та одержання прибутку.

Маркування (marking; маркирование, маркировка) — позначення гербовими марками (марками гербового збору) оригіналів договорів, векселів та установчих документів суб'єктів підприємницької діяльності; див. також **гербова марка (марка гербового збору), гербовий збір, гербовий папір**.

Матеріальний (material, pecuniary; материальный) — 1) майновий; 2) грошовий; 3) який (що) стосується коштів, засобів існування; 4) який (що) відноситься до матеріалу (**material**).

Матеріальні (операційні) затрати/видатки (material (operating) costs; материальные (операционные) затраты/издержки) — вартість спожитих матеріальних ресурсів, а також їх втрат у межах норм, що включають до складу собівартості продукції (видатків підприємства); відокремлення матеріальних операційних затрат у самостійний комплекс поточних операційних витратків дозволяє визначати матеріалоемність продукції і розробляти комплекс заходів щодо економії матеріальних ресурсів на підприємстві.

Матеріально значуща інформація (materially important/significant information; материально значимая информация) — відомості, які за своїми властивостями здатні суттєво вплинути на рішення акціонерів, потенційних інвесторів тощо; до неї належать відомості про укладення контракту, важливого для емітента; про введення певних спеціалістів (посадових осіб) до складу правління (керівництва) підприємством-емітентом чи виведення їх з його складу; про початок випуску нової продукції, реалізації нових товарів чи надання нових послуг; про вихід на нові ринки збуту та ін.; див. також **особлива інформація**.

Матрикул, матрикула (матрикул, матрикула) — 1) офіційний список осіб, внесків, доходів, податків тощо; 2) залікова книжка студента.

МВФ, Міжнародний валютний фонд (IMF, International Monetary Fund; МВФ, Международный валютный фонд) — міжнародна організація, створена у 1944 році для сприяння у співробітництві країн у сфері обміну валют; надає короткострокові кредити (кредити стэнд-бай, stand-by) і практично визначає кредитоспроможність різних країн.

Межі обсягу заборгованості (debt capacity; пределы объёма задолженности) — 1) гранична можливість одержати позику; 2) кредитоспроможність.

Меморандум (memorandum, мем. мемо. мемо.; меморандум) — 1) лист із нагадуванням про що-небудь (у торгівлі); 2) нагадування про заборгованість (у бухгалтерії); 3) доповідна записка; 4) службова довідка.

Менеджер (manager, ман., mgr.; менеджер) — найманий працівник, фахівець із питань управління, безпосередньо залучений до управління підприємством.

Менеджмент (management, ман., Mgmt, mgmt, mgt; менеджмент) — 1) управління підприємницькою діяльністю; 2) сукупність принципів, методів, засобів і форм управління підприємницькою діяльністю з метою підвищення її ефективності і зростання прибутку.

Мертвий сезон (dead/dull/off season; мёртвый сезон) — час застою, затишшя у діловій сфері.

Метод (method, meth; метод) — 1) спосіб пізнання, дослідження об'єктів, явищ; 2) прийом, спосіб або характер діяльності; див. також **метод Грегема, метод ЛІФО (ЛІФО), метод прискореного нарахування зносу (амортизації) активів, метод прискореної амортизації, метод прямолінійної амортизації, метод участі у капіталі, метод ФІФО (ФІФО), метод нарахування амортизації, методи обчислення собівартості продукції, методи фінансування інвестиційних проєктів (методи фінансування інвестицій), методика, методологія.**

Метод Грегема (Graham method; метод Грэхема) — інвестиційна теорія, розроблена Б. Грегемом — професором фінансів Колумбійського університету (США), яка стверджує, що найефективнішою портфельною стратегією є формування фондового портфеля за рахунок таких цінних паперів, ринкові ціни на які є нижчими від їх реальної внутрішньої вартості (розрахованої на основі вартості чистих активів емітента); цей метод характеризується як теорія інвестування, спрямована на вартість (value-oriented investing theory).

Метод ЛІФО, ЛІФО (“Last In — First Out” method, LIFO method, LIFO, Lifo, lifo; метод ЛИФО, ЛИФО) — метод оцінки і відображення в обліку вартості запасів товарно-матеріальних цінностей, що належать до складу оборотних активів, який ґрунтується на використанні останньої ціни їх придбання за принципом “останнім прийшов — першим обслуговують” (“Last In — First Out”).

Метод прискореного нарахування зносу (амортизації) активів (declining balance depreciation; метод ускоренного начисления износа (амортизации) активов) — полягає у наступному: наприклад, активи служать п'ять років; за перший рік списують 50 % їхньої вартості, за другий рік — 50 % вартості, що залишилося після списання за перший рік; за третій рік — 50 % вартості, що залишилася після списання за перший і другий роки; за четвертий рік — 50 % вартості, що залишилася після списання за перший-третій роки; за п'ятий рік — залишок вартості активів; див. також **метод прискореної амортизації, метод прямолінійної амортизації, методи нарахування амортизації.**

Метод прискореної амортизації (accelerated method of depreciation; метод ускоренной амортизации) — нарахування амортизації за підвищеними нормами з метою якнайшвидшого списання вартості окремих довгострокових активів; **в Україні** він використовується за окремими видами активної частини основних фондів із застосуванням таких норм, що не перевищують встановлені норми амортизаційних відрахувань не більше, ніж у 2 рази; див. також **метод прискореного нарахування зносу (амортизації) активів, метод прискореної амортизації, метод прямолінійної амортизації, методи нарахування амортизації.**

Метод прямолінійної амортизації (straight-line depreciation; метод прямолинейной амортизации) — рівномірне нарахування амортизації на довгострокові активи відповідно до затверджених норм амортизаційних відрахувань; див. також **метод прискореного нарахування зносу (амортизації) активів, метод прискореної амортизації, методи нарахування амортизації.**

Метод участі у капіталі (метод участия в капитале) — метод обліку інвестицій, згідно з яким балансова вартість інвестицій збільшується або зменшується відповідно на суму збільшення або зменшення частки інвестора у чистих активах об'єкта інвестування.

Метод ФІФО, ФІФО (“First In — First Out” method, FIFO method, FIFO; метод ФИФО, ФИФО) — метод оцінки і відображення в обліку вартості запасів товарно-матеріальних цінностей, що належать до складу оборотних активів, який ґрунтується на використанні початкової ціни їх придбання за принципом “першим прийшов — першим обслуговують” (“First In — First Out”).

Методи нарахування амортизації (depreciation methods; методы начисления амортизации) — система способів представлення вартості позаоборотних операційних активів у зв'язку з їхньою фізичною і моральною зношеністю; у вітчизняній практиці використовують тільки два види: 1) метод прямолінійної амортизації; 2) метод прискореної амортизації; див. також **амортизація матеріальних активів, метод прискореного нарахування зносу (амортизації) активів, метод прискореної амортизації, метод прямолінійної амортизації.**

Методи обчислення собівартості продукції (costing methods; методы вычисления (калькуляции) себестоимости) — система способів визначення обсягу і структури питомих операційних затрат на виробництво і реалізацію певних видів продукції; **основні методи:** замовний, процесний (передільний), нормативний (“стандарт-костинг”), обчислення змінних затрат (“дайрект-костинг”).

Метод придбання/надбання (acquisition method; метод приобретения) — метод купівлі, зокрема підприємства підприємством; **види:** 1) безпосередній грошовий платіж (**cash purchase**); 2) — обмін акцій (**exchange of equity securities**) тощо.

Методи фінансування інвестиційних проєктів, методи фінансування інвестицій (investment financing methods, methods of investment financing; методы финансирования инвестиционных проектов, методы финансирования инвестиций) — принципіві підходи до фінансування окремих

реальних інвестиційних проєктів, які використовує підприємство при розробці політики формування інвестиційних ресурсів; до них належать: 1) повне самофінансування; 2) акціонування; 3) кредитне фінансування; 4) фінансовий лізинг; 5) змішане фінансування.

Методика (methods; методика) — сукупність методів, прийомів доцільної діяльності, виконання роботи.

Методичний (methodical, meth; orderly; методичный) — 1) що стосується методики; 2) суворо послідовний; 3) систематичний; 4) що точно діє за встановленим планом чи обраною системою.

Методологія (methodology; методология) — сукупність методів, що використовуються у певній галузі науки або досліджень.

Мирова угода (amicable agreement, peaceful settlement; мировое соглашение) — домовленість між боржником і кредитором (групою кредиторів) про відстрочку та/або розстрочку платежів або припинення зобов'язання за угодою сторін (прощення боргів); див. також **значні угоди, угоди, щодо яких є заінтересованість.**

Митна декларація (customs declaration; таможенная декларация) — заява, яка представляється митниці при перевезенні через кордон товарів і цінностей із зазначенням їх найменувань, кількості, ціни, виду упакування тощо.

Митне регулювання (customs regulation; таможенное регулирование) — регулювання питань, пов'язаних зі встановленням мит і митних зборів, процедурами митного контролю, організацією діяльності органів митного контролю держави.

Мито (customs, customs duty; tax, Тх, Тх.; пошлина, таможенный сбор) — податок, що сплачують державним митним установам за товари, які перевозять через кордони; див. також **дебентура.**

Міжбанківська платіжна система клірингових палат, “ЧІПС” (Clearing House Interbank Payments System, CHIPS; Межбанковская платёжная система клиринговых палат, “ЧИПС”) — комп'ютеризована платіжна система, що працює у реальному режимі часу і призначена для переказу між банками одноразових платежів на велику суму; належить Нью-Йоркській асоціації клірингових палат (США).

Міжбанківський (банківський) депозит (interbank deposit/funds; межбанковский (банковский) депозит) — кошти (фонди), вкладені банком в інший банк.

Міжнародна кооперація (international cooperation; международная кооперация) — взаємодія двох або більше суб'єктів господарської діяльності, серед яких принаймні один є іноземним, при якій здійснюють спільну розробку або спільне виробництво, спільну реалізацію кінцевої продукції та інших товарів на основі спеціалізації у виробництві проміжної продукції (деталей, вузлів, матеріалів, а також устаткування, що використовують у комплексних поставках) або спеціалізації на окремих технологічних стадіях (функціях) науково-дослідних робіт, виробництва та реалізації з координацією відповідних програм господарської діяльності.

Міжнародний валютний фонд, МВФ (International Monetary Fund, IMF; Международный валютный фонд, МВФ) — міжнародна організація, створена у 1944 році для сприяння у співробітництві країн у сфері обміну валютою; надає короткострокові кредити (кредити стейнд-бай, stand-by) і практично визначає кредитоспроможність різних країн.

Міжнародний ринок цінних паперів (international securities market; международный рынок ценных бумаг) — 1) ринок цінних паперів (ЦП) країни, на якому здійснюється обіг та укладаються угоди купівлі-продажу ЦП іноземних емітентів; 2) ринок ЦП країни, участь у якому беруть як національні, так й іноземні учасники (інвестори); 3) ринок ЦП, на якому одні й ті ж ЦП перебувають в обігу на територіях різних держав; див. також **національний ринок цінних паперів, глобалізація.**

Мікс-фонд (mixed investment trust; микс-фонд) — змішаний фонд капіталовкладень, у якому поєднано нерухоме і рухоме майно.

Мінімальні резерви (minimum reserves; минимальные резервы) — кошти, які в обов'язковому порядку банки вкладають на рахунок Національного (Центрального) банку; розмір такого вкладу визначається за спеціальним коефіцієнтом, визначеним згідно з чинним законодавством; сукупність таких вкладів практично є резервом банківської системи країни.

Місто Федеральної Резервної Системи, США (Federal Reserve city; город Федеральной Резервной Системы, США) — місто, у якому є федеральний резервний банк або відділок Федеральної Резервної Системи (США).

Місце на біржі (slot on stock exchange; место на бирже) — місце, розташоване на біржі, яке дає право укладати угоди на ній.

Місцевий вексель (local bill, amer. town bill; местный вексель) — вексель, який прийнято для інкасації (погашення) банком, причому його слід оплатити саме у даному банку.

Місцеві (муніципальні) облігації (bond anticipatory notes, BANS; municipal bonds; местные (муниципальные) облигации) — облігації, які випускають органи місцевого самоврядування для забезпечення потреб місцевих (муніципальних) бюджетів, зокрема для спорудження та утримання об'єктів, важливих для життєдіяльності місцевих економіки та населення (області, району, міста тощо).

Моделі оцінки вартості акцій (stock valuation models; модели оценки стоимости акций) — система алгоритмів, що дозволяють визначити реальну ринкову вартість різних типів акцій; ці моделі дають оцінку поточної вартості акцій при їхньому використанні впродовж певного або невизначеного проміжку часу при стійкому, постійно зростаючому чи коливному рівні дивідендів.

Моделі оцінки вартості облігацій (bond valuation models; модели оценки стоимости облигаций) — система алгоритмів, що дозволяють визначити реальну ринкову вартість різних типів облігацій: тих, які реалізують з дисконтом без виплати

відсотків/процентів; з періодичною виплатою відсотків/процентів; з виплатою всієї суми відсотків/процентів при погашенні.

Модель (model, mdl, mod.; pattern; модель) — 1) взірць виробу для серійного виробництва; 2) тип; 3) марка; 4) відтворення об'єкта у зменшеному чи збільшеному вигляді (див. **макет**); 5) схема, зображення чи опис процесу, явища; див. також **моделі оцінки вартості акцій, моделі оцінки вартості облігацій, модель Альтмана, модель Баумоля, модель Гордона, модель Дюпона, модель економічно обґрунтованого розміру замовлення, модель Мілера-Ора**.

Модель Альтмана (Altman model; модель Альтмана) — алгоритм інтегральної оцінки загрози банкрутства підприємства, що ґрунтується на комплексному врахуванні найважливіших показників, які діагностують його кризовий фінансовий стан.

Модель Баумоля (Baumol model; модель Баумоля) — алгоритм, що дозволяє оптимізувати розмір середнього залишку грошових активів підприємства з урахуванням обсягу його платіжного обороту, середньої ставки процентного доходу за короткостроковими фінансовими вкладеннями і середньою сумою затрат за операціями короткострокового інвестування.

Модель Гордона (Gordon model; модель Гордона) — формула для оцінки поточної ринкової вартості акцій з постійно зростаючими дивідендами; представляє нарощену вартість останнього виплаченого дивіденду, поділену на норму поточної дохідності акцій даного виду з вирахуванням темпу приросту дивідендів.

Модель Дюпона (Du Pont model; модель Дюпона) — алгоритм, що складає основу Дюпонівської системи фінансового аналізу, відповідно до якого коефіцієнт рентабельності використовуваних активів представляє собою добуток коефіцієнта рентабельності реалізації продукції (прибутковості товарообігу/продажу) і коефіцієнта оборотності використовуваних активів.

Модель економічно обґрунтованого розміру замовлення (economic ordering quantity model; модель економічески обоснованного размера заказа) — алгоритм, що дозволяє оптимізувати середній розмір замовлення (відповідно і середній розмір запасу) товарно-матеріальних цінностей, які входять до оборотних активів; в основі цієї моделі лежать показники обсягу потреби, питомі затрати на завезення і зберігання відповідних товарно-матеріальних цінностей.

Модель Мілера-Ора (Miller-Orr model; модель Миллера-Орра) — алгоритм, що дозволяє оптимізувати розмір середнього і максимального залишків грошових активів підприємства з урахуванням обсягу його платіжного обороту, середньої ставки процентного доходу за короткостроковими фінансовими вкладеннями і середньої суми затрат за операціями короткострокового інвестування.

Модифікація (modification, Mod., mod.; модификация) — 1) видозміна; 2) перетворення чого-небудь, що характеризується появою нових

властивостей; 3) взірць із сім'ї однотипних машин (приладів), який несуттєво відрізняється від основного взірця.

Модус (modus; модус) — 1) міра; 2) образ; 3) спосіб.

Модус вівенді (modus vivendi лат. — спосіб існування; **модус вивенди)** — 1) тимчасова згода із деякого питання, що укладають сторони, зважаючи на його остаточне врегулювання, вирішення у майбутньому; 2) фактичне становище стосунків, що визнають сторони (угоди, переговорів тощо).

Момент здійснення експортного (імпортного) контракту (момент осуществления экспортного (импортного) контракта) — момент, на який здійснено всі обов'язки за даним контрактом, включаючи оформлення векселів (тратт) або укладення кредитних угод.

Момент здійснення експорту (імпорту) (момент осуществления экспорта (импорта) — момент перетину товаром кордону країни або переходу права власності на зазначений товар, що експортують (імпортують), від продавця до покупця.

Монета-символ, знак вартості (token coin; монета-символ, знак стоимости) — монета з вмістом благородного металу, що є меншим від її номінальної вартості; див. також **повноцінна монета, повноцінні гроші**.

Монетарні метали (monetary metals; монетарные металлы) — золото і метали іридієво-платинової групи у будь-якому вигляді і стані (за винятком ювелірних, промислових і побутових виробів з них) та лом цих металів; див. також **валюта, іноземна валюта**.

Моніторинг (monitoring; мониторинг) — нагляд (спостереження, стеження) за виробничою і фінансовою діяльністю підприємства; див. також **моніторинг інвестиційного ринку, моніторинг прибутку, моніторинг реалізації інвестиційних проектів, моніторинг ринку**.

Моніторинг інвестиційного ринку (monitoring of investment market; мониторинг инвестиционного рынка) — механізм здійснення підприємством (компанією) постійного нагляду за макроекономічними факторами розвитку інвестиційного ринку та окремих його сегментів з метою оцінки інвестиційного клімату і поточної його кон'юнктури.

Моніторинг прибутку (profit monitoring; мониторинг прибыли) — розроблений на підприємстві механізм постійного нагляду за контрольованими показниками формування і використання прибутку, визначення розмірів відхилень фактичних результатів від передбачених і виявлення причин цих відхилень; є основою контролінгу прибутку і складовою загального моніторингу.

Моніторинг реалізації інвестиційних проектів (monitoring of investment projects; мониторинг реализации инвестиционных проектов) — механізм здійснення постійного нагляду за найважливішими поточними показниками втілення інвестиційних проектів підприємства (компанії) в умовах постійно змінної кон'юнктури інвестиційного ринку.

Моніторинг ринку (market monitoring; мониторинг рынка) — механізм здійснення постійного нагляду за умовами і показниками розвитку товарного чи фінансового ринку з точки зору окремих його сегментів та з метою оцінки і прогнозування його кон'юнктури; виконують менеджери підприємства.

Монополізувати (to monopolize; монополизовать) — встановити монополію.

Монополія (monopoly; монополия) — 1) виняткове право *на що-небудь*; 2) виняткове право виробництва, торгівлі та ін., що належить одній особі (фізичній, юридичній) або державі в цілому; 3) крупне об'єднання підприємців, що виникає на основі зростаючої концентрації виробництва і капіталу та зосереджує у своїх руках левову частку виробництва і реалізації певного товару, надання послуг тощо; види: картель, конгломерат, консорціум, концерн, синдикат, трест тощо; див. також **дирижизм**.

Моральна шкода (moral damage/detriment/loss; моральный ущерб) — шкода, яку заповідно особистим немайновим правам суб'єктів господарської (зовнішньоекономічної) діяльності та яка призвела чи може призвести до збитків, що мають матеріальне вираження.

Мораторій (moratorium; мораторий) — 1) відстрочка (відтермінування) оплати внутрішніх або зовнішніх боргових зобов'язань, що оголошують спеціальні акти державної влади на певний строк/термін; 2) заборона.

Мотив (motive, cause, reason; мотив) — 1) спонукальна причина; 2) привід до діяльності; 3) доказ на користь *чого-небудь*.

Мотивувати (to motivate, to give reasons for, to justify; мотивировать) — 1) обґрунтовувати; 2) наводити докази, підстави (мотиви).

Мультиплікатор інвестиційних видатків (capital expenditures multiplier; мультипликатор инвестиционных расходов) — коефіцієнт, який показує у скільки разів сума приросту національного доходу перевищує суму приросту чистих інвестицій в економіку країни; автором цієї моделі є Девід Кейнс.

Муніципалізація (муниципализация) — примусова передача державною владою приватної власності (власності приватних осіб) органам місцевого самоврядування (муніципалітетам).

Муніципалітет (municipality; муниципалитет) — 1) орган місцевого самоврядування; 2) приміщення, що займає орган місцевого самоврядування.

Муніципальний (municipal, Mun., mun., munic.; муниципальный) — 1) який (що) стосується муніципалітету; 2) міський.

Муніципальні (міцеві) облігації (bond anticipatory notes, BANs; municipal bonds; муниципальные (местные) облигации) — облігації, які випускають органи місцевого самоврядування для забезпечення потреб місцевих (муніципальних) бюджетів, зокрема для спорудження та утримання об'єктів, важливих для життєдіяльності місцевих економіки та населення (області, району, міста тощо).

Мутуальний банк (co-operative bank, cooperative bank, Raiffeisen credit; мутуальный банк) — кооперативний кредитний банк, що діє, як правило, на місцевому (локальному) рівні; аналог каси взаємодопомоги; див. також **кооперативний банк, кредитна асоціація, кредитне товариство, кредитний кооператив**.

Н

На вимогу, на подання, на пред'явлення, готівкою (on demand, on sight; по предъявлении, наличными) — 1) грошовий вклад у банк готівкою або чеком цього ж банку; 2) вексель, який слід оплатити після його подання (пред'явлення).

“На момент відкриття” (“на момент открытия”) — одне із застережень, що містять накази клієнтів біржовим брокерам; означає, що брокер, одержавши наказ від клієнта, виконує наказ відразу після відкриття біржі у робочий день.

“На момент закриття” (“на момент закрытия”) — одне із застережень, що містять накази клієнтів біржовим брокерам; означає, що брокер, одержавши наказ від клієнта, виконує наказ власне перед закриттям біржі у робочий день.

Нагромаджений дивіденд (accumulated dividend; накопившийся дивиденд) — величина нагромаджених, але не виплачених дивідендів, яка є пасивом підприємства (АТ) і підлягає розподілу між акціонерами у майбутньому.

Надбавка придбання/надбання (acquisition premium; надбавка приобретения) — відхилення ціни, за якою купують підприємство (банк, компанію тощо), від його (її) ринкової вартості на момент придбання.

Надзвичайний кредит (emergency credit амер.; чрезвычайный кредит) — короткостроковий кредит, що видає Федеральний резервний банк небанківській фінансовій інституції з метою термінової підтримки фінансової позиції і запобігання банкрутства; див. **акцептний/короткостроковий кредит**.

Надзвичайний прибуток (extraordinary profit; чрезвычайная прибыль) — прибуток, характерний незвичайним для даного підприємства джерелом формування чи доволі рідкісним характером його утворення.

Надійність цінних паперів (securities reliability; надёжность ценных бумаг) — один із вартісних показників діяльності з цінними паперами, що представляє ступінь ризику, якому піддається інвестор при купівлі цінних паперів; чим меншим є ризик, тим більшою є надійність; показником, оберненим до надійності, є *ризиковість*.

Надмірні резерви банку (excess reserves; излишние резервы банка) — активи, зарезервовані банком як частина залучених грошових ресурсів, у сумі, що перевищує встановлені резервні вимоги; див. також **резервні вимоги до банку, часткові резерви банку**.

“Найбільш (максимально) сприятливі умови” (at best, at market; “наиболее (максимально) благоприят-

ные условия”) — вказівка (наказ), що дає клієнт своєму біржовому агенту (банку) про купівлю-продаж акцій на біржі при першій можливості за найкращим курсом.

Найкраще котирування (the best quotation; наилучшее котирувание. самая лучшая котировка) — котирування купівлі, найбільше за ціновим значенням; наприклад, якщо у кількох котируваннях вказана однакова ціна акцій, то кращим вважають котирування, виставлене раніше.

Наказ (order, ord.; наказ, приказ) — розпорядження, яке дає клієнт брокерським конторам на біржі; *види*: 1) ринковий наказ; 2) лімітний наказ; 3) стоп-наказ; *види залежно від строку/терміну дії*: 1) наказ “на день”; 2) “відкритий” наказ; див. також “відкритий” наказ, лімітний наказ, наказ “на день”, позиція, ринковий наказ, стоп-наказ (стоп-ордер); застереження.

Наказ “на день” (day order, valid for one day; наказ “на день”) — наказ, строк/термін дії якого є один день.

Написи (застереження), розташовані на векселі (bill clause; надписи/оговорки, помещаемые на векселе) — спеціальні написи, які виконують на векселі учасники вексельного обігу.

Направлений вексель (instrument to order; направленный вексель) — вексель (боргове зобов’язання), написане на ім’я певної особи (фізичної, юридичної).

Нараховані відсотки/проценти (accrued interest, accrd. int.; начисленные проценты) — частина відсотків/процентів за облігацією, яка нарахована з моменту їхньої останньої виплати; див. також **нараховання (“рахунки для нараховання”, “стійкі пасиви”)**.

Нараховання, “рахунки для нараховання”, “стійкі пасиви” (accruals, accrued expenses; начисления, “счета к начислению”, “устойчивые пассивы”) — 1) одна із статей пасиву бухгалтерського балансу підприємства, яка відображає заборгованість за нарахованою, але ще не виплаченою заробітної плати, податками, дивідендами тощо; 2) *в Україні*: один із видів короткострокової заборгованості підприємства, яку представляють внутрішньою перехідною заборгованістю із заробітної плати, відрахованнями у бюджет і позабюджетні фонди, відрахованнями на страхування майна тощо; нараховання за цими платежами підприємство здійснює щоденно (у міру виконання поточних господарських операцій), а погашення цих зобов’язань — у визначені (встановлені) строки/терміни впродовж одного місяця; по суті, для підприємства вони є безплатним джерелом використовуваних позикових коштів; див. також **нараховані відсотки/проценти, пасивні рахунки**.

Нарощення вартості, компаундинг (compounding; наращение стоимости, компаундинг) — процес зведення теперішньої вартості грошей до їхньої вартості у прийдешньому періоді (майбутньої вартості); цей процес здійснюють як за простими, так і за складними відсотками/процентами.

Наступний векселедержатель, жирант, індосант (endorser/indorser; последующий векселедержатель, жирант, индоссант) — 1) особа, яка здійснила

індосамент; 2) особа, яка володіє векселем і здійснює передавальний напис (індосамент); 3) акцептант, векселедавець.

Наступні витрати (follow-up/future costs/expenses; следующие издержки) — витрати, які здійснено після початкового визнання, тобто прийняття на баланс, (нематеріального) активу.

Націоналізація (nationalization; национализация) — перехід приватної власності осіб (фізичних, юридичних) у власність держави; див. також **де-націоналізація; конфіскація, приватизація, реприватизація**.

Національна депозитарна система України (National Depository System of Ukraine; Национальная депозитарная система Украины) — система для забезпечення, здійснення та обслуговування обігу цінних паперів (ЦП) в Україні; *рівні*: 1) нижній (зберігачі, що ведуть рахунки власників ЦП; реєстратори власників іменних ЦП); 2) верхній (Національний депозитарій України (НДУ) і депозитарії, що ведуть рахунки для зберігачів та здійснюють кліринг і розрахунки за угодами щодо ЦП); *учасники*: 1) безпосередні (депозитарії, зберігачі, реєстратори власників іменних ЦП); 2) опосередковані (організатори торгівлі ЦП, банки, емітенти, торговці ЦП); виконують наступні види діяльності: 1) зберігання та обслуговування обігу цінних паперів (ЦП) на рахунках у ЦП та операцій емітента щодо випущених ним ЦП; 2) кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП; 3) ведення реєстрів власників іменних ЦП; *сфера діяльності*: 1) стандартизація обліку ЦП відповідно до міжнародних вимог і норм; 2) стандартизація (уніфікація) документообігу щодо операцій з ЦП і кодифікація (нумерація) ЦП, випущених в Україні, відповідно до міжнародних вимог і норм; 3) відповідальне зберігання всіх видів ЦП як у документарній, так і в бездокументарній формах; 4) реальна поставка чи переміщення з рахунку у ЦП з одночасною оплатою грошових коштів відповідно до розпоряджень (наказів) клієнтів; 5) нагромадження (акмулювання) доходів (дивідендів, відсоткових/процентних виплат, виплат з погашення та ін.) щодо ЦП, взятих на обслуговування даною системою, та їхній розподіл за рахунками; 6) впорядкування (регламентація) та обслуговування механізмів позики і застави для ЦП, взятих на обслуговування даною системою; 7) надання послуг щодо виконання обов’язків номінального держателя/утримувача іменних ЦП, взятих на обслуговування даною системою; 8) розробка, впровадження, забезпечення і підтримка комп’ютеризованих систем обслуговування обігу рахунків у ЦП і здійснення грошових виплат, пов’язаних з банківськими та/або з іншими системами грошового клірингу (розрахунку) на щоденній чи іншій регулярній основі; **Національний банк України (НБУ)** обслуговує обіг державних ЦП, а також депозитарну діяльність щодо них; **Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР)** спільно з НБУ встановлює особливості здійснення депозитарної діяльності з державними ЦП; є уповноваженим органом управління часткою держави у статутному фонді Національного депозитарію (НД); встановлює перелік, що обслуговує Національна депозитарна система; **депозитарії і зберігачі** можуть вести реєстри власників іменних ЦП (при наявності відповідного дозволу); ведення реєстрів власників іменних ЦП є виключним видом господарювання суб’єктів підприємницької діяль-

ності, тому не може поєднуватися з іншими видами діяльності, крім депозитарної; **Національний депозитарій України (НДУ)** — головний депозитарій України у формі відкритого акціонерного товариства (ВАТ); є центральним елементом Національної депозитарної системи, що забезпечує її формування і розвиток, функціонування єдиної системи депозитарного обліку та обслуговування обігу ЦП, інтеграцію Національної депозитарної системи у міжнародну систему депозитарних установ, що забезпечують функціонування світових ринків капіталу; уповноваженим органом управління часткою держави у його статутному фонді є ДКЦПФР; на етапі його створення — держава сприяє цьому, надаючи відповідні кошти; *в Україні* частка держави у статутному фонді НД може бути відчужена іншими акціонерами не раніше двох років після створення НДУ; *перехід і реалізація права власності на ЦП*: 1) іменні ЦП, випущені у документарній формі, передають новому власнику шляхом повного індосаменту (якщо умовами емісії спеціально не зазначено, що вони не підлягають передачі); у випадку відчуження знерухомлених ЦП право власності переходить до нового власника з моменту зарахування їх на рахунок власника у зберігача; права на участь в управлінні, одержання доходу тощо, які випливають з іменних ЦП, можуть бути реалізовані з моменту внесення змін до реєстру власників іменних ЦП; 2) право власності на ЦП на пред’явника, випущені у документарній формі, переходить до нового власника з моменту передачі (поставки) ЦП; у випадку відчуження знерухомлених ЦП на пред’явника право власності на ЦП переходить до нового власника з моменту зарахування їх на рахунок власника у зберігача; 3) право власності на ЦП, випущені у бездокументарній формі, переходить до нового власника з моменту зарахування ЦП на рахунок власника у зберігача; підтвердження права власності на ЦП є сертифікат; у випадку знерухомлених ЦП або їхнього випуску у бездокументарній формі — виписка з рахунку у ЦП, яку зберігач зобов’язаний надавати власнику ЦП (вона не може бути предметом угод, що тягнуть за собою перехід права власності на ЦП); угоди щодо ЦП не підлягають нотаріальному посвідченню, якщо інше не передбачено чинним законодавством чи угодою сторін; *особливості електронного обігу ЦП в Україні*: 1) записи на рахунках у ЦП на електронних носіях: 1.1) ЦП, випущені у документарній формі, можуть бути переведені у бездокументарну форму та зберігатися на електронних носіях унаслідок знерухомлення ЦП (обслуговування угод щодо ЦП у бездокументарній формі проводять тільки учасники Національної депозитарної системи України); 1.2) для укладення на фондовій біржі чи на організаційно оформленому позабіржовому ринку угод щодо ЦП, випущених у документарній формі, ЦП повинні бути знерухомлені у депозитарії, що їх обслуговує; 2) порядок обміну інформацією та стандартизація процедур: 2.1) порядок обміну інформацією на умовах гарантованої конфіденційності між учасниками Національної депозитарної системи і формування стандартизованих процедур здійснення ними операцій із ЦП, випущеними у бездокументарній формі, та знерухомленими ЦП встановлює ДКЦПФР згідно з вимогами міжнародних стандартів і на основі використання міжнародних систем нумерації ЦП; 2.2) учасники Національної депозитарної системи гарантують конфіденційність інформації щодо рахунків у ЦП та обігу ЦП (усі їхні працівники зобов’язані додержуватися вимог конфіденційності інформації що-

до рахунків у ЦП та обігу ЦП); 2.3) норми технічного захисту інформації встановлюють відповідно до законодавства України та нормативно-правових актів ДКЦПФР, погоджених з Державним комітетом України з питань державних секретів та технічного захисту інформації; 2.4) довідки про операції з ЦП та рахунки у ЦП видають тільки депонентам або за їхнім письмовим дорученням — іншим особам, а також в інших випадках, передбачених законодавством України; *регулювання діяльності*: 1) порядок та умови здійснення депозитарної діяльності учасниками Національної депозитарної системи встановлює ДКЦПФР; 2) для здійснення кожного з видів депозитарної діяльності учасникам Національної депозитарної системи видають окремий дозвіл ДКЦПФР; 3) для здійснення клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП депозитарій повинен одержати відповідний дозвіл ДКЦПФР (порядок його надання затверджує ДКЦПФР); 4) дозвіл на здійснення депозитарної діяльності комерційним банкам надає ДКЦПФР за погодженням з НБУ; *облік ЦП*: облік ЦП у Національній депозитарній системі здійснюють відповідно до норм і правил обліку ЦП, затверджених ДКЦПФР за погодженням з НБУ, а для комерційних банків — ДКЦПФР спільно з НБУ, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України (Мін’юсти України); *контроль*: контроль за діяльністю Національної депозитарної системи здійснює ДКЦПФР, а також у межах повноважень, визначених законодавством України, — Національний банк України, Міністерство фінансів України та інші державні органи; *обмеження щодо участі працівників безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, у професійній діяльності на ринку ЦП*: 1) працівникам безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, заборонено: 1.1) займатися професійною діяльністю на ринку ЦП; 1.2) бути засновниками або учасниками юридичних осіб, що займаються професійною діяльністю на ринку ЦП, виконувати будь-яку оплачувану роботу для цих осіб, крім викладацької; 1.3) використовувати інформацію щодо ЦП, до якої вони мають доступ, для укладання угод щодо ЦП у власних інтересах; 2) ДКЦПФР може встановити окремий порядок реєстрації угод щодо ЦП, однією із сторін яких є працівники безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, або члени їхніх сімей; 3) ДКЦПФР затверджує перелік посад і робіт, виконуваних працівниками безпосередніх учасників Національної депозитарної системи та державних органів, що здійснюють контроль за її діяльністю, які зобов’язані щорічно подавати ДКЦПФР відомості про ЦП, що є у власності цих працівників та членів їхніх сімей; 4) у випадку виявлення недобросовісного використання інформації, до якої працівник учасника Національної депозитарної системи мав доступ, угоду щодо ЦП, укладену з використанням цієї інформації, визнають недійсною у судовому порядку.

Національний/Центральний (National/Central Bank; Национальный/Центральный банк) — головний банк держави, створений урядом для регулювання грошового обігу та обмінного курсу валюти; має монополіне право випуску банкнот (грошових знаків), обслуговує обіг державних ЦП і депозитарну діяльність щодо них, а також виконує інші операції

банку; див. також **Банк міжнародних розрахунків. Федеральна Резервна Система; операції на відкритому ринку, резервні вимоги до банку.**

Національний депозитарій України (National Depository of Ukraine; Национальный депозитарий Украины) — головний депозитарій України у формі відкритого акціонерного товариства (ВАТ); є центральним елементом Національної депозитарної системи, що забезпечує її формування і розвиток, функціонування єдиної системи депозитарного обліку та обслуговування обігу ЦП, інтеграцію Національної депозитарної системи у міжнародну систему депозитарних установ, що забезпечують функціонування світових ринків капіталу; уповноваженим органом управління часткою держави у його статутному фонді є Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР); на етапі його створення держава сприяє цьому, надаючи відповідні кошти; його акціонерами можуть бути винятково держава та юридичні особи, що є учасниками Національної депозитарної системи; частка держави у Статутному фонді може бути відчужена іншими акціонерами не раніше двох років після його створення; частка одного акціонера, крім держави, у його Статутному фонді не може перевищувати 10 %; **види діяльності:** 1) зберігання та обслуговування обігу цінних паперів (ЦП) на рахунках у ЦП та операцій емітента щодо випущених ним ЦП; 2) кліринг та розрахунки за угодами щодо ЦП; 3) ведення реєстрів власників іменних ЦП; 4) стандартизація депозитарного обліку відповідно до міжнародних норм; 5) стандартизація документообігу щодо операцій з ЦП і нумерація (кодифікація) ЦП, випущених в Україні, відповідно до міжнародних норм; 6) встановлення відносин і налагодження постійної взаємодії з депозитарними установами інших країн, двосторонніх і багатосторонніх угод про пряме членство чи кореспондентські відносини для обслуговування міжнародних операцій з ЦП учасників Національної депозитарної системи, контроль за їхніми кореспондентськими відносинами з депозитарними установами інших країн; **джерела формування майна:** 1) внески засновників та акціонерів; 2) доходи від діяльності; 3) доходи від ЦП, що є у власності Національного депозитарію та банківських депозитів; 4) кошти та/або майно, що надані як міжнародна технічна допомога; 5) благодійні внески і пожертви; 6) бюджетні асигнування, кошти позабюджетного Державного фонду приватизації, передбачені Державною програмою приватизації на утримання Національної депозитарної системи; у назву інших депозитаріїв заборонено включати слова “національний” чи “центральный”.

Національний ринок цінних паперів (national securities market; национальный рынок ценных бумаг) — ринок цінних паперів (ЦП), який діє на території певної держави, учасники якого зареєстровані згідно з вимогами законодавства цієї держави; наприклад, в Україні національним ринком ЦП є первинний і вторинний ринки ЦП, на яких здійснюється обіг та укладаються угоди купівлі-продажу ЦП українських емітентів; див. також **міжнародний ринок цінних паперів; глобалізація.**

Національний суверенітет (national sovereignty; национальный суверенитет) — сукупність прав нації (народу) на свободу вибору соціального і політичного ладу, на територіальну цілісність, економічну незалежність тощо.

Неакцептування (non-acceptance, N/A; неакцептование) — відмова від акцепту.

Неакціонерне господарське товариство (non-stock company/partnership; неакционерное хозяйственное общество/товарищество) — господарське товариство з групи, до якої належать товариство з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ), товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ), товариство з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ), командитне товариство; **спільні риси неакціонерного господарського товариства та акціонерного товариства (АТ):** 1) є товариством; 2) в Україні кількість засновників є більшою від 1 особи (фізичної, юридичної), тобто обов'язковою умовою є наявність установчої угоди між засновниками; 3) статус юридичної особи; 4) право займатися підприємницькою діяльністю; 5) рішення щодо управління справами приймаються колегіально найвищими керівними органами (відповідно зборам учасників товариства і зборам акціонерів АТ); **відмінні риси неакціонерного господарського товариства та АТ:** 1) щодо заснування: тільки АТ заснуються шляхом випуску акцій; 2) щодо способу управління: тільки у командитному товаристві і товаристві з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ) ведення справ повинно здійснюватися за загальною згодою всіх учасників; 3) щодо розміру статутного фонду: в Україні тільки для товариств з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ), товариств з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ) та АТ законодавством визначено мінімальні розміри статутних фондів; 4) щодо міри відповідальності учасників: **ТзОВ (ТОВ):** учасник відповідає за зобов'язаннями ТзОВ (ТОВ) у розмірі своєї частки у статутному фонді товариства; **ТзПВ (ТПВ):** учасник відповідає за зобов'язаннями ТзДВ (ТДВ) у межах кратного розміру своєї частки у статутному фонді товариства; **АТ:** акціонер відповідає за зобов'язаннями товариства у розмірі своєї частки у майні АТ, розмір якої дорівнює добутку балансової вартості акції і кількості акцій, якими володіє акціонер; див. також **акціонерне товариство (АТ).**

Невиконання умов позики (bond issue in default; невыполнение условий займа) — випадок, коли основний капітал позики і відсотки/проценти за нею виплачують у розмірах, не передбачених умовами її надання.

Невіддільні аксесуари (appurtenance; неотделимые аксесуары) — (при заставі) предмети тривалого користування, природно поєднані з об'єктом нерухомого майна, список яких складають заздалегідь, щоб виключити їх у випадку судового позову за даною заставною угодою.

“Негрошова” тендерна пропозиція (“cashless”/“transfer” tender offer; “неденежное” тендерное предложение) — вид тендерної пропозиції, при якій покупець (інвестор, інший акціонер тощо) не обіцяє оплатити грошима акції, які він купив, а пропонує інші, негрошові, форми оплати (наприклад, обмін на акції, які йому належать та є більш прибутковими, ніж куплені ним); див. також **“грошова” тендерна пропозиція.**

Негарантований кредит (unsecured credit; негарантированный кредит) — кредит, виданий без відповідної гарантії з боку позичальника (дебітора).

Негативна (заперечна) звірка (negative confirmation; отрицательная сверка) — випадок звірки банківських даних, коли звітні та облікові дані банку (чи аудитора банку) не збігаються з даними клієнта; для цієї звірки необхідно є документована відповідь клієнта; див. також **позитивна звірка; конфірмація.**

“Недружне загарбання” підприємства (компанії) (unfriendly takeover of company; “недружественный захват” предприятия (компания)) — придбання контрольного пакета акцій підприємства (компанії) проти бажання іншої контролюючої сторони, його (її) керівництва тощо; див. також **“вороже загарбання”, “гринмейл”, “золоті парашути”, корпоративний рейдер, “отруйна пігулка”.**

“Недружня” тендерна пропозиція (“unfriendly” tender offer; “недружественное” тендерное предложение) — вид тендерної пропозиції, при якій перед тим, як зробити пропозицію на ринку, покупець (інвестор, інший акціонер тощо), як правило, не повідомляє керівні органи акціонерного товариства (АТ) про те, що він бажає встановити свій контроль над АТ, оскільки керівний орган останнього заперечує проти зазначеної зміни власника великого або контрольного пакета акцій, оскільки вважає таку пропозицію доцільною і такою, яка не приведе до покращання справ АТ, а також може вдатися до засобів протидії (наприклад, керівний орган АТ може звернутися до акціонерів з новою програмою діяльності і запевнити останніх, що саме її втілення спричинить зростання доходів АТ і відповідно й акціонерів); або може застосувати юридичні методи для протидії намірам вказаного інвестора тощо; див. також **дружня тендерна пропозиція.**

Незабезпечені облігації (debenture bonds; необеспеченные облигации) — 1) облігації, емітент яких не гарантує в умовах випуску виконання своїх зобов'язань щодо їх вчасного погашення (повернення суми боргу і виплати доходів за ними); вони є більш ризикованими (щодо забезпечених облігацій) об'єктами інвестування; 2) облігації, не гарантовані заставою (США); див. також **забезпечені облігації.**

Незадовільна поставка (defective delivery; неудовлетворительная поставка) — даний вираз означає, що представлений товар (вироби, цінні папери, золото і дорогоцінні метали тощо) не відповідає умовам контракту або біржі; наприклад, куплені акції було одержано без відповідних купонів; див. також **задовільна поставка.**

Незаповнений чек (blank cheque (амер. check); незаполненный чек) — чек, підписаний чекодавцем, але без зазначення суми, яку ставить сам чекодержатель; як правило, використовують між особами, які мають цілковиту взаємну довіру; див. також **акредитив, банківський чек, кросований чек, кросований (перекреслений) чек, поштовий чек, чек на пред'явника.**

Незбалансований інвестиційний портфель (unbalanced portfolio; несбалансированный инвестиционный портфель) — портфель, який складають фінансові інструменти, у більшості невідповідні до цілей і критеріїв його формування; різновидом незбалансованого портфеля є “розбалансований портфель”, який є раніше оптимізованим портфелем, проте який вже (у даний час) не задовільняє цілі інвестора у зв'язку зі зміною факторів зовнішнього інвестиційного середовища (ставки позикового процента, кон'юн-

ктури фінансового ринку, характеру податкового регулювання та ін.) або внутрішніх факторів.

Нейтралізація (neutralization; нейтрализация) — 1) послаблення впливу, діяльності *кого-небудь, чого-небудь*; 2) усунення впливу, знищення діяльності *кого-небудь, чого-небудь*.

Некомерційна діяльність, неприбуткова підприємницька діяльність (non-profit business; некоммерческая деятельность, неприбыльная предпринимательская деятельность) — вид підприємницької діяльності, при якому чинне законодавство дозволяє спрямувати чистий прибуток (прибуток, що залишається у розпорядженні підприємця/підприємства після розрахунків з державою, кредиторами, партнерами тощо) тільки на розвиток підприємницької діяльності; див. також **комерційна діяльність (прибуткова підприємницька діяльність).**

Некотирувані цінні папери (unlisted securities; некотируемые ценные бумаги) — цінні папери, що не мають офіційного котирування на біржах.

Некредитні банківські операції (non-credit business; некредитные банковские операции) — банківські операції, за якими банк одержує комісійні та які не відображено у банківському балансі; наприклад, адміністрація цінних паперів тощо.

Некумулятивні акції (non-cumulative/noncumulative shares/stock; некумулятивные акции) — вид привілейованих акцій, за якими не виплачені дивіденди не сплачуються.

Неліквідні цінні папери (illiquid securities; неликвидные ценные бумаги) — цінні папери, які повільно продаються на фондовому ринку.

Нематеріальні активи (intangible assets; нематериальные активы) — нефінансові активи, які не мають матеріальної форми і контролюються підприємством з метою використання впродовж періоду часу, більшого від одного року (або одного операційного циклу, якщо останній перевищує один рік), для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи для надання в оренду іншим особам (фізичним або юридичним); вони визначаються як **актив**, коли а) існує ймовірність одержання у майбутньому економічних вигод підприємством унаслідок його використання; б) його оцінка може бути достовірно визначена; **до нематеріальних активів належать:** 1) об'єкти інтелектуальної власності (право власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок, знаки для товарів і послуг, фірмове найменування, програмне забезпечення для комп'ютерів, бази даних, науково-технічна інформація; авторське право тощо); 2) об'єкти права користування природними ресурсами і майном (право користування земельною ділянкою, надрами, іншими ресурсами природного середовища, геологічною, аеро-космічною та іншою інформацією про природне середовище тощо); 3) об'єкти права користування економічними, організаційними та іншими вигодами (економічні вигоди від користування монополіями становищем на ринку, право на використання митних, податкових та інших пільг, гудвил тощо); див. також **гудвил.**

Необхідна ставка/норма доходу (required rate of return, RRR; необходимая ставка/норма дохода)

— найменший рівень майбутнього доходу (прибутку), який інвестор очікує одержати при вкладенні капіталу.

Неорганізований (офіційно невизнаний) фінансовий сектор (informal financial sector; неорганизованный (официально непризнанный) финансовый сектор) — сектор економіки чи фінансової діяльності, невизнаний і неконтрольований державою чи саморегульованими організаціями; *включає*: офіційно невизнані (неорганізовані) ринки, їхніх учасників (фізичні особи, дрібний бізнес, офіційно невизнані (неорганізовані) посередники тощо) та їхню підприємницьку діяльність на згаданих ринках; див. також **офіційно невизнані (неорганізовані) ринки, неофіційний ощадний фонд, "ринок на узбіччі"; офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо.**

Неорганізовані (офіційно невизнані) ринки (informal markets; неорганизованные (официально непризнанные) рынки) — ринки, невизнані і неконтрольовані державою чи саморегульованими організаціями; *характерним є*: 1) неформалізований вільний доступ підприємств і приватних осіб на ринок, що не має регулятивної інфраструктури і відповідно організованих ринкових місць; 2) стихійна поведінка учасників (продавців, покупців, посередників тощо); їхніми учасниками є фізичні особи, дрібний бізнес, офіційно невизнані (неорганізовані) посередники тощо; до них належать вуличний обмін валюти, ринок лихварських позичок, взаємне кредитування тощо; див. також **офіційно невизнаний (неорганізований) фінансовий сектор, неофіційний ощадний фонд, "ринок на узбіччі"; офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо.**

Неофіційний ощадний фонд (shit-fund; неофициальный сберегательный фонд) — ощадний фонд, формально не визнаний державою офіційною діяльністю; наприклад, каса взаємодопомоги на підприємстві; взаємно-ощадний фонд, створений у структурному підрозділі тощо.

Непаперові акції (non-paper/electronic shares/stock; небумажные акции) — акції, випуск та обіг яких здійснюється у непаперовій (недокументарній, нематеріальній, безсертифікатній) формі; вони існують у вигляді електронних записів у спеціалізованій комп'ютерній мережі, а їх обіг здійснюється шляхом відтворення відповідних відомостей (комп'ютерних баз даних); на їхній випуск оформляють глобальний сертифікат, у якому вказують розмір емісії, кількість випущених облігацій, їхню номінальну вартість, вид (іменні чи на пред'явника), строк погашення, дохідність тощо; право власності на непаперові акції підтверджують виписки депозитарію чи подібних інституцій; див. також **паперові акції.**

Непаперові облігації (non-paper/electronic bonds; небумажные облигации) — облігації, випуск та обіг яких здійснюється у непаперовій (нематеріальній) формі; вони існують у вигляді електронних записів у спеціалізованій комп'ютерній мережі, а їх обіг здійснюється шляхом відтворення відповідних відомостей (комп'ютерних баз даних); на їхній випуск оформляють глобальний сертифікат, у якому вказують розмір емісії, кількість випущених облігацій, їхню номінальну вартість, вид (іменні чи на пред'явника), строк погашення, дохідність тощо; право власності на

непаперові облігації підтверджують виписки депозитарію чи подібних інституцій; див. також **паперові облігації.**

Неперервні/комп'ютерні/постійні торги (continuous/computer/permanent auction; непрерывные/компьютерные/постоянные торги) — один із трьох способів торгівлі цінними паперами на Українській фондовій біржі (УФБ); вони є сучасним представленням проведення аукціону "з голосу" з допомогою комп'ютерної мережі; процедура є наступною: у комп'ютерну мережу постійно вводять замовлення на купівлю-продаж, укладають відповідні угоди, а їхні результати висвітлюються на дисплеях комп'ютерів і на табло біржі; кожне замовлення має свій код, тому коли комп'ютер фіксує угоду, він повідомляє про це термінали, які розташовано у брокерських конторах (можуть перебувати поза межами біржі); *правила*, яких дотримуються фондові біржі при здійсненні комп'ютерних торгів: 1) курс акцій, що формується, повинен забезпечувати реалізацію найбільшої їх кількості (оптимально вирівнювати коливання попиту і пропозиції на ці акції); 2) першочергово виконуються замовлення інвесторів, які не визначають у своїх дорученнях конкретних цін на акції, вказуючи лише про купівлю-продаж тих чи інших акцій за курсом, вигідним для інвестора на певний день; 3) обов'язково виконуються всі замовлення на купівлю акцій, в яких вказано ціну, вищу від встановленого курсу, і відповідно всі замовлення на продаж акцій, в яких вказано ціну, нижчу від встановленого курсу; 4) повністю або частково залежно від наявності зрівноважуваних позицій "з протилежним знаком" виконуються замовлення, в яких вказано граничні ціни, що збігаються з курсом; 5) не виконуються замовлення на купівлю, в яких вказано граничну ціну, нижчу від курсової, і відповідно замовлення на продаж, в яких вказано ціну, вищу від курсової; див. також **аукціонні торги "з голосу", задоволення зустрічних замовлень.**

Неплатоспроможність (insolvency; неплатежеспособность) — 1) нездатність підприємства (компанії) оплатити у строк/термін свої зобов'язання; 2) неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності виконати після настання встановленого строку/терміну оплати свої грошові зобов'язання перед кредиторами, у тому числі із заробітної плати, а також виконати зобов'язання щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) не інакше як через відновлення платоспроможності.

Неприбуткова підприємницька діяльність, некомерційна діяльність (non-profit business; неприбыльная предпринимательская деятельность, некоммерческая деятельность) — вид підприємницької діяльності, при якому чинне законодавство дозволяє спрямувати чистий прибуток (прибуток, який залишається у розпорядженні підприємця/підприємства після розрахунків з державою, кредиторами, партнерами тощо) тільки на розвиток підприємницької діяльності; див. також **прибуткова підприємницька діяльність (комерційна діяльність).**

Неповний лот, од-лот (odd-lot; неполный лот, одд-лот) — кількість цінних паперів, яка є меншою від звичайної партії, що прийнята за одиницю угоди на ринку; наприклад, на NYSE (Нью-Йоркській фондовій біржі) пакет акцій, у якому є менше, ніж 100 акцій; див. також **круглий лот.**

Неприйняття ризику (risk aversion; неприятие риска) — менталітет власників або керівників (менеджерів) підприємства, що не сприймає ведення господарських операцій з високим рівнем ризику навіть у тих випадках, коли вони дають і більший рівень прибутку; воно визначає здійснення консервативної інвестиційної політики (формування консервативного інвестиційного портфеля), консервативної політики фінансування активів і консервативної дивідендної політики; неприйняття ризику спричиняє необхідність виконання великого переліку заходів з профілактики і страхування окремих видів ризику.

Непряма позика, непрямий кредит (indirect loan; косвенная/непрямая ссуда, косвенный/непрямой кредит) — позика/кредит, що надають (*банк, кредитор*) позичальнику (дебітору) через третю сторону.

Непрямий кредит, непряма позика (indirect loan; косвенный/непрямой кредит, косвенная/непрямая ссуда) — кредит/позика, що надають (*банк, кредитор*) позичальнику (дебітору) через третю сторону.

Непрямі затрати/видатки (indirect cost(s)/expense; косвенные/непрямые затраты/издержки) — види операційних затрат, які в зв'язку зі складністю їх виконання не можуть бути цілком віднесені до виробництва (збуту) конкретних видів продукції у процесі обчислення її собівартості.

Непрямі податки (indirect taxes; косвенные/непрямые налоги) — податки на товари і послуги, що встановлюють у вигляді надбавки до ціни або тарифу (наприклад, акциз).

Неринкова застава (non-marketable collateral; нерыночный залог) — застава, яка важко реалізується у випадку необхідності; наприклад, гарантійні зобов'язання, деякі види нерухомості, акції, облігації пониженого попиту тощо.

Нероздільний рахунок, "східний рахунок" (non-separate calculation/settling, "eastern calculation/settling"; нераздельный счёт, "восточный счёт") — один із принципів діяльності емісійних синдикатів банків, який є менш поширеним (наприклад, у США) і полягає у тому, що кожний член синдикату несе відповідальність як за свою частку, так і за частку інших членів синдикату; збитки, понесені подібним синдикатом, розподіляються між його членами пропорційно до частки кожного з них; див. також **роздільний рахунок, "західний рахунок".**

Нерозподілений прибуток, нерозподілена частина прибутку (retained earnings, retained/undivided profit; нераспределённая прибыль, нераспределённая часть прибыли) — 1) прибуток, одержаний за певний проміжок часу і не спрямований під час його розподілу на споживання власниками і персоналом; ця частина прибутку призначена для капіталізації, тобто для реінвестування у виробництво; за своїм економічним змістом вона є однією з форм резерву власних фінансових ресурсів підприємства, які забезпечують його виробничий розвиток у майбутньому; 2) частина прибутку, що йде на потреби господарської діяльності підприємства (АТ, емітента) і залишається в його розпорядженні.

Несистематичний ризик, специфікований ризик, диверсифікований ризик (unsystematic/company-specific/diversifiable risk; несистематический риск, спе-

цифицируемый риск, диверсифицируемый риск) — 1) ризик втрати активів, що стосується певного підприємства (певної компанії); 2) сукупна характеристика окремих видів інвестиційних ризиків, притаманних підприємству (компанії) як конкретному об'єкту фінансового інвестування; він відображає успіхи маркетингових програм, рівень роботи з персоналом, стосунки з постачальниками тощо; він пов'язаний із внутрішніми факторами діяльності емітента, що призводять до зниження очікуваного рівня прибутку за певним цінним папером (низькокваліфікований менеджмент, недосконалість структури капіталу, негнучка номенклатура продукції тощо); при формуванні інвестиційного портфеля рівень несистематичного ризику може бути суттєво знижений за рахунок диверсифікації фінансових інструментів інвестування, заміни одних активів іншими тощо; див. також **систематичний ризик.**

Неспроможність, банкрутство (insolvency, default; bankruptcy, банксу; несостоятельность, банкротство) — 1) встановлена у судовому порядку фінансова чи майнова неспроможність боржника (фізичної чи юридичної особи), внаслідок чого він втрачає право самостійно управляти і розпоряджатися своїм майном, яке переходить до ліквідаторів (спеціально призначених осіб); 2) визнана арбітражним судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність і задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури; 3) відмова підприємця сплачувати за борговими зобов'язаннями через відсутність коштів; 4) фінансовий крах, розорення; 5) примусова реалізація (розпродаж) за ухвалою суду майна банкрута (неспроможного боржника, дебітора) чи всіх фондів підприємства (компанії), причому кошти, одержані від такого розпродажу, спрямовують на погашення боргів у послідовності, передбаченій чинним законодавством; див. також **банкрут, неплатоспроможність, рейтинг кредиторів; арбітражний керуючий, банкрут, боржник, звільнення від банкрутства, керуючий санацією, концепція "діючого концерну", ліквідатор, розпорядник майна, розпорядження майном боржника.**

Нестандартні активи/позики (substandard assets/loans; нестандартные активы/ссуды) — активи/позики банку, за якими повернення запозичень або вкладених коштів очікується неповним, якщо не вжити коригуючих заходів; імовірність втрат при інкасуванні основної суми боргів і нарахованих відсотків/процентів становить 20 % загальної суми активів/позик; дану класифікацію використовують у рейтинговій системі "КЕМЕЛ", у банківському нагляді США тощо; див. також **спеціально згадані активи/позики, сумнівні активи/позики.**

Нестроковий відсоток/процент (interest deduction; не-срочный процент) — зменшення відсотка/процента за строковим ощадним вкладом, якщо гроші знято вкладником раніше від визначеного строку/терміну.

Нетто (net, п.; нетто) — 1) чиста маса товару без упаковок; 2) чиста ціна товару з відрахуванням певних скидок; 3) чистий дохід з відрахуванням усіх видатків; див. також **брутто.**

Нетто-активи, чисті активи, активи-нетто (net assets; нетто-активы, чистые активы, активы-нетто) — 1) дійсні (реальні) активи після відрахування пасивів; 2) активи, створені за рахунок власного капіталу

підприємства (компанії); вартість чистих активів прирівнюють до суми власного капіталу підприємства (компанії); визначаються як різниця між сумою активів і розміром пасивів, враховуючи їх ринкову вартість (кон'юнктуру ринку); в інвестиційному фонді їхню вартість на один інвестиційний сертифікат обчислюють кожного кварталу, і саме за цією ціною взаємний фонд зобов'язаний викуповувати інвестиційні сертифікати у своїх учасників; див. також **авуари, активи, які легко реалізуються; експлуатаційні/експлуатаційні активи, оборотний капітал (оборотні активи), справжня вартість (вартість інтринсек); чиста позиція, чистий грошовий потік, чистий дохід, чистий зведений прибуток, чистий носамент, чистий прибуток (прибуток нетто), чистий притік капіталу, чистий робочий капітал, чисті інвестиції, чисті основні засоби (нетто-основні засоби, нетто-фіксовані активи).**

Нетто-основні засоби, нетто-фіксовані активи, чисті основні засоби (fixed assets turnover; нетто-основные средства, нетто-фиксированные активы, чистые основные средства) — стаття у бухгалтерському балансі підприємства, яка визначає основні засоби (фіксовані активи) з вирахуванням зносу (амортизації); див. також **коєфіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів).**

Неустойка (penalty, premium; неустойка) — сума, яку боржник повинен сплатити кредитору у випадку невиконання чи неповного (неякісного, не в строк та ін.) виконання зобов'язань; див. також **відповідь за опціон.**

Нічне зберігання (night safe; ночное хранение) — спеціальний банківський сейф, встановлений так, щоб клієнти могли використовувати його тоді, коли сам банк зачинено.

Нова акція (new share; новая акция) — акція, що випускається при збільшенні статутного фонду і капіталу АТ; до виплати першого дивіденду такі акції котируються на фондовій біржі окремо від звичайних акцій даного АТ.

Новація (novation; новация) — 1) припинення зобов'язання за угодою сторін шляхом заміни його новим зобов'язанням (наприклад, видача векселя замість раніше виданого зобов'язання); 2) нововведення; 3) новозаведення.

Новий випуск, нова емісія (new (capital) issue, NCI, N. C. I.; новый выпуск, новая эмиссия) — пропозиція підприємством або урядом заново випущених цінних паперів.

Новоутворені ринки цінних паперів (emerging securities markets; новообразованные рынки ценных бумаг) — ринок цінних паперів менш розвинутих країн; до нього належать ринки 32 країн (за класифікацією Міжнародної фінансової корпорації, International Finance Corporation): Аргентина, Бразилія, Єгипет, Південна Корея, Китай, Тайвань, Пакистан, Португалія тощо; див. також **розвинуті ринки цінних паперів.**

Номенклатура (nomenclature, Nom; номенклатура) — 1) сукупність або перелік назв і термінів певної галузі науки і діяльності; 2) коло посадових осіб, призначення і затвердження яких належить до компетенції певного вищестоячого органу.

Номинал, номінальна вартість (face/par nominal; nominal value, N. V.; номинал, нарицательная стоимость) — 1) номінальна вартість, зазначена на цінних паперах, грошових знаках; 2) номінальна ціна; див. також **номінальна акція, номінальна вартість акції, номінальна вартість випуску (емісії) акцій, номінальна вартість облігації, номінальна вартість фінансового інструменту, номінальна зарплата, номінальна ставка процента (номінальний процент), номінальна ціна, номінальна ціна облігації, номінальний держатель цінних паперів, номінальний цінний папір, номінативна акція, номінативна акція закритого типу.**

Номінальна акція (nominal share; номинальная акция) — акція, яка має номінальну вартість; якщо вона є паперовою, то номінальну вартість вказують на її бланку, а для непаперової — номінальну вартість вказують у базі даних (комп'ютерному файлі) поряд з кількістю акцій; див. також **безномінальна акція.**

Номінальна вартість акції (face/nominal/par value of share/stock; номинальная стоимость акции) — 1) номінальне значення одного паю статутного фонду АТ; 2) розмір частини статутного фонду АТ (емітента), що відповідає одній акції на момент випуску/емісії; визначається за формулою: **HVA = PCT / ZKA**, де **HVA** — номінальна вартість акції, **PCT** — розмір статутного фонду АТ, **ZKA** — загальна кількість акцій на момент випуску/емісії.

Номінальна вартість випуску/емісії акцій (face/nominal/par value of issue; номинальная стоимость выпуска/эмиссии акций) — сукупна номінальна вартість акцій даного випуску (даної емісії); визначається за формулою: **HVBA = HVA — ZKA**, де **HVBA** — номінальна вартість випуску акцій, **HVA** — номінальна вартість акції, **ZKA** — загальна кількість акцій на момент випуску/емісії; номінальна вартість випуску/емісії акцій (**HVBA**) не завжди дорівнює розміру статутного фонду АТ (**PCT**), оскільки не всі акції, випущені в обіг, можуть бути придбані, а тим більше їх можуть купити не за номінальною вартістю; у деяких країнах законодавчо дозволяється випускати не всю кількість акцій, уповноважених до випуску, після чого АТ вважається таким, що утворилося.

Номінальна вартість облігації (face/nominal/par value of bond; номинальная стоимость облигации) — ціна, позначена на облігації, за якою буде здійснено її викуп після закінчення строку/терміну обігу.

Номінальна вартість фінансового інструменту (face/nominal/par value of value of financial instrument; номинальная стоимость финансового инструмента) — ціна, позначена на конкретному фінансовому інструменті, а за борговими цінними паперами (облігаціями, векселями, депозитними (ощадними) сертифікатами та ін.) — їх гарантована вартість при погашенні.

Номінальна зарплата (nominal salary/wages; номинальная зарплата) — грошовий вираз заробітної плати; див. також **реальна зарплата.**

Номінальна ставка процента, номінальний процент (nominal interest rate; номинальная ставка процента, номинальный процент) — 1) ставка процента, що встановлюють без урахування зміни купівельної спроможності грошей у зв'язку з інфляцією; 2)

номінальна процентна ставка, що оголошують під час випуску позики на фінансовий ринок.

Номінальна ціна (nominal price; номинальная цена) — ціна товару, вказана на преїскуранті (ціннику) або на самому товарі.

Номінальна ціна облігації (nominal price of bond; номинальная цена облигации) — 1) ціна, вказана на бланку облігації (для паперової облігації); 2) ціна, яку номінально має одна облігація (для непаперової/електронної облігації); наприклад, для дисконтної облігації емісійна і ринкова ціни є завжди меншими від номінальної; див. також **емісійна ціна облігації, ринкова ціна облігації.**

Номінальний держатель/утримувач цінних паперів (registered securities holder; номинальный держатель ценных бумаг) — 1) юридична особа, зареєстрована у системі реєстру власників іменних цінних паперів (ЦП), якій передано цінні папери для здійснення з ними операцій за дорученням і в інтересах власника; 2) особа, яка володіє та/або користується ЦП, які належать іншій особі (іншому власнику); номінальний держатель ЦП завжди є **агентом**, а власник ЦП — **принципалом**; ці поняття стосуються іменних ЦП, оскільки саме за ними здійснюють облік права власності на ЦП; в **Україні** згадані операції виконують у Національній депозитарній системі. див. також **право власності на цінні папери.**

Номінальний процент, номінальна ставка процента (nominal interest rate; номинальный процент, номинальная ставка процента) — 1) ставка процента, яку встановлюють без урахування зміни купівельної спроможності грошей у зв'язку з інфляцією; 2) номінальна процентна ставка, яку оголошують під час випуску позики на фінансовий ринок; див. також **номінал (номінальна вартість), номінальна акція, номінальна вартість акції, номінальна вартість випуску (емісії) акцій, номінальна вартість облігації, номінальна вартість фінансового інструменту, номінальна зарплата, номінальна ціна, номінальна ціна облігації, номінальний держатель цінних паперів, номінальний цінний папір, номінативна акція, номінативна акція закритого типу.**

Номінальний цінний папір (registered security; номинальная ценная бумага) — цінний папір, випущений на ім'я певної особи (фізичної, юридичної); його передача можлива тільки тоді, коли його власник оформив відповідну (нотаріально завірену) відмову від прав за цим цінним папером.

Номінативна акція (registered share; номинативная акция) — акція, яку випущено на ім'я певної особи та яку реєструють у книзі реєстрації акцій на дані цього акціонера; у випадку передачі або продажу акції іншій особі акціонер повинен розписатися на зворотному боці такої акції, що й означає його відмову від прав держателя цієї акції; див. також **іменна акція, номінальна акція, номінативна акція закритого типу.**

Номінативна акція закритого типу (registered share with restricted transferability; номинативная акция закрытого типа) — номінативна акція, ендосар (передача чи продаж) якої є можливим тільки за згодою АТ (керівних органів АТ); див. також **іменна акція, номінальна акція, номінативна акція.**

Номінація (nomination, nom.; номинация) — 1) найменування; 2) право призначення; 3) призначення (*на посаду*).

Норма (norm; standard, st.; rate, quota; норма) — 1) узаконене встановлення (**norm; standard, st.**); 2) порядок, визнаний обов'язковим (**norm; standard, st.**); 3) встановлена міра (**rate, quota**); 4) середня величина (**rate, quota**).

Норма капіталізації (capitalization rate; норма капитализации) — коефіцієнт (співвідношення), що дорівнює відношенню курсу акції до дивіденду за цією акцією; використовують для визначення біржової вартості акцій компанії (АТ) як добутку коефіцієнта (норми капіталізації) і чистого прибутку компанії (АТ).

Нормалізація (normalization, standardization; нормализация) — 1) встановлення норми; 2) приведення до норми, нормального стану; 3) врегулювання; 4) те саме, що **стандартизація** у межах певної галузі чи підприємства (див. **стандартизація**).

Нормальний (normal, norm.; standard, st., std; нормальный) — 1) правильний; 2) який (що) відповідає нормі; 3) стандартний.

Норматив (norm; standard, st., std; норматив) — економічний або інший показник норми, відповідно до якого здійснюють певну діяльність, роботу, виконують програму тощо.

Нормативний (normative; нормативный) — 1) який (що) стосується нормативу; 2) який (що) встановлює норму; 3) який (що) визначає правила.

Нормативні (стандартні) затрати (видатки) (standard costs; стандартные (нормативные) затраты (издержки) — система норм і нормативів затрат матеріальних ресурсів, живої праці тощо, що використовуються у процесі управління собівартістю продукції за системою "стандарт-костингу" (або "управління затратами за відхиленнями").

"Ностро", рахунок "ностро" (due from banks; "ностро", счёт "ностро") — 1) рахунок, який відкриває банк для себе в іншому банку; 2) рахунок, який банк має у своєму банку-кореспонденті та на який вносять усі його видатки і надходження; див. також **двовалютний рахунок "ностро", рахунок "лоро"**.

Нотабена, нотабене (nota bene лат., NB, N. B.; нотабена, нотабене) — 1) вираз походить від лат. *nota bene* — зауваж добре, а позначку NB ставлять у тексті біля місця, на яке слід звернути особливу увагу; 2) зверніть увагу.

Нотаріальний (notarial; нотариальный) — 1) який (що) стосується обов'язків нотаріуса; 2) який (що) завірено у нотаріуса; наприклад, **нотаріальний акт** — письмовий документ, виданий нотаріальним органом або засвідчений останнім; **нотаріальна контора** — місцевий орган (місцева установа) нотаріату.

Нотаріус, нотар (notary; нотариус) — 1) посадова особа, в обов'язки якої входить засвідчення та оформлення різноманітних юридичних актів (довіреностей, договорів, заповітів тощо); 2) **для вексельного обігу** — нотаріальна контора або суддя, які здійснюють офіційне засвідчення (протест), що вексель, пред'яв-

лений до акцепту (платежу) трасату чи іншої зобов'язаній за векселем особі, останнім не прийнято.

Нотація (notation; lecture, reprimand; нотація) — 1) система умовних письмових позначень (**notation**); 2) догана (**reprimand**); 3) настанова (**lecture, reprimand**); 4) повчання (**lecture, reprimand**).

Ноти з плаваючою відсотковою/процентною ставкою, короткострокові зобов'язання зі змінним відсотком/процентом (floating rate notes, FRN; ноти с плавающей процентной ставкой, краткосрочные обязательства с изменяющимся процентом) — один із видів облігацій (що широко використовують на Євробонку), за якими відсоток/процент періодично переглядають; наприклад, базова ставка є сумою Лібор та фіксованої маржі; при зміні базової ставки змінюють значення відсотка/процента за облігаціями.

Ноти Федеральної Резервної Системи, ноти ФРС, США (Federal Reserve notes; ноти Федеральной Резервной Системы, ноти ФРС, США) — 1) білети Федеральної Резервної Системи США; 2) паперові гроші США, що випускає Федеральна Резервна Система США; 3) долари США у купюрах; див. також **казначейська валюта**.

Ноти Федеральної Резервної Системи в обігу, ноти ФРС в обігу, США (Federal Reserve notes in circulation; ноти Федеральной Резервной Системы в обращении, ноти ФРС в обращении, США) — ноти Федеральної Резервної Системи, що є у фізичних та юридичних осіб (на руках у населення, у касах компаній тощо), не враховуючи ті, що є у касах Федеральних Резервних Банків і Міністерстві фінансів США; див. також **казначейська валюта в обігу**.

Ноти Федеральної Резервної Системи непогашені, ноти ФРС непогашені, США (Federal Reserve notes outstanding; ноти Федеральной Резервной Системы непогашенные, ноти ФРС непогашенные, США) — ноти Федеральної Резервної Системи в обігу, а також враховуючи ті, що є у касах Федеральних Резервних Банків і Міністерстві фінансів США; див. також **казначейська валюта непогашена**.

Нотифікація (advice, ad, adv; notification; нотифікація) — 1) своєчасне повідомлення векселедержателем векселедавця про опротестування виданого векселя (про здійснення протесту у неплатежі); 2) *юр.* повідомлення однією державою іншій про свою позицію щодо тих чи інших питань.

Нотифікувати (to notify; нотифицировать) — офіційно повідомити.

Ноу-хау (know-how; ноу-хау) — 1) сукупність незапатентованих технічних, технологічних, управлінських, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, опису нагромадженого виробничого досвіду, що є предметом інновацій (або об'єктом інноваційного інвестування); 2) технологія виробництва; 3) секрети виробництва; 4) науково-технічні знання; є однією зі складових нематеріальних активів підприємства.

Нумероване депонування (numbered custody account; номерованное депонирование) — зберігання у банку цінностей клієнта, ім'я якого заховано під номером; див. також **нумерований рахунок**.

Нумерований рахунок (numbered account; номерованный счёт) — рахунок, у якому замість імені і даних власника є відповідний номер (ім'я власника відомо лише кільком керівникам банку); див. також **нумероване депонування; поточний рахунок**.

О

Об'єкт (object; объект) — 1) предмет, на який спрямована певна діяльність; 2) підприємство, установа, а також все те, що є місцем деякої діяльності.

Об'єкти інвестування (objects of investment; объекты инвестирования) — реальні інвестиційні проекти, об'єкти нерухомості, різноманітні фінансові інструменти (наприклад, інструменти фондового ринку), що є предметом інвестування.

Об'єкти приватизації (objects of privatization; объекты приватизации) — цілісні майнові комплекси державних підприємств, включаючи об'єкти незавершеного будівництва, а також частки (паї, акції) у майні підприємств, що підлягають приватизації.

Об'єктно-орієнтований аналіз прибутку (object-oriented profit analysis; объектно-ориентированный анализ прибыли) — одна з форм інтегрованого аналізу прибутку, розроблена американською фірмою "Modernsoft" ("Модернсофт"), основу якої складає комп'ютерна модель формування прибутку підприємства у вигляді сукупності взаємодії первинних блоків і класів; користувач сам визначає систему таких блоків і класів, виходячи зі специфіки господарської діяльності підприємства і бажаного ступеня деталізації аналізу, наповнюючи їх відповідною звітною інформацією.

Обіг акцій (share/stock circulation; обращение акций) — процес передачі (розповсюдження) акцій, який відбувається після розміщення акцій і полягає у їхньому переході від одних інвесторів та/або посередників до інших; **ознаки:** 1) в обігу перебувають акції відкритих акціонерних товариств (ВАТ); 2) відбувається зміна прав власності на певні акції; 3) обіг означає здійснення угод купівлі-продажу акцій, які є наступними після таких угод, укладених при розміщенні акцій; 4) в обігу акції обертаються у напрямку "від перших власників до наступних"; **види:** 1) вільний, 2) обмежений; **у процесі обігу:** 1) при здійсненні угод купівлі-продажу акцій створюється вторинний ринок акцій; 2) відбувається "вилучення акцій з обігу": емітент викуповує свої акції (і не вважається їхнім "наступним власником"); див. також **випуск акцій, розміщення акцій, справжня вартість (вартість інтринсек); обіг іменних цінних паперів, обіг цінних паперів**.

Обіг іменних цінних паперів (registered share/stock circulation; обращение именных ценных бумаг) — 1) укладання і виконання угод з цінними паперами, не зв'язаних з їх випуском (емісією); 2) укладання цивільно-правових угод, що ведуть до зміни права власності на іменні цінні папери; див. також **обіг акцій, обіг цінних паперів**.

Обіг цінних паперів (securities circulation; обращение

ценных бумаг) — перехід випущених цінних паперів (ЦП) із власності одних інвесторів у власність інших (чи безпосередньо, чи через брокерів, дилерів); див. також **обіг акцій, обіг іменних цінних паперів**.

Обіговий/робочий кредит (working assets, working capital credit; оборотный/рабочий кредит) — кредит, спрямований на підвищення платоспроможності компанії при виконанні певного виробничого циклу чи етапу її діяльності.

Облігатний (obligatory, compulsory, indispensable; облигатный) — 1) обов'язковий (**obligatory, compulsory**); 2) неодмінний (**indispensable**).

Облігації (debenture stocks; облигации) — 1) боргові зобов'язання та облігації будь-якого виду (Велика Британія та інші країни, крім США); 2) привілейовані акції (США).

Облігації Картера (Carter bonds; облигации Картера) — облігації, випущені у 1979 році Міністерством фінансів США за вказівкою адміністрації Президента США Картера, для підтримки падаючого курсу американського долара.

Облігаційна позика (bond loan; облигационный заём) — операція, спрямована на одержання фінансування, при якій юридична особа (підприємство, держава) отримує певну суму грошей в обмін на надані своїм вкладникам облігації; порядок погашення основної суми і виплати процентів визначаються при випуску цих облігацій.

Облігаційне повноваження (bond power; облигационное полномочие) — документ, що складають для перереєстрації облігації на умовне ім'я для передачі повноважень укладати угоди з нею і відповідних позицій умовному власнику (наприклад, розпоряднику траста); є доповненням до облігаційного сертифікату, якщо останній, будучи іменним, не містить імені власника на своєму титулі; див. також **акціонерне повноваження**.

Облігаційний договір/контракт (bond indenture, indenture; облигационный договор/контракт) — договір про випуск облігацій, у якому визначено права та обов'язки сторін, суму випуску, відсотки/проценти і порядок їхньої виплати, забезпечення, строки/терміни погашення тощо; сторонами є підприємство (акціонерне товариство, компанія) та інвестори; як правило, його виконання забезпечує довірена особа з облігаційної позики (трастовий відділ банку, трастова компанія).

Облігаційний сертифікат (bond certificate; облигационный сертификат) — сертифікат облігації; див. також **облігаційне повноваження**.

Облігаціонер (debenture holder; облигационер) — держатель облігацій.

Облігація1 (bond, B., bd; obligation, obi.; straight bond; облигация) — 1) цінний папір, який надає його власнику право одержувати прибуток у вигляді фінансової процентної ставки; 2) вид цінного паперу (боргового зобов'язання), за яким його власнику виплачується щорічний дохід, розмір якого наперед обумовлено у вигляді визначеного процента до номінальної вартості облігації (на відміну від акції, величина доходу за якою залежить від загальної

прибутковості підприємства); 3) різновид боргових цінних паперів, для якого характерно те, що в облігаційних відносинах емітент є позичальником, а інвестор — позикодавцем; дохід за облігацією може виплачуватися у вигляді вигравш, що розігрують у спеціальних тиражах або шляхом оплати купонів; **основні види облігацій (за статусом):** 1) підприємств; 2) держави (державні, місцеві (муниципальні); **інші види облігацій:** 1) процентні, безпроцентні, дисконтні (за винагородою); 2) строкові (короткострокові, середньострокові, довгострокові) і безстрокові (за строком зобов'язань); 3) забезпечені і незабезпечені (за ступенем надійності); 4) паперові і непаперові (за формою випуску); 5) без права обігу і вільного обігу (за формою обігу); 6) вітчизняні та іноземні (за державною приналежністю емітента); 7) у національній валюті та в іноземній валюті (за валютою); 8) іменні і на пред'явника (за умовами реєстрації); 9) звичайні і з премією (за майновими і немайновими правами); 10) касовий бон; 11) бонд; **цивільно-правові угоди з облігаціями:** 1) купівля-продаж; 2) міна; 3) дарування; 4) комісія; 5) зберігання/схов; 6) застава/забезпечення; 7) тимчасове користування; див. також **безвідсоткові (безпроцентні) облігації, "бейбі-бонд" ("дитяча облігація"), безстрокові облігації, бланкова облігація, відклична облігація, внутрішня облігація (позика), гарантована облігація, дебентура, державна облігація (позика), джанк-облігації, дисконтні облігації, допоміжна позика, єврооблігація, забезпечені облігації, іменна облігація, індексована позика, казначейська облігація, касовий бон, конвертована облігація (позика), консоль, корпоративна облігація, місцеві (муниципальні) облігації, ноти з плаваючою відсотковою/процентною ставкою (короткострокові зобов'язання зі змінним відсотком/процентом), облігації Картера, облігація2, облігація без права обігу, облігація в іноземній валюті, облігація вільного обігу, облігація з премією, облігація Державної скарбниці, облігація на пред'явника, облігація "під дохід" (дохідна облігація), облігація "під загальне зобов'язання", облігація обмеженого обігу, облігація підприємства, облігація у національній валюті, опціонна облігація (позика), ощадні облігації, промислова облігація, процентні облігації, облігаційна позика, облігаційне повноваження, облігаційний договір/контракт, облігаційний сертифікат, облігаціонер; варант (опціон), взаємний облігаційний фонд, викупна ціна, викупний фонд (фонд погашення), "високий літун" ("максимально змінний"), відкличання облігацій, відкличність, довірена особа з облігаційної позики, номінал (номінальна вартість), котирування без урахування купона, купонний дохід, моделі оцінки вартості облігацій, номінальна вартість облігації, номінальна ціна облігації, облігації, облігації Картера, облігаційна позика, облігаційне повноваження, облігаційний договір, облігаційний сертифікат, облігаціонер, облігація2, передплата, позика2, порівняльна вартість, портфель облігацій, прибутковість/дохідність облігації, реєстратор облігацій, рескрипції, ринкова ціна облігації, сальдо конвертованості, стерилізаційні рескрипції, субемітент, талон, тверда позиція, тираж.**

Облігація2 (assented bond амер.; облигация) — один із видів облігації, що є борговим зобов'язанням,

відсотки/проценти і капітал за яким виплачують частково (за домовленістю).

Облігація без права обігу (облігація без права обертання) — облігація, за умовами випуску якої емітент зобов'язує інвестора залишитися її власником до настання строку/терміну погашення облігації, тобто власник облігації не має права її продати, обміняти, подарувати, використати як заставу чи передати у тимчасове користування; див. також **облігація вільного обігу, облігація обмеженого обігу**.

Облігація в іноземній валюті (foreign currency bond; облигация в иностранной валюте) — облігація, номінальну вартість якої виражено (деноміновано) в іноземній валюті; див. також **облігація у національній валюті**.

Облігація вільного обігу (free circulation bond; облигация свободного обращения) — облігація, яка за умовами випуску вільно переходить від одного власника до іншого; емітент не встановлює жодних обмежень щодо процедури обігу; див. також **облігація без права обігу, облігація обмеженого обігу**.

Облігація Державної скарбниці (Exchequer stock; амер. treasury bond, T-bond, TRB; облигация Государственного казначейства) — вид облігації, випущеної державою в особі Державної скарбниці.

Облігація з премією (bonus bond, bond with premium; облигация с премией) — облігація, яка може бути обміняна на акцію за умовами, передбаченими угодою про випуск/емісію; цей обмін відбувається у будь-який час або у визначені проміжки часу.

Облігація на пред'явника (bearer bond; облигация на предъявителя) — облігація, умовами випуску якої не передбачено реєстрації її держателів (власників) у книзі реєстрації власників облігацій, емітент (АТ) або за його дорученням реєстратор чи депозитарій не повинні вести цю книгу, тому й не реєструють подробиці переходу цієї облігації до нового власника.

Облігація обмеженого обігу (restricted circulation bond; облигация ограниченного обращения) — облігація, в умовах випуску якої емітент встановлює певні обмеження щодо процедури обігу; наприклад, емітент встановлює межі коливання ціни облігації, емітент зобов'язує інвестора залишитися власником купленої облігації впродовж визначеного проміжку часу тощо; див. також **облігація без права обігу, облігація вільного обігу**.

Облігація “під дохід”, дохідна облігація (revenue bond; облигация “под доход”, доходная облигация) — облігація, випущена під фінансування певного проєкту, який дозволяє одержувати доходи, що є достатніми для погашення заборгованості за нею і виплати відсотків/процентів; див. також **облігація “під загальне зобов'язання”**.

Облігація “під загальне зобов'язання” (general obligation bond; облигация “под общее обязательство”) — облігація, випущена під загальне зобов'язання емітента, під довіру до його здатності одержувати доходи, що є достатніми для погашення заборгованості за нею; див. також **облігація “під дохід” (дохідна облігація)**.

Облігація підприємства (enterprise/industrial bond; облигация предприятия) — 1) облігація, відсотки/проценти на яку виплачують тільки при наявності прибутку у підприємства (АТ); 2) облігація, яку випускають з метою зміни структури основного капіталу підприємства (АТ), зокрема подовження строків облігаційної заборгованості у випадку фінансово-економічних негараздів; 3) облігація, забезпечена цінними паперами, які зберігають на умовах трасту, зокрема облігації головного підприємства АТ, випущені під заставу облігацій філій; 4) облігація, забезпечена першою закладною/заставною, тобто вона є забезпеченою закладною/заставною не тільки на все майно підприємства (АТ), яким воно володіє на час випуску, а й на те майно, що буде придбано пізніше; 5) облігація, забезпечена другою закладною/заставною, тобто вона випущена після того, як було викуплено першу закладну/заставну.

Облігація у національній валюті (national currency bond; облигация в национальной валюте) — облігація, номінальну вартість якої виражено (деноміновано) у національній валюті; див. також **облігація в іноземній валюті**.

Обліго (obligation; облиго) — 1) сума загальної заборгованості за вексями; 2) банківські книги, у яких враховують заборгованість банку з боку осіб, винних за облікованими вексями, або відображають усю заборгованість клієнта за операціями з банком.

Облік векселя (discount; учёт векселя) — купівля банком, іншою спеціалізованою кредитною установою векселів до закінчення строку/терміну їхньої оплати.

Облікова ставка, відсоток/процент (discount rate; учётная ставка, процент) — 1) відсоток/процент, що стягує банк із суми векселя при купівлі його банком до настання строку/терміну платежу; 2) відсоток/процент, що стягує банк за надання кредиту; 3) відсоток/процент, що стягує Національний (Центральний) банк за позики, що надає комерційним банкам; див. також **номінальний процент, плаваюча відсоткова/процентна ставка (плаваючий відсоток/процент), процент-ломбарт, процентна ставка, реальна ставка процента, складний відсоток/процент, фіксована номінальна ставка відсотка/процента; базова ставка, дисконтна ставка, довгострокова ставка, комерційна облікова ставка, офіційна облікова ставка, Лібор, ломбарт-ставка; норма капіталізації**.

“Облікове вікно”, “дисконтне вікно” (discount window амер.; “учётное окно”, “дисконтное окно”) — межі прямого (безпосереднього) кредитування Федеральною Резервною Системою (США) комерційних банків при нестачі у них ліквідних коштів, перш за все для покриття резервних вимог.

Обліковий період (accounting period; учётный период) — період, за який підприємства та організації складають фінансову звітність (один місяць, квартал, півріччя, рік); див. також **обліковий рік, фінансовий/фіскальний рік**.

Обліковий рік (accounting year; учётный год) — обліковий період, що дорівнює одному року (не обов'язково збігається з календарним роком); див.

також **обліковий період, фінансовий/фіскальний рік**.

Облікові операції (account/discount operations/trans-actions; учётные операции) — вид операцій депозитарію щодо “депо”-рахунків; операції із зарахування цінних паперів (ЦП) на “депо”-рахунок, списання з нього та операції, що стосуються обліку зміни режиму зберігання ЦП на “депо”-рахунок; здійснюються депозитарієм на підставі “депо”-доручень (наказів), наданих власником або розпорядником “депо”-рахунку, його довіреною особою або самим депозитарієм; **кожну облікову операцію** завершують складанням звіту про виконання “депо”-доручення, який передається тому, хто видав останнє; **види:** 1) прибуткові (операції з прийняття нових ЦП у депозитарій); 2) видаткові (операції з виведення ЦП з депозитарію); 3) переказні (операції з руху ЦП з одного “депо”-рахунку на інший, зумовлені переходом прав власності на ЦП від однієї особи до іншої); 4) переміщення (операції з перегруповання ЦП між “депо”-рахунками, не зумовлені переходом прав власності, зокрема при наданні ЦП у заставу та ін.); див. також **депозитарій цінних паперів, адміністративні операції, інформаційні операції**.

Обмежене збільшення статутного фонду (restricted growth/increase of statutory fund; ограниченное увеличение уставного фонда) — ухвала про збільшення статутного фонду приймається на надзвичайних зборах акціонерів і стосується застереження права на передплату за одним або кількома заздалегідь визначеними акціонерами.

Обмежений індосамент, індосамент із застереженнями (qualified endorsement; ограниченный индоссамент, индоссамент с оговорками) — індосамент, при здійсненні якого індосант відмовляється від участі у погашенні боргу за векселем (іншим комерційним папером), якщо при настанні строку/терміну — погашення перший боржник не може взяти участі у погашенні; як правило, це індосамент “без регресу на мене”.

Обмежений обіг акцій (restricted share/stock circulation; ограниченное обращение акций) — один із видів обігу акцій, який визначається тим, що емітент пропонує свої акції для продажу певним, наперед відомим, інвесторам; **обмежений обіг акцій означає**, що акції можуть переходити з власності одних інвесторів у власність інших, які належать певній (чітко окресленій) групі інвесторів, або взагалі акції перебувають поза обігом; див. також **вільний обіг акцій**.

Обмежувальна ділова практика (restrictive business practice; ограничительная деловая практика) — здійснення індивідуальних або колективних заходів, спрямованих на обмеження конкуренції та монополізацію виробництва, розподілу, обміну і споживання товарів та одержання надприбутків.

Обмежувачий індосамент (restrictive endorsement/indorsement; ограничительный индоссамент) — індосамент, що містить обмеження прав особи, який даний цінний папір передано за індосаментом; **види:** 1) індосамент “для депозитування”; 2) індосамент “для інкасації”; 3) трастовий індосамент; 4) умовний індосамент.

Обмін (exchange, exch.; rate; обмен) — 1) операція з

обміну валюти (**exchange**); 2) валютний курс (**exchange, exch.; rate**); 3) вартість однієї валюти, виражена через іншу валюту (**exchange, exch.; rate**).

Обмінний курс, обмінний курс валюти, курс валюти, валютний курс (currency/exchange rate, foreign exchange rate; rate of exchange, R. of E.; exchange, ex., exch., exch.; обменный курс, обменный курс валюты, курс валюты, валютный курс) — 1) ціна грошової одиниці національної валюти, виражена в грошових одиницях іншої країни на певну дату; 2) співвідношення між грошовими одиницями різних країн; див. також **фіксований обмінний курс, вільний обмінний курс**.

Обов'язки емітента облігації (bond issuer duties/responsibilities; обязанности эмитента облигации) — 1) у визначений строк повернути власникові облігації (інвестору) одержані від нього гроші за номінальною вартістю облігації; 2) здійснити оплату за користування грошима власника облігації (відповідно дисконтної, процентної чи безпроцентної облігації); 3) регулярно публікувати інформацію про свою діяльність з метою ознайомлення з нею власників облігацій (наприклад, такими є вимоги чинного законодавства України щодо емітентів облігацій, випущених у вільний обіг, за винятком державних і місцевих (муніципальних) облігацій).

Обов'язки продавця (seller/vendor duties/responsibilities; обязанности продавца) — одна з умов ІНКОТЕРМС, яка поділяється на 4 групи: 1) **C** (основні витрати на перевезення сплачено); **CAF** (Cost and Freight — вартість і фрахт), **CIF** (Cost, Insurance and Freight — **СІФ** вартість, страхування і фрахт), **CIP** (Carriage and Insurance Paid to — перевезення і страхування сплачено до), **CPT** (Carriage Paid To — перевезення сплачено до); 2) **D** (поставка товару): **DAF** (Delivered At Frontier — поставлено на кордон), **DDP** (Delivered Duty Paid — поставлено, мито сплачено), **DDU** (Delivered Duty Unpaid — поставлено, мито не сплачено), **DEQ** (Delivered Ex Quay — поставлено франко-причал), **DES** (Delivered Ex Ship — поставлено франко-судно); 3) **E** (відправка товару): **EXW** (Ex Works — франко-завод); 4) **F** (основні витрати на перевезення не сплачено): **FAS** (Free Alongside Ship — франко-вздовж борту судна), **FCA** (Free Carrier — франко-перевізник), **FOB** (Free On Board — франко-борт); див. також **застосування видів транспорту, фрахтові умови**.

Оборотний капітал, оборотні активи (current assets; оборотный капитал, оборотные активы) — 1) активи, які перетворюються у процесі виробництва, а також товари, послуги, інформація тощо, котрі легко реалізуються на ринку; 2) сукупність засобів підприємства (компанії), вкладених в основні фонди і фонди обігу, які обслуговують неперервний процес виробничої і комерційної діяльності та — повністю споживаються впродовж одного виробничого циклу; див. також **авуари; активи, які легко реалізуються; експлуатаційні/експлуатаційні активи; нетто-активи (активи-нетто, чисті активи)**.

Оборотність активів (asset turnover; оборачиваемость активов) — показник, який характеризує кількість оборотів активів підприємства (компанії) за певний проміжок часу; обчислюють шляхом визначення частки від ділення об'єму продажу продукції і середньої вартості активів підприємства (компанії) за певний проміжок часу; є важливою складовою

Дюпонівської системи фінансового аналізу і використовується при оцінці інвестиційної привабливості підприємства (компанії).

Обслуговування боргу (debt service; обслуговування боргу) — процес виплати позичальником процентних платежів за кредитними та іншими фінансовими зобов'язаннями.

Обсяг продажу (sales; объём продаж) — грошові надходження підприємства від реалізації товарів і послуг за даний проміжок часу (місяць, квартал, рік тощо).

“Обсяг продажу на активи” (“sales / assets”: “объём продаж на активы”) — один з показників рентабельності; обчислюють як виражене у відсотках/процентах відношення обсягу продажу і середньої величини активів: $OP/A = (OP / CBA) — 100\%$, де **OP/A** — показник “обсяг продажу на активи”, **OP** — обсяг продажу, **CBA** — середня величина активів.

Овердрафт (overdraft, OD, O/D, o/d; амер. current account credit; uncovered position; овердрафт) — 1) стан банківського рахунку, коли з дозволу банку клієнт зняв зі свого рахунку суму, яка перевищує суму вкладу (аналог короткострокового кредиту, наданого банком), причому у випадку виконання цього без відповідного дозволу банку останній може подати позов про шахрайство клієнта; 2) банківський кредит, який надається через поточний рахунок клієнта; дозволяє у межах даного кредиту поступово знімати гроші з поточного рахунку; 3) перевищення кредиту (**uncovered position**); див. також **дозволений овердрафт**.

Одиниця обліку/розрахунку (unit of account; единица учёта/расчёта) — одиниця, яку використовують як засіб розрахунку у міждержавних фінансово-економічних розрахунках; як правило, є уявною одиницею, що не має фізичного відображення; див. також **євровалюта**.

Од-лот, неповний лот (odd lot; одд-лот, неполный лот) — кількість цінних паперів, яка є меншою від звичайної партії, що прийнята за одиницю угоди на ринку; наприклад, на NYSE (Нью-Йоркській фондовій біржі) пакет акцій, у якому є менше, ніж 100 акцій; див. також **круглий лот**.

Окупність інвестицій (payback of investment; окупаемость инвестиций) — процес повертання вкладених інвестиційних засобів у повному обсязі.

Онкольна позика, позика на вимогу (call loan; demand loan, DL, d/l; онкольная ссуда, ссуда до востребования) — 1) позика з погашенням на вимогу; 2) вид надзвичайно короткого кредиту, вимога на сплату якого може надійти без попередження у будь-який момент; використовують біржові брокери для здійснення термінових, неочікувано вигідних операцій.

Оперативне управління інвестиційним портфелем (portfolio management; оперативное управление инвестиционным портфелем) — система заходів для втілення інвестиційних проектів, включених у портфель, що полягає у моніторингу ефективності окремих об'єктів реального і фінансового інвестування, підготовці рішень про поточне

коригування портфеля, наприклад, шляхом “виходу” з певних інвестиційних програм і продажу окремих фондових інструментів тощо.

Оперативний лізинг (operating lease; оперативный лизинг) — господарська операція, що передбачає передачу орендареві права користування основними фондами, які належать орендодавцеві, на строк, що не перевершує їх повну амортизацію, з обов'язковим їх поверненням власнику після закінчення строку дії лізингової угоди; передані в оперативний лізинг основні фонди залишаються на балансі орендодавця.

Операції на відкритому ринку (open market operations; операции на открытом рынке) — один із методів здійснення грошово-кредитної політики, який полягає в операціях Національного (Центрального) банку щодо купівлі-продажу цінних паперів перш за все у комерційних банків, що призводять до зміни розмірів їхніх вкладень у грошові кошти і відповідно до зміни обсягу грошової маси; див. також **Федеральний комітет з операцій на відкритому ринку**.

Операційна діяльність (operating activity/business, operations; операционная деятельность) — основний вид діяльності підприємства, з метою здійснення якого воно було створено; характер операційної діяльності підприємства визначається специфікою галузі чи сфери економіки, до якої воно належить; основу операційної діяльності більшості підприємств складає виробничо-збутова чи торгова діяльність.

Операційний грошовий потік (operating cash flow; операционный денежный поток) — грошовий потік операційної діяльності підприємства (компанії); див. також **грошовий потік після виконання боргових зобов'язань і виплати дивідендів, інвестиційний грошовий потік, фінансовий грошовий потік, цикл грошових потоків**.

Операційний леверидж (operating leverage; операционный леверидж) — фінансовий механізм управління прибутком підприємства, який ґрунтується на оптимізації співвідношення постійних і змінних операційних затрат; результат такого управління оцінюють з допомогою показника “ефект операційного левериджу”.

Операційний персонал (operating personnel; операционный персонал) — чисельність і склад працівників підприємства, зайнятих виконанням операційної діяльності.

Операційний прибуток (operating profit; операционная прибыль) — прибуток, одержаний у результаті операційної діяльності підприємства; представляє собою суму балансового прибутку і позаопераційних видатків; виступає як маржинальний, валовий або чистий операційний прибуток.

Операційний рік (operating year; операционный год) — річний період діяльності підприємства (установи тощо).

Операційний цикл, цикл операційного грошового обігу/обороту (operating cycle; операционный цикл, цикл операционного денежного оборота) — період повного обороту грошових коштів, інвестованих в оборотні операційні активи, у процесі якого

відбувається зміна їхніх форм; включає проміжок часу від моменту витрачання грошових коштів на формування виробничих запасів до надходження грошей від дебіторів за реалізовану продукцію та їх нагромадження для початку нового циклу.

Операційні/експлуатаційні активи (operating assets; операционные/эксплуатационные активы) — 1) активи, які дозволяють здійснювати процес виробництва, торгівлі тощо; 2) економічні ресурси підприємства у вигляді його майнових цінностей, що безпосередньо використовуються ним в оперативній діяльності; поділяють на позаоборотні (виробничі основні фонди і нематеріальні активи, що обслуговують операційний процес) та оборотні (запаси товарно-матеріальних цінностей, дебіторська заборгованість, грошові активи); див. також **авуари, активи, які легко реалізуються, нетто-активи (активи-нетто, чисті активи), оборотний капітал (оборотні активи)**.

Операційні доходи (operating income; операционные доходы) — доходи, одержані в результаті операційної діяльності підприємства; виступають у вигляді валових і чистих операційних доходів.

Операційні затрати/видатки (costs, operating costs/expenses; expenditure, expend.; expenses, exes, exps; операционные затраты/издержки) — поточні затрати підприємства, пов'язані з виконанням ним операційної діяльності; **поділяють на**: постійні і змінні, прямі і непрямі.

Операція (operation, op.; operations, ops; операция) — 1) дія, спрямована на виконання певного завдання (фінансового, кредитного, виробничого, торгового тощо); 2) окрема, завершена частина технологічного процесу; див. також операція “аутрайт”, операція з негайною оплатою (операція “спот-рейт”, “спот-рейт”), операція з оплатою після факту (операція “спот”, “спот”), операція підвищеного ризику, операція “своп” (“своп”), операція хеджування (хеджування); оперативне управління інвестиційним портфелем, оперативний лізинг, операційна діяльність, операційний леверидж, операційний персонал, операційний прибуток, операційний рік, операційний цикл (цикл операційного грошового обігу/обороту), операційні (експлуатаційні) активи, операційні доходи, операційні затрати/видатки, оперувати.

Операція “аутрайт” (outright operation; операция “аутрайт”) — валютна (обмінна) операція, яку здійснюють через деякий проміжок часу за курсом, визначеним і погодженим заздалегідь.

Операція з негайною оплатою, операція “спот-рейт”, “спот-рейт” (spot rate; операция с немедленной оплатой, операция “спот-рейт”, “спот-рейт”) — операція, оплату якої здійснюють за курсом (біржовим або валютним) у момент укладання угоди; **подібний вид операції**: операція з оплатою після факту; **протилежні види операції**: 1) операція з оплатою у борг, 2) операція з оплатою у кредит, 3) операція з оплатою у розстрочку; див. також **касовий ринок, касові операції, операція “спот” (“спот”, операція з оплатою після факту), “поставка після оплати”, поставка “спот”, спотовий ринок**.

Операція з оплатою після факту, операція “спот”, “спот” (spot transaction; операция с оплатой по

факту, операція “спот”, “спот”) — операція, оплату якої здійснюють відразу після завершення угоди; **подібний вид операції**: операція з негайною оплатою; **протилежні види операції**: 1) операція з оплатою у борг; 2) операція з оплатою у кредит; 3) операція з оплатою у розстрочку; див. також **касовий ринок, касові операції, операція “спот-рейт” (“спот-рейт”, операція з негайною оплатою), “поставка після оплати”, поставка “спот”, спотовий ринок**.

Операція підвищеного ризику (heightened risk operation; операция повышенного риска) — операція, коли векселедержатель (кредитор) відмовляється від права позову за даним векселем стосовно продавця даного цінного паперу; див. також **безпеліційний дисконт**.

Операція “своп”, “своп” (swap; операция “своп”, “своп”) — 1) тимчасова купівля з гарантією наступного продажу; 2) обмінна операція; 3) купівля чи продаж валюти за поточним курсом (угода “спот”) з одночасним продажем чи купівлею тієї ж валюти за прогнозованим майбутнім курсом (угода “форвард”); 4) операція з обміну національної валюти на іноземну із зобов'язанням зворотного обміну через визначений строк/термін, яка здійснюється між Національними (Центральними) банками; використовують при страхуванні валютного ризику (ризик коливання курсів валют); див. також **операція хеджування (хеджування)**.

Операція “спот”, операція з оплатою після факту, “спот” (spot transaction; операция “спот”, операция с оплатой по факту, “спот”) — операція, оплату якої здійснюють відразу після завершення угоди; **подібний вид операції**: операція з негайною оплатою; **протилежні види операції**: 1) операція з оплатою у борг; 2) операція з оплатою у кредит; 3) операція з оплатою у розстрочку; див. також **касовий ринок, касові операції, операція “своп” (“своп”), операція “спот-рейт” (“спот-рейт”, операція з негайною оплатою), “поставка після оплати”, поставка “спот”, спотовий ринок**.

Операція “спот-рейт”, операція з негайною оплатою, “спот-рейт” (spot rate; операция “спот-рейт”, операция с немедленной оплатой, “спот-рейт”) — операція, оплату якої здійснюють за курсом (біржовим або валютним) у момент укладання угоди; **подібний вид операції**: операція з оплатою після факту; **протилежні види операції**: 1) операція з оплатою у борг, 2) операція з оплатою у кредит, 3) операція з оплатою у розстрочку; див. також **касовий ринок, касові операції, операція “спот” (“спот”, операція з оплатою після факту), “поставка після оплати”, поставка “спот”, спотовий ринок**.

Операція хеджування, хеджування (hedge, hedging; операция хеджирования, хеджирование) — 1) метод мінімізації фінансового ризику і страхування цінового ризику за угодами на біржі (товарній, фондовій) шляхом виконання протилежних операцій з поточними і ф'ючерсними контрактами; 2) обмінна валютна операція, що здійснюють на умовах кредиту; **основна схема**: поряд з основною угодою укладають додаткову угоду з третьою стороною, умови якої є такими, що при настанні обставин, що завдають збитки в основній угоді, учасник виграє у додатковій, повністю або частково відшкодувавши зазначені збитки; таким чином повністю або

частково усувають ризик зміни у майбутньому цін на фінансові інструменти та інші активи; *види*: хеджування покупкою (buying hedge/hedging) і хеджування продажем (selling hedge/hedging) ф'ючерсних контрактів; *інструменти*: опціони (options), ф'ючерси (futures), відсоткові/процентні свопи (interest rate swaps) тощо; див. також **гарантія паритету**; **хеджер**.

Оперувати (to operate (*with. on*), to act, to do/execute operations (*with*); оперировать) — 1) діяти; 2) виконувати певні операції; 3) користуватися *чим-небудь*; 4) виконувати які-небудь дії *над чим-небудь*.

Опікун (fiduciary, fid.; guardian; опекун, попечитель) — довірена особа за трастом (юридична особа), яка самостійно розпоряджається майном інших осіб у їхніх інтересах на засадах трасту (причому власність, що використовується для угод та управління, є зареєстрованою на ім'я опікуна); див. також **співопікун**; **опікунство**.

Опікунство (guardianship; опекунство) — опіка, заснована на користь особи, яка неспроможна самостійно розпоряджатися майном; див. також **опікун**.

Оплата готівкою, “гроші проти документів” (“Cash Against Documents”, CAD; наличный платёж, “деньги против документов”) — розрахунок за продукцію, цінні папери, інші придбані активи, що здійснюють одночасно з передаванням цих активів і документів, що підтверджують це передавання.

Оплатні акції (paid-in shares/stock; оплатные акции) — акції, які емітент (АТ) продає акціонерам (інвесторам), тобто передає в оплатній формі; див. також **преміальні акції**.

Оплачена частина капіталу, капітальний надлишок (additional paid-in/paid-up capital, capital surplus, paid-in/paid-up capital; оплаченная часть капитала, капитальный излишек) — сума перевищення продажної ціни акцій над їхнім номіналом, що вносять акціонери при купівлі акцій; збільшується при продажу акціонерним товариством (АТ) казначейських акцій і зменшується при купівлі ним своїх акцій як казначейських.

Оплачений курс (paid price; оплаченный курс) — курс, за яким на біржі новий власник купив пакет акцій (чи облігації); див. також **курс акції**.

Оптимальна структура капіталу (optimal capital structure; оптимальная структура капитала) — розрахункова структура джерел використовуваного капіталу, при якій досягається його найменша вартість при найбільшій доходності/прибутковості.

Оптимальний (optimum; оптимальный) — 1) найсприятливіший; 2) найкращий.

Оптимізація (optimization; оптимизация) — вибір найкращого (оптимального) варіанту з множини можливих; наприклад, оптимізація процесів управління, інвестування тощо.

Оптимізація інвестиційного портфеля (portfolio optimization; оптимизация инвестиционного портфеля) — формування портфеля реального і фінансового інвестування згідно з критерієм, обраним

інвестором, щодо доходності/прибутковості, ризику і ліквідності тощо на основі “портфельної теорії”.

Оптимізація складу операційних/експлуатаційних активів (operating assets structure optimization; оптимизация состава операционных/эксплуатационных активов) — процес визначення співвідношення окремих видів активів, що забезпечує найкращі умови операційної діяльності підприємства при необхідному рівні їхньої ліквідності.

Оптимізація структури інвестиційних ресурсів (investment sources optimization; оптимизация структуры инвестиционных ресурсов) — формування окремих внутрішніх і зовнішніх джерел інвестиційних ресурсів за критерієм мінімізації вартості залучених засобів при максимізації їхньої ефективності і фінансової стійкості інвестора.

Оптимізація структури капіталу (capital structure optimization; оптимизация структуры капитала) — процес визначення співвідношення власного і позикового капіталу, при якому забезпечуються найкращі пропорції між рівнем рентабельності власного капіталу і рівнем ризику втрати фінансової стійкості, тобто максимізується ринкова вартість підприємства; одним із механізмів такої оптимізації є фінансовий леверидж.

Опціон1, варант2 (warrant2, warranty2, wrnt2; опцион1, варрант2) — 1) посвідчення (свідоцтво), що дає його власнику право купівлі цінних паперів за встановленою ціною впродовж певного строку/терміну чи безстроково; варант відрізняється від опціону на продаж тривалішим строком/терміном (як правило, понад 1 рік) і характером застосування (наприклад, його випускають для того, щоб власники привілейованих акцій та інших цінних паперів мали змогу купувати і звичайні акції); 2) купон, який підтверджує намір покупця придбати певну кількість акцій; 3) документ, який випускає акціонерне товариство (АТ) та який дає право його власнику купити акції нової емісії за пільговою ціною (видають на певний строк/термін, зазначений в умовах випуску; є предметом купівлі-продажу); див. також **американський опціон, європейський опціон, опціон (варант), опціон акцій для посадових осіб, опціон на покупку (опціон покупця, кол-опціон), опціон на продаж (опціон продавця, пут-опціон); відповідь за опціон, опціонна біржа, опціонна позика (облігація), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), торгівля опціонами; держатель, “дохід на акцію”, “первинний/основний прибуток на акцію” (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію**.

Опціон2 (option, call амер.; опцион2) — 1) право вибору платежу чи відмови від нього, яке надається одній із сторін умовами контракту або зміною його початкових умов; 2) вид біржової угоди з премією, яка виплачується за право продати або купити впродовж передбаченого опціонним контрактом строку цінний папір, валюту чи реальний товар обумовленої кількості і за наперед домовленою ціною; 3) право купівлі акцій за твердою ціною, зокрема підприємство (компанія) надає його своїм високопосадовим службовцям (своєрідний вид заохочення); 4) можливість здійснення (проведення) певної операції на біржі; розрізняють *опціон на*

купівлю (опціон покупця), який надає право купівлі за домовленою ціною; *опціон на продаж (опціон продавця)*, який надає право продажу за домовленою ціною; *подвійний опціон* або *стелаж*, який надає право одночасно купити і продати за домовленою ціною; *власником опціону* є інвестор, який його купує; відповідно *автором опціону* є друга сторона за опціонним контрактом, причому власник може відмовитися від права купити-продати опціон, тоді як автор не має вибору і не може відмовитися від свого зобов'язання (див. також **ф'ючерс**); за ризиковість і відсутність вибору власник платить авторові опціону премію (як у випадку використання свого права за опціоном, так й у випадку відмови від нього; *види*: 1) американський (виконується у будь-який момент до настання дня погашення опціонного контракту); 2) європейський (виконується у день погашення опціонного контракту); див. також **американський опціон, європейський опціон, опціон (варант), опціон акцій для посадових осіб, опціон на покупку (опціон покупця, кол-опціон), опціон на продаж (опціон продавця, пут-опціон); відповідь за опціон, опціонна біржа, опціонна позика (облігація), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), торгівля опціонами; держатель, касова угода, операція хеджування (хеджування), продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття), строкова валютна угода, строковий курс, ф'ючерс**.

Опціон акцій для посадових осіб (executive stock option; опцион акций для должностных лиц) — опціон, що одержують посадові особи підприємства (компанії) як заохочення і право на купівлю акцій підприємства (компанії) через певний час за встановленою ціною; наприклад, якщо на момент виконання даного опціону курс акцій ставав вище встановленої ціни, то посадові особи одержують відповідний прибуток як винагороду за успішне керівництво; див. також **акція адміністратора**.

Опціон на купівлю, опціон покупця, кол-опціон (buyer's/call option, В. О., b. o.; опцион на покупку, опцион покупателя, колл-опцион) — опціон, який надає право купівлі за домовленою ціною.

Опціон на продаж, опціон продавця, пут-опціон (put option; опцион на продажу, опцион продавца, пут-опцион) — опціон, який надає право продажу за домовленою ціною.

Опціонна біржа (options exchange; опционная биржа) — організаційно оформлений, технічно забезпечений, регулярно діючий ринок, на якому відбувається котирування боргових фінансових зобов'язань і торгівля ними; див. також **біржа праці, валютна біржа, товарна біржа, фондова біржа**.

Опціонна позика/облігація (bond with warrant; опционный заём, опционная облигация) — 1) позика з опціоном, форма позики або боргового зобов'язання, коли кредитору в певних межах надається право вибору погашення позики, наприклад, вимагати від позичальника погашення позики або її частини у валюті, що відрізняється від тієї, у якій вона була надана, тощо; 2) зобов'язання з правом на опціон (вибір); наприклад, коли впродовж певного часу можна підписати чи не підписати облігацію із заздалегідь визначеною вартістю.

Опціонна/строкова/ф'ючерсна угода, строкове

фінансування, угода на строк (financial futures; опционное/срочное/фьючерсное соглашение, срочное финансирование, соглашение на срок) — 1) угода, у якій встановлено ціну на товар на певний строк/термін; 2) один із видів угод при біржовій торгівлі цінними паперами (ЦП); є угодою, за якою поставку ЦП та оплату їхньої вартості виконують за проміжок часу, який набагато перевищує той, впродовж якого виконують касову угоду; див. також **касова угода, опціон, продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття), строкова валютна угода, строковий курс, ф'ючерс; безумовне фінансування, корпоративне фінансування, фінансування, фінансування інвестицій; угода дарування, угода з консолідації боргу, угода з трансферу, угода застави (забезпечення), угода збереження (схову), угода комісії, угода купівлі-продажу, угода міни, угода про зворотний викуп, угода про розрахунки (клірингова угода)**.

Орган (agency, agcy, agcy., body, organ, publication, pub.; орган) — 1) організація (установа), що виконує певні завдання у тій чи іншій галузі суспільної діяльності (**agency, body**); 2) знаряддя (**organ**); 3) друковане періодичне видання (**organ, publication**).

Органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів (state and legal institutions/bodies for regulation of the securities market; органы государственного-правового регулирования рынка ценных бумаг) — органи законодавчої, виконавчої і судової влади, інші державні органи (Національний банк України, Фонд державного майна України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку тощо), які забезпечують виконання відповідних законодавчих актів, здійснюють регулювання ринкових відносин з цінними паперами (ЦП), контролюють поведінку індивідуальних та інституційних учасників ринку ЦП, здійснюють захист інтересів інвесторів і суспільства; *основні ознаки*: 1) організаційна оформленість; 2) публічна влада; 3) право видавати загальнообов'язкові акти; 4) засоби для втілення згаданих актів, включаючи адміністративний примус, фінансові санкції і кримінально-процесуальні можливості; більшість функцій таких органів виконує орган, який узагальнено називають *Комісія з цінних паперів (в Україні — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку)*; див. також **індивіди (індивідуальні учасники) та інституції (інституційні учасники) ринку цінних паперів; глобалізація**.

Організація (organization; организация) — 1) будова, влаштування *чого-небудь*; 2) сукупність людей, груп, об'єднаних для досягнення певної мети, розв'язання певного завдання на підставі принципів розподілу праці, розподілу обов'язків та ієрархічної структури; 3) громадське об'єднання; 4) державна установа.

Організаційно оформлений позабіржовий ринок цінних паперів в Україні (legalized/officially regulated out-the-counter securities market in Ukraine; организационно оформленный рынок ценных бумаг в Украине) — організація, що об'єднує торговців цінними паперами (ЦП) для надання послуг в укладанні угод щодо ЦП і при цьому не має на меті одержання прибутку; див. також **організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами, приватно-дилерська (приватно-пропріетарна) позабіржова торгівля цінними паперами, “ринок на узбіччі”; “через продавця”**

(“via vendor”), “дилер — інвестор — дилер”, “емітент — інвестор — емітент”, “інвестор — інвестор”; депозитарна діяльність.

Організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами (organized inter-dealer out-the-counter securities market; організована міждилерська внебіржовая торговля ценными бумагами) — вид позабіржової торгівлі цінними паперами (ЦП), коли створюють комп'ютерну систему, користувачами якої є дилери, а також інші професійні посередники та інвестори, проте тільки дилери мають виняткове право вводити до неї пропозиції купівлі-продажу; як правило, її створюють при саморегульованих організаціях, які працюють на ринку ЦП; наприклад, НАСДАК (NASDAQ) — електронна система торгівлі ЦП, яка об'єднує дилерів-членів НАСД (NASD — Північноамериканська асоціація дилерів); див. також **організаційно оформлений позабіржовий ринок цінних паперів в Україні, приватно-дилерська (приватно-пропріетарна) позабіржова торгівля цінними паперами, “ринок на узбіччі”; депозитарна діяльність, “дилер — інвестор — дилер”, “емітент — інвестор — емітент”, “інвестор — інвестор”, “через продавця” (“via vendor”)**.

Організовані (офіційно визнані) ринки (formal markets; організованые (официально признанные) рынки) — ринки, визнані і контрольовані державою та саморегульованими організаціями; їхніми учасниками є офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо; до них належать фондова біржа, товарна біржа, ринок міжбанківських кредитів, міжбанківська валютна біржа тощо; див. також **офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо, офіційно невизнані (неорганізовані) ринки.**

Організовані (офіційно визнані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо (formal financial institutions, intermediaries, lenders, etc.; організованые (официально признанные) финансовые институты, посредники, кредиторы (ссудодатели) и т. п.) — фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо, визнані і контрольовані державою та саморегульованими організаціями; діють на офіційно визнаних (організованих) ринках; до них належать банки, ощадні установи, пенсійні фонди, страхові компанії тощо; див. також **офіційно визнані (організовані) ринки, офіційно невизнані (неорганізовані) ринки.**

Ордер (order, ord.; ордер) — 1) сертифікат, що надає право купувати цінні папери за заздалегідь встановленою ціною у визначений період; 2) замовлення; 3) наказ; 4) розпорядження; 5) припис; 6) інструкція; 7) доручення.

Оренда (lease; rent, r; rental; аренда) — 1) вид угоди, за яким одна особа (орендодавець) надає другій особі (орендатору) майно у тимчасове користування за винагороду (орендну плату) і на певний строк/термін (lease); 2) засноване на договорі платне користування майном, необхідним орендареві для підприємницької та іншої діяльності (lease); 3) плата за оренду (rent, r; rental); розрізняють **оренду приміщень та оренду машин та обладнання**, остання поділяється на **довгострокову (лізинг), середньострокову (хайринг) і коротко-**

строкову (рентинг); в Україні об'єктами оренди є: 1) цілісні майнові комплекси підприємств, їхні структурні підрозділи (філії, цехи, дільниці); 2) грошові кошти та цінні папери з урахуванням дебіторської і кредиторської заборгованості (орендодавець надає орендареві на умовах кредиту за ставкою рефінансування Національного банку України (НБУ); інші оборотні матеріальні засоби викупує орендар, причому порядок викупу оборотних матеріальних засобів та використання грошових коштів, одержаних від їх викупу, а також грошових коштів, наданих орендареві на умовах кредиту відповідно до чинного законодавства, визначає Кабінет Міністрів України (КМУ); 3) нерухоме майно (будівлі, споруди, приміщення); 4) інше окреме індивідуально визначене майно підприємств; див. також **орендар, орендна плата, орендодавець, поворотний лізинг (поворотна оренда), право посесора/власника.**

Орендар (lease-holder, lessee, renter, tenant; арендатор) — особа (фізична, юридична), яка взяла майно в оренду; **в Україні** орендарями можуть бути: 1) господарські товариства, створені членами трудового колективу підприємства, його структурного підрозділу; 2) інші юридичні особи та громадяни України; 3) фізичні та юридичні особи іноземних держав; 4) міжнародні організації; 5) особи без громадянства; фізична особа, яка бажає укласти договір оренди державного майна, до його укладення зобов'язана зареєструватися як суб'єкт підприємницької діяльності.

Орендна плата (rent, r; rental; арендная плата) — винагорода, яку згідно з орендним договором отримує орендодавець від орендаря за тимчасове користування майном.

Орендодавець (lessor; арендодатель) — особа (фізична, юридична), яка надала майно в оренду; **в Україні** орендодавцями є: 1) Фонд державного майна України (ФДМУ), його регіональні відділення і представництва — щодо цілісних майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів і нерухомого майна, що є державною власністю; 2) органи, уповноважені Верховною Радою Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування управляти майном, — щодо цілісних майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів і нерухомого майна, що відповідно належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності; 3) підприємства — щодо окремого індивідуально визначеного майна, а з дозволу орендодавців — щодо цілісних майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів (філій, цехів, дільниць) і нерухомого майна.

Оригінальний (original, orig.; оригинальный) — 1) справжній; 2) непідробний; 3) цілком самостійний; 4) своєрідний; 5) дивний; 6) первісний; 7) початковий.

Основа (база) банківської справи (basis of banking; основание (базис) банковского дела) — основні (базові) складові банківської справи; у США це — безпечно розміщення вкладів (депозитів), забезпеченість грошовими коштами, організація і здійснення платежів.

Основа (база) оподаткування (basis of assessment; основа (базис) налогообложения) — основна

(базова) вартісна величина конкретного об'єкта оподаткування, за якою здійснюють нарахування конкретного податку.

Основна модель оцінки облігацій (basic bond valuation model; основная модель оценки облигаций) — розрахункова формула для визначення поточної ринкової вартості облігацій; за нею поточна ринкова вартість облігацій дорівнює сумі усіх процентних надходжень за облігаціями за час, що залишився до закінчення її обігу, і номіналу, що дисконтується за нормою поточної дохідності/прибутковості даного виду облігацій (у загальному випадку — цінних паперів).

Основний випуск акцій (basic/core/main/principal share/stock issuance/issue; основной выпуск акций) — вид випуску акцій, який здійснює емітент для створення Статутного фонду; див. також **додатковий випуск акцій; “розводити власність”**.

“Основний/первинний прибуток на акцію”, коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію (primary earnings per share, primary EPS; “основная/первичная прибыль на акцию”, коэффициент первичной/основной прибыли на акцию) — коефіцієнт фінансового менеджменту, що враховує можливу зміну кількості акцій у найближчому майбутньому; обчислюють як відношення чистого прибутку за вирахуванням відсотків/процентів за борговими зобов'язаннями, дивідендів за привілейованими акціями і податків до середньої кількості непогашених звичайних акцій (включаючи акції, що можуть виникнути у найближчому майбутньому при очікуваній конвертації у них варіантів і привілейованих облігацій); див. також **“дохід на акцію”, повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію.**

Основний (фіксований) капітал (fixed capital; основной (фиксированный) капитал) — 1) сукупність грошових засобів підприємства (компанії), вкладених в основні фонди (засоби виробництва), які багаторазово беруть участь у процесі виробничої і комерційної діяльності та поступово (частинами) переносять свою вартість на продукцію (товари, послуги); 2) частина капіталу, інвестована в основні (фіксовані) активи (основні фонди).

Основні (фіксовані) активи, основні фонди (fixed assets; основные фонды (фиксированные) активы, основные фонды) — основні засоби виробничої діяльності підприємства (компанії); див. також **коефіцієнт “вільного” капіталу.**

Основні депозити (core deposits; основные депозиты) — 1) усталений залишок депозитів банку з передбачуваними умовами залучення; 2) банківські депозити у межах мінімального обсягу для даного банку.

Основні/головні учасники ринку цінних паперів (basic/principal participants of the securities market; основные/главные участники рынка ценных бумаг) — учасники, які своєю діяльністю створюють власне ринок цінних паперів (ЦП), забезпечують неперервність і поступовість взаємодії на ньому; до них належать: 1) емітенти; 2) інвестори; 3) посередники; 4) інституції-регулятори; 5) органи державно-правового регулювання (державні органи

регулювання); див. також **допоміжні (інфраструктурні) учасники ринку цінних паперів.**

Основні фонди (fixed assets; основные фонды) — фонди тривалого користування (засоби виробництва), які використовуються у безпосередній виробничій діяльності підприємства; див. також **коефіцієнт “вільного” капіталу.**

Особа з вексельними повноваженнями, презентант (bill presenter; лицо с вексельными полномочиями, презентант) — 1) пред'явник векселя; 2) особа, яка одержала вексель за передоручним індосаментом та яка виступає як представник для здійснення дії з одержання платежу, при цьому власником документа залишається індосат.

Особиста позика, особистий кредит (personal loan; личная ссуда, личный кредит) — позика (кредит), що одержує фізична особа для власних цілей; див. також **споживча позика (споживчий кредит1), споживчий кредит2).**

Особистий (персональний, приватний) рахунок (private account, PA, P.A.; личный (персональный, частный) счёт) — рахунок у банку, відкритий фізичною особою; див. також **поточний рахунок.**

Особлива інформація (special information; особая информация) — відомості про: 1) зміни прав на акції; 2) зміни в особовому (персональному) складі посадових (службових) осіб; 3) арешт банківських рахунків емітента; 4) початок санації; 5) реорганізацію, зупинення чи призупинення діяльності емітента; 6) знищення майна (10 % і більше) внаслідок надзвичайних обставин (обставин непереборної сили); 7) пред'явлення до емітента позову у розмірі, який перевищує 10 % Статутного фонду або 10 % суми вартості основних та оборотних коштів емітента; 8) одержання кредиту, розмір якого перевищує 50 % Статутного фонду або 50 % суми вартості основних та оборотних коштів емітента; 9) випуск цінних паперів у розмірі, який перевищує 50 % Статутного фонду або 50 % суми вартості основних та оборотних коштів емітента; див. також **матеріально значуща інформація.**

Особливий платник (special payer; особый платательщик) — 1) особа, уповноважена у діях з виконання вексельних зобов'язань; 2) третя особа, яка стає платником за векселем; наприклад, за дорученням векселедавця чи трасату банк може здійснювати платежі за векселями у визначений строк/термін, тоді банк стає особливим платником; за оплату векселя як особливий платник банк стягує комісію, а одержані векселі відсилає клієнту; див. також **доміциляція.**

Особовий рахунок, банківська книжка (bank-book; лицевой счёт, банковская книжка) — рахунок, який відкрила у банку приватна (фізична) особа.

Останнє читання (final reading/call; последнее чтение) — повідомлення, яке виголошує секретар біржі після її закриття та в якому зачитує всі курси акцій, зареєстровані впродовж даного робочого дня; див. також **рекуперація.**

Останній векселедержатель, жират, індосат (endorsee/indorsee; последний векселедержатель, жират, индосат) — 1) особа, на користь якої

переведено цінний папір (вексель, чек тощо) за передавальним написом (індосаментом); 2) особа, яка одержує вексель за індосаментом та має усі права, що випливають з векселя; див. також **бланковий індосамент, обмежений індосамент, представницький індосамент, індосамент (жиро, передавальний напис), індосант (жирант, наступний векселедержатель), індосація.**

“Отруйна пігулка” (poison pill; “отравленная пилюля”) — один із способів запобігання “загарбанню” підприємства (компанії) особами, які його (її) придбанням бажають звільнити керівництво; полягає у тому, щоб зробити придбання підприємства (компанії) не вигідним, зокрема його (її) керівництво приймає рішення про негайну сплату усіх боргів, штучно підвищує ціну на акції тощо; див. також **“вороже загарбання”, “гринмейл”, “золоті парашути”, корпоративний рейдер, “недружнє загарбання”.**

Оферент (offerer; оферент) — 1) особа (фізична, юридична), яка виступає з офертою (пропозицією); 2) особа, яка робить пропозицію.

Оферта (offer; оферта) — офіційна чи формальна пропозиція певній особі (фізичній, юридичній) укласти угоду із зазначенням усіх умов, необхідних для її укладання; див. також **тендер.**

Офіційна облікова ставка (official discount rate; официальная учётная ставка) — облікова ставка цінних паперів Національного/Центрального банку; є своєрідним орієнтиром для комерційних банків; як правило, є нижчою від комерційної облікової ставки; див. також **базова ставка, дисконтна ставка, довгострокова облікова ставка, облікова ставка, комерційна облікова ставка, Лібор, ломбард-ставка.**

Офіційне котирування (official quotation; официальное котирование) — відділення K1 і K2 Української фондової біржі (УФБ), у які записано цінні папери, що складають офіційний ринок; УФБ забезпечує організацію, зміни і контроль за даними відділеннями відповідно до її статутних положень.

Офіційний (official, of.; официальный) — 1) урядовий; 2) посадовий; 3) з дотриманням усіх правил, формальностей; 4) діловий; 5) стриманий.

Офіційно визнані (організовані) ринки (formal markets; официально признанные (организованные) рынки) — ринки, визнані і контрольовані державою та саморегульованими організаціями; їхніми учасниками є офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо; до них належать фондова біржа, товарна біржа, ринок міжбанківських кредитів, міжбанківська валютна біржа тощо; див. також **офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо, офіційно невизнані (неорганізовані) ринки.**

Офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо (formal financial institutions, intermediaries, lenders, etc.; официально признанные (организованные) финансовые институты, посредники, кредиторы (ссудодатели) и т. п.) — фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо, визнані

і контрольовані державою та саморегульованими організаціями; діють на офіційно визнаних (організованих) ринках; до них належать банки, ощадні установи, пенсійні фонди, страхові компанії тощо; див. також **офіційно визнані (організовані) ринки, офіційно невизнані (неорганізовані) ринки.**

Офіційно невизнаний (неорганізований) фінансовий сектор (informal financial sector; официально непризнанный (неорганизованный) финансовый сектор) — сектор економіки чи фінансової діяльності, невизнаний і неконтрольований державою чи саморегульованими організаціями; **включає:** офіційно невизнані (неорганізовані) ринки, їхніх учасників (фізичні особи, дрібний бізнес, офіційно невизнані (неорганізовані) посередники тощо) та їхню підприємницьку діяльність на згаданих ринках; див. також **офіційно невизнані (неорганізовані) ринки, неофіційний ощадний фонд, “ринок на узбіччі”, офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо.**

Офіційно невизнані (неорганізовані) ринки (informal markets; официально непризнанные (неорганизованные) рынки) — ринки, невизнані і неконтрольовані державою чи саморегульованими організаціями; **характерним є:** 1) неформалізований вільний доступ підприємств і приватних осіб на ринок, що не має регулятивної інфраструктури і відповідно організованих ринкових місць; 2) стихійна поведінка учасників (продавців, покупців, посередників тощо); їхніми учасниками є фізичні особи, дрібний бізнес, офіційно невизнані (неорганізовані) посередники тощо; до них належать вуличний обмін валюти, ринок лихварських позичок, взаємне кредитування тощо; див. також **офіційно невизнаний (неорганізований) фінансовий сектор, неофіційний ощадний фонд, “ринок на узбіччі”, офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо.**

Офшорна зона (off-shore zone; офшорная зона) — зона (територія, держава) з дуже низьким рівнем оподаткування, іноді й неоподаткована; реєстрація підприємств у таких зонах дозволяє мінімізувати податкові платежі; див. також **офшорний центр (центр “офшор”).**

Офшорний центр, центр “офшор” (off-shore financial centre (center амер.); офшорный центр, центр “офшор”) — фінансовий центр у країні зі сприятливим фінансово-податковим кліматом; наприклад, Барбадос, Бермуди, Гонконг, Кіпр, Ліберія, Ліван тощо; див. також **офшорна зона.**

Оцінка ефективності реальних інвестицій (real investment effectiveness/efficiency estimate; оценка зфффективности реальных инвестиций) — система принципів і показників, що визначають ефективність вибору для реалізації окремих реальних інвестиційних проектів; **основні показники:** чистий зведений прибуток, індекс прибутковості, період окупності, внутрішня ставка дохідності.

Ощадна каса (savings bank; сберегательная касса) — банківська установа, яка в основному обслуговує громадян.

Ощадна книжка, сертифікат/свідоцтво про вклад

(deposit book; сертификат/свидетельство о вкладах, сберегательная книжка) — банківський сертифікат, що підтверджує факт внесення клієнтом грошового вкладу і визначає умови подальших надходжень, зняття коштів з даного рахунку і сплати відсотків/процентів; відмінність між нею (ним) та ощадним рахунком полягає у тому, що останній має вищу процентну ставку і гарантує повернення грошей у випадку банкрутства банку; див. також **кредитна картка, посвідчення клієнта банку.**

Ощадний/строковий рахунок (savings account/deposit, S. A.; сберегательный/срочный счёт) — 1) вид інвестування (зокрема з метою захисту капіталу від інфляції та одержання певного прибутку), при якому грошові засоби передають у банк на певний строк/термін з виплатою визначеного відсотка/процента (зазначимо, що такий вклад не передбачає видавання чекової книжки); 2) кошти (фонди), вкладені в ощадний рахунок; див. також **поточний рахунок.**

Ощадний сертифікат (certificate of deposit, C/D, CD, money market certificate, MMC; сберегательный сертификат) — вид цінних паперів, письмове свідоцтво банку про вкладення/депонування грошових коштів, яке засвідчує право вкладника/депонента на одержання після закінчення встановленого строку/терміну суми вкладу/депозиту і відсотків/процентів за ним; **реквізити,** що містяться на бланку ощадного сертифікату: 1) назва цінного паперу — “Ощадний сертифікат”; 2) назва і місцезнаходження банку, який випустив сертифікат; 3) порядковий номер; 4) дата випуску; 5) сума (номінальна вартість) вкладу/депозиту; 6) строк вилучення вкладу (**для строкового сертифіката**); 7) назва чи ім'я держателя (**для іменного ощадного сертифіката**); 8) підпис керівника банку або іншої уповноваженої особи; 9) печатка банку.

ощадні сертифікати поділяються на: 1) **строкові,** що дозволяють одержати вклад/депозит і відповідні відсотки/проценти в обумовлений строк/термін, і **до запитання (на вимогу),** що дозволяють одержати вклад/депозит і відповідні відсотки/проценти у будь-який час; 2) **іменні і на пред'явника;** в Україні **іменні ощадні сертифікати** не підлягають обігу; їх продаж (відчуження) іншим особам є недійсним; особа, яка купує ощадний сертифікат, вкладає свої кошти у цінні папери, стає інвестором, а не клієнтом банку, причому дана процедура не вимагає відкриття рахунку в даному банку; можна порівняти із **сертифікатом про ощадний (депозитний) банківський вклад.**

Ощадні облигації (savings bonds, SB; сберегательные облигации) — облигації (цінні папери на строк/термін від 3-х до 5-ти років), що є в обігу на ринку США і власниками яких можуть бути тільки громадяни США.

П

Пабліситі (publicity, pub.; паблिसити) — 1) реклама; 2) слава; 3) популярність.

Падаюча валюта (dropping/falling currency; падающая валюта) — валюта, яка знецінюється щодо власного номіналу та стійких (стабільних) валют інших країн.

Пай, акція (share, S., sh.; share of stock; амер. stock, S., stk; пай, акция) — цінний папір, який випускається акціонерним товариством (АТ), є свідоцтвом про участь його власника (акціонера) у створенні Статутного фонду АТ і надає право на одержання певної частини щорічного прибутку АТ у вигляді дивіденду, а також на інші майнові і немайнові права: нижче у тлумаченні використовуємо більш сучасний заміник слова **“пай”** — **акція (прим. авт.); в Україні** акції мають виключне право випускати АТ, а інші суб'єкти підприємницької діяльності — тільки при перетворенні останніх в АТ; **основні функції акцій:** 1) грошові документи, з якими пов'язано майнові і немайнові права (див. **акціонер**); 2) об'єкт права власності; 3) об'єкт цивільно-правових відносин (договорів, угод тощо); **основні види:** 1) паперова і непаперова (за формою випуску та обігу); 2) проста і привілейована (за майновими і немайновими правами); 3) іменна і на пред'явника (за умовами реєстрації); 4) номінальна і безномінальна (за наявністю номіналу); 5) вітчизняна та іноземна (за державною приналежністю емітента); 6) у національній валюті та в іноземній валюті (за валютою); 7) оплатна і преміальна (за формою передачі); 8) уповноважена до випуску і випущена (за станом щодо випуску); 9) відкритої, закритої і цільового випусків (за умовами розповсюдження); 10) пільгова і звичайна або безпільгова (за умовами продажу); **інші види:** акція адміністратора, акція-двійник, акція з кількома голосами, акція з курсом на підвищення (зростання), акція за внесок грошовими засобами, акція за внесок матеріальними цінностями, акція, привілейована щодо голосування; безплатна, диферована, засновницька, конвертована і кумулятивна (з нагромадженням гарантованим дивідендом) привілейована, нова, номінативна, номінативна закритого типу; **цивільно-правові угоди з акціями:** 1) купівля-продаж, 2) міна, 3) дарування, 4) комісія, 5) зберігання/схов, 6) застава/забезпечення; емітент має право викупити емітовані ним цінні папери (крім випадків, обумовлених у чинному законодавстві або умовами випуску; наприклад, акції є безстроковими цінними паперами, тому вони можуть бути анульовані тільки після їх випуску акціонерним товариством (АТ) чи у разі припинення існування АТ; викуплені акції слід продати чи анулювати у строк, не довший за 1 рік; **види продажу акцій:** 1) за договором про разову оплату, 2) відкрита передплата; 3) розподіл; див. також **акція адміністратора, акція без номінальної вартості (безномінальна акція), акція в іноземній валюті, акція відкритого випуску, акція з кількома голосами, акція за внесок грошовими засобами, акція за внесок матеріальними цінностями, акція закритого випуску, акція зростання (акція з курсом на підвищення), акція на пред'явника; акція, привілейована щодо голосування; акція у національній валюті; акція, уповноважена до випуску (емісії); акція цільового випуску, безпільгові акції, безплатні акції, відкладені (диферовані, другорядні) акції, гарантована акція, євроакція, захищені акції, іменна акція, корпоративні акції, нова акція, номінальна акція, номінативна акція, номінативна акція закритого типу, підтримувана акція, пільгові акції, плаваюча акція, привілейована акція, стара акція, циклічні акції, часткова акція; акціонер, акціонерне повноваження, акціонерний взаємний фонд, акціонерний капітал, акціонерні цінні папери, вартість акції, випуск (емісія) акцій, вторинний ринок акцій, дроблення акцій (“сплит”, фракція), консолідація акцій, кількісні показники оцінки акцій, номінальна вартість акції, номінальна вартість випуску (емісії) акцій, методи оцінки вартості акцій, обіг акцій, опціон **акцій** для посадових осіб, первинний ринок акцій, повністю приведений коефіцієнт прибутку**

на акцію, ринкова вартість акції, розподіл акцій, сертифікат акцій (сертифікат для одержання акцій), символ акції; біржова вартість (капіталізація), блоковані титули, блокування (заборона), блу чипс, варант (опціон), “високий літун” (“максимально змінний”), відповідь за опціон, гібридні капітальні інструменти, дивіденд, дизажіо, дилюція прибутку; “дилер займає довгу позицію”, “дилер займає коротку позицію”, “довга позиція”, “коротка позиція”; дилюція прибутку, дисконт, ділення, довіреність на адміністрацію, дозволений капітал; “дохід на акцію”, “первинний/основний прибуток на акцію” (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведені коефіцієнт прибутку на акцію; екс-дивіденд, ендосар, інвестиційні цінності, капітальний надлишок (оплачена частина капіталу), конвертована облигація (позиція), контанго, коротка позиція, корпоративні операції, круглий лот, номінал (номінальна вартість), останнє читання, перевищення ліміту, передплата, підтримання курсу, підтримувана акція, пільгова акція, платіжний агент, податкова вартість, подвійний опціон, позиція, портфель акцій, право конвертування, право передплати, прибуток на одну акцію, продаж на строк (строковий продаж), реверс, рекуперація, “розводити власність”, сальдо конвертованості, свитч, сертифікат на прибуток, слип, “спин-оф”, справжня вартість (вартість інтринсек), стейжинг, сто-кмайстер, стоп-наказ (стоп-ордер), тайминг, талон, тверда позиція, флет, фракційне право, ціна конверсії.

Пайовий/акціонерний капітал (share capital; shareholder/stockholder equity, SE; *амер.* capital stock, CS; joint stock, jnt stk, jnt. stk.; total equity; паевой/акционерный капитал) — 1) основний капітал акціонерного товариства (АТ), який створюють на основі пайових внесків акціонерів, а в подальшому складається зі статутного фонду (задекларованого капіталу) і нагромадженого нерозподіленого прибутку; 2) загальний капітал АТ, що дорівнює сумі капіталу держателів звичайних акцій та капіталу держателів привілейованих акцій; *види:* 1) статутний (розмір якого записано у Статуті АТ); 2) передплатний (одержаний шляхом передплати акцій); 3) оплачений (фактично внесений під час передплати і розміщення акцій); див. також коефіцієнт “борг до акціонерного капіталу”, коефіцієнти фінансового левериджу.

Пайовий/частковий сертифікат (fractional certificate; частичний сертифікат) — документ, що підтверджує права держателя акцій відповідно (наприклад, пропорційно) до їхньої номінальної вартості у випадку, коли вона є нижчою від курсу цих акцій на фондовій біржі; є проміжним документом, який передусе ревалоризації капіталу підприємства (АТ).

Палата (chamber; палата) — назва деяких адміністративних, судових, державних і громадських установ та організацій (наприклад, Аграрна палата, Торгово-промислова палата, Книжкова палата).

Паперові акції (paper shares/stock; бумажные акции) — акції, випуск та обіг яких здійснюється у паперовій (документарній, матеріалізованій або сертифікатній) формі — на бланках; як правило, паперова акція містить наступні реквізити: назву емітента-АТ та місце його знаходження, свою назву “акція” як найменування цінного паперу, порядковий номер, дату випуску, вид акції, її номінальну вартість, розмір статутного фонду АТ на день випуску акції, кількість випущених акцій,

строк виплати дивідендів, підпис уповноваженої особи АТ, печатку АТ (для іменної акції ще ім'я її власника); до акції може додаватися купонний лист на виплату дивідендів (дивідендний купон); див. також **непаперові акції; паперові облигації, паперові цінні папери.**

Паперові облигації (paper bonds; бумажные облигации) — облигації, випуск та обіг яких здійснюється у паперовій (матеріалізованій) формі — на бланках; як правило, на бланку вказуються реквізити емітента, номінальна вартість облигації, вид облигації (іменна чи на пред'явника), серія і номер облигації, підстава для випуску облигації, строк погашення тощо; див. також **непаперові облигації; паперові акції, паперові цінні папери.**

Паперові цінні папери (paper securities; бумажные ценные бумаги) — цінні папери, випущені у документарній (паперовій) формі; див. також **сертифікатні цінні папери, паперові акції, паперові облигації.**

Парафування (initiation; парафирование) — попереднє підписання міжнародного договору ініціалами уповноважених на це осіб.

Парафувати (to initial; парафировать) — підписати міжнародний договір ініціалами осіб, які брали участь в його розробці, на підтвердження попередньої домовленості, до офіційного підписання.

Паритет¹ (parity; паритет) — 1) рівність; 2) однакове становище; 3) рівноправність сторін; 4) співвідношення між грошовими одиницями різних країн або за кількістю золота, яке вони представляють (**валютний/монетний паритет**), або за їх купівельною спроможністю (**паритет купівельної сили/спроможності/здатності**); див. також **дисконт^{5, 6}.**

Паритет², валютний паритет (central rate, currency parity; паритет, валютный паритет) — 1) співвідношення (паритет) між валютами країн Європейського співтовариства (ЄС) і розрахунковою одиницею в ЄС (єкю); 2) встановлене законодавством співвідношення між двома валютами.

Паритетний (parity; паритетный) — який (що) ґрунтується на принципах рівності.

Партія (party; партия) — 1) група осіб, зібраних або відокремлених з певною метою; 2) відома кількість товарів, зібраних для відправлення чи одержання.

Партнер, компаньйон (partner; партнёр, компаньон) — 1) співвласник підприємства; 2) спільник у справах, діяльності; див. також **загальний партнер, партнер з обмеженою відповідальністю (товариш-вкладник).**

Партнер з обмеженою відповідальністю, товариш-вкладник (limited partner; партнёр с ограниченной ответственностью, товариш-вкладчик) — учасник товариства, який несе обмежену відповідальність за його боргами; див. також **загальний партнер.**

Парцель (parcel; парцель) — частина вантажу (*на судні*).

Пасив (passivity; пассив) — бездіяльна частина чого-небудь.

Пасив (liabilities; пассив) — 1) частина бухгалтерського балансу, що відображає джерела утворення коштів і засобів підприємства та їх призначення (власні резерви, позики тощо); 2) сукупність боргів підприємства (компанії); 3) перевищення закордонних видатків країни (наприклад, як наслідок ввозу товарів) над її надходженнями з-за кордону; 4) дефіцит платіжного балансу; 5) те, що складає негативний бік деякої справи, певного явища тощо (**passive**); див. також **актив; пасиви, пасивний платіжний баланс, пасивний торговий баланс, пасивні операції банків, пасивні рахунки, платіжний баланс; баланс, нарахування (“рахунки для нарахування”, “стійкі пасиви”), регулюючий рахунок, сальдо.**

Пасиви (liabilities; пассивы) — позикові грошові засоби, які використовує підприємство (компанія) для фінансування своєї діяльності; див. також **пасив, пасивний платіжний баланс, пасивний торговий баланс, пасивні операції банків, пасивні рахунки, платіжний баланс; активний, актив, баланс, нарахування (“рахунки для нарахування”, “стійкі пасиви”), регулюючий рахунок, сальдо, скарбник.**

Пасивний (passive; пассивный) — 1) бездіяльний; 2) байдужий.

Пасивний платіжний баланс (current deficit, deficit of current accounts, external/payments deficit, liabilities, passive/unfavourable (амер. unfavorable) balance of payments; пассивный платёжный баланс) — 1) перевищення видатків над прибутками підприємства, відображене у балансі; 2) платіжний баланс, що характерний перевищенням закордонних видатків і платежів країни над її надходженнями з-за кордону; див. також **активний платіжний баланс.**

Пасивний торговий баланс (passive/unfavourable (амер. unfavorable) trade balance; пассивный торговый баланс) — торговий баланс, в якому ввіз товарів переважає їх вивіз; див. також **активний торговий баланс.**

Пасивні операції банків (passive bank operations; пассивные операции банков) — операції, за допомогою яких банки залучають (привертають) у своє розпорядження грошові засоби (прийом вкладів, випуск банкнот тощо); див. також **активні операції банків.**

Пасивні рахунки (passive accounts; пассивные счета) — рахунки бухгалтерського обліку, на яких відображаються джерела формування (утворення) коштів підприємств та їхнє цільове використання.

Патент (patent, P., Pt, pt.; licence (амер. license), lic.; патент) — 1) свідоцтво, що видається винахіднику і підтверджує його авторство та виняткове право на винахід (**patent, P., Pt, pt.**); 2) документ, що надає право на певний вид діяльності (**licence (амер. license), lic.**).

Патримоніальне право (property rights; патримониальное право) — право, яким володіє кожний акціонер щодо результатів економічної діяльності акціонерного товариства (АТ) і щодо визначення його політики, беручи участь у голосуванні під час щорічних Загальних зборів акціонерів; див. також **право акціонера.**

Патрон (patron, boss; патрон) — 1) господар підприємства; 2) начальник; 3) покровитель.

Патронаж, патронат (patronage; патронаж, патронат) — 1) покровительство; 2) шефство.

Пенні, один пенс (penny, denarius, лат.; пенни, один пенс) — англійська мідна монета, що дорівнює 1/12 шилінга або 1/240 фунта стерлінгів; після 1971 року — 1 фунт = 100 пенсів; див. також **пенс, соверен, фартинг, фунт (фунт стерлінгів), шилінг.**

Пеннівейт (pennyweight, pwt; пеннивейт) — міра ваги, що дорівнює 1,555 г.

Пенсійний фонд (pension fund; пенсионный фонд) — спеціалізована фінансова установа, яка нагромаджує грошові кошти і виплачує за їх рахунок пенсії; частина його коштів може використовуватися для купівлі цінних паперів (ЦП), що дозволяє: 1) зберегти нагромаджені кошти від знецінення; 2) одержати дохід; 3) підвищити надійність і ліквідність власної діяльності; *види:* 1) державні; 2) недержавні; див. також **гарантований пенсійний дохід, інвестор, інвестор на ринку цінних паперів, контрактний/договірний вкладник, контрактні/договірні заощадження, контрактні/договірні ощадні інституції.**

Пеня (fine, penalty; пеня) — 1) санкція за несвоєчасне виконання зобов'язань (оплати платежів, внесків тощо); 2) вид неустойки, форма покарання у вигляді грошового стягнення, що застосовується до порушників фінансової і платіжної дисципліни, до сторони, яка прострочила (протермінувала) виконання зобов'язання, зазначеного в договорі (угоді); пеня нараховується за кожний день прострочення (протермінування) сплати встановленої суми або виконання іншого зобов'язання; 3) штраф.

Первинний документ (document of original entry; первичный документ) — документ, що є вихідним для здійснення бухгалтерської проводки за рахунками бухгалтерського обліку.

“Первинний/основний прибуток на акцію”, коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію (primary earnings per share, primary EPS; “первичная/основная прибыль на акцию”, коэффициент первичной/основной прибыли на акцию) — коефіцієнт фінансового менеджменту, що враховує можливу зміну кількості акцій у найближчому майбутньому; обчислюють як відношення чистого прибутку за вираховуванням відсотків/процентів за борговими зобов'язаннями, дивідендів за привілейованими акціями і податків до середньої кількості непогашених звичайних акцій (включаючи акції, що можуть виникнути у найближчому майбутньому при очікуваній конвертації у них варантів і привілейованих облигацій); див. також **“дохід на акцію”, повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію.**

Первинний ринок акцій (primary shares/stock market; первичный рынок акций) — ринок, створений у процесі випуску при здійсненні угод купівлі-продажу акцій; *взаємозв'язок первинного і вторинного ринків:* первинний ринок є необхідною передумовою існування вторинного ринку, оскільки без нього вторинний ринок є неможливим; призначення вторинного ринку полягає у забезпеченні інвесторів можливістю у довільний (зручний для них) момент купити певні акції, які перебувають в обігу, або продати акції, що їм належать; на первинному ринку інвестори більш активно діють тоді, коли у них є впевненість у тому, що при потребі вони будуть мати можливість

продати свої акції на вторинному ринку; див. також **вторинний ринок акцій**.

Первинний ринок цінних паперів (primary securities market; первичный рынок ценных бумаг) — ринок, на якому укладаються перші угоди купівлі-продажу нововипущених цінних паперів (ЦП); є тимчасовим ринком, що виникає кожного разу, коли емітент випускає нові ЦП, які бажає купити інвестор: на ньому інвестори (через посередників, брокерів чи дилерів) здійснюють первинну купівлю ЦП, випущених емітентами; за угодою на цьому ринку дохід від випуску належить емітенту; у більшості випадків він не є біржовим: наприклад, при відкритому випуску ЦП, зокрема під час створення відкритих акціонерних товариств (ВАТ), відносини на ньому здійснюються за допомогою передплати на ЦП; див. також **вторинний ринок цінних паперів**.

Перевага ризику (risk preference; предпочтение риска) — менталітет власників чи керівників (менеджерів) підприємства, пріоритетною метою якого є високий рівень прибутковості господарських операцій, не дивлячись на високий рівень ризику, який супроводжує ці операції; перевага ризику визначає здійснення агресивної інвестиційної політики (формування агресивного інвестиційного портфеля), агресивної політики фінансових активів, агресивної дивідендної політики.

Перевищення ліміту (oversubscribed; превышение лимита) — перевищення обсягів передплати на акції; у цьому випадку банк анулює без попередження передплату окремих клієнтів або відповідно її обмежує.

Передавальний напис, жиро, індосамент (endorsement/indorsement; передаточная надпись, жиро, индоссамент) — особливий (спеціальний) передавальний запис на звороті цінного паперу (векселя, чека тощо) або на додатковому аркуші (див. **алонж**), чим засвідчує перехід права за цим документом до іншої особи; див. також **бланковий індосамент, обмежений індосамент, представницький індосамент, індосант (жирант, наступний векселедержатель), індосат (жират, останній векселедержатель), індосація**.

Передплата (subscription, sub, sub., subs, subs.; подписка) — 1) зобов'язання купити цінні папери (акції, облігації) за ціною, визначеною при випуску (емісії); 2) вид розміщення акцій відкритого акціонерного товариства (ВАТ); див. також **перевищення ліміту, передплатний бон, передплатний лист, передплатник, право передплати, стейжинг**.

Передплатний бон (subscription cheque/token/voucher, амер. subscription check; подписной бон) — бон, який є частиною цінного паперу (акції, облігації) і дає його власнику право передплати на цінний папір (акцію, облігацію) за визначеною ціною і впродовж певного проміжку часу; котирується на біржі.

Передплатний лист (subscription form; подписной лист) — зобов'язання, в якому вказано певну кількість акцій чи облігацій, що повинен купити передплатник.

Передплатник, трасант (subscriber, drawer; подписчик, трассант) — особа, яка зобов'язалася купити певну кількість акцій чи облігацій у момент випуску (емісії).

Переказ (remittance, Rem. rem; transfer, T; перевод)

— 1) переведення грошових засобів з одного рахунку на інший; 2) грошовий переказ (**remittance, Rem. rem**); 3) переказ поштою (**money/postal order, MO/P. O.; mail transfer, M/T**); 4) переказ телеграфом (**telegraphic transfer, TT; telegraph money order, TMO**); див. також **автоматичний переказ, банківський кліринг/переказ/трансфер, грошовий трансфер, регламентований трансфер, ремітування, римеса, трансфер(т), трансфер-агент, трансферний ризик, формула “жиро”**.

Переказ валютних коштів за межі країни (foreign currency remittance/transfer abroad; перевод валютных средств за пределы страны) — переказ грошових (валютних) коштів на користь (на рахунок) іноземного суб'єкта господарської діяльності або у банківсько-кредитну установу, що не є суб'єктом господарської діяльності даної країни.

Переказний вексель¹, тратта, “бігунець” (bill of exchange). В. ВЕ. В. Е., б. е.; переводной вексель¹, тратта, “бегунок” — 1) письмовий наказ одній особі (кредитора, позикодавця, трасанта) іншій особі (платнику, позичальнику, трасату) сплатити у вказаний строк/термін визначену суму грошей третій особі (пред'явнику, ремітенту); 2) борговий цінний папір, який містить нічим не обумовлене письмове розпорядження кредитора (позикодавця, трасанта), адресоване боржнику (платнику, позичальнику, трасату) про те, щоб останній виплатив за пред'явленням (на вимогу) чи у день, вказаний у векселі, визначену суму грошей певній особі (ремітенту), або за її наказом, або пред'явнику векселя, його (її) випишує і підписує кредитор (позикодавець, трасант); **реквізити переказного векселя**: 1) назва “Вексель”; 2) звичайна і нічим не обумовлена пропозиція сплатити вказану суму; 3) строк/термін платежу; 4) місце здійснення платежу; 4) назва того або за наказом кого платіж повинен бути здійснений; 5) дата і місце складання векселя; 6) підпис того, хто видає документ (векселедержателя, кредитора, позикодавця); 7) назва того, хто повинен платити (векселедавця, боржника, позичальника, платника); документ, у якому відсутній принаймні один з реквізитів, не має сили переказного векселя, за винятком трьох випадків: 1) вексель, строк/термін платежу за яким не вказано, розглядається як такий, що підлягає оплаті після пред'явлення; 2) при відсутності окремої вказівки місце, вказане поряд з назвою платника (місце складання документа — для простого векселя), вважається місцем платежу та одночасно місцем проживання платника (векселедавця для простого векселя); 3) вексель, в якому не вказано місце його складання, визначається підписанням у місці, позначеному поряд з назвою векселедавця; див. також **банківська тратта, іноземна тратта (іноземний переказний вексель), тратта, строкова після пред'явлення, ремітент**.

Переказний вексель² (fixed-date bill; переводной вексель²) — вексель або договірне зобов'язання, яке відповідає регламенту, що може бути переданим іншій особі шляхом індосаменту (наявність підпису попереднього власника означає передавання всіх прав за даним зобов'язанням третій особі).

Переказний вексель³ (documentary draft; переводной вексель³) — переказний вексель (тратта), що видає експортер і представляє для оплати імпортеру, який може оплатити цей вексель у рахунок оплати за одержаний товар.

Перехресна гарантія (cross-guarantee; перекрёстная гарантия) — гарантія, що дають особи (фізичні, юридичні) одна одній на взаємних умовах.

Перехресне субсидування (cross-subsidization; перекрёстное субсидирование) — субсидування одних позичальників (завдяки штучно заниженому рівню позикового відсотку/проценту) за рахунок інших — позичальників (завдяки вищому позиковому відсотку/проценту), вкладників (завдяки заниженому відсотку/проценту за вкладами/депозитами) і фінансових інституцій (завдяки заниженому прибутку банків тощо); див. також **кредитна субсидія**.

Перехресний продаж банківських послуг (cross-selling banking services; перекрёстная продажа банковских услуг) — одночасна пропозиція клієнту різних банківських послуг і продуктів.

Період (period, per.; период) — 1) проміжок часу, впродовж якого відбувається *що-небудь*; 2) етап суспільного розвитку; 3) стадія; 4) фаза.

Період інкасації, інкасаційний період (collection period; период инкасации, инкасационный период) — проміжок часу, впродовж якого стягують борги; див. також **індосамент “для інкасації”, інкасатор, інкасаційний вексель, інкасація боргових вимог, інкасо, інкасувати, попереднє інкасування**.

Період окупності (payback period, PP; период окупаемости) — показник ефективності інвестицій, який характеризує проміжок часу, впродовж якого вони цілком окупуються; обчислюють як частку від ділення загальної суми інвестицій і середньорічного грошового потоку, приведеного до теперішньої вартості.

Перманентний (permanent, perm.; перманентный) — 1) постійний; 2) незмінний; 3) неперервний.

Перманентний капітал (permanent capital; перманентный капитал) — сукупність власних і довгострокових позикових засобів, які використовуються підприємством і забезпечують його фінансову незалежність у довгостроковій перспективі.

Персональний (особистий, приватний) рахунок (private account, PA, P. A., P/A; персональный личный, частный счёт) — рахунок у банку, відкритий фізичною особою; див. також **поточний рахунок**.

Перспектива (perspective¹, prospect(s); перспектива) — 1) майбутнє (**perspective¹**); 2) види на майбутнє (**prospect(s)**).

Перспективний (perspective², prospective; перспективный) — 1) який (що) стосується перспективи (**perspective²**); 2) який (що) стосується майбутнього (**perspective²**); 3) який (що) передбачає майбутній розвиток (**prospective**); 4) який (що) може розвизатися у майбутньому (має хороші перспективи) (**prospective**).

Перший банк (lead manager; первый банк) — банк, який очолює консорціум банків, що одному клієнту надає великий кредит у спільній формі.

Перший векселедержатель, ремітент (remitee, payee; первый векселедержатель, ремитент) — 1) особа, на ім'я якої виписано переказний вексель (тратту,

“бігунець”) і за наказом якої слід сплатити певну суму грошей за цим векселем (перший набувач переказного векселя); 2) особа, яка одержує від трасата платіж (гроші) за переказним векселем (траттою, “бігунцем”; грошовим переказом).

Під егідою (under the aegis of; под эгидой) — 1) під заступництвом, під захистом; 2) за сприянням.

Підвести рахунок (to settle an account; подвести счёт) — підведення підсумків банківського рахунку на певний момент з обчисленням належних відсотків (процентів).

Підконтрольність застави (controllability of collateral; подконтрольность обеспечения) — можливість швидко локалізувати заставу (забезпечення застави), щоб почати володіти нею.

Підприємець, бізнесмен (businessman; предприниматель, бизнесмен) — особа, яка має вигідну справу (підприємство).

Підприємництво, підприємницька діяльність, бізнес (business, bus.; предпринимательство, предпринимательская деятельность, бизнес) — 1) діяльність, яка дає прибуток або інші особисті вигоди; 2) економічна діяльність, що приносить дохід; 3) діяльність, яка за походженням є підприємницькою і характерна такими ознаками, як власна ризиковість, ініціативність, прибутковість, самостійність, систематичність тощо; залежно від способу використання прибутку поділяють на: 1) прибуткову (комерційну); 2) неприбуткову (некомерційну); див. також **бізнес-план, господарська діяльність, підприємець (бізнесмен), підприємницький ризик (ризик підприємництва), підприємство, підприємство колективного інвестування у цінні папери, гудвил, комерційна фінансова компанія**.

Підприємницький ризик, ризик підприємництва (business risk; предпринимательский риск, риск предпринимательства) — ризик підприємницької діяльності, який складається з окремих ризиків, що виникають на кожному етапі кругообігу коштів підприємства; наприклад, ризик підвищення цін на сировину, ризик втрат від псування матеріалів, ризик впровадження нових технологій у виробництво та управління, ризик конкуренції у системі розподілу і торгівлі тощо.

Підприємство (enterprise, entity; предприятие) — 1) юридична особа, яка займається підприємницькою діяльністю; 2) юридична особа, яка є суб'єктом прибуткової (комерційної) підприємницької діяльності; **спільні риси підприємства та АТ**: 1) статус юридичної особи; 2) суб'єкт прибуткової (комерційної) підприємницької діяльності; **відмінні риси підприємства та АТ** (щодо утворення, форми власності і порядку управління): 1) підприємство може бути засноване однією особою (фізичною, юридичною) [в Україні засновником АТ не може бути одна особа]; 2) підприємство — шляхом укладання угоди між засновниками, або на підставі наказу, або якщо засновник є одноосібним, то на підставі його розпорядження [АТ створюється шляхом укладання установчої угоди між засновниками (крім АТ, які виникають внаслідок приватизації)]; 3) підприємство може бути у державній, колективній або приватній власності [АТ є інституцією, яка належать власникам на правах колективної власності]; 4) при створенні

підприємства акції не випускають, оскільки у протилежному випадку воно фактично перетворюється в АТ [умовою створення АТ є випуск акцій]; 5) керівництво підприємства у більшості випадків здійснюється одноособово (директор, президент, власник), крім випадків, коли власників є кілька і може з'явитися правління власників [керівні органи АТ є колегіальними]; 6) підприємства підлягають розподілу на категорії за такими критеріями як обсяг випуску продукції, товарооборот, чисельність працівників, наприклад, є малі підприємства тощо [АТ не підлягають такому розподілу]; 7) щодо розміру статутного фонду підприємства не існує жодних застережень [мінімальний розмір статутного фонду АТ визначається чинним законодавством]; 8) згідно з чинним законодавством власник підприємства не має права втручатися у поточну діяльність керівника (директора) підприємства [власники АТ (акціонери) можуть впливати на поточну діяльність Правління шляхом скликання позачергових зборів акціонерів або через Спостережну раду]; див. також **акціонерне товариство (АТ), банківський портфель.**

Підприємство колективного інвестування у цінні папери (enterprise/entity of collective/joint investment into securities; підприємство колективного інвестування в цінні папери) — учасники ринку цінних паперів (ЦП), які випускають інвестиційні сертифікати для нагромадження коштів і подальшого їх вкладення в інші ЦП; **види:** 1) інвестиційна компанія; 2) інвестиційний фонд (відкритий, закритий); 3) інвестиційний траст; **умови діяльності:** 1) одержання ліцензії у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку; 2) інвестиційний управляючий і депозитарій не повинні бути однією юридичною особою; 3) інвестиційний вид діяльності є винятковим видом підприємницької діяльності; 4) чітко окреслено перелік ЦП, в які можна вкладати залучені кошти; 5) визначено випадки, в яких допускається інвестування не у ЦП; 6) визначено випадки, в яких заборонено використовувати залучені кошти як кредитні ресурси; 7) двічі на місяць повинні публікуватися ціни на інвестиційні сертифікати; 8) двічі на рік повинні публікуватися дані про результати фінансової діяльності; 9) двічі на місяць незалежні аудиторі повинні перевіряти відповідність інвестування у ЦП до умов, зазначених у засновних документах (Правилах) і правильність підрахунку вартості коштів п.к.і.; 10) доступність відповідних депозитаріїв для громадського контролю; **заборони, встановлені в Україні нормативними актами:** 1) випускати векселі та облігації; 2) мати у власних активах понад 10 % ЦП іншого емітента (крім окремо дозволених випадків); 3) інвестувати понад 5 % власних активів у ЦП одного емітента (крім інвестування в облігації внутрішньої державної позики (ОВДП), казначейські зобов'язання та інші державні ЦП, одержання доходів за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України); 4) активи у ЦП не можуть бути меншими від 70 % активів п.к.і.; 5) купувати інвестиційні сертифікати іншого п.к.і.; 6) займатися представницькою діяльністю з приватизаційними паперами; 7) брати банківський кредит (крім випадку, коли він використовується для викупу відкритим інвестиційним фондом власних інвестиційних сертифікатів); 8) інвестувати у ЦП, емітентом яких є афілійована особа інвестиційного фонду; 9) видавати майнові гарантії, забезпечені майном п.к.і. для третіх осіб; 10) укладати договори застави; 11) купувати ЦП повних і командитних товариств.

Підтверджена/повідомна кредитна лінія (confirmed/advised line of credit; підтверджена/уведомительная кредитная линия) — кредитна лінія, при встановленні якої банк виражає готовність до кредитування клієнта; не є правовим зобов'язанням банку надати позику; див. також **зобов'язальна кредитна лінія.**

Підтвердження про одержання (reconciliation statement; подтверждение в получении) — письмове повідомлення про проведення (здійснення) певної банківської операції, яке направляється банком своєму клієнтові та яке останній зобов'язаний повернути до банку у підписаному вигляді, тим самим підтверджуючи свою згоду з виконаною операцією; якщо клієнт не повертає цей документ у визначений строк/термін, то дана операція вважається фактично (de facto) визнаною ним.

Підтримання курсу (price nursing, support purchase; поддержание курса) — купівля-продаж валюти, цінних паперів (акцій тощо) з метою уникнення падіння їхнього курсу на відповідній біржі; як правило, такі заходи здійснює Національний (Центральний) банк з метою зменшення спекулятивних коливань на біржах.

Підтримувана акція (stable unchanged; поддерживаемая акция) — акція, курс якої не зазнає великих коливань, не дивлячись на спекулятивний тиск на неї.

Пільгові акції (cost benefit/grace shares/stock; льготные акции) — акції, продані акціонерним товариством (АТ) покупцям (акціонерам, інвесторам тощо) за пільговими цінами; див. також **безпільгові акції.**

Пінта (pint, pt; пинта) — неметрична міра об'єму: у Великій Британії — 0,568 л; у США — 0,473 л.

“Після випуску” (when issued, as if and when; “после выпуска”) — означає, що біржова операція здійснюється, а цінні папери (акції тощо) щодо неї буде вручено пізніше; див. також **акції в умовній консигнації.**

Плаваюча акція (floating/variable share/stock; плавающая акция) — акція, куплена з метою перепродажу у зручний момент під час спекулятивних операцій.

Плаваюча відсоткова/процентна ставка, плаваючий відсоток/процент (floating/variable interest rate; плавающая процентная ставка, плавающий процент) — 1) відсоткова/процентна ставка за середньо- і довгостроковими кредитами, розмір якої не фіксують на весь строк/термін надання кредиту; 2) облікова (процентна) ставка, яку стягують за кредит та яка змінюється впродовж погашення останнього згідно з Лібор; 3) відсоткова/процентна ставка (відсоток/процент), що прив'язано до індексу інфляції, змін валютного курсу, облікової ставки тощо; див. також **фіксована номінальна ставка відсотку/проценту.**

Плаваючий борг (floating debt; плавающий долг) — короткостроковий державний або суспільний борг на основі банківського кредиту або короткострокової державної позики.

Плаваючий відсоток/процент, плаваюча відсоткова/процентна ставка (floating/variable interest rate; плавающий процент, плавающая процентная ставка) — 1) відсоткова/процентна ставка за середньо- і довгостроковими кредитами, розмір якої не фіксу-

ють на весь строк/термін надання кредиту; 2) облікова (процентна) ставка, яку стягують за кредит та яка змінюється впродовж погашення останнього згідно з Лібор; 3) відсоток/процент (відсоткова/процентна ставка), що прив'язано до індексу інфляції, змін валютного курсу, облікової ставки тощо; див. також **фіксована номінальна ставка відсотка/процента.**

“Плаваючі капітали”, “гарячі гроші” (hot money; “плавающие капиталы”, “горячие деньги”) — 1) гроші і грошові фонди, що швидко переходять з рук у руки з метою ефективного використання грошових ресурсів; 2) кошти, які переказують з одного фінансового ринку на інший, щоб найвигідніше розмістити їх у цінні папери (акції, облігації тощо), які мають високе котирування; як правило, є короткостроковими, і спрямовані на одержання “швидкого” прибутку; **до них належать:** короткострокові вклади/депозити, чутливі до змін відсоткових/процентних ставок; надлишки грошових ресурсів, якими банки торгують між собою, тощо.

Плаваючі цінні папери (floating/variable securities; плавающие ценные бумаги) — цінні папери, що представляють ту частину статутного фонду підприємства, яка не затримується на тривалий строк/термін в інвесторів, а навпаки, за підсумками укладених угод доволі часто переходить від одних власників до інших.

План (plan, project, schedule, scheme; план) — 1) визначений порядок, послідовність у викладі *чого-небудь* (**plan, schedule, scheme**); 2) робота, накреслена (намічена) на певний період, з переліком її цілей, змісту, обсягу, методів, послідовності, строків/термінів виконання, виконавців і засобів діяльності (**plan, schedule, scheme**); 3) задум, що передбачає розвиток *чого-небудь* (**plan, project, scheme**); 4) проєкт (**plan, project, scheme**); 5) схема (**plan, project, scheme**); див. також **план доходності для працівників підприємства, план збереження доларової вартості інвестиції, план надходження і витрачання грошових коштів підприємства.**

План доходності для працівників підприємства (employee benefit plan; план доходности для работников предприятия) — план, що передбачає спеціальні відрахування підприємця у цільові фонди, призначені для покриття відповідних потреб працівників його підприємства.

План доходів і видатків підприємства (operating income-expenses plan; план доходов и расходов предприятия) — один із основних видів поточного фінансового плану формування операційного прибутку підприємства, що складають, як правило, на один рік з поділом на квартали; його розрахунки ґрунтуються на майбутньому надходженні операційних доходів, очікуваних операційних затратах і планованих податкових платежах.

План збереження доларової вартості інвестиції (constant dollar plan; план сохранения долларовой стоимости инвестиции) — техніка інвестування, що передбачає збереження і підтримку постійної величини інвестованої доларової суми на основі купівлі-продажу цінних паперів (ЦП) при зміні їхнього курсу; див. також **усереднення доларової вартості інвестиції.**

План надходження і витрачання грошових коштів підприємства (cash income-expenses plan; план

поступления и расходования денежных средств предприятия) — один із основних видів поточного фінансового плану підприємства, який відображає майбутні грошові потоки за його операційною, інвестиційною і фінансовою діяльністю.

Плата за зберігання (savings charge/fee; плата за хранение) — плата, яку власники рахунків (установи) беруть за послуги, що надають своїм клієнтам.

Платіж за векселем (payment; платёж по векселю) — дія, при якій оплата векселя здійснюється не платником, а іншою уповноваженою особою чи у порядку регресу, чи у порядку посередництва, чи у порядку поручництва; див. також **бенефіціар, “за винятком інкасових операцій ...”.**

Платіжне доручення (вид) (compulsory stockpile bill; платёжное поручение (вид)) — платіжне доручення, що оплачується Національним (Центральним) банком за товари, передані державі як стратегічні резерви; див. також **бенефіціар, “за винятком інкасових операцій ...”, кредит на державні резерви.**

Платіжний агент, агент із платежів (paying agent/office; платёжный агент, агент по платежам) — 1) агент, що виплачує дивіденди за акціями, відсотки/проценти, купони та основну суму боргу за облігаціями тощо; 2) юридична особа (банк, фінансова компанія тощо), яка за дорученням керівництва акціонерного товариства (АТ) здійснює виплату дивідендів, відсотків/процентів за акціями даного АТ.

Платіжний баланс (balance of payments. ВОР; платёжный баланс) — співвідношення між сумою платежів, здійснених на даний момент або за певний проміжок часу (період) і сумою грошових надходжень, одержаних підприємством (країною); перевищення надходжень над платежами визначає активний платіжний баланс, а перевищення видатків над надходженнями — пасивний платіжний баланс.

Платіжний календар (schedule of payments; платёжный календарь) — один із видів оперативних фінансових планів підприємства, складених у вигляді календарного графіка платежів і надходжень грошових коштів у майбутньому періоді; його розробляють за окремими видами руху грошових коштів (податковий платіжний календар, платіжний календар розрахунків з постачальниками, платіжний календар обслуговування фінансового кредиту тощо).

Платник, трасат (drawee; плательщик, трасат) — 1) особа (боржник, платник), зобов'язана (-ий) сплатити за переказним векселем (траттою, “бігунком”); 2) особа (платник), якій (-ому) векселедавець адресує пропозицію сплатити за переказним векселем (траттою, “бігунком”) векселедержателеві; 3) особа (фізична, юридична), на яку виставлено тратту (виписано чек); див. також **трасант (передплатник), трасант.**

Платник податку (tax payer, tax-payer, taxpayer; налогоплательщик) — особа (фізична, юридична), яка згідно з чинним законодавством зобов'язана здійснювати утримання та внесення до бюджету відповідного податку, або особа (фізична, юридична), яка ввозить (пересилає) товари на митну територію даної країни.

Платоспроможність (solvency; платёжеспособность)

— один із основних кількісних показників діяльності підприємства (АТ); представляє здатність останнього своєчасно та у повному обсязі розрахуватися за своїми фінансовими зобов'язаннями за рахунок наявності достатньої суми грошових коштів і ліквідних активів; наприклад, для акціонерного товариства (АТ) її обчислюють як: 1) показник платоспроможності — різниця суми активів і суми зовнішніх грошових зобов'язань емітента: $PP = CA - ZGZ$, де PP — показник платоспроможності, CA — сума активів, ZGZ — зовнішні грошові зобов'язання; 2) коефіцієнт платоспроможності — виражене у процентах відношення акціонерного капіталу і фінансових коштів емітента: $KP = [AK / (AK + ZGZ)] - 100\%$, де KP — коефіцієнт платоспроможності, AK — акціонерний капітал, ZGZ — зовнішні грошові зобов'язання, $(AK + ZGZ)$ — загальна сума фінансових коштів емітента; коефіцієнт платоспроможності визначає рівень забезпеченості зовнішніх зобов'язань емітента — чим більшим є KP , тим краще вони забезпечені; див. також **ліквідність**, **рентабельність**.

Повідомлення (debit advice; извещение) — документ, який підтверджує проведення дебетної операції (вилучення грошей з банківського рахунку).

Повідомлення про відкриття кредиту (credit advice; извещение об открытии кредита) — письмове повідомлення (документ), що підтверджує відкриття кредиту (надходження грошей на банківський рахунок).

Повідомна/підтверджена кредитна лінія (advised/confirmed line of credit; уведомительная/подтвержденная кредитная линия) — кредитна лінія, при встановленні якої банк виражає готовність до кредитування клієнта; не є правовим зобов'язанням банку надати позику; див. також **зобов'язальна кредитна лінія**.

Повне повноваження щодо голосування (full voting authority; полное полномочие по голосованию) — повноваження щодо голосування у повному обсязі, не зумовлене жодними умовами та яке передає розпоряднику трасту власник цінних паперів (ЦП); розпорядник трасту має право самостійно приймати рішення щодо голосування на щорічних зборах акціонерів тощо.

Повне розкриття фінансової інформації, вимога повного розкриття інформації (full disclosure of financial information, full disclosure requirement; полное раскрытие финансовой информации, требование полного раскрытия информации) — вимога про повне розкриття фінансової інформації, що є обов'язковою під час публічної пропозиції цінних паперів; див. також **часткове розкриття інформації**.

Повний платіж (full payment; полный платёж) — сума платежу, що чисельно дорівнює залишку коштів на рахунку; наприклад, при повному знятті коштів повинен бути нульовий залишок.

Повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію (full diluted earnings per share, full diluted EPS; полностью приведённый коэффициент прибыли на акцию) — коефіцієнт фінансового менеджменту, що враховує усі можливі зміни кількості акцій у майбутньому; обчислюють як відношення чистого прибутку за вирахуванням відсотків/процентів за борговими зобов'язаннями, дивідендів за привілейованими акціями і податків до середньої кількості непогаше-

них звичайних акцій (включаючи варанти і конвертовані облигації, що можуть бути перетворені (обернені) у звичайні акції); див. також **“дохід на акцію”**, **“первинний/основний прибуток на акцію”** (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію).

Повноцінна монета (full-bodied coin; полноценная монета) — монета з вмістом благородного металу, що дорівнює її номінальній вартості; див. також **монета-символ (знак вартості); повноцінні гроші**.

Повноцінні гроші (full-bodied money; полноценные деньги) — гроші, що як товар мають свою власну вартість; див. також **гроші-представники; повноцінна монета**.

Поворотний лізинг, поворотна оренда (lease-back; возвратный лизинг, возвратная аренда) — господарча операція підприємства, яка передбачає продаж основних фондів фінансовій установі (банку, страховій компанії тощо) з одночасним зворотним одержанням підприємством цих основних фондів в оперативний або фінансовий лізинг; унаслідок цієї операції підприємство отримує фінансові засоби, які може використати на інші цілі; див. також **лізинг, оренда, орендатор, орендна плата, орендодавець, право посесора/власника**.

Погашення¹ (discharge, redemption, repayment; погашение¹) — повернення засобів за вкладками в цінні папери тощо; здійснюють у грошовій та інших формах; див. також **викупна вартість, грошовий трансфер, “комфорт-лист”, співвиконавець погашення позики, боргу, тираж, фіксована рента**.

Погашення², річна частка, анuitет (constant annual principal and interest repayment; погашение², годовая доля, анuitет) — постійна сума, яку щорічно виплачують у рахунок погашення боргу у вигляді відсотків/процентів (інтересів) та амортизації; див. також **анuitет, викупна вартість, грошовий трансфер, тираж, фіксована рента**.

Погашення векселя (discharge/redemption/repayment of bill; погашение векселя) — здійснення платежу за векселем векселедавцем (платником).

Податкова вартість (tax value; налоговая стоимость) — вартість акцій, що котируються на біржі, на підставі якої нараховують і сплачують податки; див. також **вартість акції**.

Податкова декларація (tax declaration; налоговая декларация) — офіційна заява платника податку про доходи, одержані ним за звітний період, про податкові знижки та пільги, що стосуються зазначених доходів.

Податкова квота (tax quota; налоговая квота) — величина податку, яку стягують із визначеної одиниці оподатковування.

Податкова політика підприємства (tax policy of company; налоговая политика предприятия) — складова частина загальної політики управління прибутком підприємства, яка полягає у виборі найефективніших варіантів здійснення податкових платежів при різних варіантах його господарської діяльності.

Податкова система України (tax system of Ukraine; налоговая система Украины) — її складають: **1) загальнодержавні податки і збори**: 1.1) непрямі

податки (акцизний збір, мито, податок на додану вартість (ПДВ, VAT); 1.2) прямі податки (податок на прибуток підприємств, податок на прибуток фізичних осіб, податок на майно, плата за землю, податок з власників транспортних засобів, 10 % суми амортизаційних відрахувань); 1.3) збори (збори за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету; збори за спеціальне використання природних ресурсів, збори за забруднення навколишнього середовища; внески у фонд ліквідації наслідків Чорнобильської аварії і соціального захисту населення, збори на обов'язкове соціальне страхування, внески у Державний інноваційний фонд, рентні збори, плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності, збори на фінансування автомобільних доріг, державне мито, гербовий збір); **2) місцеві податки і збори**: 2.1) місцеві податки (податок з реклами, комунальний податок); 2.2) місцеві збори (готельний збір, збір за паркування автомобіля, ринковий збір, збір за видачу ордеру на квартиру, курортний збір, збір за участь у бігах (перегонах) на іподромі, збір за виграш на бігах (перегонах); збір з осіб, які беруть участь у грі на тоталізаторі; збір за право використання місцевої символіки, збір за право проведення кіно- та телевізійних; збір за проведення аукціонів, лотерей; збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі і сфери послуг, збір з власників собак; збір за проїзд по території прикордонних областей автотранспорту, який виїжджає за кордон).

Податкове зобов'язання (tax obligation/commitment; налоговое обязательство) — загальна сума податку, одержана (нарахована) платником податку у звітному (податковому) періоді, що визначена згідно з чинним законодавством.

Податкове планування (tax planning; налоговое планирование) — важливий етап здійснення політики управління прибутком підприємства, спрямований на визначення планових сум його податкових платежів у прийдешньому періоді і розробку графіка їхньої сплати (“податкового платіжного календаря”).

“Податковий коректор” (“tax corrector”; “налоговый корректор”) — показник, який є засобом виправлення (коригування) вартості залучених позикових фінансових засобів, якщо видатки на їх обслуговування відносять на собівартість продукції, а не здійснюють за рахунок чистого прибутку підприємства (компанії).

Податковий кредит (tax credit; налоговый кредит) — сума, на яку платник податку має право зменшити податкове зобов'язання звітного періоду, що визначена згідно з чинним законодавством.

Податковий ризик (tax risk; налоговый риск) — один із видів ризиків, пов'язаних із здійсненням усіх видів діяльності підприємства; характеризує ймовірність виникнення непередбачених фінансових втрат при введенні нових видів податків, збільшенні податкових ставок на діючі податки, відміні податкових пільг, наданих підприємству, чи “податкових канікул”, зміні порядку і строків внесення податкових платежів.

“Податкові канікули” (“tax holidays”; “налоговые каникулы”) — проміжок часу (період), впродовж якого згідно з чинним податковим законодавством підприємство звільняють від сплати окремих видів податків (податку на прибуток, податку на додану

вартість тощо); є засобом заохочення інвестиційної діяльності підприємства (компанії), освоєння нової продукції, здійснення експортних операцій тощо.

Податкові пільги (tax privileges; налоговые льготы) — повне або часткове звільнення від податкових платежів фізичних та юридичних осіб, здійснюване відповідно до чинного законодавства.

Податок (tax, Тх, Тх.; налог) — обов'язкові нормовані платежі, що вносять фізичні та юридичні особи у державний і місцевий бюджети; наприклад, в інвестиційній діяльності основними видами податків є податок на додану вартість і податок на дохід; див. також **авансований податок, відстроковані (відтерміновані) податки, податок на додану вартість (ПДВ), податок на дохід: база (основа) оподаткування, звітний (податковий) період, платник податку, податкова вартість, податкова декларація, податкова квота, податкова політика підприємства, податкова система України, податкове зобов'язання, податкове планування, “податковий коректор”, податковий кредит, податковий ризик, “податкові канікули”, податкові пільги, подвійне оподаткування, бюджетне відшкодування, “дохід на акцію”, “первинний/основний прибуток на акцію”** (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію.

Податок на додану вартість, ПДВ (value-added tax, VAT; налог на добавленную стоимость, НДС) — частина новостворюваної вартості на кожному етапі виконання робіт, виробництва товарів, надання послуг, яку згідно зі встановленими ставками перераховують до бюджету після їхньої реалізації.

Податок на дохід (income tax; налог на доход) — частина доходу від усіх видів діяльності підприємства (компанії), яка згідно зі встановленими ставками перераховується до бюджету; згадані ставки диференціюють стосовно видів діяльності, форм інвестицій тощо.

Подвійна банківська система (dual banking system амер.; двойная банковская система) — одна з ознак організації банківської справи у США, що визначають наявністю національних банків, які ліцензує федеральна влада, і штатних банків, які ліцензує влада штатів.

Подвійна проводка, подвійний запис (double entry, DE; двойная проводка, двойная запись) — відображення однієї господарської операції відразу на двох бухгалтерських рахунках (на дебету одного і кредиту іншого рахунку); див. також **подвійний бухгалтерський облік**.

Подвійне зберігання (dual custody; двойное хранение) — метод зберігання цінностей, при якому доступ до них можуть одночасно відкрити лише дві особи.

Подвійне оподаткування (double taxation; двойное налогообложение) — стягнення двох чи більше податків з однієї і тієї ж власності, виду підприємницької діяльності; засобом уникнення є впорядкування чинного податкового законодавства країни (*внутрішній рівень*) та укладання міждержавної угоди про уникнення подвійного оподаткування (*міжнародний рівень*).

Подвійний бухгалтерський облік (double-entry book-

keeping; двойной бухгалтерский учёт) — система бухгалтерського обліку, у якій кожному господарську операцію відображають відразу на двох бухгалтерських рахунках (на дебету одного і кредиту іншого рахунку); див. також **подвійна проводка (подвійний запис)**.

Подвійний запис, подвійна проводка (double entry, DE; двойная запись, двойная проводка) — відображення однієї господарської операції відразу на двох бухгалтерських рахунках (на дебету одного і кредиту іншого рахунку); див. також **подвійний бухгалтерський облік**.

Подвійний опціон, стелаж, стредл (double option, put and call option, stellage (shelving), straddle; двойной опцион, стелаж, стрэдл) — 1) опціон, що надає право одночасно купити і продати за домовленою ціною; 2) біржова операція, якою покупець або продавець цінних паперів (акцій тощо) застерігає право відмовитися від угоди і сплатити заздалегідь домовлену неустойку.

Позабіржовий ринок цінних паперів (over-the-counter securities market, OTC; внебиржевой рынок ценных бумаг) — торгівля цінними паперами (ЦП), яка здійснюється поза фондовими біржами; те саме, що **позабіржова торгівля, позабіржова торгівля ЦП, позабіржовий ринок, торгівля поза фондовою біржею; функції:** 1) допуск/вилучення ЦП до/з обігу; 2) визначення способів торгівлі; 3) визначення видів укладених угод, зокрема угод купівлі-продажу; 4) встановлення переліку учасників позабіржової торгівлі; 5) ведення і дотримання порядку оформлення позабіржових угод; 6) визначення порядку виконання доручень клієнтів щодо операцій з ЦП, які котируються поза біржею; **види:** 1) організована міждилерська; 2) приватно-дилерська чи приватно-пропріетарна; 3) “через продавця” (“via vendor”); 4) “дилер — інвестор — дилер”; 5) “емітент — інвестор — емітент”; 6) “інвестор — інвестор”; позабіржовий ринок доповнює біржовий ринок ЦП як складову ринку ЦП у: 1) принципах організації (є більш широким (ліберальнішим), не заорганізованим підходом до всіх аспектів власної підприємницької діяльності); 2) принципах здійснення торгівлі (не використовує аукціонний принцип біржової торгівлі); 3) завданнях визначення курсів ЦП (не визначає їх, проте вигідними цінами задовольняє потребу своїх клієнтів щодо купівлі-продажу ЦП, а емітентів — щодо створення умов і підтримання ліквідності їх ЦП); 4) співвідношенні брокерських і дилерських послуг і функцій (відповідно менше перших і більше других; дилери одержують дохід за рахунок різниці цін на ЦП, якими вони оперують); ЦП одного і того ж емітента можуть здійснювати обіг як на біржовому, так і на позабіржовому ринках; див. також **організаційно оформлений позабіржовий ринок цінних паперів в Україні, “ринок на узбіччі”; біржа, біржовий ринок цінних паперів; договір про кліринг і розрахунки за угодами щодо цінних паперів, електронна торговельно-інформаційна мережа**.

Позаміський банк (country bank амер.; внегородской банк) — банк, що розташовано не у місті, де є Федеральний резервний банк США чи його відділення (відділок).

Позаофіційне котирування (informal/unofficial/off the record) quotation; неофициальное котирувание) — відділення КЗ Української фондової біржі (УФБ), де

знаходяться цінні папери емітентів, які не вимагали допуску на офіційне котирування або яким було відмовлено в офіційному котируванні; УФБ забезпечує послуги з котирування та оплати після поставки для цього відділення, проте не бере на себе ніяких зобов'язань щодо якості емітента, а також інформації, яку надає даний емітент.

Позика1, позичка (loan; ссуда) — 1) кредит у грошовій формі; 2) передання однією стороною (позикодавцем, кредитором) у власність іншій стороні (позикодержувачу, дебітору) грошей або матеріальних цінностей на певний строк/термін з нарахованням відсотків/процентів чи без останніх; див. також **будівельна позика, вимушена позика, внутрішня позика, директивно розподілювані позики/кредити, допоміжна позика, дуальна позика, індексована позика, іноземна позика, іпотечна позика, конвертована позика (облігація), “коронна позика”, непряма позика (непрямий кредит); нестандартні, спеціально згадані і сумнівні активи/позики; онкольна позика (позика на вимогу), опціонна позика, особиста позика, позика2; позика, забезпечена специфічними активами підприємства; позика зі змінною процентною ставкою, позика-міст, пряма забезпечена споживча позика, пряма позика, регулююча позика для підтримки фінансового сектора, спільна позика за принципом “униз за течією”; виняткова перевірка позики, загальні резерви для покриття збитків за позиками, невиконання умов позики, номінальна ставка процента (номінальний процент), позиковий/позичковий відсоток/процент, позиковий капітал (позикові фінансові ресурси), позиковий/кредитний комітет, позичальник, позичені фонди, пункт про майбутні позики, співвиконавець погашення позики, боргу, список винятків, споживча позика (споживчий кредит1); андерайтер, грошовий трансфер, кінцевий позичальник, “комфорт-лист”, конверсія активів, список винятків, субемітент, тираж, “федеральні фонди куплені”, “федеральні фонди продані”.**

Позика2 (bond issue; заём) — довгостроковий борг особи (фізичної, юридичної), який взято під певний відсоток/процент та поділено на частини, що представляють облігації.

Позика, забезпечена специфічними активами підприємства (asset-based loan; ссуда, обеспеченная специфическими активами предприятия) — позика, що забезпечують ті активи підприємства, які розглядають не з огляду їхньої реалізації як застави, а з точки зору створення ними грошового потоку, достатнього для погашення позики і водночас спрямованого саме для цього.

Позика зі змінною процентною ставкою (cap rate loan; ссуда с изменяющейся процентной ставкой) — позика, яка має встановлену найвищу межу процентної ставки, причому позичальник виплачує певну надбавку до процентної ставки, що є платою за приймання банком на себе частини ризику (зокрема, процентного).

Позика-міст (bridge loan; ссуда-мост) — 1) короткострокова позика для покриття тимчасової потреби позичальника у коштах до моменту появи постійного джерела фінансування; 2) “проміжне” фінансування; 3) короткостроковий кредит на період до початку дії основної схеми фінансування (випуску акцій тощо); див. також **кредит-міст**.

Позика на вимогу, онкольна позика (call loan; demand loan, DL, d/l; онкольная ссуда, ссуда до востребования) — 1) позика з погашенням на вимогу; 2) вид надзвичайно короткого кредиту, вимога на сплату якого може надійти без попередження у будь-який момент; використовують біржові брокери для здійснення термінових, неочікувано вигідних операцій.

Позика фінансовим посередникам (financial intermediary loan, FIL; ссуда финансовым посредникам) — один із видів позик, які видає Світовий Банк, що надають кредитно-фінансовим установам країни з метою наступного рефінансування ними в економіку цієї країни; у частковому випадку може використовуватися для розвитку власне фінансового сектора економіки; див. також **регулююча позика для підтримки фінансового сектора, регулююче кредитування**.

Позиковий/позичковий відсоток/процент (lending rate; заёмный/ссудный процент) — плата, яку одержує кредитор від позичальника за надання позики (за користування позиченими грошима).

Позиковий капітал, позикові фінансові ресурси (debt sources of financing; заёмный капитал, заёмные финансовые средства) — грошові засоби та інше майно, що залучаються на поворотній основі для фінансування розвитку підприємства; **основні види:** банківський кредит, фінансовий лізинг, товарний (комерційний) кредит, емісія облігацій.

Позиковий/кредитний комітет (loan/credit committee; ссудный/кредитный комитет) — комітет, що засновують у складі правління банку для загального нагляду за кредитними операціями і контролем за наданням великих кредитів (позик).

Позитивна звірка (positive confirmation; положительная сверка) — випадок звірки банківських даних, коли звітні та облікові дані банку (чи аудитора банку) збігаються з даними клієнта; для цієї звірки не є необхідною документована відповідь клієнта; див. також **заперечна (негативна) звірка, конфірмація**.

Позиція (position; позиция) — 1) кількість однакових акцій у портфелі; 2) вказівка (наказ на купівлю-продаж акцій, валюти тощо) під час процесу реалізації; 3) сальдо банківського рахунку; 4) положення, становище; див. також **балансова вартість, свитч**.

Позичальник (borrower; заёмщик) — 1) особа, яка позичає під заставу; 2) кредитор (боржник), який випускає заставні облігації.

Позичені фонди (borrowed funds амер.; заимствованные фонды) — одне з джерел створення банком фінансових ресурсів, а саме купівлю федеральних фондів, продаж цінних паперів на підставі угод про зворотню покупку, запозичення з Федерального резервного банку, євродоларові запозичення тощо.

Показники (індикатори) дієздатності банку (bank performance indicators; показатели (индикаторы) дееспособности банка) — індикатори (показники) того, що банк активно та успішно (або навпаки — пасивно і невдало) діє на ринку; до них належать коефіцієнт достатності капіталу, коефіцієнт ліквідності тощо.

Покинути (to abandon; покинуть) — відмовитися від проведення комерційно-фінансової операції з опла-

тою неустойки; див. також **пред'явити право на одержання неустойки**.

Покращання котирування (quotation improvement; улучшение котирувания/котирувки) — збільшення ціни акції (іншого цінного паперу) у виставленому котируванні її (його) купівлі.

Покрита операція (covering transaction; покрытая операция) — необхідність гарантувати здійснення певної біржової операції; див. також **покриття**.

Покриття (coverage; покрытие) — 1) сальдо рахунку в цінних паперах чи грошових засобах; 2) *у бухгалтерському обліку* — сума грошових засобів, яка залишається після вирахування прибутку і призначається для відшкодування наступних витрат; якщо на підприємстві заздалегідь відомо, що клієнт не здійснить оплату, то воно може надати **покриття**, що дорівнює сумі витрат, яку вираховують із розміру прибутку та не обкладається податком; див. також **покрита операція**.

Поліс (policy; полис) — свідоцтво (наприклад, про страхування тощо).

Політика (policy, politics; политика) — 1) мистецтво управління державою; 2) діяльність, що визначається певними інтересами і цілями; 3) діяльність органів державної влади, що виражає соціально-економічну природу даного суспільства; див. також **агресивна (дивідендна, інвестиційна, фінансова) політика, консервативна (дивідендна, інвестиційна, фінансова) політика; політика “все у руки”, політика “руки геть”, політика залучення позикових коштів, політика “по середині дороги”, політика управління прибутком**.

Політика “все у руки” (“hands-on” policy; политика “всё в руки”) — одна із концепцій управління холдинговою компанією, що передбачає максимально можливе її втручання у процес управління дочірніми компаніями і мінімальну самостійність останніх; див. також **політика “по середині дороги”, політика “руки геть”**.

Політика залучення позикових коштів (loans drawing policy; политика привлечения заёмных средств) — розроблена система критеріїв і заходів, які забезпечують найефективніші форми та умови залучення позикового капіталу відповідно до потреб розвитку підприємства; при великому обсязі використання позикового капіталу у складі цієї політики можна відокремити як самостійні блоки політику залучення банківського кредиту і політику залучення товарного (комерційного) кредиту.

Політика “по середині дороги” (“middle-of-the-road” policy; политика “по середине дороги”) — одна із концепцій управління холдинговою компанією, що передбачає поєднання концепцій політики “все у руки” і політики “руки геть”; див. також **політика “все у руки”, політика “руки геть”**.

Політика “руки геть” (“hands-off” policy; политика “руки прочь”) — одна із концепцій управління холдинговою компанією, що передбачає мінімально можливе її втручання у процес управління дочірніми компаніями і максимальну самостійність останніх; див. також **політика “все у руки”, політика “по середині дороги”**.

Політика управління прибутком (profit management policy; политика управления прибылью) — розроблена система (сукупність) довгострокових цілей і критеріїв ефективного формування, розподілу і використання прибутку з метою забезпечення максималізації добробуту власників підприємства в поточному і майбутньому періодах.

Положення про заставні операції (legal lien; положение о залоговых операциях) — правові положення та юридичні норми, що регламентують здійснення заставних кредитних операцій, в яких захищено і загарантовано права кредиторів (позикодавців) щодо використання останніми застави у випадку несплати боргу.

Попереднє інкасування (forward collection; предварительное инкассирование) — процес обробки чеків у банку одержувача коштів і спрямування їх у банк платника; див. **інкасація**.

Попередні імпорتنі депозити (preliminary import deposits; предварительные импортные депозиты) — внесення суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності на безвідсотковий/безпроцентні рахунки у банках, які обслуговують їх на території даної країни, на період від моменту набрання договорами (контрактами), що ними укладені, юридичної сили до моменту проходження товарами, що поставляють згідно із значеними договорами (контрактами), через митний кордон даної країни або передачі товарів іноземними суб'єктами господарської діяльності на територію даної країни, грошових коштів у валюті договору (контракту) в сумі, визначеній у встановлених відсотках/процентах до вартості відповідного договору (контракту).

Попередній проспект (preliminary prospectus; предварительный проспект) — інформація, яку емітент подає відповідному державному органу (Комісії з цінних паперів тощо) для реєстрації випуску акцій, містить основні (проте не повні) відомості про емітента і випуск акцій (наприклад, у ньому не вказується ціна, за якою будуть продаватися дані акції); є підставою для прийняття рішення про реєстрацію; емітент може опублікувати його у спеціалізованих друкованих виданнях для ознайомлення потенційних інвесторів; див. також **емісійний проспект**.

Попит (demand; спрос) — 1) потреба у чому-небудь; 2) сукупність вимог до *кого-небудь*; див. також **внутрішній попит**; **пропозиція**.

Порівняльна вартість (external value; сравнительная стоимость) — показник стану (індекс) даної валюти, який визначають шляхом порівняння курсів цієї валюти відносно курсів інших валют; див. також **вартість акцій**.

Порівняльний фінансовий аналіз (comparative financial analysis; сравнительный финансовый анализ) — одна із систем фінансового аналізу, що ґрунтується на співставленні показників між собою; у процесі використання даної системи аналізу розраховуються розміри абсолютних і відносних відхилень порівнюваних показників, зокрема в управлінні прибутком поширені наступні види порівняльного її аналізу: 1) порівняльний аналіз показників рівня операційного прибутку, доходів і затрат даного підприємства і відповідних середньогалузевих показників; 2) порівняльний аналіз цих показників на дано-

му підприємстві і на підприємствах-конкурентах; 3) порівняльний аналіз показників рівня прибутку, доходів і затрат окремих центрів відповідальності підприємства.

“Поріг рентабельності”, точка незбитковості (break-even point; “порог рентабельности”, точка безубыточности) — показник, що характеризує обсяг реалізації продукції (товарів, послуг), при якому сума чистого операційного прибутку підприємства (компанії) дорівнює загальній сумі його поточних затрат (або сума маржинального прибутку дорівнює сумі постійних операційних затрат), тобто досягається незбиткова діяльність підприємства (компанії); іноді цю точку зображають на відповідному графіку, що представляє діяльність підприємства (компанії).

Порто (porto; порто) — 1) поштово-телеграфні видатки, що відносять на рахунок клієнта; 2) сума, яка стягується з векселедавців за векселями з платежем не в місці обліку для відшкодування поштово-телеграфних видатків банку за пересилання векселів.

Портфель акцій (portfolio of shares; портфель акций) — акції різних емітентів і видів, власником яких є один інвестор; див. також **іноземні портфельні інвестиції**.

Портфель доходу (income portfolio; портфель дохода) — інвестиційний портфель, утворений за критерієм максималізації рівня інвестиційного прибутку в поточному періоді діяльності підприємства незалежно від темпів приросту капіталу у довгостроковій перспективі; він зорієнтований на високу поточну віддачу інвестиційних затрат.

Портфель зростання (growth portfolio; портфель роста) — інвестиційний портфель, утворений за критерієм максималізації темпів приросту інвестованого капіталу в майбутній довгостроковій перспективі незалежно від рівня поточних показників прибутку і ризику; він зорієнтований на забезпечення високих темпів зростання ринкової вартості підприємства (компанії).

Портфель облігацій (portfolio of bonds; портфель облигаций) — облігації різних емітентів і видів, власником яких є один інвестор; як правило, він створюється з огляду на дохідність, ліквідність і надійність вказаних облігацій, а також з огляду на строки/терміни виплат доходів за різними облігаціями, а його власниками є банки, інвестиційні компанії і фонди, пенсійні фонди, страхові компанії.

Портфель реальних активів (portfolio of real assets; портфель реальных активов) — частина інвестиційного портфеля підприємства (компанії), яку складають втілювані (реалізовувані) інвестиційні проекти та інші види матеріальних активів.

Портфель цінних паперів (ЦП) (portfolio of securities; портфель ценных бумаг (ЦБ) — 1) сукупність різних видів цінних паперів, що є у конкретного інвестора; 2) частина інвестиційного портфеля підприємства (компанії), яку складають придбані фондові інструменти (акції, облігації, ощадні сертифікати тощо); див. також **банківський портфель**, **портфель акцій**, **портфель доходу**, **портфель зростання**, **портфель облігацій**, **портфель реальних активів**, **“портфельна теорія”**, **портфельний інвестор**, **портфельний ризик**, **портфельні інвестиції**, **бета-коефіцієнт**, **інституції колективних інвестицій**, **колективне інвестування**.

“Портфельна теорія” (“portfolio theory”; “портфельная теория”) — заснований на статистичних методах механізм оптимізації створюваного інвестиційного портфеля за заданими критеріями співвідношення рівня його прибутковості і ризику; **чотири основних розділи даної теорії**: 1) оцінка інвестиційних якостей окремих видів фінансових інструментів інвестування; 2) — формування інвестиційних рішень щодо включення у портфель індивідуальних фінансових інструментів інвестування; 3) оптимізація портфеля, спрямована на зниження рівня його ризику при заданому рівні прибутковості; 4) — сукупна оцінка створеного інвестиційного портфеля за співвідношенням рівнів прибутковості і ризику.

Портфельний інвестор (portfolio investor; портфельный инвестор) — інвестор, який купує акції підприємства (компанії) тільки з метою одержання поточного доходу чи приросту капіталу у майбутньому періоді та який не ставить своїм завданням утворення контрольного пакету акцій для реальної участі в управлінні даним підприємством (даною компанією).

Портфельний ризик (portfolio risk; портфельный риск) — сукупний ризик вкладення капіталу за інвестиційним портфелем у цілому; рівень портфельного ризику завжди є нижчим від рівня ризику окремих фінансових інструментів інвестування, що входять до нього, за рахунок ефекту диверсифікації, який мінімізує несистематичний (специфічний) ризик.

Портфельні інвестиції (portfolio investment; портфельные инвестиции) — 1) інвестиції у цінні папери, похідні цінні папери тощо (але не інвестиції у статутний фонд); 2) інвестиції, здійснені у портфель цінних паперів (у пакет, до якого входять цінні папери різних видів, або цінні папери одного виду, але різних емітентів, або цінні папери одного виду та одного емітента, але з різними умовами погашення, строками тощо); їхньою основною метою є зменшення ризику неповернення інвесторам коштів або недержання доходу (дивідендів) від інвестицій у цінні папери одного емітента; створення диверсифікованого портфеля цінних паперів, який забезпечує одержання сталого чи підвищеного доходу.

Поручитель, поручник (bailman; поручитель) — особа, яка одержала депонент; див. також **гарант**.

Посвідчення клієнта банку (check card; удостоверение клиента банка) — банківський сертифікат у вигляді пластикової картки з даними власника рахунку, номера цього рахунку, що дає його власнику право підписувати чеки та інші банківські документи; див. також **кредитна картка**, **ощадна книжка (сертифікат/свідоцтво про вклад)**, **ощадний сертифікат**.

Посередник (go-between, intermediary, mediator, middleman, negotiator; посредник) — 1) професіонал, який працює на біржі і збирає заявки інвесторів для їх подальшої передачі на фондовий (товарний, валютний) ринок; 2) *для вексельного обігу*: особа, вказана векселедавцем, індосантом чи авалістом для акцепту або платежу на випадок потреби, а також яка добровільно виступає за кого-небудь із зобов'язаних за векселем осіб у порядку регресу; **посередники на ринку цінних паперів**: 1) брокери; 2) дилери; 3) андерайтери; див. також **брокер**, **емітент**, **інвестор**, **інституції-регулятори** та **органи державно-правового регулювання (державні органи регулювання) ринку цінних паперів**.

Посібник з кредитної політики (credit policy manual; руководство по кредитной политике) — 1) нормативний документ, що видає комерційний банк і повністю регламентує процес кредитування; 2) інструкція з кредитування.

Поставка (delivery, Dy; поставка) — надання цінних паперів за зобов'язаннями продавця при здійсненні (проведенні) угоди за цінними паперами.

“Поставка після оплати” (delivery against payment; “поставка против оплаты”) — спосіб усунення ризику ліквідності, коли поставка товару (цінних паперів тощо) відбувається після оплати; див. також **операція “спот-рейт” (“спот-рейт”, операція з негайною оплатою), операція “spot” (“spot”, операція з оплатою після факту), поставка “spot”, спотовий ринок**.

Поставка “spot”, поставка на умовах “spot” (spot delivery; поставка “spot”, поставка на условиях “spot”) — негайна поставка валюти, цінних паперів (ЦП), інших цінностей відразу ж після укладання угоди, впродовж встановленого для розрахунків періоду, з негайною оплатою угоди покупцем; див. також **касовий ринок**, **касові операції**; **операція “spot-рейт” (“spot-рейт”, операція з негайною оплатою), операція “spot” (“spot”, операція з оплатою після факту), “поставка після оплати”, спотовий ринок**.

Постійне котирування (permanent/regular quotation; постоянное котирование) — метод визначення курсу цінного паперу, в основі якого є постійне співставлення заявок на купівлю-продаж за даним цінним папером.

Постійне місцезнаходження (permanent location; постоянное местонахождение) — місцезнаходження офіційно зареєстрованого головного органу управління (контори, офісу) суб'єкта господарської (зовнішньоекономічної) діяльності.

Постійне місце проживання (permanent abode/residence; постоянное местожительство) — місце проживання на території певної держави не менше одного року фізичної особи, яка не має постійного місця проживання на території інших держав і має намір проживати на території цієї держави впродовж тривалого строку/терміну, не обмежуючи таке проживання певною метою, і за умови, що таке проживання не є наслідком виконання цією особою службових обов'язків або зобов'язання за договором (контрактом).

Постійні (фіксовані) операційні затрати/видатки (fixed cost/costs/expenses, FC; постоянные (фиксированные) операционные затраты/издержки) — поточні затрати підприємства (компанії), пов'язані з операційною діяльністю і не залежать від обсягу цієї діяльності (є незмінними при зростанні чи спаданні обсягів випуску продукції, продажу товарів і надання послуг).

Постійні/комп'ютерні/неперервні торги (permanent/computer/continuous auction; постоянные/компьютерные/непрерывные торги) — один із трьох способів торгівлі цінними паперами на Українській фондовій біржі (УФБ); вони є сучасним представленням проведення аукціону “з голосу” з допомогою комп'ютерної мережі; процедура є наступною: у

комп'ютерну мережу постійно вводять замовлення на купівлю-продаж, укладають відповідні угоди, а їхні результати висвітлюються на дисплеях комп'ютерів і на табло біржі; кожне замовлення має свій код, тому коли комп'ютер фіксує угоду, він повідомляє про це термінали, які розташовано у брокерських конторах (можуть перебувати поза межами біржі): **правила**, яких дотримуються фондові біржі при здійсненні комп'ютерних торгів: 1) курс акцій, що формується, повинен забезпечувати реалізацію найбільшої їх кількості (оптимально вирівнювати коливання попиту і пропозиції на ці акції); 2) першочергово виконуються замовлення інвесторів, які не визначають у своїх дорученнях конкретних цін на акції, вказуючи лише про купівлю-продаж тих чи інших акцій за курсом, вигідним для інвестора на певний день; 3) обов'язково виконуються всі замовлення на купівлю акцій, в яких вказано ціну, вищу від встановленого курсу, і відповідно всі замовлення на продаж акцій, в яких вказано ціну, нижчу від встановленого курсу; 4) повністю або частково залежно від наявності зрівноважених позицій “з протилежним знаком” виконуються замовлення, в яких вказано граничні ціни, що збігаються з курсом; 5) не виконуються замовлення на купівлю, в яких вказано граничну ціну, нижчу від курсової, і відповідно замовлення на продаж, в яких вказано ціну, вищу від курсової; див. також **аукціонні торги “з голосу”, задоволення зустрічних замовлень**.

Постулат (postulate; постулат) — 1) вихідне положення теорії, що лежить в основі доведення інших положень цієї теорії, в межах якої він приймається без доведення; 2) положення, що не потребує доведення; 3) безсумнівна, безперечна істина.

Постулювати (to postulate; постулировать) — 1) висловлювати чи приймати *що-небудь* як постулат; 2) приймати *що-небудь* як вихід положення без доказів.

Потенціал (potential, pot.; потенциал) — сукупність наявних засобів, можливостей для діяльності.

Потенційний (potential; потенциальный) — 1) можливий; 2) який (що) існує в потенції; 3) який (що) не проявляється; див. також **актуальний**.

Потенційні (приховані) резерви (hidden/undisclosed reserves; потенциальные (скрытые) резервы) — 1) резерви підприємства (компанії), які мають імовірний, неявний чи прихований характер (наприклад, стосуються невикористаних можливостей використання обладнання і навиків працівників, заощадливості у діяльності тощо); 2) резерви, не відображені у фінансовому звіті підприємства (на відміну від відкритих резервів).

Потенція (potency, potentiality; потенция) — 1) наявність сил, матеріальних засобів та інших можливостей для певної діяльності; 2) приховані можливості, які можуть виявитися за певних умов.

“Поточна ліквідність”, “кислотний тест”, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт “критичної оцінки”, коефіцієнт готівки (acid test)/current/quick ratio; “текущая ликвидность”, “кислотный тест”, коэффициент текущей ликвидности, коэффициент “критической оценки”, коэффициент наличности) — 1) основний показник ліквідності активів підприємства, що характеризує відношення всіх по-

точних активів до суми поточної заборгованості; 2) співвідношення між сумою активів у готівці і сумою короткострокових боргових зобов'язань підприємства; 3) коефіцієнт швидкості покриття ліквідними активами (зокрема що є у вигляді грошових коштів або подібному до нього) поточних зобов'язань (визначають як відношення різниці поточних активів і запасів до поточних зобов'язань); див. також **коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт покриття**.

Поточна сума боргу (current portion of debt; текущая сумма долга) — частина боргу, що підлягає погашенню у даний проміжок часу; див. також **поточна сума довгострокового боргу**.

Поточна сума довгострокового боргу (current portion of long term debt; текущая сумма долгосрочного долга) — частина довгострокового боргу, що підлягає погашенню у поточному проміжку часу (півроку, рік, тощо).

Поточний бюджет (current budget, operating budget; текущий бюджет) — форма представлення основних показників поточного (оперативного) фінансового плану операційної діяльності з точки зору окремих аспектів цієї діяльності чи окремих центрів відповідальності підприємства; система поточних бюджетів конкретизує загальний план доходів і витрат підприємства.

Поточний вклад (demand/sight deposit; текущий вклад) — вклад, повернення якого власник може вимагати у будь-який момент.

Поточний дохід за цінними паперами (current yield, yield; текущий доход по ценным бумагам) — 1) дохід у формі дивіденду чи процента, що виплачують власнику цінного паперу в передбачені умовами строки, без урахування приросту його курсової вартості і повернення суми основного боргу (номіналу) при погашенні; 2) сума, що виплачують держателю облігацій, у відсотках/процентах до їхньої поточної курсової вартості.

Поточний рахунок (account current, a/c, acct.; current account, CA, C/A, c/a, c. a.; demand/sight funds; текущий счёт) — 1) рахунок у банку, який використовують для зберігання коштів і здійснення розрахунків його власником — фізичною чи юридичною особою (**за таким рахунком**: 1) відсотки/проценти або не платять, або вони є набагато нижчими, ніж на вклади/депозити на визначений строк (строковий рахунок); 2) операції виконують з допомогою чеків; 3) вклад на ньому можна вимагати у будь-який момент, без попереднього погодження чи попередження); 2) один із розділів платіжного балансу, що містить платіжні дані про товарні експортно-імпорتنі операції, платежі за транспортування, страхові платежі, доходи від інвестицій тощо); див. також **поточний вклад; адміністративне депонування, банківський депозит, глобальне депонування, депозит, депозитарій, депозитарій інвестиційного фонду (інвестиційної компанії), депозитарій цінних паперів, депозитарна діяльність, депозитний банк, депозитний процент, депозитний (ощадний) сертифікат, депозитор, депонент, депонування, депонування цінних паперів, депонувати, закриті зберігання, нумероване депонування, спільне депонування, строковий вклад, умовне депонування (ескроу)**.

Поточні затрати/видатки (current costs; expenditure, expend.; expenses, exes, exps; текущие затраты/издержки) — затрати матеріально-технічних, фінансових і трудових ресурсів, які стосуються поточної виробничої (господарської) діяльності підприємства (компанії), відносяться до витратів виробництва (господарювання, обігу) і повністю відшкодовуються впродовж одного виробничого (календарного) циклу у ціні продукції (проданих товарів, наданих послуг тощо).

Похідні цінні папери (derivative securities; производные ценные бумаги) — документи, які засвідчують наявність у їхніх власників особливих (спеціальних) прав на цінні папери (ЦП).

якщо у законодавстві країни є відсутніми окремі пояснення, то похідні ЦП — це деривативи; див. також **деривативи**.

Початковий курс (opening price; начальный курс) — курс у момент відкриття біржі.

Поштовий чек (assignment check; почтовый чек) — вид безготівкового розрахунку за допомогою чеку, випсаного поштою; див. також **акредитив, банківський чек, бланковий індосамент, євробчек, жирочек, кросований чек, кросований (перекреслений) чек, незаповнений чек, обмежений індосамент, ремітування, римеса, чек на пред'явника, формула “жиро”**.

Правила використання “теорії економічної (внутрішньої) вартості цінних паперів” (regulations/rules of the “economical (internal) securities value” theory; правила использования “теории экономической (внутренней) стоимости ценных бумаг”) — чотири основних правила, які визначають доцільність купівлі-продажу цінних паперів (ЦП) у кожний момент роботи фондової біржі: 1) “купуйте”, якщо поточна ціна ЦП є меншою від величини її економічної (внутрішньої) вартості, то такі ЦП слід купити, оскільки у майбутньому їхня ціна підвищиться, що принесе прибуток їхньому власнику; 2) “продавайте”, якщо поточна ціна ЦП є більшою від величини її економічної (внутрішньої) вартості, то такі ЦП слід продати, оскільки у майбутньому їхня ціна впаде, що принесе збитки їхньому власнику; 3) “не торгуйте”, якщо поточна ціна ЦП дорівнює величині її економічної (внутрішньої) вартості, то такими ЦП не слід торгувати, оскільки у майбутньому їхня ціна не зміниться, що не принесе жодного прибутку їхньому власнику; 4) “торгуйте позиченими ЦП”, якщо поточна ціна ЦП перевищує величину її економічної (внутрішньої) вартості настільки, що є підстава очікувати зниження ціни, то такі ЦП слід позичити і відразу ж продати, щоб купити їх у майбутньому за нижчою ціною, повернути борг за позику та одержати прибуток від різниці цін (тобто здійснити класичну спекулятивну операцію на фондовій біржі — *прим. авт.*); простота цих правил врівноважується тим, що у більшості випадків надто складно визначити саме економічну (внутрішню) вартість ЦП.

Правила фонду/трасту (fund/trust regulations/rules; правила фонда/траста) — засновний документ інвестиційного фонду/трасту; див. також **інвестиційний фонд, інвестиційний траст**.

Право акціонера (membership right(s); право акционера) — сукупність прав, які одержує акціонер щодо

участі у щорічних Загальних зборах акціонерів; див. також **патримоніальне право, право передплати; право власності на цінні папери, право інтелектуальної власності, право конвертування, право передплати, право посесора/власника, правонаступник (цесіонарій)**.

Право викупу (call future; право выкупа) — право емітента викупити за домовленою ціною частину випущених акцій (облігацій тощо) до настання строку викупу.

Право власності на цінні папери (securities property right(s); право собственности на ценные бумаги) — складається з трьох прав: 1) права володіння; 2) права користування; 3) права розпорядження цінними паперами (ЦП); право володіння і право користування є відокремлюваними складовими права власності, а право розпорядження є невідокремлюваним, тобто передавання або відчуження його іншій особі (фізичній, юридичній) означає перехід самого права власності до цієї особи, тому ЦП можуть надаватися іншим особам у володіння чи у користування, але не у розпорядження; при передачі ЦП у володіння та/або користування право власності залишається за власником (особою, якій належать ЦП на підставі права власності), який завжди залишається принципалом щодо цих ЦП; право розпорядження ЦП відрізняється від права управління ЦП тим, що право управління може надаватися власником ЦП іншій особі у визначених межах, воно є делегованим правом, і тому особа, яка не є власником, може діяти як власник у межах угоди, що є підставою для поділу сторін на принципала та агента; якщо принципал (яким завжди є власник ЦП) надав агенту (особі, яка не є власником, а співпрацює з останнім на основі укладеної угоди) право на управління ЦП, то це означає, що останній може володіти, користуватися і навіть відчужувати ЦП, але й у цьому випадку право власності переходить від одного принципала до іншого за допомогою послуг агента, а не від агента до агента (чи від агента до принципала, чи від принципала до агента); див. також **номінальний держатель цінних паперів; депозитарна діяльність**.

Право інтелектуальної власності (intellectual property right(s); право интеллектуальной собственности) — авторське право, право на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг, “ноу-хау” тощо.

Право конвертування (conversion right(s); право конвертирования) — право обміну конвертованих облігацій (боргових зобов'язань) на акції певного акціонерного товариства (АТ).

Право передплати (subscription right(s); право подписки) — право акціонера на передплату нових акцій, які випускаються у зв'язку зі збільшенням капіталу акціонерного товариства (АТ).

Право посесора/власника (possessor lien; право посесора/владельца) — право власника орендованого об'єкта використати як заставу рухоме майно орендаря у випадку невиконання останнім умов договору про оренду.

Правонаступник, цесіонарій (assignee; правопреемник, цессинарий) — 1) особа, якій передано права; 2) особа, яка стає кредитором у силу передачі йому права вимоги (за боргом, векселем тощо); див. також

бенефіціар, бланкова довіреність (на пред'явника), генеральна/загальна довіреність, довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, цедент, цесія; право акціонера, право власності на цінні папери, право інтелектуальної власності, право конвертування, право передплати, право посесора/власника.

Практика (practices; практика) — 1) збірник норм поведінки (на біржі тощо); 2) правила здійснення (проведення) певного виду операцій (на біржі тощо).

Превалювати (to prevail over; превалировать) — 1) переважати; 2) мати перевагу.

Превентивний (preventive; превентивный) — 1) який (що) попереджає; 2) який (що) запобігає; 3) який (що) випереджає дії супротивної сторони.

Превенція (prevention; превенция) — 1) попередження; 2) запобігання.

Представництво іноземного суб'єкта господарської діяльності (foreign subject representation/representatives of business/economic activities/activity; представительство иностранного субъекта хозяйственной деятельности) — особа (фізична чи юридична), яка представляє інтереси іноземного суб'єкта господарської діяльності у даній країні і має на це належним чином оформлені відповідні повноваження.

Представницький індосамент (procuracion endorsement/indorsement; представительский индоссамент) — індосамент, що дає право представництва (а не власності).

Пред'явлення векселя для платежу (bill presentment for payment; предъявление векселя к платежу) — дія, при якій векселедержатель (особа з вексельними повноваженнями) пред'являє векседавцю (акцептанту) вексель для платежу (оплати).

Пред'явити позов (to bring an action (a suit, a claim) against smb., to prosecute/sue smb.; предъявить иск) — дії векселедержателя з пред'явлення позову у випадку неакцепту чи неплатежу; векселедержатель має право пред'явити позов усім особам, солідарно зобов'язаним перед ним (які видали, акцептували, індосували чи поставили аваль на векселі), а також кожному з них зокрема; подібне право має кожний, хто написав переказний вексель, після того, як він його сплатив; позов, пред'явлений одному із зобов'язаних, не перешкоджає пред'явленню позовів до інших, навіть якщо вони зобов'язалися після початкового відповідача.

Пред'явницька акція (bearer share/stock; предъявительская акция) — акція на пред'явника.

Презентабельний (presentable, decent; презентабельный) — 1) представницький; 2) видний, показний, помітний.

Презентант, особа з вексельними повноваженнями (bill presenter; презентант, лицо с вексельными полномочиями) — 1) пред'явник векселя; 2) особа, яка одержала вексель за передоручним індосаментом, виступає як представник для здійснення дії з одержання платежу, при цьому власником документу залишається індосант.

Презентація (presentation; презентация) — 1) пред'явлення переказного векселя (тратти) особі, зобов'язаній здійснити оплату (трасату); 2) представлення.

Презервація (preservation; презервация) — 1) запобігання чому-небудь; 2) забезпечення від чого-небудь; 3) збереження.

Презумпція (presumption; презумпция) — 1) припущення, що ґрунтується на ймовірності; 2) *юр.* визнання факту юридично достовірним, поки не буде доведено протилежне.

Прейскурант (price current, price list, price-list, statement of prices; прейскурант) — 1) довідник цін на товари і послуги; 2) перелік цін.

Прелімінарії (preliminaries; прелиминарии) — 1) попередні переговори, погодження; 2) тимчасові рішення, угоди.

Преліминарний (preliminary; прелиминарный) — попередній.

Преміальний (bonus; премиальный) — який (що) стоується премії.

Преміальна система заробітної плати (премиальная система заработной платы) — форма оплати праці, при якій встановлено певні показники, за перевиконання яких понад встановлену заробітну плату окремому працівнику виплачується винагорода (премія).

Преміальні акції (bonus shares/stock; премиальные акции) — акції, які емітент (АТ) безкоштовно передає акціонерам (інвесторам), тобто в безоплатній формі; їх випуск відбувається тільки в окремих випадках з певною особливою метою (наприклад, як добавка до заробітної плати); див. також **оплатні акції**.

Преміювати (to award/give a bonus/bounty/premium; премировать) — винагороджувати премією.

Премія (bonus, option money; premium, pm, pm., prm; prize; премия) — 1) грошове чи інше матеріальне заохочення; 2) надбавка до ціни, яку одержує продавець при різного виду угодах з валютою, цінними паперами і товарами; див. **бонус**.

Премія за ліквідність (liquidity premium; премия за ликвидность) — додатковий дохід, який виплачується (або який передбачено до сплати) інвестору з метою відшкодування його можливих фінансових втрат, зв'язаних з низькою ліквідністю об'єктів інвестування; її розмір залежить від рівня ліквідності інвестицій.

Премія за ризик (risk premium, RP; премия за риск) — додатковий дохід, який виплачують (або який передбачено до сплати) інвестору понад той його рівень, що можна одержати за безризикові інвестиційні операції; цей додатковий дохід повинен зростати пропорційно до збільшення рівня систематичного (ринкового) ризику, що визначають за допомогою бета-коефіцієнта, тоді як несистематичний (специфічний) ризик зв'язаний переважно з дією суб'єктивних факторів; основу цієї залежності складає графік "лінії надійності ринку".

Прерогатива (prerogative; прерогатива) — 1) винятко-

ве право, що належить державному органу чи посадовій особі; 2) привілей.

Престиж (prestige; престиж) — 1) авторитет *особи*; 2) вплив *особи*; 3) повага *до особи*.

Претендент (aspirant, candidate, claimant, pretender; претендент) — особа, яка претендує на що-небудь.

Претендувати (to aspire to, to claim, to have a claim on, to lay claim to, to put in a claim for; претендовать) — 1) заявляти домагання *чого-небудь*, зазіхання на *що-небудь*; 2) висловлювати претензію.

Претензія (claim, pretension; претензия) — 1) домагання *чого-небудь*, зазіхання на *що-небудь* (**claim**); 2) заява на право володіння *чим-небудь*, одержання *чого-небудь* (**claim**); 3) вимога (**claim**); 4) скарга (**claim**); 5) висловлення невдоволення (**claim**); 6) заява кредитора, покупця, замовника, клієнта про виявлений ним недолік в одержаному товарі чи виконаній роботі (**claim**); 7) намагання справити враження (**pretension**).

Преференційний (preferential; преференциальный) — 1) кращий; 2) переважний; 3) пільговий.

Преференційні борги (preferential debts; преференциальные долги) — борги, що погашають у першу чергу.

Преференція (preference, pref.; преференция) — 1) перевага; 2) пільга (наприклад, пільга, що надають за міжнародними договорами з метою розширення торгівлі між сторонами).

Прецедент (precedent; прецедент) — 1) випадок, що мав раніше місце та є прикладом або виправданням для наступних випадків подібного роду; 2) *юр.* рішення суду чи іншого органу, винесене з конкретної справ та обов'язкове при розгляді аналогічних справ у подальшому.

Прецизійний (precision; прецизионный) — який (що) відрізняється високою точністю, точним складом тощо.

Прибуткова підприємницька діяльність, комерційна діяльність (profitable/commercial business; прибыльная предпринимательская деятельность, коммерческая деятельность) — вид підприємницької діяльності, при якому чинне законодавство дозволяє спрямувати чистий прибуток (прибуток, що залишається у розпорядженні підприємця/підприємства після розрахунків з державою, кредиторами, партнерами тощо) на розвиток підприємницької діяльності, покращання соціально-побутових умов працівників, підвищення їхньої заробітної плати тощо; див. також **неприбуткова підприємницька діяльність (некомерційна діяльність)**.

Прибутковість (profitability; прибыльность) — коефіцієнт співвідношення суми прибутку (балансового або чистого) і сумарного значення відповідного показника; представляє здатність підприємства (компанії) створювати прибуток і здійснювати рентабельну діяльність; рівень прибутковості у процентах характерний системою коефіцієнтів рентабельності, основним з яких є коефіцієнт рентабельності власного капіталу; в інвестиційній діяльності застосовують показники при-

бутковості активів, інвестицій, капіталу, купівлі-продажу, товарообороту.

Прибутковість/дохідність, рентабельність² (earning power; прибыльность/доходность, рентабельность²) — 1) відношення прибутку до вкладеного капіталу, виражене у відсотках/процентах; 2) відношення чистого прибутку до власних фондів, виражене у відсотках/процентах.

Прибутковість/дохідність активів (return of assets, ROA; прибыльность/доходность активов) — показник, що характеризує співвідношення суми чистого прибутку/доходу за певний період і середньої вартості всіх використовуваних активів за цей же період; є основним показником у Дюпонівській системі фінансового аналізу, що стосується оцінки інвестиційної привабливості підприємства (компанії).

Прибутковість/дохідність акцій, "прибуток (дохід) на акцію" (earnings per share, EPS, simple EPS; прибыльность/доходность акции, "прибыль (доход) на акцию") — 1) один з основних коефіцієнтів фінансового менеджменту, що використовують при оцінці інвестиційних якостей акцій; він характеризує чистий прибуток підприємства (компанії), який припадає на одну акцію, після сплати податків, дивідендів за привілейованими акціями і відсотків/процентів за довгостроковими позиками; 2) кількісний показник оцінки акцій, що дозволяє спостерігати за зміною доходів на одну акцію впродовж кількох років, порівняти доходи, одержані за акціями одного емітента, з доходами, одержаними за акціями інших емітентів; обчислюють за формулою: $ДНА = ЧПЕ / СКА, EPS(y) = E(NP) / S(i)$, де **ДНА, EPS (y)** — "дохід/прибуток на акцію" у певному році; **ЧПЕ, E(NP)** — чистий прибуток емітента у даному році; **СКА, S(i)** — середня кількість акцій, що були у власності акціонерів у даному році або

$СКА = (КАпоч + КАкін)/2, S(i) = S(i)0 + S(i)1$ — середнє арифметичне кількості акцій, що перебували в обігу на початку року (**КАпоч, S(i)0**) і наприкінці року (**КАкін, S(i)1**); якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано на виплату дивідендів, то маємо: **ДА = ДНА, D = EPS**; якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано у резерви АТ як розподільний прибуток, то маємо: **ДА = 0, D = 0**; див. також "дивіденд на акцію", "первинний/основний прибуток на акцію" (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію.

Прибутковість/дохідність інвестицій (return on investment, ROI; прибыльность/доходность инвестиций) — показник, що характеризує співвідношення середньорічної суми чистого прибутку/доходу та обсягу (суми) інвестицій; показує роль прибутку у формуванні загальної прибутковості/дохідності інвестицій.

Прибутковість/дохідність капіталу (return on capital/equity, ROC, ROE; прибыльность/доходность капитала) — показник, що характеризує співвідношення суми чистого прибутку/доходу за певний період і середньої вартості власного капіталу у цьому ж періоді.

Прибутковість/дохідність облігації (earnings per bond; прибыльность/доходность облигации) — сума, що виплачує емітент власнику облігації при її погашенні як: 1) річний відсоток/процент; 2) відсоток/процент

доходу щодо номінальної вартості облігації; наприклад, у випадку дисконтної облігації зі строком погашення до 1 року маємо: $Дддо = \frac{[(Цном - Цкуп) / Цкуп] - (365 / Кдн) - 100}{100} \%$, де $Дддо$ — дохідність дисконтної облігації; $Цном$ — грошовий вираз номінальної вартості облігації; $Цкуп$ — ціна, за якою куплено облігацію; 365 — кількість днів у календарному році; $Кдн$ — кількість днів до погашення облігації; у випадку продажу облігації до настання строку її погашення маємо: $Дрдо = \frac{[(Цпрод - Кпрод) - (Цкуп + Ккуп)] / [(Цкуп + Ккуп)] - (365 / Т) - 100}{100} \%$, де $Дрдо$ — річна дохідність за облігацією; $Цпрод$ — ціна, за якою продано облігацію; $Кпрод$ — комісійні, які виплачено за продаж облігації; $Цкуп$ — ціна, за якою куплено облігацію; $Ккуп$ — комісійні, які виплачено за купівлю облігації; 365 — кількість днів у календарному році; $Т$ — період, впродовж якого облігація була у власності інвестора.

Прибутковість/дохідність продажу (return on sales, ROS; profit margin; прибыльность/доходность продаж) — показник, що характеризує співвідношення суми чистого прибутку/доходу і суми продажу у певному періоді.

Прибуток (earnings, profit; прибыль) — виражений у грошовій формі чистий дохід підприємства на вкладений капітал, який характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності і представляє собою різницю між сукупним доходом і сукупними затратами у процесі виконання цієї діяльності; див. також **бухгалтерський прибуток, валовий прибуток, курсовий прибуток, надзвичайний прибуток, прибуток бруто, "прибуток на активи", "прибуток на акціонерний капітал", "прибуток на вкладений капітал", прибуток на одну акцію, прибуток нетто; дохід, дохід від трасту, прибутковість, прибутковість/дохідність (рентабельність), прибутковість/дохідність активів, прибутковість/дохідність інвестицій, прибутковість/дохідність капіталу, прибутковість/дохідність продажу; норма капіталізації, привілейовані акції з участю у прибутках.**

Прибуток бруто (gross yield; прибыль бруто) — прибуток, одержаний від інвестицій без урахування відповідних видатків (податків, операційних витрат тощо); див. також **прибуток нетто.**

"Прибуток на активи" ("profit / assets"; "прибыль на активы") — один із показників рентабельності; обчислюють як виражене у відсотках/процентах відношення операційного прибутку і середньої величини активів: $П/А = (ОП / СВА) - 100 \%$, де $П/А$ — показник "прибуток на активи"; $ОП$ — операційний прибуток, $СВА$ — середня величина активів.

"Прибуток на акціонерний капітал" ("profit / stock capital"; "прибыль на акционерный капитал") — один із показників рентабельності; обчислюють як виражене у відсотках/процентах відношення чистого прибутку та акціонерного капіталу: $П/АК = (ЧП / АК) - 100 \%$, де $П/АК$ — показник "прибуток на акціонерний капітал"; $ЧП$ — чистий прибуток, одержаний емітентом у даному році.

"Прибуток (дохід) на акцію", прибутковість/дохідність акції (earnings per share, EPS, simple EPS; "прибыль (доход) на акцию", прибыльность/доходность акции) — 1) один з основних коефіцієнтів фінансового менеджменту, що використовують при оцінці інве-

стиційних якостей акції; він характеризує чистий прибуток підприємства (компанії), який припадає на одну акцію, після сплати податків, дивідендів за привілейованими акціями і відсотків/процентів за довгостроковими позиками; 2) кількісний показник оцінки акцій, що дозволяє спостерігати за зміною доходів на одну акцію впродовж кількох років, порівняти доходи, одержані за акціями одного емітента, з доходами, одержаними за акціями інших емітентів; обчислюють за формулою: $ДНА = ЧПЕ / СКА, EPS(y) = E(NP) / S(i)$, де $ДНА, EPS y$ — "дохід (прибуток) на акцію" у певному році; $ЧПЕ, E(NP)$ — чистий прибуток емітента у даному році; $СКА, S(i)$ — середня кількість акцій, що були у власності акціонерів у даному році або

$СКА = (КАпоч + КАкін) / 2, S(i) = S(i)0 + S(i)1$ — середнє арифметичне кількості акцій, що перебували в обігу на початку року ($КАпоч, S(i)0$) і наприкінці року ($КАкін, S(i)1$); якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано на виплату дивідендів, то маємо: $ДА = ДНА, D = EPS$; якщо весь чистий прибуток, який за рік одержав емітент, спрямовано у резерви АТ як розподільний прибуток, то маємо: $ДА = 0, D = 0$; див. також **"дивіденд на акцію", "первинний/основний прибуток на акцію" (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію.**

"Прибуток на вкладений капітал" ("profit / invested capital"; "прибыль на вложенный капитал") — один із показників рентабельності; обчислюють як виражене у відсотках/процентах відношення суми балансового прибутку і відсотків/процентів за довгостроковими зобов'язаннями до вкладеного капіталу (за методикою Міжнародної організації праці (ILO): $П/ВК = \frac{[(БП + ПДЗ) / ВК] - 100}{100} \%$, де $П/ВК$ — показник "прибуток на вкладений капітал"; $БП$ — балансовий прибуток, $ПДЗ$ — відсоток/процент за довгостроковими зобов'язаннями, $ВК$ — вкладений капітал.

Прибуток нетто, чистий прибуток (net profit/yield; profit after taxes, PAT; прибыль нетто, чистая прибыль) — 1) прибуток після сплати податків та інших обов'язкових платежів; 2) балансовий прибуток з урахуванням податків та інших обов'язкових платежів; 3) сума прибутку, яка залишається у розпорядженні підприємства (компанії, АТ) після сплати податків та інших обов'язкових платежів із суми балансового (валового) прибутку; див. також **прибуток бруто.**

Приватизаційні папери (privatization stocks; приватизационные бумаги) — особливий вид державних цінних паперів, які свідчать про право власника на безкоштовне одержання у процесі приватизації частини державного майна (державних підприємств, державного житла і земельного фонду); **види:** 1) приватизаційні майнові сертифікати; 2) приватизаційні житлові чеки; 3) приватизаційні земельні бони; **особливості:** 1) в Україні їх випустили в іменній формі і видали виключно громадянам України; 2) використовуються тільки у період приватизації згідно з Державною програмою; 3) обмінюються виключно на акції, паї, інші цінні папери і документи, які засвідчують право власності на частку державного майна, що приватизується чи підлягає приватизації; 4) не перебувають у вільному обігу; 5) їх купівля-продаж або відчуження будь-яким іншим способом є недійсним; 6) на них не нараховуються і не сплачуються відповідно ні дивіденди, ні проценти; 7) їх не можна використо-

ти як засіб розрахунку, як заставу/забезпечення платежів або кредиту тощо.

Приватизація (privatization; приватизация) — відчуження, передання у приватну власність (безкоштовно чи за плату) державної чи муніципальної власності (власності держави та її органів); див. також **денаціоналізація, корпоратизація, реприватизація, конфіскація, націоналізація.**

Приватна власність (private property; частная собственность) — власність, яка належить приватній (фізичній) особі; див. також **власність, право власності на цінні папери.**

Приватне право (private law; частное право) — цивільне право у широкому сенсі слова (включаючи торгове та ін.).

Приватний (private, P., Priv., priv.; приватный, частный) — 1) частковий; 2) неофіційний; 3) особистий; 4) конфіденційний (довірительний).

Приватний (персональний, особистий) рахунок (private account, PA, P. A., P/A; частный (персональный, личный) счёт) — рахунок у банку, відкритий фізичною особою; див. також **поточний рахунок.**

Приватні інвестиції (private investment; частные инвестиции) — вкладення грошових засобів, які здійснюють фізичні особи (громадяни) і недержавні юридичні особи (підприємства, компанії тощо недержавної форми власності).

Приватно-дилерська (приватно-проприетарна) позабіржова торгівля цінними паперами (private and dealer (private and propriety) over-the-counter securities market; частно-дилерская (частно-проприетарная) внебиржевая торговля ценными бумагами) — вид позабіржової торгівлі цінними паперами (ЦП), коли дилер створює та обслуговує порівняно самостійну комп'ютерну мережу, з допомогою якої здійснюється котирування певної кількості ЦП; такий дилер виконує квазі-біржові функції (визначає, які саме ЦП котируються у межах цієї системи; за якими правилами укладають угоди; перелік осіб (фізичних, юридичних), допущених до торгівлі у межах даної системи тощо); її учасниками є посередники (брокери і дилери); див. також **організаційно оформлений позабіржовий ринок цінних паперів в Україні, організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами, "через продавця" ("via vendor"), "дилер — інвестор — дилер", "емітент — інвестор — емітент", "інвестор — інвестор".**

Привернені/залучені джерела (формування) інвестиційних ресурсів (outside sources of investment; привлечённые источники (формирования) инвестиционных ресурсов) — грошові засоби та інше майно, привернене/залучене для реалізації інвестиційного портфеля на пайовій або акціонерній основі.

Привілей, привілея (privilege; привилегия) — 1) виняткове право; 2) перевага.

Привілейована акція (preference share, preferred share амер., pref. pref.; привилегированная акция) — акція, що надає власнику переважне право на одержання дивідендів (навіть у випадку недостатнього прибутку АТ) або при ліквідації АТ, проте позбавляє права брати участь в управлінні АТ і надає мож-

ливість пріоритетної участі у розподілі майна АТ у випадку його ліквідації; привілеї і можливості їх власників визначаються, як правило, в установчих документах АТ і найчастіше полягають в одержанні фіксованого дивіденду, розмір і строки виплати якого є гарантовані (наприклад, у випадку відсутності прибутку їх виплачують із Резервного фонду АТ); до привілеїв належать надання кількох голосів при проведенні голосування на загальних зборах АТ, а також при ліквідації АТ одержання пропорційної частки його майна у передостанню чергу, тобто після розрахунку емітента (АТ) з державою, кредиторами і працівниками АТ; **згідно із законодавством України** привілейовані акції не можуть бути випущені на суму, що перевищує 10 % Статутного фонду АТ; див. також **відклична привілейована акція, кумулятивна привілейована акція, привілейовані акції з участю у прибутках, варант (опціон), "дохід на акцію", "первинний/основний прибуток на акцію" (коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію.**

Привілейований (privileged; привилегированный) — 1) який (що) користується привілеями (привілеями); 2) кращий; 3) вигідніший порівняно з іншими.

Привілейовані акції з участю у прибутках (participating preferred амер.; привилегированные акции с участием в прибылях) — привілейовані акції, за якими у залежності від наслідків діяльності компанії за рік можуть виплачувати екстра-дивіденди понад фіксований розмір звичайних (регулярних) дивідендів.

"Пригнічені" ціни (depressed prices; "подавленные" цены) — ціни, штучно занижені (нижче від ринкового рівня).

Придатний для переобліку (eligible for rediscounting; приемлемый для переучёта) — операція з обміну валюти, коли вона відповідає всім вимогам чинного законодавства.

Придбання гарантії (covering purchase; приобретение гарантии) — операція, спрямована на одержання банківської гарантії для проведення (здійснення) валютних, комерційно-фінансових та інших угод.

Приз (prize; приз) — 1) нагорода, яку одержує переможець; 2) затримана при перевезенні партія контрабанди (як правило, у товарних перевезеннях на судах).

Прийнятий курс (trading price; принятый курс) — курс, за яким здійснено біржову операцію.

Прийняття, акцепт (acceptance, acpt; принятие, акцепт) — 1) згода прийняти умови, що містяться у пропозиції (оферті) вступити у договір; 2) підтвердження готовності заплатити; 3) прийняття платником (трасатом) за переказним векселем (траттою) зобов'язання оплатити вексель при настанні строку/терміну, вказаного на ньому; 4) згода боржника прийняти до оплати переказний вексель; 5) згода банку гарантувати оплату суми, вказаної у переказному векселі (тратті); 6) форма безготівкових розрахунків, при якій платіжні документи, виписані поставальником, банк оплачує тільки після згоди боржника; див. також **акцептант (трасат), акцептна контора (акцептний банк), акцептний (короткочасний) кре-**

дит, банківський акцепт векселя, відмова від акцепту, інкасація боргових вимог.

Примат (**primacy, pre-eminence, preeminence; примат**) — 1) першість; 2) переважне значення; 3) главенство; 4) перевага.

Примітивізм (**primitivism; примитивизм**) — спрощений підхід до вирішення складних питань і справ.

Примітивний (**primitive; примитивный**) — 1) нескладний за виконанням, за складом; 2) надто спрощений; 3) недостатньо розвинутий.

Принцип (**principle; принцип**) — 1) основне вихідне положення; 2) керівна ідея; 3) основа побудови і діяльності; 4) закон; 5) закономірність.

Принцип добровільності (**principle of free will; принцип добровольности**) — один із принципів діяльності на ринку цінних паперів (ЦП); проявляється у тому, що учасники здійснюють купівлю-продаж належних їм ЦП, виходячи з однаково доступної усім інформації і на підставі власних, ніким і нічим не обмежених, міркувань щодо вигідності даних операцій; див. також **принцип "caveat emptor"**.

Принцип "caveat emptor" ("caveat emptor", "caveat emptor" principle; принцип "caveat emptor") — один із принципів діяльності на ринку цінних паперів (ЦП); проявляється у тому, що відповідальність за купівлю несе покупець (особа, яка приймає рішення про придбання ЦП); див. також **принцип добровільності**.

Принципал (**principal; принципал**) — 1) капітал (основна сума) для нарахування відсотків (процентів); 2) основний боржник за зобов'язанням; 3) особа, від імені якої діє агент чи представник; 4) голова; 5) господар; 6) довіритель; 7) комітент; 8) замовник; 9) учасник договору; 10) капітал; 11) загальна сума; 12) головний боржник.

Принциповість (**adherence to principle(s); принципиальность**) — послідовне втілення (у теорії і на практиці) певних засад і положень (принципів).

Принциповий (**based on principle, guided by principle, of principle (після іменника), principled; принципиальный**) — 1) який (що) стосується принципу; 2) який (що) чітко дотримується певних принципів; 3) який (що) стосується чого-небудь тільки в основному, без подробиць.

Прискорюючі застереження (**acceleration clauses; ускоряющие оговорки**) — можливий текстовий реквізит цінного чи комерційного паперу, що містить умови прискорення строку/терміну платежу (наприклад, при настанні банкрутства позичальника, при затримці щомісячних платежів тощо); див. також **сповільнюючі застереження**.

Приховані (потенційні) резерви (**hidden/undisclosed reserves; скрытые (потенциальные) резервы**) — 1) резерви підприємства (компанії), які мають імовірний, неявний чи прихований характер (наприклад, стосуються невикористаних можливостей використання обладнання і навиків працівників, заощадливості у діяльності тощо); 2) резерви, не відображені у фінансовому звіті підприємства (на відміну від відкритих резервів).

Пріоритет (**priority, pri; приоритет**) — 1) першість у діяльності (підприємстві, винахідливості, винаходах і вдосконаленнях тощо); 2) переважне право; 3) порядок черговості; 4) черговість.

Пробація (**probation; пробация**) — 1) випробування; 2) стажування; 3) *юр.* умовне засудження.

Проблема (**problem; проблема**) — питання (теоретичне, практичне), що потребує вирішення, дослідження.

Проблематика (**problems; проблематика**) — сукупність проблем.

Проводка, бухгалтерська проводка (**entry; проводка, бухгалтерская проводка**) — запис кожної господарської операції одночасно на дебет і кредит кореспондентських рахунків бухгалтерського обліку; див. також **дебетова проводка (дебетовий запис), кредитова проводка (кредитовий запис)**.

Провокувати (**to provoke; провоцировать**) — 1) навмисне викликати *що-небудь* або *на що-небудь*; 2) підбивати *до чого-небудь*.

Прогноз (**prognosis, forecast, foresight; прогноз**) — передбачення про розвиток *чого-небудь*.

Прогнозування (**prognostics, prognostication, prediction, forecasting; прогнозирование**) — складання прогнозу розвитку, становлення, поширення *чого-небудь* на основі вивчення ґрунтовно відібраних даних.

Прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку (**prognostics of investment market; прогнозирование конъюнктуры инвестиционного рынка**) — оцінка напрямків і перспектив розвитку інвестиційного ринку в цілому або окремих його сегментів зокрема; розрізняють наступне прогнозування: короткострокове (до 1 року), середньострокове (від 1 до 3 років) і довгострокове (понад 3 роки).

Прогностика (**prognostics; прогностика**) — методи складання і визначення прогнозу.

Програма (**programme, program амер.; программа**) — 1) план накресленої діяльності; 2) виклад основних завдань і цілей.

Прогрес (**progress; прогресс**) — 1) розвиток; 2) рух уперед, від нижчого до вищого, перехід на вищий рівень розвитку; 3) просування (*вперед* — *про дослідження тощо*); 4) успіхи.

Прогресивний (**progressive, pro.; прогрессивный**) — 1) який (що) стосується прогресу; 2) який (що) сприяє прогресу; 3) передовий; 4) який (що) приводить до вдосконалення; 5) який (що) розвивається; 6) який (що) посилюється; 7) який (що) зростає.

Прогресивний податок (**progressive tax; прогрессивный налог**) — податок, який зростає у процентному відношенні у міру зростання суми оподатковуваного доходу.

Прогресувати (**to progress, to make progress; прогрессировать**) — 1) удосконалюватися; 2) рухатися вперед шляхом прогресу; 3) збільшуватися; 4) посилюватися.

Продавець ринкової інформації про цінні папери

(seller of securities market information; продавец рыночной информации о ценных бумагах) — інфраструктурна інституція ринку цінних паперів (ЦП); юридична особа, яка спеціалізується у наданні послуг з обробки і розповсюдження ринкової інформації про види ЦП, що перебувають в обігу, поточні курси та ін., у складанні аналітичних оглядів подій і тенденцій на ринку ЦП, звітів емітентів тощо; *види*: 1) інституції, що спеціалізуються у наданні поточної інформації про ринок ЦП; 2) інституції, що продають аналітичну інформацію на ринку ЦП; *1-й вид* представляють інформаційні компанії, що в електронному режимі постійно повідомляють про поточні курси ЦП, що котируються на фондових біржах і на позабіржових ринках; *2-й вид* представляють інституції, що спеціалізуються на збиранні, впорядкуванні, обробці і розповсюдженні результатів аналізу ринкової інформації; вони продають на ринку ЦП свою продукцію у вигляді аналітичних оглядів стану ринків окремих видів ЦП, а також довідкових розробок на підставі результатів дослідження річних і проміжних (місячних кварталних тощо) звітів про діяльність і фінансово-економічний стан емітентів, про перспективи тих чи інших ЦП на ринку та ін.; див. також **інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів**.

Продаж на строк, строковий продаж, продаж без покриття (**short sale; продажа на срок, срочная продажа, продажа без покрытия**) — продаж акцій (валюти тощо) із зобов'язанням їхньої поставки через певний час; використовується у випадку, коли продавець не має їх (акцій, валюти тощо) у наявності, проте впевнений (чи сподівається) придбати їх впродовж зазначеного строку; сенс операції полягає в одержанні дивідендів (прибутку) на різниці курсу між датою продажу і поставки; у даний час використовують термін "ф'ючерс"; див. також **касова угода, опціон, строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), строкова валютна угода, строковий курс, ф'ючерс**.

Продаж послуг (робіт) (**services (jobs/work) sale; продажа услуг (работ)**) — операції цивільно-правового характеру з надання послуг (результатів робіт), надання права на користування або розпорядження товарами, у тому числі нематеріальними активами, а також з надання інших, ніж товари, об'єктів власності за компенсацію; операції з безоплатного надання послуг (робіт); *включає*: надання права на користування або розпорядження товарами у межах договорів оренди (лізингу), продаж, ліцензування або інші способи передачі права на патент, авторське право, торговий знак, інші об'єкти права інтелектуальної, у тому числі промислової, власності.

Продаж товарів (**commodity/goods sale; продажа товаров**) — операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за компенсацію незалежно від строків/термінів її надання, а також операції з безоплатного надання товарів; до продажу товарів не належать операції з передачі товарів у межах договорів комісії (консигнації), поручки, доручення, сходу (відповідального зберігання), довірчого управління, оренди (лізингу), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачу прав власності на такі товари іншій особі.

Продукт (**product, produce; продукт**) — 1) результат

(матеріальний чи нематеріальний) людської діяльності (товар, відкриття, ідея тощо); 2) наслідок.

Продуктивний (**productive; продуктивный, производительный**) — 1) який (що) є виготовленим/виробленим; 2) плідний; 3) який (що) діє у даний час.

Продуктивний капітал (**productive capital; производительный капитал**) — капітал, який використовується у процесі реалізації (втілення) реальних інвестиційних проектів, що стосуються виробництва продукції (товарів, послуг тощо).

Продукція (**production, produce, output; продукция**) — 1) сукупність продуктів, вироблених за певний проміжок часу (працівником, підприємством, галуззю господарства, країною тощо).

Продуцент (**producer; продуцент**) — виробник (фізична чи юридична особа, країна).

Проект (**project, plan, design, scheme; draft, dft.; проект**) — 1) технічна документація: креслення, розрахунки, макети тощо (**project, design, scheme**); 2) попередній текст певного документу (**draft, dft.**); 3) задум (**project**); 4) план; 5) схема.

Проектувати (**to project, to plan, to design; проектировать**) — 1) складати проект; 2) передбачати зробити *що-небудь*; 3) накреслити план.

Прокуратура (**Office of Public Prosecutor; прокуратура**) — державний орган, що здійснює нагляд за точним та однаковим виконанням законів і наділений у зв'язку з цим правом порушувати кримінальні справи, підтримувати звинувачення, представляти інтереси держави у судовому процесі тощо.

Прокурор (**procurator, public prosecutor; прокурор**) — 1) посадова особа, яка здійснює нагляд за дотриманням і правильним застосуванням законів; 2) державний обвинувачувач у судовому процесі.

Пролог (**prologue, preface, pref.; пролог**) — 1) початок *чого-небудь*; 2) вступ *до чого-небудь*; 3) передмова.

Пролонгація (**prolongation; пролонгация**) — 1) відстрочка; 2) *юр.* продовження строку/терміну дії договору, угоди, позики тощо.

Пролонгація векселя (**prolongation of a bill; пролонгация векселя**) — продовження строку/терміну дії векселя.

Промислова облигація (**industrial bond; промышленная облигация**) — облигація, яку випускає підприємство (АТ) і купують тільки установи-вкладники (банки, страхові товариства тощо).

Проміжний баланс (**interim statement; промежуточный баланс**) — баланс, що готують до завершення фінансового року.

Проміжний дивіденд/прибуток (**interim dividend; промежуточный дивиденд, промежуточная прибыль**) — проміжний розподіл прибутку до завершення фінансового року.

Проміжний кредит, кредит-міст (**bridging/interim credit; промежуточный кредит, кредит-мост**) — короткостроковий кредит, наданий для покриття експлу-

таційних видатків або для задоволення нагальної фінансової потреби.

Проміжний рахунок (suspense account; промежуточный счёт) — тимчасовий рахунок, що використовують для нагромадження коштів і проведення певної кількості операцій; див. також **поточний рахунок**.

Проміжний сертифікат, “скрип” (scrip, scr., scr.; промежуточный сертификат, “скрип”) — 1) попередній документ, який (що) дає право на офіційне свідоцтво про володіння акціями; 2) сертифікат, що видають у США власникам ще не повністю оплачених акцій; див. також **сертифікат акцій**.

Пропаганда (propaganda, popularization, information, teaching; пропаганда) — поширення і поглиблене роз'яснення певних ідей, вчень, поглядів і знань.

Пропагувати (to propagate, to advocate; пропагандировать) — займатися пропагандою *чого-небудь*.

Пропозиція (supply, S.; offer, proposal, suggestion; предложение) — 1) задоволення попиту *у чому-небудь*; 2) заявка (на біржі, торгах); див. також **попит**.

Пророгаційна угода (prorogation agreement; пророгационное соглашение) — угода, що визначає підсудність спорів (суперечок) за зовнішньоторговими договорами.

Пророгація (prorogation; пророгация) — 1) відстрочка (відтермінування) засідання парламенту за рішенням глави держави; 2) договірне визначення підсудності (зокрема у зовнішньоторгових договорах).

Проспект (prospect, prospectus; проспект) — 1) документ, що містить інформацію про компанію-емітента і випуск акцій, зокрема в Україні представляється для реєстрації у Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку (**prospectus**); 2) план і короткий виклад змісту *чого-небудь* (**prospect**); 3) довідкове видання у вигляді брошури, листівки тощо (**prospect**).

Проспект (інформація) про випуск акцій (prospectus; проспект (інформация) о выпуске акций) — сукупність даних про випуск акцій відкритим акціонерним товариством (ВАТ), яку потрібно зареєструвати у відповідному державному органі згідно з вимогами чинного законодавства; *в Україні* таким органом є Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку (ДКЦПФР), в інших країнах — Комісії з цінних паперів та їхні аналоги; публікується у спеціалізованих виданнях і використовується для захисту інтересів потенційних інвесторів, акціонерів, посередників, інших учасників ринку цінних паперів для дотримання принципів добровільності, “caveat emptor” та є документом при вирішенні суперечок між емітентом та інвесторами у судовому та адміністративному випадках; *в інших країнах* існують: 1) попередній проспект; 2) емісійний проспект.

Проспериті (prosperity; prosperiti) — підприємницьке процвітання.

Проста більшість (simple majority; простое большинство) — офіційно встановлена перевага голосів при голосуванні (50 % голосів + 1 голос), при наявності якої виборний чи державний орган може приймати рішення з поточних чи процедурних питань; див. також **кваліфікована більшість**.

Простий вексель, соло-вексель, вексель (note of hand, promissory note, P/N, Pro. Note; простой вексель, соло-вексель, вексель) — 1) зобов'язання, що видає позичальник на ім'я кредитора; 2) борговий цінний папір, що містить просту, нічим не обумовлену, обіцянку векселедавця (боржника, позичальника) виплатити векселедержателю (кредитору, позикодавцеві) визначену суму грошей у встановлений строк; простий вексель виписує і підписує векселедавець (боржник, позичальник); **реквізити простого векселя**: 1) назва “Вексель”; 2) проста і нічим не обумовлена обіцянка сплатити вказану суму грошей; 3) строк/термін платежу; 4) місце здійснення платежу; 4) назва того або за наказом кого платіж повинен бути здійснений; 5) дата і місце складання векселя; 6) підпис векселедавця (боржника, позичальника, платника); документ, у якому відсутній принаймні один із реквізитів, не має сили простого векселя, за винятком трьох випадків: 1) вексель, строк/термін платежу за яким не вказано, розглядається як такий, що підлягає оплаті після пред'явлення; 2) при відсутності окремої вказівки місце, вказане поряд з назвою платника (місце складання документа — для простого векселя), вважається місцем платежу та одночасно місцем проживання платника (векселедавця для простого векселя); 3) вексель, у якому не вказано місце його складання, визначають підписанням у місці, позначеному поряд із назвою векселедавця.

Прострочений (протермінований) вексель (dishonored/overdue bill; просроченный вексель) — вексель, який не оплачено після подання (пред'явлення).

Протеже (protégé; протеже) — особа, яка користується *чиєю-небудь* протекцією.

Протежувати (to favour (to favor амер.); протежировать) — 1) покровительствувати; 2) надавати протекцію.

Протекційний (protective, protectionist; протекционный, протекционистский) — 1) захисний; 2) покровительський.

Протекціонізм (protectionism; протекционизм) — економічна політика держави, що має на меті захистити національне господарство від іноземної конкуренції шляхом введення високого мита на ввезені у країну товари, обмеження чи повної заборони ввозу певних товарів, інших заходів; 2) система протекцій при влаштуванні *чиїх-небудь* справ.

Протекція (patronage, influence; протекция) — покровительство, підтримка, що надає впливова особа при влаштуванні *чиїх-небудь* справ; див. також **патронаж**.

Протермінований (прострочений) вексель (dishonored/overdue bill; просроченный вексель) — вексель, який не оплачено після подання (пред'явлення).

Протест (protest, remonstrance, objection; протест) — 1) рішуче заперечення проти *чого-небудь* (**protest, remonstrance**); 2) заява про незгоду з *чим-небудь*, про небажання *чого-небудь* (**protest, remonstrance**); 3) офіційне представлення відповідних судових і прокурорських органів про перегляд судових вироків і рішень (**objection**); 4) оскарження.

Протест векселя, опротестування векселя (due protest, protest of a promissory note; протест вексе-

ля, опротестование векселя) — офіційна нотаріальна чи судова заява кредитора про несплату векселедавцем (*або* акцептантом) у строк/термін суми грошей, зазначеної у векселі, чи про відмову платника виконати будь-яку вексельну дію (акцептувати, поставити дату акцепту, сплатити); *за чинним законодавством України* протест виконує нотаріус: якщо після пред'явлення векселя до строку/терміну погашення боржник відмовляється його погасити, то векселедержатель у певний строк/термін повинен звернутися до нотаріуса із заявою про засвідчення факту відмови боржника виконати свої грошові зобов'язання за векселем; засвідчувальний напис нотаріуса, здійснений щодо даного векселя, визначає факт опротестування векселя; див. також **“без права протесту”**.

Професійна діяльність на ринку цінних паперів (professional activity at securities market; профессиональная деятельность на рынке ценных бумаг) — підприємницька діяльність із перерозподілу фінансових ресурсів з допомогою цінних паперів та організаційного, інформаційного, технічного, консультативного та іншого обслуговування випуску/емісії та обігу/обороту цінних паперів, яка є, як правило, винятковим або переважним видом діяльності; **види**: депозитарна діяльність, розрахунково-клірингова діяльність, діяльність з ведення реєстру власників іменних цінних паперів.

Професія (profession, occupation, trade; профессия) — вид діяльності (занять) особи, яка володіє комплексом спеціальних теоретичних знань і практичних навиків, набутих у результаті спеціальної підготовки і досвіду роботи.

Профілактика ризику (risk prophylactics; профилактика риска) — система попереджувальних заходів, спрямована на забезпечення зниження ймовірності виникнення окремих видів ризиків на підприємстві; передбачає використання наступних груп заходів: 1) уникнення ризиків; 2) диверсифікація ризиків; 3) мінімізація ризиків; 4) обмеження (лімітування) ризиків.

Профiт (profit, earnings; профит) — 1) прибуток; 2) вигода; 3) бариш.

Проформа (formality; проформа) — 1) видимість; 2) формальність.

Процедура (procedure; процедура) — офіційно встановлений порядок дій.

Процент1, відсоток1 (interest, in, in., Int, int; процент1) — 1) плата за використання грошових коштів, їхніх еквівалентів або сум, що заборговані підприємству (компанії); 2) плата за користування капіталом у всіх його формах (кредитний процент, депозитний (ощадний) процент, процент за векселями, процент за облігаціями тощо); див. також **купонний дохід, номінальний процент, плаваюча відсоткова/процентна ставка (плаваючий відсоток/процент), процент-ломбард, процентна ставка, реальна ставка процента, складний відсоток/процент, фіксована номінальна ставка відсотка/проценту, процентний ризик, процентні облігації, процентні папери; базова ставка, дисконтна ставка, довгострокова облікова ставка, комерційна облікова ставка, облікова ставка, офіційна облікова ставка, Лібор, ломбард-ставка; “дохід на акцію”, контанго,**

“первинний/основний прибуток на акцію” (коєфіцієнт первинного/основного прибутку на акцію), повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію, фінансові видатки.

Процент2, відсоток2, облікова ставка (discount rate; процент2, учётная ставка) — 1) відсоток/процент, що стягує банк із суми векселя при купівлі його банком до настання строку/терміну платежу; 2) відсоток/процент, що стягує банк за надання кредиту; 3) відсоток/процент, що стягує Національний (Центральний) банк за позики, що надає комерційним банкам; див. також **номінальний процент, плаваюча відсоткова/процентна ставка (плаваючий відсоток/процент), процент-ломбард, процентна ставка, реальна ставка процента, складний відсоток/процент, фіксована номінальна ставка відсотка/процента; базова ставка, дисконтна ставка, довгострокова ставка, комерційна облікова ставка, офіційна облікова ставка, Лібор, ломбард-ставка; норма капіталізації.**

Процент3, відсоток3 (per cent, per centum лат., р. с. рст; процент3) — одна сота частина (частка) *чого-небудь*.

Процент-ломбард, ломбард-ставка (Lombard rate; амер. collateral rate; процент-ломбард, ломбард-ставка) — 1) відсоткова/процентна ставка за заставним кредитом; 2) облікова ставка, за якою Національний (Центральний) банк видає кредити комерційним банкам у випадку, коли заставою є цінні папери.

Процентна/відсоткова ставка (interest rate; процентная ставка) — облікова ставка, за якою у визначений строк/термін виплачують суму відсотку/проценту; як правило, її розмір встановлюють у річному обчисленні відповідно до одиниці використаного капіталу (позики, суми боргу); використовують також і в процесі нарощування вартості (компаундингу); див. також **процентна/відсоткова ставка “прайм рейт”**.

Процентний/відсотковий ризик (interest rate risk; процентный риск) — один із видів фінансових та інвестиційних ризиків, що характерний імовірністю виникнення фінансових втрат, пов'язаних зі зміною середньої ставки відсотку/проценту на фінансовому ринку.

Процентні/відсоткові облігації (interest rate bonds; процентные облигации) — облігації, що приносять певний процент на капітал, вкладений у них; див. також **безвідсоткові (безпроцентні) облігації, дисконтні облігації**.

Процентні/відсоткові цінні папери (interest rate securities; процентные ценные бумаги) — цінні папери, боргові зобов'язання, що приносять певний відсоток/процент на капітал, вкладений у них.

Процес (process; case, cause, lawsuit, legal action/proceedings, suit, trial; процесс) — 1) хід певного явища (**process**); 2) послідовна зміна стадій розвитку (**process**); 3) сукупність послідовних дій при досягненні певного результату (**process**); 4) судова справа (**lawsuit, suit, trial**); 5) порядок виконання діяльності адміністративних, слідчих, судових та інших органів (**case, cause, legal action/proceedings**).

Процес розробки бюджетів “знизу-вверх” (“bottom-up” budgeting process; процесс разработки бюджетов “снизу-вверх”) — процес розробки бюджетів,

який полягає у тому, що бюджети складають на нижніх рівнях управління, а зводять на верхньому.

Процесуальне право (**legal/juridical procedure; процесуальное право**) — 1) норми, згідно з якими визначають судочинство; 2) порядок ведення адміністративних, слідчих та інших справ.

Пряма позика, прямий кредит (**direct loan; прямая ссуда, прямой кредит**) — позика/кредит, що надають (*банк, кредитор*) безпосередньо позичальнику (дебітору); див. також **непряма позика (непрямий кредит)**.

Пряме зарахування у вклад/депозит за платіжною відомістю (**direct deposit to payroll; прямое зачисление во/в вклад/депозит по платёжной ведомости**) — безпосереднє зарахування заробітної плати, належної працівникам підприємства (персоналу фірми), на їхні особисті (персональні) рахунки на підставі платіжної відомості.

Пряме розміщення цінних паперів (**direct placement; прямое размещение ценных бумаг**) — розміщення цінних паперів в інвесторів безпосередньо (без залучення третіх осіб, посередників); див. також **прямі комерційні папери (фінансові папери)**.

Прямий кредит, пряма позика (**direct loan; прямой кредит, прямая ссуда**) — кредит/позика, що надають (*банк, кредитор*) безпосередньо позичальнику (дебітору); див. також **непрямий кредит (непряма позика)**.

Прямі забезпечені споживчі позики (**direct secured installment loan; прямые обеспеченные потребительские ссуды**) — забезпечені споживчі позики, погашення яких здійснюють періодично рівними платежами; як забезпечення таких позик у США, як правило, є цінні папери, вартість полісу страхування життя, ощадні книжки, пересувні будинки тощо.

Прямі затрати/видатки (**direct cost(s), dc; direct expense; прямые затраты/издержки**) — операційні затрати, що можуть бути безпосередньо віднесені на собівартість окремих видів продукції; їх основу складають змінні операційні затрати; обчислення собівартості продукції тільки за прямими затратами (“дай-рект-костинг”) дозволяє уникнути неточностей в її визначенні, що спричинює умовність способів розподілу непрямих затрат.

Прямі комерційні папери, фінансові папери (**direct/directly placed papers, finance papers; прямые коммерческие бумаги, финансовые бумаги**) — комерційні папери, що розміщують в інвесторів безпосередньо (без залучення третіх осіб, посередників); див. також **пряме розміщення цінних паперів**.

Прямі інвестиції (**direct investment; прямые инвестиции**) — інвестиції, при яких вкладення капіталу в об'єкти інвестування (підприємства, статутні фонди тощо) інвестор здійснює самостійно, без участі фінансових посередників (іноді навіть не вкладаючи кошти у цінні папери); див. також **іноземні прямі інвестиції**.

“Псувати монету” (**debase coins; “портить монету”**) — цілеспрямовані дії держави (в особі Монетного двору, Скарбниці) щодо зниження ваги монети

порівняно з її номіналом, використання сплавів замість дорогоцінних металів і зниження проби останніх при карбуванні монет тощо.

Публічне право (**public law; публичное право**) — державне, адміністративне, фінансове, процесуальне право.

Публічний (**public, pub.; публичный**) — 1) відкритий; 2) гласний; 3) суспільний, не приватний; 4) громадський.

Публічні торги, аукціон, торги (**auction, public sale; публичные торги, аукцион, торги**) — 1) спосіб продажу товарів з публічного торгу у заздалегідь визначений час покупцеві, який запропонував найвищу ціну (*простий аукціон*); 2) система торгівлі цінними паперами, кредитними ресурсами через брокерів на фондовій біржі (*подвійний неперервний аукціон*); 3) розпродаж.

Пул, консорціум, синдикат, товариство (**pool, consortium, syndicate, ordinary partnership; пул, консорциум, синдикат, товарищество**) — 1) інституція зі статусом юридичної особи, яка належить власникам на правах колективної власності; 2) об'єднання осіб (фізичних, юридичних) для ведення спільної діяльності чи досягнення певної мети, причому учасники зберігають свою юридичну і підприємницьку самостійність; 3) тимчасове об'єднання певних об'єктів інвестування під час формування відповідного портфеля; 4) тимчасове об'єднання групи інвесторів для здійснення певних інвестиційних проектів або програм; див. також **акціонерне товариство, безчленне товариство, будівельне товариство, командитне товариство, кредитне товариство, товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ), товариство з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ), товариство з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ); андеррайтер; група, картель, компанія, концерн, консорціум-гарант; загальний партнер, партнер з обмеженою відповідальністю (товариш-вкладник)**.

Пункт (**point, pt.; paragraph, par.; item; пункт**) — 1) термін, що використовують для означення змін у цінах на акції, в курсах валют, процентних ставках тощо (**point, pt.**); 2) певне місце, розділ, параграф документа тощо (**point, pt.; paragraph, par.; item**); див. також **пункт про майбутні позики; пункт про майно, що куплять у майбутньому**.

Пункт про майбутні позики (future advances clause; пункт о будущих ссудах) — пункт у договорі (діловій угоді), у відповідності з яким заставлене майно є заставою для майбутніх позик, що видають дебітору (позичальнику); див. також **пункт про майно, що куплять у майбутньому**.

Пункт про майно, що куплять у майбутньому (after-acquired property clause; пункт о приобретённом в последующем имуществе) — пункт у договорі (діловій угоді), який поширює право застави на майно, що боржник придбає у майбутньому, після укладання угоди про заставу; див. також **пункт про майбутні позики**.

Пунктуальний (**punctual; пунктуальный**) — 1) дуже точний; 2) акуратний.

Пут-опціон, опціон на продаж, опціон продавця (**put option; пут-опцион, опцион на продажу, опцион продавца**) — опціон, який надає право продажу за до-

мовленою ціною; див. також **відповідь за опціон, опціон, опціон (варант), опціон на купівлю (опціон покупця, кол-опціон), опціонна біржа, опціонна позика (облігація)**.

Р

Рабат (**rebate; рабат**) — скидка з ціни товару, що надають у вигляді певного процента чи певної суми при закупівлі товару крупними партіями.

Рада зі стандартів фінансового обліку, США (**Financial Accounting Standards Board, FASB; Совет по стандартам финансового учёта, США**) — рада, що встановлює у США загально прийняті засади *бухгалтерського і фінансового* обліку (GAAP).

Разова (індивідуальна) ліцензія (**once-only (individual) license (амер. license); разовая (индивидуальная) лицензия**) — разовий дозвіл, що має іменний характер і видають для здійснення кожної окремої операції конкретним суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності на період, не менший від необхідного для здійснення даної експортної (імпортової) операції.

Райт (**right-paper; райт**) — документ, що випускає акціонерне товариство (АТ) і засвідчує наявність конкретних (визначених умовами випуску) прав його власника; наприклад, його власник має не всі права акціонера, а тільки право на одержання дивідендів або без права участі у голосуванні на Загальних зборах акціонерів тощо.

Рамбурс (**reimbursement; рамбурс**) — 1) відшкодування; 2) оплата (наприклад, закупленого товару через посередництво банку); 3) повернення; 4) компенсація; 5) покриття.

Рамбурсувати (**to reimburse рамбурсировать**) — 1) повертати борги; 2) сплачувати борги, видатки; 3) погашати борг через третю особу (фізичну, юридичну); 4) повертати; 5) відшкодувати; 6) компенсувати; 7) покривати; 8) оплачувати.

Ранг (**rank, class; ранг**) — 1) клас; 2) розряд; 3) ступінь відзнаки.

Рантьє (**rentier, investor; рантье**) — 1) власник грошового капіталу; 2) особа, яка живе на відсотки/проценти від відданого у позичку капіталу чи на доходи від цінних паперів (акцій, облігацій тощо).

Рапорт (**report; рапорт**) — 1) доповідь; 2) повідомлення про виконання взятих зобов'язань.

Раритет (**rarity, curiosity; раритет**) — 1) рідкість; 2) рідкісна цінна річ.

Ратифікація (**ratification; ратификация**) — 1) затвердження вищим органом державної влади (в Україні — Верховною Радою) міжнародного договору, що надає йому юридичної сили; 2) особливий порядок затвердження конституційних поправок.

Ратифікувати (**to ratify; ратифицировать**) — 1) здійснювати ратифікацію; 2) затверджувати міжнародний договір, поправку до Конституції.

Раунд (**round; раунд**) — порівняно самостійний, відокремлений етап переговорів.

Раут (**rout; раут**) — урочистий званий прийом.

Рахунки системи автоматичного переказу коштів (**Automatic Transfer System accounts, ATS accounts амер.; счета системы автоматического перевода средств**) — 1) рахунки з автоматичним переказом коштів; 2) відкриття чекового та ощадного рахунків з автоматичним переказом залишків коштів на ощадний рахунок і відповідних грошових коштів у розмірі, що бракує для здійснення платежів, з ощадного рахунку на чековий.

“Рахунки для нарахування”, нарахування, “стійкі пасиви” (**accruals, accrued expenses; “счета к начислению”, начисления, “устойчивые пассивы”**) — 1) одна із статей пасиву бухгалтерського балансу підприємства, яка відображає заборгованість за нарахованою, але ще не виплаченою заробітною платою, податками, дивідендами тощо; 2) *в Україні*: один із видів короткострокової заборгованості підприємства, яку представляють внутрішньою перехідною заборгованістю із заробітної плати, відрахуваннями у бюджет і позабюджетні фонди, відрахуваннями на страхування майна тощо; нарахування за цими платежами підприємство здійснює щоденно (у міру виконання поточних господарських операцій), а погашення цих зобов'язань — у визначені (встановлені) строки/терміни впродовж одного місяця; по суті, для підприємства вони є безплатним джерелом використовуваних позикових коштів; див. також **нараховані відсотки/проценти, пасивні рахунки**.

Рахунки у цінних паперах (**security accounts; счета в ценных бумагах**) — рахунки, що ведуть зберігачі для власників цінних паперів (ЦП) і депозитарії для зберігачів щодо обслуговування операцій з ЦП; для ЦП, депонованих іншими депозитаріями через кореспондентські відносини щодо ЦП, оформлені на підставі відповідного договору, кожний депозитарій відкриває спеціальні рахунки у ЦП; обіг ЦП, записаних на рахунок у ЦП на підставі депозитарного договору, обслуговують виключно шляхом переведення їх на відповідний рахунок у ЦП у депозитарії; при виконанні клірингу та розрахунків за угодами щодо ЦП між зберігачами, а також при проведенні операцій емітента, зміни на рахунках у ЦП і на грошових рахунках вносять одночасно.

Рахунок, рахунок -фактура, фактура (**invoice, inv, inv.; bill, bl; счёт, счёт-фактура, фактура**) — рахунок, який випишує продавець на ім'я покупця і підтверджує фактичну поставку товару, надання послуг та їхню вартість; див. також **консультська фактура; рахунки системи автоматичного переказу коштів, “рахунки для нарахування” (нарахування, “стійкі пасиви”), рахунки у цінних паперах, рахунок заробітної плати, рахунок “лоро”, рахунок “ностро”, рахунок прибутків і збитків (баланс результатів), рахунок у Національному (Центральному) банку; концентруючий рахунок, нумерований рахунок, особистий (персональний, приватний) рахунок, ощадний рахунок, поточний рахунок, проміжний рахунок, рахунок “лоро”, рахунок “ностро”, рахунок заробітної плати, рахунок прибутків і збитків (баланс результатів), рахунок у Національному (Центральному) банку, регулюючий рахунок, розрахунковий рахунок, спільний рахунок, строковий вклад/депо-**

зит, тимчасовий рахунок, формула “жиро”; списання з рахунку.

Рахунок заробітної плати (salary account; счёт заработной платы) — поточний рахунок, через який компанія здійснює виплату заробітної плати своїм службовцям; див. також **поточний рахунок**.

Рахунок “лоро”, “лоро” (due to banks; счёт “лоро”, “лоро”) — 1) рахунок, який відкриває у себе один банк на ім'я іншого банку; 2) кореспондентські рахунки інших банків у даному банку; див. також **рахунок “ностро”**.

Рахунок “ностро”, “ностро” (due from banks; счёт “ностро”, “ностро”) — 1) рахунок, який відкриває банк для себе в іншому банку; 2) рахунок, який банк має у своєму банку-кореспонденті та на який вносять усі його видатки і надходження; див. також **двовалютний рахунок “ностро”, рахунок “лоро”**.

Рахунок прибутків і збитків, баланс результатів (profit and loss accounts/statement, P & L, P. & L. a/c, P/L, income statement амер.; счёт прибыли и убытков, баланс результатов) — частина зведеного балансу, у якій зіставлено прибутки і збитки підприємства; див. також **поточний рахунок**.

Рахунок у Національному (Центральному) банку (clearing account with the National (Central) Bank; счёт в Национальном (Центральном) банке) — рахунок, який відкриває у Національному (Центральному) банку комерційний банк, підприємство (компанія) тощо, причому кошти на ньому гарантує держава; див. також **концентруючий рахунок, поточний рахунок**.

Раціоналізація (rationalization; рационализация) — вдосконалення методів, організації певної діяльності, роботи.

Раціональний (rational; рациональный) — 1) доцільний; 2) розумно обгрунтований.

Реабілітація (rehabilitation; реабилитация) — 1) відновлення у правах (за судовим рішенням або в адміністративному порядку); 2) відновлення попередньої репутації, доброго імені.

Реабілітувати (to rehabilitate; реабилитировать) — 1) відновити у правах (за судовим рішенням або в адміністративному порядку); 2) відновити попередню репутацію, добре ім'я.

Реагувати (to react, to respond; реагировать) — 1) відповідати на сприйняте враження; 2) відгукуватися на зовнішній вплив; 3) проявляти своє ставлення до чого-небудь.

Реакція (reaction; реакция) — 1) дія, що виникає як відповідь на зовнішній вплив; 2) різка зміна, перехід до стану, протилежного до існуючого; 3) відновлення або бажання відновити застарілий стан справ.

Реалізація (realization, sale; реализация) — 1) здійснення чого-небудь (**realization**); 2) втілення в життя певного наміру, плану, програми, проекту тощо (**realization**); 3) продаж товару (**realization, sale**); 4) перетворення майна, цінних паперів у гроші (**realization, sale**).

Реалізація застави (forced sale of collateral; реализа-

ция залога) — вимога (реалізація) гарантій під наданий кредит (позику) у випадку, коли дебітор (боржник, позичальник) втрачає платоспроможність; див. також **генеральна застава, завірена застава, застава, заставна (боргова) заява, заставний кредит, іпотечна застава, неринкова застава, ринкова застава, умовно фіксована застава; гарантія, невіддільні аксесуари, положення про заставні операції, фонди “третіх осіб”**.

Реалізація позики (distributing/floating a loan; реалізація займа) — розміщення позики.

Реалізація прибутку (profit realization; реалізація прибыли) — продаж акцій, ціна яких збільшилася з моменту купівлі, з метою одержання прибутку.

Реальна вартість (real/tangible value; реальная стоимость) — вартість активів підприємства (компанії) з урахуванням додаткової вартості, амортизації тощо; див. також **вартість акції**.

Реальна зарплата (real salary/wages; реальная зарплата) — заробітна плата, виражена у кількості засобів існування і послуг, що можна одержати за грошову (номінальну) заробітну плату; див. також **номінальна зарплата**.

Реальна ставка процента, реальний процент (real interest rate; реальная ставка процента, реальный процент) — ставка процента, що встановлюють з урахуванням зміни купівельної спроможності грошей у зв'язку з інфляцією; див. також **дефлятор**.

Реальний (real; реальный) — 1) дійсний; 2) існуючий; 3) який (що) можна здійснити, виконати; 4) практичний; 5) який (що) впливає з дійсного стану справ.

Реальні активи (real assets; реальные активы) — вкладення коштів особи (фізичної, юридичної) у реальні матеріальні об'єкти (обладнання, нерухомість, товарно-матеріальні запаси тощо); див. також **фінансові активи**.

Реальні заощадження (real savings; реальные сбережения) — валові внутрішні заощадження у їхньому номінальному виразі, скориговані зростанням споживчих цін; див. також **дефлятор, індекс споживчих цін**.

Реальний власник (beneficial owner; реальный владелец) — фізична особа, яка є власником.

Реальний капітал (real capital; реальный капитал) — 1) капітал, виражений у постійних цінах; 2) капітал у формі грошей чи обладнання, що представляє вартість; не дає право на одержання доходу, як, наприклад, фіктивний капітал; див. також **фіктивний капітал**.

Реальний процент, реальна ставка процента (real interest rate; реальный процент, реальная ставка процента) — ставка процента, що встановлюють з урахуванням зміни купівельної спроможності грошей у зв'язку з інфляцією.

Реальні інвестиції (real investment; реальные инвестиции) — 1) вкладення капіталу у відтворення (репродукцію) основних фондів, в інноваційні нематеріальні активи, у приріст запасів товарно-матеріальних цінностей та в інші об'єкти інвестування,

безпосередньо зв'язані зі здійсненням операційної діяльності підприємства; 2) вкладення коштів у реальні активи (матеріальні і нематеріальні).

Ревалоризація (revalorization; ревалоризация) — 1) відновлення обміну паперових грошей на золото; 2) те саме, що **ревальвація**; див. **ревальвація**.

Ревальвація (revaluation; ревальвация) — 1) переоцінка; 2) підвищення державою курсу власної валюти щодо інших валют і міжнародних розрахункових грошових одиниць; 3) підвищення золотого вмісту грошової одиниці країни щодо валют інших країн, що здійснює держава в офіційному порядку; див. також **ревалоризація, девальвація**.

Реверс (declaration of indemnity; реверс) — 1) письмове зобов'язання однієї особи іншій особі, в якому надаються гарантії чого-небудь, посвідчується що-небудь; 2) зобов'язання викупити вексель, відданий у заставу; 3) декларація, згідно з якою держатель втрачених акредитивів або акцій підтверджує власну готовність відшкодувати (компенсувати) збитки, понесені банком або акціонерним товариством (АТ) у випадку їхнього використання третьою особою (при цьому держателю відновлюють загублені акредитиви чи акції); див. також **реверсія**.

Реверсія (reversion; реверсия) — 1) повернення до попереднього стану; 2) тимчасова передача кредиторю для забезпечення певного зобов'язання яких-небудь цінностей, що повертаються після його погашення; 3) *юр.* повернення майна первинному власнику; 4) виплата страховки після смерті; див. також **реверс**.

Ревізія (audit, aud; inspection; revision, rev, rev.; ревизия) — 1) обстеження фінансово-господарської діяльності підприємства (установи, посадової особи) з метою перевірки правильності і законності дій (**audit, aud**); 2) обстеження (**inspection**); 3) перегляд договору за згодою сторін (**revision, rev, rev.**).

Ревізор (auditor, aud; inspector; ревизор) — 1) особа, уповноважена провести ревізію; 2) особа, яка обстежує діяльність підприємства (установи тощо).

Ревокація (revocation; ревокация) — 1) відміна раніше даного розпорядження, доручення; 2) пропозиція чекодателя відмінити виданий чек; 3) відклик посла чи уповноваженого у свою країну.

Регламент (regulations; регламент) — 1) правила, що регулюють порядок діяльності; 2) назва деяких актів міжнародних конгресів.

Регламентация (regulation; регламентация) — встановлення правил, що визначають порядок діяльності.

Регламентований трансфер (clearing payments; регламентированный трансфер) — сукупність платіжних операцій, спрямованих на погашення зовнішнього боргу (кредиту), коли платежі в іноземній валюті є лімітованими і повинні здійснюватися (проводитися) тільки через Національний (Центральний) банк; див. також **автоматичний переказ, банківський кліринг/переказ/трансфер, грошовий трансфер, переказ, ремітування, римеса, трансфер(т), трансфер-агент, трансферний ризик, формула “жиро”**.

Регламентувати (to regulate; регламентировать) — 1)

впорядковувати; 2) підпорядковувати певним правилам, що регулюють діяльність.

Регрес (regress, regression, recourse, retrogression; регресс) — 1) перехід від вищих до нижчих форм розвитку (**regress, regression**); 2) рух назад (**regress, regression, retrogression**); 3) зміни до гіршого, див. також **прогрес (regress, regression)**; 4) *у вексельно-му обігу* — передача зобов'язань за векселем (**recourse, regress**); 5) економічний спад (**regress, regression**).

Регресант, регредієнт (recoursor, regressor; регресант, регредиент) — *юр.* особа, яка пред'являє зворотну вимогу до іншої особи про відшкодування збитків, яких зазнала перша особа на користь другої (наприклад, здійснила платіж).

Регресат (recoursee, regressee; регрессат) — особа, проти якої спрямована вимога регресанта (регредієнта).

Регресний позов (regress action/claim/suit; регрессный иск) — *юр.* зворотна вимога про відшкодування збитків, пред'явлена однією особою (регресантом, регредієнтом) іншій особі, з вини якої трапилися ці збитки (регресата).

Регулювати (to regulate, to adjust; регулировать) — 1) впорядковувати; 2) підпорядковувати певному правилу, послідовності; 3) встановлювати правильну, необхідну для діяльності взаємодію підрозділів підприємства тощо; 4) робити *що-небудь* для одержання потрібних показників, результатів тощо.

Регулююча позика для підтримки фінансового сектора (financial sector adjustment loan, FSAL; регулирующая ссуда для поддержки финансового сектора) — один із видів позик, які видає Світовий Банк, що надають кредитно-фінансовим установам країни для розвитку власне фінансового сектора економіки, а саме створення нових фінансових інституцій, стабілізації і введення нових ставок відсотка/процента, скорочення кредитних субсидій тощо; див. також **регулююче кредитування, позика фінансовим посередникам**.

Регулююче кредитування (adjustment lending; регулирующее кредитование) — надання позик для здійснення структурних реформ (зокрема, їх надає Світовий Банк державам-позичальникам); див. також **транскордонне кредитування; позика фінансовим посередникам, регулююча позика для підтримки фінансового сектора**.

Регулюючий рахунок (adjustment account; регулирующий счёт) — позиція активів або пасивів у поточному балансі, яка дозволяє включити до неї товари чи видатки, що стосуються наступного звітного періоду; див. також **поточний рахунок**.

Регулярний (regular, reg.; регулярный) — 1) рівномірний; 2) правильний; 3) який (що) правильно і рівномірно відбувається.

Регулятивний (regulative; регулятивный) — 1) спрямовуючий; 2) який (що) наводить порядок, вносить планомірність *у що-небудь*.

Регулятор (regulator; регулятор) — те, що спрямовує (регулює) розвиток і діяльність чого-небудь.

Редукція (reduction; редукция) — 1) зведення складного процесу до простішого; 2) падіння біржового курсу цінних паперів, біржових цін тощо; 3) зменшення; 4) зниження; 5) пониження; 6) скорочення.

Редуціювати (to reduce; редуцировать) — 1) піддавати редукції; 2) змінювати власну якість у бік спрощення, послаблення; 3) зменшувати; 3) знижувати; 4) понижувати; 5) скорочувати.

Реекспорт (re-export, reexport; реэкспорт) — зворотний вивіз із країни товарів, ввезених раніше з-за кордону, без їхньої переробки чи використання.

Реєстр (register, R; регистр) — 1) книга записів; 2) список *чого-небудь*; 3) вказівник; 4) регулятор; 5) лічильник; див. також **реєстр власників іменних цінних паперів, реєстратор, реєстратор облігацій, реєстраційна дата, реєстрація, реєстрація застави.**

Реєстр власників іменних цінних паперів (register of the registered securities owners; регистр собственников именных ценных бумаг) — список власників іменних цінних паперів (ЦП) і номінальних держателів/утримувачів, складений реєстратором за станом на певну дату; є складовою частиною системи реєстру і дає можливість ідентифікувати власників і номінальних держателів/утримувачів, кількість, номінальну вартість і вид цінних паперів, які їм належать; **депозитарії і зберігачі** можуть вести реєстри власників іменних ЦП (при наявності відповідного дозволу); ведення реєстрів власників іменних ЦП є виключним видом господарювання суб'єктів підприємницької діяльності, тому не може поєднуватися з іншими видами діяльності, крім депозитарної.

Реєстратор (registrar; регистратор) — 1) фізична особа, яка здійснює реєстрацію (в установі, організації тощо); 2) юридична особа — інфраструктурна інституція ринку цінних паперів (ЦП), яка має дозвіл на ведення реєстрів власників іменних ЦП і здійснює нагляд за тим, щоб в обігу була постійна кількість ЦП, які випущено певним емітентом; щоб при переході прав власності від одних інвесторів до інших відбувався обмін старих ЦП на нові, причому, щоб кількість одержаних ЦП відповідала кількості виданих ЦП; реєстратор контролює, щоб емітенти не випускали в обіг більшої кількості ЦП від тієї, що вказана у реєстраційних документах (особливо це стосується "сезонних" випусків акцій); реєстраторські функції виконують банки і спеціалізовані інституції-реєстратори; **в Україні** реєстратором може бути юридична особа, яка одержала від Державної комісії з ЦП та фондового ринку (ДКЦПФР) дозвіл на надання реєстраторських послуг (який видають на 3 роки і діє на всій території України; потім його продовжують за визначеною процедурою) та задовольнила наступні вимоги: 1) мінімальний розмір оплаченого статутного фонду становить 1250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, встановлених на дату подачі заяви про одержання дозволу; 2) якщо засновником реєстратора є емітент, то його частка у Статутному фонді реєстратора не повинна перевищувати 20 % (при розрахунку частки емітента у Статутному фонді реєстратора враховується частка Статутного фонду, якою опосередковано володіє емітент); 3) частка державної власності у Статутному фонді реєстратора не повинна перевищувати 20 %; 4) якщо частка державної власності у статутному фонді

формується довгостроковими державними ЦП, то їх частка не повинна перевищувати 50 %; 5) заборонено формувати Статутний фонд реєстратора недержавними цінними паперами; 6) реєстратор повинен мати не менше 3 (трьох) штатних працівників — атестованих спеціалістів з питань ведення реєстрів власників іменних ЦП, які безпосередньо займаються реєстраторською діяльністю (для емітентів, які самостійно ведуть власний реєстр, це застереження вимагає 1 (одного) штатного працівника); **реєстратор діє** на підставі затвердженого порядку ведення системи реєстру власників іменних ЦП, що визначає: 1) організаційно-функціональну схему реєстраторської діяльності; 2) перелік та опис основних процедур реєстраторської діяльності; 3) перелік видів і форми вхідних та вихідних документів; 4) перелік та опис заходів загальної безпеки і збереження інформації щодо реєстраторської діяльності; 5) перелік видів і вартість послуг, які надаються емітентам і зареєстрованим особам; 6) порядок повідомлення зареєстрованих осіб про зміни у діяльності емітента чи самого реєстратора (публікація у пресі, поштове, факсимільне чи інше повідомлення); 7) посадові інструкції тощо; **згідно з чинним законодавством України** емітент, який випустив іменні ЦП, може вести свій реєстр власників іменних ЦП, якщо кількість таких власників не перевищує 500; він одержує від Державної комісії з ЦП та фондового ринку відповідний дозвіл, якщо представить їй чи її територіальному відділенню наступні документи: 1) нотаріально засвідчену копію свідоцтва про державну реєстрацію емітента (для банків не потрібно); 2) нотаріально засвідчені копії установчих документів емітента; 3) копію свідоцтва про реєстрацію випуску ЦП; 4) порядок ведення системи реєстру власників іменних ЦП; 5) список керівництва (директор, його заступники, головний бухгалтер) із зазначенням таких даних: прізвище, ім'я, по батькові, займана посада, освіта, стаж праці, засоби зв'язку (телефон, факс, телетайп, електронна пошта тощо); 6) список і нотаріально засвідчені копії кваліфікаційних посвідчень штатних атестованих працівників емітента; 7) комп'ютерну дискету 3,5" з електронними копіями вказаних документів у форматі, визначеному Державною комісією з ЦП та фондового ринку (ДКЦПФР); діяльність щодо ведення реєстру власників іменних ЦП виконує емітент або реєстратор; **ведення реєстрів власників іменних ЦП:** діяльність щодо ведення реєстру власників іменних ЦП виконує емітент або реєстратор; якщо кількість власників іменних ЦП емітента перевищує кількість, визначену ДКЦПФР як максимальну для організації самостійного ведення реєстру емітентом, то емітент зобов'язаний доручити ведення реєстру реєстратору шляхом укладання відповідного договору; договір на ведення реєстру емітент може укласти лише з одним реєстратором, причому таке доручення емітента не знімає з нього відповідальності щодо виконання обов'язків, що випливають з угод щодо ЦП; рішення про передачу ведення реєстру власників іменних ЦП приймають виключно на Загальних зборах акціонерів; Загальні збори акціонерів або Спостережна рада акціонерного товариства (АТ) затверджують умови договору на ведення реєстру власників іменних ЦП у порядку, визначеному Статутом АТ; у випадку неукладення договору впродовж 30-ти календарних днів ДКЦПФР надсилає АТ розпорядження про необхідність його укладення, а при невиконанні зазначеного розпорядження впродовж 15-ти календарних днів притягує посадових осіб АТ до відповідальності згідно із Законом України "Про державне

регулювання ринку цінних паперів в Україні"; рішення про передачу ведення тимчасового реєстру акціонерів до проведення перших Загальних зборів приватизованого підприємства і до розміщення не менше 60 % акцій для підприємств, що є у процесі приватизації, приймає правління (дирекція) підприємства, що приватизується; ДКЦПФР, інші органи державної влади, а також фізичні та юридичні особи не можуть приймати рішення обов'язкового чи рекомендаційного характеру щодо ведення реєстрів власників іменних ЦП, забезпечення ведення таких реєстрів або їхнього розподілу; ведення реєстрів власників іменних ЦП передбачає облік і зберігання впродовж певних строків/термінів інформації про власників іменних ЦП та про операції, внаслідок яких виникає необхідність внесення змін до реєстру власників іменних ЦП (підставою для внесення змін до реєстру є документи, згідно з якими переходить право власності на відповідні ЦП); на вимогу власника ЦП або його представника, а також номінального держателя/утримувача, реєстратор зобов'язаний надати випуску з реєстру власників іменних ЦП (згадані особи не можуть вимагати включення до виписки інформації, що виходить за межі компетенції реєстратора, у тому числі інформації про інших власників та кількість ЦП, що належать останнім); відомості про номінального держателя/утримувача підлягають внесенню у реєстр власників іменних ЦП на підставі відповідного доручення, якщо право зберігача чи депозитарію виступати номінальним держателем/утримувачем не передбачено договором про відкриття рахунку у ЦП або депозитарним договором; внесення номінального держателя/утримувача у реєстр власників іменних ЦП, а також перереєстрація ЦП на іншого номінального держателя/утримувача не означає, що право власності на ЦП переходить до номінального держателя/утримувача; операції з ЦП, що здійснюються між депонентами одного номінального держателя/утримувача, не відображають у реєстрі власників іменних ЦП; для складання реєстру власників іменних ЦП на обумовлену дату для виконання зобов'язань емітента номінальний держатель/утримувач повинен надати реєстратору список усіх учасників; **реєстратори власників іменних ЦП:** юридичні особи можуть одержати дозвіл на ведення реєстрів власників іменних ЦП, якщо реєстраційна діяльність передбачена їхнім статутом; органи державної влади не можуть бути засновниками чи учасниками реєстратора; центри сертифікатних аукціонів та їхні правонаступники не можуть вести реєстри і бути засновниками та учасниками реєстратора; емітент може самостійно вести власний реєстр, якщо кількість власників ЦП не перевищує кількості, визначеної ДКЦПФР; частка емітента ЦП у Статутному фонді реєстратора не може перевищувати 10 %; реєстратор веде реєстр власників іменних ЦП на умовах договору, укладеного з емітентом ЦП (типову форму договору затверджує ДКЦПФР); оплата послуг реєстратора здійснюється за тарифами, що встановлює сам реєстратор (максимальний розмір тарифів встановлює ДКЦПФР за погодженням з Антимонопольним комітетом України (АМКУ); див. також **інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів; депозитарна діяльність.**

Реєстратор облігацій (bond registrar; регистратор облигаций) — вид інфраструктурної інституції ринку цінних паперів (ЦП); юридична особа, яка виконує функцію нагляду за процесами переходу прав власності на випущені облігації; їхніми послугами кори-

стуються емітенти (які випускають іменні облігації) та інвестори (які здійснюють купівлю-продаж останніх); під час обігу відбуваються зміни прав власності (облігації переходять із власності одних інвесторів у власність інших); що реєстратор відображає у відповідній книзі; його функції виконують банки і спеціалізовані інституції; наприклад, за дорученням емітента він виконує наступні функції: 1) реєстратор держателів облігацій; 2) переказ цінних паперів і заміна облігаційних сертифікатів при зміні їхніх держателів; 3) інформування інвесторів тощо; див. також **агент із трансферту (трансферт-агент).**

Реєстраційна дата (record date; регистрационная дата) — дата, на яку компанія (акціонерне товариство, АТ) перевіряє і фіксує список акціонерів, яким потрібно виплатити дивіденди за даний період; див. також **екс-дивідендна дата.**

Реєстрація (registration; регистрация) — 1) внесення у список, книгу; 2) складення опису, переліку; 3) облік цінних паперів, здійснений до того, як компанія запропонує їх на ринок; виконується згідно з вимогами чинного законодавства; 4) запис фактів, явищ з метою обліку, надання їм законності (юридичної сили).

Реєстрація застави (filing амер.; регистрація залога) — один із методів "завершення" заставної угоди; здійснюють шляхом укладання особливої боргової заяви у присутності представника держави; див. також **"автоматичне завершення", "завершення", "завершення через володіння", застава (боргова) заява.**

Режим (regime, routine, conditions; режим) — 1) державний лад (**regime**); 2) спосіб правління (**regime**); 3) точно встановлений розпорядок діяльності (**routine**); 4) умови діяльності, праці, існування (**conditions**).

Резерв (reserve(s); резерв) — 1) запас *чого-небудь* на випадок потреби; 2) джерело, звідки надходять необхідні нові матеріали та ресурси; див. також **банківський резерв, валютні резерви, відкриті резерви, вільні резерви комерційного банку, добровільні резерви, капітальні резерви, легальні (законні) резерви, ліквідний резерв, мінімальні резерви, потенційні (приховані) резерви, статутний резерв; резервна валюта, резервний капітал, резервний рахунок відділень (філій) банку, резервний фонд, резервні вимоги до банку, резервована ціна (найнижча вихідна ціна), резервувати; "дисконтне вікно" ("облікове вікно").**

Резервна валюта (reserve currency; резервная валюта) — валюта країни, що найчастіше застосовують інші країни у міжнародній торгівлі, і тому використовують як резерв міжнародних платіжних засобів (у даний час це — долар США, німецька марка, японська йена).

Резервний капітал (reserve capital, reserve investment sources; резервный капитал) — частина капіталу (інвестиційних ресурсів) підприємства (компанії), що утворюється за рахунок щорічних відрахувань з його прибутку і використовується як джерело поповнення основного капіталу, для покриття можливих збитків, для розширення інвестиційного портфеля чи для страхування можливих негативних фінансових наслідків інвестиційних ризиків тощо.

Резервний рахунок відділень (філій) банку (branch

reserve account; резервний счёт отделений (філіалов) банка — резервний рахунок, який має комерційний банк, для покриття нестачі ліквідності у будь-якому зі своїх відділень (у будь-якій зі своїх філій).

Резервний фонд (reserves; резервний фонд) — 1) частина національного багатства країни, призначена для запобігання перебоєм у процесі розширеного відтворення, усунення окремих диспропорцій в економіці, а також відшкодування збитків, що виникли в результаті стихійного лиха, негоди тощо; 2) запас коштів і матеріально-технічних цінностей у банку, компанії, підприємстві тощо для відшкодування можливих збитків; 3) нерозподілена частина прибутку акціонерного товариства (АТ), що є складовою частиною його власного капіталу; див. також **делькредере**.

Резервні вимоги до банку (required reserves, reserve requirements; резервные требования к банку) — вимоги, що висуває банкам Національний (Центральний) банк, щодо резервування певної частини залучених грошових ресурсів у вигляді спеціальних рахунків у Національному (Центральному) банку, готівки та інших ліквідних активів (цінних паперів високої якості тощо); див. також **вільні резерви комерційного банку, надмірні резерви банку, часткові резерви банку**.

Резервована ціна, найнижча вихідна ціна (reserve price; резервированная цена, наинизшая отпавная цена) — вихідна ціна, нижче від якої продавець відмовляється продати свій товар на аукціоні.

Резервувати (to reserve; резервировать) — 1) зберігати у запасі (резерві); 2) зберігати за собою право повернутися до вирішення певної справи.

Резидент (resident; резидент) — 1) банк чи інша кредитно-фінансова установа, розташовані у даній державі; 2) представник держави, що здійснює фактичне правління у країні, яка перебуває під протекторатом цієї держави; 3) громадянин країни, який постійно проживає в іноземній державі; 4) таємний уповноважений іноземної розвідки, який діє і живе у межах країни чи певного її регіону; 5) дипломатичний представник за рангом нижче від посланника, міністр-резидент; див. також **внутрішнє заощадження, внутрішні ринки цінних паперів, внутрішні фінансові активи, внутрішній кредит, внутрішній попит, внутрішня фінансова система**.

Резолютивна частина рішення (resolution; резолютивная часть решения) — *юр.* заключна частина судового рішення; див. **резолуція**.

Резолютивний (resolute; резолютивный) — 1) який (що) стосується резолюції; 2) який (що) містить у собі висновки; 3) рішучий.

Резолуція (resolution; резолюция) — 1) рішення, прийняте в результаті обговорення деякого питання на засіданні колегіального органу (зборів, конференції тощо); 2) ухвала, розпорядження посадової особи на діловому папері (документі); 3) *юр.* заключна частина судового рішення.

Резон (reason; резон) — 1) доказ; 2) розумна основа, розумне обґрунтування; 3) сенс, смисл.

Резонний (reasonable; резонный) — 1) помірна (*ціна*); 2) розумний; 3) обґрунтований; 4) сприйнятливий.

Результат (result; результат) — наслідок.

Результат від зміни системи бухгалтерського обліку (effect of accounting changes *амер.*; результат от изменения системы бухгалтерского учёта) — стаття у звіті про прибутки, що показує зміну балансової оцінки активів підприємства (банку, компанії тощо) і відповідний (позитивний чи негативний) вплив на прибуток як наслідок зміни системи бухгалтерського обліку.

Резюме (resume; summary, Sum., Summ.; резюме) — 1) короткий виклад суті; 2) короткий висновок; 3) завершальний підсумок *чого-небудь*; 4) зведення.

Резюмувати (to sum up, to summarize, to recapitulate; резюмировать) — 1) робити резюме; 2) коротко узагальнювати.

Реімпорт (re-import, reimport; реимпорт) — зворотний ввіз із-за кордону вітчизняних товарів, які не були там продані, використані тощо.

Реінвестиції, реінвестування (reinvestment; реинвестиции, реинвестирование) — переміщення капіталу з одних об'єктів інвестування в інші, ефективніші об'єкти; є характерним, зокрема, при змінах у процесі інвестиційної діяльності підприємства (компанії); див. також **позики фінансовим посередникам**.

Рейтинг (rating; рейтинг) — присвоєння певного номера (місця) у впорядкованій низці показників, що характеризують властивості, якості чи особливості певних об'єктів; наприклад, в інвестуванні такими показниками можуть бути інвестиційні якості об'єктів інвестування, результати діяльності підприємств (компаній) тощо; див. також **зведений рейтинг, рейтинг кредиторів, рейтингова система “КЕМЕЛ” (КЕМЕЛ)**.

Рейтинг кредиторів (collocation plan, creditor ranking; рейтинг кредиторов) — список кредиторів за рівнем їхнього пріоритету на повернення кредитів при ліквідації підприємства (компанії) унаслідок банкрутства.

Рейтингова система “КЕМЕЛ”, КЕМЕЛ (CAMEL rating system, CAMEL; Capital, Assets, Management, Earnings, Liquidity; рейтинговая система “КЭМЕЛ”, КЭМЕЛ) — рейтингова система оцінки банків, де **CAMEL** означає: **C (Capital, capital adequacy)** — достатність капіталу; **A (Assets, asset quality)** — якість активів; **M (Management, management)** — управління; **E (Earnings, earnings)** — дохідність; **L (Liquidity, liquidity)** — ліквідність; див. також **зведений рейтинг**.

Рекамбіо, ретратта, зворотний вексель (reverse bill; рекамбио, ретратта, обратный вексель) — 1) вимога до однієї із зобов'язаних за векселем осіб, що пред'являє особа, яка оплатила опротестований вексель, про відшкодування їй внесеної суми та про сплату процентів пені і видатків за протестом; 2) рахунок банку клієнту на відшкодування видатків, пов'язаних із протестом векселя, прийнятого на інкасо; див. також **вексель, камбіо, інкасо, протест векселя**.

Реквізити (requisite, properties; реквизиты) — обов'язкові дані, встановлені законом або положеннями для документів; відсутність у документі найменшого з реквізитів позбавляє його держателя

використати документ за призначенням у повному обсязі; див. також **комерційний рахунок-фактура**.

Реквізиція (requisition; реквизиция) — 1) примусове відчуження за плату (на відміну від конфіскації) чи тимчасове вилучення державними органами майна громадян або юридичних осіб; 2) заявка; 3) вимога; 4) попит; 5) потреба; 6) вимога платежу; див. також **конфіскація**.

Реквірент (реквирент) — держатель векселя, який звертається до нотаріуса (чи суду) з вимогою опротестувати вексель.

Рекет (racket; рэкет) — 1) вимагання; 2) залякування; 3) здирство; 4) шантаж.

Реклама (advertisement, ad, adt, advt; publicity, pub.; реклама) — 1) інформація про товари і послуги з метою повідомлення споживачів і створення попиту на ці товари і послуги; 2) розповсюдження відомостей *про кого-небудь, що-небудь* з метою створення популярності.

Рекламація (reclamation, rec.; claim for replacement; рекламация) — 1) скарга; 2) протест; 3) заперечення; 4) претензія, заява однієї сторони (частіше одержувача товару, покупця), про те, що інша сторона (постачальник, продавець) не виконав своїх зобов'язань, тому заявник вимагає відповідного відшкодування.

Рекламувати (to advertise, to boost, to publicize; рекламировать) — 1) робити рекламу *кому-небудь, чому-небудь (to advertise, to publicize)* 2) непомірно хвалити (*to boost*).

Рекомендація (advice, ad, adv; recommendation; reference, ref.; letter of introduction; рекомендация) — 1) порада (*advice, ad, adv*); 2) вказівка (*recommendation*); 3) позитивний, сприятливий відгук *про що-небудь, кого-небудь (reference, ref.; letter of introduction)*.

Рекомендувати (to advise, to recommend; рекомендовать) — 1) радити (*to advise*); 2) пропонувати (*to recommend*); 3) давати рекомендацію (*to recommend*).

Реконструкція (reconstruction; реконструкция) — 1) докорінне переобладнання; 2) перебудова за новими принципами; 3) відновлення *чого-небудь* за збереженими залишками або описами.

Реконструктивний (reconstruction, reconstructing, reconstructive; реконструктивный) — який (що) стосується реконструкції.

Реконструювати (to reconstruct; реконструировать) — 1) переобладнувати; 2) перебудувати; 3) відновлювати за збереженими залишками або описами.

Рекуперація1 (recovery; рекуперация1) — 1) повернення кредиту; 2) відновлення курсу акції після його різкого зниження; див. також **банківський резерв**.

Рекуперація2 (second reading; рекуперация2) — повторне читання курсів акцій на біржі.

Релевантність (relevance, relevancy; релевантность) — змістова відповідність між інформаційним запитом та одержаним повідомленням.

Ремісія (remission; ремиссия) — 1) заокруглення суми платежу за рахунком у бік зменшення; 2) знижка; 3) пільга; 4) звільнення *від сплати*.

Ремітент, перший векселедержатель (remittee, payee; ремитент, первый векселедержатель) — 1) особа, на ім'я якої виписано переказний вексель (тратту, “бігунець”) і за наказом якої слід сплатити певну суму грошей за цим векселем (перший набувач переказного векселя); 2) особа, яка одержує від трасата платіж (гроші) за переказним векселем (траттою, “бігунцем”): грошовим переказом).

Ремітування (remittance, rem; ремитирование) — 1) відправлення векселя ремітентом своєму кореспондентові для одержання за ним платежу від трасату; 2) спосіб погашення заборгованості в іноземній валюті за допомогою римеси; див. також **автоматичний переказ, банківський кліринг/переказ/трансфер, грошовий трансфер, переказ, регламентований трансфер, римеса, трансфер(т), трансфер-агент, трансферний ризик, формула “жиро”**.

Ремонт (repair(s), Rep., rep.; ремонт) — приведення до справного стану (обладнання, приміщення тощо).

Реновація (renovation; реновация) — 1) процес заміни технологічно зношених і морально застарілих виробничих основних фондів новими їх видами; у вигляді реновації, як правило, здійснюють звичайне відтворення (репродукцію) активної частини виробничих основних фондів (їхню заміну, модернізацію, ремонт тощо); 2) відбудова; 3) реконструкція; 4) модернізація.

Рента (rent, r; рента) — 1) регулярно одержуваний дохід з капіталу, рухомого чи нерухомого майна, що не потребує від одержувача (рантьє) підприємницької діяльності; 2) дохід, який одержує власник за облігаціями державних позик; див. також **варіювана рента, рента “перпетуа” (“вічна” рента), рентабельний, рентабельність, фіксована рента**.

Рента “перпетуа”, “вічна” рента (bond issue without fixed maturity; рента “перпетуа”, “вечная” рента) — вид державного боргу, за яким держава виплачує відсотки/проценти впродовж тривалого (часто необмеженого) проміжку часу, проте не зобов'язана виплачувати власне величину боргу; див. також **варіювана рента, рента, рентабельний, рентабельність, фіксована рента**.

Рентабельний (paying, profitable; рентабельный) — 1) який (що) виправдовує видатки; 2) доцільний з економічної точки зору; 3) прибутковий, дохідний; див. також **варіювана рента, рента, рента “перпетуа” (“вічна” рента), рентабельність, фіксована рента**.

Рентабельність (profitability, profitableness; рентабельность) — один із основних кількісних показників діяльності підприємства (АТ); є вираженням у процентах відношенням прибутку підприємства (емітента) і суми грошових засобів, що була використана для одержання цього прибутку; представляє собою ефективність використання активів підприємства (емітента); *види показників*: 1) “прибуток на вкладений капітал”, 2) “прибуток на активи”, 3) “обсяг продажу на активи”, 4) “прибуток на акціонерний капітал”; див. також **ліквідність, платоспроможність, варіювана рента, рента, рента “перпетуа” (“вічна” рента), рентабельний, фіксована рента**.

Рентинг (*renting; рентинг*) — короткостроковий вид оренди засобів виробництва без права їх подальшого придбання орендарем або передачі у його власність; як правило, орендна плата рентингу є вищою, ніж хайрингу (середньострокової оренди) і лізингу (довгострокової оренди); див. також **лізинг**, **оренда**, **орендатор**, **орендна плата**, **орендодавець**, **право посесора/власника**, **хайринг**.

Реорганізація (*reorganization; реорганизация*) — 1) переобладнання; 2) перебудова; 3) перетворення.

Реорганізація юридичної особи (*reorganization of juridical person; реорганизация юридического лица*) — припинення існування юридичної особи (наприклад, об'єднання, злиття компаній, корпорацій) без ліквідації справ і майна.

“РЕПО”, угода “репо”, репорт1, репортна угода (“*REPO, report1, R., rep., rept., RP; repurchase agreement; “РЕПО”, сделка “репо”, репорт1, репортное соглашение*”) — угода про продаж активів із наступним зворотним їхнім викупом; найчастіше такі угоди використовують в операціях з цінними паперами і валютою; наприклад: 1) продаж дилером інвестору короткострокових цінних паперів за домовленою згодою дилера викупити дані цінні папери за фіксованою ціною у визначений строк; 2) продаж цінних паперів і валют банку із зобов'язанням наступного їх викупу через певний строк/термін за вищим курсом; **в Україні** залежно від строку/терміну дії операції РЕПО застосовують три основні види: 1) нічне РЕПО (строк/термін дії операції — 1 день; процентна ставка є фіксованою на час проведення операції); 2) відкрите РЕПО (строк/термін дії операції не визначено в угоді; учасники можуть вимагати її виконання у будь-який момент, проте з обов'язковим повідомленням про її завершення; процентна ставка не є фіксованою, щоразу її перераховують); 3) строкове РЕПО (строк/термін дії операції чітко визначено; процентна ставка є фіксованою на час проведення операції).

Репорт2 (*report2, R., rep., rept.; репорт2*) — різниця між продажною і купівельною ціною в угоді “РЕПО” (репорти, репортні угоди).

Репрезентант (*representative1, Rep., rep., Rp; репрезентант*) — представник.

Репрезентативний (*representative2; репрезентативный*) — 1) представницький; 2) показний; 3) характерний.

Репрезентативність (*representation1; репрезентативность*) — 1) показність; 2) показність певних спостережень; 3) відповідність характеристик, одержаних у результаті часткового (вибіркового) обстеження *якогонебудь* об'єкта, до характеристик цього об'єкта в цілому, що дозволяє поширити висновки часткового (вибіркового) обстеження на весь досліджуваний об'єкт; використовують у статистиці та експериментальних дослідженнях.

Репрезентація (*representation2; репрезентация*) — представництво.

Репресія (*repression; репрессия*) — 1) каральний захід; 2) покарання.

Реприватизація (*re-privatization, reverse privatization;*

реприватизация) — повернення у приватну власність державного майна, яке раніше належало приватним власникам і було піддане націоналізації; див. також **приватизація**, **націоналізація**.

Репутація (*reputation, image; репутация*) — 1) загальна думка, що склалася про показники і характеристики діяльності, підприємства чи товару; 2) громадська, суспільна оцінка; 3) престиж.

Рескрипції (*rescriptions; рескрипции*) — короткострокові облігації (бони) Національного (Центрального) банку (строком/терміном від 3 місяців до 5 років); використовують у випадку нагальної потреби в одержанні додаткових коштів; див. також **стерилізаційні рескрипції**.

Респектабельний (*respectable; респектабельный*) — 1) поважний; 2) який (що) викликає повагу.

Реституція (*restitution; реституция*) — 1) відшкодування збитків; 2) *юр.* відновлення у попередньому правовому, майновому стані.

Рестрикція (*restriction; рестрикция*) — 1) обмеження; 2) обмеження виробництва, продажу та експорту, що здійснюють підприємства (компанії, корпорації тощо) з метою підвищення цін на товари та одержання більших прибутків; 3) обмеження кредитів, які надає комерційним банкам Центральний банк країни (в Україні — Національний банк), що приводить до загального скорочення кредитів підприємствам у цілому, до зниження темпів виробництва чи його згортання.

Реструктуризація боргу, реструктурування боргу (*debt rescheduling/restructuring; реструктуризация долга, реструктурирование долга*) — 1) зміна умов боргу (зміна відсоткової/процентної ставки за позикою, тривалості кредиту, джерел погашення тощо); 2) угода кредитора (позикодавця) з дебітором (боржником, позичальником), який має ускладнення з погашенням своїх фінансових (боргових) зобов'язань, про нову схему погашення цих зобов'язань; **види:** 1) пролонгація (відтермінування оплати); 2) мораторій на виплату відсотків/процентів або обумовленої частини основного боргу на певний домовлений строк/термін; 3) конверсія боргу або його певної частини у програму безкоштовної допомоги тощо; див. також **реструктуризація підприємства, фінансова реструктуризація банку, компанії тощо**.

Реструктуризація підприємства (*enterprise rescheduling; реструктуризация предприятия*) — здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зокрема шляхом його поділу з переходом боргових зобов'язань до юридичної особи, що не підлягає санації, на зміну форми власності, управління, організаційно-правової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищенню ефективності виробництва та задоволенню вимог кредиторів; див. також **реструктуризація (реструктурування) боргу, фінансова реструктуризація банку, компанії тощо**.

Реструктурування боргу, реструктуризація боргу (*debt rescheduling/restructuring; реструктурирование долга, реструктуризация долга*) — 1) зміна умов боргу (зміна відсоткової/процентної ставки за позикою,

тривалості кредиту, джерел погашення тощо); 2) угода кредитора (позикодавця) з дебітором (боржником, позичальником), який має ускладнення з погашенням своїх фінансових (боргових) зобов'язань, про нову схему погашення цих зобов'язань; **види:** 1) пролонгація (відтермінування оплати); 2) мораторій на виплату відсотків/процентів або обумовленої частини основного боргу на певний домовлений строк/термін; 3) конверсія боргу або його певної частини у програму безкоштовної допомоги тощо; див. також **реструктуризація підприємства, фінансова реструктуризація банку, компанії тощо**.

Ресурси (*resources, res.; ресурсы*) — 1) засоби; 2) запаси; 3) можливості; 4) джерела *чогонебудь*; 5) природні багатства; 6) *банківські* активи; 7) засоби існування; див. також **скарбник**.

Ретратта, рекамбіо, зворотний вексель (*reverse bill; ретратта, рекамбио, обратный вексель*) — 1) вимога до однієї із зобов'язаних за векселем осіб, що пред'являє особа, яка оплатила опротестований вексель, про відшкодування їй внесеної суми та про сплату процентів пені і видатків за протестом; 2) рахунок банку клієнту на відшкодування видатків, пов'язаних із протестом векселя, прийнятого на інкасо; див. також **вексель**, **камбіо**, **інкасо**, **протест векселя**.

Ретроактивність (*retroaction; ретроактивность*) — 1) зворотна дія; 2) *юр.* зворотна сила закону.

Ретроцесія (*retrocession; ретроцессия*) — 1) переказ частини комісійних від одного посередника іншому; 2) передавання третій особі відповідальності за ризик, прийнятий у перестраховування.

Рефакція (*discount from the price, loss allowance; рефакция*) — 1) знижка з ціни або ваги товару при торговій угоді, яку надає продавець у зв'язку з витіканням або псуванням товару; 2) знижка з тарифу, яку надає вантажовідправник за особливою угодою при наявності великої кількості вантажу.

Реферат (*abstract, synopsis; essay, paper; реферат*) — 1) виклад змісту роботи, дослідження тощо; 2) доповідь на задану тему, що включає огляд відповідних наукових джерел.

Референдум (*referendum; референдум*) — всенародне голосування з важливого питання державного життя.

Референт (*reader, reviewer; референт*) — 1) особа, яка виконує чи доповідає реферат; 2) посадова особа, яка є доповідачем і консультантом із визначених питань, справ.

Референція (*reference, ref.; референция*) — 1) довідка про службу; 2) відгук; 3) характеристика, що дає особі (фізичній, юридичній) інша особа (фізична, юридична), яка користується довірою у ділових колах; у ній зазначають ділові якості і кредитоспроможність особи (фізичної, юридичної), на яку запитується референція.

Рефінансування (*refinancing; refunding, ref.; рефинансирование*) — погашення старої заборгованості шляхом випуску нової позики (емісії нових акцій, випуску облігацій тощо).

Рефінансування дебіторської заборгованості (*receiv-*

able refinancing; рефинансирование дебиторской задолженности) — система фінансових операцій, що забезпечують прискорену конверсію дебіторської заборгованості в грошові активи; **види:** 1) факторинг; 2) облік векселів; 3) форфейтинг та ін.

Реформа (*reform, reorganization; реформа*) — 1) перетворення; 2) зміна; 3) переобладнання; 4) перебудова; 5) сукупність заходів, спрямованих на виведення підприємства (країни) з критичного, передбанкрутного стану (посилення фінансової дисципліни, скорочення видатків, залучення інвестицій тощо).

Реформувати (*to reform, to reorganize; реформировать*) — 1) змінювати шляхом реформ; 2) перетворювати; 3) переобладнувати; 4) перебудовувати.

Рецеписа (*receipt, r, rct, rec., rect., recpt.; рецеписса*) — попередня розписка в одержанні товару.

Рецесія (*recession; рецессия*) — 1) сповільнення темпів зростання чи спад виробництва; 2) спад політи.

Риелтер (*realtor; риэлтер*) — агент із продажу нерухомості; див. також **естимативна (приблизна) вартість**.

Ризик (*risk; риск*) — імовірність настання події, пов'язаної з можливими фінансовими втратами чи іншими негативними наслідками для діяльності підприємства (компанії); див. також **застрахований (страховий) інвестиційний ризик, капітальний ризик, несистематичний (специфічний) ризик, портфельний ризик, ризик втрати доходу, ризик втрати капіталу, ризик інфляції, ризик контролю (контрольний ризик), ризик країни, ризик ліквідності, ризик ліквідності інвестицій, ризик підприємництва (підприємницький ризик), ризик поставки, ризик ринку (ринковий, систематичний ризик), ризик цінних паперів, страховий (застрахований) інвестиційний ризик, трансферний ризик, фінансовий ризик, ціновий ризик; неприйняття ризику, профілактика ризику, ризиковий капітал, ризиковий портфель, ризиковість цінних паперів, рівень ризику, уникнення ризиків; безапеляційний дисконт, безризикова норма прибутковості, безризикові інвестиції, безризикові підприємницькі операції, делькредере, “дьюрейшн” (індекс відсоткового/процентного ризику), коефіцієнт “вільного” капіталу, компанія виниклого зростання, консервативне кредитування.**

Ризик втрати доходу (*risk of income loss; риск потери дохода*) — один із рівнів ризику, що називають **критичним**, для якого показником є можливість втрати очікуваної суми валового доходу за даним об'єктом інвестування.

Ризик втрати капіталу (*risk of capital loss; риск потери капитала*) — найвищий рівень ризику, що називають **катастрофічним**, для якого показником є можливість втрати всіх власних активів унаслідок банкрутства.

Ризик інфляції (*inflation risk; риск инфляции*) — ризик, що виникає у випадку знецінення грошей та інвестицій при інфляції; якщо значення цього ризику можна передбачити, то інвестор, як правило, вимагає додаткового доходу у вигляді інфляційної премії.

Ризик контролю, контрольний ризик (*control risk; риск*

контроля, контрольный риск) — ризик, який полягає у тому, що внутрішня система контролю підприємства (компанії, банку тощо) може здійснити чи допустити помилки.

Ризик країни (country risk; риск страны) — ризик втрат, що виникає у зв'язку з інвестуванням у країну, у залежності від нестабільної політичної ситуації, економічної кризи, обмежувальної політики держави щодо іноземних інвестицій тощо.

Ризик ліквідності (liquidity risk; риск ликвидности) — 1) ризик для укладача угоди, який полягає у тому, що контрагент не зможе виконати своїх зобов'язань через тимчасову відсутність цінних паперів (грошових засобів), незважаючи на те, що останній (контрагент) володіє активами; усувається поставкою проти оплати, існуванням Гарантійного фонду ринку; 2) особливий вид ризику, який виникає при низькій ліквідності об'єктів інвестування, при тривалому періоді інвестиційного процесу тощо; якщо значення цього ризику можна передбачити, то інвестор, як правило, вимагає додаткового доходу у вигляді премії за ліквідність.

Ризик ліквідності інвестицій (investment liquidity risk; риск ликвидности инвестиций) — особливий вид інвестиційного ризику, пов'язаний з низькою ліквідністю окремих об'єктів інвестування на ринку чи з великою тривалістю інвестиційного процесу; при наявності даного ризику інвестор має право розраховувати на додатковий дохід у вигляді премії за ліквідність.

Ризик підприємництва, підприємницький ризик (business risk; риск предпринимательства, предпринимательский риск) — ризик підприємницької діяльності, який складається з окремих ризиків, що виникають на кожному етапі кругообігу коштів підприємства; наприклад, ризик підвищення цін на сировину, ризик втрат від псування матеріалів, ризик впровадження нових технологій у виробництво та управління, ризик конкуренції у системі розподілу і торгівлі тощо.

Ризик поставки (delivery risk; риск поставки) — ризик неспроможності виконати взяті зобов'язання щодо поставки фінансового інструмента при виконанні покупцем чи продавцем укладеної угоди; наприклад, при продажу з короткої позиції цінного паперу — неможливість її поставки продавцем.

Ризик ринку, ринковий (систематичний) ризик (market risk; риск рынка, рыночный (систематический) риск) — 1) ризик, пов'язаний зі зміною кон'юнктури ринку під впливом макроекономічних факторів; виникає для всіх учасників цього ринку і не може бути усунений шляхом диверсифікації діяльності; наприклад, для інвестиційного портфеля у процесі коливання кон'юнктури ринку рівень цін окремих фінансових інструментів коливається у такій самій спрямованості, як і зведений ринковий індекс у цілому; показником зміни рівня систематичного ризику за окремими фінансовими інструментами і портфелем виступає бета-коефіцієнт; 2) ризик курсу цінного паперу між моментом його купівлі/продажу і моментом його дійсної (реальної) поставки; на ринку Української фондової біржі (УФБ) її Гарантійний фонд бере на себе ризик ринку в тому розумінні, що саме він повинен поставити цінні папери (грошові засоби) замість неплатоспроможного брокера, а потім відшкодувати

свої виплати або оплатю, або поставкою контрагента; відшкодування може бути повним, якщо курс цінного паперу не змінився з моменту проведення (здійснення) вихідної угоди, а може бути й недостатнім або надмірним, коли у цьому курсі відбулися зміни; див. також **несистематичний ризик (специфікований ризик, диверсифікований ризик)**.

Ризик цінних паперів (securities risk; риск ценных бумаг) — імовірність неспроможності емітента, який випустив цінні папери, виконати повністю, частково або вчасно зобов'язання, що він взяв на себе і повідомив в умовах випуску.

Ризиковий капітал (risk/venture capital; рисковый капитал) — особливий вид вкладення капіталу в об'єкти інвестування з високим рівнем ризику (венчурні підприємства (компанії) у розрахунок на швидке одержання високої норми доходу.

Ризиковий портфель (risk portfolio; рисковый портфель) — агресивний інвестиційний портфель з високим рівнем ризику за ним, тобто його створено з фінансових інструментів інвестування з високим рівнем поточного доходу або з високими темпами приросту капіталу одночасно з високим загальним рівнем портфельного ризику.

Ризиковість цінних паперів (securities risk rate; рискость ценных бумаг) — один із вартісних показників діяльності з цінними паперами, що представляє ступінь ризику, якому піддається інвестор при купівлі цінних паперів: чим більшим є ризик, тим меншою є надійність; показником, оберненим до ризиковості, є **надійність**.

Римеса (remittance, rem, rem.; римесса) — платіжний документ (грошовий переказ, тратта, чек тощо) в іноземній валюті, який купує боржник (дебітор) за національну валюту у третьої особи і надсилає своєму іноземному кредитору для погашення заборгованості перед ним; див. також **автоматичний переказ, банківський кліринг/переказ/трансфер, грошовий трансфер, переказ, регламентований трансфер, ремітування, римеса, трансфер(т), трансфер-агент, трансферний ризик, формула “жиро”**.

Ринг (ring; ринг) — 1) короткострокова угода між підприємствами з метою одержання прибутку шляхом скуповування певного товару на ринку і подальшого продажу його за підвищеними цінами; 2) частина головної круглої зали біржі, де знаходяться біржові агенти, оператори.

Ринкова вартість акцій (share/stock market price; рыночная стоимость акций) — ціна, за якою на ринку здійснюють угоди купівлі-продажу акцій.

Ринкова застава (marketable collateral; рыночный залог) — застава, яку легко реалізують у випадку необхідності; наприклад, вільноконвертована валюта, золото, деякі види нерухомості, акції, облігації підвищеного попиту тощо.

Ринкова ціна (market price; рыночная цена) — 1) остання офіційно проголошена ціна, за якою на ринку продають товари, цінні папери (акції, облігації тощо); 2) поточне котирування; 3) ціна, яка складається на ринку в умовах вільного ціноутворення під безпосереднім впливом попиту і пропозиції; див. також **вексельна вартість**.

Ринкова ціна облігації (bond market price; рыночная цена облигации) — 1) остання офіційно проголошена ціна, за якою на ринку продається облігація; 2) поточне котирування облігації; 3) ціна облігації, яка складається на ринку в умовах вільного ціноутворення під безпосереднім впливом попиту і пропозиції; наприклад, для дисконтної облігації емісійна і ринкова ціни є завжди меншими від номінальної; див. також **номінальна ціна облігації, емісійна ціна облігації**.

Ринковий наказ (market order; рыночный приказ) — один із наказів, які видають клієнти брокерським которам на біржі; наказ брокеру купити або продати певну кількість товару (цінних паперів, валюти) за найвигіднішою ціною на момент одержання наказу (при купівлі — за найнижчою ціною, при продажу — за найвищою ціною); див. також **“відкритий” наказ, лімітний наказ, наказ, наказ “на день”, стоп-наказ (стоп-ордер); застереження, позиція**.

Ринковий (систематичний) ризик, ризик ринку (market risk; рыночный (систематический) риск, риск рынка) — 1) ризик, пов'язаний зі зміною кон'юнктури ринку під впливом макроекономічних факторів; виникає для всіх учасників цього ринку і не може бути усунений шляхом диверсифікації діяльності; наприклад, для інвестиційного портфеля у процесі коливання кон'юнктури ринку рівень цін окремих фінансових інструментів коливається у такій самій спрямованості, як і зведений ринковий індекс у цілому; показником зміни рівня систематичного ризику за окремими фінансовими інструментами і портфелем виступає бета-коефіцієнт; 2) ризик курсу цінного паперу між моментом його купівлі/продажу і моментом його дійсної (реальної) поставки; на ринку Української фондової біржі (УФБ) її Гарантійний фонд бере на себе ризик ринку в тому розумінні, що саме він повинен поставити цінні папери (грошові засоби) замість неплатоспроможного брокера, а потім відшкодувати свої виплати або оплатю, або поставкою контрагента; відшкодування може бути повним, якщо курс цінного паперу не змінився з моменту проведення (здійснення) вихідної угоди, а може бути й недостатнім або надмірним, коли у цьому курсі відбулися зміни; див. також **несистематичний ризик (специфікований ризик, диверсифікований ризик)**.

Ринок (market, mkt, mkt.; рынок) — система товарно-грошових відносин у сфері обміну, яка сприяє реалізації товарів і наданню послуг; **вихідні складові**: товар, попит, пропозиція, ціна; див. також **касовий ринок, офіційно визнані (організовані) ринки, офіційно невизнані (неорганізовані) ринки, ринок акцептів, ринок грошей, ринок капіталу (капіталів); ринок, керований заявками; ринок, керований цінами; “ринок на узбіччі”, ринок нерухомості, “ринок покупця” (ринок пропозиції), “ринок продавця” (ринок попиту), ринок у неповній рівновазі, ринок у неповній рівновазі попиту/пропозиції, ринок у повній рівновазі, ринок цінних паперів (фондовий ринок), фінансовий ринок; глобалізація, капіталізація ринку, ринкова вартість акцій, ринкова застава, ринкова ціна, ринкова ціна облігації, ринковий наказ, ринковий (систематичний) ризик (ризик ринку)**.

Ринок акцептів (acceptance market; рынок акцептов) — ринок, на якому здійснюють обіг банківські акцепти.

Ринок грошей (money market; рынок денег) — сегмент

фінансового ринку, на якому купують і продають кредитні ресурси та депозитні зобов'язання на строк/термін до 1 року; обслуговує як грошові, так і фондові інструменти (цінні папери з періодом обігу/обороту до 1 року); разом з ринком капіталу (капіталів) утворюють фінансовий ринок.

Ринок капіталу/капіталів (capital market; рынок капитала/капиталов) — 1) сегмент фінансового ринку, на якому купують і продають довгострокові кредитні ресурси, а також цінні папери з періодом обігу/обороту, більшим від 1 року; 2) частина ринку позикових капіталів, де формуються попит і пропозиція на середньо- і довгостроковий позиковий капітал; разом з ринком грошей утворюють фінансовий ринок.

Ринок, керований заявками (request market; рынок, руководимый заявками) — ринок, на якому визначення курсів цінних паперів є безпосереднім наслідком зіставлення попиту і пропозиції.

Ринок, керований цінами (price market; рынок, руководимый ценами) — ринок, на якому визначення курсу цінного паперу здійснює брокер (у даному випадку брокер є маркетмейкером), який оцінює майбутні зміни ринку кожного цінного паперу (таким чином, у цьому разі існує стільки цін, скільки й брокерів).

“Ринок на узбіччі” (curb market; “рынок на обочине”) — 1) *амер.* неофіційна фондова біржа; 2) неофіційний фінансовий ринок; 3) неорганізований ринок приватних угод фізичних осіб.

Ринок нерухомості (real estate market; рынок недвижимости) — сегмент інвестиційного ринку, на якому продають і купують об'єкти нерухомості (будинки, земельні ділянки, обладнання тощо).

“Ринок покупця”, ринок пропозиції (“buyer’s market”; “рынок покупателя”, рынок предложения) — стан ринку, коли обсяг пропозиції набагато перевищує обсяг попиту (тому, наприклад, покупець може впливати на зниження цін).

“Ринок продавця”, ринок попиту (“bid market”; “рынок продавца”, рынок спроса) — стан ринку, коли обсяг попиту набагато перевищує обсяг пропозиції (тому, наприклад, продавець може впливати на підвищення цін).

Ринок у неповній рівновазі (market in incomplete equilibrium; рынок в неполном равновесии) — стан ринку цінного паперу, коли заявки на купівлю і продаж цінного паперу, які мають граничний курс відповідно вище і нижче курсу котирування, виконують повністю, а заявки, граничний курс яких збігається з курсом котирування, виконують частково або не виконують взагалі.

Ринок у неповній рівновазі попиту/пропозиції (market in incomplete equilibrium of demand/supply; рынок в неполном равновесии спроса или предложения) — стан ринку цінного паперу, коли попит перевищує пропозицію (ринок попиту) або коли пропозиція перевищує попит (ринок пропозиції), та коли можлива ставка скорочення буде нижчою за визначену границю (межу), встановлену Біржовою радою; у цьому випадку цінні папери не обмінюють.

Ринок у повній рівновазі (market in complete equilibri-

um; рынок в полном равновесии) — стан ринку цінного паперу, коли виконують повністю всі заявки на купівлю і продаж відповідно з граничним курсом вищим і нижчим, ніж курс котирування, чи таким, що дорівнює йому.

Ринок цінних паперів, фондовий ринок (securities/stock market; рынок ценных бумаг, фондовый рынок) — 1) частина ринку позикових капіталів, де здійснюють емісію та купівлю-продаж цінних паперів (ЦП); 2) сегмент фінансового ринку, на якому купують і продають усі види фондових інструментів, зокрема цінні папери часткові (пайові) і боргові, первинні і похідні, коротко- і довгострокові; 3) сукупність суспільних відносин, що виникають та існують щодо ЦП (включаючи державне, інституційно-правове та інше регулювання); **види:** 1) біржовий (організований); 2) позабіржовий (неорганізований, "вуличний", "чорний"); 3) первинний; 4) вторинний; 5) національний; 6) міжнародний; **учасники:** 1) індивіди (індивідуальні учасники); 2) інституції (інституційні учасники); 3) органи державно-правового регулювання; **види учасників:** 1) основні (головні) учасники; 2) допоміжні (інфраструктурні) учасники; див. також **внутрішні ринки цінних паперів, розвинуті ринки цінних паперів, новоутворені ринки цінних паперів; професійна діяльність на ринку цінних паперів; інструменти фондового ринку, інформаційна система фондової біржі, фінансова паніка, фондова біржа, фондові операції банків, фондовіддача.**

Рівень ризику (degree of risk; уровень риска) — основний показник, що використовують для оцінки окремих ризиків; є добутком імовірності виникнення відповідного ризику і розміру фінансових втрат при його реалізації.

Різниця курсів, курсова різниця (price/rate difference/disparity; разница курсов, курсовая разница) — різниця, що виникає як наслідок зміни курсу валюти, цінних паперів тощо; див. також **курс акції.**

Річна частка, погашення, анuitет (constant annual principal and interest repayment; годовая доля, погашение, анuitет) — постійна сума, яку щорічно виплачують у рахунок погашення боргу у вигляді відсотків/процентів (інтересів) та амортизації; див. також **анuitет, погашення, викупна вартість, грошовий трансфер, тираж, фіксована рента.**

Річний баланс (annual accounts; годовой баланс) — частина щорічної звітності підприємства, в якій відображено баланс прибутків і збитків, індексів (для АТ) тощо.

Річний звіт (annual report; годовой отчет) — щорічний фінансовий звіт підприємства (АТ), у якому наведено дані про його активи, пасиви, обсяг продажу, видатки, доходи та інші статті діяльності, що цікавлять її акціонерів, й відповідні державні органи.

Робочий/обіговий кредит (working assets, working capital credit; рабочий/оборотный кредит) — кредит, спрямований на підвищення платоспроможності компанії при виконанні певного виробничого циклу чи етапу її діяльності.

Розвинуті ринки цінних паперів (developed securities markets; развитые рынки ценных бумаг) — ринок цінних паперів розвинутих країн; до нього належать

ринки 23 країн (за класифікацією Міжнародної фінансової корпорації, International Finance Corporation): США, Японія, Німеччина, Велика Британія, Франція, Італія, Іспанія тощо; див. також **новоутворені ринки цінних паперів.**

“Розводити власність” (dilute ownership; “разводят собственность”) — знижувати частку участі і відповідного контролю за підприємством (компанією, АТ) з боку акціонерів при кожному новому випуску акцій.

Роздільний рахунок, “західний рахунок” (separate calculation/settling, “western calculation/settling”; раздельный счёт, “западный счёт”) — один із принципів діяльності емісійних синдикатів банків, який є поширенішим (наприклад, у США) і полягає у тому, що всі члени синдикату несуть розподілену відповідальність у межах своєї участі у даному синдикаті та виділеної їм частки випуску цінних паперів (ЦП); див. також **нероздільний рахунок, “східний рахунок”.**

Роздрібний брокер (retail broker; розничный брокер) — 1) виконавчий співробітник брокерської фірми, який працює з індивідуальними клієнтами по операціях з цінними паперами; 2) агент з продажу послуг брокерської фірми; його реєструє і видає ліцензію Комісія з цінних паперів та фондового ринку; див. також **зареєстрований представник.**

Розкриття інформації (disclosure; раскрытие информации) — одна з необхідних умов законодавства щодо емітента та інвесторів (наприклад, розкриття чи оголошення даних, необхідних для прийняття рішень про вкладання коштів у цінні папери), банку та його клієнтів-вкладників (наприклад, розкриття чи оголошення даних про умови кредитних угод) тощо; **види:** 1) повне розкриття інформації; 2) часткове розкриття інформації; див. також **вимоги розкриття інформації.**

Розмір дивідендів — див. **показник розміру дивідендів, дивіденд на одну акцію.**

Розміщення акцій (placement of stock амер.; размещение акций) — розповсюдження основного випуску акцій відкритого акціонерного товариства (ВАТ) або додаткового випуску акцій ВАТ (акції розповсюджуються не між акціонерами емітента, а серед інших інвесторів); здійснюють або самостійно емітенти, або посередники, які діють на підставі договору з емітентом; при випуску акцій продавцем виступає емітент, включаючи випадки, коли він користується послугами посередників, потім відбувається розміщення: випущені акції, які раніше нікому не продавалися, пропонують вперше для продажу (розповсюдження), тому угоди купівлі-продажу, укладені при розміщенні, вважаються “першими угодами”, а відповідні інвестори, які придбали ці акції, вважаються “першими власниками акцій”, подальші інвестори — “наступними власниками акцій”; див. також **випуск акцій, обіг акцій.**

Розміщення цінних паперів (placement of securities амер.; размещение ценных бумаг) — перехід цінних паперів від емітента до першого держателя.

Розподіл акцій (share/stock distribution; распределение акций) — вид продажу акцій закритого акціонерного товариства (ЗАТ) при їхньому первинному роз-

повсюдженні; є цивільно-правовою угодою між емітентом та інвесторами, за якою останні зобов'язуються сплатити повну вартість певної кількості акцій за кілька етапів (розміри і строки визначаються установчим договором), а емітент — передати їм зазначену кількість акцій; **види оплати:** 1) одноразова; 2) поетапна; **в Україні:** 1) при створенні ЗАТ, до проведення установчих зборів, інвестор повинен сплатити не менше 50 % вартості акцій, на які він здійснив передплату (підписку); йому видається тимчасове посвідчення акціонера, а вже установчі збори встановлюють відповідні розміри і строки для решти виплати; як правило, акції видаються інвестору після повної оплати, проте можлива і часткова видача акцій у міру надходження платежів; 2) у випадку додаткового випуску акцій умови їхнього розподілу між акціонерами ВАТ визначаються або окремою угодою між ними, або рішенням Загальних зборів акціонерів; див. також **договір про разову оплату, відкрита передплата (підписка).**

Розподіл прибутку (appropriation; распределение прибыли) — процес формування напрямків наступного використання одержаного прибутку відповідно до цілей і завдань підприємства; управління розподілом прибутку акціонерних товариств (АТ) здійснюють на основі розробленої дивідендної політики.

Розподілена частина прибутку (divided profit; распределенная часть прибыли) — частина чистого прибутку, яка йде на виплату дивідендів.

Розподільчий комітет, комітет з розподілу (distribution committee; распределительный комитет, комитет по распределению) — орган комунального (громадського) трасту, що приймає рішення про використання зосереджених у ньому благодійних (доброчинних) коштів.

Розпорядження майном боржника (bankruptcy trust; распоряжение имуществом должника) — система заходів щодо нагляду та контролю за управлінням і розпорядженням майном боржника для забезпечення збереження та ефективного використання майнових активів боржника на період провадження у справі про банкрутство в порядку, встановленому чинним законодавством; див. також **арбітражний керуючий, банкрутство, керуючий санацією, ліквідатор, розпорядник майна.**

Розпорядник майна (bankruptcy trustee; распорядитель имущества) — 1) довірена особа, якій передано ведення справ банкрута з метою задоволення вимог кредиторів; 2) фізична особа, яка здійснює нагляд і контроль за управлінням та розпорядженням майном боржника на період провадження у справі про банкрутство у порядку, встановленому чинним законодавством; див. також **арбітражний керуючий, банкрутство, керуючий санацією, ліквідатор, розпорядження майном боржника.**

Розрахункова (клірингова) діяльність (clearing business; расчётная (клиринговая) деятельность) — вид професійної діяльності на ринку цінних паперів (ЦП); ця діяльність полягає у визначенні взаємних зобов'язань за угодами з ЦП і розрахунками за ними.

Розрахункова (Клірингова) палата (Clearing-House, Clearing House, С. Н., СН; Расчётная (Клиринговая) палата) — 1) біржовий і міжбіржовий орган, який здійснює розрахунки між учасниками біржових угод на

основі заліку взаємних вимог і зобов'язань сторін; 2) установа, у якій здійснюють розрахунки між банками.

Розрахунковий рахунок (account current, a/c, acct.; current account, CA, C/A, c/a, c.a.; demand/sight funds; расчётный счёт) — 1) рахунок, який відкриває банк фізичній або юридичній особі; 2) самостійний баланс для зберігання грошей і проведення розрахунків; див. також **поточний вклад, поточний рахунок.**

Розрахунковий (кліринговий) банк (clearing bank; расчётный (клиринговый) банк) — 1) банк, включений у міжбанківську систему розрахунків; 2) банк, з яким депозитарій уклав договір про грошові розрахунки за угодами щодо цінних паперів (ЦП); див. також **банківський кліринг.**

Розсіювання, спред2 (risk spread; рассеивание, спред2) — інвестиційна політика, спрямована на зниження ризику втрат шляхом вкладення капіталів у різні сфери підприємницької діяльності.

Роялті (royalty; роялти) — 1) оплата концесії; 2) платежі за використання довгострокових активів підприємства (патентів, торговельних марок, авторського права, програмних продуктів тощо); 3) плата за використання чи надання дозволу на користування правами інтелектуальної власності з метою одержання прибутку; вона включає плату за використання права на промислові і наукові взірці; товарного знаку (знаку) на товари чи послуги); схеми програмних засобів обчислювальної техніки, автоматизованих систем або систем обробки інформації; права ноу-хау та інших подібних видів нематеріальних активів; 4) ліцензований платіж; 5) право на земельну власність або на розробку надр; 6) авторський гонорар.

Рубрика (rubric, heading; column, c/m; рубрика) — 1) заголовок розділу (**rubric, heading**); 2) розділ, підрозділ документа (**rubric, heading**); 3) графа, стовпець (**column, c/m**).

Рутинна (routine, rut, groove; рутинна) — 1) побоювання нового; 2) наслідування шаблону; 3) консерватизм.

Рутинер (slave to routine, person in a rut/groove; рутинёр) — 1) прихильник рутини, 2) консерватор.

С

Сальдар (to balance/settle an account; сальдар) — оплатити (закрити, ліквідувати) рахунок (борг тощо).

Сальдо (balance, bal, bal.; balance in hand; position; statement амер.; сальдо) — різниця між грошовими надходженнями і видатками за певний проміжок часу; 2) різниця підсумкових сум за кредитом і дебетом; 3) різниця підсумкових сум активу і пасиву; див. також **сальдар, сальдо для переносу, сальдо конвертованості, сальдо платіжного балансу, сальдо рахунку, сальдо торгового балансу, сальдування (балансування), сальдування рахунку, сальдувати, банківське зобов'язання поточного рахунку (строкового рахунку), позиція.**

Сальдо для переносу (balance carried forward; сальдо

к переносу) — операція з перенесення сальдо з одного звітного фінансового періоду в інший.

Сальдо конвертованості (adjustment on conversion; сальдо конвертируемости) — різниця між вартістю конвертованих облігацій (облігацій, представлених для обміну) і вартістю акцій, одержаних взамін.

Сальдо платіжного балансу (balance of payments. BOP; сальдо платёжного баланса) — різниця між закордонними платежами і надходженнями країни.

Сальдо рахунку (balance of account; сальдо счёта) — чиста позиція даного рахунку; сальдо рахунку може бути дебетовим, кредитовим або нульовим (рівним нулеві); див. також **банківське зобов'язання поточного рахунку (строкового рахунку), позиція.**

Сальдо торгового балансу (balance of trade, BOT; сальдо торгового баланса) — різниця між вартістю експорту та імпорту країни; див. також **банківське зобов'язання поточного рахунку (строкового рахунку), позиція.**

Сальдування, балансування (balancing, proof; сальдирование, балансирование) — процес контролю за точністю виконання операцій (зокрема, при підведенні балансу тощо).

Сальдування рахунку (balancing of account; сальдирование счёта) — додавання до сальдо рахунку тієї ж суми, але у протилежному напрямку, щоб таким чином сальдо рахунку стало нульовим (дорівнювало нулеві) з метою, наприклад, мати можливість закрити цей рахунок; див. також **банківське зобов'язання поточного рахунку (строкового рахунку), позиція.**

Сальдувати (to balance; сальдировать) — 1) виводити сальдо; 2) підбивати підсумок.

Самоокупність (capacity to pay its way; самоокупаемость) — здатність підприємства повністю покривати свої операційні видатки за рахунок одержаних операційних доходів.

Самофінансування (self-financing; самофинансирование) — один із методів фінансування, який полягає у тому, що фінансування розвитку підприємства (АТ) відбувається тільки за рахунок власних фінансових ресурсів (частини прибутку чи резервного фонду АТ).

Санация, санування (sanation; санация, санирование) — 1) система заходів, що здійснюються (як правило, здійснюються з участю найбільших банків і держави) для запобігання банкрутству підприємств (компаній); 2) система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнання боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-економічного становища боржника, а також задоволення у повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та/або зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника.

Санкції (sanctions; санкции) — заходи примусового впливу (фінансові, економічні тощо), що застосовуються до підприємств, які порушують порядок виконання фінансово-економічної діяльності.

Санкціонований капітал (authorized capital; санкционированный капитал) — капітал, що чисельно дорівнює сумі акціонерного і на суму якого акціонерне товариство (АТ) може випустити акції.

Санкціонувати (to sanction; санкционировать) — 1) давати санкцію *чому-небудь*; 2) затверджувати *що-небудь*; 3) дозволяти; 4) схвалювати; 5) визнавати законним, правильним.

Санкція (sanction; approval, appro; санкция) — 1) схвалення; 2) дозвіл; 3) *юр.* затвердження вищою інстанцією *якого-небудь* акту, що надає йому правової (юридичної) сили; 4) *юр.* частина правової норми, статті закону, в якій вказано правові наслідки порушення даного закону.

Санувати (to sanitize; санировать) — проводити санацію.

Свитч (switch; свитч) — можливість залишити одну позицію і зайняти іншу; наприклад, біржовий брокер здійснює продаж акцій (ненадійних, на його думку) з подальшою купівлею інших акцій (надійніших).

Свідоцтво (equity paper; свидетельство) — цінний папір, що підтверджує право власності на певну частину капіталу підприємства (компанії); див. також **статутний капітал/фонд; акціонерний/пайовий капітал, довгостроковий капітал, дотаційний капітал, експорт капіталів, плаваючий капітал, санкціонований капітал, капітал, капітал акціонерного товариства (АТ), капітал в акціях, капіталізація, капіталізована вартість, капіталоеміність, капітальний бюджет, капітальний надлишок (оплачена частина капіталу), капітальні вкладення (капіталовкладення); відплив капіталу, Євро-ринок, інвестиційні цінності.**

Свідоцтво/сертифікат про вклад, оцнадна книжка (deposit book; свидетельство/сертификат о вкладах, сберегательная книжка) — банківський сертифікат, який підтверджує факт внесення клієнтом грошового вкладу і визначає умови подальших надходжень, зняття коштів з даного рахунку і сплати відсотків/процентів; відмінність між ним (нею) та оцнадним рахунком полягає у тому, що останній має вищу процентну ставку і гарантує повернення грошей у випадку банкрутства банку; див. також **кредитна картка, посвідчення клієнта банку, сертифікат акцій.**

“Своп”, операція “своп” (swap; “своп”, операция “своп”) — 1) тимчасова купівля з гарантією наступного продажу; 2) обмінна операція; 3) купівля чи продаж валюти за поточним курсом (угода “спот”) з одночасним продажем чи купівлею тієї ж валюти за прогнозованим майбутнім курсом (угода “форвард”); 4) операція з обміну національної валюти на іноземну із зобов'язанням зворотного обміну через визначений строк/термін, яка здійснюється між Національними (Центральними) банками; використовують при страхуванні валютного ризику (ризика коливання курсів валют); див. також **операція хеджування (хеджування).**

“Своя людина” у банку (bank insider; “свой человек” в банке) — 1) фізична особа (акціонер, директор, службовець) банку, яка володіє завдяки своєму службовому становищу конфіденційними даними про цей банк; 2) юридична особа, тісно зв'язана з банком як партнер, співвласник тощо.

Сегментація інвестиційного ринку (investment market segmentation; сегментация инвестиционного рынка) — цілеспрямований поділ інвестиційного ринку залежно від об'єктів інвестування на окремі сегменти, що відрізняються особливостями попиту інвесторів, видами обігу (обороту) і ліквідністю інвестицій.

Сезонне фінансування (seasonal financing; сезонное финансирование) — процес додаткового фінансування приросту оборотних активів на окремі періоди діяльності підприємства, що викликано особливостями формування запасів готової продукції у зв'язку із сезонністю попиту на неї тощо.

Сезонний кредит (seasonal credit; сезонный кредит) — короткостроковий кредит, наданий для покриття експлуатаційних видатків.

Сейф1 (deposit box, safe; сейф1) — 1) металева скринька чи шафа для зберігання цінностей; 2) броньована камера, надана банком клієнтові для зберігання цінностей; див. також **сейф2.**

Сейф2 (strong-room, vault; сейф2) — броньоване і належно захищене приміщення банку для камер (сейфів1), де зберігають цінності банку, його клієнтів тощо; див. також **сейф1.**

Секвестр (sequestration; секвестр) — *юр.* заборона чи обмеження, що накладається державною владою на користування чи розпорядження певним майном.

Сектор (sector, sec.; department, Dep., dep., Dept., dept.; сектор) — 1) частина народного господарства, що має визначені відмінні економічні і соціальні риси; наприклад, суспільний і приватний сектори економіки країни (**sector, sec.**); 2) галузь (**sector, sec.**); 3) сфера діяльності (**sector, sec.**); 4) відділ підприємства (установи, організації) з визначеною спеціалізацією (**department, Dep., dep., Dept., dept.**).

Секунда векселя (second of exchange; секунда векселя) — другий примірник перевідного векселя.

Секція (section, s.; секция) — 1) відділ; 2) підрозділ; 3) частина *чого-небудь*; 4) частина, відділ торгового підприємства, де продають певні види товарів.

Селективність (selectivity; селективность) — 1) вибірковість *попиту тощо*; 2) здатність виконувати відбір.

Селенг (seleng; селенг) — один із видів позикових джерел фінансування інвестицій, який представляє собою передачу власниками (фізичними та юридичними особами) прав користування (розпорядження) їхнім майном (рухомим і нерухомим, інтелектуальною власністю тощо) за визначену плату.

Сенсація (sensation; сенсация) — подія, повідомлення, що справляє сильне враження.

Сепарація (separation; сепарация) — 1) відділення; 2) розподіл на окремі частини.

Сервітут (servitude; сервитут) — 1) *юр.* право користування чужим майном у визначених межах (наприклад, право на проїзд, право на прохід через сусідню територію тощо) або право на обмеження власника у певному відношенні (наприклад, влаштувати вікно

у чуже подвір'я); 2) *юр.* обмеження територіального суверенітету однієї держави на користь іншої чи інших держав (наприклад, щодо користування шляхами сполучень, перевезення товарів тощо).

Середній курс (middle price/rate; средний курс) — середнє арифметичне (півсума) курсів купівлі і продажу; див. також **курс акції.**

Середньозважена вартість капіталу (weighted average cost of capital, WACC; средневзвешенная стоимость капитала) — показник, що представляє середню ціну, сплачувану підприємством (компанією) за користування сукупним капіталом, сформованим з різних джерел; є сумою добутоків вартості залучених окремих видів капіталу і питомої ваги кожної складової (джерела) у загальній сумі капіталу.

Середньоквадратичне/стандартне відхилення (standard deviation, SD, S. D., s. d.; среднеквадратическое/стандартное отклонение) — один із показників оцінки коливання досліджуваних процесів та явищ; зокрема воно використовується при оцінці рівня ризиків.

Середньострокові облігації (medium-term bonds; среднесрочные облигации) — облігації зі строком погашення від 1 року до 5 років (Україна); від 2 до 10 (США), від 5 до 15 років (Велика Британія).

Середня величина активів (average assets; средняя величина активов) — середньоарифметична величина активів, півсума величини активів на початок і кінець року.

Серійний (serial, ser.; серийный) — який (що) виготовляється серіями за визначеним стандартом.

Серія (serial, series, ser.; серия) — 1) послідовний ряд *чого-небудь* (**serial, ser.**); 2) група чи ряд предметів, що є однорідними чи такими, що володіють загальною ознакою, яка об'єднує їх (**series, ser.**); 3) розряд, категорія цінних паперів чи документів, що позначаються цифрами та/або буквами (**series, ser.**).

Сертифікат (certificate, cert, cert., certif.; сертификат) — 1) документ, що засвідчує той чи інший факт; 2) документ, що засвідчує володіння цінними паперами (ЦП); 3) матеріальний носій ЦП; 4) письмове свідоцтво про власність на ЦП, яке випускає емітент; 5) найменування облігацій спеціальних державних позик; 6) документ про якість товару, що видають державні інспекції чи інші уповноважені установи; 7) документ, що дає право на певну частину інвестиції (капіталовкладення); 8) документ, що підтверджує здійснення фінансово-господарської операції, наявність прав тощо; див. також **борговий сертифікат (сертифікат за боргованості), депозитний сертифікат, золотий сертифікат, облігаційний сертифікат, ордер, оцнадний сертифікат, пайовий/частковий сертифікат, проміжний сертифікат, сертифікат акцій, сертифікат для одержання акцій, сертифікат іменних цінних паперів, сертифікат на прибутток, сертифікат пайової участі, сертифікат походження, сертифікат про поштове відправлення, сертифікат про право власності, сертифікат цінних паперів, сертифікат цінного паперу на пред'явника, сліп, тимчасовий сертифікат, сертифікатна інвестиційна компанія, сертифікатні цінні папери.**

Сертифікат акцій (share/stock certificate; сертификат)

акцій) — 1) акції, випущені у паперовій (документарній) формі; 2) документ, що видає емітент і засвідчує те, що акціонер є власником певної кількості акцій із зазначенням реквізитів цих акцій: у ньому вказують не номінальну, а сумарну номінальну вартість акцій.

Сертифікат для одержання акцій (stock certificate; сертифікат на получение акцій) — документ, що підтверджує одержання акцій у незаповненому і непідписаному вигляді (зазначення імені власника тощо) для їхнього подальшого продажу на ринку цінних паперів (ЦП).

Сертифікат заборгованості, борговий сертифікат (certificate of indebtedness; сертифікат задолженности, долговой сертификат) — короткострокове боргове зобов'язання, що випускає підприємство (компанія) для покриття своїх потреб у короткостроковому фінансуванні; див. також **сертифікатна інвестиційна компанія**.

Сертифікат іменних цінних паперів (registered securities certificate; сертифікат именных ценных бумаг) — документ, що видає емітент власнику іменних цінних паперів і засвідчує сукупність прав на кількість іменних цінних паперів, вказану у ньому.

Сертифікат на прибуток (dividend-right certificate; сертифікат на прибыль) — безномінальна акція (акція без номінальної вартості), яка дає право на одержання певної частини прибутку або частини капіталу у випадку ліквідації компанії (АТ), проте робить її власника повноправним акціонером; див. також **гарантійне свідоцтво**.

Сертифікат пайової участі (participation certificate; сертифікат долевого участия) — вид цінного паперу, який підтверджує пайову участь у капіталі і дає право на частину прибутку або частину капіталу у випадку ліквідації компанії (АТ), проте робить її власника повноправним акціонером; див. також **гарантійне свідоцтво**.

Сертифікат походження товару (certificate of origin, С/О; сертификат происхождения товара) — документ, у якому вказано місце виготовлення і відправки даного товару; як правило, вимагають у випадку, коли у країні імпортера встановлено митні збори для товарів, що ввозять із різних країн.

Сертифікат/свідоцтво про вклад, ощадна книжка (deposit book; сертификат/свидетельство о вкладах, сберегательная книжка) — банківський сертифікат, який підтверджує факт внесення клієнтом грошового вкладу і визначає умови подальших надходжень, зняття коштів з даного рахунку і сплати відсотків/процентів; відмінність між ним (нею) та ощадним рахунком полягає у тому, що останній має вищу процентну ставку і гарантує повернення грошей у випадку банкрутства банку; див. також **кредитна картка, посвідчення клієнта банку**.

Сертифікат про засвідчення права власності на цінні папери (securities certificate; сертификат об удостоверении права собственности на ценные бумаги) — сертифікат цінних паперів; див. також **виписка з рахунку**.

Сертифікат про поштове відправлення (certificate of posting; сертификат о почтовом отправлении) — документ, що підтверджує відправку товару поштою.

Сертифікат про право власності (certificate of title; сертификат о праве собственности) — документ, що має законну силу і засвідчує право власності особи (фізичної чи юридичної) на певний об'єкт власності.

Сертифікат цінних паперів (securities certificate; сертификат ценных бумаг) — 1) документ, що засвідчує документарну (паперову) форму випуску цінних паперів (ЦП); 2) документ, що засвідчує права власності інвестора на непаперові ЦП (інші назви "виписка з рахунку", "сертифікат про засвідчення права власності на цінні папери"); 3) бланк ЦП, що видають власнику ЦП і містить визначені законодавством реквізити, назву виду ЦП (акція, облігація тощо) чи найменування "Сертифікат акцій (*облігацій тощо*)" та засвідчує право власності на цінний папір (цінні папери).

Сертифікат цінного паперу на пред'явника (bearer certificate; сертификат ценной бумаги на предъявителя) — свідоцтво про власність на цінний папір без зазначення імені власника.

Сертифікат якості цінних паперів (securities quality certificate; сертификат качества ценных бумаг) — документ, що засвідчує ступінь технічного захисту цінних паперів (ЦП), виготовлених у документарній формі; видає виробник сертифікатів ЦП емітенту для забезпечення можливості їхньої перевірки під час обігу на справжність (автентичність) і відповідність міжнародним стандартам якості; див. також **договір про обслуговування випуску/емісії цінних паперів**.

Сертифікатна інвестиційна компанія (face-amount certificate company; сертификатная инвестиционная компания) — інвестиційна компанія, що вкладає кошти у підприємства і для цього залучає ресурси за рахунок випуску боргових сертифікатів.

Сертифікатні цінні папери (certified securities; сертификатные ценные бумаги) — те саме, що **паперові цінні папери**, тобто цінні папери, випущені у документарній (паперовій) формі.

Сесія (session, Sess.; сессия) — 1) засідання; 2) час засідання і роботи представницьких органів влади, суду, наукових установ, товариств тощо; 3) період іспитів у вищих і середніх спеціальних навчальних закладах.

Сецесія (secession; сецессия) — 1) відділення; 2) відхід; 3) відпадання; 4) *юр.* вихід із складу держави *якої-небудь* її частини.

Символ акції (ticker symbol; символ акции) — скорочення, яким позначають акції певної компанії; див. також **тикер, тикерна інформація**.

Синдикат, консорціум, товариство, пул (syndicate, consortium, ordinary partnership, pool; синдикат, консорциум, товарищество, пул) — 1) інституція зі статусом юридичної особи, яка належить власникам на правах колективної власності; 2) об'єднання осіб (фізичних, юридичних) для ведення спільної діяльності чи досягнення певної мети, причому учасники зберігають свою юридичну і підприємницьку самостійність; 3) тимчасове об'єднання певних об'єктів інвестування під час формування відповідного портфеля; 4) тимчасове об'єднання групи інвесторів для здійснення певних інвестиційних проектів або програм; див. також **акціонерне товариство, безчленове товариство, будівельне товариство, командит-**

не товариство, кредитне товариство, товариство з додатковою відповідальністю (ТЗДВ, ТДВ), товариство з обмеженою відповідальністю (ТЗОВ, ТОВ), товариство з повною відповідальністю (ТЗПВ, ТПВ); андерайтер; група, картель, компанія, концерн, консорціум-гарант; загальний партнер, партнер з обмеженою відповідальністю (товариш-вкладник)

Синергізм, синергія, ефект синергізму (synergy; синергизм, синергия, зффект синергизма) — додаткові економічні переваги, що утворюються при успішному об'єднанні підприємств за рахунок ефективного використання їх загального фінансового потенціалу, взаємного доповнення технологій і номенклатури випущеної продукції: зниження рівня операційних затрат за рахунок накладних видатків; розширення реалізації продукції за рахунок використання спільної збутової мережі та інших подібних факторів; використовують для прогнозування потенційного прибутку підприємств, призначених для об'єднання; характеризують парадоксальною формулою: 1 + 1 > 2.

"Сині корінці", "блакитні фішки"; "блю чипс", "блю-чипс" (blue chips; "синие корешки", "голубые фишки"; "блю чипс", "блючипс") — 1) акції найбільшої номінальної вартості; 2) найпопулярніші акції, які мають високий курс; 3) акції найбільших і давно відомих компаній, що є у стадії помірного зростання та здійснюють великі обсяги продажу; такі компанії володіють фінансовими ресурсами, які перевищують їхні потреби в інвестиціях, тому здатні виплачувати високі дивіденди (чим є привабливими для інвесторів, зорієнтованих на помірне зростання і високі дивіденди).

Система (system, syst.; система) — 1) множина законірно пов'язаних між собою елементів (предметів, явищ, знань тощо), яка представляє собою певне цілісне утворення; 2) порядок, зумовлений планічним, правильним розташуванням складових у певному зв'язку, чіткій послідовності дій тощо; 3) форма, спосіб організації і побудови *чого-небудь*; 4) сукупність господарських одиниць, об'єднаних в єдине ціле; 5) суспільний лад; 6) спосіб; 7) метод; 8) будова; 9) лад, устрій; 10) класифікація; 11) комбінація; див. також **подвійна банківська система, система бухгалтерського обліку, система "взаємозв'язок видатків, обсягу реалізації і прибутку", система кредитного рейтингу, система ланцюгових часток у банківській справі, система подвійної конвертованості, система реєстру власників іменних цінних паперів, фінансова система; систематизувати, систематика, систематичний, систематичний (ринковий) ризик (ризик ринку), систематичні (таксономічні) категорії, системи/схеми страхування вкладів/депозитів, системний**.

Система бухгалтерського обліку (accounting system; система бухгалтерского учёта) — сукупність методів і реєстрів бухгалтерського обліку, що використовують на підприємстві чи в економіці в цілому і складають цілісну систему обліку ділових операцій; використовують з метою ідентифікації, концентрації і реєстрації і подальшого аналізу і контролю.

Система "взаємозв'язок видатків, обсягу реалізації і прибутку" (cost-volume-profit relationships, CVP; система "взаимосвязь издержек, объёма реализации и прибыли") — механізм цілеспрямованого аналізу, що дозволяє виявити значення окремих фа-

кторів у формуванні операційного прибутку і забезпечити ефективне управління цим процесом на підприємстві; основу такого механізму складає визначення обсягу реалізації продукції, що забезпечує незбиткову операційну діяльність (так званих "точок незбитковості").

Система кредитного рейтингу (credit rating system; система кредитного рейтинга) — система оцінки кредитного стану позичальника (дебітора) на підставі рейтингових оцінок; див. також **кредитне рейтингове агентство, кредитний рейтинг**

Система ланцюгових часток у банківській справі (chain banking; система цепных частей в банковском деле) — неформальний або холдинговий контроль банків з боку окремих фізичних осіб чи груп осіб.

Система подвійної конвертованості (dual convertibility system; система двойной конвертируемости) — система, у якій одні операції здійснюються за ринковим, а інші — за офіційним курсом, що встановлює Національний (Центральний) банк.

Система реєстру власників іменних цінних паперів (register system of the registered securities owners; система регистра именных ценных бумаг) — сукупність даних, зафіксованих у паперовому чи електронному вигляді (у вигляді комп'ютерних баз даних), яка забезпечує ідентифікацію власників, зареєстрованих у ній; номінальних держателів іменних цінних паперів, зареєстрованих на їхнє ім'я; одержання і видавання інформації переліченим особам і складання реєстру власників іменних цінних паперів.

Систематизувати (to systematize; систематизировать) — 1) приводити до системи; 2) розташовувати у певному порядку; 3) встановлювати визначену послідовність.

Систематика (systematization; систематика) — групування, класифікація однорідних, взаємопов'язаних предметів та явищ за їхніми загальними ознаками.

Систематичний (systematic, Syst., syst.; methodical, meth; систематический) — 1) який (що) утворює систему (**systematic, Syst., syst.**); 2) побудований за визначеним планом (**methodical, meth**).

Систематичний (ринковий) ризик, ризик ринку (market risk; систематический (рыночный) риск, риск рынка) — 1) ризик, пов'язаний зі зміною кон'юнктури ринку під впливом макроекономічних факторів; виникає для всіх учасників цього ринку і не може бути усунений шляхом диверсифікації діяльності; наприклад, для інвестиційного портфеля у процесі коливання кон'юнктури ринку рівень цін окремих фінансових інструментів коливається у такій самій спрямованості, як і зведений ринковий індекс у цілому; показником зміни рівня систематичного ризику за окремими фінансовими інструментами і портфелем виступає бета-коефіцієнт; 2) ризик курсу цінного паперу між моментом його купівлі/продажу і моментом його дійсної (реальної) поставки; на ринку Української фондової біржі (УФБ) її гарантійний фонд бере на себе ризик ринку в тому розумінні, що саме він повинен поставити цінні папери (грошові засоби) замість неплатоспроможного брокера, а потім відшкодувати свої виплати або оплатою, або поставкою контрагента; відшкодування може бути повним, якщо курс

цінного паперу не змінився з моменту проведення (здійснення) вихідної угоди, а може бути й недостатнім або надмірним, коли у цьому курсі відбулися зміни; див. також **несистематичний ризик (специфікований ризик, диверсифікований ризик)**.

Систематичні (таксономічні) категорії (systematic (taxonomic) categories; систематические (таксономические) категории) — поняття таксономії, які використовуються для позначення підпорядкованих груп об'єктів (таксонів); для певної області дійсності будується система таких категорій, яка повинна давати повний опис цієї дійсності з точки зору її ієрархічної будови.

Системи/схеми страхування вкладів/депозитів (deposit insurance systems/schemes; системы/схемы страхования вкладов/депозитов) — порядок і послідовність організації страхування депозитів (страхувальники, страховачі, їхній організаційно-правовий статус, процедура виплати страхових відшкодувань, розміри страхового покриття, заходи щодо банків, які не виконують зобов'язання за вкладами/депозитами тощо).

Системний (systematic, Syst., syst.; системный) — 1) який (що) стосується системи; 2) який (що) є системою.

СІФ, Вартість, Страхування, Фрахт (CIF, Cost, Insurance and Freight; c. f. i., c. i. f.; СИФ, Стоимость, Страхование, Фрахт) — скорочення, яке вказує, що дана вартість експортно-імпоротної операції включає вартість товару, страхування і транспортні видатки з пункту відправлення до пункту призначення, вказані у декларації; див. також **обов'язки продавця, умови ІНКТЕРМС, умови поставки, фрахтові умови**.

Скарбник (treasurer; казначей) — одна з вищих посадових осіб акціонерного товариства (АТ), яка відповідає за фінансове планування і прогнозування, поточне управління активами і пасивами, включаючи залучення фінансових ресурсів, управління кредитним та інвестиційним портфелями тощо; див. також **контролер**.

Складний відсоток/процент (compound interest; сложный процент) — метод нарахування відсотків/процентів, коли відсоток/процент за даний період нараховують на початкову суму інвестицій, кредиту тощо і на відсотки/проценти за попередні періоди.

Складський варант (warehouse warrant/receipt, W/W; складской варрант) — вид цінних паперів (ЦП), які котируються на фондовій біржі, випускаються при наявності сировини чи інших проміжних продуктів, що є на складі підприємства (компанії) і виступають як гарантія її діяльності чи боргових зобов'язань.

Скоректована вартість (value adjustment; скорректированная стоимость) — виправлення (ректифікація) вартості капіталу відповідно до інфляційних процесів, змін курсу акцій на фондовій біржі або внаслідок амортизації основних фондів.

“Скрип”1, проміжний сертифікат (scrip, scr., scr.; “скрип”1, промежуточный сертификат) — 1) попередній документ, який (що) дає право на офіційне свідоцтво про володіння акціями; 2) сертифікат, що видають у США власникам ще не повністю оплачених акцій; див. також **сертифікат акцій**.

“Скрип”2 (scrip, scr., scr.; “скрип”2) — 1) тимчасова розписка про прийняття вкладу; 2) *амер.* паперові гроші дрібного номіналу, випущені окупаційною владою.

Скрупул (scruple, sc.; скрупул) — міра ваги, яка дорівнює 1,24 г.

Скрупульозний (scrupulous; скрупулёзный) — 1) надзвичайно старанний, ретельний; 2) точний до дрібниць.

Слип (slip; слип) — у *біржових операціях* документ (сертифікат), який супроводжує акцію та у якому вказано деякі подробиці про акцію (її власників, дозвіл на обіг тощо); див. також **депозитна квитанція (депозитний слип)**.

Слово честі (word of honour (honor амер.); слово чести) — міжнародний вислів, що означає готовність боржника (дебітора, позичальника) оплатити свій борг (дебіт, дебіт) або погасити позику.

Собівартість продукції (cost price of production; себестоимость продукции) — виражені у грошовому вигляді поточні затрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції; розрізняють виробничу собівартість — операційні затрати тільки на виробництво продукції, і повну собівартість — сума виробничої собівартості та операційних затрат підприємства за реалізацію продукції.

Собівартість (нематеріального) активу (cost price of (non-material) assets; себестоимость нематериального актива) — сума грошових коштів, або їх еквівалентів, або справедлива вартість іншої компенсації, витраченої підприємством на придбання чи створення цього активу.

Соверен (sovereign; соверен) — золота монета номіналу 1 фунт стерлінгів; див. також **пенс, фунт (фунт стерлінгів), фартинг, шилінг**.

Солідаризація (making common cause; солидаризация) — вияв солідарності.

Солідарний (joint, jnt, jt; solidary; солидарный) — 1) який (що) виявляє солідарність; 2) однотайний; 3) згідний; 4) сумісний.

Солідарний борг (joint/solidary liability; солидарный долг) — борг (боргове зобов'язання) кількох осіб (фізичних, юридичних), які відповідають за нього як сукупно, так і незалежно одна від одної; див. також **борг (дебіт), боргове зобов'язання (вексель, простий вексель, соло-вексель), боргові цінні папери, консолідований борг, плаваючий борг, суспільний борг**.

Солідарні гаранті (joint and several debtors; солидарные гаранты) — сукупність осіб (фізичних, юридичних), які спільно і незалежно одна від одної є відповідальними за даним борговим зобов'язанням.

Солідарність (solidarity; солидарность) — 1) однотайність; 2) спільність інтересів; 3) активне співчуття і сприяння *чий-небудь* діяльності; 4) *юр.* спільна відповідальність.

Соліситор (solicitor, Sol.; солиситор) — 1) адвокат, який дає поради клієнтам; 2) спеціальна юридична

посада при уряді (міністерстві, мерії тощо); 3) адвокат нижчого рангу, який немає права вести справи у вищих судах (Велика Британія).

Соло-вексель, простий вексель, вексель (note of hand, promissory note, P/N, Pro. Note; соло-вексель, простой вексель, вексель) — 1) зобов'язання, що видає позичальник на ім'я кредитора; 2) борговий цінний папір, що містить просту, нічим не обумовлену, обіцянку векселедавця (боржника, позичальника) виплатити векселедержателю (кредитору, позикодавцеві) визначену суму грошей у встановлений строк; соло-вексель випишує і підписує векселедавець (боржник, позичальник); **реквізити соло-векселя, векселя**: 1) назва “Вексель”; 2) проста і нічим не обумовлена обіцянка сплатити вказану суму грошей; 3) строк/термін платежу; 4) місце здійснення платежу; 5) назва того або за наказом кого платіж повинен бути здійснений; 6) дата і місце складання векселя; 7) підпис векселедавця (боржника, позичальника, платника); документ, у якому відсутній принаймні один із реквізитів, не має сили соло-векселя, за винятком трьох випадків: 1) соло-вексель, строк/термін платежу за яким не вказано, розглядається як такий, що підлягає оплаті після пред'явлення; 2) при відсутності окремої вказівки місце, вказане поряд з назвою платника (місце складання документа — для соло-векселя), вважається місцем платежу та одночасно місцем проживання платника (векселедавця для соло-векселя); 3) соло-вексель, у якому не вказано місце його складання, визначають підписанням у місці, позначеному поряд із назвою векселедавця.

Сорт (sort; quality, grade, gr.; kind; сорт) — 1) розряд, категорія товару; 2) якісний та інші різновиди *чого-небудь*.

Сортамент, сортимент (assortment; сортамент, сортимент) — сукупність, підбір різних сортів, видів, типів і розмірів однорідних виробів і товарів (частіше сортамент — у металічних výroбах і товарах, сортимент — у дерев'яних); див. також **асортимент**.

“Спазм ліквідності” (“liquidity squeeze”; “спазм ликвидности”) — тимчасова нестача грошових активів, викликана різким погіршенням поточної кон'юнктури товарного ринку, внаслідок чого на підприємстві нагромаджуються великі запаси готової продукції, яку не можна реалізувати.

Спекулянт (profiteer, speculator; спекулянт) — особа, яка бере на себе значний ризик, сподіваючись на одержання прибутку в процесі біржової гри (біржових операцій).

Спекуляція (speculation; спекуляция) — 1) купівля (продаж) товарів за зниженими (підвищеними) цінами з метою одержання прибутку; 2) задум, розрахунок, спрямовані на одержання прибутку.

Специфіка (specific character, specificity; специфика) — 1) те, що є властивим для даного об'єкта; 2) відмінна риса *чого-небудь*.

Специфікація (specification, sp., spec.; спецификация) — 1) перелік специфічних особливостей *чого-небудь*; 2) розподіл за розрядами, класами; 3) документ з переліком умов виконання замовлення; 4) технічний документ у вигляді таблиці з описом приладу, обладнання тощо.

Специфічний (specific, sp., spec., specif.; специфиче-

ский, специфичный) — 1) який (що) є відмінною рисою, властивістю, притаманною лише даному об'єктові; 2) характерний.

Специфікований ризик, несистематичний ризик, диверсифікований ризик (company-specific/unsystematic/diversifiable risk; специфицируемый риск, несистематический риск, диверсифицируемый риск) — 1) ризик втрати активів, що стосується певного підприємства (певної компанії); 2) сукупна характеристика окремих видів інвестиційних ризиків, притаманних підприємству (компанії) як конкретному об'єкту фінансового інвестування; він відображає успіхи маркетингових програм, рівень роботи з персоналом, стосунки з постачальниками тощо; він пов'язаний із внутрішніми факторами діяльності емітента, що призводять до зниження очікуваного рівня прибутку за певним цінним папером (низькокваліфікований менеджмент, недосконалість структури капіталу, негнучка номенклатура продукції тощо); при формуванні інвестиційного портфеля рівень несистематичного ризику може бути суттєво знижений за рахунок диверсифікації фінансових інструментів інвестування, заміни одних активів іншими тощо; див. також **систематичний ризик**.

Спеціалізація (specialization; специализация) — 1) набуття знань і навиків у певній області; 2) зосередження діяльності на певному занятті, спеціальності; 3) розподіл праці на окремі операції.

Спеціалізація виробництва (specialization of production; специализация производства) — обмеження виробничої діяльності підприємства виготовленням визначених (вузькоспеціальних) виробів і деталей.

Спеціалізований (specialized; специализированный) — 1) який (що) стосується спеціалізації; 2) підданий спеціалізації; 3) наслідок спеціалізації.

Спеціаліст (specialist; специалист) — 1) особа, яка володіє спеціальними знаннями і навиками у певній галузі (виробництва, науки, діяльності тощо); 2) особа, яка має спеціальність; 3) особа — майстер своєї справи.

Спеціальна економічна зона (special economic zone; специальная экономическая зона) — територія, у межах якої відповідним законом встановлено і діє спеціальний режим господарської діяльності на спеціальний порядок застосування і дії законодавства даної держави (наприклад, надають податкові та інші пільги для сприяння залученню інвестицій тощо).

Спеціальна ліцензія (special licence (амер. license); специальная лицензия) — належним чином оформлене право на імпорту країну впродовж встановленого строку/терміну певного товару (певних товарів), що є об'єктом спеціального розслідування та/або спеціальних заходів; див. також **антидемпінгова ліцензія, експортна ліцензія, імпортна ліцензія, компенсаційна ліцензія, відкрита (індивідуальна) ліцензія, генеральна ліцензія, разова (індивідуальна) ліцензія**.

Спеціальний (special; специальный) — 1) особливий; 2) призначений для певної мети; 3) який (що) стосується певної галузі (виробництва, науки, діяльності тощо).

Спеціальні квоти (special quotas; специальные квоты)

— граничний обсяг імпорту в країну певного товару (певних товарів), що є об'єктом спеціального розслідування та/або спеціальних заходів, який дозволено імпортувати у країну впродовж установленого строку/терміну та який визначають у натуральних та/або вартісних одиницях виміру.

Спеціальні права записання. СПЗ (special drawing rights. SDR; специальные права заимствования. СПЗ) — особлива грошова одиниця, що використовується Міжнародним валютним фондом (МВФ) для міждержавних і міжбанківських розрахунків Національних (Центральних) банків; курс СПЗ обчислюється щоденно на підставі наступного співвідношення: **100 % СПЗ = 42 % американського долара + 19 % німецької марки + 15 % японської йени + 12 % фунта стерлінгів + 12 % французького франка**; див. також **екю (європейська валютна одиниця. ECU)**.

Спеціальність (specialty; специальность) — 1) сфера діяльності (праці, навчання); 2) вид занять; 3) професія.

Спеціально згадані активи/позики (special mention assets/loans; специально упомянутые активы/ссуды) — активи/позики банку, за якими повернення записані або вкладених коштів є потенційно сумнівним; імовірність втрат при інкасуванні основної суми боргів і нарахованих відсотків/процентів становить менше 20 % загальної суми активів/позики; дану класифікацію використовують у рейтинговій системі "КЕМЕЛ", у банківському нагляді США тощо; див. також **нестандартні активи/позики, сумнівні активи/позики**.

"Спин-оф" (spin-off; "спин-офф") — відокремлення з підприємства (компанії, АТ) структурного підрозділу і створення на його основі нового АТ, причому акціонери одержують акції нового АТ у такому ж співвідношенні, у якому вони володіють акціями вихідного (материнського) підприємства (компанії, АТ).

Списання з рахунку (draw down; списание со счёта) — наказ держателя рахунку перевести частину коштів на інший рахунок.

Список винятків (exemption list; список исключений) — 1) інформація про нестандартні угоди, що подають періодично як перелік останніх; 2) складений банком перелік винятків щодо надання позик (наприклад, довгострокові кредити, позики директорам, політикам і політичним організаціям тощо).

Співагент (co-agent; соагент) — співрозпорядник (поряд з іншою особою) майном в агентстві.

Співвиконавець погашення позики, боргу (codebtor. cotaker; соисполнитель погашения ссуды, долга) — особа, яка має спільні (поряд з іншою особою) зобов'язання з погашення позики і підписала спільне зобов'язання щодо погашення; див. також **співпідписувач**.

Співвідношення ризику і доходу, співвідношення рівня ризику і дохідності/прибутковості (risk/return trade off; соотношение риска и дохода, соотношение уровня риска и доходности/прибыльности) — кількісний показник оцінки інвестиційних якостей інструментів інвестування та інвестиційного портфелю в цілому; характеризує відношення між рівнями

систематичних (ринкових) ризику і дохідності (прибутковості); вимірюють з допомогою коефіцієнта варіації і моделі "лінії надійності ринку"; середньоринкове відношення цих показників визначається графіком "лінії надійності ринку".

Співвідношення ціни і балансової ціни акції (P/NAV; соотношение цены и балансовой цены акции) — кількісний показник оцінки акцій, що характеризує співвідношення ціни і балансової ціни акції: **ЦБЦА = ЦА / БЦА, = PR / NAV**, де **ЦБЦА, P/NAV** — співвідношення ціни і балансової ціни акції; **ЦА, PR** — ціна однієї акції; **БЦА, NAV** — балансова ціна акції; якщо **ЦБЦА (P/NAV)** — 1, то це свідчить про те, що інвестори є впевненими у стані справ емітента та очікують від нього прибуткової діяльності; якщо **ЦБЦА (P/NAV)** — 1, то це свідчить про те, що інвестори не є впевненими у стані справ емітента та не очікують від нього прибуткової діяльності.

Співвідношення ціни і доходу на одну акцію, коефіцієнт відношення ціни акції і доходу на неї (price / earnings ratio, P/E, P/E-ratio; соотношение цены и дохода на одну акцию, коэффициент отношения цены акции и дохода на неё) — 1) кількісний показник оцінки акцій, який характеризує співвідношення ціни і доходу на одну акцію: **СЦД = ЦА / ДА, P/E = PR / EPS**, де **СЦД, P/E** — співвідношення ціни і доходу на одну акцію; **ЦА, PR** — ціна однієї акції; **ДА, EPS** — дохід на одну акцію; 2) кількісний показник оцінки інвестиційних якостей акції, що є відношенням її ринкової ціни до одержаного або очікуваного прибутку; при порівнянні інвестиційних якостей різних акцій представляють у вигляді ринкової ціни акції вираженої у сумі щорічних доходів за ними.

Співопікун (co-fiduciary; сопопечитель) — співдовірена особа (поряд з іншою особою) з трасту, при якому власність записують на імена опікунів і вони мають право самостійно розпоряджатися майном інших осіб в інтересах останніх; див. також **опікун**.

Співпідписувач (cosigner; соподписатель) — особа, яка володіє правом спільного підписання документу і набуває спільні зобов'язання (поряд з іншою особою, яка також підписує цей документ); див. також **співвиконавець погашення позики, боргу**.

Співтовариство (association with common interests, combine; сообщество) — об'єднання незалежних компаній і фірм для спільних інтересів або з метою втілення спільного інвестиційного проекту.

Спільна підприємницька (господарська) діяльність (joint business (economic) activities/activity; совместная предпринимательская (хозяйственная) деятельность) — діяльність, що ґрунтується на співробітництві між суб'єктами господарської діяльності даної країни та іноземними суб'єктами господарської діяльності і на спільному розподілі результатів і ризиків від її здійснення.

Спільна позика за принципом "униз за течією" (down stream participation loan; совместная ссуда по принципу "вниз по течению") — позика, яку видає великий банк шляхом її розподілу між дрібними банками.

Спільне депонування (joint custody; совместное депонирование) — зберігання у банку на чітко зумовлених і документально затверджених умовах цінностей, що належать двом і більше власникам, причому кож-

ний з них має право на їхнє одержання незалежно від інших власників.

Спільне інвестування (investment partnership; совместное инвестирование) — випуск інвестиційних сертифікатів і здійснення комерційної діяльності з цінними паперами, що виконуються в інтересах і за рахунок засновників та учасників інвестиційного фонду; частково це стосується й інвестиційної компанії.

Спільне підприємство (joint venture; совместное предприятие) — 1) підприємство як сукупність зобов'язань різних партнерів для втілення (реалізації) певного завдання цього підприємства (будівництво, дослідження, розвиток виробництва продукції тощо); 2) підприємство, що ґрунтується на спільному капіталі суб'єктів господарської діяльності даної країни та/або іноземних суб'єктів господарської діяльності, на спільних управлінні та розподілі результатів і ризиків.

Спільний рахунок (joint account. J. A., JA, j/a; совместный счёт) — рахунок, відкритий у банку на ім'я двох або більше осіб, кожна з яких має право самостійного здійснення операцій і використання коштів цього рахунку; як правило, для узгодженості дій умовою висувається спільне прийняття рішень щодо кожної операції або відповідне її візування; див. також **поточний рахунок**.

"Сплит", фракція, дроблення акцій (split, stock split; "сплит", фракция, дробление акций) — 1) поділ (фракціонування) однієї акції на кілька пропорційних частин меншої номінальної вартості без зміни величини акціонерного капіталу; 2) прийом, що використовується акціонерним товариством (АТ), зміст якого полягає у випуску (емісії) додаткової кількості звичайних акцій без збільшення суми акціонерного капіталу; відбувається збільшення кількості акцій в акціонерів при пропорційному зменшенні їх ринкової вартості; такий прийом є ефективним для акцій з високою ринковою вартістю, оскільки його застосування дозволяє активізувати обіг і підвищити ліквідність акцій за рахунок залучення до їхньої покупки акціонерів з низьким рівнем доходів (дрібних акціонерів); див. також **корпоративні операції**.

Сповільнюючі застереження (extension clauses; замедляющие оговорки) — можливий текстовий реквізит цінного чи комерційного паперу, що містить умови сповільнення строку/терміну платежу (наприклад, при настанні певної події, за бажанням боржника тощо); див. також **прискорюючі застереження**.

Споживча позика, споживчий кредит1 (consumer credit/loan; потребительская ссуда, потребительский кредит1) — 1) кредит, наданий приватній особі для купівлі побутових товарів та оплати послуг; 2) роздрібний продаж товарів індивідуальним покупцям з наданням відстрочки/відтермінування платежу на певну частину їхньої вартості; див. також **споживчий кредит2**.

Споживча фінансова компанія (consumer credit/finance company; потребительская финансовая компания) — один із видів фінансових компаній, що спеціалізуються на споживчих кредитах і позиках; див. також **споживчий кредит1, 2**.

Споживчий кредит1, споживча позика (consumer credit/loan; потребительский кредит1, потребительская

ссуда) — 1) кредит, наданий приватній особі для купівлі побутових товарів та оплати послуг; 2) роздрібний продаж товарів індивідуальним покупцям з наданням відстрочки/відтермінування платежу на певну частину їхньої вартості; див. також **споживчий кредит2**.

Споживчий кредит2 (personal loan institution; потребительский кредит2) — банк, що спеціалізується на кредитуванні операцій, спрямованих на особисте споживання; див. також **споживча фінансова компанія, споживчий кредит1 (споживча позика)**.

Способи встановлення контролю над акціонерним товариством (AT) (способы установления контроля над акционерным обществом (АО)) — для випадку відкритого АТ (ВАТ): 1) тендерна пропозиція; 2) робота і втілення програми акумулювання/нагромадження акцій (скупування акцій АТ); 3) "змагання представників" (висування і призначення "своїх", наперед визначених та зорієнтованих, представників у керівні органи АТ; 4) комбінований варіант (поєднання згаданих способів).

"Спот", операція "spot", операція з оплатою після факту (spot transaction; "spot", операция "spot", операция с оплатой по факту) — операція, оплата якої здійснюється відразу після завершення угоди; **подібний вид операції**: операція з негайною оплатою; **протилежні види операції**: 1) операція з оплатою у борг; 2) операція з оплатою у кредит; 3) операція з оплатою у розстрочку; див. також **касовий ринок, касові операції; операція "spot-рейт" ("spot-рейт", операція з негайною оплатою), "поставка після оплати", поставка "spot", спотовий ринок**.

Спотворений розподіл кредиту/(фінансових ресурсів) (credit misallocation, perverse allocation of credit/(financial resources); искажённое распределение кредита/(финансовых ресурсов) — економічно не обґрунтований розподіл кредиту (фінансових ресурсів); є характерним для банківських систем у стані розладаної поточної діяльності, коли переважну частину кредитів спрямовують неплатоспроможним позичальникам (фізичним та юридичним особам); див. також **адміністративний розподіл кредитів, кредитне раціонування**.

Спотовий ринок (spot market; спотовый рынок) — біржовий ринок, на якому оплата грошових засобів і поставка цінних паперів здійснюються після укладення угоди; наприклад, ринок, організований на Українській фондовій біржі (УФБ), є спотовим ринком, де строк/термін виконання (проведення) циклу оплати проти поставки встановлено 4 дні; див. також **касовий ринок, касові операції; операція "spot-рейт" ("spot-рейт", операція з негайною оплатою), операція "spot" ("spot", операція з оплатою після факту), "поставка після оплати", поставка "spot"**.

"Спот-рейт", операція "spot-рейт", операція з негайною оплатою (spot rate; "spot-рейт", операция "spot-рейт", операция с немедленной оплатой) — операція, оплата якої здійснюється за курсом (біржовим або валютним) у момент укладання угоди; **подібний вид операції**: операція з оплатою після факту; **протилежні види операції**: 1) операція з оплатою у борг; 2) операція з оплатою у кредит; 3) операція з оплатою у розстрочку; див. також **касовий ринок, касові операції; операція "spot" ("spot",**

операція з оплатою після факту), “поставка після оплати”, поставка “спот”, спотовий ринок.

Справедлива вартість (нематеріального) активу (fair (non-material) assets value; справедливая стоимость (нематериального) актива) — сума, за якою цей актив можна обміняти в операції між незалежними обізнаними зацікавленими сторонами.

Справжня вартість, вартість інтринсек (material assets value; истинная стоимость, стоимость интринсек) — 1) активи нетто (нетто-активи, чисті активи) підприємства (компанії); 2) така вартість акції визначається як частка від ділення вартості нетто компанії на кількість акцій, випущених в обіг; див. також **вартість акції**.

Спред1 (spread; спред1) — 1) дохід, який одержано завдяки різниці курсів купівлі і продажу; 2) різниця між ціною, одержаною емітентом за випущені цінні папери (ЦП), і ціною, сплаченою інвестором за дані ЦП; 3) різниця між кредитною і депозитною ставками процента.

Спред2, розсіювання (risk spread; спред2, рассеивание) — інвестиційна політика, спрямована на зниження ризику втрат шляхом вкладення капіталів у різні області підприємницької діяльності.

Спроможність компанії (earning power; способность компании) — здатність компанії одержати певний прибуток відповідно до інвестицій (капіталовкладень) і прикладених зусиль її працівників і партнерів.

Спроможність до конвертованості (capacity to contract by bills; способность к конвертируемости) — здатність перейти від однієї валюти до іншої при укладанні і виконанні комерційної угоди.

Стабілізація (stabilization; стабилизация) — 1) приведення до стійкого стану; 2) підтримання сталості певних величин, рівномірності і ритмічності процесів, стійкості властивостей тощо; 3) стан стійкості, сталості; 4) зміцнення; 5) усталення.

Стабільний (stable; стабильный) — 1) стійкий; 2) постійний; 3) утверджений на визначеному рівні; 4) який (що) не змінюється.

Стабільність/стійкість курсу (rate stability; стабильность/устойчивость курса) — міра сприймання курсом цінного паперу коливань попиту і пропозиції.

Ставка “прайм-рейт” (“prime-rate”; ставка “прайм-рейт”) — найменша ставка процента за кредит, що надають “першокласним” (потужним) позичальникам — позичальникам, які мають найменший рівень кредитного ризику.

Ставка розподілу (application rate; ставка распределения) — процент прибутків, одержаних підприємством і розподілених між його акціонерами у вигляді виплати дивідендів.

Ставка розподілу накладних (непрямих) затрат/вдатків (overhead application rate; ставка распределения накладных (непрямых) затрат/издержек) — показник, що характеризує відношення суми накладних (непрямих) затрат до сукупної бази їх розподілу; ця ставка діє тільки впродовж одного періоду при обчисленні собівартості продукції.

Ставка фактичного прибутку (actual/real profit rate; ставка фактической прибыли) — ставка, яка показує дійсну прибутковість облігації, розраховану на основі обліку дійсних (реальних) фінансових потоків у час придбання, володіння, перепродажу або погашення облігації.

Стагнація (stagnation; стагнация) — 1) застій (в економіці, виробництві, торгівлі тощо); 2) інертність.

Стагфляція (stagflation; стагфляция) — стан економіки країни, характерний застоєм економіки або її кризою при розвитку інфляційних тенденцій, тобто падіння темпів виробництва і зниження його загального обсягу у поєднанні з високим рівнем інфляції у країні.

Стадія (stage; стадия) — 1) період; 2) ступінь розвитку чого-небудь; 3) фаза розвитку.

Стан ліквідів (liquidity statement; состояние ликвидов) — 1) стан готівкових коштів підприємства (компанії); 2) періодичний звіт банку про співвідношення його резервів (запасів) і зобов'язань.

Стандарт (standard, st.; стандарт) — 1) взірець; 2) еталон; 3) модель, що приймається за вихідну для зіставлення з нею інших подібних товарів (виробів, предметів); 4) нормативно-технічний документ, що встановлює одиниці величин, терміни та їхні означення, вимоги до виробництва продукції, реалізації товарів, що забезпечують безпеку людей і збереження матеріально-технічних засобів і цінностей; див. також **кредитні стандарти, стандарти аудиту, стандартизація, стандартне/середньоквадратичне відхилення, стандартний**.

Стандарти аудиту (auditing standards; стандарты аудита) — сукупність стандартів, що визначають перелік вимог до змісту, організації і виконання аудиторської діяльності.

Стандартизація (standardization; стандартизация) — встановлення в межах країни, галузі економіки тощо єдиних норм і вимог, що ставляться до сировини, матеріалів, виробничих процесів, готових виробів, товарів і послуг; див. також **глобалізація**.

Стандартне/середньоквадратичне відхилення (standard deviation, SD, S. D., s. d.; стандартное/среднеквадратическое отклонение) — один із показників оцінки коливання досліджуваних процесів та явищ; зокрема воно використовується при оцінці рівня ризиків.

Стандартний (standard, st.; normal, norm.; стандартный) — 1) який (що) відповідає стандарту; 2) який (що) стосується стандарту; 3) типовий; 4) нормальний.

Стара акція (old share/stock; старая акция) — акція, випуск якої відбувався перед випуском нових акцій, що здійснювався для збільшення Статутного фонду; вона може надавати своєму власнику право на передплату чи безкоштовне одержання нових акцій.

Статистика (statistics; статистика) — 1) наука, що оперує і вивчає кількісні показники діяльності, їхні співвідношення і зміни; 2) кількісний облік масових процесів та явищ; 3) статистичні методи; 4) статистичні дані.

Статистична перевірка гіпотез (statistic/statistical verification of hypotheses; статистическая проверка гипотез) — система прийомів у математичній статистиці, призначених для перевірки відповідності дослідних даних вихідній гіпотезі.

Статистичне спостереження (statistic/statistical observation; статистическое наблюдение) — систематичний збір інформації про предмет, явище за заздалегідь розробленою програмою.

Статичний (statistic, statistical, stat., stall; статический) — 1) який (що) стосується статистики; 2) який (що) розглядають у стані спокою; 3) нерухомий.

Статус (status; статус) — 1) суспільне становище; 2) правове становище; 3) майнове становище; 4) фінансове становище; 5) становище; 6) статок, статки, достатки; 7) стан справ.

Статус-кво (status quo *лат.*; статус-кво) — 1) правове становище у визначений момент; 2) стан справ у визначений момент.

Статут (statute; устав, статут) — положення про право та обов'язки осіб (фізичних, юридичних); див. також **корпоративний статут**.

Статутний капітал/фонд (statute/equity capital; уставной капитал/фонд) — початкова сума капіталу і сукупність матеріально-технічних засобів, необхідні для початку діяльності підприємства (компанії, АТ); див. також **свідоцтво, статутний резерв**.

Статутний резерв (statutory reserves; уставный резерв) — резервний фонд акціонерного товариства (АТ), який визначає Статут АТ; див. також **статутний капітал (статутний фонд)**.

Стаціонарний (stationary; стационарный) — 1) постійний; 2) нерухомий; 3) незмінний; 4) стійкий; 5) стабільний.

Стейжинг (staging; стейжинг) — випадок, коли очікується випуск/емісія акцій підвищеного попиту і деякі передплатники з метою забезпечення купівлі цих акцій одночасно передплачують їх у різних банках, застосовуючи “фіктивну” передплату.

Стелаж, стредл, подвійний опціон (stellage (shelving), straddle, double option, put and call option; стелаж, стрэдл, двойной опцион) — 1) опціон, що надає право одночасно купити і продати за домовленою ціною; 2) біржова операція, якою покупець або продавець цінних паперів (акцій тощо) застерігає право відмовитися від угоди і сплатити заздалегідь домовлену неустойку.

Стеля кредиту (ceiling on credit growth; потолок кредита) — найбільший розмір кредиту, який може бути наданий банком своєму клієнту згідно з чинним законодавством.

Стерилізаційні рескрипції (sterilization rescriptions; стерилизационные рескрипции) — короткострокові облігації (бони) Національного (Центрального) банку, які в обов'язковому порядку викуповують усі банки країни; застосовують як антиінфляційний засіб, оскільки кошти від їхнього випуску (емісії) блокують на спеціальному рахунку з метою зменшення обігової готівки у фінансовій системі країни.

Стиснення кредиту (credit tightening; сжатие кредита) — скорочення обсягів кредитування.

“Стійкі пасиви”, нарахування, “рахунки для нарахування” (accruals, accrued expenses; “устойчивые пассивы”, начисления, “счета к начислению”) — 1) одна із статей пасиву бухгалтерського балансу підприємства, яка відображає заборгованість за нарахуваною, але ще не виплаченою заробітною платою, податками, дивідендами тощо; 2) в Україні: один із видів короткострокової заборгованості підприємства, яку представляють внутрішньо-перехідною заборгованістю із заробітної плати, відрахуваннями у бюджет і позабюджетні фонди, відрахуваннями на страхування майна тощо; нарахування за цими платежами підприємство здійснює щоденно (у міру виконання поточних господарських операцій), а погашення цих зобов'язань — у визначені (встановлені) строки/терміни впродовж одного місяця; по суті, для підприємства вони є безплатним джерелом використовуваних позикових коштів; див. також **нараховані відсотки/проценти, пасивні рахунки**.

Стокмайстер (stock-master; стокмастер) — 1) установа (орган), що надає інформацію про акції і компанії, яким дані акції належать; 2) пристрій, що надає інформацію про акції і компанії, яким дані акції належать.

Стоп-наказ1, стоп-ордер1 (stop order; стоп-приказ1, стоп-ордер1) — один із наказів, які видають клієнти брокеру (брокерській конторі) на біржі; є наказом купити товар (цінні папери, валюту тощо) за вищою ціною чи продати за нижчою ціною порівняно з поточною ринковою ціною (тобто тоді, коли вона досягне значення, зазначеного у наказі); див. також **“відкритий” наказ, лімітний наказ, наказ, наказ “на день”, позиція, ринковий наказ, стоп-наказ2 (стоп-ордер2)**.

Стоп-наказ2, стоп-ордер2 (stop loss order; стоп-приказ2, стоп-ордер2) — один із наказів, які видають клієнти брокеру (брокерській конторі) на біржі; є наказом про здійснення (проведення) операції у тислі строки/терміни за певним курсом з метою запобігання можливим втратам; див. також **“відкритий” наказ, лімітний наказ, наказ, наказ “на день”, позиція, ринковий наказ, стоп-наказ1 (стоп-ордер1)**.

Сторно (cancellation/storno; сторно) — спосіб виправлення помилок у бухгалтерському обліку, який полягає у тому, що помилково внесenu операцію записують повторно червоним чорнилом (“червоне сторно”) і вилучають із підсумкової суми рахунку; див. також **ануляція**.

Стратегічний інвестор (strategic/core investor; стратегический инвестор) — інвестор, який ставить собі за мету придбання контрольного пакета акцій для забезпечення реального управління підприємством (акціонерним товариством, АТ) відповідно до власної концепції його стратегічного розвитку.

Стратегічні цілі (strategic purposes, purposes of strategy; стратегические цели) — сукупність основних напрямів та орієнтирів довгострокової інвестиційної діяльності підприємства (компанії), відповідно до яких розробляють стратегію і формують портфель довгострокових інвестицій.

Стратегія створення філій банку для забезпечення

переваги (*preemptive branching*; стратегія створення філіалів *банку* для забезпечення переваг) — стратегія створення філій банку з метою підтримки власної депозитної бази (залучення вкладів тощо) полягає у розташуванні мережі філій у місцезнаходженні (чи районах) зосередження основних конкурентів або на основних ринках (сегментах ринку); див. також **захисна стратегія створення філій банку**, стратегія створення філій *банку* для розширення присутності на ринку.

Стратегія створення філій банку для розширення присутності на ринку (*market representation branching*; стратегія створення філіалів *банку* для розширення присутності на ринку) — стратегія створення філій банку з метою підтримки власної депозитної бази (залучення вкладів тощо) полягає у розташуванні мережі філій у районах (чи регіонах), де їх не було або є недостатня кількість; див. також **захисна стратегія створення філій банку**, стратегія створення філій *банку* для забезпечення переваги.

Страхова компанія (*insurance company*; страховая компания) — юридична особа (суб'єкт підприємницької діяльності), що надає страхові послуги; може вести діяльність на ринку цінних паперів, в основному вкладаючи тимчасово вільні кошти в акції та облігації усіх видів, ощадні (депозитні) сертифікати, комерційні папери тощо; див. також **інвестор**, **інвестор на ринку цінних паперів**, **контрактний/договірний вкладник**, **контрактні/договірні заощадження**, **контрактні/договірні ощадні інституції**.

Страхова сума (*insured amount*; страховая сумма) — сума, на яку застраховано особу (фізичну, юридичну) згідно з обраним видом страхування.

Страхове покриття вкладів/депозитів (*deposit insurance coverage*; страховое покрытие вкладов/депозитов) — розмір відшкодування вкладнику втрат від неповернення йому банком вкладу/депозиту; здійснюють цілком або частково (як частка номінальної вартості вкладу/депозиту); див. також **страхування вкладів/депозитів**.

Страховий випадок (*insured accident*; страховой случай) — випадок, настання якого, відповідно до умов страхового договору, зумовлює необхідність здійснення страховальником відшкодування страховальнику нанесених збитків.

Страховий/застрахований інвестиційний ризик (*insured investment risk*; страховой/застрахованный инвестиционный риск) — ризик, який страхує особа (фізична, юридична) як інвестор; **зовнішнє страхування** здійснює страхова компанія-страхувач; **внутрішнє страхування** здійснюють з допомогою хеджування, створення спеціальних страхових резервів (наприклад, резервного фонду); див. також **гарантія ризику інвестицій (GPI)**.

Страховий поліс (*policy of assurance, insurance policy; insurance, ince, Insc. insce. insur*; страховый полис) — свідоцтво про страхування; див. також **контрактний/договірний вкладник**, **контрактні/договірні заощадження**, **контрактні/договірні ощадні інституції**.

Страхування (*insurance*; страхование) — вид діяльності, який ґрунтується на залученні засобів осіб (фізичних та юридичних), що використовуються відповідно до прийнятих зобов'язань для грошового

відшкодування збитків, нанесених настанням страхового випадку; наприклад, видами зовнішнього страхування інвестора є страхування від нещасних випадків, страхування перевезень вантажів, страхування ризиків підрядного будівництва, страхування обкладання підрядника тощо; див. також **страхова компанія**, **страхова сума**, **страхове покриття вкладів/депозитів**, **страховий випадок**, **страховий/застрахований інвестиційний ризик**, **страховий поліс**, **страхування вкладів/депозитів**, **страхування кредитів**, **страхування кредитної неієздатності**, **схеми/системи страхування вкладів/депозитів**.

Страхування вкладів/депозитів (*deposit insurance; страхование вкладов/депозитов*) — страхування можливих втрат вкладників від неповернення банком їхніх вкладів/депозитів; при настанні страхового випадку вкладникам відшкодовують цілком або частково втрачені суми коштів; його може здійснювати держава, спільними фондами комерційних банків тощо (зокрема, системи страхування вкладів/депозитів, що створює держава чи створюють під її контролем, діють у загальнонаціональному масштабі і спрямовані на запобігання масовому вилученню вкладів і відповідному розладнанню банківської системи при послабленні довіри до неї у суспільстві); **у США**: таке страхування здійснює Федеральна корпорація страхування депозитів (Federal Deposit Insurance Corporation, FDIC) на державному (федеральному рівні) і Фонд депозитного страхування (Deposit Insurance Fund, DIF) як спільний фонд комерційних банків та ощадно-позичкових асоціацій для страхування вкладів понад 100 000 доларів США; див. також **страхове покриття вкладів/депозитів**.

Страхування кредитів (*credit insurance; страхование кредитов*) — договір (контракт), що гарантує повернення грошей кредиторі у випадку некредитоздатності (банкрутства, фінансового краху) дебітора; як правило, гарантами виступають страхові компанії, банки; див. також **довічне страхування кредитів**.

Страхування кредитної неієздатності (*credit disability insurance; страхование кредитной недееспособности*) — страхування позичальника (дебітора) щодо його неспроможності погасити кредит у зв'язку із захворюванням, нещасним випадком, іншими обставинами непереборної сили.

Стредл, стелаж, подвійний опціон (*straddle, stellage (shelving), double option, put and call option*; стредл, стеллаж, двойной опцион) — 1) опціон, який надає право одночасно купити і продати за домовленою ціною; 2) біржова операція, якою покупець або продавець цінних паперів (акцій тощо) застерігає право відмовитися від угоди і сплатити заздалегідь домовлену неустойку.

Стрижневий капітал, капітал 1-го рівня (*core capital/equity, Tier One (tier-one) capital*; стержневой капитал, капитал 1-го уровня) — базовий (основний) акціонерний капітал (задекларований капітал, надбавка до емісійного курсу акцій, нерозподілений прибуток тощо); визначають банки відповідно до Базельської угоди 1989 року; **склад**: 1) звичайні акції; 2) перевищення ринкової вартості звичайних акцій над їхньою балансовою оцінкою; 3) нерозподілений прибуток; 4) капітальні резерви; 5) частка участі сторонніх власників (т. зв. меншості) у капіталі дочірніх компаній тощо; до нього можуть включити й частину

привілейованих акцій; див. також **додатковий капітал** (**капітал 2-го рівня**).

"Стрипи" (*stripped treasury securities*; "стрипы") — вид похідних від державних цінних паперів: цінні папери, які випускає інституційний інвестор та забезпечені майбутніми доходами від державних цінних паперів (боргових зобов'язань), що є його власністю.

Строк/термін, тривалість (*term, duration*; **срок, продолжительность**) — проміжок часу до моменту точної виплати відсотків/процентів або дивідендів, погашення заборгованості тощо; див. також **аверажний** (**усереднений**) **строк/термін**, **строк/термін амортизації**, **строк/термін корисного використання**, **строк/термін кредиту**, **строк/термін облігації**, **строк/термін платежу**.

Строк/термін амортизації (*depreciable life*; **срок амортизации**) — проміжок часу, впродовж якого передбачено повне фізичне (технологічне) і моральне зношування довгострокових активів (основних фондів).

Строк/термін корисного використання (*useful utilization maturity*; **срок полезного использования**) — 1) проміжок часу, впродовж якого актив, як передбачається, буде використовуватися підприємством; 2) обсяг продукції (товарів, робіт, послуг), який підприємство очікує одержати з допомогою використання свого активу.

Строк/термін кредиту (*maturity of credit/loan*; **срок кредита**) — проміжок часу (період), на який видають (надають) кредит.

Строк/термін облігації (*maturity of bond*; **срок облигации**) — день, коли закінчується строк/термін боргового зобов'язання та облігація повинна бути викуплена.

Строк/термін платежу (*due/maturity date*; **срок платежа**) — дата (число) погашення заборгованості, оплати кредиту тощо.

Строкова/термінова валютна угода (*fixed/future currency agreement*; **срочное валютное соглашение**) — валютні операції, при яких платежі здійснюють у визначений строк/термін — від 1 тижня до 5 років — за курсом на момент укладання угоди (підписання контракту); див. також **касова угода**, **опціон**, **продаж на строк** (**строковий продаж**, **продаж без покриття**), **строкова/ф'ючерсна/опціонна угода** (**угода на строк**), **строковий курс**, **ф'ючерс**.

Строкова облігація (*time bond*; **срочная облигация**) — облігація, випущена на певний строк/термін, після якого емітент зобов'язаний її погасити; **види**: короткострокові, середньострокові і довгострокові.

Строкова/ф'ючерсна/опціонна угода, строкове фінансування, угода на строк (*financial futures*; **срочное/фьючерсное/опционное соглашение, срочное финансирование, соглашение на срок**) — 1) угода, в якій встановлено ціну на товар на певний строк/термін; 2) один із видів угод при біржовій торгівлі цінними паперами (ЦП); є угодою, за якою поставку ЦП та оплату їхньої вартості виконують за проміжок часу, який набагато перевищує той, впродовж якого виконують касову угоду; див. також **касова угода**, **опціон**, **продаж на строк** (**строковий про-**

даж, продаж без покриття), **строкова валютна угода**, **строковий курс**, **ф'ючерс**; **безумовне фінансування**, **корпоративне фінансування**, **фінансування**, **фінансування інвестицій**; **угода дарування**, **угода з консолідації боргу**, **угода з трансферу**, **угода заста-ви** (**забезпечення**), **угода збереження (схову)**, **угода комісії**, **угода купівлі-продажу**, **угода міни**, **угода про зворотний викуп**, **угода про розрахунки** (**клірингова угода**).

Строковий аванс (*fixed advance*; **срочный аванс**) — процентний кредит, що слід повернути або у певний строк/термін, або на вимогу з попереднім повідомленням (за 1,5, 3 або 6 місяців).

Строковий вклад/депозит (*deposit account, D/A; fixed-term deposit, time deposit, TD, T/D*; **срочный вклад/депозит**) — 1) вид інвестування (зокрема з метою захисту капіталу від інфляції та одержання певного прибутку), при якому грошові засоби передають у банк на певний строк/термін з виплатою визначеного процента (такий вклад не передбачає видавання чекової книжки); 2) короткострокове або середньострокове вкладення капіталу у банк на визначений строк/термін.

Строковий курс (*forward rate*; **срочный курс**) — курс (біржовий чи обмінний) при здійсненні угоди на строк (ф'ючерсної угоди); див. також **довгострокова облікова ставка**.

Строковий/ощадний рахунок (*savings account/deposit, S. A.; срочный/сберегательный счёт*) — 1) вид інвестування (зокрема з метою захисту капіталу від інфляції та одержання певного прибутку), при якому грошові засоби передають у банк на певний строк/термін з виплатою визначеного процента (такий вклад не передбачає видавання чекової книжки); 2) кошти (фонди), вкладені в ощадний рахунок; див. також **поточний рахунок**.

Структура (*structure*; структура) — 1) взаємне розташування і зв'язок складових частин; 2) будова *чогось*; 3) лад; 4) обладнання; 5) устрій.

Структура інвестиційних ресурсів (*structure of investment sources*; **структура инвестиционных ресурсов**) — співвідношення формування окремих джерел фінансування під час реалізації інвестиційного портфеля, а саме власних, залучених і позикових видів цих джерел; має суттєвий вплив на дохідність/прибутковість і ризик інвестиційної діяльності.

Структура капіталу (*capital structure/gearing*; **структура капитала**) — один із важливих показників оцінки фінансового стану підприємства, що характеризує співвідношення власних і позикових фінансових засобів, які воно використовує у процесі своєї господарської діяльності; на практиці цей показник використовується для визначення рівня фінансової стійкості підприємства; для розрахунку середньозваженої вартості капіталу; для управління ефектом фінансового левериджу тощо.

Субвенція (*subvention*; субвенция) — вид державної фінансової допомоги місцевим органам влади або окремим галузям економіки, що надають на визначені цілі (на відміну від дотації); див. **субсидія**, **дотація**, **фінансова підтримка**.

Субемітент (*subparticipation*; субэмитент) — випадок,

коли учасник випуску (емісії) облігаційної позики (банк, підприємство тощо) поступається частиною своєї квоти іншій юридичній особі (банку, підприємству тощо), яка офіційно не виступає як емітент.

Субординовані (допоміжні) боргові зобов'язання (subordinated debentures; субординированные (вспомогательные) долговые обязательства) — облігації, які є довгостроковими борговими зобов'язаннями підприємства (банку), відображеними окремою статтею балансу комерційних банків США; кошти, залучені на основі їхнього випуску, можуть враховувати у складі капіталу, оскільки внаслідок банкрутства претензії щодо них задовольняють після задоволення вимог акціонерів; не мають конкретного забезпечення, оскільки забезпечуються в цілому усім майном підприємства (банку тощо), причому для банку враховують ще здатність нагромаджувати доходи; див. також **капітальні ноти**.

Суборенда (sublease; субаренда) — перездавання у найм орендованого майна.

Суб'єкт (subject; субъект) — 1) фізична особа як носій певних властивостей; 2) особистість.

Суб'єкт права (person, per., pers.; subject; субъект права) — *юр.* особа (фізична чи юридична) як носій прав та обов'язків.

Суб'єкти господарської діяльності (economic activity persons; субъекты хозяйственной деятельности) — підприємці-громадяни (фізичні особи); юридичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності; інші юридичні особи незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, які є резидентами; юридичні особи-нерезиденти, а також їхні філії (відділення), представництва; див. також **суб'єкти інвестиційної діяльності**.

Суб'єкти інвестиційної діяльності (investment persons; субъекты инвестиционной деятельности) — сукупність осіб (фізичних, юридичних), яка складається з безпосередніх інвесторів та учасників інвестиційної діяльності; див. також **суб'єкти господарської діяльності**.

Суброгація (subrogation; суброгация) — 1) часткове доповнення до старого закону; 2) заміна одного кредитора іншим.

Субсидарний договір (subsidiary agreement; субсидарный договор) — договір, що доповнює основну, головну угоду (зобов'язання).

Субсидія (subsidy, grant, grant-in-aid; субсидия) — вид допомоги, як правило, грошової, що надає держава певній особі (фізичній, юридичній); див. також **дотація, кредитна субсидія, субвенція, перехресне субсидування, фінансова підтримка**.

Субсидувати (to subsidize; субсидировать) — видавати субсидію.

Субстанція (substance; субстанция) — 1) суть; 2) основа; 3) сутність; 4) зміст; содержание; 5) стан; 6) матерія, речовина.

Субституція (substitution; субституция) — 1) заміна одного іншим, звичайно подібним за якими, призна-

ченням тощо; 2) *юр.* призначення у заповіті додаткового спадкоємця на випадок, якщо перший з яких-небудь причин не зможе вступити в права спадку.

Суверен (sovereign; суверен) — носій верховної влади.

Суверенітет (sovereignty; суверенитет) — 1) повна незалежність держави від інших держав у її внутрішніх справах і зовнішніх стосунках; 2) повноправність.

Суверенний (sovereign; суверенный) — 1) який (що) здійснює верховну владу; 2) який (що) володіє суверенітетом; повноправний.

Сума (sum; сумма) — 1) результат додавання певних величин; 2) загальна кількість; 3) сукупність *чого-небудь*; 4) підсумок.

Сумарний сертифікат цінних паперів (summary/total securities certificate; суммарный сертификат ценных бумаг) — сертифікат, який випускає емітент електронних (електронних) цінних паперів, за результатами аукціону, якщо на ньому було продано державні цінні папери та якщо його визнано таким, що відбувся; наприклад, він зберігається в Оперативному управлінні НБУ і відображає кожний продаж облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП); див. також **глобальний сертифікат цінних паперів**.

Сумнівні активи/позики (doubtful assets/loans; сомнительные активы/ссуды) — активи/позики банку, за якими повернення запозичень або вкладених коштів є цілком сумнівним; імовірність втрат при інкасуванні основної суми боргів і нарахованих відсотків/процентів становить 50 % загальної суми активів/позик; дану класифікацію використовують у рейтинговій системі "КЕМЕЛ", у банківському нагляді США тощо; див. також **нестандартні активи/позики, спеціально згадані активи/позики**.

Сумувати (to sum, to summarize; суммировать) — 1) обчислювати суму; 2) підводити підсумок; 3) з'єднувати разом; 4) зводити воедино; 5) робити висновки; 6) узагальнювати (to summarize).

Супердивіденд, екстра-дивіденд (extra dividend; супердивиденд, екстра-дивиденд) — 1) додатковий дивіденд, який виплачує компанія (АТ) акціонерам на додаток до регулярного (звичайного) дивіденду; 2) дивіденд, що виплачують за привілейованими акціями з участю у прибутках, понад фіксований розмір дивідендів (як правило, за наслідками діяльності компанії за рік).

Супермаркет (supermarket, supermart; супермаркет) — великий універсальний магазин (універмаг).

Суроґат (substitute, sub, sub., subs, subs., subst.; сурогат) — замітник, який володіє тільки деякими властивостями вихідного об'єкта, предмета тощо.

Супензивне/відкладне вето (suspensive veto; суспензивное/отлагательное вето) — вето, що дає можливість повторного затвердження парламентом законопроекту, на який наклав вето глава держави (президент тощо), тому цей законопроект стає законом усупереч протидії глави держави; див. також **вето**.

Супільний борг (public debt; общественный долг) — державний борг; *види*: 1) зовнішній (борг іноземним банкам і державам); 2) внутрішній (борг вітчизняним

банкам або у вигляді позик, зокрема в Україні — облігації внутрішньої державної позики, ОВДП).

Схема Понзі (Ponzi scheme; схема Понзи) — один із видів фінансового шахрайства, що полягає у залученні інвесторів під фіктивний проект, який обіцяє високі відсотки/проценти, і виплаті високих відсотків/процентів інвесторам, які вклали кошти раніше, за рахунок інвесторів, які вклали кошти пізніше; див. також **інсайдерна торгівля цінними паперами**.

Схеми/системи страхування вкладів/депозитів (deposit insurance schemes/systems; схемы/системы страхования вкладов/депозитов) — порядок і послідовність організації страхування депозитів (страхувальники, страхувачі, їхній організаційно-правовий статус, процедура виплати страхових відшкодувань, розміри страхового покриття, заходи щодо банків, які не виконують зобов'язання за вкладами/депозитами тощо).

Схеми примусового заощадження (compulsory saving schemes; схемы принудительного сбережения) — схеми заощадження, що вводить держава, коли частину доходів населення примусово спрямовують на цілі заощадження; наприклад, примусова купівля цінних паперів (як правило, державних), заморожування грошових коштів на ощадних рахунках, автоматичні відрахування із заробітної плати зі спрямуванням цих коштів на ощадні рахунки тощо.

"Східний рахунок", нероздільний рахунок ("eastern calculation/settling" non-separate calculation/settling; "восточный счёт", нераздельный счёт) — один із принципів діяльності емісійних синдикатів банків, який є менш поширеним (наприклад, у США) і полягає у тому, що кожний член синдикату несе відповідальність як за свою частку, так і за частку інших членів синдикату; збитки, понесені подібним синдикатом, розподіляються між його членами пропорційно до частки кожного з них; див. також **"західний рахунок", роздільний рахунок**.

Т

Табель (table, time-board; number, n., no., No., Nmb., Num.; табель) — 1) список, перелік *чого-небудь* у визначеному порядку (**table**); 2) дошка обліку приходу на роботу та виходу з роботи працівників (**time-board**); 3) жетон, що вішають на дошку обліку приходу на роботу та виходу з роботи працівників (**number, n., no., No.**).

Тайм-чартер (time charter; тайм-чартер) — договір на фрахтування судна на певний рейс.

Тайминг (timing; тайминг) — сприятливий момент для купівлі-продажу акцій та інших цінних паперів (наприклад, на біржі).

Такса (fixed rate, tariff; такса) — встановлена державою чи органами самоврядування розцінка товарів, розмір оплати праці і послуг.

Таксатор (price-fixer, valuer; таксатор) — 1) спеціаліст із таксації (**price-fixer**); 2) оцінювач (**valuer**).

Таксація (price-fixing, valuation; таксация) — 1) встановлення такси (**price-fixing**); 2) оцінка (**valuation**).

Таксон (taxop; таксон) — група дискретних об'єктів, що зв'язані певною ступінню спільності властивостей та ознак, на підставі чого їм присвоюють відповідну таксономічну категорію.

Таксономічні (систематичні) категорії (taxonomic (systematic) categories; таксономические (систематические) категории) — поняття таксономії, що використовують для позначення підпорядкованих груп об'єктів (**таксонів**); для певної області дійсності будують систему таксономічних категорій, яка повинна давати повний опис цієї дійсності з точки зору її ієрархічної будови.

Таксономія (taxonomy; таксономия) — теорія класифікації і систематизації сфер дійсності, що мають складну організацію та ієрархічну будову.

Тактик (tactician; тактик) — 1) спеціаліст (фахівець) у галузі тактики; 2) знавець тактики.

Тактика (tactics; тактика) — 1) засоби і прийоми діяльності; 2) спосіб досягнення певної мети; 3) лінія поведінки *кого-небудь*.

Талон1 (counter-foil, stub; талон1) — 1) вид контрольного документа, що засвідчує право одержання *чого-небудь*, доступ *куди-небудь*; 2) частина документу (корінець квитанції, розписки, чеку тощо), що відділяється від нього або, навпаки, що залишається після відділення; 3) корінець; див. також **купон**.

Талон2 (talon, renewal coupon; талон2) — корінець, який прикріплено до акції чи облігації та дає право на одержання нового комплексу (набору) купонів до цієї акції (поновлюється після використання попереднього комплексу); див. також **купон**.

Тантьєм, тантьєма (share of profit; тантьем, тантьема) — додаткова винагорода з чистого прибутку, яка виплачується членам правління, директорам, менеджерам акціонерних товариств (АТ), банків, фінансових компаній і фондів.

Тариф (tariff; тариф) — 1) система ставок, що визначає розмір оплати праці; 2) система ставок, що визначає розмір оплати за послуги (ціна послуг).

Тарифікація (tariffication, tariffing; тарификация) — встановлення тарифу на основі тієї чи іншої класифікації об'єктів обкладання чи оплати (наприклад, тарифікація заробітної плати, послуг тощо).

Тверда валюта (hard/strong currency; твёрдая валюта) — валюта, стійка (стабільна) щодо власного номіналу, курсів інших валют; забезпечена золотом та іншими цінностями; легко конвертована і широко застосована у міжнародній торгівлі.

Тверда позиція (firm; твёрдая позиция) — біржовий вислів, який означає, що зазначені валюта, цінні папери (акції, облігації тощо) перебувають у стані підвищення свого курсу.

Теза (thesis; тезис) — положення, істинність якого слід довести.

Тезаврація, тезаврування (hoarding; тезаврация, тезаврирование) — 1) нагромадження цінностей; 2) нагромадження приватними особами золота у вигляді скарбу.

Тези (**theses**; **тезиси**) — стисло сформульовані основні положення (доповіді, повідомлення тощо).

Телеграфна мережа Федеральної Резервної Системи, США (Federal Reserve Wire Network, Fedwire; телеграфная сеть Федеральной Резервной Системы, США) — комунікаційна платіжна мережа, створена Федеральною Резервною Системою США для здійснення розрахунків між банками, що мають поточні і клірингові рахунки у Федеральних Резервних Банках та їхніх відділеннях.

“Тел-кел”, флет (flat, F.; “тел-кел”, флэт) — 1) скорочення, що представляє біржовий вислів “без калькуляції/обчислення відсотків/процентів” та означає включення нагромаджених відсотків/процентів у курс акції; 2) скорочення, що представляє торговий вислів “як є” та означає те, що сама назва товару визначає його якість без додаткових уточнень (як правило, застосовують при торгівлі недорогими товарами).

Тема (subject, theme, topic; тема) — 1) предмет викладу (дослідження, обговорення тощо); 2) постановка проблеми.

Тематика (subject-matter, subjects, themes; тематика) — сукупність тем.

Темп (rate, pace, speed; темп) — 1) інтенсивність розвитку (**rate**); 2) швидкість здійснення *чого-небудь* (**rate, pace**); 3) швидкість руху (**speed**).

Темп інфляції (rate of inflation; темп инфляции) — розмір знецінення (зниження купівельної спроможності) грошей у визначений період; визначається у процентах/відсотках до їхнього номіналу на початок даного періоду.

Тенденційний (tendentious, biased; тенденциозный) — 1) який (що) проводить визначену тенденцію, ідею (**tendentious**); 2) ідейно спрямований (**tendentious**); 3) який (що) містить тенденцію, з упередженою, нав'язуваною ідеєю (**biased**); див. також **тенденція**.

Тенденція (tendency, trend; тенденция) — 1) спрямованість у діях і поглядах; 2) схильність, прагнення, притаманні *кому-небудь, чому-небудь*; 3) упереджена ідея, думка, що нав'язують *кому-небудь*; 4) напрямок, у якому змінюють окремі показники ринкової кон'юнктури або діяльності підприємства (компанії) за певний проміжок часу; 5) орієнтація курсу валюти, акцій та інших цінних паперів (на зниження, підвищення чи стабілізацію); див. також **глобалізація**.

Тендер (tender; тендер) — 1) заявка на підряд; 2) кошторис підрядника на торгах; 3) заява про передплату на цінні папери; 4) заявка на торгах; 5) пропозиція на торгах; 6) письмова пропозиція; 7) оферта; 8) торги; 9) відкриті міжнародні торги; 10) конкурс на виконання робіт, одержання кредиту тощо.

Тендерна пропозиція (tender proposal; тендерное предложение) — публічна пропозиція держателів акцій одного акціонерного товариства (АТ) купити акції у держателів акцій іншого АТ на певних умовах; є одним із способів придбання великих або контрольних пакетів акцій з метою встановлення контролю над відкритим АТ, тому, як правило, містить ціну, вищу від поточної ринкової ціни визначеного пакета акцій; **види:** 1) “дружня”; 2) “недружня”; 3) “грошова”; 4)

“негрошова”; див. також **акціонерне товариство (АТ), акціонерне товариство відкритого типу (ВАТ)**.

Теперішня вартість (грошей) (present value (of money), PV; настоящая стоимость (денег) — вартість грошей у поточному проміжку часу при їхньому зворотному перерахунку з майбутньої вартості, зокрема розрахунок справжньої вартості грошей здійснюють при оцінці очікуваного доходу від інвестиційної діяльності.

Термін/строк тривалість (term, duration; срок, продолжительность) — проміжок часу до моменту поточної виплати відсотків/процентів або дивідендів, погашення заборгованості тощо; див. також **аверажний (усереднений) строк/термін, термін/строк амортизації, термін/строк корисного використання, термін/строк кредиту, термін/строк облігації, термін/строк платежу**.

Термін/строк амортизації (depreciable life; срок амортизации) — проміжок часу, впродовж якого передбачено повне фізичне (технологічне) і моральне зношування довгострокових активів (основних фондів).

Термін/строк корисного використання (useful utilization maturity; срок полезного использования) — 1) період часу, впродовж якого актив, як передбачається буде використовуватися підприємством; 2) об'єм продукції (товарів, робіт, послуг), який підприємство очікує одержати з допомогою використання свого активу.

Термін/строк кредиту (maturity of credit/loan; срок кредита) — проміжок часу (період), на який видають (надають) кредит.

Термін/строк облігації (maturity of bond; срок облигации) — день, коли закінчується строк/термін боргового зобов'язання та облігація повинна бути викуплена.

Термін/строк платежу (due/maturity date; срок платежа) — дата (число) погашення заборгованості, оплати кредиту тощо.

Термінал (terminal; терминал) — 1) кінцевий пункт; 2) короткострокове зобов'язання.

Термінальний (terminal; терминальный) — кінцевий.

Термінові/строкові валютні угоди (fixed/future currency agreement; срочные валютные соглашения) — валютні операції, при яких платежі здійснюють у визначений строк/термін — від 1 тижня до 5 років — за курсом на момент укладання угоди (підписання контракту); див. також **касова угода, опціон, продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), строковий курс, ф'ючерс**.

Тест (test; тест) — 1) випробовування; 2) дослідження; 3) завдання стандартної форми, за яким здійснюють випробовування для визначення ступеня розвитку, знань тощо; 4) збірник питань у певній галузі досліджень.

Техніка (engineering, equipment, technics, technique; техника) — 1) сукупність засобів діяльності, створених для здійснення процесів виробництва та обслуговування інших потреб (**engineering, technics**); 2) машини, механізми, прилади, обладнання тощо (**equipment**); 3) сукупність навиків і прийомів у певній галузі діяльності (**technique**).

ування інших потреб (**engineering, technics**); 2) машини, механізми, прилади, обладнання тощо (**equipment**); 3) сукупність навиків і прийомів у певній галузі діяльності (**technique**).

Технічний/трендовий аналіз інвестиційного ринку (technical analysis of investment market; технический/трендовый анализ инвестиционного рынка) — аналіз інвестиційного ринку з огляду на потребу у різних інвестиційних засобах.

Технологія (technology, tech., technol.; techniques; технология) — 1) сукупність методів обробки, виготовлення, зміни властивостей сировини і матеріалів у процесі виробництва; 2) наука про способи впливу на сировину і матеріали за допомогою відповідних засобів виробництва (знарядь праці).

Тикер (ticker; тикер) — прилад, за допомогою якого здійснюють біржовий сеанс (засобами електронного зв'язку передають курси акцій та інших цінних паперів під час роботи біржі); див. також **символ акції, тикерна інформація**.

Тикерна інформація (ticker information; тикерная информация) — поточна інформація про угоди, укладені на біржі; див. також **тикер, символ акції**.

Тимчасовий рахунок (sundries account; временный счёт) — рахунок, що відкривають у банку для здійснення певної операції, коли обидва партнери не мають своїх рахунків у даному банку; див. також **поточний рахунок**.

Тимчасовий сертифікат (interim certificate; временный сертификат) — документ, що підтверджує права даної особи як акціонера у випадку, коли акції перебувають у процесі випуску.

Тип (type; pattern; model, mdl, mod.; species, sp.; тип) — 1) узагальнений образ (**type**); 2) взірець (**pattern; model, mdl, mod.**); 3) модель (**model, mdl, mod.; pattern**); 4) форма *чого-небудь* (**species, sp.**).

Типовий (typical, characteristic; model, mdl, mod.; standard, st., std; типический, типичный, типовой) — 1) який (що) є типом (**typical**); 2) який (що) володіє особливостями, притаманними певному типу (**typical, characteristic**); 3) характерний (**typical, characteristic**); 4) справжній, з усіма ознаками *чого-небудь* (**model, mdl, mod.; standard, st., std**).

Тираж (draw by lot; тираж) — 1) розігрування виграшів у позиці, лотереї; 2) погашення облігацій державних позик або інших зобов'язань, які викупує установа, що їх випустила; 3) *у банківській практиці* — облігації, які слід погасити у першу чергу; див. також **погашення, погашення векселя**.

Титул, цінний папір (value date, security; титул, ценная бумага) — дата підписання звітних балансів, причому останні слід нотаріально завірити; при порушенні цієї дати сплачується пеня.

Титули, цінні папери (securities, secs; stock, S., stk; титулы, ценные бумаги) — 1) грошові і товарні документи, володіння якими дає можливість здійснити виражені у них майнові права; 2) грошові документи, які підтверджують право власності чи відносини позики, що визначають стосунки між їхнім емітентом і власником з виплатою дивіденду і процента та пере-

дбачають можливість передачі прав, засвідчених ними, іншим особам; 3) акції, облігації, купони до них, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати, інші фінансові та банківські документи; **види титулів (цінних паперів):** 1) іменні; 2) на пред'явника; **типи титулів (цінних паперів):** 1) титули (цінні папери), що засвідчують участь в емітенції (їх власники є співвласниками майна і фінансових ресурсів емітента); акції, пайові свідоцтва, інвестиційні сертифікати та ін.; 2) титули (цінні папери), що засвідчують боргові зобов'язання між їхнім власником та емітентом (боргові цінні папери): облігації, векселі, комерційні папери, ошадні (депозитні) сертифікати та ін.; 3) похідні титули (цінні папери) — документи, що засвідчують наявність у їхніх власників особливих (спеціальних) прав на цінні папери; **вартість титулів (цінних паперів):** 1) номінальна — вартість, яку встановлює емітент; 2) балансова — вартість, яка є бухгалтерським відображенням забезпеченості титулів (цінних паперів) капіталом емітента; 3) ринкова — вартість титулів (цінних паперів) на ринку; 4) розрахункова — вартість, яку визначають за допомогою фінансово-економічних показників і відповідних обчислень; **в Україні** для інвестування використовують наступні титули (цінні папери): акції, облігації (внутрішньої державної і місцевої позик, підприємств), казначейські зобов'язання, депозитні (ошадні) сертифікати, векселі, приватизаційні папери, а також інвестиційні сертифікати тощо; див. також **акція, боргове зобов'язання, облігація, вексель; активні цінні папери, акціонерні цінні папери, американські депозитарні свідоцтва, блоковані титули, іменні цінні папери, конвертовані цінні папери, ліквідні цінні папери, некотирувані цінні папери, номінальний цінний папір, паперові цінні папери, плаваючі цінні папери, процентні цінні папери, сертифікатні цінні папери, урядові цінні папери, цінні папери “із золотим обрізом”, цінні папери на пред'явника; внутрішні ринки цінних паперів, вторинний ринок цінних паперів, головні (основні) учасники ринку цінних паперів, допоміжні (інфраструктурні) учасники ринку цінних паперів, клірингово-розрахункова установа (банківський кліринг), міжнародний ринок цінних паперів, національний ринок цінних паперів, новоутворені ринки цінних паперів, органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів, організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами, обіг іменних цінних паперів, обіг цінних паперів, первинний ринок цінних паперів, позабіржовий ринок цінних паперів, приватно-дилерська (приватно-пропріетарна) позабіржова торгівля цінними паперами, професійна діяльність на ринку цінних паперів, розвинуті ринки цінних паперів, учасник ринку цінних паперів; агент з обміну *цінних паперів*, анулювання (ануляція) цінних паперів, бездокументарна форма випуску цінних паперів, вартісні показники/фактори цінних паперів, дата реєстрації *цінного паперу*, документарна форма випуску цінних паперів, дроблення цінних паперів (“сплит”, фракція), економічна (внутрішня) вартість цінних паперів, емісія цінних паперів, інвестування у цінні папери, інсайдерна торгівля *цінними паперами*, інструменти фондового ринку, інформаційна система фондової біржі, конвертованість (конвертування) цінних паперів, консолідування (консолідація) цінних паперів, ліквідність цінних паперів, надійність цінних паперів, номінальний держатель цінних паперів, підприємство колективного інвестування у цінні па-**

пери, портфель цінних паперів (ЦП), поточний дохід *за цінними паперами*, правила використання “теорії економічної (внутрішньої) вартості цінних паперів”, право власності на цінні папери, продавець ринкової інформації про цінні папери, пряме розміщення *цінних паперів*, ризик цінних паперів, ризиковість цінних паперів, сертифікат іменних цінних паперів, сертифікат пайової участі, сертифікат про засвідчення права власності на цінні папери, сертифікат цінних паперів, сумарний сертифікат цінних паперів, торгівля цінними паперами, транскордонні операції з цінними паперами, тривалість життя цінних паперів; активи, які легко реалізуються; андеррайтинг, акредитований інвестор, бета-коефіцієнт, варант (опціон), валоризація, варіювана рента, вибірка із загальної кількості, визначеність, “високий літун” (“максимально змінний”), вказівка “на користь ...”; глобалізація, держатель; “дилер займає довгу позицію”, “дилер займає коротку позицію”, “дилер — інвестор — дилер”, “емітент — інвестор — емітент”, “інвестор — інвестор”; “довга позиція”, “коротка позиція”; дисконт, застереження, заявка інвестиційної цінності, індосамент “для депозитування”, індосамент “для інкасації”, касові операції, комерційна облікова ставка, крок, ломбард-ставка, маржа, новий випуск (нова емісія), номінал (номінальна вартість), операції на відкритому ринку, ордер, офіційна облікова ставка, “після випуску”, повне повноваження щодо голосування, розкриття *інформації*, свідоцтво, стоп-наказ (стоп-ордер), тайминг, тенденція, “через продавця” (“via vendor”), фіксована рента, фіктивний одержувач коштів, фінансові заощадження, фондова біржа, фондові операції банків, фондовіддача.

Титульні документи (documents of title; титульные документы) — документи, що дають право на одержання, утримання і розпорядження товарами; наприклад, коносамент, складське свідоцтво тощо.

“Тільки у повному обсязі” (“только в полном объеме”) — одне із застережень, що містять накази клієнтів біржовим брокерам; означає, що брокер, одержавши наказ від клієнта, виконує наказ у повному обсязі; не допускається часткове виконання наказу, проте немає обмежень щодо негайності виконання; див. також **застереження, ринковий наказ**.

Товар (commodity; goods, gds, gds.; wares; товар) — будь-яка продукція, послуги, роботи, права інтелектуальної власності та інші немайнові права, призначені для продажу (оплатної передачі); див. також **товарна біржа, товарна група, товарна котирувка (товарне котирування), товарна марка, товарний вексель (торгова тратта), товарний (комерційний) кредит, товарні гроші**.

Товариство, консорціум, синдикат, пул (ordinary partnership, consortium, syndicate, pool; товарищество, консорциум, синдикат, пул) — 1) інституція зі статусом юридичної особи, яка належить власникам на правах колективної власності; *в Україні* має офіційну назву “господарське товариство”; кількість засновників товариства повинна бути більшою від 1 особи (фізичної, юридичної), що означає обов’язковість умови про наявність установчої угоди між засновниками; *найвищий керівний орган* — збори учасників товариства; 2) об’єднання осіб (фізичних, юридичних) для ведення спільної діяльності чи досягнення певної мети, причому учасники зберігають

свою юридичну і підприємницьку самостійність; 3) тимчасове об’єднання певних об’єктів інвестування під час формування відповідного портфеля; 4) тимчасове об’єднання групи інвесторів для здійснення певних інвестиційних проєктів або програм; див. також **акціонерне товариство, безчекове товариство, будівельне товариство, командитне товариство, кредитне товариство, товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ), товариство з обмеженою відповідальністю (ТзОВ, ТОВ), товариство з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ); андеррайтер; група, картель, компанія, концерн, консорціум-гарант; загальний партнер, партнер з обмеженою відповідальністю (товариш-вкладник)**.

Товариство з додатковою відповідальністю, ТзДВ, ТДВ (additional liability company; товарищество/общество с дополнительной ответственностью, ТДО, ОДО) — неакціонерне господарське товариство, що має Статутний фонд, поділений на частки, розміри яких визначено установчими документами (установчою угодою та/або Статутом), та учасники якого несуть майнову відповідальність за його зобов’язаннями тільки у межах своїх часток (вкладів), а за браком останніх — додатково, належним їм майном, причому додаткова відповідальність встановлюється у розмірі, однаково кратному до розміру конкретного внеску кожного учасника, граничний розмір відповідальності учасників — в установчих документах.

Товариство з обмеженою відповідальністю, ТзОВ, ТОВ (limited company/partnership, Ltd, Ltd., Ld, Lim., lim.; общество с ограниченной ответственностью, ООО) — неакціонерне господарське товариство, що має Статутний фонд, поділений на частки, розміри яких визначено установчими документами (установчою угодою та/або Статутом), та учасники якого несуть майнову відповідальність за його зобов’язаннями тільки у межах своїх часток (вкладів); див. також **акціонерне товариство, безчекове товариство, будівельне товариство, товариство (синдикат, пул), товариство з додатковою відповідальністю (ТзДВ, ТДВ), товариство з повною відповідальністю (ТзПВ, ТПВ), командитне товариство**.

Товариство з повною відповідальністю, ТзПВ, ТПВ (complete liability company; товарищество/общество с полной ответственностью, ТПО, ОПО) — неакціонерне господарське товариство, всі учасники якого займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність за зобов’язання товариства усім своїм майном.

“Товариство на вірі”, командитне товариство (“товарищество на вере”, коммандитное товарищество) — неакціонерне господарське товариство, один або кілька учасників якого відповідають за його зобов’язання всім своїм майном, а решта учасників — тільки своїм вкладом у майно цього товариства; якщо у ньому беруть участь два чи більше учасників з повною відповідальністю, то вони несуть солідарну відповідальність за зобов’язаннями товариства.

Товариш-вкладник, партнер з обмеженою відповідальністю (limited partner; товариш-вкладчик, партнёр с ограниченной ответственностью) — учасник товариства, який несе обмежену відповідальність за його боргами; див. також **загальний партнер**.

Товарна біржа (commodity exchange; товарная биржа)

— організаційно оформлений, регулярно діючий ринок, на якому відбувається торгівля гуртовими партіями товарів за певними стандартами або взірцями; див. також **біржа праці, валютна біржа, опціонна біржа, фондова біржа**.

Товарна група (commodity/marketable/trade group; товарная группа) — сукупність однорідних товарів за гармонізованою системою опису і кодування товарів.

Товарна котирувка, товарне котирування (commodity quotation; товарная котирувка, товарное котирувание) — ціни біржових товарів, що реєструє і публікує котирувальна комісія відповідної біржі; див. **котирування, котирувальна комісія, котируватися**.

Товарна марка (trade mark, TM; товарная марка) — знак, символ або їхнє поєднання, що ідентифікують продукцію і послуги виробника (продавця).

Товарне котирування, товарна котирувка (commodity quotation; товарное котирувание, товарная котирувка) — ціни біржових товарів, що реєструє і публікує котирувальна комісія відповідної біржі; див. **котирування, котирувальна комісія, котируватися**.

Товарний вексель, торгова тратта (trade bill, Tde. bill; товарный вексель, торговая тратта) — вексель, що передбачає оплату товаром (а не грошима).

Товарний (комерційний) кредит (commercial credit; товарный (коммерческий) кредит) — 1) кредит, що надають один одному підприємці (промисловці, торговці тощо) у вигляді відстрочки/відтермінування платежу за продані товари; 2) кредит, що надають підприємству у вигляді відстрочки/відтермінування платежу за поставлену йому сировину, матеріали, напівфабрикати чи товари на визначений період.

Товарні гроші (commodity money; товарные деньги) — товарна форма грошей.

Толінг (tolling; толлинг) — 1) оплата за послуги з переробки сировини; 2) право на частину сировини за переробку; наприклад, за станом на 2000 рік толінгову схему діяльності застосовує Миколаївський глиноземний завод (належить до переліку стратегічних підприємств економіки України); він не закуповує сировину і не продає продукцію, а тільки одержує гроші за переробку давальницької сировини своїх партнерів (толінгерів) — компаній “Єврогаз” і Morley trading; привабливість толінгової схеми діяльності полягає у тому, що імпортована сировина та експортована (після переробки) продукція звільнені від мита і ПДВ; у Росії внутрішній толінг скасовано 7 грудня 1999 року; див. також **толінгер**.

Толінгер (tollinger; толлингер) — учасник толінгової схеми діяльності, який купує сировину, передає її як давальницьку на переробку виробнику, платить за переробку та є власником продукції; наприклад, за станом на 2000 рік толінгову схему діяльності застосовує Миколаївський глиноземний завод (належить до переліку стратегічних підприємств економіки України); він не закуповує сировину і не продає продукцію, а тільки одержує гроші за переробку давальницької сировини своїх партнерів (толінгерів) — компаній “Єврогаз” і Morley trading; див. також **толінг**.

Торги, аукціон, публічні торги (auction, public sale; торги, аукцион, публичные торги) — 1) спосіб про-

дажу товарів з публічного торгу у заздалегідь визначений час покупцеві, який запропонував найвищу ціну (*простий аукціон*); 2) система торгівлі цінними паперами, кредитними ресурсами через брокерів на фондовій біржі (*подвійний неперервний аукціон*); 3) розпродаж.

Торгівля опціонами (traded option; торговля опционами) — котирування на біржі опціонів як можливостей здійснення (проведення) певних операцій.

Торгівля цінними паперами (traded securities; торговля ценными бумагами) — здійснення угод купівлі-продажу цінних паперів (ЦП); на Українській фондовій біржі (УФБ) застосовують *три способи* такої торгівлі: 1) задоволення зустрічних замовлень; 2) аукціонні торги “з голосу”; 3) комп’ютерні/неперервні/постійні торги; *учасники*: 1) брокери, які діють за дорученнями від брокерських контор, відкритих при біржі; 2) торговці цінними паперами, які не є членами біржі, проте заплатили за одноразовий чи постійний (строковий) абонемент з правом укладання угоди на біржі; 3) спеціалісти, які є працівниками біржі, ведуть торги і реєструють угоди; 4) помічники спеціалістів; див. також **глобалізація**.

Торгова операція, трейдинг (trading; трейдинг, трэдинг) — продаж і подальша купівля тих самих акцій з метою одержати прибуток за рахунок зміни курсу цих акцій; часто застосовують саме банки.

Торгова тратта, товарний вексель (trade bill, Tde. bill; торговая тратта, товарный вексель) — вексель, що передбачає оплату товаром (а не грошима).

Торговий баланс (balance of trade, BOT; торговый баланс) — співвідношення між вартістю вивозу і ввозу товарів у країну за визначений проміжок часу.

Точка грошової рівноваги (cash equilibrium point, CEP; точка денежного равновесия) — показник, що характеризує обсяг реалізації продукції, при якому сума грошових надходжень від операційної діяльності підприємства за певний період дорівнює сумі його операційних видатків.

Точка насичення (absorption point; точка насыщения) — стан кон’юнктури товарного чи фінансового ринку, при якому покупці відмовляються приймати пропозиції продавців, якщо їхні пропозиції не супроводжуються поступкою в ціні.

Точка незбитковості, “пори́г рентабельності” (break-even point; точка безубыточности, “порог рентабельности”) — показник, що характеризує обсяг реалізації продукції (товарів, послуг), при якому сума чистого операційного прибутку підприємства (компанії) дорівнює загальній сумі його поточних затрат (або сума маржинального прибутку дорівнює сумі постійних операційних затрат), тобто досягається незбиткова діяльність підприємства (компанії); іноді цю точку зображають на відповідному графіку, що представляє діяльність підприємства (компанії).

Транзит (transit; транзит) — 1) перевезення товарів з однієї країни, області в іншу через проміжну країну, область або через довільний проміжний пункт; 2) перевезення товарів з місця відправлення до місця призначення без перевантажень на проміжних пунктах.

Транзит товарів (commodity transit; транзит товаров)

— переміщення товарів, вироблених за межами даної країни, через її територію без будь-якого використання цих товарів на зазначеній території.

Трансакція (**transaction**, **trans.**; **трансакция**) — 1) угода, що супроводжується взаємними поступками; 2) банківська операція, переказ грошових засобів для певних цілей.

Транскордонне кредитування (**cross-border lending**; **трансграничное кредитование**) — розміщення позик позикодавцями (кредиторами) однієї країни серед позичальників (дебіторів) іншої країни; див. також **регулююче кредитування**, **транскордонні операції з цінними паперами**.

Транскордонні операції з цінними паперами (**cross-border securities transactions**; **трансграничные операции с ценными бумагами**) — операції з цінними паперами на міжнародному ринку капіталів; див. також **транскордонне кредитування**.

Транспортна накладна, коносамент (**bill of lading**, **V/L**, **V/Lading**, **blading**, **b. l.**, **b. o. l.**, **Bs/L**; **транспортная накладная, коносамент**) — документ (розписка) про приймання товару для перевезення із зобов'язанням вручити останній адресату (одержувачу); див. також **бортовий коносамент**; **комбінований транспортний документ**; **коносамент на вантаж, що прийнято для перевезення**; **чистий коносамент**; **титulyнi документи**.

Трансфер, трансферт (**transfer**, **T**; **трансфер, трансферт**) — 1) переказ грошей з банку в інший банк; 2) зміна власника акції на пред'явника; 3) передавання акціонерного сертифіката, інших цінних паперів від брокера-продавця брокеру-покупцю з юридичним переходом права власності; 4) переказ іноземної валюти, золота з однієї країни в іншу; 5) обмін населенням між державами на основі міжнародної угоди, автоматична зміна громадянства; див. також **автоматичний переказ**, **банківський кліринг/переказ/трансфер**, **грошовий трансфер, переказ, регламентований трансфер, ремітування, римеса, трансфер-агент, трансферний ризик, угода з трансферу, формула "жиро"**.

Трансферний ризик (**transfer risk**; **трансферный риск**) — ризик, що полягає у наявності обмежень при переказах капіталу з однієї країни до іншої.

Трансферт-агент, агент із трансферу (**transfer agent**, **ТА**; **трансферт-агент, агент по трансферту**) — 1) особа, яка здійснює трансфер (трансферт); 2) вид інфраструктурної інституції ринку цінних паперів (ЦП); 3) юридична особа, яка виконує функцію нагляду за процесами переходу прав власності на випущені ЦП; їхніми послугами користуються емітенти (які випускають іменні ЦП) та інвестори (які здійснюють купівлю-продаж останніх); під час обігу ЦП відбуваються зміни прав власності (ЦП переходять із власності одних інвесторів у власність інших), що агент із трансферу відображає у книзі реєстрації іменних ЦП; його функції виконують банки і спеціалізовані інституції; наприклад, за дорученням емітента виконує наступні функції: 1) реєстратор держателів акцій; 2) переказ цінних паперів і заміна сертифікатів акцій при зміні їхніх держателів; 3) інформування акціонерів (шляхом надсилання звітів, бланків довіреностей на передачу права голосу тощо); див. також **інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів, реєстратор облігацій**.

Трасант1 (**trassee**; **трассант1**) — особа, яка видає переказний вексель (тратту, "бігунок") і переказує свій платіж вексельної суми на іншу особу — платника; трасант не є основним боржником за векселем; його відповідальність має вторинний характер, тобто вона настає тільки у випадку неоплати векселя платником; трасант несе відповідальність за акцепт векселя платником, яка виражається у тому, що коли платник відмовиться акцептувати вексель, векселедержатель має право представити трасанту негайну вимогу до сплати за векселем, не чекаючи строку/терміну платежу; див. також **трасант (передплатник), трасат**.

Трасант2, передплатник (**drawer, subscriber**; **трассант2, подписчик**) — 1) особа (фізична, юридична), яка зобов'язалася купити певну кількість акцій чи облігацій у момент випуску (емісії); 2) особа (фізична, юридична), яка виставила тратту і підписала чек; див. також **трасант, трасат, передплата, передплатний бон, передплатний лист, право передплати**.

Трасат, платник (**drawee**; **трассат, плательщик**) — 1) особа (боржник, платник), зобов'язана (-ий) сплатити за переказним векселем (траттою, "бігунком"); 2) особа (платник), якій (-ому) векселедавець адресує пропозицію сплатити за переказним векселем (траттою, "бігунцем") векселедержателеві; 3) особа (фізична, юридична), на яку виставлено тратту (виписано чек); див. також **ремітент, трасант (передплатник), трасант**.

Траст, трастова компанія, довірче товариство (**trust, tr.**; **trust company, Tr. Co.**; **траст, трастовая компания, доверительное общество**) — 1) компанія, що інвестує власні і залучені кошти; 2) товариство з додатковою відповідальністю, що здійснює представницьку діяльність (включаючи й інвестиційну діяльність) відповідно до договору/контракту, укладеного довірцями майна щодо реалізації їх прав власників; 3) інфраструктурна інституція ринку цінних паперів (ЦП); юридична особа, основна функція якої полягає у довірчому управлінні залученими грошовими засобами і ЦП; 4) група компаній (фірм), що об'єдналися для здійснення (проведення) певної операції; 5) інвестиційний фонд (*investment trust*); 6) синдикат; індивіди та інституції, які доручають управляти своїми грошовими засобами і ЦП, зберігають за собою *статус інвесторів*, а сам траст допомагає їм здійснювати інвестування; *сторони трастових відносин*: 1) довірцелі; 2) трасти, довірчі товариства; 3) бенефіціари; для встановлення трастових відносин довіритель і трастова інституція (траст, довірче товариство) укладають трастовий договір, у якому визначають права та обов'язки сторін, вказують бенефіціар, розмір оплати за трастові послуги тощо; якщо трастові відносини здійснюються на користь самого довірителя, то поняття "бенефіціар" і "довіритель" збігаються; див. також **благодійний (доброчинний) залишковий траст, "гучкий" траст, заповідальний траст, комунальний траст (громадський траст), майновий траст; бенефіціар, бланкова довіреність (на пред'явника), генеральна/загальна довіреність, довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, дохід від трасту, зберігач, інституції колективних інвестицій, інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів, опікун, повне повноваження щодо голосування, співопікун, цедент, цесіонарій (правонаступник), цесія**.

Трастовий індосамент (trust/agency

endorsement/indorsement; трастовый индоссамент) — вид обмежуючого індосаменту; містить вказівку "Оплатити **A** як агенту (довіреній особі) **B**" або подібний напис.

Трасування (**drawing/tracing**; **трассирование**) — 1) виставлення переказного векселя (тратти), тобто видача переказного векселя з прийняттям на себе зобов'язання гарантії акцепту і платежу; 2) погашення заборгованості в іноземній валюті.

Тратта, переказний вексель, "бігунець" (**bill (of exchange)**, **B.**, **BE**, **B. E.**, **b. e.**; **draft, dft.**; **тратта, переводной вексель, "бегунок"**) — 1) письмовий наказ однієї особи (кредитора, позикодавця, трасанта) іншій особі (платнику, позичальнику, трасату) сплатити у вказаний строк/термін визначену суму грошей третій особі (пред'явнику, ремітенту); 2) борговий цінний папір, який містить нічим не обумовлене письмове розпорядження кредитора (позикодавця, трасанта), адресоване боржнику (платнику, позичальнику, трасату) про те, щоб останній виплатив за пред'явленням (на вимогу) чи у день, вказаний у векселі, визначену суму грошей певній особі (ремітенту), або за її наказом, або пред'явнику векселя; її (його) випишує і підписує кредитор (позикодавець, трасант); *реквізити переказного векселя*: 1) назва "Вексель"; 2) звичайна і нічим не обумовлена пропозиція сплатити вказану суму; 3) строк/термін платежу; 4) місце здійснення платежу; 5) назва того або за наказом кого платіж повинен бути здійснений; 6) дата і місце складання векселя; 7) підпис того, хто видає документ (векселедержателя, кредитора, позикодавця); 8) назва того, хто повинен платити (векселедавця, боржника, позичальника, платника); документ, у якому відсутній принаймні один з реквізитів, не має сили переказного векселя, за винятком трьох випадків: 1) вексель, строк/термін платежу за яким не вказано, розглядається як такий, що підлягає оплаті після пред'явлення; 2) при відсутності окремої вказівки місце, вказане поряд з назвою платника (місце складання документа — для простого векселя), вважається місцем платежу та одночасно місцем проживання платника (векселедавця для простого векселя); 3) вексель, в якому не вказано місце його складання, визначається підписанням у місці, позначеному поряд з назвою векселедавця; див. також **банківська тратта, іноземна тратта (іноземний переказний вексель); тратта, строкова після пред'явлення; ремітент**.

Тратта, строкова після пред'явлення; безумовний вексель, вексель на пред'явника (**sight bill/draft**, **SD**, **S. D.**, **S/D**; **тратта, срочная по предъявлению; безусловный вексель, вексель на предъявителя**) — вексель, який потрібно оплатити готівкою на вимогу (після пред'явлення); див. також **банківська тратта**.

Трејдинг, торгова операція (**trading**; **трејдинг, трэдинг, торговая операция**) — продаж і подальша купівля тих самих акцій з метою одержати прибуток за рахунок зміни курсу цих акцій; часто застосовують саме банки.

Тренд (**trend**; **тренд**) — 1) зміна; 2) рух; 3) загальний напрям *руху*; 4) тенденція.

Трест (**trust**; **трест**) — об'єднання підприємців, характерне тим, що підприємства, які в нього входять, підпорядковані єдиному управлінню і тому втрачають свою виробничу, комерційну та юридичну незалежність.

Третейський суддя (**arbitrator, arbiter**; **третейский судья**) — те саме, що *арбітр*; див. також **арбітр**.

Тривалість, термін/строк (**duration, term**; **продолжительность, срок**) — проміжок часу до моменту поточної виплати відсотків/процентів або дивідендів, погашення заборгованості тощо; див. також **аверажний (усереднений) строк/термін, строк платежу**.

Тривалість життя цінних паперів (**lifetime of securities**; **длительность жизни ценных бумаг**) — один із вартісних показників діяльності з цінними паперами, що представляє проміжок часу, впродовж якого існують цінні папери; розрізняють три основних етапи: 1) "початок життя" (випуск цінних паперів емітентом), 2) "власне життя" (цінні папери перебувають в обігу чи на збереженні у спеціалізованих установах), 3) "кінець життя" (цінні папери вилучають з обігу чи погашають); строк/термін обігу цінних паперів вказують при випуску, а їхня вартість знаходиться у прямо пропорційній залежності від тривалості життя.

У

Угода дарування (**gift agreement**; **соглашение дарения**) — угода, коли одна сторона передає безоплатно іншій стороні майно у власність; при цьому право власності на майно від продавця до покупця переходить повністю, а не як окремі права (право володіння, право користування тощо); див. також **угода з консолідації боргу, угода з трансферу, угода застави (забезпечення), угода збереження (схову), угода комісії, угода купівлі-продажу, угода міни, угода на строк (строкова/ф'ючерсна/опціонна угода, строкове фінансування), угода про зворотний викуп, угода про розрахунки (клірингова угода)**.

Угода з консолідації боргу (**rescheduling agreement**; **соглашение по консолидации долга**) — міжнародна угода, укладена на урядовому рівні, про перегляд умов оплати зовнішнього боргу країн (наприклад, країн, що розвиваються).

Угода з трансферу (**transfer agreement**; **соглашение по трансферу**) — міжнародна угода, яка регулює норми валютно-фінансових операцій.

Угода застави/забезпечення (**collateral agreement**; **соглашение залога/обеспечения**) — угода, за якою заставадержатель (кредитор, позичальник) забезпечує зобов'язання майном, яке може бути продане з аукціону або передане іншим кредиторам для виконання зобов'язань у разі невиконання заставодавцем (боржником) взятих зобов'язань; при цьому право власності не передають, а при потребі, у випадку відчуження, встановлюють у судовому порядку згідно з чинним законодавством.

Угода збереження/схову (**savings agreement**; **сберегательное соглашение**) — угода, коли одна сторона (зберігач) зобов'язується зберігати майно, передане їй іншою стороною, і повернути його цілим і неушкодженим; при цьому право власності не переходить до зберігача, йому можуть передавати права володіння і користування; наприклад, акціонер (інвестор) може передати свої акції (облігації) на зберігання у банк, довірче товариство, депозитарій чи кастоді (зберігачу цінних паперів).

Угода комісії (broker/commission agreement; соглашение комиссии) — угода, коли одна сторона (комісіонер) зобов'язується за дорученням іншої сторони (комітента) за винагороду (комісійні, комісію) здійснити угоду (угоди) від свого імені за рахунок іншої сторони (комітента); на акціонерному ринку комісійна діяльність відбувається у вигляді посередницької — брокерської чи андерайтерської — діяльності, виконуваної посередниками (брокерами, андерайтерами) та у вигляді представницької діяльності, виконуваної, зокрема, довірчими товариствами; комісіонером є брокер, андерайтер або довірче товариство, а комітентом — акціонер, інвестор тощо; право власності не переходить від комітента (акціонера, інвестора тощо) до комісіонера (брокера, андерайтера, довірчого товариства), проте в окремих випадках, наприклад, можуть бути передані права володіння і користування акціями.

Угода купівлі-продажу (buying and selling agreement, contract of sale; соглашение купли-продажи) — угода, коли продавець зобов'язується передати належне йому майно у власність покупцеві, а покупець зобов'язується прийняти його та сплатити за нього певну грошову суму; при цьому право власності на майно від продавця до покупця переходить повністю, а не як окремі права (право володіння, право користування тощо).

Угода міни (barter/exchange agreement; соглашение мены) — угода, коли сторони обмінюють одне майно на інше; кожна зі сторін, які беруть участь у міні, вважається продавцем того майна, що представляє на обмін, і покупцем майна, що одержує внаслідок обміну; при цьому право власності на майно від продавця до покупця переходить повністю, а не як окремі права (право володіння, право користування тощо); наприклад, одне АТ обмінює свої акції на акції іншого АТ, зокрема при об'єднанні чи присданні з відповідним переходом прав власності; при обміні акцій одного випуску на акції другого випуску право власності на акції першого випуску переходить від акціонерів до АТ, а на акції другого випуску — від АТ до акціонерів.

Угода на строк, строкова/ф'ючерсна/опціонна угода, строкове фінансування (financial futures; соглашение на срок, срочное/фьючерсное/опционное соглашение, срочное финансирование) — 1) угода, в якій встановлено ціну на товар на певний строк/термін; 2) один із видів угод при біржовій торгівлі цінними паперами (ЦП); є угодою, за якою поставку ЦП та оплату їхньої вартості виконують за проміжок часу, який набагато перевищує той, впродовж якого виконують касову угоду; див. також **касова угода**, **опціон**, **продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття)**, **строкова валютна угода**, **строковий курс**, **ф'ючерс**; **безумовне фінансування, корпоративне фінансування, фінансування, фінансування інвестицій**; **угода дарування, угода з консолідації боргу, угода з трансферу, угода застави (забезпечення), угода збереження (схову), угода комісії, угода купівлі-продажу, угода міни, угода про зворотний викуп, угода про розрахунки (клірингова угода).**

Угода про зворотний викуп (repurchase agreement; "REPO", report, rep., rept., R., RP, Rpt, rpt; соглашение об обратном выкупе) — 1) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; 2) вид кредитних стосунків, що є угодою, у якій одна юридична особа (Національний чи Центральний банк) продає

другій юридичній особі (комерційному банку) певну суму грошей за певну ціну на визначений проміжок часу, після закінчення якого перша особа зобов'язується викупити у другої особи цю суму грошей за встановленою ціною (як правило, нижчою від попередньої ціни), а різниця у цінах є прибутком першої особи.

Угода про розрахунки, клірингова угода (clearing agreement/ arrangement; соглашение о расчётах, клиринговое соглашение) — міждержавна угода щодо компенсації при оплаті взаємних боргових зобов'язань, що реєструють у відповідних Національних (Центральних) банках кожної країни.

Угода "репо", "РЕПО", репорт, репортна угода ("REPO", report, R., rep., rept., RP, repurchase agreement; сделка "репо", "РЕПО", репорт, репортное соглашение) — угода про продаж активів з наступним зворотним їх викупом; найчастіше такі угоди використовують в операціях з цінними паперами і валютою; наприклад: 1) продаж дилером інвестору короткострокових цінних паперів за домовленою згодою дилера викупити дані цінні папери за фіксованою ціною у визначений строк; 2) продаж цінних паперів і валют банку із зобов'язанням наступного їх викупу через певний строк/термін за вищим курсом; **в Україні** залежно від строку/терміну дії операції РЕПО застосовують три основні види: 1) нічне РЕПО (строк/термін дії операції — 1 день; процентна ставка є фіксованою на час проведення операції); 2) відкрите РЕПО (строк/термін дії операції не визначено в угоді; учасники можуть вимагати її виконання у будь-який момент, проте з обов'язковим повідомленням про її завершення; процентна ставка не є фіксованою, щоразу її перераховують); 3) строкове РЕПО (строк/термін дії операції чітко визначено; процентна ставка є фіксованою на час проведення операції).

Угоди, щодо яких є заінтересованість (соглашения, относительно которых есть заинтересованность) — угоди, сторонами яких є заінтересовані особи з боку боржника, керуючого санацією чи кредиторів; див. також **значні угоди, мирова угода.**

Узанс, узанція (trade usage; узанс, узанция) — 1) торговий звичай, що доповнює у деяких відношеннях умови договору; 2) торгова умовна практика.

Узус (usage; узус) — 1) звичай; 2) користування чужою власністю; 3) умовна практика; 4) використання; 5) застосування.

Узуфрукт (usufruct; узуфрукт) — *юр.* право пожиттєвого користування чужою власністю і доходами від неї з умовою збереження її цілісності і господарського призначення.

Ультимативний (categorical; ультимативный) — 1) який (що) має характер ультиматуму; 2) рішучий.

Ультиматум (ultimatum; ультиматум) — вимога, що супроводжується погрозою.

Ультимо (ultimo *лат.*, ult.; ультимо) — останній день визначеного періоду (місяця, кварталу, півріччя, року), що встановлюють як строк/термін виконання угоди.

Умова антидевальвації (foreign currency clause; условие антидевальвации) — договірний пункт, який ви-

значає співвідношення двох валют при укладанні комерційного контракту з метою уникнути ризику девальвації однієї з валют; див. також, **умова "золото", умова "реальна власність"**.

Умова "без застави" (negative pledging clause; условие "без залога") — письмове зобов'язання боржника перед кредитором, у якому є обіцянка не користуватися іншим заставним кредитом щодо активів (сировини, готової продукції, цінних паперів тощо), що є гарантією даного боргу; див. також **умова "без іпотеки"**.

Умова "золото" (gold clause; условие "золото") — договірний пункт, який передбачає оплату боргу (кредиту) золотом або прив'язує суму боргу (кредиту) до еквівалентної вартості золота; див. також **умова антидевальвації, умова "реальна власність"**.

Умова "без іпотеки" (negative mortgage security clause; условие "без ипотечи") — письмове зобов'язання боржника перед кредитором, у якому є обіцянка не використовувати будь-який заставний кредит щодо власності, котра є гарантією (запорукою) даного боргу; див. також умова **"без застави"**.

Умова "реальна власність" (material-value clause; условие "реальная стоимость") — договірний пункт, який пов'язує суму боргу (кредиту) з певною реальною цінністю (вартістю золота, курсом стабільної валюти тощо); див. також **умова антидевальвації, умова "золото"**.

Умови випуску (цінних паперів) (issue conditions; условия выпуска ценных бумаг) — документ емітента, у якому оголошено обсяг і види взаємних прав та обов'язків у стосунках між ним та власниками даних цінних паперів.

Умови ІНКОТЕРМС (INCOTERMS/Incoterms conditions; условия ИНКОТЕРМС) — міжнародні умови торгівлі, що стосуються: 1) обов'язків продавця; 2) застосування видів транспорту; 3) умов поставки тощо.

Умови контракту (contract conditions; условия контракта) — погоджені сторонами і зафіксовані у контракті предмет договору, характеристики товару і послуг, ціни, зобов'язання і строки/терміни їхнього виконання, взаємні права та обов'язки сторін.

Умови обігу облігацій (bond circulation conditions; условия обращения облигаций) — облігації випускають на трьох основних умовах обігу: 1) вільний обіг облігацій; 2) обмежений обіг облігацій; 3) облігації без права обігу.

Умови платежу (payment conditions; условия платежа) — договірні-правові реквізити контракту, які визначають умови продажу товару (за перерахунком, готівкою, у кредит тощо), а також гарантії і захисні заходи у випадку затримки платежу.

Умови погашення облігацій (bond clear/pay off conditions; условия погашения облигаций) — 1) для процентних облігацій — сплата номінальної вартості і фіксованого або плаваючого процента; 2) для безпроцентних облігацій — сплата номінальної вартості і доходу у натуральному вигляді (товарами, послугами); 3) для дисконтних облігацій — сплата номінальної вартості; 4) для конвертованих облігацій — сплата конверсійних виплат (на суму номінальної вартості

і належних відсотків/процентів видають нові акції чи облігації зі збільшеною номінальною вартістю).

Умови поставки (delivery conditions; условия поставки) — складова частина фрахтових умов: **CAF** — (cost and freight) — вартість і фрахт; **CI** — (cost and insurance) — вартість і страхування; **CIFC** — (cost, insurance, freight and commission) — вартість, страхування, фрахт і комісійні; **CIFCI** (cost, insurance, freight, commission and interest) — вартість, страхування, фрахт, комісійні і відсотки; **CIP** — (carriage/freight and insurance to named point of destination) — фрахт і страхування до вказаного місця призначення; **EXQ** — (ex quay) — франко-пристань; **EXS** — (ex ship) — франко-судно; **EXW** — (ex work) — франко-завод постачальник; **FOB** — (free on board) — франко-борт, вільно на борту; див. також **застосування видів транспорту, обов'язки продавця, фрахтові умови.**

Умовне депонування, ескроу (escrow; условное депонирование, эскроу) — 1) зберігання у банку на чітко зумовлених і документально затверджених умовах цінностей, що належать двом і більше власникам; 2) умовне депонування грошей у третьої особи на ім'я певної особи (фізичної, юридичної); 3) тристороння угода.

Умовне зобов'язання (contingent liability; условное обязательство) — зобов'язання, яке можливо виконати при наявності певних умов; див. також **банківське зобов'язання, зобов'язання (борг), зобов'язання за векселями, іноземні зобов'язання.**

Умовний індосамент (conditional endorsement/indorsement; условный индоссамент) — вид обмежуючого індосаменту, що містить вказівку здійснити платіж тільки у випадку настання певної події.

Умовно фіксована застава (collateral/security bill; условно фиксированный залог) — боргове зобов'язання, що виступає як гарантія договору, сума якого не може бути визначена точно на момент попередньої домовленості (угоди); наприклад, використовують при купівлі товару, коли заздалегідь відомо і домовлено про ціну одиниці товару, а величина партії визначається пізніше.

Уникнення ризиків (risks avoidance; избежание рисков) — одна з ефективних форм профілактики ризиків на підприємстві (компанії), що полягає у розробці системи заходів, які цілком усувають певний вид господарського ризику.

Універсал (all-round craftsman; универсал) — працівник, який володіє всіма спеціальностями у своїй професії.

Універсальна брокерська фірма, брокерська фірма комплексного (повного) обслуговування (full-service brokerage firm; универсальная брокерская фирма, брокерская фирма комплексного (полного) обслуживания) — брокерська фірма, що забезпечує комплексне (повне) обслуговування клієнтів щодо операцій з цінними паперами, включаючи послуги з дослідження ринку, інвестиційного консультування тощо; див. також **брокерська контора, брокерський дім, дисконтна фірма.**

Універсальний (universal, U.; универсальный) — 1)

всезагальний; 2) всесвітній; 3) придатний для багатьох цілей, з різноманітним призначенням і для виконання різноманітних функцій; 4) різносторонній.

Універсальний банк (full service bank; универсальный банк) — банк, який надає усі види банківських послуг.

Унітарний (unitary; унитарный) — 1) єдиний; 2) об'єднаний; 3) який (що) складає одне ціле.

Уніфікувати (to unify; унифицировать) — приводити до однієї системи, форми, однотайності.

Уніфікація (unification; унификация) — приведення до однієї системи, форми, однотайності.

Унція (ounce, oz; унция) — міра ваги, що дорівнює 28,3 г.

Уповноважений банк (authorized bank; уполномоченный банк) — банк, уповноважений на проведення операцій з валютою, дилерських операцій з державними цінними паперами тощо.

Управління (департамент) банку з фінансового контролю (financial control department; управление (департамент) банка по финансовому контролю) — управління (департамент) банку, що займається веденням фінансової звітності, здійснює незалежний внутрішній контроль, аналізує стан позикового портфеля тощо.

Управління прибутком (profit management; управление прибылью) — процес розробки і прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами створення, розподілу і використання прибутку на підприємстві; головною метою управління прибутком є забезпечення максимізації добробуту власників підприємства в поточному і майбутньому періоді.

Управлінський облік (management accounting; управленческий учёт) — один із видів бухгалтерського обліку; див. також **фінансовий облік**.

Упущена вигода (omitted profit, profit omission; упущенная выгода) — дохід або прибуток, який міг би одержати суб'єкт господарської діяльності у разі здійснення операції та який він не одержав унаслідок дії обставин, що не залежать від нього, якщо розмір його передбачуваного доходу або прибутку можна обґрунтувати.

Урядові цінні папери (government securities; правительственные ценные бумаги) — цінні папери (ЦП), випущені урядом, його міністерствами і відомствами.

Усереднення доларової вартості інвестиції (dollar cost averaging; усреднение долларовой стоимости инвестиции) — техніка інвестування, що передбачає збереження і підтримку постійної величини інвестованої доларової суми при внесенні інвестованих коштів періодичними платежами на основі усереднення курсових вартостей цінних паперів (ЦП) при зміні їхнього курсу; див. також **план збереження доларової вартості інвестиції**.

Утилізація (utilization; утилизация) — 1) використання; 2) споживання з користю для *кого-небудь, чого-небудь*; 3) переробка; 4) застосування.

Утилізувати (to utilize; утилизировать) — 1) знаходити

застосування *чому-небудь*; 2) споживати з користю для *кого-небудь, чого-небудь*; 3) переробляти; 4) застосовувати.

Утриувати (to exaggerate; утрировать) — 1) перебільшувати; 2) спотворювати виокремленням однієї риси, характеристики *чого-небудь*.

Учасник акціонерного товариства (AT) (sharer, shareholder, stockholder; участник акционерного общества (АО)) — особа (фізична, юридична), яка стала власником акцій даного АТ або передплатила їх після заснування АТ (державної реєстрації АТ); див. також **акціонер, засновник акціонерного товариства (АТ)**.

Учасник інвестиційної діяльності (investor; участник инвестиционной деятельности) — особа (фізична, юридична), яка забезпечує реалізацію інвестицій як виконавець замовлення або на підставі доручення інвестора; див. також **інвестор**.

Учасник Національного депозитарію цінних паперів (Київ, УКРАЇНА) (participant/participator of National Depository of Ukraine (Kyiv, UKRAINE); участник Национального депозитария ценных бумаг (Киев, УКРАИНА)) — уповноважений фінансовий посередник (банк, брокер тощо), що має рахунок у цінних паперах у Національному депозитарії цінних паперів. тому може бути держальником рахунків.

Учасник ринку цінних паперів (participant/participator of securities market; участник рынка ценных бумаг) — емітент, інвестор або інша особа (фізична, юридична), яка займається професійною діяльністю на ринку цінних паперів (ЦП); див. також **глобалізація**.

Учасник угоди (participant/participator of agreement; участник соглашения) — особа, яка передає чи одержує фінансовий інструмент від іншої особи.

Участь у прибутках (profit sharing; участие в прибыли) — система заохочення працівників (стимулювання персоналу) підприємства, яку здійснюють за рахунок прибутку підприємства; програми участі персоналу у прибутку здійснюють з урахуванням особистого вкладу і доробку працівника за звітний період діяльності підприємства.

Ф

Фабрика (factory, mill; фабрика) — підприємство, що виробляє переважно товари легкої і харчової промисловості.

Фабрикат (factory owner; manufacturer, mfr.; фабрикат) — 1) завершений продукт обробної промисловості; 2) готовий фабричний виріб.

Фаза (phase, stage; фаза) — 1) момент, окрема стадія у розвитку *чого-небудь*; 2) період; 3) етап.

Факсиміле (facsimile; факсимиле) — точне відтворення документа, підпису, рукопису тощо.

Факт (fact, case; факт) — 1) дійсна подія; 2) встановлене знання, представлене у досвіді, що є основою для певного висновку для підтвердження деякого

припущення; 3) дійсність; 4) реальність; 5) те, що об'єктивно існує; 6) випадок (**case**).

Фактичний (factual; actual, real; virtual; фактический) — 1) який (що) ґрунтується на фактах (**factual**); 2) який (що) відповідає фактам (**factual**); 3) дійсний (**actual, real**); 4) справжній (**virtual**).

Фактор (factor; фактор) — 1) рушійна сила; 2) причина певного процесу, явища; 3) суттєва обставина певного процесу, явища.

Факторинг, факторингова/факторна операція (factoring; факторинг, факторинговая/факторная операция) — 1) фінансова операція, яка полягає в тому, що підприємство-продавець поступається банку чи спеціалізованій фактор-компанії (факторинговій компанії) правом одержання грошових коштів за платіжними документами на поставлену продукцію; при проведенні такої операції банк (фактор-компанія, факторингова компанія) відшкодовує підприємству-продавцю основну частину боргу, справляючи певну комісійну плату, як правило, у відсотках/процентах до суми платежу; 2) вид банківського кредиту, коли підприємство (клієнт банку) одержує кредит під гарантію боргових зобов'язань своїх клієнтів; 3) операція з переуступки першим кредитором прав вимоги боргу третьої особі іншому кредиторю з попередньою чи наступною компенсацією вартості такого боргу першому кредиторю; 4) перепродаж права на стягування боргів; 5) перепродаж на комісійних засадах; 6) комерційні операції за дорученням; факторинг як фінансова операція дозволяє підприємству-продавцю у короткі строки рефінансувати дебіторську заборгованість (конвертувати її грошові активи); див. також **фактор-компанія (факторингова компанія)**.

Фактор-компанія, факторингова компанія (factor/factoring company; фактор-компания, факторинговая компания) — юридична особа (компанія, фірма, банк), яка займається факторинговими операціями (факторингом); див. також **факторинг (факторингова операція)**.

Фактура, рахунок, рахунок-фактура (invoice, inv, inv.; bill, bl; фактура, счёт, счёт-фактура) — рахунок, який випишує продавець на ім'я покупця і підтверджує фактичну поставку товару, надання послуг та їхню вартість; див. також **консультська фактура**.

Фальсифікація (falsification, forgery; фальсификация) — 1) випуск підроблених (фальшивих) грошових знаків, акцій, монет тощо; 2) фальшування (альтерація) цінних паперів.

Фартинг (farthing, f.; фартинг) — 1) англійська мідна монета номіналу 1/4 пенсу; 2) дуже дрібні монети і сума; 3) "гріш"; див. також **пенс, фунт (фунт стерлінгів), соверен, шилінг**.

ФАС, франко вздовж борту судна (FAS, fas, f. a. s., free alongside ship; ФАС, франко вдоль борта судна) — скорочення означає, що видатки з перевезення і страхування включено до вартості товару, причому дані видатки враховано тільки до місця навантаження товару на судно; див. також **обов'язки продавця, умови ІНКТЕРМС, умови поставки, фрахтові умови**.

Федеральна рада з перевірки фінансових інституцій, США (Federal Financial Institutions Examination

Council; Федеральный совет по проверке финансовых институтов, США) — рада, у яку входять представники федеральних наглядових органів, що регулюють діяльність банків у США; головне завдання: уніфікація банківського нагляду у США.

Федеральна Резервна Система, ФРС (Federal Reserve System, Federal Reserve, the Fed., FRS; Федеральная Резервная Система, ФРС) — система, яка діє як Центральний Банк США і складається з 12 банківських установ (Федеральних Резервних Банків); див. також **місто Федеральної Резервної Системи, ноти Федеральної Резервної Системи, "облікове вікно" ("дисконтне вікно"), телеграфна мережа Федеральної Резервної Системи, Федеральний комітет з операцій на відкритому ринку, Федеральний Резервний Банк, золотий сертифікат**.

Федеральний комітет з операцій на відкритому ринку, США (Federal Open Market Committee, FOMC; Федеральный комитет по операциям на открытом рынке, США) — комітет у структурі Федеральної Резервної Системи США, створений для визначення цілей і здійснення єдиної грошової політики шляхом виконання операцій на відкритому ринку.

Федеральний Резервний Банк, США (Federal Reserve Bank; Федеральный Резервный Банк, США) — один із 12 банків, що складають Федеральну Резервну Систему США; див. **надзвичайний кредит**.

Федеральні фонди (Federal Funds *амер.*; федеральные фонды) — один із видів інвестицій на валютному ринку, що використовується у США, коли банки торгують з Федеральною Резервною Системою надлишками готівки у валюті; див. також **"федеральні фонди куплені", "федеральні фонди продані"**.

"Федеральні фонди куплені" (Federal Funds Bought/Purchased *амер.*; "федеральные фонды купленные") — стаття у пасиві комерційних банків США; представляють короткострокові запозичення одного банку в іншого за рахунок надлишкових коштів банку-кредитора на резервних рахунках у Федеральній Резервній Системі; див. також **"федеральні фонди продані"**.

"Федеральні фонди продані" (Federal Funds Sold *амер.*; "федеральные фонды проданные") — стаття в активі комерційних банків США; представляють короткострокові позики одного банку іншому за рахунок надлишкових коштів на резервних рахунках у Федеральній Резервній Системі; див. також **"федеральні фонди куплені"**.

Фермерський банк (farmer bank *амер.*; фермерский банк) — банк, що спеціалізується на обслуговуванні сільського господарства (аграрного сектору економіки).

Фідуціарний (fiduciary, fid.; фидуциарный) — який (що) ґрунтується на довірі.

Фізична особа (physical person; физическое лицо) — людина як носій громадянських прав і суспільних обов'язків; див. також **юридична особа**.

Фіксинг (fixing; фиксинг) — 1) встановлення ціни, котирування; 2) встановлення ціни на золото на Лондонській біржі, що відбувається двічі на день (вранці і по полудні).

Фіксована номінальна ставка відсотка/проценту (fixed nominal interest rate; фиксированная номинальная ставка процента) — відсоткова/процентна ставка, яка є фіксованою в абсолютному виразі та яку не індексують щодо рівня інфляції; див. також **плаваюча відсоткова/процентна ставка (плаваючий відсоток/процент)**.

Фіксована рента (fixed-interest security; фиксированная рента) — цінні папери, за якими боржник (дебітор) гарантує постійну рентабельність (аж до їхнього погашення); див. також **варіювана рента, рента, рента “перпетуа” (“вічна” рента), рента-бельний, рентабельність**.

Фіксований бюджет (fixed budget; фиксированный бюджет) — бюджет підприємства чи його підрозділу, характерний тим, що усі видатки і доходи є фіксованими величинами; див. також **змінний бюджет**.

Фіксований валютний (обмінний) курс (fixed exchange rate; фиксированный валютный (обменный) курс) — 1) валютний курс, який підтримує Національний (Центральний) банк з метою уникнення його різких коливань (флуктуацій); 2) фіксовані (постійні, установлені) пропорції обміну однієї валюти на іншу; див. також **валютний курс, валютний паритет, вільний обмінний курс, фіксований обмінний курс**.

Фіксований вексель (bill of exchange, BE, b. e.; фиксированный вексель) — вексель (зобов'язання) з фіксованим строком/терміном погашення.

Фіксований дивізор/дільник (interest divisor; фиксированный дивизор/делитель) — число, яке використовують для спрощеного обчислення відсотків/процентів за вкладами; як правило, визначають як частку від ділення кількості днів у році (365, іноді 360) на відсоткову/процентну ставку; див. також **гамбурзький метод (гамбурзька методика)**.

Фіксований (основний) капітал (fixed capital; фиксированный (основной) капитал) — сукупність грошових засобів підприємства (компанії), вкладених в основні фонди (засоби виробництва), які багаторазово беруть участь у процесі виробничої і комерційної діяльності та поступово (частинами) переносять свою вартість на продукцію (товари, послуги); 2) частина капіталу, інвестована у фіксовані (основні) активи (основні фонди).

Фіксований обмінний (валютний) курс (fixed exchange rate; фиксированный обменный (валютный) курс) — 1) валютний курс, який підтримує Національний (Центральний) банк з метою уникнення його різких коливань (флуктуацій); 2) фіксовані (постійні, установлені) пропорції обміну однієї валюти на іншу; див. також **валютний курс, валютний паритет, вільний обмінний курс, фіксований обмінний курс**.

Фіксовані (основні) активи, основні фонди (fixed assets; фиксированные (основные) активы, основные фонды) — основні засоби виробничої діяльності підприємства (компанії).

Фіксовані (постійні) операційні затрати/видатки (fixed cost/costs/expenses, FC; фиксированные (постоянные) операционные затраты/издержки) — поточні затрати підприємства (компанії), пов'язані з операційною діяльністю і не залежать від обсягу цієї діяльності (є незмінними при зростанні чи спаданні

обсягів випуску продукції, продажу товарів і надання послуг).

Фіксовані платежі (fixed payments; фиксированные платежи) — платежі і відрахування, що є обов'язковими для підприємства (компанії): амортизаційні відрахування, орендна плата, податки тощо.

Фіктивний капітал (fiction capital; фиктивный капитал) — капітал, представлений у цінних паперах, що дає право їхнім власникам регулярно одержувати частину додаткової вартості (дохід) у вигляді дивіденду, процента тощо; на відміну від реального капіталу (у формі грошей чи обладнання) представляє не вартість, а лише право на одержання доходу; див. також **реальний капітал**.

Фіктивний одержувач коштів (fictitious payee; фиктивный получатель средств) — одержувач коштів за комерційним або цінним папером, коли зазначений папір індосовано на неіснуючу особу чи на особу, яка не має права одержувати дану суму; наприклад, випадок, коли чек на заробітну плату виписано на особу, яка не працює на даному підприємстві.

Філія, філіал (subsidiary, subs, subs.; affiliated/allied/constituent/subsidiary company; филиал) — 1) самостійне відділення підприємства, установи тощо; 2) юридично незалежна компанія, створена і контрольована холдингом або групою компаній; 3) дочірня компанія; див. також **консолідований звіт про прибутки і доходи**.

Фінанси (finance, F., fin.; finances, financial position; финансы) — 1) система формування, розподілу і використання грошових засобів підприємства, держави (finance, F., fin.; finances); 2) сукупність усіх грошових засобів, що є у розпорядженні підприємства, держави (finance, F., fin.; financial position); див. також **“фінансова глибина”, фінансова гнучкість, фінансова група, фінансова діяльність, фінансова індексація, фінансова інституція, фінансова компанія, фінансова нестабільність (нестійкість), фінансова паніка, фінансова підтримка, фінансова політика, фінансова реструктуризація банку, компанії тощо, фінансова система, фінансова стабільність (стійкість), фінансова угода на строк, “фінансове заглиблення”, фінансове посередництво, фінансовий аналіз, фінансовий аналітик, фінансовий вексель, фінансовий грошовий потік, фінансовий/балансовий звіт (баланс), фінансовий контроль, фінансовий кредит, фінансовий левелі, фінансовий лізинг (фінансова оренда), фінансовий облік, фінансовий посередник, фінансовий ризик, фінансовий ринок, фінансовий/фіскальний рік, фінансовий розвиток, “фінансовий супермаркет”, фінансовий ф'ючерс, фінансові активи, фінансові видатки, фінансові заощадження, фінансові інвестиції, фінансові інновації, фінансові інструменти, фінансові коефіцієнти, фінансові операції, фінансові папери (прямі комерційні папери), фінансові посередники, фінансово-експортний кредит, фінансування, фінансування інвестицій; диверсифіковані фінансові системи, “ринок на узбіччі”, спотворений розподіл кредиту/(фінансових ресурсів), цикл “фінансового життя” клієнта**.

“Фінансова глибина” (financial depth; “финансовая глубина”) — насиченість економіки фінансовими відносинами, що характеризує величину фінансової сфери (нагромадження, вкладення, перерозподільчі відносини) порівняно з обсягами матеріально-вироб-

ничої сфери економіки; чим розвиненішою і швидкозростаючою є країна, тим більшою є “фінансова глибина” її економіки; показниками “фінансової глибини” можуть бути відповідні коефіцієнти, зокрема відсоткові/процентні відношення грошових агрегатів М1-М3 до ВВП (валового національного продукту), наприклад, у 1990-х роках вони коливалися у межах 25 % (для країн з низьким доходом на одного громадянина) до 65 % (для країн з високим доходом на одного громадянина); див. також **“фінансове заглиблення”, фінансовий розвиток**.

Фінансова гнучкість (financial flexibility; финансовая гибкость) — здатність підприємства швидко формувати необхідний обсяг фінансових ресурсів при несподіваній появі високоєфективних інвестиційних можливостей для прискорення власного економічного розвитку.

Фінансова група (financial group; финансовая группа) — основна організаційна форма фінансового капіталу, вищий ступінь монополізації економіки; по суті — міжгалузевий монополістичний промислово-банківсько-торговий комплекс.

Фінансова діяльність (financial activity; финансовая деятельность) — цілеспрямована система заходів щодо забезпечення залучення необхідного обсягу капіталу із зовнішніх джерел та своєчасного і повного виконання зобов'язань щодо його обслуговування і повернення.

Фінансова індексація (financial indexation; финансовая индексация) — індексація (індексування) фінансових активів, грошових доходів тощо.

Фінансова інституція (financial institution; финансовый институт) — підприємство (компанія, банк тощо), що спеціалізується на перерозподілі вільних фінансових ресурсів від осіб (фізичних, юридичних), які здійснюють їх нагромадження (вкладники, інвестори тощо), до осіб (переважно юридичних), які мають потребу у додаткових фінансових ресурсах і використовують їх на цілі економічного та соціального розвитку; *основою діяльності є* використання фінансових інструментів; див. також **фінансова інституція житлового будівництва, фінансова інституція розвитку, фінансовий посередник, фінансові посередники; регулююча позика для підтримки фінансового сектора**.

Фінансова інституція житлового будівництва (housing financial institution; финансовый институт жилищного строительства) — фінансова інституція, що спеціалізується у довгостроковому кредитуванні і фінансуванні житлового будівництва; див. також **банк житлового будівництва (житловий банк)**.

Фінансова інституція розвитку (development finance institute, DFI; финансовый институт развития) — фінансова інституція, створена для нагромадження коштів і здійснення цільового фінансування середньо- і довгострокових проектів розвитку економіки; див. також **банк розвитку**.

Фінансова компанія (finance company; финансовая компания) — 1) компанія, що спеціалізується на наданні споживчих позик невеликим підприємствам; 2) кредитно-фінансова інституція, що виконує окремі банківські операції, проте не має статусу банку (наприклад, щодо достатності капіталу, переліку операцій, рівню регулювання тощо).

Фінансова нестабільність (нестійкість) (financial instability; финансовая нестабильность (неустойчивость)) — наявність яскраво виражених макрофінансових диспропорцій, шоків станів і панік у кредитно-фінансовій сфері економіки при наявності стагнаційних або навіть регресивних явищ у фінансовій системі (наприклад, ліквідація окремих категорій фінансових ринків, інституцій та інструментів, зниження обсягів грошових ресурсів, що надходять на фінансові ринки тощо); тісно пов'язана з економічною і політичною нестабільністю (нестійкістю) як у країні, так й у світі; *характерні ознаки*: 1) недовіра громадян (фізичних осіб) до кредитно-фінансової системи країни; 2) нестійкість і знецінення національної валюти; 3) розладнання державних фінансів, поєднане з великим бюджетним дефіцитом; 4) високий рівень інфляції; 5) використання друкарського верстата для покриття дефіциту бюджетів (державного і регіональних рівнів); 6) масовий витік капіталів за кордон; 7) порушення процесу перерозподілу вільних грошових коштів на потреби виробництва через систему фінансових ринків; 8) несприятливий інвестиційний клімат при відсутності джерел для довгострокового фінансування; див. також **фінансова стабільність (стійкість)**.

Фінансова оренда, фінансовий лізинг (financial lease; финансовая аренда, финансовый лизинг) — господарська операція, що передбачає придбання орендодавцем на замовлення орендаром основних фондів з подальшою передачею їх у користування на строк, що не перевищує період повної їх амортизації з обов'язковою наступною передачею права власності на ці основні фонди орендару; основні фонди, передані у фінансову оренду, включають до складу основних фондів орендару.

Фінансова паніка (financial panic; финансовая паника) — паніка на фінансовому ринку, що полягає у масовому падінні ринку цінних паперів, банківській паніці як масовому вилученні вкладів з банків, ажіотажному і різкому падінні валюти, гострій інвестиційній кризі тощо; див. також **банківська паніка**.

Фінансова підтримка (financial support; финансовая поддержка) — підтримка, що полягає у фінансовому дотуванні і субсидуванні, пільговому кредитуванні, штучно заниженій вартості ресурсів, що надають донору тощо; див. також **дотація, субсидія, субвенція, перехресне субсидування**.

Фінансова політика (financial policy; финансовая политика) — політика уряду країни щодо податків, бюджету, валютно-фінансових стосунків, ринку цінних паперів, страхового ринку тощо; має на меті як суто фінансові цілі регулювання діяльності фінансової системи, так і загальноекономічні (вплив через фінансову сферу діяльності на стан і розвиток виробництва і надання послуг).

Фінансова реструктуризація банку, компанії тощо (financial restructuring of bank, company, etc.; финансовая реструктуризация банка, компании и т. п.) — оздоровлення фінансово-господарської діяльності підприємства шляхом рекапіталізації, списання недіючих активів, зміни кредитної політики, заміни керівництва тощо; див. також **реструктуризація (реструктурування) боргу, реструктуризація підприємства**.

Фінансова стабільність (стійкість) (financial stability; финансовая стабильность (устойчивость)) — 1) характеристика фінансового стану підприємства (компанії),

яку забезпечують високою часткою власного капіталу у загальній сумі використовуваних фінансових засобів і ресурсів; 2) відсутність яскраво виражених фінансових диспропорцій, панік і шоків у кредитно-фінансовій сфері країни при динамічному фінансовому розвитку; **характерні ознаки:** 1) довіра громадян (фізичних осіб) до кредитно-фінансової системи країни; 2) стійкість національної валюти; 3) впорядкованість державних фінансів, поєднана з відсутнім або невеликим бюджетним дефіцитом; 4) низький рівень інфляції; 5) невикористання друкарського верстата для покриття дефіциту бюджетів (державного і регіональних рівнів); 6) незначні обсяги витоку капіталів за кордон; 7) ефективність процесу перерозподілу вільних грошових коштів на потреби виробництва через систему фінансових ринків; 8) сприятливий інвестиційний клімат при наявності джерел для довгострокового фінансування; див. також **фінансова нестабільність (нестійкість); фінансовий леверидж**.

Фінансова система (financial system; финансовая система) — система фінансових посередників, які забезпечують перерозподіл та ефективно використання вільних фінансових ресурсів, звертаючись до широкого кола фінансових інструментів і різноманітних ринків; охоплює регулятивну, інформативно-технологічну, кадрову та інші інфраструктури, що покликані забезпечити її життєдіяльність; див. також **внутрішня фінансова система; фінансовий розвиток**.

Фінансова угода на строк (financial futures; финансовое соглашение на срок) — строкові/термінові контракти про перепродаж довгострокових казначейських облігацій, депозитних сертифікатів, а також ф'ючерсних контракти на валютних ринках і фондових біржах.

“Фінансове заглиблення” (financial deepening; “финансовое углубление”) — процес розвитку та ускладнення фінансового сектору економіки, що проявляється у зростанні кількості і видів фінансових інструментів, фондових інструментів, послуг, які надають на ринках капіталів, в ускладненні інфраструктури, глобалізації ринків тощо; див. також **“фінансова глибина”, фінансовий розвиток**.

Фінансове посередництво (financial intermediation; финансовое посредничество) — перерозподіл вільних грошових ресурсів на основі залучення їх у вклади та інші види фінансових зобов'язань з одночасним спрямуванням цих ресурсів на кредитування, інвестування та інші об'єкти вкладень; **особливість:** існує можливість використання більш ліквідних (зокрема, грошових) ресурсів для розміщення у менш ліквідні об'єкти вкладень.

Фінансове шахрайство (financial swindle; финансовое мошенничество, финансовое надувательство) — шахрайство у фінансовій сфері; наприклад, інсайдерна торгівля цінними паперами, схема Понзі тощо.

Фінансовий аналіз (financial/investment research/analysis; финансовый анализ) — систематичний аналіз курсу акцій з метою вигіднішого вкладення капіталів; **складається з:** 1) фундаментального аналізу (вивчення балансів, річних звітів, стану на фондовій біржі, перспектив розвитку у різних галузях у контексті макроекономіки); 2) технічного аналізу (вивчення еволюції курсу акцій); див. також **порівняльний фінансовий аналіз**.

Фінансовий аналітик (financial analyst; финансовый

аналитик) — спеціаліст, який оцінює фінансовий стан і фінансові операції підприємства (компанії).

Фінансовий вексель (finance bill; финансовый вексель) — вексель (зобов'язання), інші цінні папери (облігації, фінансові документи), що погашають грошима.

Фінансовий грошовий потік (financial cash flow; финансовый денежный поток) — грошовий потік фінансової діяльності підприємства (компанії); див. також **грошовий потік після виконання боргових зобов'язань і виплати дивідендів, інвестиційний грошовий потік, операційний грошовий потік, цикл грошових потоків; скарбник**.

Фінансовий/балансовий звіт, баланс (balance-sheet, balance sheet, BS, B. S.; финансовый/балансовый отчёт, баланс) — короткий фінансовий звіт, який на певну дату відображає походження і величину активів підприємства, його зобов'язань і капіталу; див. також **баланс1, баланс доходів і видатків підприємства, баланс зовнішньоекономічної діяльності, баланс результатів (рахунок прибутків і збитків), баланс руху капіталів і кредитів; консолідований баланс, платіжний баланс, проміжний баланс, річний баланс; балансова вартість, балансова вартість (нематеріального) активу, балансова (“книжкова”) вартість акції, “балансова звітність”, балансова ціна акції, балансовий аналіз, балансовий план, балансовий прибуток, балансувати: закриття, регулюючий рахунок, сальдо, титул (цінний папір), “чистка вікон”**.

Фінансовий контроль (financial control; финансовый контроль) — вид контролю, що включає підготовку фінансової звітності, розробку бюджетів для підрозділів і контроль за фінансовим станом підприємства (компанії) у цілому; див. **департамент (управління) банку з фінансового контролю**.

Фінансовий кредит (financial credit/loan, medium-term financing; финансовый кредит) — 1) засоби, що надаються позичальнику у грошовому вигляді банками та іншими фінансовими установами для цільового використання на встановлений строк/термін під визначений відсоток/процент; 2) кредит, наданий державним чи громадським органам для цілей, що стосуються комерційних операцій; див. також **скарбник**.

Фінансовий леверидж (financial leverage, англ. gearing; финансовый леверидж) — 1) фінансовий “важіль”, що визначає співвідношення між залученими борговими зобов'язаннями і капіталом підприємства (компанії); 2) фінансовий механізм управління рентабельністю власного капіталу, що ґрунтується на оптимізації співвідношення використовуваних власних і позикових фінансових засобів; характеризує рівень фінансової стійкості підприємства (його забезпеченість капіталом) та обсяг позикових коштів, що утворюється, ґрунтуючись на власному капіталі; результат оцінюють з допомогою показника “ефект фінансового левериджу”, що представляє вищий рівень дохідності власного капіталу; зауважимо, що висока частка позикових джерел фінансування призводить до зниження загального рівня прибутковості інвестицій, а також до зниження фінансової стійкості підприємства (компанії); див. також **оперативний леверидж, коефіцієнт “борг до акціонерного капіталу”, коефіцієнти фінансового левериджу**.

Фінансовий лізинг, фінансова оренда (financial lease; финансовый лизинг, финансовая аренда) — господарська операція, що передбачає придбання орендо-

давцем на замовлення орендаря основних фондів з подальшою передачею їх у користування на строк, що не перевищує період повної їх амортизації з обов'язковою наступною передачею права власності на ці основні фонди орендарю; основні фонди, передані у фінансовий лізинг, включають до складу основних фондів орендаря.

Фінансовий облік (financial accounting; финансовый учёт) — бухгалтерський облік фінансових операцій підприємства, банку тощо; див. також **контролер, Рада зі стандартів фінансового обліку**.

Фінансовий посередник (financial intermediary; финансовый посредник) — фінансова інституція, що здійснює фінансове посередництво; наприклад, комерційний банк, ощадна інституція, установа колективного інвестування тощо; див. також **позика фінансовим посередником**.

Фінансовий ризик (financial risk; финансовый риск) — сукупність різноманітних ризиків, що супроводжують фінансову діяльність підприємства; містить наступні види ризиків: 1) валютний; 2) відсотковий/процентний; 3) кредитний; 4) опціонний; 5) ризик за позабалансовими статтями тощо; до найнебезпечніших ризиків належать ризик втрати платоспроможності і ризик зниження фінансової стійкості/стабільності підприємства (компанії); див. також **операція хеджування (хеджування)**.

Фінансовий ринок (financial market; финансовый рынок) — ринок, на якому здійснюють перерозподіл фінансових ресурсів через фінансових посередників; охоплює ринок грошей і ринок капіталу (капіталів); див. також **ринок грошей, ринок капіталу (капіталів)**.

Фінансовий/фіскальний рік (financial/fiscal year, FY; финансовый/фискальный год) — обліковий період, що дорівнює одному року (не обов'язково збігається з календарним роком); див. також **обліковий період, обліковий рік**.

Фінансовий розвиток (financial development; финансовое развитие) — розвиток сучасної та стійкої фінансової системи, збільшення обсягу і частки фінансових активів порівняно з матеріально-виробничою сферою економіки, все глибше проникнення фінансових відносин у різні сфери діяльності суспільства; див. також **“фінансова глибина”, “фінансове заглиблення”**.

“Фінансовий супермаркет” (financial supermarket; “финансовый супермаркет”) — концепція банку як установи, що надає величезну кількість різноманітних банківських і небанківських послуг (операції з цінними паперами, брокерство у страхуванні, обслуговування клієнтів щодо злиття компаній, придбання нерухомості тощо).

Фінансовий ф'ючерс (financial futures; финансовый фьючерс) — ф'ючерс, що облікують на позабалансових статтях банку.

Фінансові активи (financial assets; финансовые активы) — вкладення коштів особи (фізичної, юридичної) у грошові засоби, позики, цінні папери, валютні цінності тощо; див. також **реальні активи; фінансові операції**.

Фінансові видатки (interest expense; финансовые расходы) — відсотки/проценти і комісійні, що виплачує підприємство (компанія) за довгостроковими борговими зобов'язаннями.

Фінансові заощадження (financial savings; финансовые сбережения) — заощадження, що є у фінансових активах (грошових засобах, цінних паперах тощо).

Фінансові інвестиції (вкладення) (financial investment; финансовые инвестиции (вложения)) — вкладення капіталу у різні фінансові інструменти (активи), головним чином у цінні папери; за періодом інвестування відрізняють **короткострокові фінансові вкладення** (до 1 року) і **довгострокові фінансові вкладення** (понад 1 рік); для зниження рівня ризику фінансові інвестиції здійснюють, як правило, у різноманітні фінансові інструменти, сукупність яких і формує інвестиційний портфель; див. також **скарбник**.

Фінансові інновації (financial innovations; финансовые инновации) — нові фінансові інструменти, що впроваджують на фінансовий ринок як товар (продукт) фінансових інституцій.

Фінансові інструменти (financial instruments/tools; финансовые инструменты) — 1) засоби, з допомогою яких діє фінансова сфера; 2) фінансові засоби, призначені для перерозподілу фінансових ресурсів (депозити, позики, цінні папери, страхові поліси тощо); 3) грошові документи; 4) об'єкти інвестування, що є різними видами фінансових зобов'язань (депозитні вклади, ощадні та інвестиційні сертифікати, акції, облігації тощо); є основою діяльності фінансових інституцій; див. також **фінансова система, фінансові інновації, фінансові посередники, ганді (ханді); глобалізація, держатель**.

Фінансові коефіцієнти (financial ratios; финансовые коэффициенты) — коефіцієнти, що характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства з точки зору ліквідності, прибутковості, управління активами, операційної активності тощо.

Фінансові операції (financial operations; финансовые операции) — господарські операції з фінансовими активами.

Фінансові папери, прямі комерційні папери (finance papers, direct/directly placed papers; финансовые бумаги, прямые коммерческие бумаги) — комерційні папери, що розміщують в інвесторів безпосередньо (без залучення третіх осіб, посередників); див. також **пряме розміщення цінних паперів**.

Фінансові посередники (financial intermediaries; финансовые посредники) — інвестиційно-кредитні інституції, які нагромаджують грошові засоби індивідуальних інвесторів для використання їх при інвестуванні чи кредитуванні; **три основних групи за інституційною ознакою:** 1) банківські; 2) інвестиційні; 3) страхові; див. також **фінансова система**.

Фінансово-експортний кредит (export financing credit; финансово-экспортный кредит) — кредит, що банк надає для фінансування у країні-імпортері додаткових видатків, пов'язаних з експортом товарів.

Фінансування (financing; финансирование) — надання капіталів і залучення інвестицій (капіталовкладень) для втілення (реалізації) певного проекту; див. також **безумовне фінансування, боргове фінансування, дефіцитне фінансування, корпоративне фінансування, строкове фінансування (строкова/ф'ючерсна/опціонна угода, угода на строк), фінансування інвестицій**.

Фінансування інвестицій (**financing of investment; фінансирование инвестиций**) — забезпечення грошовими засобами інвестиційної діяльності підприємства (компанії).

Фірма (**firm, Fm; фирма**) — підприємство (господарське, промислове, торгове тощо), яке користується правами юридичної особи; див. також **компанія**.

Фіск (**fisc, fisk; фиск**) — 1) імператорська скарбниця у Стародавньому Римі (на відміну від державної скарбниці); 2) тепер — державна скарбниця.

Фіскальний (**fiscal, fis.; фискальный**) — 1) який (що) стосується скарбниці; 2) фінансовий.

Фіскальний/фінансовий рік (**fiscal/financial year, FY; фискальный/финансовый год**) — обліковий період, що дорівнює одному року (не обов'язково збігається з календарним роком); див. також **обліковий період, обліковий рік**.

Флет, “тел-кел” (**flat, F.; флэт, “тел-кел”**) — 1) скорочення, що представляє біржовий вислів “без калькуляції/обчислення відсотків/процентів” та означає включення нагромаджених відсотків/процентів у курс акції; 2) скорочення, що представляє торговий вислів “як є” та означає те, що сама назва товару визначає його якість без додаткових уточнень (як правило, застосовують при торгівлі недорогими товарами).

Флоат, флоут (**float; флоат, флоут**) — 1) сума грошових коштів підприємства, “зв'язана” у вже виписаних платіжних документах, проте ще не інкасована їхнім одержувачем; 2) різниця між сумою депозитів залучених і реально зарахованих на банківські рахунки; 3) чеки, що є у процесі інкасації; 4) часовий проміжок між випуском чеку і здійсненні платежу банком, на який його було виписано; флоат (флоут) за конкретним платіжним документом можна розглядати як проміжок часу між його випусканням за конкретним платіжем і фактичною його оплатою; збільшуючи флоут (проміжок часу на проходження виписаних платіжних документів до їх оплати), підприємство (компанія) відповідно може знизити суму середнього залишку своїх грошових активів.

Флуктуація (**floating; флюктуация**) — 1) коливання; 2) зміни і коливання обмінного курсу тощо.

ФОБ, франко-борт (**FOB, Free on Board; ФОБ, франко-борт**) — скорочення означає, що у вартість товару включено видатки перевезення і страхування до порту, включаючи і навантаження товару на судно; див. також **обов'язки продавця, умови ІНКОТЕРМС, умови поставки, фрахтові умови**.

Фонд капіталовкладень (**investment foundation/fund; фонд капиталовложения**) — 1) інвестиційний фонд; 2) спеціальний фонд, який створює компанія для своїх працівників за рахунок частини прибутку.

Фонд погашення, викупний фонд (**sinking fund, S. F., s. f.; фонд погашения, выкупной фонд**) — кошти, які створюють шляхом регулярних відрахувань і призначені для викупу у запланований строк/термін раніше емітованих (випущених) цінних паперів (наприклад, облігацій, ощадних сертифікатів тощо).

Фонди (**fund; фонды**) — 1) капітал; 2) капітал, нагромаджений з певною метою (наприклад, добродійний

фонд, пенсійний фонд, страховий фонд тощо); 3) інвестиції (капіталовкладення); 4) державні інвестиції (капіталовкладення); див. також **взаємний фонд (відкрита інвестиційна компанія), відкритий інвестиційний фонд, власні фонди, закритий інвестиційний фонд, “збалансований фонд”, інвестиційний фонд, колективний фонд, МВФ, мікс-фонд, неофіційний ощадний фонд, федеральні фонди, фонд капіталовкладень, фонд погашення (викупний фонд), фонди “третіх осіб”, фондова біржа, фондовий ринок (ринок цінних паперів), фондові операції банків, фондовіддача, план дохідності для працівників підприємства**.

Фонди “третіх осіб” (**deposits and borrowed funds; фонды “третьих лиц”**) — сукупність усіх фондів і цінностей, використаних підприємством (компанією) як застала.

Фондова біржа (**Stock Exchange, SE, S. E., St. Ex., St. Exch., Stk Ex.; фондовая биржа**) — організаційно оформлений, постійно діючий ринок, на якому відбувається котирування цінних паперів (ЦП) і торгівля ними; **види**: 1) публічно-правова (під постійним контролем та з участю держави у діяльності біржі; країни: Німеччина і Франція); 2) приватна (створена у вигляді АТ; країни: Велика Британія, США, Україна); 3) змішана (створена у вигляді АТ, в якому держава має не менше 50 % статутного капіталу; країни: Австрія, Швейцарія, Швеція); **основна функція**: сприяти визначенню об'єктивних цін на основі котирування ЦП; **функції**: 1) створити умови для укладання угод купівлі-продажу ЦП; 2) зменшити ризик великих збитків учасників угод при несподіваних коливаннях цін; 3) постійний контроль за фінансово-господарським станом емітентів-учасників біржі; див. також **біржа праці, валютна біржа, опціонна біржа, товарна біржа; інформаційна система фондової біржі; договір про кліринг і розрахунки за угодами щодо цінних паперів, електронна торговельно-інформаційна мережа; депозитарна діяльність**.

Фондовий ринок, ринок цінних паперів (**stock/securities market; фондовый рынок, рынок ценных бумаг**) — 1) частина ринку позикових капіталів, де здійснюються емісія та купівлю-продаж цінних паперів (ЦП); 2) сегмент фінансового ринку, на якому купують і продають усі види фондових інструментів, зокрема цінні папери часткові (пайові) і боргові, первинні і похідні, коротко- і довгострокові; 3) сукупність суспільних відносин, що виникають та існують щодо ЦП (включаючи державне, інституційно-правове та інше регулювання); **види**: 1) біржовий (організований); 2) позабіржовий (неорганізований, “вуличний”, “чорний”); 3) первинний; 4) вторинний; 5) національний; 6) міжнародний; **учасники**: 1) індивіди (індивідуальні учасники); 2) інституції (інституційні учасники); 3) органи державно-правового регулювання; **види учасників**: 1) основні (головні) учасники; 2) допоміжні (інфраструктурні) учасники; див. також **внутрішні ринки цінних паперів, розвинуті ринки цінних паперів, новоутворені ринки цінних паперів; професійна діяльність на ринку цінних паперів; інструменти фондового ринку, інформаційна система фондової біржі, фінансова паніка, фондова біржа, фондові операції банків, фондовіддача**.

Фондові операції банків (**stock bank operations; фондовые операции банков**) — операції банків із цінними паперами: кредитування під заставу цінних паперів, купівля цінних паперів за власний рахунок (банківські інвестиції) тощо.

Фондовіддача (**capital productivity; фондоотдача**) — один із важливих показників ефективності використання основних фондів підприємства (компанії), який характеризує обсяг виробництва продукції (продажу товарів, надання послуг), що припадає на одиницю основних фондів банків.

Форвардна угода, форвардний договір/контракт (**forward commitment/contract; форвардное соглашение, форвардный договор/контракт**) — угода (договір/контракт) на купівлю-продаж цінного паперу чи іншого активу зі строком (з терміном) виконання на майбутню дату; **відмінність між форвардними угодами (договорами/контрактами) і ф'ючерсними**: перші є нестандартизованими, їх укладають на позабіржовому ринку; зокрема, враховують на позабалансових статтях банку; див. також **форвардні/ф'ючерсні операції**.

Форвардні/ф'ючерсні операції (**forward/future transactions; форвардные/фьючерсные операции**) — позабіржові/біржові строкові валютні та інші угоди, які на договірній основі здійснюють банки і корпорації через електронні засоби зв'язку (телефон, факс, телекс, електронна пошта тощо); див. також **форвардна угода (форвардний договір/контракт); індексний ф'ючерсний контракт, касова угода, опціон, продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), строкова валютна угода, строковий курс**.

Форма (**form, shape; форма**) — 1) структура, система організації *чого-небудь*; 2) встановлений взорець, шаблон; 3) зовнішній вигляд (**shape**).

Формальність (**formality; формальность**) — 1) дія, необхідна з точки зору встановлення порядку при виконанні завдання, оформлення певної справи; 2) дотримання зовнішньої форми на шкоду суті справи.

Формальний (**formal; формальный**) — 1) який (що) стосується форми; 2) зроблений для дотримання порядку; 3) виконаний за формою; 4) офіційний; 5) існуючий тільки для видимості, “для форми”.

Форми випуску цінних паперів (**forms of securities issue; формы выпуска ценных бумаг**) — цінні папери (ЦП), обіг яких дозволено на території України, і ЦП, на які поширюється дія законів України, можуть випускатися у **документарній і бездокументарній формах**; форму випуску ЦП визначає рішення емітента про випуск ЦП і затверджує Державна комісія з ЦП та фондового ринку (ДКЦПФР) при реєстрації випуску; форма випуску ЦП є підставою для взяття випущених ЦП на обслуговування Національною депозитарною системою як іменних ЦП у документарній формі, ЦП на пред'явника у документарній формі або ЦП у бездокументарній формі, іменну ідентифікацію власників яких здійснюють на підставі облікового реєстру рахунків власників у зберігача; випуск ЦП у документарній формі здійснює емітент шляхом виготовлення сертифікатів, які випускають з урахуванням вимог ДКЦПФР; при випуску ЦП у бездокументарній формі, крім приватизаційних паперів, які засвідчують право власника на безоплатне одержання у процесі приватизації частки майна державних підприємств, державного житлового фонду, земельного фонду, емітент оформляє глобальний сертифікат, що відповідає загальному обсягу зареєстрованого випуску, і надає його на зберігання в обраний ним депозитарій; на період передплати на певний випуск ЦП емітент оформляє тим-

часовий глобальний сертифікат, який підлягає заміні на постійний після державної реєстрації цього випуску (виконує ДКЦПФР) або скасування (анулюванню) у випадку визнання випуску таким, що не відбувся; глобальний сертифікат, оформлений після державної реєстрації та визнання випуску таким, що відбувся, зберігають у депозитарії впродовж усього часу існування ЦП у бездокументарній формі: вимоги до оформлення і ведення обліку глобальних сертифікатів та їхні реквізити встановлює ДКЦПФР.

Форми інвестицій (**forms of investment; формы инвестиций**) — способи здійснення інвестицій у різні об'єкти; **види**: реальні і фінансові, державні і приватні, прямі і непрямі, короткострокові і довгострокові тощо.

Формувати (**to form; формировать**) — 1) створювати; 2) складати; 3) надавати *чому-небудь* форму, вигляд, завершеність.

Формула (**formula; формула**) — 1) точне загальне визначення певного правила, закону тощо, яке використовується у визначених умовах для всіх частинних випадків; 2) скорочене позначення.

Формула “жиро” (**giro transfer advice; формула “жиро”**) — формула використання банківських рахунків шляхом оплати поштових чеків.

Формулювати (**to formulate; формулировать**) — 1) коротко і чітко висловлювати думку; 2) виносити рішення, прийняти ухвалу.

Формуляр (**card; формуляр**) — типовий договір, який використовується у стосунках між великими підприємствами (компаніями).

Формуляр відкриття рахунку (**signature card; формуляр открытия счёта**) — банківський бланк (формуляр), який заповнює клієнт при відкритті банківського рахунку; у ньому зазначають дані про клієнта, його підпис і перелік осіб, яким клієнт довірив право користування цим рахунком; див. також **кредитна картка, ощадна книжка (сертифікат/свідоцтво про вклад), ощадний сертифікат, посвідчення клієнта банку**.

Форс-мажор (**force-majeure; форс-мажор**) — обставини непереборної сили (стихійне лихо, воєнні дії, пожежа та ін.), при настанні яких виконання договірних (контрактних) зобов'язань будь-яким контрагентом є неможливим у повному обсязі або частково.

Форсований курс (**forced circulation; форсированный курс**) — урядове рішення про відміну конвертованості своєї валюти; див. також **курс акцій**.

Форсоване заощадження (**forced saving; форсированные сбережения**) — заощадження, які заохочують законодавство, договірні положення тощо; є одним із засобів боротьби з інфляцією; див. також **гіперінфляція, дефляція, інфляційна премія, інфляційне очікування, інфляційний ризик**.

Форсувати (**to force, to speed up; форсировать**) — 1) посилювати; 2) збільшувати напругу, темп певної діяльності.

Форфейтинг (**forfeiting; форфейтинг**) — фінансова операція з рефінансування дебіторської заборгованості за товарним (комерційним) кредитом шляхом передавання (“індосаменту”) переказного векселя за ним на ко-

ристь банку (з виплатою банку відповідної комісійної винагороди); у результаті форфейтингу заборгованість покупця за товарним (комерційним) кредитом перетворюють у заборгованість банку за фінансовий кредит.

ФРА (FRA. forward rate agreement; ФРА) — договір (контракт) між банком і підприємством (компанією), що гарантує процентну ставку щодо визначеної суми (вкладу) впродовж певного проміжку часу (періоду).

Фракційне право (fractional rights; фракционное право) — часткове право акціонера передплатити нові акції, які випускають унаслідок збільшення капіталу акціонерного підприємства (АТ); полягає у тому, що акціонеру виділяють частину вартості акції (фракція), яку він може доповнити до повної вартості або продати саме цю фракцію.

Фракція. “сплит”, дроблення акцій (split, stock split; фракция. “сплит”, дробление акций) — 1) поділ (фракціонування) однієї акції на кілька пропорційних частин меншої номінальної вартості без зміни величини акціонерного капіталу; 2) прийом, що використовує акціонерне товариство (АТ), суть якого полягає у випуску додаткової кількості звичайних акцій без збільшення суми акціонерного капіталу; відбувається збільшення кількості акцій в акціонерів при пропорційному зменшенні їх ринкової вартості: такий прийом є ефективним для акцій з високою ринковою вартістю, оскільки його застосування дозволяє активізувати обіг і підвищити ліквідність акцій за рахунок залучення до їхньої купівлі акціонерів з низьким рівнем доходів (дрібних акціонерів); див. також **корпоративні операції**.

Франкісія, френчайзинг (franchising; франкиссия, френчайзинг, френчайзинг) — продаж ліцензії на технологію чи товарний знак (марку) підприємства (компанії), що має високий імідж і рейтинг на ринку, при умові дотримання покупцем (френчайзіатом, франкісатором) визначених продавцем ліцензії (френчайзером, франкісером) стандартів/норм якості продукції і послуг під час її реалізації; для покупця придбання такої ліцензії є однією з форм інноваційних інвестицій (інвестування в нематеріальні активи); френчайзер, франкісер (власник технології чи марки) бере участь в організації, у частині інвестицій (капіталовкладень) та операційних видатків (наприклад, “Кока-Кола”, “Макдональдс”; в Україні — “Світоч”); френчайзіат, франкісатор (одержувач ліцензії на використання технології чи марки (ТМ) здійснює свою діяльність у межах укладеної угоди, причому, як правило, діє незалежно, на власний розсуд; див. також **франшиза, франшизи, френчайзер**.

Франкувати (to freight; франкировать) — заздалегідь оплачувати перевезення і доставку товару; див. також **застосування видів транспорту, обов'язки продавця, умови поставки, фрахтові умови**.

Франко (franco; франко) — умова продажу, згідно з якою покупець звільняється від безпосередніх видатків на завантаження, перевезення (іноді й на страхування) товару у зв'язку з тим, що ці видатки включено в ціну товару; згадані видатки несе продавець (постачальник); див. також **застосування видів транспорту, обов'язки продавця, умови поставки, фрахтові умови**.

Франко-вагон (free on rail, FOR; франко-вагон) — умова продажу, за якою продавець зобов'язаний одержати

вагон і завантажити до нього проданий товар; див. також **застосування видів транспорту, обов'язки продавця, умови поставки, фрахтові умови**.

Франшиза (franchise; франшиза) — 1) особливе право; 2) спеціальний привілей; 3) особливий договір/контракт *торгових підприємств з промисловими*; 4) привілей, що надає компанія дилеру на право діяльності у визначеному районі; 5) привілей, що надає місцева влада компанії на право користування суспільною власністю; див. також **франшизи, френчайзер, френчайзинг (франкісія)**.

Франшизи (franchises; франшизы) — 1) монополні права і привілеї; 2) підприємства, що діють на підставі договорів про співпрацю і спільну діяльність; — див. також **франшиза, френчайзер, френчайзинг (франкісія)**.

Фрахт (freight, frt.; фрахт) — 1) оплата за перевезення вантажу на судні; 2) вантаж, який перевозиться на зафрахтованому судні; 3) перевезення на зафрахтованому судні; див. також **фрахтовий договір, фрахтові умови, застосування видів транспорту, обов'язки продавця, умови поставки**.

Фрахтовий договір, договір про фрахтування, чартер-партія (charter-party; фрахтовый договор, договор о фрахтовании, чартер-партия) — договір, у якому обумовлено умови зафрахтування судна (порядок оплати, розмір фрахту тощо); сторонами у ньому є фрахтувальник (замовник) і фрахтівник (власник судна).

Фрахтові умови (freight/charter conditions; фрахтовые условия) — умови перевезення вантажу на судні; **CP, C/P, c/p** (carriage paid) — перевезення сплачено; **DAF** — (delivered at frontier) — поставлено до кордону; **FAQ** — (free alongside quay) — франко вздовж набережної; **FAS** — (free alongside ship) — франко вздовж борту судна; **Fco, fco** — (franco) — франко, вільний від витрат; **FOA** — (free on aircraft) — франко-літак; **FOR** — (free on rail) — 1) франко-вагон; 2) франко-навантажувальна платформа; **FOT** — (free on truck) — франко-вантажівка; **FPO** — (free post office) — франко-поштамт; **FRC** — (free carrier) — франко-експедитор; **PP** — (postage paid) — поштові витрати (пересилання поштою) сплачено; див. також **застосування видів транспорту, обов'язки продавця, умови поставки**.

Фрахтівник (charterer; фрахтователь) — власник судна для перевезення вантажу.

Фрахтувальник (freighter; фрахтовщик) — особа (замовник), вантаж якої (якого) перевозять на судні.

Фрахтувати (to freight, to charter (про судно); фрахтовать) — винаймати судно (повністю або його частину) для перевезення вантажу.

Френчайзер (franchiser; франчайзер) — 1) особа (фізична, юридична), яка володіє привілеєм (франшизою); 2) компанія, що має право експлуатувати підприємства, які належать іншій компанії (*за угодою з останньою*); 3) компанія, що має державний патент на діяльність; див. також **франшиза, франшизи, френчайзинг (франкісія)**.

Френчайзинг, франкісія (franchising; френчайзинг, френчайзинг, франкиссия) — продаж ліцензії на технологію чи товарний знак (марку) підприємства (компанії), що має високий імідж і рейтинг на ринку, при

умові дотримання покупцем (френчайзіатом, франкісатором) визначених продавцем ліцензії (френчайзером, франкісером) стандартів/норм якості продукції і послуг під час її реалізації; для покупця придбання такої ліцензії є однією з форм інноваційних інвестицій (інвестування в нематеріальні активи); френчайзер, франкісер (власник технології чи марки) бере участь в організації, у частині інвестицій (капіталовкладень) та операційних видатків (наприклад, “Кока-Кола”, “Макдональдс”; в Україні — “Світоч”); френчайзіат, франкісатор (одержувач ліцензії на використання технології чи марки (ТМ) здійснює свою діяльність у межах укладеної угоди, причому, як правило, діє незалежно, на власний розсуд; див. також **франшиза, франшизи, френчайзер**.

Фронт-офіс (front office, front-office; фронт-оффис, фронт-офис) — 1) підрозділи (відділи, інвестиційні компанії тощо), які безпосередньо виконують операції на ринку (приймають замовлення на виконання угод, виконують операції з цінними паперами, валютою, депозитами грошового ринку, дорогоцінними металами); див. також **бек-офіс**.

Фундаментальний (fundamental, solid, substantial; фундаментальный) — 1) основний, головний; 2) ґрунтовний, глибокий; 3) великий, міцний.

Фундаментальний/факторний аналіз інвестиційного ринку (fundamental analysis of investment market; фундаментальный/факторный анализ инвестиционного рынка) — один із методів аналізу і прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку (або його сегментів), в основі якого лежить дослідження впливу окремих факторів/чинників на динаміку окремих показників (зокрема, ринкових цін) у заданий проміжок часу, а також передбачення значень цих факторів у майбутньому періоді і побудова відповідних моделей розрахунку (*моделей регресії*) досліджуваних показників у майбутньому.

Фундируваний (funded; consolidated, con., con.; фундированный) — 1) забезпечений; 2) закріплений; 3) стійкий; 4) твердий.

Фундируваний дохід (funded income; фундированный доход) — дохід, що одержують від стійких джерел надходжень (акцій, облігацій, інших цінних паперів, прав власності на майно тощо).

Фундирувані позики (funded loans; фундированные займы) — безстрокові чи довгострокові державні позики, утворені внаслідок консолідації короткострокових і середньострокових позик.

Функціонувати (to function, to functionate; функционировать) — 1) виконувати свої функції; 2) діяти; 3) бути в дії; 4) працювати.

Функція (function; функция) — 1) обов'язок; 2) коло діяльності; 3) призначення, роль.

Фунт (pound; фунт) — 1) англійська міра ваги: фунт аптекарської ваги (**pound apothecary, lb. ap.**) дорівнює 373,24 г; торговельний фунт (**pound avoirdupois, lb. av.**) дорівнює 453,6 г; 2) грошова одиниця (наприклад, у Великій Британії 1 фунт стерлінгів (**pound sterling, pound (libra lat.), L. I. lb.,**) = 20 шилінгів = 240 пенсів = 960 фартингів; після 1971 року — 1 фунт = 100 пенсів; відповідно є золота (соверен), срібна, мідна і нікелева монети); див. також **пенс, фартинг, соверен, шилінг**.

Фут (foot, f., ft.; фут) — англійська міра довжини, що дорівнює 30,5 см.

Ф'ючерс. ф'ючерсна угода. ф'ючерсний контракт (future agreement/contract; фьючерс. фьючерсное соглашение, фьючерсный контракт) — вид строкових/термінових угод на біржі, що передбачає виплату грошової суми за товар (акції, інші цінні папери) через певний строк/термін після укладання цієї угоди за певною ціною; головна мета: одержати прибуток як різницю в цінах (курсах акцій, ЦП) ще до настання строку/терміну угоди; є стандартизованим документом фондової біржі; укладання ф'ючерсної угоди є безкоштовним для обох сторін: як правило, її предметом є короткострокові державні та інші види облігацій; сторона, яка погоджується купити ЦП за ф'ючерсною угодою, — **сторона, яка займає довгу позицію**; сторона, яка погоджується продати ЦП за ф'ючерсною угодою, — **сторона, яка займає коротку позицію**; ціна, за якою дані ЦП буде продано, — **ціна поставки**, після настання дати, зазначеної у ф'ючерсі, сторона, яка займає коротку позицію (продавець), передає за ціною поставки (незалежно від змін курсу ЦП) обумовлені ЦП сторони, яка займає довгу позицію (покупцеві); сторони ф'ючерсу не можуть відмовитися від виконання своїх зобов'язань (див. також **опціон**); **результат ф'ючерсу для покупця** визначають за формулою: **Рдп = Ц — Цп**, де **Рдп** — результат ф'ючерсу за довгою пропозицією, **Ц** — поточна ціна ЦП на ринку у день виконання ф'ючерсу, **Цп** — ціна поставки, зазначена у ф'ючерсі; **результат ф'ючерсу для продавця** визначають за формулою: **Ркп = Цп — Ц**, де **Ркп** — результат ф'ючерсу за короткою пропозицією, **Ц** — поточна ціна ЦП на ринку у день виконання ф'ючерсу, **Цп** — ціна поставки, зазначена у ф'ючерсі; залежно від величин **Ц** і **Цп** (кон'юнктури цін на ринку) результат для кожної сторони (покупця, продавця) може бути і позитивним, і негативним; **відмінність між форвардними угодами (договорами/контрактами) і ф'ючерсними**: перші є нестандартизованими, їх укладають на позабіржовому ринку; зокрема, враховують на позабалансових статтях банку; див. також **фінансовий ф'ючерс; індексний ф'ючерсний контракт, касова угода, операція хеджування (хеджування), опціон, продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), строкова валютна угода, строковий курс**.

Ф'ючерсні/форвардні операції (future/forward transactions; фьючерсные/форвардные операции) — біржові/позабіржові строкові валютні та інші угоди, які на договірній основі здійснюють банки і корпорації через електронні засоби зв'язку (телефон, факс, телекс, електронна пошта тощо); див. також **індексний ф'ючерсний контракт, касова угода, опціон, продаж на строк (строковий продаж, продаж без покриття), строкова/ф'ючерсна/опціонна угода (угода на строк), строкова валютна угода, строковий курс; форвардна угода (форвардний договір/контракт)**.

Х

Хайринг (hiring; хайринг) — вид середньострокової оренди машин та обладнання без права передачі у власність чи продажу їх орендареві; див. також **лізинг**,

оренда, орендатор, орендна плата, орендодавець, право посесора/власника, рентинг.

Ханді, ганді (*hundī ind.*; **ханди, ганди**) — фінансовий інструмент, подібний до комерційного векселя, що використовують в Індії для обслуговування товарообороту.

Характер (**character, disposition, nature, temper; характер**) — 1) сукупність розпізнавальних ознак товару, предмета чи явища (**character, nature**); 2) сукупність психічних особливостей певної людини, що проявляються в її діях і поведінці (**character, disposition, nature, temper**).

Характеризувати (**to characterize, to define, to describe; характеризовать**) — 1) давати характеристику (**to characterize, to define**); 2) визначати розпізнавальні ознаки, риси (**to describe**).

Характеристика (**description, reference, ref.; testimonial; характеристика**) — 1) опис, визначення розпізнавальних властивостей, якостей (**description**); 2) офіційний документ з відгуком про службову діяльність *кого-небудь* (**reference, ref.; testimonial**).

Характерний (**characteristic, distinctive, typical; характерный**) — 1) який (що) стосується характеру (**characteristic**); 2) який (що) має чітко виражені особливості (**distinctive**); 3) притаманний, типовий *чому-небудь*, *кому-небудь* (**typical**).

Хеджер (**hedger; хеджер**) — особа, яка здійснює хеджування.

Хеджування, операція хеджування (**hedge, hedging; хеджирование, операция хеджирования**) — 1) метод мінімізації фінансового ризику і страхування цінового ризику за угодами на біржі (товарній, фондовій) шляхом виконання протилежних операцій з поточними і ф'ючерсними контрактами; 2) обмінна валютна операція, що здійснюють на умовах кредиту; *основна схема*: поряд з основною угодою укладають додаткову угоду з третьою стороною, умови якої є такими, що при настанні обставин, що завдають збитки в основній угоді, учасник виграє у додатковій, повністю або частково відшкодувавши зазначені збитки; таким чином повністю або частково усувають ризик зміни у майбутньому цін на фінансові інструменти та інші активи; *види*: хеджування покупкою (buying hedge/hedging) і хеджування продажем (selling hedge/hedging) ф'ючерсних контрактів; *інструменти*: опціони (options), ф'ючерси (futures), відсоткові/процентні свопи (interest rate swaps) тощо; див. також **гарантія паритету; хеджер**.

Холдинг, холдинг-компанія, холдингова компанія (**holding company; холдинг, холдинг-компания, холдинговая компания**) — 1) корпорація (акціонерна компанія), що контролює одну або кілька юридично незалежних компаній (дочірніх компаній, філій) за рахунок контрольного пакета їхніх акцій, якими вона володіє; 2) один із методів контролю і фінансування; див. **банківська група, банківська холдингова компанія, філія (філіал); консолідований звіт про прибутки і доходи, політика “все у руки”, політика “руки геть”, політика “по середині дороги”**.

Хронічний (**chronic; хронический**) — 1) який (що) триває багато часу; 2) затяжний; 3) постійний.

Цедент (**assignor, assr.; цедент**) — 1) особа (фізична, юридична), яка поступається своїми правами третій особі; 2) кредитор, який поступається своїм правом вимоги іншій особі; див. також **цесіонарій (правонаступник), цесія**.

Центр (**centre, amer. center; центр**) — 1) середня частина, середина; 2) місце зосередження певної діяльності, управління тощо.

Центр відповідальності (**responsibility center; центр ответственности**) — структурний підрозділ підприємства, що повністю контролює ті чи інші аспекти формування і використання прибутку; його керівник самостійно приймає управлінські рішення щодо згаданих аспектів і несе повну відповідальність за виконання доведених до нього планових (нормативних) показників; центри відповідальності на підприємстві створюють у вигляді центрів доходу, центрів затрат, центрів прибутку, центрів інвестицій тощо.

Центр доходу (**income center; центр дохода**) — структурний підрозділ підприємства, керівник якого несе відповідальність за формування доходів у встановлених обсягах (наприклад, відділ збуту підприємства).

Центр затрат (**cost center; центр затрат**) — структурний підрозділ підприємства, керівник якого несе відповідальність за витрачання коштів відповідно до доведеного йому бюджету операційних затрат (наприклад, виробничий підрозділ підприємства).

Центр інвестицій (**investment center; центр инвестиций**) — структурний підрозділ підприємства, керівник якого несе відповідальність за використання виділених йому інвестиційних ресурсів та одержання необхідного прибутку від інвестиційної діяльності.

Центр “офшор”, офшорний центр (**off-shore financial center (center amer.); центр “офшор”, офшорный центр**) — фінансовий центр у країні зі сприятливим фінансово-податковим кліматом (наприклад, Барбадос, Бермуди, Гонконг, Ліберія, Ліван тощо); див. також **офшорна зона**.

Центр прибутку (**profit center; центр прибыли**) — структурний підрозділ підприємства, керівник якого несе відповідальність за довірені йому завдання щодо формування прибутку; завдяки функціональній спрямованості своєї діяльності цей структурний підрозділ повністю контролює як формування доходів від реалізації продукції, так й обсяг операційних затрат на її виготовлення.

Централізація (**centralization; централизация**) — зосередження *чого-небудь* в одному місці, в одних руках, в одному центрі.

Централізація капіталу (**capital centralization; централизация капитала**) — зростання розмірів капіталу шляхом об'єднання кількох капіталів чи поглинання одного капіталу іншим.

Централізм (**centralism; централизм**) — система управління чи організації, при якій нижчестоящі і місцеві органи підпорядковані центральній владі, центру.

Централізоване кредитно-інформаційне бюро (**central credit information bureau; централизованное кредитно-информационное бюро**) — бюро, у якому збирають і надають іноформацію про кредити тощо.

Централізований ринок (**centralized market; централизованный рынок**) — вид фінансового ринку, на якому визначення курсу цінних паперів здійснюють шляхом зіставлення попиту і пропозиції в єдиному місці (центрі).

Центральний/Національний банк (**Central/National Bank; Центральный/Национальный банк**) — головний банк держави, створений урядом для регулювання грошового обігу та обмінного курсу валюти; має монополне право випуску банкнот (грошових знаків), обслуговує обіг державних ЦП і депозитарну діяльність щодо них, а також виконує інші операції банку; див. також **Банк міжнародних розрахунків, Федеральна Резервна Система; операції на відкритому ринку, резервні вимоги до банку**.

Центральний депозитарій цінних паперів (**Central Securities Depository; Центральный депозитарий ценных бумаг**) — фінансовий інститут, на який покладено завдання запису на рахунок та обігу переказом з рахунку на рахунок дематеріалізованих цінних паперів (ЦП) на пред'явника; депозитарій записує на рахунок “емісія” ЦП емітентів і розподіляє їх між рахунками учасників.

Цесіонарій, правонаступник (**assignee; цессионарий, правопреемник**) — 1) особа, якій передано права; 2) особа, яка стає кредитором у силу передачі їй права вимоги (за боргом, векселем тощо); див. також **бенефіціар, бланкова довіреність (на пред'явника), генеральна/загальна довіреність, довіреність без повідомлення, довіреність на адміністрацію, довіритель, цедент, цесія; право акціонера, право власності на цінні папери, право інтелектуальної власності, право конвертування, право передплати, право посесора/власника**.

Цесія (**assignment; цессия**) — 1) поступка (уступка) вимоги; 2) передача вимоги у зобов'язанні іншій особі; 3) передача *кому-небудь* своїх прав *на що-небудь*.

Цивілізація (**civilization; цивилизация**) — 1) рівень суспільного розвитку, матеріальної і духовної культури (визначається рівнем розвитку економіки); 2) сучасна світова культура.

Цивілізований (**civilized; цивилизованный**) — 1) який (що) є на рівні даної цивілізації; 2) освічений; 3) культурний.

Цикл (**cycle, C; цикл**) — сукупність взаємозв'язаних явищ, процесів, що утворюють закінчене коло розвитку впродовж певного проміжку часу; див. також **цикл грошових потоків, цикл операційного грошового обігу/обороту (операційний цикл), цикл “фінансового життя” клієнта; циклічна компанія (галузь промисловості), циклічні акції, циклічний**.

Цикл грошових потоків (**cash flow cycle; цикл денежных потоков**) — циклічна послідовність грошових потоків підприємства (компанії) — від закупівлі за грошові кошти сировини, робочої сили тощо до продажу за гроші виготовлених товарів і наданих послуг, здійснення фінансових платежів та інших операцій, що впливають на розмір наявних коштів підприємства (компанії).

Цикл операційного грошового обігу/обороту, операційний цикл (**operating cycle; цикл операционного денежного оборота, операционный цикл**) — період повного обороту грошових коштів, інвестованих в оборотні операційні активи, у процесі якого відбувається зміна їхніх форм; включає проміжок часу від моменту витрачання грошових коштів на формування виробничих запасів до надходження грошей від дебіторів за реалізовану продукцію та їх нагородження для початку нового циклу; див. також **оперативне управління інвестиційним портфелем, оперативний лізинг, операційна діяльність, операційний леверидж, операційний персонал, операційний прибуток, операційний рік, операційні (експлуатаційні) активи, операційні доходи, операційні затрати (видатки)**.

Цикл “фінансового життя” клієнта (**financial life cycle; цикл “финансовой жизни” клиента**) — цикл, який визначають тим, що одне і те ж покоління людей у різні періоди свого життя має однакові потреби (зокрема, виражені фінансовими засобами).

Циклічна компанія (**галузь промисловості**) (**cylical company (industry); циклическая компания (отрасль промышленности)**) — компанія (галузь промисловості), діяльність якої піддається циклічним коливанням у межах ділового циклу (криза, підйом, застій, запад тощо).

Циклічні акції (**cylical stock; циклические акции**) — акції, курсова вартість яких залежить від макроекономічних господарських циклів; як правило, це акції підприємств, що виготовляють засоби виробництва і належать до базових галузей промисловості (машинобудування, металургія тощо).

Циклічний (**cylic, cyclical; циклический**) — 1) який (що) здійснюється циклами; 2) який (що) складає цикл.

Циркулювати (**to circulate; циркулировать**) — 1) обертатися; 2) здійснювати кругообіг.

Циркуляр (**circular, instruction; циркуляр**) — 1) письмове розпорядження, що розсилається підвідомчим установам або підпорядкованим посадовим особам; 2) інструкція; 3) припис; 4) розпорядження; 5) циркуляр.

Циркулярний (**circular; циркулярный**) — 1) який (що) стосується циркуляру; 2) круговий.

Циркуляція (**circulation; циркуляция**) — кругообіг (*грошей тощо*).

Цілісний майновий комплекс (**integral property complex; целостный имущественный комплекс**) — господарський об'єкт із завершеним циклом виробництва продукції (надання послуг, виконання робіт) з наданою йому земельною ділянкою, на якій він розташований, автотранспортними інженерними комунікаціями і системою енергопостачання; див. також **оренда, орендар, орендна плата, орендодавець, поворотний лізинг (поворотна оренда), право посесора/власника**.

Цільова кредитна субсидія (**targeted credit subsidy; целевая кредитная субсидия**) — кредитна субсидія, яку видано для певної мети і з вказанням цільового призначення.

Цільова структура капіталу (**target capital structure; целевая структура капитала**) — один із внутрішніх фінансових нормативів підприємства, відповідно до

Цільова сума прибутку

якого формують співвідношення власного і позикового капіталів на наступний період.

Цільова сума прибутку (**target profit; целевая сумма прибыли**) — планова потреба у фінансових ресурсах, які формують за рахунок чистого прибутку підприємства, що забезпечує задоволення інтересів його власників і персоналу, а також інвестиційних потреб.

Цільовий інвестиційний прибуток (**target investment profit; целевая инвестиционная прибыль**) — заздалегідь визначений розмір чистого прибутку щодо інвестованого капіталу як показник оцінки ефективності інвестицій.

Ціна (**price; цена**) — грошовий вираз вартості товару; величину ціни визначають суспільно необхідними затратами праці на виробництво і реалізацію товару; див. також **ціна конверсії/конвертації**, **ціна попиту**, **ціна придбання/надбання**, **ціна пропозиції**, **ціна рівноваги**, **ціни облігацій**; **встановлення ціни за методом “видатки плюс”**, **встановлення ціни за методом “іти за лідером”**, **індекс цін**, **“пригнічені ціни”**.

Ціна конверсії/конвертації (**conversion price; цена конверсии/конвертации**) — 1) середня ціна акції при обміні на них конвертованої облігації; 2) *у США*: оцінка звичайної акції, одержаної при конвертації на кожні 1000 грошових одиниць облігацій або привілейованих акцій.

Ціна попиту (**demand price; цена спроса**) — найбільша ціна, яку може запропонувати покупець продавцеві, враховуючи стан поточної кон'юнктури ринку.

Ціна придбання/надбання (**acquisition/historical cost; цена приобретения**) — ціна, за якою підприємство (банк, компанія тощо) облікує більшість своїх активів.

Ціна пропозиції (**offered price, price of an offer; цена предложения**) — найменша ціна, яку може запропонувати продавець покупцеві, враховуючи стан поточної кон'юнктури ринку.

Ціна рівноваги (**equilibrium price; цена равновесия**) .

Ціни облігації (**bond prices; цены облигации**) — номінальна ціна, емісійна ціна і ринкова ціна; наприклад, для дисконтної облігації, емісійна і ринкова ціни є завжди меншими від номінальної.

Цінний папір, титул (**security, value date; ценная бумага, титул**) — дата підписання звітних балансів, причому останні слід нотаріально завірити; при порушенні цієї дати сплачується пеня.

Цінні папери, титули (**securities, secs; stock, S., stk; ценные бумаги, титулы**) — 1) грошові і товарні документи, володіння якими дає можливість здійснити виражені у них майнові права; 2) грошові документи, які підтверджують право власності чи відносини позики, що визначають стосунки між їхнім емітентом і власником з виплатою дивіденду і процента та передбачають можливість передачі прав, засвідчених ними, іншим особам; 3) акції, облігації, купони до них, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати, інші фінансові та банківські документи; *види цінних паперів (титулів)*: 1) іменні; 2) на пред'явника; *типи цінних паперів (титулів)*: 1) цінні папери (титули), що засвідчують участь в емітенті (їх власники

є співвласниками майна і фінансових ресурсів емітента): акції, пайові свідоцтва, інвестиційні сертифікати та ін.; 2) цінні папери, що засвідчують боргові зобов'язання між їхнім власником та емітентом (боргові цінні папери): облігації, векселі, комерційні папери, ощадні (депозитні) сертифікати та ін.; 3) похідні цінні папери: документи, що засвідчують наявність у їхніх власників особливих (спеціальних) прав на цінні папери; *вартість цінних паперів (титулів)*: 1) номінальна – вартість, яку встановлює емітент; 2) балансова – вартість, яка є бухгалтерським відображенням забезпеченості цінних паперів капіталом емітента; 3) ринкова – вартість цінних паперів на ринку; 4) розрахункова – вартість, яку визначають за допомогою фінансово-економічних показників і відповідних обчислень; *в Уж-раїні* для інвестування використовують наступні цінні папери (титули): акції, облігації (внутрішньої державної і місцевої позик, підприємств), казначейські зобов'язання, депозитні (ощадні) сертифікати, векселі, приватизаційні папери, а також інвестиційні сертифікати тощо; див. також **акція**, **боргове зобов'язання**, **облігація**, **вексель**; **активні цінні папери**, **акціонерні цінні папери**, **американські депозитарні свідоцтва**, **блоковані титули**, **іменні цінні папери**, **конвертовані цінні папери**, **ліквідні цінні папери**, **некотирувані цінні папери**, **номінальний цінний папір**, **паперові цінні папери**, **плаваючі цінні папери**, **процентні цінні папери**, **сертифікатні цінні папери**, **урядові цінні папери**, **цінні папери “із золотим обрізом”**, **цінні папери на пред'явника**; **внутрішні ринки цінних паперів**, **вторинний ринок цінних паперів**, **головні (основні) учасники ринку цінних паперів**, **допоміжні (інфраструктурні) учасники ринку цінних паперів**, **клірингово-розрахункова установа (банківський кліринг)**, **міжнародний ринок цінних паперів**, **національний ринок цінних паперів**, **новоутворені ринки цінних паперів**, **органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів**, **організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами**, **обіг іменних цінних паперів**, **обіг цінних паперів**, **первинний ринок цінних паперів**, **позабіржовий ринок цінних паперів**, **приватно-дилерська (приватно-пропрітарна) позабіржова торгівля цінними паперами**, **професійна діяльність на ринку цінних паперів**, **розвинуті ринки цінних паперів**, **учасник ринку цінних паперів**; **агент з обміну цінних паперів**, **анулювання (ануляція) цінних паперів**, **бездокументарна форма випуску цінних паперів**, **вартісні показники/фактори цінних паперів**, **дата реєстрації цінного паперу**, **документарна форма випуску цінних паперів**, **дроблення цінних паперів (“сплит”, фракція)**, **економічна (внутрішня) вартість цінних паперів**, **емісія цінних паперів**, **інвестування у цінні папери**, **інсайдерна торгівля цінними паперами**, **інструменти фондового ринку**, **інформаційна система фондової біржі**, **конвертованість (конвертування) цінних паперів**, **консолідування (консолідація) цінних паперів**, **ліквідність цінних паперів**, **надійність цінних паперів**, **номінальний держатель цінних паперів**, **підприємство колективного інвестування у цінні папери**, **портфель цінних паперів (ЦП)**, **поточний дохід за цінними паперами**, **правила використання “теорії економічної (внутрішньої) вартості цінних паперів”**, **право власності на цінні папери**, **продавець ринкової інформації про цінні папери**, **пряме розміщення цінних паперів**, **ризик цінних паперів**, **ризиковість цінних паперів**, **сертифікат іменних цінних паперів**, **сертифікат пайової участі**, **сертифікат про**

засвідчення права власності на цінні папери, **сертифікат цінних паперів**, **сумарний сертифікат цінних паперів**, **торгівля цінними паперами**, **трансактордонні операції з цінними паперами**, **тривалість життя цінних паперів**; **активи**, які легко реалізуються; **андерайтинг**, **акредитований інвестор**, **бета-коефіцієнт**, **варант (опціон)**, **валоризація**, **варіювана рента**, **вибірка із загальної кількості**, **визначеність**, **“високий літун”** (“максимально змінний”), **вказівка “на користь ...”**; **глобалізація**, **держатель**; **дилер займає довгу позицію**, **“дилер займає коротку позицію”**, **дилер — інвестор — дилер**, **“емітент — інвестор — емітент”**, **інвестор — інвестор**; **“довга позиція”**, **“коротка позиція”**; **дисконт**, **застереження**, **заявка**, **інвестиційні цінності**, **індосамент “для депозитування”**, **індосамент “для інкасації”**, **касові операції**, **комерційна облікова ставка**, **крок**, **ломбард-ставка**, **маржа**, **новий випуск (нова емісія)**, **номінал (номінальна вартість)**, **операції на відкритому ринку**, **ордер**, **офіційна облікова ставка**, **“після випуску”**, **повне повноваження щодо голосування**, **розкриття інформації**, **свідоцтво**, **стоп-наказ (стоп-ордер)**, **тайминг**, **тенденція**, **“через продавця” (“via vendor”)**, **фіксована рента**, **фіктивний одержувач коштів**, **фінансові заощадження**, **фондова біржа**, **фондові операції банків**, **фондовіддача**.

Цінні папери “із золотим обрізом” (gilt-edged securities; ценные бумаги “с золотым обрезом”) — *у переносному сенсі (смысле)* високонадійні цінні папери (ЦП); наприклад, у Великій Британії такими є ЦП, випущені чи гарантовані урядом.

Цінні папери на пред'явника (bearer securities; ценные бумаги на предъявителя) — цінні папери, на яких не вказано ім'я власника чи які не мають власника, ім'я якого занесено у реєстр емітента.

“Цінова модель капітальних активів, (Capital Assets Pricing Model, CAPM; “ценовая модель капитальных активов”) — модель для визначення необхідного рівня доходів окремих капітальних активів (пайових цінних паперів), враховуючи очікуваний рівень систематичного (ринкового) ризику для них (останній розраховують з допомогою бета-коефіцієнта).

Ціновий ризик (price risk; ценовой риск) — імовірність виникнення непередбачених фінансових втрат від зміни рівня цін на продукцію чи окремі фінансові інструменти інвестування у наступному періоді при здійсненні операцій купівлі-продажу з поставкою у майбутньому періоді; ціновий ризик такого походження можна застрахувати з допомогою операції “хеджування”.

Цінові показники/фактори цінних паперів (price factors of securities; ценовые показатели/факторы ценных бумаг) — основним показником є співвідношення між попиту і пропозицією або фактор попиту-пропозиції, що відображає не тільки об'єктивний взаємозв'язок між виробництвом (наданням послуг) і споживанням, а й суб'єктивне відношення, яке стосується спекулятивної діяльності професійних учасників ринку цінних паперів.

“Ціну не знижувати (не підвищувати)” (“цену не снижать (не повышают”) — одне із застережень, яке містять накази клієнтів біржовим брокерам; означає, що брокер, одержавши наказ від клієнта, виконує наказ, не змінюючи ціни, вказаної у ньому.

Чарт, графік (chart; чарт, график) — графічне представлення зміни курсу акцій.

Чартер, банківська ліцензія (charter; чартер, банковская лицензия) — документ, що дає право банку на банківську діяльність.

Чартер-партія, фрахтовий договір, договір про фрахтування (charter-party; чартер-партия, фрахтовый договор, договор о фрахтовании) — договір, у якому обумовлено умови зафрахтування судна (порядок оплати, розмір фрахту тощо); див. також **фрахт**, **фрахтові умови**, **застосування видів транспорту**, **обов'язки продавця, умови поставки**.

Чартист (chartist; чартист) — фінансово-економічні експерти, які спеціалізуються на передбаченні динаміки, розвитку і тенденцій біржових курсів на підставі чартів (графіків).

Часткова акція (fraction, fractional share; частичная акция) — акція, що представляє володіння її частиною і виникає при виплаті акціями дивідендів або при здійсненні передплатних прав; як правило, акціонеру пропонують або доплатити певну суму до повної акції, або одержати грошове відшкодування вартості цієї частини акції.

Часткове розкриття фінансової інформації (partial disclosure of financial information; частичное раскрытие финансовой информации) — вимога про часткове розкриття фінансової інформації під час публічної пропозиції цінних паперів, укладання кредитних угод тощо; див. також **повне розкриття інформації**.

Частковий акцепт (partial acceptance; частичный акцепт) — випадок, коли боржник (векселедавець) визнає за даним векселем тільки частину суми, зазначеної у ньому.

Частковий/пайовий сертифікат (fractional certificate; частичный сертификат) — документ, що підтверджує права держателя акцій відповідно до їхньої номінальної вартості (наприклад, пропорційно) у випадку, коли вона є нижчою від курсу цих акцій на фондовій біржі; є проміжним документом, що передує ревалоризації капіталу компанії (АТ).

Часткові резерви банку (fractional reserves; частичные резервы банка) — активи, зарезервовані банком як частина залучених грошових ресурсів, для покриття можливих втрат; вони є у вигляді спеціальних рахунків у Національному (Центральному) банку, готівки та інших ліквідних активів (цінних паперів високої якості тощо); див. також **надмірні резерви банку**, **резервні вимоги до банку**.

Часткові (пайові) цінні папери (share securities; долевые ценные бумаги) — фондові інструменти без фіксованих зобов'язань за розміром виплачуваного доходу, що підтверджують право їхніх власників на частку (пай) у статутному капіталі емітента; основні види часткових (пайових) цінних паперів: акції, інвестиційні сертифікати.

Чек (cheque, chq; амер. check, ck; чек) — 1) вид безготівкового розрахунку, документ, який містить пись-

мове розпорядження власника рахунку (чекодавця) банку чи іншої кредитній установі, що його обслуговує, сплатити або перерахувати певну суму грошей чекодержателю; 2) талон з каси із зазначенням суми, одержаної за товар; 3) квитанція в касу із зазначенням суми, яку потрібно сплатити; ***операції з чеками:*** 1) законодавчо заборонено і кримінально переслідують випадок підписання чека на суму, більшу, ніж є у наявності на відповідному банківському рахунку (якщо це дозволено законодавством деяких країн, то лише після одержання дозволу банку, тобто є своєрідним видом короткострокового банківського кредиту надійному клієнту); 2) якщо банк відмовляється здійснити виплату за пред’явленим чеком унаслідок недостатності коштів на відповідному рахунку, то пред’явник чека може опротестувати останній і розпочати судове переслідування власника даного чека; 3) між моментом вручення підписаного чека і моментом його подання для сплати до банку є певний час, впродовж якого можна блокувати його сплату: чекодавець звертається до банку з проханням блокувати сплату даного чеку, і відповідна сума блокується банком на рахунку клієнта до усунення причини такої затримки (уточнення умов угоди, усунення недоліків, виявлених у купленому товарі після виписування чека, чи заміни пошкодженого товару на інший тощо); див. також **акредитив**, **банківський чек**, **єврочек**, **жироcek**, **засвідчений чек**, **кросований чек**, **кросований (перекреслений) чек**, **незаповнений чек**, **поштовий чек**, **чек “на нас”**, **чек на пред’явника**; **чековий депозит**, **чекодавець**, **чекодержатель**, **безчекове товариство**, **бланковий індосамент**, “за винятком інкасових операцій …”, **депозитарний банк**, **засвідчення чеку**, **обмежений індосамент**, **попереднє інкасування**, **ремітування**, **римеса**, **трасант**, **трасат**, **тратта**; **флоат** (флот), **формула “жиро”**.

Чек “на нас” (*cheque* (*амер.* *check*) “on-us”; чек “на нас”) — чек для здійснення проводки у даному банку.

Чек на пред’явника (*cheque* (*амер.* *check*) **made out to cash**; **чек на предьявителя**) — звичайний чек, який дає право пред’явнику обміняти його на готівку у банку, де власник чека має свій рахунок, на підставі якого і було виписано даний чек.

Чековий депозит (*checkable deposit*; **чековий депозит**) — депозит, за яким можливо здійснювати розрахунки чеками; наприклад, рахунки на вимогу (до запитання), деякі види строкових рахунків фізичних осіб тощо.

Чекодавець (*drawer of a cheque* (*амер.* *check*); **чекода-тель**) — 1) власник рахунку у банку чи іншої кредитній установі, що його обслуговує; 2) особа, яка виписала чек.

Чекодержатель (*drawee of a cheque* (*амер.* *check*); **чеко-держатель**) — 1) особа, якій згідно з виписаним чеком банк чи інша кредитна установа виплачує певну суму грошей; 2) особа, на ім’я якої виписано чек.

“**Через продавця**”, “**via vendor**” (*via vendor*; “**через про-давца**”, “**via vendor**”) — вид позабіржової торгівлі цінними паперами (ЦП), коли комп’ютерна система постачає, в основному, інформацію про ЦП, що котиру-ються, причому її користувачами можуть стати власни-ки сумісних комп’ютерних засобів, які оплачують ціну інформаційних послуг; її учасниками є посередники (брокери і дилери); див. також **організована міжди-лерська позабіржова торгівля цінними паперами**, **приватно-дилерська (приватно-проприетарна) по-забіржова торгівля** цінними паперами. “дилер —

інвестор — дилер”, “**емітент — інвестор — емітент”**, “**інвестор — інвестор”**.

Чип (*chip*; **чип**) — невелика мікросхема; використовують у комп’ютерах, кредитних картках, телекомунікації то-що.

Чиста позиція (*clean/clear position*; **чистая позиция**) — наслідковий показник, виражений у грошових засобах, суми всіх заявок брокерської контори на купівлю та продаж; вона (чиста позиція) може бути: 1) позицією продавця (одержані грошові засоби і поставлені цінні папери); 2) позицією покупця (поставлені грошові засо-би та одержані цінні папери); 3) нульовою (дорівнюва-ти нулеві — винятковий випадок); див. також **чистий грошовий потік**, **чистий дохід**, **чистий зведений прибу-ток**, **чистий коносамент**, **чистий прибуток (прибуток нетто)**, **чистий притік капіталу**, **чистий робочий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нетто)**, **чисті інвестиції**.

Чистий грошовий потік (*net cash flow*; **чистый денежный поток**) — основний показник, що характеризує обсяг формування власних фінансових ресурсів підприємства за рахунок внутрішніх джерел (або ефект інвестицій у вигляді суми капіталу, що повертається інвестору); основу чистого грошового потоку складає сума чистого прибутку та амортизаційних відрахувань за певний період діяльності підприємства; див. також **чиста позиція**, **чистий дохід**, **чистий зведений прибу-ток**, **чистий коносамент**, **чистий прибуток (прибуток нетто)**, **чистий притік капіталу**, **чистий робочий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нетто)**, **чисті інвестиції**.

Чистий дохід/прибуток (*disposable/net income*, **DI**; *net proceeds*, **п. р.**, **п/р**; **чистый доход**, **чистая прибыль**) — 1) сума доходу/прибутку, що залишають у розпорядженні підприємства після сплати з валового дохо-ду/прибутку сум податкових платежів, які входять у ціну продукції (податку на додану вартість, акцизного збору тощо); 2) чиста виручка; див. також **чиста по-зиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий зведений прибу-ток**, **чистий коносамент**, **чистий прибуток (прибуток нетто)**, **чистий притік капіталу**, **чистий робочий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нетто)**, **чисті інвестиції**.

Чистий зведений прибуток (*net present value*, **NPV**; **чис-тая приведенная прибыль**) — різниця між грошовим потоком, зведеним до теперішньої вартості, і сумою інвестованих засобів за період реалізації інвестиційно-го проекту; див. також **чиста позиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий дохід**, **чистий коносамент**, **чистий прибу-ток (прибуток нетто)**, **чистий притік капіталу**, **чистий робочий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нетто)**, **чисті інвестиції**.

Чистий коносамент (*clean bill of lading*, **clean B/L**, **clean b. l.**, **clean b. o. l.**; **чистый коносамент**) — документ, в якому визначено відповідальність власника товару за якість та упаковку останнього при перевезенні; див. та-кож **бортовий коносамент**; **коносамент на товар**, **прийнятий для перевезення**; **чиста позиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий дохід**, **чистий зведений прибу-ток**, **чистий прибуток (прибуток нетто)**, **чистий притік капіталу**, **чистий робочий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нетто)**, **чисті інвестиції**.

Чистий прибуток, **прибуток нетто** (*net profit/yield*; *profit after taxes*, **PAT**; **чистая прибыль**, **прибыль нетто**) —

1) прибуток після сплати податків та інших обов’язко-вих платежів; 2) балансовий прибуток з вирахуванням податків та інших обов’язкових платежів; 3) сума при-бутку, яка залишається у розпорядженні підприємства (компанії, АТ) після сплати податків та інших обов’яз-кових платежів із суми балансового (валового) при-бутку; див. також **прибуток бруutto**: **бухгалтерський прибуток**, **курсoвий прибуток**, “**обсяг продажу на ак-тиви**”, **прибуток**, “**прибуток на активи**”, “**прибуток на акціонерний капітал**”, “**прибуток на вкладений капітал**”, **прибуток на одну акцію**; **дохід**, **дохід від трасту**, “**дохід на акцію**”, “**первинний/основний при-буток на акцію**” (**коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію**), **повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію**, **прибуток**, **прибутковість**, **прибутко-вість/дохідність (рентабельність)**, **прибутковість/до-хідність активів**, **прибутковість/дохідність інвестицій**, **прибутковість/дохідність капіталу**, **прибутковість/до-хідність продажу**; **чиста позиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий дохід**, **чистий зведений прибуток**, **чис-тий коносамент**, **чистий притік капіталу**, **чистий робо-чий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нет-то)**, **чисті інвестиції**

Чистий притік капіталу (*net capital inflows*; **чистый при-ток капитала**) — різниця між обсягом надходження грошових засобів з-за кордону у вигляді позик і прода-жу фінансових активів іноземним інвесторам та виво-зом капіталу у вигляді позик іноземним позичальни-кам і купівлі фінансових активів іноземних компаній (емітентів); див. також **чиста позиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий дохід**, **чистий зведений прибуток**, **чистий коносамент**, **чистий прибуток (прибуток нетто)**, **чис-тий робочий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, акти-ви-нетто)**, **чисті інвестиції**.

Чистий робочий капітал (*net working capital*; **чистый ра-бочий капитал**) — сума оборотних активів, фінансова-них за рахунок перманентного (власного і довгостро-кового позикового) капіталу; див. також **чиста позиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий дохід**, **чистий зведений прибуток**, **чистий коносамент**, **чистий прибуток (при-буток нетто)**, **чистий притік капіталу**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нетто)**, **чисті інвестиції**.

Чисті активи, **нетто-активи**, **активи-нетто** (*net assets*; **чи-стые активы**, **нетто-активы**, **активы-нетто**) — 1) дійсні (реальні) активи після відрахування пасивів; 2) активи, створені за рахунок власного капіталу підприємства (компанії); вартість чистих активів прирівнюють до су-ми власного капіталу підприємства (компанії); визна-чають як різниця між сумою активів і розміром па-сивів, враховуючи їх ринкову вартість (кон’юнктуру ринку); в інвестиційному фонді їхня вартість на один інвестиційний сертифікат обчислюється кожного квар-талу, і саме за цією ціною взаємний фонд зобов’язаний викуповувати інвестиційні сертифікати у своїх учас-ників; див. також **авуари**, **активи, які легко реалізу-ються**, **експлуатаційні/експлуатаційні активи**, **оборот-ний капітал (оборотні активи)**, **справжня вартість (вартість інтринсек)**, **чиста позиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий дохід**, **чистий зведений прибуток**, **чистий коносамент**, **чистий прибуток (прибуток нетто)**, **чис-тий притік капіталу**, **чистий робочий капітал**, **чисті інвестиції**, **чисті основні засоби (нетто-основні засо-би**, **нетто-фіксовані активи)**.

Чисті інвестиції (*net investment*; **чистые инвестиции**) — різниця між сумою валових інвестицій і сумою аморти-заційних відрахувань за певний проміжок часу; див. та-кож **чиста позиція**, **чистий грошовий потік**, **чистий**

дохід, **чистий зведений прибуток**, **чистий коносамент**, **чистий прибуток (прибуток нетто)**, **чистий притік капіталу**, **чистий робочий капітал**, **чисті активи (нетто-активи, активи-нетто)**.

Чисті основні засоби, **нетто-основні засоби**, **нетто-фіксовані активи** (*fixed assets turnover*; **чистые основ-ные средства**, **нетто-основные средства**, **нетто-фик-сированные активы**) — стаття у бухгалтерському ба-лансі підприємства, яка визначає основні засоби (фіксовані активи) з вирахуванням зносу (аморти-зації); див. також **коефіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів)**.

“**Чистка вікон**” (*window dressing*; “**чистка окон**”) — оз-начає заходи, які застосовують для того, щоб баланс був у привабливішому вигляді на дату його представ-лення; наприклад, використати щойно знайдені фінан-сові джерела і резерви (ресурси).

“**ЧИПС**”, **Міжбанківська платіжна система клірингових палат** (**CHIPS**, **Clearing House Interbank Payments System**; “**ЧИПС**”, **Межбанковская платёжная система клиринговых палат**) — комп’ютеризована платіжна система, що працює у реальному режимі часу і прина-чена для переказу між банками одноразових платежів на велику суму; належить Нью-Йоркській асоціації клірингових палат (США).

Член біржі (*exchange member*, *member of stock exchange*; **член биржи**) — особа, яка володіє місцем на біржі та має право укладати угоди від свого імені.

Ш

Шаблон (*template*, *templet*; *pattern*; **ціічій**; **шаблон**) — 1) візріць, за яким виготовляють *які-небудь* однакові вироби (**template**, **templet**); 2) загальновизнаний візріць (**pattern**); 3) штамп, трафарет (**ціічій**).

Шанс (*chance*; **шанс**) — 1) імовірність; 2) можливість.

Шантаж (*blackmail*; **шантаж**) — залякування, погроза розголосити ганьблячі, компрометуючі відомості (дійсні чи хибні) з деякою визначеною метою.

Шантажувати (*to blackmail*; **шантажировать**) — 1) застосовувати шантаж; 2) добиватися *чого-небудь від кого-небудь* шляхом шантажу.

Шедула (*schedule*; **шедула**) — розряди, на які поділено джерела доходу при обкладанні їх подоходним податком.

Шеф (*boss*, *chief*; *patron*; **шеф**) — 1) голова підприємства, установи (**boss**, **chief**); 2) начальник (**boss**, **chief**); 3) особа (фізична, юридична), яка взяла шефство над ким-небудь, чим-небудь (**patron**).

Шефство (*patronage*; **шефство**) — 1) громадська діяльність із надання допомоги *кому-небудь, чому-небудь*; 2) патронаж, патронат.

Шилінг (*shilling*, **s.**, **sh.**; **шиллинг**) — 1) англійська срібна або нікелева монета, яка дорівнює 1/20 фунта стерлінгів або 12 пенсам; після 1971 року: 1 фунт = 100 пенсів, а шилінг дорівнює 1/20 фунта або 5 пенсів; 2) грошова одиниця Австрії, Кенії, Сомалі, Танзанії,

Уганди тощо; див. також **пенс**, **фартинг**, **фунт** (**фунт стерлінгів**), **соверен**.

Штамп (**stamp**; **punch**; **сіічй**; **штамп**) — 1) вид печатки, як правило, прямокутної, з назвою, адресою, телефонами та ін. підприємства, установи тощо (**stamp**); 2) знак; 3) марка; 4) мітка, позначка; 5) серійний номер; 6) ознака; 7) напис на товарі; 8) визнаний взірць (**punch**); 9) трафарет, шаблон (**сіічй**).

Штат (**staff establishment**; **штат**) — постійний склад працівників підприємства, установи тощо.

Штатний розклад (**list of members of staff**; **штатное расписание**) — затверджений відповідними органами перелік чисельного складу працівників підприємства, установи тощо з вказаними посадами і ставками (окладами).

Штраф (**fine, penalty**; **штраф**) — грошове стягнення за порушення договірних зобов'язань.

Штурм (**storm, assault**; **штурм**) — наполегливі, рішучі дії для досягнення певної мети.

Штурмувати (**to storm, to assault, to conquer**; **штурмувать**) — наполегливо, рішуче добиватися досягнення певної мети.

Ю

Юридизація (**legalization**; **юридизация**) — 1) надання фактам, відносинам правового характеру; 2) перебільшене підкреслення юридичного боку діяльності, справи.

Юридична особа (**juridical/legal person**; **юридическое лицо**) — інституція (підприємство, установа чи організація), яка при виконанні покладених на неї функцій виступає від свого імені як самостійний суб'єкт соціально-економічних прав та обов'язків (наприклад, для підприємства: при укладанні договорів, майнових угод, угод з цінними паперами тощо); **основні ознаки**: 1) наявність організаційної єдності, визначеної у статуті (установчих угоді чи положенні); 2) наявність відокремленого майна, яке є основою для діяльності (підприємницької, благодійної (доброчинної), освітньої, науково-дослідної тощо); 3) здатність від свого імені встановлювати стосунки, набувати права і виконувати обов'язки; 4) наявність розрахункового рахунку у банківській установі; 5) спроможність від свого імені брати участь у судочинстві (зокрема, в арбітражному суді — як позивач чи відповідач); **в Україні** інституція набуває статус юридичної особи на підставі внесення її до Державного реєстру юридичних осіб України. див. також **фізична особа**; **реорганізація юридичної особи**.

Юридичний (**juridical**; **legal, leg.**; **юридический**) — 1) правовий; 2) який (що) стосується права; 3) законний; 4) легальний.

Юридичний доміцилій (**place of jurisdiction**; **юридический домицилий**) — місце, зазначене у договорі (контракті, угоді), судові органи якого визнано компетентними для вирішення конфлікту у випадку виникнення

розбіжностей щодо виконання даного договору; див. також **доміциляція**.

Юридичний список (**juridical/juristic/legal list/paper/roll**; **юридический список**) — у США перелік цінних паперів вищого гатунку/сорту, в які інституційні інвестори можуть вкладати капітал; складає адміністрація штатів.

Юрисдикція (**jurisdiction**; **юрисдикция**) — 1) підсудність; 2) право чинити суд, вирішувати правові питання; 3) правова сфера, на яку поширюється повноваження даного державного органу.

Юрисконсульт (**legal adviser/expert**; **юрисконсульт**) — 1) постійний консультант на підприємстві, в установі, організації з практичних питань права; 2) захисник інтересів підприємства, установи, організації в судових та інших інстанціях.

Юриспруденція (**jurisprudence, law**; **юриспруденция**) — 1) правознавство; 2) сукупність наук про право; 3) практична діяльність юристів; 4) рішення судових органів.

Юрист (**jurist, lawyer**; **юрист**) — 1) людина з юридичною освітою; 2) правознавець; 3) практичний діяч у сфері права.

Я

Якість дебіторської заборгованості (**quality of receivable**; **качество дебиторской задолженности**) — узагальнена характеристика структури портфеля дебіторської заборгованості підприємства за двома показниками: 1) періодом її надання ("середнього віку"); 2) рівнем ризику несвоєчасної інкасації ("кредитного ризику").

Якість прибутку (**quality of profit**; **качество прибыли**) — узагальнена характеристика структури джерел формування прибутку підприємства; висока якість операційного прибутку визначає зростання обсягу виробництва продукції, зниження рівня операційних затрат тощо; низька якість операційного прибутку визначає зростання цін на продукцію без збільшення обсягу її виробництва та реалізації у натуральних показниках.

Яма (**pit**; **яма**) — ділянка приміщення біржі для укладання біржових угод членами біржі (у класичних біржах рівень підлоги ями є нижчим від рівня підлоги решти зали).

Ярд (**yard**, **Y, y, yd**; **ярд**) — міра довжини, що дорівнює 91,44 см.

Розділ II

Англійсько-українсько-російський економічний термінологічний словник

A

A posteriori — *лат.* 1) апостеріорі, з досвіду; апостеріорі, из опыта, по опыту; 2) апостеріорний; апостеріорний; 3) який (що) ґрунтується на досвіді; оснований на опыте.

A priori *лат.* — 1) априорі; априори; 2) априорний; априорний; 3) до досвіду; до опыта; 4) заздалегідь; заранее.

A1. A one — 1) 1-й клас у реєстрі Ллойда; 1-й класс в регистре Ллойда; 2) першокласний; первоклассный; (див. також E).

ABA/(American Bankers' Association)/routing/(routing transit)/transit number — унікальний кількісний код, що банку присвоює Асоціація американських банкірів (для ідентифікації його у системі розрахунків чеками); уникальный количественный код, присваиваемый банку Ассоциацией американских банкиров (для идентификации его в системе расчётов чеками).

Abandon1 — відмова від проведення комерційно-фінансової операції з оплатою неустойки; отказ от проведения коммерческо-финансовой операции с уплатой неустойки.

Abandon2 — 1) покидати; покидать; 2) відмовляти(ся); отказываться(ся); 3) закривати, зачиняти; закрывать.

Abandonee — страхувач, на користь якого залишають застрахований товар (*застраховане судно тощо*) у випадку аварії; страховщик, в пользу которого остаётся застрахованный товар (*застрахованное судно и т. п.*) в случае аварии.

Abandoner — страхувальник; страхователь (див. також **abandonee**).

Abate — 1) зменшувати; уменьшать; 2) зменшуватися; уменьшаться; 3) знижувати (*ціну, податки тощо*); снижать (*цену, налоги и т. п.*); 4) робити скидку; делать скидку; 5) *юр.* анулювати; аннулировать; 6) відмінати; отменять; 7) припиняти; прекращать.

ABC-clauses, AAR — нові британські умови страхування; новые британские условия страхования.

Abdicate — 1) складати повноваження; слагать полномочия; 2) відмовитися (*від посади тощо*); отказываться (*от должности и т. п.*).

Abdication — 1) складання повноважень; сложение полномочий; 2) відмова (*від посади тощо*); отказ (*от должности и т. п.*).

Aberration — 1) аберація; аберрация; 2) відхилення (*від стандарту тощо*); отклонение (*от стандарта и т. п.*).

Abeyance — 1) стан невизначеності, невідомості; состояние неопределённости, неизвестности; 2) тимчасова бездіяльність; временное бездействие; 3) *юр.* тимчасова відміна (*закона, права*); временная отмена (*закона, права*).

Ability to meet payments — здатність виконати зобов'язання за платежами; способность выполнить обязательства по платежам.

Ability to pay debts — здатність заплатити борги; способность заплатить долги (див. також **inability to pay debts**).

Ability to remove management (directors) — право усувати (скидати) управління (директорів); право смещать управление (директоров).

Abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінати; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Abolishment, abolition, abrogation, annulment, cancellation, nullification — 1) анулювання (*закона, постанови тощо*); аннулирование, аннуляция (*закона, постановления и т. п.*); 2) скасування, відміна (*закона, постанови тощо*); упразднение, отмена (*закона, постановления и т. п.*); 3) знищення; уничтожение; 4) ліквідація; ликвидация.

Abolition, eliminating, elimination, liquidation, settlement (of debts) — ліквідація; ликвидация.

About, a., abt — приблизно; около, приблизительно, примерно.

About-face — 1) різка зміна (*ставлення, політики тощо*); резкое изменение (*отношения, политики и т. п.*); 2) різко змінити (*ставлення, політику тощо*); резко изменить (*отношение, политику и т. п.*).

Above mentioned. a. m. — 1) вищевказаний; вышеуказанный; 2) вищезгаданий; вышеупомянутый.

Above-named, an, a/n — вищевказаний, вищезгаданий; вышеуказанный, вышеупомянутый.

Above-the-line items on balance sheet — балансові статті бухгалтерського балансу; балансовые статьи бухгалтерского баланса.

Abrogate, to abolish, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінати; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Abrogation, abolishment, abolition, annulment, cancellation, nullification — 1) анулювання (*закона, постанови тощо*); аннулирование, аннуляция (*закона, постановления и т. п.*); 2) скасування, відміна (*закона, постанови тощо*); упразднение, отмена (*закона, постановления и т. п.*); 3) знищення; уничтожение; 4) ліквідація; ликвидация.

Absentee ballot — відкріпний талон; открепительный талон.

Absolution — *юр.* 1) виправдання; оправдание; 2) звільнення (*від зобов'язань тощо*); освобождение (*от обязательств и т. п.*).

Absorption of market — ємність ринку; ёмкость рынка.

Absorption point — точка насичення; точка насыщения.

Abstemious — ощадний; бережливый.

Abstract, synopsis; essay, paper — реферат; реферат.

Abstract/statement of an account — виписка з рахунку; выписка со счёта.

Abuse of authority — перевищення повноважень; превышение полномочий.

Abuse of (official) power — зловживання службовим становищем; злоупотребление служебным положением.

Accelerate securities — прискорити (наблизити) дату погашення цінних паперів; ускорить (приблизить) дату погашения ценных бумаг.

Accelerated method of depreciation — метод прискореної амортизації; метод ускоренной амортизации (див. також **declining balance depreciation, straight-line/straightline depreciation, sum-of-the-years'-digits depreciation**).

Accelerated cost recovery system, ACRS — система прискореного відшкодування витрат; система ускоренного возмещения затрат.

Acceleration clauses — прискорюючі застереження; ускоряющие оговорки (див. також **extension clauses**).

Accept — 1) акцептувати (*вексель*); акцептировать (*вексель*); 2) припускати; допускать; 3) приймати; принимать.

Accept (cheques (амер. checks), deposits, etc.) — приймати (чеки, депозити тощо); принимать (чеки, депозиты и т. п.).

Acceptable quality level, ACL — 1) прийнятний відсоток/процент придатності; приемлемый процент годности; 2) прийнятна якість; приемлемое качество.

Acceptance, acc, acpt — 1) акцепт; акцепт; 2) акцептування, прийняття (*векселя*); акцептирование, принятие (*векселя*); 3) акцептований вексель; акцептированный вексель; 4) тратта; тратта; 5) схвалення; одобрение; 6) прийняття; принятие; 7) прийом; приём.

Acceptance bank — акцептивний банк; акцептивный банк.

Acceptance/short/short-term credit — акцептний (короткостроковий, короткотерміновий) кредит; акцептний (краткосрочный) кредит.

Acceptance for honour (амер. honor) — акцептування для врятування кредиту векселедавця; акцептирование для спасения кредита векселедателя.

Acceptance general — акцепт (акцептування) векселя без застережень щодо умов; акцепт (акцептирование) векселя без оговорок относительно условий.

Acceptance market — ринок акцептів; рынок акцептов.

Acceptance of a bill (of exchange) — акцепт (акцептування) векселя; акцепт (акцептирование) векселя.

Acceptance of bonds — попит на облігації; спрос на облигации.

Acceptance of tender — прийняття пропозиції покупця цінних паперів; принятие предложения покупателя ценных бумаг.

Acceptance office/bank — акцептна контора, акцептний банк; акцептная контора, акцептный банк.

Acceptance special/qualified — акцепт (акцептування) векселя із застереженнями щодо умов; акцепт (акцептирование) векселя с оговорками относительно условий.

Accepted, acc — прийнятий; принятый.

Acceptor — приймальник (*той, хто приймає*); приёмщик (*тот, кто принимает*).

Acceptor, drawee — 1) акцептант (трасат); акцептант (трасат); 2) платник; плательщик.

Access to account — доступ до рахунку; доступ к счёту (див. також **restricted access to account, unrestricted access to account**).

Access to advances — доступ до позик; доступ к ссудам.

Access to capital (banking, etc.) market — доступ на ринок капіталів (на банківський ринок тощо); доступ на рынок капиталов (на банковский рынок и т. п.).

Accessory agreement/commitment — акцесорний договір, акцесорне зобов'язання; акцесорный договор, акцесорное обязательство.

Accidental, acc — 1) акцидентний; акцидентный; 2) випадковий; случайный; 3) другорядний; второстепенный; 4) несуттєвий; несущественный.

Accommodation — 1) позика; ссуда; 2) узгодження; согласование; 3) угода; соглашение; 4) компроміс; компромисс; 5) пристосування; приспособление; 6) приміщення, помещение; 7) житло; жильё; 8) квартира; квартира.

Accommodation bill — дружній вексель; дружеский вексель.

Accommodation bills/checks — "кавалерійський обмін"; "кавалерийский обмен".

Accomplished fact — доконаний факт, факт що стався; свершившийся факт.

Accord — 1) згода; согласие; 2) домовленість; договорённость.

Accord a permission — погодитися, дати згоду; согласиться, дать согласие.

Account, a/c, a. c., ac, acc, acct, acct. — 1) *бух.* рахунок; счёт; 2) банківський вклад; банковский вклад; 3) торговий баланс; торговый баланс; 4) рахунковий, лічильний; счётный; 5) значення, важливість; значение, важность; 6) вигідність, користь; выгода, польза; 7) звіт; отчёт; 8) доповідь; доклад; 9) повідомлення; сообщение; 10) оцінка; оценка; 11) причина; причина.

Account, a/c, a. c., ac, acc, acct, acct.; bill, bi — рахунок (*за товар, за роботу тощо*); счёт (*за товар, за работу и т. п.*).

Account administrator, trust account administrator — адміністратор (трастового) рахунку; администратор

(трастового) счёта (див. також **administrate (trust) account**).

Account attached — “на рахунок накладено арешт” (*напис банку на поверненому векселі або чеку*); “на счёт наложен арешт” (*надпись банка на возвращённом векселе или чеке*).

Account/bookkeeping balance — бухгалтерський баланс; бухгалтерский баланс.

Account book — 1) бухгалтерська книга; бухгалтерская книга; 2) відомість, журнал, реєстр (*головна складова у системі бухгалтерського обліку*); ведомость, журнал, регистр (*главная составляющая в системе бухгалтерского учёта*); 3) конторська книга; конторская книга.

Account current, AC, A/C, a/c, a. c. ; current account, CA, C/A, c/a, c. a. — 1) поточний рахунок; текущий счёт; 2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 3) контокоррент; контокоррент; 4) банківський вклад; банковский вклад; 5) *амер.* відкритий рахунок; *амер.* открытый счёт.

Account executive — виконавчий співробітник брокерської фірми, який працює з індивідуальними клієнтами по операціях з цінними паперами; исполнительный сотрудник брокерской фирмы, работающий с индивидуальными клиентами по операциям с ценными бумагами (див. також **registered representative, retail broker**).

Account for — 1) давати звіт; давать отчёт; 2) пояснювати; объяснять.

Account holder — держатель рахунку; держатель счёта.

Account of, A. O., a. o. — за рахунок (*кого-небудь*); за счёт (*кого-либо*).

Account owner bank — банк, що має рахунок в іншому банку; банк, имеющий счёт в другом банке (див. також **account servicing bank**).

Account sales, A/S — звіт (*комісійонера*) про продаж товару; отчёт (*комиссионера*) о продаже товара.

Account servicing bank — банк, що обслуговує рахунок, відкритий у ньому іншим банком; банк, который обслуживает счёт, открытый в нём другим банком (див. також **account owner bank**).

Accountable — відповідальний (~ **to** — *перед кимось*, ~ **for** — *за щось*); ответственный (~ **to** — *перед кем-либо*, ~ **for** — *за что-либо*).

Accountability — 1) підзвітність; подотчётность; 2) відповідальність; ответственность.

Accountancy — бухгалтерська справа; бухгалтерское дело.

Accountant1, accounts/ledger clerk — 1) бухгалтер; бухгалтер; 2) рахівник; счётный работник, счетовод (див. також **certified public accountant, CPA**).

Accountant2 — *юр.* відповідач; ответчик.

Accountant-general, Accountant General, A.G. — 1) головний бухгалтер; главный бухгалтер; 2) контролер; контролёр.

Accounting — 1) облік; учёт; 2) звітність; отчётность; 3) розрахунок; расчёт; 4) балансування; балансирование; 5) рахівничий; счетоводный, счетоводческий; 6) рахівництво; счетоводство (див. також **financial accounting, management accounting**).

Accounting cost — калькуляція; калькуляция.

Accounting department — 1) бухгалтерія; бухгалтерия; 2) департамент (відділ) бухгалтерського обліку *банку тощо*; департамент (отдел) бухгалтерского учёта *банка и т. п.*

Accounting firm — бухгалтерська фірма; бухгалтерская фирма.

Accounting period — обліковий період; учётный период (див. також **accounting year, fiscal year**).

Accounting Principles Board, APB — Бюро розробки принципів обліку; Бюро разработки принципов учёта.

Accounting Standards Board, ASB — Рада зі стандартів бухгалтерського обліку; Совет по стандартам бухгалтерского учёта.

Accounting year — обліковий рік; учётный год (див. також **fiscal year, accounting period**).

Accounting rules — правила бухгалтерського обліку; правила бухгалтерского учёта.

Accounting system — система бухгалтерського обліку; система бухгалтерского учёта.

Accounts don't balance — рахунки не збігаються; счета не сходятся.

Accounts/ledger clerk, accountant — 1) бухгалтер; бухгалтер; 2) рахівник; счётный работник, счетовод (див. також **certified public accountant, CPA**).

Accounts payable, A/cs Pay. — 1) кредиторська заборгованість; кредиторская задолженность; 2) кредитори за рахунками; кредиторы по счетам; 3) рахунки кредиторів (*у балансі*); счета кредиторів (*в балансе*); 4) рахунки для оплати; счета к оплате.

Accounts payable for goods and services — кредиторська заборгованість за товари і послуги; кредиторская задолженность за товары и услуги.

Accounts receivable, A/cs Rec. — 1) дебіторська заборгованість; дебиторская задолженность; 2) дебітори за рахунками; дебиторы по счетам; 3) рахунки дебіторів (*у балансі*); счета дебіторів (*в балансе*); 4) рахунки на отримання; счета к получению.

Accounts receivable for goods and services — дебіторська заборгованість за товари і послуги; дебиторская задолженность за товары и услуги.

Accounts receivable and accounts payable breakdown — розшифровка дебіторської і кредиторської заборгованостей; расшифровка дебиторской и кредиторской задолженностей.

Accredit — 1) акредитувати; аккредитовать; 2) відкривати акредитив; открывать аккредитив; 3) уповноважувати; уполномочивать; 4) приписувати (~ **to**, ~

with); приписывать (~ **to**, ~ **with**); 5) довіряти; доверять.

Accredited — 1) акредитований; аккредитованный; 2) уповноважений; уполномоченный; 3) загальноприйнятий; общепринятый.

Accredited investor *амер.* — акредитований інвестор; аккредитованный инвестор (див. також **non-accredited investor**).

Accretion — 1) приріст; прирост; 2) збільшення; увеличение; 3) нарощування; наращивание.

Accrual basis (of accounting) — бухгалтерський облік за принципом “нарахування”; бухгалтерский учёт по принципу “начисления” (див. також **cash basis of accounting**).

Accrual of unpaid interest — нагромадження несплачених відсотків/процентів; накопление неуплаченных процентов.

Accruals, accrued expenses — 1) нарахування; начисления; 2) “рахунки для нарахування”; “счета к начислению”; 3) “стійкі пасиви”, “устойчивые пассивы”.

Accrued dividends — нараховані (але ще не виплачені) дивіденди; начисленные (но ещё не выплаченные) дивиденды.

Accrued income (tax, etc.) — нарахований (але ще не виплачений) дохід (*податок тощо*); начисленный (но ещё не выплаченный) доход (*налог и т. п.*).

Accrued interest(s), accrd. int. — 1) нараховані відсотки/проценти; начисленные проценты; 2) нагромаджені відсотки/проценти; накопленные/наросшие проценты.

Accrued interest(s) receivable — 1) відсотки/проценти нараховані, але не інкасовані з клієнтів; проценти начисленные, но не инкассированные с клиентов; 2) відсотки/проценти, нараховані для одержання; проценты, начисленные к получению; 3) дебіторська заборгованість позичальників за нарахованими відсотками/процентами; дебиторская задолженность заёмщиков по начисленным процентам; 4) стаття в активі комерційних банків США; стаття в активе коммерческих банков США.

Accumulate — 1) акумулювати; аккумуляливать; 2) нагромаджувати; накапливать; 3) скупчувати; скоплять; 4) збирати; собирать.

Accumulated interest — 1) нагромаджені відсоток/процент; накопленный процент; 2) нагромаджені відсотки/проценти; накопленные проценты.

Accumulation — 1) нагромадження; накопление; 2) акумуляція; аккумуляция; 3) акумулювання; аккумулялирование; 4) скупчування; скопление; 5) збирання (*даних тощо*); сбор (*данных и т. п.*); 6) біржове скуповування акцій спекулянтами при зниженні курсу; биржевая скупка акций спекулянтами при понижении курса.

Accumulation bond — облігація, що продають з дисконтом відносно номіналу (*відсоток/процент за нею виплачують як різницю між номінальною і продажною вартістю*); облигация, продаваемая с дис-

контом против номинала (*процент по ней выплачивается как разница между номинальной и продажной стоимостью*).

Accumulative — 1) акумулятивний; аккумулятивный; 2) який (що) нагромаджується; накапливающийся.

Accumulative, cumulative — 1) сукупний; совокупный; 2) нагромаджені; накопленный; 3) кумулятивний; кумулятивный; 4) який (що) наростає; нарастающий.

Accuracy, accurateness — 1) точність; точность; 2) правильність; правильность; 3) ретельність, дбайливість; тщательность; 4) акуратність; аккуратность; 5) достовірність; достоверность.

Accurate — 1) точний; точный; 2) правильний; правильный; 3) ретельний, дбайливий; тщательный; 4) акуратний; аккуратный; 5) калібрований; калиброванный; 6) влучний; меткий; 7) достовірний; достоверный.

Accurately — 1) точно; точно; 2) правильно; правильно; 3) ретельно, дбайливо; тщательно; 4) акуратно; аккуратно; 5) калібровано; калибровано; 6) влучно; метко; 7) достовірно; достоверно.

(Acid test)/current/quick ratio — 1) “кислотний тест”; “кислотный тест”; 2) “поточна ліквідність”; “текущая ликвидность”; 3) коефіцієнт поточної ліквідності; коеффициент текущей ликвидности; 4) коефіцієнт “критичної оцінки”; коеффициент “критической оценки”; 5) коефіцієнт готівки; коеффициент наличности.

Acknowledge — 1) усвідомлювати; сознавать; 2) визнавати; признавать; 3) допускати; допускать; 4) підтверджувати; подтверждать; 5) бути вдячним (*за щось*); быть признательным (*за что-либо*); 6) винагороджувати (*за послугу*); награждать (*за услугу*).

Acknowledge(d), ack, ackn — підтверджую отримання (*розписка*); подтверждаю получение (*расписка*).

Acknowledge the receipt of smth. — підтверджувати отримання *чого-небудь*; подтверждать получение *чего-либо*.

Acknowledgement, амер. acknowledgment — 1) визнання; признание; 2) підтвердження; подтверждение; 3) повідомлення про отримання; уведомление о получении; 4) посвідка (розписка); расписка; 5) вдячність; благодарность; 6) офіційна заява; официальное заявление.

Acknowledgement (амер. acknowledgment) receipt, AR — 1) посвідка (розписка) про отримання; расписка о получении; 2) пріоритетна довідка; приоритетная справка.

Acme — 1) найвища точка (*чого-небудь*); высшая точка (*чего-либо*); 2) кульмінаційний пункт; кульминационный пункт.

Acquest — придбання; приобретение.

Acquiesce (in) — 1) поступатися (*у чому-небудь*); уступать (*в чём-либо*); 2) мовчки, неохоче погоджуватися (*на що-небудь*); молча, неохотно соглашаться (*с чем-либо*).

Acquiescence — 1) поступливість; уступчивість; 2) поступки; уступки; 3) згода; согласие.

Acquiescent — 1) поступливий; уступчивий; 2) помірний; умеренний.

Acquire bank — придбати банк; приобретать банк.

Acquire funds (for lending, investing, etc.) — придбати фонди/ресурси (для кредитування, інвестування тощо); приобретать фонди/ресурси (для кредитування, інвестування и т. п.).

Acquire securities — придбати цінні папери (шляхом купівлі, дарування тощо); приобретать ценные бумаги (путём покупки, дарения и т. п.).

Acquiree — фірма, яку набувають (купують); приобретаемая фирма.

Acquirer1 — 1) набувальник, набувач; приобретатель; 2) покупець; покупатель.

Acquirer2, acquirer — аквізитор; аквизитор.

Acquirement — 1) придбання; приобретение; 2) оволодіння; овладение.

Acquirements — набуті знання, навички тощо; приобретённые знания, навыки и т. п.

Acquisition1 — 1) аквізиція; аквизиция; 2) придбання (процес); приобретение (процесс); 3) придбання, набуття (активів, майна, цінностей тощо); приобретение (активов, имущества, ценностей и т. п.); 4) поглинання (компанії); поглощение (компания).

Acquisition2, staffing — комплектування; комплектование.

Acquisition by a stronger financial institution — придбання сильнішою фінансовою інституцією; приобретение более сильным финансовым институтом.

Acquisition/historical cost — ціна придбання/надбання; цена приобретения.

Acquisition method — метод придбання/надбання; метод приобретения.

Acquisition premium — надбавка придбання/надбання; надбавка приобретения.

Acquisition price — ціна придбання/надбання; цена приобретения.

Acquisitive — 1) корисливий; стяжательський; 2) сприйнятливий, схильний; восприимчивый.

Acquisitor, acquirer — аквізитор; аквизитор.

Acquit — 1) виправдовувати (~ of — у чому-небудь); оправдывать (~ of — в чём-либо); 2) звільнити (~ of, ~ from — від зобов'язання тощо); освободить (~ of, ~ from — от обязательства и т. п.); 3) виконувати (обов'язок, зобов'язання); выполнять (обязанность, обязательство); 4) сплачувати борг; выплачивать долг.

Acquittal — 1) звільнення (від боргу); освобождение (от долга); 2) виконання (обов'язків, зобов'язань);

выполнение (обязанностей, обязательств); 3) юр. виправдання; оправдание.

Acquittance — 1) погашення боргу; погашение долга; 2) звільнення (від зобов'язання, боргу); освобождение (от обязательства, долга); 3) розписка (про сплату боргу тощо); расписка (об уплате долга и т. п.).

Act1; document, dct, doc, doc.; statement, deed — акт; акт.

Act2 — 1) справа; дело; 2) вчинок; поступок; 3) закон; закон; 4) постанова; постановление; 5) діяти; действовать; 6) чинити, робити; поступать; 7) працювати; работать; 8) впливати на (on, upon); влиять на (on, upon).

Act3, to operate (with, on), to do/execute operations (with) — оперувати; оперировать.

Act as principal — (в угоді) діяти від власного імені; (в сделке) действовать от своего имени.

Act one's part — зробити свою справу; сделать своё дело.

Act up to a promise — дотримуватися обіцянки, додержувати слова; сдержат слово.

Acting1, Act., actg, actg., ag — виконуючий обов'язки, в. о.; исполняющий обязанности, и. о.

Acting2 — 1) виконання; выполнение, исполнение; 2) використання; использование; 3) активна діяльність; активная деятельность.

Acting3 — діючий; действующий.

Acting manager — фактичний управляючий (менеджер, директор); фактический управляющий (менеджер, директор).

Action — 1) дія; действие; 2) вчинок; поступок; 3) діяння, воздействие; 4) діяльність; деятельность; 5) звинувачення; обвинение; 6) позов; иск; 7) судовий процес; судебный процесс; 8) захід; мероприятие.

Actionable — юр. який (що) дає підставу для судового переслідування (для порушення судової справи/позову); дающий основание для судебного преследования (для возбуждения судебного дела/иска).

Actions — поведінка; поведение.

Action plan — план дій; план действий.

Activated — активований; активированный.

Activation — активація; активация.

Active1 — 1) активний; активный; 2) енергійний; энергичный; 3) діяльний; деятельный; 4) діючий; действующий; 5) дійсний; действительный; 6) фін. відсотковий/процентний, який (що) приносить відсотки/проценти; фін. процентный, приносящий проценты; 7) фін. який (що) перебуває в активі; фін. находящийся в активе.

Active2, energetic — 1) активний; активный; 2) енергійний; энергичный.

Active/favourable (амер. favorable) balance of payments — 1) активний платіжний баланс; активный платёжный баланс; 2) активне сальдо; активное сальдо.

Active/favourable (favorable амер.) trade balance — активний торговий баланс; активный торговый баланс.

Active bank operations — активні операції банків; активные операции банков.

Active securities — активні цінні папери; активные ценные бумаги.

Activity — 1) діяльність; деятельность; 2) активність; активность; 3) енергія; энергия; 4) спритність; ловкість; 5) операція; операция; 6) робота; работа.

Activity in the market — пошавлення на ринку; оживление на рынке.

Activity/efficiency ratios — коефіцієнти активності/ефективності; коэффициенты активности/эффективности.

Activization, stimulation, stirring up — активізація; активизация.

Actual1 — 1) фактично існуючий; фактически существующий; 2) дійсний; действительный; 3) справжній; подлинный; 4) поточний; текущий; 5) сучасний; сучасний; современный.

Actual2, real; factual; virtual — фактичний; фактический.

Actual3, urgent, urg.; topical — актуальний; актуальный.

Actual capital — дійсний капітал; действительный капитал.

Actual cost — фактичні видатки; фактические издержки.

Actual net weight, a. n. wt. — реальна вага нетто; реальный вес нетто.

Actual payments — фактичні платежі; фактические платежи.

Actual position, actual state of affairs — фактичний (існуючий) стан справ; фактическое (существующее) состояние дел.

Actual/real profit rate — ставка фактичного прибутку; ставка фактической прибыли.

Actual time of arrival, ATA — фактичний час прибуття; фактическое время прибытия.

Actual time of departure, ATD — фактичний час відправлення; фактическое время отправления.

Actual weight, A/W — фактична вага; фактический вес.

Actualities — 1) існуючі умови; существующие условия; 2) факти; факты.

Actuality — 1) дійсність; действительность; 2) реальність; реальность.

Actually — 1) дійсно, насправді; фактично, на самом деле; 2) у даний час; в настоящее время.

Actuary — 1) актуарій (статистик страхового товариства); актуарий (статистик страхового общества); 2) реєстратор; регистратор; 3) секретар; секретарь; 4) службовець суду; служащий суда.

Actuate — 1) приводить у дію; приводит в действие; 2) спонукати; побуждать.

ad finem лат., fin. — у кінці, наприкінці; в конце.

ad hoc committee лат. — спеціальний комітет; специальный комитет.

ad interim лат., a. i. — 1) тимчасовий; временный; 2) тимчасово; временно.

ad lib лат. — 1) експромт; экспромт; 2) імпровізація; импровизация; 3) скільки завгодно; сколько угодно; 4) вільно; свободно.

ad val. (ad valorem лат.), AV — 1) за вартістю; по стоимости; 2) з оголошеної ціни; с объявленной цены; 3) із цінності (про мито); с ценности (о пошлине).

Addendum, allonge, rider — 1) адендум; адэндум; 2) алонж; аллонж; 3) додаток; добавление; 4) доповнення (до книги); дополнение (к книге).

Additional, addl — 1) додатковий; дополнительный; 2) доданий; добавочный.

Additional charges — накладні витрати; накладные расходы.

Additional/extra issue of shares, additional/extra stock issue — додатковий випуск акцій; дополнительный выпуск акций.

Additional paid-in/paid-up capital, paid-in/paid-up capital, capital surplus — 1) капітальний надлишок; капитальный излишек; 2) оплачена частина капіталу; уплаченная часть капитала.

Additional security of loan — додаткове забезпечення позики; дополнительное обеспечение ссуды.

Add-on interest — “доданий відсоток/процент”; “доданий процент”.

Address, adds — адреса; адрес.

Addressed, add's'd, adsd — 1) адресовано; адресовано; 2) отримано; получено.

Addressee, add'see, adse — 1) адресат; адресат; 2) одержувач; получатель.

Adduce — подавати, наводити (як доказ); представлять, приводит (в качестве доказательства).

Adduction — посилення на, наведення (фактів, доказів); приведение (фактов, доказательств).

Adequacy — 1) відповідність; соответствие; 2) адекватність; адекватность; 3) достатність; достаточность; 4) співрозмірність; соразмерность; 5) компетентність; компетентность.

Adequate — 1) відповідний; соответствующий; 2) адекватний; адекватный; 3) достатний; достаточный; 4) компетентний; компетентный, отвечающий требованиям.

Adequation — 1) вирівнювання; выравнивание; 2) еквівалент; эквивалент.

Adherence to loan covenants — дотримання умов кредитних договорів; соблюдение условий кредитных договоров.

Adjournment — 1) відстрочка/відтермінування, відкладання (*зборів тощо*); отсрочка (*собрания и т. п.*); 2) перерва (*у засіданні тощо*); перерыв (*в заседании и т. п.*).

Adjudge — 1) виносити вирок; выносить приговор; 2) присудити (~ **to** — *до*); приговорити (~ **to** — *к*); 3) присуджувати (*премію тощо*; ~ **to**); присуджать (*премию и т. п.*; ~ **to**).

Adjudgement, amer. adjudgment — 1) судове рішення; судебное решение; 2) винесення вироку; вынесение приговора; 3) присудження (*премії тощо*); присуждение (*премии и т. п.*).

Adjudicate on a matter — виносити рішення (*з приводу якогось питання*); выносить решение (*по какому-либо вопросу*).

Adjudicators, judges — журі; жури.

Adjust1 — 1) впорядковувати; приводит в порядок; 2) полагоджувати (*суперечку тощо*); улаживати (*спор и т. п.*); 3) пристосовувати; приспособлять; 4) встановлювати; устанавливать; 5) вивіряти; выверять.

Adjust2, to correct, to proof-read — 1) коригувати; корригировать; 2) коректувати; корректировать.

Adjust3, to provide sanation/saning, to reorganize, to sanitize — санувати; санировать.

Adjust4, to regulate — регулювати; регулировать.

Adjust debts — врегулювати борги; урегулировать долги.

Adjustable — 1) регульований; регулированный; 2) пристосований; приспособляемый.

Adjusted, adj, adj. — 1) врегульований; урегулированный; 2) встановлений; установленный; 3) вивірений; выверенный; 4) виправлений; исправленный; 5) скоректований, скоригований; скорректированный.

Adjustment, adj, adj. — 1) виправлення; исправление; 2) коректування, коригування; корректировка; 3) економічне пристосування; экономическое приспособление; 4) встановлення рівноваги; установление равновесия.

Adjustment account — регулюючий рахунок; регулирующий счёт.

Adjustment lending — регулююче кредитування; регулирующее кредитование.

Adjustment of debts — врегулювання боргів; урегулирование долгов.

Adjustment on conversion — сальдо конвертованості; сальдо конвертируемости.

Adjuvant — 1) помічник; помощник; 2) допоміжний засіб; вспомогательное средство.

Administer — 1) управляти, керувати; управлять, руководить; 2) вести (*справи*); вести (*дела*); 3) постачати; снабжать; 4) надавати допомогу; оказывать помощь; 5) накладати (*стягнення*); налагать (*взыскание*); 6) чинити (*правосуддя*); осуществлять (*правосудие*).

Administered rates — адміністративні відсоткові/процентні ставки; административные процентные ставки.

Administrate amer. — 1) управляти; управлять; 2) контролювати; контролировать; 3) надавати допомогу; оказывать помощь; 4) чинити (*правосуддя*); осуществлять (*правосудие*).

Administrate (trust) account — адмініструвати (трастовий) рахунок; администрировать (трастовый) счёт (див. також **account administrator**).

Administration1, ad, Adm, adm, admin, admin. — 1) адміністрація; администрация; 2) управління, керування (*справами*); управление (*делами*); 3) міністерство; министерство; 4) уряд; правительство; 5) чинення (*правосуддя*); осуществление (*правосудия*); 6) надання допомоги; оказание помощи; 7) *юр.* управління і розпорядження спадщиною; управление и распоряжение наследством; 8) *юр.* поділ спадщини; раздел наследства.

Administration2, ad, Adm, adm, admin, admin.; management, man., Mgmt, mgmt, mgt; board (of directors), B., bd, brd — 1) адміністрація; администрация; 2) управління, управление; 3) менеджмент; менеджмент; 4) дирекція; дирекция; 5) правління, правление.

Administration of assets, property administration — адміністрація фондами; администрация фондами.

Administrative, Adm, adm, admin, admin. — 1) адміністративний; административный; 2) виконавчий (*про владу*); исполнительный (*о власти*).

Administrative costs — адміністративні видатки; административные расходы.

Administrative deposition, opened/ordinary safe custody account — адміністративне депонування; административное депонирование.

Administrative operations — адміністративні операції; административные операции.

Administrative fixing of interest rates — адміністративне встановлення (фіксування) процентних ставок; административное установление (фиксирование) процентных ставок.

Administrator — 1) управляючий; управляющий; 2) адміністратор; администратор; 3) особа, яка виконує офіційні обов'язки (*прокурор, суддя тощо*); лицо, исполняющее официальные обязанности (*прокурор, судья и т. п.*); 4) *юр.* опікун; опекун; 5) виконавець заповіту; исполнитель завещания.

Administrator of estate — адміністратор успадкованого

майна; администратор наследуемого имущества (див. також **executor**).

Admissible — 1) допустимий; допустимый; 2) припустимий; приемлемый; 3) *юр.* прийнятний (*той, що має право бути прийнятим*); имеющий право быть принятым.

Admission1, listing, introduction of stock — 1) визнання; признание; 2) лістинг; листинг; 3) допуск; допуск; 4) котирування¹, котировка¹; котиrowanie¹, котировка¹.

Admission2 — купівля паю участі у колективному фонді; покупка доли участия в коллективном фонде (див. також **collective (investment) fund (commingles fund), mutual fund amer. (investment/unit trust, open-end investment company), participation**).

Admission fee — 1) вступний внесок; вступительный взнос; 2) вхідна плата; входная плата.

Admonish — 1) застерігати (~ **of** — *від*); предостерегать (~ **of** — *от*); 2) переконувати; убеждать; 3) умовляти; уещать; 4) радити; советовать; 5) давати догану (*зауваження, вказівку*); делать выговор (*замечание, указание*); 6) нагадувати (~ **of** — *про*); нагадувати (~ **of** — *о*); 7) попереджати (~ **against** — *щодо*); предупреждать (~ **against** — *относительно*).

Admonishment, admonition — 1) застереження; предостережение; 2) вмовляння; уещевание; 3) догана, зауваження, вказівка; выговор, замечание, указание.

Admonitory — 1) застерігаючий; предостерегающий; 2) вмовляючий; уещевающий.

Adulterated facts — підтасовані (сфальшовані, сфальсифіковані) факти; подтасованные (сфальсифицированные) факты.

Advalorem lat. — 1) який (що) відповідає вартості; соответствующий стоимости; 2) відповідно до вартості; соответственно стоимости.

Advance1, Adv.; advance payment, prepayment, payment on account — 1) аванс (*у рахунок платежу*); аванс (*в счёт платежа*); 2) попередня оплата; предварительная оплата; 3) достроковий платіж; досрочний платіж.

Advance2, Adv. — 1) кредит; кредит; 2) позика; заём, ссуда; 3) підвищення (*цін тощо*); повышение (*цен и т. п.*); 4) платити авансом; платить авансом; 5) позичати гроші; ссужать деньги; 6) підвищуватися (*у ціні тощо*); повышаться (*в цене и т. п.*); 7) нарощування; наращение; 8) попередження (*про звільнення тощо*); предупреждение (*об увольнении и т. п.*).

Advance arguments for, to argue, to prove — аргументувати; аргументировать.

Advance money to, to pay in advance — 1) авансувати (*підприємство тощо*); авансировать (*предприятие и т. п.*); 2) видавати аванс; выдавать аванс; 3) здійснити авансовий платіж; совершить авансовый платіж; 4) заплатити достроково; заплатить досрочно; 5) платити заздалегідь (наперед); платить вперёд.

Advance note — авансова тратта; авансовая тратта.

Advance notice — попереднє повідомлення; предварительное уведомление.

Advance notice of withdrawal — попереднє повідомлення про зняття коштів (*з рахунку*); предварительное уведомление о снятии средств (*со счёта*).

Advance payment; advance1, Adv.; prepayment, payment on account — 1) аванс (*у рахунок платежу*); аванс (*в счёт платежа*); 2) попередня оплата; предварительная оплата; 3) достроковий платіж; досрочний платіж.

Advance payments — авансові платежі; авансовые платежи.

Advanced freight, A. F. — додатковий внесок; дополнительный взнос.

Advanced procurement planning, APP — *amer.* перспективне планування закупівлі; перспективное планирование закупок.

Advanced Research Projects Agency, ARPA — Управління перспективних досліджень (США); Управление перспективных исследований (США).

Advance/earnest money, caution — завдаток; задаток.

Advancement — 1) просування; продвижение; 2) успіх; успех; 3) прогрес; прогресс.

Advances, receivables — аванси; авансы.

Advancing market — ринок зростаючих курсів цінних паперів; рынок растущих курсов ценных бумаг.

Advantage1 — 1) перевага (~ **of**, ~ **over** — *над*); перевага (~ **of**, ~ **over** — *над*); 2) вигода, користь; выгода, польза; 3) авантаж; авантаж.

Advantage2 — сприяти; содействовать, способствовать, благоприятствовать.

Advantageous — 1) сприятливий; благоприятный; 2) вигідний; выгодный; 3) корисний; полезный.

Adventitious — 1) додатковий; добавочный; 2) випадковий; случайный; 3) побічний; побочный.

Adventure1 — 1) ризикована справа; рискованное дело, підприємство; 2) ризик; риск; 3) авантюра; авантюра; 4) випадок, випадкова подія; случай, случайное событие; 5) комерційна спекуляція; коммерческая спекуляция.

Adventure2 — 1) ризикувати; рисковать; 2) відважитися; отважиться.

Adventurous — 1) ризикований; рискованный; 2) підприємливий; предприимчивый; 3) сміливий; смелый; 4) небезпечний; опасный.

Advertise1 — 1) давати оголошення; давать объявление; 2) шукати за оголошенням; искать по объявлению.

Advertise2, to boost, to publicize — рекламувати; рекламировать.

Advertisement1, ad, adt, advt; publicity, pub. — 1) рек-

лама; реклама; 2) оголошення; объявление; 3) анонс; анонс.

Advertisement2 — рекламний; рекламный.

Advertisement and public relations group — група реклами і зв'язків з громадськістю (*підрозділ підприємства*); группа рекламы и связей с общественностью (*подразделение предприятия*).

Advertisements, ads, advr — рекламні оголошення; рекламные объявления.

Advertising expenses — видатки на рекламу; расходы на рекламу.

Advice1, ad, adv — 1) порада; совет; 2) консультація; консультация.

Advice2, ad, adv; advice note; aviso; letter of advice, l. a. — 1) авізо; авизо; 2) повідомлення про здійснення угоди; уведомление о совершении сделки; 3) повідомлення; уведомление; 4) сповіщення; извещение.

Advice3, ad, adv; notice, notification — нотифікація; нотификация.

Advice4, ad, adv; recommendation; reference, ref.; letter of introduction — рекомендація; рекомендация.

Advice note; advice, ad, adv; aviso; letter of advice, l. a. — 1) авізо; авизо; 2) повідомлення про здійснення угоди; уведомление о совершении сделки; 3) повідомлення; уведомление; 4) сповіщення; извещение.

Advisable — доцільний; целесообразный.

Advise1 — 1) радити; советовать; 2) консультивати; консультировать; 3) авізувати; авизовать; 4) повідомляти; сообщать.

Advise2, to recommend — рекомендувати; рекомендовать.

Advised — 1) обізнаний; осведомлённый; 2) обдуманий, обміркований; обдуманый; 3) навмисний; намеренный; 4) обережний; осторожный; 5) розважливий, розсудливий; рассудительный.

Advised/confirmed line of credit — повідомна/підтвержена кредитна лінія; уведомительная/подтвержденная кредитная линия (див. також **committed line of credit**).

Adviser — 1) радник; советник; 2) консультант; консультант.

Advisory — 1) дорадчий; совещательный; 2) консультативний; консультативный.

Advocacy *юр.* — 1) захист; защита; 2) адвокатура; адвокатура; 3) діяльність адвоката; деятельность адвоката; 4) пропаганда (*заходів, поглядів тощо*); пропаганда (*мероприятий, взглядов и т. п.*).

Advocate1, barrister, lawyer, solicitor — адвокат; адвокат.

Advocate2 — 1) *юр.* захисник; *юр.* захитник; 2) прихильник (*поглядів тощо*); сторонник (*мнения и т. п.*).

Advocate3 — 1) обстоювати; отстаивать; 2) підтримувати; поддерживать.

Advocate4, to propagate — пропагувати; пропагандирувати.

Aegis — 1) захист; защита; 2) егіда; эгида.

Affair — справа; дело, предприятие (*книжн.*).

Affairs — справи, заняття; дела, занятия.

Affiance — довір'я (~ **in**, ~ **on** — до): доверие (~ **in**, ~ **on** — к).

Affiant — *юр.* свідок, який дає свідчення під присягою; свидетель, дающий показания под присягой.

Affidavit, afft — 1) афідевіт, афідавіт; аффидевит, аффидавит; 2) *юр.* письмове свідчення під присягою; письменное показание под присягой; 3) давати свідчення; давать показания.

Affiliate — 1) афілійована юридична особа; аффилированное юридическое лицо; 2) приймати у члени (*товариства*); принимать в члены (*товарищества*); 3) приєднувати як філію (**to**, **with**); присоединять как филиал (**to**, **with**); 4) приєднуватися (**with** — до); присоединяться (**with** — к); 5) встановлювати зв'язки (*ділові тощо*); устанавливать связи (*деловые и т. п.*); 6) встановити авторство; установить авторство.

Affiliated — філіальний; филиальный.

Affiliated1 company1/institution — афілійована компанія; аффилированная компания, аффилированный институт.

Affiliated2/allied/constituent/subsidiary company2; subsidiary, subs, subs. — 1) філія, філіал; филиал; 2) дочірня компанія; дочерняя компания.

Affiliated institution/company — афілійована компанія; аффилированная компания, аффилированный институт.

Affiliated person — афілійована особа; аффилированное лицо (див. також **control person**).

Affiliated person of investment company/fund — афілійована особа інвестиційної компанії чи інвестиційного фонду; аффилированное лицо инвестиционной компании или инвестиционного фонда (див. також **control person**).

Affiliated societies — філіали, філії; филиалы.

Affiliated to a company — що входить до товариства (*підприємства*); входящий в товарищество (*предприятие*).

Affiliation — 1) прийом у члени; приём в члены; 2) приєднання; присоединение; 3) зв'язок; связь; 4) встановлення авторства; установление авторства; 5) перехід під контроль іншої компанії; переход под контроль другой компании.

Affiliation fee — вступний внесок; вступительный взнос.

Affiliation with insurance company — придбання (*бан-*

ком, підприємством тощо) певного паю участі у страховій компанії, управлінні тощо з метою організації спільної пропозиції продуктів і виходу на страховий ринок; приобретение (*банком, предприятием и т. п.*) определенной доли участия в страховой компании, управлении и т. п. с целью организации совместного предложения продуктов и выхода на страховой рынок.

Affinity card — кредитна картка, що випущена для групи осіб, об'єднаних спільними інтересами; кредитная карточка, выпущенная для группы лиц, объединённых общими интересами (див. також **affinity card program, affinity group**).

Affinity card program — програма випуску кредитних карток для груп осіб, об'єднаних спільними інтересами (*дохід від випуску таких карток розподіляє громадське об'єднання, до якого належить вказана група осіб*); программа выпуска кредитных карток для групп лиц, объединённых общими интересами (*доход от выпуска таких карточек распределяет общественное объединение, в которое входит указанная группа людей*); (див. також **affinity card, affinity group**).

Affinity group — спільні ("групові") дії банку та організації, яка об'єднує осіб зі спільними інтересами, з метою втілення програми випуску кредитних карток для членів цієї організації; общие ("групповые") действия банка и организации, объединяющей лиц, с общими интересами, с целью осуществления программы выпуска кредитных карточек для членов этой организации (див. також **affinity card, affinity card program**).

Affirm — 1) стверджувати; утверждать; 2) підтверджувати; подтверждать; 3) *юр.* урочисто проголошувати; *юр.* торжественно провозглашать, заявлять.

Affirmation1 — 1) твердження, ствердження; утверждение; 2) підтвердження; подтверждение; 3) *юр.* урочиста заява (*замість присяги*); торжественное заявление (*вместо присяги*).

Affirmation2, affirming a trade — 1) підтвердження клієнтом правильності виконання брокером трастової угоди; подтверждение клиентом правильности выполнения брокером трастовой сделки; 2) повідомлення покупця-продавця у депозитарій, яке містить необхідні дані щодо розрахунків за угоду з цінними паперами; сообщение покупателя-продавца в депозитарий, содержащее необходимые данные по расчётам за сделку с ценными бумагами.

Affirmative — 1) ствержувальний, ствердний; утвердительный; 2) позитивний; положительный.

Affirming a trade, affirmation — 1) підтвердження клієнтом правильності виконання брокером трастової угоди; подтверждение клиентом правильности выполнения брокером трастовой сделки; 2) повідомлення покупця-продавця у депозитарій, яке містить необхідні дані щодо розрахунків за угоду з цінними паперами; сообщение покупателя-продавца в депозитарий, содержащее необходимые данные по расчётам за сделку с ценными бумагами.

Affix1 — придаток; придаток.

Affix2 — 1) прикріплювати (~ **to**, ~ **on**, ~ **upon**); прикре-

плять (~ **to**, ~ **on**, ~ **upon**); 2) приєднувати; присоединять; 3) поставити (*підпис*); поставить (*подпись*); 4) прикласти (*печатку*); приложить (*печать*).

Affix one's signature — поставити підпис; поставить подпись.

Afloat — 1) у (повному) розпалі (*діяльності*); в (повном) разгарі (*деятельности*); 2) в обігу (*про цінні папери та обігові документи*); в обертанні (*о ценных бумагах и оборотных документах*).

Afoot — у русі; в русі; в русі.

Aforecited, aforementioned, aforesaid — 1) вищенаведений; вышеприведенный; 2) вищевказаний; вышеуказанный; 3) вищезгаданий; вышеупомянутый; 4) вищевикладений; вышеизложенный; 5) вищесказаний; вышесказанный.

Aforegoing — попередній; предшествующий.

Aforenamed — вищеназваний; вышеназванный.

Aforethought — 1) навмисний; преднамеренный; 2) умисний; умышленный.

Aforetime — 1) раніше; прежде; 2) у минулі часи; в минуле время.

After-acquired property clause — пункт про майно, що куплять у майбутньому; пункт о приобретённом в последующем имуществе.

After date, a/d — 1) від дати векселя; от даты векселя; 2) від цього числа; от сего/этого числа; 3) після дати; после даты.

After sight, A/S, a. s. — за поданням, за пред'явленням; по предъявлению.

Aftermath — наслідки; последствия.

Afternoon, a — 1) після полудня; после полудня; 2) полудні; пополудни; 3) вдень; днём.

Against, A.G.T., agt. — 1) проти; против; 2) *ек.* після; *эк.* против.

Against acceptance — після акцепту; после акцепта.

Against all risks, AAR, aar, a. a. r., A/R — після усіх ризиків (*зазначених у страховому полісі*); против всех рисков (*указанных в страховом полисе*).

Against payment — після платежу; после платежа.

Age, a — вік, літа; возраст.

Age of payables — строк/термін кредиторської заборгованості; срок кредиторской задолженности.

Age of receivables — строк/термін дебіторської заборгованості; срок дебиторской задолженности.

Age ratio, AR — співвідношення чисельності вікових груп; соотношение численности возрастных групп.

Agency1, agcy, agcy. — 1) агентство (*вид трастових операцій*); агентство (*вид трастовых операций*); 2) агентство, агенція (*установи, організація*); агентст-

во (учреждение, организация); 3) представництво; представительство; 4) орган (установа, організація); орган (учреждение, организация); 5) сила; сила; 6) фактор; фактор; 7) засіб; средство; 8) сприяння; содействие; 9) посередництво; посредничество; 10) дія; действие; 11) діяльність; деятельность.

Agency2, agcy, agcy.; body, organ, publication, pub. — орган (установа, організація); орган (учреждение, организация).

Agency arrangements — встановлення кореспондентських відносин; установление корреспондентских отношений.

Agency bank — банківське агентство; банковское агентство.

Agency/trust endorsement/indorsement — трастовий індосамент; трастовый индоссамент.

Agency issues, Federal (U.S., US) government agency securities *амер.* — цінні папери урядових агентств (відомств та установ); ценные бумаги правительственных агентств (ведомств и учреждений).

Agenda — 1) повістка дня; повестка дня; 2) послідовність операцій; последовательность операций.

Agent, A.G.T., Agt, agt. — 1) агент; агент; 2) брокер; брокер; 3) комісіонер; комиссионер; 4) діяч; деятель; 5) представник; представитель; 6) посередник; посредник; 7) довірена особа; доверенное лицо; 8) діяча сила; действующая сила; 9) фактор; фактор.

Agents — 1) агенти; агенты; 2) агентура; агентура.

Aggregate1 — 1) агрегат; агрегат; 2) сукупність; совокупность.

Aggregate2 — 1) зібраний разом (докупи); собранный вместе; 2) згрупований; сгруппированный; 3) складний; сложный; 4) агрегатний; агрегатный.

Aggregate3 — 1) збирати в єдине ціле; собирать в одно целое; 2) збиратися; собираться; 3) прилучати (~ **to** — до організації тощо); приобщать (~ **to** — к організації и т. п.); 4) дорівнювати, рівнятися (складаєти и сумі); равняться (составлять в сумме).

Aggregate consumption — сукупне споживання; совокупное потребление.

Aggregate demand — сукупний попит; совокупный спрос.

Aggregate membership — загальна кількість (число) членів; общее количество (число) членов.

Aggregate supply — сукупна пропозиція; совокупное предложение.

Aggregation — 1) збирання; собрание; 2) агрегат; агрегат; 3) скупчення; скопление; 4) конгломерат; конгломерат.

Aggressive bank management — агресивне банківське управління; агрессивное банковское управление.

Aggressive dividend policy — агресивна дивідендна політика; агрессивная дивидендная политика.

Aggressive financial policy — агресивна фінансова політика (агресивна політика фінансування); агрессивная финансовая политика (агрессивная политика финансирования).

Aggressive investment policy — агресивна інвестиційна політика; агрессивная инвестиционная политика.

Aggressive portfolio — агресивний інвестиційний портфель; агрессивный инвестиционный портфель.

Aging — класифікація рахунків з огляду на своєчасність погашення; классификация счетов с позиции своевременности погашения.

Agio — 1) ажіо, лаж; ажю, лаж; 2) біржова гра; биржевая игра; 3) ажіотаж; ажиотаж.

Agio, premium — ажіо, лаж; ажю, лаж;

Agiotage, stock-jobbing, rush — 1) ажіотаж; ажиотаж; 2) біржова гра; биржевая игра; 3) спекуляція; спекуляция.

Agitation, propaganda — агітація; агитация.

Agree — 1) згоджуватися, погоджуватися (~ **with** — з ким-небудь; ~ **to** — з чим-небудь; ~ **on** — на що-небудь); соглашаться (~ **with** — с кем-либо; ~ **to** — с чем-либо; ~ **on** — на что-либо); 2) умовлятися (~ **on**, ~ **upon** — про що-небудь); условливаться (~ **on**, ~ **upon** — о чем-либо); 3) домовлятися (~ **about**); договариваться (~ **about**); 4) відповідати, бути відповідним; соответствовать; 5) погоджуватися, збігатися (у поглядях), уживатися (~ **together**, ~ **with**); сходиться (во взглядах), уживаться (~ **together**, ~ **with**); 6) узгоджувати, приводити до порядку (рахунки тощо); согласовывать, приводить в порядок (счета и т. п.).

Agreeable — 1) відповідний (~ **to**); соответствующий (~ **to**); 2) прийнятний; приемлемый.

Agreed price — узгоджена ціна; согласованная цена.

Agreement, A.G.T., agt.; convention, conv — 1) згода; согласие; 2) договір; договор; 3) угода; соглашение; 4) конвенція; конвенция.

Agreement by piece — відрядна плата; сдельная плата.

Agreement letter — 1) лист про згоду; письмо о соглашении; 2) повідомлення про відкриття кредитної лінії (акредитива тощо); уведомление об открытии кредитной линии (аккредитива и т. п.); див. також **commitment letter**.

Agreement of opinion — одностайність, однаковість думок; единомыслие.

Agreement regarding duty to exercise — договір про банківську таємницю; договор о банковской тайне.

Air freight bill, A. F. B. — рахунок за перевезення вантажу авіаційним транспортом; счёт за перевозку груза авиационным транспортом.

Airmail remittance letter — 1) грошове відправлення авіапоштою; денежное отправление авиапочтой; 2) грошове доручення авіапоштою; денежное поручение авиапочтой.

Airway, AW — авіалінія; авиалиния.

Airway bill, AWB — авіанакладна, авіаційна накладна; авианакладная, авиационная накладная.

Aleatory — випадковий; случайный.

Alien, to alienate — *юр.* відчужувати; отчуждать.

Alienable — *юр.* відчужуваний; отчуждаемый.

Alienation — 1) *юр.* відчуження; отчуждение; 2) алієнація; алиенация.

Alienee — *юр.* той, на чю користь відчужується майно; тот, в чю пользу отчуждается имущество.

Alimony — аліменти; алименты.

All available funds — усі наявні засоби; все наличные средства.

Allegation — заява (перед судом тощо); заявление (перед судом и т. п.).

All-embracing — всеосяжний; всеобъемлющий.

Allied/affiliated/constituent/subsidiary company; subsidiary, subs, subs. — 1) філія, філіал; филиал; 2) дочірня компанія; дочерняя компания.

All-in — включаючи все; включая всё.

Allocate (to), to appropriate (to), to assign (to, for), to earmark/earmark (to) — асигнувати; ассигновать.

Allocate credit — розподіляти кредит; распределять кредит.

Allocation of credits, credit allocation — адміністративний розподіл кредитів; административное распределение кредитов.

Allocation of resources — розподіл ресурсів; распределение ресурсов.

Allocator of credit — розпорядник кредита; распорядитель кредита.

Allonge, addendum, rider — 1) адендум; адэндум; 2) алонж; аллонж; 3) додаток; приложение; 4) доповнення (до книги); дополнение (к книге).

Allot credits — розподіляти кредити; распределять кредиты.

Allotment — 1) розподіл; распределение; 2) перерахування (фондів тощо); перечисление (фондов и т. п.).

Allottee — 1) той, хто одержує (гроші тощо); тот, кто получает (деньги и т. п.); 2) дрібний орендар; мелкий арендатор.

All-outer *амер.* — прихильник крайніх засобів; сторонник крайних мер.

Allow — 1) дозволяти; позволять, разрешать; 2) надавати; предоставлять; 3) робити можливим; делать возможным; 4) брати до уваги, зважати на, враховувати; робити поправку/скидку (~ **for** — на що-небудь);

принимать во внимание, учитывать, делать поправку/скидку (~ **for** — на что-то); 5) давати, регулярно виплачувати; давать, регулярно выплачивать; 6) *амер.* заявляти, стверджувати; заявлять, утверждать.

Allow/give credit, to open an account — надавати/давати/відкривати кредит; предоставлять/давать/открывать кредит.

Allowable — 1) допустимий; допустимый; 2) законний; законный; 3) дозволений; разрешённый.

Allowance — 1) утримання (річне, місячне тощо), гроші на витрати; содержание (годовое, месячное и т. п.), деньги на издержки; 2) норма видачі (пайок); норма выдачи (пайк); 3) скидка; скидка; 4) припущення; допущение; 5) прийняття; принятие; 6) прийняття до розрахунку/уваги; принятие в расчёт, во внимание; 7) дозвіл; разрешение, позволение; 8) допуск; допуск; 9) призначати, видавати (пайок, утримання); назначать, выдавать (пайк, содержание и т. п.); 10) різниця між масою товарів бруто і нетто; разница между массой товаров бруто и нетто; 11) мінімальний розмір допомоги (на дітей, утриманців тощо), який не обкладають податком; минимальный размер пособия (на детей, иждивенцев и т. п.), не облагаемый налогом.

Allowance for (possible) credit/loan losses — знижка на можливі втрати від кредитів/позик; скидка на возможные потери от кредитов/ссуд.

Allowedly — 1) дозволеним чином; дозволенным образом; 2) за загальним визнанням; по общему признанию.

All-round craftsman — універсал; универсал.

All-time high prices — нечувано високі ціни; небывало высокие цены.

Alluring prospects — заманливі, привабливі перспективи; заманчивые перспективы.

Alpha plus — 1) чудовий; превосходный, отменный; 2) першокласний; первоклассный.

Also known as, aka, a. k. a — також відомий як; также известный как.

Also ran — невдаха; неудачник.

Alter — 1) змінювати(ся), міняти(ся); изменять(ся), менять(ся); 2) вносити зміни; вносить изменения; 3) переробляти; переделывать.

Alter one's mind — 1) передумати; передумать; 2) прийняти інше рішення; принять другое решение.

Alterable — змінюваний; изменяемый.

Alterant — 1) здатний викликати зміни; способный вызвать изменения; 2) що-небудь, що спричиняє зміни; что-либо, вызывающее изменения.

Alteration — 1) зміна, переміна; изменение, перемена; 2) переробка; переделка; 3) перебудова; перестройка; 4) деформація; деформация.

Alternative — що спричиняє зміну; вызывающий изменение.

Altered cheque (*амер. check*) — підроблений чек; поддельный чек.

Alternate design — варіант проекту; вариант проекта.

Alternative — 1) альтернатива; альтернатива; 2) вибір; выбор; 3) альтернативний; альтернативный; 4) взаємовиключаючий; взаимоисключающий; 5) змінно діючий; переменный действующий; 6) змінний; переменный.

Altman model — модель Альтмана; модель Альтмана.

Always afloat, a. a завжди на плаву; всегда на плаву.

Amalgamate — 1) з'єднувати(ся); соединять(ся); 2) об'єднувати(ся); объединять(ся); 3) зливатися (*про підприємства, установи тощо*); сливаться (*о підприємствах, учреждениях и т. п.*).

Amalgamated — 1) з'єднаний; соединённый; 2) об'єднаний; объединённый.

Amalgamation — 1) злиття, об'єднання, поглинання (*підприємств, установ тощо*); слияние, объединение, поглощение (*предприятий, учреждений и т. п.*); (див. також **merger, takeover**).

Amateurish — 1) непрофесійний; непрофессиональный; 2) дилетантський; дилетантский; 3) невмілий; неумелый.

Amateurish attempt — незграбна спроба; неловкая попытка.

Amenability — 1) відповідальність; ответственность; 2) підсудність; подсудность; 3) піддатливість; податливость.

Amenable — 1) відповідальний; ответственный; 2) підсудний; подсудимый; 3) слухняний; послушный; 4) зговорливий, згідливий; сговорчивый; 5) піддатливий; податливый; 6) що піддається; поддающийся.

Amenable to law — відповідальний перед законом; ответственный перед законом.

Amenable to discipline — що підпорядковується дисципліні; подчиняющийся дисциплине.

Amenable to persuasion — що піддається переконанню; поддающийся убеждению.

Amenably to the rules — відповідно до правил, згідно з правилами; в соответствии с правилами, согласно правилам.

Amend — 1) покращувати; улучшать; 2) виправляти; исправлять; 3) вносити поправки (*у законопроект, пропозицію тощо*); вносить поправки (*в законопроект, предложение и т. п.*).

Amendable — поправний, виправний, який (що) можна виправити; исправимый.

Amendment — 1) виправлення; исправление; 2) поправка (*у законопроект, пропозицію тощо*); поправка (*в законопроект, предложение и т. п.*).

Amends — 1) відшкодування; возмещение; 2) компенсація; компенсация.

America Canada Trust Fund, Amca — “АМКА”; “АМКА”.

American Accounting Association, AAA — Асоціація американських бухгалтерів; Ассоциация американских бухгалтеров.

American Arbitration Association, AAA — Асоціація американських арбітрів (спеціалістів з арбітражу); Ассоциация американских арбитров (специалистов по арбитражу).

American Association of Advertising Agencies, AAAA — Американська асоціація рекламних агентств (агенцій); Американская ассоциация рекламных агентств.

American Bankers' Association, ABA — Асоціація американських банкірів; Ассоциация американских банкиров (див. також **American Institute of Banking**).

American Bankers' Association number, ABA number; routing/(routing transit)/transit number — унікальний кількісний код, що банку присвоює Асоціація американських банкірів (*для ідентифікації його у системі розрахунків чеками*); уникальный количественный код, присваиваемый банку Ассоциацией американских банкиров (*для идентификации его в системе расчётов чеками*).

American Depository Receipts, ADRs — американські депозитарні свідоцтва; американские депозитарные свидетельства.

American Economic Association, AEA — Американська економічна асоціація; Американская экономическая ассоциация.

American Federation of Information Processing Societies, AFIPS — Американська федерація товариств із техніки інформації; Американская федерация обществ по технике информации.

American Federation of Labor Congress of Industrial Organizations, AFL/CIO — Американська федерація праці і Конгрес виробничих профспілок, АФП-КВП; Американская федерация труда и Конгресс производственных профсоюзов, АФТ-КПП.

American Foreign Trade Definitions, AFTD — американські означення висловів, які використовують у зовнішній торгівлі; американские определения выражений, используемых во внешней торговле.

American Institute of Banking, AIB — Американський інститут банківської справи (*навчальний підрозділ Асоціації американських банкірів*); Американский институт банковского дела (*учебное подразделение Американской ассоциации банкиров*).

American Institute of Cooperation, AIC — Американський інститут кооперації, АИК; Американский институт кооперации, АИК.

American Institute of Certified Public Accountants, AICPA — 1) Американський інститут сертифікованих бухгалтерів; Американский институт сертифицированных бухгалтеров; 2) Американське товариство дипломованих бухгалтерів; Американское общество дипломированных бухгалтеров.

American Institute of Public Opinion, AIPO — Амери-

канський інститут громадської думки; Американский институт общественного мнения.

American Management Association, AMA — Американська асоціація менеджменту (вдосконалення методів управління); Американская ассоциация менеджмента (усовершенствования методов управления).

American National Standards Institute, ANSI — Американський національний інститут стандартів; Американский национальный институт стандартов.

American/American-style option — американський опціон; американский опцион (див. також **European/European-style option**).

American Patent, AP — американський патент; американский патент.

American selling price, ASP — американська продажна ціна; американская продажная цена.

American Standards Association, ASA — Американська асоціація зі стандартизації; Американская ассоциация по стандартизации.

American Standard Version, ASV — відповідно до американського еталону; в соответствии с американским эталоном.

American Statistical Association, ASA — Американська статистична асоціація; Американская статистическая ассоциация.

American Stock Exchange, AMEX, ASE — Американська фондова біржа; Американская фондовая биржа.

American-style/American option — американський опціон; американский опцион (див. також **European/European-style option**).

American Terms, A. T., A/T — американські технічні умови; американские технические условия.

Amicable agreement, peaceful settlement — мирова угода; мировое соглашение.

Amortization1, amortization of intangible assets — 1) погашення (боргу); погашение (долга); 2) відчуження нерухомості; отчуждение недвижимости; 3) амортизація нематеріальних активів; амортизация нематериальных активов.

Amortization2; depreciation, Dep'n; wear and tear, shock-absorption — амортизація; амортизация.

Amortization schedule — план-графік виконання амортизаційних відрахувань нематеріальних активів (*виконання періодичних платежів для погашення позик тощо*); план-график производства амортизационных отчислений нематериальных активов (*производство периодических платежей в погашение ссуд и т. п.*).

Amortize — 1) погашати (борг); погашать (долг); 2) амортизувати; амортизировать; 3) відчужувати нерухомість; отчуждать недвижимость.

Amount1, amt, amt. — 1) кількість; количество; 2) сума; сумма; 3) підсумок; итог; 4) обсяг; объём; 5) значимість; значимость; 6) важливість; важность.

Amount2 — 1) доходити (*до якоїсь кількості*); доходить (*до якого-то количества*); 2) складати (*суму*); составлять (*сумму*); 3) порівнювати, рівнятися; равняться; 4) бути рівним, різнозначним; быть равным, равнозначным.

Amphibology — двозначний вираз; двусмысленное выражение.

Amplification — 1) збільшення; увеличение; 2) розширення; расширение; 3) перебільшення; преувеличение; 4) розповсюдження (*думки, виразу тощо*); распространение (*мысли, выражения и т. п.*); 5) підсилення; усиление.

Amplify — 1) розширювати(ся); расширять(ся); 2) розвивати (*думку тощо*); развивать (*мысль и т. п.*); 3) вдаватися у подробиці; вдаваться в подробности; 4) поширюватися (~ **on smth.** — *про що-небудь*); распространяться (~ **on smth.** — *о чьм-либо*); 5) перебільшувати; преувеличивать.

Amplitude — 1) амплітуда; амплитуда; 2) повнота; полнота; 3) широта; широта; 4) численність; обилие; 5) широта, розмах (*думки тощо*); широта, размах (*мысли и т. п.*); 6) широта, простір; широта, простор; 7) дальність/радіус дії; дальность/радиус действия.

Analog — 1) аналоговий; аналоговый; 2) *амер.* аналог; аналог.

Analogous — аналогічний; аналогичный.

Analogue — аналог; аналог.

Analysis — аналіз; анализ.

Analytcs — 1) використання методу аналізу; использование метода анализа; 2) аналітика; аналитика.

Anchor comes home — підприємство зазнає невдачі; предприятие терпит неудачу.

Ancillary — 1) підпорядкований; подчинённый; 2) службовий; служебный; 3) допоміжний; вспомогательный.

Ancillary industries — допоміжні галузі промисловості; вспомогательные отрасли промышленности.

And interest — метод визначення ціни боргового цінного паперу, згідно з яким у ціну його купівлі включають відсоток/процент, нарахований за період від дати попередньої виплати відсотків/процентів; метод определения цены договорной ценной бумаги, по которому в цену её покупки включается процент, начисленный за период с даты прошлой выплаты процентов.

And others, a. o. — тощо, та інші, та ін.; и другие, и др.

And so forth, asf — тощо; и так далее, и т. д.

Angle with silver hook — діяти підкупом; действовать подкупом.

Animadversion — 1) осуд; порицание; 2) критика; критика.

Animadvert on, upon — 1) осуджувати; осуждать, порицати; 2) критикувати; критиковать.

Annihilate — 1) знищувати, винищувати; уничтожать, истреблять; 2) відміняти; отменять; 3) скасовувати; упразднювати.

Annihilation — 1) знищення, винищення; уничтожение, истребление; 2) відміна; отмена; 3) скасування; упразднение.

Announce — 1) оголошувати; объявлять; 2) давати знати; давать знать; 3) заявляти; заявлять; 4) повідомляти; извещать; 5) публікувати; публиковать; 6) доповідати; докладывать.

Announcement — 1) оголошення; объявление; 2) повідомлення; сообщение; 3) сповіщення; извещение.

Annual, a. — 1) щорічник; ежегодник; 2) щорічний; ежегодный; 3) річний; годовой.

Annual accounts/balance — річний баланс; годовой баланс.

Annual general meeting, A. G. M., agm — щорічні загальні збори; ежегодное общее собрание.

Annual high — найвища ціна цінного паперу за минулі 12 місяців; наиболее высокая цена ценной бумаги за прошедшие 12 месяцев.

Annual income — річний дохід; годовой доход.

Annual low — найнижча ціна цінного паперу за минулі 12 місяців; наиболее низкая цена ценной бумаги за прошедшие 12 месяцев.

Annual meeting (of shareholders, etc.) — щорічні збори (*акціонерів тощо*); ежегодное собрание (*акціонерів и т. п.*).

Annual percentage rate, APR — річна відсоткова/процентна ставка; годовая процентная ставка.

Annual report — щорічний звіт; ежегодный отчёт.

Annual return(s), AR — 1) річний звіт; годовой отчёт; 2) звітні дані операцій за рік; отчётные данные операций за год; 3) підсумки операцій за рік; итоги операций за год.

Annually — щорічно; ежегодно.

Annuitant — 1) одержувач виплат за ануїтетом; получатель выплат по аннуитету; 2) той, хто одержує щорічну ренту; получающий ежегодную ренту.

Annuity, Anny — 1) ануїтет; аннуитет; 2) щорічна рента; ежегодная рента; 3) страхування ренти або пенсії; страхование ренты или пенсии (див. також **life annuity, ordinary annuity**).

Annuity due — ануїтет для виплати; аннуитет к выплате.

Annul, to abolish, to abrogate, to cancel, to nullify, to quash, to rescind, to repeal, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулювати; 2) скасовувати, відміняти; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Annul/quash a judgement (amer. judgment) — *юр.* скасовувати рішення (ухвалу) суду; отменять решение суда.

Annulment, abolishment, abolition, abrogation, cancellation, nullification — 1) анулювання (*закону, постанови тощо*); аннулирование, аннуляция (*закону, постановления и т. п.*); 2) скасування, відміна (*закону, постанови тощо*); упразднение, отмена (*закону, постановления и т. п.*); 3) знищення; уничтожение; 4) ліквідація; ликвидация.

Anonymous, anon — 1) анонімний; анонимный; 2) невідомий; неизвестный.

Answer1, ans — 1) відповідь; ответ; 2) розв'язок (*завдання тощо*); решение (*задания и т. п.*); 3) заперечення; возражение; 4) *юр.* заперечення відповідача, захист; возражение ответчика, защита.

Answer2 — 1) відповідати, відгукуватися; отвечать, откликаться; 2) бути відповідним, підходити (пасувати); соответствовать, подходит; 3) виконувати, задовольняти; исполнять, удовлетворяют; 4) вдаватися, мати успіх; удаваться, имеют успех; 5) реагувати (~ **to**); реагировать (~ **to**); 6) служити (*як що-небудь або замість чого-небудь*); служить (*в качестве или взамен чего-либо*); 7) заперечувати (~ **to** — на звинувачення); возражать (~ **to** — на обвинение); 8) ручатися, поручитися (~ **for** — за *кого-небудь*); ручаться, поручиться (~ **for** — за *кого-либо*); 9) бути відповідальним; быть ответственным.

Answer for the consequences — відповідати за наслідки; отвечать за последствия.

Answer in the affirmative — відповідати позитивно; отвечать утвердительно.

Answer the description (purpose) — відповідати опису (меті); соответствовать описанию (цели).

Answerable — 1) відповідальний; ответственный; 2) відповідний; соответствующий.

Antagonism — 1) антагонізм; антагонизм; 2) ворожнеча; вражда; 3) опір, протидія (~ **against**, ~ **to**); сопротивление, противодействие (~ **against**, ~ **to**).

Antagonist — 1) антагоніст; антагонист; 2) суперник; соперник; 3) супротивник, противник; противник.

Antagonistic — 1) антагоністичний; антагонистический; 2) ворожий; враждебний; 3) протидіючий; противодействующий.

Antagonize — 1) протидіяти; противодействовать; 2) викликати антагонізм, ворожнечу; вызывать антагонизм, вражду; 3) *amer.* боротися, опиратися; бороться, сопротивляться.

ante meridiem лат., A. M., a. m. — 1) до полудня; до полудня; 2) у першій половині дня; в первой половине дня.

Antedate1 — 1) дата, поставлена заднім числом; дата, поставленная задним числом; 2) фінансовий документ, помічений заднім числом; финансовый документ, отмеченный задним числом.

Antedate2 — 1) датувати попереднім (або заднім) числом; датировать предыдущим (или задним) числом; 2) передбачати; предвосхищать; 3) передувати; предшествовать.

Anterior — 1) передній; передний; 2) попередній; предшествующий.

Anticipant — 1) той, хто очікує (чекає); тот, кто ожидает; 2) чекаючий; ожидающий; 3) передбачаючий; предполагающий; 4) передчуваючий; предвещающий.

Anticipate — 1) чекати, очікувати; ожидать; 2) передбачати; предвидеть, предусмотреть, предвосхищать; 3) передчувувати; предчувствовать; 4) прогнозувати; прогнозировать; 5) прискорювати, наближувати (*настання чого-небудь*); ускорять, приближать (*наступление чего-либо*); 6) попереджувати; предупреждать; 7) передчасно робити (*що-небудь*), говорити (*про що-небудь*) тощо; преждевременно делать (*что-либо*), говорить (*о чём-либо*) и т. п.; 8) передчасно використати, витратити; преждевременно использовать, истратить; 9) ганьбити новизну (*відкриття, досвіду тощо*); порочить новизну (*открытия, опыта и т. п.*).

Anticipate payment — заплатити раніше строку/терміну; уплатить раньше срока.

Anticipation — 1) чекання, очікування; ожидание; 2) передбачення; предвидение, предположение, предвосхищение; 3) передчуття; предчувствие; 4) прогноз; прогноз; 5) прискорення, наближення (*настання чого-небудь*); ускорение, приближение (*наступление чего-либо*); 6) попередження; предупреждение; 7) передчасне виконання (*чого-небудь*), висловлювання (*про що-небудь*) тощо; преждевременное выполнение (*чего-либо*), высказывание (*о чём-либо*) и т. п.; 8) передчасне використання, расходование; 9) ганьблення новизни (*відкриття, досвіду тощо*); порочення новизни (*открытия, опыта и т. п.*).

Anti-dumping licence (amer. license) — антидемпінгова ліцензія; антидемпинговая лицензия.

Anti-dumping quotas — антидемпінгові квоти; антидемпинговые квоты.

Antitrust — 1) антитрестовий; антитрестовый; 2) спрямований проти трестів, монополій тощо; направленный против трестов, монополий и т. п.

Antitrust law — антитрестове законодавство; антитрестовое законодательство.

Any good brand, a. g. b. — будь-який комерційний/торговий сорт; любой коммерческий/торговый сорт.

Any other business, a. o. b. — 1) "різне" (*у новітці дня*); "разное" (*в повестке дня*).

Any quantity, a. q. — довільна кількість; любое количество.

Apex/two-tier lending arrangement — ключова/дворівнева кредитна угода; ключевое/двухуровневое кредитное соглашение.

Apparent — 1) видимий; видимый; 2) явний, очевидний, безсумнівний; явный, очевидный, несомненный; 3) *юр.* безспірний, безсуперечний; бесспорный.

Appeal — 1) заклик, звернення (**to** — до); призыв, обращение (**to** — к); 2) відозва; воззвание; 3) прохання,

благання (**for** — про); просьба, мольба (**for** — о); 4) *юр.* апеляція, касація (*скарга*); апелляция, кассация (*жалоба*); 5) *юр.* право на апеляцію; право на апелляцию; 6) апелювати, звертатися (**to** — до); апеллировать, обращаться, взывать (**to** — к); 7) благувати; умоляти; 8) *юр.* подавати апеляційну скаргу; подавать апелляционную жалобу; 9) привабливість, принадність (*товару тощо*); привлекательность, притягательность (*товара и т. п.*).

Appealable — 1) те, що може бути оскарженим; то, что может быть обжалованным; 2) що підлягає оскарженню; подлежащий обжалованию.

Appeal for pardon — прохання про помилування; просьба о помиловании.

Appeal from Philip drunk to Philip sober — просити переглянути необдумане рішення; просить пересмотреть необдуманное решение.

Appeal to the country — розв'язати (розпустити) парламент і призначити нові вибори; распустить парламент и назначить новые выборы.

Appeal to the fact — посилатися на факт; ссылаться на факт.

Appeasable — 1) покладливий, несперечливий; покладистый; 2) зговірливий, згідливий; сговорчивый.

Appease — 1) заспокоювати; успокаивать; 2) умиротворяти; умиротворять; 3) проводити політику умиротворення; проводить политику умиротворения.

Appeasement — 1) заспокоєння; успокоение; 2) умиротворення; умиротворение.

Appellant — 1) апелянт; апеллянт; 2) скаржник, жалобник; жалобщик.

Appellate — апеляційний; апелляционный.

Appellate Court — *amer.* апеляційний суд; апелляционный суд.

Appellation, appellative — 1) ім'я; имя; 2) назва; название.

Appellee — 1) *юр.* відповідач за апеляцією; ответчик по апелляции; 2) відповідач; ответчик.

Appendix, app, appx — 1) додаток; приложение; 2) доповнення; дополнение.

Appendixes, apps — 1) додатки; приложения; 2) доповнення; дополнения.

Apple-pie order — взірцевий, повний порядок; образцовый, полный порядок.

Applicable to — 1) застосовний; применимый; 2) придатний; пригодный; 3) підходящий, слушний; подходящий.

Applicant — 1) претендент; претендент; 2) кандидат; кандидат; 3) прохач (*особа, яка бажає одержати посаду, роботу тощо*); проситель (*человек, желающий получить должность, работу и т. п.*).

Applicant for credit — 1) заявник на кредит; заявитель

на кредит; 2) претендент на одержання кредиту; заявитель на получение кредита.

Application — 1) заява; заявление; 2) заявка; заявка; 3) клопотання; прошение; 4) застосування; применение; 5) застосовність; применимость; 6) старанність; прилежание, старание; 7) заподадливість; рвение.

Application blank/form — 1) анкета (*особи, яка наймається на роботу тощо*); анкета (*поступаючого на роботу и т. п.*); 2) бланк; бланк; 3) заявка; заявка.

Application fee — плата за обслуговування у період підготовки видачі кредиту (за аналіз запиту на кредит); плата за обслуговування в період підготовки видачі кредиту (за аналіз запроса на кредит).

Application rate — ставка розподілу; ставка розподілення.

Application to work — 1) старанність; прилежание, старание; 2) заподадливість; рвение.

Applied, appl — 1) прикладний; прикладной; 2) практичний; практический.

Apply — 1) звертатися (*~ for* — за роботою, дозволом тощо; *~ to* — до кого-небудь); обращаться (*~ for* — за роботою, разрешением и т. п.; *~ to* — к кому-либо); 2) прикласти; прилагать; 3) застосовувати; применять; 4) вживати; употреблять; 5) прикладати; прикладывать; 6) займатися (*чим-небудь*); заниматься (*чем-либо*); 7) спрямовувати свою увагу (*на що-небудь*); направлять своё внимание (*на что-либо*); 8) торкатися; касаться; 9) стосуватися; относиться.

Apply brakes — гальмувати; тормозить.

Apply the undertakings — виконувати зобов'язання; выполнять обязательства.

Apply to all — стосується всіх; относится ко всем.

Apply to the authorities — звернутися до влади; обратиться к властям.

Appoint — 1) призначати; назначать; 2) визначати; определять; 3) наказувати, приписувати, пропонувати; предписывать; 4) влаштовувати, приводить до порядку; устраивать, приводит в порядок; 5) обладнувати; оборудовать; 6) споряджати; снаряжать.

Appointed, appt, apptd — 1) призначений; назначенный; 2) визначений; определённый; 3) обладнаний; оборудованный.

Appointee — 1) призначений; назначенный; 2) той, хто отримав призначення; получивший назначение.

Appointive *амер.* — що заступається за призначенням, а не за виборами (*про посаду*); замещаемый по назначению, а не по выборам (*о должности*).

Appointment — 1) призначення (*на посаду*); назначение, определение (*на должность*); 2) місце, посада; место, должность; 3) побачення, домовлена зустріч; свидание, условленная встреча; 4) *юр.* розподіл спадкового майна за довіреністю (дорученням); распределение наследственного имущества по доверенности.

Appointments — 1) обладнання; оборудование; 2) обстановка; обстановка.

Apportion — розподіляти, розділяти, ділити (*співрозмірно, пропорційно*); распределять, разделять, делить (*соразмерно, пропорционально*).

Apportionment — пропорційний розподіл; пропорциональное распределение.

Apposite — 1) відповідний, підхожий; подходящий; 2) доречний; уместный; 3) вдалий; удачный.

Apposition — 1) приєднання; присоединение; 2) прикладання; прикладывание; 3) відкритий диспут; открытый диспут; 4) співбесіда; собеседование; 5) усний іспит; устный экзамен.

Appraisal, appraisalment — оцінка; оценка.

Appraisal of property — оцінка майна (*одна з обов'язкових умов при видачі кредиту під нерухомість*); оценка имущества (*одно из обязательных условий при выдаче кредита под недвижимость*).

Appraise — 1) оцінювати; оценивать; 2) розцінювати; расценивать.

Appraised/estimated/assessed value — естимативна (встановлена) вартість; эстимативная (установленная) стоимость.

Appraiser — 1) оцінювач, оцінник; оценщик; 2) таксатор; таксатор.

Appreciable — 1) що піддається оцінці; поддающийся оценке; 2) помітний; заметный; 3) відчутний; ощутимый.

Appreciate — 1) оцінювати; оценивать; 2) цінувати, цінити; ценить; 3) розуміти; понимать; 4) приймати до уваги; принимать во внимание; 5) відчувати; ощущать; 6) розрізняти; различать; 7) підвищувати(ся) у ціні; повышать(ся) в цене.

Appreciate necessity — враховувати (брати до уваги) необхідність; учитывать (принимать во внимание) необходимость.

Appreciation — 1) оцінка; оценка; 2) висока оцінка; высокая оценка; 3) розуміння; понимание; 4) вдячність; признательность; 5) визначення, розрізнення; определение, различение; 6) прихильний відгук; благоприятный отзыв; 7) позитивна рецензія; положительная рецензия; 8) підвищення ціни, подорожчання; повышение цены, подорожание.

Appreciation of capital — підвищення вартості капіталу; повышение стоимости капитала.

Appreciation of securities — збільшення оцінки цінних паперів (*унаслідок підвищення курсової вартості тощо*); увеличение оценки ценных бумаг (*вследствие увеличения курсовой стоимости и т. п.*).

Appreciative — 1) який (що) вміє цінувати; умеющий ценить; 2) сприйнятливий, схильний; восприимчивый; 3) вдячний; благодарный.

Apprehend — 1) розуміти; понимать; 2) схоплювати; схватывать; 3) передчувати (*що-небудь недобре*);

предчувствовать (*что-либо дурное*); 4) очікувати (*несчастя тощо*); ожидать (*несчастья и т. п.*); 5) побоюватися; опасаться; 6) затримувати; задерживать; 7) арештувати; арестовать.

Apprehend danger — відчувати небезпеку; ощущать (чуять) опасность.

Apprehension — 1) побоювання; опасение; 2) похмурі передчуття; мрачное предчувствие; 3) розуміння; понимание; 4) здатність вловлювати, схоплювати, кмітливість; способность схватывать, смыслённость, сообразительность; 5) уявлення; представление; 6) думка, погляд; мнение; 7) затримання; задержание; 8) арешт; арест.

Apprehensive — 1) зрозумілий; понятный; 2) збагненний; постижимый; 3) сповнений страхом (тривогою, передчуттями); полный страха (тревоги, предчувствий); 4) тямущий; понятливый; 5) кмітливий; сообразительный, находчивый, смекалистый, смыслёный.

Apprise, apprise of — 1) повідомляти *про*; извещать *о*; 2) інформувати *про*; информировать *о*; 3) оцінювати; оценивать; 4) розцінювати; расценивать.

Approach — 1) наближення; приближение; 2) доступ, підхід; подступ, подход; 3) наближатися, підходити; приближаться, подходит; 4) наближатися, бути майже рівним, подібним; приближаться, быть почти равным, похожим; 5) намагатися вплинути (*на кого-небудь*); пытаться повлиять (*на кого-либо*); 6) висловлювати — пропозицію; делать предложение; 7) вести переговори; вести переговоры.

Approach smb. (on the matter, for information) — звернутися (*до кого-небудь* з цього питання, за інформацією); обратиться (*к кому-либо* по цьому вопросу, за сведениями).

Approachable — 1) доступний; доступный; 2) досяжний; достижимый; 3) хто охоче (залюбки) іде назустріч (*пропозиціям тощо*); охотно идущий навстречу (*предложениям и т. п.*).

Approaches — 1) аванси; авансы; 2) спроби; попытки.

Approbate *амер.* — 1) схвалювати; одобрять; 2) санкціонувати; санкционировать.

Approbation, appro — 1) апробація; апробация; 2) схвалення (див. **on appro**); одобрение (см. **on appro**); 3) санкція; санкция; 4) згода; согласие.

Approbatory — схвальний; одобрительный.

Appropriate1 — 1) слухний, відповідний (*~ to, for*); правильный, соответствующий (*~ to, ~ for*); 2) властивий, притаманний (*~ to*); свойственный, присущий (*~ to*).

Appropriate2 — 1) присвоювати; присваивать; 2) призначати; предназначать.

Appropriate3 (to), to allocate (to), to assign (to, for), to ear-mark/earmark (to) — асигнувати; ассигновать.

Appropriation — 1) розподіл прибутку; распределение прибыли; 2) призначення, асигнування (*для певної мети*); назначение, ассигнование (*на определённую цель*); 3) присвоєння, привласнення, присвоєние; 4)

присвоєння (*чого-небудь*); приспособление (*чего-либо*).

Appropriation Bill — фінансовий законопроект; финансовый законопроект.

Appropriation-in-aid — 1) дотація; дотация; 2) субсидія; субсидия.

Approval, appro — 1) схвалення (див. **on appro**); одобрение (см. **on appro**); 2) прихильна думка; благоприятное мнение; 3) установлення, утвердження; утверждение; 4) санкція; санкция (**sanction**); 5) розгляд; рассмотрение.

Approve — 1) схвалювати (*~ of*); одобрять (*~ of*); 2) затверджувати (*постанову тощо*); утверждать (*постановление и т. п.*); 3) санкціонувати; санкционировать; 4) показувати, проявляти себе; показывать, проявлять себя; 5) *юр.* завищувати вартість власного майна; *юр.* завышать стоимость собственного имущества; 6) *юр.* засудити; *юр.* засудить.

Approvingly — схвально; одобрительно.

Approximate1 — 1) що є близько, близький (*~ to* — до); находящийся близко, близкий (*~ to* — к); 2) при-близний; приблизительный.

Approximate2 — 1) наближати(ся); приближать(ся); 2) майже відповідати (майже бути відповідним); почти соответствовать; 3) приблизно рівнятися (дорівнювати); приблизительно равняться.

Approximate value — приблизне значення; приближенное значение.

Approximately — 1) приблизно, наближено; приблизительно, приближенно; 2) майже; почти.

Approximation — 1) наближення; приближение; 2) приблизна *чи* дуже близька сума (*цифра тощо*); приблизительная *или* очень близкая сумма (*цифра и т. п.*); 3) наближене значення; приближенное значение; 4) апроксимація; аппроксимация.

Appurtenance1 — невіддільні аксесуари; неотделимые аксесуары.

Appurtenance2, appurtenant — 1) належність (*1 — річ; 2 — приладдя; 3 — ознака; 4 — власність; 5 — надбання, набуток*); принадлежность (*1 — о предмете; 2 — для работы и т. п.; 3 — свойство, признак; 4 — собственность; 5 — достояние*); 2) придаток, до-даток; придаток, дополнение, прибавление.

Appurtenant — 1) який (що) належить, належний; надлежащий; 2) який (що) належить, стосується; относящийся, принадлежащий.

Apriority — априорність; априорность.

Appropos *фр.* — 1) своєчасний; своевременный; 2) підхожий (*1 — придатний; 2 — відповідний; 3 — слухний*); подходящий (*1 — пригодный; 2 — соответствующий; 3 — подходящий*); 3) доречний; уместный; 3) до речі; кстаті; 4) між іншим; между прочим; 5) щодо; относительно; 6) з приводу; по поводу.

Appropos of this — з приводу цього; по поводу этого.

Apt — 1) підхожий (1 — придатний; 2 — відповідний; 3 — слухний); підходящий (1 — пригодний; 2 — соотвествующий; 3 — подходящий); 2) схильний, з нахилом (~ **to**); склонный, подверженный (~ **to**); 3) здатний (~ **at** — до); способный (~ **at** — к); 4) імовірний, можливий; вероятный, возможный.

Aptitude — 1) придатність; пригодність; 2) доречність; уместность; 3) схильність (**for**); склонность (**for**); 4) здібності; способности.

Arbiter, arbitrator — 1) арбітр; арбитр; 2) третейський суддя; третейский судья; 3) посередник; посредник.

Arbitrage 1) арбітраж (на біржі); арбитраж (на бирже); 2) фін. скуповування (скупка) цінних паперів (валюти, інших цінностей) для перепродажу; скупка ценных бумаг (валюты, других ценностей) для перепродажи.

Arbitrageur, амер. arbitrager — арбітр (на біржі); арбитр (на бирже).

Arbitral — арбітражний; арбитражный.

Arbitrament — 1) арбітраж; арбитраж; 2) рішення, прийняте (ухвалене) арбітром; решение, принятое арбитром.

Arbitrary — довільний; произвольный.

Arbitrate — 1) виносити третейське рішення; выносить третейское решение; 2) бути третейським суддею; быть третейским судьёй; 2) передати питання до третейського суду; передавать вопрос третейскому суду.

Arbitration — 1) арбітраж; арбитраж; 2) третейський суд; третейский суд.

Arbitration Court, Arbitration Tribunal, Court of Arbitration — Арбітражний суд; Арбитражный суд.

Arbitration of Exchange — валютний арбітраж; валютный арбитраж.

Arbitration manager — арбітражний керуючий; арбитражный управляющий.

Arbitration tribunal — конфліктна комісія; конфликтная комиссия.

Area, a — площа; площадь.

Argue1 — 1) аргументувати; аргументировать; 2) сперечатися (~ **with**, ~ **against** — з ким-небудь; ~ **about** — про що-небудь); спорить (~ **with**, ~ **against** — с кем-либо; ~ **about** — о чём-либо); 3) обговорювати; обсуждать; 4) переконувати (~ **into**); убеждать (~ **into**); 5) переконувати про помилковість (~ **out of**); разубеждать (~ **out of**); 6) доводити; доказывать.

Argue2, to advance arguments for, to prove — аргументувати; аргументировать.

Argue a man out of an opinion — переконати (кого-небудь); разубудить (кого-либо).

Argue against — виступити проти; выступить против.

Argue in favour (амер. favor) of smth. — наводити докази на користь чого-небудь; приводит доводы в пользу чего-либо.

Argue smth. away — збутися (здихатися, спекатися), відмовитися (від чого-небудь); отделаться. отговориться от (чего-либо).

Argue smth. out with smb. — домовитися (з ким-небудь, про що-небудь); договориться (с кем-либо, о чём-либо).

Arguify — сперечатися заради суперечки; спорить ради спора.

Argument — 1) аргумент, доказ (~ **for** — на користь чого-небудь; ~ **against** — проти чого-небудь); аргумент, довод (~ **for** — в пользу чего-либо; ~ **against** — против чего-либо); 2) аргументація; аргументация; 3) суперечка, дискусія; спор, дискуссия; 4) короткий зміст (книги); краткое содержание (книги); 5) *мат.* аргумент, незалежна змінна; аргумент, независимая переменная.

Argumentation, reasoning — аргументація; аргументация.

Argumentation — спір, суперечка; спор.

Argumentative — 1) який (що) наводить аргументацію; приводящий аргументацію; 2) любитель посперечатися; любящий поспорить; 3) спірний, дискусійний; спорный, дискуссионный; 4) багатий на аргументацію; изобилующий аргументацией; 5) логічний; логичный; 6) який (що) показує, свідчить (~ **of** — про); показывающий, свидетельствующий (~ **of** — о).

Argute — гострий, проникливий; острый, пронизательный.

Arise — 1) виникати, з'являтися; возникать, появляться; 2) випливати, постати, бути результатом (~ **from**, ~ **out of** — чого-небудь); проистекать, являться результатом (~ **from**, ~ **out of** — чего-либо); 3) підніматися; подниматься.

Army agent/broker/contractor — постачальник в армію; поставщик в армию.

Around the bend — 1) до точки, до межі; до точки, до предела; 2) на останньому етапі; на последнем этапе.

Arouse one's interest — викликати чий-небудь інтерес; вызывать чей-либо интерес.

Arraign — 1) притягувати до суду; привлечь к суду; 2) звинувачувати; обвинять; 3) чіплятися, доскіпувати; придирається.

Arraignment — 1) притягнення до суду; привлечение к суду; 2) звинувачення; обвинение; 3) зачіпки, причіпки; придирки.

Arrange — 1) приводити до порядку; приводит в порядок; 2) розташовувати; располагать; 3) класифікувати; классифицировать; 4) влаштовувати(ся); устраивать(ся); 5) домовлятися; договариваться, условлюватися, сговариваться; 6) полагоджувати (*спір тощо*); улаживать (*спор и т. п.*); 7) прийти до згоди; приходит к соглашению; 8) приймати заходи, готуватися (~ **for**); принимать меры, подготавливать (~ **for**); 9) пристосовувати; приспособливать; 10) монтувати; монтировать.

Arrange with smb. about smth. — домовитися (з ким-

небудь, про що-небудь); договориться (с кем-либо, о чём-либо).

Arrangement, arrgt — 1) приведення до порядку; приведение в порядок; 2) розташування; расположение; 3) класифікація; классификация; 4) влаштування; устройство; 5) угода, домовленість; соглашение, договоренность; 6) приготування, міра, захід; приготовление. мера, мероприятие; 7) план; план; 8) пристосування; приспособление; 9) монтаж; монтаж.

Arrangements — 1) приготування, міра, захід; приготовление, мера, мероприятие; 2) план; план.

Arrant — 1) справжній; настоящий; 2) існуючий; существующий.

Array — *юр.* 1) список присяжних засідателів; список присяжных заседателей; 2) складати список присяжних засідателів; составлять список присяжных заседателей.

Arrearage, arrears — 1) заборгованість (*несплатена, прострокована/протермінована тощо*); задолженность (*неуплаченная, просроченная и т. п.*); 2) борги (*несплачені, простроковані/протерміновані тощо*); долги (*неуплаченные, просроченные и т. п.*); 3) вчасно не виплачені дивіденди, суми тощо; вовремя не выплаченные дивиденды, суммы и т. п.; 4) недоїмка; недоимка; 5) відставання; отставание.

Arrears of wages (rent, etc.) — заборгованість із заробітної плати (*квартирної плати тощо*); задолженность по заработной плате (*квартирной плате и т. п.*).

Arrears of work — недороблена робота; недоделанная работа.

Arrest1 — 1) затримання; задержание; 2) арешт; арест; 3) накладання арешту (*на майно*); наложение ареста (*на имущество*); 4) затримка; задержка; 5) зупинка; остановка; 6) призупинення; приостановка.

Arrest2 — 1) затримувати; задерживать; 2) арештовувати; арестовывать; 3) зупиняти; останавливать; 4) при-зупиняти; приостанавливать; 4) приковувати (*увагу тощо*); приковывать (*внимание и т. п.*); 5) виключати (*машину, прилад*); выключать (*машину, прибор*); 6) гальмувати; тормозить.

Arrest development — затримувати розвиток; задерживать развитие.

Arrest to the room — домашній арешт; домашний арест.

Arrest of judgement (judgment амер.) — відстрочка (відтермінування) вироку, присуду; отсрочка приговора.

Arrière-pensée фр. — задня (прихована, таємна) думка; задняя (скрытая, затаенная) мысль.

Arrival, arr. — 1) прийняття, досягнення (*угоди тощо*); принятие, достижение (*соглашения и т. п.*); 2) прибуття *куди-небудь* (~ **at**, ~ **in**); прибытие *куда-либо* (~ **at**, ~ **in**).

Arrival at a decision — прийняття рішення (ухвали); принятие решения.

Arrive — 1) досягати (~ **at**); достигать (~ **at**); 2) прибувати (~ **at**, ~ **in**, ~ **upon**); прибывать (~ **at**, ~ **in**, ~ **upon**); 3) наставати, наступати (*про подю тощо*); наступать (*о событии и т. п.*); 4) досягати успіху; достигать успеха.

Arrive at a conclusion (an idea) — приходити до висновку (думки); приходит к заключению (мысли).

Article1, a. art. art. — 1) артикул; артикул; 2) товар, предмет торгівлі; товар, предмет торговли; 3) пункт, параграф; пункт, параграф; 4) стаття; статья.

Article2 — 1) пред'являти пункти обвинувачення (~ **against** — проти *кого-небудь*); предъявлять пункты обвинения (~ **against** — против *кого-либо*); 2) віддавати за контрактом у навчання; отдавать по контракту на учёбу (обучение).

Article of daily necessity — предмет першої необхідності; предмет первой необходимости.

Artificial, art. artif — штучний; искусственный.

As follows, a. f. — як указано далі; как указано далее.

As if and when shares: when issued shares, WI — 1) акції в умовній консигнації; акции в условной консигнации; 2) "після випуску"; "после выпуска"; 3) після випуску/емісії *цінного паперу*; после выпуска/эмиссии *ценной бумаги*.

As soon as possible, asap — 1) як можна швидше; по возможности быстрее; 2) при першій можливості/нагоді; при первой возможности.

Ascertain, to establish — констатувати; констатировать.

Ascertain the situation — в'яснити обстановку; выяснить обстановку.

Ascertaining, establishment, verification — констатація; констатация.

Ascertainment of facts — в'яснення фактів; выяснение фактов.

Ascribe — приписувати (**to** — *кому-небудь*); приписывать (**to** — *кому-либо*).

Ascription — приписування; приписывание.

Asked, asked/offered price — запровлена ціна (*на біржі*); запрашиваемая цена (*на бирже*).

Asked/asking price — запровлена ціна; запрашиваемая цена.

Aspirant, aspt; candidate, claimant, pretender — кандидат, претендент (*на посаду*); кандидат, претендент (*на должность*).

Aspire to, to claim, to have a claim on, to lay claim to, to put in a claim for — претендувати; претендовать.

Assail — 1) рішуче, енергійно братися за важку справу; решительно, энергично браться за трудное дело; 2) нападати; нападать; 3) різко критикувати; резко критиковать.

Assailable — 1) вразливий; уязвимый; 2) приступний (відкритий) для нападу; открытый для нападения.

Assailant — 1) противник, супротивник; противник, соперник; 2) нападаюча сторона; нападающая сторона.

Assault1, storm — штурм; штурм.

Assault2 — 1) *юр.* погрожувати фізичною розправою; *юр.* угрожать физической расправой; 2) нападати; нападать; 3) атакувати; атаковать.

Assault3, to storm, to conquer — штурмувати; штурмовать.

Assaulter — 1) *юр.* нападаюча сторона; нападающая сторона; 2) нападающий; нападающий; 3) атакуючий; атакующий.

Assemblage, assemble — 1) зібрання; собрание; 2) збір; сбор; 3) скупчення; скопление; 4) група; группа; 5) колекція; коллекция; 6) монтаж; монтаж; 7) збирання, зборка, складання; сборка; 8) з'єднання; соединение.

Assent1 — 1) згода; согласие; 2) дозвіл; разрешение; 3) санкція; санкция.

Assent2 — погоджуватися (~ **to** — на *що-небудь*, з *ким-небудь*); соглашаться (~ **to** — на *что-либо*, с *чем-либо*).

Assented bond *амер.* — облигація (*один з видів*); облигация (*один из видов*).

Assert — 1) стверджувати; утверждать; 2) заявляти; заявлять; 3) доводити; доказывать; 4) відстоювати; отстаивать; 5) захищати; защищать.

Assert oneself — 1) відстоювати свої права; отстаивать свои права; 2) бути напористим (наполегливим); быть напористым (настойчивым); 3) пред'являти непомірні вимоги (претензії); предъявлять чрезмерные требования (претензии).

Assert one's rights — відстоювати свої права; отстаивать свои права.

Assess — 1) визначати суму *податку, штрафу тощо*; определять сумму *налога, штрафа и т. п.*; 2) обкласти податком; облагать налогом; 3) штрафувати; штрафовать; 4) оцінювати майно для обкладення податком; оценивать имущество для обложения налогом.

Assessable — який (що) підлягає обкладенню (*податком*); подлежащий обложению (*налогом*).

Assessed/appraised/estimated value — естимативна (встановлена) вартість; эстимативная (установленная) стоимость.

Assessment, assmt — 1) сума обкладення (*податком*); сумма обложения (*налогом*); 2) обкладення; обложение; 3) оцінка; оценка.

Assessment of management quality — оцінка якості управління; оценка качества управления.

Assessor — 1) податківець; налоговый чиновник; 2) фінансовий інспектор; финансовый инспектор; 3) *юр.* експерт, експерт-консультант; эксперт, эксперт-консультант.

Asset — 1) *фін.* актив; *фін.* актив; 2) майно; имущество; 3) об'єкт вкладення ресурсів підприємства; объект вложения ресурсов предприятия.

Asset classification — класифікація активів; классификация активов.

Asset conversion — конверсія активів; конверсия активов.

Asset conversion credit — кредит з обороту активів (*обслуговує весь оборот фондів підприємства*); кредит по обороту активов (*обслуживает весь оборот фондов предприятия*).

Asset conversion cycle — кругообіг активів (фондів); кругооборот активов (фондов).

Asset diversification — диверсифікація активів (фондів); диверсификация активов (фондов).

Asset holder — держатель активів; держатель активов.

Asset/Liability Committee — комітет з активів/(із зобов'язань); комитет по активам/обязательствам.

Asset/liability management — керівництво залученням і розміщенням ресурсів; управление привлечением и размещением ресурсов.

Asset/Liability Risk Management Committee — комітет з управління ризиками активів/(зобов'язань); комитет по управлению рисками активов/обязательств.

Asset life — життєвий цикл активу певного виду (*від його виникнення чи придбання до повного списання*); жизненный цикл актива определённого вида (*от его возникновения или приобретения до полного списания*).

Asset liquidity, liquidity of assets — ліквідність активів; ликвидность активов.

Asset management — управління активами; управление активами.

Asset management ratios — коефіцієнти якості управління активами; коэффициенты качества управления активами (див. також **financial ratios**; **days sales outstanding**, **fixed assets turnover ratio**, **inventory turnover ratio**, **total assets turnover ratio**).

Asset revaluation — переоцінка активів; переоценка активов.

Asset securitization — сек'юритизація активів; секьюритизация активов.

Asset turnover — оборотність активів; оборачиваемость активов.

Asset-based loan — позика, забезпечена специфічними активами підприємства; ссуда, обеспеченная специфическими активами предприятия.

Assets, holdings — 1) *фін.* актив, активи; *фін.* актив, активы; 2) *фін.* авуари; *фін.* авуары; 3) *юр.* майно неспроможного боржника (банкрута), майно збанкрутілої фірми; *юр.* имущество несостоятельного должника (банкрота), имущество обанкротившейся фирмы.

Assets and liabilities — *фін.* активи і пасиви; *фін.* активы и пассивы.

Asseverate — 1) стверджувати (*категорично, клятвенно тощо*); утверждать (*категорически, клятвенно и т. п.*); 2) заявляти (*урочисто тощо*); заявлять (*торжественно и т. п.*).

Asseveration — 1) твердження (*категоричне, клятвенне тощо*); утверждение (*категорическое, клятвенное и т. п.*); 2) заява (*урочисто тощо*); заявление (*торжественное и т. п.*).

Assiduity — 1) старанність; прилежание; 2) старання; старание; 3) ретельність; усердие.

Assign1 — *юр.* спадкоємець, правонаступник; *юр.* наследник, правопреемник.

Assign2 — 1) призначати, визначати (*строк/термін, межі тощо*); назначать, определять (*срок, границы и т. п.*); 2) доручати (*завдання, роботу тощо*); поручать (*задание, работу и т. п.*); 3) призначати на посаду; назначать, определять на должность; 4) закріпляти (*за ким-небудь*), передавати *право, майно тощо*; закреплять (*за кем-либо*), передавать *право, имущество и т. п.*; 5) приписувати; приписывать.

Assign3 (to, for), to allocate (to), to appropriate (to), to earmark/earmark (to) — асигнувати; ассигновать.

Assignat — асигнація; ассигнация.

Assignment — 1) асигнація; ассигнация; 2) *юр.* передача, переуступка *права, власності, майна тощо*; передача, переуступка *права, собственности, имущества и т. п.*; 3) призначення; назначение; 4) домовлена зустріч; условленная встреча.

Assignment, assignment, appropriation, grant — асигнування; ассигнование.

Assign to a position — призначення на посаду; назначение на должность.

Assigned, asgd — 1) призначений (*на посаду*); назначенный; 2) призначений (*для*); предназначенный.

Assignee1 — 1) уповноважений; уполномоченный; 2) представник; представитель; 3) особа, на ім'я якої переказують права, цінні папери тощо шляхом складання письмового документа; лицо, на чье имя переводятся права, ценные бумаги и т. п. путём составления письменного документа.

Assignee2, cessionary, successor — 1) цесіонарій; цессионарий; 2) *юр.* спадкоємець, правонаступник; правопреемник.

Assignee in bankruptcy — куратор конкурсного управління у справах неспроможного боржника (банкрута); куратор конкурсного управления по делам несостоятельного должника (банкрота).

Assignment1, asgmt — 1) призначення; назначение; 2) асигнування; ассигнование; 3) розподіл; распределение; 4) призначення; (пред)назначение; 5) *амер.* завдання; *амер.* задание; 6) відрядження, командировка; командировка; 7) *юр.* передача (*прав, майна тощо*), цесія; *юр.* передача (*прав, имущества и т. п.*), цесия; 8) передача цінних паперів, майнових прав тощо,

здійснювана у письмовому вигляді; перевод ценных бумаг, имущественных прав и т.п., совершаемый в письменном виде; 9) складання письмового документа, що підтверджує передачу цінних паперів, майнових прав тощо; составление письменного документа, подтверждающего перевод ценных бумаг, имущественных прав и т. п.

Assignment2, asgmt; letter of attorney, L/A; letter of authority/trust; power of attorney, P. A., p. a., P/A; warrant, War., war., wrnt, Wt, wt — довіреність, доручення; доверенность.

Assignment cheque (амер. check) — поштовий чек; почтовый чек.

Assignment clause — умова передачі (*права, майна тощо*); условие передачи (*права, имущества и т. п.*).

Assignment credit — кредит "під зобов'язання"; кредит "под обязательство".

Assignment in blank — бланкова довіреність (бланкове доручення), довіреність (доручення) на пред'явника; бланковая доверенность, доверенность на предъявителя.

Assignment of job responsibilities — розподіл посадових обов'язків; распределение должностных обязанностей.

Assignor, assr. — 1) *юр.* цедент; цедент; 2) особа, яка передає належне їй майно (*право тощо*); лицо, передающее принадлежащее ей имущество (*право и т. п.*).

Assimilate — 1) асимілювати(ся); ассимилировать(ся); 2) уподібнювати(ся), прирівнювати(ся) (~ **to**, ~ **with**); уподоблять(ся), приравнять(ся) (~ **to**, ~ **with**); 3) порівнювати (~ **to**, ~ **with**); сравнить (~ **to**, ~ **with**); 4) засвоювати; усваивать.

Assimilation — 1) асиміляція; ассимиляция; 2) уподібнення; уподобление; 3) засвоєння; усвоение.

Assist — 1) допомагати; помогать; 2) сприяти; содействовать; 3) брати участь (~ **in**); принимать участие (~ **in**); 4) бути присутнім (~ **at**); присутствовать (~ **at**).

Assistance — 1) допомога; помощь; 2) сприяння; содействие.

Assistant, ass., assist, asst. — 1) асистент; ассистент; 2) помічник; помощник; 3) референт; референт; 4) *юр.* помічник судді; *юр.* помощник судьи.

Assistant cashier, asst. cash. — помічник касира; помощник кассира.

Assistant General Manager, AGM — помічник генерального директора; помощник генерального директора.

Assize — 1) твердо встановлена *ціна, міра тощо*; твердо установленная *цена, мера и т. п.*; 2) такса; такса; 3) судовий розгляд; судебное разбирательство.

Assizes — візні сесія суду присяжних; выездная сесия суда присяжных.

Associate1, assoc. — 1) партнер; партнёр; 2) ком-

паньйон; компаньон; 3) колега; колега; 4) союзник; союзник; 5) *юр.* співучасник, спілльник; *юр.* соучастник, сообщник; 6) помічник; помічник.

Associate2 — 1) об'єднаний; объединённый; 2) пов'язаний; связанный; 3) приєднаний; присоединённый.

Associate3 — 1) з'єднувати; соединять; 2) пов'язувати; связывать; 3) пов'язуватися; асоціюватися; связываться; ассоциироваться; 4) спілкуватися (~ **with**); общаться (~ **with**); 5) приєднуватися; присоединяться; 6) вступати; вступать; 7) ставати партнером; становится партнёром.

Associate bank — асоційований банк; ассоциированный банк.

Associate oneself with — приєднуватися (до *чого-небудь*), солідаризуватися з *чим-небудь*; присоединяться (к *чому-либo*), солідаризироваться (с *чем-либo*).

Associated — 1) пов'язаний; связанный; 2) об'єднаний; объединённый; 3) діючий спільно; действующий совместно; 4) взаємодіючий; взаимодействующий.

Associated Banks of Europe, ABECOR — банківське угруповання Європи; банковская группировка Европы.

Associates, connections (persons); environment, entourage, milieu, surroundings — антураж; антураж.

Association, Assn, assn, assoc. — 1) асоціація; ассоциация; 2) товариство; товарищество, общество; 3) з'єднання; соединение; 4) спілка; союз; 5) асоціація, зв'язок (*ідей, дій тощо*); ассоциация, связь (*идей, действий и т. п.*); 6) спілкування; общение.

Association of British Chambers of Commerce, ABCC — Асоціація британських торгових палат; Ассоциация британских торговых палат.

Association of British Factors, ABF — Асоціація британських факторингових компаній; Ассоциация британских факторинговых компаний.

Association of Certified and Corporate Accountants, ACCA — Асоціація дипломованих корпоративних бухгалтерів (США); Ассоциация дипломированных корпоративных бухгалтеров (США).

Association of Corporate Treasures, ACT — Асоціація казначейств (скарбниць) корпорацій (США); Ассоциация казначейств корпораций (США).

Association of International Bond Dealers — Асоціація дилерів з міжнародних облігацій (Швейцарія); Ассоциация дилеров по международным облигациям (Швейцария).

Association of Management Consultants — Асоціація консультантів з організації виробництва (США); Ассоциация консультантов по организации производства (США).

Association of Payment Clearing Services, APACS — Асоціація систем міжбанківських розрахунків (США); Ассоциация систем межбанковских расчётов (США).

Association of Primary Dealers in Government

Securities, APDIGS — Асоціація дилерів з первинного продажу урядових цінних паперів (США); Ассоциация дилеров по первичной продаже правительственных ценных бумаг (США).

Association of Scientific, Technical & Managerial Staff, ASTMS — Асоціація науково-технічних працівників і керівного персоналу (Велика Британія); Ассоциация научно-технических работников и руководящего персонала (Великобритания).

Association of South-East Asia Nations, ASEAN — Асоціація держав Південно-Східної Азії, АСЕАН; Ассоциация государств Юго-Восточной Азии, АСЕАН.

Association of Stock Exchange Firms, ASEF — Асоціація брокерських фірм фондової біржі (США); Ассоциация брокерских фирм фондовой биржи (США).

Association with common interests; combine, comb. — співтовариство; сообщество.

Associative — 1) асоціативний; ассоциативный; 2) той, що зв'язує; связывающий; товариський, компанійський; общительный.

Assorted, Asst'd, asst'd, asstd. — 1) класифікований; классифицированный; 2) сортований; сортированный; 3) добірний; отборный, отобранный.

Assortment1 — 1) сортування; сортировка; 2) добір; отбор; 3) сортамент, сортимент; сортамент, сортимент.

Assortment2, set, variety/range of goods — асортимент; ассортимент.

Assume — 1) приймати на себе; принимать на себя; 2) присвоювати собі; присваивать себе; 3) приймати, набирати (*характеру, форми тощо*); принимать (*характер, форму и т. п.*); 4) вважати; предполагать; 5) припускати; допускать.

Assume measures — вживати заходів; принимать меры.

Assume obligations — приймати (*на себе*) зобов'язання; принимать (*на себя*) обязательства.

Assume office — заступити (стати) на посаду; вступити в должность.

Assume responsibility (control) — брати на себе відповідальність (управління *чим-небудь*); брать на себя ответственность (управление *чем-либo*).

Assume risk — приймати ризик; принимать риск.

Assurance — 1) запевнення; заверение, уверение; 2) гарантія; гарантия; 3) впевненість; уверенность, убеждённость; 4) страхування; страхование.

Assure — 1) запевняти (*кого-небудь*); уверять, заверять (*кого-либo*); 2) переконуватися; убеждаться; 4) гарантувати; гарантировать; 5) забезпечувати; обеспечивать; 6) страхувати; страховать.

Assure oneself — переконатися; убедиться.

Assurer — страхувальник; страхователь.

At a point in time — на момент часу (наприклад, **finan-**

cial position at a point in time — фінансовий стан на момент часу); на момент времени (например, **financial position at a point in time** — финансовое состояние на момент времени).

At a set price — за встановленою ціною; по установленной цене.

At an easy rate — дешево; дешёво.

At any rate — 1) у будь-якому випадку; во всяком случае; 2) принаймні; по меньшей мере.

At best, at market — найбільш (максимально) сприятливі умови; наиболее (максимально) благоприятные условия.

At or better — 1) купити за домовленою ціною або дешевше; купить по обусловленной цене или дешевле; 2) продати за домовленою ціною або дорожче; продать по обусловленной цене или дороже.

At par — 1) альпарі; альпари; 2) за номіналом; по номиналу.

At/in pawn — у заставі/закладі; в залоге/закладе.

At that (this) rate — 1) у такому випадку; в таком случае; 2) за таких умов; при таких условиях.

At the beginning of year — на початок року (*дата фіксування господарських операцій у звітності*); на начало года (*дата фиксирования хозяйственных операций в отчётности*).

At the end of year — на кінець року (*дата фіксування господарських операцій у звітності*); на конец года (*дата фиксирования хозяйственных операций в отчётности*).

At the suit, Ats — *юр.* за позовом; по иску.

Atlantic Standard Time, AST — атлантичний/ню-йоркський поясний час; атлантическое/ню-йоркское поясное время.

Attach — 1) прикріплювати; прикреплять; 2) прикладати; прикладывать; 3) призначати; назначать; 4) приписувати; приписывать; 5) *юр.* арештовувати; *юр.* арестовывать; 6) *юр.* затримувати; *юр.* задерживать; 7) *юр.* описувати майно; *юр.* описывать имущество; 8) *юр.* накладати арешт (*на майно*); *юр.* налагать арест (*на имущество*).

Attach a seal to a document — ставити печатку на документі; ставить печать на документе.

Attach oneself to — приєднуватися; присоединяться.

Attached — 1) прихильний; благосклонный, расположенный, привязанный; 2) відданий; преданный; 3) прикріплений; прикрепленный; 4) *юр.* описаний (*про майно*); *юр.* описанный (*об имуществе*).

Attachment1 — 1) прихильність; расположенность, привязанность; 2) відданість; преданность; 3) прикріплення; прикрепление; 4) *юр.* накладення арешту; *юр.* наложение ареста; 5) пристосування; приспособление.

Attachment2, sequestration, seizure — арешт майна

(*неспроможного боржника за приписом суду*); арест имущества (*несостоятельного должника по предписанию суда*).

Attack1 — 1) атака; атака; 2) наступ; наступление; 3) напад; нападение.

Attack2 — 1) атакувати; атаковать; 2) нападати; нападать; 3) критикувати, нападати; критиковать, нападать; 4) братися, взятися (*за що-небудь*, до *чого-небудь*); предпринимать (*что-либo*), приниматься, приняться, приступать (*за что-либo*, к *чему-либo*); 5) заходитися (коло *чого-небудь*); братися, приниматься енергично (*за что-либo*); 6) накинутися (на *роботу тощо*); набрасываться (на *роботу и т. п.*).

Attack a problem — підходити до розв'язку задачі; подходить к решению задачи.

Attackable — 1) вразливий, піддатливий; уязвимый; 2) суперечливий, спірний, спорный.

Attain — 1) досягнути; достигнуть; 2) добитися; добиться.

Attainability досяжність; достижимость.

Attainable — досяжний; достижимый.

Attainder — *юр.* позбавлення громадянських і майнових прав за державну зраду; лишение гражданских и имущественных прав за государственную измену.

Attainment — 1) досягнення; достижение; 2) надбання; приобретение, достояние.

Attempt — 1) спроба; попытка; 2) проба; проба; 3) досвід; опыт; 4) замах; покушение.

Attend — 1) приділяти увагу, дбати (~ **to** — *про*); уделять внимание, заботиться; 2) бути уважним (~ **to** — до *кого-небудь*, *чого-небудь*); быть внимательным (~ **to** — к *кому-либo*, *чому-либo*); 3) турбуватися, слідкувати (~ **to** — за *чим-небудь*); заботиться, следить (~ **to** — за *чем-либo*); 4) обслуговувати (~ **on**, ~ **upon**); обслуживать (~ **on**, ~ **upon**); 5) супроводжувати; сопроводжать; 6) бути супутником; сопутствовать; 7) бути присутнім (~ **to** — *на, при*); присутствовать (~ **to** — *на, при*).

Attendant — 1) супроводжуюча, обслуговуюча або присутня особа; сопровождающее, обслуживающее или присутствующее лицо; 2) супутник; спутник; 3) супроводжуючий; сопровождающий; 4) супутній; сопутствующий; 5) присутній; присутствующий; 6) обслуговуючий (~ **upon**); обслуживающий (~ **upon**).

Attendant circumstances — супутні, супровідні обставини; сопутствующие обстоятельства.

Attention1, Attn, Attn., attn, attn. — 1) увага; внимание; 2) увазі *такого-то*; вниманию *такого-то*.

Attention2 — звернути увагу; обратит внимание.

Attest1 — 1) доказ; доказательство; 2) свідчення; свидетельское показание; 3) підпис, який засвідчує *що-небудь*; подпись, свидетельствующая о *чём-либo*.

Attest2 — 1) засвідчувати; удостоверять; 2) підтверджувати; подтверждать; 3) свідчити; свидетельствовать;

4) давати показання свідків; давать свидетельские показания; 5) приводити до присяги; приводит к присяге.

Attest a signature — засвідчити підпис; засвидетельствовать подпись.

Attestation1 — 1) підтвердження; подтверждение; 2) показання свідка; свидетельское показание; 3) засвідчення (*документа*); засвидетельствование (*документа*); 4) приведення до присяги; приведение к присяге.

Attestation2; recommendation; reference, ref.; testimonial — атестація; аттестация.

Attestor — *юр.* свідок; свидетель.

Attitude — 1) позиція; позиция; 2) ставлення (*до кого-небудь, чого-небудь*); отношение (*к кому-либо, чему-либо*).

Attorney, at., atty., atty., Atty., Atty. — 1) уповноважений; уполномоченный; 2) довірений; доверенный; 3) повірений; поверенный; 4) адвокат; адвокат; 5) юрист; юрист; 6) прокурор; прокурор.

Attorney General — Генеральний Аторней (головний юрисконсульт уряду і член Кабінету Міністрів Великої Британії; міністр юстиції США); Генеральный Аторней (главный юрисконсульт правительства и член Кабинета Министров Великобритании; министр юстиции США).

Attorney at law — 1) адвокат; адвокат; 2) повірений у суді; поверенный в суде.

Attorney in fact, private attorney — особа, яка діє за довіреністю (дорученням), виданою (виданим) іншою особою; лицо, действующее по доверенности, выданной другим лицом.

Attract/call/draw smb.'s attention to smth. — звертати *чю-небудь* увагу на *що-небудь*; обращать *чьё-либо* внимание на *что-либо*.

Attract deposits — залучати вклади (депозити); привлекать вклады (депозиты).

Attribute1 — 1) властивість; свойство; 2) характерна ознака; характерный признак; 3) характерна риса; характерная черта; 4) атрибут; атрибут.

Attribute2 — 1) приписувати (*~ to — чому-небудь, кому-небудь*); приписывать (*~ to — чему-либо, кому-либо*); 2) відносити (*~ to — за рахунок чого-небудь, кого-небудь*); относить (*~ to — за счёт чего-либо, кого-либо*).

Attribution — 1) приписування; приписывание; 2) влада, компетенція; власть, компетенция.

Auction1; public sale, P. S., P/S — 1) аукціон; аукцион; 2) відкриті торги; открытые торги; 3) публічні торги; публичные торги; 4) торги; торги; 5) розпродаж; распродажа (див. також **public auction**).

Auction2 — розпродавати (*з молотка*); продавать (*с молотка*).

Auction by tender — закриті торги; закрытые торги.

Auction market/marketplace — аукціонний ринок; аукционный рынок.

Auction off borrower's property — продавати з аукціону (продавати з молотка) майно *позичальника*; продавать с аукциона (продавать с молотка) имущество *заёмщика*.

Auction sale — продаж з аукціону; продажа с аукциона.

Auction shares — аукціонний продаж акцій (паїв); аукционная продажа акций (паёв).

Auction value — аукціонна вартість; аукционная стоимость.

Audit1, aud — 1) аудит; аудит; 2) перевірка, ревізія бухгалтерських книг, документів і звітності; проверка, ревизия бухгалтерских книг, документов и отчётности; 3) перевіряти звітність, ревізувати; проверять отчётность, ревизовать.

Audit2, aud; inspection; revision, rev, rev. — 1) ревізія; ревизия; 2) перевірка; проверка.

Audit3 — 1) перевіряти звітність; проверять отчётность; 2) ревізувати; ревизовать.

Audit and exam committee — аудиторський і ревізійний комітет (*банку тощо*); аудиторский и ревизионный комитет (*банка и т. п.*).

Audit and reporting requirements — вимоги до аудиту і звітності; требования к аудиту и отчётности.

Audit company/service — аудиторська фірма/служба; аудиторская фирма/служба.

Audited report, account, etc. — аудитований звіт, рахунок тощо; аудиторский отчёт, счёт и т. п.

Audited financial statement — аудитована фінансова інформація; аудиторская финансовая информация.

Auditing standards — стандарти аудиту; стандарты аудита.

Auditor1, aud — 1) аудитор; аудитор; 2) фінансовий контролер; финансовый контролёр.

Auditor2, aud; inspector — ревізор; ревизор.

Auditor's opinion — думка аудитора; мнение аудитора.

Augment1 — 1) збільшення; увеличение; 2) приріст; прирост.

Augment2 — 1) збільшувати(ся); увеличивать(ся); 2) додавати(ся); прибавлять(ся).

Augment the capital — нарощувати капітал; наращивать капитал.

Augmentation — 1) збільшення; увеличение; 2) приріст; прирост; 3) нарощування; приращение.

Autarchy, autarky, self-sufficiency — 1) автаркія; автаркия; 2) економічна замкнутість; экономическая замкнутость.

Authentic, auth — 1) автентичний; аутентичный, аутентический; 2) справжній; подлинный.

Authentication — 1) автентифікація; аутентификация; 2) встановлення справжності; установление подлинности; 3) ідентифікація інформації (*послуга, яку надає банк тощо*); идентификация информации (*услуга, предоставляемая банком и т. п.*).

Author, auth — автор; автор.

Authorities — влада; власти.

Authority — 1) влада; власть; 2) повноваження (*~ for*); полномочия (*~ for*); 3) авторитет; авторитет; 4) вага; вес; 5) вплив; влияние; 6) значення; значение; 7) авторитет, крупний спеціаліст; авторитет, крупный специалист; 8) авторитетне джерело (*документ, книга тощо*); авторитетный источник (*документ, книга и т. п.*); 9) підстава; основание.

Authority to pay, AP — дозвіл на оплату (платіж); разрешение на платёж.

Authority to purchase, AP — дозвіл на закупівлю; разрешение на закупку.

Authorization — 1) уповноваження; уполномочие; 2) санкція; санкция; 3) дозвіл; разрешение.

Authorize — 1) уповноважувати; уполномочивать; 2) доручати; поручать; 3) санкціонувати; санкционировать; 4) дозволяти; разрешать; 5) пояснювати; объяснять; 6) виправдовувати; оправдывать.

Authorized, auth — який (що) користується правом; пользующийся правом.

Authorized bank — уповноважений банк; уполномоченный банк.

Authorized capital — санкціонований капітал; санкционированный капитал.

Authorized/registered capital; capital facility; nominal capital, Nom. Cap. — 1) дозволений капітал; разрешённый капитал; 2) акціонерний капітал, який (що) дозволено для випуску (емісії); акционерный капитал, разрешённый к выпуску (эмиссии).

Authorized shares stock — дозволени до випуску акції; разрешённые к выпуску акции.

Authorized signature, signature by authorized agent — 1) підпис уповноваженої особи; подпись уполномоченного лица; 2) підпис уповноваженого агента; подпись уполномоченного агента (див. також **unauthorized signature (signature by unauthorized agent); signature card**).

Autograph document signed, a. d. s. — власноручно написаний і підписаний документ; собственноручно написанный и подписанный документ.

Autograph letter, a. l. — власноручний лист/документ; собственноручное письмо, собственноручный документ.

Autograph letter signed, ALS, a. l. s. — оригінал документа підписано; оригинал документа подписан.

Automated clearing house, ACH — автоматична клірингова палата; автоматическая клиринговая палата.

Automated data management system, ADMS — автоматична система обробки даних/інформації; автоматическая система обработки данных/информации.

Automated data processing, ADP — автоматична обробка даних/інформації; автоматическая обработка данных/информации.

Automated real-time investments exchange, ARIEL — автоматична інвестиційна біржа у режимі реального часу; автоматическая инвестиционная биржа в режиме реального времени.

Automated teller machine, ATM — 1) автоматична касова машина; автоматическая кассовая машина; 2) "автоматичний касир"; "автоматический кассир".

Automated teller machine network, ATM network — мережа автоматичних касових машин; сеть автоматических кассовых машин.

Automatic data processing, ADP — автоматизована обробка даних/інформації; автоматизированная обработка данных/информации.

Automatic data processing group, ADP group — група автоматизованої обробки даних/інформації (*підрозділ банку тощо*); группа автоматизированной обработки данных/информации (*подразделение банка и т. п.*).

Automatic deposit — автоматичний депозит; автоматический депозит.

Automatic execution of orders — автоматичне (автоматизоване) виконання наказів (*через комп'ютерну (комп'ютеризовану) систему*); автоматическое (автоматизированное) выполнение приказов (*через компьютерную (компьютеризованную) систему*).

Automatic reinvestment — автоматичне реінвестування; автоматическое реинвестирование.

Automatic perfection *амер.* — "автоматичне завершення"; "автоматическое завершение"; (див. також **filing, filing officer, filing statement; perfection, perfection by (taking) possession**).

Automatic teller machine, ATM — автоматична касова машина, "автоматичний касир"; автоматическая кассовая машина, "автоматический кассир".

Automatic/telephone transfer — 1) автоматичний (попередньо санкціонований) грошовий переказ; автоматический (предварительно санкционированный) денежный перевод; 2) переказ грошей, на який платником попередньо видано доручення; перевод денег, на который плательщиком предварительно дано поручение (див. також **securities transfer, teletransmission transfer**).

Automatic Transfer System, ATS — система автоматичного переказу коштів; система автоматического перевода средств.

Automatic Transfer System accounts, ATS accounts *амер.* — рахунки системи автоматичного переказу коштів; счета системы автоматического перевода средств.

Avail — 1) користь; польза; 2) вигода; выгода; 3) бути

корисним; быть полезным; 4) бути вигідним; быть выгодным.

Availability — 1) придатність; (при)годность; 2) наявність; наличие.

Availability of credit, credit availability — розмір кредиту, дозволеного для одержання; размер кредита, разрешённого к получению.

Availability schedule — перелік (список) нормативних строків/термінів, у межах яких грошові кошти повинні бути переказані на рахунок клієнта згідно із зданим в банк чеком або іншим платіжним документом; перечень (список) нормативных сроков, в пределах которых денежные средства должны быть получены на счёт клиента согласно сданному в банк чеку или другому платёжному документу.

Available — 1) доступний; доступный; 2) що є в розпорядженні; имеющийся в распоряжении; 3) наявний; наличный; 4) придатний; (при)годный; 5) корисний; полезный; 6) дійсний; действительный.

Available balance — залишок коштів на рахунок клієнта, який він може негайно зняти без обмежень з боку банку; остаток средств на счёте клиента, который он может немедленно снять без ограничений со стороны банка.

Available credit — 1) вільний ліміт кредитування; свободный лимит кредитования; 2) кредит, дозволений для одержання; кредит, разрешённый к получению.

Available funds — 1) вільні ресурси/фонди; свободные ресурсы/фонды; 2) ресурси/фонди підприємства (банку тощо), які можна спрямувати на видавання позик; ресурсы/фонды предприятия (банка и т. п.), которые можно направить на выдачу ссуд; 3) ресурси/фонди підприємства (банку тощо) у грошовому вигляді (*каса, кореспондентські рахунки тощо*); ресурсы/фонды предприятия (банка и т. п.) в денежной форме (*касса, корреспондентские счета и т. п.*).

Aval, bill guarantee; guarantee, G., g.; security — 1) аваль; аваль; 2) банківська гарантія щодо здійснення платежу за векселем; банковская гарантия в совершении платежа по векселю; 3) вексельне поручництво/поручительство; вексельное поручительство; 4) гарант векселя; гарант векселя.

Avalist, backer/guarantor of a bill — аваліст, вексельний поручник/поручитель; авалист, вексельный поручитель.

Avarice — 1) скупість; алчность; 2) пожадливість; жадность.

Avaricious — 1) скупий; алчный; 2) пожадливий; жадный.

Avenue, Ave, Ave. — 1) авеню; авеню; 2) проспект; проспект.

Average1, Avg. — 1) середнє число; среднее число; 2) середня величина; средняя величина; 3) середній результат; средний результат; 4) індекс курсів; индекс курсов; 5) середній курс; средний курс; 6) бірж. послідовно скуповувати або продавати акції даного випуску (даної емісії) відповідно до зміни курсу; бирж.

последовательно скупать или продавать акции данного выпуска (данной эмиссии) в соответствии с изменением курса; 7) *страх.* аварія (*збитки, нанесені вантажам і транспортному засобу*); авария (*убытки, причинённые грузу и транспортному средству*); 8) звичайний; обычный; 9) нормальний; нормальный.

Average2, Av., av. — середній; средний.

Average3 — 1) дорівнювати у середньому; равняться в среднем; 2) *мат.* виводити середню математичну величину; *мат.* выводит среднюю математическую величину.

Average assets — середня величина активів; средняя величина активов.

Average cost, AVCO — середня собівартість; средняя себестоимость.

Average fixed costs, AFC середні постійні видатки; средние постоянные издержки.

Average length, av. l. — середня довжина; средняя длина.

Average out — обчислити (скласти) середню величину; вычислить (составить) среднюю величину.

Average output — середній випуск (*продукції*); средний выпуск (*продукции*).

Average propensity to consume, APC — середня частка споживання у доході; средняя доля потребления в доходе.

Average propensity to save, APS — середня частка заощаджень у доході; средняя доля сбережений в доходе.

Average rate of profit — середня норма прибутку; средняя норма прибыли.

Average term — аверажний (усереднений) строк/термін; аверажный (усреднённый) срок.

Average variable costs, AVC — середні змінні витрати; средние переменные издержки.

Average width, av. w. — середня ширина; средняя ширина.

Averaging — авераж; авераж.

Avid — 1) жадібний, пожадливий, зажерливий; жадный; 2) скупий (~ **for**, ~ **of**); алчный (~ **for**, ~ **of**).

Avidity — 1) пожадливість; жадность; 2) зажерливість; алчность.

Aviso; advice note; advice, ad, adv; letter of advice, l. a. — 1) авізо; авізо; 2) повідомлення про здійснення угоди; уведомление о совершении сделки; 3) повідомлення; уведомление; 4) сповіщення; извещение.

Avoid1 — 1) уникати; избегать; 2) цуратися, сторонитися; сторониться; 3) ухилятися; уклоняться; 4) *юр.* скасовувати, анулювати; отменять, аннулировать.

Avoid2, to find a way round, to manoeuvre (амер. maneuver) — лавірувати; лавировать.

Avoid a contract — анулювати договір/контракт; аннулировать договор/контракт.

Avoid double taxation — уникати подвійного оподаткування; избегать двойного налогообложения.

Avoidable — якого (що) можна уникнути; которого можно избежать.

Avoidance — 1) уникнення; избежание; 2) скасування, усунення; упразднение, устранение; 3) *юр.* скасування, анулювання; *юр.* отмена, аннулирование; 4) вакансія; вакансия.

Avoirdupois, avdp. — “евердюпойс” (*англійська система мір ваги*); “звердюпойс” (*англійська система мер веса*).

Avouch — 1) запевняти; уверять; 2) стверджувати; утверждать; 3) доводити; доказывать; 4) ручатися (~ **for** — за *кого-небудь*); ручатся (~ **for** — за *кого-либо*); 5) гарантувати; гарантировать; 6) признаватися; признаваться; 7) зізнаватися; сознаваться.

Avow — 1) відверто заявляти; открыто заявлять; 2) признаватися; признаваться; 3) *юр.* визнавати факт; *юр.* признавать факт.

Avowal — визнання; признание.

Avowed — загальноприйнятий; общепринятый.

Avoir *фр.* — авуари; авуары (див. **assets**).

Await — 1) чекати; ждять; 2) очікувати; ожидать; 3) передбачитися; предстоять.

Awake to — 1) чітко (ясно) зрозуміти; отчётливо (ясно) понять; 2) усвідомлювати; осознать.

Award1 — 1) ухвала, рішення (*арбітра, судді тощо*); решение (*арбитра, судьи и т. п.*); 2) присудження премії, нагороди тощо; присуждение премии, награды и т. п. 3) присуджене (*премія, покарання тощо*); присуждённое (*премия, наказание и т. п.*); 4) видавання (видача) замовлення; выдача заказа; 5) державне замовлення; государственный заказ; 6) затвердження заявки на купівлю цінних паперів (*при аукціонному продажу тощо*); утверждение заявки на покупку ценных бумаг (*при аукционной продаже и т. п.*).

Award2 — 1) присуджувати *що-небудь*; присуждать *что-либо*; 2) нагороджувати *чим-небудь*; награждать *чем-либо*; 3) видавати замовлення (*на поставку*); выдавать заказ (*на поставку*).

Award3, to give a bonus/bounty/premium — преміювати; премировать.

Award a contract — здати підряд на поставку товарів або ведення робіт; сдать подряд на поставку товаров или производство работ.

Aware — 1) обізнаний; осведомлённый; 2) усвідомлюючий; сознающий; 3) той що знає; знающий.

Ax(e)1 — 1) різке скорочення бюджету; резкое сокращение бюджета; 2) урізування, зниження асигнувань; урезание, снижение ассигнований.

Ax(e)2 — 1) скорочувати *штати*; сокращать *штаты*; 2) урізувати *бюджет, асигнування*; урезать *бюджет, ассигнования*.

B

Baby bond *амер.* 1) “бейбі-бонд”; “бэйби-бонд”; 2) “дитяча облигація”; “детская облигация”.

Bachelor of Arts, B. A. — бакалавр гуманітарних наук; бакалавр гуманитарных наук.

Back by property (reputation, good credit rating, etc.) — бути забезпеченим відносно цінних паперів майном (*репутацією, добрим кредитним рейтингом тощо*); быть обеспеченным в отношении ценных бумаг *имуществом (репутацией, хорошим кредитным рейтингом и т. п.)*.

Back load — комісія, яку платить інвестор при вилученні своїх коштів з акцій інвестиційного фонду; комісія, которую платит инвестор при изъятии своих средств из акций инвестиционного фонда (див. також **front-load, load**).

Back of certificate — зворотний бік *цінного паперу*; обратная сторона *ценной бумаги*.

Back office, back-office — бек-офіс; бек-офис, бэк-офис (див. також **front office**).

Back order, b. o. — 1) зворотний порядок; обратный порядок; 2) у зворотному порядку; в обратном порядке.

Back pay — 1) затримка видачі зарплати; задержка выдачи зарплаты; 2) оплата за вимушений прогул; оплата за вынужденный прогул; 3) *амер.* зарплата за час праці; *амер.* зарплата за проработанное время.

Backer/guarantor of a bill, avalist — аваліст, вексельний поручник/поручитель; авалист, вексельный поручитель.

Back-room processing of items — операційна (*інформаційна, контрольна, облікова тощо*) обробка платіжних документів після прийому їх у клієнтів; операционная (*информационная, контрольная, учётная и т. п.*) обработка платёжных документов после приёма их у клиентов.

Backwardation, deport; discount, DIS, Dis, dis, disc, Discd; — 1) депорт; депорт; 2) дисконт; дисконт.

Bad bargain — невідгідна угода; невыгодная сделка.

Bad debts — 1) “погані борги” (*стаття бухгалтерського балансу*); “плохие долги” (*статья бухгалтерского баланса*); 2) дебіторська заборгованість, не сплачена вчасно (*стаття бухгалтерського балансу*); дебиторская задолженность, не уплаченная в срок (див. також **provision for bad debts**).

Bad money — 1) “погані гроші”; “плохие деньги”; 2) неповноцінні гроші; неполноценные деньги (див. також **full-bodied money, good money**).

Bag, B — мішок; мешок.

Baggage, bag — багаж; багаж.

Bail out — взяти на поруки; взятъ на поруки.

Bail-out by creditors — взяття на поруки кредиторами; взятие на поруки кредиторами.

Bailment, depositing, deposition, sealed safe custody account — 1) депонування; депонирование; 2) закрито депонування; закрытое депонирование; 3) закрито зберігання; закрытое хранение.

Bailor, depositor — 1) депонент; депонент; 2) депозитор; депозитор.

Bailsman; guarantee, G., g.; guarantor — 1) поручитель, поручник; поручитель; 2) гарант; гарант.

Balance1, bal, bal.; position1 — залишок; остаток.

Balance2, bal, bal.; position2; balance in hand; statement амер. — 1) баланс; баланс; 2) сальдо *рахунку*; сальдо *счёта*.

Balance/settle an account — 1) сальдар; сальдар; 2) підвести рахунок (*у банку*); подвести счёт (*в банке*).

Balance, to balance the accounts — балансувати, підводити баланс; балансировать, подводит баланс.

Balance carried forward — сальдо для переносу; сальдо к переносу.

Balance cost, balance sheet value; book value, B/V — 1) балансова вартість; балансовая стоимость; 2) "книжкова" вартість; "книжная" стоимость; 3) "книжковий" капітал; "книжный" капитал.

Balance in hand; balance, bal, bal.; position; statement амер. — 1) баланс; баланс; 2) сальдо *рахунку*; сальдо *счёта*.

Balance of an account — сальдо рахунку; сальдо счёта.

Balance of capital and credit flow — баланс руху капіталів і кредитів; баланс движения капиталов и кредитов.

Balance of debt — залишок боргу; остаток долга.

Balance of income and expenditure, company balance — баланс доходів і видатків підприємства (компанії); баланс доходов и расходов предприятия (компания).

Balance of payments, BOP — 1) платіжний баланс; платёжный баланс; 2) сальдо платіжного балансу; сальдо платёжного баланса; 3) активний баланс (*зовнішньої торгівлі*); активный баланс (*внешней торговли*).

Balance of payments deficit — дефіцит платіжного балансу; дефицит платёжного баланса.

Balance of payments surplus — позитивне сальдо платіжного балансу; положительное сальдо платёжного баланса.

Balance of trade, BOT — 1) торговельний баланс; торговый баланс; 2) сальдо торгового балансу; сальдо торгового баланса.

Balance plan — балансовий план; балансовый план.

Balanced/efficient portfolio — збалансований/ефективний інвестиційний портфель; сбалансированный/эффективный инвестиционный портфель.

Balance/(book gross) profit — балансовий прибуток; балансовая прибыль.

Balance reporting — "балансове звітування"; "балансовая отчётность".

Balance-sheet, balance sheet, BS, B. S. — баланс, балансовий/фінансовий звіт; баланс, балансовый/финансовый отчёт.

Balance sheet analysis, statement analysis — балансовий аналіз, аналіз; балансовый анализ, анализ.

Balance sheet items — балансові статті (*бухгалтерського балансу підприємства*); балансовые статьи (*бухгалтерского баланса предприятия*).

Balance sheet value, balance cost; book value, B/V — 1) балансова вартість; балансовая стоимость; 2) "книжкова" вартість; "книжная" стоимость; 3) "книжковий" капітал; "книжный" капитал.

Balanced fund — "збалансований фонд"; "сбалансированный фонд".

Balancing, proof — 1) балансування; балансирование; 2) сальдування; сальдирование; 3) процес контролю за точністю виконання *платіжних* операцій; процесс контроля за точностью выполнения *платёжных* операций.

Balancing of an account — сальдування рахунку; сальдирование счёта.

Balloon — 1) балон (*кредит*); баллон (*кредит*); 2) роздувати курси акцій; раздувать ("вздувать") курсы акцій.

Balloon maturity — балоновий ("кульовий") строк/термін; баллоновый ("шаровой") срок.

Balloon payment — балоновий ("кульовий") платіж; баллоновый ("шаровой") платёж.

Ballot/vote for — балотувати; баллотировать.

Balloting, polling; voting, vt — балотування; баллотирование, баллотировка.

Baltic International Freight Futures Exchange, BIFFEX — Балтійська міжнародна біржа фрахтових ф'ючерсів; Балтийская международная биржа фрахтовых фьючерсов.

Bank, bankers, banking-house, bk, bk. — банк; банк.

Bank acceptance, BA; bank-bill, bank bill — 1) тратта, тратта; 2) банковий білет, банкнот; банковый билет, банкнот; 3) вексель, визнаний банком; вексель, признанный банком.

Bank acquisition — придбання одного банку іншим банком; приобретение одного банка другим банком.

Bank assets — банківські активи; банковские активы.

Bank automation — банківська автоматизація; банковская автоматизация.

Bank balances — 1) залишки на рахунках у банку; остатки на счётах в банке; 2) сальдо банківських рахунків; сальдо банковских счетов.

Bank-book, bank book, b. b.; personal account — 1) банківська книжка; банковская книжка; 2) особовий рахунок; лицевой счёт.

Bank branching, bank-branching — створення відділень і філій банку; создание отделений и филиалов банка.

Bank capital — банківський капітал; банковский капитал.

Bank card — банківська картка; банковская карточка.

Bank card association — асоціація з банківських карток; ассоциация по банковским карточкам.

Bank check — банківський чек; банковский чек.

Bank clearing, BC — банківський кліринг; банковский клиринг.

Bank commission — комісійні банка1; комиссионные банка1.

Bank credit — банківський кредит; банковский кредит.

Bank declaration — банківська декларація; банковская декларация.

Bank deposits — 1) банківські депозити; банковские депозиты; 2) депозити у банках; депозиты в банках.

Bank directorship — директорство у банку; директорство в банке.

Bank draft1, BD, B/D — банківська тратта; банковская тратта.

Bank draft2/note/bill, BD, B/D — 1) банківський вексель; банковский вексель; 2) тратта, яку виставив банк на інший банк; тратта, выставленная банком на другой банк; 3) вексель із жироакцептом банку; вексель с жироакцептом банка.

Bank failure — 1) банкрутство банку; банкротство банка; 2) неплатоспроможність банку; неплатежеспособность банка.

Bank for International Settlements, BIS, B. I. S. — Банк міжнародних розрахунків (Базель, Швейцарія); Банк международных расчётов (Базель, Швейцария).

Bank fraud — шахрайство у банках; мошенничество в банках.

Bank guarantee — банківська гарантія1; банковская гарантия1 (див. також **guarantee credit**).

Bank holding company, BHC — банківська холдингова компанія (холдинг-компанія); банковская холдинговая компания (холдинг-компания).

Bank holiday — "банківські канікули"; "банковские каникулы".

Bank insider — "своя людина" у банку; "свой человек" в банке.

Bank insolvency — банківська неплатоспроможність; банковская неплатежеспособность.

Bank investment — банківські інвестиції; банковские инвестиции.

Bank liabilities — 1) банківські пасиви; банковские пассивы; 2) зобов'язання банку; обязательства банка.

Bank-like in service — "банкоподібна" послуга; "банкоподобная" услуга.

Bank management — 1) банківський менеджмент; банковский менеджмент; 2) управління банком; управление банком.

Bank marketing — банківський маркетинг; банковский маркетинг.

Bank merge — 1) банківське злиття; банковское слияние; 2) злиття банків; слияние банков.

Bank modernization — 1) банківська модернізація; банковская модернизация; 2) модернізація банку; модернизация банка.

Bank note, bank-note, banknote, B. N. — банкнот(а); банкнот(а).

Bank note(s), bank-note(s), banknote(s) — 1) банкноти; банкноты; 2) банківські білети; банковские билеты; 3) паперові гроші, бумажные деньги; 4) асигнації; ассигнации.

Bank of circulation, bank of issue — емісійний банк; эмиссионный банк.

Bank of England, B. E., B of E — Англійський банк; Английский банк.

Bank operation environment — зовнішнє середовище діяльності банків; внешняя среда деятельности банков.

Bank organizational structure — організаційна структура банку; организационная структура банка.

Bank performance — 1) дієздатність банку; дееспособность банка; 2) здатність банку до активної успішної діяльності; способность банка к активной успешной деятельности.

Bank performance indicators — індикатори (показники) дієздатності банку; индикаторы (показатели) дееспособности банка.

Bank personnel — 1) банківський персонал; банковский персонал; 2) персонал банку; персонал банка.

Bank portfolio — банківський портфель; банковский портфель.

Bank premises — нерухомість, що належить банку; недвижимость, принадлежащая банку.

Bank rate, bank-rate, BR, B/R, B. R., b. r. — облікова ставка банку; учётная ставка банка.

Bank remittance/transfer, due from banks — 1)

банківський переказ; банковский перевод; 2) "ностро", рахунки "ностро" *у банках-кореспондентах*; "ностро", счета "ностро" *в банках-кореспондентах* (див. також **nostro accounts**).

Bank reserve, reserve for bad debts — банківський резерв; банковский резерв.

Bank restructuring — 1) реструктуризація банку; реструктуризація банку; 2) "реконструкція" (перебудова) банку; "реконструкція" (перестройка) банку; 3) реконструювання банківської системи; реконструювання банківської системи.

Bank robbery — пограбування банку; ограбление банка.

Bank runs, run on bank — масове вилучення вкладів клієнтами в очікуванні банкрутства банку; массовое изъятие вкладов клиентами в ожидании банкротства банка.

Bank/banking secrecy — банківська таємниця; банковская тайна, банковский секрет.

Bank spread — банківський спред; банковский спред (див. також **spread (margin), risk spread**).

Bank spread sheet — банківська аналітична таблиця (*яку використовує кредитний інспектор у своїй роботі з позикою*); банковская аналитическая таблица (*которую использует кредитный инспектор при своей работе по ссуде*).

Bank stockholder — 1) власник акції банку; власник акції банку; 2) держатель акції банку; держатель акции банка.

Bank/banking supervisor — 1) банківський супервизор/наглядач; банковский супервизор/надзиратель; 2) особа, яка здійснює банківський нагляд; людина, здійснює банківський нагляд.

Bank to banks — банк банків (*одна із функцій Національного/Центрального банку*); банк банков (*одна із функцій Національного/Центрального банку*).

Bank to government — банк уряду (*одна із функцій Національного/Центрального банку*); банк правительства (*одна із функцій Національного/Центрального банку*).

Bank training curricula — учбовий план підготовки персоналу в банку (*у межах програми управління людськими ресурсами*); учебный план подготовки персонала в банке (*в рамках программы управления человеческими ресурсами*).

Bank transfer/remittance, due from banks — 1) банківський переказ; банковский перевод; 2) "ностро", рахунки "ностро" *у банках-кореспондентах*; "ностро", счета "ностро" *в банках-кореспондентах* (див. також **nostro accounts**).

Bank treasury department — управління банку з мобілізації ресурсів; управление банка по мобилизации ресурсов.

Bank's books — 1) банківські книги; банковские книги; 2) книги банківського обліку; книги банковского учёта.

Bank's creditor — кредитор банку; кредитор банка.

Bank's debtor — дебітор банку; дебитор банка.

Bank's organizational structure — організаційна структура банку; организационная структура банка.

Bank's owner — власник банку; владелец банка.

Bank's portfolio risk — банківський портфельний ризик; банковский портфельный риск.

Bankable — який (що) приймає банк для обліку, придатний для обліку; принимаемый банком к учёту, пригодный к учёту.

Banker — банкір; банкир.

Banker's acceptance, BA; bank-bill, bank bill — 1) банківський акцепт; банковский акцепт; 2) вексель, визнаний банком; вексель, признанный банком.

Bankers' automated clearing services, BACS — банківська автоматична клірингова система; банковская автоматическая клиринговая система.

Banking, Bkg, bkg — 1) банківська справа; банковское дело; 2) банківські операції; банковские операции; 3) виконання банківських операцій; выполнение банковских операций (див. також **telephone banking**).

Banking Act — 1) Закон про банки; Закон о банках; 2) банківський акт; банковский акт.

Banking association — банківська асоціація; банковская ассоциация.

Banking/volume business/operations — банківські операції; банковские операции.

Banking correspondence — банківська кореспонденція; банковская корреспонденция.

Banking enterprise — банківське підприємство; банковское предприятие.

Banking expansion — 1) банківська експансія; банковская экспансия; 2) експансія банків; експансия банков.

Banking facilities — банківські операції; банковские операции.

Banking group, group banking — банківська група; банковская группа.

Banking instability — банківська нестабільність (нестійкість); банковская нестабильность (неустойчивость).

Banking Insurance and Finance Union, BIFU — Професійна спілка працівників фінансової сфери (банківської, страхової і фінансової справи) (Велика Британія); Профессиональный союз работников финансовой сферы (банковского, страхового и финансового дела) (Великобритания).

Banking law/legislation — банківське законодавство; банковское законодательство.

Banking/volume operations/business — банківські операції; банковские операции.

Bargain — угода; сделка.

Bargaining power — переважне право укласти чи виконувати угоди на вигідних умовах; преимущественное право заключать или исполнять сделки на выгодных условиях.

Barge container, BACO — контейнер для барж; контейнер для барж.

Barrel, bbl, bl, brl — 1) барель (*міра ємності*); баррель (*мера ємності*); 2) бочка; бочка.

Barrels per day, BD — барелів у день; баррелей в день.

Barrister, advocate, lawyer, solicitor — адвокат; адвокат.

Barter1 — 1) бартер; бартер; 2) натуральний товарообмін; натуральный товарообмен; 3) мінова торгівля; меновая торговля; 4) бартерна операція; бартерная операция; 5) безпосередній грошовий обмін товарами і послугами; непосредственный безденежный обмен товарами и услугами (див. також **non-monetary/nonmonetary transactions**).

Barter2 — 1) міняти; міняти; 2) обмінювати; обмінювати; 3) вести натуральний обмін; вести натуральный обмен.

Barter/exchange agreement — угода міни; соглашение мены.

Base, B — 1) основа; основа; 2) база; база.

Base rate — базова ставка; базовая ставка.

Based on principle, guided by principle, of principle (після іменника), principled — принциповий; принципиальный.

Basel Convention — Базельська конвенція/угода; Базельская конвенция, Базельское соглашение.

Basic, bsc — 1) базовий; базовый; 2) основний; основной.

Basic Agreement, BA — 1) основна/базова угода; основное/базовое соглашение; 2) базовий/основний контракт; базовый/основной контракт.

Basic bond valuation model — основна модель оцінки облігацій; основная модель оценки облигаций.

Basic currency — базисна валюта; базисная валюта.

Basic decision model, BDM — основна/базова модель для прийняття рішень; основная базовая модель для принятия решений.

Basic earning power ratio — коефіцієнт базової прибутковості активів; коэффициент базовой прибыльности активов; (див. також **earnings before interest and taxes, profitability ratios, total assets**).

Basic feasible solution, BFS, b. f. s. — опорний план; опорный план.

Basic/principal participants of the securities market — основні/головні учасники ринку цінних паперів; основные/главные участники рынка ценных бумаг.

Banking panic — банківська паніка; банковская паника (див. також **financial panic**).

Banking regulation — банківські регулятивні правила; банковские регулятивные правила (див. також **banking supervision, regulation and supervision**).

Banking/bank secrecy — банківська таємниця; банковская тайна, банковский секрет.

Banking supervision, supervision — 1) банківський нагляд; банковский надзор; 2) нагляд; надзор (див. також **off-site supervision, on-site supervision, regulation and supervision**).

Banking/bank supervisor — 1) банківський супервизор/наглядач; банковский супервизор/надзиратель; 2) особа, яка здійснює банківський нагляд; людина, здійснює банківський нагляд.

Banking supervisory authority — органи банківського нагляду; органы банковского надзора.

Banking technology — банківська технологія; банковская технология.

Banking terminology — банківська термінологія; банковская терминология.

Bankrupt1 — 1) банкрут; банкрот; 2) неспроможний боржник; несостоятельный должник.

Bankrupt2 — зробити банкрутом; сделать банкротом.

Bankruptcy, bankruptcy, insolvency, default — банкрутство, неплатоспроможність, неспроможність; банкротство, неплатежеспособность, несостоятельность (див. також **involuntary bankruptcy, voluntary bankruptcy**).

Bankruptcy Act, BA — Закон про банкрутство; Закон о банкротстве.

Bankruptcy code — Кодекс про банкрутство; Кодекс о банкротстве.

Bankruptcy court — суд у справах про банкрутство; суд по делам о банкротстве.

Bankruptcy law — законодавство про банкрутство; законодательство о банкротстве.

Bankruptcy petition — клопотання про визнання банкрутом; ходатайство о признании банкротом.

Bankruptcy trustee — 1) розпорядник майна; распорядитель имущества; 2) довірена особа, якій передають ведення справ банкрута з метою задоволення вимог кредиторів; доверенное лицо, которому передается ведение дел банкрота с целью удовлетворения требований кредиторов.

Bank's signature book, signature book — книга вірців підписів осіб, уповноважених на укладання угод з даним банком; книга образцов подписей лиц, уполномоченных на совершение сделок с данным банком (див. також **signature card**).

Banks' rights to vote customers' deposited shares — делеговане право; делегированное право.

the Bar, the legal profession, profession of barrister — адвокатура; адвокатура.

Basic rate of interest — базисна (базова, початкова) ставка; базисная (базовая, начальная) ставка.

Basis of assessment — база (основа) оподаткування; база (основание) налогообложения.

Basis of banking — база (основа) банківської справи; база (основание) банковского дела.

Batch proof — звірка платіжних документів; сверка платёжных документов.

Batch proof sheet — перевірна відомість за системою звірки платіжних документів; проверочная ведомость по системе сверки платёжных документов.

Baumol model — модель Баумоля; модель Баумоля.

Be acceptable as collateral — бути придатним як забезпечення; быть приемлемым в качестве обеспечения.

Be capitalized — 1) бути капіталізованим; быть капитализованным; 2) мати високий рівень капіталу у структурі джерел коштів; иметь высокий уровень капитала в структуре источников средств.

Be denominated in currency — бути вираженим у номіналі певної валюти; быть выраженным в номинале определённой валюты.

Be granted the signing authorities — одержати право підпису; получить право подписи.

Be guaranteed by — бути загарантованим *ким-небудь*; быть гарантированным *кем-либо*.

Be in pledge, to be pledged — 1) бути у заставі; быть в залоге; 2) бути заставленим (*як забезпечення боргу*); быть заложеным (*в качестве обеспечения долга*).

Be incorporated — 1) акціонуватися; акционироваться; 2) створюватися як акціонерне товариство (корпорація); создаваться в качестве акционерного общества (корпорации).

Be indebted — 1) заборгувати; задолжать; быть должным; 2) перебувати у боргу; находиться в долгу.

Be loan up — перекредитувати; перекредитовать.

Be loyal to bank's interest — бути лояльним відносно інтересів банку; быть лояльным по отношению к интересам банка.

Be payable on demand — бути оплаченим на вимогу; быть оплаченным до востребования.

Be pledged, to be in pledge — 1) бути заставленим (*як забезпечення боргу*); быть заложеным (*в качестве обеспечения долга*); 2) бути у заставі; быть в залоге.

Be quoted, to quote, to be rated — 1) котирувати; котировать; 2) призначати; назначать; 3) позначати ціну; назначать цену; 4) призначати ставку; назначать ставку.

Be quoted on stock exchange — котируватися на фондовій біржі; котироваться на фондовой бирже.

Be rated, to quote, to be quoted — 1) котирувати; котиру-

вать; 2) призначати; назначать; 3) позначати ціну; назначать цену; 4) призначати ставку; назначать ставку.

Be tax-free — бути вільним від оподаткування; быть свободным от налогообложения.

Be time-consuming — бути трудомістким *відносно операцій*; быть трудоёмким *в отношении операций*.

Be traded in primary (secondary) market — торгуватися на первинному (вторинному) ринку; торговаться на первичном (вторичном) рынке.

Be undercapitalized — не мати достатнього капіталу; не иметь достаточного капитала.

“Bear”, bear/short seller — 1) “ведмідь”; “медведь”; 2) біржовий спекулянт, який розраховує на зниження цін; биржевой спекулянт, рассчитывающий на снижение цен.

“Bear market” — “ведмежий ринок”; “медвежий рынок”.

Bear/short seller, “bear” — 1) “ведмідь”; “медведь”; 2) біржовий спекулянт, який розраховує на зниження цін; биржевой спекулянт, рассчитывающий на снижение цен.

Bearer — пред'явник; предъявитель.

Bearer bond, b. b. — облігація на пред'явника; облигация на предъявителя.

Bearer bondholder — держатель облігації (облігацій) на пред'явника; держатель облигации (облигаций) на предъявителя.

Bearer certificate — 1) сертифікат цінного паперу на пред'явника; сертификат ценной бумаги на предъявителя; 2) свідоцтво про власність на цінний папір без зазначення імені власника; свидетельство о собственности на ценную бумагу без указания имени владельца.

Bearer interest — приносить відсотки/проценти; приносить проценты.

Bearer note — вексель на пред'явника; вексель на предъявителя.

Bearer/holder of a bill — векселедержатель; векселедержатель.

Bearer security — цінний папір на пред'явника; ценная бумага на предъявителя.

Bearer/ordinary share/stock, share/stock warrant — 1) акція на пред'явника; акция на предъявителя; 2) пред'явницька акція; предъявительская акция.

Become worthless — знецінюватися; обесцениваться.

Bed and breakfast, b and b, b & b — нічліг і сніданок (*умови в готелі тощо*); ночлег и завтрак (*условия в гостинице и т. п.*).

Before, b — 1) перед; перед; 2) до; до.

Beginning balance — залишок на початок періоду; остаток на начало периода.

Beginning-of-period payment — платіж на початку періоду; платёж в начале периода.

Belgium-Luxembourg Exchange Institute, IBLC — Бельгійсько-Люксембурзький валютний інститут (*інституція з контролю за валютними операціями*); Бельгийско-Люксембургский валютный институт (*институт по контролю за валютными операциями*).

Belgium, Netherlands, Luxembourg, BENELUX — Бенілюкс (Бельгія, Нідерланди, Люксембург); Бенилюкс (Бельгия, Нидерланды, Люксембург).

Below-market interest rate — відсоткова/процентна ставка на рівні, нижчому від ринкового; процентная ставка на уровне ниже рыночного.

Below-the-line items on balance sheet — 1) позабалансові статті бухгалтерського балансу; внебалансовые статьи бухгалтерского баланса; 2) позиції, що стосуються позабалансових рахунків; позиции, относящиеся к внебалансовым счетам.

Beneficial owner — реальний власник; реальный владелец.

Beneficiary — 1) бенефіціар; бенефициар; 2) одержувач доходу (платежу тощо); получатель дохода (платежа и т. п.); 3) особа (фізична, юридична), на користь якої здійснюються довірчі функції та якій належить дохід від трастової діяльності; лицо (физическое, юридическое), в пользу которого совершаются доверительные функции и которому принадлежит доход от трастовой деятельности; 4) одержувач доходу за страховим полісом; получатель дохода по страховому полису; 4) одержувач коштів за платіжним дорученням; получатель средств по платёжному поручению; 5) особа, на користь якої виставлено акредитив; лицо, в пользу которого выставлен аккредитив.

Beneficiary's bank — 1) банк бенефіціара; банк бенефициара; 2) банк одержувача коштів; банк получателя средств; 3) банк, що діє як агент для бенефіціара при одержанні ним грошових коштів; банк, действующий в качестве агента бенефициара при получении им денежных средств.

Beneficiary distribution — дохід від трасту (*одержує особа, на користь якої встановлено траст*); доход от траста (*получает лицо, в пользу которого учреждён траст*).

Benefit payment — одержати платіж; получить платёж.

Berth terms, BT — лінійні умови (*про навантаження і розвантаження товару*); линейные условия (*о погрузке и выгрузке товара*).

The best quotation — найкраще котирування; наилучшее котирование, самая лучшая котировка.

Beta, beta-coefficient, -coefficient — бета, бета-коєфіцієнт; бета, бета-коэффициент.

Between, bet., betn — 1) між; между; 2) у проміжку; в промежутке.

Bid1, B. — 1) бід; бид; 2) курс акції при продажу; курс акции при продаже; 3) пропозиція ціни; предложение

ние цены; 4) ціна, запропонована покупцем; цена, предложенная покупателем; 5) пропозиція ціни; предложение цены; 6) ціна попиту; цена спроса; 7) надбавка до ціни (*на аукціоні*); надбавка к цене (*на аукционе*); 8) замовлення, заявка; заказ, заявка; 9) домагання; домогательство; 10) претензія; претензия; 11) пропозиція про укладання контракту (договору); предложение о заключении контракта (договора).

Bid2 — 1) набавляти ціну; набавлять цену; 2) приймати участь у торгах; принимать участие в торгах; 3) пропонувати ціну; предлагать цену.

Bid & asked — *бірж.* курси продавців і покупців; *бирж.* курсы продавцов и покупателей.

Bid-and-asked quotations — котировки продажу-купівлі; котировки продажи-покупки.

“Bid market”, seller's market — “ринок продавця”, ринок попиту; “рынок продавца”, рынок спроса.

Bid/buyer's/buying price, bid quotation — 1) курс, який визначається попитом; курс, определяемый спросом; 2) ціна, за якою оператор ринку готовий купляти цінні папери; цена, по которой оператор рынка готов покупать ценные бумаги.

Bidder — особа, яка виставляє запит на купівлю *товару, цінних паперів тощо*; лицо, выставившее запрос на покупку *товара, ценных бумаг и т. п.*

Bids and offers — пропозиції і запити цін з боку продавців і покупців; предложения и запросы цен со стороны продавцов и покупателей.

Big bank — великий банк; большой банк.

Big Board; New York Stock Exchange, NYSE — Нью-Йоркська фондова біржа; Нью-Йоркская фондовая биржа.

Bill1, bl; account, a/c, a.c., ac, acc, acct, acct. — рахунок (*за товар, за роботу тощо*); счёт (*за товар, за работу и т. п.*).

Bill1, bl; invoice1, inv, inv. — 1) рахунок; счёт; 2) фактура; фактура; 3) рахунок-фактура; счёт-фактура.

Bill2, bl; draft, dft, dft; note, N., n. 1) вексель; вексель; 2) тратта; тратта; 3) чек; чек.

Bill3, to invoice3 — виписати рахунок; выписать счёт.

Bill book, b. b. — вексельна книга; вексельная книга.

Bill clauses — написи (застереження), розташовані на векселі; надписи (оговорки), помещаемые на векселе.

Bill discounting; discount2, DIS, Dis, dis, disc, Disct — 1) облік (дисконт) векселя; учёт (дисконт) векселя; 2) дисконт2; дисконт2.

Bill eligible for National Bank discount — “ ... відповідає регламенту”; “ ... соответствует регламенту”.

Bill for collection, B/C — вексель на інкасо; вексель на инкассо.

Bill guarantee, aval; guarantee, G., g.; security — 1) аваль; аваль; 2) банківська гарантія щодо здійснення платежу за векселем; банковская гарантия в совершении платежа по векселю; 3) вексельне поручництво/поручительство; вексельное поручительство; 4) гарант векселя; гарант векселя.

Bill inscriptions (bill provisos/reservations/stipulations) — написи (застереження), розташовані на векселі; надписи (оговорки), помещаемые на векселе.

Bill of acceptance — акцепт, акцептований вексель; акцепт, акцептированный вексель.

Bill of collection — інкасаційний вексель; инкассационный вексель.

Bill of costs — 1) рахунок видатків; счёт расходов; 2) відомість судових витрат; ведомость судебных издержек.

Bill of exchange, B., BE, B. E., b. e.; draft, dft, dft., transfer bill — 1) переказний вексель; переводной вексель; 2) тратта; тратта; 3) "бігунець"; "бегунок"; 4) фіксований вексель; фиксированный вексель (див. також **documentary draft; fixed-date bill**).

Bill of health, B/H — карантинне свідоцтво; карантинное свидетельство.

Bill of lading, B/L, B/Lading, b/lading, b. l., b. o. l., Bs/L — 1) коносамент; коносамент; 2) транспортна накладна; транспортная накладная; 3) транспортний документ, що підтверджує відправку товару; транспортный документ, подтверждающий отправку товара; 4) квитанція на отримання товару; квитанция на получение товара; 5) договір/контракт на поставку товару; договор/контракт на поставку товара; 6) титул власності (якщо для даного товару його (її) випускають в обіговому вигляді); титул собственности (если для данного товара его (её) выпускают в обращении в форме); (див. також **marine (ocean) bill of lading, on-board bill of lading, order/negotiable bill of lading, received-for-shipment bill of lading, straight bill of lading, truck bill of lading**).

Bill of parcels, BP, B/P — накладна, фактура; накладная, фактура.

Bill of sale, B. S., B/S — заставна, купча; закладная, купчая.

Bill of sight, B. S., B/S — 1) вексель на пред'явника; вексель на предъявителя; 2) оглядова розписка (документ, який подає імпортер у митницю для огляду вантажу); смотровая расписка (документ, представляемый импортером в таможенную для осмотра груза).

Bill of store — дозвіл на зворотний безмитний ввіз; разрешение на обратный безспшлинный ввоз.

Bill of sufferance — дозвіл на перевезення вантажів, неочищених від мита, з одного порту в інший; разрешение на перевозку неочищенных от пошлины грузов из одного порта в другой.

Bill payment; payment, Paymt, paymt, payt, pt. — платіж за векселем; платёж по векселю.

Bill presenter — особа з вексельними повноваженнями, презентант; лицо с вексельными полномочиями, презентант.

Bill presentment for payment — подання (пред'явлення) векселя для платежу; предъявление векселя к платежу.

Bill rate *амер.* — ставка дохідності за казначейськими векселями; ставка доходности по казначейским векселям.

Bill stamp — вексельний збір; вексельный сбор.

Bills discounted, BD — дисконтовані (обліковані) векселі; дисконтированные (учтённые) векселя.

Bills of parcels, BP, B/P — накладна, фактура; накладная, фактура.

Bills payable, BP, B/P, B. Pay, B/Pay — векселі на сплату; векселя к оплате.

Bills receivable, BR, B/R, B. R., B'Rec. — векселі на одержання; векселя к получению.

Bimetallic standard/system — біметалевий (двометалевий) стандарт, біметалева (двометалева) система; биметаллический (двухметаллический) стандарт, биметаллическая (двухметаллическая) система.

Birth certificate, BC — свідоцтво про народження; свидетельство о рождении.

Birthplace, bp — місце народження; место рождения.

Bi-weekly payment — платіж, який (що) здійснюють один раз на два тижні; платёж, осуществляемый один раз в две недели.

Blackmail1 — шантаж; шантаж; (див. також **greenmail, corporate raider, poison pill**).

Blackmail2 — шантажувати; шантажировать.

Black market — "чорний ринок"; "чёрный рынок".

Blank cheque (амер. check) — незаповнений чек; незаполненный чек.

Blank/general credit — бланковий кредит; бланковый кредит.

Blank draft — бланковий вексель; бланковый вексель.

Blank/general endorsement/indorsement, endorsement/indorsement in blank — бланковий індосамент; бланковый индосамент.

Blanket assignment — генеральна/загальна довіреність; генеральная/общая доверенность.

Blanket bond — бланкова облігація; бланковая облигация.

Blanket standard — бланкетна норма; бланкетная норма.

Blemish, defect — дефект; дефект.

Blind copy, bc — непридатна копія, непридатний примірник; негодная копия, негодный экземпляр.

Bloc *політ.* — блок2 (об'єднання, угода); блок2 (об'єднання, соглашение).

Block1, block of securities — 1) блок1; блок1; 2) велика за обсягом партія цінних паперів; большая по объёму партия ценных бумаг; 3) одночасний продаж великої кількості цінних паперів в одному пакеті; одновременная продажа большого количества ценных бумаг в одном пакете.

Block2, pulley — блок3 (частина підйомного механізму); блок3 (часть подъёмного механизма).

Block trader — брокер, який здійснює операції з блоками великими за обсягом партіями) цінних паперів; брокер, совершающий операции с блоками (большими по объёму партиями) ценных бумаг.

Blockage, blocked period — блокування, заборона; блокирование, запрещение.

Blocked account — блокований банківський рахунок; заблокированный банковский счёт.

Blocked balance in account — блокований залишок коштів на банківському рахунку; заблокированный остаток средств на банковском счёте.

Blocked units — блоковані титули; заблокированные титулы.

Blue chips — 1) "блю чипс", "блужипс"; "блю чипс", "блужипс"; 2) "блакитні фішки", "сині корінці"; "синие корешки", "голубые фишки"; 3) найпопулярніші акції, які мають високий курс; наиболее популярные акции, имеющие высокий курс.

Blunder — 1) ляпсус; ляпсус; 2) груба помилка; грубая ошибка; 3) недогляд; недосмотр; 4) недолік; недостаток; 4) прорахунок; просчёт; 5) упущення; упущение.

Board1, B., bd, brd; Stock Exchange, SE, S. E., St. Ex., St. Exch., Stk Ex. — 1) біржа; биржа; 2) фондова біржа; фондовая биржа (див. також **Big Board**).

Board2, B., bd, brd — колегія; коллегия.

Board (of directors), B., bd, brd; management, man., Mgmt, mgmt, mgt; administration, ad, Adm, adm, admin, admin. — 1) дирекція; дирекция; 2) менеджмент; менеджмент; 3) адміністрація; администрация; 4) управління; управление; 5) правління; правление.

Board meeting — засідання правління; заседание правления.

Board member — член правління; член правления.

Board of directors, B., bd, brd; directorate — 1) рада директорів; совет директоров; 2) директорат; директорат.

Board of governors — рада управляючих; совет управляющих.

Boardroom — зала засідань правління; зал заседаний правления.

Board of Trade, B. of T., B. O. T. — 1) Міністерство торгівлі (Велика Британія); Министерство торговли

(Великобританія); 2) Торгова палата (США); Торговая палата (США).

Body; agency, agcy, agcy.; organ; publication, pub. орган; орган.

bona fide *лат., b. f.* — сумлінно; добросовісно.

Bond1, B., bd; obligation, obl.; straight bond — 1) облігація; облигация; 2) бона, бонд (*вид облігації*); бона, бонд (*вид облигации*); 3) боргове зобов'язання; долговое обязательство; 4) заставна; закладная; 5) поручництво; ручательство; 6) гарантія; гарантия (див. також **zero-coupon bond**).

Bond2 — 1) випускати облігації; выпускать облигации; 2) заставляти майно; закладывать имущество.

Bond anticipatory notes, BANs — муніципальні облігації; муниципальные облигации.

Bond call — відкликання облігацій; отзыв облигаций.

Bond certificate — 1) облігаційний сертифікат; облигационный сертификат; 2) сертифікат облігації; сертификат облигации.

Bond circulation conditions — умови обігу облігацій; условия обращения облигаций.

Bond clear/pay off conditions — умови погашення облігацій; условия погашения облигаций.

Bond Club New York, BCNY — Нью-Йоркський клуб держателів облігацій; Нью-Йоркский клуб держателей облигаций.

Bond counsel — консультант з випуску облігацій та операцій з ними; консультант по выпуску облигаций и операций с ними.

Bond dues — збір за зберігання товару на митному складі; сбор за хранение товара на таможенном складе.

Bond indenture, indenture — облігаційний договір/контракт; облигационный договор/контракт; (див. також **bond trustee**).

Bond interest coupon — купон облігації на виплату відсотків/процентів; купон облигации на выплату процентов.

Bond issue — позика2; заём (див. **loan**).

Bond issue in default — невиконання умов позики; невыполнение условий займа.

Bond issue without fixed maturity, life annuity, perpetuity — "вічна" рента, рента "перпетуа"; "вечная" рента, рента "перпетуа".

Bond issuer duties/responsibilities — обов'язки емітента облігації; обязанности эмитента облигации.

Bond issue, bond/funded loan — облігаційна позика; облигационный заём.

Bond market — ринок цінних паперів з фіксованим відсотковим/процентним доходом; рынок ценных бумаг с фиксированным процентным доходом.

Bond market price — ринкова ціна облігації; рыночная цена облигации.

Bond mutual fund — взаємний облігаційний фонд; взаимный (совместный) облигационный фонд.

Bond note — дозвіл митниці на вивіз товару з митного складу; разрешение таможи на вывоз товара с — таможенного склада.

Bond price — курс облігації; курс облигации.

Bond prices — ціни облігації; цены облигации.

Bond power — облігаційне повноваження; облигационное полномочие (див. також **stock power**).

Bond quotation — котировка облігацій; котировка облигаций.

Bond redemption before due date — дострокове погашення облігацій; досрочное погашение облигаций.

Bond registrar — реєстратор облігацій; регистратор облигаций; (див. також **transfer agent**).

Bond trustee — довірена особа з облігаційної позики; доверенное лицо по облигационному займу; (див. також **bond indenture**).

Bond valuation models — моделі оцінки вартості облігацій; модели оценки стоимости облигаций.

Bond with warrant — опціонна позики/облігація; опционный заём, опционная облигация.

Bonded goods, B/G — товари, що є на митному складі з неспланим митом; товари, находящиеся на таможенном складе с неоплаченной пошлиной.

Bondholder — 1) власник облігації; власник облигации; 2) держатель облігації; держатель облигации.

Bonds, notes — купюри (*паперові гроші, банкноти, цінні папери*); купюры (*бумажные деньги, банкноты, ценные бумаги*).

Bonification, price bonification — боніфікація; бонификация.

Bonus1, option money; premium, pm., prm; prize — 1) премія; премия; 2) бонус; бонус; 3) винагорода; вознаграждение; 4) додаткова знижка; дополнительная скидка; 5) додатковий дивіденд; добавочный дивиденд.

Bonus2, share of profit — тантьєм, тантьєма; тантьем, тантьема.

Bonus3 — преміальний; премиальный.

Bonus issue — випуск/емісія безплатних акцій для розповсюдження між акціонерами компанії (АТ); выпуск/эмиссия бесплатных акций для распространения между акционерами компании (АО).

Bonus plan — бонус-план; бонус-план.

Bonus shares/stock, scrip bonus — 1) безплатні акції; бесплатные акции; 2) преміальні акції; премиальные акции.

Book1, bk, bk. — 1) книга; книга; 2) бухгалтерська книга; бухгалтерская книга; 3) рахункова книга; счётная книга.

Book2 — 1) записати у книгу; записать в книгу; 2) за-реєструвати; зарегистрировать; 3) видавати, розміщати замовлення; выдавать, размещать заказы; 4) бронювати (*місця тощо*); бронировать (*места и т. п.*); 5) резервувати (*місця тощо*); резервировать (*места и т. п.*).

(Book gross)/balance profit — балансовий прибуток; балансовая прибыль.

Book value, B/V; balance cost, balance sheet value — 1) балансова вартість; балансовая стоимость; 2) "книжкова" вартість; "книжная" стоимость; 3) "книжковий" капітал; "книжный" капитал.

Book/carrying/net/surviving value of the (non-material) asset — балансова вартість (нематеріального) активу; балансовая стоимость (нематериального) актива.

Book value per share — балансова ("книжкова") вартість (оцінка) акції; балансовая ("книжная") стоимость (оценка) акции (див. також **market / book ratio, market value ratios, price /earnings ratio**).

Bookkeeping, Bkg, bkg, bkpg — бухгалтерський облік; бухгалтерский учёт.

Bookkeeping/account balance — бухгалтерський баланс; бухгалтерский баланс.

Bookkeeping entry — бухгалтерська проводка; бухгалтерская проводка.

Boom — бум; бум.

Boost, to advertise, to publicize — рекламувати; рекламировать.

Born, b — 1) уродженець; уроженец; 2) який народився; родившийся.

Borrow up to a designated amount (limit) — позичити у межах певної суми (певного ліміту); занимать в пределах определённой суммы (определённого лимита).

Borrowed/loan capital, debt sources of financing — позиковий капітал, позикові фінансові засоби; заёмный капитал, заёмные финансовые средства.

Borrowed funds *амер.* — позичені фонди; заимствованные фонды.

Borrower; debtor, Dr, Dr., dr, dr. — 1) позичальник; заёмщик; 2) одержувач позики; ссудополучатель; 3) дебітор; дебитор; 4) боржник, должник (див. також **sub-borrower**).

Borrower's business reputation — ділова репутація позичальника; деловая репутация заёмщика.

Borrower's integrity — цілісність позичальника; целостность заёмщика.

Borrower's survival — виживання позичальника; выживаемость заёмщика; (див. також **long-range survival**).

Borrower's viability — життєздатність позичальника; жизнеспособность заёмщика.

Borrowers exhibiting a common source of repayment — позичальники, які використовують спільне джерело погашення *позики*; заёмщики, использующие общий источник погашения *ссуды*.

Borrowing — 1) позичання; заимствование; 2) одержання позики; получение займа; 3) запозичення; заимствование (див. також **private/(private sector) borrowing, public/(public sector) borrowing**).

Boss, chief, patron — 1) бос; босс; 2) патрон; патрон; 3) шеф; шеф.

"Bottom-up" budgeting process — процес розробки бюджетів "знизу-вверх"; процесс разработки бюджетов "снизу-вверх".

Bought, bght, bgt, bot — 1) який (що) закуплено; купленный; 2) який (що) куплено; купленный.

Bound for ..., bd — що направляють у ... (*про судно*); направляющийся в ... (*о судне*).

Box office, bo — каса; касса.

Branch, Br. — 1) галузь; отрасль; 2) відділення, відділок; отделение.

Branch bank — банк, що створив мережу філій; банк, создавший сеть филиалов.

Branch manager — управляючий філією *банку тощо*; управляющий филиалом *банка и т. п.*

Branch network — мережа філій; сеть филиалов.

Branch of bank — 1) відділення (відділок) банку; отделение банка; 2) філія банку; филиал банка.

Branch (office) — відділення; отделение.

Branch reserve account — резервний рахунок відділень (філій) банку; резервный счёт отделений (филиалов) банка.

Branching of banks overseas — утворення закордонних відділень (філій) банку; учреждение зарубежных отделений (филиалов) банка.

Branching requirements — вимоги до створення нових відділень (філій) *банку тощо*; требования к созданию новых отделений (филиалов) *банка и т. п.*

Branching restrictions — обмеження на створення нових відділень (філій) *банку тощо*; ограничения на создание новых отделений (филиалов) *банка и т. п.*

Breadth, b — ширина; ширина.

Break an appointment — не прийти у призначене місце (у призначений час); не прийти в назначенное место (время).

Break-even point — точка незбитковості, "порог рентабельності"; точка безубыточности, "порог рентабельности".

Breakup — поділ *підприємства тощо*; разделение *предприятия и т. п.*

Bridge loan — 1) позики-міст; ссуда-мост; 2) коротко-

строкова позики для покриття тимчасової потреби позичальника у коштах до моменту появи постійного джерела фінансування; краткосрочная ссуда на покрытие временной потребности заёмщика в средствах до момента появления постоянного источника финансирования; 3) "проміжне" фінансування; "промежуточное" финансирование; 4) короткостроковий кредит на період до початку дії основної схеми фінансування (випуску акцій тощо); краткосрочный кредит на период до начала действия основной схемы финансирования (выпуска акций и т. п.); (див. також **bridging/interim credit**).

Bridging/interim credit — кредит-міст, проміжний кредит; кредит-мост, промежуточный кредит; (див. також **bridge loan**).

Bring/enter/lay an action (a suit, a claim) against smb., to prosecute/sue smb. — 1) порушувати справу проти *когось*; возбуждать дело против *кого-либо*; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

Brisk up, to intensify, to liven up, to make more active, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активизировать.

Britain, Britannia, Brit., G. B., GB — Велика Британія; Великобританія.

British Br., Brit. — британський; британский.

British Bankers' Association, BBA — Британська банкірська асоціація, Асоціація британських банкірів; Британская банкирская ассоциация, Ассоциация британских банкиров.

British Central-European Chamber of Commerce, BCECC, B. C. E. C. C. — Британська центральноєвропейська торгова палата; Британская центральноевропейская торговая палата.

British Commonwealth of Nations, BCN — Британська Співдружність Націй; Британское Содружество Наций.

British Council, BC — Британська Рада; Британский Совет.

British Employers' Confederation, BEC — Конфедерація британських підприємців; Конфедерация британских предпринимателей.

British Export Trade Research Organization, BETRO, B. E. T. R. O. — Британська науково-дослідна організація експортної торгівлі; Британская научно-исследовательская организация экспортной торговли.

British Government, BG — Уряд Великої Британії; Правительство Великобритании.

British Institute of Management, BIM — Британський інститут менеджменту (управління); Британский институт менеджмента (управления).

British Mean Time, B. M. T. — британський середній час; британское среднее время.

British Merchant Navy, B. M. N. — торговий флот Великої Британії; торговый флот Великобритании.

British patent, BP, Br. P. — британський патент; британский патент.

British Productivity Council, BPC, B. P. C. — Британська Рада з питань продуктивності; Британский Совет по вопросам производительности.

British Tariffs, B/T — Британські тарифи (*звід*); Британские тарифы (*свод*).

British Transport Commission, BTC — Британська транспортна комісія; Британская транспортная комиссия.

British Winter Time, B. W. T. — британський зимовий час; британское зимнее время.

Broker — 1) брокер; брокер; 2) агент, агент; 3) комісіонер; комисионер; 4) маклер; маклер.

Broker account — брокерський рахунок; брокерский счёт.

Broker/commission agreement — угода комісії; соглашение комиссии.

Broker-dealer, BD — 1) "брокер-дилер"; "брокер-дилер"; 2) фірма, що поєднує функції брокера і дилера; фирма, сочетающая функции брокера и дилера.

Broker operations — брокерські операції; брокерские операции.

Broker's confirmation, confirmation — 1) брокерське підтвердження; брокерское подтверждение; 2) повідомлення брокера клієнту про те, що він уклав угоду за його дорученням; сообщение брокера клиенту о том, что он совершил сделку по его поручению.

Brokerage1 — 1) брокерська діяльність; брокерская деятельность; 2) брокерські операції; брокерские операции.

Brokerage2; commission, Com., Comm., commn. — 1) брокеридж; брокеридж; 2) комісійні; комисионные; 3) комісія (*винагорода*); комиссия (*вознаграждение*); 4) куртаж; куртаж.

Brokerage firm — брокерська фірма; брокерская фирма (див. також **regional brokerage firm**).

Brokerage house — 1) брокерський дім; брокерский дом; 2) установа, яка за дорученням клієнтів здійснює операції з цінними паперами; учреждение, осуществляющее по поручению клиентов операции с ценными бумагами; 3) *амер.* установа, яка здійснює інвестиційну банківську діяльність (обслуговує первинне розміщення цінних паперів тощо); *амер.* учреждение, осуществляющее инвестиционную банковскую деятельность (обслуживание первичного размещения ценных бумаг и т. п.).

Brokerage rates — 1) брокерські ставки; брокерские ставки; 2) ставки оплати брокерських послуг; ставки оплати брокерских услуг.

Brokerage services — брокерські послуги; брокерские услуги.

Brothers, Bros. — брати (*у назвах фірм*); братья (*в названнях фірм*).

Brought forward, b/f, bf — 1) перенесено на пізніший

строк/термін; перенесено на более поздний срок; 2) перенесено на іншу сторінку; перенесено на другую страницу.

Brussels Interbank Offered Rate, BIBOR — ставка пропозиції Міжбанківського депозитного ринку у Брюсселі, БИБОР; ставка предложения Межбанковского депозитного рынка в Брюсселе, БИБОР.

Brussels Tariff Nomenclature, BTN — Брюссельська товарна номенклатура; Брюссельская товарная номенклатура.

Brussels Trade Nomenclature, BTN — Брюссельська торгова номенклатура; Брюссельская торговая номенклатура.

Brutto, btto — *вага* брутто; *вес* брутто.

Budget1, B., bdgt — 1) бюджет; бюджет; 2) фінансовий кошторис; финансовая смета; 3) фінансовий план доходів і видатків; финансовый план доходов и расходов; 4) кошторис; смета; 5) запас; запас.

Budget2 — 1) передбачати у бюджеті; предусматривать в бюджете; 2) асигнувати; ассигновать; 3) складати кошторис; составлять смету; 4) бюджетувати; бюджетировать.

Budget compensation/indemnification/reimbursement — бюджетне відшкодування; бюджетное возмещение.

Budget consolidation — консолідація бюджетів; консолидация бюджетов.

Budget constraint — бюджетне обмеження; бюджетное ограничение.

Budget deficit — бюджетний дефіцит; бюджетный дефицит.

Budget for department — бюджет банківського департаменту (відділу, управління); бюджет банковского департамента (отдела, управления).

Budget indemnification/compensation/reimbursement — бюджетне відшкодування; бюджетное возмещение.

Budgetary control — бюджетний контроль; бюджетный контроль.

Budgetary period — бюджетний період; бюджетный период.

Budgeting — 1) бюджетування; бюджетирование; 2) складання бюджетів; составление бюджетов.

Buffer of finished inventories — 1) буферні запаси готової продукції; буферные запасы готовой продукции; 2) мінімальний незнижуваний рівень сезонного виробництва; минимальный неснижаемый уровень сезонного производства.

Build nest-egg — відкладати гроші на "чорний день"; откладывать деньги на "чёрный день".

Building society — будівельне товариство; строительное общество.

Building, bldg, bldg — 1) будинок; здание; 2) споруда; строение.

Bulk cargo, B. C., b/c — безтарний (насіпний, навалочний, наливний) вантаж; бестарный (насыпной, навалочный, наливной) груз.

"Bull", bull seller — 1) "бик"; "бык"; 2) біржовий спекулянт, який розраховує на підвищення цін; биржевой спекулянт, который рассчитывает на повышение цен.

"Bull market" — "бичачий ринок"; "бычий рынок".

Bullet loan — "кульова" позика; "пулевая" ссуда.

Bulletin — бюлетень; бюллетень.

Bullion — злиток; слиток; (див. також **gold bullion, silver bullion**).

Bundled-service account, packaged-service checking account — 1) рахунок з набором банківських послуг; счёт с набором банковских услуг; 2) чековий рахунок (вклад/депозит до запитання (на вимогу)) з набором банківських послуг; чековый счёт (вклад/депозит до востребования) с набором банковских услуг.

Bureau, Bu, bu — 1) бюро; бюро; 2) відділ; отдел; 3) управління; управление; 4) комітет; комитет.

Bushel, bu — бушель (*міра ємності*); бушель (*мера ємності*).

Business, bus. — 1) бізнес; бизнес; 2) підприємство; предприятие; 3) справа; дело.

Business affairs — комерційні справи; коммерческие дела.

Business conditions — ділова, господарська кон'юнктура; деловая, хозяйственная конъюнктура.

Business cycle — 1) діловий цикл; деловой цикл; 2) економічний цикл; экономический цикл; 3) господарський цикл; хозяйственный цикл.

Business day — робочий день підприємства; рабочий день предприятия.

Business failure — банкрутство; банкротство.

Business forecasting/prognostics of investment market — прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; прогнозирование инвестиционного рынка.

Business ethics — ділова етика; деловая этика.

Business location — місце розташування підприємства; месторасположение предприятия.

Business man, merchant — комерсант; коммерсант.

Business prognostics/forecasting of investment market — прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; прогнозирование конъюнктуры инвестиционного рынка.

Businessman — підприємець, бізнесмен; предприниматель, бизнесмен.

Businessman who has arrived — підприємець (бізнесмен), який добився успіху (прославився); предприниматель (бизнесмен), который добился успеха (прославился).

Business on offer — 1) передбачувані угоди; предполагаемые сделки; 2) запропоновані замовлення; предлагаемые заказы.

Business plan, business-plan — 1) бізнес-план; бизнес-план; 2) діловий/підприємницький план; деловой/предпринимательский план; 3) план розвитку діяльності підприємства; план развития деятельности предприятия.

Business profile — економічний профіль; экономический профиль.

Business risk — 1) підприємницький ризик; предпринимательский риск; 2) ризик підприємництва; риск предпринимательства.

Buy and sell precious metals — купувати і продавати дорогоцінні метали (*один із видів банківських операцій, що здійснюють комерційні банки з дозволу регулюючих органів*); покупать и продавать драгоценные металлы (*один из видов банковских операций, которые проводят коммерческие банки по разрешению регулирующих органов*).

Buy at a discount — 1) купувати з дисконтом; покупать с дисконтом; 2) купувати зі знижкою; покупать со скидкой; 3) купувати нижче номінальної ціни; покупать ниже номинальной цены; 4) купувати з прибутком; покупать с прибылью.

Buy back shares previously issued — викупити раніше випущені акції; выкупить ранее выпущенные акции.

Buy order — ордер (наказ) на купівлю цінних паперів; ордер (приказ) на покупку ценных бумаг (див. також **sell order**).

Buy out — розкуповувати; раскупать (див. також **sell out**).

Buy securities for own account (with own money) — купувати цінні папери за свій рахунок (свої кошти); покупать ценные бумаги за свой счёт (свои средства); (див. також **sell securities for own account (with own money)**).

Buyer, buyers, B. — 1) покупець; покупатель; 2) купці; покупатели.

Buyer's credit — кредит на експорт; кредит на экспорт.

"Buyer's market" — "ринок покупця", ринок пропозиції; "рынок покупателя", рынок предложения.

Buyer's option, B. O., b. o.; call, call option 1) опціон на купівлю, опціон покупця, кол-опціон; опцион на покупку, опцион покупателя, колл-опцион; 2) за вибором (на розсуд) покупця; по выбору (усмотрению) покупателя; 3) угода з попередньою премією; сделка с предварительной премией; 4) попередня премія; предварительная премия.

Buyer's order — перевищення попиту над пропозицією; превышение спроса над предложением

Buyer's/buying/bid price, bid quotation — 1) курс, який визначається попитом; курс, определяемый спросом; 2) ціна, за якою оператор ринку готовий купити цінні папери; цена, по которой оператор рынка готов покупать ценные бумаги.

Buying and selling agreement, contract of sale — угода купівлі-продажу; соглашение купли-продажи.

Buying hedge/hedging — хеджування покупкою; хеджирование покупкой (див. також **hedge/hedging, selling hedge/hedging**).

Buying/buyer's/bid price, bid quotation — 1) курс, який визначається попитом; курс, определяемый спросом; 2) ціна, за якою оператор ринку готовий купити цінні папери; цена, по которой оператор рынка готов купить ценные бумаги.

By all accounts — за загальними відгуками; по общим отзывам.

By all available means — усіма доступними засобами; всеми доступными средствами.

By (previous) appointment — за (попереднім) записом; по (предварительной) записи.

By approbation — зі згоди; с согласия.

By attorney — за довіреністю, через повіреного (*не особисто*); по доверенности, через поверенного (*не лично*).

By cheque (амер. check), by written order, cashless, on account, without cash transfer — безготівковий; безналичный.

By mutual agreement — за взаємною згодою; по взаимному согласию.

By/through the agency — за допомогою, шляхом (*чого-небудь*), через (*що-небудь*); посредством.

By transfer, cashless, clearing — безготівковий розрахунок; безналичный расчёт.

By return of post, R/P, R. P. — зворотною поштою; обратной почтой.

By written order, by cheque (амер. check), cashless, on account, without cash transfer — безготівковий; безналичный.

Bylaws — правила і процедури діяльності підприємства, що встановлюють внутрішній порядок управління ним; правила и процедуры предприятия, устанавливающие внутренний порядок управления им.

C

Cable remittance телеграфний переказ грошей; телеграфный перевод денег.

Cadastre — кадастр; кадастр.

Calculate — 1) калькулювати; калькулировать; 2) обчислювати; вычислять.

Calculating machine, calculator — лічильна машина, калькулятор; счётная машина, калькулятор.

Calculation1 — калькуляція; калькуляция.

Calculation2, counting, reckoning — (дія) лічба, лічення, лічіння, лік, рахування; (*действие*) счёт, вычисление, исчисление.

Call1; option, opt.; put — 1) опціон; опцион; 2) біржова угода з премією; биржевая сделка с премией.

Call2 — 1) опціон, що дає право власнику купити цінний папір за певну ціну всередині контрактного періоду; опцион, дающий право собственнику купить ценную бумагу по определённой цене внутри контрактного периода (**call option**); 2) сума боргу держателя емітенту акцій при купівлі їх на засадах часткової оплати або без оплати; сумма долга держателя эмитенту акций при приобретении их на началах частичной оплаты или без оплаты.

Call3, call loan; demand loan, DL, d/l — 1) онкольна позика; онкольная ссуда; 2) позика з погашенням на вимогу; ссуда с погашением до востребования (див. також **time loan**).

Call4 — 1) вимагати погашення позики, виданої з умовою повернення на вимогу; требовать погашения ссуды, выданной с условием возврата по востребованию; 2) вимагати додаткового забезпечення, коли ринкова вартість забезпечення впала нижче від рівня, погодженого у кредитному договорі; требовать дополнительного обеспечения, если рыночная стоимость обеспечения упала ниже уровня, согласованного в кредитном договоре; 3) вимагати дострокового погашення позики при невиконанні позичальником своїх зобов'язань; требовать досрочного погашения ссуды при невыполнении заемщиком своих обязательств; 4) до настання встановленої дати погашення відкликати цінний папір для дострокового виконання зобов'язань за ним; до наступлення установленной даты погашения отзывать ценную бумагу для досрочного выполнения обязательств по ней.

Call5, visit — візит; визит.

Call date — 1) дата відклику цінного паперу (*для відкликаних цінних паперів*); дата отзыва ценной бумаги (*для отзывных ценных бумаг*); 2) дата відлику облігацій емітентом для їх дострокового погашення (*якщо умови випуску облігаційної позики передбачають достроковий відклик*); дата отзыва облигаций эмитентом для их досрочного погашения (*если условия выпуска облигационного займа предусматривают досрочный отзыв*).

Call deposit — вклад до запитання (на вимогу); вклад до востребования.

Call future, option of redemption — право викупу; право выкупа.

Call loan, call; demand loan, DL, d/l — 1) онкольна позика; онкольная ссуда; 2) позика з погашенням на вимогу; ссуда с погашением до востребования (див. також **time loan**).

Call of more — право покупця на додаткову одноразову угоду з премією; право покупателя на дополнительную одноразовую сделку с премией.

Call on shares — вимога про сплату внеску за акції; требование об уплате взноса за акции.

Call option, call; buyer's, B. O., b. o. — 1) опціон на

купівлю, опціон покупця, кол-опціон; опцион на покупку, опцион покупателя, колл-опцион; 2) за вибором (на розсуд) покупця; по выбору (усмотрению) покупателя; 3) угода з попередньою премією; сделка с предварительной премией; 4) попередня премія; предварительная премия.

Call plan — розклад телефонних дзвінків *клієнту*; расписание телефонных звонков *клиенту*.

Call premium — 1) відклична премія; отзывная премия; 2) попередня премія; предварительная премия.

Call preparation — підготовка до телефонного дзвінка *клієнту*; подготовка к телефонному звонку *клиенту*.

Call price — 1) відклична ціна; отзывная цена; 2) ціна, за якою можна викупити американські облігації (як правило, за номіналом або з невеликою премією); цена, по которой можно выкупить американские облигации (как правило, по номиналу или с небольшой премией).

Call provision — відкличність *цінних паперів*; отзываемость *ценных бумаг*.

Call rate — відсоткова/процентна ставка; процентная ставка.

Call report, Consolidated Reports of Condition and Income — щоквартальний звіт про фінансовий стан і доходи, який готує банк відповідно до єдиних бухгалтерських стандартів; ежеквартальный отчёт о финансовом состоянии и доходах, подготовляемый банком в соответствии с едиными бухгалтерскими стандартами.

Call rule — офіційна ціна покупця перед закриттям біржі; официальная цена покупателя перед закрытием биржи.

Call to account — вимагати звіту (пояснень); требовать отчёта (объяснений).

Call/attract/draw smb.'s attention to smth. — звертати *чию-небудь* увагу на *що-небудь*; обращать *чьё-либо* внимание на *что-либо*.

Call/day-to-day money — кредит на вимогу, кредит до запитання; востребованный кредит.

Callable bond — відлична облігація; отзывная облигация.

Callable preferred stock амер. — відлична привілейована акція; отзывная привилегированная акция.

Caller, visitor — 1) візитер; визитёр; 2) відвідувач; посетитель; 3) гість; гость.

Calling/lending officer — кредитний інспектор (*спеціаліст банку*); кредитный инспектор (*специалист банка*); (див. також **credit adviser, credit analyst, credit officer**).

Cambist — 1) камбіст; камбист; 2) біржовий маклер; биржевой маклер.

CAMEL rating system, CAMEL; Capital, Assets, Management, Earnings, Liquidity — рейтингова сис-

тема "КЕМЕЛ", КЕМЕЛ; рейтинговая система "КЭ-МЕЛ", КЭМЕЛ (див. також **objective type rating system, subjective type rating system**).

Cancel, to abolish, to abrogate, to annul, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; анулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідовувати; ликвидировать.

Cancel the banking licence (license амер.) — анулювати банківську ліцензію; анулировать банковскую лицензию.

Cancel a bill — анулювати вексель; анулировать вексель.

Cancel a debt — анулювати борг; анулировать долг.

Cancel the letter of credit — анулювати акредитив; анулировать аккредитив.

Cancel an order відмінити замовлення; отменить заказ.

Cancel a power of attorney — 1) анулювати довіреність/доручення; анулировать доверенность; 2) оголосити довіреність/доручення недійсною/недійсним; объявить доверенность недействительной.

Cancellation1, abolishment, abolition, abrogation, annulment, nullification — 1) анулювання (*закону, постанови тощо*); аннулирование, аннуляция (*закона, постановления и т. п.*); 2) скасування, відміна (*закону, постанови тощо*); упразднение, отмена (*закона, постановления и т. п.*); 3) знищення; уничтожение; 4) ліквідація; ликвидация.

Cancellation2, countermand — 1) ануляція; аннуляция; 2) контрказівка; контруказание.

Cancellation of securities — ануляція цінного паперу; аннуляция ценной бумаги.

Cancelled (амер. canceled), can., canc. — 1) анульовано; аннулировано; 2) скасовано; отменено.

Cancelled cheque (амер. canceled check) — чек, оплачений банком, на який його було виставлено; чек, оплаченный банком, на который он был выставлен.

Candidate, claimant; aspirant, aspt; pretender — кандидат, претендент (*на посаду*); кандидат, претендент (*на должность*).

Cap rate loan — позика зі змінною відсотковою/процентною ставкою; ссуда с изменяющейся процентной ставкой.

Capability-based recruitment — набір працівників на основі оцінки їхніх здібностей; набор работников на основе оценки их способностей.

Capacity, C, cap — 1) номінальна вартість; номинальная стоимость; 2) номінальна продуктивність; номинальная производительность; 3) виробнича потужність; производственная мощность; 4) вантажомісткість; грузовместимость.

Capacity operations — праця/робота на повну потужність (з повним навантаженням); работа на полную мощность (с полной нагрузкой).

Capacity plan — вантажний план; грузовой план.

Capacity to contract — 1) спроможність вступити у договір; способность вступить в договор; 2) спроможність здійснити договір; способность осуществить договор.

Capacity to contract by bills — спроможність до конвертованості; способность к конвертируемости.

Capacity to pay one's way, self-repayment — самокупність; самокупаемость.

Capacity utilization — коефіцієнт використання виробничих потужностей; коэффициент использования производственных мощностей.

Capital, cap — капітал; капитал.

Capital account, C/A — 1) рахунок *основного* капіталу (на підприємстві, у банку тощо); счёт *основного* капіталу (на підприємстві, в банку и т. п.); 2) рахунок капіталів (розділ платіжного балансу щодо інвестицій і позик); счёт капиталов (раздел платёжного баланса по инвестициям и ссудам).

Capital accumulation — акумулювання капіталу, акумуляція капіталу; аккумуляирование капитала, аккумуляция капитала.

Capital adequacy — достатність капіталу; достаточность капитала.

Capital adequacy requirements — вимоги достатності капіталу; требования достаточности капитала.

Capital allowances — податкова знижка при купівлі засобів виробництва; налоговая скидка при покупке средств производства.

Capital amount — основна сума; основная сумма.

Capital and interest — основна сума і *нагромаджені* відсотки/проценти; основная сумма и *наросшие* проценты.

Capital, Assets, Management, Earnings, Liquidity; CAMEL rating system, CAMEL — рейтингова система "КЕМЕЛ", КЕМЕЛ; рейтинговая система "КЭМЕЛ", КЭМЕЛ.

Capital assets pricing model, CAPM — "цінова модель капітальних активів"; "ценовая модель капитальных активов".

Capital balance — баланс руху капіталів; баланс движения капиталов.

Capital budget — 1) капітальний бюджет; капитальный бюджет; 2) частина бюджету, у якій планують рух фондів по рахункам капіталу; часть бюджета, в которой планируется движение фондов по счетам капитала.

Capital capacity/intensity/requirement — капіталоємність; капиталоемкость.

Capital centralization — централізація капіталу; централизация капитала.

Capital concentration — концентрація капіталу; концентрация капитала.

Capital construction — капітальне будівництво; капитальное строительство.

Capital consumption — зношування основного капіталу; износ основного капитала.

Capital cost amortization1 — амортизаційне списання вартості основного капіталу; амортизационное списание стоимости основного капитала.

Capital cost amortization2; depreciation1, Dep'n — 1) амортизація матеріальних активів, амортизація основних засобів; амортизация материальных активов, амортизация основных средств; 2) амортизація; амортизация; 3) нарахування зношуваності; начисление износа.

Capital cost for project — капітальні затрати на проект; капитальные затраты на проект.

Capital dilution — дилуція капіталу; дилуция капитала.

Capital expenditures multiplier — мультиплікатор інвестиційних витрат; мультипликатор инвестиционных расходов.

Capital export, export of capital — вивіз/експорт капіталів/капіталу; вывоз/экспорт капиталов/капитала.

Capital export restrictions — обмеження на вивіз/експорт капіталів/капіталу; ограничения на вывоз/экспорт капиталов/капитала.

Capital facility; authorized/registered capital; nominal capital, Nom. Cap. — 1) дозволений капітал; разрешённый капитал; 2) акціонерний капітал, який (що) дозволено для випуску (емісії); акціонерный капитал, разрешённый к выпуску (эмиссии).

Capital flight1 — 1) втеча капіталу; бегство капитала; 2) несподіваний масовий відтік капіталу; внезапный массовый отток капитала.

Capital flight2, capital outflow, flight capital — 1) вплив капіталу; утечка капиталов; 2) капітал, який вивозять за кордон; капитал, вывозимый за границу; 3) "гарячі гроші"; "горячие деньги".

Capital gain — капітальний прибуток; капитальная прибыль (див. також **capital loss**).

Capital gains tax, capital-gains tax, CGT — 1) податок на доходи від приросту капіталу; налог на доходы от прироста капитала; 2) податок на приріст капіталу; налог на прирост капитала.

Capital gearing/structure — структура капіталу; структура капитала.

Capital goods — основні фонди; основные фонды.

Capital import — ввіз/імпорт капіталів/капіталу; ввоз/импорт капиталов/капитала.

Capital increase — збільшення капіталу; увеличение капитала.

Capital inflow — притік капіталів/капіталу; приток капиталов/капитала.

Capital intensity/capacity/requirement — капіталоємність; капиталоемкость.

Capital intensive — капіталомісткий; капиталоемкий.

Capital investment — капітальні вкладення, капіталовкладення; капитальные вложения, капиталовложения.

Capital investment loan — кредит за основними фондами; кредит по основным фондам.

Capital/securities issue — випуск/емісія цінних паперів, що формують капітал підприємства; выпуск/эмиссия ценных бумаг, формирующих капитал предприятия.

Capital Issue Committee, CIC — Комітет з регулювання випуску цінних паперів (Велика Британія); Комитет по регулированию выпуска ценных бумаг (Великобритания).

Capital loss — капітальні збитки; капитальные убытки; (див. також **capital gain**).

Capital market — ринок капіталу (капіталів); рынок капитала (капиталов); (див. також **financial market, money market**).

Capital mortgage — генеральна застава²; генеральный залог² (див. також **multiple lien**).

Capital movements — рух капіталів/капіталу; движение капиталов/капитала.

Capital notes — капітальні ноти; капитальные ноты (див. також **subordinated debentures**).

Capital outflow — 1) відтік капіталів/капіталу; отток капиталов/капитала; 2) вплив капіталів/капіталу; утечка капиталов/капитала.

Capital productivity, yield of capital investments — фондовіддача; фондоотдача.

Capital requirement/capacity/intensity — капіталоємність; капиталоемкость.

Capital requirements — вимоги до розміру капіталу; требования к размеру капитала.

Capital reserves — 1) власні резерви; собственные резервы; 2) капітальні резерви; капитальные резервы.

Capital resources — власні фонди; собственные фонды.

Capital risk — 1) капітальний ризик; капитальный риск; 2) ризик декапіталізації у зв'язку з великими втратами за активами низької якості і необхідністю списання втрат за рахунок капіталу; риск декапитализации в связи со значительными потерями по активам низкого качества и необходимостью списаний потерь за счёт капитала.

Capital stock, CS *амер.*; **joint stock, jnt stk, jnt. stk.; share capital; shareholders'/stockholders' equity, SE** — 1) акціонерний/пайовий капітал; акционерный/паевой капитал; 2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 3) акції; акции; 4) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сумма

непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов (див. також **total equity**).

Capital structure/gearing — структура капіталу; структура капитала.

Capital structure optimization — оптимізація структури капіталу; оптимизация структуры капитала.

Capital surplus, paid-in/paid-up capital, additional paid-in/paid-up capital — 1) капітальний надлишок; капитальный излишек; 2) оплачена частина капіталу; уплаченная часть капитала.

Capital transfer tax, CTT — податок на переміщення капіталу; налог на перемещение капитала.

Capital-exporting countries — країни, що експортують капітал; страны, экспортирующие капитал.

Capital-importing countries — країни, що імпортують капітал; страны, импортирующие капитал.

Capital-to-assets ratios — коефіцієнти капітал / активи (наприклад, капітал до підсумкових активів; капітал до активів, виваженим за рівнем ризику; капітал 1-го рівня до підсумкових активів тощо); коэффициенты капитал / активы (например, капитал к итоговым активам; капитал к активам, взвешенным по уровню риска, капитал 1-го уровня к итоговым активам и т. д.); див. також **Tier One (tier-one) capital, capital adequacy requirements**.

Capitalization — капіталізація; капитализация.

Capitalization rate — норма капіталізації; норма капитализации.

Capitalized income value — капіталізована вартість; капитализированная стоимость.

Capped notes — капедноти; капедноты.

Captive — який (що) є контрольований компанією іншої галузі *промисловості*; находящийся под контролем компании другой отрасли *промышленности*.

Captive finance company — фінансова компанія, підконтрольна іншій галузі (наприклад, дочірня фінансова компанія, що надає споживачам позики на купівлю товарів, які виготовляє материнська компанія); финансовая компания, подконтрольная другой отрасли (например, дочерняя финансовая компания, которая предоставляет потребителям ссуды на покупку товаров, производимых материнской компанией).

Carat, c., CT; karat, k. карат; карат.

Carbon, C. — 1) вуглець; углерод; 2) копірка, аркуш копіювального паперу; копирка, листок копирующей бумаги;

Card — формуляр; формуляр.

Card issue — випуск/емісія банківських (кредитних або дебетових) карток; выпуск/эмиссия банковских (кредитных или дебетовых) карточек.

Card issuer — емітент банківських (кредитних або

дебетових) карток; емітент *банковских (кредитных или дебетовых)* карточек.

Card reissue — відновлення власникам використаних *банківських (кредитних або дебетових)* карток; возобновление владельцам использованных *банковских (кредитных или дебетовых)* карточек.

Cardholder — держатель (власник) *банківської (кредитної або дебетової)* картки; держатель (власник) *банковской (кредитной или дебетовой)* карточки.

Cardholder history file — справа держателя (власника) *банківської (кредитної або дебетової)* картки (містить записи про операції, проведені на його рахунок у банку); дело держателя (владельца) *банковской (кредитной или дебетовой)* карточки (содержит записи об операциях, проведенных по его счёту в банке).

Care of, c. o., c/o — для передачі *такому-то* (напис на листах); для передачі *такому-то* (надпись на письмах).

Career path management — управління службовим зростанням, кар'єрою (*один із напрямків роботи з персоналом підприємства*); управление служебным ростом, карьерой (*одно из направлений работы с персоналом предприятия*).

Cargo, C., cgo — вантаж *на судні*; груз *на судне*.

Caribbean Community and Common Market, CARICOM — Карибське співтовариство і спільний ринок; Карибское сообщество и общий рынок.

Caribbean Free Trade Association, CARIFTA — Карибська асоціація вільної торгівлі; Карибская ассоциация свободной торговли.

Carload, cl — вага вантажу, яку оплачують за вантажним тарифом; вес груза, оплачиваемый по грузовому тарифу.

Carriage, Cge — 1) перевезення; перевозка; 2) вартість перевезення; стоимость перевозки.

Carriage/freight and insurance to named point of destination, CIP — фрахт і страхування до вказаного місця призначення (*умови поставки*); фрахт и страхование до указанного места назначения (*условия поставки*).

Carriage paid, C. P., CP, C/P, c/p — перевезення оплачено (*фрахтові умови*); перевозка оплачена (*фрахтовые условия*).

Carried forward, C/F, c/f — 1) для перенесення; к переносу; 2) перенесено; перенесено.

Carrier — перевізник (*у транспортних документах на поставку товару*); перевозчик (*в транспортных документах на поставку товара*).

Carrier's risk, CR — на ризик перевізника; на риск перевозчика.

Carry arrears forward — переносити погашення прострокованого заборгованості на майбутню дату; пере-

носить погашение просроченной задолженности на будущую дату.

Carry interest rate — 1) приносити відсоток/процент; приносит процент; 2) давати відсотковий/процентний дохід; давать процентный доход.

Carryback, loss carryback — перенесення збитків на більш ранні періоди (*для зменшення оподаткованого доходу за ці періоди*); перенос убытков на более ранние периоды (*для уменьшения облагаемого дохода за эти периоды*).

Carryforward, loss carryforward — перенесення збитків на майбутні періоди (*для зменшення оподаткованого доходу за ці періоди*); перенос убытков на будущие периоды (*для уменьшения облагаемого дохода за эти периоды*).

Carrying/book/net/surviving value of the (non-material) asset — балансова вартість (нематеріального) активу; балансовая стоимость (нематериального) актива.

Carry-over-transaction, contango — контанго; контанго.

Cartage, cart — 1) перевезення безколіїним транспортом; перевозка безрельсовым транспортом; 2) ціна за перевезення безколіїним транспортом; цена за перевозку безрельсовым транспортом.

Carte blanche — карт-бланш; карт-бланш.

Cartel — картель; картель.

Cartelize, to form a cartel — 1) картелювати; картелювати; 2) об'єднувати у картель; объединять в картель.

Carter bonds — облігації Картера; облигации Картера.

Case1, cause, lawsuit, legal action/proceedings, suit, trial суд. — 1) процес; процесс; 2) судовий процес; судебный процесс.

Case2, fact — факт; факт.

Cases, C/S — ящики; ящики.

Cash1 — 1) грошові кошти; денежные средства; 2) готівка; наличность; 3) притік (надходження) грошових коштів; приток (поступления) денежных средств.

Cash2, cash in (on) hand — 1) каса (*готівка*); касса (*наличные деньги*); 2) грошові кошти на руках; денежные средства на руках.

Cash3, in cash — 1) готівкою; наличными; 3) кеш; кэш.

Cash4 — перетворювати(ся) у гроші (*наприклад, обертати (перетворювати) чек у гроші*); обращать(ся) в деньги (*наприклад, обращать чек в деньги*).

Cash account — рахунок каси; счёт кассы.

Cash account transaction — угода, за якою платіж здійснюють за рахунком, спрямованим на адресу покупця, після одержання покупцем товару і визнання його задовільним за якістю і кількістю; сделка, по которой платёж совершается по счёту, направленному в адрес покупателя, после получения покупателем товара и признания его удовлетворительным по качеству и количеству.

Cash advance — грошовий аванс; денежный аванс.

Cash after debt/dividend payments — грошовий потік після виконання боргових зобов'язань і виплати дивідендів (*один із показників розрахунків та акцизу грошових потоків*); денежный поток после выполнения долговых обязательств и выплаты дивидендов (*один из показателей расчётов и акциза денежных потоков*).

Cash against documents, CAD — 1) готівковий розрахунок; наличный платёж; 2) готівковий платіж після товарних документів; наличный платёж против товарных документов; 3) готівка після документів; наличные против документов.

Cash-and-carry амер. — оплата товару готівкою (*у роздрібній торгівлі*); оплата товара наличными (*в розничной торговле*).

Cash assets/balance — 1) грошова готівка; денежная наличность; 2) грошова готівка у касі та банках; денежная наличность в кассе и банках.

Cash audit — ревізія каси; ревизия кассы.

Cash balance/assets — 1) грошова готівка; денежная наличность; 2) грошова готівка у касі та банках; денежная наличность в кассе и банках.

Cash basis (of accounting) — бухгалтерський облік за принципом "надходження готівки"; бухгалтерский учёт по принципу "поступления наличности" (див. також *accrual basis of accounting*).

Cash before delivery, CBD, C. B. D. — 1) платіж до поставки; платёж до поставки; 2) сплата готівкою до поставки товару; оплата наличными до поставки товара.

Cash book, cashbook, C/B — касова книга; кассовая книга.

Cash budget — 1) бюджет готівки; бюджет наличности; 2) бюджет грошових коштів; бюджет денежных средств.

Cash business — угода (угоди) за готівковий розрахунок; сделка (сделки) за наличный расчёт.

Cash card — грошова картка; денежная карточка.

Cash collateral — грошова застава; денежный залог.

Cash commodity — наявний товар; наличный товар.

Cash credit, C. C.; money loan — *банківський* готівковий кредит; *банковский* наличный кредит.

Cash delivery — 1) поставка наявного товару; поставка наличного товара; 2) *амер.* поставка цінних паперів у день продажу; *амер.* поставка ценных бумаг в день продажи.

Cash/cashier's desk, desk — каса; касса.

Cash discount, C. D. — дисконт (скидка) при угоді за готівку; дисконт (скидка) при сделке за наличные.

Cash dispenser — дистрибутор, дистриб'ютор (*апарат*); дистрибутор, дистриб'ютор (*аппарат*).

Cash dividend — грошовий дивіденд; денежный дивиденд.

Cash down — за готівковий розрахунок; за наличный расчёт.

Cash equilibrium point, CEP — точка грошової рівноваги; точка денежного равновесия.

Cash equivalent — *у звітності* активи, що найшвидше можна перетворити у готівку, грошові кошти (*високоліквідні цінні папери строком не більше 3-х місяців тощо*); в отчётности активи, которые быстрее всего можно превратить в наличность, денежные средства (*высоколиквидные ценные бумаги сроком не более 3-х месяцев и т. п.*).

Cash expenditure — затрати грошових коштів; затраты денежных средств.

Cash flow, CF — 1) грошовий потік; денежный поток; 2) кеш-флоу; кэш-флоу (див. також *cash flow cycle, cash flow frequency, unequal cash flow, uses of cash*).

Cash flow analysis — аналіз грошових потоків; анализ денежных потоков (див. також *cash flow cycle, cash flow frequency, uses of cash*).

Cash flow cycle — цикл грошових потоків; цикл денежных потоков.

Cash flow frequency — частота грошового потоку; частота денежного потока.

Cash from financing, change in cash account, total cash flow — загальний грошовий потік (*підсумковий показник розрахунків грошового потоку*); итоговый денежный поток (*итоговый показатель расчётов денежного потока*).

Cash in advance, CIA, cia — 1) авансова виплата; авансовая выплата; 2) оплата готівкою наперед; оплата наличными вперёд.

Cash in (on) hand, cash — 1) каса (*готівка*); касса (*наличные деньги*); 2) готівкою; наличными; 3) кеш; кэш; 4) грошові кошти на руках; денежные средства на руках.

Cash in process of collection — грошові кошти у процесі інкасування; денежные средства в процессе инкассирования.

Cash income-expenses plan — план надходження і витрачання грошових коштів *підприємства*; план поступления и расходования денежных средств *предприятия*.

Cash inflow — 1) надходження грошових коштів; поступление денежных средств; 2) притік грошових коштів; приток денежных средств.

Cash item — документ, що є підставою для збільшення залишку грошових коштів на банківському рахунку клієнта (*купони для одержання відсотків/процентів за облігаціями, купони на виплату страхової суми тощо*); документ, являющийся основанием для увеличения остатка денежных средств на банковском счёте клиента (*купоны на получение процентной суммы и т. п.*).

Cash letter — міжбанківський переказний документ, що містить реєстр платіжних документів, які спрямовують з одного банку в інший; межбанковский переводной документ, содержащий реєстр платіжних документів, направляемых из одного банка в другой.

Cash letter of credit — грошовий акредитив; денежный акредитив.

Cash management, management of liquid funds — 1) адміністрація ліквідами; администрация ликвидами; 2) управління готівкою, грошовими коштами; управление наличностью, денежными средствами; 3) бухгалтерський облік; бухгалтерский учёт.

Cash management account, CMA — рахунок з управління готівкою; счёт по управлению наличностью.

Cash market — 1) ринок наявного товару; рынок наличного товара; 2) касовий ринок; кассовый рынок (див. також **spot delivery, spot market**).

Cash/collection on delivery, COD, C. O. D. — 1) післяплата, накладна плата, накладний платіж; наложенный платёж; 2) сплата готівкою у момент поставки; оплата наличными в момент поставки.

Cash on (in) hand, cash — 1) каса (*готівка*); касса (*наличные деньги*); 2) готівкою; наличными; 3) кеш; кэш; 4) грошові кошти на руках; денежные средства на руках.

Cash operations/payments — касові операції; кассовые операции.

Cash-order, CO — тратта, строкова/термінова після подання (пред'явлення); тратта, срочная при предъявлении.

Cash outflow — 1) відтік грошових коштів; отток денежных средств; 2) виплата грошових коштів; выплата денежных средств.

Cash payments/operations — касові операції; кассовые операции.

Cash purchase — безпосередній грошовий платіж (*метод придбання/надбання*); прямой денежный платёж (*метод приобретения*).

"Cash" price — 1) курс "кеш"; курс "кэш"; 2) ціна при сплаті готівкою; цена при оплате наличными.

Cash rate — курс чеків, який встановлюють банки; курс чеков, устанавливаемый банками.

Cash ratio — 1) касовий індекс; кассовый индекс; 2) коефіцієнт готівки; коэффициент наличности.

Cash receipt — одержання платежу; получение платежа.

Cash receipts — 1) грошові надходження; денежные поступления; 2) касові надходження; кассовые поступления.

Cash Receipts and Disbursement Statement, CRDS — звіт про стан готівкових надходжень і платежів; отчёт о состоянии наличных поступлений и платежей.

Cash register — касовий апарат; кассовый аппарат.

Cash remittance — грошовий переказ; денежный перевод.

Cash report — касовий звіт; кассовый отчёт.

Cash/liquid reserve — ліквідний резерв; ликвидный резерв.

Cash reserve requirements — резервні вимоги до банків щодо підтримки частини їхніх активів у ліквідній формі; резервные требования к банкам по поддержанию части их активов в ликвидной форме.

Cash shortage — нестача грошових коштів; нехватка денежных средств.

Cash surrender value, surrender value — викупна вартість; выкупная стоимость.

"Cash" tender offer — "грошова" тендерна пропозиція; "денежное" тендерное предложение.

Cash transaction — касова угода; кассовая сделка.

Cash with(in) bank — грошова готівка у банку; денежная наличность в банке.

Cash with order, CWO, C. W. O., c. w. o. — готівковий розрахунок при видаванні замовлення; наличный расчёт при выдаче заказа.

Cash withdrawals — вилучення грошових коштів з банку; изъятие денежных средств из банка.

Cashbook, cash book, C/B — касова книга; кассовая книга.

Cashflow forecast — передбачення (прогноз) грошових потоків; предвидение (прогноз) денежных потоков.

Cashflow statement — звіт про рух готівки (грошових коштів); отчёт о движении наличности (денежных средств).

Cash-generating ability — здатність до відтворення грошових коштів (*характеристика загальної ефективності діяльності підприємства (компанії) на ринку, оцінка його (її) конкурентоспроможності*); способность к воспроизводству денежных средств (*характеристика общей эффективности деятельности предприятия (компании) на рынке, оценка его (ее) конкурентоспособности*).

Cashier, cash — 1) касир банку тощо; кассир банка и т. п.; 2) керівник операційного відділу у банку; руководитель операционного отдела в банке.

Cashier's cheque (амер. check), C. C. — 1) чек касира; чек кассира; 2) чек, виписаний банком на себе; чек, выписанный банком на себя.

Cashiering department — касовий відділ компанії; кассовый отдел компании.

Cashless1, by cheque (амер. check), by written order, on account, without cash transfer, — безготівковий; безналичный.

Cashless2, clearing, by transfer — безготівковий розрахунок; безналичный расчёт.

"Cashless"/"transfer" tender offer — "негрошова" тендерна пропозиція; "неденежное" тендерное предложение.

Cassation — касація (*процедура*); кассация (*процедура*), (див. також **appeal**).

Categorical — ультимативний; ультимативный.

Category — 1) категорія; категория; 2) клас; класс; 3) розряд; разряд.

Cause1, case, lawsuit, legal action/proceedings, suit, trial суд. — 1) процес; процесс; 2) судовий процес; судебный процесс.

Cause2, motive, reason — мотив; мотив.

Caution, advance/earnest money — завдаток; задаток.

"Caveat emptor", "caveat emptor" principle — принцип "caveat emptor" (принцип "нехай покупець буде обачним"); принцип "caveat emptor" (принцип "пусть покупатель будет осмотрителен").

Cease order — наказ про припинення; приказ о приостановке.

Ceiling on credit growth — стеля кредиту; потолок кредита.

Census disclosure rule амер., D. — правило, яке (що) забороняє публікування загальних статистичних даних (*з метою збереження комерційної таємниці*); правило, запрещающее публикацию общих статистических данных (*с целью сохранения коммерческой тайны*).

Cent, c, ct — цент; цент.

Center амер., centre — центр; центр.

Center for International Research on Economic Tendency, CIRET — Центр міжнародних досліджень економічних тенденцій; Центр международных исследований экономических тенденций.

Centimetre; амер. centimeter, c, cm, cm. — сантиметр; сантиметр.

Central/National Bank — Центральний/Національний банк; Центральный/Национальный банк.

Central/National Bank refinancing — рефінансування, що здійснює Центральний/Національний банк; рефинансирование, осуществляемое Центральным/Национальным банком.

Central/National Bank reserves — резерви Центрального/Національного банку; резервы Центрального/Национального банка.

Central business district, c. b. d. — центральний діловий район; центральный деловой район.

Central credit information bureau — централізоване кредитно-інформаційне бюро; централизованное кредитно-информационное бюро.

Central Electricity Authority, CEA — Центральне електроенергетичне управління (Велика Британія); Цент-

ральное электроэнергетическое управление (Великобритания).

Central European Time, CET — центральноєвропейський час; центральноевропейское время.

Central Intelligence Agency, CIA — ЦРУ (Центральне розвідувальне управління США); ЦРУ (Центральное разведывательное управление США).

Central mortgage bond institution — іпотечний центр; ипотечный центр.

Central rate, currency parity — валютний паритет, паритет; валютный паритет, паритет.

Centralism — централізм; централизм.

Centralization — централізація; централизация.

Centralized credit allocation — централізований розподіл кредиту; централизованное распределение кредита.

Centralized monobank system — централізована монобанківська система; централизованная монобанковская система.

Centralized pension accounts — централізовані пенсійні рахунки; централизованные счета по пенсиям.

Centrally planned economy — централізовано планова економіка; централизованно планируемая экономика.

Centre (амер. center) — центр; центр.

Certificate, cert, cert., certif. — 1) сертифікат; сертификат; 2) свідоцтво; свидетельство; 3) посвідчення, посвідка; удостоверение.

Certificate of accounts — аудиторський сертифікат; аудиторский сертификат.

Certificate of annulment — свідоцтво про розірвання шлюбу; свидетельство о расторжении брака.

Certificate of allotment — документ про розподіл (*цінних паперів тощо*); документ о распределении (*ценных бумаг и т. п.*)

Certificate of approval — офіційне схвалення чи дозвіл; официальное одобрение или разрешение.

Certificate of authority — документ, який засвідчує *якнебудь* право; документ, удостоверяющий *какое-либо* право.

Certificate of availability — довідка про наявність заміни для працівника, якого звільняють; справка о наличии замены для увольняющегося сотрудника.

Certificate of beneficial interest — сертифікат, що засвідчує частку власника в активах або доходах компанії; сертификат, удостоверяющий долю владельца в активах или доходах компании.

Certificate of compliance — 1) рекламація; рекламация; 2) рекламацийний акт; рекламационный акт.

Certificate of convenience and necessity амер. —

“свідоцтво корисності і необхідності”; “свидетельство полезности и необходимости”.

Certificate of damage — свідоцтво про пошкодження товару; свідоцтво о повреждении товара.

Certificate of deposit, CD, C/D; money market certificate, MMC; large-denomination time deposit *амер.* — 1) депозитний сертифікат; депозитный сертификат; 2) ощадний сертифікат; сберегательный сертификат; 3) крупнономинальный депозит; крупнономинальный депозит (див. також **small-denomination time deposit**).

Certificate of eligibility — документ, який підтверджує спадкоємність (спадковість, наступність); документ, подтверждающий преемственность.

Certificate of employment — службове посвідчення; служебное удостоверение.

Certificate of fair wear-and-tear — 1) акт про знос; акт об износе; 2) акт про списання внаслідок зносу; акт о списании вследствие износа.

Certificate of fitness — посвідчення про придатність до використання (експлуатації); удостоверение о пригодности к использованию (эксплуатации).

Certificate of hypothecation — заставний лист; залоговое письмо.

Certificate of incorporation — дозвіл на створення акціонерного товариства (корпорації), виданий державним органом; разрешение на создание акционерного общества (корпорации), выданное государственным органом.

Certificate of indebtedness — 1) борговий сертифікат, сертифікат заборгованості; долговой сертификат, сертификат задолженности; 2) незабезпечений короткостроковий/короткотерміновий вексель; необеспеченный краткосрочный вексель.

Certificate of inspection — свідоцтво про огляд судна; свідоцтво об осмотре судна.

Certificate of insurance, C/I, c./i. — страховий поліс, страхове свідоцтво; страховой полис, страховое свидетельство.

Certificate of origin, C/O — сертифікат/свідоцтво походження товару; сертификат/свидетельство происхождения товара.

Certificate of pledge — варант3; warrant3 (див. також **warrant, warranty**).

Certificate of posting — сертифікат про поштове відправлення; сертификат о почтовом отправлении.

Certificate of quality — сертифікат якості; сертификат качества.

Certificate of secondary education, CSE — атестат зрілості; атестат зрелости.

Certificate of title — сертифікат про право власності; сертификат о праве собственности.

Certification of cheque (*амер. check*) — засвідчення чеку; удостоверение чека.

Certified cheque (*амер. check*) — засвідчений чек; удостоверенный чек.

Certified, cert, cert. — 1) сертифіковано; сертифицировано; 2) засвідчено; засвидетельствовано.

Certified internal auditor, CIA — дипломований внутрішній аудитор; дипломированный внутренний аудитор.

Certified management accountant, CMA — дипломований управлінський бухгалтер; дипломированный управленческий бухгалтер.

Certified public accountant, CPA — сертифікований бухгалтер; сертифицированный бухгалтер.

Certified securities — сертифікатні цінні папери; сертифікатные ценные бумаги.

Certify cheque (*амер. check*) — засвідчувати чек; удостоверяют чек.

Cessionary, assignee, successor — 1) цесіонарій; цессионарий; 2) *юр.* спадкоємець, правонаступник; правопреемник.

Chain banking — система ланцюгових часток у банківській справі; система цепных частей в банковском деле.

Chairman, chm, chmn — голова; председатель.

Chairman of the board — голова правління; председатель правления.

Chamber — палата (*установо*); палата (*учреждение*).

Chamber of Commerce, CC, C. C., C of C, C. O. C., C. o. C. — Торговельна палата; Торговая палата.

Chance — 1) випадок; случай; 2) випадковість; случайность; 3) імовірність; вероятность; 4) шанс; шанс.

Chancellor of the Exchequer — 1) канцлер Казначейства Великої Британії; канцлер Казначейства Великобритании; 2) міністр фінансів; министр финансов.

Change in cash account, cash from financing, total cash flow — загальний грошовий потік (*підсумковий показник розрахунків грошового потоку*); итоговый денежный поток (*итоговый показатель расчётов денежного потока*).

Chapter, c, c., cap., chap., ch. — глава; глава.

Chapters, cc. — глави; главы.

Character, disposition, nature, temper — характер; характер.

Characteristic1, typical1; model, mdl, mod., standard, st., std — типовий; типический, типичный, типовой.

Characteristic2, typical2, distinctive — характерний; характерный.

Characterize, to define, to describe — характеризувати; характеризовать.

Charge1 — 1) керівництво; руководство; 2) збір; сбор;

3) ціна; цена; 4) нарахування; начисление; 5) видаток; расход; 6) іпотека; ипотека; 7) дебет; дебет; 8) боргове зобов'язання; долговое обязательство; 9) податок; налог; 10) звинувачення; обвинение.

Charge2 — 1) стягувати (*пеню тощо*); взыскивать (*пеню и т. п.*); 2) назначити ціну; назначать цену; 3) записувати на рахунок; записывать на счёт; 4) дебетувати; дебетовать; 5) звинувачувати; обвинять.

Charge a fee for ... — стягувати плату за ...; взыскивать плату за ...

Charge account — кредит за відкритим рахунком; кредит по открытому счёту.

Charge card — видаткова картка; расходная карточка.

Charge for cheque (*амер. check*) **processed** — плата за обробку чеку; плата за обработку чека.

Charge for excess withdrawal — плата за зняття з *рахунку* грошових коштів понад домовлену межу; плата за снятие *со счёта* денежных средств сверх оговоренного предела.

Charge forward — 1) накласти платіж; наложить платёж; 2) стягнути накладною оплатою; взыскать наложенным платежом.

Charge interest — стягувати відсоток/процент; взыскивать процент.

Charge off, charge-off — 1) списувати з *рахунку*; списывать *со счёта*; 2) амортизувати; амортизировать.

Charge on real property; mortgage, mort, mortg; real estate lien — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечна застава; ипотечный залог.

Charge to expenses — відносити на видатки; относить на издержки.

Charge with, to incriminate to — інкримінувати; инкриминировать.

Charged, chgd — 1) який (що) дебетовано; дебетованный; 2) який (що) поставлено на рахунок; поставленный на счёт.

Charge-off1 — безповоротно втрачений (*актив, позика тощо, які підприємство (компанія) списує як кредитні та інші втрати*); безвозвратно потерянный (*актив, ссуда и т. п., безвозвратно утерянные и которые предприятие (компания) списывает в качестве кредитных или других потерь*).

Charge-off2, charge off — 1) списувати з *рахунку*; списывать *со счёта*; 2) амортизувати; амортизировать.

Charge-off loan as uncollectible — списати позику як неінкасовану; списать ссуду как неинкассируемую.

Charges, chgs — 1) видатки; расходы; 2) боргові зобов'язання; долговые обязательства; 3) збори; сборы; 4) стягнення; взыскания.

Charges paid, ch. pd. — видатки оплачено; расходы оплачены.

Charges prepaid, ch. ppd. — видатки оплачено заздалегідь; расходы оплачены заранее.

Charitable foundation — благодійний (доброчинний) фонд; благотворительный фонд.

Charitable remainder trust — благодійний (доброчинний) залишковий траст; благотворительный остаточный траст.

Charity — благодійне (доброчинне) товариство; благотворительное общество.

Chart — графік2, чарт; график2, чарт (див. також **diagram, graph, schedule**).

Charter1 — 1) чартер; чартер; 2) статут; устав; 3) привілей; привилегия; 4) банківська ліцензія; банковская лицензия.

Charter2, corporate charter — корпоративний статут; корпоративный устав.

Charter3 — 4) фрахтувати (*судно*); фрахтовать (*судно*); 5) надавати привілей; предоставлять привилегию; 6) винайматися; нанимать; 7) замовляти; заказывать.

Charter/freight conditions — фрахтові умови; фрахтовые условия.

Charter member *амер.* — один із засновників *будь-якої* організації; один из основателей *какой-либо* организации.

Charter of incorporation, charter, corporate charter — статут корпорації, зареєстрований державним органом; устав корпорации, зарегистрированный государственным органом.

Charter-party, charter party, CP, C/P — фрахтовий договір, договір про фрахтування, чартер-партія; фрахтовый договор, договор о фрахтовании, чартер-партия.

Charter pays dues, c. p. d. — мито сплачується фрахтувальником, фрахтувальник сплачує мито; пошлина оплачується фрахтователем, фрахтователь оплачивает пошлину.

Chartered accountant, CA — 1) бухгалтер-експерт; бухгалтер-эксперт; 2) громадський бухгалтер; общественный бухгалтер; 3) присяжний бухгалтер; присяжный бухгалтер.

Charterer — фрахтівник; фрахтователь.

Chartering — процес видавання банківських ліцензій (ліцензій на здійснення банківських операцій); процес видачі банківських ліцензій (ліцензій на здійснення банківських операцій).

Chartering restrictions — ліцензійні обмеження *щодо банківської діяльності*; лицензионные ограничения *относительно банковской деятельности*.

Chartist — 1) чартист; чартист; 2) фахівець з прогнозування біржової кон'юнктури; спеціаліст по прогнозуванню біржової кон'юнктури.

Chase Manhattan Payments System, CHAMPS — систе-

ма міжбанківських розрахунків "Чейз Мангеттен Бенк"; система міжбанковских расчётов "Чейз Мангеттен Бэнк".

Chattel mortgage — застава у вигляді рухомого майна, цінних паперів; залог в виде движимого имущества, ценных бумаг.

Cheap credit — дешевий кредит; дешёвый кредит.

Check, ck *амер.*; **cheque, chq;** — чек; чек.

Check-access certificate of deposit *амер.* — депозитний сертифікат номіналом не менше 10000 доларів США, який дає право на одержання позики шляхом виписки чеку на 5000 доларів США; депозитный сертификат номиналом не менее 10000 долларов США, дающий право получения займа путём выписки чека на 5000 долларов США.

Check card *амер.* — посвідчення клієнта банку; удостоверение клиента банка.

Check clearing, check-clearing processing *амер.* — кліринг чеків; клиринг чеков.

Check made out to cash, check to bearer *амер.* — чек на пред'явника; чек на предъявителя.

Check "on-us" *амер.* — 1) чек "на нас"; чек "на нас"; 2) чек для здійснення проводки у даному банку; чек для совершения проводки в данном банке.

Check processing region *амер.* — регіональна зона з обробки чеків; региональная зона по обработке чеков.

Check to bearer, check made out to cash *амер.* — чек на пред'явника; чек на предъявителя.

Check writer — особа, яка виписала чек; лицо, выписавшее чек.

Checkable deposit — 1) чековий депозит; чековый депозит; 2) депозит, за яким можливо здійснювати розрахунки чеками; депозит, по которому возможно совершать расчёты чеками.

Checkbook, CBK *амер.* — чекова книжка; чековая книжка.

Check-clearing processing, check clearing *амер.* — кліринг чеків; клиринг чеков.

Checking on location and condition of collateral — перевірка місцезнаходження і стану застави; проверка местонахождения и состояния залога.

Checkless society *амер.* — 1) безчекове товариство; бесчековое общество; 2) товариство, що ґрунтується на електронній банківській діяльності і непаяперовому платіжному обігу; общество, основанное на электронной банковской деятельности и безбумажном обороте.

Cheque, chq; *амер. check, ck* — чек; чек.

Cheque (амер. check) "on-us" — чек "на нас"; чек "на нас".

Cheque (амер. check) made out to cash, cheque (амер.

check) to bearer — чек на пред'явника; чек на предъявителя.

Cheques/tokens/vouchers, checks *амер.* — бони (*замінник паперових грошей*); бонны (*заменитель бумажных денег*).

Chicago Board Options Exchange, CBOE — Чиказька опціонна біржа; Чикагская опционная биржа.

Chicago Board of Trade, CBТ — Чиказька товарна біржа; Чикагская товарная биржа.

Chief, boss; patron — 1) шеф; шеф; 2) бос; босс; 3) патрон; патрон.

Chief accountant, C. A. — головний бухгалтер; главный бухгалтер.

Chief economist — головний економіст; главный экономист.

Chief executive officer *амер.*, **CEO** — управляючий вищого рангу; управляющий высшего ранга.

Chip — 1) чип; чип; 2) невелика мікросхема; небольшая микросхема.

Chit-fund — неофіційний ощадний фонд; неофициальный сберегательный фонд (див. також **curb market, informal financial sector, informal markets**).

Chronic — хронічний; хронический.

Chronic inflation — хронічна інфляція; хроническая инфляция.

circa *лат., с, сса, circ.* — приблизно; приблизительно.

Circular1, instruction — 1) циркуляр; циркуляр; 2) інструкція; инструкция; 3) припис; предписание.

Circular2 — циркулярний; циркулярный.

Circulate — 1) циркулювати; циркулировать; 2) бути в обігу; обращаться; 3) розповсюджувати(ся); распространять(ся).

Circulating capital, working capital — 1) обіговий/оборотний капітал *підприємства*; оборотный капитал *предприятия*; 2) різниця між поточними (обіговими/оборотними) активами і поточними зобов'язаннями; разница между текущими (оборотными) активами и текущими обязательствами.

Circulation — 1) циркуляція; циркуляция; 2) обіг, оборот; оборот; 3) розповсюдження; распространение.

Circumvent banking law — обходити банківське право; обходит банковское право.

Civil law — цивільне законодавство; гражданское законодательство.

Civil Registration and Vital Statistics, CRVS — облік і статистика природного руху населення; учёт и статистика естественного движения населения.

Civil Service, CS — державна цивільна служба; государственная гражданская служба.

Civilization — цивілізація; цивилизация.

Civilized — цивілізований; цивилизованный.

Claim1, credit worthiness, creditworthiness, solvency, paying capacity — 1) кредитоспроможність; кредитоспособность; 2) платоспроможність; платежеспособность.

Claim2, pretension — 1) претензія; претензия; 2) вимога *платежу тощо*; требование *платежа и т. п.*; 3) домагання *чого-небудь*, зазіхання *на що-небудь*; притязание; 4) рекламація; рекламация; 5) позов; иск; 6) твердження; утверждение; 7) заява; заявление.

Claim3, to aspire to, to have a claim on, to lay claim to, to put in a claim for — 1) претендувати; претендовать; 2) висувати претензію; предъявлять претензию; 3) порушувати позов; возбуждать иск.

Claim4 — 1) вимагати *платежу тощо*; требовать *платежа и т. п.*; 2) стверджувати; утверждать; 3) заявляти *претензію тощо*; заявлять *претензию и т. п.*

Claim(ed) amount — ціна позову; цена иска.

Claim of ownership — майновий чек; имущественный чек.

Claim for replacement; reclamation, rec. — 1) рекламація; рекламация; 2) претензія; претензия.

Claimant, candidate, aspirant, aspt; pretender — кандидат, претендент (*на посаду*); кандидат, претендент (*на должность*).

Claims on bank — вимоги на банк; требования на банк.

Class1, C., ci — клас; класс;

Class2, C., cl; rank — 1) клас; класс; 2) ранг; ранг.

Classes of borrowers — 1) класи позичальників; классы заёмщиков; 2) види позичальників; классы заёмщиков.

Classic quantity theory of money and price — класична кількісна теорія грошей і цін; классическая количественная теория денег и цен.

Classification, class — 1) класифікація; классификация; 2) класифікування; классифицирование.

Classification of assets — класифікація активів; классификация активов (див. також **quantitative classification of assets**).

Classification of problem loans — класифікація проблемних позик; классификация проблемных ссуд (див. також **кількісна класифікація активів**).

Classifier — класифікатор; классификатор.

Classified loans — класифіковані позики; классифицированные ссуды.

Classify — класифікувати; классифицировать.

Clean bill of exchange, clean draft — недокументована тратта; недокументированная тратта.

Clean bill of lading, clean B/L, clean B/Lading, clean blading, clean b. l., clean b. o. l., clean Bs/L — чистий коносамент; чистый коносамент.

Clean collection — чисте інкасо; чистое инкассо.

Clean float — чисті коливання валютного курсу; чистые колебания валютного курса.

Clean letter of credit — чистий акредитив; чистый аккредитив.

Clean/clear position — чиста позиція; чистая позиция.

Clear cheques (амер. checks) — здійснювати кліринг чеків; осуществлять клиринг чеков.

Clearing1 — 1) кліринг; клиринг; 2) система взаємних розрахунків між фінансово-кредитними установами (*банками тощо*); система взаимных расчётов между финансово-кредитными учреждениями (*банками и т. п.*).

Clearing2, cashless, by transfer — безготівковий розрахунок; безналичный расчёт.

Clearing account with the National/Central Bank — рахунок у Національному/Центральному банку; счёт в Национальном/Центральном банке.

Clearing agreement/arrangement — 1) клірингова угода; клиринговое соглашение; 2) угода про розрахунки; соглашение о расчётах.

Clearing balance — баланс платежів за кліринговими розрахунками; баланс платежей по клиринговым расчётам.

Clearing bank — кліринговий (розрахунковий) банк; клиринговый (расчётный) банк.

Clearing business — клірингова (розрахункова) діяльність; клиринговая (расчётная) деятельность.

Clearing department — кліринговий відділ; клиринговый отдел.

Clearing depositary/depositary — кліринговий депозитарій; клиринговый депозитарий.

Clearing-House, Clearing House, C. H., CH — 1) Клірингова (Розрахункова) палата; Клиринговая (Расчётная) палата.

Clearing House Interbank Payments System, CHIPS — Міжбанківська платіжна система клірингових палат, "ЧІПС"; Межбанковская платёжная система клиринговых палат, "ЧИПС".

Clearing House check — чек Клірингової (Розрахункової) палати; чек Клиринговой (Расчётной) палаты.

Clearing member — компанія-член Клірингової (Розрахункової) палати; компания-член Клиринговой (Расчётной) палаты.

Clearing-off — розрахунок; расчёт.

Clearing on a double account system — кліринг за системою двох рахунків; клиринг по системе двух счетов.

Clearing payments — регламентований трансфер; регламентированный трансфер.

Сlichй; stamp; punch — 1) штамп; штамп; 2) печатка; печать; 3) тавро; клеймо.

Client — клієнт; клиент.

Client's agent — агент клієнта; агент клиента.

Clip/(cut off) coupons — "стригти купони"; "стричь купоны".

Clockwise, ckw — за годинниковою стрілкою; по часовой стрелке.

Close accounts — 1) закривати рахунки; закрывать счета; 2) здійснювати остаточний розрахунок; совершать окончательный расчёт.

Close/make bargain — 1) укласти угоду; заключить сделку; 2) здійснити угоду; совершить сделку.

Close market — 1) закривати ринок (торгівлю цінними паперами); закрывать рынок (торговлю ценными бумагами); 2) завершувати торгівлю сесію; завершать торговую сессию.

Close out, to liquidate — 1) виплатити борг; выплатить долг; 2) ліквідувати справи (про підприємство), ліквидировать дела (о предприятии); 3) збанкрутувати; обанкротиться.

Close out a position, to liquidate a position — ліквідувати позицію; ликвидировать позицию.

Close the books — 1) "закрити книги"; "закрывать книги"; 2) завершити відображення операцій у бухгалтерському обліку за певний період; завершить отражение операций в бухгалтерском отчёте за определённый период.

Close-ended — закритого типу; закрытого типа.

Close-ended accounting — закритий облік; закрытый учёт.

Close-ended fund — капітал підприємства, відносно якого завершено випуск акцій; капитал предприятия, относительно которого завершён выпуск акций.

Close-ended investment fund — закритий інвестиційний фонд; закрытый инвестиционный фонд.

Close-ended investment trust — капітал підприємства, відносно якого завершено випуск акцій; капитал предприятия, относительно которого завершён выпуск акций.

Close-ended/private issue of shares/stock, close-ended/private stock issue — закритий випуск акцій; закрытый выпуск акций.

Close-ended/closed/private joint-stock/stock company, амер. closed/closed/private corporation — 1) акціонерне товариство закритого типу, АТЗТ; акционерное общество закрытого типа, АОЗТ; 2) закрите акціонерне товариство, ЗАТ; закрытое акционерное общество, ЗАО.

Closed corporation — закриті корпорація; закрытая корпорация.

Closed economy — закриті економіка; закрытая экономика.

Closed/close-ended/private joint-stock/stock company, амер. closed/closed/private corporation — 1) акціонерне товариство закритого типу, АТЗТ; акционерное общество закрытого типа, АОЗТ; 2) закрите акціонерне товариство, ЗАТ; закрытое акционерное общество, ЗАО.

Closed reserves — приховані резерви; скрытые резервы.

Closed-end investment company — інвестиційна компанія закритого типу; инвестиционная компания закрытого типа (див. також **open-end investment company, mutual fund**).

Closely-held company амер. — компанія, власниками якої є обмежена кількість осіб — жителів одного штату на період випуску її акцій (причому випуск акцій не повинен бути зареєстрованим у Комісії з цінних паперів і фондовій біржі (США)); компанія, власниками якої є обмежене число осіб — жителів одного штату на період випуску акцій (причому випуск акцій не повинен бути зареєстрованим у Комісії по цінним бумагам и фондовой бирже (США)).

Closing — 1) закриття балансу тощо; закрытие баланса и т. п.; 2) закриття кредитної угоди (підписання кредитного договору, одержання забезпечення, перерахування грошових коштів позики тощо); закрытие кредитной сделки (подписание кредитного договора, получение обеспечения, перечисление денежных средств ссуды); 3) ліквідація; ликвидация.

Closing of the stock exchange — закриття операцій на фондовій біржі; закрытие операций на фондовой бирже.

Closing price/rate/quotation — курс при закритті біржі; курс при закрытии биржи.

Co-agent — співагент; соагент; 2) співрозпорядник; сораспорядитель (див. також **agency**).

Co-fiduciary — співопікун; сопопечитель (див. також **fiduciary**).

Coalition structure, C. S., c. s. — склад (структура) коаліції; состав (структура) коалиции.

Code — кодекс; кодекс.

Codebtor, comaker — співвиконавець погашення позики, боргу; соисполнитель погашения ссуды, долга (див. також **cosigner**).

Codification — кодифікація; кодификация.

Coefficient of autonomy — коефіцієнт автономії; коэффициент автономии.

Coefficient of variation, CF — коефіцієнт варіації; коэффициент вариации.

Coefficient of liquidity, liquidity ratio — коефіцієнт ліквідності; коэффициент ликвидности.

Collateral1, collat. — 1) застава1, заклад; залог1, за-

клад; 2) забезпечення; обеспечение (див. також **pledge collateral**).

Collateral2 — другорядний; второстепенный.

Collateral agreement — угода застави/забезпечення; соглашение залога/обеспечения.

Collateral bonds — застава2; залог2 (див. також **pledge collateral**).

Collateral class — клас забезпечення (один із критеріїв класифікації позик); класс обеспечения (один из критериев классификации ссуд).

Collateral liquidation — ліквідація забезпечення для погашення позики; ликвидация обеспечения для погашения ссуды.

Collateral loan амер.; Lombard loan — кредит-ломбард; кредит-ломбард.

Collateral note — вексель, забезпечений заставою (майном боржника); вексель, обеспеченный залогом (имуществом должника).

Collateral rate амер.; Lombard rate — 1) ломбард-ставка; ломбард-ставка; 2) відсоток/процент-ломбард; процент-ломбард.

Collateral security, deposit, dep. Dep., dep.; guaranty, pledge — 1) гарантія; гарантия; 2) заклад, застава1 (предмет); заклад, залог (предмет); 3) зобов'язання; обязательство (див. також **pledge collateral**).

Collateral value-to-loan relationship — співвідношення між вартістю забезпечення і розміром позики; соотношение между стоимостью обеспечения и размером ссуды.

Collateralize — створити забезпечення боргового зобов'язання; создать обеспечение долгового обязательства.

Collateralized lending — кредитування під певне забезпечення (не підкріплене надходженням грошових коштів позичальника для погашення кредиту та обслуговування боргу); кредитование под конкретное обеспечение (не подкрепленное поступлением денежных средств заемщика для погашения кредита и обслуживания долга).

Collateralized credit — забезпечений кредит; обеспеченный кредит.

Collect, to encash — інкасувати; инкассировать.

Collect debt/dividends/interest — інкасувати борг/дивіденди/відсотки(проценти); инкассировать долг/дивиденды/проценты.

Collectibility — поворотність активів, кредитів тощо; возвратность активов, кредита и т.п.

Collection, coll. — 1) інкасація; инкассация; 2) інкасо; инкассо; 3) інкасування; инкассирование; 4) збирання грошових коштів податків тощо; сбор денежных средств, пошлин и т.п.

Collection agency — агентство зі стягування простро-

кованих (протермінованих) боргів; агентство по взысканию просроченных долгов.

Collection delay — затримка в інкасуванні; задержка в инкассировании.

Collection of proceeds from sales — інкасування виручки від продаж; инкассирование выручки от продаж.

Collection/cash on delivery, C. O. D., COD — 1) післяплата, накладна плата, накладний платіж; наложенный платёж; 2) сплата готівкою у момент поставки; оплата наличными в момент поставки.

Collection order — інкасове доручення; инкассовое поручение.

Collection period — 1) період інкасації; период инкассации; 2) інкасаційний період; инкассационный период.

Collective bargaining, coll. barg. — переговори щодо укладання колективного договору; переговоры о заключении коллективного договора.

Collective custody — глобальне депонування; глобальное депонирование.

Collective (investment) fund, commingles fund — колективний фонд; коллективный фонд (див. також **admission, mutual fund амер. (investment/unit trust, open-end investment company), participation**).

Collective investment institutions — інституції колективних інвестицій; институты коллективных инвестиций.

Collector — інкасатор; инкассатор.

College, Coll., coll. — коледж; колледж.

Collocation plan, creditor ranking — рейтинг кредиторів; рейтинг кредиторов.

Column, clm — 1) графа; графа; 2) рубрика; рубрика; 3) стовпець; столбец.

Comaker, codebtor — співвиконавець погашення позики, боргу; соисполнитель погашения ссуды, долга (див. також **cosigner**).

Combination1, comb.; merger, scheme, system, Syst., syst.; trick — комбінація; комбинация.

Combination2, comb. — 1) спілка; союз; 2) монопольне об'єднання; монополистическое объединение; 3) картель; картель; 4) синдикат; синдикат.

Combination of commercial banking and investment banking — поєднання комерційної та інвестиційної справи; сочетание коммерческого и инвестиционного банковского дела.

Combination rate — комбінований тариф; комбинированный тариф.

Combine1, comb.; association with common interests — співтовариство; сообщество.

Combine2, comb. — 1) комбінат; комбинат; 2) об'єднання; объединение;

Combined, comb. — 1) комбінований; комбинированный; 2) об'єднаний; объединённый.

Combined transport document — комбінований транспортний документ; комбинированный транспортный документ.

Come/get around — 1) підійти; подойти; 2) наблизитися; приблизиться.

Come to an agreement — прийти до згоди (угоди); прийти к соглашению.

Come to an arrangement — прийти до угоди; прийти к соглашению.

Comfort letter — “комфорт-лист”; “комфорт-письмо”.

Command1, to be in charge — диспонувати; диспонируют.

Command2, to dominate, to predominate, to prevail — 1) домінувати; доминировать; 2) переважати; преобладать.

Commanding officer, CO — начальник; начальник

Commandite — командитне товариство, “товариство на вірі”; командитное товарищество, “товарищество на вере”.

Commerce, com., comm.; trade — 1) комерція; коммерция; 2) торгівля; торговля.

Commerce Foreign Direct Investment Program, CFDIP — Програма обмеження прямих інвестицій (Міністерства торгівлі США); Программа ограничения прямих инвестиций (Министерства торговли США).

Commercial, cml, Com., com., coml, Comm., comm. — 1) комерційний; коммерческий; 2) торговий; торговый; 3) який (що) виготовляють у великій кількості; производимый в больших количествах; 4) промисловий; промышленный; 5) достатній для торгівлі; достаточный для торговли; 6) прибутковий; прибыльный; 7) рентабельний; рентабельный; 8) серійний; серийный.

Commercial activity, profitable business — комерційна діяльність, прибуткова підприємницька діяльність; коммерческая деятельность, прибыльная предпринимательская деятельность.

Commercial agent, C. A., C/A — 1) комерційний/торговий агент; коммерческий/торговый агент; 2) комісіонер; комиссионер.

Commercial/trading bank — комерційний банк; коммерческий банк.

Commercial/ordinary bill/note/draft — комерційний вексель; коммерческий вексель (див. також **commercial paper, promissory note**).

Commercial code — комерційний кодекс; коммерческий кодекс.

Commercial counsellor (амер. counselor) — торговий радник; торговый советник.

Commercial counterfeiting — комерційна підробка; коммерческая подделка.

Commercial/trade credit — комерційний/торговий (товарний) кредит; коммерческий/торговый (товарный) кредит.

Commercial/ordinary draft/bill/note — комерційний вексель; коммерческий вексель (див. також **commercial paper, promissory note**).

Commercial finance company — комерційна фінансова компанія; коммерческая финансовая компания.

Commercial honour (амер. honor) — комерційна честь; коммерческая честь.

Commercial invoice — комерційний рахунок-фактура; коммерческий счёт-фактура.

Commercial law — 1) комерційне право; коммерческое право; 2) торгове право; торговое право.

Commercial letter of credit, CLC — комерційний акредитив; коммерческий аккредитив.

Commercial mortgage lending — кредитування під заставу нерухомості (для фінансування підприємництва); кредитование под залог недвижимости (для финансирования предпринимательства).

Commercial/ordinary note/bill/draft — комерційний вексель; коммерческий вексель (див. також **commercial paper, promissory note**).

Commercial papers, CP — комерційні папери: коммерческие бумаги; див. також **commercial bill, promissory note, unendorsed/unindorsed commercial papers**.

Commercial production — промислове (масове) виробництво; промышленное (массовое) производство.

Commercial secrecy/secret — комерційна таємниця; коммерческая тайна.

Commercial stage — промислова стадія; промышленная стадия.

Commercial teller — працівник банку, який обслуговує підприємства як клієнтів цього банку; сотрудник банка, обслуживающий предприятия в качестве клиентов этого банка.

Commercial traveller (амер. traveler), travelling (амер. traveling) salesman — комівояжер; коммивояжёр.

Commercial treaty — 1) комерційний договір; коммерческий договор; 2) торговий договір; торговый договор.

Commingle fund, collective (investment) fund — колективний фонд; коллективный фонд (див. також **admission, mutual fund амер. (investment/unit trust, open-end investment company), participation**).

Commission1 — комісійний; комиссионный.

Commission2, Com., Comm., commn.; brokerage — 1) комісійні; комиссионные; 2) комісія; комиссия; 3) брокеридж; брокеридж; 4) куртаж; куртаж.

Commission/broker agreement — угода комісії; соглашение комиссии.

Commission for cashing/collecting — комісія за інкасо; комиссия за инкассо.

Commission house — комісійна брокерська (маклерська) фірма; комиссиянная брокерская (маклерская) фирма.

Commission of the European Community — Комісія Європейського Співтовариства; Комиссия Европейского Сообщества.

Commissioner — член комісії; член комиссии.

Commitment1, obligation — зобов'язання; обязательство.

Commitment2, loan commitment — угода між кредитором і позичальником про видання грошової позики (на певних умовах і на певну майбутню дату); соглашение между кредитором и заёмщиком о выдаче денежной ссуды (на определённых условиях и на определённую будущую дату).

Commitment fee — зобов'язальна плата; обязательственная плата.

Commitment letter — 1) зобов'язальний лист про згоду; обязательственное письмо о соглашении; 2) зобов'язальне повідомлення про відкриття кредитної лінії (акредитива тощо); обязательственное уведомление об открытии кредитной линии (аккредитива и т. п.); (див. також **agreement letter**).

Committed line of credit — зобов'язальна кредитна лінія; обязательственная кредитная линия (див. також **advised/confirmed line of credit**).

Committee, C'tee — 1) комісія; комиссия; 2) комітет; комитет.

Committee for Economic Development, CED — Комітет сприяння економічному розвитку; Комитет содействия экономическому развитию.

Committee of creditors, creditor committee — 1) комітет кредиторів; комитет кредиторів; 2) кредиторський комітет; кредиторский комитет.

Committee on Government Operations, CGO — Комісія з питань діяльності урядових установ (США); Комиссия по вопросам деятельности правительственных учреждений (США).

Committee on Improvement of National Statistics, COINS — Комітет з удосконалення національної системи статистичного обліку (Велика Британія); Комитет по совершенствованию национальной системы статистического учёта (Великобритания).

Committee on Interest and Dividends, CID — Комітет з відсотків/процентів і дивідендів (США); Комитет по процентам и дивидендам (США).

Committee on Scientific and Technical Information, COSATI — Комітет з науково-технічної інформації (США); Комитет по научно-технической информации (США).

Committee on Uniform Security Identification Procedures, CUSIP — Комітет з ідентифікаційних процедур уніфікації цінних паперів (США); Комитет

по идентификационным процедурам унификации ценных бумаг (США).

Committent, signor — комітент; комитент.

Commodities dealing — операції товарного дилера; операции товарного дилера.

Commodity; goods, gds, gds.; wares — 1) товар; товар; 2) товари; товары.

Commodity Credit Corporation, CCC — Товарно-кредитна корпорація, ТКК (США); Товарно-кредитная корпорация, ТКК (США).

Commodity exchange — товарна біржа; товарная биржа.

Commodity Exchange, New York, COMEX — Нью-Йоркська товарна біржа; Нью-Йоркская товарная биржа.

Commodity Exchange Authority, CEA — Управління товарних бірж (США); Управление товарных бирж (США);

Commodity fund — інвестиції в операції із сировиною; инвестиции в операции с сырьём.

Commodity futures — товарні ф'ючерси; товарные фьючерсы.

Commodity/marketable/trade group — товарна група; товарная группа.

Commodity life cycle — життєвий цикл товару; жизненный цикл товара.

Commodity money — 1) товарні гроші; товарные деньги; 2) товарна форма грошей; товарная форма денег.

Commodity quotation — 1) товарне котирування; товарное котирование; 2) товарна котировка; товарная котировка.

Commodity/goods sale — продаж товарів; продажа товаров.

Commodity transit — транзит товарів; транзит товаров.

Common Agricultural Policy, CAP — єдина сільськогосподарська політика; единая сельскохозяйственная политика.

Common bonds — звичайні облигації; обычные облигации.

Common Council, CC — муніципалітет (Велика Британія); муниципалитет (Великобритания).

Common dividend — дивіденд за звичайними акціями; дивиденд по обыкновенным акциям.

Common equity, common stockholder's equity, equity, equity capital, net worth — 1) акціонерний капітал; акционерный капитал; 2) капітал держателів звичайних акцій; капитал держателей обыкновенных акций (див. також **net intangibles, tangible net worth, total equity**).

Common European Currency, CEC — єдина європейська валюта; единая европейская валюта.

Common law — загальне право; общее право.

Common size financial analysis — вертикальний (структурний) фінансовий аналіз; вертикальный (структурный) финансовый анализ.

Common stock, CS *амер.*; **ordinary share, ord; equity** — звичайна акція; обычная акция.

Common stockholder's equity, common equity, equity, equity capital, net worth — 1) акціонерний капітал; акционерный капитал; 2) капітал держателів звичайних акцій; капитал держателей обыкновенных акций (див. також **net intangibles, tangible net worth, total equity**).

Commonwealth, Com., Comm. — 1) спілка, федерація; союз, федерация; 2) Співдружність; Содружество.

Commonwealth Development Finance Corporation, C. D. F. C. — Корпорація фінансування і сприяння економічному розвитку країн Співдружності Націй; Корпорація фінансування і содействия экономическому развитию стран Содружества Наций.

Commonwealth of Independent States, CIS — Співдружність незалежних держав, СНД; Содружество независимых государств, СНГ.

Communication, com., comm. — 1) зв'язок; связь; 2) комунікація; коммуникация.

Community bank — комунальний банк; коммунальный банк.

Community trust — 1) комунальний траст; коммунальный траст; 2) громадський траст; общественный траст (див. також **distribution committee**).

Company, C., Co, Comp — 1) компанія; компания; 2) акціонерне товариство; акционерное общество/товарищество.

Company balance, balance of income and expenditure — баланс доходів і видатків підприємства (компанії); баланс доходов и расходов предприятия (компания).

Company income tax — податок на прибуток підприємства (компанії); налог на прибыль предприятия (компания).

Company life cycle — життєвий цикл підприємства (компанії); жизненный цикл предприятия (компания).

Company limited — компанія з обмеженою відповідальністю; компания с ограниченной ответственностью.

Company risk — внутрішній ризик компанії; внутренний риск компании.

Company's risk, CR — на ризик компанії; на риск компании.

Company-specific (diversifiable, unsystematic) risk — 1) специфікований (диверсифікований, несистематичний) ризик; специфицируемый (диверсифицируемый, несистематический) риск; 2) ризик втрати активів, пов'язаний з певним підприємством (*через успіх його маркетингових програм, працю з пер-*

соналом, стосунки з партнерами, постачальниками тощо); риск потери активов, связанный с определенным предприятием (*через успех его маркетинговых программ, работу с персоналом, отношения с партнерами, поставщиками и т. п.*); див. також **market (nondiversifiable, systematic) risk**.

Comparative financial analysis — порівняльний фінансовий аналіз; сравнительный финансовый анализ.

Compare (confer *лат.*), **cf.** — порівняйте, пор.; сравните, ср.

Compel attention — привертати увагу; привлечь, привлечь внимание.

Compensating/compensation balance — компенсаційний баланс; компенсационный баланс.

Compensation1, comp; indemnity, indm.; reimbursement — 1) компенсація1; компенсация1; 2) відшкодування; возмещение; 3) рамбурсування; рамбурсирование (див. також **compensation transaction, offset transaction**).

Compensation2, comp — 1) відшкодування; возмещение; 2) компенсація; компенсация; 3) платіж; платёж.

Compensation/compensating balance — компенсаційний баланс; компенсационный баланс.

Compensation/compensating/compensatory certificate — компенсаційний сертифікат; компенсационный сертификат.

Compensation clause — застереження про відшкодування; оговорка о возмещении.

Compensation deal компенсаційна угода; компенсационная сделка.

Compensation in kind — майново-торгова компенсація; имущественно-торговая компенсация.

Compensation/compensating/compensatory licence (амер. license) — компенсаційна ліцензія; компенсационная лицензия.

Compensation/compensating/compensatory quotas — компенсаційні квоти; компенсационные квоты.

Compensation transaction — компенсація2 (*у торгівлі*); компенсация2 (*в торгівлі*); (див. також **compensation, offset transaction**).

Compete, to rival — конкурувати; конкурировать.

Competence1 — компетентність; компетентность.

Competence2, terms of reference — компетенція; компетенция.

Competition — 1) конкуренція; конкуренция; 2) конкурс; конкурс; 3) змагання; соревнование.

Competition on the world market — конкуренція на світовому ринку; конкуренция на мировом рынке.

Competition rules — правила конкуренції; правила конкуренции.

Competitive environment — конкурентне середовище; конкурентная среда.

Competitive pressure — конкурентний тиск; конкурентное давление.

Competitiveness — конкурентоздатність; конкурентоспособность.

Competitor, rival — конкурент; конкурент.

Complement, compl; complete set, specified number; unit, U, u — 1) комплект; комплект; 2) штат, особовий склад; штат, личный состав.

Complete, to replenish, to staff — комплектувати; комплектовать.

Complete set; complement, compl; specified number; unit, U, u — 1) комплект; комплект; 2) штат, особовий склад; штат, личный состав.

Complication — комплікація; complication.

Component, element — компонент; компонент.

Composite rating *амер.* — зведений рейтинг; сводный рейтинг.

Composite reserve assets, CRA — універсальні резервні активи; универсальные резервные активы.

Composite Reserve Unit, CRU — універсальна резервна одиниця; универсальная резервная единица.

Compound interest — складний відсоток/процент; сложный процент.

Compounding — 1) компаундинг; компаундинг; 2) нарощення вартості; наращение стоимости.

Compromise1 — компроміс; компромисс.

Compromise2, to discredit — 1) дискредитувати; дискредитировать; 2) недовіряти; недоверять.

Comptroller of the Currency *амер.* — Контролер грошового обігу (США); Контролёр денежного обращения (США).

Compulsory, obligatory, indispensable — 1) облігатний; облигатный; 2) обов'язковий; обязательный.

Compulsory saving schemes — схеми примусового заощадження; схемы принудительного сбережения.

Compulsory stockpile bill — платіжне доручення (*вид*); платёжное поручение (*вид*).

Compulsory stockpile credit — кредит на державні резерви; кредит на государственные резервы.

Computer-based trading system for the Eurobonds market, Eurex — Міжнародна електронна система з обслуговування операцій на ринку єврооблігацій; Международная электронная система по обслуживанию операций на рынке еврооблигаций.

Computer fraud — комп'ютерне шахрайство; компьютерное мошенничество.

Computerized trading system — комп'ютеризована сис-

тема *торгівлі цінними паперами тощо*; компьютеризованная система торговли ценными бумагами и т. п.

Concentration — концентрація; концентрация.

Concentration account — концентруючий рахунок; концентрирующий счёт.

Concentration bank — концентруючий банк; концентрирующий банк.

Concentration of risk — концентрація ризику; концентрация риска.

Concept, idea — концепція; концепция.

Conception, idea, notion — ідея; идея.

Concern, group — група; группа.

Concern — концерн; концерн.

Concession — 1) концесія; концессия; 2) поступка; уступка.

Concessionaire, concessioner — концесіонер; концессионер.

Conclude a contract — укласти контракт/договір; заключать контракт/договор.

Concrete, specific, sp., spec., specif. — конкретний; конкретный.

Concretize, to define concretely, to give concrete expression to, to render concrete — конкретизувати; конкретизировать.

Condition, cond — умова; условие.

Condition of collateral — стан застави; состояние залога.

Conditional, cond — умовний; условный.

Conditional endorsement/indorsement — умовний індосамент; условный индоссамент.

Conditional pricing for transaction accounts — встановлення цін за користування чековими рахунками у залежності від виконання клієнтом тих чи інших умов (*наприклад, скорочення банком відповідних розцінок і тарифів, якщо клієнт підтримує залишок грошових коштів на рахунок понад узгоджений мінімум*); установление цен за пользование чековыми счетами в зависимости от выполнения клиентом тех или иных условий (*например, сокращение банком соответствующих расценок и тарифов, если клиент поддерживает остаток денежных средств на счете сверх согласованного минимума*).

Conditions, regime, routine — режим; режим.

Condominium — 1) кондомініум, кондомінат; кондоминиум, кондоминат; 2) спільне володіння; совместное владение.

Conduct the banker's business — вести банківське підприємництво; вести банковское предпринимательство.

Conduit in tax law — непряме оподаткування у податковому законодавстві (*наприклад, у США інвестиційні фонди безпосередньо (прямо) не обкладають податком, проте об'єктом оподаткування є дивіденди, одержані держателями акцій цих фондів*); непрямоє налогообложення в налоговому законодавстві (*наприклад, в США інвестиційні фонди непрямо (прямо) не облагаються налогом, однак об'єктом налогообложення являються дивіденди, отримані держателями акцій цих фондів*).

Conference, conf., confer. — 1) конференція; конференція; 2) нарада; совещание.

Conference on Statistics, CONFEST — Конференція зі статистики; Конференція по статистике.

Confidence in currency — довір'я до валюти; доверие к валюте.

Confidential; private, P., Priv., priv. — 1) конфіденційний; конфиденціальний; 2) таємний; тайний.

Confirmation — 1) конфірмація; конфірмація; 2) підтвердження; подтверждение; 3) звірка; сверка; 4) брокерське підтвердження; брокерское подтверждение; 5) звірка банківських даних; сверка банковских данных (див. також **negative confirmation, positive confirmation**)

Confirmed, cfmd — 1) який (що) підтверджено, підтверджений; подтвержденный; 2) підтверджено; подтверждено; 3) який (що) звірено. звірений; сверенный; 4) звірено; сверено.

Confirmed credit — підтверджений акредитив; подтвержденный аккредитив.

Confirmed/advised line of credit — підтверджена/повідомна кредитна лінія; подтвержденная/уведомительная кредитная линия (див. також **committed line of credit**).

Confiscation, seizure — конфіскація; конфискация.

Conflict, dispute — конфлікт; конфликт.

Conflict of interest — конфлікт інтересів; конфликт интересов.

Conglomerate, conglomeration — конгломерат; конгломерат.

Conglomeration — 1) конгломерація; конгломерация; 2) населений пункт; населённый пункт.

Congress, Cong.; congress, cong. — 1) Конгрес (*установа*); Конгресс (*учреждение*); 2) конгрес (*збори*); конгресс (*собрание*).

Congress of Industrial Organizations, CIO — Конгрес виробничих профспілок, КВП (США); Конгресс производственных профсоюзов, КПП (США).

Congressional Budget Office, CBO — Бюджетне бюро Конгресу США; Бюджетное бюро Конгресса США.

Conjecture — 1) кон'єктура; коньєктура; 2) припущення; предположение; 3) припускати; предполагать..

Conjuncture — 1) кон'юнктура; коньюнктура; 2) збіг обставин; стечение обстоятельств.

Conjuncture analysis of investment market — аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку; анализ коньюнктуры инвестиционного рынка.

Conjuncture of the investment market — кон'юнктура інвестиційного ринку; коньюнктура инвестиционного рынка.

Connections, associates (persons); environment, entourage, milieu, surroundings — антураж; антураж.

Conquer, to assault, to storm — штурмувати; штурмовать.

Consensus — консенсус; консенсус.

Consequent — 1) консеквентний; консеквентный; 2) послідовний; последовательный.

Conservatism — консерватизм; консерватизм.

Conservative — 1) консерватор; консерватор; 2) консервативний; консервативный; 3) помірний; умеренный; 4) занижений; заниженный; 5) охоронний; охранный.

Conservative bank management — консервативне банківське управління; консервативное банковское управление.

Conservative dividend policy — консервативна дивідендна політика; консервативная дивидендная политика.

Conservative financial policy — консервативна фінансова політика; консервативная финансовая политика.

Conservative investment policy — консервативна інвестиційна політика; консервативная инвестиционная политика.

Conservative investments — консервативні інвестиції; консервативные инвестиции.

Conservative lender — консервативний позикодавець; консервативный ссудодатель.

Conservative lending — консервативне кредитування; консервативное кредитование.

Conservative portfolio — консервативний інвестиційний портфель; консервативный инвестиционный портфель.

Consideration — 1) відшкодування; взмещение; 2) компенсація; компенсация; 3) зустрічне задоволення *вимог тощо*; встречное удовлетворение *требований и т. п.*; 4) розгляд; рассмотрение; 5) обговорення; обсуждение; 6) міркування; соображение (див. також **issuing securities for/without consideration**).

Considerable/substantial agreements — значні угоди; значительные соглашения.

Consider a question in all aspects — розглядати питання з усіх точок зору; рассматривать вопрос со всех точек зрения.

Consignation, consignment — консигнація; консигнация.

Consignee — 1) консигнатор; консигнатор; 2) адресат вантажу; адресат груза; 3) одержувач вантажу; грузополучатель.

Consignment, consignation — консигнація; консигнация.

Consignment note, CN, C/N — 1) консигнаційна накладна; консигнационная накладная; 2) транспортна накладна; транспортная накладная.

Consignment shipment — консигнаційний вантаж; консигнационный груз.

Consignor1 — 1) консигнант; консигнант; 2) відправник вантажу; грузоотправитель.

Consignor2, committent — комітент; комитент.

Consol, perpetual bond — 1) консоль; консоль; 2) облігація, без кінцевого строку/терміну погашення та з фіксованим обсягом виплат; облигация без конечного срока погашения и с фиксированным объемом выплат.

Consolidate balances, budgets, loans, etc. — консолідувати *баланси, бюджети, позики тощо*; консолидировать *балансы, бюджеты, ссуды и т. п.*

Consolidated1, Con., con. — 1) об'єднаний; объединённый; 2) ущільнений; уплотненный.

Consolidated2, Con., con.; funded — фундируваний; фондируванный.

Consolidated accounts — консолідовані рахунки; консолидированные счета.

Consolidated balance sheet — консолідований *бухгалтерський* баланс; консолидированный *бухгалтерский* баланс.

Consolidated/permanent debt — консолідований борг; консолидированный долг.

Consolidated Reports of Condition and Income, call report — щоквартальний звіт про фінансовий стан і доходи, який готує банк відповідно до єдиних бухгалтерських стандартів; ежеквартальный отчёт о финансовом состоянии и доходах, подготовляемый банком в соответствии с едиными бухгалтерскими стандартами.

Consolidated statement of income and earnings — консолідований звіт про прибутки і доходи; консолидированный отчёт о прибылях и доходах.

Consolidated subsidiary — консолідована дочірня компанія; консолидированная дочерняя компания.

Consolidation — 1) консолідація; консолидация; 2) об'єднання (*дія*); объединение (*действие*); 3) злиття; слияние; 4) ущільнення; уплотнение (див. також **budget consolidation**).

Consortium, syndicate, ordinary partnership, pool — консорціум, синдикат, товариство, пул, об'єднання; консорциум, синдикат, товарищество, пул, объединение.

Consortium bank — 1) консорціумний банк; консорціальний банк; 2) банк, що є власністю кількох банків; банк, находящийся во владении нескольких банков.

Constant annual principal and interest repayment, annuity, Anny — погашення, річна частка, ануїтет; погашение, годовая доля, аннуитет.

Constant capital — постійний/сталлий капітал; постоянный капитал.

Constant dollar plan — план збереження доларової вартості інвестиції; план сохранения долларовой стоимости инвестиции (див. також **dollar cost averaging**).

Constituent/affiliated/allied/ subsidiary company, subsidiary, subs, subs. — 1) філія, філіал; филиал; 2) дочірня компанія; дочерняя компания.

Construction credit — будівельний кредит; строительный кредит.

Construction loan — будівельна позика; строительная ссуда.

Consular/consularized invoice, Cl, C. I. — консульська фактура; консульская фактура.

Consulting — консалтинг; консалтинг.

Consumer Association — Товариство споживачів; Общество потребителей.

Consumer credit/finance company — споживча фінансова компанія; потребительская финансовая компания.

Consumer credit/loan — 1) споживчий кредит¹; потребительский кредит¹; 2) споживча позика; потребительская ссуда (див. також **personal loan, personal loan institution**).

Consumer finance/credit company — споживча фінансова компанія; потребительская финансовая компания.

Consumer price index, CPI — 1) індекс споживчих цін; индекс потребительских цен; 2) індекс цін на споживчі товари; индекс цен на потребительские товары (див. також **deflator**).

Consumer protection — захист споживачів; защита потребителей.

Container, cntr — контейнер; контейнер.

Container freight station, CFS, C. F. S. — контейнерна залізнична станція; контейнерная железнодорожная станция.

Container-on-flat-car, COFC — контейнерні залізничні перевезення; контейнерные железнодорожные перевозки.

Container yard, CY, C. Y. — контейнерний склад; контейнерный склад.

Contango, carry-over-transaction — контанго; контанго.

Content evaluation study, CES — повторне обстеження; повторное обследование.

Contest, competition — конкурс; конкурс.

Contest a claim — оскаржувати претензію (*позов то-що*); оспаривать претензию (*иск и т. п.*).

Contest person's rights — оскаржувати *чий-небудь* права; оспаривать *чьи-либо* права.

Contiguous-county bank branching *амер.* — створення банком мережі філій у межах прилеглих графств; со-здание банком филиальной сети в пределах прилегающих графств.

Continental United States, CONUS — континентальна територія США; континентальная территория США.

Contingent — контингент; контингент.

Contingent liability — умовне зобов'язання; условное обязательство.

Continuity — континуїтет; континуитет.

Contra broker — 1) контр-брокер; контр-брокер; 2) брокер, який є протилежною стороною в угоді; брокер, являющийся противоположной стороной в сделке.

Contra party — 1) протилежна сторона *в угоді*; проти-воположная сторона *в сделке*; 2) протилежний учас-ник *угоди*; противоположный участник *сделки*.

Contraband, smuggling — контрабанда; контрабанда.

Contrabandist, smuggler — контрабандист; контрабан-дист.

Contract1, C, cont, contr. — 1) договір; договор; 2) кон-тракт; контракт; 3) підряд (*угода*); подряд (*сделка*).

Contract2, to make a contract — 1) контракувати; кон-трактовать; 2) укласти договір/контракт; заключать договір/контракт.

Contract change authorization, CCA — дозвіл на зміну умов договору/контракту; разрешение на изменение условий договора/контракта.

Contract date — дата завершення (закінчення) догово-ру/контракту; дата завершення (окончания) догово-ра/контракта.

Contract default — 1) договірний/контрактний дефолт; договорный/контрактный дефолт; 2) неспроможність виконати договірні/контрактні зобов'язання; неспо-собность выполнить договорные/контрактные обяза-тельства.

Contract Definition Phase, CDP — етап опрацювання ос-новних положень договору/контракту; этап разрабо-тки основных положений договора/контракта.

Contract financing — фінансування проєктів під заста-ву комерційного договору/контракту; финансирова-ние проєктов под залог коммерческого догово-ра/контракта.

Contract for delivery — договір/контракт на поставку; договор/контракт на поставку.

Contract for lease of property — договір/контракт май-

нового найму; договор/контракт *имущественного* найма.

Contract grades (units) — шкала якості; шкала качества.

Contract law — договірне/контрактне/контрактне пра-во; договорное/контрактное право.

Contract month — договірний/контрактний/контракто-вий місяць; договорный/контрактный месяц.

Contract note, CN, C/N — 1) договір/контракт; дого-вор/контракт; 2) договірна/контрактна записка; дого-ворная/контрактная записка.

Contract of affreightment — договір/контракт морсько-го перевезення; договор/контракт морской перевоз-ки.

Contract of agency — договір/контракт про доручення; договор/контракт о поручении.

Contract of deposit — договір/контракт (угода) про де-понування; договор/контракт (соглашение) о депони-ровании.

Contract of employment (service) — договір/контракт про роботу за наймом; договор/контракт о работе по найму.

Contract of guarantee — договір/контракт про поруч-ництво; договор/контракт о поручительстве.

Contract of indemnity — договір/контракт про гарантію від збитків; договор/контракт о гарантии от убытков.

Contract of insurance — договір/контракт про страху-вання; договор/контракт о страховании.

Contract of intention — договір/контракт наміру; дого-вор/контракт намерения.

Contract of pledge — договір/контракт про заставу; до-говор/контракт о залоге.

Contract of sale, buying and selling agreement — угода купівлі-продажу; соглашение купли-продажи.

Contract of service — договір/контракт про стро-ки/терміни та умови праці службовця; договор/конт-ракт о сроках и условиях работы служащего.

Contract price — договірна/контрактна/контрактова ціна; договорная/контрактная цена.

Contract terms — умови договору/контракту; условия договора/контракта.

Contract trading volume — обсяг торгових дого-ворів/контрактів; объём торговых договоров/контра-ктов.

Contract under seal — договір/контракт за печаткою; договор/контракт за печатью.

Contract value — вартість товарів, куплених за догово-ром/контрактом; стоимость товаров, купленных по договору/контракту.

Contract without reservations — договір/контракт без застережень; договор/контракт без оговорок.

Contracted, contr — 1) зменшений; уменьшенный; 2) скорочений; сокращённый.

Contracted period — договірний/контрактний період; договорный/контрактный период.

Contraction of money supply — стиснення грошової ма-си; сжатие денежной массы.

Contracting — контракція; контрактация.

Contractor, contr; counteragent — 1) контрагент; контр-агент; 2) контрактант; контрактант; 3) підрядник; под-рядчик; 4) фірма-виконавець; фирма-исполнитель.

Contractor loan — кредит/позика під договір; кре-дит/ссуда под договор.

Contractual — 1) договірний; договорный; 2) контракт-ний; контрактный.

Contractual obligations — договірні/контрактні зо-бов'язання; договорные/контрактные обязательства.

Contractual relationship with bank customers — до-говірні/контрактні відносини з клієнтами банку; дого-ворные/контрактные отношения с клиентами банка.

Contractual saver — договірний/контрактний вкладник; договорный/контрактный вкладчик.

Contractual savings — договірні/контрактні заощаджен-ня; договорные/контрактные сбережения.

Contractual savings institutions — договірні/контрактні ощадні інституції; договорные/контрактные сберега-тельные институты.

Contradiction — 1) контрадикція; конрадикция; 2) про-тирччя, суперечність; противоречие.

Contradictory — 1) контрадикторний; конрадикторный; 2) суперечний; противоречивый.

Contradictory judgement (амер. judgment) — контрадик-торні (суперечні) міркування; конрадикторные (про-тиворечивые) суждения.

Counteragent; contractor, contr — 1) контрагент; контр-агент; 2) контрактант; контрактант; 3) підрядник; под-рядчик; 4) фірма-виконавець; фирма-исполнитель.

Contrary — контрарний; контрарный.

Contrary judgement (амер. judgment) — контрарні міркування; контрарные суждения.

Contribute — 1) сприяти; содействовать, способство-вать; 2) вносити вклад; вносить вклад.

Contribution1 — 1) контрибуція; контрибуция; 2) сприя-ння; содействие; 3) вклад; вклад; 4) внесок; взнос; 5) відрахування; отчисления; 6) виручка; выручка; 7) вало-вий прибуток; валовая прибыль; 8) перевищення про-дажної ціни над собівартістю товару; превышение про-дажной цены над себестоимостью товара; 9) грошовий вклад у програму дохідності для працівників; денежный вклад в программу доходности для работников.

Contribution2, contribution margin — маржинальний прибуток; маржинальная прибыль.

Control1 — 1) контроль; контроль; 2) управління; упра-вление; 3) регулювання; регулирование.

Control2 — контрольний; контрольный.

Control3 — 1) контролювати; контролировать; 2) роз-поряджатися; распоряжаться; 3) регулювати; регули-ровать.

Control4, to govern, to manage, to operate, to rule over, to run, to run by means of orders and decrees — 1) адмініструвати; администрировать; 2) управляти; уп-равлять.

Control/general ledger, ledger — 1) головна книга *у бухгалтерському обліку*; главная книга *в бухгал-терском учёте*; 2) гробсбук; гробсбук.

Control packet of shares/stock, control stock, controlling block of shares — контрольний пакет акцій; кон-трольный пакет акций.

Control person — контролююча особа; контролирующее лицо (див. також *афілійована особа*).

Control procedure — 1) контрольна процедура; кон-трольная процедура; 2) процедура контролю; процеду-ра контроля.

Control risk — 1) контрольний ризик; контрольный риск; 2) ризик контролю; риск контроля.

Control stock, control packet of shares/stock, controlling block of shares — контрольний пакет акцій; кон-трольный пакет акций.

Controllability of collateral — підконтрольність застави; подконтрольность обеспечения.

Controlled circulation audit, CCA — перевірена *авіаційна* транспортно-пасажирська звітність; про-веренная *авиационная* транспортно-пассажирская отчётность.

Controller — контролер (*посадова особа АТ*); контр-ролер (*должностное лицо АО*); див. також *treasur-er*.

Controlling — контролінг; контроллінг.

Controlling block — контрольний пакет; контрольный пакет.

Controlling block of shares, control stock, control packet of shares/stock — контрольний пакет акцій; кон-трольный пакет акций.

Controlling interest — контролюючий інтерес; контро-лирующий интерес.

Controversial, debatable, open to question — дис-кусійний; дискуссионный.

Convention1, conv; agreement, A.G.T., agt. — 1) кон-венція; конвенция; 2) договір; договор; 3) угода; сог-лашение.

Convention2 — конвенційний; конвенционный.

Convention customs/duty — конвенційне мито; конвен-ционная пошлина.

Convention on International Combined Transport of Goods — Конвенція про міжнародні комбіновані перевезення; Конвенция о международных комбинированных перевозках.

Conventional — конвенціональний; конвенциональный.

Conversion — 1) конверсія; конверсия; 2) конвертування; конвертирование.

Conversion agent — агент із конвертування; агент по конвертированию.

Conversion of currency — конверсія валюти; конверсия валюты.

Conversion of a loan — конверсія позики; конверсия займа.

Conversion preference/privilege — конверсійний привілей; конверсионная привилегия.

Conversion price — 1) ціна конверсії; цена конверсии; 2) ціна конвертації; цена конвертации.

Conversion right(s) — право конвертування; право конвертирования.

Convert — конвертувати; конвертировать.

Convert a loan — конвертувати позику; конвертировать заём.

Convertible, cvt — 1) конвертований; конвертируемый; 2) оборотний, обіговий; обратимый, оборотный.

Convertible bond — конвертована облігація/позика; конвертируемая облигация, конвертируемый заём.

Convertible currency — конвертована/конвертабельна/оборотна валюта; конвертируемая/конвертабельная/обратимая валюта.

Convertible preference share, амер. convertible preferred stock конвертована привілейована акція; конвертируемая привилегированная акция.

Convertible securities — конвертовані цінні папери; конвертируемые ценные бумаги.

Converting — 1) перетворення; преобразование; 2) обіг; оборот; 3) обертання; превращение, обращение.

Conveyance — передача права власності *від однієї особи іншій*; передача права собственности *от одного лица другому*.

Co-operation, cooperation, co-op — 1) кооперація; операція; 2) спільна дія; совместное действие; 3) співпраця; сотрудничество.

Co-operative, cooperative, co-op — 1) кооператив; кооператив; 2) кооперативний; кооперативный.

Co-operative bank1, cooperative bank1 — кооперативний банк; кооперативный банк.

Co-operative bank2, cooperative bank2, Raiffeisen credit — мутуальний банк; мутуальный банк.

Co-operative Society, Cooperative Society, Co-op., co-

op. — 1) кооперативне товариство; кооперативное общество; 2) кооператив; кооператив.

Co-operative statistical programme, cooperative statistical program, CSP — програма комплексних статистичних досліджень; программа комплексных статистических исследований.

Co-operative Wholesale Society, Cooperative Wholesale Society, CWS, C. W. S. — Кооперативне товариство гуртових закупівель (Велика Британія); Кооперативное общество оптовых закупок (Великобритания).

Co-optation — кооптація; кооптация.

Coordinate — координувати; координировать.

Coordinating Committee for East-West Trade Policy, COCOM — КОКОМ, Координаційний комітет з торговельної політики Схід-Захід; КОКОМ, Координационный комитет по торговой политике Восток-Запад.

Coordination — координація; координация.

Copy, C. — 1) копія; копия; 2) примірник; экземпляр.

Copyright, copr — авторське право; авторское право.

Core business — основний вид діяльності підприємства; основной вид деятельности предприятия.

Core capital/equity, Tier One (tier-one) capital — 1) стрижневий капітал; стрижневой капитал; 2) капітал 1-го рівня; капитал 1-го уровня (див. також **supplementary capital, total capital ratio**).

Core deposits — основні депозити; основные депозиты.

Core equity/capital, Tier One (tier-one) capital — 1) стрижневий капітал; стрижневой капитал; 2) капітал 1-го рівня; капитал 1-го уровня (див. також **supplementary capital, total capital ratio**).

Core investor — стратегічний інвестор; стратегический инвестор.

Corner — 1) корнер; корнер; 2) спекулятивне скуповування товару; спекулятивная скупка товара; 3) група скупщиків-спекулянтів; группа скупщиков-спекулянтов; 4) скупувати товар зі спекулятивною метою; скупать товар со спекулятивной целью.

Corporate advisory services — консультативні послуги, що надає банк підприємствам; консультативные услуги, оказываемые банком предприятиям.

Corporate bill — корпоративний вексель; корпоративный вексель.

Corporate bond — корпоративна облігація; корпоративная облигация.

Corporate charter, charter — корпоративний статут; корпоративный устав.

Corporate debenture, debenture — дебентура; дебентура.

Corporate debt — корпоративна заборгованість; корпоративная задолженность.

Corporate debtor — корпоративний боржник; корпоративный должник.

Corporate equity — корпоративний капітал; корпоративный капитал.

Corporate finance1/financing — корпоративне фінансування; корпоративное финансирование.

Corporate finance2 — 1)) корпоративні фінанси; корпоративные финансы; 2) фінанси підприємств; финансы предприятий.

Corporate finance structure — 1) корпоративна фінансова структура; корпоративная финансовая структура; 2) фінансова структура корпорації; финансовая структура корпорации.

Corporate financing/finance — корпоративне фінансування; корпоративное финансирование.

Corporate guaranty — корпоративна гарантія; корпоративная гарантия.

Corporate income tax — корпоративний податок на прибуток; корпоративный налог на прибыль.

Corporate note амер. — корпоративна нота; корпоративная нота.

Corporate operations — корпоративні операції; корпоративные операции.

Corporate law/rights — корпоративні права; корпоративные права.

Corporate raider — 1) корпоративний рейдер; корпоративный рейдер; 2) особа (фізична, юридична), яка застосовує "недружні загарбання" підприємств (компаній); лице (физическое, юридическое), использующее "недружественные захваты" предприятий (компаний); див. також **blackmail, greenmail, poison pill, unfriendly takeover of company**.

Corporate shares/stock — корпоративні акції; корпоративные акции.

Corporate trust — корпоративний траст; корпоративный траст.

Corporation, Corp., Corpн амер.; joint-stock company, JSC; stock company, SC — 1) корпорація; корпорация; 2) амер. акціонерне товариство; акционерное общество.

Corporation created by Letters Patent/(by Charter) — корпорація, заснована шляхом дарування патенту (привілею); корпорация, учрежденная путём дарования патента (привилегии).

Corporation securities — корпоративні цінні папери; корпоративные ценные бумаги.

Corporation sole — одноосібна корпорація; єдиноличная корпорация.

Corporation stock — акціонерний капітал корпорації; акционерный капитал корпорации.

Corporatization — корпоратизація; корпоратизация.

Correct1, cct — 1) вірно; верно; 2) правильно; правильно.

Correct2, to adjust, to proof-read — 1) коригувати; коригировать; 2) коректувати; корректировать.

Corrected, corr — виправлений; исправленный.

Correction, C., corr — 1) коректування; корректировка; 2) поправка; поправка.

Correction entry — виправне проведення; исправительная проводка.

Correction factor, CF — коригуючий/поправочний множник; поправочный множитель.

Correspondence — 1) кореспонденція; корреспонденция; 2) переписка; переписка; 3) листи; письма; 4) відповідність; соответствие.

Correspondent — кореспондент; корреспондент.

Correspondent account — кореспондентський рахунок; корреспондентский счёт.

Correspondent agreement/contract — кореспондентська угода, кореспондентський договір/контракт; корреспондентское соглашение, корреспондентский договор/контракт.

Correspondent bank — 1) банк-кореспондент; банк-кореспондент (див. також **respondent bank**); 2) кореспондент банку; корреспондент банка.

Correspondent banking relations, correspondent relations — 1) кореспондентські банківські відносини; корреспондентские банковские отношения; 2) кореспондентські відносини між банками; корреспондентские отношения между банками.

Correspondent relations, correspondent banking relations — 1) кореспондентські відносини між банками; корреспондентские отношения между банками; 2) кореспондентські банківські відносини; корреспондентские банковские отношения.

Corresponding, corr — відповідний; соответственный, соответствующий.

Corruption — 1) корупція; коррупция; 2) продажність; продажность.

Cosigner — співпідписувач; соподписатель (див. також **codebtor, comaker**).

Cost1, C. — 1) вартість; стоимость; 2) собівартість; себестоимость; 3) ціна; цена.

Cost2 — коштувати; стоить.

Cost accounting — облік видатків підприємства; учёт издержек предприятия.

Cost and freight, CAF, c. a. f., c. and f., c. & f., cf — вартість і фрахт (*умови поставки*); стоимость и фрахт (*условия поставки*).

Cost and insurance, CAI, CI, c. and i., c. & i. — вартість і страхування (*умови поставки*); стоимость и страхование (*условия поставки*).

Cost by piece — поштучна ціна, ціна однієї штуки (*виробу*); поштучная цена, цена одной штуки (*изделия*).

Cost/expense centre (*амер. center*) — 1) центр затрат; центр затрат; 2) калькуляційний підрозділ банку; калькуляционное подразделение банка.

Cost, insurance and freight, CIF, c. i. f., c. f. i. вартість, страхування і фрахт, СІФ (*умови поставки*); стоимость, страхование и фрахт, СИФ (*условия поставки*).

Cost, insurance, freight and commission, CIFC, c. i. f. c., c. i. f. and c., c. i. f. & c. — 1) вартість, страхування, фрахт і комісійні посередника (*умови поставки*); стоимость, страхование, фрахт и комиссионные посредника (*условия поставки*); 2) СІФ, включаючи комісійні посередника (*умови поставки*); СИФ, включая комиссионные посредника (*условия поставки*).

Cost, insurance, freight, commission and interest, CIFCI, c. i. f. c. and i., c. i. f. c. & i. — 1) вартість, страхування, фрахт, комісійні посередника і видатки з обліку акцепту покупця (*умови поставки*); стоимость, страхование, фрахт, комиссионные посредника и расходы по учёту акцепта покупателя (*условия поставки*); 2) СІФ, включаючи комісійні посередника і видатки з обліку акцепту покупця (*умови поставки*); СИФ, включая комиссионные посредника и расходы по учёту акцепта покупателя (*условия поставки*).

Cost, insurance, freight and exchange, CIFE, c. i. f. and e., c. i. f. & e. — 1) вартість, страхування, фрахт і курсова різниця (*умови поставки*); стоимость, страхование, фрахт и курсовая разница (*условия поставки*); 2) СІФ, включаючи курсову різницю (*умови поставки*); СИФ, включая курсовую разницу (*условия поставки*).

Cost of banking — видатки на ведення банківських операцій; издержки на ведение банковских операций.

Cost of borrowing — позиковий відсоток/процент; ссудный процент.

Cost of capital — вартість капіталу; стоимость капитала.

Cost of credit — вартість кредиту; стоимость кредита.

Cost of deposit insurance — вартість страхування депозитів; стоимость страхования депозитов.

Cost of funding/funds — вартість залучених фондів (ресурсів); стоимость привлечённых фондов (ресурсов).

Cost of goods sold, C. G. S. — вартість проданих товарів; стоимость проданных товаров.

Cost of living — прожитковий мінімум; прожиточный минимум.

Cost-of-living adjustment, COLA — облік зростання вартості життя; учёт роста стоимости жизни.

Cost-of-living allowance, COLA — 1) надбавка на дорожнечу; надбавка на дороговизну; 2) підвищення ставок зарплати через зміну індексу прожиткового мінімуму; повышение ставок зарплаты в связи с изменением индекса прожиточного минимума.

Cost-of-living index — індекс (показник) прожиткового мінімуму; индекс (показатель) прожиточного минимума.

Cost of Living Council, CLC — Рада з вартості життя (США); Совет по стоимости жизни (США).

Cost of money — 1) вартість грошей: стоимость денег; 2) вартість залучених грошових коштів (ресурсів); стоимость привлечённых денежных средств (ресурсов).

Cost(s) of sales, COS — видатки обігу; издержки обращения.

Cost of transaction — видатки на виконання угоди; издержки на выполнение сделки.

Cost-plus pricing — встановлення ціни за методом "видатки плюс"; установление цены по методу "издержки плюс".

Cost-plus-award-fee, CPAF — оплата видатків *виробництва* плюс періодичні премії; оплата издержек *производства* плюс периодические премии.

Cost-plus-fixed-fee, CPFF — оплата видатків *виробництва* плюс твердий прибуток; оплата издержек *производства* плюс твёрдая прибыль.

Cost-plus-incentive-fee, CPIF — оплата видатків *виробництва* плюс заохочувальна винагорода; оплата издержек *производства* плюс поощрительное вознаграждение.

Cost price of production — собівартість продукції; себестоимость продукции.

Cost-reimbursement contract, CRC — договір/контракт з відшкодуванням видатків; договор/контракт с возмещением издержек.

Cost-sharing-reimbursement contract, CSRC — договір/контракт з частковим відшкодуванням видатків; договор/контракт с частичным возмещением издержек.

Costing — калькуляція видатків виробництва; калькуляция издержек производства.

Costing methods, methods of cost accounting — методи обчислення собівартості продукції; методы вычисления себестоимости продукции.

Costliness — дорожнеча; дороговизна.

Costs, operating cost/costs/expenses; expenditure, expend, expend.; expenses, exes, exps — 1) затрати, видатки; затраты, издержки, расходы; 2) операційні затрати/видатки; операционные затраты/издержки/расходы.

Costs associated with processing cheques (амер. checks) — видатки, пов'язані з обробкою чеків; издержки, связанные с обработкой чеков.

Cost(s) of sales, CQS — видатки обігу; издержки обращения.

"Cost-volume-profit relationships", CVP — система аналізу "взаємозв'язок видатків, обсягу реалізації і прибутку"; система анализа "взаимосвязь издержек, объема реализации и прибыли".

Council for Economic and Industrial Research, CEIR —

Комітет з економічних і промислових досліджень (США); Комитет по экономическим и промышленным исследованиям (США).

Council for International Progress in Management, CIPM — Рада міжнародного сприяння покращанню менеджменту (методів управління), США; Совет международного содействия улучшению менеджмента (методов управления), США.

Council for Mutual Economic Assistance, CMEA — Рада економічної взаємодопомоги, РЕВ; Совет экономической взаимопомощи, СЭВ.

Council of Economic Advisors, CEA — група економічних радників (*при Президентів США*); группа экономических советников (*при Президенте США*).

Council on Environmental Quality, CEQ — Рада з якості навколишнього середовища (США); совет по качеству окружающей среды (США).

Counseling corporate and retail customers of bank — консультування корпоративних і приватних клієнтів банку; консультирование корпоративных и частных клиентов банка.

Counter, metre (амер. meter) — лічильник (*прилад*); счётчик (*прибор*).

Counter-bills — зустрічні векселі; встречные векселя.

Counter-balance — контрбаланс; контрбаланс.

Counter-bonification, counterbonification — зворотна боніфікація; обратная бонификация.

Counter clockwise, c. c. w. — проти годинникової стрілки; против часовой стрелки.

Counterfeit — 1) підробка (*предмет*); подделка (*предмет*); 2) підставна особа; подставное лицо; 3) обманщик; обманщик; 4) підроблений; поддельный, подложный; 5) фальшивий; фальшивый.

Counterfeiting — 1) контрафакція; контрафакция; 2) підробка (*дія*); подделка (*действие*).

Counter-foil, stub — 1) талон1; талон1; 2) корінець; корешок (див. також **renewal coupon, talon**).

Countermand1 — відміна, скасування (*замовлення тощо*); отмена (*заказа и т. п.*).

Countermand2, cancellation — 1) ануляція; аннуляция; 2) контрвказівка; контруказание.

Countermand3 — відмінати, скасовувати (*замовлення тощо*); отменять (*заказ и т. п.*).

Counter-offer — 1) контрпропозиція; контрпредложение; 2) зустрічна пропозиція; встречное предложение.

Counter-orders — зустрічні замовлення; встречные заказы.

Counterpart — 1) дублікат; дубликат; 2) копія; копия; 3) відповідність; соответствие; 4) еквівалент; эквивалент.

Counter-party failure risk — ризик банкрутства партнера; риск банкротства партнёра.

Counter-plan, counter plan — зустрічний план; встречный план.

Countersign — 1) підписати; подписать; 2) скріпити підписом; скрепить подписью.

Countersignature — підпис, який засвідчує інший підпис (*на чеку тощо*); подпись, удостоверяющая другую подпись (*на чеке и т. п.*).

Counter-trade, countertrade — 1) зустрічна (компенсаційна) торгівля; встречная (компенсационная) торговля; 2) мінова торгівля, бартер; меновая торговля, бартер.

Countervail — 1) компенсувати; компенсировать; 2) зрівноважувати; уравнивать.

Counting, calculation, reckoning — (*дія*) лічба, лічення, лічіння, лік, рахування; (*действие*) счёт, вычисление, исчисление.

Country bank амер. — позаміський банк; внегородской банк.

Country cheque, C. C. — позаміський чек (Велика Британія); внегородской чек (Великобритания).

Country Cheque Clearing, C. C. — кліринг (безготівкові розрахунки) між провінційними банками (Велика Британія); клиринг (безналичные расчёты) между провинциальными банками (Великобритания).

Country risk — ризик країни; риск страны (див. також **Interagency Country Exposure Review Committee (ICERC)**).

County-wide bank branching амер. — створення банком філіальної мережі у межах графства; создание банком филиальной сети в пределах графства.

Coupon1, C., ср; coupon sheet — 1) купон1 (*частина цінного паперу*); купон1 (*часть ценной бумаги*); 2) свідоцтво на сплату відсотків/процентів; свидетельство на уплату процентов; 3) корінець; корешок; 4) талон; талон.

Coupon2, C., ср — купон2 (*грошовий знак*); купон2 (*денежный знак*).

Coupon payment — платіж за купоном *облігації*; платёж по купону *облигации*.

Coupon rate — купонна ставка; купонная ставка.

Coupon rate of interest — купонна ставка відсотка/процента; купонная ставка процента.

Coupon yield — купонний дохід; купонный доход.

Course; price, Pr., pr.; rate — курс; курс.

Court, Ct — суд; суд.

Court-appointed trustee — призначена судом довірена особа за трастом; назначенное судом доверенное лицо по трасту.

Court of Appeal, C. A. — Апеляційний суд; Апелляционный суд.

Court of Arbitration, Arbitration Tribunal — Арбітражний суд; Арбитражный суд.

Court of Cassation — Касаційний суд; Кассационный суд.

Covariance, covariation — коваріація; ковариация.

Covenant — 1) договір; договор; 2) договір за печаткою; договір за печаткою; 3) зобов'язання (*що впливає з договору за печаткою*); обов'язательство (*випливає з договору за печаткою*); 4) юридично підтвержене зобов'язання однієї сторони угоди іншій на здійснення (чи не здійснення) певних дій при настанні певних умов; юридически підтвержене обов'язательство одної сторони угоди іншій на здійснення (чи не здійснення) певних дій при настанні певних умов; юридически підтвержене обов'язательство одної сторони угоди іншій на здійснення (чи не здійснення) певних дій при настанні певних умов; юридически підтвержене обов'язательство одної сторони угоди іншій на здійснення (чи не здійснення) певних дій при настанні певних умов.

Cover1 — 1) покриття; покрытие; 2) забезпечення; обеспечение; 3) оплата *за рахунком*; уплата *по счёту*.

Cover2, to guarantee — гарантувати, надавати гарантію; гарантировать, предоставлять гарантию.

Cover3, to meet a deficit — покрити дефіцит; покрыть дефицит.

Cover note, CN, C/N — тимчасове свідоцтво про страхування (*видається брокером страхувальнику*); временное свидетельство о страховании (*выдаваемое брокером страхователю*).

Cover of the letter of credit — покриття акредитиву; покрытие аккредитива.

Cover ratio — коефіцієнт покриття; коэффициент покрытия.

Coverage, cover — покриття; покрытие.

Covering letter — супровідний лист; сопроводительное письмо.

Covering note — ковернот; ковернот.

Covering purchase — придбання гарантії; приобретение гарантии.

Covering transaction — покрита операція; покрытая операция.

Crash, failure — крах; крах.

Crawling peg — "повзуча підтримка"; "ползучая поддержка".

Create summaries of transactions — підводити підсумки операцій; подводит итоги операций.

Credit1, Cr. — 1) кредит; кредит; 2) авуар; авуар; 3) позика, позичка; ссуда; 4) пасивна сторона рахунку у бухгалтерському обліку; пассивна сторона счёта в бухгалтерском учёте; 5) довіра; доверие; 6) гарна репутація; хорошая репутация; 7) вплив; влияние; 8) значення; значение; 9) борг; долг; 10) сума, записана у прихід; сумма, записанная в приход; 11) права сто-

рона бухгалтерської книги; правая сторона бухгалтерской книги; 12) розпорядження кредитувати рахунок у бухгалтерському обліку банку; распоряжение кредитовать счёт в бухгалтерском учёте банка (див. також **seasonal credit**).

Credit2 — кредитний; кредитный.

Credit3 — довіряти, вірити; доверять, верить.

Credit4, to give credit, to finance — кредитувати; кредитовать.

Credit advice; credit note, CN, C/N — 1) повідомлення про відкриття кредиту; извещение об открытии кредита; 2) кредитне (кредитове) авізо; кредитное авизо; 3) кредит-нота; кредит-нота.

Credit adviser — кредитний консультант/радник; кредитный консультант/советник (див. також **calling/lending officer, credit analyst, credit officer**).

Credit against goods — підтоварний кредит; подтоварный кредит.

Credit agency — кредитне агентство; кредитное агентство (див. також **credit rating agency**).

Credit agreement — договір про кредит; договор о кредите.

Credit allocation, allocation of credits — адміністративний розподіл кредитів; административное распределение кредитов.

Credit allocation guidelines — вказівки щодо адміністративного розподілу кредитів; указания по административному распределению кредитов.

Credit analyst — кредитний аналітик; кредитный аналитик (див. також **calling/lending officer, credit adviser, credit officer**).

Credit an amount to a person — записати *суму* у кредит рахунку *кого-небудь*; записать *сумму* в кредит счёта *кого-либо*.

Credit and monetary system — кредитно-грошова (кредитно-монетарна) система; кредитно-денежная (кредитно-монетарная) система.

Credit appraisal methodology — методологія оцінки кредитів; методология оценки кредитов.

Credit assessment/evaluation — оцінка кредиту; оценка кредита.

Credit association — кредитна асоціація; кредитная ассоциация.

Credit authority, credit granting authority — 1) кредитні повноваження; кредитные полномочия; 2) повноваження щодо надання кредиту; полномочия по предоставлению кредита.

Credit availability, availability of credit — розмір кредиту, дозволеного для одержання; размер кредита, разрешённого к получению.

Credit balance — залишок кредиту; остаток кредита

Credit bureau — кредит-бюро, кредитне бюро; кредит-бюро, кредитное бюро.

Credit card, CC — кредитна картка (*вид безготівкового розрахунку*); кредитная карточка (*вид безналичного расчёта*).

Credit ceiling — кредитна стеля; кредитный потолок (див. також **non-uniform credit ceiling, uniform credit ceiling**).

Credit/loan committee — кредитний/позиковий комітет; кредитный/ссудный комитет.

Credit competence — кредитна компетенція; кредитная компетенция.

Credit concentration — концентрація кредиту; концентрация кредита.

Credit cooperative — кредитний кооператив; кредитный кооператив.

Credit disability insurance — страхування кредитної неіездатності; страхование кредитной недееспособности.

Credit entry — кредитова проводка, кредитовий запис; кредитовая проводка, кредитовая запись (див. також **entry, debit entry**).

Credit evaluation/assessment — оцінка кредиту; оценка кредита.

Credit expansion — кредитна експансія; кредитная экспансия (див. також **easy money**).

Credit extension, extension of credit — 1) продовження (продлонгація) кредиту; продолжение (продлонгация) кредита; 2) надання кредиту; предоставление кредита.

Credit facilities — 1) кредитні операції; кредитные операции; 2) можливість одержання кредиту; возможность получения кредита.

Credit file, credit history file — кредитна справа; кредитное дело (див. також **credit memorandum**).

Credit granting authority, credit authority — 1) кредитні повноваження; кредитные полномочия; 2) повноваження щодо надання кредиту; полномочия по предоставлению кредита.

Credit guarantee — кредитна гарантія; кредитная гарантия.

Credit/loan history, history of credit/loan — дані про минулі взаємостосунки з дебітором (позичальником); данные о прошлых взаимоотношениях с дебитором (заёмщиком).

Credit history file, credit file — кредитна справа; кредитное дело.

Credit inquiry — кредитний запит; кредитный запрос.

Credit institution — кредитна інституція; кредитный институт.

Credit insurance — 1) страхування кредитів; страхова-

ние кредитов; 2) страхування кредитних операцій; страхование кредитных операций (див. також **credit life insurance**).

Credit investigation — кредитне дослідження; кредитное исследование.

Credit life insurance — довічне страхування кредитів; пожизненное страхование кредитов (див. також **credit insurance**).

Credit limit, limit of credit — ліміт кредиту/кредитування; лимит кредита/кредитования.

Credit line, demand line of credit — 1) кредитна лінія, кредитная линия; 2) експортно-імпорتنний кредит; экспортно-импортный кредит.

Credit line for payroll financing — кредитна лінія для фінансування заробітної плати; кредитная линия для финансирования заработной платы (див. також **payroll financing**).

Credit loan proceeds to a deposit's account — зарахувати валюту позики у кредит рахунок вкладника *банку*; зачислить валюту ссуды в кредит счёта вкладчика *банка*.

Credit memorandum — кредитний меморандум; кредитный меморандум (див. також **credit file, credit history file**).

Credit misallocation, perverse allocation of credit/(financial resources) — спотворений розподіл кредиту/(фінансових ресурсів); искажённое распределение кредита/(финансовых ресурсов); див. також **credit allocation (allocation of credits)**.

Credit money — кредитні гроші/білети; кредитные деньги/билеты.

Credit needs — 1) кредитні потреби; кредитные потребности; 2) потреби у кредитуванні; потребности в кредитовании.

Credit note, CN, C/N; credit advice — 1) повідомлення про відкриття кредиту; извещение об открытии кредита; 2) кредитне (кредитове) авізо; кредитное авизо; 3) кредит-нота; кредит-нота.

Credit officer — кредитний працівник; кредитный сотрудник (див. також **calling/lending officer, credit adviser, credit analyst**).

Credit on mortgage/property/(real estate), direct mortgage loan, real estate loan — 1) іпотечний кредит; ипотечный кредит; 2) іпотечна позика; ипотечная ссуда; 3) кредит під нерухомість; кредит под недвижимость; 4) позика під нерухомість; ссуда под недвижимость.

Credit plan — кредитний план; кредитный план.

Credit policy — кредитна політика; кредитная политика.

Credit policy department — департамент кредитної політики *банку*; департамент кредитной политики *банка*.

Credit policy manual — посібник з кредитної політики; руководство по кредитной политике.

Credit proposal — кредитна пропозиція; кредитное предложение.

Credit rate, interest on credit — кредитний відсоток/процент; кредитный процент.

Credit rating — кредитний рейтинг; кредитный рейтинг.

Credit rating agency — кредитне рейтингове агентство; кредитное рейтинговое агентство (див. також **credit agency**).

Credit rating system — система кредитного рейтингу; система кредитного рейтинга.

Credit rationing — кредитне раціонування; кредитное рacionamento.

Credit-related insurance — страхування, пов'язане з кредитними операціями; кредитование, связанное с кредитными операциями.

Credit record, Cr. — кредитний запис (*у книзі*); кредитная запись (*в книге*).

Credit recovery — поворотність кредиту; возвратность кредита.

Credit reputation, reputation of borrower — репутація позичальника; репутация заёмщика.

Credit request — 1) кредитна заявка; кредитная заявка; 2) заявка на одержання кредиту; заявка на получение кредита.

Credit review — кредитний огляд; кредитный обзор.

Credit/default risk — кредитний ризик; кредитный риск.

Credit risk analysis unit — група в банку для аналізу кредитного ризику; группа в банке по анализу кредитного риска.

Credit Risk Committee — Комітет з кредитного ризику; Комитет по кредитному риску.

Credit risk insurance — страхування кредитних ризиків; страхование кредитных рисков.

Credit sale — продаж у кредит; продажа в кредит.

Credit slip/voucher — кредитний ваучер; кредитный ваучер.

Credit society — кредитне товариство; кредитное общество.

Credit standards — кредитні стандарти; кредитные стандарты.

Credit standing — кредитний стан позичальника (*дебітора*); кредитное состояние заёмщика (*дебитора*).

Credit subsidy — кредитна субсидія; кредитная субсидия (див. також **targeted credit subsidy**).

Credit tightening — 1) стиснення кредиту; сжатие кредита; 2) скорочення обсягів кредитування; сокращение объёмов кредитования.

Credit transaction — кредитна угода; кредитная сделка.

Credit union — кредитна спілка; кредитный союз (див. також **share account, share draft, share loan**).

Credit worthiness, creditworthiness, claim, solvency, paying capacity — 1) кредитоспроможність; кредитоспособность; 2) платоспроможність; платежеспособность.

Credited, Cr. — який (що) кредитують; кредитованный.

Crediting — кредитування; кредитование.

Crediting against cash balance — кредитування під залишок матеріальних цінностей; кредитование под остаток материальных ценностей.

Creditor, Cr.; debtee — кредитор; кредитор.

Creditor — кредиторський; кредиторский.

Creditor committee, committee of creditors — 1) кредиторський комітет; кредиторский комитет; 2) комітет кредиторів; комитет кредиторов.

Creditor countries — 1) країни-кредитори; станы-кредиторы; 2) країни-позикодавці; страны-заимодатели, страны-ссудодатели (див. також **debtor countries**).

Creditor of a bank — кредитор банку; кредитор банка.

Creditor ranking, collocation plan — рейтинг кредиторів; рейтинг кредиторов.

Creditworthiness, credit worthiness, claim, solvency, paying capacity — 1) кредитоспроможність; кредитоспособность; 2) платоспроможність; платежеспособность.

Creditworthiness of bank — кредитоспроможність банку (*як позичальника на ринку боргових зобов'язань*); кредитоспособность банка (*как заёмщика на рынке долговых обязательств*).

Creditworthiness of country — 1) кредитоспроможність країни; кредитоспособность страны; 2) спроможність країни відповідати за борговими зобов'язаннями у зовнішніх запозиченнях; способность страны отвечать по долговым обязательствам по внешним заимствованиям.

Creditworthy borrower — кредитоспроможний позичальник; кредитоспособный заёмщик.

Criterion — 1) критерій; критерий; 2) показник; показатель.

Critical *амер.*, **showing a loss, scarce, in short supply** — дефіцитний; дефицитный.

Critical path analysis, CPA — аналіз методом критичного шляху; анализ методом критического пути.

Critical path method, CPM — метод критичного шляху; метод критического пути.

Crook, shady dealer, spiv, swindler — 1) аферист, "ділок"; аферист, "делец"; 2) шахрай; мошенник.

Cross-border lending — транскордонне кредитування; трансграничное кредитование.

Cross-border securities transactions — транскордонні операції з цінними паперами; трансграничные операции с ценными бумагами.

Crossed check — кросований/перекреслений чек; кросированный/перечёркнутый чек.

Crossed cheque, account only check *амер.* — кросований чек; кросированный чек.

Cross-guarantee — перехресна гарантія; перекрёстная гарантия.

Cross-selling banking services — перехресний продаж банківських послуг; перекрёстная продажа банковских услуг.

Cross-subsidization — перехресне субсидування; перекрёстное субсидирование.

Crown loan — 1) "коронна позика"; "коронная ссуда"; 2) безвідсоткова/безпроцентна позика з погашення до запитання (на вимогу); беспроцентная ссуда с погашением до востребования.

C's of credit — принципи оцінки можливості видати споживчий кредит (**character** — репутація, **capacity** — спроможність створити дохід, **capital** — капітал, **collateral** — забезпечення, **conditions** — загальні економічні умови); принципи оцінки можливості видати потребителський кредит (**character** — репутація, **capacity** — способность создать доход, **capital** — капітал, **collateral** — обеспечение, **conditions** — общие экономические условия).

Cubic centimetre (centimeter *амер.*), **cc, cc.** — кубічний сантиметр; кубический сантиметр.

Cumulate1 — який (що) нагромаджено, нагромаджений; накопленный.

Cumulate2 — 1) нагромаджувати; накоплять; 2) скупчувати; скоплять; 3) акумулювати; аккумулировать.

Cumulation — 1) кумуляція; кумуляция; 2) нагромадження; накопление; 3) скупчення; скопление.

Cumulative, accumulative — 1) сукупний; совокупный; 2) нагромаджений; накопленный; 3) кумулятивний; кумулятивный; 4) який (що) наростає; нарастающий.

Cumulative preference share; амер. cumulative preferred stock, non-contingent/noncontingent preference stock — кумулятивна привілейована акція; кумулятивная привилегированная акция.

Curator — куратор; куратор.

Curb — 1) *амер.* неофіційна фондова біржа; неофіціальна фондовая биржа; 2) обмеження; ограничение; 3) призупинення; приостановление; 4) стримування; сдерживание.

Curb broker — позабіржовий брокер/маклер; внебиржевой брокер/маклер.

Curb market — 1) "ринок на узбіччі"; "рынок на обочине"; 2) *амер.* неофіційна фондова біржа; неофіціальна фондовая биржа; 3) неофіційний фінансовий ринок; неофициальный финансовый рынок; 4) неорганізований ринок приватних угод фізичних осіб;

неорганізованный рынок частных сделок физических лиц (див. також **chit-fund, informal financial sector, informal markets**).

Curb rate — курс "чорного" ринку; курс "чёрного" рынка.

Curb stock — акції, які котируються на неофіційній біржі; акции, котирующиеся на неофициальной бирже.

Curiosity, rarity — раритет; раритет.

Currency, C, cur, Cy, cy. — 1) валюта; валюта; 2) гроші; деньги.

Currency account — поточний рахунок у валюті; текущий счёт в валюте.

Currency area — валютна зона; валютная зона.

Currency band — валютний діапазон; валютный диапазон.

Currency basket — 1) валютний кошик; валютная корзина; 2) кошик валют; корзина валют.

Currency block — 1) валютний блок; валютный блок; 2) грошовий блок; денежный блок.

Currency certificate — казначейський сертифікат, свідоцтво скарбниці; казначейский сертификат, казначейское свидетельство.

Currency clause — валютне застереження; валютная оговорка.

Currency clearing — валютний кліринг; валютный клиринг.

Currency convertibility — конвертованість (оборотність) валюти; конвертируемость (обратимость) валюты.

Currency credit — валютний кредит; валютный кредит.

Currency dumping — валютний демпінг/скид, валютне скидання; валютный демпинг/сброс, валютное сбрасывание.

Currency exchange — валютна біржа; валютная биржа.

Currency/exchange rate, foreign exchange rate, rate of exchange; exchange, ex., exc., exch. — курс валюти, валютний курс, обмінний курс, обмінний курс валюти; курс валюты, валютный курс, обменный курс, обменный курс валюты.

Currency in circulation — готівка (готівкові гроші) в обігу (*США: сума казначейських грошей і нот Федеральної резервної системи в обігу*); наличність (наличные деньги) в обігу (*США: сума казначейських денег и нот Федеральной резервной системы в обращении*).

Currency intervention — валютна інтервенція; валютная интервенция.

Currency limitations/restrictions — валютні обмеження; валютные ограничения.

Currency market — валютний ринок; валютный рынок.

Currency metal — валютний метал; валютный металл.

Currency monopoly — валютна монополія; валютная монополия.

Currency option, option of exchange — валютний опціон; валютный опцион.

Currency parity, central rate — валютний паритет, паритет; валютный паритет, паритет.

Currency/monetary policy — 1) валютна політика; валютная политика; 2) грошово-кредитна політика; денежно-кредитная политика;

Currency quotation — валютне котирування; валютное котирование.

Currency rate, foreign exchange rate, rate of exchange, exchange — валютний курс; валютный курс.

Currency reserve(s) — валютні резерви; валютные резервы.

Currency resources — валютні ресурси; валютные ресурсы.

Currency restrictions/limitations — валютні обмеження; валютные ограничения.

Currency security, gold exchange standard — 1) валютне забезпечення; валютное обеспечение; 2) золото-валютний стандарт; золото-валютный стандарт.

Currency swap — валютний своп; валютный своп.

Currency transaction — валютна операція; валютная операция.

Current, C, ct, cur, curr., curt — 1) поточний; текущий; 2) який (що) є в обігу; находящийся в обороте; 3) який (що) існує; существующий; 4) сучасний; современный.

Current account, CA, C/A, c/a, c. a.; account current, AC, A/C, a/c, a. c. — 1) поточний рахунок; текущий счёт; 2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 3) контокоррент; контокоррент; 4) банківський вклад; банковский вклад; 5) відкритий рахунок *амер.*; открытый счёт *амер.*

Current account advances — позики, що надають за поточними рахунками (*як джерело оборотного капіталу*); ссуды, предоставляемые по текущим счетам (*в качестве источника оборотного капитала*).

Current account credit *амер.*; **uncovered position; overdraft, OD, O/D, o/d** — 1) овердрафт; овердрафт; 2) перевищення кредиту; превышение кредита; 3) дебетовий залишок на пасивному рахунку, що виникає при здійсненні платежу на суму, яка перевищує раніше наявне кредитове сальдо; дебетовый остаток на пассивном счёте, возникающий при совершении платежа на сумму, превышающую ранее имевшееся кредитовое сальдо.

Current assets — 1) оборотні активи, оборотный капітал; оборотные активы, оборотный капитал; 2) поточні активи; текущие активы (див. також **fixed assets**).

Current assets immobilization — іммобілізація оборотних активів; иммобилизация оборотных активов.

Current budget — поточний бюджет; текущий бюджет.

Current cost accounting, CCA — поточний виробничий звіт; текущий производственный отчёт.

Current costs; expenditure, expend.; expenses, exes, exps — поточні затрати/видатки; текущие затраты/издержки.

Current deficit, deficit of current accounts, external/payments deficit, liabilities, passive/unfavourable (амер. unfavorable) balance of payments — 1) дефіцит платіжного балансу; дефицит платёжного баланса; 2) пасивний платіжний баланс; пассивный платёжный баланс.

Current dividend period — поточний період виплати дивідендів; текущий период выплаты дивидендов.

Current liabilities — 1) короткострокові/краткострокові зобов'язання; краткосрочные обязательства; 2) поточні зобов'язання; текущие обязательства.

Current liquidity — поточна ліквідність; текущая ликвидность.

Current list of shareholders — поточний список акціонерів; текущий список акционеров.

Current market price — поточна ринкова ціна; текущая рыночная цена.

Current market value, CMV — поточна ринкова вартість; текущая рыночная стоимость.

Current portion of debt — поточна сума боргу; текущая сумма долга.

Current portion of long term debt — поточна сума довгострокового боргу; текущая сумма долгосрочного долга.

Current price, P/C, p/c — 1) існуюча ціна; существующая цена; 2) поточна ціна; текущая цена.

Current quality — ходовий сорт (товар); ходовой сорт (товар).

Current rate, c. r. — 1) поточна ставка; текущая ставка; 2) чинний тариф; действующий тариф.

Current/(acid test)/quick ratio — 1) "поточна ліквідність"; "текущая ликвидность"; 2) коефіцієнт поточної ліквідності; коэффициент текущей ликвидности; 3) "кислотний тест"; "кислотный тест"; 4) коефіцієнт "критичної оцінки"; коэффициент "критической оценки"; 5) коефіцієнт готівки; коэффициент наличности.

Current/present value of investment, money, securities, etc. — 1) теперішня вартість *інвестицій, грошей, цінних паперів тощо*; настоящая стоимость *инвестиций, денег, ценных бумаг и т. п.*; 2) справжня вартість *інвестицій, грошей, цінних паперів тощо*; современная стоимость *инвестиций, денег, ценных бумаг и т. п.* (див. також **future value, time value of money**).

Current value accounting, CVA — облік у поточних цінах; учёт в текущих ценах.

Current securities/security yield — поточний дохід за цінними паперами; текущий доход по ценным бумагам.

Curriculum vitae *лат.*, **CV** — коротка біографія; краткая биография.

CUSIP number, амер. cusip number — ідентифікаційний код випуску/емісії цінних паперів; идентификационный код выпуска/эмиссии ценных бумаг.

Custodian — 1) зберігач; хранитель; 2) доглядач; смотритель; 3) опікун; опекун; 4) фінансова інституція (*банк тощо*), яка управляє чужими капіталами; финансовый институт (*банк и т. п.*), управляющий чужими капиталами.

Custodian bank — депозитний банк; депозитный банк.

Custody account analysis — біржовий аналіз; биржевой анализ.

Custody account book-keeping, securities ledger — книга цінних паперів; книга ценных бумаг.

Custody account charges — довіреність/доручення на адміністрацію; доверенность на администрацию.

Customer contact area — зона контакту зі споживачами (*покупцями, клієнтами*); зона контакта с потребителями (*покупателями, клиентами*).

Customer dissatisfaction — невдоволеність, незадоволеність споживачів (*покупців, клієнтів*); неудовлетворённость потребителей (*покупателей, клиентов*).

Customer inquiry — запит споживача (*покупця, клієнта тощо*); запрос потребителя (*покупателя, клиента*).

Custom-House, Custom House, C. H., CH; customs — митниця; таможня.

Customs duty, tax, Tx, Tx. — 1) податок; налог; 2) мито; пошлина; 3) митний збір; таможенный сбор; 4) обкладання *податком тощо*; обложение *налогом и т. п.*

Customs clearance, CCL — митна очистка; таможенная очистка.

Customs declaration/entry — митна декларація; таможенная декларация.

Customs fees — митні збори; таможенные сборы.

Customs regulation — митне регулювання; таможенное регулирование.

Customs surveyor — митний доглядач; таможенный досмотрщик.

Cut — купюра (*скорочення, вилучення у тексті*); купюра (*сокращение, изъятие в тексте*).

Cut off/clip coupons — "стригти купони"; "стричь купоны".

Cycle, C — цикл; цикл.

Cycle of conjuncture — кон'юнктурний цикл; конъюнктурный цикл.

Cyclic, cyclical — циклічний; циклический.

Cyclical company (industry) — циклічна компанія (галузь промисловості); циклическая компания (отрасль промышленности).

Cyclical stock — циклічні акції; циклические акции.

D

da capo, D. C. Ц повторити з початку; повторить с начала.

Daily balance interest calculation — гамбурзький метод, гамбурзька методика; гамбургский метод, гамбургская методика.

Data base — база даних; база данных.

Data processing — обробка даних; обработка данных.

Data processing service — послуга "обробка даних"; услуга "обработка данных".

Date1, d. d. — 1) дата; дата; 2) число; число.

Date2 — датувати; датировать.

Date of approval — дата схвалення *чого-небудь*; дата одобрения *чего-либо*.

Date of birth, DOB — дата народження; дата рождения.

Date of maturity — дата погашення *боргу*; дата погашения *долга*.

Dated, dd, dd. — який (що) датовано, датований; датированный.

Day, d, d. — день; день.

Day-book, DB, d. b. — 1) щоденник; дневник; 2) журнал; журнал.

Day of reckoning — 1) день розрахунків; день расчётов; 2) день зведення рахунків; день сведения счетов (див. також **reckon**).

Day order, valid for one day — наказ "на день"; наказ "на день".

Day-to-day/call money — кредит на вимогу, кредит до запитання; востребованный кредит.

Day's sight, days after sight, d. s., d/s — *стільки-то днів після подання (пред'явлення) векселя; стільки-то днів после предъявления векселя*.

Days after acceptance, DA, D/A, d/a — *через стільки-то днів після акцепту векселя; через стільки-то днів после акцепта векселя*.

Days after date, DD, D/D — *через стільки-то днів після*

вказаної дати (*нагадування про платіж*); через стільки-то днів от сего числа (*напоминание о платеже*).

Days after sight, day's sight, d. s., d/s — стільки-то днів після подання (пред'явлення) *векселя*; стільки-то днів после пред'явления *векселя*.

Days sales outstanding, DSO — дебіторська заборгованість у днях (*коефіцієнт якості управління активами*); дебиторская задолженность в днях (*коэффициент качества управления активами*); (див. також **sales outstanding**; **asset management ratios**, **fixed assets turnover ratio**, **inventory turnover ratio**, **total assets turnover ratio**).

Day-to-day loans — одноденні позики; однодневные ссуды.

Day-to-day management of investment, portfolio management — оперативне управління *інвестиційним* портфелем; оперативное управление *инвестиционным* портфелем.

de facto *лат.* — 1) де-факто; де-факто; 2) насправді; в действительности; 3) фактичний; фактический.

Dead assets — “мертві” активи; “мёртвые” активы.

Dead freight, DF — “мертвий” фрахт; “мёртвый” фрахт.

Dead/dull/off season — “мертвий” сезон; “мёртвый” сезон.

Dead stock, unemployed capital — мертвий капітал; мёртвый капитал.

Dead weight, deadweight, D/W, d. w., dw — 1) дедвейт; дедвейт; 2) “мертва” вага; “мёртвый” вес; 3) загальна вантажопідйомність *судна*; полная грузоподъёмность *судна*.

“Dealer — investor — dealer” — “дилер — інвестор — дилер”; “дилер — инвестор — дилер”.

“Dealer occupies long position” — “дилер займає довгу позицію”; “дилер занимает длинную позицию”.

“Dealer occupies short position” — “дилер займає коротку позицію”; “дилер занимает короткую позицию”.

Debase coins — “псувати монету”; “портить монету”.

Debasement of currency — знецінення валюти; обесценение валюты.

Debatable, controversial, open to question — дискусійний; дискуссионный.

Debate1, discussion — 1) дебати; дебаты; 2) дискусія; дискуссия.

Debate2, to discuss — 1) дебатувати; дебатировать; 2) дискутувати, дискусувати; дискутировать, дискуссировать; 3) вести диспут; вести диспут.

Debenture, corporate debenture — дебентура; дебентура.

Debenture bonds — незабезпечені облігації; необеспеченные облигации.

Debenture capital — позиковий капітал; заёмный капитал.

Debenture holder — 1) облігаціонер; облигационер; 2) держатель облігацій; держатель облигаций.

Debenture stocks — 1) облігації; облигации; 2) привілейовані акції (США); привилегированные акции (США).

Debentures, D., deb — 1) боргові зобов'язання; долговые обязательства; 2) облігації акціонерних компаній; облигации акционерных компаний.

Debentures due 2000 — облігації зі/з строком/терміном погашення у 2000 році; облигации со сроком погашения в 2000 году.

Debit1, Dt — дебет; дебет.

Debit2 — дебетувати; дебетовать.

Debit advice — 1) дебетове авізо; дебетовое авизо; 2) *дебетове* повідомлення; *дебетовое* извещение.

Debit balance — 1) дебетове сальдо; дебетовое сальдо; 2) дебетовий залишок; дебетовый остаток.

Debit card — дебетова картка; дебетовая карточка.

Debit entry — дебетова проводка, дебетовий запис; дебетовая проводка, дебетовая запись (див. також **credit entry, entry**).

Debit note, D/N — 1) дебет-нота; дебет-нота; 2) дебетове авізо; дебетовое авизо.

Debit record, Dr, Dr., dr — дебетовий запис; дебетовая запись.

Debt1 — 1) борг, дебет; долг, дебет; 2) заборгованість; задолженность.

Debt2 — 1) позичати; одалживать; 2) робити борги; брать долги.

Debt capacity — 1) межі обсягу заборгованості; пределы объёма задолженности; 2) кредитоспроможність; кредитоспособность.

Debt capacity calculation — 1) обчислення межі обсягу заборгованості; расчёт предельного объёма задолженности; 2) обчислення кредитоспроможності; расчёт кредитоспособности.

Debt capital — позиковий капітал; заёмный капитал.

Debt crisis — боргова криза; долговой кризис.

Debt demands encashment/collection — інкасація боргових вимог; инкассация долговых требований.

Debt finance — боргове фінансування; долговое финансирование.

Debt financing — фінансування шляхом одержання нових позик; финансирование путём получения новых займов.

Debt instrument — 1) борговий інструмент; долговой инструмент; 2) боргове зобов'язання; долговое обязательство.

Debt instruments — боргові інструменти; долговые инструменты.

Debt issue — випуск/емісія боргових зобов'язань; выпуск/эмиссия долговых обязательств.

Debt management — управління боргом; управление долгом.

Debt ratio, debt-to-asset ratio — 1) коефіцієнт боргу (заборгованості); коэффициент долга (задолженности); 2) коефіцієнт “борг до активів”; коэффициент “долг к активам”; (див. також **debt service ratio, debt-to-equity ratio, debt-to-income ratio, fixed charges coverage**).

Debt receivable, receivables, debtor indebtedness — 1) дебіторська заборгованість; дебиторская задолженность; 2) рахунки дебіторів; счета дебиторов.

Debt recovery — відновний платіж; восстановительный платёж.

Debt relief — звільнення від сплати боргів; освобождение от уплаты долгов.

Debt rescheduling/restructuring — 1) реструктуризація боргу; реструктуризация долга; 2) реструктурування боргу; реструктурирование долга (див. також **troubled debt rescheduling/restructuring**).

Debt securities — боргові цінні папери; долговые ценные бумаги.

Debt security — забезпечення боргу; обеспечение долга.

Debt service — обслуговування боргу; обслуживание долга.

Debt service obligations — зобов'язання з обслуговування боргу; обязательства по обслуживанию долга.

Debt service ratio — коефіцієнт обслуговування боргу; коэффициент обслуживания долга (див. також **debt ratios**).

Debt service schedule — графік обслуговування боргу; график обслуживания долга.

Debt sources of financing, borrowed/loan capital — позиковий капітал, позикові фінансові засоби; заёмный капитал, заёмные финансовые средства.

Debt sources of investment — позиковий капітал, позикові інвестиційні засоби; заёмный капитал, заёмные инвестиционные средства.

Debt-to-asset ratio, debt ratio — 1) коефіцієнт “борг до активів”; коэффициент “долг к активам”; 2) коефіцієнт боргу (заборгованості); коэффициент долга (задолженности); (див. також **debt service ratio, debt-to-equity ratio, debt-to-income ratio, fixed charges coverage**).

Debt-to-equity ratio — коефіцієнт “заборгованість до власного капіталу”; коэффициент “задолженность к собственному капиталу”; (див. також **debt service ratio, debt-to-asset ratio, debt-to-income ratio, fixed charges coverage**).

Debt-to-income ratio — коефіцієнт “заборгованість до

доходу”; коэффициент “задолженность к доходу”; див. також **debt service ratio, debt-to-asset ratio, debt-to-equity ratio, fixed charges coverage**.

Debtee, creditor, Cr. — кредитор; кредитор.

Debtor, Dr, Dr., dr, dr., borrower — 1) дебітор; дебитор; 2) боржник, должник; 3) позичальник; заёмщик; 4) одержувач позики; ссудополучатель.

Debtor balance — дебетове сальдо; дебетовое сальдо.

Debtor countries — 1) країни-дебітори; станы-дебиторы; 2) країни-боржники; станы-должники, страны-ссудополучатели (див. також **creditor countries**).

Debtor-in possession — “боржник у володінні”; “должник во владении” (див. також **bankrupt**).

Debtor indebtedness, receivables, debt receivable — 1) дебіторська заборгованість; дебиторская задолженность; 2) рахунки дебіторів; счета дебиторов.

Debtor nation — країна, що має від'ємний платіжний баланс; страна, имеющая отрицательный платёжный баланс.

Debtor on mortgage — боржник за заставною; должник по закладной.

Debtor warrant, guarantee obligation — гарантійне зобов'язання; гарантийное обязательство.

Debtor's prison — 1) боргова в'язниця; долговая тюрьма; 2) “боргова яма”; “долговая яма”.

Debt-to-equity ratio — коефіцієнт “борг до акціонерного капіталу”; коэффициент “долг к акционерному капиталу” (див. також **financial leverage**).

Decapitalization — декапіталізація; декапитализация.

Decapitalization of bank — декапіталізація банку; декапитализация банка.

Decent, presentable — презентабельний; презентабельный.

Decentralization — децентралізація; децентрализация.

Decentralized decision making — децентралізоване прийняття рішень; децентрализованное принятие решений.

Decision maker, D. M. — особа, яка приймає рішення (ухвалу); лицо, принимающее решение.

Decision making under certainty, DMUC — прийняття рішення (ухвали) в умовах визначеності; принятие решения в условиях определенности.

Decision making under risk, DMUR — прийняття рішення (ухвали) в умовах ризику; принятие решения в условиях риска.

Decision making under uncertainty, DMUU — прийняття рішення (ухвали) в умовах невизначеності; принятие решения в условиях неопределённости.

Decision problem under uncertainty, DPUU — проблема прийняття рішення (ухвали) в умовах невизначеності;

проблема принятия решения в условиях неопределённости.

Declaration, dcl, dec. — 1) декларация; декларация; 2) заява; заявление; 3) оголошення; объявление.

Declaration date — дата оголошення дивідендів Правлінням (Радою директорів) акціонерного товариства; дата объявления дивидендов Правлением (Советом директоров) акционерного общества.

Declaration of defaults — оголошення про неплатежі; объявление о неплатежах.

Declaration of dividends — оголошення про виплату дивідендів; объявление о выплате дивидендов.

Declaration of inability to pay debts — оголошення про неплатоспроможність; объявление о неплатёжеспособности.

Declaration of indemnity, revers — реверс; реверс.

Declared/disclosed/published reserves — 1) відкриті резерви; открытые резервы; 2) розкриті резерви; раскрытые резервы.

Decline, depression, slump — депресія; депрессия.

Declining balance depreciation — метод прискореного нарахування зносу (амортизації) активів; метод ускоренного начисления износа (амортизации) активов (див. також **accelerated method of depreciation, straight-line/straightline depreciation, sum-of-the-years'-digits depreciation**).

Decree — 1) декрет; декрет; 2) постанова; постановление; 3) ухвала; решение; 4) указ; указ; 5) видавати декрет; издавать декрет.

Deductions for insurance, reserve, etc. fund — відрахування у страховий, резервний тощо фонд; отчисления в страховую, резервный и т. п. фонд.

Deed1 — 1) дія; действие; 2) документ; документ; 3) договір; договор; 4) справа; дело.

Deed2, act; document, dcl, doc, doc.; statement — акт; акт.

Deed of arrangement — угода боржника з кредитором; соглашение должника с кредитором.

Deed of assignment — акт про передачу неплатоспроможним боржником свого майна на користь кредитора; акт о передаче несостоятельным должником своего имущества в пользу кредитора.

Deed of conveyance — 1) акт передачі; акт передачи; 2) купча, купчая.

Deed of covenant — акт угоди; акт соглашения.

Deed of inspectorship — акт ревізії; акт ревизии.

Deed of transfer — документ про передачу акцій; документ о передаче акций.

Default1 — 1) дефолт; дефолт; 2) невиконання зобов'язань (*особливо грошових*); невыполнение обязательств (*особенно денежных*); 3) упушення; упу-

щение; 4) недогляд; недосмотр; 5) неявка до суду; неявка в суд.

Default2 — 1) не виконувати своїх зобов'язань; не выполнять свои обязательства; 2) припинити платежі; прекратить платежи; 3) не з'явитися на виклик суду; не явиться на вызов суда; 4) винести заочне рішення (*на користь позивача*); вынести заочное решение (*в пользу истца*).

Default/credit risk — кредитний ризик; кредитный риск.

Defaulter, defaulting borrower/debtor — 1) дефолтер; дефолтер; 2) позичальник/боржник, який не виконує зобов'язання *щодо погашення боргу*; ссудополучатель/должник, не выполняющий обязательств *по погашению долга* (див. також **principal defaulter**).

Defect, blemish — дефект; дефект.

Defective delivery — незадовільна поставка; неудовлетворительная поставка.

Defendant, def., dft, dft. — 1) відповідач; ответчик; 2) звинувачений; обвиняемый; 3) підсудний; подсудный.

Defended/defensive portfolio case — захисний варіант портфеля; защитный вариант портфеля.

Defensive branching — захисне створення філій (*стратегія підприємства*); оборонительное создание филиалов (*стратегия предприятия*); (див. також **market representation branching, preemptive branching**).

Defensive/defended portfolio case — захисний варіант портфеля; защитный вариант портфеля.

Defensive stock — захищені акції; защищенные акции.

Deferral of payment — відстрокування/відтермінування платежу; отсрочка платежа.

Deferred, def. — 1) відстрочений, відтермінований, відкладений; отсроченный; 2) диферована (*про акцію*); диферированная (*об акции*).

Deferred/prepaid assets/expenses — авансовані засоби/кошти; авансированные средства.

Deferred payment — відстрокований (відтермінований) платіж; отсроченный платёж.

Deferred shares/stock, Df — 1) засновницькі акції; учредительские акции; 2) *амер.* акції з відстроченим/відтермінованим дивідендом; акції с отсроченным дивидендом; 3) *амер.* диферовані/другорядні/відкладені акції; диферированные/второстепенные/отложенные акции.

Deferred tax — відстроковані (відтерміновані) податки; отсроченные налоги.

Deficit, deficiency, def, def.; shortage, shtg; lack of smth. — 1) дефіцит; дефицит; 2) нестача, недостаток; недостаток, нехватка; 3) недостача; недостача.

Deficit financing — дефіцитне фінансування; дефицитное финансирование.

Deficit of balance of trade, visible deficit — дефіцит торгового балансу; дефицит торгового баланса.

Deficit of current accounts, current deficit, external/payments deficit, liabilities, passive/unfavourable (амер. unfavorable) balance of payments — 1) дефіцит платіжного балансу; дефицит платёжного баланса; 2) пасивний платіжний баланс; пассивный платёжный баланс.

Deficit spending — затратний бюджет; затратный бюджет.

Define, to describe, to characterize — характеризувати; характеризовать.

Define concretely, to concretize, to give concrete expression to, to render concrete — конкретизувати; конкретизировать.

Definition1 — дефініція; дефиниция.

Definition2, determination — визначеність; определёность.

Deflation — 1) дефляція; дефляция; 2) *амер.* зниження ціни; *амер.* снижение цен.

Deflationary — дефляційний; дефляционный.

Deflator — 1) дефлятор; дефлятор; 2) коефіцієнт перерахунку у незмінні ціни; коэффициент пересчёта в неизменные цены.

Degree — 1) степінь; степень; 2) рівень; уровень; 3) порядок; порядок; 4) звання; звание; 5) вчене звання; учёное звание.

Degree of risk, risk level — рівень ризику; уровень риска.

Del credere — делькредере; делькредере.

Delay in payment — затримка платежу; задержка платежа.

Delayed, del — який (що) затримано, затриманий; задержанный.

Delegate — 1) делегат; делегат; 2) делегувати; делегировать.

Delegation — делегація; делегация.

Delegation of credit granting authority — делегування повноважень з надання кредиту; делегирование полномочий по предоставлению кредита.

Delinquency амер. — 1) несплата рахунку; неоплата счёта; 2) прострочення (протермінування) платежу; просрочка платежа; 3) непогашення у строк (термін) *кредиту, позики тощо*; непогашение в срок *кредита, ссуды и т. п.*; 4) несплата у строк (термін) відсотка/процента *кредиту, позики тощо*; неоплата в срок процента *кредита, ссуды и т. п.*

Delinquency report амер. — звіт про неплатежі за позиками; отчёт о неплатежах по ссудам.

Delinquent амер. — який (що) прострочено (про-

терміновано), прострочений (протермінований) щодо оплати; просроченный к уплате.

Delinquent borrower амер. — позичальник, який прострочив платіж; заёмщик, просрочивший платёж.

Delinquent loan амер. — несвоєчасно повернена позика; несвоевременно возвращённая ссуда.

Delisting — 1) делістинг; делистинг; 2) припинення котирування (котирування); прекращение котирування (котирувания).

Deliver cheques (амер. checks) to the paying bank — поставляти чеки у банк платника; поставлять чеки в банк плательщика.

Deliver securities — 1) поставляти цінні папери; поставлять ценные бумаги; 2) переміщати цінні папери від продавця до покупця; перемещать ценные бумаги от продавца к покупателю;

Delivered, dd, dd., del, deld, delv — який (що) доставлено, доставлений; доставленный.

Delivered at frontier, DAF — поставлено до кордону (*фрахтові умови*); поставлено до границы (*фрахтовые условия*).

Delivery, del, dely, Dy — 1) доставка; доставка; 2) поставка; поставка; 3) постачання; снабжение; 4) передача цінного паперу; передача ценной бумаги.

Delivery against payment — поставка після оплати; поставка против оплаты.

Delivery clause, D/C — пункт договору про умови поставки; пункт договора об условиях поставки.

Delivery conditions — умови поставки; условия поставки.

Delivery of prospectus to investor — спрямування проспекту *випуску/емісії* інвесторові; направление проспекта *выпуска/эмиссии* инвестору.

Delivery of commercial papers, securities, etc. — поставка *комерційних паперів, цінних паперів тощо*; поставка *коммерческих бумаг, ценных бумаг и т. п.*

Delivery order, D/O — розпорядження про видавання товару зі складу або про видавання частини вантажу за коносаментом; распоряжение о выдаче товара со склада или о выдаче части груза по коносаменту.

Delivery risk — ризик поставки; риск поставки.

Demand1, dem — 1) попит; спрос; 2) вимога; требование.

Demand2 — 1) вимагати; требовать; 2) висувати вимоги; предъявлять претензии.

Demand and supply, d. and s., d. & s. — попит і пропозиція; спрос и предложение.

Demand commercial papers — комерційні папери *зі строком/терміном платежу* до запитання; коммерческие бумаги *со сроком платежа* до востребования.

Demand/sight deposit — 1) депозит до запитання; депозит до востребования; 2) безстроковий вклад; бес-срочный вклад; 3) поточний вклад; текущий вклад.

Demand deposit account, DDA — рахунок, залишки грошових коштів на якому автоматично переказують на ощадний рахунок; счёт, остатки денежных средств на котором автоматически переводятся на сберегательный счёт.

Demand deposit accounting, DDA — автоматизований облік операцій з депозитами (вкладами) до запитання; автоматизированный учёт операций с депозитами (вкладами) до востребования.

Demand draft, DD, D/D — переказний вексель, що сплачують негайно за поданням (після пред'явлення); переводной вексель, подлежащий оплате немедленно по предъявлении.

Demand for credit — попит на кредит; спрос на кредит.

Demand/sight funds — 1) поточний рахунок; текущий счёт; 2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 3) контокоррент; контокоррент.

Demand line credit — договір з банком про надання кредиту за першою вимогою; договор с банком о предоставлении кредита по первому требованию.

Demand line of credit, credit line — 1) кредитна лінія, кредитная линия; 2) експортно-імпорتنний кредит; экспортно-импортный кредит.

Demand loan, DL, d/l; call loan, call — 1) онкольна позика; онкольная ссуда; 2) позика з погашенням на вимогу; ссуда с погашением до востребования (див. також **time loan**).

Demand payment — затребувати платіж; востребовать платёж.

Demand price — ціна попиту; цена спроса.

Demand securities — цінні папери зі строком/терміном платежу до запитання; ценные бумаги со сроком платежа до востребования.

Democratic, dem — демократичний; демократичный, демократический.

Demonetization — демонетизація; демонетизация.

Denarii lat., d, d.; pence — пенс (*множина*); пенс (*множественное число*).

Denarius lat., d, d.; penny, p. — 1) пенні; пенни; 2) один пенс; один пенс.

Denationalization — денационалізація; денационализация (див. також **nationalization**).

Denominate loan in certain currency — виразити номінал позики у певній валюті; выразить номинал займа в определенной валюте.

Denomination1, denom — 1) деномінація; деноминация; 2) клас; класс; 3) категорія; категория.

Denomination2, denomination unit — купюра (як номінал грошей); купюра (как номинал денег).

Denouncement — денонсація; денонсация.

Density, dens — густина; плотность.

Deny payment — відмовити у платежі; отказать в платеже.

Department1, D., Dep., dep., Dept., dept. — 1) департамент; департамент; 2) управління; управление; 3) міністерство; министерство; 4) відомство; ведомство; 5) відділ; отдел.

Department2, D., Dep., dep., Dept., dept.; sector — сектор; сектор.

Department of Defence (Defense amer.), DOD — Міністерство оборони; Министерство обороны.

Department of Economic Affairs, DEA — Міністерство економіки Великої Британії; Министерство экономики Великобритании.

Department of Employment and Productivity, DEP — Міністерство зайнятості і продуктивності праці Великої Британії; Министерство занятости и производительности труда Великобритании.

Department of Overseas Trade, DOT — Міністерство зовнішньої торгівлі (Велика Британія); Министерство внешней торговли (Великобритания); 2) Департамент зовнішньої торгівлі (США); Департамент внешней торговли (США).

Departure, dep. — відправлення; отправление.

Dependency ratio, D. R. — 1) коефіцієнт залежності; коэффициент зависимости; 2) відносний показник кількості утриманців; относительный показатель числа иждивенцев.

Deport; discount, DIS, Dis, dis, disc, Disct; backwardation — 1) депорт; депорт; 2) дисконт; дисконт.

Deposit1, dep, Dep., dep. — 1) вклад; вклад; 2) депозит, депозит.

Deposit2, dep, Dep., dep.; guaranty, collateral security, pledge — 1) гарантія; гарантия; 2) заклад, застава (*предмет*); заклад, залог (*предмет*); 3) зобов'язання; обязательство.

Deposit3 — депонувати, вносити на депозит; депонировать, вносить на депозит.

Deposit account, D/A; fixed-term deposit; time deposit, TD, T/D — 1) депозитний рахунок; депозитный счёт; 2) *англ.* строковий/терміновий вклад; *англ.* срочный вклад.

Deposit acquisition — 1) акумуляція вкладів; аккумуляция вкладов; 2) нагромадження вкладів; накопление вкладов.

Deposit bank — депозитний банк; депозитный банк.

Deposit banking — депозитні операції банків; депозитные операции банков.

Deposit book — 1) свідоцтво про вклад; свидетельство о вкладах; 2) ощадна книжка; сберегательная книжка.

Deposit box, safe, safe deposit box — сейф (*предмет*); сейф (*предмет*).

Deposit ceiling rate — найвища (максимальна) відсоткова/процентна ставка; наивысшая (максимальная) процентная ставка.

Deposit cheque (amer. check) — розміщати чек у банку для подальшого інкасування; размещать чек в банке для последующего инкассирования.

Deposit expansion — депозитна експансія; депозитная экспансия.

Deposit guarantee scheme — схема організації гарантування депозитів; схема организации гарантирования депозитов.

Deposit in escrow — 1) уявні вклади; мнимые вклады; 2) фіктивні вклади; фиктивные вклады; 3) умовний депозит; условный депозит.

Deposit/deposit-taking institution — депозитна інституція; депозитный институт.

Deposit insurance — страхування вкладів/депозитів; страхование вкладов/депозитов.

Deposit Insurance Fund, DIF — Фонд депозитного страхування (США); Фонд депозитного страхования (США).

Deposit insurance schemes/systems — схеми/системи страхування вкладів/депозитів; схемы/системы страхования вкладов/депозитов.

Deposit interest rate — відсоткова/процентна ставка вкладу/депозиту; процентная ставка вклада/депозита.

Deposit liabilities — зобов'язання банку за вкладами/депозитами; обязательства банка по вкладам/депозитам.

Deposit mobilization — мобілізація вкладів/депозитів; мобилизация вкладов/депозитов.

Deposit payable to a particular person — іменний вклад/депозит; именной вклад/депозит.

Deposit protection — захист вкладів/депозитів; защита вкладов/депозитов (див. також **protect deposits, protection of depositors**).

Deposit rate — депозитний відсоток/процент; депозитный процент.

Deposit receipt, D. R., D/R — 1) депозитне свідоцтво; депозитное свидетельство; 2) посвідка (розписка) про збереження; сохранная расписка.

Deposit slip/ticket — депозитний сліп, депозитна квитанція; депозитный слип, депозитная квитанция.

Depository — 1) депозитарій (*особа*); депозитарий (*лицо*); 2) зберігач; хранитель; 3) довірена особа; доверенное лицо.

Depositing, deposition, bailment, sealed safe custody account — 1) депонування; депонирование; 2) закрите депонування; закрытое депонирование; 3) закрите зберігання; закрытое хранение.

Depositor — 1) депонент; депонент; 2) вкладник; вклад-

чик; 3) власник банківського рахунку; владелец банковского счёта.

Depository — 1) депозитарій (*установа*); депозитарий (*учреждение*); 2) склад; склад; 3) сховище; хранилище; 4) банківський сейф з приймальним механізмом на зовнішньому боці дверей (*для прийому вкладів/депозитів у дні, коли банк зачинено*); банковский сейф с приемным механизмом на внешней стороне дверей (*для приема вкладов/депозитов в дни, когда банк закрыт*).

Depository activity/business — депозитарна діяльність; депозитарная деятельность.

Depository agreement/contract — депозитарний договір; депозитарный договор.

Depository bank — депозитарний банк; депозитарный банк.

Depository institution — депозитарна інституція; депозитарная институция.

Depository of investment fund/company — депозитарій інвестиційного фонду (інвестиційної компанії); депозитарий инвестиционного фонда (инвестиционной компании).

Depository registration — депозитарний облік; депозитарный учёт.

Depositor — 1) депозитор; депозитор; 2) депонент; депонент; 3) власник банківського рахунку; владелец банковского счёта; 4) заставник; залогодатель.

Deposits and borrowed funds — фонди "третіх осіб"; фонды "третьих лиц".

Deposits from banks — вклади/депозити інших банків і фінансово-кредитних установ, розміщені у даному банку; вклады/депозиты других банков и финансово-кредитных учреждений, размещённые в данном банке.

Deposits of individuals, partnerships and corporations, IPC deposits amer. — вклади (депозити) приватних осіб, товариств і корпорацій; вклады (депозиты) частных лиц, товариществ и корпораций.

Deposits with banks — вклади/депозити даного банку, розміщені в інших банках і фінансово-кредитних установах; вклады/депозиты данного банка, размещённые в других банках и финансово-кредитных учреждениях.

Depreciable — 1) який (що) зношується; изнашиваемый 2) який (що) амортизується; амортизируемый; 3) амортизаційний; амортизационный.

Depreciable life — строк/термін амортизації; срок амортизации.

Depreciation1, Dep'n; capital cost amortization — 1) амортизація матеріальних активів, амортизация основных средств; 2) амортизація; амортизация; 3) нарахування зношуваності; начисление износа.

Depreciation2, Dep'n; amortization, wear and tear,

shock-absorption — 1) амортизація; амортизация; 2) знецінення; обесценивание; 3) падіння однієї іноземної валюти відносно іншої; падение одной иностранной валюты по отношению к другой.

Depreciation methods — методи нарахування амортизації; методы начисления амортизации.

Depreciation of money, devaluation/fall of the currency — знецінення грошей; обесценивание денег.

Depreciation policy — амортизаційна політика; амортизационная политика.

Depress — 1) подавляти; подавлять; 2) понижати; понижать.

Depressed prices — “пригнічені” ціни; “подавленые” цены.

Depression, decline, slump — депресія; депрессия.

Depression of market — млявий стан ринку; вялое на-строение рынка.

Depression of prices — загальне зниження курсів цінних паперів; общее снижение курсов ценных бумаг.

Deputy, D., Dep. — 1) заступник; заместитель; 2) помічник; помощник.

Deregulation — 1) дерегуляція; дерегуляция; 2) зменшення частки втручання держави в економіку; сокращение доли вмешательства государства в экономику.

Derivatives — деривативи; деривативы.

Derivative securities — похідні цінні папери; производные ценные бумаги.

Describe, to define, to characterize — характеризувати; характеризовать.

Description; reference, ref.; testimonial — характеристика; характеристика.

Design1; draft, dft, dft.; project, scheme — 1) план; план; 2) проєкт; проєкт; 3) програма; программа; 4) схема; схема.

Design2, to plan, to project — 1) проектувати; проектировать; планувати; планировать.

Design to characteristics, DTC — проектування згідно із заданою характеристикою; проектирование согласно заданной характеристике.

Design to cost, DTC — проектування згідно із заданою вартістю; проектирование согласно заданной стоимости.

Desist order — наказ про припинення; приказ о прекращении.

Desk1, cash/cashier's desk — каса; касса.

Desk2 — 1) бюро; бюро; 2) прилавок; прилавок; 3) місце праці *керівника*; место работы *руководителя*.

Destruction — деструкція; деструкция.

Detail — деталь; деталь.

Detailed, minute — 1) детальний; детальный; 2) докладний; подробный.

Deteriorate — 1) погіршувати(ся); ухудшаться; 2) псувати(ся); портиться; 3) зношувати(ся); изнашиваться.

Deterioration of economic, financial, etc. situation — погіршення *економічної, фінансової тощо* ситуації; ухудшение *экономической, финансовой и т. п.* ситуации.

Determination1, definition — 1) визначеність; определённости; 2) визначення; определение.

Determination2 — 1) утворення *доходів тощо*; образование *доходов и т. п.*; 2) припинення дії *договору/контракта тощо*; прерращение действия *договора/контракта и т. п.*

Determine — 1) детермінувати; детерминировать; 2) визначати; определять; 3) встановлювати; устанавливать; 4) припиняти дію *договору/контракта тощо*; прекращать действие *договора/контракта и т. п.*

Determine cheque (amer. check) to be uncollectible — визначити чек як неінкасований; определить чек в качестве неинкассированного.

Deutsche Mark, DM, D. — німецька марка (*грошова одиниця*); немецкая марка (*денежная единица*).

Devaluate, to devalue — 1) девальвувати; девальвировать; 2) проводити девальвацію; проводить девальвацию.

Devaluation — девальвація; девальвация.

Devaluation/fail of the currency, depreciation of money — знецінення грошей; обесценивание денег.

Devalue, to devaluate — 1) девальвувати; девальвировать; 2) проводити девальвацію; проводить девальвацию.

Developed country — розвинута країна; развитая страна (див. також **developing country**).

Developed securities markets — розвинуті ринки цінних паперів; развитые рынки ценных бумаг (див. також **emerging securities markets**).

Development bank — банк розвитку; банк развития (див. також **development finance institute, DFI, industrial (development) finance institute**).

Developing country — країна, що розвивається; развивающаяся страна (див. також **developed country**).

Development finance institute, DFI — фінансова інституція розвитку; финансовый институт развития (див. також **development bank, industrial (development) finance institute**).

Deviate from taxes — ухилятися від податків; уклоняться от налогов.

Deviation, dev — 1) девіація; девиация; 2) відхилення; отклонение.

Deviation clause, D/C — (*у чартері*) умови про мож-

ливість заходу судна в інші порти, крім порту призначення; (*в чартері*) условия о возможности захода судна в другие порты, кроме порта назначения.

Deviso; foreign exchange, FX; exchange, ex., exc., exch.; paper; paper exchange — девізи; девизы.

Deviso/exchange/(foreign exchange) policy — девізна політика; девизная политика.

Diagram, graph, schedule — 1) графік1; график1 (див. також **chart**); 2) діаграма; диаграмма.

Did not work full time, DNWF — працює неповний робочий день; работает неполный рабочий день.

Difference, dif, difce, diff — 1) різниця; разница; 2) відмінність; различие.

Differential — диференціальний; дифференциальный.

Differentiate — диференціювати; дифференцировать.

Differentiation — 1) диференціація; дифференциация; 2) диференціювання; дифференцирование;

Difficult of approach — важкодоступний; труднодоступный.

Dilute ownership — “розводити власність”; “разводит собственность”.

Dilution — дилюція; диллюция.

Dilution of common stock — зменшення балансової вартості звичайної акції і прибутку, що припадає на одну акцію (*при випуску/емісії нових акцій тощо*); уменьшение балансовой стоимости обычной акции и прибыли, приходящейся на одну акцию (*при выпуске/эмиссии новых акций и т. п.*).

Dime, d, d. — американська монета з номіналом 10 центів; американская монета с номиналом 10 центов.

Direct — 1) безпосередній; непосредственный; 2) прямий; прямой; 3) безпосередньо; непосредственно; 4) прямо; прямо; 5) керувати; руководить; 6) направляти; направлять; 7) управляти; управлять.

Direct cost(s), dc; direct expense — безпосередні/прямі затрати/видатки; непосредственные/прямые затраты/издержки (див. також **indirect cost(s)/expense**).

Direct deposit to payroll — безпосереднє/прямє зарахування у вклад/депозит за платіжною відомістю; непосредственное/прямое зачисление во вклад/депозит по платёжной ведомости.

Direct investment — безпосередні/прямі інвестиції; непосредственные/прямые инвестиции.

Direct loan — безпосередня/пряма позика, безпосередній/прямий кредит; непосредственная/прямая ссуда, непосредственный/прямой кредит (див. також **indirect loan**).

Direct mortgage loan, credit on mortgage/property/(real estate), real estate loan — 1) іпотечний кредит; ипотечный кредит; 2) іпотечна позика; ипотечная ссуда; 3) кредит під нерухомість; кредит под недвижимостью;

4) позика під нерухомість; ссуда под недвижимость (див. також **indirect mortgage loan**).

Direct operating cost(s), DOC — безпосередні/прямі операційні (експлуатаційні) видатки; непосредственные/прямые операционные (эксплуатационные) расходы (див. також **indirect operating cost(s)**).

Direct/(directly placed) papers — безпосередні/прямі *комерційні* папери; непосредственные/прямые *коммерческие* бумаги (див. також **financial papers**).

Direct placement — безпосереднє/прямє розміщення *цінних паперів*; непосредственное/прямое размещение *ценных бумаг*.

Direct secured installment loan — безпосередні/прямі забезпечені споживчі позики; непосредственные/прямые обеспеченные потребительские ссуды.

Directed credits/loans — директивно розподілювані кредити/позики; директивно распределяемые кредиты/ссуды (див. також **interventionist approach**).

Directed credit programme (amer. program) — директивна програма кредитування; директивная программа кредитования.

Directing staff, DS — керівний персонал; руководящий персонал.

Directions, directives; instruction(s), instr — 1) директива; директива; 2) інструкція; инструкция.

(Directly placed)/direct papers — прямі *комерційні* папери; прямые *коммерческие* бумаги (див. також **financial papers**).

Director, D., Dir.; manager, man., mgr. — директор; директор.

Director General, DG — генеральний директор; генеральный директор.

Directorate; board of directors, B., bd, brd — 1) директорат; директорат; 2) рада директорів; совет директоров.

Director's report — “директорський звіт”; “директорский отчёт”.

Dirigisme — 1) дирижизм; дирижизм; 2) теорія і практика державно-монополістичного регулювання у Франції; теория и практика государственно-монополистического регулирования во Франции.

Disability — 1) нездатність; неспособность; 2) неплатоспроможність; неплатёжеспособность; 3) непрацездатність; нетрудоспособность; 4) недієздатність; недееспособность.

Disagio — дизажіо; дизажио.

Disburse — 1) платити; платить; 2) оплачувати; оплачивать.

Disburse loan proceeds — перерахувати валюту позики; перечислить валюту ссуды.

Disbursement — 1) виплата; выплата; 2) платіж *готівкою, чеком*; платёж *наличными, чеком*.

Disbursements — 1) видатки; расходы; 2) витрати; издержки.

Discharge1; redemption, redemon; repayment — 1) викуп; выкуп; 2) погашення боргу; погашение долга; 3) повернення грошей; возвращение денег.

Discharge2 — 1) виконання зобов'язань; выполнение обязательств; 2) звільнення працівника з ініціативи працедавця; увольнение работника по инициативе работодателя; 3) розвантаження; разгрузка.

Discharge3 — 1) погасити борг; погасить долг; 2) виконувати зобов'язання; выполнять обязательства; 3) розвантажувати; разгружать; 4) скидати; сбрасывать.

Discharge of bankruptcy *амер.* — звільнення від банкрутства (*ухвала суду*); освобождение от банкротства (*решение суда*).

Discharge/redemption/repayment of a bill — погашення векселя; погашение векселя.

Discharge of contract — припинення зобов'язань за договором/контрактом; прекращение обязательств по договору/контракту.

Discharge of debt — погашення боргу; погашение долга

Discharge of liabilities — розрахунок за борговими зобов'язаннями; расплата по долговым обязательствам.

Disclose — 1) розкрити; раскрывать; 2) розголошувати; разглашать.

Disclosed/declared/published reserves — 1) відкриті резерви; открытые резервы; 2) розкриті резерви; раскрытые резервы.

Disclosure — 1) розкриття; раскрытие; 2) розкриття інформації; раскрытие информации; 3) видавання повідомлень; выдача сообщений; 4) розголошення (повідомлення даних, що не підлягають розголошенню); разглашение (сообщение данных, не подлежащих разглашению); див. також **full disclosure of financial information (full disclosure requirement), partial disclosure**.

Disclosure procedures — процедури розкриття інформації; процедуры раскрытия информации.

Disclosure regulations — правила і норми, що регулюють розкриття інформації; правила и нормы, регулирующие раскрытие информации.

Disclosure requirements — вимоги розкриття інформації; требования раскрытия информации (див. також **full disclosure requirement (full disclosure of financial information), partial disclosure**).

Discount1, DIS, Dis, dis, disc, Disct — 1) дисконт1; дисконт1; 2) знижка; скидка (див. також **trade at a discount**).

Discount2, DIS, Dis, dis, disc, Disct; bill discounting — 1) дисконт2; дисконт2; 2) облік (дисконт) векселя; учёт (дисконт) векселя.

Discount3, DIS, Dis, dis, disc, Disct; deport, backwardation — 1) дисконт3; дисконт3; 2) депорт; депорт.

Discount a bill — дисконтувати, облікувати вексель; дисконтировать, учитывать вексель.

Discount bank — обліковий банк; учётный банк.

Discount bond — дисконтна облігація; дисконтная облигация.

Discount credit1 — кредит за обліком; кредит по учёту.

Discount credit, money market book claim — дисконтований кредит; учитываемый кредит.

Discount firm *амер.* — дисконтна фірма; дисконтная фирма (див. також **full-service brokerage firm**).

Discount from the price, loss allowance — рефакція; рефакция.

Discount market — внутрішній грошовий ринок; внутрений денежный рынок.

Discount policy — дисконтна політика; дисконтная политика.

Discount prices — ціни зі знижкою; цены со скидкой.

Discount rate, rediscount rate — 1) дисконтна ставка; дисконтная ставка; 2) облікова ставка; учётная ставка; 3) переоблікова ставка; переучётная ставка.

Discount securities — дисконтні кредитні зобов'язання; дисконтные кредитные обязательства.

Discount window *амер.* — 1) "дисконтне вікно"; "дисконтное окно"; 2) "облікове вікно"; "учётное окно".

Discount without recourse — безпелляційний дисконт; беспелляционный дисконт.

Discounted cash flow, DCF, D. C. F., d. c. f. — 1) дисконтовані потоки коштів; дисконтированные потоки (денежных) средств; 2) майбутні надходження готівкою; зведені в оцінці теперішнього часу; будучие поступления наличными, приведенные в оценке настоящего времени.

Discounting — дисконтування вартості; дисконтирование стоимости.

Discounting table — таблиця дисконтування; таблица дисконтирования.

Discredit1 — 1) дискредитація; дискредитация; 2) недовіра; недоверие; 3) позбавлення кредиту; лишение кредита.

Discredit2, to compromise — 1) дискредитувати; дискредитировать; 2) недовіряти; недоверять.

Discreet — 1) дискретний1; дискретный1; 2) обережний; осторожный; 3) передбачливий; предусмотрительный; 4) стриманий; сдержанный; 4) мовчазний, небалакучий; молчаливый, неразговорчивый.

Discrete — 1) дискретний2; дискретный2; 2) який (що) складається з окремих частин; состоящий из отдельных частей; 3) перерваний; прерванный.

Discretion — 1) дискреція; дискреция; 2) свобода дій; свобода действий.

Discretionary — дискреційний; дискреционный.

Discretionary order — "діяти на свій розсуд"; "действовать по своему усмотрению".

Discretionary powers — дискреційна влада; дискреционная власть.

Discrimination — дискримінація; дискриминация.

Discrimination against an applicant for credit — дискримінація претендента на одержання кредиту (*заборонена за віковою, расовою, релігійною і статевую ознаками, національному походженню тощо*); дискриминация претендента на получение кредита (*запрещена по возрастному, расовому, религиозному и половому признакам, национальному происхождению и т. п.*).

Discursive — дискурсивний; дискурсивный.

Discuss, to debate — 1) дискутувати, дискусувати; дискутировать, дискуссировать; 2) дебатувати; дебатировать.

Discussion, debate — 1) дискусія; дискуссия; 2) дебати; дебаты.

Dishonor — відмова банку, платника тощо від акцепту (акцептування) чи оплати платіжного документа (*векселя, чека тощо*); отказ банка, плательщика и т. п. в акцепте (акцептировании) или оплате платёжного документа (*векселя, чека и т. п.*).

Dishonor by bill non-payment — відмова від платежу за векселем; отказ от платежа по векселю.

Dishonor by nonacceptance — відмова від погашення комерційного паперу шляхом відмови від акцепту (акцептування); отказ от погашения коммерческой бумаги путём отказа от акцепта (акцептирования).

Dishonor by nonpayment — відмова від погашення комерційного паперу шляхом неплатежу; отказ от погашения коммерческой бумаги путём неплатежа.

Dishonored/overdue bill — прострокований (протермінований) вексель; просроченный вексель.

Dishonored cheque (амер. check) — чек, за яким відмовлено в оплаті (*наприклад, у зв'язку з відсутністю достатньої кількості коштів на рахунок платника*); чек, по которому отказано в плате (*например, в связи с отсутствием достаточного количества средств на счёте плательщика*).

Disinflation — дисінфляція; дезинфляция.

Disintermediation — 1) "дисперерозподіл"; "дисперераспределение"; 2) вплив грошових ресурсів з кредитно-фінансових інституцій на неорганізований ринок позикового капіталу; утечка денежных ресурсов из кредитно-финансовых институтов на неорганизованный рынок ссудного капитала.

Disinvestment — 1) дезінвестиції; дезинвестиции; 2) скорочення інвестицій (капіталовкладень); сокращение инвестиций (капиталовложений); 3) продаж або реалізація інвестицій (капіталовкладень); продажа или реализация инвестиций (капиталовложений).

Dispatch; telegram, tel. — депеша; депеша.

Dispatching *амер.*, **progress system** — диспетчеризація, диспетчерська система; диспетчеризация, диспетчерская система.

Dispersion, variance — дисперсія; дисперсия.

Disponent, plenipotentiary; manager, man., mgr. — диспонент; диспонент.

Disposable income, DI; net income; net proceeds, n. p., n/p — 1) чиста виручка; чистая выручка; 2) чистий дохід/прибуток; чистый доход, чистая прибыль; 3) наявний дохід; існуюча прибуток (див. також **profit after tax(es)**).

Disposal — 1) диспозитивність; диспозитивность; 2) передача, передавання; передача; 3) продаж; продаж; 4) реалізація; реалізація; 5) рятування; извлечение; 6) усунення; устранение.

Disposition1 — диспозиція; диспозиция.

Disposition2, character, nature, temper — характер; характер.

Dispositive — диспозитивний; диспозитивный.

Disproportion, lack of balance between — диспропорція; диспропорция.

Dispute, conflict — конфлікт; конфликт.

Disqualification — 1) декваліфікація; деквалификация; 2) дискваліфікація; дисквалификация.

Disregard, to ignore, to neglect — ігнорувати; игнорировать.

Dissident shareholder — "акціонер-дисидент"; "акціонер-дисидент".

Distinctive, characteristic, typical — характерний; характерный.

Distress — злигодні (тяжкий) стан економіки, фінансової системи, компанії тощо; бедственное положение экономики, финансовой системы, компании и т. п.

Distributing/floating a loan — реалізація позики; реалізація займа.

Distribution — 1) дистрибуція; дистрибуция; 2) розподіл (*дивідендів, прибутку*); распределение (*дивидендов, прибыли*); 3) розміщення; размещение.

Distribution committee — 1) розподільчий комітет; распределительный комитет; 2) комітет з розподілу; комитет по распределению (див. також **community trust**).

Distribution-free, DF — непараметричний; непараметрический.

Distribution density, dd, dd. — густина розподілу; плотность распределения.

Distribution of income — розподіл прибутку; распределение прибыли.

Distributive — 1) дистрибутивний; дистрибутивный; 2) розподільчий; распределительный.

Distributor — 1) дистрибутор, дистриб'ютор (*продавець*); дистрибутор, дистрибьютор (*продавец*); 2) продавець; продавец; 3) розподільчач; распределитель; 4) розподільча організація; распределительная организация; 5) торговець; торговец; 6) гуртовий імпортер; импортёр-оптовик.

District, D. — 1) район; район; 2) адміністративний округ; административный округ.

District of Columbia, D. C. — округ Колумбія (США); округ Колумбия (США).

ditto, do, do. — 1) те саме; то же самое; 2) стільки ж; столько же; 3) такий же; такой же.

Diversifiable (company-specific, unsystematic) risk — 1) диверсифікований (специфікований, несистематичний) ризик; диверсифіцируемый (специфицируемый, несистематический) риск; 2) ризик втрати активів, пов'язаний з певним підприємством (*через успіх його маркетингових програм, працю з персоналом, стосунки з партнерами, постачальниками тощо*); риск потери активов, связанный с определённым предприятием (*через успех его маркетинговых программ, работу с персоналом, отношения с партнерами, поставщиками и т. п.*); (див. також **market (nondiversifiable, systematic) risk**).

Diversification — 1) диверсифікація; диверсификация; 2) множинність; множественность; 3) різноманітність; многообразие; 4) різнобічність, різносторонність; разносторонность.

Diversification of assets — диверсифікація активів; диверсификация активов.

Diversification of investment — диверсифікація інвестицій; диверсификация инвестиций.

Diversification of liquid assets — диверсифікація ліквідних активів; диверсификация ликвидных активов.

Diversification of production — диверсифікація виробництва; диверсификация производства.

Diversification of risks — диверсифікація ризиків; диверсификация рисков.

Diversified financial systems — диверсифіковані фінансові системи; диверсифицированные финансовые системы.

Diversified portfolio of securities — диверсифікований портфель цінних паперів; диверсифицированный портфель ценных бумаг.

Divided profit — розподілена частина прибутку; распределённая часть прибыли.

Dividend, DIV, Div., div, div. — 1) дивіденд; дивиденд; 2) дивідендний дохід; дивидендный доход.

Dividend-bearing security — варіювана рента; варьируемая рента.

Dividend cheque (amer. check) — чек на виплату дивіденду; чек на выплату дивиденда.

Dividend claim — дивідендна рекламація; дивидендная рекламация.

Dividend coupon — дивідендний купон; дивидендный купон.

Dividend cover/coverage — дивідендне покриття; дивидендное покрытие.

Dividend disbursing/paying agent — агент з виплати дивідендів за акціями; агент по выплате дивидендов по акциям.

Dividend of account — попередній дивіденд; предварительный дивиденд.

Dividend paying/disbursing agent — агент з виплати дивідендів за акціями; агент по выплате дивидендов по акциям.

Dividend payout ratio, payout ratio — частка прибутку, що виплачують як дивіденди; доля прибыли, выплачиваемая в качестве дивидендов.

Dividend policy — дивідендна політика; дивидендная политика.

Dividend-right certificate — сертифікат на прибуток; сертификат на прибыль.

Dividend tax — дивідендний податок; дивидендный налог.

Dividend warrant — довіреність на одержання дивідендів; доверенность на получение дивидендов.

Dividend yield — норма дивіденду; норма дивиденда.

Dividends payable — заборгованість з виплати дивідендів; задолженность по выплате дивидендов.

Dividends per share, DPS — "дивіденди на акцію"; "дивиденды на акцию".

Divisible credit — подільний акредитив; делимый акредитив (див. також **documentary credit**).

Division, D., div, div. — 1) ділення; деление; 2) відділ; отдел; 3) відділення, відділок; отделение; 4) підрозділ; подразделение.

Do not reduce, DNR — не знижати *ціну*; не снижать *цену*.

Do/execute operations (with), to operate (with, on), to act — оперувати; оперировать.

Doctor, Dr. — доктор (*вчений ступінь*); доктор (*учёная степень*).

Document1, dct, doc, doc., act, statement — акт; акт.

Document2, dct, doc, doc., instrument юр. — документ; документ.

Document of original entry — первинний документ; первичный документ.

Document signed, D. S. — документ підписано *таким-то*; документ подписан *таким-то*.

Documental, documentary, dct, doc, doc. — 1) документальний; документальный; 2) документований; документированный.

Documentary acceptance letter of credit — акредитив4 (*банківський дозвіл*); аккредитив4 (*банковское разрешение*).

Documentary collection, collection, coll., encashment — інкасо; инкассо.

Documentary credit — документарний акредитив; документарный аккредитив (див. також **divisible credit**).

Documentary letter of credit — акредитив3 (*банківське зобов'язання*); аккредитив3 (*банковское обязательство*).

Documentary draft — переказний вексель3; переводной вексель3 (див. також **bill (of exchange), draft, fixed-date bill**).

Documentary letter of credit — товарний акредитив; товарный аккредитив.

Documents against acceptance, DA, D/A — (товаророзпорядчі) "документи після акцепту" (коштів); (товарораспорядительные) "документы после акцепта" (денег).

Documents against payment, D/P, d/p — "документи після платежу"; "документы против платежа".

Documents attached, D/A — документи додано; документи приложены.

Documents of title — титульні документи; титульные документы.

Dollar, d, d., dol. — долар; доллар.

Dollar cost averaging — усереднення доларової вартості інвестиції; усреднение долларовой стоимости инвестиции (див. також **constant dollar plan**).

Dollar denominated loan — 1) позика у доларовому виразі; ссуда в долларовом выражении; 2) позика, що має доларовий номінал; ссуда, имеющая долларовый номинал.

Domestic account — рахунок у банку на території країни; счёт в банке на территории страны.

Domestic bond — внутрішня облігація; внутрєнная облигация.

Domestic bond issue — внутрішня позика; внутрєнный заём.

Domestic cash — грошові кошти у національній валюті; денежные средства в национальной валюте.

Domestic credit — внутрішній кредит; внутрєнный кредит.

Domestic Credit Expansion, DCE — показник розширення кредитних операцій усередині країни; показатель расширения кредитных операций внутри страны.

Domestic demand — внутрішній попит; внутрєнный спрос.

Domestic financial assets — внутрішні фінансові активи; внутрєнные финансовые активы.

Domestic financial system — внутрішня фінансова сис-

тема; внутрєнная финансовая система (див. також **financial system**).

Domestic saving — внутрішнє заощадження; внутрєнное сбережение.

Domestic securities markets — внутрішні ринки цінних паперів; внутрєнные рынки ценных бумаг.

Domiciled bill — доміцилій; домицилий.

Dominant — домінантний; доминантный.

Dominate, to prevail, to predominate, to command — 1) домінувати; доминировать; 2) переважати; преобладать.

Domino effect — ефект доміно; эффект домино.

Domitilation — доміциляція; домициляция.

Donation — 1) пожертва; пожертвование; 2) благодійний (добродійний) дар; благотворительный дар; 3) субсидія; субсидия; 4) безкоштовне повернення цінних паперів емітенту; безвозмездный возврат ценных бумаг эмитенту.

Double, dbl, dbl. — 1) подвійний; двойной; 2) здвоєний; вдвоенный.

Double and triple digit inflation — інфляція, виражена у дво- і тризначними числами; инфляция, выраженная двух- и трёхзначными числами.

Double declining balance method, DDB — метод подвійної норми; метод двойной нормы.

Double entry, DE — 1) подвійна провідка; двойная провідка; 2) подвійний запис; двойная запись.

Double-entry bookkeeping — подвійний бухгалтерський облік; двойной бухгалтерский учёт.

Double option, stelage (shelving); put and call (option), Put, P. a. C., p. a. c.; straddle — 1) подвійний опціон (стелаж); двойной опціон (стелаж); 2) стелажна угода; стелажная сделка; 3) стредл; стрэдл.

Double taxation — подвійне оподаткування; двойное налогообложение.

Double taxation agreement/treaty — міждержавна угода про уникнення подвійного оподаткування; межгосударственное соглашение об избежании двойного налогообложения.

Doubtful assets/loans — сумнівні активи/позики; сомнительные активы/ссуды (див. також **special mention assets/loans, substandard assets/loans**).

Dow Jones average stock prices, Dow Jones index, Dow Jones Industrial Average, DJIA, DOW — (промисловий) індекс Доу Джонс; (промышленный) индекс Доу Джонс.

Dow Jones Transportation Average, DJTA — транспортний індекс Доу Джонс; индекс Доу Джонс транспортных компаний; транспортный индекс Доу Джонс, индекс Доу Джонс транспортных компаний.

Dow Jones Utility Average, DJUA — споживчий індекс

Доу Джонс, індекс Доу Джонс компаній громадського користування; потребительський індекс Доу Джонс, індекс Доу Джонса компаній общественного пользования.

Down-stream participation loan — 1) спільна позиція "вниз за течією"; совместная ссуда "вниз по течению"; 2) позиція, ініційована банком, який розподіляє її частини між меншими банками; ссуда, ініційована банком, который распределяет ее части между более мелкими банками (див. також **up-stream participation loan**).

Dozen, doz, doz., dz. — дюжина, 12; дюжина, 12.

Draft1, dft, dft., bill, bl; note, N., n. — 1) вексель; вексель; 2) тратта; тратта; 3) чек; чек.

Draft2, dft, dft.; design, plan, project, schedule, scheme — 1) проект (*документу*); проект (*документа*); 2) креслення; чертёж; 3) план; план; 4) проект; проект; 5) програма; программа; 6) схема; схема; 7) ескіз; эскиз.

Draft3, dft, dft.; bill of exchange, B., BE, B. E., b. e.; transfer bill — 1) переказний вексель; переводной вексель; 2) тратта; тратта; 3) "бігунець"; "бегунок"; 4) фіксований вексель; фиксированный вексель (див. також **documentary draft; fixed-date bill**).

Draft bill — законопроект; законопроект.

Draft drawing advice — авізо про виставлення тратти; авізо о выставлении тратты.

Draft of contract — проект контракту; проект контракта.

Draft on funds (reserves) — використання засобів (резервів); использование средств (резервов).

Draft payment advice — авізо про сплату тратти; авізо об уплате тратты.

Draft terms — умова про здійснення платежу векселем; условие о производстве платежа векселем.

Draft treaty — проект договору; проект договора.

Drain of specie from a country — витік золотих і срібних монет з країни; утечка золотой і срібної монети з країни.

Drain of cash, running out of cash — виснаження запасів готівки; истощение запасов наличности.

Drain off cash reserves — виснажувати запаси готівки; истощать запасы наличности.

Draw — виписувати *платіжний документ (вексель, чек тощо)*; выписывать *платёжный документ (вексель, чек и т. п.)*.

Draw a cheque (амер. check) — виписувати чек; выписывать чек.

Draw a cheque (амер. check) on bank for collection and payment — виписувати чек на банк для інкасації і платежу; выписывать чек на банк для инкассации и платежа.

Draw by lot — тираж; тираж.

Draw down — списання з рахунку; списание со счёта.

Draw/attract/call smb. 's attention to smth. — звертати *щось-небудь* увагу на *щось-небудь*; обращать *чьё-либо* внимание на *что-либо*.

Drawback, dbk — повернення мита; возвращение пошлины.

Drawee, acceptor — 1) платник; плательщик; 2) трасат (акцептант), трасат (акцептант).

Drawee of a bill — векселеодержувач; векселеполучатель.

Drawee of a cheque (амер. check) — чекодержатель; чекодержатель.

Drawer, subscriber — трасант, передплатник; трасант, подписчик.

Drawer/giver of a bill, maker — 1) векселедавець; векселедавець; 2) чекодавець; чекодатель; 3) особа, яка випишує платіжний документ і першою приймає зобов'язання платежу за ним; лицо, выписывающее платёжный документ и первым принимающее на себя обязательство платежа по нему (див. також **co-maker**).

Drawer of a cheque (амер. check) — чекодавець; чекодатель.

Drawdown schedule of credit — графік використання кредиту; график использования кредита.

Driver-in bank service, drive-in/drive-through window — банківська послуга, якою може скористатися клієнт, не виходячи з автомобіля; банковская услуга, которой может воспользоваться клиент, не выходя из автомобиля.

Drive-up-window teller — працівник банку для обслуговування клієнтів, які не виходять з автомобілів; служащий банка для обслуживания клиентов, не выходящих из автомобилей.

Dropping/falling currency — падаюча валюта; падающая валюта.

Du Pont model — модель Дюпона; модель Дюпона.

Du Pont system of financial analysis — "Дюпонівська система" фінансового аналізу; "Дюпоновская система" финансового анализа.

Dual banking system амер. — подвійна банківська система; двойная банковская система.

Dual convertibility system — система подвійної конвертованості; система двойной конвертируемости.

Dual currency account амер. — двовалютний рахунок "ностро"; двухвалютный счёт "ностро".

Dual currency loan — дуальна позиція; дуальный заём.

Dual custody — 1) подвійна охорона (*метод*); двойное хранение (*метод*); 2) метод зберігання цінностей, при якому доступ до них можуть одночасно відкрити лише дві особи (зберігачі); метод хранения ценностей, при котором доступ к ним могут открыть одно-

временно только два лица (хранителя); (див. також **vault custodians**).

Dull of apprehension — важкодум; тугодум, туго соображающий.

Due/maturity date — строк/термін платежу; срок платежа.

Due from banks, bank remittance/transfer — 1) "ностро", рахунки "ностро" у банках-кореспондентах; "ностро", счета "ностро" в банках-кореспондентах (див. також **nostro accounts**); 2) банківський переказ; банковский перевод.

Due from National/Central Bank — рахунки "ностро" даного банку у Національному/Центральному банку; счёта "ностро" *даного банка* в Національному/Центральному банку.

Due presentment — пред'явлення боргу; предъявление долга.

Due protest, protest of a promissory note — протест векселя, опротестування векселя; протест векселя, опротестование векселя.

Due to banks, loro accounts — 1) "лоро", рахунки "лоро"; "лоро", счета "лоро"; 2) кореспондентські рахунки інших банків у даному банку; корреспондентские счета других банков в данном банке.

Due to banks 1-on demand; 2-time — банківське зобов'язання поточного рахунку і строкового рахунку відповідно; банковское обязательство текущего счёта и срочного счёта соответственно.

Due to National/Central Bank — рахунки "лоро" Національного/Центрального банку у даному банку; счёта "лоро" Національного/Центрального банка в даному банку.

Dull/dead/off season — мертвий сезон; мёртвый сезон.

Dumping — 1) демпінг, 2) демпінговий; 1) демпинг, 2) демпинговый.

Dumping prices — демпінгові ціни; демпинговые цены.

Duplex, dx. — 1) двосторонній; двухсторонний; 2) подвійний; двойной.

Duplicate1, dupl. — 1) дублікат; дубликат; 2) копія; копия.

Duplicate2 — дублювати; дублировать.

Duration1, term — тривалість, термін/строк; продолжительность, срок.

Duration2, duration index — 1) "дьюрейшн"; "дьюрейшн"; 2) індекс відсоткового/процентного ризику; индекс процентного риска.

Duty — 1) борг; долг; 2) обов'язок; обязанность; 3) мито; пошлина; 4) митний податок; таможенная пошлина.

Duty for revenue — фіскальне мито; фискальная пошлина.

Duty free — безмитний; беспошлинный.

Duty-free importation — безмитний ввіз; беспошлинный ввоз.

Duty paid — який (що) оплачено митом, сплачений митом; оплаченный пошлиной.

Duty paid price — ціна, яка (що) включає (містить) мито; цена, включающая пошлину.

Duty/revenue stamp — 1) гербова марка; гербовая марка; 2) марка гербового збору; марка гербового сбора.

Dynamic(al) programming, DP — динамічне програмування; динамическое программирование.

E

E. 2-й клас у реєстрі Ллойда; 2-й класс в регистре Ллойда;

(див. також **A1**).

Each, ea. — кожний; каждый.

Early debt repayment, early retirement of debt — 1) дострокове погашення боргу; досрочное погашение долга; 2) достроковий платіж у погашення боргу; досрочный платёж в погашение долга.

Early warning system — система раннього попередження *про проблеми банків, про "шахрайські" банки тощо*; система раннього предупреждения *о проблемах банков, о "мошеннических" банках и т. п.*

Early withdrawal penalty — штраф за дострокове стягування суми за *строковими вкладами/депозитами тощо*; штраф за досрочное взыскание суммы *по срочным вкладам/депозитам и т. п.*

Ear-mark/earmark (to), to allocate (to), to appropriate (to), to assign (to, for) — асигнувати; ассигновать.

Earnest/advance money, caution — завдаток; задаток.

Earning assets — активи, що приносять дохід; активы, приносящие доход.

Earning power — 1) спроможність *компанії*; способность *компании*; 2) рентабельність², дохідність, прибутковість; рентабельность², доходность; (див. також **yield**).

Earning ratio, price ratio — показник/коефіцієнт співвідношення ринкової ціни акції і доходу за нею; показатель/коэффициент соотношения рыночной цены акции и дохода по ней.

Earnings, gain, profit; return, ret. — 1) прибуток; прибыль; 2) профіт; профит; 3) заробіток; заработок (див. також **salary, wage**).

Earnings after interest and taxes, net income available to common stockholders — 1) прибуток після сплати відсотків/процентів (*дивідендів за привілейованими акціями*) і податків; прибыль после уплаты процентов (*дивидендов по привилегированным акциям*) и налогов; 2) чистий прибуток, що є у розпорядженні

власників звичайних акцій; чистая прибыль, которая находится в распоряжении владельцев обычных акций.

Earnings before interest and taxes, EBIT — прибуток перед сплатою відсотків/процентів і податків; прибыль до уплаты процентов и налогов; (див. також **basic earning power ratio, fixed charges coverage, profitability ratios, total assets**).

Earnings before taxes, EBT; profit before taxes — 1) прибуток до сплати податків; прибыль до уплаты налогов; 2) валовий прибуток; валовая прибыль.

Earnings per share, EPS, simple EPS — “дохід (прибуток) на акцію”, дохідність/прибутковість акції; “дохід (прибыль) на акцию”, доходность/прибыльность акции (див. також **full diluted earnings per share, full diluted EPS; primary earnings per share, primary EPS**).

Ease of collateral liquidation — легкість ліквідації застави; лёгкость ликвидации залога.

Easement, servitude — сервітут; сервитут.

East, E. — схід; восток.

Eastern, E. — східний; восточный.

Easy entry — легкий допуск підприємства до бізнесу (початку підприємницької діяльності); лёгкий допуск предприятия к бизнесу (началу предпринимательской деятельности).

Easy marketable assets — активи, що легко реалізуються; легко реализуемые активы.

Easy money — 1) “дешеві”/“легкі” гроші; “дешёвые”/“лёгкие” деньги; 2) низька вартість позик; низкая стоимость займов; 3) низький позиковий (позичковий) відсоток/процент; низкий ссудный процент.

Easy of approach — легкодоступний; легкодоступный.

Economic, econ — економічний; экономический.

Economic agent — економічний агент; экономический агент.

Economic and Social Council of the United Nations, ECOSOC, CES — Економічна і соціальна рада ООН, ЭКОСОС; Экономический и социальный совет ООН, ЭКОСОС.

Economic aspects — економічні перспективи; экономические перспективы.

Economic adviser, EA — економічний консультант/радіник; экономический консультант/советник.

Economic batch quantity, EBQ — партія товару оптимальної величини; партия товара оптимальной величины.

Economic Commission for Africa, ECA — Економічна Комісія ООН для Африки; Экономическая Комиссия ООН для Африки.

Economic Commission for Asia and the Far East, ECAFE — Економічна Комісія ООН для Азії і Далекого Сходу;

Экономическая Комиссия ООН для Азии и Дальнего Востока.

Economic Commission for Europe, ECE — Економічна Комісія ООН для Європи; Экономическая Комиссия ООН для Европы.

Economic Commission for Latin America, ECLA — Економічна Комісія ООН для Латинської Америки; Экономическая Комиссия ООН для Латинской Америки.

Economic Commission for the Middle East, ECME — Економічна Комісія ООН для Середнього Сходу; Экономическая Комиссия ООН для Среднего Востока.

Economic conditions — господарська кон'юнктура; хозяйственная конъюнктура.

Economic cycle — економічний (промисловий) цикл; экономический (промышленный) цикл.

Economic Development Administration, EDA — Управління економічного розвитку (США); Управление экономического развития (США).

Economic Development Committee, EDC — Комісія економічного розвитку; Комиссия экономического развития.

Economic Development Institute of the World Bank, EDI — Інститут економічного розвитку Світового Банку; Институт экономического развития Мирового Банка.

Economic effectiveness — економічна ефективність; экономическая эффективность.

Economic lot-size problem, ELSP — завдання про найбільш економічний розмір партії товарів; задача о наиболее экономичном размере партии товаров.

Economic order quantity, EOQ — (найбільш) економічний розмір замовлення; (наиболее) экономичный размер заказа.

Economic ordering quantity model, EOQ — модель економічно обґрунтованого розміру замовлення; модель экономически обоснованного размера заказа.

Economic Research Service, ERS — Служба економічних досліджень (США); Служба экономических исследований (США).

Economic Stabilization Act, ESA — Закон про стабілізацію економіки (США); Закон о стабилизации экономики (США).

Economic shock — економічний шок; экономический шок (див. також **macroeconomic instability**).

Economical, econ — економічний; экономический.

Economics, econ — економіка (наукова дисципліна); экономика (научная дисциплина).

Economies of scale — економія (заощадження) видатків; экономия (сбережение) издержек.

Economist, econ — економіст; экономист.

Economy, econ — 1) економіка (народне господарство); экономика (народное хозяйство); 2) економія

(господарство); экономия (хозяйство); 3) економія (ощадливість); экономия (сбережение, сохранение).

Effect — ефект; эффект.

Effect of accounting changes *амер.* — результат від зміни системи бухгалтерського обліку; результат от изменения системы бухгалтерского учёта.

Effect payment — виконати платіж; произвести платёж.

Effect transaction in security — виконати угоду з цінним папером; выполнить сделку с ценной бумагой.

Effective, efficient — 1) ефективний; эффективный; 2) дійовий; действенный; 3) який (що) має певний ефект (вплив); имеющий определённый эффект (влияние).

Effective competition — ефективна (дійова) конкуренція; эффективная (действенная) конкуренция.

Effective consumer demand — платіжний попит; платёжный спрос.

Effective date of registration — дата реєстрації цінного паперу; дата регистрации ценной бумаги.

Effective exchange rate — ефективний валютний курс; эффективный валютный курс.

Effective supervision — ефективний нагляд; эффективный надзор.

Effectiveness; efficiency, E., e., eff — ефективність; эффективность.

Efficiency, E., e., eff — 1) продуктивність; производительность; 2) коефіцієнт корисної дії; коэффициент полезного действия.

Efficiency/activity ratios — коефіцієнти ефективності/активності; коэффициенты эффективности, активности.

Efficiency of real investment — ефективність реальних інвестицій; эффективность реальных инвестиций.

Efficient, effective — 1) ефективний; эффективный; 2) дійовий; действенный; 3) який (що) має певний ефект (вплив); имеющий определённый эффект (влияние).

Efficient banking/economic/ financial system — ефективна банківська/економічна/фінансова система; эффективная банковская/экономическая/финансовая система.

“Efficient market” — “ефективний ринок”; “эффективный рынок”.

Efficient/balanced portfolio — ефективний/збалансований інвестиційний портфель; эффективный/сбалансированный инвестиционный портфель.

Efficiently, productively, with a good result/effect — продуктивно; продуктивно, производительно.

Egalitarian — 1) егалітарний; эгалитарный; 2) зрівнювальний; уравнительный.

Elasticity — 1) еластичність, эластичность; 2) пружність; упругость.

Elasticity coefficient/factor — коефіцієнт еластичності/пружності; коэффициент эластичности/упругости.

Elective — елективний; элективный.

Electoral — електоральний; электоральный.

Electronic banking — електронна банківська справа; электронное банковское дело.

Electronic data interchange, EDI — 1) електронний обмін даними/інформацією; электронный обмен данными/информацией; 2) комп'ютерна мережа з інформацією про комерційні угоди; компьютерная сеть по информации о коммерческих сделках.

Electronic data processing, EDP — електронна обробка даних; электронная обработка данных.

Electronic funds transfer — переказ електронних платежів; перевод электронных платежей.

Electronic funds transfer system, EFTS — електронна система платежів; электронная система платежей.

Element1 — елемент; элемент.

Element2, component — компонент; компонент.

Elementary — елементарний; элементарный.

Eligible for rediscounting — придатний для переобліку; приемлемый для переучёта.

Eliminating, elimination, abolition, liquidation, settlement (of debts) — ліквідація; ликвидация.

Embargo, emb. — 1) ембарго; эмбарго; 2) заборона; запрет, запрещение; 3) накладати ембарго; накладывать эмбарго; 4) забороняти (*ввіз, вивіз тощо*); запрещать (*ввоз, вывоз и т. п.*).

Embezzlement — 1) розтрата; растрата; 2) розбазарювання коштів; разбазаривание средств.

Emergency credit *амер.* — надзвичайний кредит; чрезвычайный кредит.

Emergency room, ER — пункт невідкладної (першої) допомоги; пункт неотложной (первой) помощи.

Emerging growth company *амер.* компанія виниклого зростання; компания возникающего роста (див. також **established growth company**).

Emerging securities market — новоутворені ринки цінних паперів; возникающие рынки ценных бумаг (див. також **developed securities market**).

Emit, to issue — випускати/емітувати цінні папери тощо; выпускать/эмитировать ценные бумаги и т. п.

Empirical distribution, ED — емпіричний розподіл; эмпирическое распределение.

Employ credit — використати кредит; использовать кредит.

Employee benefit distribution — виплати учасникам різних планів, що засновують на користь працівників

підприємства, компанії (*пенсійний план, план участі у прибутках тощо*); виплати учасникам різних планів, учреждаемых в пользу работников предприятия, компании (*пенсионный план, план участия в прибылях и т. п.*).

Employee benefit plan — план доходності для працівників підприємства; план доходности для работников предприятия.

Employee contribution — вклад працівників; вклад работников.

Employee stock ownership plan, ESOP — план участі працівників в акціонерній власності; план участия работников в акционерной собственности.

Employer contribution — вклад підприємця; вклад предпринимателя.

Employment, empl — 1) використання; использование; 2) заняття; занятие; 3) застосування; применение; 4) робота по найму; работа по найму.

Encash, to collect — інкасувати; инкассировать.

Encashment, documentary collection, collection, coll. — інкасо; инкассо.

Enclosed, encl, encl. — 1) який (що) вкладено, вкладений; вложенный; 2) який (що) прикладено, прикладений; приложенный.

Enclosure, encl, encl. — 1) вкладення; вложение; 2) прикладення; приложение.

Encyclopaedia Britannica *лат.*, **E. B.** — Британська Енциклопедія; Британская Энциклопедия.

End of month, EOM, E. O. M. — *платіж* наприкінці місяця; *платёж* в конце месяца.

End-of-period payment — платіж наприкінці місяця; платёж в конце месяца.

End of the month following, e. o. m. — наприкінці наступного місяця; в конце следующего месяца.

Ending balance — залишок наприкінці періоду; остаток в конце периода.

Ending payment — кінцевий платіж; конечный платёж.

Endorse/indorse — 1) індосувати; индоссировать; 2) робити передавальний напис; делать передаточную надпись.

Endorse/indorse in blank — здійснювати бланковий індосамент; совершать бланковый индоссамент.

Endorse/indorse to the back of the cheque (амер. check) — індосувати зворотний бік чеку; индоссировать обратную сторону чека.

Endorsed, end.; indorsed — який (що) індосовано, індосований; индоссированный.

Endorsee — 1) індосат; индосат; 2) жират; жират; 3) останній векселедержатель; последний векселедержатель.

Endorsement1, end.; indorsement1, ind. — 1) індоса-

мент; индоссамент; 2) жиро; жиро; 3) передавальний напис; передаточная надпись; 4) ендосар; эндосар.

Endorsement2, end.; indorsement2, ind.; transfer by endorsement/indorsement — 1) індосаментський трансферт; индоссаментский трансферт; 2) індосація; индоссация.

Endorsement/indorsement "for collection" — індосамент "для інкасації"; индоссамент "для инкассирования".

Endorsement/indorsement "for deposit" — індосамент "для депозитування"; индоссамент "для депозитирования".

Endorsement/indorsement in blank, blank/general endorsement/indorsement — бланковий індосамент; бланковый индоссамент.

Endorsement/indorsement in full — повний індосамент; полный индоссамент.

Endorser/indorser — 1) індосант; индоссант; 2) жирант; жирант; 3) наступний векселедержатель; последующий векселедержатель.

Endowment — 1) пожертва; пожертвование; 2) благодійний (доброчинний) дар; благотворительный дар.

Endowment capital — дотаційний капітал; дотационный капитал.

Endowment fund, institutional trust — 1) фонд для жертв; фонд для пожертвованій; 2) інституційний траст; институциональный траст.

Energetic, active — 1) енергійний; энергичный; 2) активний; активный.

Energy — енергія; энергия.

Energy Research and Development Administration, ERDA — Управління енергетичних досліджень і розробок (США); Управление энергетических исследований и разработок (США).

Enforcement costs — видатки, пов'язані із застосуванням державою примусових заходів впливу для розв'язання ділових питань; издержки, связанные с применением государством принудительных мер для разрешения деловых вопросов.

Enforcement powers — примусові заходи; принудительные меры.

Engineer, E. E., eng — інженер; инженер.

Engineering, equipment, technics, technique — техніка; техника.

English, E — англійський; английский.

Enter/bring/lay an action (a suit, a claim) against smb., to prosecute/sue smb. — 1) порушувати справу проти кого-небудь; возбуждать дело против кого-либо; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

Enter the fray *англ.* — включитися у конкуренцію; включиться в конкуренцию.

Enterprise, entity — підприємство; предприятие.

Enterprise rescheduling — реструктуризація підприємства; реструктуризация предприятия.

Enthusiasm — ентузіазм; энтузиазм.

Entourage, environment, milieu, surroundings; (persons) associates, connections — антураж; антураж.

Entrepreneur — підприємець; предприниматель.

Entrepreneur class — клас підприємців; класс предпринимателей.

Entrepreneur risk — підприємницький ризик; предпринимательский риск.

Entry — бухгалтерська проводка, проводка; бухгалтерская проводка, проводка (див. також **credit entry, debit entry**).

Entry control — вступний контроль; вступительный контроль.

Entry date — дата проводки; дата проводки.

Entry into banking — вступ у сферу банківської діяльності; вступление в сферу банковской деятельности.

Enumeration district, ED — переписна ділянка; переписной участок.

Environment — зовнішнє середовище; внешняя среда.

Equal, eq. — який (що) дорівнює; равный.

Equation, eq. — рівняння; уравнение.

Equilibrium exchange rate — курс рівноваги; курс равновесия.

Equilibrium point, EP — точка рівноваги; точка равновесия.

Equilibrium price — ціна рівноваги; цена равновесия.

Equipment, engineering, technics, technique — техніка; техника.

Equity1 — 1) звичайна акція; обыкновенная акция; 2) частка акціонера у капіталі підприємства; доля акціонера в капитале предприятия; 3) маржа (*різниця між ринковою вартістю цінних паперів і розміром одержаної під них позики*); маржа (*разница между рыночной стоимостью ценных бумаг и размером полученных под них ссуды*); 4) активи підприємства за вирахуванням заборгованості; активы предприятия за вычетом задолженности; 5) чиста вартість капіталу за вирахуванням зобов'язань; чистая стоимость капитала за вычетом обязательств.

Equity2, equity capital, common equity, common stockholder's equity, net worth — 1) акціонерний капітал; акционерный капитал; 2) капітал держателів звичайних акцій; капитал держателей обыкновенных акций (див. також **net intangibles, tangible net worth, total equity**).

Equity3 — справедливість; справедливость (див. також **tax equity**).

Equity capital1, statute capital, statutory fund — 1) ста-

тутний капітал; уставный капитал; 2) статутний фонд; уставный фонд.

Equity capital2, participation certificate capital — капітал в акціях; капитал в акциях.

Equity capital3, equity, common equity, common stockholder's equity, net worth — 1) акціонерний капітал; акционерный капитал; 2) капітал держателів звичайних акцій; капитал держателей обыкновенных акций (див. також **net intangibles, tangible net worth, total equity**).

Equity finance — фінансування проектів шляхом випуску/емісії акцій; финансирование проектов путём выпуска/эmissions акций.

Equity/stock issue, issue of shares — випуск акцій; выпуск акций.

Equity mutual fund — акціонерний взаємний фонд; акционерный совместный фонд.

Equity paper — свідоцтво; свидетельство.

Equity securities — акціонерні цінні папери; акционерные ценные бумаги.

Equivalent, E., e., eq., equiv. — 1) еквівалент; эквивалент; 2) еквівалентний; эквивалентный; 3) рівнозначний; равнозначный; 4) рівноцінний; равноценный; 5) який (що) замінює *що-небудь*; заменяющий *что-либо*.

Ergonomics Research Society, ERS — Товариство вивчення впливу оточуючого середовища на працездатність людини, Ергономічне товариство (Велика Британія); Общество изучения влияния окружающей среды на работоспособность человека, Эргономическое общество (Великобритания).

Error, E., e. — помилка; ошибка.

Errors and omissions excepted, E. and O. E., E. & O. E. — за винятком помилок і недоглядів; исключая ошибки и упущения.

Errors excepted, E. E., e. e. — за винятком помилок; исключая ошибки.

Escalation — ескалація; эскалация.

Escrow — 1) ескроу; эскроу; 2) умовне депонування; условное депонирование; 3) тристороння угода; трёхстороннее соглашение.

Especially, esp., espec. — 1) головним чином; главным образом; 2) особливо; особенно.

Esquire — "есквайр"; "эсквайр".

Essay, paper, abstract, synopsis — реферат; реферат.

Establish, to ascertain — констатувати; констатировать.

Establish the account — відкрити рахунок у банку; открыть счёт в банке.

Established, est — 1) який (що) встановлено, встановлений; установленный; 2) який (що) доведено, доведений; доказанный.

Established growth company *амер.* — компанія усталеного зростання; компанія установившегося роста (див. також **emerging growth company**).

Establishment1, ascertaining, verification — констатація; констатація.

Establishment2, staff — штат *працівників*; штат *робітників*.

Estate advisory services — консультації щодо операцій з нерухомістю; консультації по операціям с недвижимостью.

Estate trust — майновий траст; имущественный траст (див. також **testamentary trust**).

Estimate, est — 1) кошторис; смета; 2) оцінка; оценка; 3) підрахунок; подсчёт.

Estimated delivery date, EDD — очікувана дата поставки; предполагаемая дата поставки.

Estimated position, EP — очікуване (передбачуване) становище; ожидаемое (расчётное) положение.

Estimated/expected time of arrival, ETA — очікуваний (передбачуваний) час прибуття; ожидаемое(расчётное) время прибытия.

Estimated/expected time of berthing, ETB — очікуваний (передбачуваний) час причалювання; ожидаемое (расчётное) время причаливания.

Estimated/expected time of departure, ETD — 1) очікуваний (передбачуваний) час відправлення; ожидаемое (расчётное) время отправления; 2) оцінка моменту відходу (*теорія масового обслуговування*); оценка момента ухода (*теория массового обслуживания*).

Estimated/expected time of sailing, ETS — очікуваний (передбачуваний) час відплиття; ожидаемое (расчётное) время отплытия.

Estimated/appraised/assessed value — естимативна (встановлена) вартість; эстимативная (установленная) стоимость.

et al. (et alii лат.) — та ін., та інші; и др., и другие.

et seq. — 1) **et sequence лат.** — дальший, наступний; последующий; 2) **et sequentia лат., et sqq.** — дальші, усі наступні; все последующие.

etc. (et cetera лат.) — та ін., та інше, тощо; и др., и другие.

Ethical reputation of borrower — етична репутація позичальника; этическая репутация заёмщика.

Eurobond — єврооблігація; еврооблигация.

Eurocapital market — Євроринок капіталів; Еврорынок капиталов.

Eurocheque, eurocheck амер. — єврочек; еврочек.

Euroclearing — єврокліринг; евроклиринг.

Eurocommercial paper, ECP — простий вексель, який

випускають міжнародні компанії; простой вексель, выпускаемый международными компаниями.

Eurocredit market — Євроринок кредитів; Еврорынок кредитов.

Eurocurrency — євровалюта; евровалюта.

Eurocurrency market — євровалютний ринок; евровалютный рынок (див. також **eurodollar market**).

Eurodollar — євродолар; евродоллар.

Eurodollar market — ринок євродоларів; рынок евродолларов (див. також **eurocurrency market**).

Euroequity — євроакція; евроакция.

Euromarket — Євроринок; Еврорынок.

Euromoney market — Євроринок валюти, валютний Євроринок; Еврорынок валюты, валютный Еврорынок.

European Bank for Reconstruction and Development, EBRD — Європейський банк реконструкції і розвитку; Европейский банк реконструкции и развития.

European Banks International Company, EBIC — Європейське банківське об'єднання; Европейское банковское объединение.

Eurocheque (eurocheck амер.), EC — єврочек; еврочек.

European Common Market, ECM — Європейський спільний ринок; Европейский общий рынок.

European Community, EC — Європейське Співтовариство; Европейское Сообщество.

European Currency Unit, ECU, ecu — європейська валютна одиниця, ЕКЮ, екю, євро; европейская валютная единица, ЭКЮ, экю, евро.

European Development Fund, EDF — Європейський фонд розвитку; Европейский фонд развития.

European Economic Community, EEC — Європейське економічне співтовариство, Спільний ринок; Европейское экономическое сообщество, Общий рынок.

European Foundation for Management Development, EFMD — Європейський фонд для підготовки і підвищення кваліфікації управлюючих, Європейська фундація розвитку менеджменту; Европейский фонд для подготовки и повышения квалификации управлюющих, Европейский фонд развития менеджмента.

European Free Trade Association, EFTA — Європейська асоціація вільної торгівлі, ЄАТТ; Европейская ассоциация свободной торговли, ЕАСТ.

European Investment Bank, EIB — Європейський інвестиційний банк; Европейский инвестиционный банк.

European Monetary Agreement, EMA — Європейська валютна угода; Европейское валютное соглашение.

European Monetary System, EMS — Європейська валютна система, ЄВС; Европейская валютная система, ЕВС.

European/European-style option — європейський опціон; европейский опцион (див. також **American/American-style option**).

European Options Exchange, EOE — Європейська опціонна біржа; Европейская опционная биржа.

European payment unit, E. p. u., e. p. u. — розрахункова одиниця Європейського платіжного союзу; расчётная единица Европейского платёжного союза.

European Payments Union, EPU — Європейський платіжний союз; Европейский платёжный союз.

European Recovery Program(me), ERP — Європейська програма відбудови ("Програма відбудови і розвитку Європи"), "План Маршала"; Европейская программа восстановления ("Программа восстановления и развития Европы"), "План Маршалла".

European Space Agency, ESA — Європейське управління космічних досліджень, Європейське космічне агентство; Европейское управление космических исследований, Европейское космическое агентство.

European-style/European option — європейський опціон; европейский опцион (див. також **American/American-style option**).

European Union, EU — Європейська співдружність, Спільний ринок; Европейское содружество, Общий рынок.

Evaluation — 1) евальвація; эвальвация; 2) оцінка; оценка; 3) визначення вартості; определение стоимости.

Eventual; possible, poss. — 1) евентуальний; эвентуальный; 2) можливий; возможный; 3) імовірний; вероятный.

Eventual/possible intent — 1) евентуальний намір; эвентуальный умысел; 2) побічний намір; побочный умысел.

Evergreen credit — "вічнозелений" кредит; "вечнозелёный" кредит.

Every other day, e. o. d. — 1) один раз на два дні; один раз в два дня; 2) через день; через день.

Evolution — еволюція; эволюция.

Evolutional, evolutionary — еволюційний; эволюционный.

Evolve — еволюціонувати; эволюционировать.

Ex лат., exclusive, x. — 1) без; без; 2) виключаючи, за винятком; исключая.

Ex all, ex-all — без прав і привілеїв; без прав и привилегий.

Ex coupon, ex-coupon, ex cr., XC, Xc, xc, X. C., x. c., xcr; without coupon — 1) без купону; без купона; 2) екс-купон; зкс-купон; 3) без купона для отримання найближчих відсотків/процентів (*щодо облігації, яку продають*); без купона на получение ближайших процентов (*о продаваемой облигации*).

Ex dividend, ex-dividend, ED, ex div., XD, Xd., X-d, x-d, xdiv., x div., x-div.; without dividend — 1) без дивіденду; без дивиденда; 2) екс-дивіденд; зкс-дивіденд; 3) без права на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без права на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*); 4) без купона на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*).

Ex factory/mill — 1) франко-завод; франко-завод; 2) із заводу; с завода.

Ex interest, X. l., x. i., x. in.; without interest — 1) без купону; без купона; 2) без (нарахування) відсотків/процентів; без (начисления) процентов.

Ex officio — 1) за службовим становищем; по службовому положению; 2) за посадою; по должности.

Ex pit transactions — позаринкові угоди; внерыночные сделки.

Ex privileges, without privileges, Xpr, xpr — без привілеїв; без привилегий.

Ex quay, EXQ — франко-пристань (*умови поставки*); франко-пристань (*условия поставки*).

Ex rights, without rights, Xr, xr — без набуття прав; без приобретения прав.

Ex ship, EXS — франко-судно (*умови поставки*); франко-судно (*условия поставки*).

Ex store — франко-склад; франко-склад.

Ex warrant, without warrant, Xw, xw — без гарантій; без гарантий.

Ex warrants, without warrants, Xw, xw — без (права на одержання) товаророзпорядчих документів; без (права получения) товарораспорядительных документов.

Exaggerate — утриувати; утрировать.

Ex-all — без прав і привілеїв; без прав и привилегий.

Examination — 1) огляд; осмотр; 2) перевірка; проверка; 3) ревізія; ревизия; 4) експертиза; экспертиза; 5) розгляд; рассмотрение; 6) іспит, екзамен; экзамен.

Examination committee — ревізійний комітет; ревизионный комитет.

Examination of portfolio quality — перевірка якості портфеля *інвестицій, позик тощо*; проверка качества портфеля *инвестиций, ссуд и т. п.*

Examples, exx — приклади; примеры.

Except, exc. — за винятком; исключая.

Except as otherwise noted, EAON — за винятком тих випадків, коли вказано інакше; исключая те случаи, когда указано иначе.

Exception list — список винятків; список исключений (див. також **exceptions**).

Exception loan review — виняткова перевірка позики; исключительная проверка ссуды.

Exceptions — угоди, що містять нестандартні параметри та умови: сделки, содержащие нестандартные условия и параметры (див. також **exception list**).

Excess collateral availability — надлишок забезпечення, під який можна видати позику; излишек обеспечения, под который можно выдать ссуду.

Excess current liabilities. X. C. L. — зміна короткострокових зобов'язань; изменение краткосрочных обязательств.

Excess demand for credit — надмірний попит на кредити; избыточный спрос на кредиты.

Excess inventories — надмірні запаси *товарно-матеріальних цінностей*; излишние запасы *товарно-материальных ценностей*.

Excess Profits Duty, EPD, E. P. D. — податок на надприбуток; налог на сверхприбыль.

Excess Profits Tax, EPT, E. P. T. — податок на надприбуток; налог на сверхприбыль.

Excess reserves — надмірні резерви *банку*; излишние резервы *банка* (див. також **fractional reserve banking, reserve requirements (required reserves)**).

Excessive arrears — надмірно прострокована заборгованість; чрезмерно просроченная задолженность.

Excessive centralization — надмірна централізація; чрезмерная централизация.

Excessive debt/indebtedness — надмірна заборгованість; чрезмерная задолженность (див. також **excessive obligations**).

Excessive obligations — надмірні зобов'язання; чрезмерные обязательства (див. також **excessive debt**).

Excessive risk taking — прийняття надмірного ризику; принятие чрезмерного риска.

Exchange1, ex., Exc., exc., Exch., exch. — 1) біржа, биржа; 2) обмін, обмен; 3) розмін грошей, размен денег; 4) валютний курс, валютный курс; 5) міновий (обмінний), меновой (обменный); 6) обмінюватися, обмениваться; 7) розмінювати гроші; разменивать деньги.

Exchange2, ex., exc., exch.; exchange/currency rate, foreign exchange rate, rate of exchange — курс валюти, валютний курс, обмінний курс, обмінний курс валюти: курс валюти, валютный курс, обменный курс, обменный курс валюти.

Exchange3, ex., exc., exch.; foreign exchange, FX; deviso; paper; paper exchange — девізи; девизы.

Exchange4, X — 1) комутатор; коммутатор; 2) обмін; обмен.

Exchange acquisition — біржова скупка/скуповування; биржевая скупка.

Exchange agent — агент з обміну *цінних паперів*; агент по обмену *ценных бумаг*.

Exchange broker — біржовий брокер/маклер; биржевой брокер/маклер.

Exchange business/operations — біржові угоди/операції; биржевые сделки/операции.

Exchange control — 1) валютний контроль; валютный контроль; 2) валютні обмеження; валютные ограничения.

Exchange control evasion — обхід (ухилення від) валютного контролю; обход (уклонение от) валютного контроля.

Exchange council/committee/board — біржова рада, біржовий комітет, біржове правління; биржевой совет/комитет, биржевое правление.

Exchange Equalization Account, EEA — Фонд стабілізації валюти (Велика Британія); Фонд стабилизации валюты (Великобритания).

Exchange/price gain — курсовий прибуток; курсовая прибыль.

Exchange-listed securities — цінні папери, що котируються на фондовій біржі; ценные бумаги, котирующиеся на фондовой бирже.

Exchange member, member of the stock exchange — член фондової біржі; член фондовой биржи.

Exchange of data carriers, exchange of information — інформаційний обмін; информационный обмен.

Exchange of equity securities — обмін акцій (*метод придбання/надбання*); обмен акций (*метод приобретения*).

Exchange of information, exchange of data carriers — інформаційний обмін; информационный обмен.

Exchange/deviso/(foreign exchange) policy — девізна політика; девизная политика.

Exchange price — біржова ціна; биржевая цена.

Exchange/currency rate, foreign exchange rate, rate of exchange; exchange, ex., exc., exch. — курс валюти, валютний курс, обмінний курс, обмінний курс валюти; курс валюти, валютный курс, обменный курс, обменный курс валюти.

Exchange rate mechanism, ERM — механізм валютних курсів *Європейської валютної системи*; механизм валютных курсов *Европейской валютной системы*.

Exchange rate risk — валютний ризик; валютный риск.

Exchange transfer — валютний трансфер (переказ); валютный трансфер (перевод).

Exchangeable — 1) який (що) підлягає обміну; подлежащий обмену; 2) придатний для обміну; годный для обмена.

Exchange's Clearing House — Клірингова палата фондової біржі; клиринговая палата фондовой биржи.

Exchequer, Exch.; Treasury, Treas. — 1) казначейство; казначейство; 2) казна, скарбниця; казна; 3)

Міністерство фінансів (Велика Британія); Министерство финансов (Великобритания).

Exchequer bill; амер. Treasury bill, TB, T-bill, TRB — казначейський вексель; казначейский вексель.

Exchequer stock; амер. Treasury bond, T-bond, t-bond, TRB — 1) облігація Державної скарбниці; облигация Государственного казначейства; 2) казначейська облігація; казначейская облигация.

Exchequer/Treasury issue — казначейська емісія; казначейская эмиссия.

Exchequer note; амер. Treasury note, T-note, t-note — казначейський білет; казначейский билет.

Excisable — який (що) обкладають акцизним збором; облагаемый акцизным сбором.

Excise, excise duty — акциз; акциз.

the Excise — акцизне управління; акцизное управление.

Excise — 1) справляти/збирати акциз (акцизный податок, акцизный збір); взимать акциз (акцизный сбор); 2) вилучати; удалять; 3) вилучення; удаление.

Exciseman — акцизний урядовець (чиновник); акцизный чиновник.

Exclusive, ex, x. — 1) без; без; 2) виключаючи, за винятком; исключая.

Exclusive economic zone, EEZ — прибережна 200-мильна економічна зона; прибрежная 200-мильная экономическая зона.

Ex-coupon, ex coupon, ex cp., XC, Xc, xc, X. C., x. c., xcp; without coupon — 1) без купону; без купона; 2) екс-купон; экс-купон; 3) без купону для одержання найближчих відсотків/процентів (*щодо облігації, яку продають*); без купона на получение ближайших процентов (*о продаваемой облигации*).

Ex-date, ex-dividend date — екс-дивідендна дата; экс-дивидендная дата (див. також **record date**).

Ex-dividend, ex dividend, ED, ex div., XD, Xd., X-d, x-d, xdiv., x div., x-div.; without dividend — 1) без дивіденду; без дивиденда; 2) екс-дивіденд; экс-дивиденд; 3) без права на одержання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без права на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*); 4) без купону на одержання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*).

Ex-dividend date, ex-date — екс-дивідендна дата; экс-дивидендная дата (див. також **record date**).

Execute order for client — виконати наказ клієнта; выполнить приказ клиента.

Execute/do operations (with), to operate (with, on), to act оперувати; оперировать.

Execute securities order — виконати наказ *клієнта* щодо операцій з цінними паперами; выполнить приказ *клиента* по операциям с ценными бумагами.

Execute trade — 1) виконати торгові операції; выполнить торговые операции; 2) здійснити торгові угоди; совершить торговые сделки.

Executive Committee, EC, E. C., Ex. Com. — виконавчий комітет; исполнительный комитет.

Executive/management committee — комітет управлінського персоналу; комитет управленческого персонала.

Executive stock option — опціон *акцій* для посадових осіб; опцион *акций* для должностных лиц.

Executive summary — резюме керівництва (*один із розділів бізнес-плану, кредитного плану тощо*); резюме руководства (*один из разделов бизнес-плана, кредитного плана и т. п.*).

Executor — виконавчач духівниці; душеприказчик (див. також **administrator of estate**).

exempli causa лат., exempli gratia лат., for example, e. c., e. g. — наприклад; например.

Exempt1 — 1) який (що) вилучено, вилучений; изъятый; 2) який (що) звільнено, звільнений; освобожденный; 3) вільний; свободный.

Exempt2 — 1) вилучати; изымать; 2) звільняти; освобождать.

Exempt from duties — 1) безмитний; беспошлинный; 2) який (що) звільнено від *сплати* податку, звільнений від *сплати* податку; освобожденный от *уплаты* налога; 3) звільняти від *сплати* мита; освобождать от *уплаты* пошлины; 4) звільняти від *сплати* податку; освобождать от *уплаты* налога.

Exempt from tax — 1) який (що) звільнено від *сплати* податку, звільнений від *сплати* податку; освобожденный от *уплаты* налога; 2) звільняти від *сплати* податку; освобождать от *уплаты* налога.

Exempt/exempted securities — цінні папери, звільнені від реєстрації у державному органі, що регулює ринок цінних паперів (*Україна — Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, ДКЦПФР; США — Комісія з цінних паперів і фондової біржі*); ценные бумаги, освобожденные от регистрации в государственном органе, регулирующем рынок ценных бумаг (*Україна — Государственная комиссия по ценным бумагам и фондовому рынку; США — Комиссия по ценным бумагам и фондовой бирже*).

Exempt tax — нульовий податок; нулевой налог.

Expansion — 1) експансія; экспансия; 2) розширення; расширение; 3) розповсюдження; распространение.

Expected life of security — очікуване життя цінного паперу; ожидаемая жизнь ценной бумаги.

Expected monetary value, EMV — очікувана вартість (цінність) грошей; ожидаемая стоимость (ценность) денег.

Expected price — очікувана ціна; ожидаемая цена.

Expected utility, E. U. — очікувана корисність; ожидаемая полезность.

Expenditure, expend, expend.; expenses, exes, exps; costs, operating cost/costs/expenses — 1) затрати, видатки; затраты, издержки, расходы; 2) операційні затрати/видатки; операционные затраты/издержки/расходы.

Expense/cost centre (амер. center) — 1) калькуляційний підрозділ банку; калькуляционное подразделение банка; 2) центр затрат; центр затрат.

Expense control — контроль *підприємства* за видатками; контроль *підприємства* за расходами.

Expenses, exes, exps; expenditure, expend, expend.; costs, operating cost/costs/expenses — 1) затрати, видатки; затраты, издержки, расходы; 2) операційні затрати/видатки; операционные затраты/издержки/расходы.

Experimental, X — 1) експериментальний; экспериментальный; 2) дослідний; опытный.

Expert1 — експерт; эксперт.

Expert2, specialist — спеціаліст; специалист.

Expert examination/operation, expertise — експертиза; экспертиза.

Expert operation of investment project — експертиза інвестиційного проекту; экспертиза инвестиционного проекта.

Expiration, expn — закінчення (*строку/терміну*); истечение (*срока*).

Expiration/expiry date — дата закінчення *договору/контракту*; дата окончания *договора/контракта*.

Explicit interest — 1) реально виплачуваний відсоток/процент; реально выплачиваемый процент; 2) відсоток/процент, що дійсно (реально) виплачують; действительно (реально) выплачиваемый процент (див. також **implicit interest, stated interest**).

Explore every avenue, to leave no unexplored avenue — використати всі можливості; использовать все возможности.

Exponentially weighted moving average, EWMA — експоненційно зважене ковзне середнє; экспоненциально взвешенное скользящее среднее.

Export1, exp. — 1) експорт; экспорт; 2) експортний; экспортный.

Export2 — експортувати; экспортировать.

Export balance (of trade) — експортний торговий баланс; экспортный торговый баланс.

Export credit insurance — експортно-кредитне страхування; экспортно-кредитное страхование.

Export Credits Guarantee Department, E. C. G. D. — Департамент гарантії експортних кредитів (Велика Британія); Департамент гарантии экспортных кредитов (Великобритания).

Export duty — експортне мито; экспортная пошлина.

Export Expansion Act, EEA — Закон про заохочення (стимулювання) експорту; Закон о поощрении (стимулировании) экспорта.

Export financing — фінансування експортних операцій; финансирование экспортных операций.

Export financing credit — фінансово-експортний кредит; финансово-экспортный кредит.

Export-Import Bank, EIB — Експортно-імпортний банк (США); Экспортно-импортный банк (США).

Export licence (амер. license) — експортна ліцензія; экспортная лицензия.

Export of capital, capital export — вивіз/експорт капіталів/капіталу; вывоз/экспорт капиталов/капитала.

Export quota — експортна квота; экспортная квота (див. також **import quota**).

Export refunds — експортні дотації; экспортные дотации.

Export risk guarantee — гарантія ризику експорту, ГРЕ; гарантия риска экспорта, ГРЭ.

Export turnover — оборот з експорту; оборот по экспорту.

Exported, exp. — експортований; экспортированный.

Exporter, exp., expt — експортер; экспортёр.

Exposure, loss exposure — сума втрат, що може виникнути при невиконанні зобов'язань позичальником; сумма потерь, которая может возникнуть при невыполнении обязательств заёмщиком.

Express, exp. — 1) експрес; экспресс; 2) нагальний, терміновий; срочный; 3) спішний; спешный.

Express teller — працівник *банку*, який надає експрес-послуги (*приймає-видає вклади, не виконуючи складних операцій*); работник *банка*, предоставляющий экспресс-услуги (*принимает-выдаёт вклады, не выполняя сложных операций*).

Extend credit — надавати кредит; предоставлять кредит.

Extended credit — продовжений (продлонгований) кредит; продлённый (продлонгированный) кредит.

Extended payment — продовжений (продлонгований) платіж; продлённый (продлонгированный) платёж.

Extension clauses — сповільнюючі застереження; замедляющие оговорки (див. також **acceleration clauses**).

Extension of credit, credit extension — 1) продовження (продлонгація) кредиту; продолжение (продлонгация) кредита; 2) надання кредиту; предоставление кредита.

Extension of maturity date — продовження стро-

ку/терміну погашення *позики, боргового зобов'язання тощо*; продление срока погашения *ссуды, долгового обязательства и т. п.*

Extensive — екстенсивний; экстенсивный.

Extensive economy — екстенсивне господарство; экстенсивное хозяйство.

External, ext, ext. — 1) зовнішній; внешний; 2) іноземний; иностранный.

External audit — 1) зовнішній аудит; внешний аудит; 2) зовнішня ревізія; внешняя ревизия.

External auditor — зовнішній аудитор (ревізор); внешний аудитор (ревизор).

External bond — облігація зовнішньої позики; облигация внешнего займа (див. також **internal bond, international bond**).

External debt — зовнішній борг; внешний долг.

External/payments deficit, current deficit, deficit of current accounts, liabilities, passive/unfavourable (амер. unfavorable) balance of payments — 1) дефіцит платіжного балансу; дефицит платёжного баланса; 2) пасивний платіжний баланс; пассивный платёжный баланс.

External fund — фонди, залучені із зовнішніх джерел; фонды, привлечённые из внешних источников.

External funding — фінансування із зовнішніх джерел; финансирование из внешних источников.

External sources of financing — зовнішні джерела фінансування; внешние источники финансирования.

External sources of investment — зовнішні джерела (формування) інвестиційних ресурсів; внешние источники (формирования) инвестиционных ресурсов.

External value — порівняльна вартість; сравнительная стоимость.

Extra allowance — особлива знижка; особая скидка.

Extra best best, EBB — найвищої якості; самого високого качества.

Extra charges — додаткові видатки; дополнительные расходы.

Extra dividend — 1) екстра-дивіденд; экстра-дивиденд; 2) супердивіденд; супердивиденд (див. також **participating preferred**).

Extra-European trade — позаєвропейська торгівля; внеевропейская торговля.

Extra/additional issue of shares, extra/additional stock issue — додатковий випуск акцій; дополнительный выпуск акций.

Extra profit — екстраординарний прибуток; экстраординарная прибыль.

Extract, ex. — виписка; выписка.

Extraordinary general meeting, EGM — надзвичайні загальні збори *акціонерів*; чрезвычайное общее собрание *акционеров*.

Extreme, extr — 1) екстремальний; экстремальный; 2) крайній; крайний.

F

Face-amount certificate company сертифікатна інвестиційна компанія; сертификатная инвестиционная компания.

Face amount of a loan, principal основна сума позики (*відображають у кредитному договорі/контракті*); основная сумма ссуды (*отображается в кредитном договоре/контракте*).

Face/par nominal; nominal value, N. V. — 1) номінальна вартість; номинальная стоимость; 2) номінал; номинал; 3) номінальна ціна; номинальная цена.

Face/nominal/par value of bond — номінальна вартість облігації; номинальная стоимость облигации.

Face/nominal/par value of financial instrument — номінальна вартість фінансового інструмента; номинальная стоимость финансового инструмента.

Face/nominal/par value of issue — номінальна вартість випуску/емісії акцій; номинальная стоимость выпуска/эмиссии акций.

Face/nominal/par value of share/stock — номінальна вартість акції; номинальная стоимость акции.

Facility fee — плата за надання вільної кредитної лінії; плата за предоставление свободной кредитной линии.

Fact, case — факт; факт.

Factor1 — фактор; фактор.

Factor2, agent, broker — комісіонер, агент, брокер; коммиссионер, агент, брокер.

Factor/factoring company — фактор-компанія, факторингова компанія; фактор-компания, факторинговая компания.

Factoring — 1) факторинг; факторинг; 2) факторингова операція; факторинговая операция.

Factoring/factor company — факторингова компанія, фактор-компанія; факторинговая компания, фактор-компания.

Factory, mill — фабрика; фабрика.

Factory owner; manufacturer, mfr. — фабрикат; фабрикат.

Factual; actual, real; virtual — фактичний; фактичний.

Failed bank — 1) банк, що став банкрутом; банк, ставший банкротом; 2) банк, що став неплатоспроможним; банк, ставший неплатежеспособным.

Failure, crash — крах; крах.

Fair — 1) виставка; выставка; 2) ярмарок; ярмарка; 3) підхожий, придатний, прийнятний, поцінний, приступний (*про ціну тощо*); подходящий, приемлемый, сходный (*о цене и т. п.*); 4) чесний, справедливий; честный, справедливый; 5) достатний, значний (*про кількість тощо*); достаточный, значительный (*о количестве и т. п.*); 6) досить добрий (*про постачання тощо*); довольно хороший (*о снабжении и т. п.*).

Fair average quality, FAQ — справедлива середня якість; справедливое среднее качество.

Fair (non-material) assets value — справедлива вартість (нематеріального) активу; справедливая стоимость (нематериального) актива.

Fair claim — 1) справедлива вимога; справедливое требование; 2) справедлива рекламація; справедливая рекламация.

Fair offer — підхожа, придатна пропозиція; подходящее предложение.

Fair price — підхожа, приступна ціна; сходная цена.

Fair quantities — значна кількість; значительные количества.

Fair rate of exchange — сприятливий курс; благоприятный курс.

Fair supply — досить добре постачання; довольно хорошее снабжение.

Fair wear & tear — нормальні убуток і знос; нормальные убыль и износ.

Fall due — підлягати оплаті (*про вексель*); подлежать уплате (*о векселе*).

Fall in exchange — падіння курсу; падение курса.

Fall in interest rates — падіння відсоткових/процентних ставок; падение процентных ставок.

Fall in/of prices — падіння цін; падение цен.

Fall/devaluation of the currency, depreciation of money — знецінення грошей; обесценивание денег.

Falling/dropping currency — падаюча валюта; падающая валюта.

Falling market — ринок з понижуючою тенденцією; рынок с понижательной тенденцией.

Falsa lectio *лат.*, **FL** — різночитання; разночтение.

False financial information — неправдива фінансова інформація; ложная финансовая информация.

False ratio — коефіцієнт (показник), що не відображає дійсний стан справ; коэффициент (показатель), не отражающий действительное состояние дел (див. також **true ratio**; **low ratio**; **ratio**; **ratio analysis**; **ratio of capital turnover**; **ratio of exchange**).

Falsification, forgery — фальсифікація; фальсификация.

Falsify entries, reports, etc. — фальсифікувати *бухгалтерські проводки, звіти тощо*; фальсифицировать *бухгалтерские проводки, отчёты и т. п.*

Farmer bank *амер.* — фермерський банк; фермерский банк.

Farthing, f. — 1) фартинг; фартинг; 2) чверть пенса; четверть пенса; 3) дуже дрібні монети і сума; очень мелкие монеты и сумма; 4) "гріш"; "грош".

FAS, fas, f. a. s., free alongside ship — ФАС, франко вздовж борту судна; ФАС, франко вдоль борта судна.

Fast as can, f. a. c. — якомога швидше; как можно скорее.

Fault of management, FOM помилка адміністрації; ошибка администрации.

Favour (to favor *амер.*) — протегувати; протезировать.

Favour (to favor *амер.*) **one creditor over another** — віддавати перевагу одному кредитору перед іншим; предпочитать одного кредитора другому.

Favourable (favorable *амер.*)/**active balance of payments** — 1) активний платіжний баланс; активный платёжный баланс; 2) активне сальдо; активное сальдо.

Favourable (favorable *амер.*)/**active trade balance** — активний торговий баланс; активный торговый баланс.

FDIC-insurance *амер.* — страхування вкладів/депозитів у Федеральній корпорації страхування депозитів, ФКСД (США); страхование вкладов/депозитов в Федеральной корпорации страхования депозитов, ФКСД (США).

FDIC insured bank *амер.* — банк, вклади/депозити у якому застраховано Федеральною корпорацією страхування депозитів, ФКСД (США); банк, вклады/депозиты в котором страхуются Федеральной корпорацией страхования депозитов, ФКСД (США).

Feasible solution, f. s. — допустимий розв'язок; допустимое решение.

Federal, Fed. — федеральний; федеральный.

Federal Bureau of Investigations, FBI — Федеральне бюро розслідувань, ФБР (США); Федеральное бюро расследований, ФБР (США).

Federal debt *амер.* — федеральний борг; федеральный долг.

Federal Deposit Insurance Corporation, FDIC — Федеральна корпорація страхування депозитів, ФКСД (США); Федеральная корпорация страхования депозитов, ФКСД (США).

Federal excise tax, FET — федеральний акцизний збір; федеральный акцизный сбор.

Federal Financial Institutions Examination Council — Федеральна рада з перевірки фінансових інституцій (США); Федеральный совет по проверке финансовых институтов (США).

Federal Funds *амер.* — федеральні фонди; федеральные фонды.

Federal Funds Bought/Purchased *амер.* — "федеральні фонди куплені"; "федеральные фонды купленные".

Federal Funds Bought/Purchased *амер.* — "федеральні фонди куплені"; "федеральные фонды купленные".

Federal Government, Fed. — Федеральний уряд (США); Федеральное правительство (США).

Federal (U.S., US) government agency securities, agency issues *амер.* — цінні папери урядових агентств (*відомств та установ*); ценные бумаги правительственных агентств (*ведомств и учреждений*).

Federal Housing Administration, FHA — Федеральне управління житлового будівництва (США); Федеральное управление жилищного строительства (США).

Federal National Mortgage Association, FNMA — Федеральна національна іпотечна асоціація (США); Федеральная национальная ипотечная ассоциация (США).

Federal Open Market Committee, FOMC — Федеральний комітет з операцій на відкритому ринку (США); Федеральный комитет по операциям на открытом рынке (США); див. також **open market operations**.

Federal Reserve Bank — Федеральний Резервний Банк (США); Федеральный Резервный Банк (США).

Federal Reserve Board, Fed., F. R. B. — Рада управляючих Федеральної Резервної Системи (США); Совет управляющих Федеральной Резервной Системы (США).

Federal Reserve city — місто Федеральної Резервної Системи (США); город Федеральной Резервной Системы (США).

Federal Reserve notes — ноти Федеральної Резервної Системи, ноти ФРС (США); ноти Федеральной Резервной Системы, ноти ФРС (США); (див. також **treasury currency**).

Federal Reserve notes in circulation — ноти Федеральної Резервної Системи в обігу, ноти ФРС в обігу (США); ноти Федеральной Резервной Системы в обращении, ноти ФРС в обращении (США); (див. також **treasury currency**).

Federal Reserve notes outstanding — ноти Федеральної Резервної Системи непогашені, ноти ФРС непогашені (США); ноти Федеральной Резервной Системы непогашенные, ноти ФРС непогашенные (США); (див. також **treasury currency**).

Federal Reserve System, Fed., FRS — Федеральна Резервна Система, ФРС (США); Федеральная Резервная Система, ФРС (США).

Federal Savings and Loan Association, FSLA — Федеральна ощадно-позикова асоціація (США); Федеральная сберегательно-ссудная ассоциация (США).

Federal Savings and Loan Insurance Corporation, FSLIC — Федеральна корпорація зі страхування рахунків в ощадно-позикових асоціаціях (США); Федеральная

корпорація по страхуванню счетов в сберегательно-ссудных ассоциациях (США).

Federal Trade Commission, FTC — Федеральна торгова комісія (США); Федеральная торговая комиссия (США).

Federal Reserve transit item — платіжний документ, що спрямовують в інший банк для здійснення платежу через Федеральну Резервну Систему США; платіжний документ, который направляется в другой банк для совершения платежа через Федеральную Резервную Систему США.

Federal Reserve Wire Network, Fedwire — телеграфна мережа Федеральної Резервної Системи (США); телеграфная сеть Федеральной Резервной Системы (США).

Federated, Fed. — федеративний; федеративный.

Federation, Fed. — федерація; федерация.

Federation of British Industries, FBI — Федерація британських підприємців; Федерация британских предпринимателей.

Fee1 — 1) винагорода; вознаграждение; 2) гонорар; гонорар; 3) внесок; взнос; 4) збір (*митний тощо*); сбор (*таможенный и т. п.*); 5) комісійний збір, комісія; комиссионный сбор, комиссия; 6) плата за послуги; плата за услуги.

Fee2 — платити *винагороду, гонорар тощо*; платить *вознаграждение, гонорар и т. п.*

Fee generating activities — банківські операції, що здійснюють за плату, комісійні тощо (*не шляхом стягування відсотку/проценту*); банковские операции, осуществляемые за плату, комиссионные и т. п. (*не через взыскание процента*).

Feet, ft, ft. — фути; футы.

FHA loan *амер.* — позика, гарантована Федеральним управлінням житлового будівництва США (Federal Housing Administration, FHA); ссуда, гарантированная Федеральным управлением жилищного строительства США (Federal Housing Administration, FHA).

Fiat money — декретовані гроші; декретированные деньги (див. також **fiduciary fiat money**, **paper money**).

FIATA combined transport bill of lading, FBL — коносамент за умовами ФІАТА; коносамент по условиям ФИАТА.

Fictitious payee — фіктивний одержувач коштів; фиктивный получатель средств.

Fiduciary1, fid.; guardian — опікун; опекун, попечитель.

Fiduciary2, fid. — фидуціарний; фидуциарный.

Fiduciary fiat money — паперові гроші в обігу, що не забезпечені золотом; бумажные деньги в обращении, не обеспеченные золотом.

FIFO method, FIFO — ФІФО метод, ФІФО; ФИФО метод, ФИФО.

Figure, fig. — 1) цифра; цифра; 2) рисунок; рисунок; 3) схема; схема.

Filing *амер.* — реєстрація застави; регистрация залога; (див. також **filing officer, filing statement; automatic perfection, perfection, perfection by (taking) possession**).

Filing officer — реєстратор застави; регистратор залога; (див. також **filing, filing statement; automatic perfection, perfection by (taking) possession**).

Filing statement — заставна (боргова) заява; залогове (долгове) заявлення; (див. також **filing, filing officer; automatic perfection, perfection, perfection by (taking) possession**).

Final borrower — кінцевий позичальник; конечный заёмщик.

Final dividend — кінцевий дивіденд; конечный дивиденд.

Final reading/call — останнє читання; последнее чтение.

Finance, F., fin. — фінанси; финансы.

Finance, to credit, to give credit — кредитувати; кредитовать.

Finance bill — фінансовий вексель; финансовый вексель.

Finance company — фінансова компанія; финансовая компания.

Finance Corporation for Industry, FCI — Корпорація з фінансування промисловості (Велика Британія); Корпорація по фінансуванню промисленности (Великобританія).

Finance Houses Association, FHA — Асоціація банкірських домів (Велика Британія); Ассоциация банкирских домов (Великобританія).

Finance papers — фінансові папери; финансовые бумаги (див. також **direct/(directly placed) papers**).

Finances, financial position — фінанси; финансы.

Financial, F., fin. — фінансовий; финансовый.

Financial accounting — фінансовий облік; финансовый учёт.

Financial Accounting Standards, FAS — стандарти бухгалтерського обліку; стандарты бухгалтерского учета.

Financial Accounting Standards Board, FASB — Рада зі стандартів фінансового обліку (США); Совет по стандартам финансового учёта (США).

Financial activity — фінансова діяльність; финансовая деятельность.

Financial agreement — фінансова угода; финансовое соглашение.

Financial/investment analysis/research — фінансовий аналіз; финансовый анализ.

Financial analyst — фінансовий аналітик; финансовый аналитик.

Financial assets — фінансові активи; финансовые активы (див. також **real assets; financial operations**).

Financial banking instability — фінансово-банківська нестабільність (нестійкість); финансово-банковская нестабильность (неустойчивость).

Financial blockage — фінансова блокада; финансовая блокада.

Financial capital — фінансовий капітал; финансовый капитал.

Financial cash flow — фінансовий грошовий потік; финансовый денежный поток.

Financial centre (*амер. center*), **money centre** (*амер. center*) — 1) фінансовий центр; финансовый центр; 2) грошовий центр; денежный центр.

Financial charge(s)/expenses, interest expenses — фінансові видатки; финансовые расходы.

Financial condition of a bank, company, etc. — фінансовий стан *банку, компанії тощо*; финансовое состояние *банка, компании и т. п.*

Financial contract — фінансовий договір/контракт; финансовый договор/контракт.

Financial control — фінансовий контроль; финансовый контроль.

Financial control department — управління (департамент) *банку* з фінансового контролю; управление (департамент) *банка* по фінансовому контролю.

Financial credit/loan, medium-term financing — фінансовий кредит; финансовый кредит.

Financial crisis — фінансова криза; финансовый кризис.

Financial deepening — “фінансове заглиблення”; “финансовое углубление” (див. також **financial depth, financial development**).

Financial depth — “фінансова глибина”; “финансовая глубина” (див. також **financial deepening, financial development**).

Financial deregulation — фінансове дерегулювання; финансовое дерегулирование.

Financial development — фінансовий розвиток; финансовое развитие (див. також **financial deepening, financial depth**).

Financial discipline — фінансова дисципліна; финансовая дисциплина.

Financial distress, financial system in distress — 1) розладнана фінансова система; расстроенная финансовая система; 2) фінансова система, що є у тяжкому стані; финансовая система, находящаяся в бедственном положении (див. також **financial instability**).

Financial flexibility — фінансова гнучкість; финансовая гибкость.

Financial forecasting — 1) фінансове прогнозування; финансовое прогнозирование; 2) фінансове передбачення; финансовое предвидение.

Financial futures — 1) фінансовий ф'ючерс; финансовый фьючерс; 2) строкова/ф'ючерсна/опціонна угода, строкове фінансування, угода на строк; срочное/фьючерсное/опционное соглашение, срочное финансирование, соглашение на срок.

Financial indexation — фінансова індексація; финансовая индексация (див. також **fixed assets indexation, interest indexation, prices indexation, wages indexation**).

Financial information — фінансова інформація; финансовая информация.

Financial innovations — фінансові інновації; финансовые инновации.

Financial instability — фінансова нестабільність (нестійкість); финансовая нестабильность (неустойчивость); (див. також **financial system in distress**).

Financial institution — фінансова інституція; финансовый институт.

Financial instruments/tools — фінансові інструменти; финансовые инструменты (див. також **financial institutions**).

Financial intermediary — фінансовий посередник; финансовый посредник.

Financial intermediary loan, FIL — позика фінансовим посередникам (*позика Світового Банку*); ссуда фінансовим посередникам (*ссуда Мирового Банка*); (див. також **financial sector adjustment loan (FSAL)**).

Financial intermediation — фінансове посередництво; финансовое посредничество.

Financial investment — фінансові інвестиції (вкладення); финансовые инвестиции (вложения).

Financial investment institutions — фінансові інвестиційні інституції; финансовые инвестиционные институты.

Financial lease — 1) фінансовий лізинг; финансовый лизинг; 2) фінансова оренда; финансовая аренда.

Financial leverage, англ. gearing — фінансовий левеверидж; финансовый леверидж.

Financial leverage ratios — коефіцієнти фінансового левевериджу; коэффициенты финансового левериджа (див. також **leverage, financial leverage, operating leverage**).

Financial liberalization — фінансова лібералізація; финансовая либерализация.

Financial life cycle — цикл “фінансового життя” *клієнта*; цикл “финансовой жизни” *клиента*.

Financial loan/credit, medium-term financing — фінансовий кредит; финансовый кредит.

Financial management — 1) фінансовий менеджмент;

финансовый менеджмент; 2) фінансове управління (*дія*); финансовое управление (*действие*).

Financial manager — фінансовий менеджер (управляючий); финансовый менеджер (управляющий).

Financial market — фінансовий ринок; финансовый рынок (див. також **capital market, money market**).

Financial needs — фінансові потреби; финансовые потребности.

Financial operations — фінансові операції; финансовые операции (див. також **financial assets**).

Financial panic — фінансова паніка; финансовая паника (див. також **banking panic**).

Financial performance — фінансовий стан; финансовое состояние.

Financial planning — фінансове планування; финансовое планирование.

Financial policy — фінансова політика; финансовая политика.

Financial position, finances — фінанси; финансы.

Financial position of bank, company, etc. — фінансова позиція, фінансове положення, фінансовий стан *банку, компанії тощо*; финансовая позиция, финансовое положение, финансовое состояние *банка, компании и т. п.*

Financial ratios — фінансові коефіцієнти; финансовые коэффициенты (див. також **asset management ratios, debt management ratios, liquidity ratios, profitability ratios**).

Financial report — фінансовий звіт; финансовый отчёт.

Financial/investment research/analysis — фінансовий аналіз; финансовый анализ.

Financial restructuring of bank, company, etc. — фінансова реструктуризація *банку, компанії тощо*; финансовая реструктуризация *банка, компании и т. п.*

Financial risk — фінансовий ризик; финансовый риск.

Financial savings — фінансові заощадження; финансовые сбережения.

Financial sector adjustment loan, FSAL — регулююча позика для підтримки фінансового сектора (*позика Світового Банку*); регулирующая ссуда для поддержки финансового сектора (*ссуда Мирового Банка*); (див. також **financial intermediary loan (FIL)**).

Financial services competitor — конкурент на ринку фінансових послуг; конкурент на рынке финансовых услуг.

Financial services industry — індустрія фінансових послуг; индустрия финансовых услуг.

Financial spread sheet — фінансова аналітична таблиця; финансовая аналитическая таблица.

Financial stability — фінансова стабільність (стійкість); финансовая стабильность (устойчивость).

Financial statement — фінансова звітність підприємства; финансовая отчётность предприятия.

Financial supermarket — “фінансовий супермаркет”; “финансовый супермаркет”.

Financial support — фінансова підтримка; финансовая поддержка.

Financial swindle — фінансове шахрайство; финансовое мошенничество, финансовое надувательство (див. також **insider trading, Ponzi scheme**).

Financial system — фінансова система; финансовая система (див. також **domestic financial system**).

Financial system distress — розладнання фінансової системи; расстройство финансовой системы.

Financial system in distress, financial distress — 1) розладнана фінансова система; расстроенная финансовая система; 2) фінансова система, що є у тяжкому стані; финансовая система, находящаяся в бедственном положении (див. також **financial instability**).

Financial tools/instruments — фінансові інструменти; финансовые инструменты.

Financial vice-president — віце-президент компанії з фінансів; вице-президент компании по финансам (див. також **controller, treasurer**).

Financial/fiscal year, FY — фінансовий/фіскальний рік; финансовый/фискальный год (див. також **accounting period, accounting year**).

Financing — фінансування; финансирование (див. також **seasonal financing**).

Financing activities — діяльність підприємства, банку тощо із залучення ресурсів; деятельность предприятия, банка и т. п. по привлечению ресурсов.

Financing decision — рішення (ухвала) про фінансування; решение о финансировании.

Financing of investment — фінансування інвестицій; финансирование инвестиций.

Financing seasonal fluctuations in working capital — фінансування сезонних коливань в обіговому капіталі; финансирование сезонных колебаний в оборотном капитале.

Find a way round, to avoid, to manoeuvre (amer. maneuver) — лавірувати; лавировать.

Fine1, penalty — 1) пеня; пеня; 2) штраф; штраф.

Fine2 — штрафувати; штрафовать.

Fine2, advantage — авантаж; авантаж.

Finished goods — готова продукція; готовая продукция.

Finished goods inventory — запаси готової продукції; запасы готовой продукции.

(ad) finem lat., fin. — у кінці, наприкінці; в конце.

Firm1, Fm — фірма (підприємство); фирма (предприятие).

Firm2, firm position — тверда позиція (біржовий вислів); твёрдая позиция (биржевое выражение).

Firm-fixed-price contract, FFPC — договір/контракт з твердо зафіксованою ціною; договор/контракт с твёрдо фиксированной ценой.

Firm position, firm — тверда позиція (біржовий вислів); твёрдая позиция (биржевое выражение).

First being unpaid — перший примірник векселя не оплачують; первый экземпляр векселя не оплачивается.

First-class paper — першокласні цінні папери; первоклассные ценные бумаги.

First-Come-First-Served, FCFS — 1) “першим прийшов — першим обслуговують”; “первым пришёл — первым обслужен”; 2) обслуговування у порядку надходження; обслуживание в порядке поступления.

“First In — First Out”, FIFO — 1) “першим прийшов — першим обслуговують”, обслуговування у порядку надходження; “первым пришёл — первым обслужен”, обслуживание в порядке поступления; 2) “першим отримано — першим видають”, витрачання запасів у порядку надходження; “первым получен — первым выдан”, расходование запасов в порядке получения; 3) “перша партія у прихід — перша у видають”; “первая партия на приход — первая в расход”; 4) “першим надійшов — першим продають”; “первым поступил — первым продан”.

“First In — First Out” method, FIFO method, FIFO — метод “першим прийшов — першим обслуговують”, FIFO метод, FIFO; метод “першим пришёл — першим обслужен”, FIFO метод, FIFO.

“First In — Last Out” method, FILO method, FILO — 1) метод “першим прийшов — останнім обслуговують”, FILO метод, FILO; метод “першим пришёл — останнім обслужен”, FILO метод, FILO; 2) метод обслуговування у зворотному порядку; метод обслуживания в обратном порядке.

Fisc, fisk — фіск; фиск.

Fiscal, fis. — 1) фіскальний; фискальный; 2) фінансовий; финансовый.

Fiscal agent — фіскальний агент; фискальный агент.

Fiscal/financial year, FY — фіскальний/фінансовий рік; фискальный/финансовый год (див. також **accounting period, accounting year**).

Fit/put the ax(e) in/on the helve — 1) подолати перешкоду; преодолеть препятствие; 2) досягнути мети; достигнуть цели; 3) розвіяти сумніви; разрешить сомнения.

Fixed advance — строковий аванс; срочный аванс.

Fixed assets — 1) фіксовані (основні) активи; фиксированные (основные) активы; 2) основні фонди; основные фонды (див. також **current assets**).

Fixed assets indexation — індексація основних фондів (фіксованих активів); индексация основных фондов (фиксированных активов); (див. також **financial indexation, interest indexation, prices indexation, wages indexation**).

Fixed assets turnover ratio — коефіцієнт оборотності фіксованих активів (основних засобів) (коефіцієнт якості управління активами); коэффициент оборачиваемости фиксированных активов (основных средств) (коэффициент качества управления активами); (див. також **asset management ratios, days sales outstanding, inventory turnover ratio, total assets turnover ratio**).

Fixed budget — фіксований бюджет; фиксированный бюджет (див. також **variable budget**).

Fixed capital — фіксований (основний) капітал; фиксированный (основной) капитал (див. також **fixed assets**).

Fixed charges — фіксовані видатки; фиксированные расходы (див. також **debt ratios, earnings before interest and taxes, fixed charges coverage, lease payment, sinking fund**).

Fixed charges coverage — коефіцієнт покриття прибутком фіксованих видатків; коэффициент покрытия прибылью фиксированных расходов (див. також **debt ratios, earnings before interest and taxes, fixed charges, lease payment, sinking fund**).

Fixed cost/costs/expenses, FC — фіксовані (постійні) операційні затрати/видатки; фиксированные (постоянные) операционные затраты/издержки.

Fixed/future currency agreement — строкова/термінова валютна угода; срочное валютное соглашение.

Fixed-date bill — переказний вексель²; переводной вексель² (див. також **bill (of exchange), draft, documentary draft**).

Fixed exchange rate — фіксований обмінний (валютний) курс; фиксированный (валютный) обменный курс.

Fixed income — фіксований дохід; фиксированный доход.

Fixed-income fund — колективний (спільний) фонд, що інвестує нагромаджені ресурси у цінні папери з фіксованим доходом; коллективный (совместный) фонд, инвестирующий накопленные ресурсы в ценные бумаги с фиксированным доходом.

Fixed-income securities — цінні папери з фіксованим доходом; ценные бумаги с фиксированным доходом (див. також **fixed-income fund**).

Fixed interest rate — фіксована (постійна) відсоткова/процентна ставка; фиксированная (постоянная) процентная ставка (див. також **fixed nominal interest rate, float interest rate**).

Fixed-interest securities — цінні папери з твердим відсотком/процентом; ценные бумаги с твёрдым процентом.

Fixed-interest security — фіксована рента; фиксированная рента.

Fixed loan — позика з фіксованою сумою; ссуда с фиксированной суммой.

Fixed maturity date — фіксований строк/термін погашення боргового зобов'язання; фиксированный срок погашения долгового обязательства.

Fixed nominal interest rate — фіксована номінальна ставка відсотка/процента; фиксированная номинальная ставка процента.

Fixed payments — фіксовані платежі; фиксированные платежи.

Fixed price, FP — фіксована ціна; фиксированная цена.

Fixed-price contract with escalation, FPCE — договір/контракт з коректуванням фіксованої ціни за змінною шкалою цін; договор/контракт с корректировкой фиксированной цены по скользящей шкале цен.

Fixed-price contract with redetermination, FPCR — договір/контракт з подальшим коректуванням фіксованої ціни; договор/контракт с последующей корректировкой фиксированной цены.

Fixed-price-incentive-fee, FPIF — фіксована ціна плюс заохочувальна винагорода; фиксированная цена плюс поощрительное вознаграждение.

Fixed-price-redeterminable-prospective, FPRP — фіксована початкова ціна, яку переглядають на певних етапах виконання робіт; фиксированная начальная цена, пересматриваемая на определенных этапах выполнения работ.

Fixed-price-redeterminable-retroactive, FPRR — фіксована початкова ціна, яку переглядають після виконання робіт; фиксированная начальная цена, пересматриваемая после выполнения работ.

Fixed rate, tariff — такса; такса.

Fixed-rate assets — активи з фіксованою відсотковою/процентною ставкою; активы с фиксированной процентной ставкой.

Fixed-rate deposit — вклад/депозит з фіксованою відсотковою/процентною ставкою; вклад/депозит с фиксированной процентной ставкой.

Fixed-rate liabilities — зобов'язання з фіксованою відсотковою/процентною ставкою; обязательства с фиксированной процентной ставкой.

Fixed rate loan, fixed-rate loan — позика з твердою відсотковою/процентною ставкою; заём с твёрдой процентной ставкой.

Fixed rate of exchange, legal tender quality — встановлений курс; установленный курс.

Fixed sum of cash — фіксована сума готівки; фиксированная сумма наличности.

Fixed-term deposit, deposit account, D/A, time deposit, TD, T/D — 1) депозитний рахунок; депозитный счёт; 2) *англ.* строковий/терміновий вклад; *англ.* срочный вклад.

Fixed yield investment — інвестиції з фіксованим доходом; инвестиции с фиксированным доходом.

Fixing — 1) фіксинг; фиксинг; 2) котировка; котировка; 3) котирування; котирувание.

Flat1, F.; tale quale *лат.*, **tel quel, T. Q., t. q.** — 1) флет, "тел-кел"; флэт, "тел-кел"; 2) такий, яким є *товар* (*умова продажу без гарантії якості*); такий, яким є *товар* (*умовою продажу без гарантії якості*).

Flat2, F. — 1) непожвавлений, в'ялий (*про ринок тощо*); неживленний, вялый (*о рынке и т. п.*); 2) без відсотків/процентів; без процентов; 3) без прибутку; без прибыли; 4) невигідний; невыгодный; 5) нульовий, нейтральний (*про різницю тощо*); нулевой, нейтральный (*о разнице и т. п.*).

Flat commission — однакова ставка комісії; одинаковая ставка комиссии.

Flat fee contract — договір/контракт із заздальгидь узгодженою ціною; договор/контракт с заранее согласованной ценой.

Flat income bond — облігація з остаточним доходом; облигация с окончательным доходом.

Flat price — однакова ціна; одинаковая цена.

Fiat refusal — категорична відмова; категорический отказ.

Flat taxation — пропорційне оподаткування; пропорциональное налогообложение.

Flexible budget — гнучкий бюджет; гибкий бюджет.

Flexible trust — "гнучкий" траст; "гибкий" траст.

Flight capital, capital flight/outflow — 1) відплив капіталу; утечка капиталов; 2) капітал, який вивозять за кордон; капитал, вывозимый за границу; 3) "гарячі гроші"; "горячие деньги".

Float — флоат, флоут; флоат, флоут.

Float a loan — розмістити позику; разместить заём.

Float interest rate — плаваюча відсоткова/процентна ставка; плавающая процентная ставка (див. також **fixed interest rate, fixed nominal interest rate**).

Floation costs — видатки розміщення; издержки размещения.

Floating — флуктуація (*курсу*); флюктуация (*курса*).

Floating capital — обіговий/оборотний капітал; оборотный капитал.

Floating charge — боргове зобов'язання чи переуступка права володіння всіма активами підприємства (компанії), що використовують як забезпечення (гарантію) кредиту; долговое обязательство или переуступка права владения всеми активами предприятия (компания), используемое в качестве обеспечения (гарантии) кредита.

Floating debt — плаваючий борг; плавающий долг.

Floating exchange rate — вільний обмінний курс; свободный обменный курс.

Floating/variable interest rate — 1) плаваючий відсоток/процент; плавающий процент; 2) плаваюча відсоткова/процентна ставка; плавающая процентная ставка.

Floating/variable rate (floating-rate, variable-rate) assets — активи з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; активы с плавающей процентной ставкой.

Floating rate (floating-rate) bond — облігація з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; облигация с плавающей процентной ставкой.

Floating rate (floating-rate) credit, variable rate (variable-rate) loan — 1) позика з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; ссуда с плавающей процентной ставкой; 2) позика з відсотковою/процентною ставкою, яка змінюється залежно від коливання базової ставки відсотка/процента та інших чинників; ссуда с процентной ставкой, изменяющейся в зависимости от колебаний базовой ставки процента и других факторов (див. також **base rate**).

Floating/variable rate (floating-rate, variable-rate) deposit — вклад/депозит з плаваючою (зі змінною) відсотковою/процентною ставкою; вклад/депозит с плавающей (со сменной) процентной ставкой.

Floating/variable rate (floating-rate, variable-rate) liabilities — зобов'язання з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; обязательства с плавающей процентной ставкой.

Floating rate (floating-rate) notes, FRN — 1) ноти з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; ноты с плавающей процентной ставкой; 2) короткострокові/краткотермінові зобов'язання зі змінним відсотком/процентом; краткосрочные обязательства с изменяющимся процентом (див. також **base rate**).

Floating/variable securities — плаваючі цінні папери; плавающие ценные бумаги.

Floating/variable share/stock — плаваюча акція; плавающая акция.

Floor — зала фондової біржі, операційна зала; зал фондовой биржи, операционный зал.

Flow of funds — 1) потік фондів; поток фондов; 2) рух фондів; движение фондов.

Fluctuating income stream — потік коливних доходів; поток колеблющихся доходов.

Folio *лат.*, **F., f., fo, fol.** — аркуш, лист; лист.

folio verso *лат.*, **f. v.** — на звороті *аркуша, сторінки*; на обороте *листа, сторінці*.

folios *лат.*, **f., ff.** — аркуші, листи; листы.

Follow-the-leader pricing — встановлення ціни за методом "іти за лідером"; установление цены по методу "идти за лидером".

Follow-up inspection — наступна перевірка; последующая проверка.

Following, fol., foil. — наступний; следующий.

Following pages, ff. — наступні сторінки; следующие страницы.

Foot, f., ft, ft. — фут; фут.

Foot-note, fn. — 1) зноска; сноска; 2) примітка; примечание.

For benefit of creditors — на користь кредиторів; в пользу кредиторов.

For cash, F. C. — за готівку; за наличные.

for example, exempli causa *лат.*, **exempli gratia** *лат.*, **e. c., e. g.** — наприклад; например.

For your information, FYI — до Вашого відома; для Вашего сведения.

Force, to speed up — форсувати; форсировать.

Forced circulation — форсований курс; форсированный курс.

Forced investment — вимушена інвестиція; принудительная инвестиция.

Forced loan — вимушена позика; принудительная ссуда.

Forced sale of collateral — реалізація застави; реализация залога.

Forced saving — форсоване заощадження; форсированные сбережения.

Force-majeure — форс-мажор, обставини непереборної сили; форс-мажор, обстоятельства непреодолимой силы.

Forecast, foresight, prognosis — прогноз; прогноз.

Forecasting, prediction, prognostication, prognostics — прогнозування; прогнозирование.

Forecasts and Appraisals for Management Evaluation, FAME — передбачення (прогнози) та оцінки, які видають керівникам для аналізування (аналізу); прогнозы и оценки, выдаваемые руководителям для анализа.

Foreclose — позбавляти права викупу заставленого майна; лишать права выкупа заложенного имущества.

Foreclosure — 1) втрата права викупу заставленого майна; потеря права выкупа заложенного имущества; 2) юридичні процедури, що забезпечують продаж позичальником заставленого майна при непогашенні позики; юридические процедуры, обеспечивающие продажу заемщиком заложенного имущества при непогашении ссуды.

Foreclosure cost — видатки на продаж майна боржника-банкрота для погашення позики; издержки на продажу имущества должника-банкрота для погашения ссуды.

Foreign, fgn — 1) іноземний; иностранный; 2) закордонний; заграничный.

Foreign bond issue — іноземна позика; иностранный заём.

Foreign bonds — іноземні облігації; иностранные облигации.

Foreign borrowing — запозичення в іноземних кредиторів; заимствования у иностранных кредиторов.

Foreign capital — іноземний капітал; иностранный капитал.

Foreign capital flows — потоки іноземного капіталу; потоки иностранного капитала.

Foreign correspondent bank — іноземний банк-кореспондент; иностранный банк-корреспондент.

Foreign Credit Insurance Association, FCIA — Асоціація зі страхування закордонних кредитів; Ассоциация по страхованию заграничных кредитов.

Foreign currency/exchange, FX — іноземна валюта; иностранная валюта.

Foreign currency (denominated) assets — активи в іноземній валюті; активы в иностранной валюте.

Foreign currency bond — облігація в іноземній валюті; облигация в иностранной валюте.

Foreign currency clause — умова антидевальвації; условие антидевальвации.

Foreign currency denominated liabilities — зобов'язання в іноземній валюті; обязательства в иностранной валюте.

Foreign currency share/stock — акція в іноземній валюті; акция в иностранной валюте.

Foreign currency translation — переказ вкладів та зобов'язань в іноземній валюті у національну валюту; перевод вложений и обязательств в иностранной валюте в национальную валюту.

Foreign direct investment — іноземні прямі інвестиції; иностранные прямые инвестиции (див. також **foreign portfolio investment**).

Foreign draft — 1) іноземна тратта; иностранная тратта; 2) іноземний переказний вексель; иностранный переводной вексель.

Foreign exchange1, FX — іноземна валюта; иностранная валюта.

Foreign exchange2, FX; exchange, ex., exc., exch.; deviso; paper; paper exchange — девізи; девизы.

Foreign exchange3, FX; monetary reserves — валютний резерв, валютні резерви/запаси; валютный резерв, валютные резервы/запасы.

Foreign exchange dealer — валютний дилер; валютный дилер.

Foreign exchange deficit — валютний дефіцит; валютный дефицит.

Foreign exchange deposit — вклад/депозит в іноземній валюті; вклад/депозит в иностранной валюте.

Foreign exchange desk — каса іноземної валюти *у банку*; касса иностранной валюты *в банке*.

Foreign exchange markets — ринки іноземних валют; рынки иностранных валют.

(Foreign exchange)/deviso/exchange policy — девізна політика; девизная политика.

Foreign exchange position — валютна позиція *банку*; валютная позиция *банка*.

Foreign exchange quotations — котировки іноземної валюти; котировки иностранной валюты.

Foreign exchange rate, currency/exchange rate, rate of exchange, exchange — валютний курс, курс валюти, обмінний курс, обмінний курс валюти; валютный курс, курс валюты, обменный курс, обменный курс валюты.

Foreign exchange reserves, forex reserves — резерви іноземної валюти; резервы иностранной валюты.

Foreign exchange risk, forex risk — валютний ризик; валютный риск.

Foreign exchange trading income — дохід, одержаний від торгівлі іноземною валютою; доход, полученный от торговли иностранной валютой.

Foreign exchange translation, translation of foreign exchange — обмін (конвертування) однієї валюти на іншу; обмен (конвертирование) одной валюты на другую.

Foreign investment — іноземні інвестиції; иностранные инвестиции.

Foreign investment fund — взаємний фонд, об'єктом вкладень якого є іноземні види цінних паперів; совместный фонд, объектом вложений которого являются иностранные виды ценных бумаг (див. також **special fund**).

Foreign investment portfolio — портфель іноземних інвестицій; портфель иностранных инвестиций.

Foreign Investment Review Agency, FIRA — Управління з регулювання іноземних інвестицій (Канада); Управление регулирования иностранных инвестиций (Канада).

Foreign lenders — іноземні кредитори (позикодавці); иностранные кредиторы (ссудодатели).

Foreign liabilities — іноземні зобов'язання; иностранные обязательства.

The Foreign Office, FO, F. O. — Міністерство іноземних справ Великої Британії; Министерство иностранных дел Великобритании.

Foreign Operations Administration, FOA, F. O. A. — Управління закордонними операціями (США); Управление зарубежными операциями (США).

Foreign portfolio investment — іноземні портфельні інвестиції; иностранные портфельные инвестиции (див. також **foreign direct investment**).

Foreign sector — іноземний сектор; иностранный сектор.

Foreign securities — іноземні цінні папери; иностранные ценные бумаги.

Foreign shares/stock — іноземні акції; иностранные акции.

Foreign trade — зовнішня торгівля; внешняя торговля.

Foreign trade turnover, terms of trade — зовнішньоторговий товарообмін; внешнеторговый товарообмен.

Foreigner — іноземець; иностранец.

Foresight, forecast, prognosis — прогноз; прогноз.

Forex reserves, foreign exchange reserves — резерви іноземної валюти; резервы иностранной валюты.

Forex risk, foreign exchange risk — валютний ризик; валютный риск.

Forfeit, penalty — неустойка; неустойка.

Forfeiting — форфейтинг; форфейтинг.

Forfeiture of shares/stocks — ануляція прав акціонера; аннуляция прав акционера.

Forged endorsement/indorsement — підроблений індо-самент; поддельный индоссамент.

Forged signature — підроблений підпис; поддельная подпись.

Forgery, falsification — фальсифікація; фальсификация.

Forgiveness of interest payments — звільнення позичальника від сплати відсотків/процентів; освобождение заёмщика от уплаты процентов.

Forgiveness of principal payments — звільнення позичальника від сплати основної суми боргу; освобождение заёмщика от уплаты основной суммы долга.

Form1 — бланк; бланк.

Form2, shape — форма; форма.

Form3 — формувати; формировать.

Form a cartel, to cartelize — 1) картелювати; картелювати; 2) об'єднувати у картель, об'єднувати в картель.

Formal — 1) формальний; формальный; 2) офіційний; официальный.

Formal financial institutions, intermediaries, lenders, etc. — офіційно визнані (організовані) фінансові інституції, посередники, кредитори (позикодавці) тощо; офіційно признанные (организованные) финансовые институты, посредники, кредиторы (ссудодатели) и т. п. (див. також **formal markets, informal markets, informal finance**).

Formal markets — офіційно визнані (організовані) ринки; офіційно признанные (организованные) рынки (див. також **formal financial institutions, intermediaries, lenders, etc., informal markets, informal finance**).

Formal suspension of loan — офіційна зупинка вида-

вання позик (кредитування); офіційна припинення видачі ссуд (кредитования); див. також **suspension of loan, informal suspension of loan**.

Formality — 1) проформа; проформа; 2) формальність; формальность.

Forms of investment — форми/види інвестицій; форми/виды инвестиций.

Formula — формула; формула.

Formulate — формулювати; формулировать.

Forward, fd., fwd, fwd. — 1) майбутній; будущий; 2) строковий/терміновий (*про валюту*); срочный (*о валюте*); 3) на строк/термін; на срок; 4) форвардний; форвардный.

Forward collection — попереднє інкасування; предварительное инкассирование.

Forward commitment/contract — 1) форвардна угода; форвардное соглашение; 2) форвардний договір/контракт; форвардный договор/контракт.

Forward exchange covering, hedge — гарантія паритету; гарантия паритета.

Forward freight — фрахт, що оплачують у порту вивантаження; фрахт, уплачиваемый в порту выгрузки.

Forward market — ринок для укладання строкових (форвардних) угод; рынок для заключения срочных (форвардных) сделок.

Forward purchase — покупка на строк; покупка на срок.

Forward quotation — ціна за строковою (форвардною) угодою; цена по срочной (форвардной) сделке.

Forward/(long-term interest) rate — 1) довгострокова облікова ставка; долгосрочная учётная ставка; 2) строковий курс; срочный курс.

Forward rate agreement, FRA — ФРА; ФРА.

Forward/future transactions — форвардні/ф'ючерсні операції; форвардные/фьючерсные операции.

Forwarded, fwdd — який (що) відправлено, відправлений; отправленный.

Forwarding, fwdg — 1) відправка, відправлення; отправка; 2) експедиторська робота; экспедиторская работа.

Forwarding agent — експедитор; экспедитор.

Forwarding agent's certificate of receipt, FCR — експедиторське свідоцтво про отримання (вантажу, майна); экспедиторское свидетельство о получении (груза, имущества).

Forwarding agent's certificate of transport, FCT — експедиторське свідоцтво про відвантаження; экспедиторское свидетельство об отгрузке.

Founder, incorporator — засновник; учредитель.

Founders'/promoters' share/stock — акція за внесок

грошовими засобами; акція за внос денежними средствами.

Founder's/incorporator's shares/stock — засновницькі акції; учредительские акции.

Founders'/promoters' share/stock — 1) акція за внесок грошовими засобами; акція за внос денежними средствами; 2) акція за внесок матеріальними цінностями; акція за внос матеріальними цінностями.

Fraction, fractional share — часткова акція; частичная акция.

Fractional certificate — частковий/пайовий сертифікат; частичный сертификат.

Fractional reserve banking — банківська система, що ґрунтується на частковому резервуванні банками частини залучених грошових ресурсів; банковская система, основанная на частичном резервировании банками части привлечённых денежных ресурсов (див. також **excess reserves, reserve requirements (required reserves)**).

Fractional reserves — часткові резерви *банку*; частичные резервы *банка* (див. також **excess reserves, fractional reserve banking, reserve requirements (required reserves)**).

Fractional right(s) — фракційне право; фракционное право.

Fractional share, fraction — часткова акція; частичная акция.

Franc, f., fr. — франк; франк.

France, F., Fr. — Франція; Франция.

Franchise — 1) франшиза; франшиза; 2) особливе право; особое право; 3) спеціальний привілей; специальная привилегия; 4) особливий договір/контракт *торгових підприємств з промисловими*; особый договор/контракт *торговых предприятий с промышленными*; 5) привілей, що надає компанія дилеру на право діяльності у визначеному районі; привилегия, выдаваемая компанией дилеру на право деятельности в определённом районе; 6) привілей, що надає місцева влада компанії на право користування суспільною власністю; привилегия, выдаваемая местными властями компании на право пользования общественной собственностью.

Franchisee — торгове підприємство, що користується правом торгувати товарами промислового підприємства на пільгових умовах; торговое предприятие, пользующееся правом торговать товарами промышленного предприятия на льготных условиях.

Franchiser — 1) френчайзер; френчайзер; 2) особа (фізична, юридична), яка володіє привілеєм (франшизою); лицо (физическое, юридическое), обладающее привилегией (франшизой); 3) компанія, що має право експлуатувати підприємства, які належать іншій компанії (*за угодою з останньою*); компания, имеющая право эксплуатации предприятий, принадлежащих другой компании (*по соглашению с последней*); 4) компанія, що має державний патент на діяльність; компания, имеющая государственный патент на деятельность.

Franchises — 1) франшизи; франшизы; 2) монополні права і привілеї; монополные права и привилегии; 3) підприємства, що діють на підставі договорів про співпрацю і спільну діяльність; предприятия, действующие на основе договоров о сотрудничестве и совместной деятельности.

Franchising — френчайзинг, франкісія; френчайзинг, френчайзинг, франкіссія.

Franco, Fco, fco — 1) франко (*умова продажу*); франко (*условіе продажи*); 2) франко, вільний від витрат (*фрахтові умови*); франко, свободный от расходов (*фрахтовые условия*).

Fraud1 — обман; обман.

Fraud2, swindle, shady transaction — 1) афера; афера; 2) шахрайство; мошенничество.

Fraud account — шахрайський рахунок; мошеннический счёт.

Fraud and illegal activities — шахрайські і незаконні дії; мошеннические и незаконные действия.

Fraud investigation unit — підрозділ з розслідування шахрайств; подразделение по расследованию мошенничества.

Fraud losses — втрати від шахрайства; потери от мошенничества.

Fraud risk — ризик втрат від шахрайства; риск потерь от мошенничества.

Fraudulent bank management — шахрайське управління банком; мошенническое управление банком.

Fraudulent use of cards by customers — шахрайське використання банківських карток покупцями, клієнтами тощо; мошенническое использование банковских карточек покупателями, клиентами и т.п.

Free — 1) вільний; свободный; 2) який (що) не зайнято, незайнятий; незанятый; 3) який (що) звільнено, звільнений від мита, податку тощо; освобождённый от пошлины, налога и т. п.; 4) який (що) не має; не имеющий; 5) який (що) позбавлено, позбавлений; лишённий; 6) безплатний; бесплатный; 7) який (що) звільнено, вільний від оплати витрат; свободный от уплаты расходов; 8) франко; франко; 9) страх. вільний (що не несе відповідальності за збитки); страх. свободный (не несущий ответственности за убытки).

Free access — вільний доступ; свободный доступ.

Free agency — свобода волі; свобода воли.

Free alongside quay, FAQ — франко вздовж набережної (*фрахтові умови*); франко вдоль набережной (*фрахтовые условия*).

Free alongside ship, FAS, fas, f. a. s. — франко вздовж борту судна (*фрахтові умови*); франко вдоль борта судна (*фрахтовые условия*).

Free capital ratio — коефіцієнт "вільного" капіталу; коэффициент "свободного" капитала.

Free carrier, FRC — франко-експедитор (*фрахтові умови*); франко-экспедитор (*фрахтовые условия*).

Free delivered — 1) франко-доставка; франко-доставка; 2) доставка-франко; доставка-франко.

Free economic zone — вільна економічна зона; свободная экономическая зона.

Free in and out, FIO, f. i. o. — навантаження і розвантаження сплачує фрахтувальник, ФІО; погрузка и разгрузка оплачивается фрахтователем, ФИО.

Free of all average, FAA, F. A. A., f. a. a. — вільно від будь-якої аварії; свободно от всякой аварии.

Free of charge, FOC, f. o. c.; free of payment — 1) безплатно, безкоштовно; бесплатно; 2) безоплатно; безвозмездно.

Free of general average, FGA, f. g. a — вільно від загальної аварії; свободно от общей аварии.

Free of income tax, FIT, f. i. t. — який (що) не обкладають прибутковим податком; не облагаемый подоходным налогом.

Free of particular average, FPA, F. P. A., f. p. a. — вільно від часткової аварії; свободно от частичной аварии.

Free of payment; free of charge, FOC, f. o. c. — 1) безплатно, безкоштовно; бесплатно; 2) безоплатно; безвозмездно.

Free of tax, FOT, f. o. t. — який (що) звільнено від обкладання податком, звільнений від обкладання податком; освобождённый от налогообложения.

Free on aircraft, FOA, f. o. a. — франко-літак (*фрахтові умови*); франко-самолёт (*фрахтовые условия*).

Free on board, FOB, f. o. b. — 1) франко-борт, вільно на борту (*умови поставки*); франко-борт, свободно на борту (*условия поставки*); 2) амер. франко-вагон; амер. франко-вагон.

Free on car, FOC, f. o. c. — франко-вагон (*фрахтові умови*); франко-вагон (*фрахтовые условия*).

Free on quay, FOQ, f. o. q. — франко-набережна (*фрахтові умови*); франко-набережная (*фрахтовые условия*).

Free on rail, FOR, f. o. r. — 1) франко-вагон (*фрахтові умови*); франко-вагон (*фрахтовые условия*); 2) франко-навантажувальна платформа (*фрахтові умови*); франко-погрузочная платформа (*фрахтовые условия*).

Free on truck, FOT, f. o. t. — 1) франко-вантажівка (*фрахтові умови*); франко-грузовик (*фрахтовые условия*); 2) франко-платформа (*фрахтові умови*); франко-платформа (*фрахтовые условия*).

Free post office, FPO — франко-поштамп (*фрахтові умови*); франко-почтамп (*фрахтовые условия*).

Free receipt — безкоштовне одержання активів, цінних паперів тощо; безвозмездное получение активов, ценных бумаг и т. п.

Free reserves — вільні резерви комерційного банку; свободные резервы коммерческого банка (див. також **reserve requirements**).

Free stock, FS — вільний запас/резерв; свободный запас/резерв.

Free-trade zone — зона вільної торгівлі; зона свободной торговли.

Freely convertible currency — вільноконвертована валюта; свободно конвертируемая валюта.

Freeze bank account — заморожувати банківський рахунок; замораживать банковский счёт.

Freight, fgt, fgt., frt. — 1) фрахт; фрахт; 2) вантаж; груз.

Freight — фрахтувати; фрахтовать.

Freight/carrriage and insurance to named point of destination, CIP — фрахт і страхування до вказаного місця призначення (*умови поставки*); фрахт и страхование до указанного места назначения (*условия поставки*).

Freight bill, FB, F. B., fb — рахунок за фрахт (перевезення вантажів); счёт за фрахт (перевозку грузов).

Freight/charter conditions — фрахтові умови; фрахтовые условия.

Freighter — фрахтувальник; фрахтовщик.

French, F., Fr. — французький; французский.

Frequency function, ff — функція густини; функция плотности.

"Friendly" tender proposal — "дружня" тендерна пропозиція; "дружественное" тендерное предложение.

From, f., fr. — з; из.

Front-load, load — комісія, яку платить покупець за придбання акцій відкритого інвестиційного фонду; комиссия, которую платит покупатель за приобретение акций открытого инвестиционного фонда (див. також **back load, load mutual fund**).

Front office, front-office — фронт-офіс; фронт-офис (див. також **back office**).

Full-bodied coin — повноцінна монета; полноценная монета (див. також **token coin; full-bodied money**).

Full-bodied money — повноцінні гроші; полноценные деньги (див. також **bad money, good money, representative money; full-bodied coin**).

Full container load, FCL — повне контейнерне завантаження; полная контейнерная загрузка.

Full diluted earnings per share, full diluted EPS — повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію; полностью приведённый коэффициент прибыли на акцию (див. також **earnings per share, EPS, simple EPS; primary earnings per share, primary EPS**).

Full disclosure of financial information, full disclosure requirement — 1) повне розкриття фінансової

інформації; полное раскрытие финансовой информации; 2) вимога повного розкриття інформації; требование полного раскрытия информации (див. також **disclosure, partial disclosure**).

Full payment — повний платіж; полный платёж (див. також **partial payment**).

Full premium if lost, f. p. i. l. — повне відшкодування збитків у випадку загибелі чи пропажі; полное возмещение убытков в случае гибели или пропажи.

Full reimbursement on the original investment at maturity — повне відшкодування початкових інвестицій при настанні строку/терміну боргового зобов'язання; полное возмещение первоначальных инвестиций при наступлении срока долгового обязательства.

Full service bank — універсальний банк; универсальный банк.

Full-service brokerage firm — 1) брокерська фірма комплексного (повного) обслуговування; брокерская фирма комплексного (полного) обслуживания; 2) універсальна брокерська фірма; универсальная брокерская фирма (див. також **discount firm**).

Full voting authority — повне повноваження щодо голосування; полное полномочие по голосованию.

Full weight, F. W. — загальна/повна вага; общий/полный вес.

Fully paid, f. p. — який (що) повністю оплачено, повністю оплачений; полностью оплаченный.

Function1, f. функція; функция.

Function2, to functionate — функціонувати; функционировать.

Functional cost analysis — функціонально-вартісний аналіз; функционально-стоимостный анализ.

Fund1 — 1) фонд; фонд; 2) запас, резерв; запас, резерв; 3) капітал; капитал.

Fund2, funds — фонди; фонды.

Fund3 — 1) консолідувати; консолидовать; 2) вкладати гроші у державні цінні папери; вкладывать деньги в государственные ценные бумаги.

Fund (trust) regulations/rules — правила фонду (трасту); правила фонда (траста).

Fundamental, solid, substantial — фундаментальний; фундаментальный.

Fundamental analysis of investment market — фундаментальний/факторний аналіз інвестиційного ринку; фундаментальный/факторный анализ инвестиционного рынка.

Funded; consolidated, Con., con. — фундируваний; фундированный.

Funded income — фундируваний дохід; фундированный доход.

Funded loan1, bond issue/loan — облигаційна позика; облигационный заём.

Funded loan2 — фундирувана позики; фундированный заём.

Fundholder, fund-holder — капіталодержатель; капитало-держатель.

Funding — 1) залучення фондів (ресурсів); привлече-ние фондов (ресурсов); 2) погашення заборгованості шляхом рефінансування (використання нових запо-зичень); погашение задолженности путём рефинан-сирования (использования новых заимствований).

Funding costs — видатки на залучення фондів (ре-сурсів); издержки на привлечение фондов (ресурсов).

Funding department — департамент *банку*, що спеціалізується на залученні фондів (ресурсів); де-партамент *банка*, спеціалізуючийся на привлече-нии фондов (ресурсов).

Funding source — джерело фінансування; источник финансирования.

Funds, fund — фонди; фонды.

Funds management — управління залученими фунда-ми (ресурсами); управление привлечёнными фунда-ми (ресурсами).

Funds/wire transfer, transfer — 1) перерахування коштів між банками; перечисление средств между банками; 2) рух коштів між рахунками у *бухгал-терському обліку*; движение средств между счетами в *бухгалтерском учёте*.

Fungible/interchangeable items — взаємозамінювані цінності; взаимозаменяемые ценности.

Future advances clause — пункт про майбутні позики; пункт о будущих ссудах.

Future agreement/contract — ф'ючерс, ф'ючерсна уго-да, ф'ючерсний контракт; фьючерс, фьючерсное со-глашение, фьючерсный контракт.

Future/fixed currency agreement — строкова/термінова валютна угода; срочное валютное соглашение.

Future stream of payments — майбутній потік платежів; будущий поток платежей.

Future/forward transactions — ф'ючерсні/форвардні операції; фьючерсные/форвардные операции.

Future value of money, FV — майбутня вартість гро-шей; будущая стоимость денег (див. також **present/current value, time value of money**).

Futures, fut. — 1) ф'ючерси; фьючерсы; 2) угоди на строк; сделки на срок; 3) строкові контракти; сроч-ные контракты.

Futures exchange — 1) ф'ючерсна біржа; фьючерсная биржа; 2) біржа ф'ючерсних договорів/контрактів; биржа фьючерсных договоров/контрактов.

Futures market — 1) ф'ючерсний ринок; фьючерсный рынок; 2) ринок ф'ючерсів; рынок фьючерсов.

G

Gain, earnings, profit, return, ret. 1) прибуток; прибыль; 2) профіт; профит; 3) заробіток; заработок (див. та-кож **salary, wage**).

Galloping inflation — галопуюча інфляція; галопирую-щая инфляция.

Gamble on the rise and fall of prices — спекулювати на різниці в цінах; спекулировать на разнице в ценах.

Gap — 1) "геп"; 2) "геп"; 2) різниця між активами та зоб-ов'язаннями *банку* з відповідними строка-ми/термінами; разница между активами и обяза-тельствами *банка* с соответствующими сроками (див. та-кож **negative gap, positive gap**).

Gatherer of deposits — "збирач депозитів"; "собира-тель депозитов".

Gauge, g., ga. — 1) калібр; калибр; 2) масштаб; мас-штаб; 3) стандарт; стандарт; 4) шаблон; шаблон.

Gearing *англ.*, **financial leverage** — фінансовий левер-идж; финансовый леверидж.

General, G., g., Gen., gen., genl — 1) генеральний; ге-неральный; 2) головний; главный; 3) всезагальний; всеобщий; 4) загальний; общий; 5) повний; полный; 6) звичайний; обычный.

General Accounting Office, GAO — Головне бюджетно-контрольне управління (США); Главное бюджетно-контрольное управление (США).

General Agency Agreement, GAA — Генеральна агентсь-ка угода про експлуатацію (використання) приватною компанією державного судна; Генеральное агентское соглашение об эксплуатации (использовании) част-ной компанией государственного судна.

General agent, GA, G. A., G/A — генеральний агент; ге-неральный агент.

General Agreement on Tariffs and Trade, GATT, Gatt. — Генеральна угода про тарифи і торгівлю, ГАТТ; Ге-неральное соглашение о тарифах и торговле, ГАТТ.

General allocation problem, GAP — загальна задача розподілу; общая задача распределения.

General and administrative expenses — 1) загальні та адміністративні видатки; общие и административные расходы; 2) загальногосподарські видатки; общео-зйствственные расходы.

General Arrangement to Borrow, GAB — Загальне поло-ження про запозичення; Общее положение о заимст-вовании.

General Assembly, GA — Генеральна Асамблея ООН; Генеральная Ассамблея ООН.

General auditor — 1) генеральний аудитор; генераль-ный аудитор; 2) головний ревізор; главный ревизор.

General average, GA, G. A., G/A — загальна аварія; об-щая авария.

General certificate of education, GCE — 1) атестат зрілості; аттестат зрелости; 2) загальне свідоцтво про освіту; общее свидетельство об образовании.

General conditions of the banks — банківські умови; банковские условия.

General counsel — 1) генеральний консультант; гене-ральный консультант; 2) головний радник; главный советник.

General/blank credit — бланковий кредит; бланковый кредит.

General credit of the issuer — загальна довіра до емітенту; общее доверие к эмитенту.

General decision problem, GDP — загальне завдання прийняття рішення (ухвали); общая задача принятия решения.

General/blank endorsement/indorsement, endorse-ment/indorsement in blank — бланковий індосамент; бланковый индоссамент.

General freight agent, G. F. A. — генеральний (головний) фрахтовий агент із фрахтових операцій; генеральный (главный) фрахтовый агент по фрахтовым операциям.

General/control ledger, ledger — 1) головна книга у *бухгалтерському обліку*; главная книга в *бухгал-терском учёте*; 2) гробсбук; гробсбук.

General loan loss provisions — загальні резерви для покриття збитків за позиками; общие резервы для по-крытия убытков по ссудам.

General licence (амер. license) — генеральна ліцензія; генеральная лицензия.

General Manager, Gen. Man., GM — 1) генеральний ме-неджер; генеральный менеджер; 2) головний управ-ляючий; главный управляющий; 3) директор підприємства; директор предприятия.

General maximum problem, GMP — загальне завдання максимізації; общая задача максимизации.

General merchandise, apparel, furniture and appli-ances, GAFA — товари загального призначення, одяг, меблі і побутові прилади; товары общего на-значения, одежда, мебель и бытовые приборы.

General merchandise, apparel, furniture, lumber, building materials, hardware and farm equipment, GAFL *амер.* — основні товарні групи магазинів; товари загального призначення, одяг, меблі, будівельні матеріали, залізні вироби і сільськогосподарське обладнання; основные группы магазинов: товары общего назначения, одежда, мебель, строительные материалы, скобяные изделия и сельскохозяйственное оборудование.

General obligation bond — облигація "під загальне зоб-ов'язання"; облигация "под общее обязательство" (див. також **revenue bond**).

General office, GO, G. O. — головна контора; главная контора.

General partner — загальний партнер; общий партнёр (див. також **limited partner**).

General price index — загальний індекс цін; общий ин-декс цен.

General price level, GPL — загальний рівень цін; общий уровень цен.

General provisions — загальні резерви *банку*; общие резервы *банка*.

General purpose, GP — загального призначення; обще-го назначения.

General Services Administration, GSA — Управління служб загального призначення (США); Управление служб общего назначения (США).

General system preferences, GSP — загальна система преференцій (привілеїв); общая система преферен-ций (привилегий).

Generally accepted accounting principles, GAAP — за-гальноприйняті засади/принципи бухгалтерського обліку; общепринятые принципы бухгалтерского учёта.

Gentleman's agreement — 1) джентльменська угода; джентльменское соглашение; 2) угода, укладена в усній формі; соглашение, составленное в устном ви-де; 2) угода "на слово"; сделка "на слово".

Genuine signature — справжній підпис; подлинная под-пись.

German, G., Ger. — німецький; немецкий.

Germany, G., Ger. — Німеччина; Германия.

Get around to doing smth. — збиратися зробити *що-небудь*, збиратися здійснити намір; собираться сде-лать *что-либо*, собираться осуществить намерение.

Get/come around — 1) підійти; подойти; 2) наблизити-ся; приблизиться.

Get money in advance/beforehand — одержувати аванс; получать аванс.

Get paid — одержати платіж; получить платёж.

Get/use a new angle on smth. — засвоїти нову точку зору на *що-небудь*; усвоить новую точку зрения на *что-либо*.

Gift agreement — угода дарування; соглашение даре-ния.

Gilt-edged securities — цінні папери "із золотим обрізом"; ценные бумаги "с золотым обрезом".

Giro transfer advice — формула "жиро"; формула "жи-ро".

Girocheque — жирочек; жирочек.

Give/award a bonus/bounty/premium — преміювати; премировать.

Give an account (of smth.) — давати звіт (*у чомусь*); давать отчёт (*в чём-либо*).

Give an audience — дати аудієнцію, вислухати; дать ау-диенцию, выслушать.

Give collateral — надавати забезпечення; предоставлять обеспечение.

Give concrete expression to, to concretize, to define concretely, to render concrete — конкретизувати; конкретизировать.

Give credit, to credit, to finance — кредитувати; кредитовать.

Give creditors seniority over other creditors — давати кредиторам старшинство перед іншими кредиторами; давать кредиторам старшинство перед другими кредиторами.

Give instructions, to instruct — інструктувати; инструктировать.

Give loan security — надати забезпечення під позику; предоставит обеспечение под ссуду.

Give reasons for, to motivate, to justify — мотивувати; мотивировать.

Give smb.'s approval to plan, project, etc. — схвалити *ким-небудь* план, проект тощо; одобрить кем-либо план, проект и т. п.

Given price — 1) дана ціна; данная цена; 2) визначена ціна; определённая цена.

Giver/drawer of a bill, maker — 1) векселедавець; векселедатель; 2) чекодавець; чекодатель; 3) особа, яка виписує платіжний документ і першою приймає зобов'язання платежу за ним; лицо, выписывающее платёжный документ и первым принимающее на себя обязательство платежа по нему (див. також **co-maker**).

Global quotas/contingents — глобальні квоти/контингенти; глобальные квоты/контингенты.

Globalization — глобалізація; глобализация (див. також **globalization of markets**).

Globalization of markets — глобалізація ринків; глобализация рынков.

Gloss — глоса; глосса.

Glossary — глосарій; глоссарий.

Go bankrupt — приходити до банкрутства; приходит к банкротству.

Go into liquidation — збанкрутувати; обанкротиться.

Go-between, intermediary, mediator, middleman, negotiator — посередник; посредник.

Go-go fund — 1) фонд капіталовкладень (інвестицій) з високою часткою ризику; фонд капиталовложений (инвестиций) с высокой долей риска; 2) загальний інвестиційний траст-фонд; общий инвестиционный траст-фонд.

Going concern concept — концепція "діючого концерну"; концепция "действующего концерна".

Gold, g. — золото; золото.

Gold backed (gold-backed) bank notes — банкноти, за-

безпечені золотом; банкноты, обеспеченные золотом.

Gold bullion — злиток золота; слиток золота (див. також **silver bullion**).

Gold certificate *амер.* — золотий сертифікат; золотой сертификат.

Gold clause — умова "золото"; условие "золото".

Gold coverage — золоте забезпечення¹; золотое обеспечение¹ (див. також **gold standard**).

Gold demonetization — демонетизація золота; демонетизация золота.

Gold exchange standard, currency security — 1) золото-валютний стандарт; золото-валютный стандарт; 2) валютне забезпечення; валютное обеспечение.

Gold reserves — золоті запаси/резерви; золотые запасы/резервы.

Gold standard — 1) золотий стандарт; золотой стандарт; 2) золоте забезпечення²; золотое обеспечение² (див. також **gold coverage**).

Gold stock — золотий запас; золотой запас.

Golden parachutes — "золоті парашути" (*один із способів запобігання "загарбанню" підприємства (компанії); "золотые парашюты" (один из способов предупреждения "захвата" предприятия (компании));* (див. також **blackmail, greenmail, corporate raider, hostile takeover, poison pill, unfriendly takeover of company**).

Goldsmith — 1) золотих справ майстер; золотых дел мастер; 2) ювелір; ювелир.

Goldsmith banker *англ.* — банкір-золотих справ майстер; банкир-золотых дел мастер.

Good bargain — вигідна угода; выгодная сделка.

Good delivery — задовільна поставка; удовлетворительная поставка.

Good merchantable brand, GMB, G. M. B., g. m. b. — гарний комерційний/торговий сорт; хороший коммерческий/торговый сорт.

Good merchantable quality, GMQ, G. M. Q., g. m. q. — гарна комерційна/торгова якість; хорошее коммерческое/торговое качество.

Good money — 1) "добрі" гроші; "хорошие" деньги; 2) повноцінні гроші; полноценные деньги (див. також **full-bodied money, bad money**).

Good ordinary brand, GOB, G. O. B., g. o. b. — звичайний комерційний/торговий сорт; обычный коммерческий/торговый сорт.

Good pay — справний платник; исправный плательщик.

Good till canceled, G. T. C. — дійсний до погашення; действительный до погашения.

Goods, gds, gds.; commodity; wares — 1) товар; товар; 2) товари; товары.

Goods and chattels — рухоме майно; движимое имущество.

Goods available for sale, GAS — товари, придатні для продажу; товары, годные к продаже.

Goods exchange — товарна біржа; товарная биржа.

Goods in progress — незавершене виробництво; незавершенное производство.

Goods/commodity sale — продаж товарів; продажа товаров.

Goods in transit — товари у дорозі; товары в дороге.

Goods on approval — товари на пробу; товары на пробу.

Goods on hand — наявні товари; наличные товары.

Goodwill — 1) гудвил; гудвил; 2) фірма, її питомі вага, репутація і клієнтура; фирма, ее удельный вес, репутация и клиентура; 3) непомітний основний капітал; неосязаемый основной капитал; 4) балансова оцінка імені фірми; балансовая оценка стоимости имени фирмы; 5) передача права на фірму (*при продажу підприємства*); передача права на фирму (*при продаже предприятия*); (див. також **intangible assets (intangibles), net intangibles, tangible assets**).

Gordon model — модель Гордона; модель Гордона.

Govern, to control, to manage, to operate, to rule over, to run, to run by means of orders and decrees — 1) адмініструвати; администрировать; 2) управляти; управлять.

Government, Gov., Govt., gov., govt., Gvt — уряд; правительство.

Government annuity — державна рента; государственная рента.

Government bond — державна облігація; государственная облигация.

Government-furnished equipment, GFE, gfe — обладнання, що постачає урядове (державне) підприємство; оборудование, предоставляемое правительственным (государственным) предприятием.

Government-furnished parts, GFP — комплектуючі вироби, які постачає урядове (державне) підприємство; комплектующие изделия, предоставляемые правительственным (государственным) предприятием.

Government-owned, privately operated, GOPO — який (що) належить урядові та експлуатується (використовується) приватною компанією; принадлежащий правительству и эксплуатируемый (используемый) частной компанией.

Government securities — урядові цінні папери; правительственные ценные бумаги.

Government stock(s), GS — державні (цінні) папери; государственные (ценные) бумаги.

Grace period — пільговий період; льготный период.

Grade1, gr, gr. — градус; градус.

Grade2, gr, gr.; quality, qlty, qly, qual.; kind; sort — 1) сорт; сорт; 2) якість; качество; 3) вид; вид; 4) рід; род; 5) клас; класс.

Grade loans — класифікувати позики; классифицировать ссуды.

Graham method — метод Грегема; метод Грэхема.

Grain, g — зерно; зерно.

Gramme (gram *амер.*), g, gr, gr. — грам; грамм.

Grant1, appropriation, assignation, assignment — асигнування; ассигнование.

Grant2, grant-in-aid, subsidy — 1) грант; грант; 2) субсидія; субсидия; 3) дотація; дотация.

Grant concessions in terms — надавати поступки в умовах; предоставлять уступки в условиях.

Grant credit — надавати кредит; предоставлять кредит.

Grant debt relief — надавати звільнення від сплати боргів; предоставлять освобождение от уплаты долгов.

Grant-element — грант-елемент; грант-элемент.

Grant of a charter — надання чартеру (банківської ліцензії); предоставление чартера (банковской лицензии).

Graph, diagram, schedule — 1) графік¹; график¹ (див. також **chart**); 2) діаграма; диаграмма.

Great, gt, gr, gr. — 1) великий; большой; 2) видатний; великий, видный, выдающийся, значительный.

Great Britain, GB, G. B., Brit. — Велика Британія; Великобритания.

the Great Powers, G. P. — Великі держави; Великие державы, государства.

Greenmail — 1) "гринмейл"; "гринмейл"; 2) викуп акцій у корпоративного рейдера за ціною, вищою від ринкової, при загрозі "недружного загарбання" ним підприємства (компанії); викуп акцій у корпоративного рейдера по цене выше рыночной при угрозе "недружественного захвата" им предприятия (компании); (див. також **blackmail, corporate raider, poison pill**).

Groove, routine, rut — рутина; рутина.

Gross1, gr, gr. — 1) валовий дохід; валовой доход; 2) 12 дюжин (144 штуки); 12 дюжин (144 штуки); 3) валовий; валовой; 4) маса; масса; 5) надзвичайний; чрезвычайный; 6) великий; большой.

Gross2, gr, gr.; gross weight, GR, WT., gr. wt., GW, g. w.; packed weight, P. W. — 1) брутто; брутто; 2) вага брутто; вес брутто; 3) валова вага; валовый вес.

Gross amount — сума брутто; сумма брутто.

Gross balance — попередній (детальний) баланс; предварительный (подробный) баланс.

Gross costs/expenses — валові затрати; валовые затраты.

Gross Domestic Product, GDP, G. D. P. — валовий внутрішній продукт, ВВП; валовой внутренний продукт, ВВП.

Gross fixed capital formation, GFCF — валовий приріст основного капіталу; валовой прирост основного капитала.

Gross income/revenue — валовий дохід; валовой доход.

Gross investment — валові інвестиції; валовые инвестиции.

Gross loss (profit) *амер.* — валовий збиток (валовий прибуток); валовой убыток (валовая прибыль).

Gross National Income, GNI — валовий національний дохід; валовой национальный доход.

Gross National Product, GNP — валовий національний продукт, ВНП; валовой национальный продукт, ВНП.

Gross operating cash flow — валовий операційний грошовий потік; валовой операционный денежный поток.

Gross product — валова продукція; валовая продукция.

Gross profit1 — валовий (балансовий) прибуток; валовая (балансовая) прибыль.

Gross profit2 (gross loss) *амер.* — валовий прибуток (валовий збиток); валовая прибыль (валовой убыток).

Gross (register) tonnage, G. T., gt — 1) брутто-тоннаж; брутто-тоннаж; 2) валова (реєстрова) місткість; валовая (регистрационная) вместимость.

Gross register tons, GRT — брутто реєстрові тонни; брутто регистровые тонны.

Gross reproduction rate, GRR — валовий загальний коефіцієнт відтворення; валовой общий коэффициент воспроизводства.

Gross/long ton, GT, LT, lg tn — довга, або англійська тонна (1016 кг); длинная, или английская тонна (1016 кг).

Gross weight, GR, WT., gr. wt., GW, g. w.; gross, gr, gr.; packed weight, P. W. — 1) брутто; брутто; 2) вага брутто; вес брутто; 3) валова вага; валовой вес.

Gross yield — прибуток брутто; прибыль брутто.

Group1 — група1; группа1.

Group2, concern — група2; группа2.

Group banking, banking group — банківська група; банковская группа.

Group quotas/contingents — групові квоти/контингенти; групповые квоты/контингенты.

Growth-investment ratio — коефіцієнт "зростання / інвестиції"; коэффициент "рост / инвестиции".

Growth portfolio — портфель зростання; портфель роста.

Growth share/stock — акція зростання, акція з курсом на підвищення; акция роста, акция с курсом на повышение.

Guarantee1, G., g.; aval, bill guarantee, security — 1) гарантійний контракт; гарантийный контракт; 2) гарантія; гарантия; 3) застава; залогу; 4) поручництво; поручительство; 5) аваль; аваль; 6) банківська гарантія щодо здійснення платежу за векселем; банковская гарантия в совершении платежа по векселю; 7) вексельне поручництво/поручительство; вексельное поручительство; 8) гарант векселя; гарант векселя; 9) доручення; поручение.

Guarantee2, G., g.; guarantor, bailman — 1) гарант; гарант; 2) поручитель, поручник; поручитель.

Guarantee3, G., g.; warranty contract — гарантійний контракт; гарантийный контракт.

Guarantee4, to cover — гарантувати, надавати гарантію; гарантировать, предоставлять гарантию.

Guarantee/underwriting commission — 1) комісія (винагорода) за гарантію розміщення позики або цінних паперів; комиссия (вознаграждение) за гарантию размещения займа или ценных бумаг; 2) комісійні банку2; комиссионные банка2; 3) комісія за операції "андерайтинг"; комиссия по операциям "андеррайтинг"; 4) комісія страховому маклеру; комиссия страховому маклеру.

Guarantee credit — 1) кредит, який гарантує банк; кредит, гарантируемый банком; 2) кредит-гарантія; кредит-гарантія; 3) банківська гарантія2; банковская гарантия2 (див. також **bank guarantee**).

Guarantee loan — гарантувати позику; гарантировать ссуду.

Guarantee obligation, debtor warrant — гарантійне зобов'язання; гарантийное обязательство.

Guarantee Risk Fund — Гарантійний фонд ризику (УФБ); Гарантийный фонд риска (УФБ).

Guarantee/guaranty validity — 1) законність гарантії; законность гарантии; 2) правоздатність гарантії; правоспособность гарантии.

Guaranteed, GTD, gtd, gtd. — який (що) гарантовано; гарантований; гарантированный.

Guaranteed bond — гарантована облігація; гарантированная облигация (див. також **guaranteed stock**).

Guaranteed/secured credit — гарантований кредит; гарантированный кредит.

Guaranteed dividend — гарантований дивіденд; гарантированный дивиденд.

Guaranteed retirement income, g. r. i. — 1) гарантований пенсійний дохід; гарантированный пенсионный доход; 2) дохід, що гарантують при виході у відставку (на пенсію); доход, гарантируемый при выходе в отставку (на пенсию).

Guaranteed returns — гарантовані прибутки; гарантированные прибыли.

Guaranteed stock — гарантована акція; гарантированная акция (див. також **guaranteed bond**).

Guarantor; guarantee, G., g.; bailman — 1) гарант; гарант; 2) поручитель, поручник; поручитель.

Guarantor/backer of a bill, avalist — аваліст, вексельний поручник/поручитель; авалист, вексельный поручитель.

Guaranty; collateral security; deposit, dep. Dep., dep.; pledge — 1) гарантія; гарантия; 2) заклад, застава (*предмет*); заклад, залогу (*предмет*); 3) зобов'язання; обязательство (див. також **pledged collateral**).

Guaranty/guarantee validity — 1) законність гарантії; законность гарантии; 2) правоздатність гарантії; правоспособность гарантии.

Guardian; fiduciary, fid. — опікун; опекун, попечитель.

Guardianship — опікунство; опекунство.

Guidance line of credit — напрямна кредитна лінія; направляющая кредитная линия.

Guided by principle, based on principle, of principle (після іменника), principled — принциповий; принциповый.

H

Half, hf. половина; половина.

Handbook, handbk, hdbk — довідник; справочник.

Handle cheques (checks) *амер.* — обробляти чеки; обрабатывать чеки.

"Hands-off" policy — політика "руки геть"; политика "руки прочь" (див. також **"hands-on" policy**, **"middle-of-the-road" policy**).

"Hands-on" policy — політика "все у руки"; политика "всё в руки" (див. також **"hands-off" policy**, **"middle-of-the-road" policy**).

Hang around — бути поблизу; быть поблизости.

Hang up one's ax(e) — 1) відійти від справ; отойти от дел; 2) відмовитися від марної витівки; отказаться от бесплодной затеи.

Harbour (harbor) *амер.*, **H., h.** — 1) гавань; гавань; 2) порт; порт.

Hard cash — готівкові гроші; наличные деньги.

Hard/strong currency — тверда валюта; твердая валюта (див. також **soft/weak currency**).

Harmonize accounting and auditing system — гармонізувати систему бухгалтерського обліку та аудиту; гармонизировать систему бухгалтерского учёта и аудита.

Harmonize regulations with international standards — гармонізувати регулятивні правила відповідно до міжнародних стандартів; гармонизировать регулятивные правила в соответствии с международными стандартами.

Have a claim on, to aspire to, to claim, to lay claim to, to put in a claim for — претендувати; претендовать.

Have a clean audit — успішно пройти аудит (аудиторську перевірку); успешно пройти аудит (аудиторскую проверку).

Have a ready answer — мати готову відповідь; иметь готовый ответ.

Have an ax(e) to grind — переслідувати особисті корисливі цілі; преследовать личные корыстные цели.

Have rights in collateral — мати права на заставу (заставлене майно); иметь права на залог (заложенное имущество).

Head office, H. O.; headquarters of — головна контора (головний офіс, центральний апарат, штаб-квартира) *компанії*; главная контора (головной офис, центральный аппарат, штаб-квартира) *компании*.

Heading, rubric; column — рубрика; рубрика.

Headquarters of, head office, H. O. — головна контора (головний офіс, центральний апарат, штаб-квартира) *компанії*; главная контора (головной офис, центральный аппарат, штаб-квартира) *компании*.

Health, education and welfare, HEW — охорона здоров'я, освіта і соціальне забезпечення; здравоохранение, образование и социальное обеспечение.

Hectare, ha — гектар; гектар.

Hedge1, forward exchange covering — гарантія паритету; гарантия паритета.

Hedge2, hedging — хеджування (операція хеджування); хеджирование (операция хеджирования); див. також **buying hedge/hedging, selling hedge/hedging**.

Hedge3 — 1) хеджувати; хеджировать; 2) захищати від втрат; ограждать от потерь; 3) страхувати від втрат; страховать от потерь.

Hedger — 1) хеджер; хеджер; 2) особа, яка здійснює хеджування; лицо, осуществляющее хеджирование.

Hedging, hedge — хеджування (операція хеджування); хеджирование (операция хеджирования); див. також **buying hedge/hedging, selling hedge/hedging**.

Hedging instruments — інструменти хеджування; инструменты хеджирования.

Hedging opportunities — можливості хеджування; возможности хеджирования.

Height, H., h., hgt. — висота; высота.

Heightened risk operation — операція підвищеного ризику; операция повышенного риска.

Heir — спадкоємець; наследник.

hic est *лат.*, **h. e.** — тобто: то есть.

Hidden/undisclosed reserves — потенційні (приховані) резерви: потенциальные (скрытые) резервы.

Hide financial distress — приховувати тяжкий фінансовий стан: скрывать бедственное финансовое положение.

Hierarchy — ієрархія; иерархия.

High and low prices — курс у межах ... ; курс в пределах ...

High flyer — 1) "високий літун"; "високий лётчик"; 2) "максимально змінний"; "максимально изменчивый".

High-grade securities — 1) високоякісні цінні папери; высококачественные ценные бумаги; 2) цінні папери високої якості; ценные бумаги высокого качества.

High-income economies — економіки з високим рівнем доходу на душу населення; экономики с высоким уровнем дохода на душу населения (див. також **low-income economies, middle-income economies**).

High risk assets — високоризиковані активи: высоко-рискованные активы.

High risk off-balance sheet items — високоризиковані позабалансові статті; высокорискованные забалансовые статьи.

High school, HS — середня школа; средняя школа.

Highest price, H. — 1) найвища ціна; наивысшая цена; 2) найвищий курс цінних паперів; наивысший курс ценных бумаг.

Highly approximately — вельми (дуже) приблизно; весьма (очень) приблизительно.

Highly leveraged — який (що) має високий рівень леве-риджу, високо леведжований (*про підприємство*); имеющий высокий уровень леве-риджа, високо леведжированный (*о предприятии*).

Highway, HW — шосейна дорога; шоссе-ная дорога.

High-yield activities — високодохідна діяльність; высоко-кодоходная деятельность.

Hire purchase, H/P, H. P., Hp., h. p. — покупка на виплат (у розстрочку); покупка в рассрочку.

Hiring — 1) прокат; прокат; 2) хайринг (*вид середньо-строкової оренди*); хайринг (*вид среднесрочковой аренды*).

Historical/acquisition cost — ціна придбання/надбання; цена приобретения.

History of credit/loan, credit/loan history — дані про минулі взаємостосунки з дебітором (позичальником); данные о прошлых взаимоотношениях с дебитором (заёмщиком).

History of repayment, repayment history — дані про минулі погашення платежів за заборгованістю; данные о прошлых погашениях платежей по задолженности.

History section of credit history — частина кредитної справи, що містить дані про минулі взаємостосунки з дебітором (позичальником); часть кредитного дела, в которой содержатся данные о прошлых взаимоотношениях с дебитором (заёмщиком).

Hoarding — тезаврація, тезаврування; тезаврация, тезаврирование.

hoc anno *лат.*, **h. a.** — у цьому році; в этом году.

Hock-shop *амер.*; **pawnshop, lombard** — 1) ломбард; ломбард; 2) позичкова каса; ссудная касса.

Hold an appointment — займати посаду; занимать должность.

Hold assets — тримати активи; держать активы.

Hold something in trust — тримати *що-небудь* у трасті (*про об'єкт трасту*); держать *что-либо* в трасте (*об объекте траста*).

Hold the balance — розпоряджатися; распоряжаться.

Holder — держатель *фінансового інструменту (цінних паперів, комерційних паперів, опціонів тощо)*; держатель *фінансового інструмента (ценных бумаг, коммерческих бумаг, опционов и т. п.)*; (див. також **holder in due course, holder in due a holder in due course**).

Holder in due a holder in due course — держатель через держателя, вільного від претензій; держатель через держателя, свободного от претензий (див. також **holder in due course**).

Holder in due course, HDC — держатель, вільний від претензій; держатель, свободный от претензий (див. також **holder in due a holder in due course**).

Holder/bearer of a bill — векселедержатель; векселе-держатель.

Holding company — холдинг, холдинг-компанія, холдингова компанія; холдинг, холдинг-компания, холдинговая компания.

Holding in bank account — залишки коштів, які власник тримає на банківському рахунку; остатки средств, которые владелец держит на банковском счёте.

Holdings, assets — 1) *фін.* актив, активи; *фін.* актив, активы; 2) *фін.* авуари; *фін.* авуары; 3) *юр.* майно неспроможного боржника (банкрота), майно збанкрутілої фірми; *юр.* имущество несостоятельного должника (банкрота), имущество обанкротившейся фирмы.

Home Loan Bank Board, HLBB — Правління мережі федеральних банків з кредитування житлового будівництва (США); Правление системы федеральных банков по кредитованию жилищного строительства (США).

The Home Office, H. O. — Міністерство внутрішніх справ Великої Британії; Министерство внутренних дел Великобритании.

honoris causa *лат.*, **h. c.** — 1) за заслуги; за заслуги; 2) заради пошани; ради почёта.

Honour (амер. honor) payment — підтверджувати платіж (*його законність, правильність тощо*); подтверждать платёж (*его законность, правильность и т. п.*).

Honourable (амер. Honorable), Hon. — вельмиповажний; distinguished.

Honorary, Hon. — почесний; почётный.

Horizon financial analysis — горизонтальний (трендовий) фінансовий аналіз; горизонтальный (трендовый) финансовый анализ.

Horizontal yield curve — горизонтальна крива доходів (*ринок не очікує зміни відсоткової/процентної ставки у майбутньому*); горизонтальная кривая доходов (*рынок не ожидает изменения процентной ставки в будущем*).

Hostile takeover — 1) "вороже загарбання"; "вражеский захват"; 2) придбання одним акціонерним товариством (АО) іншого шляхом купівлі акцій, не зважаючи на спротив керівництва останнього; приобретение одним акционерным обществом (АО) другого, несмотря на сопротивление руководства последнего; (див. також **blackmail, greenmail, corporate raider, golden parachutes, poison pill, unfriendly takeover of company**).

Hot money — 1) "гарячі гроші"; "горячие деньги"; 2) "плаваючі капітали"; "плавающие капиталы".

Hour, H., h., hr — година; час.

House of Commons, HC — Палата обшин (Велика Британія); Палата обшин (Великобритания).

House of Lords, HL — Палата лордів (Велика Британія); Палата лордов (Великобритания).

House of Representatives, H. of R. — Палата представників Конгресу США; Палата представителей Конгресса США.

Household goods, HHG, hhg — господарські товари; хозяйственные товары.

Households — домашні господарства (*як сектор і користувач фінансових та інших послуг*); домашние хозяйства (*в качестве сектора и пользователя финансовых и других услуг*).

Housing and Home Finance Agency, HHFA — Агентство з фінансування житлового і комунального будівництва (США); Агентство по финансированию жилищного и коммунального строительства (США).

Housing bank — 1) житловий банк; жилищный банк; 2) банк житлового будівництва; банк жилищного строительства (див. також **housing finance institution**).

Housing finance institution — фінансова інституція житлового будівництва; финансовый институт жилищного строительства (див. також **housing bank**).

Human resources management — управління людськими (трудовими) ресурсами; управление человеческими (трудовыми) ресурсами.

Hundi *інд.* — ганді, ханді; ганди, ханди.

Hundred, H., h. — сто; сто.

Hybrid capital instruments — гібридні капітальні інструменти: гибридные капитальные инструменты.

Hyperinflation — гіперінфляція; гиперинфляция.

Hypothec — (*про нерухомість; о нерухомості*) 1) іпотека; ипотека; 2) застава; закладная, залоговая.

Hypothecary — (*про нерухомість; о нерухомості*) 1) іпотечний; ипотечный; 2) заставний; закладной, залоговый.

Hypothecary/mortgage bank — (*про нерухомість; о нерухомості*) іпотечний банк; ипотечный банк.

Hypothecate, to mortgage — (*про нерухомість; о нерухомості*) заставляти (віддавати у заставу); закладувати (отдавать в заклад/залог).

Hypothecation — (*про нерухомість; о нерухомості*) 1) забезпечення іпотеки; обеспечение ипотеки; 2) застава власності як забезпечення боргового зобов'язання; залог собственности в качестве обеспечения долгового обязательства.

I owe you, IOU "Я винен Вам" (*форма боргової посвідки/розписки*); "Я должен Вам" (*форма долговой расписки*).

IBLC (Belgium-Luxembourg Exchange Institute) — Бельгійсько-Люксембурзький валютний інститут (*інституція з контролю за валютними операціями*); Бельгийско-Люксембургский валютный институт (*институт по контролю за валютными операциями*).

ibidem *лат.*, **ib., ibid.** — там же; там же.

id est *лат.*, **i. e.** — тобто; то есть, т. е.

Idea1, concept — концепція; концепция.

Idea2, conception, notion — ідея; идея.

idem *лат.*, **id.** — той самий; тот же.

idem quod *лат.*, **i. q.** — так само як; так же как.

Identical — ідентичний; идентичный.

Identification, ID — ідентифікація; идентификация.

Ignore, to disregard, to neglect — ігнорувати; игнорировать.

Illegal exchange — "чорна" біржа; "чёрная" биржа.

Illiquid — неліквідний; неликвидный.

Illiquid securities — неліквідні цінні папери; неликвидные ценные бумаги.

Illiquidity — неліквідність; неликвидность.

Illustration, III., illus. — ілюстрація; иллюстрация.

Illustrated, Ill., illus. — ілюстрований; иллюстрированный.

Image, reputation — 1) репутация; репутация; 2) престиж; престиж.

Image of a company — імідж підприємства/компанії; имидж предприятия/компани.

Immediate-or-cancel order — "виконати негайно або відмінити" (*застереження*); "исполнить немедленно или отменить" (*оговорка*).

Immediate withdrawal — негайне зняття грошей з рахунку тощо; немедленное снятие денег со счёта и т. п.

Immigrant remittance — платіжні перекази іммігрантів (*стаття у платіжному балансі*); платёжные переводы иммигрантов (*статья в платёжном балансе*).

Imperative, imp. — 1) імперативний; императивный; 2) настійний, нагальний; настоятельный.

Imperial, imp. — 1) встановлений; установленный; 2) який (що) відповідає британському стандарту; соответствующий британскому стандарту.

Impermissible non-bank activities — небанківські операції, що не дозволені банкам законодавством; небанковские операции, которые не разрешены банкам законодательством.

Impersonal service — відсутність персонального обслуговування клієнтів банку; отсутствие персонального обслуживания клиентов банка.

Implicit interest — 1) приховано (патентно) виплачуваний відсоток/процент; скрыто (патентно) выплачиваемый процент; 2) відсоток/процент, що приховано (патентно) виплачують; скрыто (патентно) выплачиваемый процент (див. також **explicit interest, stated interest**).

Implicit tax — прихований (латентний) податок; скрытый (латентный) налог.

Import1, imp. — імпорт; импорт.

Import2 — імпортувати; импортировать.

Import licence (амер. license), I/L — імпортна ліцензія; импортная лицензия.

Import quota — імпортна квота; импортная квота (див. також **export quota**).

Import / GDP ratio — коефіцієнт "імпорт / ВВП"; коэффициент "импорт / ВВП".

Importation — 1) імпорт; импорт; 2) ввіз, ввезення; ввоз.

Imported, imp. — імпортований; импортированный.

Importer, imp. — імпортер; импортёр.

Imposing, impressive, striking — імпозантний; импозантный.

Impress smb., to make an impression on smb. — імпонувати; импонировать.

Impressive, imposing, striking — імпозантний; импозантный.

Imprimatur лат., imp. — дозвіл цензури на друкування; разрешение цензуры на печатание.

Improvement of financial situation — покращання фінансової ситуації; улучшение финансового состояния.

Imprudent lending — кредитування (придбання активів) на нездоровому ґрунті; кредитование (приобретение активов) на нездоровой основе.

In abeyance — 1) у стані невідомості, очікування; в состоянии неизвестности, ожидания; 2) без власника (*про спадок*); без владельца (*о наследстве*); 3) тимчасово відмінений, скасований (*про закон, право*); временно отменённый (*о законе, праве*).

In actual fact — у дійсності, насправді; в действительности.

In advance — 1) авансом; авансом; 2) заздалегідь; заранее; 3) достроково; досрочно.

In answer to — у відповідь на; в ответ на.

In anticipation — заздалегідь, наперед; заранее.

In anticipation of smth. — 1) чекаючи на що-небудь, в очікуванні чого-небудь; в ожидании чего-либо; 2) у передбаченні чого-небудь; в предвидении чего-либо.

In an assertive form — у стверджувальній (позитивній) формі; в утвердительной (положительной) форме.

In cash, cash — 1) готівкою; наличными; 3) кеш; кэш.

In charge, i/c — 1) завідувати (*відділом*); вестать (*отделом*); 2) відповідати (*за відділ, справу*); отвечать (*за отдел, дело*); 3) диспонувати; диспонировать.

In direct ratio — прямо пропорційно; прямо пропорционально.

In-home banking — банківська справа вдома (*обслуговування клієнта вдома*); банковское дело на дому (*обслуживание клиента дома*).

In inverse ratio — обернено пропорційно; обратно пропорционально.

In/at pawn — у заставі/закладі; в залоге.

In the pay of smb. — на платні у кого-небудь, найнятий ким-небудь; на жалованье у кого-либо, нанятый кем-либо.

In-plant banking — банківське обслуговування персоналу компанії-клієнта банку у приміщенні цієї компанії; банковское обслуживание персонала компании-клиента банка в здании этой компании.

In short supply, showing a loss, scarce, амер. critical — дефіцитний; дефицитный.

Inability to pay debts — нездатність заплатити борги; неспособность заплатить долги (див. також **ability to pay debts**).

Incapacitation of borrower — неієздатність позичальника; недееспособность заёмщика.

Inch, i., in. — дюйм (2,54 см); дюйм (2,54 см).

Inches, ins. — дюйми; дюймы.

Including, incl. — включно; включительно.

Inclusive, incl. — який (що) містить; содержащий.

Inclusive term — ціна, яка містить у собі всі послуги; цена, содержащая все услуги.

Income, in, in., inc. — дохід; доход.

Income after taxes — чистий дохід; чистый доход.

Income before taxes — валовий дохід; валовой доход.

Income bond — дохідна облігація; доходная облигация.

Income centre (амер. center) — центр доходу; центр дохода.

Income distribution — розподіл доходу; распределение дохода.

Income portfolio — портфель доходу; портфель дохода.

Income redistribution — перерозподіл доходу; перераспределение дохода.

Income statement амер., (profit and loss)/(profit-and-loss) accounts/statement, P & L, P. & L. a/c, P/L, P/I, P. L. — 1) баланс результатів; баланс результатов; 2) прибуток і збиток; прибыль и убыток; 3) рахунок прибутків і збитків; счёт прибылей и убытков; 4) звіт про прибутки і збитки (*підприємства*); отчёт о прибылях и убытках (*предприятия*).

Income tax, IT — 1) прибутковий податок; подоходный налог; 2) податок на дохід; налог на доход.

Inconvertibility — неконвертованість (*про валюту*); неконвертируемость, неконвертабельность (*о валюте*).

Inconvertible paper money — неконвертовані паперові гроші; неконвертируемые бумажные деньги.

Incorporated, Inc., inc., Incor, Incorp, incor, incorp — 1) акціонерний; акционерный; 2) який (що) зареєстровано як акціонерне товариство (корпорацію); зареєстрованный в качестве акционерного общества (корпорации).

Incorporated business — 1) інкорпорований бізнес; инкорпорированный бизнес; 2) інкорпороване підприємництво; инкорпорированное предпринимательство.

Incorporation — 1) інкорпорування; инкорпорирование; 2) заснування акціонерного товариства (корпорації); учреждение акционерного общества (корпорации); 2) реєстрація акціонерного товариства (корпорації); регистрация акционерного общества (корпорации).

Incorporator — засновник корпорації (акціонерного товариства, АТ); учредитель корпорации (акционерного общества, АО).

Incorporator's/founder's stock/shares — засновницькі акції; учредительские акции.

INCOTERMS/Incoterms conditions — умови ІНКОТЕРМС; условия ИНКОТЕРМС.

Increase, incr. — 1) збільшення; увеличение; 2) зростання; рост; 3) збільшуватися; увеличиваться.

Increase in demand — збільшення/зростання попиту; увеличение спроса.

Increase in productivity — збільшення/зростання продуктивності; увеличение производительности.

Increase in stocks — приріст основного капіталу; прирост основного капитала.

Increase in bank rate — підвищення облікової ставки; повышение учётной ставки.

Increased value, i. v. — зростаюча вартість; возросшая стоимость.

Incriminate to, charge with інкримінувати; инкриминировать.

Indemnity1, indm. — 1) відшкодування; возмещение; 2) компенсація; компенсация; 3) гарантія від збитків; гарантия от ущерба.

Indemnity2, indm.; compensation, comp; reimbursement — 1) компенсація1; компенсация1; 2) відшкодування; возмещение; 3) рамбурсування; рамбурсирование (див. також **compensation transaction, offset transaction**).

Indenture, bond indenture — облігаційний договір/контракт; облигационный договор/контракт; (див. також **bond trustee**).

Independent, ID, ind. — 1) незалежний; независимый; 2) самостійний; самостоятельный.

Independent Banker's Association, IBA — Асоціація незалежних банкірів (США); Ассоциация независимых банкиров (США).

Index, ind. — 1) індекс; индекс; 2) коефіцієнт; коэффициент; 3) показник; показатель; 4) число; число.

Index future contract — індексний ф'ючерсний контракт; индексный фьючерсный контракт.

Index linked — який (що) індексують, індексований *за темпами інфляції*; индексированный *по темпам инфляции*.

Index linked obligations — індексовані зобов'язання; индексированные обязательства.

Index of exchange — біржовий індекс; биржевой индекс.

Index of securities — індекс *курсів* цінних паперів; индекс *курсов* ценных бумаг.

Index of stocks — індекс курсів акцій; индекс курсов акций.

Indexation — індексація; индексация (див. також **finan-**

cial indexation, fixed assets indexation, interest indexation, prices indexation, wages indexation).

Indexed bond — індексована облігація; индексированная облигация.

Indexed debenture — індексована дебентура (незабезпечене боргове зобов'язання); индексированная дебентура (необеспеченное долговое обязательство).

Indexed deposit — індексований вклад/депозит; индексированный вклад/депозит.

Indexed financial contract — індексований фінансовий контракт; индексированный финансовый контракт.

Indexed financial instrument — індексований фінансовий інструмент; индексированный финансовый инструмент.

Indicated, ind. — 1) індикаторний; индикаторный; 2) номінальний; номинальный.

Indicative — індикативний; индикативный.

Indicative rate — індикативний курс; индикативный курс.

Indirect, ind., indir — непрямий, побічний; косвенный.

Indirect cost(s)/expense — непрямі затрати/витрати; косвенные/непрямые затраты/издержки (див. також **direct cost(s)/expense**).

Indirect loan — непряма позика, непрямий кредит; косвенная/непрямая ссуда, косвенный/непрямой кредит (див. також **direct loan**).

Indirect operating cost(s) per available seat mile, IOC — непрямі операційні (експлуатаційні) видатки на одне наявне місце-милю; косвенные/непрямые оперативные (эксплуатационные) расходы на одно имеющееся место-милю (див. також **direct operating cost(s)**).

Indirect mortgage loan — заставна позика, заставний кредит; залоговая ссуда, залоговый кредит (див. також **direct mortgage loan**).

Indirect secured installment loan — непряма забезпечена споживча позика; косвенная/непрямая обеспеченная потребительская ссуда.

Indirect taxes — непрямі податки; косвенные/непрямые налоги.

Indispensable, obligatory, compulsory — облігатний; облигатный.

Indisputable/undeniable creditors' demands — безспірні вимоги кредиторів; беспорные требования кредиторов.

Individual — 1) індивід, індивідуум; индивид, индивидуум; 2) індивідуальний; индивидуальный; 3) особистий; личный; 4) окремі; отдельный; 5) самостійний; самостоятельный.

Individual development plan — план індивідуального розвитку; план индивидуального развития.

Individual investor — індивідуальний інвестор; индивидуальный инвестор (див. також **institutional investor**).

Individual lending authority — індивідуальне кредитне повноваження; индивидуальное кредитное полномочие.

Individual quotas/contingents — індивідуальні квоти/контингенти; индивидуальные квоты/контингенты.

Individual retirement accounts, IRAs *амер.* — індивідуальні (особисті) пенсійні рахунки; индивидуальные (личные) пенсионные счета (див. також **tax-deductible account**).

Individuals, individual participants of the securities market — індивіди, індивідуальні учасники ринку цінних паперів; индивиды, индивидуальные участники рынка ценных бумаг.

Indorse, to endorse — 1) індосувати; индоссировать; 2) робити передавальний напис; делать передаточную надпись.

Indorse/endorse in blank — здійснювати бланковий індосамент; совершать бланковый индоссамент.

Indorse/endorse to the back of the cheque (амер. check) — індосувати зворотний бік чеку; индоссировать обратную сторону чека.

Indorsed, ind.; endorsed, end. — який (що) індосовано, індосований; индоссированный.

Indorsee/endorsee — 1) індосат; индоссат; 2) жират; жират; 3) останній векселедержатель; последний векселедержатель.

Indorsement, ind.; endorsement, end. — 1) індосамент; индоссамент; 2) жиро; жиро; 3) передавальний напис; передаточная надпись; 4) індосація; индоссация; 5) ендосар; эндосар.

Indorsement/endorsement "for collection" — індосамент "для інкасації"; индоссамент "для инкассирования".

Indorsement/endorsement "for deposit" — індосамент "для депозитування"; индоссамент "для депозитирования".

Indorsement/endorsement in blank, blank/general indorsement/endorsement — бланковий індосамент; бланковый индоссамент.

Indorsement/endorsement in full — повний індосамент; полный индоссамент.

Indorser/endorser — 1) індосант; индоссант; 2) жирант; жирант; 3) наступний векселедержатель; последующий векселедержатель.

Industrial, ind. — 1) індустріальний; индустриальный; 2) промисловий; промышленный.

Industrial and Commercial Finance Corporation, ICFC — Корпорація з фінансування промисловості і торгівлі (Велика Британія); Корпорация по финансированию промышленности и торговли (Великобритания).

Industrial bank *амер.* — індустріальний банк; индустриальный банк.

Industrial bond — промислова облігація; промышленная облигация.

Industrial capital — промисловий капітал; промышленный капитал.

Industrial cooperation — виробнича кооперація; производственная кооперация.

Industrial (development) finance institution — фінансова інституція промислового розвитку; финансовый институт промышленного развития (див. також **development bank, development finance institute, DFI**).

Industrial equities — 1) акції промислових підприємств без фіксованого дивіденду; акции промышленных предприятий без фиксированного дивиденда; 2) звичайні акції промислових підприємств; обыкновенные акции промышленных предприятий.

Industrial finance — 1) фінанси промисловості; финансы промышленности; 2) фінансування промисловості; финансирование промышленности.

Industrialization — індустріалізація; индустриализация.

Industry, ind. — 1) індустрія; индустрия; 2) промисловість; промышленность.

Industry life cycle — життєвий цикл галузі; жизненный цикл отрасли.

Industry risk — галузевий ризик; отраслевой риск.

Inert, inactive, sluggish — інертний; инертный.

Inferior, inf. — 1) гірший; худший; 2) нижчий; низший; 3) низької якості; низкого качества.

Inflation — інфляція; инфляция (див. також **wage price spiral prices indexation, wages indexation**).

Inflation premium/bonus — інфляційна премія; инфляционная премия.

Inflation risk — інфляційний ризик; инфляционный риск.

Inflation tax — інфляційний податок; инфляционный налог.

Inflationary — інфляційний; инфляционный.

Inflationary expectation — інфляційне очікування; инфляционное ожидание.

Inflow of capital — притік капіталу; приток капитала.

Inflow of funds — притік фондів *до банку*; приток фондов *в банк*.

Influence, patronage — 1) патронат, патронат; патронат, патронат; 2) протекція; протекция; 3) шефство; шефство.

Inform — інформувати; информировать.

Informal — 1) неформальний; неформальный; 2) неофіційний; неофициальный.

Informal account — неформальний (неофіційний) рахунок (*у банку*); неформальный (неофициальный) счёт (*в банке*).

нок (*у банку*); неформальный (неофициальный) счёт (*в банке*).

Informal finance — неформальні (неофіційні) фінанси; неформальные (неофициальные) финансы (див. також **informal financial sector**).

Informal financial sector — неорганізований (офіційно невизнаний) фінансовий сектор; неорганизованный (официально непризнанный) финансовый сектор (див. також **formal markets, informal markets**).

Informal lender — неорганізований (офіційно невизнаний) кредитор; неорганизованный (официально непризнанный) кредитор (позикодавець), який діє на неорганізованому (позабанковому) ринку кредитів; кредитор (ссудодатель), действующий на неорганізованом (внебанковском) рынке кредитов (див. також **informal financial sector, informal markets**).

Informal markets — офіційно невизнані (неорганізовані) ринки; официально непризнанные (неорганизованные) рынки (див. також **curb market, chit-fund, informal financial sector, formal financial institutions, intermediaries, lenders, etc., formal markets, informal finance**).

Informal suspension of loan — неофіційна зупинка видавання позик (кредитування); неофициальная приостановка выдачи ссуд (кредитования); див. також **suspension of loan, formal suspension of loan**.

Information1, inf. — 1) дані; данные; 2) інформативність; информативность; 3) інформація; информация; 4) пропаганда; пропаганда.

Information2, inf.; propaganda, popularization, teaching — пропаганда; пропаганда.

Information disclosure — розкриття інформації; раскрытие информации (див. також **disclosure, full disclosure, partial disclosure**).

Information pooling — централізація інформації; централизация информации.

Informative — інформативний; информативный.

Informative operations — інформаційні операції; информационные операции.

Infrastructural (subordinate) participants of the securities market — інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку цінних паперів; инфраструктурные (вспомогательные) участники рынка ценных бумаг.

Infrastructure — інфраструктура; инфраструктура.

Ingredient — інгредієнт; ингредиент.

Inherit securities — успадковувати (одержувати у спадок) цінні папери (*один із способів їхнього придбання*); наследовать (получать в наследство) ценные бумаги (*один из способов их приобретения*).

Initial1, init. — 1) початковий; начальный; 2) вихідний; исходный.

Initial2 — парафувати; парафировать.

Initial cost — початкові затрати; начальные затраты.

Initial public offering. IPO — 1) первісна публічна пропозиція акцій; первоначальное публичное предложение акций; 2) перший випуск (перша емісія) акцій; первый выпуск (первая эмиссия) акций.

Initial loss — звичайний розмір втрат; обычный размер потерь.

Initial sale of securities — первинний продаж цінних паперів; первичная продажа ценных бумаг.

Initial share/stock — вступний пай (в акціонерне товариство); вступной пай (в акционерное общество).

Initial stock issue — первинна (початкова) емісія акцій, первинний (початковий) випуск акцій; первичная (первоначальная) эмиссия акций, первичный (первоначальный) выпуск акций.

Initiate changing prime rate — ініціювати (змінити першим) відсоткову/процентну ставку "прайм рейт"; инициировать (изменять первым) процентную ставку "прайм рейт".

Initiation — парафування; парафирование.

Innovation — 1) інновація; инновация; 2) новаторство; новаторство.

Innovation investment — інноваційні інвестиції; инновационные инвестиции.

Input-output. I-O — затрати-випуск; затраты-выпуск.

Inquire about a person, a thing — наводити довідки про кого-небудь, що-небудь; наводит справки о ком-либо, чём-либо.

Inquire about the financial standing of a company — довідатися про фінансовий стан компанії; осведомиться о финансовом положении компании.

Inquire as to the actual reason — довідатися про дійсну причину; осведомиться об истинной причине.

Inside dimensions. ID — внутрішні розміри; внутренние размеры.

Inside director — інсайдерний ("внутрішній") директор; инсайдерный ("внутренний") директор (див. також **outside director**).

Inside information — інсайдерна ("внутрішня") інформація; инсайдерная ("внутренняя") информация.

Insider — 1) інсайдер; инсайдер; 2) "своя людина"; "свой человек".

Insider lending — інсайдерне ("внутрішнє") кредитування; инсайдерное ("внутреннее") кредитование.

Inside credit — інсайдерний ("внутрішній") кредит; инсайдерный ("внутренний") кредит.

Insider report — інсайдерний ("внутрішній") звіт; инсайдерный ("внутренний") отчет.

Insider trading — інсайдерна ("внутрішня") торгівля цінними паперами; инсайдерная ("внутренняя") торговля ценными бумагами.

Insolvency — 1) неплатоспроможність; неплатежеспособность; 2) припинення платежів; прекращение платежей.

Insolvency of bank, enterprise, financial institution, financial sector, etc. — неплатоспроможність банку, підприємства, фінансової інституції, фінансового сектору тощо; неплатежеспособность банка, предприятия, финансового института, финансового сектора и т. п.

Insolvent — неплатоспроможний; неплатежеспособный.

Insolvent financial intermediary — неплатоспроможний фінансовий посередник; неплатежеспособный финансовый посредник.

Inspect — 1) інспектувати; инспектировать; 2) оглядати; осматривать; 3) перевіряти; проверять.

Inspection1 — інспекція; инспекция.

Inspection2; audit, aud; revision, rev. rev. — 1) ревізія; ревизия; 2) перевірка; проверка.

Inspector1 — інспектор; инспектор.

Inspector2, auditor — ревізор; ревизор.

Instability of financial markets — нестабільність (нестійкість) фінансових ринків; нестабильность (неустойчивость) финансовых рынков.

Installation. instl — 1) інсталяція; инсталляция; 2) встановлення; установка; 3) монтаж; монтаж.

Installment, inst, inst.; installment payment — 1) частковий платіж; частичный платёж; 2) черговий внесок; очередной взнос.

Installment credit/loan — частковий кредит, часткова позика; частичный кредит, частичная ссуда (див. також **serial loan**).

Installment note — вексель, що містить зобов'язання виплатити борг окремими рівними частинами; вексель, содержащий обязательство выплатить долг отдельными равными частями.

Installment paid. I. P., i. p. — черговий внесок заплачено; очередной взнос уплачен.

Installment payment; installment, inst, inst. — 1) частковий платіж; частичный платёж; 2) черговий внесок; очередной взнос.

Instance — 1) інстанція; инстанция; 2) приклад; пример; 3) окремий випадок; отдельный случай; 4) просьба, прохання; просьба; 5) пропозиція; предложение.

Instant, inst, inst. — 1) поточного місяця (в офіційному листі); текущего месяца (в официальном письме); 2) момент; момент; 3) негайний; немедленный; 3) невідкладний; безотлагательный.

Instinct, intuition — інтуїція; интуиция.

Institute1, inst, inst. — 1) інститут; институт; 2) установа; учреждение; 3) товариство; общество; 4) об'єднання; объединение.

Institute2 — 1) засновувати; основывать, учреждать; 2) вводити; вводить.

The Institute of Bankers, IB, IOB — Інститут банківської справи (Велика Британія); Институт банковского дела (Великобритания).

Institutional broker — інституційний брокер; институциональный брокер.

Institutional client — інституційний клієнт брокерської фірми; институциональный клиент брокерской фирмы (див. також **institutional investor**).

Institutional investor — інституційний інвестор; институциональный инвестор (див. також **individual investor, institutional client**).

Institutional lender — інституційний кредитор; институциональный кредитор.

Institutional structure of financial sector (system) — інституційна структура фінансового сектору (фінансової системи); институциональная структура финансового сектора (финансовой системы).

Institutional trust, endowment fund — 1) інституційний траст; институциональный траст; 2) фонд для жертв; фонд для пожертвованных.

Institutions, institutional participants of the securities market — інституції, інституційні учасники ринку цінних паперів; институты, институциональные участники рынка ценных бумаг.

Instruct, to give instructions — інструктувати; инструктировать.

Instruction, circular — 1) циркуляр; циркуляр; 2) інструкція; инструкция; 3) припис; предписание.

Instructional — інструктивний; инструктивный.

Instruction(s), instr; directions, directives — 1) інструкція; инструкция 2) вказівка; указание; 3) директива; директива; 4) припис, розпорядження; предписание.

Instructor — інструктор; инструктор.

Instrument1 — інструмент; инструмент.

Instrument2 юр.; document, dct, doc, doc. — документ; документ.

Instrument of circulation — засіб обігу; средство обращения.

Instrument of indebtedness — свідоцтво боргу; свидетельство долга.

Instrument of liquidity — засіб забезпечення ліквідності; средство обеспечения ликвидности.

Instrument of payment — засіб платежу; средство платежа.

Instrument of taxation — 1) інструмент оподаткування; инструмент налогообложения; 2) податковий інструмент; налоговый инструмент.

Instrument of transfer — трансферний документ; трансферный документ.

Instrument to order — направлений вексель; направленный вексель.

Instruments of stock market — інструменти фондового ринку; инструменты фондового рынка.

Insurance1, ince. Insce, insce, insur — 1) страхування; страхование; 2) страховий платіж; страховой платёж.

Insurance2, ince. Insce, insce, insur; insurance policy, policy of assurance/insurance — страховий поліс; страховой полис.

Insurance company — страхова компанія; страховая компания.

Insurance agent — страховий агент; страховой агент.

Insurance brokerage — брокерська діяльність у сфері страхових послуг; брокерская деятельность в сфере страховых услуг.

Insurance coverage — страхове покриття; страховое покрытие (див. також **deposit insurance coverage**).

Insurance policy; insurance, ince, Insce, insce, insur; policy of assurance — страховий поліс; страховой полис.

Insurant — страхувальник; страхователь.

Insured accident — страховий випадок; страховой случай.

Insured amount — страхова сума; страховая сумма.

Insured bank 1) застрахований банк; застрахованный банк; 2) *амер.* банк, вклади у якому застраховано Федеральною корпорацією страхування депозитів (ФКСД, США); *амер.* банк, вклади в котром застраховані Федеральною корпорацією страхування депозитів (ФКСД, США).

Insured deposits — 1) застраховані вклади/депозити банку; застрахованные вклады/депозиты банка; 2) *амер.* вклади/депозити банку, застраховані Федеральною корпорацією страхування депозитів (ФКСД, США); *амер.* вклади/депозиты банка, застрахованные Федеральной корпорацией страхования депозитов (ФКСД, США); див. також **deposit insurance**.

Insured investment risk — застрахований інвестиційний ризик; застрахованный инвестиционный риск.

Insurer — страхувач; страховщик.

Intangible assets, intangibles — нематеріальні активи; нематериальные активы (див. також **goodwill, net intangibles**).

Intangible collateral — забезпечення нематеріальними активами; обеспечение нематериальными активами (див. також **goodwill, intangible assets**).

Intangible net worth — "нематеріальний" акціонерний капітал; "нематериальный" акционерный капитал (див. також **goodwill, intangible assets**).

Intangibles, intangible assets — нематеріальні активи; нематериальные активы (див. також **goodwill, net intangibles; tangible assets**).

Integral property complex — цілісний майновий комплекс; целостный имущественный комплекс.

Integrated data processing, IDP — комплексна обробка даних; комплексная обработка данных.

Integrated management planning and control technique, IMPACT — комплексний метод планування і контролю управління; комплексный метод планирования и контроля управления.

Integrity of the financial system — цілісність фінансової системи; целостность финансовой системы.

Intellectual property right(s) — право інтелектуальної власності; право интеллектуальной собственности.

Intelligence Department, ID — розвідувальний відділ; разведывательный отдел.

Intelligence quotient, I. Q. — коефіцієнт розумового розвитку; коэффициент интеллектуального развития.

Intensify, to brisk up, to liven up, to make more active, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активизировать.

Intensive — 1) інтенсивний; интенсивный; 2) ємкий; емкий; 3) напружений; напряжённый.

Intensive economy — інтенсивне господарство; интенсивное хозяйство.

Interagency Country Exposure Review Committee, ICERC — Міжвідомчий комітет з аналізу втрат від ризику країни (США); Межведомственный комитет по анализу потерь от риска страны (США); див. також **country risk**.

Inter-American Development Bank, IADB — Міжамериканський банк розвитку; Межамериканский банк развития.

Inter-American Statistical Institute, IASI — Міжамериканський статистичний інститут; Межамериканский статистический институт.

Interbank deposit/funds — міжбанківський депозит; межбанковский депозит.

Interbank deposits market — ринок міжбанківських депозитів; рынок межбанковских депозитов.

Interbank funds/deposit — міжбанківський депозит; межбанковский депозит.

Interbank market — міжбанківський ринок; межбанковский рынок.

Interbank payment transfer — 1) міжбанківський грошовий переказ; межбанковский денежный перевод; 2) міжбанківські грошові розрахунки; межбанковские денежные расчёты.

Interbank payment transfer system — 1) система міжбанківських грошових переказів; система меж-

банковских денежных переводов; 2) система міжбанківських грошових розрахунків; система межбанковских денежных расчётов.

Interbank rate, Libor, London interbank offered rate — Лібор; Либор.

Interbranch accounts — взаємні міжфілійні (міжфіліальні) розрахунки; взаимные межфилиальные расчёты.

Interchangeable/fungible items — взаємозамінювані цінності; взаимозаменяемые ценности.

Interest, in, in., Int, int — 1) відсоток/процент; процент; 2) відсотковий/процентний дохід; процентный доход; 3) інтерес; интерес; 4) важливість; важность; 5) значення; значение; 6) вигода; выгода; 7) зацікавленість; заинтересованность (див. також **explicit interest, implicit interest, stated interest**).

Interest2 — зацікавлювати; заинтересовывать.

Interest bearing/rate bonds — відсоткові/процентні облігації; процентные облигации.

Interest-bearing deposits — вклади/депозити, що приносять відсотки/проценти; вклады/депозиты, приносящие проценты.

Interest cheque (амер. check) — чек на виплату відсотків/процентів за облігаціями, іншими борговими зобов'язаннями; чек на выплату процентов по облигациям, другим долговым обязательствам.

Interest cover — відсоткове/процентне покриття; процентное покрытие.

Interest coverage — покриття відсотка/процента; покрытие процента.

Interest coverage ratio, times-interest-earned ratio — 1) коефіцієнт покриття відсоткових/процентних виплат; коэффициент покрытия процентных выплат; 2) коефіцієнт покриття прибутком видатків на виплату відсотків/процентів; коэффициент покрытия прибыли расходам на выплату процентов; 3) відношення прибутку до сплати податків і відсотків/процентів до видатків на виплату відсотків/процентів; отношение прибыли до уплаты налогов и процентов к расходам на выплату процентов (див. також **debt ratio**).

Interest deduction — нестроковий відсоток/процент; не-срочный процент.

Interest divisor — фіксований дивізор/дільник; фиксированный дивизор/делитель.

Interest expense — 1) "відсотки/проценти виплачені"; "проценты уплаченные"; 2) видатки банку на виплату відсотків/процентів; издержки банка на выплату процентов.

Interest/financial expenses, financial charge(s) — фінансові видатки; финансовые расходы.

Interest income — 1) "відсотки/проценти одержані"; "проценты полученные"; 2) дохід, одержаний від відсотків/процентів; доход, полученный от процентов.

Interest indexation — індексація відсотка/проценту; ин-

дексация процента (див. також **financial indexation, fixed assets indexation, prices indexation, wages indexation**).

Interest margin — відсоткова/процентна маржа; процентная маржа.

Interest on credit, credit rate — кредитний відсоток/процент; кредитный процент.

Interest paid on average or minimum balance — відсоток, що виплачують на середній або мінімальний залишок банківського рахунку; процент, выплачиваемый на средний или минимальный остаток банковского счёта.

Interest payment — виплата відсотків/процентів; выплата процентов.

Interest, profits and dividends, IPD — відсотки/проценти, прибутки і дивіденди; проценты, прибыли и дивиденды.

Interest rate — відсоткова/процентна ставка; процентная ставка.

Interest rate/bearing bonds — відсоткові/процентні облігації; процентные облигации.

Interest rate cap — відсоткова/процентна "шапка"/"кеп"; процентная "шапка"/"кэп".

Interest rate ceiling — 1) "стеля" відсоткової/процентної ставки; "потолок" процентной ставки; 2) верхня межа відсоткової/процентної ставки; верхний предел процентной ставки.

Interest rate controls — контроль за відсотковими/процентними ставками; контроль за процентными ставками.

Interest rate floor — відсоткова/процентна "підлога"/"фло"; процентный "пол"/"фло".

Interest rate futures — відсоткові/процентні ф'ючерси; процентные фьючерсы.

Interest rate liberalization — лібералізація відсоткових/процентних ставок; либерализация процентных ставок.

Interest rate option — відсотковий/процентний опціон; процентный опцион.

Interest rate per year, annual interest rate — річна відсоткова/процентна ставка; годовая процентная ставка.

Interest rate review date — дата перегляду розміру відсотків/процентів; дата пересмотра размера процентов.

Interest rate risk — відсотковий/процентний ризик; процентный риск.

Interest rate securities — відсоткові/процентні цінні папери; процентные ценные бумаги.

Interest-rate sensitive assets and liabilities, funds, etc. — активи і зобов'язання, фонди тощо, чутливі до зміни відсоткової/процентної ставки; активы и обяза-

тельства, фонды и т. п., чувствительные к изменению процентной ставки.

Interest rate subsidy — відсоткова/процентна субсидія; процентная субсидия (див. також **price subsidy, subsidization**).

Interest rate swap — відсотковий/процентний своп; процентный своп.

Interest rates declining — падіння відсоткових/процентних ставок; падение процентных ставок.

Interest rates rising — зростання відсоткових/процентних ставок; рост процентных ставок.

Intergovernmental Organization, IGO (UN) — Міжурядова організація, ООН; Межправительственная организация, ООН.

Interim, int. — 1) тимчасовий; временный; 2) проміжний; промежуточный.

Interim/suspense account — проміжний рахунок; промежуточный счёт.

Interim balance/statement — проміжний баланс; промежуточный баланс.

Interim certificate — тимчасовий сертифікат; временный сертификат.

Interim Coordinating Committee for International Commodity Arrangements, ICCICA — Тимчасовий координаційний комітет з міжнародних угод про торгівлю товарами; Временный координационный комитет по международным соглашениям о торговле товарами.

Interim/bridging credit — кредит-міст, проміжний кредит; кредит-мост, промежуточный кредит; (див. також **bridge loan**).

Interim dividend — проміжний дивіденд/прибуток; промежуточный дивиденд, промежуточная прибыль.

Interim receipt — тимчасова розписка/посвідка; временная расписка.

Interim statement/balance — проміжний баланс; промежуточный баланс.

Interior, int. int. — внутрішній; внутренний.

Interlocking directorate — зчеплений директорат; сцепленный директорат.

Intermediary, go-between, mediator, middleman, negotiator — посередник; посредник.

Intermediary bank — проміжний банк; промежуточный банк.

Intermediate price issuing — випуск/емісія цінних паперів з коливною (між номінальною і ринковою) ціною; выпуск/эмиссия ценных бумаг по колеблющейся (между номинальной и рыночной) цене.

Intermediation — перерозподіл грошових ресурсів; перераспределение денежных ресурсов.

Internal, int. int. — внутрішній; внутренний.

Internal audit — 1) внутрішній аудит *підприємства*; внутренний аудит *предприятия*; 2) внутрішня ревізія *підприємства*; внутренняя ревизия *предприятия*.

Internal audit department — 1) департамент (відділ) внутрішнього аудиту *підприємства*; департамент (отдел) внутреннего аудита *предприятия*; 2) департамент (відділ) внутрішньої ревізії *підприємства*; департамент (отдел) внутренней ревизии *предприятия*.

Internal auditor — 1) внутрішній аудитор *підприємства*; внутренний аудитор *предприятия*; 2) внутрішній ревізор (контролер) *підприємства*; внутренний ревизор (контролёр) *предприятия*.

Internal bond — облігація внутрішньої позики; облигация внутреннего займа (див. також **external bond**).

Internal insurance of business risks — внутрішнє страхування підприємницьких (господарських) ризиків; внутреннее страхование предпринимательских (хозяйственных) рисков.

Internal profit control — внутрішній контроль прибутку; внутренний контроль прибыли.

Internal rate of return, IRR — внутрішня норма/ставка доходності/прибутковості; внутренняя норма/ставка доходности.

Internal Revenue Service, IRS — Податкова служба (США); Налоговая служба (США).

Internal sources of investment — внутрішні джерела (формування) інвестицій (інвестиційних ресурсів); внутренние источники (формирования) инвестиций (инвестиционных ресурсов).

Internal trade — внутрішня торгівля; внутренняя торговля.

Internally generated funds (resources) — внутрішньо сформовані фонди (ресурси, засоби); внутренне сформированные фонды (ресурсы, средства).

International, inti., intn, int, int. — міжнародний; міжнародный.

International Bank for Economic Cooperation, IBEC — Міжнародний банк економічного співробітництва, МБЕС; Международный банк экономического сотрудничества, МБЭС.

International Bank for Reconstruction and Development, World Bank, IB, IBRD — Міжнародний банк реконструкції і розвитку, Світовий Банк, МБРР; Международный банк реконструкции и развития, Мировой Банк, МБРР.

International bond — міжнародна облігація; международная облигация (див. також **external obligation**).

International bond market — міжнародний ринок облігацій; международный рынок облигаций.

International Chamber of Commerce, ICC — Міжнародна торговельна палата, МТП; Международная торговая палата, МТП.

International Commercial Terms, INCOTERMS, Incoterms — ІНКОТЕРМС; ИНКОТЕРМС.

International Commodities Clearing House, ICCH — Міжнародна розрахункова товарна палата; Международная расчетная товарная палата.

International cooperation — міжнародна кооперація; международная кооперация.

International Co-operation Administration, ICA — Міжнародна кооперативна адміністрація; Международная кооперативная администрация.

International Co-operative Alliance, ICA — Міжнародний кооперативний альянс, МКА; Международный кооперативный альянс, МКА.

International Development Association, IDA — Міжнародна асоціація розвитку, МАР; Международная ассоциация развития, МАР.

International diffusion — міжнародне взаємопроникання *фінансових інструментів, інституцій, ринків тощо*; международное взаимопроникновение *финансовых инструментов, институтов, рынков и т. п.*

International Emergency Food Council (UN), IEFC, I. E. F. C. — Міжнародна продовольча рада (рада надання негайної продовольчої допомоги) ООН; Международный продовольственный совет (совет предоставления безотлагательной продовольственной помощи) ООН.

International equity — міжнародна акція; международная акция.

International equity market — міжнародний ринок акцій; международный рынок акций.

International Finance Corporation, IFC — Міжнародна фінансова корпорація, МФК (*учасник Світового Банку*); Международная финансовая корпорация, МФК (*участник Мирового Банка*).

International Labour (amer. Labor) Organization, ILO (UN) — Міжнародна організація праці, МОП (ООН); Международная организация труда, МОТ (ООН).

International loan crisis — міжнародна криза заборгованості (*у 1980-х роках тощо*); международный кризис задолженности (*в 1980-х годах и т. п.*).

International Marketing Center, CICOM — Міжнародний центр маркетингу (зі збуту), СІКОМ; Международный центр маркетинга (по сбыту), СИКОМ.

International Monetary Fund, IMF (UN) — Міжнародний валютний фонд, МВФ (ООН); Международный валютный фонд, МВФ (ООН).

International Organization of Employers, IOE — Міжнародна організація підприємців; Международная организация предпринимателей.

International Organization for Standardization, IOS, ISO — Міжнародна організація зі стандартизації, ІСО; Международная организация по стандартизации, ИСО.

International placement of shares — євроакція (*вид випуску*); евроакция (*вид выпуска*).

International securities market — міжнародний ринок цінних паперів; международный рынок ценных бумаг.

International standard — міжнародний стандарт; международный стандарт.

International Standard Classification of Occupations, ISCO — Міжнародна стандартна класифікація професій; Международная стандартная классификация профессий.

International Standard Industrial Classification, ISIC — Міжнародна стандартна промислова класифікація; Международная стандартная промышленная классификация.

International Standardization Organization currency codes, ISO currency codes, ISO — валютні коди Міжнародної організації зі стандартизації; валютные коды Международной организации по стандартизации.

International Statistical Classification, ISC — Міжнародна статистична класифікація; Международная статистическая классификация.

International Telephone and Telegraph Corporation, ITT, ITTC — концерн "Міжнародна телефонна і телеграфна корпорація", ІТТ; концерн "Международная телефонная и телеграфная корпорация", ИТТ.

International Trade Organization, ITO (UN) — Міжнародна організація торгівлі (ООН); Международная организация торговли (ООН).

International unit, I. U. — міжнародна одиниця; международная единица.

Internationalization of markets — інтернаціоналізація ринків; интернационализация рынков.

Internationally accepted accounting standards — міжнародно визнані стандарти бухгалтерського обліку; международно признанные стандарты бухгалтерского учёта.

Interparliamentary Union, IPU — Міжпарламентський союз; Межпарламентский союз.

Interpersonal contact with customer — 1) міжособовий контакт з клієнтом; межличностной контакт с клиентом; 2) міжособове спілкування з клієнтом; межличностное общение с клиентом.

Interstate banking amer. — міжштатна банківська діяльність; межштатная банковская деятельность.

Interstate Commerce Act, ICA — Міжштатний комерційний/торговий закон (США); Межштатный коммерческий/торговый закон (США).

Interstate Commerce Commission, ICC — Комітет з міжштатної торгівлі (США); Комитет по межштатной торговле (США).

Interval, int — 1) інтервал; интервал; 2) проміжок часу; промежуток времени.

Intervention — 1) інтервенція1; интервенция1; 2) втручання; вмешательство.

Intervention points — інтервенція2; интервенция2.

Interventionist approach — інтервенціоністський підхід; интервенционистский подход.

Intra-European Payments Agreements, IEPA — Міжєвропейська платіжна угода; Межвропейское платёжное соглашение.

Intrastate issue amer. — внутріштатна емісія (внутріштатний випуск) *цінних паперів, звільнених від державної реєстрації*; внутриштатная эмиссия (внутриштатный выпуск) *ценных бумаг, освобождённых от государственной регистрации*.

Introduction, intro., introd. — 1) вступ; введение; 2) введення; введение, внедрение.

Introduction of sale — введення на продаж; введение на продажу.

Introduction of stock, listing, admission — 1) допуск; допуск; 2) котирування1, котировка1; котирование1, котировка1; 3) лістинг; листинг; 4) визнання; признание.

Introductory renew — вступна *співбесіда з клієнтом при представленні початкової заявки на кредит*; вступительное собеседование *с клиентом при представлении первоначальной заявки на кредит*.

Intuition, instinct — інтуїція; интуиция.

Intuitive — інтуїтивний; интуитивный.

Invective — інвектива; инвектива.

Invented, inv. — винайдено; изобретено.

Inventor, inv. — винахідник; изобретатель.

Inventories, invt — матеріально-товарні запаси; материально-товарные запасы (див. також **seasonal finished goods inventories**).

Inventory1, invt — 1) інвентар2; инвентарь2 (див. також **stock**); 2) інвентарна відомість; инвентарная ведомость; 3) опис; опись; 4) інвентаризація; инвентаризация; 5) наявні товари; имеющиеся товары; 6) товарні запаси; товарные запасы; 7) портфель цінних паперів; портфель ценных бумаг; 8) обігові/оборотні фонди; оборотные фонды.

Inventory2, inventory making, stock-taking — інвентаризація; инвентаризация.

Inventory3 — інвентаризувати; инвентаризовать.

Inventory rate — інвентаризаційний курс; инвентаризационный курс.

Inventory turnover — оборотність запасів; оборачиваемость запасов.

Inventory turnover ratio — коефіцієнт оборотності запасів (*коефіцієнт якості управління активами*); коэффициент оборачиваемости запасов (*коэффициент качества управления активами*); (див. також **asset management ratios, days sales outstanding, fixed assets turnover ratio, total assets turnover ratio**).

Inventory value — інвентарна вартість; инвентарная стоимость.

Inverted/(negatively sloped) yield curve — інвертована крива доходів; инвертированная кривая доходов.

Invest — 1) інвестувати; инвестировать; 2) вкладати грошові та інші ресурси; вкладывать денежные и другие ресурсы; 3) розмістити цінні папери тощо; помещать ценные бумаги и т. п.

Investable resources — інвестиційно придатні ресурси; инвестиционно пригодные ресурсы.

Invested capital — 1) інвестований капітал; инвестированный капитал; 2) вкладений капітал; вложенный капитал.

Investment — 1) інвестиції, вкладення; инвестиции, вложения; 2) інвестиція; инвестиция.

Investment account — 1) інвестиційні цінні папери; инвестиционные ценные бумаги; 2) рахунок інвестиційних цінних паперів у балансі комерційного банку; счёт инвестиционные ценных бумаг в балансе коммерческого банка.

Investment advice — інвестиційна консультація (*порада*); инвестиционная консультация (*совет*).

Investment adviser/counsel/counselor — інвестиційний консультант (радник); инвестиционный консультант (советник).

Investment advisory services — інвестиційна консультація, консультація з інвестицій (*установа*); инвестиционная консультация, консультация по инвестициям (*учреждение*).

Investment/financial analysis/research — фінансовий аналіз; финансовый анализ.

Investment bank — інвестиційний банк; инвестиционный банк.

Investment banker — інвестиційний банкір; инвестиционный банкир (див. також **investment banking**).

Investment Bankers' Association of America, IBA, IBAA — Американська асоціація інвестиційних банків; Американская ассоциация инвестиционных банков.

Investment banking — інвестиційна банківська справа; инвестиционное банковское дело (див. також **investment banker**).

Investment business — інвестиційна діяльність; инвестиционная деятельность.

Investment cash flow — інвестиційний грошовий потік; инвестиционный денежный поток.

Investment center — інвестиційний центр, центр інвестицій; инвестиционный центр, центр инвестиций.

Investment certificate — інвестиційний сертифікат; инвестиционный сертификат.

Investment chief-manager — інвестиційний управляючий; инвестиционный управляющий.

Investment climate of a country — інвестиційний клімат країни; инвестиционный климат страны.

Investment club — 1) інвестиційний клуб; инвестиционный клуб; 2) клуб інвесторів; клуб инвесторов.

Investment committee — 1) інвестиційний комітет *банку*; инвестиционный комитет *банка*; 2) комітет *банку* з інвестицій; комитет *банка* по инвестициям.

Investment company — інвестиційна компанія; инвестиционная компания.

Investment counsel/adviser/counselor — інвестиційний консультант (радник); инвестиционный консультант (советник).

Investment counseling — інвестиційне консультування; инвестиционное консультирование.

Investment counselor/adviser/counsel — інвестиційний консультант (радник); инвестиционный консультант (советник).

Investment curve — 1) інвестиційна крива; инвестиционная кривая; 2) крива інвестицій; кривая инвестиций.

Investment cycle — 1) інвестиційний цикл; инвестиционный цикл; 2) цикл інвестицій; цикл инвестиций.

Investment declaration — інвестиційна декларація; инвестиционная декларация.

Investment department — 1) інвестиційний департамент (відділ) *банку*; инвестиционный департамент (отдел) *банка*; 2) департамент (відділ) інвестицій *банку*; департамент (отдел) инвестиций *банка*.

Investment diversification — диверсифікація вкладень; диверсификация вложений.

Investment expenses — інвестиційні затрати; инвестиционные затраты.

Investment financing methods, methods of investment financing — методи інвестиційного фінансування, методи фінансування інвестиційних проєктів, методи фінансування інвестицій; методы инвестирования инвестиционных проектов, методы финансирования инвестиционных проектов, методы финансирования инвестиций.

Investment foundation/fund — 1) фонд капіталовкладень; фонд капиталовложений; 2) інвестиційний фонд; инвестиционный фонд.

Investment goods — інвестиційні товари; инвестиционные товары.

Investment-grade securities амер., investment securities — 1) цінні папери інвестиційної якості; ценные бумаги инвестиционного качества; 2) інвестиційні цінні папери високої якості; инвестиционные ценные бумаги высокого качества.

Investment income — інвестиційний дохід; инвестиционный доход.

Investment infrastructure — інвестиційна інфраструктура; инвестиционная инфраструктура.

Investment institution — інвестиційна інституція; инвестиционный институт.

Investment instrument — інвестиційний інструмент; инвестиционный инструмент.

Investment life cycle, investment life-cycle — життєвий цикл інвестицій; жизненный цикл инвестиций.

Investment liquidity, liquidity of investment — інвестиційна ліквідність, ліквідність інвестицій; инвестиционная ликвидность, ликвидность инвестиций.

Investment liquidity risk — 1) ризик інвестиційної ліквідності; риск инвестиционной ликвидности; 2) ризик ліквідності інвестицій, ризик ликвидности инвестиций.

Investment management — 1) інвестиційний менеджмент; инвестиционный менеджмент; 2) управління інвестиціями; управление инвестициями.

Investment management agency — агентство з управління інвестиціями; агентство по управлению инвестициями.

Investment market — інвестиційний ринок; инвестиционный рынок.

Investment market indexes/indices — індекси/індикатори інвестиційного ринку; индексы/индикаторы инвестиционного рынка.

Investment market segmentation — сегментація інвестиційного ринку; сегментация инвестиционного рынка.

Investment mathematics — інвестиційна математика; инвестиционная математика.

Investment officer of bank — службовець банку, зайнятий інвестиційними операціями; служащий банка, занятый инвестиционными операциями.

Investment papers — інвестиційні цінності; инвестиционные ценности.

Investment partnership — спільне інвестування; совместное инвестирование.

Investment performance requirements — вимоги до іноземних інвестицій; требования к иностранным инвестициям.

Investment persons — суб'єкти інвестиційної діяльності; субъекты инвестиционной деятельности.

Investment policy — інвестиційна політика; инвестиционная политика.

Investment portfolio — 1) інвестиційний портфель; инвестиционный портфель; 2) портфель інвестицій; портфель инвестиций.

Investment portfolio management — управління інвестиційним портфелем (портфелем інвестицій); управление инвестиционным портфелем (портфелем инвестиций).

Investment portfolio manager — управляючий інвестиційним портфелем (портфелем інвестицій); упра-

вляющий инвестиционным портфелем (портфелем инвестиций).

Investment portfolio optimization, portfolio optimization — оптимізація інвестиційного портфеля; оптимизация инвестиционного портфеля.

Investment powers — інвестиційні повноваження; инвестиционные полномочия.

Investment preference — інвестиційна привабливість; инвестиционная привлекательность.

Investment premium — валютні інвестиції/капіталовкладення; валютные инвестиции/капиталовложения.

Investment profit — інвестиційний прибуток; инвестиционная прибыль.

Investment programme (амер. program) — інвестиційна програма; инвестиционная программа.

Investment project — інвестиційний проєкт; инвестиционный проект.

Investment quality of securities — інвестиційна якість цінних паперів; инвестиционное качество ценных бумаг.

Investment/financial research/analysis — фінансовий аналіз; финансовый анализ.

Investment risk — інвестиційний ризик; инвестиционный риск.

Investment risk guarantee — гарантія ризику інвестицій, ГРІ; гарантия риска инвестиций, ГРИ.

Investment schedule — інвестиційний графік, графік інвестицій; инвестиционный график, график инвестиций.

Investment securities, амер. investment-grade securities — 1) інвестиційні цінні папери високої якості; инвестиционные ценные бумаги высокого качества; 2) цінні папери інвестиційної якості; ценные бумаги инвестиционного качества.

Investment resources — інвестиційні ресурси; инвестиционные ресурсы.

Investment sources structure optimization — оптимізація структури інвестиційних ресурсів; оптимизация структуры инвестиционных ресурсов.

Investment stock — першокласні цінні папери; перво-классные ценные бумаги.

Investment strategy — інвестиційна стратегія; инвестиционная стратегия.

Investment tax credit, ITC — інвестиційний податковий кредит; инвестиционный налоговый кредит.

Investment trust — інвестиційний траст; инвестиционный траст.

Investment/unit trust; амер. mutual fund; open-end investment company — 1) інвестиційний фонд; инвестиционный фонд; 2) взаємний фонд; взаимный (совместный) фонд; 3) відкрита інвестиційна компанія;

открытая инвестиционная компания (див. також **admission, collective (investment) fund (commingles fund), participation**).

Investment-grade securities *амер.* — цінні папери інвестиційної якості: ценные бумаги инвестиционного качества.

Investor1 — 1) інвестор; инвестор; 2) учасник інвестиційної діяльності; участник инвестиционной деятельности.

Investor2, rentier — рантиє; рантие.

Investor confidence — довір'я інвесторів; доверие инвесторов.

“Investor — investor” — “інвестор — инвестор”; “инвестор — инвестор”.

Invisible trade — “невидимі” (“неявні”) торгові операції; “невидимые” (“неявные”) торговые операции (див. також **invisible trade**).

Invoice1, inv, inv., bill, bl — 1) рахунок; счёт; 2) фактура; фактура; 3) рахунок-фактура; счёт-фактура.

Invoice2, to bill — виписати рахунок; выписать счёт.

Invoice value, i. v. — фактурна вартість; фактурная стоимость.

Involuntary bankruptcy — 1) недобровільне банкрутство; недобровольное банкротство; 2) примусове банкрутство, здійснене поза бажанням боржника, проте за заявою кредиторів (*при неможливості боржника виконати взяті зобов'язання перед ними*); принудительное банкротство, осуществляемое без желания должника, но по заявлению кредиторов (*при невозможности должника выполнить взятые обязательства перед ними*); (див. також **voluntary bankruptcy**).

Involution — інволюція; инволюция.

Irredeemable, irre., irred. — який (що) не підлягає погашенню; не подлежащий погашению.

Irrespective of percentage, IOP — незалежно від процентної ставки; независимо от процентной ставки.

Irrevocable export letter of credit — невідкличний експортний акредитив; безотзывный экспортный акредитив.

Irrevocable trust — невідкличний траст; безотзывный траст (див. також **revocable trust**).

IS (curve) — крива, що характеризує зрівноважений рівень доходу і відсотка/процента на ринку товарів; кривая, характеризующая равновесный уровень дохода и процента на рынке товаров.

ISO currency codes, ISO — валютні коди Міжнародної організації зі стандартизації; валютные коды Международной организации по стандартизации.

Issuance, issue — випуск/емісія; выпуск/эмиссия.

Issue, to emit — випускати/емітувати цінні папери тощо; выпускать/эмитировать ценные бумаги и т. п.

Issue at discount — випускати/емітувати цінні папери з дисконтом; выпускать/эмитировать ценные бумаги с дисконтом.

Issue conditions — умови випуску/емісії цінних паперів; условия выпуска/эмиссии ценных бумаг.

Issue custom/duty/tax — емісійний податок; эмиссионный налог.

Issue date — дата випуску/емісії цінних паперів тощо; дата выпуска/эмиссии ценных бумаг и т. п.

Issue guarantee in favour (амер. favor) of smb. — виставляти гарантію на користь кого-небудь; выставлять гарантию а пользу кого-либо.

Issue loan — видавати позику (кредит); выдавать ссуду (кредит).

Issue of securities — випуск/емісія цінних паперів; выпуск/эмиссия ценных бумаг.

Issue of shares/stock, equity/stock issue — випуск/емісія акцій; выпуск/эмиссия акций.

Issue policy — емісійна політика; эмиссионная политика.

Issue price — ціна випуску/емісії; цена выпуска/эмиссии.

Issue securities (shares/stocks, bonds, etc.) — випускати/емітувати цінні папери (акції, облігації тощо); выпускать/эмитировать ценные бумаги (акции, облигации и т. п.).

Issue securities in book-entry form — випускати/емітувати цінні папери у бездокументарній формі; выпускать/эмитировать ценные бумаги в бездокументарной форме.

Issue system — емісійна система; эмиссионная система.

Issued, iss. — який (що) випущено, випущений (*в обізі*); выпущенный (*в обращение*).

Issued and outstanding shares — випущені і непогашені акції; выпущенные и непогашенные акции (див. також **issued shares**).

Issued shares — випущені акції; выпущенные акции (див. також **issued and outstanding shares**).

Issuer — 1) емітент; эмитент; 2) трасант; трассант; 3) чекодавець; чекодатель.

“Issuer — investor — issuer” — “емітент — інвестор — емітент; “эмитент — инвестор — эмитент”.

Issuing securities for/without consideration — випуск/емісія цінних паперів для/без одержання грошового відшкодування; выпуск/эмиссия ценных бумаг для/без получения денежного возмещения.

It does not answer — не варто; не стоит.

Italian, It., Ital. — італійський; итальянский.

Italics, it., ital. — курсив; курсив.

Italy, It., Ital. — Італія; Италия.

Item1 — платіжний документ (*чек тощо*); платёжный документ (*чек и т. п.*).

Item2; paragraph, par.; point, pt. — 1) параграф; параграф; 2) пункт; пункт; 3) розділ; раздел.

J

Job responsibilities посадові обов'язки; должностные обязанности.

Jobs/work (services) sale — продаж робіт (послуг); продажа работ (услуг).

Joint1, Jnt, jnt, jnt., jt, J., j. — 1) об'єднаний; объединенный; 2) спільний; совместный; 3) з'єднаний; соединенный; 4) єдиний; единый.

Joint2, Jnt, jnt, jnt., jt, J., j.; solidary — солідарний; солидарный.

Joint account, JA, J. A., J/A, j/a — 1) загальний рахунок; общий счёт; 2) спільний банківський рахунок; совместный банковский счёт; 3) об'єднаний рахунок (*при створенні ВО, синдикатів тощо*); объединенный счёт (*при союзнании ПО, синдикатов и т. п.*).

Joint and several debtors — солідарні гаранті; солидарные гаранты.

Joint and several liability/responsibility — відповідальність спільна і кожної особи за себе; ответственность совместная и каждого лица за себя.

Joint asymptotic efficiency, JAE — спільна асимптотична ефективність; совместная асимптотическая эффективность.

Joint bank — 1) спільний банк; совместный банк; 2) об'єднаний банк; объединенный банк.

Joint business (economic) activities/activity — спільна підприємницька (господарська) діяльність; совместная предпринимательская (хозяйственная) деятельность.

Joint custody — спільне депонування; совместное депонирование.

Joint investment — колективне інвестування; коллективное инвестирование.

Joint/solidary liability — солідарний борг; солидарный долг.

Joint owner/proprietor — співвласник; совладелец.

Joint stock, jnt stk, jnt. stk.; capital stock, CS амер.; share capital; shareholders'/stockholders' equity, SE — 1) акціонерний/пайовий капітал; акционерный/паевой капитал; 2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 3) акції; акции; 4) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сумма непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества

(АО), находящихся в собственности инвесторов (див. також **total equity**).

Joint-stock bank, joint stock bank — акціонерний комерційний банк; акционерный коммерческий банк.

Joint-stock company, JSC; stock company, SC; corporation амер.; Corp., Corpn — акціонерне товариство, АТ, товариство на паях, корпорація; акционерное общество, АО, товарищество на паях, корпорация.

Joint venture — спільне підприємство; совместное предприятие.

Joint venture bank — спільний банк; совместный банк.

Joint-venture subsidiaries — спільні дочірні компанії; совместные дочерние компании.

Judge, J. — 1) суддя; судья; 2) арбітр; арбитр; 3) експерт; эксперт.

Judgement (амер. judgment) — 1) винесення судом ухвали про здійснення платежу для погашення боргу; вынесение судом решения о совершении платежа в погашение долга; 2) сума платежу, який слід здійснити за ухвалою суду для погашення боргу; сумма платежа, который должен быть совершён по решению суда в погашение долга.

Judgement (амер. judgment) creditor — кредитор (позикодавець), якому присуджено одержати платіж з дебітора (*боржника, позичальника*) для погашення боргу; кредитор (ссудодатель), которому присужено получить платёж с дебитора (*должника, заемщика*) для погашения долга (див. також **judgement (амер. judgment) debtor**).

Judgement (амер. judgment) debtor — дебітор (боржник, позичальник), якому присуджено борг погасити платежем; дебитор (должник, заемщик), которому присужено долг погасить платежом (див. також **judgement (амер. judgment) creditor**).

Judges, adjudicators — журі; юри.

Junior, Jr., jr., jun., J., j. — молодший; младший.

Junior partner, Jun. Part. — молодший партнер; младший партнёр.

Junior lending officer — молодший кредитний інспектор; младший кредитный инспектор.

Junior securities — 1) “молодші” цінні папери; “младшие” ценные бумаги; 2) цінні папери, погашення зобов'язань за яким здійснюються після задоволення зобов'язань за “старшими” цінними паперами; ценные бумаги, погашение обязательств по которым происходит после удовлетворения обязательств по “старшим” ценным бумагам (див. також **senior securities**).

Junk bonds, junk-bonds — 1) джанк-облігації; джанк-облигации; 2) ненадійні облігації; ненадёжные облигации; 3) “макулатура”; “макулатура”.

Juridical/legal person — юридична особа; юридическое лицо.

Juridical: legal, leg. — 1) юридичний; юридический; 2) правовий; правовой.

Juridical/juristic/legal list/roll — юридичний список; юридический список.

Juridical/legal procedure — процесуальне право; процессуальное право.

Jurisdiction — юрисдикція; юрисдикция.

Jurisprudence, law — юриспруденція; юриспруденция.

Jurist, lawyer — юрист; юрист.

Just-in-time, JIT — в останній момент; в последний момент.

Just-in-time inventory, JIT — оперативні виробничі запаси; оперативные производственные запасы.

Justice, J. — 1) юстиція; юстиция; 2) справедливість; справедливость

Justify, to motivate, to give reasons for — мотивувати; мотивировать.

K

Karat, k.; carat, c. CT Ц карат; карат.

Keep accounts/books — вести бухгалтерські книги; вести бухгалтерские книги.

Keep an appointment — прийти у призначене місце (у призначений час); прийти в назначенное (место) время.

Keep up appearances — додержувати пристойності; соблюдать приличия.

Keep collateral in satisfaction of debt — стягнути для забезпечення боргу; удержать в обеспечение долга.

Keogh plan — пенсійний план для власного майбутнього пенсійного забезпечення, створюваний невеликими підприємствами і приватними підприємцями; пенсионный план для собственного будущего пенсионного обеспечения, создаваемый небольшими предприятиями и частными предпринимателями.

Kerb — неофіційна біржа; неофициальная биржа.

Kerb prices — 1) ціна на неофіційній біржі; цена на неофициальной бирже; 2) ціна за позабіржовими угодами; цены по внебиржевым сделкам.

Kerb-stone broker — позабіржовий брокер/маклер; внебиржевой брокер/маклер.

Key currency — ключова валюта; ключевая валюта.

Key position — ключовий пост (*на підприємстві, в установі тощо*); ключевой пост (*на предприятии, в учреждении и т. п.*).

Kickback — 1) “кікбек”; “кикбэк”; 2) виплата “подяки”; выплата “благодарности”; 3) хабар; взятка.

Kilometres (kilometers амер.) per hour, kph —

стільки-то кілометрів за годину; *столько-то* кілометров в час.

Kind; quality, qlty, qly, qual.; grade, gr, gr.; sort — 1) сорт; сорт; 2) якість; качество; 3) вид; вид; 4) рід; род; 5) клас; класс.

Kite — дутий вексель; дутый вексель.

Know all the answers — 1) мати на все готову відповідь; иметь на всё готовый ответ; 2) швидко реагувати; быстро реагировать.

Know-how — 1) ноу-хау; ноу-хау; 2) технологія виробництва; технология производства; 3) секрети виробництва; секреты производства; 3) науково-технічні знання; научно-технические знания.

L

Label Ц 1) етикетка; этикетка; 2) марка; марка; 3) мітка; метка.

Labour (амер. labor) costs, LC — затрати на робочу силу; затраты на рабочую силу.

Labour (амер. Labor) Exchange, L. E. — біржа праці; биржа труда.

Labour (амер. Labor) force — робоча сила; рабочая сила.

Labour (амер. Labor) force participation rate, LFPR — показник виробничої активності; показатель производственной активности.

Labour (амер. Labor) productivity — продуктивність праці; производительность труда.

Lack of smth.; shortage, shtg; deficiency, deficit, def. def. — 1) дефіцит; дефицит; 2) нестача, недостаток; недостаток, нехватка; 3) недостача; недостача.

Lack of balance between, disproportion — диспропорція; диспропорция.

Lack of transparency — нестача відкритості; недостаток открытости.

Land register extract — екстракт, виписка; экстракт, выписка.

Landlord — власник нерухомості, який здає квартири в оренду; владелец недвижимости, сдающий квартиры в аренду.

Landowner — 1) власник землі; владелец земли; 2) землевласник; землевладелец.

Large-denomination time deposit амер.; certificate of deposit, CD, C/D; money market certificate, MMC — 1) крупнономінальний депозит; крупнономинальный депозит; 2) депозитний сертифікат; депозитный сертификат; 3) ощадний сертифікат; сберегательный сертификат (див. також **small-denomination time deposit**).

Last-come-first-served, LCFS — 1) “останнім прийшов

— першим обслуговується”; “пришёл последним — обслужен первым”; 2) обслуговування у зворотному порядку; обслуживание в обратном порядке.

“Last in — First Out” method, LIFO method, LIFO, Lifo, lifo — метод “останнім прийшов — першим пішов”, метод ЛІФО, ЛІФО; метод “последним пришёл — первым ушёл”, метод ЛИФО, ЛИФО.

Late charge — платіж, що стягують з позичальника за запізнення при перерахунку коштів для погашення позики; платёж, взыскиваемый с заёмщика за опоздание в перечислении средств на погашение ссуды.

Late fee LF, L. F. — 1) останній внесок; последний взнос; 2) останній платіж; последний платёж.

Late notice — повідомлення позичальнику про затримку платежу для погашення позики; извещение заёмщику о задержке платежа в погашение ссуды.

Laundering of illegal funds — відмивання незаконних коштів; отмывание незаконных средств.

Law1 — 1) закон; закон; 2) право; право; 3) суд; суд; 4) судовий процес; судебный процесс.

Law2, jurisprudence — юриспруденція; юриспруденция.

Law Court, L. C. — суд; суд.

Law merchant — торгове право; торговое право.

Law of property — право власності; право собственности.

Lawsuit, legal action/proceedings, case, cause, suit, trial суд. — 1) процес; процесс; 2) судовий процес; судебный процесс.

Lawyer1, advocate, barrister, solicitor — адвокат; адвокат.

Lawyer2, jurist — юрист; юрист.

Lay/bring/enter an action (a suit, a claim) against smb., to prosecute/sue smb. — 1) порушувати справу проти *когось*; возбуждать дело против *кого-либо*; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

Lay an anchor to windward — приймати необхідні застережні (запобіжні) заходи; принимать необходимые меры предосторожности.

Lay claim to, to aspire to, to claim, to have a claim on, to put in a claim for — претендувати; претендовать.

Lay the ax(e) to the root, to set the ax(e) to smth. — приступити до знищення, руйнування *чого-небудь*; приступить к уничтожению, разрушению *чего-либо*.

lb. ap. (pound apothecary) — фунт аптекарської ваги (373,24 г); фунт аптекарского веса (373,24 г).

lb. av. (pound avoirdupois) — англійський торговельний фунт (453,6 г); английский торговый фунт (453,6 г).

Lead bank — 1) банк-лідер; банк-лидер; 2) банк-управляючий синдикованою позицією; банк-управляющий

синдицированою ссудою; 3) провідний банк банківської холдингової компанії; ведущий банк банковской холдинговой компании.

Lead manager — “перший” банк; “первый” банк.

Leading, leg — ведучий, провідний; ведущий.

Leading article — передова стаття; передовая статья.

Leads and lags — 1) контемпоризація; контемпоризация; 2) прискорення чи зволікання розрахунків за зовнішньоторговими угодами; ускорение или затягивание расчётов по внешнеторговым сделкам.

Lease1; rent, r; rental — 1) оренда; аренда; 2) лізинг; лизинг (див. також **true lease**).

Lease2 — лізинговий договір/контракт; лизинговый договор/контракт.

Lease agreement — лізингова угода; лизинговое соглашение.

Lease-back — поворотний лізинг; возвратный лизинг.

Lease finance/financing receivables — заборгованість клієнтів перед банком щодо лізингового фінансування; задолженность клиентов перед банком по лизинговому финансированию.

Lease financing — лізингове фінансування; лизинговое финансирование.

Lease financing/finance receivables — заборгованість клієнтів перед банком щодо лізингового фінансування; задолженность клиентов перед банком по лизинговому финансированию.

Leasehold — 1) користування на правах оренди; пользование на правах аренды; 2) оренда; аренда; 3) який (що) орендують, орендований; арендованный.

Lease-holder, lessee, renter, tenant — 1) орендар; арендатор; 2) наймач; съёмщик.

Lease payment — лізинговий платіж; лизинговый платёж (див. також **fixed charges coverage**).

Leasing — 1) лізинг; лизинг; 2) довгострокова оренда; долгосрочная аренда; 3) видача обладнання на прокат (у тимчасове користування); выдача оборудования напрокат (во временное пользование).

Leasing company — лізингова компанія; лизинговая компания.

Least favourable (favorable амер.), LF — найнесприятливий; наименее благоприятный.

Leave as a deposit — залишати у заставу/заклад; оставлять в залог.

Leave no unexplored avenue, to explore every avenue — використати всі можливості; использовать все возможности.

Leave out of account — не звертати уваги; не принимать во внимание.

Lecture, reprimand; notation — нотація; нотация.

Ledger, control/general ledger — 1) головна книга *у бухгалтерському обліку*; главная книга *в бухгалтерском учёте*; 2) гросбух; гроссбух.

Ledger/accounts clerk, accountant — 1) бухгалтер; бухгалтер; 2) рахівник; счётный работник, счетовод (див. також **certified public accountant, CPA**).

Left, l. — лівий; левый.

Left-hand, LH, l. h. — 1) лівий; левый; 2) лівосторонній; левосторонний.

Legal1, leg. — 1) легальний; легальный; 2) законний; законный.

Legal2, leg.; juridical — 1) юридичний; юридический; 2) правовий; правовой.

Legal action/proceedings, case, cause, lawsuit, suit, trial суд. — 1) процес; процесс; 2) судовий процес; судебный процесс.

Legal adviser/expert — юрисконсульт; юрисконсульт.

Legal framework/infrastructure of audit system, banking business, banking institutions, banking supervision, non-bank financial institutions, etc. — права (юридична) інфраструктура *системи аудиту, банківської діяльності, банківських інституцій, банківського нагляду, небанківських фінансових інституцій тощо*; правовая (юридическая) инфраструктура *системи аудита, банковской деятельности, банковских институтов, банковского надзора, небанковских финансовых институтов и т. п.*

Legal lending limits — правові (юридичні) обмеження на кредитування (*окремого позичальника, у цілому тощо*); правовые (юридические) ограничения на кредитование (*отдельного заемщика, в целом и т. п.*).

Legal lien — положення про заставні операції; положение о залоговых операциях.

Legal/juridical/juristic list/roll — юридичний список; юридический список.

Legal opinion *амер.* — правове посвідчення *юриста*; правовое удостоверение *юриста*.

Legal/juridical person — юридична особа; юридическое лицо.

Legal/juridical procedure — процесуальне право; процессуальное право.

Legal proceedings/action, lawsuit, case, cause, suit, trial суд. — 1) процес; процесс; 2) судовий процес; судебный процесс.

Legal profession, the Bar, profession of barrister — адвокатура; адвокатура.

Legal rate of interest — законний розмір відсотків/процентів; законный размер процентов.

Legal remedy — 1) законний захід; законная мера; 2) захід, визначений законом; мера, оперделённая законом.

Legal reserves — легальні (законні) резерви; легальные (законные) резервы.

Legal tender — вид грошей, встановлений у даній країні; вид денег, установленный в данной стране.

Legal tender notes — казначейські білети; казначейские билеты.

Legal tender quality, fixed rate of exchange — встановлений курс; установленный курс.

Legalization — 1) легалізація; легализация; 2) юридикація; юридизация; 3) надання законної сили; придание законной силы.

Legalize — легалізувати; легализировать.

Legislative, leg., legisl. — законодавчий; законодательный.

Lend on subsidized terms — надавати позику на пільгових умовах; предоставлять ссуду на льготных условиях.

Lender — 1) позикодавець; заимодатель; 2) кредитор за виданою позикою; кредитор по выданной ссуде; 3) службовець банку, який здійснює видавання кредитів; служащий банка, осуществляющий выдачу кредитов.

Lender of last resort — кредитор останньої інстанції (*функція Національного (Центрального) банку*); кредитор последней инстанции (*функция Национального (Центрального) банка*).

Lender's liabilities — зобов'язання кредитора; обязательства кредитора (див. також **lender's rights**).

Lender's rights — права кредитора; права кредитора (див. також **lender's liabilities**).

Lender's time horizon — часовий виднокіл (горизонт) кредитора; часовой горизонт кредитора.

Lending — 1) позичання; одалживание; 2) кредитування; кредитование; 3) позика, позичка; заём, ссуда.

Lending activities — кредитні операції; кредитные операции.

Lending division — кредитний відділ; кредитный отдел.

Lending limit — кредитний ліміт (*для службовця банку*); кредитный лимит (*для служащего банка*).

Lending/calling officer — кредитний інспектор (*спеціаліст банку*); кредитный инспектор (*специалист банка*); (див. також **credit adviser, credit analyst, credit officer**).

Lending policy — кредитна політика; кредитная политика.

Lending rate, loan interest — 1) позиковий/позичковий відсоток/процент; заёмный/ссудный процент; 2) позикова відсоткова/процентна ставка; ссудная процентная ставка.

Lend-lease — 1) "ленд-ліз"; "ленд-лиз"; 2) передача у позику/позичку чи в оренду; передача взаємності или в аренду.

Lend-Lease Act, L. L. — Закон про ленд-ліз; Закон о ленд-лизе.

Length, L., lgth — довжина; длина.

Length, breadth, height, LBH — довжина, ширина, висота (*габаритні розміри*); длина, ширина, высота (*габаритные размеры*).

Lengthen maturity of borrowed funds — продовжувати строки/терміни позичань; удлинять сроки заимствований.

Less developed country, LDC — 1) країна, що розвивається; розвивающаяся страна; 2) менш розвинута країна; менее развитая страна.

Less than carload, L. C. L., l. c. l. — партія вантажу є меншою від вантажомісткості вагону; партия груза является меньшей, чем грузоместимость вагона.

Less than container load, LCL — партія вантажу є меншою від повного контейнерного завантаження; партия груза является меньшей, чем полная контейнерная загрузка.

Lessee, lease-holder, renter, tenant — 1) орендар; арендатор; 2) наймач; съёмщик.

Lessor — 1) орендодавець; арендодатель; 2) компанія, що видає обладнання напрокат (у тимчасове користування); компания, выдающая оборудование напрокат (во временное пользование).

Letter bond *амер.* — "письмова" облігація; "письменная" облигация (див. також **letter/restricted stock**).

Letter-contract, LC — контракт-лист; контракт-письмо.

Letter of advice, l. a.; advice note; advice, ad, adv; aviso — 1) авізо; авизо; 2) повідомлення про здійснення угоди; уведомление о совершении сделки; 3) повідомлення; уведомление; 4) сповіщення; извещение.

Letter of attorney, L/A; letter of authority/trust; assignment, asgmt; power of attorney, P. A., p. a., P/A; warrant, War., war., wrnt, Wt, wt — довіреність, доручення; доверенность.

Letter of commitment, LOC — гарантійний лист; гарантійное письмо.

Letter of credit, LC, L/C, L. C., l. c., l. cr., l. o/c, Ls/c; sight credit — акредитив¹ (*банківський рахунок; цінний папір*); аккредитив¹ (*банковский счёт; ценная бумага*); (див. також **divisible credit, documentary credit**).

Letter of credit issuer — 1) емітент акредитиву; емитент аккредитива; 2) особа, яка виставила акредитив; лицо, выставившее аккредитив.

Letter of credence — рекомендаційний лист; рекомендательное письмо.

Letter of deposit, L. D. — заставний лист; залоговое письмо.

Letter of guarantee/indemnity — гарантійний лист; гарантійное письмо.

Letter of hypothecation, L/H — 1) заставний лист; залоговое письмо; 2) свідоцтво про отримання позики під заставу нерухомості; свидетельство о получении ссуды под залог недвижимости.

Letter of identification — ідентифікаційний лист; идентификационное письмо.

Letter of inquiry — письмовий запит; письменный запрос.

Letter of intent, L/I — лист про намір; письмо о намерении.

Letter of introduction; reference, ref.; recommendation, advice, ad, adv — рекомендація; рекомендация.

Letter of trust/authority; letter of attorney, L/A; assignment, asgmt; power of attorney, P. A., p. a., P/A; warrant, War., war., wrnt, Wt, wt — довіреність, доручення; доверенность.

Letter/restricted stock *амер.* — "письмова" акція; "письменная" акция (див. також **letter bond**).

Level of proficiency; qualification, qual.; professional skill — 1) кваліфікація; квалификация; 2) придатність; пригодность.

Leverage — 1) леверидж; леверидж; 2) система важелів, засобів впливу; система рычагов, средств влияния; 3) сила; сила; 4) вплив, дія; воздействие; 5) "принцип важеля"; "принцип рычага" (див. також **financial leverage, financial leverage ratios, operating leverage**).

Leverage ratios — коефіцієнти левериджу; коэффициенты левериджа (див. також **financial leverage, leverage, operating leverage**).

Leverage up — використовувати леверидж ("принцип важеля"); использовать леверидж ("принцип рычага").

Leverage up the rate of return on equity — використовувати леверидж ("принцип важеля") для підвищення дохідності на акціонерний капітал; использовать леверидж ("принцип рычага") для увеличения доходности на акционерный капитал.

Leveraged buy-out/buyout, LBO — 1) леведжований викуп *компанії*; леведжированный выкуп *компанії*; 2) викуп *контрольного пакета акцій* за рахунок кредиту; выкуп *контрольного пакета акцій* за счёт кредита.

Leveraged firm — левериджована фірма; левериджированная фирма (див. також **unleveraged firm**).

Levy1 — 1) збір; сбор; 2) податок; налог; 3) обкладання податком; обложение налогом; 4) сума оподаткування; сумма налогообложения.

Levy2 — обкладати податком; облагать налогом.

Levy fee — обкладати збором; облагать сбором.

Liabilities1 — 1) пасив; пассив; 2) пасиви; пассивы; 3) зобов'язання (*борг*); обязательство (*долг*); 4) зобов'язання, залучені кошти у пасиві банку; обязательства, привлечённые средства в пассиве банка.

Liquidity risk — ризик ліквідності; риск ликвидности.

“**Liquidity squeeze**” — “спазм ліквідності”; “спазм ликвидности”.

Liquidity statement — стан ліквідів; состояние ликвидов.

List of authorized signatures — список підписів уповноважених осіб; список подписей уполномоченных лиц.

List of members of staff — штатний розклад; штатное расписание.

List prices — преїскурантні ціни; преїскурантные цены.

Listed company — компанія, що пройшла лістинг; компания, прошедшая листинг.

Listed exchange *амер.* — 1) біржова угода; биржевая сделка; 2) угода, зареєстрована на біржі; сделка, зарегистрированная на бирже.

Listed securities — цінні папери, що входять до лістингу; ценные бумаги, входящие в листинг.

Listing, admission, introduction of stock — 1) лістинг; листинг; 2) визнання; признание; 3) допуск; допуск; 4) котирування¹, котировка¹; котиrowание¹, котировка¹.

Litre, *амер. liter, l.* — літр; литр.

Liven up, to brisk up, to intensify, to make more active, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активизировать.

“**Living**” **current assets** — “живі” оборотні активи; “живые” оборотные активы.

Living trust — прижиттєвий траст; прижизненный траст.

Lloyd's Register, L. R. — судновий реєстр Ллойда; судовой регистр Ллойда.

Load, front-load — комісія, яку платить покупець за придбання акцій відкритого інвестиційного фонду; комиссия, которую платит покупатель за приобретение акций открытого инвестиционного фонда; (див. також **back load, load mutual fund**).

Load factor, LF, If — коефіцієнт навантаження; коэффициент нагрузки.

Load mutual fund — взаємний фонд, що справляє (збирає) комісію із суми своїх акцій, коли інвестори укладають угоди з ними; совместный фонд, который взимает комиссию с суммы своих акций, когда инвесторы совершают сделки с ними; (див. також **back load, front load, load, no-load mutual fund**).

Loading, leg — 1) вантаж; груз; 2) вантаження, навантаження; погрузка.

Loan1 — 1) позика¹ (*у грошовому вигляді*); заём, ссуда (*в денежном виде*); 2) кредит (*у грошовому вигляді*); кредит (*в денежном виде*).

Loan2 — 1) давати позику; давать взаймы; 2) позичати; ссужать.

Loan acquisition costs — видатки на видавання позики; расходы на выдачу ссуды.

Loan administration — адміністрація з управління позиками (*орган*); администрация по управлению ссудами (*орган*).

Loan against pledge — позика під заставу; ссуда под залог.

Loan against securities — позика під відсоткові/процентні папери; ссуда под процентные бумаги.

Loan against security — позика під забезпечення; ссуда под обеспечение.

Loan agreement, loan contract — 1) кредитний договір, кредитна угода; кредитный договор, кредитное соглашение; 2) контракт про кредит; контракт о кредите.

Loan applicant — кандидат на одержання позики; кандидат на получение ссуды.

Loan application, loan application form — 1) анкета на одержання позики; анкета на получение ссуды; 2) заявка на одержання кредиту; заявка на получение кредита.

Loan at/on call — 1) позика на вимогу (до запитання); ссуда до востребования; 2) онкольна позика; онкольная ссуда.

Loan at notice — позика, яку погашають на вимогу; ссуда, погашаемая по требованию.

Loan cancellation — анулювання позики; аннулирование ссуды.

Loan/borrowed capital, debt sources of financing — позиковий капітал, позикові фінансові засоби; заёмный капитал, заёмные финансовые средства.

Loan commitment, commitment — угода між позикодавцем (кредитором) і позичальником (дебітором) про видання грошової позики (*на певних умовах і на певну майбутню дату*); соглашение между ссудодателем (кредитором) и заёмщиком (дебитором) о выдаче денежной ссуды (*на определённых условиях и на определённую будущую дату*).

Loan/credit committee — позиковий/кредитний комітет; ссудный/кредитный комитет.

Loan contract, loan agreement, — 1) контракт про кредит; контракт о кредите; 2) кредитний договір, кредитна угода; кредитный договор, кредитное соглашение.

Loan default — 1) кредитний дефолт; кредитный дефолт; 2) невиконання зобов'язань за позикою; невыполнение обязательств по ссуде.

Loan demand — попит на позики; спрос на ссуды.

Loan department — департамент (відділ) кредитування; департамент (отдел) кредитования.

Loan documentation — кредитна документація; кредитная документация.

Loan documentation unit — підрозділ кредитної документації; подразделение кредитной документации.

Loan facilities — кредитні послуги; кредитные услуги.

Loan for indefinite term — безстрокова позика; бессрочная ссуда.

Loan funding — залучення *банком* фондів (ресурсів) для розміщення їх у кредити; привлечение *банком* фондов (ресурсов) для размещения их в кредиты.

Loan/credit history, history of credit/loan — дані про минулі взаємостосунки з дебітором (позичальником); данные о прошлых взаимоотношениях с дебитором (заёмщиком).

Loan interest, lending rate — 1) позиковий/позичковий відсоток/процент; заёмный/ссудный процент; 2) позикова відсоткова/процентна ставка; ссудная процентная ставка.

Loan interest rate — відсоток/процент позики; процент займа.

Loan loss reserve — резерв для покриття втрат (збитків) від позик; резерв для покрытия потерь (убытков) по ссудам.

Loan losses — втрати (збитки) від позик; потери (убытки) по ссудам.

Loan market — ринок позикових засобів; рынок заёмных средств.

Loan negotiation — переговори з укладання кредитної угоди; переговоры по заключению кредитной сделки.

Loan of central mortgage bond institution, mortgage credit/loan — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечний кредит, іпотечна позика; ипотечный кредит, ипотечная ссуда.

Loan on/at call — 1) позика на вимогу (до запитання); ссуда до востребования; 2) онкольна позика; онкольная ссуда.

Loan on collateral — позика/позичка під подвійне забезпечення; заём/ссуда под двойное обеспечение.

Loan on consumption — 1) позика на споживчі цілі; ссуда на потребительские цели; 2) споживча позика; потребительская ссуда.

Loan on debentures *англ.* — облігаційна позика; облигационный заём.

Loan on goods — 1) позика під заставу товарів; ссуда под залог товаров; 2) позика під товари; ссуда под товары.

Loan on overdraft — 1) кредит у вигляді овердрафту; кредит в виде овердрафта; 2) контокорентний кредит; контокоррентный кредит.

Loan on passbook as collateral — позика під заставу ощадної книжки; ссуда под залог сберегательной книжки.

Loan on pawn — позика під заставу; ссуда под залог.

Loan on policy — позика під страховий поліс; ссуда под страховой полис.

Loan participation agreement — договір (угода) між банком, що ініціює позику, і банком, що купує її частку; договор (соглашение) между банком, иницирующим ссуду, и банком, приобретающим её долю.

Loan payment notice — повідомлення про необхідність погашення позики; уведомление о необходимости погашения ссуды.

Loan portfolio — 1) кредитний портфель; кредитный портфель; 2) портфель позик; портфель ссуд.

Loan pricing — визначення ціни позики; определение цены ссуды.

Loan proceeds — валюта позики; валюта ссуды.

Loan proposal — пропозиція про позику; предложение о ссуде.

Loan recovery, recovery — 1) “відновлення позики”, “відновлення”; “восстановление ссуды”, “восстановление”; 2) платіж, який одержано для погашення раніше списаного банком кредиту та який спрямовано на відновлення втрат (збитків), понесених від списання; платёж, полученный в погашение списанного ранее банком кредита и направляемый на восстановление понесенных от списания потерь (убытков).

Loan reduction — скорочення позики; сокращение ссуды.

Loan rejection — відмова у наданні позики; отказ в выдаче ссуды.

Loan repayable on demand — позика, яку погашають на вимогу; ссуда, погашаемая по требованию.

Loan repayment period — період погашення позики; период погашения ссуды.

Loan review — перевірка стану позик; проверка состояния ссуд.

Loan review division — підрозділ перевірки стану позик; подразделение проверки состояния ссуд.

Loan secured by current assets — 1) позика, яку забезпечують поточні активи; ссуда, обеспеченная текущими активами; 2) позика під дебіторські рахунки; ссуда под дебиторские счета.

Loan servicing — обслуговування позики; обслуживание ссуды.

Loan stock — довгострокові відсоткові/процентні цінні папери; долгосрочные процентные ценные бумаги.

Loan structuring — структурування позики; структурирование ссуды.

Loan supervision — контроль *банку* за використанням позик; контроль *банка* за использованием ссуд.

Loan-to-come ratio — коефіцієнт “позики /дохід”; коэффициент “ссуда / доход”.

Loan type — вид позики; вид ссуды.

Loan value — вартість позики; стоимость ссуды.

Loan with (without) strings — позика, яку зумовлюють (не зумовлюють) політичні чи економічні вигоди для позикодавця; заём, обусловленный (не обусловленный) политическими или экономическими выгодами для заимодавца.

Loan write-off — списання позики; списание ссуды.

Loans and discounts, L. D., L&D — позики та обліковані векселі; ссуды и учтённые векселя.

Loans drawing policy — політика залучення позикових коштів (засобів); политика привлечения замных средств.

Local authority, LA — 1) місцева влада; местная власть; 2) місцеве управління; местное управление.

Local bill, амер. town bill — місцевий вексель; местный вексель.

Local bonds — 1) “місцеві облигації”; “местные облигации”; 2) облигації місцевих органів влади; облигации местных органов власти.

Local currency, loc. cur. — локальна (місцева) валюта; локальная (местная) валюта.

Local depository — локальний депозитарій; локальный депозитарий.

Local freight agent, LFA, L. F. A. — місцевий агент з фрахтових операцій; местный агент по фрахтовым операциям.

Local item — 1) “місцева платіжка”; “местная платёжка”; 2) платіжний документ щодо місцевих операцій; платёжный документ по местным операциям.

Local mean time, LMT — місцевий середній час; местное среднее время.

Localization — локалізація; локализация.

Localize — локалізувати; локализовать.

Locally most powerful, LMP — локально найпотужніший (критерій); локально наиболее мощный (критерий).

Locate collateral — визначити місцезнаходження застави; определять местонахождение залога.

Location of collateral — місцезнаходження застави; местонахождение залога.

Lock-box — “замкнений ящик” (банківська послуга); “запертый ящик” (банковская услуга).

loco citato лат., l. c. — у наведеному (цитованому) місці; в приведенном (цитируемом) месте.

Lombard, pawnshop; амер. hock-shop — 1) ломбард; ломбард; 2) позичкова каса; ссудная касса.

Lombard loan; амер. collateral loan кредит-ломбард; кредит-ломбард.

Lombard rate; амер. collateral rate 1) ломбард-ставка; ломбард-ставка; 2) відсоток/процент-ломбард; процент-ломбард.

London, Ldn, Lon., Lond. — Лондон; Лондон.

London Chamber of Commerce, LCC, L. C. C. — Лондонська торгова палата; Лондонская торговая палата.

London Commodity Exchange, LCE — Лондонська товарна біржа; Лондонская товарная биржа.

London interbank bid rate, LIBID — ставка покупця на Лондонському міжбанківському ринку депозитів; ставка покупця на Лондонском межбанковском рынке депозитов.

London interbank offered rate, Libor, LIBOR, interbank rate — Лібор, ЛИБОР; Либор, ЛИБОР.

London International Financial Futures Exchange, LIFFE — Лондонська міжнародна біржа фінансових ф'ючерсів; Лондонская международная биржа финансовых фьючерсов.

London Metal Exchange, LME — Лондонська біржа металів; Лондонская биржа металлов.

London Stock Exchange, LSE — Лондонська фондова біржа; Лондонская фондовая биржа.

Long bill — довгостроковий вексель; долгосрочный вексель.

Long contract — контракт, який купують на біржі у розрахунку на підвищення ціни; контракт, купленный на бирже в расчёте на повышение цены.

Long-haul, LH — магістральний; магистральный.

Long hauls, LH — магістральні перевезення; магистральные перевозки.

Long hedge — “довгий хедж (гедж)”; “длинный хедж”.

Long loan — довгострокова позика; долгосрочная ссуда.

Long position — “довга позиція”; “длинная позиция” (див. також **short position**).

Long-range survival — виживання позичальника на довгострокову перспективу; выживаемость заёмщика в долгосрочной перспективе; див. також **borrower's survival**.

Long rate — обліковий відсоток/процент для довгострокових векселів; учётный процент для долгосрочных векселей.

Longitude, L. — 1) довгота; долгота; 2) меридіан; меридиан.

Long-term assets — довгострокові активи; долгосрочные активы.

Long-term bank credit — довгостроковий банківський кредит; долгосрочный банковский кредит.

Long-term bonds — довгострокові облигації; долгосрочные облигации.

Long-term capital/funds — довгостроковий капітал, довгострокові фонди; долгосрочный капитал, долгосрочные фонды.

Long-term capital account — рахунок для обліку довгострокових капіталів у платіжному балансі; счёт для учёта долгосрочных капиталов в платёжном балансе.

Long-term credit — довгостроковий кредит; долгосрочный кредит.

Long-term finance/financing — довгострокове фінансування; долгосрочное финансирование.

Long-term funds/capital — довгострокові фонди, довгостроковий капітал; долгосрочные фонды, долгосрочный капитал.

Long-term debt — 1) довгостроковий борг; долгосрочный долг; 2) довгострокова заборгованість; долгосрочная задолженность (див. також **short-term debt**).

Long-term financial investment — довгострокові фінансові вкладення; долгосрочные финансовые вложения.

Long-term financing/finance — довгострокове фінансування; долгосрочное финансирование.

Long-term government securities — 1) довгострокові урядові цінні папери; долгосрочные правительственные ценные бумаги; 2) довгострокові цінні папери уряду; долгосрочные ценные бумаги правительства (див. також **short-term government securities**).

Long-term industrial finance — довгострокове фінансування промисловості; долгосрочное финансирование промышленности.

Long-term interest/forward rate — 1) довгострокова облікова ставка; долгосрочная учётная ставка; 2) строковий курс; срочный курс.

Long-term liabilities — довгострокові пасиви; долгосрочные пассивы.

Long-term receivables — довгострокова дебіторська заборгованість; долгосрочная дебиторская задолженность.

Long/gross ton, LT, lg tn, GT — довга, або англійська тонна (1016 кг); длинная, или английская тонна (1016 кг).

Look at the question from all angles — розглядати питання з усіх точок зору; рассматривать вопрос со всех точек зрения.

Looking, LK — шукає роботу; ищет работу.

Loosen credit standards — знижувати кредитні стандарти; снижать кредитные стандарты.

Loro accounts, due to banks — 1) “лоро”, рахунки “лоро”; “лоро”, счета “лоро”; 2) кореспондентські рахунки інших банків у даному банку; корреспондентские счета других банков в данном банке.

Loss allowance, discount from the price — рефакція; рефакция.

Loss before taxes — 1) валовий збиток; валовый убыток; 2) збиток до сплати податків; убыток до уплаты налогов.

Loss carryback, carryback — перенесення збитків на більш ранні періоди (для зменшення оподаткованого доходу за ці періоди); перенос убытков на более ранние периоды (для уменьшения облагаемого дохода за эти периоды).

Loss carryforward, carryforward — перенесення збитків на майбутні періоди (для зменшення оподаткованого доходу за ці періоди); перенос убытков на будущие периоды (для уменьшения облагаемого дохода за эти периоды).

Loss during discharge, L. d. d., l. d. d. — збиток, нанесений під час розвантаження; убыток, причинённый во время разгрузки.

Loss exposure, exposure — сума втрат (збитків), що може виникнути при невиконанні зобов'язань позичальником; сумма потерь (убытков), которая может возникнуть при невыполнении обязательств заёмщиком.

Loss-making activities — збиткова діяльність; убыточная деятельность.

Loss-making companies, firms, institutions, etc. — збиткові компанії, фірми, інституції тощо; убыточные компании, фирмы, институты и т.п.

Loss provision — відрахування у резерв для покриття втрат (збитків) (стаття видатків з прибутку); отчисления в резерв для покрытия потерь (убытков) (статья расходов из прибыли).

Losses — 1) збитки; убытки; 2) втрати; потери; 3) фінансові втрати; финансовые потери.

Losses of banking system — втрати (збитки) банківської системи; потери (убытки) банковской системы.

Losses incurred by gambling — втрати (збитки) від спекуляції; потери (убытки) от спекуляции.

Lost certificate — загублений сертифікат цінного паперу тощо; потерянный сертификат ценной бумаги и т.п.

Lot — 1) лот цінних паперів тощо; лот ценных бумаг и т.п.; 2) партія (виробів тощо); партия (изделий и т.п.); 3) серія; серия; 4) група; группа; 5) земельна ділянка; земельный участок; 6) сортувати; сортировать.

Lot money — винагорода аукціоністу; вознаграждение аукционисту.

Lot production — серійне виробництво; серийное производство.

Lot-size inventory management interpolation technique, LIMIT — інтерполяційний метод розрахунку величини партії товару при управлінні запасами; интерполяционный метод расчёта величины партии товара при управлении запасами.

Lot tolerance percent defective, LTPD — допустимий відсоток/процент дефективних (пошкоджених) виробів у партії товару; допустимый процент дефективных (повреждённых) изделий в партии товара.

Lottery, raffle — лотерея; лотерея.

Lowest life cycle costing, LLCC — мінімізація затрат за строк/термін служби; минимизация затрат за срок службы.

Low-income economies — економіки з низьким рівнем доходу на душу населення; экономики с низким уровнем дохода на душу населения (див. також **high-income economies, middle-income economies**).

Low ratio — низький рівень коефіцієнта (показника); низкий уровень коэффициента (показателя); — (див. також **false ratio, true ratio; ratio, ratio analysis, ratio of capital turnover, ratio of exchange**).

Low-yielding government bonds — низьковідсоткові/низькопроцентні урядові облігації; низкопроцентные правительственные облигации.

Lowest price, L — 1) найменша ціна; самая низкая цена; 2) найнижчий курс цінних паперів; самый низкий курс ценных бумаг.

Lucrative — 1) вигідний; выгодный; 2) дохідний; доходный; 3) прибутковий; прибыльный.

Lumpsum (lump-sum амер.) — 1) крупна сума; крупная сумма; 2) паушальна сума (без диференціювання складових частин); паушальная сумма (без дифференцирования составляющих частей); 3) одноразовий платіж крупною сумою; единовременный платёж крупной суммой; 4) тверда сума фрахту (*незалежно від кількості вантажу, фактично навантаженого на судно*); твёрдая сумма фрахта (*вне зависимости от количества груза, фактически погруженного на судно*).

Lumpsum (lump-sum амер.) investment — інвестиція, що здійснюють з крупним початковим одноразовим платежем; инвестиция, осуществляемая с крупным начальным единовременным платежом.

Lumpsum (lump-sum амер.)/piece payment — акордна плата; аккордная плата.

M

Machine Readable Telegraphic Input Money Transfer System, MARTI система переказу грошей з допомогою телеграфних зчитуючих машин; система перевода денег с помощью телеграфных считывающих машин.

Machinery, mach, machy — машинне обладнання; машинное оборудование.

Macroeconomic — макроекономічний; макроэкономический (див. також **microeconomic**).

Macroeconomic factors, macrofactors — макроекономічні фактори/чинники; макроэкономические факторы.

Macroeconomic imbalance — макроекономічна розбалансованість (нерівновага); макроэкономическая разбалансированность (неравновесие); (див. також **macroeconomic instability**).

Macroeconomic instability — макроекономічна не-

стабільність (нестійкість); макроэкономическая нестабильность (неустойчивость); (див. також **economic shock, macroeconomic stability**).

Macroeconomic stability — макроекономічна стабільність (стійкість); макроэкономическая стабильность (устойчивость); (див. також **economic shock, macroeconomic instability**).

Macrofactors, macroeconomic factors — макроекономічні фактори/чинники; макроэкономические факторы.

Magazine, mag. — журнал, часопис; журнал.

Mail deposit — поштовий вклад/депозит; почтовый вклад/депозит.

Mail payment, M/P — поштовий переказ; почтовый перевод.

Mail teller — службовець банку, який відповідає за обробку поштових вкладів/депозитів; служащий банка, отвечающий за обработку почтовых вкладов/депозитов.

Mail transfer, M. T., M/T — переказ поштою, поштовий переказ; перевод по почте, почтовый перевод.

Mailing of statements — надсилання виписок з банківського рахунку; посылка выписок с банковского счёта.

Main articles of trade — основні статті торгівлі; основные статьи торговли.

Maintain balance — підтримувати залишок на банківському рахунку; поддерживать остаток на банковском счёте.

Maintain collateral — підтримувати забезпечення на певному рівні; поддерживать обеспечение на определённом уровне.

Maintenance — експлуатація (*господарська*); експлуатация (*хозяйственная*).

Maintenance charge — плата за користування банківським рахунком, супутніми послугами тощо; плата за пользование банковским счётом, сопутствующими услугами и т. п.

Maintenance of current income streams — підтримання поточної дохідності; поддержание текущей доходности.

Maintenance of minimum balance — підтримання мінімального залишку на банківському рахунку; поддержание минимального остатка на банковском счёте.

Major market index, MMI — 1) головний ринковий індекс; главный рыночный индекс; 2) індекс курсу акцій 20-ти провідних корпорацій США; индекс курса акций 20-ти ведущих корпораций США.

Major retail center, MRC — великий (головний) центр роздрібної торгівлі; большой (главный) центр розничной торговли.

Make a contract, to contract — контракувати; контраковать.

Make account of — надавати значення; придавать значение.

Make amends (to smb. for smth.) — надавати компенсацію (*кому-небудь за що-небудь*), відшкодувати *кому-небудь* збитки; предоставить компенсацию (*кому-либо за что-либо*), возмещать *кому-либо* убытки.

Make/swear an affidavit — давати свідчення під присягою; давать показания под присягой.

Make an appointment (for tomorrow) — домовитись зустрітись (*завтра*); условиться встретиться (*завтра*).

Make an ass of oneself (smb.) — ставити себе (*кого-небудь*) у дурне положення; ставить себя (*кого-либо*) в глупое положение.

Make an impression on smb., to impress smb. — імпонувати; импонировать.

Make approaches to smb. — намагатися привернути увагу *кого-небудь*; стараться привлечь внимание *кого-либо*; 2) підїжджати *до кого-небудь*; подъезжать *к кому-либо*.

Make arrangements — 1) домовлятися *про що-небудь*; договариваться *о чём-либо*; 2) організувати *що-небудь*; организовывать *что-либо*.

Make arrangements with smb. — 1) вступити (ввійти) в угоду з *ким-небудь*; вступать в соглашение с *кем-нибудь*; 2) домовитися з *ким-небудь*; условливаться с *кем-либо*.

Make assurance double/doubly sure — 1) для більшої певності; для большей уверенности; 2) подвійно застрахуватися; вдвойне застраховаться.

Make available — надавати; предоставлять.

Make/close bargain — 1) укласти угоду; заключить сделку; 2) здійснити угоду; совершить сделку.

Make loan — надавати позику; предоставлять ссуду.

Make market — “робити ринок”; “делать рынок” (див. також **market maker**).

Make more active, to brisk up, to intensify, to liven up, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активизировать.

Make payment — здійснити платіж; совершить платёж.

Make repayment of loan — здійснити платіж для погашення позики; совершить платёж в погашение ссуды.

Make progress, to progress — прогресувати; прогресировать.

Maker, drawer/giver of a bill — 1) векселедавець; векселедатель; 2) чекодавець; чекодатель; 3) особа, яка виписує платіжний документ і першою приймає зобов'язання платежу за ним; лицо, выписывающее платёжный документ и первое принимающее на себя обязательство платежа по нему (див. також **co-maker**).

Maker for repayment of loan — 1) виконавець у пога-

шенні позики; исполнитель в погашении ссуды; 2) особа, яка відповідає за погашення позики; лицо, отвечающее за погашение ссуды.

Making common cause — солідаризація; солидаризация.

Man of action — енергійна людина; энергичный человек.

Man of affairs — ділова людина; деловой человек.

Man of varied attainment — різнобічна людина; разносторонний человек.

Man set in authority — особа, наділена владою; человек, облечённый властью.

Manage, to control, to govern, to operate, to rule over, to run, to run by means of orders and decrees — 1) адмініструвати; администрировать; 2) управляти; управлять.

Management, man., Mgmt, mgmt, mgt; administration, ad, Adm, adm, admin, admin.; board (of directors), B., bd, brd — 1) менеджмент; менеджмент; 2) адміністрація; администрация; 3) управління; управление; 4) дирекція; дирекция; 5) правління; правление.

Management accounting — управлінський облік (*вид бухгалтерського обліку*); управленческий учёт (*вид бухгалтерского учёта*).

Management/executive committee — комітет управлінського персоналу; комитет управленческого персонала.

Management group — група управління; группа управления.

Management Information System, MIS — система управління інформації (*для банку*); система управленческой информации (*для банка*).

Management mandate/warrant — мандат на управління; мандат на управление.

Management of liquid funds, cash management — 1) адміністрація ліквідами; администрация ликвидами; 2) управління готівкою, грошовими коштами; управление наличностью, денежными средствами; 3) бухгалтерський облік; бухгалтерский учёт.

Management philosophy — 1) філософія управління; философия управления; 2) концепція управління, яку дотримує підприємство; концепция управления, которой придерживается предприятие.

Management Scientific Information System, MASIS — система наукової інформації для керівництва; система научной информации для руководства.

Management stock — директорські акції; директорские акции (див. також **qualifying share**).

Manager1, man., mgr.; director, D. — 1) менеджер; менеджер; 2) управляючий; управляющий; 3) завідувач; заведующий; 4) директор; директор.

Manager2, man., mgr.; disponent, plenipotentiary — диспонент; диспонент.

Managing the debt — управління боргом; управление долгом.

Mandate; warrant, War., war., wrnt, Wt, wt — мандат; мандат.

Mandatory clean up — "обов'язкове очищення" (*умова кредитування*); "обязательное очищение" (*условия кредитования*).

Mandatory convertible debt securities — безумовно конвертовані боргові цінні папери; безусловно конвертируемые долговые ценные бумаги.

Mandatory Investment Control Program, MICP — Програма обов'язкового контролю інвестицій (капіталовкладень) за кордоном (США); Программа обязательного контроля инвестиций (капиталовложений) за границей (США).

Manipulation of securities prices — маніпулювання курсами цінних паперів; манипулирование курсами ценных бумаг.

Manoeuvre (амер. maneuver), to avoid2, to find a way round лавірувати; лавировать.

Manufacture1, man., manuf., mfr. — 1) мануфактура; мануфактура; 2) виробництво; производство.

Manufacture2, to produce — 1) виготовляти; производить; 2) виробляти; вырабатывать; 3) випускати; выпускать.

Manufactured, man., manuf., mfd. — промислового виготовлення; промышленного изготовления.

Manufacturer, man., manuf., mfr.; factory owner — 1) виробник; изготовитель; 2) постачальник; поставщик; 3) фабрикат; фабрикат.

Manufacturer's empty weight, MEW, M. E. W. — порожня вага; порожний вес.

Manufacturing, man., manuf., mfg — виробництво; производство.

Manufacturing costs — видатки виробництва; издержки производства.

Manuscript, MS — рукопис; рукопись.

Manuscripts, MSS — рукописи; рукописи.

Margin1, marg. — 1) маржа; маржа; 2) прибуток; прибыль; 3) границя; граница; 4) межа; предел; 5) різниця; разница; 6) відмінність; отличие; 7) гарантований завдаток; гарантированный задаток; 8) знижка (*роздрібним торговцям зі встановлених роздрібних цін тощо*); скидка (*розничным торговцам с установленных розничных цен и т. п.*).

Margin2, marg.; spread — спред; спред (див. також **bank spread**).

Margin business — 1) угода з маржею; сделка с маржой; 2) спекулятивна угода на різницю; спекулятивная сделка на разницу.

Margin call — 1) вимога сплати різниці; требование уп-

латы разницы; 2) вимога гарантованого внеску; требование гарантированного взноса.

Margin for collateral — маржа для забезпечення (*оцінка кредиту*); маржа для обеспечения (*оценка кредита*).

Margin of cultivation — граничний рівень використання земельних угідь; предельный уровень использования земельных угодий.

Margin of error — границя похибки; предел погрешности.

Margin of fluctuation — границя коливання (*курсу валюти, ціни тощо*); предел колебания (*курса валюты, цены и т. п.*).

Margin of profit — 1) коефіцієнт доходності/прибутковості; коэффициент доходности/прибыльности; 2) чистий дохід/прибуток; чистый доход, чистая прибыль.

Margin of safety, M of S — "межа безпеки"; "предел безопасности".

Marginal, marg. — 1) маржинальний; маржинальный; 2) граничний; предельный.

Marginal cost of capital, MCC — гранична вартість капіталу; предельная стоимость капитала.

Marginal cost producer — 1) підприємство з гранично високою собівартістю продукції; предприятие с предельно высокой себестоимостью продукции; 2) мало-прибуткове підприємство; малоприбыльное предприятие.

Marginal costs, MC — граничні видатки; предельные издержки.

Marginal efficiency of capital, MEC — гранична ефективність капіталу; предельная эффективность капитала.

Marginal product, MP — граничний продукт; предельный продукт.

Marginal product of capital, MPC — граничний продукт капіталу; предельный продукт капитала.

Marginal revenue, MR — граничний (доданий) дохід; предельный (добавочный) доход.

Marginal utility, MU, M. U. — гранична (маржинальна) корисність; предельная (маржинальная) полезность.

Marine (ocean) bill of lading — морський (океанський) коносамент; морской (океанский) коносамент (див. також **on-board bill of lading, order/negotiable bill of lading, received-for-shipment bill of lading, straight bill of lading, truck bill of lading**).

Marine insurance — морське страхування; морское страхование.

Marine insurance policy, MIP — морський страховий поліс; морской страховой полис.

Mark1, m., mk.; stamp — 1) знак; знак; 2) марка; марка; 3) мітка, позначка; метка; 4) серійний номер; се-

рийный номер; 5) штамп; штамп; 6) ознака; признак; 7) напис на товарі; надпись на товаре.

Mark2, to stamp — 1) позначати; обозначать; 2) мітити; метить; 3) маркувати; маркировать; 4) ставити розцінку; ставить расценку; 5) штампувати; штамповать.

Mark off, MO, M. O. — списувати; списывать;

Market1, mart., mkt, mkt. — 1) ринок; рынок; 2) біржа; биржа; 3) продаж; продажа; 4) торгівля; торговля; 5) збут; сбыт; 6) попит; спрос.

Market2 — ринковий; рыночный.

Market3 — 1) торгувати; торговать; 2) збувати; сбывать.

Market amount — "сума ринку"; "сумма рынка".

Market averages — 1) середні біржові курси; средние биржевые курсы; 2) середні роздрібні ціни; средние розничные цены.

Market-based ratios — коефіцієнти оцінки позичальника на ринку цінних паперів; коэффициенты оценки заемщика на рынке ценных бумаг.

Market / book ratio — коефіцієнт "ринкова вартість / балансова вартість"; коэффициент "рыночная стоимость / балансовая стоимость" (див. також **book value per share, market value ratios, price /earnings ratio**).

Market capacity — ємність ринку; емкость рынка.

Market capitalization — капіталізація ринку; капитализация рынка.

Market/stock-exchange capitalization; market value, m. v. — біржова вартість/капіталізація; биржевая стоимость/капитализация.

Market competition — ринкова конкуренція; рыночная конкуренция.

Market conjuncture/situation — кон'юнктура ринку; конъюнктура рынка.

Market/stock-exchange crisis — біржова криза; биржевой кризис.

Market deals — операції на ринку; операции на рынке.

Market economy — ринкова економіка; рыночная экономика.

Market forces — ринкові сили; рыночные силы.

Market hours — години для виконання операцій на ринку, біржі тощо; часы для производства операций на рынке, бирже и т. п.

Market if touched, MIT — товарне замовлення; товарный заказ.

Market investigation — кон'юнктурні дослідження; конъюнктурные исследования.

Market letter — ринковий лист; рыночное письмо.

Market liquidity, liquidity of market — ліквідність ринку; ликвидность рынка.

Market maker — маркетмейкер; маркетмейкер (див. також **make market**).

Market monitoring — моніторинг ринку; мониторинг рынка.

Market niche — ринкова ніша; рыночная ниша.

Market order — 1) ринковий наказ; рыночный приказ; 2) ринкове замовлення; рыночный заказ.

Market participant — учасник ринку; участник рынка.

Market predictions — передбачення стану ринку; предсказания состояния рынка.

Market price — 1) ринкова ціна; рыночная цена; 2) венальна вартість; венальная стоимость.

Market price per share — ринкова ціна акції; рыночная цена акции.

Market quotations — 1) біржові котировки; биржевые котировки; 2) ринкові котировки; рыночные котировки.

Market rate — ринкова ставка; рыночная ставка.

Market representation branching — ринково-представницьке створення філій (*стратегія підприємства*); рыночно-представительское создание филиалов (*стратегия предприятия*); див. також **defensive branching, preemptive branching**).

Market (nondiversifiable, systematic) risk — 1) ринковий (недиверсифікований, систематичний) ризик; рыночный (недиверсифицированный, систематический) риск; 2) ризик ринку; риск рынка; 3) ризик втрати активів за обставин, що не залежать від певного підприємства, оскільки причини є загальноринковими (*у зв'язку з тривалою депресією, високою інфляцією, масовими банкрутствами тощо*); риск потери активов по обстоятельствам, не зависящим от определенного предприятия, поскольку причины являются общерыночными (в связи с длительной депрессией, высокой инфляцией, массовыми банкротствами и т. п.); див. також **unsystematic (company-specific, diversifiable) risk**.

Market segmentation — сегментація ринку; сегментация рынка.

Market share — частка ринку; доля рынка.

Market situation/conjuncture — кон'юнктура ринку; конъюнктура рынка.

Market trend — тенденція ринку; тенденция рынка.

Market value, m. v. — 1) ринкова вартість; рыночная стоимость; 2) венальна вартість; венальная стоимость; 3) курсова вартість; курсовая стоимость.

Market value below (equal, greater) than book value — ринкова вартість нижче (дорівнює, вище) балансової оцінки ("книжкової вартості"); рыночная стоимость ниже (равна, выше) балансовой оценки ("книжной стоимости").

Market value ratios — коефіцієнти ринкової вартості; коэффициенты рыночной стоимости (див. також **book value per share, market / book ratio, price / earnings ratio**).

Marketability — ринковість; рыночность.

Marketable — який (що) легко продається, реалізується; легко продаваемый, реализуемый.

Marketable collateral — ринкова застава; рыночный залог.

Marketable/commodity/trade group — товарна група; товарная группа.

Marketable securities — “ринкові” цінні папери; “рыночные” ценные бумаги.

Marketer — 1) маркетер; маркетер; 2) особа, яка здійснює маркетинг; лицо, осуществляющее маркетинг.

Marketing — 1) маркетинг; маркетинг; 2) торгівля; торговля; 3) продаж; продажа.

Marketing Analysis Research System, MARS — система розробки ринкової стратегії; система разработки рыночной стратегии.

Marketplace — ринок (*місце*); рынок (*место*).

Marking — маркування; маркирование, маркировка.

Mass, m. — маса; масса.

Mass production, m. prod. — масове виробництво; массовое производство.

Master note — “майстерна нота”; “мастерская нота”.

Master of Arts, M. A. — магістр гуманітарних наук; магистр гуманитарных наук.

Master of Science, M. S. — магістр *природничих* наук; магистр *естественных* наук.

Match fund assets — залучати ресурси для розміщення їх в активи; привлечь ресурсы для размещения их в активы.

Match-funding — балансування за строками/термінами засобів та активів; балансирование по срокам средств и активов.

Matched-funded transaction — операція із збалансованим за строками/термінами фінансуванням; операція со сбалансированным по срокам финансированием.

Material, pecuniary — матеріальний; материальный.

Material assets value — 1) справжня вартість; истинная стоимость; 2) вартість інтринсек; стоимость интринсек.

Material operating costs — матеріальні операційні затрати; материальные операционные затраты.

Material Product System, MPS — 1) система матеріального продукту; система материального продукта; 2)

система показників балансу народного господарства; система показателей баланса народного хозяйства.

Material-value clause — умова “реальна вартість”; условие “реальная стоимость”.

Materiality — 1) матеріальність; материалность; 2) “матеріальність” (метод обліку); “материальность” (метод учёта); 3) *юр.* важливість, суттєвість; *юр.* важность, существенность.

Mates receipt, M/R, M. R., m. r. — 1) штурманська розписка; штурманская расписка; 2) розписка помічника капітана (*про прийняття вантажу*); расписка помощника капитана (*о приеме груза*).

Mathematics, maths, math *англ.* — математика; математика.

Matter of argument — спірне питання; спорный вопрос.

Matter of business — ділове питання; деловой вопрос.

Matured loan — позика, строкова/термінова для погашення; ссуда, срочная к погашению.

Maturity, mat. — 1) строк/термін *боргового зобов'язання*; срок *долгового обязательства*; 2) переміщення активів; перемещение активов.

Maturity/due date — строк/термін платежу; срок платежа.

Maturity imbalance — розбіжність строків/термінів активів і зобов'язань; несовпадение сроков активов и обязательств.

Maturity mismatch — розбіжність строків/термінів; несовпадение сроков.

Maturity of bond — строк/термін облігації; срок облигации.

Maturity of credit/loan — строк/термін кредиту/позики; срок кредита/ссуды.

Maturity risk — ризик розбіжності за строками/термінами залучених ресурсів та активів, у які їх розміщено; риск несовпадения по срокам привлеченных ресурсов и активов, в которые они помещены.

Maximum loan to one borrower — максимальний (найбільший) розмір кредиту (позики) на одного позичальника; максимальный (наибольший, самый большой) размер кредита (ссуды) на одного заемщика.

Maximum likelihood, ML — максимальна правдоподібність; максимальное правдоподобие.

Maximum likelihood estimate, MLE — оцінка максимальної правдоподібності; оценка максимального правдоподобия.

Maxwell Stamp's Composite Currency Unit, MSU — складова валютна одиниця Максвелла Стемпа; составная валютная единица Максвелла Стемпа.

Mean European Time, MET, M. E. T. — середній європейський час; среднеевропейское время.

Mean square deviation, MSD — середнє квадратичне відхилення; среднеквадратичное отклонение.

Mean square error, MSE — середня квадратична помилка; среднеквадратичная ошибка.

Mean time between failures, MTBF — середній доробок між відмовами; средняя наработка на отказ.

Mean time between interruptions, MTBI — середній час обслуговування без переривання; среднее время обслуживания без прерывания.

Mediator, middleman, go-between, intermediary, negotiator — посередник; посредник.

Medium, m. — 1) засіб; средство; 2) спосіб; способ.

Medium of circulation/exchange — засіб обігу (*одна із функцій грошей*); средство обращения (*одна из функций денег*).

Medium quality — 1) середній сорт; средний сорт; 2) середня якість (*товару тощо*); среднее качество (*товара и т. п.*).

Medium-term bank credit — середньостроковий/середньотерміновий банківський кредит; среднесрочный банковский кредит.

Medium-term credit — середньостроковий/середньотерміновий кредит; среднесрочный кредит.

Medium-term bonds — середньострокові/середньотермінові облігації; среднесрочные облигации.

Medium-term financing, financial credit/loan — фінансовий кредит; финансовый кредит.

Medium-term forecasts — 1) середньострокове/середньотермінове передбачення; среднесрочное предвидение; 2) середньостроковий/середньотерміновий прогноз; среднесрочный прогноз.

Medium-term note, MTN — середньостроковий/середньотерміновий вексель; среднесрочный вексель.

Meet, to cover a deficit — покрити дефіцит; покрыть дефицит.

Meet/pay a bill — 1) сплатити за векселем; уплатить по векселю; 2) сплатити тратту; оплатит тратту; 3) сплатити рахунок; оплатит счёт.

Meet a claim — 1) визначити обґрунтованість позову; определить обоснованность иска; 2) оскаржувати позов; оспаривать иск.

Meet competition — витримати конкуренцію; выдержат конкуренцию.

Meet, to satisfy creditors, requirements, etc. — задовольняти *кредиторів, боргові зобов'язання тощо*; удовлетворять *кредиторов, долговые обязательства и т. п.*

Meet debtors, etc. halfways — іти *боржникам тощо* на поступки; идти *должникам и т. п.* на уступки.

Meet the crisis — подолати кризу; преодолеть кризис.

Meet the due date — сплатити у строк/термін; оплатит в срок.

Meet the expense — покрити видаток; покрыть расход.

Meet financial obligations — виконати фінансові зобов'язання; выполнить финансовые обязательства.

Meet sales — виконати зобов'язання за платежами; выполнить обязательства по платежам.

Meet with approval — одержати схвалення; получить одобрение.

Meet with due protection — бути акцептованим (*про вексель*); быть акцептированным (*о векселе*); 2) бути сплаченим; быть оплаченным.

Member, m., mem. — член; член.

Member of the stock exchange, exchange member — член фондової біржі; член фондовой биржи.

Members of investment business — учасники інвестиційної діяльності; участники инвестиционной деятельности.

Members of securities market — учасники ринку цінних паперів; участники рынка ценных бумаг.

Membership — членство; членство.

Membership right(s) — право акціонера; право акционера.

Memorandum, mem, memo, memo. — 1) меморандум; меморандум; 2) пам'ятна записка; памятная записка.

Memorandum of partnership, M/P — договір про заснування товариства; договор об учреждении товарищества.

Mental age, MA — розумовий розвиток, що відповідає віку; умственное развитие, соотносимое с возрастом.

Mercantile, merc.; merchant, Mcht, mcht, merc. — 1) комерційний; коммерческий; 2) торговий; торговый.

Mercantile marine, MM, M. M. — торговий флот; торговый флот.

Merchandise1, mdse, mdse. — товари; товары.

Merchandise2 — торгувати; торговать.

Merchandise Trade Balance, MTB — баланс за торговими операціями; баланс по торговым операциям.

Merchant1, Mcht, mcht; mercantile, merc. — 1) комерційний; коммерческий; 2) торговий; торговый.

Merchant2, businessman — комерсант; коммерсант.

Merchant bank — торговий банк; торговый банк.

Merchant Navy, M. N. — 1) торговий флот; торговый флот; 2) цивільний флот; гражданский флот.

Mere assertion — голослівне твердження; голословное утверждение.

Merger1 — 1) злиття, об'єднання, поглинання (*підприємств, установ тощо*); слияние, объединение, поглощение (*предприятий, учреждений и т. п.*); див. також **amalgamation, takeover**.

Merger2; combination, comb.; scheme; system, Syst., syst.; trick — комбінація; комбинация.

Mergers and acquisitions, M & A — злиття і поглинання *компаній*; слияния и поглощения *компаний*.

Metallic payments — платежі металевими грошима; платежи металлическими деньгами.

Method, meth, meth. — метод; метод.

Method of settlements — порядок розрахунків; порядок расчётов.

Methods of cost accounting, costing methods — методи обчислення собівартості продукції; методы вычисления себестоимости продукции.

Methodical, meth, meth.; orderly; systematic, Syst., syst. — 1) методичний; методический, методичный; 2) систематичний; систематический.

Methodology — методологія; методология.

Methods, procedure, technique — методика; методика.

Methods of investment financing, investment financing methods — методи інвестиційного фінансування, методи фінансування інвестиційних проєктів, (інвестицій); методы инвестиционного финансирования, методы финансирования инвестиционных проектов (инвестиций).

Metre, амер. meter, m. — метр; метр.

Metres (амер. meters) per second, mps — *стільки-то метрів за секунду; столько-то метров в секунду*.

Metric ton, M. T. — метрична тонна; метрическая тонна.

Metropolitan, met. — столичний; столичный.

Microeconomic — мікроекономічний; микроэкономический (див. також **macroeconomic**).

Middle-income economies — економіки із середнім рівнем доходу на душу населення; экономики со средним уровнем дохода на душу населения (див. також **high-income economies, low-income economies**).

“Middle-of-the-road” policy — політика “по середині дороги”; политика “по середине дороги” (див. також **“hands-off” policy, “hands-on” policy**).

Middle price/rate — середній курс; средний курс.

Middleman, mediator, go-between, intermediary, negotiator — посередник; посредник.

Mile, m., mi. — миля; миля.

Miles per hour, MPH, mph, m. p. h. — *стільки-то миль за годину; столько-то миль в час*.

Mill, factory — фабрика; фабрика.

Millilitre, milliliter амер., ml — мілілітр; миллилитр.

Millimetre, millimeter амер., mm — міліметр; миллиметр.

Million, m. — мільйон; миллион.

Milieu, entourage, environment, surroundings; (persons) associates, connections — антураж; антураж.

Miller-Orr model — модель Мілера-Ора; модель Миллера-Орра.

Minimum, min. — мінімум; минимум.

Minimum balance requirement — вимога мінімального залишку на рахунок *у банку*; требование минимального остатка на счёте *в банке*.

Minimum capital requirements — мінімальні вимоги до капіталу; минимальные требования к капиталу.

Minimum Lending Rate, MLR — мінімальна позикова ставка на грошовому ринку; минимальная ссудная ставка на денежном рынке.

Minimum premium, min. prem. — найменша страхова премія; наименьшая страховая премия.

Minimum reserves — мінімальні резерви; минимальные резервы.

Minister, min. — міністр; министр.

Ministry, Miny — 1) міністерство; министерство; 2) відправа, служіння; служение.

Ministry of Finance, MOF — Міністерство фінансів; Министерство финансов.

Ministry of Transport, M. O. T. — Міністерство транспорту; Министерство транспорта.

Minor civil division, MCD — частина адміністративного округу (США); часть административного округа (США).

Minority interest — частка участі сторонніх власників в акціонерному капіталі дочірніх компаній; доля участия посторонних владельцев в акционерном капитале дочерних компаний.

Mint — монетний двір; монетный двор.

Minute1, m., min. — хвилина; минута.

Minute2, detailed — 1) детальний; детальный; 2) докладний; подробный.

Minutes charged, m. c. — хвилини телефонної розмови, що підлягають оплаті; минуты телефонного разговора, подлежащие оплате.

Minutes of meetings of the credit committee (the board of directors, etc.) — протоколи засідань *кредитного комітету (ради директорів тощо)*; протоколы заседаний *кредитного комитета (совета директоров и т. п.)*.

Misclassify loans — невірно (неправильно) класифікувати позики; неверно (неправильно) классифицировать ссуды.

Missing payment — пропущений платіж *дивіденду, відсотка/проценту тощо*; пропущенный платёж *дивиденда, процента и т.п.*

Mistake, m. — 1) помилка; ошибка; 2) похибка; погрешность.

Mixed credit — змішаний кредит; смешанный кредит.

Mixed investment trust — мікс-фонд; микс-фонд.

Mobilization of savings — мобілізація заощаджень; мобилизация сбережений.

Mobilize deposits — 1) мобілізувати вклади/депозити; мобилизовать вклады/депозиты; 2) залучати вклади/депозити; привлечь вклады/депозиты.

Model1, mdl, mod. — макет; макет.

Model2, mdl, mod.; pattern, p., P. — модель; модель.

Model3, standard, typical, characteristic — типовий; типический, типичный, типовой.

Moderate, mod. — помірний; умеренный.

Modern, Mod., mod. — 1) модерн; модерн; 2) сучасний; современный.

Modern banking — сучасна банківська справа; современное банковское дело.

Modern conveniences, mod cons — 1) сучасні вигоди; современные удобства; 2) з усіма вигодами; со всеми удобствами.

Modernized, Mod., mod. — модернізований; модернизированный.

Modification, Mod., mod. — модифікація; модификация.

Modify, to vary — 1) варіювати; варьировать; 2) змінювати; менять, изменять; 3) урізноманітнювати; разнообразить; 4) відрізнитися; разниться, отличаться; 5) відхилитися; отклоняться.

Modus — модус; модус.

Monetarization — монетаризація; монетаризация.

Monetary, mon. — 1) монетарний; монетарный; 2) грошовий; денежный; 3) валютний; валютный.

Monetary/money aggregates — 1) грошові агрегати; денежные агрегаты; 2) макроекономічні показники обсягу грошової маси; макроэкономические показатели объёма денежной массы (див. також **money aggregate M1, aggregate M2, aggregate M3**).

Monetary authorities — владні органи, що здійснюють монетарну політику і регулюють грошовий обіг.

Monetary base/basis — валютна база; валютный базис.

Monetary Committee of the European Economic Community, MCEEC — Валютний комітет Європейського економічного співтовариства; Валютный комитет Европейского экономического сообщества.

Monetary compensation amount, MCA — величина валютної компенсації; величина валютной компенсации.

Monetary control — монетарний контроль; монетарный контроль.

Monetary expansion — монетарна експансія; монетарная экспансия (див. також **money creation**).

Monetary metals — монетарні метали; монетарные металлы.

Monetary penalty — грошовий штраф; денежный штраф.

Monetary/currency policy — 1) грошово-кредитна політика; денежно-кредитная политика; 2) валютна політика; валютная политика.

Monetary reform — грошова реформа; денежная реформа.

Monetary reserves; foreign exchange, FX — 1) валютний резерв, валютні резерви/запаси; валютный резерв, валютные резервы/запасы; 2) іноземна валюта; иностранная валюта.

Monetary unit, MU — грошова одиниця; денежная единица.

Monetary unit of account, unit of account — одиниця обліку/розрахунку (*функція грошей, аналог міри вартості*); единица учёта/расчёта (*функция денег, аналог меры стоимости*).

Monetized gold — 1) монетне золото; монетное золото; 2) золото у монеті; золото в монете.

Money, M. — 1) гроші; деньги; 2) всезагальний еквівалент; всеобщий эквивалент; 3) грошові засоби (кошти); денежные средства.

Money aggregate M1, M1 — грошовий агрегат M1, M1; денежный агрегат M1, M1 (див. також **monetary/money aggregates, money aggregate M2, money aggregate M3**).

Money aggregate M2, M2 — грошовий агрегат M2, M2; денежный агрегат M2, M2 (див. також **monetary/money aggregates, money aggregate M1, money aggregate M3**).

Money aggregate M3, M3 — грошовий агрегат M3, M3; денежный агрегат M3, M3 (див. також **monetary/money aggregates, money aggregate M1, money aggregate M2**).

Money/monetary aggregates — грошові агрегати; денежные агрегаты.

Money and securities insurance — страхування грошових засобів (коштів) і цінних паперів; страхование денежных средств и ценных бумаг.

Money at call — гроші на вимогу (до запитання); деньги до востребования.

Money at short notice — короткострокові позики; краткосрочные займы.

Money box — копилка; копилка.

Money centre (*амер. center*), **financial centre** (*амер. center*) — 1) грошовий центр; денежный центр; 2) фінансовий центр; финансовый центр.

Money centre (*амер. center*) **bank** — банк, розташований у грошовому центрі; банк расположенный в денежном центре.

Money creation — створення грошей; создание денег (див. також **monetary expansion**).

Money demand — 1) грошовий попит; денежный спрос; 2) попит на гроші; спрос на деньги.

Money desk/room — 1) “грошовий стіл”; “денежный стол”; 2) “грошова кімната”; “денежная комната”; 3) місце у банку для здійснення операцій на грошовому ринку; место в банке для совершения операций на денежном рынке.

Money desk/position management — управління касовою готівкою (грошовою позицією); управление кассовой наличностью (денежной позицией).

Money in cash — 1) готівкові гроші; наличные деньги; 2) касова готівка; кассовая наличность.

Money in circulation — гроші в обігу; деньги в обращении.

Money loan; cash credit, C. C. — *банківський* готівковий кредит; *банковський* наличний кредит.

Money market — 1) грошовий ринок; денежный рынок; 2) ринок грошей; рынок денег; 3) валютний ринок; валютный рынок; 4) ринок позикового капіталу; рынок ссудного капитала (див. також **capital market, financial market**).

Money market book claim, discount credit — дисконтований кредит; учитываемый кредит.

Money market certificate¹, MMC; certificate of deposit, C/D, CD — ощадний сертифікат; сберегательный сертификат.

Money market certificate², MMC — сертифікат грошового ринку, СГР; сертификат денежного рынка, СДР.

Money market certificate of deposit *амер.* — депозитний сертифікат грошового ринку; депозитный сертификат денежного рынка.

Money market deposit account, MMDA *амер.* — депозитний рахунок грошового ринку; депозитный счёт денежного рынка.

Money market fund — фонд грошового ринку; фонд денежного рынка (див. також **mutual fund**).

Money market instruments — інструменти грошового ринку; инструменты денежного рынка.

Money market mutual fund, MMF, MMMF *амер.* — 1) взаємний фонд грошового ринку; взаимный фонд денежного рынка; 2) інвестиційний фонд відкритого типу, що вкладає кошти тільки у короткострокові/корткотермінові зобов'язання грошового ринку; инвестиционный фонд открытого типа, вкладывающий средства только в краткосрочные обязательства денежного рынка.

Money/pecuniary obligation/commitment — грошове зобов'язання; денежное обязательство.

Money on loan — грошові позики; денежные ссуды.

Money order, MO — 1) грошовий переказ поштою; денежный перевод по почте; 2) грошовий ордер; денежный ордер.

Money position/desk management — управління грошовою позицією (касовою готівкою); управление денежной позицией (кассовой наличностью).

Money position manager — 1) менеджер грошової позиції; менеджер денежной позиции; 2) управляючий грошової позиції; управляющий денежной позиции.

Money pressure — 1) нестача грошей; недостаток денег; 2) “грошовий голод”; “денежный голод”; 3) обмежений кредит; стеснённый кредит.

Money rate — 1) грошовий курс; денежный курс; 2) відсоток/процент за позики; процент по займам; 4) позиковий/позичковий відсоток/процент; ссудный процент.

Money room/desk — 1) “грошова кімната”; “денежная комната”; 2) “грошовий стіл”; “денежный стол”; 3) місце у банку для здійснення операцій на грошовому ринку; место в банке для совершения операций на денежном рынке.

Money stock — грошова маса в обігу; денежная масса в обращении.

Money supply — 1) грошова маса; денежная масса; 2) пропозиція грошей; предложение денег.

Money trading bank — банк споживчого кредиту; банк потребительского кредита.

Money transfer — грошовий трансфер; денежный трансфер.

Moneybag — 1) “грошовий мішок”; “денежный мешок”; 2) багатій, товстосум; толстосум.

Moneylender, pawnbroker, usurer — 1) власник ломбарду; владелец ломбарда; 2) лихвар, який позичає гроші під заставу; ростовщик, ссужающий деньги под залог; 3) лихвар; процентчик, ростовщик; 4) позикодавець; заимодавец.

Monitor loans — 1) управляти позиками; управлять ссудами; 2) контролювати позиковий процес; контролировать ссудный процесс.

Monitoring — моніторинг; мониторинг.

Monitoring of investment market — моніторинг інвестиційного ринку; мониторинг инвестиционного рынка.

Monitoring of investment projects realization — моніторинг реалізації інвестиційних проектів; мониторинг реализации инвестиционных проектов.

Monobank — 1) монобанк; монобанк; 2) банк, що не має відділків (філій); банк, не имеющий отделений (филиалов); див. також **multioffice bank**.

Monobanking system — монобанківська система; монобанковская система.

Monopolize — монополізувати; монополизовать.

Monopoly — монополія; монополия.

Monotone likelihood ratio, MLR — монотонне співвідношення правдоподібностей; монотонное отношение правдоподобий.

Month, M., m., mo. — місяць; месяц.

Monthly, M., m. — щомісяця; ежемесячно.

Monthly payment — щомісячний платіж; ежемесячный платёж.

Monthly payment loan — позика, погашення якої здійснюють щомісячно; ссуда, погашение которой совершают ежемесячно.

Monthly statement — щомісячна виписка з *банківського* рахунку; ежемесячная виписка с *банковского* счёта (див. також **statement, statement of an account**).

Months, mos. — місяці; месяцы.

Months after date, MD, md, M./D., m. d., m/d — *стільки-то* місяців від цієї дати; *столько-то* месяцев от сего числа.

Months after sight, M/S — через *стільки-то* місяців після подання (пред'явлення); через *столько-то* месяцев после предъявления.

Moral hazard — ризик втрат у зв'язку із шахрайством, недбалістю тощо; риск потерь в связи с мошенничеством, халатностью и т. п.

Moral suasion — 1) “умовляння”; “увершение”; 2) заходи “морального примусу”; меры “морального принуждения”.

Moratorium — мораторій; мораторий.

Moratorium in payments — мораторій на платежі; мораторий на платежи.

Mortgage¹, mort, mortg — (*про нерухомість; о недвижимости*) 1) застава; заклад; 2) іпотека; ипотека; 3) застава; закладная.

Mortgage², mort, mortg; charge on real property, real estate lien — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечна застава; ипотечный залог.

Mortgage³, to hypothecate — (*про нерухомість; о недвижимости*) заставляти; закладывать.

Mortgage agreement — (*про нерухомість; о недвижимости*) 1) застава угода; закладное соглашение; 2) іпотечна угода; ипотечное соглашение; 3) угода про заставу нерухомості; соглашение о закладе недвижимости.

(Mortgage-backed)/mortgage bond — (*про нерухомість; о недвижимости*) 1) застава облігація; закладная облигация; 2) іпотечна облігація; ипотечная облигация.

Mortgage-backed securities, MBS — (*про нерухомість; о недвижимости*) 1) іпотечні цінні папери; ипотечные ценные бумаги; 2) цінні папери, забезпе-

чені заставними; ценные бумаги, обеспеченные закладными.

Mortgage/hypothecary bank — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечний банк; ипотечный банк.

Mortgage banker — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечний банкір; ипотечный банкир.

(Mortgage banking)/(mortgage company — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечна компанія; ипотечная компания.

Mortgage/(mortgage-backed) bond — (*про нерухомість; о недвижимости*) 1) застава облігація; закладная облигация; 2) іпотечна облігація; ипотечная облигация.

Mortgage/(mortgage banking) company — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечна компанія; ипотечная компания.

Mortgage credit/loan, loan of central mortgage bond institution — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечний кредит, іпотечна позика; ипотечный кредит, ипотечная ссуда.

Mortgage finance — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечне фінансування; ипотечное финансирование.

Mortgage indexation — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечне індексування; ипотечное индексирование.

Mortgage loan/credit, loan of central mortgage bond institution — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечна позика, іпотечний кредит; ипотечная ссуда, ипотечный кредит.

Mortgage note — (*про нерухомість; о недвижимости*) іпотечний сертифікат; ипотечный сертификат.

Mortgaged real estate — (*про нерухомість; о недвижимости*) застава нерухомість; заложенная недвижимость.

Mortgagee — (*про нерухомість; о недвижимости*) 1) кредитор за заставною; кредитор по закладной; 2) держатель заставної на нерухомість; держатель закладной на недвижимость.

Mortgager, mortgagor — (*про нерухомість; о недвижимости*) заставник, боржник за заставною; закладчик, должник по закладной.

Mortgaging — (*про нерухомість; о недвижимости*) заставляння, застава (*дія*); закладывание, заклад, залог (*действие*).

Most favoured (амер. favored) nation, MFN — нація, якій надано найбільше сприяння; нация, которой предоставлено наибольшее благоприятствование.

Most powerful, MP — найпотужніший (*критерій*); наиболее мощный (*критерий*).

Most probable estimate, MPE — найімовірніша оцінка; наиболее вероятная оценка.

Motion time analysis, MTA — хронометрування робочих рухів; хронометрирование трудовых движений.

Motivate. to give reasons for. to justify

Motivate, to give reasons for, to justify — мотивувати; мотивировать.

Motive, cause, reason — мотив; мотив.

Motor ship/vessel. MS. m. s., M. V. — теплохід; теплоход.

Move an amendment — внести поправку (*у законопроект, резолюцію тощо*); внести поправку (*в законопроект, резолюцію и т. п.*).

Moving average. MA — змінне середнє; скользящее среднее.

Multibank holding company — мультибанківська (багатобанківська) холдингова компанія; мультибанковская (многобанковская) холдинговая компания (див. також **one-bank holding company**).

Multicurrency Intervention System, MIS — багатовалютна система інтервенування; мультивалютная система интервенирования.

Multifacility production-distribution problem, MPDP — завдання про розподіл продукції кількох підприємств; задача о распределении продукции нескольких предприятий.

Multilateral financial institution — багатостороння фінансова інституція; многосторонний финансовый институт.

Multioffice bank — 1) мультиофісний (багатоофісний) банк; мультиофисный (многоофисный) банк; 2) банк, що має мережу відділків (філій); банк, имеющий сеть отделений (филиалов); (див. також **monobank**).

Multioffice banking — мультиофісна (багатоофісна) банківська діяльність; мультиофисная (многоофисная) банковская деятельность.

Multiple lien — генеральна застава¹; генеральный залог¹ (див. також **capital mortgage**).

Multiple ownership — багатостороння власність; многосторонняя собственность.

Municipal, Mun., mun., munic. — 1) муніципальний; муниципальный; 2) міський; городской.

Municipal bonds — місцеві (муніципальні) облігації; местные (муниципальные) облигации.

Municipal borough, M. B. — місто, що має самоврядування; город, имеющий самоуправление.

Municipal finance *амер.* — муніципальні фінанси; муниципальные финансы.

Municipal savings bank — муніципальний ощадний банк; муниципальный сберегательный банк.

Municipal securities, municipals — 1) муніципальні цінні папери; муниципальные ценные бумаги; 2) цінні папери, що випускає місцева влада; ценные бумаги, выпускаемые местными властями.

Municipals, municipal securities — 1) муніципальні цінні папери; муниципальные ценные бумаги; 2) цінні

папери, що випускає місцева влада; ценные бумаги, выпускаемые местными властями.

Municipality — муніципалітет; муниципалитет.

Mutual, mut. — взаємний; взаимный, совместный.

Mutual aid fund — каса взаємодопомоги; касса взаимопомощи.

Mutual fund *амер.*; **investment/unit trust; open-end investment company** — 1) інвестиційний фонд; инвестиционный фонд; 2) взаємний фонд; взаимный (совместный) фонд; 3) відкрита інвестиційна компанія; открытая инвестиционная компания (див. також **admission, collective (investment) fund (commingles fund), money market fund, participation**).

Mutual savings bank, MSB — 1) взаємний ощадний банк; взаимосберегательный банк; 2) ощадний банк, що є у власності вкладників; сберегательный банк, находящийся в собственности вкладчиков.

N

Name. N. 1) ім'я; имя; 2) прізвище; фамилия.

Name-lending — кредитування під ім'я; кредитование под имя.

Name unknown. NU, n. u. — ім'я невідоме; имя неизвестно.

National, N., nat., natl. — 1) національний; национальный; 2) державний; государственный.

National Association of Accountants, NAA — Національна асоціація бухгалтерів США; Национальная ассоциация бухгалтеров США.

National Association of Business Economists, NABE — Національна асоціація економістів у галузі приватного підприємництва (США); Национальная ассоциация экономистов в области частного предпринимательства (США).

National Association of Insurance Brokers, NAIB — Національна асоціація страхових брокерів (США); Национальная ассоциация страховых брокеров (США).

National Association of Investment Companies, NAIC — Національна асоціація інвестиційних компаній (США). Национальная ассоциация инвестиционных компаний (США).

National Association of Investors' Brokers, NAIB — Національна асоціація брокерів-інвесторів; Национальная ассоциация брокеров-инвесторов.

National Association of Manufacturers, NAM — Національна асоціація промисловців США, НАП; Национальная ассоциация промышленников США, НАП.

National Academy of Sciences, NAS — Національна Академія Наук США; Национальная Академия Наук США.

National Association of Securities Dealers, NASD —

Національна асоціація біржових (інвестиційних) дилерів (США); Национальная ассоциация биржевых (инвестиционных) дилеров (США).

National Association of Securities Dealers and Investment Managers, NASDIM — Національна асоціація біржових дилерів та інвестиційних менеджерів (Велика Британія); Национальная ассоциация биржевых дилеров и инвестиционных менеджеров (Великобритания).

National Association of Securities Dealers Automated Quotations, NASDAQ — система автоматичного котирування Національної асоціації біржових (інвестиційних) дилерів (США); система автоматической котировки Национальной ассоциации биржевых (инвестиционных) дилеров (США).

National Bank, Natl Bk; nationally chartered bank *амер.* — Національний банк (США); Национальный банк (США).

National/Central Bank — Національний/Центральний банк; Национальный/Центральный банк.

National/Central Bank refinancing — рефінансування, що здійснює Національний/Центральний банк; рефинансирование, осуществляемое Национальным/Центральным банком.

National/Central Bank reserves — резерви Національного/Центрального банку; резервы Национального/Центрального банка.

National Board of Prices and Incomes, NBPI, N. B. P. I. — Національний комітет з цін і доходів (Велика Британія); Национальный комитет по ценам и доходам (Великобритания).

National bonds — 1) вітчизняні облігації; отечественные облигации; 2) національні облігації; национальные облигации.

National Bureau of Economic Research, NBER — Національне бюро економічних досліджень (США); Национальное бюро экономических исследований (США).

National Bureau of Standards, NBS — Національне бюро стандартів (США); Национальное бюро стандартов (США).

National Commission on Productivity, NCOP — Національна комісія з вивчення продуктивності праці (США); Национальная комиссия по изучению производительности труда (США).

National currency — національна валюта; национальная валюта.

National currency bond — облігація у національній валюті; облигация в национальной валюте.

National currency unit — національна грошова одиниця; национальная денежная единица.

National/public debt — 1) державний борг; государственный долг; 2) національний борг; национальный долг.

National currency share/stock — акція у національній валюті; акция в национальной валюте.

National Depository of Ukraine — Національний депозитарій України; Национальный депозитарий Украины.

National Economic Development Council, NEDC, "Neddy", NEDO — Рада з національного економічного розвитку (Велика Британія); Совет по национальному экономическому развитию (Великобритания).

National Enterprise Board, NEB — Національне управління з підприємництва (Велика Британія); Национальное управление по предпринимательству (Великобритания).

National Futures Association, NFA — Національна ф'ючерсна асоціація (США); Национальная фьючерсная ассоциация (США).

National income, NI, N. I. — національний дохід; национальный доход.

National Industrial Recovery Act, NIRA — Закон про відродження національної промисловості (США); Закон о возрождении национальной промышленности (США).

National Labor Relations Board, NLRB — Національне управління трудових відносин (США); Национальное управление трудовых отношений (США).

National Machine Accountants Association, NMAA — Національна асоціація спеціалістів/фахівців з машинної бухгалтерії (США); Национальная ассоциация специалистов по машинной бухгалтерии (США).

National Planning Association, NPA — Національна асоціація планування (США); Национальная ассоциация планирования (США).

National price level — рівень внутрішніх цін; уровень внутренних цен.

National product, NP — національний продукт; национальный продукт.

National Research Council, NRC — Національна науково-дослідна рада (США); Национальный научно-исследовательский совет (США).

National Research and Development Corporation, NRDC, N. R. D. C. — Національна корпорація сприяння науковим дослідженням і розробкам (Велика Британія); Национальная корпорация содействия научным исследованиям и разработкам (Великобритания).

National Resource Evaluation Center, NREC — Національний центр з оцінки ресурсів (США); Национальный центр по оценке ресурсов (США).

National Science Foundation, NSF — Національний науковий фонд (США); Национальный научный фонд (США).

National securities market — національний ринок цінних паперів; национальный рынок ценных бумаг.

National Security Industrial Association, NSIA — Промислова асоціація сприяння національній безпеці (США); Промышленная ассоциация содействия национальной безопасности (США).

National shares/stocks — 1) вітчизняні акції; отечест-

венные акции; 2) національні облігації; национальные облигации.

National sovereignty — національний суверенітет; национальный суверенитет.

Nationalization — націоналізація; национализация.

Nationally chartered bank; National Bank, Natl Bk *амер.* — Національний банк (США); Национальный банк (США).

Natural, nat. — натуральний, природний; естественный.

Nature, character, disposition, temper — характер; характер.

Negative, neg. — 1) негативний; негативный; 2) заперечний; отрицательный.

Negative confirmation — негативна (заперечна) звірка; отрицательная сверка (див. також **positive confirmation**).

Negative gap — негативний “геп”; отрицательный “геп” (див. також **positive gap**).

Negative mortgage security clause — умова “без іпотеки”; условие “без ипотеки”.

Negative pledging clause — умова “без застави”; условие “без залога”.

Negative real interest rate — негативна (від’ємна) реальна відсоткова/процентна ставка; негативная (отрицательная) реальная процентная ставка процента (див. також **positive real interest rate**).

(Negatively sloped)/inverted yield curve — інвертована крива доходів; инвертированная кривая доходов (див. також **positively sloped yield curve**).

Neglect, to disregard, to ignore — ігнорувати; игнорировать.

Negotiability — оборотність; обращаемость.

Negotiable — обіговий, оборотний; обращаемый, обращающийся.

Negotiable assets — обігові/оборотні активи; обращающиеся активы (див. також **non-negotiable assets**).

Negotiable/order bill of lading — 1) ордерний коносамент; ордерный коносамент; 2) ордерна транспортна накладна; ордерная транспортная накладная (див. також **marine (ocean) bill of lading, on-board bill of lading, received-for-shipment bill of lading, straight bill of lading, truck bill of lading**).

Negotiable certificate of deposit — обіговий/оборотний депозитний сертифікат; обращающийся депозитный сертификат.

Negotiable commercial papers — обігові/оборотні комерційні папери; обращающиеся коммерческие бумаги (див. також **non-negotiable commercial papers**).

Negotiable deposit — обіговий/оборотний депозит; обращающийся депозит (див. також **non-negotiable deposit**).

Negotiable (financial) instruments — 1) обігові/оборотні цінні папери; обращаемые ценные бумаги; 2) цінні папери, які котируються на біржі; ценные бумаги, котируемые на бирже; 3) обігові/оборотні документи; обращающиеся документы (див. також **non-negotiable (financial) instruments**).

Negotiable order of withdrawal account, NOW account, NOW — 1) нау-рахунок; нау-счёт; 2) поточний рахунок, що приносить дохід; текущий счёт, приносящий доход (див. також **super NOW account**).

Negotiable securities — обігові/оборотні цінні папери; обращающиеся ценные бумаги (див. також **non-negotiable securities**).

Negotiable time deposit — обіговий/оборотний строковий депозит; обращающийся срочный депозит (див. також **non-negotiable time deposit**).

Negotiate — 1) вести переговори; вести переговоры; 2) домовлятися; договариваться; 3) здійснювати угоду; совершать сделку; 3) торгувати(ся); торговать(ся); 4) передавати; передавать; 5) переуступати; переуступать; 6) пускати в обіг (*векселі, чеки тощо*); пускать в обращение (*векселя, чеки и т. п.*); 7) враховувати; учитывать; 8) інкасувати; инкассировать.

Negotiate a bill to a bank — 1) врахувати вексель у банку; учесть вексель в банке; 2) продати вексель банку; продать вексель банку.

Negotiate a bill of lading — переуступити коносамент; переуступить коносамент.

Negotiate a cheque (амер. check) — 1) виплатити за чеком; выплатить по чеку; 2) здійснювати операції за чеком; совершать операции по чеку; 3) одержати гроші за чеком; получить деньги по чеку; 4) проводити чек; проводить чек; 5) розмінати чек; разменять чек.

Negotiate a contract — укласти договір/контракт; заключить договор/контракт.

Negotiate a draft — оплатити тратту; оплатить тратту.

Negotiate a loan — одержати позику; получить заём.

Negotiate a sale — укласти угоду на продаж товару; заключить сделку на продажу товара.

Negotiate for a treaty — вести переговори про укладання договору; вести переговоры о заключении договора.

Negotiate with a view to concluding an agreement — вести переговори з метою укладання угоди; вести переговоры с целью заключения соглашения.

Negotiate with someone for something — вести переговори з *ким-небудь* про *що-небудь*; вести переговоры с *кем-либо* о *чём-либо*.

Negotiated sale — узгоджений випуск; согласованный выпуск.

Negotiated wage increase — підвищення заробітної плати унаслідок переговорів с підприємцем (працедавцем); повышение заработной платы в результате переговоров с предпринимателем (работодателем).

Negotiating bank — банк із кредитування експортних операцій; банк по кредитованию экспортных операций.

Negotiation — 1) ведення переговорів; ведение переговоров; 2) переговори; переговоры; 3) продаж; продажа; 4) переуступка, переуступання (*векселя, чека тощо*); переуступка (*векселя, чека и т. п.*); 5) облік (*векселя тощо*); учёт (*векселя и т. п.*); 6) виплата (*за векселем, чеком тощо*); выплата (*по векселю, чеку и т. п.*); 7) обіг; обращение.

Negotiation letter of credit — обліковий акредитив; учётный аккредитив.

Negotiator, go-between, intermediary, mediator, middleman — посередник; посредник.

Nest-egg — гроші відкладені на “чорний день”; деньги, отложенные на “чёрный день”.

Net1, n. — 1) нетто; нетто; 2) вага нетто; вес нетто; 3) чистий дохід; чистый доход; 4) без вирахувань; без вычетов.

Net2 — 1) одержувати чистий прибуток; получать чистую прибыль; 2) приносити чистий прибуток; приносить чистую прибыль.

Net amount — сума нетто; сумма нетто.

Net asset value, NAV — балансова ціна акції; балансовая цена акции.

Net assets — 1) активи-нетто; активы-нетто; 2) нетто-активи; нетто-активы; 3) чисті активи, чистые активы.

Net avails — 1) чиста виручка; чистая выручка; 2) сума векселя з вирахуванням дисконту.

Net borrower — чистий позичальник; чистый заёмщик.

Net capital inflows — чистий притік капіталу; чистый приток капитала.

Net capital movement — сальдо руху капіталів; сальдо движения капиталов.

Net cash flow — чистий грошовий потік; чистый денежный поток.

Net Export of Goods and Services, NEGS — сальдо вивозу (імпорту) товарів і послуг; сальдо вывоза (импорта) товаров и услуг.

Net exporter — чистий експортер; чистый экспортёр.

Net exports — чистий експорт; чистый экспорт.

Net fixed assets — 1) нетто-фіксовані активи, чисті фіксовані активи; нетто-фиксированные активы, чистые фиксированные активы; 2) нетто-основні засоби, чисті основні засоби; нетто-основные средства, чистые основные средства.

Net importer — чистий імпортер; чистый импортёр.

Net income; disposable income, DI; net proceeds, n. p., n/p — 1) чиста виручка; чистая выручка; 2) чистий дохід/прибуток; чистый доход, чистая прибыль; 3) наявний дохід; располагаемая прибыль (див. також **profit after tax(es)**).

Net income available to common stockholders, earnings after interest and taxes — 1) чистий прибуток, що є у розпорядженні власників звичайних акцій; чистая прибыль, которая находится в распоряжении владельцев обыкновенных акций; 2) прибуток після сплати відсотків/процентів (*дивидендів за привілейованими акціями*) і податків; прибыль после уплаты процентов (*дивидендов по привилегированным акциям*) и налогов.

Net income of society — чистий дохід суспільства; чистый доход общества.

Net intangibles — 1) нетто-нематеріальні активи; нетто-нематериальные активы; 2) чисті нематеріальні активи; чистые нематериальные активы (див. також **goodwill, intangible assets (intangibles); tangible assets**).

Net investment — чисті інвестиції; чистые инвестиции.

Net investment securities gains — чисті доходи, одержані від інвестиційних цінних паперів; чистые доходы, полученные от инвестиционных ценных бумаг.

Net investment securities losses — чисті збитки, нанесені інвестиційними цінними паперами; чистые убытки, нанесенные инвестиционными ценными бумагами.

Net invisible income — сальдо, активне за невидимими статтями експорту та імпорту; сальдо, активное по невидимым статьям экспорта и импорта.

Net lender — 1) чистий кредитор; чистый кредитор; 2) чистий позикодавець; чистый ссудодатель.

Net loanable funds — 1) нетто-ресурси *банку*; нетто-ресурсы *банка*; 2) чисті ресурси *банку*; чистые ресурсы *банка*.

Net loans *амер.* — 1) нетто-позики; нетто-ссуды; 2) “чисті позики”; “чистые ссуды”.

Net loss after unusual items *амер.* — чистий збиток від “незвичайних” доходів і видатків (*стаття у звітності*); чистый убыток от “необычных” доходов и расходов (*статья в отчётности*); див. також **net profit after unusual items**.

Net national income, NNI — чистий національний дохід; чистый национальный доход.

Net national product, NNP — чистий національний продукт; чистый национальный продукт.

Net operating cash flow — 1) нетто операційний грошовий потік; нетто операционный денежный поток; 2) чистий операційний грошовий потік; чистый операционный денежный поток.

Net operating profit — чистий операційний прибуток; чистая операционная прибыль.

Net plant and equipment — нетто-споруди та обладнання; нетто-сооружения и оборудование.

Net present value, NPV — чистий зведений прибуток; чистая приведенная (сводная) прибыль.

Net price — ціна нетто; цена нетто.

Net proceeds, n. p., n/p; net income; disposable income. DI — 1) чиста виручка; чистая выручка; 2) чистий дохід/прибуток; чистый доход, чистая прибыль; 3) наявний дохід; располагаемая прибыль (див. також **profit after tax(es)**).

Net profit/yield; profit after tax(es), PAT — 1) прибуток нетто (*у фінансовій звітності*); прибыль нетто (*в фінансовій звітності*); 2) чистий прибуток (*у фінансовій звітності*); чистая прибыль (*в фінансовій звітності*); 3) прибуток після сплати податків; прибыль после уплаты налогов; (див. також **net income, net profit after tax(es)**).

Net profit after unusual items *амер.* — чистий прибуток від "незвичайних" доходів і видатків (*стаття у звітності*); чистая прибыль от "необычных" доходов и расходов (*стаття в звітності*); (див. також **net loss after unusual items**).

Net profit after tax(es) — чистий прибуток після сплати податку (податків) *у фінансовій звітності*; чистая прибыль после уплаты налога (налогов) *в фінансовій звітності*.

Net profit ratio — коефіцієнт рентабельності; коэффициент рентабельности.

Net sales — чистий продаж; чистые продажи.

Net surplus — перерозподілений прибуток; перераспределённая прибыль.

Net/book/carrying/surviving value of the (non-material) asset — балансова вартість (нематеріального) активу; балансовая стоимость (нематериального) актива.

Net weight, NT, WT., nt wt, nt. wt., net, n. — вага нетто, нетто; вес нетто, нетто.

Net working capital — чистий робочий капітал; чистый рабочий капитал.

Net worth, common equity, common stockholder's equity, equity, equity capital — 1) акціонерний капітал; акционерный капитал; 2) капітал держателів звичайних акцій; капитал держателей обыкновенных акций (див. також **net intangibles, tangible net worth, total equity**).

Net yield/profit; profit after taxes, PAT — 1) прибуток нетто (*у фінансовій звітності*); прибыль нетто (*в фінансовій звітності*); 2) чистий прибуток (*у фінансовій звітності*); чистая прибыль (*в фінансовій звітності*); див. також **net income, net profit after tax(es)**.

Neuter, n. — середній; средний.

Neutralization — нейтралізація; нейтрализация.

New account, N/A — новий рахунок; новый счёт.

New bonds, NB — 1) нові облігації; новые облигации; 2) нові заставні; новые залоговые.

New British Standard, NBS — Новий британський стандарт; Новый британский стандарт.

New capital issue, NCI, N. C. I. — новий випуск (нова емісія) цінних паперів; новый выпуск (новая эмиссия) ценных бумаг.

New international economic order, NIEO — новий міжнародний економічний порядок; новый международный экономический порядок.

New series, N. S. — нова серія; новая серия.

New share/stock — нова акція; новая акция.

New York, NY, N. Y. — Нью-Йорк (*місто і штат*); Нью-Йорк (*город и штат*).

New York City, NYC, N. Y. C. — Нью-Йорк (*місто*); Нью-Йорк (*город*).

New York Clearing House Funds, NYCHF — Нью-Йоркська палата клірингових заліків за зовнішніми валютними операціями; Нью-Йоркская палата клиринговых зачётов по внешним валютным операциям.

New York Futures Exchange, NYFE — Нью-Йоркська ф'ючерсна біржа; Нью-Йоркская фьючерсная биржа.

New York interbank offered rate, NYBOR — ставка пропозиції/пропонування на Міжбанківському депозитному ринку у Нью-Йорку; ставка предложения на Межбанковском депозитном рынке в Нью-Йорке.

New York Mercantile Stock Exchange, NYMEX — Нью-Йоркська товарна біржа (енергоносіїв); Нью-Йоркская товарная биржа (энергоносителей).

New York Stock Exchange, NYSE: Big Board — Нью-Йоркська фондова біржа; Нью-Йоркская фондовая биржа.

New Zealand, N. Z. — Нова Зеландія; Новая Зеландия.

Night depository — вечірня каса (*послуга банку*); вечерняя касса (*услуга банка*).

Night depository bag — сумка вечірньої каси (*річ*); сумка вечерней кассы (*вещь*).

Night depository vault — сховище вечірньої каси; хранилище вечерней кассы.

Night letter, NLT; night message, NM — поштовий текст, який відправлено телеграфом вночі за пільговим тарифом; почтовый текст, отправленный телеграфом ночью по льготному тарифу.

Night safe — нічне зберігання; ночное хранение.

No account, N/A — немає (поточного) рахунку; нет (текущего) счёта.

No advice, N/A — 1) авізо не надійшло; авизо не поступило; 2) немає повідомлення; нет извещения.

No charge, NC, n. c. — 1) без стягнення збору; без взимания сбора; 2) без сплати; без оплаты.

No commercial value, NCV, ncv — не має комерційної цінності; не имеет коммерческой ценности.

No common interest, NCI, N. C. I. — без звичайних відсотків/процентів; без обычных процентов.

No date, no dated, ND, N. D., n. d. — без позначення дати; без обозначения даты.

No debt under any circumstances — "жодних боргів ні при яких обставинах" (*засада поведінки відносно управління заборгованістю*); "никаких долгов ни при каких обстоятельствах" (*принцип поведения в отношении управления задолженностью*).

No funds, NF, N. F., n/f — "без покриття"; "без покрытия".

No-load mutual fund — взаємний фонд, що не справляє (збирає) комісію із суми своїх акцій, коли інвестори укладають угоди з ними: совместный фонд, который не взимает комиссию с суммы своих акций, когда инвесторы совершают сделки с ними; див. також **back load, front load, load, load mutual fund**.

No otherwise indexed by name, noibn — іншу назву не вказано; другое наименование не указано.

No par value, npv — 1) без номіналу; без номинала; 2) без оголошеної номінальної вартості; без объявленной номинальной стоимости; 3) цінний папір без оголошеної номінальної вартості; ценная бумага без объявленной номинальной стоимости.

No place or date, n. p. or d. — місце і дату не вказано; место и дата не указаны.

No value declared, nvd — без оголошеної цінності; без объявленной ценности.

Nomenclature, Nom — номенклатура; номенклатура.

Nominal, Nom — 1) номінальний; номинальный, нарицательный; 2) іменний (*про акцію*); именной (*об акции*); 3) умовний; условный; 4) незначний; незначительный; 5) символічний; символический.

Nominal capital, Nom. Cap.; authorized/registered capital; capital facility — 1) дозволений капітал; разрешённый капитал; 2) акціонерний капітал, який (що) дозволено для випуску (емісії); акционерный капитал, разрешённый к выпуску (эмиссии).

Nominal damages — *юр.* незначне відшкодування збитків; незначительное возмещение убытков.

Nominal interest rate — 1) номінальна ставка відсотка/проценту; номинальная ставка процента; 2) номінальний відсоток/процент; номинальный процент (див. також **real interest rate**).

Nominal price — номінальна ціна; номинальная цена.

Nominal price of bond — номінальна ціна облігації; номинальная цена облигации.

Nominal salary/wages — номінальна зарплата; номинальная зарплата.

Nominal securities — іменні цінні папери; именные ценные бумаги.

Nominal shares — іменні акції; именные акции.

Nominal/par/face value, N. V. — 1) номінальна вартість; номинальная стоимость; 2) номінал; номинал; 3) номінальна ціна; нарицательная цена.

Nominal/par/face value of bond — номінальна вартість облігації; номинальная стоимость облигации.

Nominal/par/face value of financial instrument — номінальна вартість фінансового інструмента; номинальная стоимость финансового инструмента.

Nominal/par/face value of issue — номінальна вартість випуску/емісії акцій; номинальная стоимость выпуска/эмиссии акций.

Nominal/par/face value of share/stock — номінальна вартість акції; номинальная стоимость акции.

Nomination, nom. — 1) номінація; номинация; 2) призначення (*на посаду*); назначение (*на должность*).

Nominative, n., nom. — називний; именительный; призначений *на посаду*; назначенный *на должность*.

Nominee — умовний власник; условный владелец.

Nominee name — умовне ім'я; условное имя (див. також **reregister on a nominee name**).

Non-acceptance, nonacceptance, N/A — 1) відмова від акцепту; отказ от акцепта; 2) неакцептування; неакцептование.

Non-accredited/nonaccredited investor *амер.* — акредитований інвестор; аккредитованный инвестор (див. також **accredited investor**).

Non-accrual/nonaccrual assets — активи, за якими припинено нарахування відсотків/процентів; активы, по которым прекращено начисление процентов (див. також **non-performing/nonperforming assets/loan, problem loan**).

Non-accrual/nonaccrual basis — недопущення нагороджування; недопущение накопления.

Non-accrual/nonaccrual loan — позика, за якою припинено нарахування відсотків/процентів; ссуда, по которой прекращено начисление процентов (див. також **non-performing/nonperforming assets, problem loan; troubled bank, borrower/debtor, debt rescheduling/restructuring, intermediary, loan**).

Non-bank1, nonbank1 — небанк; небанк.

Non-bank2, nonbank2 — який (що) не банковано, небанкований; небанкованный.

Non-bank/nonbank bank — "небанківський банк"; "небанковский банк".

Non-bank/nonbank deposit institution — небанківська депозитна інституція; небанковский депозитный институт.

Non-bank/nonbank financial intermediary — небанківський фінансовий посередник; небанковский финансовый посредник.

Non-bank/nonbank subsidiary — небанківська дочірня компанія; небанковская дочерняя компания.

Non-banking/nonbanking expansion — експансія небанківських інституцій; экспансия небанковских институтов.

Non-bearing/nonbearing, non-interest/noninterest — безвідсотковий/безпроцентний; беспроцентный.

Non-callable, noncallable — який (що) не підлягає *достроковому* погашенню (*про облигацію*); неподлежачий *достроковому* погашенню (*об облигації*).

Non-callable/noncallable bond — невідклична облигація; безотзывная облигация.

Non-cash/noncash assets — негрошові активи; недежные активы.

Non-clearing, nonclearing — 1) некліринговий; некліринговий; 2) який (що) не підлягає системі безготівкового розрахунку; не подпадаючий под систему безналичного расчета.

Non-confirmed/nonconfirmed credit — непідтверджений кредит; неподтвержденный кредит.

Non-contingent/noncontingent preference stock; cumulative preference share; амер. cumulative preferred stock — кумулятивна привілейована акція; кумулятивная привилегированная акция.

Non-corporate/noncorporate borrower — некорпоративний позичальник; некорпоративный заемщик.

Non-corporate/noncorporate sector — некорпоративний сектор; некорпоративный сектор.

Non-credit/noncredit (banking operations)/business — некредитні банківські операції; некредитные банковские операции.

Non-cumulative/noncumulative shares/stock — некумулятивні акції; некумулятивные акции.

Non-current/noncurrent operating assets value turnover — кругообіг вартості позаоборотних операційних активів; кругооборот стоимости внеоборотных операционных активов.

Non-delivery/nondelivery — непоставка *товару, цінних паперів тощо*; непоставка *товара, цінних бумаг и т.п.*

Non-diversifiable/nondiversifiable (market, systematic) risk — 1) недиверсифікований (ринковий, систематичний) ризик; недиверсифицированный (рыночный, систематический) риск; 2) ризик ринку; ризик рынка; 3) ризик втрати активів за обставин, що не залежать від певного підприємства, оскільки причини є загальноринковими (*у зв'язку з тривалою депресією, високою інфляцією, масовими банкрутствами тощо*); ризик втрати активів по обставинам, не зависящим от определенного предприятия, поскольку причины являются общерыночными (в связи с длительной депрессией, высокой инфляцией, массовыми банкротствами и т. п.); див. також **unsystematic (company-specific, diversifiable) risk**.

Non-earning/nonearning assets — активи, що не приносять доходу; активы, не приносящие дохода.

Non-exempt/nonexempt property — невиняткове майно; неисключаемое имущество (див. також **writ of execution**).

Non-expendable/nonexpendable, nx — багаторазового застосування; многократного применения.

Non-financial/nonfinancial corporation (firm) —

нефінансова корпорація (фірма); нефинансовая корпорация (фирма).

Non-interest/noninterest, non-bearing/nonbearing — безвідсотковий/безпроцентний; беспроцентный.

Non-interest/noninterest banking reserves — банківські резерви, що не приносять відсотків/процентів; банковские резервы, не приносящие процентов.

Non-interest/noninterest-bearing balances — залишки коштів *на рахунку*, що не приносять відсотків/процентів; остатки средств *на счете*, не приносящие процентов.

Non-interest/noninterest-earning reserve requirements — резервні вимоги без нарахування відсотків/процентів на резерви; резервные требования без начисления процентов на резервы.

Non-interest/noninterest expenses — видатки *банку*, не пов'язані з виплатою відсотків/процентів; расходы *банка*, не связанные с выплатой процентов.

Non-interest/noninterest income — дохід, не пов'язаний з одержанням відсотків/процентів; доход, не связанный с получением процентов.

Non-interest/noninterest operating expenses — операційні видатки *банку*, не пов'язані з виплатою відсотків/процентів; операционные расходы *банка*, не связанные с выплатой процентов.

Non licet, lat., nl — не дозволено; не разрешается.

Non-linear/nonlinear programming, NLP — нелінійне програмування; нелинейное программирование.

Non-local/nonlocal item — платіжний документ, що не стосується місцевих операцій; платёжный документ, не относящийся к местным операциям.

Non-marketable/nonmarketable collateral — неринкова застава; нерыночный залог.

Non-monetary/nonmonetary transactions — негрошові господарські операції; неденежные хозяйственные операции (див. також **barter**).

Non-negotiable/nonnegotiable, n/n — 1) без права передавання (*про документ*); без права передачи (*о документе*); 2) необіговий, необоротний, необрачаючийся, неборщаємий.

Non-negotiable/nonnegotiable assets — необігові/необоротні активи; необрачаючі активи (див. також **negotiable assets**).

Non-negotiable/nonnegotiable commercial papers — необігові/необоротні комерційні папери; необрачаючіяся комерческие бумаги (див. також **negotiable commercial papers**).

Non-negotiable/nonnegotiable deposit — необіговий/необоротний депозит; необрачаючийся депозит (див. також **negotiable deposit**).

Non-negotiable/nonnegotiable (financial) instruments — 1) необігові/необоротні цінні папери; необрачаючіяся ценные бумаги; 2) цінні папери, які не котируються на біржі; ценные бумаги, неотируемые на

бирже; 3) необігові/необоротні документи; необрачаючіяся документи (див. також **negotiable (financial) instruments**).

Non-negotiable/nonnegotiable securities — необігові/необоротні цінні папери; необрачаючіяся ценные бумаги (див. також **non-negotiable securities**).

Non-negotiable/nonnegotiable time deposit — необіговий/необоротний строковий депозит; необрачаючийся срочный депозит (див. також **negotiable time deposit**).

Non-OECD depository institution — депозитна інституція, що не стосується країн-членів ОЕСР (Організації економічного співробітництва та розвитку); депозитный институт, не относящийся к странам-членам ОЭСР (Организация экономического сотрудничества и развития); див. також **OECD depository institution**.

Non-payment, nonpayment, n/p — неоплата, несплата; неоплата, неуплата.

Non-participating, nonparticipating, N. P., n. p. — який (що) не бере участі; не участвующий.

Non-performing/nonperforming assets — недіючі (неякісні) активи; недействующие (некачественные) активы (див. також **non-accrual/nonaccrual assets/loan, non-performing/nonperforming/troubled loan; problem bank, loan; troubled bank, borrower/debtor, debt, debt rescheduling/restructuring, intermediary**).

Non-performing/nonperforming/troubled loan амер., troubled debt — 1) недіюча (неякісна, несправна) позика; недействующая (некачественная, неисправная) ссуда; 2) несправний борг; неисправный долг (див. також **non-accrual/nonaccrual assets/loan, non-performing/nonperforming assets; problem bank, loan; troubled bank, borrower/debtor, debt rescheduling/restructuring, intermediary**).

Non-preemptive/nonpreemptive priority, NP — пріоритет, який (що) не перериває обслуговування; пріоритет, не прерывающий обслуживание.

Non-preemptive/nonpreemptive priority service, NPPS — обслуговування без переривання; обслуживание без прерывания.

Non-profit/nonprofit business — 1) некомерційна діяльність; некоммерческая деятельность; 2) неприбуткова підприємницька діяльність; неприбыльная предпринимательская деятельность.

Non-profit/nonprofit organization — неприбуткова організація; неприбыльная организация.

Non-recourse/nonrecourse financing — безумовне фінансування; безусловное финансирование.

Non-recurring/nonrecurring income — екстраординарний дохід; экстраординарный доход.

Non-revolving/nonrevolving credit line — неревольверна кредитна лінія; неревольверная кредитная линия.

Non-stock/nonstock company/partnership — не-

акціонерне господарське товариство; неакционерное хозяйственное общество/товарищество.

Non-transferable/nontransferable time deposit — строковий вклад/депозит, за яким не можна здійснювати поточні платежі; срочный вклад/депозит, по которому нельзя производить текущие платежи.

Non-uniform/nonuniform credit ceiling — 1) неуніфікована кредитна стеля; неунифицированный кредитный потолок; 2) гранична величина збільшення кредитних вкладень, що встановлюють вибірково (диференційовано) для різних банків; предельный размер увеличения кредитных вложений, устанавливаемый выборочно (дифференцированно) для разных банков (див. також **uniform credit ceiling**).

Non-voting, nonvoting, NV, N. V., nv — 1) без права голосу; без права голоса; 2) який (що) не голосує, неголосуючий; неголосующий.

Noon, n. — полудень; полдень.

No-par-value stock, share without par value, npv — 1) акція без номінальної вартості; акция без номинальной стоимости; 2) безномінальна акція; безноминальная акция.

Norm1; standard1, st., std; rate, quota — норма; норма.

Norm2; standard2, st., std — норматив; норматив.

Normal, norm.; standard, st., std — 1) нормальний; нормальний; 2) стандартний; стандартный; 3) розмір; розмір; 4) норматив; норматив; 5) стандартний взірець; стандартный образец.

Normal investment practice, NIP — нормальна (звичайна) інвестиційна практика; нормальная (обычная) инвестиционная практика.

Normalization, standardization — нормалізація; нормалізація.

Normative — нормативний; нормативный.

North Atlantic Council, NAC — Рада Північноатлантичного Союзу, Рада НАТО; Совет Североатлантического Союза, Совет НАТО.

Nostro accounts, due from banks — "ностро", рахунки "ностро" *у банках-кореспондентах*; "ностро", счета "ностро" *в банках-кореспондентах*.

Not available, N. A., n/a — немає у наявності; не имеется в наличии.

Not else included, NEI — ніде не вказано/згадано; нигде не указано/упомянуто.

Not elsewhere classified, NEC., n. e. c. — ніде не класифіковано; нигде не классифицировано.

Not elsewhere specified, NES, n. s. e — не вказано де-небудь в іншому місці; не указано где-либо в другом месте.

Not exceeding, n/e, n. e. — 1) який (що) не перевищує; не превышающий; 2) не більше, максимум (*про вантаж*); не больше, максимум (*о грузе*).

Not in stock, N/S — немає на складі; не имеется на складе.

Not otherwise provided for, NOP, N. O. P., nop. — 1) тільки для вказаних цілей; только для указанных целей; 2) тільки як передбачено; только как предусмотрено.

Not otherwise rated, NOR, N. O. R., nor. — 1) інакше не тарифікований; иначе не тарифицированный; 2) інакше не оцінений; иначе не оценённый.

Not otherwise specified, NOS — тільки як передбачено; только как предусмотрено.

Not otherwise stated, NOS, N. O. S., nos — інакше не вказаний; иначе не указанный.

Not provided for, NPF — не передбачено; не предусмотрено.

Not signed, n. s. — не підписано; не подписано.

Not specified, ns — не уточнено; не уточнено.

Not specified by kind, n. s. k. — точно не вказаний; точно не указанный.

“Not sufficient (funds)”, NS, NSF, N. S. F. — “не забезпечено грошовим покриттям”, “немає достатнього покриття” (*відмітка банку на непоплаченому векселі або чеку*); “не обеспечено денежным покрытием”, “нет достаточного покрытия” (*отметка банка на непоплаченном векселе или чеке*).

Not upper class, non-U — не високої (вартості, цінності)/якості; не высокого достоинства/качества.

Nota bene *лат.*, **NB, N. B.** — 1) нота бене; нота бене; 2) зверніть увагу, обратите внимание.

Notarial — нотаріальний; нотариальный.

Notary — нотаріус, нотар; нотариус.

Notation; lecture, reprimand — нотація; нотація.

Note1, N., n. — 1) замітка; заметка; 2) записка; записка; 3) примітка; примечание; 4) посилання (*на книгу тощо*); ссылка (*на книгу и т. п.*); 5) повідомлення; извещение; 6) авізо; авизо; 7) боргова посвідка/розписка; долговая расписка; 8) банківський білет; банковский билет; 9) кредитний білет; кредитный билет; 10) банкнота; банкнота; 11) грошовий білет; денежный билет; 12) середньостроковий цінний папір (*від 1 до 5 років*); среднесрочная ценная бумага (*от 1 до 5 лет*); 13) рахунок; счёт.

Note2, N., n.; draft, dft, dft.; bill, bl — 1) вексель; вексель; 2) тратта; тратта; 3) чек; чек.

Note3 — 1) записувати; записывать; 2) відмічати; отмечать; 3) робити замітки; делать заметки; 4) приймати до уваги; принимать к сведению; 5) робити нотаріальну замітку; делать нотариальную заметку.

Note issue — 1) випуск/емісія паперових грошей; выпуск/эмиссия бумажных денег; 2) випуск/емісія банкнот; выпуск/эмиссия банкнот.

Note of hand; promissory note, PN, P/N, Pro. Note — 1)

боргове зобов'язання, вексель; долговое обязательство, вексель; 2) простий вексель, соло-вексель; простой вексель, соло-вексель (див. також **commercial bill, commercial paper**).

Note payable on demand — бланковий напис; бланковая надпись.

Notes1 — документальне свідчення, що підтверджує факт видачі позики; документальное свидетельство, подтверждающее факт выдачи ссуды.

Notes2, bonds — купюри (*паперові гроші, банкноти, цінні папери*); купюры (*бумажные деньги, банкноты, ценные бумаги*).

Notes payable, n. p. — векселя для оплати; векселя к оплате.

Notes payable to shareholders/stockholders — субординувана довгострокова заборгованість за позику, виданою акціонерами; субординированная долгосрочная задолженность по ссуде, выданной акционерами.

Notes receivable — “векселя одержані” (*стаття бухгалтерського балансу*); “векселя полученные” (*статья бухгалтерского баланса*).

Notice1 — 1) повідомлення; извещение, уведомление; 2) оголошення; объявление; 3) заява; заявление; 4) увага; внимание; 5) зауважити; замечать; 6) відзначати; отмечать; 7) звертати увагу; обращать внимание.

Notice2, notification; advice, ad, adv — нотифікація; нотификация.

Notice3, warning — застереження; предупреждение.

Notice day — день повідомлення; день уведомления.

Notice of completion, NOC — повідомлення про завершення/закінчення робіт; уведомление об окончании работ.

Notice of dispatch, NOD — повідомлення про відвантаження; уведомление об отгрузке.

Notice of honor *амер.* — повідомлення (усне чи письмове) про неплатіж (непогашення) комерційного паперу, зроблене боржнику; уведомление (устное или письменное) о неплатеже (непогашении) коммерческой бумаги, сделанное должнику (див. також **notice of protest1**).

Notice of protest1 *амер.* — акт протесту; акт протеста (див. також **notice of honor**).

Notice of protest2 — протест; протест.

Notice of readiness, NOR, N/R — повідомлення про готовність (*до відправлення вантажу*); уведомление о готовности (*к отправлению груза*).

Notice to pay — повідомлення про необхідність здійснити платіж; уведомление о необходимости совершить платёж.

Notification1 — 1) повідомлення; извещение, сообщение; 2) попередження; предупреждение.

Notification2, notice; advice, ad, adv — нотифікація; нотификация.

Notify — 1) нотифікувати; нотифицировать; 2) повідомляти; извещать, уведомлять.

Notion, idea, conception — ідея; идея.

Novation — 1) новація; новация; 2) нововведення; нововведение; 3) новозаведення; новшество.

Nullification, abolishment, abolition, abrogation, annulment, cancellation — 1) анулювання (*закону, постанови тощо*); аннулирование, аннуляция (*закона, постановления и т. п.*); 2) скасування, відміна (*закону, постанови тощо*); упразднение, отмена (*закона, постановления и т. п.*); 3) знищення; уничтожение; 4) ліквідація; ликвидация.

Nullify, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to quash, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменить; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Number1, n., no., No., Nmb., Num. — 1) номер; номер; 2) число; число; 3) випуск; выпуск; 4) екземпляр, примірник; экземпляр.

Number2, n., no., No., Nmb., Num.; table, tab.; time-board — табель; табель.

Number3 — нумерувати; нумеровать.

Number of authorized shares — кількість акцій, дозволених до випуску/емісії; количество акций, разрешённых к выпуску/эмиссии.

Numbered account — нумерований рахунок; нумерованный счёт.

Numbered custody account — нумероване депонування; нумерованное депонирование.

Numbers, Nos, nos — 1) номери; номера; 2) числа; числа; 3) табелі; табеля; 4) випуски; выпуски; 5) екземпляри, примірники; экземпляры.

Numerical control, N/C — цифрове програмне управління; цифровое программное управление.

Nismatics — 1) нумізматика; нумизматика; 2) наука про вивчення монет, медалей, орденів тощо; наука об изучении монет, медалей, орденов и т. п.

O

Object, obj. 1) об'єкт; объект; 2) предмет; предмет; 3) мета, ціль; цель; 4) завдання; задача.

Objection, protest, remonstrance — протест; протест.

Object-oriented profit analysis — об'єктно-орієнтований аналіз прибутку; объектно-ориентированный анализ прибыли.

Objects of investment — об'єкти інвестування; объекты инвестирования.

Objects of privatization — об'єкти приватизації; объекты приватизации.

Obligation, obl.; bond, B., bd; straight bond — 1) облігація; облигация; 2) бона, бонд (*вид облігації*); бона, бонд (*вид облигации*); 3) боргове зобов'язання; долговое обязательство; 4) застава; закладная; 5) поручництво; ручательство; 6) гарантія; гарантия.

Obligator, obligor — боржник; должник.

Obligation, commitment — зобов'язання; обязательство.

Obligee — кредитор; кредитор.

Obligatory, compulsory, indispensable — облігатний; облигатный.

Oblong, obs. — продовгастий; продолговатый.

Observation, obs. — спостереження; наблюдение.

Observer, O. — спостерігач; наблюдатель.

Obsolete, obs. — застарілий; устаревший; 2) який (що) виходить з ужитку; уходящий из употребления.

Occasionally, occas. — 1) час від часу; время от времени; 2) нерегулярно; нерегулярно.

Occupation, profession, trade — професія; профессия.

Odd lot — 1) неповний лот; неполный лот; 2) од-лот; одд-лот.

Of avail — корисний; полезный.

Of little avail — малопродатний; малопригодный.

Of no avail — марний, некорисний; бесполезный.

Of principle (після іменника), based on principle, guided by principle, principled — принциповий; принципиальный.

Off-board — поза офіційним ринком; вне официально-го рынка.

Off/dead/dull season — мертвий сезон; мёртвый сезон.

Offer¹ — оферта; оферта.

Offer², proposal, suggestion; supply, S. — пропозиція; предложение.

Offered price, price of an offer — ціна пропозиції; цена предложения.

Offeree — особа, якій роблять оферту (пропозицію); лицо, которому делают оферту (предложение).

Offerer — 1) оферент; оферент; 2) особа, яка робить пропозицію; лицо, делающее предложение.

Office, O., Off. — 1) контора; контора; 2) установа; учреждение; 3) міністерство; министерство.

Office of Business Economics, OBE — Управління торгово-промислової економіки (США); Управление торгово-промышленной экономики (США).

Office of the Comptroller of the Currency, OCC — Управління контролера грошового обігу (США); Управление контролёра денежного обращения (США).

Office of Defense Resources, ODR — Управління оборонних ресурсів (США); Управление оборонных ресурсов (США).

Office of Economic Opportunity, OEO — Відділ економічних можливостей (США); Отдел экономических возможностей (США).

Office of Economic Stabilization, OES — Управління економічної стабілізації (США); Управление экономической стабилизации (США).

Office of Fair Trading, OFT — Управління добросовісної конкуренції (Велика Британія); Управление добросовестной конкуренции (Великобритания).

Office of Federal Procurement Policy, OFPP — Управління політики федеральних закупівель (США); Управление политики федеральных закупок (США).

Office of Foreign Direct Investments, OFDI — Бюро з контролю прямих інвестицій за кордоном (США); Бюро по контролю прямих инвестиций за границей (США).

Office of International Trade, OIT, O. I. T. — Управління міжнародної торгівлі (США); Управление международной торговли (США).

Office of Management and Budget, OMB — Адміністративно-бюджетне управління (США); Административно-бюджетное управление (США).

Office of Price Administration, OPA — Управління регулювання цін (США); Управление регулирования цен (США).

Office of Price Stabilization, OPS — Управління стабілізації цін; Управление стабилизации цен.

Office of Public Prosecutor — прокуратура; прокуратура.

Office of Scientific Research and Development, OSRD — Управління наукових досліджень і вдосконалень (США); Управление научных исследований и усовершенствований (США).

Office of the Special Representative for Trade Negotiations, OSRTN — Відділ спеціального представника з торгових питань (США); Отдел специального представителя по торговым вопросам (США).

Officer, O. — 1) офіцер; офицер; 2) службовець; служащий; 3) чиновник; чиновник; 4) посадова особа; должностное лицо.

Official, of. — 1) офіційний; официальный; 2) службовий; служебный; 3) державний; государственный; 4) публічно-правовий; публично-правовой; 5) посадова особа; должностное лицо; 6) службовець; служащий.

Official bank rate — офіційна (банківська) ставка; официальная (банковская) ставка.

Official classification, O. C. — офіційна класифікація; официальная классификация.

Official discount rate — 1) офіційна облікова ставка; официальная учётная ставка; 2) офіційна процентна ставка; официальная процентная ставка.

Official hours — години роботи біржі; часы работы биржи.

Official import and export list — офіційна класифікація імпортних та експортних товарів; официальная классификация импортных и экспортных товаров.

Official quotation — офіційне котирування; официальное котирование.

Official rate — офіційний курс; официальный курс.

Official reserves — офіційні запаси/резерви в іноземній валюті; официальные запасы/резервы в иностранной валюте.

Official settlements account — офіційний розрахунковий рахунок; официальный расчётный счёт.

Official test — 1) офіційний тест; официальный тест; 2) офіційне випробування; официальное испытание.

Official valuation — 1) офіційна оцінка; официальная оценка; 2) митна оцінка; таможенная оценка.

Official value — вартість за митною оцінкою; стоимость по таможенной оценке.

Officially stamped paper — гербовий папір; гербовая бумага.

Offset — 1) залік; зачёт; 2) відшкодування; возмещение; 3) компенсація; компенсация; 4) винагорода; вознаграждение; 5) зачитувати; зачитывать; 6) відшкодувати; возмещать; 7) компенсувати; компенсировать; 8) винагороджувати; вознаграждать; 9) зводити баланс; сводит баланс.

Offset contract — угода "оффсет"; сделка "оффсет".

Offset transaction — компенсація³ (при біржових операціях); компенсация³ (при биржевых операциях); див. також **compensation, compensation transaction**.

Off-shore banking unit, OC — офшорна банківська установа; офшорное банковское учреждение.

Off-shore financial centre (center амер.) — офшорний центр, центр "оффшор"; офшорный центр, центр "оффшор".

Off-shore zone — офшорна зона; офшорная зона.

Oil Producing and Exporting Countries, OPEC — Організація країн-виробників та експортерів нафти, ОПЕК; Организация стран-производителей и экспортеров нефти, ОПЕК (див. також **OPEC — Organization of Petroleum Exporting Countries**).

Okay, O. K. — 1) все у порядку; всё в порядке; 2) добре; хорошо; 3) правильно; правильно; 4) у справності; в исправности.

Old account, O/a, o/a, o. a. — старий рахунок; старый счёт.

Old-age assistance, OAA — допомога літнім людям; пособие престарелым.

Old share/stock — стара акція; старая акция.

Old terms, OT, o/t — попередні умови; прежние условия.

Omitted profit, profit omission — упущена вигода; упущенная выгода.

On a pay-as-you-go basis — на основі негайної оплати видатків; на основе немедленной оплаты расходов.

On account, O/a, o/a, o. a. — у рахунок (належної суми); в счёт (причитающейся суммы).

On account of — внаслідок; вследствие.

On appro (on approbation/approval) — на пробу (з правом повернення товару назад); на пробу (с правом возвращения товара обратно).

On-board bill of lading — бортовий коносамент; бортовой коносамент.

On credit — у борг, у кредит; в долг, в кредит.

On demand, O. D., O/D, o/d; on sight — 1) на вимогу, на подання; по требованию; 2) на пред'явлення; по пред'явлению; 3) готівкою; наличными.

On no account — ні в якому разі; ни в коем случае.

On request, O/R — 1) за бажанням; по желанию; 2) на запит; по запросу.

On sale, O/S, o/s — 1) продається; продаётся; 2) надійшло у продаж; поступило в продажу.

On sight; on demand, O. D., O/D, o/d — 1) на вимогу, на подання; по требованию; 2) на пред'явлення; по пред'явлению; 3) готівкою; наличными.

On the credit side (of an account) — в активі; в активе.

Once-only (individual) licence (амер. license) — разова (індивідуальна) ліцензія; разовая (индивидуальная) лицензия.

Once-only payment agreement — договір про разову оплату; договор о разовой оплате.

Open account, O/A — відкритий рахунок; открытый счёт.

Open an account — відкрити рахунок; открыть счёт.

Open cheque (амер. check) — 1) відкритий чек; открытый чек; 2) некасований чек; некассированный чек.

Open cover, OC — 1) відкритий поліс; открытый полис; 2) генеральний поліс; генеральный полис.

Open cover note — відкрита ковернота, відкритий ковернот; открытый ковернот.

Open credit — відкритий кредит; открытый кредит.

Open-end contract — договір/контракт без обумовленого строку/терміну дії; договор/контракт без оговоренного срока действия.

Open-end investment company, collective (investment)

fund, commingles fund — 1) відкрита інвестиційна компанія; открытая инвестиционная компания; 2) колективний фонд; коллективный фонд (див. також **admission, mutual fund, participation**).

Open-ended/permanent bonds — безстрокові облігації; бессрочные облигации.

Open-ended investment fund — відкритий інвестиційний фонд; открытый инвестиционный фонд.

Open-ended/public share/stock issue — відкритий випуск акцій; открытый выпуск акций.

Open general licence (амер. license), OGL — відкрита генеральна/загальна ліцензія; открытая генеральная/общая лицензия.

Open (individual) licence (амер. license) — відкрита (індивідуальна) ліцензія; открытая (индивидуальная) лицензия.

Open individual licence (амер. license) system, OILS — система видавання відкритих індивідуальних (експортних) ліцензій; система выдачи открытых индивидуальных (экспортных) лицензий.

Open letter of credit — чистий акредитив; чистый аккредитив.

Open loan — чиста позика; чистый заём.

Open market — вільний ринок (торги); вольный рынок (торги).

Open market operations — операції на відкритому ринку; операции на открытом рынке.

Open order — "відкритий" наказ; "открытый" наказ.

Open outcry system — аукціонні торги "з голосу"; аукционные торги "с голоса".

Open policy, OP, O. P. — 1) генеральний поліс; генеральный полис; 2) невалютований поліс; невалютированный полис; 3) нетаксований поліс; нетаксированный полис.

Open position — відкрита позиція; открытая позиция.

Open to question, debatable, controversial — дискусійний; дискуссионный.

Open trade — 1) біржова торгівля; биржевая торговля; 2) спекулятивна торгівля; спекулятивная торговля.

Opened/ordinary safe custody account — адміністративне депонування; административное депонирование.

Opening price — початковий курс; начальный курс.

Operate (with, on), to act, to do/execute operations (with) — оперувати; оперировать.

Operate, to control, to govern, to manage, to rule over, to run, to run by means of orders and decrees — 1) адмініструвати; администрировать; 2) управляти; управлять.

Operating — 1) оперативний; оперативный; 2) поточний; текущий; 3) який (що) діє, діючий; действующий;

4) робочий; рабочий; 5) експлуатаційний; эксплуатационный.

Operating activity/business operations — операційна діяльність; операционная деятельность.

Operating assets — експлуатаційні/операційні активи; эксплуатационные/операционные активы.

Operating assets structure optimization — оптимізація структури експлуатаційних/операційних активів; оптимизация структуры эксплуатационных/операционных активов.

Operating budget — поточний бюджет; текущий бюджет.

Operating cash flow — операційний грошовий потік; операционный денежный поток.

Operating costs/expenses, costs; expenditure, expend.; expenses, exes, exps — операційні затрати, поточні видатки; операционные затраты, текущие издержки.

Operating cycle — операційний цикл, цикл операційного грошового обороту; операционный цикл, цикл операционного денежного оборота.

Operating income — операційний дохід; операционный доход.

Operating income-expenses plan — план доходів і видатків підприємства; план доходов и расходов предприятия.

Operating lease — операційний лізинг; операционный лизинг.

Operating leverage — операційний леверидж; операционный леверидж.

Operating personnel — операційний персонал; операционный персонал.

Operating profit — операційний прибуток; операционная прибыль.

Operating ratio — оперативний коефіцієнт; оперативный коэффициент.

Operating year — операційний рік; операционный год.

Operation, op. — 1) операція; операция; 2) дія; действие; 3) робота; работа; 4) експлуатація; эксплуатация.

Operational research, OR — оперативні дослідження; оперативные исследования.

Operations, ops; operating activity — 1) операція; операция; 2) операційна діяльність; операционная деятельность.

Operations research, OR — дослідження операцій; исследование операций.

Opposite, opp. — 1) протилежний; противоположный; 2) проти; против; 3) напроти; напротив.

Optimal capital structure — оптимальна структура капіталу; оптимальная структура капитала.

Optimization — оптимізація; оптимизация.

Optimum — 1) найбільш сприятливі умови; наиболее благоприятные условия; 2) оптимальний; оптимальный.

Option¹, opt. — 1) опціон; опцион; 2) вибір; выбор; 3) право заміни; право замены.

Option², opt.; call, put — 1) опціон; опцион; 2) біржова угода з премією; биржевая сделка с премией.

Option money, bonus; premium, pm., prm; prize — премія; премия.

Optional, opt. — 1) необов'язковий; необязательный; 2) факультативний; факультативный; 3) який (що) допускає вибір; допускающий выбор.

Opus lat., op. — твір; произведение, сочинение.

Opus citatum lat., op. cit. — цитований твір; цитированное произведение.

Order1, O., ord. — 1) замовлення; заказ; 2) наказ; приказ; 3) наказ; приказ; 4) ордер; ордер; 5) порядок; порядок; 6) розпорядження; распоряжение; 7) припис; предписание; 8) інструкція; инструкция; 9) доручення; поручение; 10) справність; исправность; 11) послідовність; последовательность.

Order2 — 1) наказувати; приказывать; 2) розпоряджатися; распоряжаться; 3) давати вказівки; давать указания; 4) замовляти; заказывать.

Order bill of lading — ордерний коносамент; ордерный коносамент.

Order cheque (amer. check) — ордерний чек; ордерный чек.

Order number — 1) номер замовлення; номер заказа; 2) порядковий номер; порядковый номер.

Order of the day — 1) повістка дня; повестка дня; 2) розпорядок дня; распорядок дня.

Orderly; methodical, meth — методичний; методичный.

Ordinary partnership, consortium, syndicate, pool — товариство, консорціум, синдикат, пул, об'єднання; товарищество, консорциум, синдикат, пул, объединение.

Ordinary/opened safe custody account — адміністративне депонування; административное депонирование.

Ordinary share, ord.; equity; amer. common stock, CS — звичайна акція; обычная акция.

Organ; agency, agcy, agcy.; body, publication, pub. — орган; орган.

Organization, org., orgn — організація; организация.

Organization and management, O & M — організація та управління; организация и управление.

Organization and method, O & M — організація і методика; организация и методика.

Organization of American States, OAS — Організація американських держав, ОАД; Организация американских государств, ОАГ.

Organization for Economic Cooperation and Development, OECD — Організація економічного співробітництва і розвитку; Организация экономического сотрудничества и развития.

Organization for European Economic Cooperation, OEEC — Організація Європейського Економічного Співробітництва; Организация Европейского Экономического Сотрудничества.

Organization of Petroleum Exporting Countries, OPEC — Організація країн-експортерів нафти, ОПЕК; Организация стран-экспортеров нефти, ОПЕК (див. також **OPEC — Oil Producing and Exporting Countries**).

Organization for Trade Cooperation, OTC — Організація торгового співробітництва (США); Организация торгового сотрудничества (США).

Organized, org. — організований; организованный.

Origin, o., orig. — походження; происхождение.

Original, orig. — 1) оригінал; оригинал, подлинник; 2) оригінальний; оригинальный; 3) первісний, початковий; первоначальный; 4) справжній; подлинный.

Original capital — основний капітал; основной капитал.

Original cost — 1) первинна вартість; первоначальная стоимость; 2) покупна ціна; покупная цена; 3) собівартість; себестоимость.

Original gross premium, OGP — первісна (початкова) валова премія; первоначальная валовая премия.

Original maturity — закінчення строку/терміну дії цінних паперів на дату, на яку їх було випущено; истечение срока действия ценных бумаг на дату, на которую они были выпущены.

Original respondent, OR — 1) первинний респондент; первоначальный респондент; 2) особа, охоплена первинним дослідженням; лицо, охваченное первоначальным исследованием.

Original shares — 1) акції першого випуску; акции первого выпуска; 2) настоящие акции; подлинные акции.

Originated, o. — який (що) походить (з); происходящий (из).

Other people money, OPM — "гроші інших людей" (банк управляє позиковими коштами); "деньги других людей" (банк управляет заёмными средствами).

Ounce, oz — унція (28,3 г); унция (28,3 г).

Out of stock, o/s — немає на складі; не имеется на складе.

Outbid — 1) запропонувати вигідніші умови; предложить более выгодные условия; 2) запропонувати вищу ціну (на аукціоні тощо); предложить более высокую цену (на аукционе и т. п.).

Outflow — 1) відплив; утечка; 2) витікання, закінчення; истечение.

Outflow of capital — відплив капіталу; утечка капитала.

Outgoings — 1) видатки; расходы; 2) видатки; издержки; 3) затрати; затраты; 4) платежі, перекази (за кордон); платежи, переводы (за границу).

Outlay 1) видатки; расходы; 2) видатки; издержки; 3) затрати; затраты; 4) капіталовкладення; капиталовложение; 5) інвестиційні затрати; инвестиционные затраты; 6) витрати; расходовать; 7) тратити; тратить.

Output, production, produce — продукція; продукция.

Output per manshift, OMS — виробіток за людинозміну; выработка за человеко-смену.

Outright operation — операція "аутрайт"; операция "аутрайт".

Outright owner — необмежений власник; неограниченный собственник.

Outside — 1) крайній; крайний; 2) сторонній; посторонний; 3) який (що) не зв'язаний з чим-небудь; не связанный с чем-либо; 4) який (що) належить до чого-небудь; принадлежащий к чему-либо; 5) зовнішній бік; наружная сторона.

Outside audit — зовнішній аудит, зовнішня ревізія; внешний аудит, внешняя ревизия.

Outside broker — брокер/маклер, який не є членом біржі; брокер/маклер, не являющийся членом биржи.

Outside market — неофіційна біржа; неофициальная биржа.

Outside sources of investment — привернені/залучені джерела (формування) інвестиційних ресурсів; привлеченные источники (формирования) инвестиционных ресурсов.

Outstanding, O/S, o/s — 1) несплачений, який (що) не сплачено; неуплаченный; 2) прострокований/протермінований, який (що) простроковано/протерміновано; просроченный; 3) випущений в обіг, який (що) вирушено в обіг; выпущенный в обращение (див. також **shares outstanding**).

Outstanding account, O/a, o/a, o. a — несплачений рахунок; неоплаченный счёт.

Outstandings — 1) заборгованість; задолженность; 2) несплачені рахунки; неоплаченные счета

Outward cargo, o. c. — експортний вантаж; экспортный груз.

Outstanding claims advance, OCA — внесок для забезпечення покриття несплачених претензій; взнос в обеспечение покрытия неоплаченных претензий.

Overall balance — підсумковий баланс; итоговый баланс.

Overcharge, o/c — 1) завищений видаток; завышенный расход; 2) завищена ціна; завышенная цена.

Overdraft, OD, O/D, o/d; uncovered position; current account credit amer. — 1) овердрафт; овердрафт; 2) перевищення кредиту; превышение кредита.

Overdraft of credit — перевищення кредитного ліміту; превышение кредитного лимита.

Overdraft facility — дозволений овердрафт; разрешённый овердрафт.

Overdue — 1) прострокований, протермінований; 2) який (що) не сплачено у строк/термін, несплачений у строк/термін; неуплаченный в срок.

Overdue/dishonoured (*амер. dishonored*) **bill** — прострокований (протермінований) вексель; просроченный вексель.

Overhead, o/h — накладні видатки; накладные расходы.

Overhead application rate — ставка розподілу накладних (непрямих) затрат/видатків; ставка распределения накладных (непрямых) затрат/издержек.

Overhead, overhead charges/expenses, overheads, o/h — накладні видатки; накладные расходы.

Overhead price — ціна, яка містить усі видатки; цена, включающая все расходы.

Overinflation — надзвичайно роздутый випуск (*грошей, цінних паперів тощо*); чрезмерно раздутый выпуск (*денег, ценных бумаг и т. п.*).

Overinvestment — нагромодження надмірних інвестицій (капіталовкладень); накопление чрезмерных инвестиций (капиталовложений).

Oversold — випадок, коли курс цінного паперу вважається надто низьким унаслідок великих обсягів продаж; случай, когда курс ценной бумаги считается слишком низким вследствие больших объёмов продаж.

Overspeculation — надмірна спекуляція (*на фондовій біржі*); чрезмерная спекуляция (*на фондовой бирже*).

Oversubscribe — перевищувати початково накреслену (намічену) суму передплати (*на акції*); превышать первоначально намеченную сумму подписки (*на акции*).

Oversubscribed — перевищення ліміту (*передплати на акції*); превышение лимита (*подписки на акции*).

Overt action against — відкритий виступ *проти*; открытое выступление *против*.

Overtaxation — надмірне оподаткування; чрезмерное налогообложение.

Over-the-counter, oc, OTC — 1) позабіржовий; внебиржевой; 2) який (що) продають без посередника (*про операції з цінними паперами*); продаваемый без посредника (*об операциях с ценными бумагами*).

Over-the-counter securities market, OTC — позабіржовий ринок цінних паперів; внебиржевой рынок ценных бумаг.

Owner, O. — власник; владелец, собственник.

Owner's equity — власний акціонерний капітал *підприємства*; собственный акционерный капитал *предприятия*.

Owner's risk, OR, O. R. — на ризик власника; на риск владельца.

Owner's sources of investment — власні джерела (формування) інвестиційних ресурсів; собственные источники (формирования) инвестиционных ресурсов.

Ownership; property, Ppty, ppty, prop. — 1) власність; собственность; 2) володіння; владение; 3) майно; имущество; 4) право власності; право собственности.

P

Pace, rate, speed 1) темп; темп; 2) швидкість; скорость.

Package, pkg., pkge — 1) упаковка; упаковка; 2) посилка; посылка; 3) пакет; пакет; 4) пачка, пака; пачка, тюк; 5) видатки на упаковку; расходы на упаковку; 6) місце (*вантаж*); место (*груза*); 7) сукупність взаємопов'язаних пропозицій (*фактів тощо*); совокупность взаимосвязанных предложений (*фактов и т. п.*).

Package loans — 1) пакетувати; пакетировать; 2) об'єднувати позики у пакет; объединять ссуды в пакет (див. також **pool loans, securitization**).

Packaged-service checking account, bundled-service account — 1) чековий рахунок (вклад/депозит до запитання (на вимогу) з набором *банківських* послуг; чековий счёт (вклад/депозит до востребования) с набором *банковских* услуг; 2) рахунок з набором *банківських* послуг; счёт с набором *банковских* услуг.

Packed weight, P. W.; gross, gr, gr.; gross weight, GR. WT., gr. wt., GW, g. w. — 1) брутто; брутто; 2) вага брутто; вес брутто; 3) валова вага; валовой вес.

Packing and postage, p & p — упаковка і пересилка *поштою*; упаковка и пересылка *почтой*.

Page, p., pg. — сторінка; страница.

Pages, pp. — сторінки; страницы.

Paid, pd, pd. — 1) оплачений; уплаченный; 2) оплачено, сплачено; уплачено; 3) платний (*оплачуваний*); платный (*оплачиваемый*).

Paid cash, PC — оплачено готівкою; уплачено наличными.

Paid-in, paid-up — який (що) внесено у рахунок оплати; внесенный в счёт уплаты.

Paid-in/paid-up capital, additional paid-in/paid-up capital, capital surplus — 1) капітальний надлишок; капитальный излишек; 2) оплачена частина капіталу; уплаченная часть капитала.

Paid-in surplus; surplus, S. — перевищення курсової вартості цінного паперу над його номінальною вартістю, оплачене інвестором; превышение курсовой стоимости ценной бумаги над её номинальной стоимостью, оплаченное инвестором.

Paid/pay on delivery, P. O. D., p. o. d. — післяплатою; наложенным платежом.

Paid price — оплачений курс; уплаченный курс.

Paid-up, paid-in — який (що) внесено у рахунок оплати, внесений у рахунок оплати; внесенный в счёт уплаты.

Paid-up/paid-in capital, additional paid-in/paid-up capital, capital surplus — 1) капітальний надлишок; капитальный излишек; 2) оплачена частина капіталу; уплаченная часть капитала.

Pair, pr. — пара; пара.

Pamphlet, pam. — брошура; брошюра.

Paper1, essay; abstract, synopsis — реферат; реферат.

Paper2 — 1) папір; бумага; 2) документ; документ; 3) газета; газета; 4) письмова доповідь; письменный доклад; 5) паперові грошові знаки; бумажные денежные знаки; 6) банкноти; банкноты; 7) вексель, векселі; вексель, векселя; 8) тратта, тратти; тратта, тратты; 9) обігові грошово-кредитні документи; оборотные денежно-кредитные документы.

Paper3; paper exchange; deviso; exchange, ex., exc., exch.; foreign exchange, FX — девізи; девизы.

Paper-based transaction process — операційна діяльність *банку*, що ґрунтується на паперовому обігу/обороті документів; операционная деятельность *банка*, основанная на бумажном документо-обороте.

Paper bonds — паперові облігації; бумажные облигации.

Paper certificate — паперовий сертифікат *цінного паперу*; бумажный сертификат *ценной бумаги*.

Paper circulation — обіг паперових грошових знаків; оборот бумажных денежных знаков.

Paper-credit — вексельний кредит; вексельный кредит.

Paper exchange1 — іноземна валюта, иностранная валюта.

Paper exchange2; paper; deviso; exchange, ex., exc., exch.; foreign exchange, FX — девізи; девизы.

Paper gain — оцінний прибуток; оценочная прибыль.

Paperless entry — безпаперова проводка *по рахункам бухгалтерського обліку банку*; безбумажная проводка *по счетам бухгалтерского учёта банка*.

Paper loss — оцінний збиток; оценочный убыток.

Paper money, paper-money — 1) бони (*паперові гроші*); бонны (*бумажные деньги*); 2) паперові гроші; бумажные деньги (див. також **fiat money**).

Paper profit — “паперовий прибуток”; “бумажная прибыль”.

Paper securities — паперові цінні папери; бумажные ценные бумаги.

Paper shares/stock — паперові акції; бумажные акции.

Par/face nominal; nominal value, N. V. — 1) номінальна вартість; номинальная стоимость; 2) номінал; номинал; 3) номінальна ціна; нарицательная цена.

Par/face/nominal value of bond — номінальна вартість облігації; номинальная стоимость облигации.

Par/face/nominal value of financial instrument — номінальна вартість фінансового інструмента; номинальная стоимость финансового инструмента.

Par/face/nominal value of issue — номінальна вартість випуску/емісії акцій; номинальная стоимость выпуска/эмиссии акций).

Par/face/nominal value of share/stock — номінальна вартість акції; номинальная стоимость акции.

Paragraph, par.; point, pt.; item — 1) параграф; параграф; 2) пункт; пункт; 3) розділ; раздел.

Parcel1 — 1) пакет; пакет; 2) пачка, пака; пачка, тюк; 3) посилка; посылка; 4) згорток; свёрток; 5) партія товару; партия товара; 6) парцель (*частина вантажу на судні*); парцель (*часть груза на судне*).

Parcel2; part, P., p., pt. — 1) частина; часть; 2) частка; доля.

Parcel3 — 1) поділяти на частини; делить на части; 2) дробити; дробить.

Parcel post, PP, P. P. — поштова посилка; почтовая посылка.

Parity1 — 1) паритет; паритет; 2) рівність; равенство; 3) аналогія; аналогия; 4) еквівалент; эквивалент; 5) відповідність *цін тощо*; соответствие *цен и т. п.*

Parity2 — паритетний; паритетный.

Parliament, Parl. — парламент; парламент.

Parliamentary, Pari. — парламентський; парламентский.

Part1, P., p., pt. — 1) сторона; сторона; 2) участь; участие; 3) деталь; деталь.

Part2, P., p., pt.; parcel — 1) частина; часть; 2) частка; доля.

Partial acceptance — частковий акцепт; частичный акцепт.

Partial delivery — часткова поставка; частичная поставка.

Partial disclosure — часткове розкриття *інформації*; частичное раскрытие *информации* (див. також **full disclosure requirement, full disclosure**).

Partial pay, P/p, p/p — часткова оплата; частичная оплата.

Partial payment — частковий платіж; частичный платёж (див. також **full payment**).

Participant, participator, part. — учасник; участник.

Participant/participator of an agreement — учасник угоди; участник соглашения.

Participant/participator of National Depository of Ukraine (Kyiv, UKRAINE) — учасник Національного

депозитарію цінних паперів (Київ, УКРАЇНА); учасник Національного депозитарія цінних паперів (Київ, УКРАЇНА).

Participant/participator of the securities market — учасник ринку цінних паперів; учасник ринка цінних паперів.

Participating, part. — який (що) приймає участь; приймаючий участие.

Participating bank — банк, що приймає участь у спільній позиції кількох банків; банк, принимающий участие в совместной ссуде нескольких банков (див. також **participation loan**).

Participating preferred *амер.* — привілейовані акції з участю у прибутках; привилегированные акции с участием в прибылях (див. також **extra dividend**).

Participation — 1) участь у власності, капіталі, проєкті тощо; участие в собственности, капитале, проекте и т. п.; 2) пайова участь у колективному фонді; долевое участие в коллективном фонде; див. також **admission, collective (investment) fund (commingles fund), mutual fund** *амер.* (**investment/unit trust, open-end investment company**).

Participation agreement — угода про спільну участь у чомусь-небудь; соглашение о совместном участии в чём-либо.

Participation certificate — сертифікат пайової участі; сертификат долевого участия.

Participation certificate capital, equity capital — капітал в акціях; капитал в акциях.

Participation fee — комісія за участь; комиссия за участие.

Participation in the profits, profit sharing — участь у прибутках; участие в прибыли.

Participation loan — спільна позика; совместная ссуда (див. також **down-stream participation loan, up-stream participation loan**).

Participator/participant of an agreement — учасник угоди; участник соглашения.

Participator/participant of National Depository of Ukraine (Kyiv, UKRAINE) — учасник Національного депозитарію цінних паперів (Київ, УКРАЇНА); учасник Національного депозитарія цінних паперів (Київ, УКРАЇНА).

Participator/participant of the securities market — учасник ринку цінних паперів; учасник ринка цінних паперів.

Particular, part. — 1) подробиця, деталь; подробность, деталь; 2) особливий; особый, особенный; 3) частковий; частный; 4) окремий; отдельный; 5) певний; определённый; 6) специфічний; специфический; 7) визначний; достопримечательный; 8) вимогливий; требовательный; 9) розбірливий, вибагливий; разборчивый.

Particular average, p. a., P. A., P/A, P/Av — часткова аварія; частичная авария.

Particular charges, P/C — особливі видатки; особые расходы.

Partly cash, p. c., P/C — частину оплати (платежу) здійснюють готівкою; часть оплаты (платежа) производится наличными.

Partly paid, Ptly. — який (що) частково оплачено, частково оплачений; частично оплаченный.

Partner — 1) компаньйон; компаньон; 2) партнер; партнёр.

Partnership — 1) партнерство; партнёрство; 2) товариство; товарищество.

Partnership agreement — 1) договір про створення товариства; договор о создании товарищества; 2) установчий договір; учредительный договор.

Passbook, P.B., P. B. — 1) банківська розрахункова книжка; банковская расчётная книжка; 2) ощадна книжка; сберегательная книжка.

Passbook savings — ощадний рахунок; сберегательный счёт.

Passive — пасивний; пассивный.

Passive accounts — пасивні рахунки; пассивные счета.

Passive/unfavourable (амер. unfavorable) balance of payments, current deficit, deficit of current accounts, external/payments deficit, liabilities — 1) дефіцит платіжного балансу; дефицит платёжного баланса; 2) пасивний платіжний баланс; пассивный платёжный баланс; 3) пасивне сальдо; пассивное сальдо.

Passive bank operations — пасивні операції банків; пассивные операции банков.

Passive bonds — безвідсоткові/безпроцентні облигації; беспроцентные облигации.

Passive/unfavourable (амер. unfavorable) trade balance — пасивний торговий баланс; пассивный торговый баланс.

Passivity — пасив; пассив.

Pass-through account — “безперешкодний” рахунок; “беспрепятственный” счёт.

Past due1 — прострочене/протерміноване зобов'язання; просроченное обязательство.

Past due2, past-due loan — прострочена/протермінована позика; просроченная ссуда.

Past-due lease — прострочена/протермінована лізингова угода; просроченная лизинговая сделка.

Past-due loan, past due — прострочена/протермінована позика; просроченная ссуда.

Past month, p. / m. — минулий місяць; прошлый месяц.

Patent1, P., Pt, pt.; licence (амер. license), lic. — патент; патент.

Patent2, P., Pt, pt. — патентований; патентованный.

Patent coverage — захист шляхом патентування; защита путём патентования.

Patent duration — строк/термін дії патенту; срок действия патента.

Patent fee — патентне мито; патентная пошлина.

Patent in force — діючий патент; действующий патент.

Patent licence (амер. license) — патентна ліцензія; патентная лицензия.

Patent life — строк/термін дії патенту; срок действия патента.

Patent Office, Pat. Off. — Патентне управління (США); Патентное управление (США).

Patent suit — позов про порушення прав з патенту; иск о нарушении прав из патента.

Patron: boss, chief — 1) патрон; патрон; 2) бос; босс; 3) шеф; шеф.

Patronage, influence — 1) патронат, патронат; патронат, патронат; 2) протекція; протекция; 3) шефство; шефство.

Pattern1, p., P.; model1 — 1) взіреть; образец; 2) модель; модель.

Pattern2, p., P.; model2, mdl. mod.; type; species, sp. — 1) вид; вид; 2) тип; тип.

Pattern3, p., P.; template, templet; cliché — шаблон; шаблон.

Pattern of assignment — система розподілу; система распределения.

Pattern of calculation — система обчислення; система вычисления.

Pattern of change — модель мінливості; модель изменчивости.

Pattern of choice — схема вибору; схема выбора.

Pattern of consumption — структура споживання; структура потребления.

Pattern of demand — структура попиту; структура спроса.

Pattern of financial assets — структура фінансових активів; структура финансовых активов.

Pattern of growth — модель зростання; модель роста.

Pattern of information — інформаційна схема; інформационная схема.

Pattern of migration — схема руху міграційних потоків; схема движения миграционных потоков.

Pattern of organization — тип організації; тип организации.

Pattern of ownership — форма власності; форма собственности.

Pattern of trade — структура торгівлі; структура торговли.

Pattern of variability — модель мінливості; модель изменчивости.

Pawn1 — застава; заклад, залог.

Pawn2 — 1) заставляти, закладувати; 2) віддавати у заставу; отдавать в залог.

Pawn crediting — ломбардне кредитування; ломбардное кредитование.

Pawnbroker, moneylender, usurer — 1) власник ломбарду; власник ломбарда; 2) лихвар, який позичає гроші під заставу; ростовщик, ссужающий деньги под залог; 3) лихвар; процентщик, ростовщик; 4) позикодавець; займадавец.

Pawnee — заставодержатель; залогодержатель.

Pawner — 1) заставник; закладчик; 2) боржник за заставною; должник по закладной.

Pawning — 1) заставляння, застава, заклад (*дія*); закладывание, заклад, залог (*дійствие*); 2) здійснення ломбардної операції; осуществление ломбардной операции.

Pawnshop, lombard; амер. hock-shop — 1) ломбард; ломбард; 2) позичкова каса; ссудная касса.

Pawnticket — заставна квитанція; закладная квитанция.

Pay1 — 1) плата, виплата, сплата/оплата; плата, выплата, уплата; 2) платня, заробітна плата, зарплата (*службовців*); жалованье, заработная плата, зарплата (*служащих*); 3) платник боргу; плательщик долга; 4) платний; платный; 5) рентабельний, вигідний для розробки; рентабельный, выгодный для разработки; 6) платіжний; платёжный.

Pay2 — 1) платити (for — за що-небудь); платить (for — за что-нибудь); 2) сплачувати (*борг, податок*); уплачивать (*долг, налог*); 3) оплачувати, сплачувати (*рахунок, роботу*); оплачивать (*счёт, работу*); 4) винагороджувати, відплачувати; вознаграждать, отплачивать; 5) відшкодовувати; возмещать; 6) окуповуватися; окупаться; 7) бути вигідним; быть выгодным; 8) давати прибуток; давать прибыль; 9) приносити дохід; приносит доход; 10) звертати увагу (to — на); обращать внимание на (to — на).

Pay/payment agreement — платіжна угода; платёжное соглашение.

Pay as you earn, pay-as-you-earn, PAYE — виплата кредиту (*податків тощо*) при отриманні заробітної плати; уплата кредита (*налогов и т. п.*) при получении заработной платы.

Pay away/out — 1) виплачувати; выплачивать; 2) відплачувати; отплачивать.

Pay attention to — звертати увагу на; обращать внимание на.

Pay back — 1) повертати гроші; возвращать деньги; 2) відплачувати; отплачивать.

Pay-by-phone — платіжні послуги по телефону; платіжні услуги по телефону.

Pay/meet a bill — 1) сплатити за векселем; уплатити по векселю; 2) сплатити тратту; оплатити тратту; 3) сплатити рахунок; оплатити счёт.

Pay the bill, settle an account — платити за рахунком; платити по счёту.

Pay by/in installments — 1) платити у розстрочку (з розстроченням, на виплат); платити в рассрочку; 2) платити частинами; платити частями.

Pay by means of a bill — платити векселем; платити векселем.

Pay by the month — вносити щомісяця; вносить ежемесячно.

Pay by the piece — виплачувати відрядно; оплачувать сдельно.

Pay card, P/C — 1) картка на виплату зарплати; картка на виплату зарплати; 2) розрахунковий лист; расчётный лист.

Pay a cheque (амер. check) — оплатити/погасити чек; оплатити/погасит чек.

Pay a promissory note — оплатити/погасити простий вексель; оплатити/погасит простий вексель.

Pay-day — 1) день платежу, платіжний день; день платежа, платіжний день; 2) день виплати платні; день виплати жалованья.

Pay down — 1) платити готівкою; платити наличными; 2) давати завдаток; давать задаток; 3) сплатити у рахунок чого-небудь; уплатити в счёт чего-либо.

Pay for — 1) сплачувати; оплачувать; 2) окупити; окупать; 3) поплатитися; поплатиться.

Pay in — вносити на поточний рахунок; вносить на текущий счёт.

Pay in advance, to advance money to — 1) авансувати (підприємство тощо); авансировать (предприятие и т. п.); 2) видавати аванс; выдавать аванс; 3) здійснити авансовий платіж; совершить авансовый платёж; 4) заплатити достроково; заплатити досрочно; 5) платити заздалегідь (наперед); платити вперёд.

Pay in advance of shipment — платити до відвантаження товару; платити до отгрузки товара.

Pay in cash, pay in ready money — платити готівкою; платити наличными.

Pay in/by installments — 1) платити у розстрочку (з розстроченням, на виплат); платити в рассрочку; 2) платити частинами; платити частями.

Pay in kind — платити натурою (товарами тощо); платити натурой (товарми и т. п.).

Pay in ready money, pay in cash — платити готівкою; платити наличными.

Pay off — 1) розрахуватися цілком; расплатиться спол-

на; 2) розрахуватися з кимось; рассчитаться с кем-либо; 3) покривати (борг); покрывать (долг); 4) окупитися; окупиться.

Pay on account — платити у рахунок належної суми; платити в счёт причитающейся суммы.

Pay/payment on delivery, P. O. D., p. o. d. — післяплата; наложенный платёж.

Pay/paid on delivery, P. O. D., p. o. d. — післяплатою; наложенным платежом.

Pay on demand — 1) плати на вимогу; платити по востребованию (першому требованию); 2) платити після подання (пред'явлення) векселя; платити при пред'явленні векселя.

Pay on performance — платити за виконання (за результати праці); платити за исполнение (за результатами труда); див. також **performance-based fee**.

Pay on return, POR — сплата після повернення; оплата по возвращении.

Pay one's way — 1) окупатися; окупаться; 2) бути незбитковим; быть убыточным.

Pay out/away — 1) виплачувати; выплачивать; 2) відплачувати; отплачивать.

Pay-out ratio, PR — показник дивідендних виплат; показатель дивидендных выплат.

Pay to order — платити за наказом; платити по приказу.

Pay up — 1) виплачувати повністю (недоїмку тощо); выплачивать сполна (недоимку и т. п.); 2) виплачувати вчасно; выплачивать вовремя; 3) переплатити; переплатить; 4) заплатити підвищену ціну; заплатити повышенную цену.

Pay up shares in full — 1) повністю внести гроші за підпискою на акції; полностью внести деньги по подписке на акции; 2) повністю оплатити акції; полностью оплатит акции.

Pay up one's way — жити відповідно до своїх достатків; жить по средствам.

Payable1 — 1) кредиторська заборгованість; кредиторская задолженность; 2) рахунки кредиторів; счета кредитором.

Payable2 — 1) який (що) підлягає оплаті; подлежащий уплате; 2) прибутковий, вигідний; доходный, выгодный; 3) який (що) може бути оплаченим; который может быть уплаченным.

Payable at a definite time — платежем у визначений час; платежом в определённое время.

Payable date — дата платежу (за цінними паперами, який здійснює платіжний агент); дата платежа (по ценным бумагам, совершаемого платёжным агентом).

Payable to bearer — платежем на пред'явника; платежом на предъявителя.

Payable to order — платежем за наказом; платежом по приказу.

Payable upon happening of specified event — платежем після настання певної події; платежом по наступлении определённого события.

Pay-as-you-earn, pay as you earn, PAYE — виплата кредиту (податків тощо) при одержанні заробітної плати; уплата кредита (налогов и т. п.) при получении заработной платы.

Pay-as-you-go — негайна оплата видатків; немедленная оплата расходов.

Pay-as-you-go taxation — стягування податків по мірі надходження доходів; взимание налогов по мере поступления доходов.

Payback method — метод визначення строку/терміну окупності довгострокових інвестицій; метод определения срока окупаемости долгосрочных инвестиций.

Payback/recoupment of investment — окупність інвестицій; окупаемость инвестиций.

Payback period, PP, P. P. — період окупності; период окупаемости.

Pay-bill, pay-list, pay-roll, pay-sheet — платіжна відомість; платёжная ведомость.

Payee1 — 1) одержувач (грошей); получатель (денег); 2) пред'явник (векселя, чека тощо); предъявитель (векселя, чека и т. п.).

Payee2, remitte — 1) ремітент; ремитент; 2) перший векселедержатель; первый векселедержатель; 3) одержувач грошового переказу; получатель денежного перевода (див. також **remitter**).

Payee bank — 1) "банк-одержувач"; "банк-получатель"; 2) банк одержувача коштів; банк получателя средств (див. також **paying bank**).

Payer — платник; плательщик.

Paying1 — 1) платний (який (що) платить); платный (выплачивающий); 2) вигідний; выгодный; 3) прибутковий; прибыльный.

Paying2, profitable — рентабельний; рентабельный.

Paying agent/office — платіжний агент; платёжный агент (див. також **dividend disbursing/paying agent**).

Paying bank — 1) "банк-держатель"; "банк-держатель"; 2) банк держателя рахунку; банк держателя счёта (див. також **payee bank**).

Paying capacity, claim, credit worthiness, creditworthiness, solvency — 1) платоспроможність; платжеспособность; 2) кредитоспроможність; кредитоспособность.

Paying cashier — касир видаткової каси; кассир расходной кассы.

Pay-list, pay-roll, pay-sheet — платіжна відомість; платёжная ведомость.

Paymaster, P. M. — 1) касир; кассир; 2) скарбник; казначей.

Paymaster General — Головний скарбник (Голова Дер-

жавної скарбниці); Главный казначей (Глава казначейства).

Payment1, Paymt, paymt, payt, pt. — 1) платіж; платёж; 2) оплата; оплата; 3) внесок; взнос; 4) винагорода; вознаграждение (див. також **uneven payments**).

Payment2, Paymt, paymt, payt, pt.; bill payment — платіж за векселем; платёж по векселю.

Payment book — розрахункова книжка; расчётная книжка.

Payment date — дата платежу; дата платежа.

Payment document — платіжний документ; платёжный документ.

Payment Exchange Paper System, PEPS — система ручної обробки клірингових заліків; система ручной обработки клиринговых зачётов.

Payment in cash, pc — оплата готівкою; уплата наличными.

Payment-in-kind paper, PIK paper — облігація чи привілейована акція, платежі за якою здійснюють цінними паперами (не грошима); облигация или привилегированная акция, платежи по которой производятся ценными бумагами (не деньгами).

Payment of dividends — виплата дивідендів; выплата дивидендов.

Payment on account, prepayment; advance, Adv.; advance payment — 1) аванс (у рахунок платежу); аванс (в счёт платежа); 2) попередня оплата; предварительная оплата; 3) достроковий платіж; досрочный платёж.

Payment on a loan — платіж за позикою; платёж по ссуде.

Payment order, PO, P. O. — 1) платіжне доручення; платёжное поручение; 2) асигнація; ассигнация.

Payment/pay on delivery, P. O. D., p. o. d. — післяплата; наложенный платёж.

Payment plan — 1) план виплат; план выплат; 2) план погашення боргів; план погашения долгов.

Payment services — платіжні послуги; платёжные услуги.

Payment system — платіжна система; платёжная система.

Payments/external deficit, current deficit, deficit of current accounts, liabilities, passive/unfavourable (амер. unfavorable) balance of payments — 1) дефіцит платіжного балансу; дефицит платёжного баланса; 2) пасивний платіжний баланс; пассивный платёжный баланс.

Payments mechanism — 1) платіжний механізм; платёжный механизм; 2) механізм здійснення платежів; механизм совершения платежей.

Pay-off — 1) виплата, компенсація; выплата, компенсация; 2) час виплати; время выплаты; 3) вручення хабара; вручение взятки.

Pay-out

Pay-out — виплата; выплата.

Payout ratio, dividend payout ratio — частка прибутку, що виплачують як дивіденди; доля прибули, виплачуваної в качестве дивидендов.

Payroll — 1) платіжна відомість; платёжная ведомость; 2) відомість нарахування заробітної плати; ведомость начисления заработной платы.

Payroll financing — фінансування виплат заробітної плати; финанси́рование выплат заработной платы (див. також **credit line for payroll financing**).

Peaceful settlement, amicable agreement — мирова угода; мировое соглашение.

Peak period in operations — 1) піковий період операційної діяльності *банку*; пиковый период операционной деятельности *банка*; 2) період пікового навантаження в операційній діяльності *банку*; период пиковой нагрузки в операционной деятельности *банка*.

Pecuniary, material — матеріальний; материальный.

Pecuniary legacy — легат; легат.

Pecuniary/money obligation/commitment — грошове зобов'язання; денежное обязательство.

Penalty1, forfeit — неустойка; неустойка.

Penalty2, fine — штраф; штраф.

Pence; denarii *лат.*, **d, d.** — пенс (*множина*); пенс (*множественное число*).

Penetration pricing — 1) "ціна проникнення" (метод); "цена проникновения" (метод); 2) встановлення ціни за методом "ціна проникнення"; установление цены по методу "цена проникновения".

Penny, p.; denarius *лат.*, **d, d.** — 1) пенні (*однина*); пенні (*единственное число*); 2) один пенс; один пенс.

Penny stock — 1) "копійчана акція"; "грошова акція"; 2) акція курсової вартості менше від 1 долару США; акция курсовой стоимости менее 1 доллара США.

Penny stock company — "копійчана компанія"; "грошова компанія".

Pennyweight, pwt — пеннівейт (1,555 г); пеннівейт (1,555 г).

Pension fund — пенсійний фонд; пенсионный фонд.

Pension funding — створення пенсійного фонду; создание пенсионного фонда.

Pension Funds Association, PFA — Асоціація пенсійних фондів (США); Ассоциация пенсионных фондов (США).

Pension manager — 1) управляючий пенсійним фондом; управляющий пенсионным фондом; 2) менеджер пенсійного фонду; менеджер пенсионного фонда.

Pension payment — пенсійний платіж; пенсионный платёж.

Pension plan — пенсійний план; пенсионный план.

per annum *лат.*, **p. a., Per An., per an., per ann.** — 1) у рік; в год; 2) щороку; ежегодно.

per capita *лат.*, **Per Cap., per cap.** — 1) на душу *населення*; на душу *населения*; 2) на особу; на человека.

per cent, per centum *лат.*, **p. c., pct, per ct.** — процент, відсоток; процент.

Per-cheque (*амер.* **per-check**) **charge** — плата за обробку *одного* чеку; плата за обработку *одного* чека.

per day, p. d. — 1) на день; на день; 2) у день; в день.

per diem *лат.*, **P. D.** — 1) щодня; каждый день; 2) *стільки-то* у день; *столько-то* в день.

per power of attorney, pp — через повіреного; через повереного.

per procurationem *лат.*, **per pro., pp** — за довіреністю, за дорученням; по доверенности.

per week, p. / w., pw — 1) щотижня; еженедельно; 2) у тиждень; в неделю.

Perfect a lien — купити право стягнення майна за борги; купить право удержания имущества за долги.

Perfect security interest — здійснювати (реалізувати) участь кредитора у забезпеченні; совершать (реализовывать) участие кредитора в обеспечении.

Perfection *амер.* — "завершення"; "завершение" (див. також **filing, filing officer, filing statement; automatic perfection, perfection by (taking) possession**).

Perfection by taking possession *амер.* — "завершення через володіння"; "завершение через владение" (див. також **filing, filing officer, filing statement; automatic perfection**).

Performance-based fee — винагорода за результатами праці; вознаграждение по результатам труда (див. також **pay on performance**).

Performance bond — облігація дії; облигация действия.

Performance of bank, company, etc. — стан *банку, компанії тощо*; состояние *банка, компании и т. п.*

Performance share — частка в акціонерному капіталі; доля в акционерном капитале.

Period, per., pd, pd. — період; период.

Periodic returns — періодична звітність; периодическая отчётность.

Permanent, perm. — 1) перманентний; перманентный; 2) незмінний; неизменный; 3) постійний; постоянный; 4) неперервний; непрерывный.

Permanent abode/residence — постійне місце проживання; постоянное место жительства.

Permanent assets — основні засоби; основные средства.

Permanent/open-ended bonds — безстрокові облігації; бессрочные облигации.

Permanent capital — перманентний капітал; перманентный капитал.

Permanent/consolidated debt — консолідований борг; консолидированный долг.

Permanent investment — 1) тривала інвестиція; длительная инвестиция; 2) тривале капіталовкладення; длительное капиталовложение.

Permanent loan — 1) консолідована позика; консолидированный заём; 2) банківський кредит під заставу нерухомості; банковский кредит под залог недвижимости.

Permanent location — постійне місцезнаходження; постоянное местонахождение.

Permanent medium — стійка валюта; устойчивая валюта.

Permanent/regular quotation — постійне котирування; постоянное котирувание.

Permanent residence/abode — постійне місце проживання; постоянное место жительства.

Permanent working capital — постійний обіговий/оборотний капітал; постоянный оборотный капитал.

Permissible by order non-bank/nonbank activities — небанківські операції, що банк виконує тільки при наявності дозволу банківських наглядових органів; небанковские операции, которые банк выполняет только при наличии разрешения банковских надзорных органов.

Permissible error, P. E. — допустима помилка; допустимая ошибка.

Perpetual bond, consol — 1) консоль; консоль; 2) облігація, без кінцевого строку/терміну погашення та з фіксованим обсягом виплат; облигация без конечного срока погашения и с фиксированным объёмом выплат.

Perpetual preferred stock — безстрокова привілейована акція; бессрочная привилегированная акция.

Perpetuity, bond issue without fixed maturity, life annuity — "вічна" рента, рента "перпетуа"; "вечная" рента, рента "перпетуа".

Person1, per., pers. — 1) людина; человек; 2) особа; личность.

Person2, per., pers.; subject — суб'єкт права; субъект права.

Person in a rut/groove, slave to routine — рутинер; рутинёр.

Personal account; bank-book, bank book, b. b. — 1) особовий рахунок; лицевой счёт; 2) банківська книжка; банковская книжка.

Personal agency — особисте агентство; личное агентство.

Personal assistant, P/A — 1) особистий помічник; личный помощник; 2) особистий секретар; личный секретарь.

Personal banker concept — концепція "особистий (персональний) банкір"; "концепция "личный (персональный) банкир".

Personal computer, PC — персональний (особистий) комп'ютер; персональный (личный) компьютер.

Personal consumption expenditure(s), PCE — видатки на особисте споживання; расходы на личное потребление.

Personal financial planning — особисте (персональне) фінансове планування (*одна з "інших" послуг банку*); личное (персональное) финансовое планирование (*одна из "прочих" услуг банка*).

Personal guaranty — 1) особиста (персональна) гарантія; личная (персональная) гарантия; 2) гарантія, надана фізичною особою; гарантия, предоставляемая физическим лицом.

Personal income, PI — особистий дохід; личный доход.

Personal lending — кредитування населення; кредитование населения.

Personal loan — 1) особиста позика; личная ссуда; 2) особистий кредит; личный кредит; 3) кредит (позика), що одержує фізична особа для власних потреб; кредит (ссуда), получаемый (получаемая) для личных нужд (див. також **consumer loan/credit, personal loan institution**).

Personal loan institution — споживчий кредит; потребительский кредит (див. також **consumer credit/loan, personal loan**).

Personal property — 1) особиста власність; личная собственность; 2) особисте майно; личное имущество.

Personnel management — управління персоналом *підприємства, організації тощо*; управление персоналом *предприятия, организации и т. п.*

Person with limited means — особа з обмеженими коштами; лицо с ограниченными средствами.

Perspective1, prospect(s) — перспектива; перспектива.

Perspective2, prospective — перспективний; перспективный.

Perverse allocation of credit/(financial resources), credit misallocation спотворений розподіл кредиту/(фінансових ресурсів); искажённое распределение кредита/(финансовых ресурсов); див. також **credit allocation (allocation of credits)**.

Petty cash, p. c. — 1) дрібні гроші; мелкие деньги; 2) розмінна монета; разменная монета.

Phantom company — 1) компанія-привид; компания-призрак; 2) компанія-фантом; компания-фантом.

Phase, stage — 1) фаза; фаза; 2) період; период; 3) стадія; стадия; 4) ступінь; ступень; 5) етап; этап.

Phone collector — службовець банку, який повідомляє

і нагадує позичальникам-фізичним особам про строки/терміни погашення позики; служащий банка, который оповещает и напоминает заёмщикам-физическим лицам о сроках погашения ссуды.

Photo card — кредитна картка з фото *держателя*; кредитная карточка с фотографией *держателя*.

Physical person — фізична особа; физическое лицо.

Pickup after downturn — підйом після спаду (*економіки тощо*); подъём после спада (*экономики и т. п.*).

Pickup and delivery, PD, PUD — 1) вивіз і доставка; вывоз и доставка; 2) з навантаженням і доставкою на місце (*умова транспортування*); с погрузкой и доставкой на место (*условие транспортировки*).

Piece1 — 1) штука; штука; 2) шматок; кусок; 3) частина; часть; 4) ділянка; участок; 5) предмет; предмет; 6) певна кількість; определённое количество.

Piece2 — акордний; аккордный.

Piece/lumpsum (амер. lump-sum) payment — акордна плата; аккордная плата.

Pieces, ps — штуки; штуки.

PIK paper, payment-in-kind paper — облігація чи привілейована акція, платежі за якою здійснюють цінними паперами (*не грошима*); облигация или привилегированная акция, платежи по которой производят ценными бумагами (*не деньгами*).

Pink sheets амер. 1) "рожеві листки"; "розовые листки"; 2) щоденний котирувальний бюлетень Національного бюро котирувань (США) щодо акцій і варантів, які є у позабіржовому обігу/обороті; ежедневный котирувальний бюлетень Національного бюро котирувань (США) по акциям и варрантам, обращающимся во внебиржевом обороте (див. також **yellow sheets**).

Pint, pt — пінта (*міра об'єму*); пинта (*мера объёма*).

Pit — 1) яма (*на біржі*); яма (*на бирже*); 2) ринок одного товару; рынок одного товара; 3) місце активної торгівлі на товарній біржі; место активной торговли на товарной бирже.

Place collateral in safekeeping — розмістити забезпечення за позикою на зберігання; разместить обеспечение по ссуде на хранение.

Place money with bank in account — покласти гроші у банк на рахунок; положить деньги в банк на счёт.

Place of birth, POB — місце народження; место рождения.

Place of funds амер. — 1) інвестиція; инвестиция; 2) капіталовкладення; капиталовложение.

Place of jurisdiction — юридичний доміцилій; юридический домицилий.

Placement fee — плата за розміщення позики; плата за размещение ссуды.

Placement of securities амер. — розміщення цінних паперів; размещение ценных бумаг.

Placement of stock амер. — розміщення акцій; размещение акций.

Plaint — 1) позов; иск; 2) скарга; жалоба.

Plaintiff, plf — позивач; истец.

Plan1, project, design; draft, dft, dft.; schedule, scheme — 1) план; план; 2) проект; проект; 3) програма; программа; 4) схема; схема.

Plan2, to project, to design — 1) проектувати; проектировать; 2) планувати; планировать.

Planning advisory committee, PAC — плановий консультативний комітет; плановый консультативный комитет.

Planning, analysis, and control, PAC — планування, аналіз і контроль; планирование, анализ и контроль.

Planning and marketing group — група планування і маркетингу (*підрозділ підприємства*); группа планирования и маркетинга (*подразделение предприятия*).

Planning Assistance Through Technical Evaluation of Relevance Numbers, PATTERN — 1) метод ПАТТЕРН; метод ПАТТЕРН; 2) забезпечення планування на підставі технічної оцінки відносної важливості (елементів програми); обеспечение планирования на основе технической оценки относительной важности (элементов программы).

Planning, Programming and Budgeting System, PPBS амер. — програма планування, програмування і фінансування; программа планирования, программирования и финансирования.

Pleadings — дебати сторін; прения сторон.

Please turn over, P. T. O. — 1) перегорніть, будь ласка; переверните, пожалуйста; 2) дивіться на звороті, див. на зв.; смотрите на обороте, см. на об.

Pledge1; deposit, dep, Dep., dep.; collateral security; guaranty — 1) гарантія; гарантия; 2) заклад, застава1 (*предмет*); заклад, залог (*предмет*); 3) зобов'язання; обязательство.

Pledge2 — заставляти *майно* як забезпечення *боргу*; заставлять *имущество* в качестве обеспечения *долга*.

Pledge securities — надавати цінні папери у забезпечення (заставу); предоставлять ценные бумаги в обеспечение (залог).

Pledged assets — 1) заставлені активи; заложенные активы; 2) застава, заклад; залог.

Pledged collateral — застава1, заклад; залог1 (див. також **collateral bonds**).

Pledged goods — заставний/закладений товар; заложенный товар.

Pledgee — 1) заставодержатель; залогодержатель; 2) особа, на чю користь здійснено заставу; лицо, в чью пользу произведен залог.

Pledging requirement — вимога щодо забезпечення заставою; требование по обеспечению залогом.

Pledgor — 1) заставник; залогодатель; 2) особа, яка здійснила заставу (заставила майно); лицо, совершившее залог (заложившее имущество).

Plenipotentiary, disponent; manager, man., mgr. — диспонтент; диспонтент.

Pocket cash, securities, etc. — прикарманювати (привласнювати) *гроші, цінні папери тощо*; прикарманывать (присваивать) *деньги, ценные бумаги и т. п.*

Point1, pt. — крапка; точка.

Point2, pt.; paragraph, par.; item — 1) пункт; пункт; 2) місце; место.

Point at issue — суперечливий момент; спорный момент.

Point of entry — 1) пункт ввозу; пункт ввоза; 2) вхідний пункт; входной пункт.

Point of sale, POS — 1) пункт продажу; пункт продажи; 2) термінал, що використовують для переказу грошей з банку для оплати покупок; терминал, используемый для перевода денег из банка для оплаты покупок; 3) "на місці продажу", ПОС; "на месте продажи", ПОС.

Poison pill — "отруйна пігулка" (*один із способів запобігання "загарбанню" підприємства (компанії)*); "отравленная пилюля" (*один из способов предупреждения "захвата" предприятия (компании)*); див. також **blackmail, greenmail, corporate raider, golden parachutes, hostile takeover, unfriendly takeover of company**.

Policy1, politics — політика; политика.

Policy2 — поліс; полис.

Policy duty — гербовий збір за полісами; гербовый сбор по полисам.

Policy/politically-motivated loan — 1) "політичний кредит"; "политический кредит"; 2) "політично мотивований кредит"; "политически мотивированный кредит"; 3) кредит, наданий з політичних міркувань (мотивований політичними міркуваннями); кредит, предоставленный по политическим соображениям (мотивированный политическими соображениями).

Policy of assurance/insurance; insurance, ince, Insce, insce, insur; insurance policy — страховий поліс; страховой полис.

Policy/political risk — політичний ризик; политический риск.

Policy improvement routine, PIR — процес покращення політики; процесс улучшения политики.

Policy statement of supervisory authorities — роз'яснення політики, надане органами нагляду; разъяснение политики, даваемое органами надзора.

Political, pol., polit. — політичний; политический.

Political/policy risk — політичний ризик; политический риск.

Politically-motivated/policy loan — 1) "політичний кредит"; "политический кредит"; 2) "політично мотивований кредит"; "политически мотивированный кредит"; 3) кредит, наданий з політичних міркувань (мотивований політичними міркуваннями); кредит, предоставленный по политическим соображениям (мотивированный политическими соображениями).

Polling, balloting; voting, vt — балотування; баллотирование, баллотировка.

Ponzi scheme — схема Понзі; схема Понзи (див. також **financial swindle, insider trade**).

Pool, ordinary partnership, consortium, syndicate — пул, товариство, консорціум, синдикат, об'єднання; пул, товарищество, консорциум, синдикат, объединение.

Pool loans — об'єднувати позики у пул; объединять ссуды в пул (див. також **securitization**).

Pool money — об'єднувати гроші (грошові кошти) у пул; объединять деньги (денежные средства) в пул.

Pool of mortgages — пул заставних (іпотек); пул закладних (ипотек).

Pool rate — 1) "пул-ставка"; "пул-ставка"; 2) відсоткова/процентна ставка, за якою банк перерозподіляє фонди між своїми відділками (філіями); процентная ставка, по которой банк перераспределяет фонды между своими отделениями (филиалами).

Poor internal accounting records — слабка (слабо організована) внутрішня система обліку *на підприємстві, у банку тощо*; слабая (слабо организованная) система учёта *на предприятии, в банке и т. п.*

Poor management — 1) слабкий ("бідний") менеджмент; слабый ("бедный") менеджмент; 2) менеджмент низького рівня; менеджмент низкого уровня.

Popularization, propaganda, information, teaching — пропаганда; пропаганда.

Population, p., pop. — населення; население.

Population size of the usual place of residence, PUPOR — чисельність постійно проживаючого населення; численность постоянно проживающего населения.

Port, P., p. — порт; порт.

Port dues, P. D. — портові збори; портовые сборы.

Port of arrival — порт прибуття; порт прибытия.

Port of call, POC — порт заходу (*за розкладом*); порт захода (*по расписанию*).

Port of departure — порт відходу; порт отхода.

Port of destination, POD — порт призначення; порт назначения.

Port of discharge — порт розвантаження; порт разгрузки.

Port of distress — порт вимушеного заходу; порт вынужденного захода.

Port of documentation — 1) порт приписки; порт приписки; 2) порт реєстрації; порт регистрації.

Port of embarkation, POE — порт завантаження; порт погрузки.

Port of entry, POE — порт заходу (*суден*); порт захода (*судов*).

Port of shipment — порт відвантаження; порт отгрузки.

Portfolio, portfolio of investment — портфель, інвестиційний портфель; портфель, инвестиционный портфель.

Portfolio allocation — розподіл *інвестицій, позик тощо* в *інвестиційному* портфелі; распределение *инвестиций, ссуд* и т. п. в *инвестиционном* портфеле.

Portfolio concentration — концентрація *інвестиційного* портфеля; концентрация *инвестиционного* портфеля.

Portfolio diversification — диверсифікація *інвестиційного* портфеля; диверсификация *инвестиционного* портфеля.

Portfolio efficiency — ефективність *інвестиційного* портфеля; эффективность *инвестиционного* портфеля.

Portfolio immunization — імунізація *інвестиційного* портфеля; иммунизация *инвестиционного* портфеля.

Portfolio investment — портфельні інвестиції; портфельные инвестиции.

Portfolio investor — портфельний інвестор; портфельный инвестор.

Portfolio losses — портфельні втрати; портфельные потери.

Portfolio management, day-to-day management of investment — оперативне управління *інвестиційним* портфелем; оперативное управление *инвестиционным* портфелем.

Portfolio manager — 1) управляючий *інвестиційним* портфелем; управляющий *инвестиционным* портфелем; 2) управляючий портфелем *активів, цінних паперів тощо*; управляющий портфелем *активов, ценных бумаг* и т. п.

Portfolio of bonds — портфель облігацій; портфель облигаций.

Portfolio of real assets — портфель реальних активів; портфель реальных активов.

Portfolio of securities, security holdings — портфель цінних паперів (ЦП); портфель ценных бумаг (ЦБ).

Portfolio of shares/stock — портфель акцій; портфель акций.

Portfolio optimization, investment portfolio optimization

— оптимізація інвестиційного портфеля; оптимизация инвестиционного портфеля.

Portfolio quality — 1) якість *інвестиційного* портфеля; качество *инвестиционного* портфеля; 2) якість портфеля *активів, цінних паперів тощо*; качество портфеля *активов, ценных бумаг* и т. п.

Portfolio risk — портфельний ризик; портфельный риск.

Portfolio restrictions — портфельні обмеження; портфельные ограничения.

Portfolio theory — "портфельна теорія"; "портфельная теория".

Possible, poss.; eventual — 1) можливий; возможный; 2) імовірний; вероятный; 3) евентуальний; эвентуальный.

Possible/eventual intent — 1) евентуальний намір; эвентуальный умысел; 2) побічний намір; побочный умысел.

Position1 — 1) позиція; позиция; 2) місце; место; 3) становище; положение; 4) стан; состояние.

Position2; balance1, bal, bal. — залишок; остаток.

Position3; balance2, bal, bal.; balance in hand; statement *амер.* — 1) баланс; баланс; 2) сальдо *рахунку*; сальдо *счёта*.

Positive, pos. — позитивний; положительный.

Positive confirmation — позитивна звірка; положительная сверка (див. також **negative confirmation**).

Positive gap — позитивний "геп"; положительный "геп" (див. також **negative gap**).

Positive real interest rate — позитивна (додатна) реальна ставка відсотка/проценту; позитивная (положительная) реальная ставка процента (див. також **negative real interest rate**).

Positively sloped yield curve — позитивна (додатна) крива доходів; позитивная (положительная) кривая доходов (див. також **(negatively sloped)/inverted yield curve**).

Possess securities, etc. — 1) володіти *цінними паперами тощо*; владеть *ценными бумагами* и т. п.; 2) бути власником *цінних паперів тощо*; обладать *ценными бумагами* и т. п.

Possessor lien — право посесора/власника; право посесора/владельца.

Post1, P., p.; Post Office, P. O., PO — 1) пошта; почта; 2) поштовий відділок (поштове відділення); почтовое отделение; 3) відділок (відділення) зв'язку; отделение связи.

Post2 — 1) здійснювати бухгалтерську проводку; делать бухгалтерскую проводку; 2) здійснювати запис проводки у реєстрах бухгалтерського обліку; делать запись проводки в регистрах бухгалтерского учёта.

Post card, p. c. — поштова листівка; поштовая открытка.

Post-dated cheque (амер. check), P/D — чек з майбутньою датою; чек с будущей датой.

Post-graduate, P. G. — аспірант; аспирант.

Post Office Box, Post-Office Box, POB — поштова абонементна скринька; почтовый абонементный ящик.

Post Office Savings Bank, Post-Office Savings Bank, POSB, P. O. S. B. — ощадна каса при поштовому відділку; сберегательная касса при почтовом отделении.

post scriptum *лат., P. S.* — 1) постскриптур; постскриптур; 2) приписка; приписка.

Postage paid, PP, P. P. — поштові витрати (пересилання поштою) сплачено (*фрахтові умови*); почтовые расходы оплачены, пересылка по почте оплачена (*фрахтовые условия*).

Postal laws and regulations, PL and R — поштові правила та інструкції; почтовые правила и инструкции.

Postal order, P. O. — поштовий грошовий переказ; почтовый денежный перевод.

Postal rate — такса за пересилку поштою; такса за пересилку почтой.

Postal savings bank — поштово-ощадний банк; почтово-сберегательный банк.

Postloan review — 1) наступна перевірка позики; последующая проверка ссуды; 2) перевірка позики після її видачі; проверка ссуды после её выдачи (див. також **preloan review**).

Postpaid, PP, P. P. — з оплаченими поштовими видатками; с оплаченными почтовыми расходами.

Postulate — 1) постулат; постулат; 2) постулювати; постулировать.

Potency, potentiality — потенція; потенция.

Potential, pot. — 1) потенціал; потенциал; 2) потенційний; потенциальный.

Pound (libra лат.), L, l, lb., — фунт, фунт стерлінгів (*грошова одиниця*); фунт, фунт стерлингов (*денежна одиниця*).

Pound apothecary, lb. ap. — фунт аптекарської ваги (373,24 г); фунт аптекарского веса (373,24 г).

Pound avoirdupois, lb. av. — англійський торговельний фунт (453,6 г); английский торговый фунт (453,6 г).

Pounds, shillings, pence, librae, solidi, denarii лат., L. S. D., L. s. d. — фунти стерлінгів, шилінги, пенси; фунты стерлингов, шиллинги, пенсы.

Power, P., p. — 1) держава; держава; 2) влада; власть; 3) повноваження; полномочие; 4) право; право; 5) довіреність, доручення; доверенность; 6) здатність, здібність, спроможність; способность; 7) можливість; возможность; 8) продуктивність; производительность; 9) потужність; мощность; 10) сила; сила; 11) енергія; энергия.

Power of attorney, P. A., p. a., P/A; assignment, asgmt;

letter of attorney, L/A; letter of authority/trust; warrant, War., war., wrnt. Wt, wt — довіреність, доручення; доверенность.

Power to create money — здатність *банку* створювати гроші; способность *банка* создавать деньги.

Powers given to management staff — повноваження, передані управлінському персоналу *підприємства, банку тощо*; полномочия, переданные управленческому персоналу *предприятия, банка* и т. п.

Practice — 1) практика; практика; 2) практична діяльність; практическая деятельность; 3) застосування; применение; 4) дія; действие; 5) діяльність; деятельность; 6) метод; метод; 7) система; система; 8) процедура; процедура; 9) професія; профессия; 10) заняття; занятие.

Preacquisition market value — ринкова вартість компанії до її придбання іншою компанією; рыночная стоимость компании до её приобретения другой компанией.

Precedent — прецедент; прецедент.

Preceding, prec. — попередній; предшествующий.

Precision — 1) прецизійність; прецизионность; 2) точність; точность; 3) прецизійний; прецизионный; 4) точний; точный.

Precious metal — дорогоцінний метал; драгоценный металл.

Precious metal market — ринок цінних металів; рынок ценных металлов.

Predetermined motion time study, PMTS — задана система нормативів часу на робочі рухи; заданная система нормативов времени на рабочие движения.

Prediction, prognostics, prognostication, forecasting — прогнозування; прогнозирование.

Predominate, to prevail, to dominate, to command — 1) домінувати; доминировать; 2) переважати; преобладать.

Pre-eminence, preeminence, primacy — 1) примат; примат; 2) перевага (*економічна тощо*); превосходство (*экономическое* и т. п.); 3) першість, переважне значення; главенство.

Pre-emption, preemption — 1) покупка перед іншими; покупка перед другими; 2) переважне право на покупку; преимущественное право на покупку; 3) *амер.* право накладання арешту на товар; *амер.* право наложения ареста на товар.

Preemptive branching — "панівне" створення філій (*стратегія підприємства*); "господствующее" создание филиалов (*стратегія підприємства*); див. також **defensive branching, market representation branching**.

Pre-enter, preenter — 1) подавати попередню митну декларацію; подавать предварительную таможенную декларацию; 2) попередньо декларувати; предварительно декларировать.

Preface, pref.; prologue — 1) передмова; предисловие; 2) пролог; пролог.

Preference, pref. — 1) перевага; предпочтение; 2) пільга; льгота; 3) преференція; преференция.

Preference as to assets — 1) перевага щодо розподілу власності; преимущество в отношении раздела собственности; 2) переважне право на активи (*при ліквідації підприємства, компанії тощо*); преимущественное право на активы (*при ликвидации предприятия, компании и т. п.*).

Preference as to dividends — переважне право на дивіденди; преимущественное право на дивиденды.

Preference bond/debenture — привілейована облігація; преимущественная/привилегированная облигация.

Preference preferred — привілейована акція з переважними правами; привилегированная акция с преимущественными правами (див. також **preference/preferred share, prior preferred**).

Preference/preferred share, pref, pref. — 1) привілейована акція; привилегированная акция; 2) акція з фіксованим дивідендом; акция с фиксированным дивидендом (див. також **preference preferred, prior preferred**).

Preference/preferred shares, pref, pref., prefs. — 1) привілейовані акції; привилегированные акции; 2) акції з фіксованим дивідендом; акции с фиксированным дивидендом (див. також **preference preferred, prior preferred**).

Preferential — 1) преференційний; преференциальний; 2) переважний; предпочтительный.

Preferential (trade) agreement — преференційний (торговий) договір; преференциальный (торговый) договор.

Preferential debts — 1) преференційні борги; преференциальные долги; 2) борги, що погашають у першу чергу; долги, погашаемые в первую очередь.

Preferential credit — привілейований кредит; привилегированный кредит.

Preferential interest rate — 1) пільговий відсоток/процент; льготный процент; 2) преференціальна (привілейована) відсоткова/процентна ставка; преференциальная (привилегированная) процентная ставка.

Preferential railroad/railway rates — пільговий залізничний тариф; льготный железнодорожный тариф.

Preferential real rate — преференціальна (привілейована) реальна відсоткова/процентна ставка; преференциальная (привилегированная) реальная процентная ставка.

Preferential tariff — преференційний (пільговий) митний тариф; преференциальный (льготный) таможенный тариф.

Preferential terms of loans — преференціальні (привілейовані) умови позик; преференциальные (привилегированные) условия ссуд.

Preferred, pf, pfd, pr. — 1) кращий; предпочтительный;

2) привілейований (*про акції*); привилегированный (*об акциях*).

Preferred/privileged borrower — привілейований позичальник; привилегированный заемщик (див. також **prime borrower (prime-rated company)**).

Preferred dividend — дивіденд за привілейованими акціями; дивиденд по привилегированным акциям.

Preferred equity/stock — привілейована акція; привилегированная акция.

Preferred/preference share, pref, pref. — 1) привілейована акція; привилегированная акция; 2) акція з фіксованим дивідендом; акция с фиксированным дивидендом.

Preferred/preference shares, pref, pref., prefs. — 1) привілейовані акції; привилегированные акции; 2) акції з фіксованим дивідендом; акции с фиксированным дивидендом.

Preferred stock/equity — привілейована акція; привилегированная акция.

Preferred stockholder — 1) власник привілейованої акції; власник привилегированной акции; 2) держатель привілейованої акції; держатель привилегированной акции.

Preferreds, pref, pref., prefs. — привілейовані акції; привилегированные акции.

Preindustrial economy — 1) доіндустріальна економіка; доиндустриальная экономика; 2) допромислова економіка; допромышленная экономика.

Preliminaries — прелімінарії; прелиминарии.

Preliminary — 1) прелімінарний; прелиминарный; 2) попередній; предварительный; 3) підготовчий; подготовительный; 4) чорновий; черновой.

Preliminary import deposits — попередні імпортні депозити; предварительные импортные депозиты.

Preliminary prospectus — попередній проспект; предварительный проспект.

Preloan review — 1) попередній аналіз позики; предварительный анализ ссуды; 2) аналіз позики до її видачі; анализ ссуды до её выдачи (див. також **postloan review**).

Premise — нерухомість; недвижимость.

Premium1, pm., prm;agio — 1) ажіо; ажио; 2) лаж; лаж.

Premium2, pm., prm; prize, bonus, option money — премія; премия.

Premium3, pm., prm — перевищення ринкової вартості цінного паперу над його номінальною вартістю; превышение рыночной стоимости ценной бумаги над её нарицательной (номинальной) стоимостью (див. також **trade at a premium**).

Premium due — страховий внесок, що підлягає сплаті; страховой взнос, подлежащий уплате.

Premium for double option — премія за подвійний

опціон (стелаж, стелажну угоду); премія за подвійний опціон (стеллаж, стеллажную сделку).

Premium for own — платежі за власний рахунок; платежі за собственный счёт.

Premium for the call — 1) попередня премія; предварительная премия; 2) угода з попередньою премією; сделка с предварительной премией.

Premium for the put — 1) зворотна премія; обратная премия; 2) угода зі зворотною премією; сделка с обратной премией.

Premium on capital stock — надбавка до емісійного курсу акцій; надбавка к эмиссионному курсу акций.

Premium on gold — лаж за золото; лаж за золото.

Premium over bond value — перевищення ціни конвертованої облігації над ціною звичайної (*оцінка фактору конвертованості*); превышение цены конвертируемой облигации над ценой обычной (*оценка фактора конвертируемости*).

Premium over conversion value — перевищення ринкової ціни конвертованої облігації над ціною конверсії; превышение рыночной цены конвертируемой облигации над ценой конверсии.

Premium paid — сплачений страховий внесок; уплаченный страховой взнос.

Premium refund — повернений страховий внесок; возвращенный страховой взнос.

Pre-operating expenses — 1) передопераційні видатки; предоперационные расходы; 2) видатки у період підготовки запуску виробництва; расходы в период подготовки пуска производства.

Prepaid, ppd, ppp. — 1) який (що) сплачено заздалегідь, сплачений заздалегідь; предварительно оплаченный; 2) заздалегідь сплачено; предварительно оплачено.

Prepaid/deferred assets/expenses — авансовані засоби/кошти; авансированные средства.

Prepaid expenses, prepayments — видатки майбутніх періодів (років); расходы будущих периодов (лет).

Prepaid income — доходи майбутніх періодів (років); доходы будущих периодов (лет).

Preparation, prep. — підготовка; подготовка.

Preparatory, prep. — підготовчий; подготовительный.

Prepare financial statements — готувати фінансовий звіт; готовить финансовый отчёт.

Preparer of financial statements — особа, яка підготувала фінансовий звіт; лицо, подготовившее финансовый отчёт.

Prepared for use, PFU — готовий до вживання; готовый к употреблению.

Prepay — 1) франкувати; франкировать; 2) заплатити

заздалегідь; уплатить вперёд (заранее); 3) оплатити достроково; оплатить досрочно.

Prepayment; advance, Adv.; advance payment, payment on account — 1) аванс (*у рахунок платежу*); аванс (*в счёт платежа*); 2) попередня оплата; предварительная оплата; 3) достроковий платіж; досрочный платёж.

Prepayment fee/penalty — збір, що стягують за дострокове виконання зобов'язань; сбор, взыскиваемый за досрочное выполнение обязательств.

Prepayments, prepaid expenses — видатки майбутніх періодів (років); расходы будущих периодов (лет).

Prerogative — 1) прерогатива; прерогатива; 2) виняткове право; исключительное право; 3) привілей; привилегия.

Presence in market — присутність на ринку; присутствие на рынке.

Present a bill — подати рахунок; подать счёт.

Present cheque (amer. check), draft, etc. — подавати чек, тратту тощо для інкасації платежу; представлять чек, тратту и т. п. для инкассации платежа.

Present cheque (amer. check), draft, etc. for payment — подавати чек, тратту тощо для оплати; представлять чек, тратту и т. п. для оплаты.

Present cheque (amer. check) to a bank for collection — подати чек у банк для інкасації; представить чек в банк для инкассации.

Present/current value of investment, money, securities, etc. — 1) теперішня вартість *інвестицій, грошей, цінних паперів тощо*; настоящая стоимость *инвестиций, денег, ценных бумаг и т. п.*; 2) справжня вартість *інвестицій, грошей, цінних паперів тощо*; современная стоимость *инвестиций, денег, ценных бумаг и т. п.* (див. також **future value, time value of money**).

Presentable, decent — презентабельний; презентабельный.

Presentation — 1) презентація; презентация; 2) представлення; представление; 3) пред'явлення; предъявление.

Presenting bank — 1) банк-відправник; банк-отправитель; 2) банк, що відправив платіжний документ для здійснення платежу; банк, отправивший платёжный документ для совершения платежа.

Presentment for acceptance — подання *документа* для акцепту; предъявление *документа* для акцепта.

Presentment for payment — подання *документа* для платежу; предъявление *документа* для платежа.

Presentment of cheque (amer. check), draft, etc. — подання *чека, тратти тощо* для інкасації платежу; представление *чека, тратты и т. п.* для инкассации платежа.

Preservation — 1) презервація; презервация; 2) збереження, цілісність; сохранность.

Preservation of capital — сохранный капитал (*причина финансового поведения клиента банка и т. п.*); збереження капіталу (*причина фінансової поведінки клієнта банку тощо*).

President, P., p., Pres. — 1) Президент; Президент; 2) голова; председатель; 3) керівник відомства чи установи; руководитель ведомства или учреждения.

Press for payment — наполягати на платежі (на здійсненні платежу); настаивать на платеже (на совершении платежа).

Pressure, P., p. — 1) тиск; давление; 2) стискання; сжатие; 3) пресування; прессование.

Prestige — престиж; престиж.

Presumption — презумпція; презумпция.

Pretax/pre-tax — доподатковий; предналоговый.

Pretax/pre-tax profits — прибуток до вирахування податків; прибыль до вычета налогов.

Pretender, aspirant, aspt: candidate, claimant — кандидат, претендент (*на посаду*); кандидат, претендент (*на должность*).

Pretension, claim — 1) претензія; претензия; 2) вимога *платежу тощо*; требование *платежа и т. п.*; 3) домагання *чого-небудь*, зазіхання *на що-небудь*; притязание; 4) рекламація; рекламация; 5) позов; иск; 6) твердження; утверждение; 7) заява; заявление.

Prevail, to predominate, to dominate, to command — 1) домінувати; доминировать; 2) переважати; преобладать.

Prevail over — превалювати; превалировать.

Prevention — превенція; превенция.

Preventive — превентивний; превентивный.

Price1, Pr., pr. — ціна; цена.

Price2, Pr., pr.; rate, course — курс; курс.

Price3 — 1) призначати ціну; назначать цену; 2) оцінювати; оценивать; 3) розцінювати; расценивать.

Price bonification, bonification — боніфікація; бонификация.

Price c. and f. — ціна на умові "вартість і фрахт"; цена на условиях "стоимость и фрахт".

Price ceiling — максимальна (найвища) ціна; максимальная (самая высокая) цена.

Price c. i. f. — ціна СІФ; цена СИФ.

Price competition — цінова конкуренція; ценовая конкуренция.

Price current, price list, price-list, statement of prices — прейскурант; прейскурант.

Price cutting — зниження цін; снижение цен.

Price/rate difference/disparity — курсова різниця, різниця курсів; курсовая разница, разница курсов.

Price drawn by lot — курс за жеребом; курс по жребию.

Price / earnings ratio, P/E-ratio, P/E — 1) ціна до прибутку на акцію; цена к прибыли на акцию; 2) співвідношення ціни і доходу на одну акцію; соотношение цены и дохода на одну акцию; 3) коефіцієнт відношення ціни акції і доходу на неї; коэффициент отношения цены акции и дохода на нее.

Price f. a. s. — 1) ціна ФАС; цена ФАС; 2) ціна франко вздовж борту судна; цена вдоль борта судна.

Price-fixer, valuer — таксатор; таксатор.

Price-fixing, valuation — таксація; таксация.

Price f. o. b. — 1) ціна ФОб; цена ФОб; 2) ціна франко-борт; франко-борт.

Price f. o. r. — 1) ціна ФОР; цена ФОР; 2) ціна франко-рейки; цена франко-рельсы; 3) ціна франко-вагон; цена франко-вагон.

Price for account — курс за угодами на строк; курс по сделкам на срок.

Price for cash — ціна при оплаті готівкою; цена при оплате наличными.

Price/exchange gain — курсовий прибуток; курсовая прибыль.

Price index — індекс цін; индекс цен.

Price limit — 1) лімітована ціна; лимитированная цена; 2) гранична ціна; предельная цена.

Price list, price-list, price current, statement of prices — прейскурант; прейскурант.

Price / net asset value, P/NAV — співвідношення ціни і балансової ціни акції; соотношение цены и балансовой цены акции.

Price nursing, support purchase — підтримання курсу; поддержание курса.

Price of call — курс за угодами з премією; курс по сделкам с премией.

Price of day — *бірж.* курс дня; *бірж.* курс дня.

Price of free — ціна франко; цена франко.

Price of issue — емісійний курс *цінних паперів*; эмиссионный курс *ценных бумаг*.

Price of labour (амер. labor) power — ціна робочої сили; цена рабочей силы.

Price of an offer, offered price — ціна пропозиції; цена предложения.

Price ring — об'єднання підприємців (*брокерів, торговців тощо*), створене для підвищення цін; объединение предпринимателей (*брокеров, торговцев и т. п.*), созданное для повышения цен.

Price risk — ціновий ризик; ценовой риск.

Price subsidy — цінова субсидія; ценовая субсидия (див. також **interest rate subsidy, subsidization**).

Priced catalogue, p/c — 1) каталог з розцінками; каталог с расценками; 2) прейскурант; прейскурант.

Prices and Incomes Board, PIB, P. I. B. — Комітет з цін і доходів (Велика Британія); Комитет по ценам и доходам (Великобритания).

Prices indexation — індексація цін; индексация цен (див. також **financial indexation, fixed assets indexation, interest indexation, wages indexation**).

Pricing credit1 — встановлення ціни *відсотка/проценту, комісійних платежів тощо*; установление цены *процента, комиссионных платежей и т. п.*

Pricing credit2, pricing of credit — 1) "ціна кредиту"; "цена кредита"; 2) встановлення ціни кредиту; установление цены кредита; 3) ціноутворення на кредит; ценообразование на кредит.

Pricing risk — 1) встановлення ціни ризику; установление цены риска; 2) оцінювання ризику; оценивание риска.

Primacy, pre-eminence, preeminence — 1) примат; примат; 2) перевага (*економічна тощо*); превосходство (*экономическое и т. п.*); 3) першість, переважне значення; — главенство.

Primary earnings per share, primary EPS — 1) "первинний/основний прибуток на акцію"; "первичная/основная прибыль на акцию"; 2) коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію; коэффициент первичной/основной прибыли на акцию (див. також **earnings per share, EPS, simple EPS; full diluted earnings per share, full diluted EPS**).

Primary offering — первинна пропозиція *цінних паперів*; первичное предложение *ценных бумаг*.

Primary parties — первинні сторони *за комерційними паперами*; первичные стороны *по ценным бумагам* (див. також **secondary parties**).

Primary securities market — первинний ринок цінних паперів; первичный рынок ценных бумаг (див. також **secondary securities market**).

Primary shares/stock market — первинний ринок акцій; первичный рынок акций (див. також **secondary shares/stock market**).

Prime borrower, prime-rated company — першокласний позичальник; первоклассный заёмщик (див. також **preferred/privileged borrower**).

Prime quality customer of bank — першокласний клієнт банку; первоклассный клиент банка.

Prime costs, PC — основні затрати; основные затраты.

Prime Minister, P. M. — прем'єр-міністр; премьер-министр.

Prime-plus — ставка "прайм-плюс"; ставка "прайм-плюс" (див. також **prime-rate, prime-times**).

Prime-rate — ставка "прайм-рейт"; ставка "прайм-рейт" (див. також **prime-plus, prime-times**).

Prime-rated company, prime borrower — першокласний позичальник; первоклассный заёмщик (див. також **preferred/privileged borrower**).

Prime-times — ставка "прайм-таймс"; ставка "прайм-тайм" (див. також **prime-plus, prime-rate**).

Primitive — примітивний; примитивный.

Primitive accumulation — первинне нагромадження *капіталу*; первоначальное накопление *капитала*.

Primitivism — примітивізм; примитивизм.

Principal1 — 1) принципал; принципал; 2) господар; хозяин; 3) голова; глава; 4) довіритель; доверитель; 5) комітент; комитент; 6) замовник; заказчик; 7) учасник договору; участник договора; 8) капітал; капитал; 9) загальна сума; общая сумма; 10) головний боржник; главный должник; 11) первинний позичальник *позики*; первичный заёмщик *ссуды*.

Principal2 — особа, яка контролює підприємство; лицо, контролирующее предприятие.

Principal3, face amount of a loan — основна сума *позики (відображають у кредитному договорі/контракті)*; основная сумма *ссуды (отображается в кредитном договоре/контракте)*.

Principal4 — 1) головний; главный; 2) основний; основной.

Principal and interest — капітал і проценти, капітал з процентами; капитал и проценты, капитал с процентами.

Principal defaulter — 1) основний дефолтер; основной дефолтер; 2) боржник, який не виконує зобов'язання *щодо погашення боргу*; должник, не выполняющий обязательств *по погашению долга* (див. також **defaulter (defaulting borrower/debtor)**).

Principal of business house — голова компанії (*фірми тощо*); глава компании (*фирмы и т. п.*).

Principal on bank loan — основна сума банківської позики; основная сумма банковской ссуды.

Principal/basic participants of the securities market — головні/основні учасники ринку цінних паперів; главные/основные участники рынка ценных бумаг.

Principal valuation risk, valuation risk — 1) оцінний ризик (*складова відсоткового/процентного ризику*); оценочный риск (*составляющая процентного риска*); 2) ризик, який полягає у тому, що оцінка теперішньої вартості майбутнього потоку платежів за борговим зобов'язанням змінюється зі зміною відсотка/процента; риск, состоящий в том, что оценка настоящей стоимости будущего потока платежей по долговому обязательству меняется с изменением ставки процента.

Principle — 1) принцип; принцип; 2) закон; закон; 3) закономірність; закономерность.

Principle of free will — принцип добровільності; принцип добровольности.

Principled, based on principle, guided by principle, of principle (після іменника) — принципівий; принципіальний.

Print money — друкувати гроші; печатать деньги.

Prior preferred, senior preferred — 1) пріоритетна привілейована акція; пріоритетная привилегированная акция; 2) старша привілейована акція; старшая привилегированная акция; 3) привілейована акція, зобов'язання за якою виконують у першу чергу порівняно з іншими привілейованими акціями; привилегированная акция, обязательства по которой выполняются в первую очередь в сравнении с другими привилегированными акциями (див. також **preferred preference preferred, preference/preferred share; junior securities. senior securities**).

Prior-year average — середній рівень попереднього року; средний уровень предыдущего года.

Priority, pri, prt, prty, pry — 1) пріоритет; пріоритет; 2) переважне право; преимущественное право; 3) черговість; чередность; 4) порядок черговості; порядок очередности.

Priority claim — пріоритетна вимога; пріоритетное требование.

Priority claim on collateral — пріоритетне право на заставу *кредитора*; пріоритетное право на залог *кредитора*.

Priority index, PI — показник пріоритету; показатель приоритета.

Priority sector — пріоритетний сектор *економіки*; пріоритетный сектор *экономики*.

Private1, P., Priv., priv. — 1) приватний; частний; 2) особистий; личный.

Private2, P., Priv., priv.; confidential — 1) конфіденційний; конфіденціальний; 2) секретний; секретный; 3) таємний; тайный.

Private account, PA, P. A., p. a., P/A — особистий (персональний, приватний) рахунок; личный (персональный, частный) счёт.

Private affair/matter — 1) приватна справа; частное дело; 2) особиста справа; личное дело.

Private attorney, attorney in fact — особа, яка діє за довіреністю (дорученням), виданою (виданим) іншою особою; лицо, действующее по доверенности, выданной другим лицом.

Private bank — приватний *комерційний* банк; частный *коммерческий* банк.

Private borrowing, private sector borrowing — 1) приватне запозичення; частное заимствование; 2) запозичення коштів приватною особою (приватним сектором); заимствование средств частным лицом (частным сектором); див. також **public/(public sector) borrowing**.

Private company, PrC. — 1) приватна (закрита) компанія; частная (закрытая) компания; 2) приватна акціонерна компанія; частная акционерная компания.

Private contract, PC — приватний договір/контракт/угода; частный договор/контракт/соглашение.

Private/closed/close-ended corporation *амер.*, **private/closed/close-ended joint-stock/stock company** — 1) акціонерне товариство закритого типу, АТЗТ; акционерное общество закрытого типа, АОЗТ; 2) закрите акціонерне товариство, ЗАТ; закрытое акционерное общество, ЗАО.

Private discount rate — комерційна облікова ставка; коммерческая учётная ставка.

Private income — особистий дохід; личный доход.

Private investment — приватні інвестиції; частные инвестиции

Private/close-ended issue of shares/stock, private/close-ended stock issue — закритий випуск акцій; закритый выпуск акций.

Private/closed/close-ended joint-stock/stock company, амер. private/closed/close-ended corporation — 1) акціонерне товариство закритого типу, АТЗТ; акціонерное общество закрытого типа, АОЗТ; 2) закрите акціонерне товариство, ЗАТ; закрытое акционерное общество, ЗАО.

Private law — приватне право; частное право.

Private placement — приватне розміщення *цінних паперів*; частное размещение *ценных бумаг* (див. також **public offering (public securities offering)**).

Private property — приватна власність; частная собственность.

Private sector — приватний сектор економіки; частный сектор экономики (див. також **public sector**).

Private sector banking system — банківська система, що обслуговує приватний сектор; банковская система, обслуживающая частный сектор.

Private sector borrowing, private borrowing — 1) приватне запозичення; частное заимствование; 2) запозичення коштів приватною особою (приватним сектором); заимствование средств частным лицом (частным сектором); див. також **(public sector)/(public borrowing)**.

Privatization — приватизація; приватизация.

Privatization stocks — приватизаційні папери; приватизационные бумаги.

Privilege — 1) привілей, привілеція; привилегия; 2) перевага; преимущество; 3) давати привілей; давать привилегию.

Privileged — привілейований; привилегированный.

Privileged access — привілейований доступ; привилегированный доступ.

Privileged/preferred borrower — привілейований позичальник; привилегированный заемщик (див. також **prime borrower (prime-rated company)**).

Prize1, premium, pm., prm; bonus, option money — премія; премия.

Prize2 — приз; приз.

pro forma *лат.* — 1) "заради форми"; "ради форми"; 2) умовні (гіпотетичні) дані у балансі; условные (гипотетические) данные в балансе; 3) рахунки прибутків і збитків; счета прибылей и убытков.

pro rata *лат.* — 1) пропорційно; пропорционально; 2) відповідно; в соответствии.

pro re nata *лат., p. r. n.* — відповідно до умов, що виникають; сообразно возникающим обстоятельствам.

pro tempore *лат., pro tem* — 1) тимчасово; временно; 2) у даний момент; в данный момент.

Probability, P., pr., Prob., prob. — імовірність; вероятность.

Probability density, pr. d. — густина ймовірності; плотность вероятности.

Probability of risk — імовірність ризику; вероятность риска.

Probable error, P. E. — можлива помилка; возможная ошибка.

Probation — 1) пробація; пробация; 2) випробування; испытание; 3) стажування; стажирование; 4) — *юр.* умовне засудження; условное осуждение.

Problem — проблема; проблема.

Problem bank *амер.* — проблемний банк; проблемный банк (див. також **non-accrual/nonaccrual assets/loan, non-performing/nonperforming assets; problem loan; troubled bank, borrower/debtor, debt, debt rescheduling/restructuring, intermediary, loan**).

Problem loan — проблемна позика; проблемная ссуда (див. також **non-accrual/nonaccrual assets/loan, non-performing/nonperforming assets; problem bank; troubled bank, borrower/debtor, debt, debt rescheduling/restructuring, intermediary, loan**).

Problems — 1) проблематика; проблематика; 2) проблеми; проблемы.

Procedure, methods, technique — методика; методика.

Proceedings, proc. — 1) протокол; протокол; 2) процедура; процедура; 3) процес; процесс.

Proceeds — 1) надходження; поступление; 2) виручка; выручка; 3) доходи; доходы; 4) надходження від продажу цінних паперів; поступления от продажи ценных бумаг; 5) сума, що сплачують при обліку векселя; сумма, уплачиваемая при учёте векселя.

Proceeds from sale, sale proceeds — виручка від продажу; выручка от продажи.

Proceeds of loan — 1) "виручка" від отримання позики; "выручка" от получения ссуды; 2) валюта позики; валюта ссуды.

Proceeds of issue — надходження від випуску/емісії *цінних паперів*; поступления от выпуска/эмиссии *ценных бумаг*.

Process — процес (*не судовий*); процесс (*не судебной*); див. також **case, cause, lawsuit, legal action/proceedings, suit, trial**.

Process cheques (амер. checks) — обробляти чеки; обрабатывать чеки.

Process transactions — 1) проводити транзакції; проводить транзакции; 2) провадити угоди; вести сделки.

Procurament endorsement/indorsement — представницький індосамент; представительский индоссамент.

Procurator, public prosecutor — прокурор; прокурор.

Procurement authorization, PA — дозвіл на закупівлю; разрешение на закупку.

Produce1, production, output — продукція; продукция.

Produce2; product, prod — 1) товар; товар; 2) результат; результат; 3) наслідок; исход.

Produce3, to manufacture — 1) виготовляти; производить; 2) виробляти; вырабатывать; 3) випускати; выпускать.

Produce4 — приносити дохід; приносит доход.

Producer, prod. — 1) виробник; производитель; 2) продуцент; продуцент; 3) продюсер; продюсер.

Producer durable equipment, PDE — 1) капітальне обладнання; капитальное оборудование; 2) обладнання з тривалим строком/терміном використання; оборудование с длительным сроком использования.

Product2, prod; produce — 1) товар; товар; 2) результат; результат; 3) наслідок; исход.

Product2, prod; produce — 1) продукт; продукт; 2) продукція; продукция.

Production1, prod; produce, output — 1) виробництво; производство; 2) продукція; продукция.

Production2, prod — 1) добування, видобування, добуток; добыча; 2) продуктивність; производительность.

Production Advisory Service, PAS — виробничо-консультативна (виробничо-дорадча) служба; производственно-консультативная (производственно-совещательная) служба.

Production Engineering Advisory Service, PEAS — виробничо-технічна консультативна служба; производственно-техническая консультативная служба.

Production Engineering Research Association, PERA — Асоціація з дослідження методів організації виробництва (Велика Британія); Ассоциация по исследованию методов организации производства (Великобритания).

Production per man-hour, pmh, p. m. h. — продуктивність за людино-годину; производительность за человеко-час.

Production process — виробничий процес; производственный процесс.

Productive — продуктивний; продуктивный, производительный.

Productive capital — продуктивний капітал; производительный капитал

Productively, efficiently, with a good result/effect — продуктивно; продуктивно, производительно.

Productivity, efficiency — продуктивність; продуктивность, производительность.

Productivity of investment — продуктивність інвестицій; производительность инвестиций.

Products-exchange — продуктообмін; продуктообмен.

Profession, occupation, trade — професія; профессия.

Profession of barrister, the Bar, the legal profession — адвокатура; адвокатура.

Professional, pro — професіонал; профессионал.

Professional activity at the securities market — професійна діяльність на ринку цінних паперів; профессиональная деятельность на рынке ценных бумаг.

Professional group, PG — професійна група; профессиональная группа.

Professional investor — професійний інвестор; профессиональный инвестор.

Professional jargon — 1) професійний жаргон; профессиональный жаргон; 2) професійна говірка; профессиональный говор.

Professional skill; qualification, qual.; professional skill — 1) кваліфікація; квалификация; 2) придатність; пригодность.

Professional training programme (amer. program) — програма професійної підготовки; программа профессиональной подготовки.

Professional valuer of assets — професійний оцінювач; профессиональный оценщик.

Professor, Prof. — професор (*вчене звання*); профессор (*учёное звание*).

Profit, earnings, gain; return, ret. — 1) прибуток; прибыль; 2) профіт; профит; 3) заробіток; заработок (див. також **salary, wage**).

Profit by, to profiteer in, to speculate in — спекулювати; спекулировать.

Profit after tax(es), PAT; net profit/yield — 1) прибуток після сплати податків; прибыль после уплаты налогов; 2) прибуток нетто (*у фінансовій звітності*); прибыль нетто (*в финансовой отчётности*); 3) чистий прибуток (*у фінансовій звітності*); чистая прибыль (*в финансовой отчётности*); див. також **net income, net profit after tax(es)**.

Profit and loss, P. & L. a/c, P & L, P/L — рахунок прибутків і збитків (*підприємства*); счёт прибылей и убытков (*предприятия*).

(Profit and loss)/(profit-and-loss) account/statement, P & L, P. & L. a/c, P/L, P/I, P. L.; *amer. income statement* — 1) баланс результатів; баланс результатов; 2) прибуток і збиток; прибыль и убыток; 3) рахунок прибутків і збитків; счёт прибылей и убытков; 4) звіт про прибутки і збитки (*підприємства*); отчёт о прибылях и убытках (*предприятия*).

Profit before taxes; earnings before taxes, EBT — 1) валовий прибуток; валовая прибыль; 2) прибуток до сплати податків; прибыль до уплаты налогов.

Profit centre (amer. center) — центр прибутку; центр прибыли.

Profit controlling — контролінг прибутку; контроллинг прибыли.

Profit dilution — дилюція прибутку; дилуция прибыли.

Profit management — управління прибутком; управление прибылью.

Profit management policy — політика управління прибутком; политика управления прибылью.

Profit margin — прибутковість товарообороту (продажу); прибыльность товарооборота (продаж).

Profit margin on sales — 1) коефіцієнт прибутку / продажу; коэффициент прибыли / продажи; 2) прибутковість продажу (реалізації); прибыльность продажи (реализации); 3) маржа прибутку від продажу; маржа прибыли от продажи; див. також **basic earning power ratio, earnings before interest and taxes, profitability ratios, return on common equity, return on total assets, total assets**.

Profit monitoring — моніторинг прибутку; мониторинг прибыли.

Profit of exchange — біржовий прибуток; биржевая прибыль.

Profit omission, omitted profit — упущена вигода; упущенная выгода.

Profit realization — реалізація прибутку; реализация прибыли.

Profit sharing, participation in the profits — участь у прибутках; участие в прибыли.

Profitability, profitableness — 1) прибутковість; прибыльность; 2) рентабельність; рентабельность.

Profitability index, PI — індекс прибутковості; индекс прибыльности.

Profitability ratios — коефіцієнти прибутковості (коефіцієнти оцінки рентабельності); коэффициенты оценки прибыльности (коэффициенты оценки рентабельности); див. також **basic earning power ratio, earnings before interest and taxes, profit margin on sales, return on common equity, return on total assets, total assets**.

Profitable, paying — 1) рентабельний; рентабельный; 2) прибутковий; прибыльный; 3) вигідний; выгодный.

Profitable business, commercial activity — прибуткова

підприємницька діяльність, комерційна діяльність; прибыльная предпринимательская деятельность, коммерческая деятельность.

Profiteer, speculator — 1) спекулянт; спекулянт; 2) біржовик (*особа, яка грає на біржі*); биржевик (*лицо, играющее на бирже*).

Profiteer in, to profit by, to speculate in — спекулювати; спекулировать.

Profit-sharing — участь у прибутку; участие в прибыли.

Profit-sharing plan — план участі *працівників* у прибутку *підприємства*; план участия *работников* в прибутку *предприятия*.

Profit-volume, P/V — залежність прибутку від обсягу виробництва; зависимость прибыли от объёма производства.

Proforma financial statement — попередній (прогностичний) фінансовий звіт; предварительный (прогностический) финансовый отчёт.

Prognosis, forecast, foresight — прогноз; прогноз.

Prognostics, prognostication, prediction, forecasting — 1) прогнозування; прогнозирование; 2) прогностика; прогностика (**prognostics, наука**).

Programme, amer. program — 1) програма; программа; 2) план; план; 3) скласти програму чи план; составить программу или план; 4) планувати; планировать.

Program Analysis for Resource Management, PARM — програмний аналіз (аналіз програм) для управління ресурсами; программный анализ (анализ программ) для управления ресурсами.

Program evaluation-and-review technique, PERT — 1) метод ПЕРТ; метод ПЕРТ; 2) метод оцінки і перегляду планів; метод оценки и пересмотра планов.

Program evaluation procedure, PEP — методика оцінки програм; методика оценки программ.

Progress1 — 1) прогрес; прогресс; 2) розвиток; развитие; 3) просування (*вперед про дослідження тощо*); продвижение (*вперёд — об исследованиях и т. п.*); 4) успіхи; успехи.

Progress2, to make progress — 1) прогресувати; прогрессировать; 2) розвиватися; развиваться; 3) просуватися (*вперед про дослідження тощо*); продвигаться (*вперёд — об исследованиях и т. п.*); 4) вдосконалюватися; совершенствоваться.

Progress system, dispatching *amer.* — диспетчеризація, диспетчерська система; диспетчеризация, диспетчерская система.

Progressive, pro. — 1) прогресивний; прогрессивный; 2) передовий; передовой; 3) який (що) прогресує, прогресуючий; прогрессирующий; 4) який (що) розвивається; развивающийся; 5) поступовий; постепенный.

Progressive tax — прогресивний податок; прогрессивный налог.

Prohibit from accepting deposits — забороняти прийом вкладів/депозитів; запрещать приём вкладов/депозитов.

Project1, plan, design; draft, dft, dft.; schedule, scheme — 1) план; план; 2) проєкт; проект; 3) програма; программа; 4) схема; схема.

Project2, to plan, to design — 1) проєктувати; проектировать; планувати; планировать.

Project financing — 1) проєктне фінансування; проектное финансирование; 2) фінансування проєкту; финансирование проекта.

Project funding — залучення коштів на проєктне фінансування (фінансування проєкту); привлечение средств на проектное финансирование (финансирование проекта).

Project loan — 1) проєктна позика; проектная ссуда; 2) позика на фінансування певного проєкту; ссуда на финансирование *определённого* проекта.

Project planning directive, PPD — директива з планування проєкту; директива по планированию проекта.

Project risk — 1) проєктний ризик; проектный риск; 2) ризик підготовки і втілення певного фінансованого проєкту; риск подготовки и осуществления определённого финансируемого проекта.

Prologue, preface, pref. — пролог; пролог.

Prolongation — 1) пролонгація; пролонгация; 2) відстрочка, відтермінування; отсрочка.

Prolongation of a bill — пролонгація векселя; пролонгация векселя.

Promise to pay — обіцянка заплатити (*зміст простого векселя*); обещание заплатить (*содержание простого векселя*).

Promissory note, P/N, Pro. Note; note of hand — 1) боргове зобов'язання, вексель; долговое обязательство, вексель; 2) простий вексель, соло-вексель; простой вексель, соло-вексель (див. також **commercial bill, commercial paper**).

Promoters'/founders' share/stock — 1) акція за внесок грошовими засобами; акция за взнос денежными средствами; 2) акція за внесок матеріальними цінностями; акция за взнос материальными ценностями.

Prompt, ppt — строковий, терміновий; срочный.

Proof, balancing — 1) балансування; балансирование; 2) сальдування; сальдирование; 3) процес контролю за точністю виконання *платіжних* операцій; процесс контроля за точностью выполнения *платёжных* операций.

Proof department — департамент (відділ) контролю платіжних операцій; департамент (отдел) контроля платёжных операций.

Proof-read, to correct, to adjust — 1) коригувати; корректировать; 2) коректувати; корректировать.

Propaganda1, agitation 1) пропаганда; пропаганда; 2) агітація; агитация.

Propaganda2, popularization, information, teaching — пропаганда; пропаганда.

Propagate, to advocate — пропагувати; пропагандирувати.

Properties, requisite — реквізити; реквізити.

Property, Pty, ppty, prop., ownership — 1) власність; собствeннoсть; 2) володіння; владеніe; 3) майно; имущество; 4) право власності; право собственности.

Property administration, administration of assets — адміністрація фондами; администрация фондами.

Property capital — фіктивний капітал; фиктивный капитал.

Property in placements — власність у вигляді цінних паперів; собствeннoсть в формe цeннeх бyмaг.

Property insurance — майнове страхування; имущество-ннoе стaxoвaннe.

Property in the goods — право власності на товар; право собственности на товар.

Property lodged with a bank — майно, депоноване у банку; имущество, депонированное в банке.

Property manager — менеджер з управління нерухомістю та іншими майновими активами (*у тpaстoвoмy депaртaмeнтi (відділі) банку*); менеджер по управленію недвижимістю і другими имуществeннoми правами (*в тpaстoвoм депaртaмeнтe (oтдeлe) бaнкa*).

Property rights — патримоніальне право; патримониальное право.

Property tax — податок на дохід з нерухомого майна; налог на доход с недвижимого имущества.

Proposal, offer, suggestion; supply, S. — пропозиція; предложение.

Proprietary, pty — 1) власник; владелец, собственник; 2) клас власників; класс собственников; 3) приватний; частный; 4) який (що) належить приватній особі; принадлежащий частному лицу; 5) який (що) запатентовано, запатентований; патентованный.

Proprietor, prop. — власник індивідуального підприємства; владелец индивидуального предприятия.

Proprietorship, sole proprietorship — 1) індивідуальне підприємство; индивидуальное предприятие; 2) підприємство, що є в індивідуальній власності та не є акціонерним товариством; предприятие, находящееся в индивидуальной собственности и не являющееся акционерным обществом.

Prorogation — пророгація; пророгация.

Prorogation agreement — пророгаційна угода; пророгационное соглашение.

Prosecute/sue smb., to bring/enter/lay an action (a suit, a claim) against smb. — 1) порушувати справу проти *когось*; возбуждать дело против *кого-либо*; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

Prospect1 — проспект; prospect.

Prospect2(s), perspective перспектива; перспектива.

Prospective, perspective — перспективний; перспективный.

Prospectus — 1) проспект *випуску/емісії цінних паперів*; prospect *випуска/эмиссии ценных бумаг*; 2) інформація (проспект) про випуск акцій; информация (проспект) о выпуске акций.

Prosperity — 1) проспериті; prosperiti; 2) процвітання (*підприємницьке*); процветание (*предпринимательское*).

Protect deposits — захищати вклади/депозити; защищать вклады/депозиты (див. також **deposit protection, protection of depositors**).

Protect the consumer — захищати споживача; защищать потребителя.

Protection of public against unfair practice — захист громадськості від нечесної практики; защита общeствeннoсти от нечестной практики.

Protection of depositors — захист вкладників; защита вкладчиков (див. також **deposit protection, protect deposits**).

Protectionism — протекціонізм; протекционизм.

Protective, protectionist — протекційний; протекционный, протекционистский.

Protective covenants — захисні умови *кредитної угоди*; защитные условия *кредитного соглашения*.

Protіgй — протeжe; протeжe.

Protest1, remonstrance, objection — протест; протест.

Protest2 — 1) опротестування, оскарження; опротестование.

Protest2 — 1) протестувати; протестовать; 2) опротестувати, оскаржити; опротестовать.

Protest a bill — опротестувати вексель; опротестовать вексель.

Protest of a promissory note, due protest — протест векселя, опротестування векселя; протест векселя, опротестование векселя.

Prove, to advance arguments for, to argue — аргументувати; аргументировать.

Provide sanation/sanizing, to adjust, to reorganize, to sanitize — санувати; санировать.

Provide collateral — надати забезпечення; предоставить обеспечение.

Provide financial support — надати фінансову підтримку; предоставить финансовую поддержку.

Provider of financial services — постачальник фінансових послуг (*фінансова інституція*); поставщик финансовых услуг (*финансовый институт*).

Provision for bad debts — запас (резерв) проти "поганих боргів"; запас (резерв) против "плохих долгов".

Provision for doubtful accounts — запас (резерв) для покриття сумнівної дебіторської заборгованості; запас (резерв) для покрытия сомнительной дебиторской задолженности.

Provisioning — створення запасів (резервів); создание запасов (резервов).

proximo lat., prox. — 1) у наступному (*місяці, році тощо*); в следующем (*месяце, годе и т. п.*); 2) наступного (*місяця, року тощо*); следующего (*месяца, года и т. п.*).

Proxy — довіреність/доручення (*передає право голосу акціонера іншій особі*); доверенность (*передает право голоса акционера другому лицу*).

Proxy card — форма довіреності/доручення *для заочного голосування акціонера чи передачі права голосу*; форма доверенности *для заочного голосования акционера или передачи права голоса*.

Proxy fight — "битва довіреностей/доручень"; "сражение доверенностей".

Prudential banking supervision — розумний банківський нагляд; разумный банковский надзор.

Prudential regulation — розумне регулювання; разумное регулирование.

Prudential regulators — 1) "розумні регулятори"; "разумные регуляторы"; 2) регулятори розумного регулювання; регуляторы разумного регулирования.

Public, pub. — 1) публіка; публика; 2) громадськість; общественность; 3) клієнтура; клиентура; 4) публічний; публичный; 5) громадський; общественный; 6) державний; государственный.

Public auction — публічний аукціон; публичный аукцион (див. також **public sale**).

Public bank — 1) державний банк; государственный банк; 2) банк, що є у державній власності; банк, находящийся в государственной собственности.

Public borrowing, public sector borrowing — 1) державне запозичення; государственное заимствование; 2) запозичення коштів державою (громадським сектором); заимствование средств государством (общественным сектором); див. також **private/(private sector) borrowing**.

Public (joint-stock) company, publicly owned corporation амер. — акціонерне товариство (АТ) відкритого типу, відкрите АТ, ВАТ; акционерное общество (АО) відкритого типу, открытое АО, ОАО.

Public credit — державний кредит; государственный кредит.

Public/national debt — 1) державний борг; государственный долг; 2) національний борг; национальный долг.

Public deposit — вклади/депозити громадсько-правових установ; вклады/депозиты общественно-правовых учреждений.

Public finance — державний бюджет; государственный бюджет.

Public funds/securities/stock — державні цінні папери; государственные ценные бумаги.

Public investment — державні інвестиції; государственные инвестиции.

Public law — публічне право; публичное право.

Public limited company, PLC, plc — державна акціонерна компанія з обмеженою відповідальністю; государственная акционерная компания с ограниченной ответственностью.

Public loan — державна позика; государственная ссуда.

Public offering, public securities offering — публічна пропозиція щодо розміщення цінних паперів; публичное предложение относительно размещения ценных бумаг (див. також **private placement**).

Public prosecutor, procurator — прокурор; прокурор.

Public Records Office, PRO, P. R. O. — Лондонський архів; Лондонский архив.

Public relations, PR — 1) суспільна інформація і реклама; общественная информация и реклама; 2) громадські зв'язки; общественные связи.

Public Relations Officer, PRO, P. R. O. — працівник з громадських зв'язків, реклами тощо; сотрудник по общественным связям, рекламе и т. п.

Public revenue — державні доходи; государственные доходы.

Public sale, P. S., P/S; auction — 1) аукціон; аукцион; 2) відкриті торги; открытые торги; 3) публічні торги; публичные торги; 4) торги; торги; 5) розпродаж; распродажа (див. також **public auction**).

Public School, PS — 1) привілейований приватний закритий середній учбовий заклад для хлопчиків (Англія); привилегированное частное среднее учебное заведение для мальчиков (Англия); 2) безплатна середня школа (США, Шотландія); бесплатная средняя школа (США, Шотландия).

Public sector — 1) державний сектор *економіки*; государственный сектор *экономики*; 2) громадський сектор *економіки*; общественный сектор *экономики* (див. також **private sector**).

Public sector borrowing, public borrowing — 1) державне запозичення; государственное заимствование; 2) запозичення коштів державою (громадським сектором); заимствование средств государством (общественным сектором); див. також **(private sector)/private borrowing**.

Public Sector Borrowing Requirement, PSBR — потреба державного (громадського) сектора у коштах для покриття дефіциту; потребность государственного (общественного) сектора в средствах для покрытия дефицита.

Public-sector entity — підприємство державного (гро-

Public securities/stock/funds

мадського) сектора *економіки*; предприятие государственного (общественного) сектора *економіки*.

Public securities/stock/funds — державні цінні папери; государственные ценные бумаги.

Public securities offering, public offering — публічна пропозиція щодо розміщення цінних паперів; публичное предложение относительно размещения ценных бумаг (див. також **private placement**).

Public/open-ended shares/stock issue — відкритий випуск акцій; открытый выпуск акций.

Public stock/funds/securities — державні цінні папери; государственные ценные бумаги.

Public subscription — відкрита передплата; открытая подписка.

Public trading — 1) державна торгівля; государственная торговля; 2) громадська торгівля; общественная торговля.

Publication1, pub. — видання; издание.

Publication2, pub.; **agency, agcy, agcy.;** **body, organ** — орган; орган.

Publicity, pub.; **advertisement, ad, adt, advt** — 1) реклама; реклама; 2) публіситі; публісити; 3) публічність; публичность; 4) оголошення; объявление; 3) анонс; анонс.

Publicize, to advertise, to boost — рекламувати; рекламировать.

Publicly offered securities — публічно пропонувані цінні папери; публично предлагаемые ценные бумаги.

Publicly owned corporation *амер.*, **public (joint-stock) company** — акціонерне товариство (АТ) відкритого типу, відкрите АТ, ВАТ; акционерное общество (АО) открытого типа, открытое АО, ОАО.

Publicly traded securities — цінні папери, що обертаються на публічному ринку; ценные бумаги, обращающиеся на публичном рынке.

Published, pub., publ. — який (що) видано, виданий; изданный.

Published/declared/disclosed reserves — 1) відкриті резерви; открытые резервы; 2) розкриті резерви; раскрытые резервы.

Pulley, block2 — блок3 (*частина підйомного механізму*); блок3 (*часть подъёмного механизма*).

Punch; stamp; cilchй — 1) штамп; штамп; 2) печатка; печать; 3) тавро; клеймо.

Punctual — пунктуальний; пунктуальный.

Purchase1, pchs — 1) покупка; покупка; 2) закупівля; закупка; 3) купівля; купля, покупка.

Purchase2 — 1) купувати; покупать; 2) закупати; закупать; 3) придбати; приобретать.

Purchase funds — викупний фонд (*для викупу власних*

цінних паперів підприємства); выкупной фонд (*для выкупа собственных ценных бумаг предприятия*); див. також **sinking fund**.

Purchase of securities — покупка цінних паперів; покупка ценных бумаг.

Purchase participation in loans — 1) купувати участь у позиках; покупать участие в ссудах; 2) купувати у кредитора частки у позиці, що надають певному позичальнику; покупать у кредитора доли в ссуде, предоставленной определённому заёмщику.

Purchase price, PP, P. P. — покупна ціна; покупная цена.

Purchase price of security — покупна ціна цінного паперу; покупная цена ценной бумаги.

Purchasing power — купівельна спроможність; покупательная способность.

Purchasing power of currency/money — платіжна сила грошей; платёжная сила денег.

Purchasing power parity, PPP — паритет купівельної спроможності; паритет покупательной способности.

Purpose of loan — 1) мета, ціль позики; цель ссуды; 2) цільове призначення позики; целевое назначение ссуды.

Purposes of strategy, strategic purposes — стратегічні цілі; стратегические цели.

Put1, call; option, opt. — 1) опціон; опцион; 2) біржова угода з премією; биржевая сделка с премией.

Put2, put option, P. — 1) пут-опціон, пут-опцион; 2) опціон продавця; опцион продавца; 3) опціон на продаж; опцион на продажу.

Put and call (option), Pac., P. a. C., p. a. c.; **double option, stelage (shelving), straddle** — 1) подвійний опціон (стелаж); двойной опцион (стелаж); 2) стелажна угода; стелажная сделка; 3) стредл; стрэдл.

Put in a claim for, to aspire to, to claim, to have a claim on, to lay claim to — претендувати; претендовать.

Put in an appearance — увійти, з'явитися; войти, появиться.

Put out of action — вивести з ладу; вывести из строя.

Put option, put, P. — 1) пут-опціон, пут-опцион; 2) опціон продавця; опцион продавца; 3) опціон на продаж; опцион на продажу.

Put/fit the ax(e) in/on the helve — 1) подолати перешкоду; преодолеть препятствие; 2) досягнути мети; достигнуть цели; 3) розвіяти сумніви; разрешить сомнения.

Q

Quadratic cost function, QCF Ц квадратична функція витратів; квадратичная функция издержек.

Quadratic mean, q. m. — середнє квадратичне; среднеквадратичное.

Qualification, qual.; **level of proficiency, professional skill** — 1) кваліфікація; квалификация; 2) придатність; пригодность.

Qualified, skilled, trained — кваліфікований; квалифицированный.

Qualified endorsement/indorsement — обмежений індосамент, індосамент із застереженнями; ограниченный индоссамент, индоссамент с оговорками.

Qualified foreign investment — кваліфікаційна іноземна інвестиція; квалификационная иностранная инвестиция.

Qualified majority — кваліфікована більшість; квалифицированное большинство.

Qualified offence (offense *амер.*) — кваліфікований злочин; квалифицированное преступление.

Qualify — 1) кваліфікувати; квалифицировать; 2) оцінювати; оценивать; 3) підготувати; подготавливать; 4) готувати до діяльності; готовить к деятельности; 5) відповідати вимогам; отвечать требованиям; 6) відповідати умовам; соответствовать условиям.

Qualifying share — акція адміністратора; акция администратора (див. також **management stock**).

Quality, qlty, qly, qual.; **grade, gr, gr.;** **kind; sort** — 1) сорт; сорт; 2) якість; качество; 3) вид; вид; 4) рід; род; 5) клас; класс.

Quality discount agreement, QDA, qda — угода про зміну ціни відповідно до зміни якості товару; соглашение об изменении цены в соответствии с изменившимся качеством товара.

Quality of collateral — якість забезпечення *позики*; качество обеспечения *ссуды*.

Quality of profit — "якість прибутку"; "качество прибыли".

Quality of lot — якість партії *товару*; качество партии *товара*.

Quality of markets — "якість ринку"; "качество рынка".

Quality of receivable — якість дебіторської заборгованості; качество дебиторской задолженности.

Quality products, QP, Q. P. — якісні продукти; качественные продукты.

Quality, Reliability Assurance and Maintainability, QARAM — гарантія якості, надійності і ремонтпридатності; гарантия качества, надёжности и ремонтпригодности.

Quantitative classification of assets — кількісна класифікація активів; количественная классификация активов.

Quantitative indexes of stock valuation — кількісні показники оцінки акцій; количественные показатели оценки акций.

Quantitative Utility Estimate for Science and Technology, QUEST — кількісна оцінка корисності для науки і технології; количественная оценка полезности для науки и технологии.

Quantity, Q., q., qt., qty, quan., quty — 1) кількість; количество; 2) розмір; размер; 3) величина; величина; 4) сума; сумма.

Quantity with quality, Q. w. Q. — кількість і якість; количество и качество.

Quantum placet *лат.*, **q. p., q. pl.** — наскільки вважати-мете потрібним (корисним); на сколько найдёте нужным (полезным).

Quart, q, quar. — кварта; кварта.

Quarter, Q., qr., qtr., qu., quar. — 1) чверть; четверть; 2) четверта частина; четвертая часть; 3) квартал (3 місяці); квартал (3 месяца); 4) орендна плата за квартал (3 місяці); арендная плата за квартал (3 месяца); 5) квартал (*міста*); квартал (*города*); 6) чверть долара, 25 центів; четверть доллара, 25 центов.

Quarterly, Q., qr., qtr., qu., quar. — 1) кварталний; кварталный; 2) щоквартальний; ежеквартальный, поквартальный; 3) тримісячний; трёхмесячный.

Quarterly financial statement — кварталний фінансовий звіт; кварталный финансовый отчёт.

Quarterly index, QI — кварталний індекс; кварталный индекс.

Quash, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Quash/annul a judgement (амер. judgment) — *юр.* скасовувати рішення (ухвалу) суду; отменять решение суда.

Quasi-banking institution, quasi-financial intermediary — 1) квазібанківська інституція; квазибанковский институт; 2) квазіфінансовий посередник; квазифинансовый посредник..

Quasi-public institution — квазідержавна інституція; квазигосударственный институт.

Quasi-tangible collateral — квазіматеріальне забезпечення *позики*; квазиматериальное обеспечение *ссуды*.

Question1, Q., q, qu. — питання; вопрос.

Question2 — 1) задавати питання; задавать вопросы; 2) досліджувати; исследовать.

Questions, qq — 1) питання; вопросы; 2) запити; запросы.

Quick of apprehension — кмітливий, тямущий; быстро схватывающий, толковый.

Quick/(acid test)/current ratio — 1) коефіцієнт "критичної оцінки"; коэффициент "критической оценки"; 2)

“кислотный тест”; “кислотный тест”; 3) “поточна ліквідність”; “текущая ликвидность”; 4) коефіцієнт поточної ліквідності; коеффициент текущей ликвидности; 5) коефіцієнт готівки; коеффициент наличности.

quid pro quo *лат.* — 1) послуга за послугу; услуга за услугу; 2) компенсація; компенсация.

Quintal, q — квінтал; квинтал.

quod erat demonstrandum *лат.*, **QED, Q. E. D.** — що і треба було довести; что и требовалось доказать.

quod erat faciendum *лат.*, **QEF, Q. E. F.** — що і треба було зробити; что и требовалось сделать.

quod erat inveniendum *лат.*, **QEI, Q. E. I.** — що і треба було знайти; что и требовалось найти.

quod vide *лат.*, **q. v.** — дивіться (*там-то*); смотрите (*там-то*).

Quorum — кворум; кворум.

Quota1 — квота; квота.

Quota2, rate, norm; standard, st., std — норма; норма.

Quotation1, qtn — 1) котирування, котировка, котирование, котировка; 2) курс; курс; 3) розцінка; расценка; 4) ціна; цена; 5) пропозиція; предложение; 6) оферта; оферта.

Quotation2, qtn, share/stock price — курс акції; курс акции.

Quotation commission/committee — котирувальна комісія, котирувальний комітет; котировочная комиссия, котировочный комитет.

Quotation improvement — покращення котировки/котирування; улучшение котирования/котировки.

Quotation list — 1) біржовий/котирувальний листок; биржевой/котировочный листок; 2) котирування2, котировка2; котирование2, котировка2.

Quote1 — котирування, котировка; котирование, котировка.

Quote2, to be quoted, to be rated — 1) котирувати; котировать; 2) призначати; назначать; 3) позначати ціну; позначать цену; 4) призначати ставку; назначать ставку.

Quoted share — котирувана акція; котирующаяся акция.

R

Racket рекет; рэкет.

Radius, R., r., rad. — радіус; радиус.

Raffle, lottery — лотерея; лотерея.

Raiffeisen credit, co-operative bank, cooperative bank — мутуальний банк; мутуальный банк.

Rail and air, R & A, r and a, r. & a. — залізницею і повітрям (*маршрут перевезення*); по железной дороге и воздуху (*маршрут перевозки*).

Rail and ocean, R & O, r and o, r. & o. — залізницею та океаном (*маршрут перевезення*); по железной дороге и океану (*маршрут перевозки*).

Railway, R., Rwy, Ry, ry — залізниця; железная дорога.

Railways and harbors, R & H — залізниця і гавані; железные дороги и гавани.

Raise capital — збільшувати капітал; увеличивать капитал.

Raise cash — збільшувати грошову готівку; увеличивать денежную наличность.

Raise credit — залучати кредит; привлекать кредит.

Raise funds — залучати фонди; привлекать фонды.

Random value, r. v. — випадкова величина; случайная величина.

Range/variety of goods, assortment, set — асортимент; ассортимент.

Range of payments — низка (серія) платежів; ряд (серія) платежів.

Rank1; class, C., cl — 1) ранг; ранг; 2) клас; класс; 3) розряд; разряд.

Rank2 — 1) звання; звание; 2) чин; чин.

Rank2 — 1) класифікувати; классифицировать; 2) відносити; относить; 3) зараховувати; причислять.

Rarity, curiosity — раритет; раритет.

Ratable, rateable — 1) той, що підлягає обкладенню податком, збором; подлежащий обложению налогом, сбором; 2) пропорційний; пропорциональный; 3) співрозмірний; соразмерный; 4) оцінний; оценочный.

Rate1 — 1) обмін; обмен; 2) валютний курс; валютный курс; 3) норма; норма; 4) ставка, тариф; ставка, тариф; 5) розцінка, ціна; расценка, цена; 6) відповідна частина; соответственная часть; 7) пропорція; пропорция; 8) коефіцієнт; коэффициент; 9) ступінь; степень; 10) відсоток, процент; процент; 11) частка; доля; 12) місцевий податок; местный налог; 13) темп; темп; 14) швидкість; скорость; 15) розряд, клас; разряд, класс.

Rate2, quota; norm, standard, st., std — норма; норма.

Rate3. pace, speed — 1) темп; темп; 2) швидкість; скорость.

Rate4 — 1) оцінювати; оценивать; 2) обчислювати; исчислять; 3) визначати; определять; 4) встановлювати; устанавливать; 5) вважати; считать; 6) розцінювати; расценивать; 7) розглядати; рассматривать; 8) обкласти (*місцевим*) *податком*; облагать (*местным*) *налогом*; 9) визначати розряд, клас; определять разряд, класс.

Rate and taxes — комунальні (місцеві) і державні по-

датки; коммунальные (местные) и государственные налоги.

Rate/price difference/disparity — 1) курсова різниця; курсовая разница; 2) різниця курсів, різниця курсов.

Rate of accumulation — норма нагромадження; норма накопления.

Rate of adjustment — швидкість економічного пристосування; скорость экономического приспособления.

Rate of assessment — ставка внесків; ставка взносов.

Rate of conversion — коефіцієнт переводу *однієї валюти в іншу*; коеффициент перевода *одной валюты в другую*.

Rate of deposit turnover — швидкість оборотності вкладів (депозитів); скорость оборачиваемости вкладов (депозитов).

Rate of depreciation — 1) норма амортизації *матеріальних активів*; норма амортизации *материальных активов*; 2) ступінь знецінення; степень обесценивания.

Rate of discharge — норма розвантаження *товару*; норма разгрузки *товара*.

Rate of discount — відсоток/процент обліку; процент учёта.

Rate of duty — ставка мита; ставка (таможеной) пошлины.

Rate of exchange1, R. of E.; exchange1, ex., exc., exch. — 1) біржовий курс (валюти, цінних паперів); биржевой курс (ценных бумаг, валюты); 2) вексельний курс; вексельный курс.

Rate of exchange2, R. of E.; exchange2, ex., exc., exch.; exchange/currency rate, foreign exchange rate — курс валюти, валютний курс, обмінний курс, обмінний курс валюти; курс валюты, валютный курс, обменный курс, обменный курс валюты.

Rate of freight — 1) ставка фрахту; ставка фрахта; 2) фрахтова ставка; фрахтовая ставка.

Rate of increase — темп зростання/приросту; темп роста/прироста.

Rate of inflation — темп інфляції; темп инфляции.

Rate of issue — курс випуску/емісії *цінних паперів*; курс выпуска/эмиссии *ценных бумаг*.

Rate of profit — норма прибутку; норма прибыли.

Rate of return (on net worth) — норма прибутку на власний капітал; норма прибыли на собственный капитал.

Rate of securities, securities price, stock market value price/rate — курс цінних паперів; курс ценных бумаг.

Rate of surplus value — норма додаткової вартості; норма прибавочной стоимости.

Rate of wages — ставка зарплати; ставка зарплаты.

Rate payer, rate-payer, ratepayer — платник податків; налогоплательщик.

Rate-sensitive assets — активи, чутливі до змін відсоткової/процентної ставки; активы, чувствительные к изменениям процентной ставки.

Rate-sensitive liabilities — зобов'язання, чутливі до змін відсоткової/процентної ставки; обязательства, чувствительные к изменениям процентной ставки.

Rate stability — стабільність/стійкість курсу; стабильность/устойчивость курса.

Rated — 1) номінальний; номинальный; 2) обкладений (місцевим) податком; облагаемый (местным) налогом; 3) проектний; проектный; 4) розрахунковий; расчётный; 5) який (що) має розряд; имеющий разряд; 6) придатний; пригодный.

Ratification — 1) ратифікація; ратификация; 2) затвердження; утверждение.

Ratify — 1) ратифікувати; ратифицировать; 2) затверджувати; утверждать; 3) скріплювати (*підписом, печаткою*); скреплять (*подписью, печатью*).

Rating — 1) оцінка, рейтинг; оценка, рейтинг; 2) обкладення податком; обложение налогом; 3) сума податку; сумма налога; 4) становище; положение; 5) клас, розряд, ранг; класс, разряд, ранг; 6) цифрові дані; цифровые данные; 7) номінальна характеристика; номинальная характеристика; 8) продуктивність; производительность; 9) потужність; мощность; 10) догана; выговор.

Rating agency амер. — рейтингове агентство; рейтинговое агентство.

Rating agency to monitor bank performance амер. — рейтингове агентство для моніторингу стану банків; рейтинговое агентство для мониторинга состояния банков.

Rating system — рейтингова система; рейтинговая система (див. також **CAMEL rating system, objective type rating system, subjective type rating system**).

Ratio, r. — 1) відношення, пропорція; отношение, пропорция; 2) коефіцієнт; коэффициент; 3) співвідношення; соотношение; 4) частка; доля; 5) відсоток, процент; процент; 6) норма; норма; 7) аналітичний показник; аналитический показатель (див. також **false ratio, low ratio, ratio analysis, ratio of capital turnover, ratio of exchange, true ratio**).

Ratio analysis — аналіз фінансових коефіцієнтів; анализ финансовых коэффициентов.

Ratio of capital turnover — коефіцієнт оборотності капіталу; коэффициент оборачиваемости капитала.

Ratio of exchange — (кількісне) мінове відношення; (количественное) меновое отношение.

Ration lending — раціонувати (нормувати) кредитування; рационировать (нормировать) кредитование.

Rational — 1) розумний; разумный; 2) раціональний, доцільний; целесообразный, рациональный.

Rationale — 1) розумне пояснення; разумное объясне-

ние; 2) логічне обґрунтування; логическое обоснование; 3) основна причина; основная причина.

Rationalization — 1) раціоналізація; рационализация; 2) вдосконалення; совершенствование.

React, to respond — реагувати; реагировать.

Reaction — реакція; реакция.

Read financial statements — читати фінансову звітність; читать финансовую отчётность.

Reader, reviewer — референт; референт.

Readjustment, reorganization, sanation, saning — санація, санування; санация, санирование.

Ready money down, RMD, R. M. D. — негайна оплата готівкою; немедленная оплата наличными.

Real1 — реальний; реальный.

Real2, actual; factual; virtual — фактичний; фактический.

Real assets — реальні активи; реальные активы (див. також **financial assets**).

Real capital — реальний капітал; реальный капитал.

Real estate, R. E. — 1) нерухомість; недвижимость; 2) нерухоме майно; недвижимое имущество.

Real estate bank — земельний іпотечний банк; земельный ипотечный банк.

Real estate brokerage — 1) брокеридж щодо операцій з нерухомістю; брокеридж по операциям с недвижимостью; 2) брокерські послуги, які надають для операцій з нерухомістю; брокерские услуги, предоставляемые по операциям с недвижимостью.

Real estate department of bank — департамент (відділ) банку з кредитування і фінансування нерухомості; департамент (отдел) банка по кредитованию и финансированию недвижимости.

Real estate investment trust — фонд капіталовкладень у нерухомість; фонд капиталовложений в недвижимость.

Real estate lien, charge on real property; mortgage, mort, mortg — (про нерухомість; о нерухомості) іпотечна застава; ипотечный залог.

Real estate loan, credit on mortgage/property/(real estate), direct mortgage loan — 1) іпотечний кредит; ипотечный кредит; 2) іпотечна позика; ипотечная ссуда; 3) кредит під нерухомість; кредит под недвижимость; 4) позика під нерухомість; ссуда под недвижимость.

Real estate market — ринок нерухомості; рынок недвижимости.

Real estate mortgage note — вексель, який використовують в угоді по заставній на нерухомість; вексель, используемый в сделке по закладной на недвижимость.

Real estate tax — податок на нерухомість; налог на недвижимость.

Real income — реальний дохід; реальный доход.

Real interest rate — реальна ставка відсотка/процента, реальний відсоток/процент; реальная ставка процента, реальный процент (див. також **nominal interest rate**).

Real investment — реальні інвестиції; реальные инвестиции.

Real investment effectiveness/efficiency estimate — оцінка ефективності реальних інвестицій; оценка эффективности реальных инвестиций.

Real/actual profit rate — ставка фактичного прибутку; ставка фактической прибыли.

Real salary/wages — реальна зарплата; реальная зарплата.

Real savings — реальні заощадження; реальные сбережения (див. також **consumer price index, deflator**).

Real sector — реальний сектор економіки (промисловість, торгівля, транспорт тощо); реальный сектор экономики (промышленность, торговля, транспорт и т. п.).

Real/tangible value — реальна вартість; реальная стоимость.

Realization1, sale — 1) реалізація; реализация; 2) продаж; продажа.

Realization2 — 1) реалізація; реализация; 2) виконання; исполнение; 3) здійснення; осуществление.

Reallocation of financial resources — перерозподіл фінансових ресурсів; перераспределение финансовых ресурсов.

Realtor — 1) риелтер; риэлтер; 2) агент з продажу нерухомості; агент по продаже недвижимости.

Reason1, motive, cause — 1) мотив; мотив; 2) причина; причина.

Reason2 — резон; резон.

Reasonable — 1) резонний; резонный; 2) розсудливий; благоразумный; 3) справедливий; справедливый; 4) обґрунтований; обоснованный; 5) прийнятний; приемлемый; 6) відповідний, підходящий, придатний; подходящий; 7) недорогий, поцінний (про ціну); недорогой, сходный (о цене).

Reasonable price — прийнятна ціна; приемлемая цена.

Reasoning, argumentation — аргументація; аргументация.

Rebate — 1) рабат; рабат; 2) знижка (про ціну); скидка, уступка (о цене); 3) відрахування, вирахування; вычет.

Reborrow — 1) перепозичати; перезанимать; 2) поновлювати позику після її погашення; возобновлять ссуду после её погашения.

Recapitalization — 1) рекапіталізація; рекапитализация; 2) відновлення капіталу до необхідних розмірів; восстановление капитала до необходимых размеров; 3) внесення суттєвих змін у структуру капіталу; внесение существенных изменений в структуру капитала.

Recapitalization of bank — 1) рекапіталізація банку; рекапитализация банка; 2) відновлення банком свого капіталу; возобновление банком своего кппитала.

Recapitalization of insolvent bank — 1) рекапіталізація неплатоспроможного банку; рекапитализация неплатежеспособного банка; 2) відновлення неплатоспроможним банком свого капіталу; возобновление неплатежеспособным банком своего кппитала.

Recapitulate, to sum up, to summarize — резюмувати; резюмировать.

Receipt1, r, rct, rec., rect., recpt. — 1) квитанція; квитанция; 2) посвідка, розписка (в отриманні); расписка (в получении); 3) рецеписа; рецеписса.

Receipt2 — 1) видати посвідку (розписку) про отримання; выдать расписку о получении; 2) розписатися в отриманні; расписаться в получении.

Receipt book, RB, R. B. — квитанційна книжка; квитанционная книжка.

Receipts, rcts — 1) грошові надходження; денежные поступления; 2) виручка; выручка; 3) прихід; приход; 4) дохід; доход; 5) доходи; доходы.

Receipts of goods, ROG — квитанція про отримання товару; квитанция в получении товара.

Receivable — 1) придатний для приймання; годный для приёмки; 2) який (що) підлягає отриманню; подлежащий получению.

Receivable refinancing — рефінансування дебіторської заборгованості; рефинансирование дебиторской задолженности.

Receivables1, debt receivable, debtor indebtedness — 1) дебіторська заборгованість; дебиторская задолженность; 2) рахунки дебіторів; счета дебиторов.

Receivables2, advances — аванси; авансы.

Receivables days on hand — дебіторська заборгованість у днях інкасування; дебиторская задолженность в днях инкассирования.

Receive — 1) одержувати; получать; 2) приймати; принимать.

Receive an advance of one's salary/wages — одержувати аванс (заробітної плати); получать аванс (заработной платы).

Receive on account — одержувати аванс; получать аванс.

Receive securities against payment — одержувати цінні папери після платежу; получать ценные бумаги против платежа.

Received, recd. — 1) отримано; получено; 2) прийнято; принято.

Received-for-shipment bill of lading — 1) коносамент на вантаж, прийнятий для перевезення; коносамент на груз, принятый к перевозке; 2) транспортна накладна на вантаж, прийнятий для перевезення; транспортная накладная на груз, принятый к перевозке (див. також **marine (ocean) bill of lading, on-board bill of lading, order/negotiable bill of lading, straight bill of lading, truck bill of lading**).

Received payment, rd. pt. — отриманий платіж, платіж, який (що) отримано; полученный/поступивший платёж.

Receiver — 1) ліквідатор; ликвидатор; 2) призначена судом особа для тимчасового управління майном банкрута (неспроможного боржника) з метою забезпечення його збереження до задоволення вимог кредиторів; назначенное судом лицо для временного управления имуществом банкрота (несостоятельного должника) с целью обеспечения его сохранности до удовлетворения требований кредиторов (див. також **receivership**).

Receiver of failed bank, company, etc. — ліквідатор неплатоспроможного банку, неплатоспроможної компанії тощо; ликвидатор неплатежеспособного банка, неплатежеспособной компании и т. п.

Receivership — 1) "ліквідаторство"; "ликвидаторство"; 2) статус майна банкрута (неспроможного боржника), яким управляє ліквідатор; статус имущества банкрота (несостоятельного должника), которым управляет ликвидатор (див. також **receiver**).

Receiving bank — 1) банк-одержувач платіжних документів; банк-получатель платёжных документов; 2) банк, що одержує електронні (бездокументарні) проводки з автоматичної Розрахункової Палати; банк, получающий электронные (бездокументарные) проводки из автоматической Расчётной Палаты.

Receiving cashier — касир прибуткової каси; кассир приходной кассы.

Receiving fee for procuring loans — одержання службовцем банку винагороди від клієнта банку за надану можливість доступу до позик; получение служащим банка вознаграждения от клиента банка за предоставленную возможность доступа к ссудам.

Recession — 1) рецесія (період макроекономічного циклу); рецессия (период макроэкономического цикла); 2) пониження; понижение; 3) зменшення; уменьшение; 4) падіння; падение; 5) спад; спад; 6) відхід; уход; 7) вилучення; удаление; 8) відступ; отступление.

Recipient — 1) реципієнт; реципиент; 2) одержувач коштів; получатель денежных средств.

Reckon — 1) розраховуватися; рассчитываться; 2) зводити рахунки; сводит счета (див. також **day of reckoning**).

Reckoning, calculation, counting — (дія) лічба, лічення, лічіння, лік, рахування; (действие) счёт, вычисление, исчисление.

Reclamation1, rec.; claim for replacement — 1) рекламація; рекламация; 2) претензія; претензия.

Reclamation2, rec. — 1) виправлення; исправление; 2)

ремонт; ремонт; 3) відновлення; восстановление; 4) утилізація; утилизация; 5) переробка відходів; переработка отходов; 6) відновлення землі, меліорація, осушення; восстановление земли, мелиорация, осушение.

Recommend. to advise — рекомендувати; рекомендовать.

Recommendation; advice. ad. adv; reference, ref.; letter of introduction — рекомендація; рекомендация.

Recommended retail price. RRP — рекомендована роздрібна ціна; рекомендуемая розничная цена.

Reconciliation — 1) звірка (звірення) даних облікових записів; сверка данных учётных записей; 2) звірка (звірення) рахунків; сверка счетов; 3) звірка (звірення) обліку; сверка учёта; 4) вивірка (вивірення) даних обліку; выверка данных учёта.

Reconciliation of net worth — вивірка (вивірення) акціонерного капіталу; выверка акционерного капитала.

Reconciliation statement — підтвердження про одержання; подтверждение в получении.

Reconstruct — 1) реконструювати; реконструировать; 2) перебудувати; перестраивать; 3) відбудувати; восстанавливать.

Reconstruction1 — реконструкція; реконструкция.

Reconstruction2, reconstructing, reconstructive — реконструктивний; реконструктивный.

Record1, rec. — 1) запис; запись; 2) протокол; протокол; 3) рекорд; рекорд.

Record2 — 1) записувати; записывать; 2) реєструвати; регистрировать; 3) заносити до списку; вносить в список.

Record date — реєстраційна дата; регистрационная дата (див. також **ex-date, ex-dividend date**).

Recording, rec. — 1) запис; запись; 2) реєстрація; регистрация; 3) звукозапис; звукозапись; 4) який (що) реєструє; регистрирующий.

Recording date — дата реєстрації (дата запису) операції у бухгалтерських книгах; дата регистрации (дата записи) операции в бухгалтерских книгах.

Recording secretary, rec. sec., R. S. — протоколіст; протоколист.

Recoupment/payback of investment — окупність інвестицій; окупаемость инвестиций.

Recourse, regress, regression, retrogression — 1) регрес; регресс; 2) право регресу; право регресса.

Recovery1 — 1) відновлення; восстановление; 2) рекуперація; рекуперация (див. також **second reading**); 3) відшкодування; возмещение; 4) інкасування; инкассирование; 5) одержання назад; получение обратно; 6) стягнення; взыскание; 7) оживлення; оживление.

Recovery2, loan recovery — 1) "відновлення", "відно-

влення позики"; "восстановление", "восстановление ссуды"; 2) платіж, що одержано у погашення раніше списаного банком кредиту та спрямовано на відновлення втрат (збитків), понесених від списання; платёж, полученный в погашение списанного ранее банком кредита и направляемый на восстановление понесённых от списания потерь (убытков).

Recovery charges — видатки на інкасування; расходы по инкассированию.

Recovery of price — підвищення ціни (після її зниження); повышение цены (после её снижения).

Recovery value — ліквідаційна вартість; ликвидационная стоимость.

Recredit account — відновити суму за кредитом рахунку; восстановит сумму по кредиту счёта.

Redebit account — відновити суму за дебетом рахунку; восстановит сумму по дебету счёта.

Redeem, to retire — погашати боргове зобов'язання; погашать долговое обязательство.

Redeemable, red. — 1) який (що) викупують; выкупаемый; 2) який (що) погашають; погашаемый.

Redemption1, redemon; repayment, discharge — 1) викуп; выкуп; 2) погашення боргу; погашение долга; 3) повернення грошей; возвращение денег.

Redemption2, redemon — вилучення з обігу; изъятие из обращения.

Redemption/repayment/discharge of a bill — погашення векселя; погашение векселя.

Redemption/sinking price — викупна ціна; выкупная цена.

Redemption premium — викупна премія; выкупная премия.

Redeposited cheque (amer. check) — повторно розміщений чек (оскільки раніше банк визнав його неінкасованим); повторно размещаемый чек (поскольку ранее банк признал его неинкассируемым).

Rediscount, redisc — переоблік векселів; переучёт векселей.

Rediscount rate, discount rate — 1) переоблікова ставка; переучётная ставка; 2) дисконтна ставка; дисконтная ставка; 3) облікова ставка; учётная ставка.

Reduce — 1) редуціювати; редуцировать; 2) зменшувати; уменьшать; 3) знижувати; снижать; 4) понижувати; понижать; 5) скорочувати; сокращать.

Reduce cash — скорочувати запаси готівки; сокращать запасы наличности.

Reduce imports through quotas — скорочувати імпорт шляхом встановлення квот; сокращать импорт путём установления квот.

Reduction — 1) редуція; редукция; 2) зменшення;

уменьшение; 3) зниження; снижение; 4) пониження; понижение; 5) скорочення; сокращение.

Reduction in/of the discount rate — пониження облікової ставки; понижение учётной ставки.

Reduction of share capital — зменшення акціонерного капіталу; уменьшение акционерного капитала.

Reefer-container, r and c — контейнер-холодильник; контейнер-холодильник.

Re-export, reexport — 1) реекспорт; реэкспорт; 2) вивіз раніше ввезених товарів; вывоз ранее ввезённых товаров; 3) реекспортувати; реэкспортировать.

Refer to drawer, R/D — "зверніться до того, хто видав чек"; "обратитесь к выдавшему чек".

Refer to acceptor, R/A — "зверніться до акцептора"; "обратитесь к акцептору".

Reference1, ref. — 1) посилання; ссылка; 2) довідка; справка; 3) передавання на розгляд; передача на рассмотрение; 4) повноваження; полномочия; 5) компетенція; компетенция; 6) співвідношення; соотношение.

Reference2, ref.; recommendation1, advice. ad. adv; letter of introduction — рекомендація; рекомендация.

Reference3, ref.; recommendation2, attestation, testimonial1 — атестація; аттестация.

Reference4, ref.; testimonial2; description характеристика; характеристика.

Referendum — референдум; референдум.

Refinance — рефінансувати; рефинансировать.

Refinance commercial banks — 1) рефінансувати комерційні банки; рефинансировать коммерческие банки; 2) надавати кредити комерційним банкам з боку Національного/Центрального банку; предоставлять кредиты коммерческим банкам со стороны Национального/Центрального банка.

Refinancing; refunding, ref. — 1) рефінансування; рефинансирование; 2) погашення боргів на основі нових запозичень або зміні умови їхнього надання; погашение долгов на основе новых заимствований или изменения условий их предоставления; 3) випуск/емісія нових цінних паперів для заміщення і погашення попередніх випусків/емісій; выпуск/эmissão новых ценных бумаг для замещения и погашения предыдущих выпусков/эмиссий (див. також **rollover**).

Refinancing of debt — рефінансування боргу; рефинансирование долга.

Refinancing of interest — рефінансування стягнутих відсотків/процентів; рефинансирование взысканных процентов.

Refinancing rate of National/Central Bank — ставка рефінансування Національного/Центрального банку; ставка рефинансирования Национального/Центрального банка.

Reform1, reorganization — реформа; реформа.

Reform2, to reorganize — реформувати; реформировать.

Refund the unused balance — повертати невикористаний залишок; возвращать неиспользованный остаток.

Refunding, ref.; refinancing — 1) повернення грошових коштів; возвращение денежных средств; 2) поповнення грошових коштів, пополнение денежных средств; 3) випуск/емісія нових цінних паперів для заміщення і погашення попередніх випусків/емісій; выпуск/эmissão новых ценных бумаг для замещения и погашения предыдущих выпусков/эмиссий; 4) дострокове погашення облігацій, якщо така можливість надана емітенту облігаційною угодою; досрочное погашение облигаций, если такая возможность предоставляется эмитенту облигационным соглашением; 5) рефінансування; рефинансирование (див. також **rollover**).

Regime, routine, conditions — режим; режим.

Region, reg. — 1) район; район; 2) область; область; 3) регіон; регион.

Regional brokerage firm *amer.* — регіональна брокерська фірма; региональная брокерская фирма.

Register1, R — 1) реєстр; регистр, реестр; 2) книга записів; книга записей; 3) журнал; журнал; 4) список; список; 5) вказівник; указатель.

Register2 — 1) реєструвати; регистрировать; 2) відзначати; отмечать.

Register (gross) tonnage, G. T., gt — 1) брутто-тонаж; брутто-тоннаж; 2) реєстрова (валова) місткість; регистровая (валовая) вместимость.

Registered, R, reg., regd — іменний (*про акції*); именной (*об акциях*); 2) рекомендований (*про кореспонденцію*); заказной (*о корреспонденции*).

Registered bond — іменна облігація; именная облигация.

Registered capital — статутний капітал; уставный капитал.

Registered/authorized capital; capital facility; nominal capital, Nom. Cap. — 1) дозволений капітал; разрешённый капитал; 2) акціонерний капітал, який (що) дозволено до випуску (емісії); акционерный капитал, разрешённый к выпуску (эMISSION).

Registered lien/charge — завірена застава; заверенный залог.

Registered representative *amer., stockbroker* — 1) зареєстрований представник; зарегистрированный представитель; 2) виконавчий співробітник брокерської фірми, який працює з індивідуальними клієнтами по операціях з цінними паперами; исполнительный сотрудник брокерской фирмы, работающий с индивидуальными клиентами по операциям с ценными бумагами; 3) агент з продажу послуг брокерської фірми; агент по продаже услуг брокерской фирмы (див. також **account executive, retail broker**).

Registered securities — 1) зареєстровані цінні папери; зарегистрированные ценные бумаги; 2)

Registered securities certificate

іменні/номинальні цінні папери; именные/номинальные ценные бумаги.

Registered securities certificate — 1) зареєстрований (іменний) сертифікат цінного паперу; зареєстрований (іменний) сертифікат цінної паперу; 2) сертифікат іменних цінних паперів; сертифікат іменних цінних паперів.

Registered securities holder — номінальний держатель цінних паперів; номинальный держатель ценных бумаг.

Registered share/stock — іменна/номинативна акція; именная/номинативная акция.

Registered share/stock circulation — обіг іменних цінних паперів; обращение именных ценных бумаг.

Registered share/stock with restricted transferability — номінативна акція закритого типу; номинативная акция закрытого типа.

Registered shareholder/stockholder, shareholder of record, stockholder of record *амер.* — зареєстрований акціонер; зарегистрированный акционер.

Registered stock exchange *амер.* — 1) зареєстрована фондова біржа; зареєстрованная фондовая биржа; 2) фондова біржа, занесена до державного реєстру; фондовая биржа, занесенная в государственный регистр.

Registered trade mark, Reg. TM, Reg. T. M. — заявлений торговий знак; заявленный торговый знак.

Registrar — 1) реєстратор *акцій*; регистратор *акций* (див. також **stock registrar**); 2) архіваріус; архивариус; 3) реєстраційне бюро; регистрационное бюро.

Registrar activity — діяльність з ведення реєстру власників іменних цінних паперів; деятельность по ведению реестра собственников именных ценных бумаг.

Registration — реєстрація; регистрация.

Registration fee — 1) реєстраційний збір; регистрационный сбор; 2) плата за реєстрацію *цінних паперів тощо*; плата за регистрацию *ценных бумаг и т. п.*

Regress, regression, recourse, retrogression — 1) регрес; регресс; 2) право регресу; право регресса.

Regress action/claim/suit — регресний позов; регрессный иск.

Regular, reg. — 1) регулярний; регулярный; 2) рівномірний; равномерный; 3) акуратний; аккуратный; 4) правильний; правильный; 5) нормальний; нормальный; 6) постійний; постоянный.

Regular/permanent quotation — постійне котирування; постоянное котирувание.

Regulate1 — регламентувати; регламентировать.

Regulate2, to adjust — регулювати; регулировать.

Regulation — регламентація; регламентация.

Regulation and supervision — регулювання і нагляд;

регулирование и надзор (див. також **banking supervision, banking regulation**).

Regulations — 1) регламент; регламент; 2) регулятивні настанови (установлення); регулятивные установления.

Regulative — регулятивний; регулятивный.

Regulator — регулятор; регулятор.

Regulators1, regulatory authorities — регулятивні інстанції; регулятивные инстанции.

Regulators2, regulatory bodies — 1) інституції-регулятори; інституты-регуляторы; 2) регулятивні органи; регулятивные органы (див. також **regulatory environment, regulatory system**).

Regulatory environment — 1) регулятивне оточення (середовище); регулятивное окружение, регулятивная среда; 2) правове середовище діяльності фізичних та юридичних осіб; правовая среда деятельности физических и юридических лиц (див. також **regulators (regulatory bodies), regulatory system**).

Regulatory environment of banks — 1) регулятивне оточення (середовище) банків; регулятивное окружение, регулятивная среда банков; 2) зовнішнє нормативно-правове середовище діяльності банків; зовнішня нормативно-правовая среда деятельности банков (див. також **regulators (regulatory bodies), regulatory environment, regulatory system**).

Regulatory system — регулятивна система; регулятивная система (див. також **regulators (regulatory bodies), regulatory environment**).

Rehabilitate — реабілітувати; реабилитировать.

Rehabilitation — 1) реабілітація; реабилитация; 2) оздоровлення *підприємства*; оздоровление *предприятия*.

Rehabilitation plan — 1) план реабілітації; план реабилитации; 2) план оздоровлення *підприємства*; план оздоровления *предприятия*.

Reimburse — 1) рамбурсувати; рамбурсировать; 2) повертати; возвращать; 3) відшкодувати; возмещать; 4) компенсувати; компенсировать; 5) покривати; покрывать; 6) оплачувати; оплачивать.

Reimbursement1 — рамбурс; рамбурс.

Reimbursement2; compensation1; comp; indemnity, indm. — 1) рамбурсування; рамбурсирование; 2) відшкодування; возмещение; 3) компенсація1; компенсация1 (див. також **compensation transaction, offset transaction**).

Re-import1, reimport1 — реімпорт; реимпорт.

Re-import2, reimport2 — реімпортувати; реимпортировать.

Reinsurance — 1) перестраховка; перестраховка; 2) перестраховування; перестрахование.

Reinsurer — перестраховальник; перестраховщик.

Reinvest — реінвестувати; реинвестировать.

Reinvestment — 1) реінвестиції; реинвестиции; 2) реінвестування; реинвестирование (див. також **rollover**).

Reinvestment risk — реінвестиційний ризик (*вид відсоткового/процентного ризику*); реинвестиционный риск (*вид процентного риска*).

Reissue — 1) повторна емісія *цінних паперів*; повторная эмиссия *ценных бумаг*; 2) повторний випуск *цінних паперів*; повторный выпуск *ценных бумаг*.

Reject loan application — відхилити заявku на позику; отклонять заявku на ссуду.

Related banking activities — 1) діяльність, суміжна з банківською; деятельность, смежная с банковской; 2) операції, суміжні з банківськими; операции, смежные с банковскими.

Related borrowers — взаємозв'язані позичальники; взаимосвязанные заемщики.

Related-party transaction — угода *підприємства (банку тощо)* з особами, пов'язаними з підприємством (*директор, менеджер тощо*); сделка *предприятия (банка и т. п.)* с лицами, связанными с предприятием (*директор, менеджер и т. п.*).

Relating, rel. — 1) який (що) стосується; касающийся; 2) який (що) має відношення до; имеющий отношение к.

Relationship banking — партнерська банківська справа (*концепція розвитку банків*); партнерское банковское дело (*концепция развития банков*).

Relative precision, RP — відносна точність; относительная точность.

Release1 — 1) звільнення; освобождение; 2) дозвіл; разрешение; 3) документ про звільнення від зобов'язання; документ об освобождении от обязательства; 4) посвідка (розписка) у передаванні права чи майна; расписка в передаче права или имущества; 5) розблокування; разблокирование; 6) розблокована сума; разблокированная сумма.

Release2 — 1) звільняти; освобождать; 2) дозволяти; разрешать; 3) відмовитися від права; отказаться от права; 4) розблокувати; разблокировать; 5) випустити у продаж; выпустить в продажу.

Release smb. from obligations — звільнити *кого-небудь* від зобов'язань; освободить *кого-либо* от обязательств.

Release of collateral — 1) відмовлятися від застави; отказываться от залога; 2) відмовлятися від прав на заставлене майно; отказываться от прав на заложенное имущество.

Released, rel. — 1) випущений; выпущенный; 2) дозволений (*для видання тощо*); разрешенный (*к издаанию и т. п.*)

Relending — рекредитування; рекредитирование.

Relevance, relevancy — релевантність; релевантность.

Relief, rlf — 1) допомога (*грошова, матеріальна то-*

що); пособие; 2) допомога; помощь; 3) звільнення від сплати; освобождение от уплаты; 4) скидка (*з податку*); скидка (*с налога*).

Relocation — 1) передислокація; передислокация; 2) зміна місцезнаходження; изменение месторасположения.

Remain tax-exempt — залишатися вільним від оподаткування; оставаться свободным от налогообложения.

Remainderman — остаточний бенефіціар; окончательный бенефициар.

Remedial measure — 1) коригуючий захід; корректирующая мера; 2) оздоровчий захід; оздоровительная мера.

Reminder letter — повідомний лист; уведомительное письмо.

Remission — 1) ремісія; ремиссия; 2) заокруглення суми платежу за рахунком у бік зменшення; округление суммы платежа по счёту в сторону уменьшения; 3) знижка; скидка; 4) пільга; льгота; 5) звільнення від сплати; освобождение от уплаты.

Remit — 1) ремітувати; remitировать; 2) переказувати *гроші*; переводить *деньги*; 3) передавати; передавать; 4) спрямовувати; направлять; 5) сплачувати; уплачивать; 6) звільняти від сплати; освобождать от уплаты.

Remittance, rem, rem. — 1) римеса; римесса; 2) переказ (*грошовий*); перевод (*денежный*); 3) ремітування; remitирование; 4) пересилання; пересылка; 5) сплата; уплата.

Remittance letter — супровідний лист (*до чеку*); сопроводительное письмо (*к чеку*).

Remittee, payee — 1) ремітент; ремитент; 2) перший векселедержатель; первый векселедержатель; 3) одержувач грошового переказу; получатель денежного перевода (див. також **remitter**).

Remitter — 1) відправник грошового переказу; отправитель денежного перевода; 2) джерело платежу (вказують у платіжному дорученні); источник платежа (указывается в платёжном поручении); (див. також **remittee (payee)**).

Remonstrance, protest, objection — протест; протест.

Remote service unit, RSU — електронний термінал; электронный терминал.

Removing control, RC — дистанційне управління; дистанционное управление.

Render assistance — надавати допомогу; оказывать помощь.

Render concrete, to concretize, to define concretely, to give concrete expression to — конкретизувати; конкретизировать.

Renegotiate terms of loan agreement — переглянути умови позикової угоди; пересмотреть условия заёмного (ссудного) соглашения.

Renegotiated debt — борг з переглянутими умовами

угоди (контракту); долг с пересмотренными условиями *соглашения (контракта).*

Renegotiated loan — 1) переглянута позика; пересмотренная ссуда; 2) позика з переглянутими умовами *угоди (контракту);* ссуда с пересмотренными условиями *соглашения (контракта).*

Renewal — 1) поновлення; обновление; 2) відновлення; возобновление; 3) пролонгація; пролонгация.

Renewal coupon, talon — 1) талон; 2) корінець; корешок (див. також **counter-foil, stub**).

Renewal of a bill — пролонгація векселя; пролонгация векселя.

Renovation — 1) реновація; реновация; 2) відбудова; восстановление; 3) реконструкція; реконструкция; 4) модернізація; модернизация; 5) заміна *застарілого обладнання новим; замена устаревшего оборудования новым.*

Rent1, r; rental1, lease — оренда; аренда (див. також **true lease**).

Rent2, r; rental2 — 1) орендна плата; арендная плата; 2) квартирна плата; квартирная плата; 3) рентний дохід; рентный доход.

Rent3, r — рента; рента.

Rent charge — видатки за орендою (рентою); издержки по аренде (ренте).

Rental1; rent1, r; lease — оренда; аренда (див. також **true lease**).

Rental2; rent2, r — 1) орендна плата; арендная плата; 2) квартирна плата; квартирная плата; 3) рентний дохід; рентный доход.

Rental expenses — видатки на оренду; расходы на аренду.

Rental payment — орендний платіж; арендный платёж.

Renter, lease-holder, lessee, tenant — 1) орендар; арендатор; 2) наймач; съёмщик.

Rentier, investor — 1) рантьє; рантье; 2) власник грошового капіталу; собственник денежного капитала.

Renting — рентинг, короткострокова оренда; рентинг, краткосрочная аренда.

Reorganize1, to reform — реформувати; реформировать.

Reorganize2, to adjust, to provide sanation/saning, to sanitize — санувати; санировать.

Reorganization1 — реорганізація; реорганизация.

Reorganization2, readjustment, sanation, saning — санація, санування; санация, санирование.

Reorganization of juridical person — реорганізація юридичної особи; реорганизация юридического лица.

Repair(s), Rep., rep. — ремонт; ремонт.

Repair and maintenance, R & M — ремонт та експлуатація; ремонт и эксплуатация.

Repatriation — репатріація *прибутку тощо;* репатриация *прибыли и т. п.*

Repay1 — амортизація; амортизация.

Repay2 — 1) повертати *гроші;* возвращать *деньги;* 2) віддавати *борг;* отдавать *долг;* 3) сплачувати; уплачивать; 4) викуповувати; выкупать; 5) погашати *позикку;* погашать *ссуду;* 6) винагороджувати; вознаграждать; 7) відшкодувати; возмещать; 8) здійснювати платіж у погашення заборгованості; совершать платёж в погашение задолженности.

Repay an obligation — погасити зобов'язання; погасить обязательство.

Repay debt — погасити борг; погасить долг.

Repayment1 — 1) погашаючий платіж; погашающий платёж; 2) платіж у погашення заборгованості; платёж в погашение задолженности.

Repayment2; redemption, redemon; discharge — 1) викуп; выкуп; 2) погашення *боргу;* погашение *долга;* 3) повернення *грошей;* возвращение *денег.*

Repayment capacity — спроможність *позичальника* погасити борг; способность *заёмщика* погасить долг.

Repayment default — 1) дефолт погашення; дефолт погашения; 2) невиконання зобов'язань щодо погашення боргу; невыполнение обязательств по погашению долга.

Repayment history, history of repayment — дані про минулі погашення платежів за заборгованістю; данные о прошлых погашениях платежей по задолженности.

Repayment/redemption/discharge of a bill — погашення векселя; погашение векселя.

Repayment of credit (debts, loan, mortgage loan, etc.) — погашення кредиту (*боргів, позики, іпотечної позики тощо*); погашение кредита (*долгов, ссуды, ипотечной ссуды и т. п.*).

Repayment period — період погашення; период погашения.

Repayment schedule — графік погашення; график погашения.

Repeal, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінати; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Replace securities — заміщувати цінні папери (*один випуск іншим, одну емісію іншою*); замещать ценные бумаги (*один выпуск другим, одну эмиссию другой*).

Repledge — перезаставляти *заставлене майно;* перезакладывать *заложенное имущество.*

Replenish, to complete, to staff — комплектувати; комплектовать.

Replenish account, balances, reserves, etc. — поповнювати *рахунок, залишки коштів на рахунок, резерви тощо;* пополнять *счёт, остатки средств на счёте, резервы и т. п.*

Reply paid, R. P. — відповідь оплачено; ответ оплачен.

“REPO”, repo, report, rept.; repurchase agreement, RP — 1) “РЕПО”, репорт, угода “репо”; “РЕПО”, репорт, сделка “репо”; 2) угода про зворотну покупку; соглашение об обратной покупке; 3) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом.

Rpondez s'il vous plait *фр.*, **R. S. V. P.** — дайте відповідь, будь ласка; пожалуйста, ответьте.

Report1, R., rep., rept., Rpt, rpt — 1) звіт; отчёт; 2) доповідь; доклад; 3) рапорт; рапорт; 4) повідомлення; сообщение; 5) “РЕПО”, репорт, угода “репо”; “РЕПО”, репорт, сделка “репо”; 6) репорт (*різниця цін у “РЕПО”*); репорт (*разница цен в “РЕПО”*); 7) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом; 8) повідомлення; сообщение; 9) відомості; сведения; 10) бюлетень; бюллетень; 11) акт; акт; 12) відгук; отзыв.

Report2 — 1) повідомляти; сообщать; 2) доповідати; докладывать; 3) звітуватися; отчитываться; 4) робити офіційне повідомлення; делать официальное сообщение.

Reported book capital — 1) балансовий капітал; балансовый капитал; 2) капітал *підприємства* у балансовій оцінці; капитал *предприятия* в балансовой оценке.

Reporting date — 1) звітна дата; отчётная дата; 2) дата звіту; дата отчёта.

Reporting requirements — 1) звітні вимоги; отчётные требования; 2) вимоги до звітності; требования к отчётности.

Reporting system — система звітності; система отчётности.

Repossession — 1) акт передачі у власність *банку* майна, що є заставою по неповерненим позикам; акт передачі в собственисть *банка* имущества, служившего залогом по невозвращённым ссудам; 2) відновлення у власності; возобновление во владении.

Representation — 1) репрезентативність; репрезентативность; 2) репрезентація; репрезентация; 3) представництво; представительство; 4) зображення; изображение; 5) огляд; обзор.

Representative1, Rep., rep., Rp — 1) представник; представитель; 2) репрезентант; репрезентант.

Representative2 — 1) представницький; представительный; 2) репрезентативний; репрезентативный; 3) характерний; характерный; 4) показний; показательный; 5) типовий; типичный; 6) який (що) представляє; представляющий; 7) який (що) зображує; изображающий.

Representative money — гроші-представники; деньги-представители (див. також **full-bodied money**).

Representative office, rep office — представництво; представительство.

Repressed financial system — 1) подавлена фінансова система; подавленная финансовая система; 2) фінансова система у подавленому стані; финансовая система в подавленном состоянии.

Repressed rate — подавлена відсоткова/процентна ставка; подавленная процентная ставка.

Repression — репресія; репрессия.

Repricing assets — переоцінка активів; переоценка активов.

Reprimand, lecture; notation — нотація; нотация.

Repudiation of debt — відмова у погашенні боргу; отказ в погашении долга.

Repurchase agreement, “REPO”, repo, report, rep., rept., R., RP, Rpt, rpt — 1) “РЕПО”, репорт, угода “репо”; “РЕПО”, репорт, сделка “репо”; 2) угода про зворотну покупку; соглашение об обратной покупке; 3) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом.

Repurchase date — дата зворотної покупки *в угоді “репо”*; дата обратной покупки *в сделке “repo”*.

Repurchase securities — викуповувати раніше продані цінні папери; выкупать ранее проданные ценные бумаги.

Reputation, image — 1) репутація; репутация; 2) престиж; престиж.

Reputation of borrower, credit reputation — репутація позичальника; репутация заёмщика.

Required rate of return, RRR — необхідна ставка/норма доходу; необходимая ставка/норма дохода.

Required reserves, reserve requirements — резервні вимоги *до банку;* резервные требования *к банку* (див. також **excess reserves, fractional reserves**).

Requirements, reqmts, rqmts, rqs — 1) вимоги; требования; 2) потреби; потребности.

Requiring payment — платний (*що надають за плату*); платный (*предоставляемый за плату*).

Requisite1, properties — реквізити; реквизиты.

Requisite2 — 1) необхідний; необходимый; 2) обов'язковий; обязательный; 3) необхідно; необходимо; 4) обов'язково; обязательно.

Requisition — 1) реквізиція; реквизиция; 2) заявка; заявка; 3) вимога; требование; 4) попит; спрос; 5) потреба; потребность; 6) вимога платежу; требование платежа.

Reregister on a nominee name — перереєструвати на умовне ім'я; зарегистрировать на условное имя.

Resale price maintenance, RPM, R. P. M. — підтримання цін при перепродажу товарів; поддержание цен при перепродаже товаров.

Reschedule — переглядати строки/терміни *погашення кредиту, виплати відсотків/процентів тощо*; пересматривать сроки погашения кредита, выплаты процентов и т. п.

Reschedule bank debts — переглядати строки/терміни заборгованості банку; пересматривать сроки задолженности банку.

Rescheduling agreement — угода з консолідації боргу; соглашение по консолидации долга.

Rescheduling of debt — перегляд умов *погашення* боргу; пересмотр условий погашения долга.

Rescind, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулюровать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Rescind endorsement/indorsement — відмінити (скасувати) індосамент; отменить индоссамент.

Rescission of endorsement/indorsement — відміна (скасування) індосаменту; отмена индоссамент.

Rescriptions — рескрипції; рескрипции.

Research, res. — дослідження; исследование.

Research and development, R & D — (наукові) дослідження і (дослідні) розробки; (научные) исследование и (опытные) разработки.

Research, Development, Test and Evaluation, RDT&E — дослідження, розробка, випробування та оцінка; исследование, разработка, испытание и оценка.

Reserve — 1) резервувати; резервировать; 2) зберігати, приберегти, запитися; сберегать, приберегать, запастись; 3) бронювати, замовляти наперед; бронировать, заказывать заранее; 4) відкладати, переносити (*на майбутнє*); откладывать, переносить (*на будущее*); 5) зумовлювати, зберігати за собою (*право власності, контролю тощо*); обуславливать, сохранять за собою (*право собственности, контроля и т. п.*).

Reserve(s)1 — 1) резерв, запас; резерв, запас; 2) резервний фонд; резервный фонд; 3) застереження; оговорка; 4) умова; условие; 5) виняток; исключение; 6) вилучення; изъятие.

Reserve(s) 2 — 1) резервний; резервный; 2) запасний; запасной.

Reserve account — резервний рахунок; резервный счёт.

Reserve Bank *амер.* — Федеральний резервний банк (США); Федеральный резервный банк (США).

Reserve Banknotes *амер.* — федеральні резервні банкноти (США); федеральные резервные банкноты (США).

Reserve capital, reserve investment sources — резервний капітал; резервный капитал

Reserve currency — резервна валюта; резервная валюта.

Reserve for bad debts, bank reserve — банківський резерв; банковский резерв.

Reserve for debt redemption — резерв для погашення заборгованості; резерв для погашения задолженности.

Reserve for depletion — 1) резерв на виснаження надр; резерв на истощение недр; 2) резерв на виснаження лісових угідь; резерв на истощение лесных угодий.

Reserve for depreciation in market value of securities — резерв на покриття збитків від зниження курсів цінних паперів; резерв на покрытие убытков от снижения курсов ценных бумаг.

Reserve for doubtful accounts — резерв на покриття сумнівних боргів; резерв на покрытие сомнительных долгов.

Reserve for extensions — резерв для розширення підприємства; резерв для расширения предприятия.

Reserve for increasing risks — резерв для забезпечення виплат у зв'язку із зростаючою ймовірністю настання страхового випадку; резерв для обеспечения выплат в связи с возрастающей вероятностью наступления страхового случая.

Reserve for interest — резерв для сплати відсотка/процента; резерв для уплаты процента.

Reserve for overhead — резерв на накладні видатки; резерв на накладные расходы.

Reserve for probable losses — резерв на покриття можливих збитків; резерв на покрытие возможных убытков.

Reserve fund, reserves — резервний фонд; резервный фонд.

Reserve money — 1) "резервні гроші"; "резервные деньги"; 2) резервні грошові засоби; резервные денежные средства.

Reserve price — 1) резервована ціна; резервованная цена; 2) найнижча вихідна ціна; самая низкая отправная цена.

Reserve Ratio — 1) відсоток/процент резерву; процент резерва; 2) *амер.* відношення резервів федеральних резервних банків до суми вкладів (депозитів) і випущених банкнот; отношение резервов федеральных резервных банков к — сумме вкладов (депозитов) и выпущенных банкнот.

Reserve requirement — вимога резервування вкладів (депозитів); требование резервирования вкладов (депозитов).

Reserve requirements, required reserves — резервні вимоги *до банку*; резервные требования *к банку* (див. також **excess reserves, fractional reserves, free reserves**).

Reserve shortage — нестача засобів на резервних рахунках; недостаток средств на резервных счетах.

Reserved, res. — 1) резервний; резервный; 2) запасний; запасной; 3) зарезервований; зарезервированный;

4) який (що) замовлено заздалегідь, замовлений заздалегідь; заказанный заранее.

Reserves1 — "резерви" (*стаття розділу рахунку капіталів платіжного балансу*); "резервы" (*стаття розділа счёта капиталов платёжного баланса*).

Reserves2, reserve fund — резервний фонд; резервный фонд.

Reserves available to support private non-bank deposits, RPD — резерви для забезпечення приватних небанківських вкладів/депозитів; резервы для обеспечения частных небанковских вкладов/депозитов.

Reserves for contingencies — резерви на випадок непередбачених обставин; резервы на случай непредвиденных обстоятельств.

Reset interest rate — переглядати відсоткову/процентну ставку; пересматривать процентную ставку.

Residence, res. — 1) резиденція; резиденция; 2) місце проживання; местожительство.

Resident — резидент; резидент.

Residential mortgage lending/loan — кредитування під заставу житлового будинку; кредитование под залог жилого дома.

Resigned, res. — у відставці; в отставке.

Resolute — резолютивний; резолютивный.

Resolution — 1) резолюція; резолюция; 2) резолютивна частина рішення; резолютивная часть решения; 3) постановова *керівного органу*; постановление *руководящего органа*.

Resolution for authorized signatures — постановова про передачу права підпису (*наприклад, при відкритті банківського рахунку для юридичної особи*); постановление о передаче права подписи (*например, при открытии банковского счёта для юридического лица*).

Resources, res. — 1) ресурси; ресурсы; 2) природні багатства; природные богатства; 3) *банківські* активи; *банковские* активы; 4) засоби; средства; 5) засоби існування; средства существования; 6) можливості; возможности; 7) запаси; запасы.

Respectable — респектабельний; respectable.

Respond, to react — реагувати; реагировать.

Respondent bank — банк-респондент; банк-респондент (див. також **correspondent bank**).

Response to option call — відповідь за опціон; ответ по опциону.

Responsibility accounting — облік на основі особистої відповідальності; учёт на основе личной ответственности.

Responsibility accounting reports — звітність *службовців* при обліку на основі особистої відповідаль-

ності; отчётность *служащих* при учёте на основе личной ответственности.

Responsibility center — 1) зона відповідальності (*у банку*); зона ответственности (*в банке*); 2) центр відповідальності; центр ответственности.

Responsibility rests with the buyer (seller) — відповідальність лежить на покупцеві (продавцеві); ответственность лежит на покупателе (продавце).

Responsibility that attaches to that position — відповідальність, пов'язана з цим становищем; ответственность, связанная с этим положением.

Responsibility to repay the loan — обов'язок *позичальника* погасити позику; обязанность *заёмщика* погасить ссуду.

Restitution — 1) реституція; реституция; 2) повернення *законному власнику*; возвращение *законному владельцу*; 3) відшкодування збитку; возмещение ущерба; 4) відновлення; восстановление; 5) відновлення у правах; восстановление в правах.

Restore confidence — відновити довіру; восстановить доверие.

Restricted access to account — обмежений доступ до рахунку; ограниченный доступ к счёту (див. також **access to account, unrestricted access to account**).

Restricted/letter stock *амер.* — "письмова" акція; "письменная" акция (див. також **letter bond**).

Restriction — 1) рестрикція; рестрикция; 2) обмеження; ограничение.

Restrictive/limited endorsement/indorsement — обмежувачий індосамент; ограничительный индоссамент.

Restructuring of company — реструктурування *компанії*; реструктурирование *компании*.

Restructuring bank, borrower, financial intermediary, etc. — реструктурований банк, позичальник, фінансовий посередник тощо; реструктурируемый банк, заёмщик, финансовый посредник и т. п.

Restructuring fee — 1) реструктуризаційна плата; реструктуризационная плата; 2) плата, що стягують за реструктуризацію позики (зміну умови кредитної угоди); плата, взимаемая за реструктуризацию ссуды (изменение условий кредитного соглашения).

Resume1; summary, Sum., Summ. — 1) короткий виклад; краткое изложение; 2) резюме; резюме; 3) зведення; сводка.

Resume2 — відновлювати; возобновлять.

Retail, retl — 1) роздріб; розница; 2) роздрібний продаж; розничная продажа.

Retail bank — 1) роздрібний банк; розничный банк; 2) банк, що обслуговує громадян і дрібних підприємців; банк, обслуживающий граждан и мелких предпринимателей (див. також **wholesale bank**).

Retail broker — 1) роздрібний брокер; розничный брокер; 2) виконавчий співробітник брокерської фірми,

який працює з індивідуальними клієнтами по операціях з цінними паперами; исполнительный сотрудник брокерской фирмы, работающий с индивидуальными клиентами по операциям с ценными бумагами; 3) агент з продажу послуг брокерської фірми; агент по продаже услуг брокерской фирмы (див. також **account executive, registered representative**).

Retail deposit — 1) роздрібний вклад/депозит; розничный вклад/депозит; 2) вклад/депозит фізичної особи; вклад/депозит физического лица; 3) дрібний вклад/депозит; мелкий вклад/депозит.

Retail price, R. P. — роздрібна ціна; розничная цена.

Retail Price Index, RPI — індекс роздрібних цін; индекс розничных цен.

Retail price maintenance, RPM, R. P. M. — підтримання рівня роздрібних цін; поддержание уровня розничных цен.

Retained correspondence — до запитання (*банківська послуга*); до востребования (*банковская услуга*).

Retained earnings/profit, undivided profit — 1) нерозподілений прибуток; нераспределённая прибыль; 2) нерозподілена частина прибутку; нераспределённая часть прибыли.

Retire, to redeem — погашати боргове зобов'язання; погашать долговое обязательство.

Retired, Ret., ret., Retd, retd — 1) вилучений з обігу; изъятый из обращения; 2) який (що) викуплено, викуплений; выкупленный; 3) який (що) оплачено, оплачений; оплаченный; 4) який є у відставці (на пенсії); находящийся в отставке (на пенсии).

Retiree — 1) пенсіонер; пенсионер; 2) особа, яка виходить на пенсію (у відставку); лицо, уходящее на пенсию (в отставку).

Retirement — 1) вилучення *цінного паперу* з обігу; изъятие *ценной бумаги* из обращения; 2) погашення зобов'язань *за цінним папером*; погашение обязательств *по ценной бумаге*; 3) викуп; выкуп; 4) оплата; оплата; 5) вибуття обладнання; выбытие оборудования; 6) залишення (покидання) роботи; оставление работы; 8) вихід у відставку; выход в отставку; 8) вихід на пенсію; выход на пенсию.

Retirement plan — 1) пенсійний план; пенсионный план; 2) план (програма) нагромадження *працедавцем* коштів для забезпечення працівників підприємства після виходу їх на пенсію; план (программа) накоплення средств работодателем для обеспечения работников предприятия по выходу их на пенсию.

Retroaction — ретроактивність; ретроактивность.

Retrocession — 1) ретроцесія; ретроцессия; 2) переказ частини комісійних від одного посередника іншому; перевод части комиссионных от одного посредника другому; 3) передавання третій особі відповідальності за ризик, прийнятий у перестраховання; передача третьому лицу ответственности за риск, принятому в перестрахование.

Retroggression, regression, recourse, regress — 1) регрес; регресс; 2) право регресу; право регресса.

Return1, ret. — 1) повернення; возвращение. возврат; 2) відшкодування; возмещение; 3) дохід; доход; 4) виручка; выручка; 5) надходження; поступления; 6) віддача; отдача; 7) обіг; оборот; 8) звіт; отчёт; 9) відомість; ведомость; 10) податкова декларація; налоговая декларация.

Return2, ret., earnings, gain, profit — 1) прибуток; прибыль; 2) профіт; профит; 3) заробіток; заработок (див. також **salary, wage**).

Return3 — 1) повертати; возвращать; 2) приносити прибуток; приносит прибыль.

Return cargo, r. c. — зворотний вантаж; обратный груз.

Return on (total) assets, ROA — 1) дохідність активів; доходность активов; 2) коефіцієнт дохідності активів; коэффициент доходности активов (див. також **basic earning power ratio, earnings before interest and taxes, profit margin on sales, profitability ratios, return on common equity, total assets**).

Return bank assets — дохідність банківських активів; доходность банковских активов.

Return on capital/equity, ROC, ROE — 1) дохідність капіталу; доходность капитала; 2) коефіцієнт дохідності капіталу; коэффициент доходности капитала.

Return on common equity, ROE — 1) дохідність капіталу власників звичайних акцій; доходность капитала владельцев обыкновенных акций; 2) коефіцієнт дохідності капіталу власників звичайних акцій; коэффициент доходности капитала владельцев обыкновенных акций (див. також **basic earning power ratio, earnings before interest and taxes, profit margin on sales, profitability ratios, return on total assets, total assets**).

Return on investment, ROI — 1) дохідність інвестицій; доходность инвестиций; 2) коефіцієнт дохідності інвестицій; коэффициент доходности инвестиций.

Return on sales, ROS; profit margin — 1) дохідність продажу; доходность продажи; 2) коефіцієнт дохідності продажу; коэффициент доходности продажи.

Return premium, R. P., r. p. — страховий внесок, який (що) повертають; возвращаемый страховой взнос.

Returned, ret., retd — 1) зворотний; возвратный; 2) повернений; возвращённый; 3) обраний (*до парламенту*); избранный (*в парламент*).

Returned for want of acceptance — який (що) повернено (повернений) з проханням про акцепт (*про вексель*); возвращённый с просьбой об акцепте (*о векселе*).

Returned item — 1) зворотний (повернений неоплаченим) платіжний документ; возвратный (возвращённый неоплаченным) платёжный документ; 2) повернений (повернений і визнаний недійсним) платіжний документ; возвращённый (возвращённый и признанный недействительным) платёжный документ.

Returns1, Rets., rets. — 1) відомість; ведомость; 2) статистичний звіт; статистический отчёт.

Returns2 — звіти; отчёты.

Revalorization — ревалоризація; ревалоризация.

Revaluation — 1) ревальвація; ревальвация; 2) переоцінка; переоценка.

Revaluation of assets — переоцінка вартості активів; переоценка стоимости активов.

Revaluation reserves — резерви на переоцінку; резервы на переоценку.

Revaluation reserves on fixed assets — резерви на переоцінку фіксованих активів (основних фондів); резервы на переоценку фиксированных активов (основных фондов).

Revalue — 1) ревальвувати; ревальвировать; 2) переоцінювати; переоценивать.

Revenue, rev — 1) дохід; доход; 2) доходи; доходы.

Revenue bond — 1) облігація "під дохід"; облигация "под доход"; 2) дохідна облігація; доходная облигация (див. також **general obligation bond**).

Revenue/duty stamp — 1) гербова марка; гербовая марка; 2) марка гербового збору; марка гербового сбора.

Revers, declaration of indemnity — реверс; реверс.

Reverse1 — 1) реверсивний; реверсивный; 2) зворотний; обратный; 3) протилежний; противоположный; 4) перевернутий; перевернутый.

Reverse2 — 1) різко змінювати напрям; резко менять направление; 2) відмінити; отменяют; 3) анулювати; аннулировать.

Reverse bill — 1) зворотний вексель; обратный вексель; 2) рекамбіо; рекамбио; 3) ретратта; ретратта.

Reverse bonification — зворотна боніфікація; обратная бонификация.

Reverse stock split — зворотний (реверсивний) сплит акцій; обратный (реверсивный) сплит акций.

Reversion — реверсія; реверсия.

Review, rev, rev. — огляд; обзор, обозрение.

Reviewer, reader — референт; референт.

Revised, rev, rev. — 1) перевірений; проверенный; 2) виправлений; исправленный.

Revision1, rev, rev.; audit, aud; inspection — 1) ревізія; ревизия; 2) перевірка; проверка.

Revision2, rev, rev. — 1) перегляд; пересмотр, просмотр; 2) виправлення; исправление; 3) переробка; переработка; 4) модернізація; модернизация.

Revocable (order) — відкличний документ (вказівка); отзывной документ (отзывное указание).

Revocable credit — відкличний кредит; отзывной кредит.

Revocable letter of credit — відкличний акредитив; отзывной аккредитив.

Revocable trust — відкличний траст; отзывной траст (див. також **irrevocable trust**).

Revocation — 1) ревокація; ревокация; 2) відміна; отмена; 3) анулювання; аннулирование; 4) позбавлення громадянства; лишение гражданства.

Revoke, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменяют; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Revoke a letter of credit — відкликати акредитив; отзывать аккредитив.

Revolving credit — 1) кредит-револьвер; кредит-револьвер; 2) автоматично відновлюваний кредит; автоматически возобновляемый кредит.

Revolving line of credit — револьверна лінія кредиту; револьверная линия кредита.

Rider, addendum, allonge — 1) адендум; адэндум; 2) алонж; аллонж; 3) додаток; добавление; 4) доповнення (*до книги*); дополнение (*к книге*).

Right1, Rt, rt — 1) право; право; 2) справедливість; справедливость; 3) порядок; порядок; 4) право акціонера на купівлю акцій нових випусків/емісій на пільгових умовах; право акционера на покупку акций новых выпусков/эмиссий на льготных условиях.

Right2, R., r. — правий; правый.

Right-paper — райт; райт.

Ring — 1) ринг; ринг; 2) біржовий круг; биржевой круг.

Ring the market — впливати на курси цінних паперів з корисливими цілями; влиять на курс ценных бумаг в корыстных целях.

Rise above par — (*про ціну*) підніматися вище номінальної вартості; (*о цене*) подниматься выше нарицательной (номинальной) стоимости.

Risk1 — 1) ризик; риск; 2) невизначеність, що призводить до можливості втрат або неодержання доходу в очікуваному розмірі; неопределённость, ведущая к возможности потерь или неполучения дохода в ожидаемом размере.

Risk2 — ризикувати; рисковать.

Risk acceptance criterion — критерій прийнятності ризику; критерий приемлемости риска.

Risk assessment — процес оцінки ризику; процесс оценки риска.

Risk assets — ризиковані активи; рискованные активы.

Risk assets ratio — 1) коефіцієнт ризикованих активів; коэффициент рискованных активов; 2) частка активів, що мають певний ступінь ризику, у загальній сумі активів; доля активов, имеющих определённую степень риска, в общей сумме активов.

Risk aversion — уникнення ризику; неприязнь ризику.

Risk-based capital method — метод оцінки достатності капіталу з урахуванням ризиків (*встановлений Базельською угодою*); метод оцінки достатності капіталу з урахуванням ризиків (*встановлений Базельським соглашением*); (див. також **risk-based capital ratios, risk-weighted assets, risk-weighted capital requirements**).

Risk-based capital ratios — показники достатності капіталу, що використовують оцінку активів з урахуванням ризиків; показателі достатності капіталу, що використовують оцінку активів з урахуванням ризиків (див. також **risk-based capital method, risk-weighted assets, risk-weighted capital requirements**).

Risk/venture capital — 1) ризиковий капітал; ризиковий капітал; 2) венчурний капітал; венчурний капітал.

Risk-free investment — 1) безризикові інвестиції; безризикові інвестиції; 2) інвестиції, вільні від ризику; інвестиції, свободні від ризику.

Risk-free rate — 1) безризикова відсоткова/процентна ставка; безризикова процентна ставка; 2) відсоткова/процентна ставка, вільна від ризику; процентна ставка, свободна від ризику.

Risk-free rate of return — безризикова норма доходності/прибутковості; безризикова норма доходності/прибутковості.

Risk-free securities — 1) безризикові цінні папери; безризикові цінні папери; 2) цінні папери, вільні від ризику; цінні папери, свободні від ризику.

Risk level, degree of risk — рівень ризику; рівень ризику.

Risk management — 1) “ризик-менеджмент”; “ризик-менеджмент”; 2) “управління ризиком”; “управління ризиком”.

Risk of capital loss — ризик втрати капіталу; ризик втрати капіталу.

Risk of currency depreciation — 1) валютний ризик; валютний ризик; 2) ризик знецінення валюти; ризик знецінення валюти.

Risk of income loss — ризик втрати доходу; ризик втрати доходу.

Risk of profit loss — ризик втрати прибутку; ризик втрати прибутку.

Risk portfolio — ризиковий портфель (портфель ризиків); ризиковий портфель (портфель ризиків).

Risk preference — перевага ризику; перевага ризику.

Risk premium — 1) ризикова премія; ризикова премія; 2) премія за ризик; премія за ризик.

Risk prophylactics — профілактика ризику; профілактика ризику.

Risk spread — спред, розсіювання; спред, розсіювання (див. також **spread (margin), bank spread**).

Risk tolerance — 1) ризикова толерантність; ризикова толерантність; 2) толерантність до ризику; толерантність до ризику.

Risk-taking — прийняття ризику; прийняття ризику.

Risk/return trade off — співвідношення ризику і доходу, співвідношення рівня ризику і доходності (прибутковості); соотношение риска и дохода, соотношение уровня риска и доходности (прибыльности).

Risk-weighted assets — активи, зважені за ризиком (за рівнем ризику); активи, взвешенные по риску (по уровню риска); (див. також **riskless assets, risk-based capital method, risk-based capital ratios, risk-weighted capital requirements**).

Risk-weighted capital requirements — вимоги до капіталу, зваженого за ризиком (за рівнем ризику); требования к капиталу, взвешенному по риску (по уровню риска); (див. також **risk-based capital method, risk-based capital ratios, risk-weighted assets**).

Riskiness — ризиковість; ризикованість, ризиковість.

Riskless assets — безризикові активи; безризикові активи (див. також **risk-weighted assets, risk-weighted capital requirements**).

Riskless business transactions — безризикові підприємницькі (господарські) операції; безризикові підприємницькі (хозяйственные) операції.

Risks avoidance — уникнення ризиків; избежание рисков.

Risks identification — ідентифікація ризиків; идентификация рисков.

Risks limitation — лімітування (обмеження) ризиків; лимитирование (ограничение) рисков.

Risky lending — 1) ризиковане кредитування; ризиковане кредитування; 2) кредитування з підвищеним ступенем ризику; кредитування з підвищеним ступенем ризику.

Risky project — 1) ризикований проект; ризикований проект; 2) проект з підвищеним ступенем ризику; проект з підвищеним ступенем ризику.

Rival1, competitor — 1) конкурент; конкурент; 2) суперник; суперник.

Rival2, to compete — 1) конкурувати; конкурировать; 2) суперничати; суперничать.

Rival companies — конкуруючі компанії; конкуруючі компанії.

River, r. — ріка; река.

Road, r. — дорога; дорога.

Robust and balanced financial system — здорова і збалансована фінансова система; здоровая и сбалансированная финансовая система (див. також **robust financial structure**).

Robust financial structure — здорова фінансова структура; здоровая финансовая структура.

тура; здоровая финансовая структура (див. також **robust and balanced financial system**).

Rogue bank *амер.* — 1) шахрайський банк; шахрайський банк; 2) банк, що практикує шахрайство; банк, практикуючий шахрайство.

Roli1 — 1) список; список; 2) відомість; ведомость; 3) згорток; свёрток; 4) зв'язка; связка; 5) рулон; рулон.

Roli2 — 1) перекладати *податки*; перекладувати *налоги*; 2) котитися; катиться.

Roll on / roll off, Ro/Ro — транспортування вантажів з горизонтальними навантаженням і вивантаженням; транспортировка грузов с горизонтальными погрузкой и выгрузкой.

Roll-over credit — кредит рол-овер; кредит ролл-овер.

Roll over unpaid loans — погашати неоплачені позики шляхом нових запозичень; погашать неоплаченные ссуды путём новых заимствований.

Rollover — 1) рол-овер; ролл-овер; 2) погашення неоплаченої позики шляхом нових запозичень; погашение неоплаченной ссуды путём новых заимствований; 3) рефінансування цінних паперів і боргових зобов'язань з строком/терміном погашення, що настав шляхом випуску/емісії нових цінних паперів і боргових зобов'язань; рефинансирование ценных бумаг и долговых обязательств с наступившим сроком погашения путём выпуска/эмиссии новых ценных бумаг и долговых обязательств; 4) реінвестування виручки від продажу чи погашення цінних паперів в інші цінні папери; реинвестирование выручки от продажи или погашения ценных бумаг в другие ценные бумаги.

Root-mean-square, RMS — середньоквадратичний; среднеквадратический.

Rotation/rotating savings and credit association, ROSCA — ротаційна ошадна і кредитна (ошадно-позичкова) асоціація; ротационная сберегательная и кредитная (сберегательно-ссудная) ассоциация.

Rouble zone — “рублева зона”; “рублёвая зона”.

Round — 1) раунд; раунд; 2) тур; тур; 3) цикл; цикл; 4) круглий; круглый; 5) округляти; округлять.

Round lot — 1) круглий (повний) лот; круглый (полный) лот; 2) раунд-лот; раунд-лот (див. також **odd lot**).

Round sum — значна (“кругла”) сума *грошей*; значительная (“круглая”) сумма *денег*.

“Round tripping” *амер.* — використання банками іноземних філій для залучення вкладів/депозитів, що не вимагають створення резервів у Національному/Центральному банку; використання банками іноземних філіалів для привлечення вкладів/депозитів, которые не требуют создания резервов в Национальном/Центральном банке.

Round turn — повністю (цілком) завершена строкова товарна угода; полностью завершённая срочная товарная сделка.

Round voyage chartering — фрахтування на круговий рейс; фрахтование на круговой рейс.

Rout — раут; раут.

Routine1, regime, conditions — режим; режим.

Routine2, rut, groove — рутина; рутина.

Routing/(routing transit)/transit/(American Bankers' Association)/ABA number — унікальний кількісний код, що банку присвоює Асоціація американських банкірів (*для ідентифікації його у системі розрахунків чеками*); унікальний кількісний код, присваиваемый банку Ассоциацией американских банкиров (*для идентификации его в системе расчётов чеками*).

Royalty — 1) роялті; роялти; 2) ліцензований платіж; лицензированный платёж; 3) право на земельну власність або на розробку надр; право на земельную собственность или на разработку недр; 4) орендна плата за розробку надр; арендная плата за разработку недр; 5) винагорода (компенсація) за використання ліцензії, патенту тощо; вознаграждение (компенсация) за использование лицензии, патента и т. п.; 6) авторський гонорар; авторский гонорар.

Rubric, heading, column — рубрика; рубрика.

Rule — 1) правило; правило; 2) постанова; постановление; 3) припис; предписание; 4) влада; власть; 5) панування; господство; 6) правління (*дія*); правление (*действие*); 7) стояти на рівні (*про ціни, курси тощо*); стоять на уровне (*о ценах, курсах и т. п.*); 8) діяти (*про ціни, курси тощо*); действовать (*о ценах, курсах и т. п.*); 9) переважати (*про ціни, курси тощо*); преобладать (*о ценах, курсах и т. п.*); 10) котирватися; котироваться; 11) постановляти; постановлять; 12) встановлювати; устанавливать; 13) панувати; господствовать.

Rule over, to control, to govern, to manage, to operate, to run, to run by means of orders and decrees — 1) адмініструвати; администрировать; 2) управляти; управлять.

Rules & regulations of the bank — статут банку; устав банка.

Rules of Fair Practice *амер.* — 1) “Правила чесної практики”; “Правила честной практики”; 2) етичний кодекс Національної асоціації інвестиційних дилерів (США); этический кодекс Национальной ассоциации инвестиционных дилеров (США).

Run1 — 1) пробіг; пробег; 2) рейс; рейс; 3) хід, робота *машини тощо*; ход, работа *машины и т. п.*; 4) попит, наплив вимог; спрос, наплыв требований; 5) серія, партія *товарів, виробів тощо*; серия, партия *товаров, изделий и т. п.*; 6) виробничий період (цикл); производственный период (цикл); 7) період, проміжок часу; период промежутков времени; 8) тип, розряд; тип, разряд.

Run2 — 1) вести; вести; 2) експлуатувати; эксплуатировать; 3) мати силу, бути дійсним; иметь силу, быть действительным; 4) здійснювати рейси; совершать рейсы; 5) курсувати; курсировать; 6) працювати; работать.

Run3, to run by means of orders and decrees, to control, to govern, to manage, to operate, to rule over — 1)

адмініструвати; администрировать; 2) управляти; управлять.

Run/stand for, to be a candidate for — балотуватися; баллотироваться.

Run on bank, bank runs — масове вилучення вкладів клієнтами в очікуванні банкрутства банку; массовое изъятие вкладов клиентами в ожидании банкротства банка.

Run on the bank — 1) наплив вимог у банк; наплив требований в банк; 2) масове вилучення вкладів з банку; массовое изъятие вкладов из банка.

Running out of cash, drain of cash — виснаження запасів готівки; истощение запасов наличности.

Rush1, agiotage, stock-jobbing — ажіотаж; ажиотаж.

Rush2 — 1) натиск; напор, натиск; 2) наплив; наплыв.

Rush3 — 1) кидатися; бросаться; 2) нестися, мчатися; мчатся.

Rut, routine, groove — рутина; рутина.

S

Safe1 1) надійний; надёжный; 2) безпечний; безопасный; 3) вірний; верный, преданный; 4) цілий; сохранимый; 5) обережний; осторожный; 6) розсудливий, благорозумний; благоразумный.

Safe2, safe deposit box, deposit box — сейф (*предмет*); сейф (*предмет*).

Safe custody account — депонування цінних паперів; депонирование ценных бумаг.

Safe deposit box, safe, deposit box — сейф (*предмет*); сейф (*предмет*).

Safe deposit services — 1) "сейфове обслуговування"; "сейфовое обслуживание"; 2) послуги банку зі зберігання документів, цінних паперів і дорогоцінностей клієнта; услуги банка по хранению документов, ценных бумаг и драгоценностей клиента.

Safe deposit vault — сейфове сховище *банку*; сейфове хранилище *банка*.

Safe guarding interests — із захистом інтересів (*наказ клієнта*); с захитой интересов (*приказ клиента*).

Safe investment — 1) безпечна інвестиція; безопасная инвестиция; 2) безпечно вкладення капіталу; безопасное вложение капитала.

Safekeeping — зберігання цінностей *банком*; хранение ценностей *банком*.

Safekeeping receipt — посвідка (розписка) *банку* про одержання цінностей на зберігання; расписка *банка* о получении ценностей на хранение.

Salaries payable — заборгованість із заробітної плати; задолженность по заработной плате.

Salary — 1) ставка; оклад; 2) платня (*службовця тощо*); жалование (*служащего и т. п.*); див. також **earnings, wage**.

Salary account — рахунок заробітної плати; счёт заработной платы.

Salary committee — комітет з оплати праці (*підрозділ, що створює керівництво підприємства*); комитет по оплате труда (*подразделение, учреждаемое руководством предприятия*).

Sale, realization — 1) реалізація; реализация; 2) продаж; продажа.

Sale issue — запродажна емісія; запродажний випуск *цінних паперів*; запродажна емісія, запродажний випуск *ценных бумаг*.

Sale of securities — продаж цінних паперів; продажа ценных бумаг.

Sale proceeds, proceeds from sale — виручка від продажу; выручка от продажи.

Sale price of securities — ціна продажу цінних паперів; цена продажи ценных бумаг.

Sales — 1) обсяг продажу; объём продаж; 2) товарообіг, товарооборот; товарооборот.

Sales draft — 1) товарний переказний вексель; товарный переводной вексель; 2) переказний вексель за операціями продажу товарів; переводной вексель по операциям продажи товаров; 3) наказ продавця про оплату, що виставляють покупцеві; приказ продавца об уплате, выставляемый покупателю.

Sales expenses — видатки на продаж; расходы на продажу.

Sales outstanding — 1) дебіторська заборгованість за продаж; дебиторская задолженность по продажам; 2) неоплачений продаж; неоплаченные продажи (див. також **days sales outstanding**).

Sales per day — щоденний продаж; ежедневные продажи.

Salesperson — 1) службовець, який відповідає за продаж і працює безпосередньо з клієнтами; служачий, відповідаючий за продажи и работающий непосредственно с клиентами; 2) особа, яка вміє добре продавати товари і надавати послуги; лицо, умеющее хорошо продавать товары и предоставлять услуги.

Salvage1 — 1) врятування майна; спасение имущества; 2) спроба стягнути кредит, вже списаний банком; попытка взыскать кредит, уже списанный банком; 3) видатки з врятування майна; расходы по спасению имущества; 4) нереалізована продукція, придатна для переробки; нереализованная продукция, годная к переработке; 5) поправний брак; исправимый брак.

Salvage2 — 1) врятувати майно; спастись имущество; 2) пускати у вторинну переробку; пускати во вторичную переработку; 3) реалізувати зіпсоване майно; реализовать испорченное имущество.

Salvage value of assets — ліквідаційна вартість активів; ликвидационная стоимость активов.

Sample, sp — 1) взіреть; образец; 2) вибірка; выборка.

Sample registration scheme, SRS — система вибіркового обстеження; система выборочного обследования.

Sanation, saning, readjustment, reorganization — санація, санування; санация, санирование.

Sanation manager — керуючий санацією; управляющий санацией.

Sanction1; approval, appro — санкція; санкция.

Sanction2 — санкціонувати; санкционировать.

Sanctions — санкції; санкции.

Saning, sanation, readjustment, reorganization — санація, санування; санация, санирование.

Sanitate, to adjust, to provide sanation/saning, to reorganize — санувати; санировать.

Satisfaction of debt — 1) задоволення боргу; удовлетворение долга; 2) погашення боргу; погашение долга.

Satisfaction of counter-orders — задоволення зустрічних замовлень; удовлетворение встречных заказов.

Satisfactory liquidity — "задовільна" ліквідність ("добра" ліквідність за шкалою банківського нагляду); "удовлетворительная" ликвидность ("хорошая" ликвидность по шкале банковского надзора); (див. також **unsatisfactory liquidity**).

Satisfy, to meet creditors, requirements, etc. — задовольняти кредиторів, боргові зобов'язання тощо; удовлетворять кредиторов, долговые обязательства и т. п.

Save — 1) заощаджувати; сберегати; 2) зберігати грошові засоби; сохранять денежные средства.

Save as you earn, SAYE — заощаджуйте у міру отримання доходу; сберегайте по мере получения дохода.

Save on taxes — 1) "заощаджувати на податках"; "економити на налогах"; 2) одержувати економію за рахунок мінімізації податкових платежів; получать экономию от минимизации налоговых платежей.

Saver — 1) вкладник; вкладчик; 2) зберігач; сберегатель.

Saving — 1) заощадження (*процес*); сбережение (*процес*); 2) нагромадження заощаджень; накопление сбережений.

Savings, sav., savs. — 1) заощадження; сбереження; 2) нагромаджені залишки заощаджень; накопленные остатки сбережений.

Savings account, S. A.; амер. savings deposit — 1) ощадний рахунок; сберегательный счёт; 2) строковий рахунок; срочный счёт; 3) ощадний вклад/депозит (*вид строкового рахунку*); сберегательный вклад/депозит (*вид срочного счёта*).

Savings agreement — угода збереження/схову; сберегательное соглашение.

Savings and Loan Association, S&L — Ощадно-позичкова асоціація (США); Сберегательно-ссудная ассоциация (США); (див. також **savings bank, savings/thrift institution**).

Savings bank, SB, S. B. — 1) ощадний банк; сберегательный банк; 2) ощадна каса; сберегательная касса (див. також **Savings and Loan Association, savings/thrift institution, stock savings bank**).

Savings bond, SB амер. — ощадна облігація; сберегательная облигация.

Savings certificate амер. — ощадний сертифікат (*вид строкового рахунку*); сберегательный сертификат (*вид срочного счёта*).

Savings deposit амер.; savings account, S. A. — 1) ощадний вклад/депозит (*вид строкового рахунку*); сберегательный вклад/депозит (*вид срочного счёта*); 2) ощадний рахунок; сберегательный счёт; 3) строковий рахунок; срочный счёт.

Savings institution, thrift institution — 1) ощадна інституція; сберегательный институт; 2) *амер.* ощадно-позичкова асоціація; *амер.* сберегательно-ссудная асоціація; 3) *амер.* ощадний банк; *амер.* сберегательний банк (див. також **Savings and Loan Association, savings bank**).

Savings loss risk — ризик втрати заощаджень; риск потери сбережений.

Savings rate ceiling — 1) "стеля" відсоткової/процентної ставки на вклади/депозити; "потолок" процентной ставки на вклады/депозиты; 2) верхнє обмеження відсоткової/процентної ставки на вклади/депозити; верхнее ограничение процентной ставки на вклады/депозиты.

Scale, sc. — 1) шкала; шкала; 2) масштаб; масштаб; 3) розмір; размер; 4) обхват, охоплення; охват; 5) рівень, ступінь розвитку; уровень, степень развития; 6) шалька *терезів*; чашка *весов*.

Scale of ranks — ієрархічна драбина; иерархическая лестница.

Scarce, showing a loss, in short supply, амер. critical — дефіцитний; дефицитный.

Schedule1 — 1) шедула; шедула; 2) розклад; расписание; 3) програма; программа; 4) таблиця; таблица; 5) режим; режим; 6) перелік (прейскурант) тарифів; перечень (прейскурант) тарифов; 7) складати розклад; составлять расписание; 8) планувати; планировать.

Schedule2, diagram, graph — 1) графік1; график1 (див. також **chart**); 2) діаграма; диаграмма.

Schedule3, scheme, design; draft, dft, dft.; plan, project — 1) план; план; 2) проект; проект; 3) програма; программа; 4) схема; схема.

Schedule of accounts payable — реєстр кредиторської заборгованості; реєстр кредиторской задолженности.

Schedule of accounts receivable — реєстр дебіторської заборгованості; реєстр дебиторской задолженности.

Schedule of bankrupt's debts — реєстр заборгованості банкрута; реєстр задолженности банкрота.

Schedule of commission — тариф ставок комісійної винагороди; тариф ставок коммиссионного вознаграждения.

Schedule of payments — платіжний календар; платёжный календарь.

Scheduling and Control by Automated Network Systems, SCANS — календарне планування і контроль за допомогою автоматизованих мережових систем; календарное планирование и контроль с помощью автоматизированных сетевых систем.

Scheme1, schedule, design; draft, dft, dft.; plan, project — 1) план; план; 2) проект; проект; 3) програма; программа; 4) схема; схема.

Scheme2; system, Syst., syst.; combination, comb.; merger, trick — комбінація; комбинация.

Scheme3 — 1) діаграма; диаграмма; 2) послідовність операцій; последовательность операций; 3) структура; структура; 4) система; система.

Scheme4 — 1) складати план; составлять план; 2) планувати; планировать; 3) проектувати; проектировать.

School, sch. — школа; школа.

Science, Sci. — наука; наука.

Scientific, Sci. — науковий; научный.

Scientific Computation of Optimum Programs, SCOOP — наукове обчислення програм оптимізації; научное вычисление программ оптимизации.

Scilicet лат., sc., scil., ss — 1) а саме; а именно; 2) тобто; то есть, т. е.

Screening of loan request — первинний перегляд та аналіз запиту на позику; первичный просмотр и анализ запроса на ссуду.

Scrip, scr., scr. — 1) "скрип"; "скрип"; 2) проміжний сертифікат; промезуточный сертификат; 3) тимчасовий сертифікат на володіння акціями; временный сертификат на владение акциями; 4) тимчасова розписка (посвідка) про прийняття вкладу; временная расписка о принятии вклада; 5) тимчасові види платіжних засобів; временные виды платёжных средств; 6) державні облігації, випущені для забезпечення сплати репарацій або зовнішнього боргу; государственные облигации, выпущенные в обеспечение уплаты репараций или внешнего долга; 7) *амер.* паперові гроші дрібного номіналу, випущені окупаційною владою; *амер.* бумажные деньги мелкого достоинства (номинала), выпущенные оккупационными властями.

Scrip bonus, bonus shares/stock — 1) безплатні акції; бесплатные акции; 2) преміальні акції; премиальные акции.

Scrip certificate — 1) попереднє свідоцтво на акцію чи облігацію; предварительное свидетельство на акцию или облигацию; 2) тимчасова акція чи облігація; временная акция или облигация; 3) сертифікат на участь у передплаті; сертификат на участие в подписке; 4) свідоцтво на частину акції; свидетельство на часть акции.

Scrip dividend — дивіденд у вигляді грошового зобов'язання; дивиденд в форме денежного обязательства.

Scrip issue — вільний випуск (вільна емісія) акції; свободный выпуск (свободная эмиссия) акции.

Scruple, sc. — скрупул; скрупул.

Scrupulous — скрупульозний; скрупулёзный.

Sealed safe custody account, bailment, depositing, deposition — 1) депонування; депонирование; 2) закриті депонування; закрытое депонирование; 3) закриті зберігання; закрытое хранение.

Seasonal credit — сезонний кредит; сезонный кредит.

Seasonal financing — сезонне фінансування; сезонное финансирование.

Seasonal finished goods inventories — сезонні запаси готових виробів; сезонные запасы готовых изделий.

Seasonal line of credit — сезонна лінія кредиту; сезонная линия кредита.

Seasonal variations of currency in circulation — сезонні зміни кількості готівки в обігу; сезонные изменения количества денег в обращении.

Seasonality of loan demand — сезонність попиту на позики; сезонность спроса на ссуды.

Seat on stock exchange — місце на фондовій біржі; место на фондовой бирже.

Secession — сецесія; сецессия.

Second1, s., sec. — секунда; секунда.

Second2 — 1) другий; второй; 2) вторинний; вторичный; 3) нижчої якості; более низкого качества; 4) другий клас (*у транспорті*); второй класс (*в транспорте*); 5) понижувати у посаді; понижать в должности.

Second of exchange — 1) секунда *векселя*; секунда *векселя*; 2) другий примірник перевідного векселя; второй экземпляр переводного векселя.

Second reading — 1) повторне читання; повторное чтение; 2) рекуперація²; рекуперация² (див. також **recovery**).

Secondary, s., sec. — 1) вторинний; вторичный; 2) другорядний; второстепенный.

Secondary market — вторинний ринок *цінних паперів*; вторичный рынок *ценных бумаг*.

Secondary parties — вторинні сторони *за комерційними паперами*; вторичные стороны *по ценным бумагам* (див. також **primary parties**).

Secondary placement of securities — вторинне розміщення цінних паперів; вторичное размещение ценных бумаг.

Secondary securities market — вторинний ринок цінних паперів; вторичный рынок ценных бумаг (див. також **primary securities market**).

Secondary shares/stock market — вторинний ринок акцій; вторичный рынок акций (див. також **primary shares/stock market**).

Seconds — 1) другорядний товар; второстепенный товар; 2) другорядна продукція; второстепенная продукция.

Secretary, sec, secy, secy. — 1) секретар; секретарь; 2) міністр; министр; 3) державний чиновник високого рангу; государственный чиновник высокого ранга.

Section, s. — 1) секція; секция; 2) відділ; отдел; 3) підрозділ; подразделение; 4) *бірж.* секція (*для торгівлі цінними паперами певних видів*); *бірж.* секция (*для торговли ценными бумагами определённых видов*); 5) квартал (*частина міста*); квартал (*часть города*); 6) *амер.* земельна ділянка площею 640 акрів (259,2 га); *амер.* земельный участок площадью 640 акров (259,2 га).

Sector1, sec.; department, D., Dep., dep., Dept., dept. — сектор (*підрозділ*); сектор (*подразделение*).

Sector2, sec. — 3.1) сектор (*економіки*); сектор (*экономики*); 3.2) галузь; отрасль; 3.3) сфера (*діяльності*); сфера (*деятельности*).

Secured bonds — забезпечені облігації; обеспеченные облигации.

Secured/guaranteed credit — гарантований кредит; гарантированный кредит.

Secured guarantee/guaranty — 1) забезпечена гарантія; обеспеченная гарантия; 2) гарантія, забезпечена заставою; гарантия, обеспеченная залогом.

Secured loan — 1) забезпечена позика; обеспеченная ссуда; 2) позика, забезпечена заставою; ссуда, обеспеченная залогом.

Secured party — 1) забезпечена сторона *угоди*; обеспеченная сторона *соглашения*; 2) сторона *угоди*, інтереси якої забезпечено заставою; сторона *соглашения*, интересы которой обеспечены залогом.

Secured real estate lending — кредитування під забезпечення нерухомістю; кредитование под обеспечение недвижимостью.

Secured transaction — 1) забезпечена угода; обеспеченная сделка; 2) угода, забезпечена заставою; сделка, обеспеченная залогом.

Security holdings, portfolio of securities — портфель цінних паперів (ЦП); портфель ценных бумаг (ЦБ).

Securities, secs — 1) цінні папери, титули; ценные бумаги, титулы; 2) фонди, фондові цінності; фонды, фондовые ценности (див. також **unendorsed/unindorsed securities**).

Securities account — рахунок цінних паперів (*у бухгалтерському обліку банку з підприємствами*); счёт ценных бумаг (*в бухгалтерском учёте банка с предприятиями*).

Securities Act, SA — Закон про цінні папери (США); Закон о ценных бумагах (США).

Securities administration — адміністрація цінних паперів (1 — *сукупність питань*, 2 — *відділ банку*); администрация ценных бумаг (1 — *совокупность вопросов*, 2 — *отдел банка*).

Securities analyst — 1) аналітик з цінних паперів; аналітик по ценным бумагам; 2) особа, яка оцінює і веде аналіз операцій з цінними паперами; лицо, оценивающее и ведущее анализ операций с ценными бумагами.

Securities and Exchange Commission, SEC — Комісія з цінних паперів і бірж (США); Комиссия по ценным бумагам и биржам (США).

Securities broker — 1) брокер з цінних паперів; брокер по ценным бумагам; 2) особа, яка здійснює операції з цінними паперами за дорученням і за рахунок клієнта; лицо, совершающее операции с ценными бумагами по поручению и за счёт клиента.

Securities brokerage — 1) брокеридж з цінними паперами; брокеридж с ценными бумагами; 2) брокерські операції з цінними паперами; брокерские операции с ценными бумагами.

Securities certificate — 1) сертифікат про засвідчення права власності на цінні папери; сертификат об удостоверении права собственности на ценные бумаги; 2) сертифікат цінних паперів; сертификат ценных бумаг.

Securities circulation — обіг цінних паперів; обращение ценных бумаг.

Securities consolidation — консолідування (консолідація) цінних паперів; консолидирование (консолидация) ценных бумаг.

Securities convertibility — конвертованість/конвертування цінних паперів; конвертируемость/конвертирование ценных бумаг.

Securities dealer — 1) дилер з цінних паперів; дилер по ценным бумагам; 2) особа, яка здійснює операції з цінними паперами за свій рахунок; лицо, совершающее операции с ценными бумагами за свой счёт.

Securities depository — депозитарій цінних паперів; депозитарий ценных бумаг.

Securities Exchange Act, SEA — Закон про цінні папери і біржі (США); Закон о ценных бумагах и биржах (США).

Securities firm — фірма, що спеціалізується на операціях з цінними паперами; фирма, специализирующаяся на операциях с ценными бумагами.

Securities gains — доходи, одержані від цінних паперів; доходы, полученные по ценным бумагам.

Securities industry — 1) індустрія цінних паперів; индустрия ценных бумаг; 2) галузь операцій з цінними паперами; отрасль операций с ценными бумагами.

Securities investment trust — фонд капіталовкладень у цінні папери (рухоме майно); фонд капиталовложения в ценные бумаги (движимость).

Securities/capital issue — випуск/емісія цінних паперів.

що формують капітал підприємства; випуск/емісія цінних паперів, формуючих капітал підприємства.

Securities issued in book-entry form — документарна форма випуску цінних паперів: документарная форма выпуска ценных бумаг.

Securities law — законодавство з цінних паперів; законотворчество по ценным бумагам.

Securities ledger, custody account book-keeping — книга цінних паперів; книга ценных бумаг.

Securities liquidity, liquidity of securities — ліквідність цінних паперів; ликвидность ценных бумаг.

Securities loan — позика цінними паперами; ссуда ценными бумагами.

Securities losses — збитки, одержані від цінних паперів; убытки, полученные по ценным бумагам.

Securities/stock market — (біржовий) ринок цінних паперів, фондовий ринок; (біржевой) рынок ценных бумаг, фондовый рынок.

Securities market instruments — інструменти ринку цінних паперів, інструменти фондового ринку; инструменты рынка ценных бумаг, инструменты фондового рынка.

Securities market line, SML — “лінія надійності ринку”; “линия надёжности рынка”.

Securities order — наказ клієнта на здійснення операції з цінними паперами; приказ клиента на проведение операции с ценными бумагами.

Securities price, stock market value price/rate, rate of securities — курс цінних паперів; курс ценных бумаг.

Securities property right(s) — право власності на цінні папери; право собственности на ценные бумаги.

Securities purchased under agreements to resell — цінні папери, куплені за угодами про зворотний продаж; ценные бумаги, купленные по соглашениям об обратной продаже (див. також **securities sold under agreements to repurchase**).

Securities sold under agreements to repurchase — цінні папери, продані за угодами про зворотню купівлю; ценные бумаги, проданные по соглашениям об обратной покупке (див. також **securities purchased under agreements to resell**).

Securities reliability — надійність цінних паперів; надёжность ценных бумаг.

Securities risk — ризик цінних паперів; риск ценных бумаг.

Securities risk rate — ризиковість цінних паперів; рисковость ценных бумаг.

Securities split, split “сплит”, фракція, дроблення цінних паперів; “сплит”, фракция, дробление ценных бумаг.

Securities trader, trader — 1) “трейдер”; “трейдер”; 2)

торговець цінними паперами; торговец ценными бумагами.

Securities trading statement — біржові видатки; биржевые расходы.

Securities transaction — угода з цінними паперами; сделка с ценными бумагами.

Securities transfer — переказ цінних паперів з імені одного власника на ім'я іншого; перевод ценных бумаг с имени одного владельца на имя другого (див. також **automatic/telephone transfer, teletransmission transfer**).

Securities underwriting — андеррайтинг цінних паперів; андеррайтинг ценных бумаг.

Securitization — 1) сек'юритизація; секьюритизация; 2) перетворення позик та інших видів дебіторської заборгованості у цінні папери; преобразование ссуд и других видов дебиторской задолженности в ценные бумаги (див. також **package loans, pool loans**).

Security1 — 1) грошова застава/гарантія; денежный заклад/залог, денежная гарантия; 2) грошове забезпечення; денежное обеспечение; 3) безпека; безопасность; 4) надійність; надёжность; 5) охорона; охрана; 6) захист; защита; 7) поручитель; поручитель; 8) страхування від ризику; страхование от риска.

Security2, aval, bill guarantee; guarantee, G., g. — 1) гарантійний контракт; гарантийный контракт; 2) гарантія; гарантия; 3) застава; залог; 4) поручництво; поручительство; 5) аваль; аваль; 6) банківська гарантія щодо здійснення платежу за векселем; банковская гарантия в совершении платежа по векселю; 7) вексельне поручництво/поручительство; вексельное поручительство; 8) гарант векселя; гарант векселя; 9) доручення; поручение.

Security3, value date — титул, цінний папір; титул, ценная бумага.

Security agreement — 1) застава угода; залоговое соглашение; 2) угода застави; соглашение залога; 3) заставний договір; залоговий договір; 4) договір застави; договор залога.

Security Council (of the United Nations), SC, S. C. — Рада Безпеки (ООН); Совет Безопасности (ООН).

Security deposits-franchisees — 1) “депозити-франшизи забезпечення”; “депозиты-франшизы обеспечения”; 2) вклади/депозити, що гарантують платежі від компаній, які мають франшизу; вклади/депозиты, гарантирующие платежи от компаний, имеющих франшизу.

Security for debt — забезпечення боргу *заставою*; обеспечение долга *залогом*.

Security guard — 1) охорона; охрана; 2) служба безпеки; служба безопасности.

Security interest — участь у забезпеченні *заставою*; участие в обеспечении *залогом*.

Security of loan — забезпечення позики *заставою*; обеспечение ссуды *залогом*.

Segment market — сегментувати ринок; сегментировать рынок.

Segmentation of market — сегментація ринку; сегментация рынка.

Seigniorage — 1) сеньйораж; сеньораж; 2) дохід від випуску/емісії грошей; доход от выпуска/эмиссии денег; 3) платня, що стягують за друкування асигнацій і карбування монет; плата, взимаемая за печатание ассигнаций и чеканку монет.

Seize assets — брати під контроль активи *при банкрутстві*; брать под контроль активы *при банкротстве*.

Seize debtor property under a court order — накладати арешт на майно *неспроможного* боржника за приписом суду; налагать арест на имущество *несостоятельного* должника по предписанию суда.

Seizure1, attachment, sequestration — арешт майна (*неспроможного боржника за приписом суду*); арест имущества (*несостоятельного должника по предписанию суда*).

Seizure2, confiscation — конфіскація; конфискация.

Seizure and closure powers — заходи з накладення арешту і закриття *підприємства-банкрута*; меры по наложению ареста и закрытия *предприятия-банкрота*.

Select account type — вибрати вид *банківського* рахунку; выбрать вид *банковского* счёта.

Selected, sel. — 1) який (що) відібрано, відбірний; отборный; 2) який (що) вибрано, вибраний; избранный.

Selection, sel. — 1) селекція; селекция; 2) відбір; отбор; 3) вибір; выбор; 4) підбір; подбор.

Selective credit controls — селективний (вибірковий) кредитний контроль; селективный (выборочный) кредитный контроль.

Selectivity — 1) селективність; селективность; 2) вибірність *попиту тощо*; избирательность *спроса и т. п.*

Seleng — селенг; селенг.

Self-cheque — чек, поданий (пред'явлений) у банк, у якому його було виписано; чек, предъявленный в банк, в котором он был выписан.

Self-contained, s/c — 1) автономний; автономный; 2) окремий; отдельный.

Self-control — саморегуляція, саморегулювання; саморегулирование.

Self-dealing — 1) дилінг “із самим собою”; дилинг “с самим собой”; 2) здійснення угоди “із самим собою”; совершение сделки “с самим собой”.

Self-expansion of capital — самозростання капіталу; самовозрастание капитала.

Self-exploitation — самоексплуатація (*надмірна праця власника*); самоэксплуатация (*чрезмерный труд собственника*).

Self-financing — самофінансування; самофинансирование.

Self-financing investment — 1) самофінансовані інвестиції; самофинансирующиеся инвестиции; 2) інвестиції за рахунок коштів самофінансування; инвестиции за счёт средств самофинансирования.

Self-insurance — 1) самострахування (*регулярні відрахування для покриття можливих ризиків*); самострахование (*регулярные отчисления для покрытия возможных рисков*).

Self-liquidating — 1) самоліквідований; самоликвидирующийся; 2) який (що) самостійно покриває дефіцит; самостоятельно покрывающий дефицит.

Self-liquidating loan — 1) самоліквідована позика; самоликвидирующаяся ссуда; 2) позика, джерелом погашення якої є виручка від продажу товарів і надання послуг, здійснених за рахунок фінансування від цієї позики; ссуда, источником погашения которой является выручка от продажи товаров и предоставления услуг, произведённых за счёт финансирования от этой ссуды.

Self-propelled, SP — самохідний; самоходный.

Self-regulation — саморегулювання; саморегулирование.

Self-regulation of banks — саморегулювання банків; саморегулирование банков.

Self-regulatory organization — саморегульована організація; саморегулируемая организация.

Self-repayment, capacity to pay one's way — самооплатність; самокупаемость.

Self-sufficiency1, autarchy, autarky — 1) автаркія; автаркия; 2) економічна замкнутість; экономическая замкнутость.

Self-sufficiency2 — 1) самозабезпеченість; самообеспеченность; 2) самооплатність; самокупаемость; 3) самостійність; самостоятельность.

Self-support — 1) госпрозрахунок, господарський розрахунок; хозрасчёт, хозяйственный расчёт; 2) покриття з виручки затрат *підприємства*; покрытие из выручки затрат *предприятия*.

Sell1 — продаж; продажа.

Sell2 — продавати(ся); продавать(ся).

Sell a bear — 1) *бірж.* грати на пониження; *бирж.* играть на понижение; 2) продавати на строк цінні папери, яких немає у наявності; продавать на срок ценные бумаги, которых нет в наличии.

Sell a bull — *бірж.* грати на підвищення; *бирж.* играть на повышение.

Sell against the box — продавати акції, які зберігаються у сейфі, без їхньої фізичної передачі; продавать акции, хранящиеся в сейфе, без их физической передачи.

Sell ahead — продавати на строк (*з майбутньою по-*

ставкаю); продавати на срок (*с будущей поставкой*).

Sell a spread — 1) продати спред; продати спред; 2) продати ф'ючерсний контракт на ближній строк і купити на дальній; продати ф'ючерсний контракт на ближній строк і купити на дальній.

Sell at a discount — 1) продавати з дисконтом; продавати з дисконтом; 2) продавати зі знижкою; продавати со скидкою; 3) продавати нижче номінальної ціни; продавати нижче номінальної ціни; 4) продавати зі збитком; продавати с убытком.

Sell at a gain — продавати з вигрешем (*із зиском, прибутком*); продавати с выигрышем (*выгодой, прибылью*).

Sell at a loss — продавати з втратами (*із збитками тощо*); продавати с потерями (*убытками и т. п.*).

Sell at best — *бірж.* продавати за найвигіднішою ціною чи за найкращим курсом; *бірж.* продавати по наиболее выгодной цене или по наилучшему курсу.

Sell a year out — *бірж.* продавати строк/терміном на один рік; *бірж.* продавати строком на один год.

Sell by public auction — продавати з аукціону (відкритих торгів); продавати с аукциона (открытых торгов).

Sell for cash — продавати за готівку; продавати за наличные.

Sell goods on credit — продаж товарів у кредит; продавати товаров в кредит.

Sell hard/heavily — 1) погано продаватися; погано продаваться; 2) мати поганий збут; иметь плохой сбыт.

Sell in bulk — 1) продавати гуртом; продавати оптом; 2) продавати без упаковки (упакування); продавати без упаковки; 3) продавати насипом, у навал; продавати насыпью, в навалку.

Sell like hot cakes — 1) легко продаватися; легко продаваться; 2) мати добрий збут; иметь хороший сбыт.

Sell off/out — розпродавати; распродавать.

Sell on credit — продавати у кредит; продавати в кредит.

Sell on strength — продавати у період високих цін; продавати в период высоких цен.

Sell or return, SOR — для продажу чи повернення *власнику*; для продажи или возвращения *владельцу*.

Sell order — ордер (наказ) на продаж *цінних паперів*; ордер (приказ) на продажу *ценных бумаг* (див. також **buy order**).

Sell out1/off — розпродавати; распродавать.

Sell out2 *бірж.* — ліквідувати контракт; ликвидировать контракт.

Sell participations in credit — продавати частки *учасника* у кредиті; продавати доли *участника* в кредите.

Sell securities for own account (with own money) — продавати/купувати цінні папери за свій рахунок (свої кошти); продавати/покупать ценные бумаги за свой счёт (свои средства); (див. також **buy securities for own account (with own money)**).

Sell securities on discount basis — продавати цінні папери на основі дисконту; продавати ценные бумаги на основе дисконта.

Sell the book — наказ продати якомога більшу кількість акцій за поточною ціною; приказ продать как можно большее количество акций по текущей цене.

Sell up — 1) продавати з торгів; продавати с торгов; 2) ліквідувати конкурсну масу; ликвидировать конкурсную массу.

Sell wholesale — продавати гуртом; продавати оптом.

Seller/vendor duties/responsibilities — обов'язки продавця; обязанности продавца.

Seller's market, "bid market" — "ринок продавця", ринок попиту; "рынок продавца", рынок спроса.

Selling — продаж (*процес*); продажа (*процесс*).

Selling agent — агент із продажу; агент по продажам.

Selling excess capacity on data processing and transmission facilities — продаж надлишку потужностей з обробки і передачі даних (*одна з "інших" послуг банку*); продажа избытка мощностей по обработке и передаче данных (*одна из "прочих" услуг банка*).

Selling hedge/hedging — хеджування продажем; хеджирование продажей (див. також **buying hedge/hedging, hedge/hedging**).

Selling group members — учасники групи, яка займається розміщенням цінних паперів; участники группы, занимающейся размещением ценных бумаг.

Semiannual, semi-annual, s. a. — піврічний; полугодовой.

Semifinished, semi-finished, S. F., s. f. — напівоброблений; полуобработанный.

Semiprocessed, semi-processed — напівфабрикат; полуфабрикат.

Senate, S., Sen. — Сенат; Сенат.

Senator, S., Sen. — сенатор; сенатор.

Send the ax(e) after the helve — ризикувати останнім; рисковать последним.

Sender — відправник *вантажу, грошового переказу тощо*; отправитель *груза, денежного перевода и т. п.*

Senior1, Sen., Sn., Snr., Sr. — старший; старший.

Senior2 — кредит або цінний папір з вищим пріоритетом; кредит или ценная бумага с более высоким приоритетом.

Senior bank executives — старші посадові особи *банку*; старшие должностные лица *банка*.

Senior claims — 1) "старші вимоги"; "старшие требования"; 2) вимоги, що мають старшинство (першість) щодо черговості виконання зобов'язань порівняно з іншими вимогами; требования, обладающие старшинством (первенством) относительно очередности выполнения обязательств в сравнении с другими обязательствами.

Senior credit officer — старший співробітник кредитного відділу; старший сотрудник кредитного отдела.

Senior debt — 1) "старший борг"; "старший долг"; 2) борг, що має старшинство (першість) щодо погашення порівняно з іншими боргами; долг, обладающий старшинством (первенством) относительно погашения в сравнении с другими долгами.

Senior grade, SG, sq — вищого розряду; высшего разряда.

Senior issue — цінні папери з фіксованим доходом, що дають переважне право при висуванні вимог; ценные бумаги с фиксированным доходом, дающие преимущественное право при выставлении требований.

Senior lien — 1) переважне право стягнення; преимущественное право удержания; 2) право стягнення майна за борг, що має старшинство (першість) порівняно з іншими правами, що пред'являють до майна *клієнта*; право удержания имущества за долг, обладающий старшинством (первенством) относительно погашения в сравнении с другими правами, предъявляемыми к имуществу *клиента*.

Senior partner — 1) головний компаньйон (партнер); главный компаньон (партнёр); 2) глава фірми; глава фирмы.

Senior preferred, prior preferred — 1) пріоритетна привілейована акція; пріоритетная привилегированная акция; 2) старша привілейована акція; старшая привилегированная акция; 3) привілейована акція, зобов'язання за якою виконують у першу чергу порівняно з іншими привілейованими акціями; привилегированная акция, обязательства по которой выполняются в первую очередь в сравнении с другими привилегированными акциями (див. також **preferred preference preferred, preference/preferred share, junior securities, senior securities**).

Senior securities — 1) "старші" цінні папери; "старшие" ценные бумаги; 2) цінні папери, що мають старшинство (першість) щодо черговості задоволення зобов'язань порівняно зі звичайними акціями; ценные бумаги, обладающие старшинством (первенством) относительно очередности удовлетворения обязательств в сравнении с обыкновенными акциями (див. також **junior securities**).

Senior security — право на першочергове повернення інвестованих коштів при банкрутстві фірми; право на первоочередной возврат инвестированных средств при банкротстве фирмы.

Senior stock — привілейовані акції; привилегированные акции.

Sensation — сенсація; сенсация.

Sensitivity analysis — аналіз чутливості реагування; анализ чувствительности реагирования.

Separate, sep. — 1) окремий; отдельный; 2) особливий; особый.

Separation — сепарація; сепарация.

Sequence, sq. — 1) послідовність; последовательность; 2) наслідок; следствие; 3) результат; результат.

Sequential unconstrained maximization technique, SUMT — метод послідовного знаходження безумовного максимуму; метод последовательного нахождения безусловного максимума.

Sequentes, lat., seq. — наступний; следующий.

Sequestration1 — секвестр; секвестр.

Sequestration2, seizure, attachment — арешт майна (*неспроможного боржника за приписом суду*); арешт имущества (*несостоятельного должника по предписанию суда*).

Serial, ser. — 1) серіал; сериал; 2) серіальний; сериальный; 3) серійний; серийный.

Serial loan — 1) серіальна позика; сериальная ссуда; 2) позика, надана на строк/термін понад один рік, погашення якої і платежі відсотків/процентів здійснюються рівними частками; ссуда, предоставленная на срок свыше одного года, погашение которой и платежи процентов осуществляются равными долями (див. також **installment credit/loan**).

Series, S., s., ser. — 1) ряд; ряд; 2) серія; серия; 3) серії (*виробів, товарів тощо*); сери (*изделий, товаров и т. п.*); 4) партії (*виробів, товарів тощо*); партии (*изделий, товаров и т. п.*); 5) послідовність; последовательность.

Service1, serv., Sv — 1) сервіс; сервис; 2) обслуговування; обслуживание; 3) служба; служба; 4) робота; работа; 5) сфера діяльності; сфера деятельности; 6) послуга; услуга; 7) експлуатація; эксплуатация; 8) догляд; уход; 9) технічне обслуговування; техническое обслуживание; 10) строк/термін служби; срок службы; 11) сполучення; сообщение; 12) зв'язок; связь; 13) лінія; линия; 14) сплата капітальної суми або відсотків/процентів (*за позикою, облигацією тощо*); уплата капитальной суммы или процентов (*по займам, облигациям и т. п.*).

Service2 — 1) експлуатаційний; эксплуатационный; 2) обслуговувати; обслуживать; 3) експлуатувати; эксплуатировать; 4) оплачувати; оплачивать; 5) сплачувати капітальну суму або відсотки/проценти (*за позикою, облигацією тощо*); уплачивать капитальную сумму или проценты (*по займам, облигациям и т. п.*); 6) погашати; погашать; 7) оплачувати дивіденд; оплачивать дивиденд; 8) "обслуговувати" борг; "обслуживать" долг.

Service charge — плата за послуги; плата за услуги.

Service charge on a loan — 1) позиковий відсоток/процент; ссудный процент; 2) оплата комісії і відсотків/процентів за позиками; уплата комиссии и процентов по займам.

Service charge on checking accounts — плата за послуги по чековим рахункам; плата за услуги по чековым счетам.

Service fee — плата за обслуговування *кредиту*; плата за обслуговування *кредита*.

Service in batches/bulk — групове обслуговування; групповое обслуговування.

Service in cyclic order — обслуговування за циклічним порядком; обслуговування в циклическом порядке.

Service in random order, SIRO — обслуговування у випадковому порядку; обслуговування в случайном порядке.

Services (jobs/work) sale — продаж послуг (робіт); продажа услуг (работ).

Services related to deposits — послуги, опосередковано пов'язані з депозитним обслуговуванням (обслуговуванням вкладів/депозитів); услуги, косвенно связанные с депозитным обслуживанием (обслуживанием вкладов/депозитов).

Servitude, easement — сервітут; сервитут.

Session, Sess. — 1) сесія; сессия; 2) засідання; заседание.

Set1, assortment, variety/range of goods — асортимент; ассортимент.

Set2 — 1) комплект, набір, партія *товарів*; комплект, набор, партия *товаров*; 2) група; группа; 3) ряд; ряд; 4) серія; серия; 5) припад; прибор; 6) установка (*предмет*); установка (*предмет*); 7) спрямованість; направленность; 8) тенденція; тенденция.

Set3 — 1) ставити; ставить; 2) класти; класть; 3) встановлювати; устанавливать; 4) призначати; назначать; 5) пускати *у дію*; пускать *в действие*; 6) приводити у стан готовності; приводит в состояние готовности; 7) впроваджувати *виріб*; внедрять *изделие*.

Set interest rate — встановлювати відсоткову/процентну ставку; устанавливать процентную ставку.

Set price — встановлювати ціну; устанавливать цену.

Set the ax(e) to smth., to lay the ax(e) to the root — приступити до знищення, руйнування *чого-небудь*; приступит к уничтожению, разрушению *чего-либо*.

Settle1 — 1) вирішувати; решать; 2) укладати угоду; заключать сделку; 3) укладати колективний договір; заключать коллективный договор; 4) приходити до згоди; приходит к согласию; 5) полагоджувати; улаживать; 6) врегулювати; урегулировать.

Settle2 — 1) розраховуватися; рассчитываться; 2) розплачуватися; расплачиваться; 3) оплачувати; оплачивать; 4) покривати *борги*; покрывать *долги*; 5) погашати *заборгованість*; погашать *задолженность*.

Settle3 — 1) поселятися; поселяться; 2) заселяти; заселять.

Settle/balance an account — 1) сальдар; сальдар; 2) підвести рахунок (*у банку*); подвести счёт (*в банке*).

Settle an account, pay the bill — платити за рахунком; платить по счёту.

Settle accounts — 1) здійснити розрахунок; произвести расчёт; 2) врегулювати рахунки; урегулировать счета.

Settlement — 1) врегулювання; урегулирование; 2) остаточний розрахунок; окончательный расчёт.

Settlement at the end of month; ultimo *лат.*, **ult.** — ультимо; ультимо.

Settlement date — дата врегулювання розрахунків за цінними паперами; дата урегулирования расчётов по ценным бумагам.

Settlement for bank transactions — розрахунки за *банківськими* угодами; расчёты по *банковским* сделкам.

Settlement of claims — врегулювання претензій (*вимог тощо*); урегулирование претензий (*требований и т. п.*).

Settlement of debts — ліквідація боргів (*оплата*); ликвидация долгов (*оплата*).

Settlement of debt obligations — врегулювання боргових зобов'язань; урегулирование долговых обязательств.

Settlement risk — 1) ризик врегулювання; риск урегулирования; 2) ризик розрахунків; риск расчётов.

Shady dealer, swindler, crook, spiv — 1) аферист, "ділок"; аферист, "делок"; 2) шахрай; мошенник.

Shady transaction, swindle, fraud — 1) афера; афера; 2) шахрайство; мошенничество.

Shape, form — форма; форма.

Share1, S., sh.; share of stock; амер. stock, S., stk — 1) акція (пай); акция (пай); 2) пайовий внесок; паевой взнос.

Share2 — 1) акціонерний; акционерный; 2) пайовий; паевой; 3) частковий; долевого.

Share account — 1) пайовий (частковий) рахунок; паевой (долевой) счёт; 2) ощадний грошовий рахунок члена кредитної спілки, на якому нагромаджують його внески; сберегательный денежный счёт члена кредитного союза, на котором накапливаются его взносы.

Share-accumulation — 1) акумуляція акцій; аккумуляция (аккумуляция) акций; 2) паєнагромадження; паенакопление.

Share capital; shareholders'/stockholders' equity, SE; амер. capital stock, CS; joint stock, jnt stk, jnt. stk. — 1) акціонерний/пайовий капітал; акционерный/паевой капитал; 2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 3) акції; акции; 4) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сумма непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов (див. також **total equity**).

Share/stock certificate — сертифікат акцій; сертификат акций.

Share draft — 1) пайова (часткова) тратта; паевая (до-

левая) тратта; 2) платіжний документ (аналог чеку), що використовують члени кредитної спілки для здійснення платежів; платёжный документ (аналог чека), используемый членами кредитного союза для совершения платежей.

Share loan — 1) пайова (часткова) позика; паевая (долевая) ссуда; 2) позика, надана під забезпечення вкладом/депозитом позичальника (*видає кредитна спілка чи ощадно-позичкова асоціація*); ссуда, предоставленная под обеспечение вкладом/депозитом заёмщика (*выдаётся кредитным союзом или сберегательно-ссудной ассоциацией*).

Share of profit, bonus — тантьєм, тантьєма; тантьем, тантьема.

Share of stocks — частка акціонерного капіталу; доля акционерного капитала.

Share/stock price; quotation, qtn — курс акції; курс акции.

Share securities — часткові (пайові) цінні папери; долевого (паевые) ценные бумаги.

Share/stock value — вартість акції; стоимость акции.

Share/stock warrant, bearer share/stock — 1) акція на пред'явника; акция на предъявителя; 2) пред'явницька акція; предъявительская акция.

Share/stock with weighted voting power — акція з кількома голосами; акция с несколькими голосами.

Share without par value; no-par-value stock, npv — 1) акція без номінальної вартості; акция без номинальной стоимости; 2) безномінальна акція; безноминальная акция.

Shared voting authority — часткове повноваження з голосування; частичное полномочие по голосованию.

Shareholder/stockholder, sharer — 1) акціонер; акционер; 2) пайовик; пайщик; 3) учасник акціонерного товариства (АТ); участник акционерного общества (АО).

Shareholder's report — щорічний звіт *про діяльність АТ*, що надають акціонерам; ежегодный отчёт *о деятельности АО*, предоставляемый акционерам.

Shareholders'/stockholders' equity, SE; share capital; амер. capital stock, CS; joint stock, jnt stk, jnt. stk. — 1) акціонерний/пайовий капітал; акционерный/паевой капитал; 2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 3) акції; акции; 4) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сумма непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов (див. також **total equity**).

Shareholders' meeting — збори акціонерів; собрание акционеров.

Shareholder of stock exchange — акціонер/пайовик біржі; акционер/пайщик биржи.

Sharer, shareholder/stockholder — 1) акціонер; акционер; 2) пайовик; пайщик; 3) учасник акціонерного товариства (АТ); участник акционерного общества (АО).

Shares, shrs — акції; акции.

Shares/stock circulation — обіг акцій; обращение акций.

Shares/stock consolidation — консолідація акцій; консолидация акций.

Shares/stock distribution — розподіл акцій; распределение акций.

Shares/stock market price — ринкова вартість акцій; рыночная стоимость акций.

Shares outstanding — непогашені *звичайні* акції; непогашенные *обыкновенные* акции.

Shelving (stelage), straddle, double option; put and call (option), Pac., P. a. C., p. a. c. — 1) подвійний опціон (стелаж); двойной опцион (стелаж); 2) стредл; стрэдл; 3) стелажна угода; стеллажная сделка.

Shilling, s. — шилінг; шиллинг.

Shipment, shipt, shpt — 1) відправка; отправка; 2) навантаження; погрузка; 3) вантаж (*судна*); груз (*судна*); 3) партія *відправленого товару*; партия *отправленного товара*.

Shipping date — дата відвантаження; дата отгрузки.

Shipping documents — відвантажувальні документи; отгрузочные документы.

Shipping note, S/N — повідомлення про відвантаження; уведомление об отгрузке.

Shock-absorption, amortization; depreciation, Dep'n; wear and tear — амортизація; амортизация.

Short — 1) короткий; краткий; 2) короткочасний; кратковременный; 3) короткостроковий/короткотерміновий; краткосрочный; 4) неповний; неполный; 5) якого (що) не стає (не вистачає, бракує); недостающий; 6) який (що) грає на зниження *без покриття*; играющий на понижение *без покрытия*; 7) "короткий" (без покриття); "короткий" (без покрытия).

Short bill, SB, S. B. — "короткий" (короткостроковий/короткотерміновий) вексель; "короткий" (краткосрочный) вексель.

Short borrowing — 1) короткострокові/короткотермінові позики; краткосрочные ссуды; 2) одержання короткострокових/короткотермінових позик; получение краткосрочных ссуд.

Short/short-term/acceptance credit — короткостроковий (короткотерміновий, акцептний) кредит; краткосрочный (акцептный) кредит.

Short-date bill — короткострокова/короткотермінова тратта; краткосрочная тратта.

Short delivery — 1) неповна здача; неполная сдача; 2) недостачі при рахунку; недостачи при счёте.

Short-handed — який (що) потребує робочої сили; нуждающийся в рабочей силе.

Short hours — 1) короткий робочий день; короткий ра-

бочий день; 2) неповний робочий день; неполный рабочий день.

Short interest, SI, S. I. — 1) відсотки/проценти за короткостроковими/короткотерміновими позиками; проценти по краткосрочным займам; 2) дохід від короткострокових вкладень; доход от краткосрочных вложений.

Short loan — короткострокова/короткотермінова позика; краткосрочная ссуда.

Short market — 1) "короткий" ринок; "короткий" ринок; 2) ринок, на якому спекулянтами продано на строк без покриття занадто багато товарів і цінних паперів; рынок, на котором спекулянтами продано на срок без покрытия слишком много товаров и ценных бумаг.

Short position — "коротка позиція"; "короткая позиция" (див. також **long position**).

Short rate, SR, S. R. — 1) короткострокова/короткотермінова відсоткова/процентна ставка; краткосрочная процентная ставка; 2) курс покупки короткострокових/короткотермінових векселів (*в іноземній валюті*); курс покупки краткосрочных векселей (*в иностранной валюте*).

Short sale — 1) продаж на строк, строковий продаж; продажа на срок, срочная продажа; 2) продаж цінних паперів без покриття; продажа ценных бумаг без покрытия.

Short/bear seller, "bear" — 1) "ведмідь"; "медведь"; 2) біржовий спекулянт, який розраховує на зниження цін; биржевой спекулянт, который рассчитывает на снижение цен.

Short-term, short-term operation — короткострокова/короткотермінова операція; краткосрочная операция.

Short-term assets — короткострокові/короткотермінові активи; краткосрочные активы.

Short-term bank credit — короткостроковий/короткотерміновий банківський кредит; краткосрочный банковский кредит.

Short-term bonds — короткострокові/короткотермінові облігації; краткосрочные облигации.

Short-term capital — короткостроковий/короткотерміновий капітал; краткосрочный капитал.

Short-term capital account — рахунок для обліку короткострокових/короткотермінових капіталів у платіжному балансі; счёт для учёта краткосрочных капиталов в платёжном балансе.

Short-term/short/acceptance credit — короткостроковий (короткотерміновий, акцептний) кредит; краткосрочный (акцептный) кредит.

Short-term debt — 1) короткостроковий/короткотерміновий борг; краткосрочный долг; 2) короткострокова/короткотермінова заборгованість; краткосрочная задолженность (див. також **long-term debt**).

Short-term debt coefficient — коефіцієнт короткостро-

кової/короткотермінової заборгованості; коэффициент краткосрочной задолженности.

Short-term deposit rate — відсоткова/процентна ставка за короткостроковими вкладами/депозитами (*за вкладами/депозитами до запитання (на вимогу) строком/терміном до одного року*); процентная ставка по краткосрочным вкладам/депозитам (*по вкладам/депозитам до востребования сроком до одного года*).

Short-term finance/financing — короткострокове/короткотермінове фінансування; краткосрочное финансирование.

Short-term financial investment — короткострокові/короткотермінові фінансові вкладення; краткосрочные финансовые вложения.

Short-term financing/finance — короткострокове/короткотермінове фінансування; краткосрочное финансирование.

Short-term government securities — 1) короткострокові/короткотермінові урядові цінні папери; краткосрочные правительственные ценные бумаги; 2) короткострокові/короткотермінові цінні папери уряду; краткосрочные ценные бумаги правительства (див. також **long-term government securities**).

Short-term industrial finance — короткострокове/короткотермінове фінансування промисловості; краткосрочное финансирование промышленности.

Short-term investment fund, STIF — короткостроковий/короткотерміновий інвестиційний фонд; краткосрочный инвестиционный фонд.

Short-term liabilities/obligations — 1) короткострокові/короткотермінові пасиви; краткосрочные пассивы; 2) короткострокові/короткотермінові зобов'язання; краткосрочные обязательства.

Short-term operation, short-term — короткострокова/короткотермінова операція; краткосрочная операция.

Short-term receivables — короткострокова/короткотермінова дебіторська заборгованість; краткосрочная дебиторская задолженность.

Short ton, sh tn — коротка тонна (907,2 кг); короткая тонна (902,7 кг).

Shortage, shtg; deficiency, deficit, def, def.; lack of smth. — 1) дефіцит; дефицит; 2) нестача, нестаток; недостаток, нехватка; 3) недостача; недостача.

Shorten maturity of borrowed funds — скорочувати строки/терміни запозичень; сокращать сроки заимствований.

Shortest processing time, SPT — найкоротший час обслуговування; кратчайшее время обслуживания.

Shorts — 1) дефіцитні товари (*матеріали тощо*); дефицитные товары (*материалы и т. п.*); 2) цінні папери, продані на строк без покриття; ценные бумаги, проданные на срок без покрытия; 3) спекулянти, які грають на зниження *без покриття*; спекулянты, играющие на понижение *без покрытия*; 4) коротко-

строкові цінні папери; краткосрочные ценные бумаги.

Show much attention to smb. — проявляти турботу про кого-небудь; проявлять заботу о ком-либо.

Showing a loss, scarce, in short supply, amer. critical — дефіцитний; дефицитный.

Sight — 1) подання (пред'явлення) *тратти тощо*; предъявление *тратты и т. п.*; 2) подавати (пред'являти) *тратту тощо*; предъявлять *тратту и т. п.*; 3) акцептувати *тратту тощо*; акцептировать *тратту и т. п.*

Sight bill/draft, SD, S. D., S/D; unconditional acceptance bill — 1) безумовний вексель; безусловный вексель; 2) вексель на пред'явника; вексель на предъявителя; 3) тратта, строкова після пред'явлення; тратта, срочная по предъявлению.

Sight credit; letter of credit, LC, L/C, L. C., l. c., l. cr., L. o/c, Ls/c — акредитив¹ (*банківський рахунок; цінний папір*); аккредитив¹ (*банковский счёт; ценная бумага*).

Sight/demand deposit — 1) депозит до запитання; депозит до востребования; 2) безстроковий вклад; бессрочный вклад; 3) поточний рахунок; текущий вклад.

Sight draft/bill, SD, S. D., S/D; unconditional acceptance bill — 1) безумовний вексель; безусловный вексель; 2) вексель на пред'явника; вексель на предъявителя; 3) тратта, строкова після пред'явлення; тратта, срочная по предъявлению.

Sight/demand funds — 1) поточний рахунок; текущий счёт; 2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 3) контокорент; контокоррент.

Sign — підписувати; подписывать.

Signature, sg, sig. — підпис; подпись.

Signature book, bank's signature book — книга візрів підписів *осіб, уповноважених на укладання угод з даним банком*; книга образцов подписей *лиц, уполномоченных на совершение сделок с данным банком* (див. також **signature card**).

Signature by authorized agent, authorized signature — 1) підпис уповноваженого агента; подпись уполномоченного агента; 2) підпис уповноваженої особи; подпись уполномоченного лица (див. також **signature by unauthorized agent (unauthorized signature), signature card**).

Signature by unauthorized agent, unauthorized signature — 1) підпис неуповноваженого агента; подпись неуполномоченного агента; 2) підпис неуповноваженої особи; подпись неуполномоченного лица (див. також **signature by authorized agent (authorized signature), signature card**).

Signature card — 1) формуляр відкриття рахунку; формуляр открытия счёта; 2) картка візрів підписів; картка образцов подписей (див. також **signature book (bank's signature book)**).

Signed, sg, sgd, sgd., sgn — 1) який (що) підписано, підписаний; подписанный; 2) підписано; подписано.

Signer — особа, яка підписує *документ тощо*; лицо, подписывающее *документ и т. п.*

Silver bullion — злиток срібла; слиток серебра (див. також **gold bullion**).

Silver certificate *amer.* — срібний сертифікат (*вид паперових грошей у США до 1967 року*); серебряный сертификат (*вид бумажных денег в США до 1967 года*).

Simple cost function, SCF — проста функція видатків; простая функция издержек.

Simple interest — простий відсоток/процент (*method*); простой процент (*method*).

Simple majority — проста більшість; простое большинство.

Simplex method, SM, S. M. — симплекс-метод; симплексный метод; симплекс-метод, симплексный метод.

Simultaneous withdrawal of depositor funds — одночасне вилучення вкладниками коштів (фондів) *з банку*; одновременное изъятие вкладчиками средств (фондов) *из банка*.

sine anno et loco *лат., s. a. e. l.* — без вказання року і місця видання; без указания года и места издания.

sine die *лат., sd, s. d.* — 1) без вказання строку/терміну, дати; без указания срока, даты; 2) на невизначений строк/термін; на неопределённый срок.

sine loco, anno, (vel) nomine *лат., SLAN* — без вказання місця, року, імені; без указания места, года, имени.

sine nomine *лат., s. n.* — без імені, назви; без имени, названия.

Single customer credit limit — граничний розмір кредиту на одного позичальника; предельный размер кредита на одного заемщика.

Single-debt inflation — 1) інфляція, виражена однозначним числом; инфляция, выраженная однозначным числом; 2) інфляція зі щорічним зростанням цін, меншим від 10%; инфляция с ежегодным ростом цен менее 10%.

Single-entry bookkeeping, s. e. — проста бухгалтерія; простая бухгалтерия.

Single-maturity loan — позика з одноразовим строком/терміном погашення; ссуда с одноразовым сроком погашения.

Single-payment loan — позика, яку погашають одноразовим платежем; ссуда, погашаемая одноразовым платёжом.

Sinking fund, S. F., s. f. — 1) амортизаційний капітал; амортизационный капитал; 2) викупний фонд, фонд погашення; выкупной фонд, фонд погашения (див. також **fixed charges coverage, purchase funds**).

Sinking/redemption price — викупна ціна; выкупная цена.

Sizable losses — 1) відчутні втрати; ощутимые потери; 2) відчутні збитки; ощутимые убытки.

Sizable profits — відчутні прибутки; ощутимые прибыли.

Skilled, qualified, trained — кваліфікований; кваліфікований.

Skilled labour (*амер. labor*) — кваліфікована праця; кваліфікований труд.

Skimming pricing — ціноутворення за методом “зняти пенку”; ценообразование по методу “снять пенки”.

Skip account — боржник, який зник і своєчасно не сплатив борг; исчезнувший должник, своевременно не уплативший долг (див. також **skip tracer**).

Skip tracer — особа, яка розшукує боржників, що зникли і своєчасно не сплатили борг; лицо, разыскивающее исчезнувших должников, своевременно не уплативших долг (див. також **skip account**).

Slat on stock exchange — місце на біржі; место на бирже.

Slave to routine, person in a rut/groove — рутинер; рутинёр.

Sleeper — 1) “соня”; “соня”; 2) цінний папір, який слабо реагує на зміну ринкових умов, фінансового стану емітента тощо; ценная бумага, слабо реагирующая на изменение рыночных условий, финансового состояния эмитента и т. п.

Slide-rule — лічильна лінійка; счётная линейка.

Sliding scale — змінна шкала; скользящая шкала.

Slip1 — слип акції; слип акции.

Slip2 — 1) бланк; бланк; 2) посвідка, розписка; расписка; 3) ковзання; скольжение; 4) помилка; ошибка.

Slip3 — 1) переносити *строки/терміни*; переносить *сроки*; 2) знизатися; снижаться; 3) понижатися; понижаться; 4) падати; падать.

Slip/stub of a cheque (*амер. check*) — корінець чеку; корешок чека.

Slip smb.'s attention — випадати з (з-під) *циєї-небудь* уваги; ускользнуть от *чьего-либо* внимания.

Sluggish, inactive, inert — інертний; инертный.

Slump1, decline, depression — депресія; депрессия.

Slump2 — 1) різка економічна криза; резкий экономический кризис; 2) спад, різке падіння *курсу, ціни тощо*; спад, резкое падение *курса, цены и т. п.*; 3) різке скорочення *ділової активності тощо*; резкое сокращение *деловой активности и т. п.*

Slump3 — 1) різко падати (*про курс, ціну, ділову активність тощо*); різко падать (*о курсе, цене, деловой активности и т. п.*); 2) різко скорочуватися (*про ділову активність тощо*); різко сокращаться (*о деловой активности и т. п.*).

Small Business Administration, SBA — Управління у справах дрібних підприємств (США); Управление по делам мелких предприятий (США).

Small Business Investment Act, SBIA — Закон про інвестиції дрібних підприємств (США); Закон об инвестициях мелких предприятий (США).

Small change — 1) дрібна монета; мелкая монета; 2) розмінна монета; разменная монета.

Small-denomination time deposit *амер.* — дрібно-номінальний депозит; мелкономинальный депозит (див. також **large-denomination time deposit** *амер.*; **certificate of deposit, CD, C/D; money market certificate, MMC**).

Smuggler, contrabandist — контрабандист; контрабандист.

Smuggling, contraband контрабанда; контрабанда.

Social Science Research Council, SSRC — Рада соціально-наукових досліджень (США); Совет социально-научных исследований (США).

Social security — соціальне забезпечення; социальное обеспечение.

Social Security Act, SSA — Закон про соціальне забезпечення (США); Закон о социальном обеспечении (США).

Social security system — система соціального забезпечення; система социального обеспечения.

Society, S., Soc. Socy — товариство (*організація*); общество (*организация*).

Society for World wide Interbank Financial Telecommunication, SWIFT, S. W. I. F. T. — Міжнародна міжбанківська організація валютних і фінансових розрахунків телекомунікаційним способом (телексом тощо), СВІФТ; Співтовариство всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій; Международная межбанковская организация по валютным и финансовым расчётам телекоммуникационным способом (по телексу и т. п.), СВИФТ; Сообщество всемирных межбанковских финансовых телекоммуникаций.

Society of American Value Engineers, SAVE — Товариство американських інженерів-оцінювачів; Общество американских инженеров-оценщиков.

Society of Incorporated Accountants and Auditors, SAA — Товариство корпоративних бухгалтерів та аудиторів (Велика Британія); Общество корпоративных бухгалтеров и аудиторов (Великобритания).

Socioeconomic index, SEI — соціально-економічний індекс/показник; социально-экономический индекс/показатель.

Socioeconomic status, SES — соціально-економічний стан; социально-экономическое положение.

Sociology, social. — соціологія; социология.

Soft/weak currency — квола (слабка) валюта; слабая валюта (див. також **hard/strong currency**).

Sole corporation — акціонерне товариство (АТ), що має одного акціонера; акционерное общество (АО), имеющее одного акционера.

Sole proprietorship, proprietorship — 1) індивідуальне підприємство; индивидуальное предприятие; 2) підприємство, що є в індивідуальній власності та не є акціонерним товариством; предприятие, находящееся в индивидуальной собственности и не являющееся акционерным обществом.

Solicitor, Sol. — соліситор; солиситор.

Solid, substantial, fundamental — фундаментальний; фундаментальный.

Solidarity — солідарність; солидарность.

Solidary, joint, Jnt, jnt, jnt., jt, J., j. — солідарний; солидарный.

Solidary/joint liability — солідарний борг; солидарный долг.

Solvency, claim, credit worthiness, creditworthiness, paying capacity — 1) платоспроможність; платёжеспособность; 2) кредитоспроможність; кредитоспособность.

Solvent — 1) платоспроможний; платёжеспособный; 2) кредитоспроможний; кредитоспособный.

Sophisticated financial systems — вдосконалені (винятково складні) фінансові системи; изошёренные (исключительно сложные) финансовые системы.

Sort1; quality, qity, qly, qual.; grade, gr, gr.; kind — 1) сорт; сорт; 2) якість; качество; 3) вид; вид; 4) рід; род; 5) клас; класс.

Sort2 — 1) сортувати; сортировать; 2) розбирати за сортами; разбирать по сортам; 3) розподіляти за категоріями; распределять по категориям.

Sound ethical standards — 1) “здорові” етичні стандарти; “здоровые” этические стандарты; 2) цілісні етичні стандарти; целостные этические стандарты.

Sound financial information — 1) “здорова” фінансова інформація; “здоровая” финансовая информация; 2) достовірна (правдива і правильно підготовлена) фінансова інформація; достоверная (правдивая и правильно подготовленная) финансовая информация.

Sound investment portfolio — 1) “здоровий” інвестиційний портфель; “здоровый” инвестиционный портфель; 2) вдало підібраний та оформлений інвестиційний портфель; удачно подобранный и оформленный инвестиционный портфель.

Sound liquidity — 1) “здорова” ліквідність; “здоровая” ликвидность; 2) найвища оцінка ліквідності за шкалою банківського нагляду; наивысшая оценка ликвидности по шкале банковского надзора; 3) висока ліквідність; высокая ликвидность.

Soundness of a bank, company, etc. — 1) “здоровий стан” банку, компанії тощо; “здоровое состояние” банка, компании и т. п.; 2) стійкість банку, компанії тощо; устойчивость банка, компании и т. п.

Source document — 1) первинний документ; первичный документ; 2) документ, що є джерелом для запису у реєстрах бухгалтерського обліку; документ, являющийся источником записи в реестрах бухгалтерского учёта.

Source of repayment — джерело погашення *боргу*; источник погашения *долга*.

Source of cash — джерело грошових засобів; источник денежных средств.

Southern States Industrial Council, SSIC — Промислова рада південних штатів (США); Промышленный совет южных штатов (США).

Sovereign — 1) соверен (*монета*); соверен (*монета*); 2) суверен; суверен; 3) суверенний; суверенный; 4) повноправний; полноправный.

Sovereignty — 1) суверенітет; суверенитет; 2) повноправність; полноправность.

Special, sp., spec. — 1) спеціальний; специальный; 2) особливий; особенный, особый.

Special acceptance — 1) акцепт із застереженнями; акцепт с оговорками; 2) частковий акцепт; частичный акцепт.

Special account — 1) спеціальний рахунок; специальный счёт; 2) конто-сепарато, окремий рахунок; конто-сепарато, отдельный счёт.

Special bid — спеціальна пропозиція ціни на Нью-Йоркській біржі; специальное предложение цены на Нью-Йоркской бирже.

Special capacity — виробничі потужності, що не використовують для господарювання або не реалізовані підприємством; производственные мощности, не используемые в хозяйствовании или не реализованные предприятием.

Special delivery, SD — термінова доставка кореспонденції; срочная доставка корреспонденции.

Special deposit — 1) спеціальний депозит; специальный депозит; 2) окремий вклад/депозит; отдельный вклад/депозит.

Special drawing rights, SDR, S. D. R. — особливі (спеціальні) права запозичення, СДР, СПЗ; особенные (специальные) права заимствования, СДР, СПЗ.

Special endorsement/indorsement — 1) визначений індо-самент; определительный индоссамент; 2) іменний передавальний напис; именная передаточная надпись.

Special fund — 1) спеціальний взаємний фонд; специальный совместный фонд; 2) взаємний фонд, об'єктом вкладень якого є особливі види цінних паперів; совместный фонд, объектом вложений которого являются особенные виды ценных бумаг (див. також **foreign investment fund**).

Special information — 1) спеціальна інформація; специальная информация; 2) особлива інформація; особая информация.

Special licence (*амер. license*) — спеціальна ліцензія; специальная лицензия.

Special mention assets/loans — спеціально зазначені активи/позики; спеціально упомянутые активы/ссуды (див. також **doubtful assets/loans**, **substandard assets/loans**).

Special partner — 1) спеціальний партнер; спеціальний партнёр; 2) особливий спільник; особенный соучастник; 3) "товариш-вкладник"; "товариш-вкладчик".

Special payer — особливий платник; особый плательщик.

Special Program for Urban and Regional Studies, SPURS — Спеціальна програма міських і регіональних досліджень; Специальная программа городских и региональных исследований.

Special purpose fund — *спеціальний* фонд для цільового фінансування; *спеціальний* фонд для целевого финансирования.

Special quotas — спеціальні квоти; специальные квоты.

Special tax concession — спеціальна податкова пільга для банківського сектора; специальная налоговая льгота для банковского сектора.

Specialist, expert — спеціаліст; специалист.

Specialization — спеціалізація; специализация.

Specialization of production — спеціалізація виробництва; специализация производства.

Specialized financial institution — спеціалізована фінансова інституція; специализированный финансовый институт.

Specie — 1) дзвінка монета; звонкая монета; 2) монети з благородних металів (*золоті і срібні монети*); монеты из благородных металлов (*золотые и серебряные монеты*); 3) *амер.* золоті і срібні злитки; *амер.* золотые и серебряные слитки.

Species, sp.; type; pattern, p., P.; model, mdl, mod. 1) вид; вид; 2) тип; тип.

Specific1, sp., spec., specif. — 1) специфічний; специфический, специфичный; 2) визначений, певний; оп-ределённый; 3) особливий; особый, особенный; 4) характерний; характерный; 5) частинний; частичный; 6) питома (*вага тощо*); удельний (*вес и т. п.*).

Specific2, sp., spec., specif.; concrete — 1) конкретний; конкретный; 2) точний; точный.

Specific character, specificity — специфіка; специфика.

Specific loan loss provisions — спеціальні резерви для покриття збитків за позиками; специальные резервы для покрытия убытков по ссудам.

Specific reserves — 1) спеціальні резерви; специальные резервы; 2) особливі запаси; особенные (особые) запасы.

Specification, sp., spec., specif. — специфікація; спецификация.

Specified number; complete set; complement, compl —

1) комплект; комплект; 2) штат, особовий склад; штат, личный состав.

Specimen, sp., spec.; specimen (of the share/stock certification to be introduced) — 1) взірець; образец, образчик; 2) бланковий документ; бланковый документ.

Speculate in, profit by, to profiteer in — спекулювати; спекулировать.

Speculating, speculation — 1) спекулювання; спекулирование; 2) спекуляція, біржова гра; спекуляция, биржевая игра.

Speculation risk — 1) спекулятивний ризик; спекулятивный риск; 2) ризик спекулятивних операцій; риск спекулятивных операций.

Speculative frenzy — спекулятивна гарячка; спекулятивная горячка.

Speculative security transactions — спекулятивні операції з цінними паперами; спекулятивные операции с ценными бумагами.

Speculator, profiteer — 1) спекулянт; спекулянт; 2) біржовик (*особа, яка грає на біржі*); биржевик (*лицо, играющее на бирже*).

Speed, rate, pace — 1) темп; темп; 2) швидкість; скорость.

Speed up, to force — форсувати; форсировать.

Spelling, sp. — правопис; правописание.

Spin-off — 1) "спин-оф"; "спин-офф"; 2) супутній (додатковий) результат; сопутствующий (дополнительный) результат; 3) побічний результат; побочный результат; 4) передача, відділення (*створення іншої фірми шляхом відділення тощо*); передача, отделение (*создание другой фирмы путём отделения и т. п.*); 5) передача частини активів новостворюваній дочірній компанії; передача части активов вновь образуемой дочерней компании; 6) передача технології (*з однієї сфери в іншу тощо*); передача технологии (*из одной сферы в другую*).

Spiv, shady dealer, swindler, crook — 1) аферист, "ділок"; аферист, "делок"; 2) шахрай; мошенник.

Split1, securities split "сплит", фракція, дроблення цінних паперів; "сплит", фракция, дробление ценных бумаг.

Split2, stock split — "сплит", фракція, дроблення акцій; "сплит", фракция, дробление акций.

Split deposit — розщеплюваний вклад/депозит; расщепляющийся вклад/депозит.

Sponsor — 1) спонсор; спонсор; 2) роботодавець, який засновує план (програму) дохідності для працівників; работодатель, который учреждает план (программу) доходности для работников.

Spot1 — 1) *бірж.* "spot"; *бірж.* "spot"; 2) *бірж.* дійсний (наявний) товар; *бірж.* действительный (наличный) товар; 3) *бірж.* товар за касовими угодами; *бірж.* товар по кассовым сделкам.

Spot2 — 1) який (що) готовий до здавання; готовый к сдаче; 2) який (що) негайно оплачують; немедленно оплачиваемый; 3) касовий; кассовый.

Spot3 — місце; место.

Spot4 — 1) наявний; наличный; 3) дійсний; действительный; 4) реальний; реальный.

Spot business — угода "spot"; сделка "spot".

Spot chartering — строкове/термінове страхування; срочное страхование.

Spot delivery — 1) поставка "spot"; поставка "spot"; 2) поставка на умовах "spot"; поставка на условиях "spot" (див. також **cash market**, **spot market**).

Spot goods — 1) наявний товар; наличный товар; 2) товар з негайним здаванням; товар с немедленной сдачей; 3) товар за касовими угодами; товар по кассовым сделкам; 4) ціна товару за касовими угодами; цена товара по кассовым сделкам.

Spot market — 1) ринок "spot"; рынок "spot"; 2) спотовий ринок; спотовый рынок (див. також **cash market**, **spot delivery**).

Spot price — 1) ціна "spot"; цена "spot"; 2) спотова ціна; спотовая цена.

Spot rate — 1) "spot-рейт"; "spot-рейт"; 2) операція "spot-рейт"; операція "spot-рейт"; 3) операція з негайною оплатою; операція с немедленной оплатой; 4) спотова операція; спотовая операция.

Spot transaction — "spot", операція "spot", операція з оплатою після факту; "spot", операція "spot", операція с оплатою по факту.

Spread1, margin — 1) спред1; спред1 (див. також **bank spread**, **risk spread**); 2) подвійний опціон; двойной опцион.

Spread2 — 1) різниця, розрив (*між цінами тощо*); разница, разрыв (*между ценами и т. п.*); 3) різниця між відсотковими/процентними ставками, за якими банк одержує кошти і за якими видає їх позичальникам; разница между процентными ставками, по которым банк получает средства и по которым выдаёт их заёмщикам.

Spread3 — 1) розсіювання; рассеивание; 2) розкид; разброс; 3) діапазон відхилення; диапазон отклонения; 4) розмах; размах; 5) протяжність; протяжённость; 6) розподіл; распределение.

Spread4 — 1) давати розстрочку; давать рассрочку; 2) відстрочувати (*платіж тощо*); отстрочить (*платёж и т. п.*); 3) розподіляти; распределять; 4) розтягувати виконання роботи шляхом скорочення робочих днів (*як засіб боротьби з безробіттям*); растягивать исполнение работы путём сокращения рабочих дней (*в качестве средства борьбы с безработицей*).

Spread risks — розподіляти ризики; распределять риски.

Square, Sq. — площа (*у назвах*); площадь (*в названнях*).

Square1, sq. — 1) квадратний; квадратный; 2) площа; площадь.

Square2 — 1) точний; точный; 2) правильний; правильный.

Square3 — 1) розплавуватися; расплавиваться; 2) розраховуватися; рассчитываться; 3) збалансувати (*рахунок тощо*); сбалансировать (*счёт и т. п.*); 4) приводити до порядку; приводит в порядок; 5) погоджувати; согласовывать; 6) врегулювати; урегулировать.

Stabilization — 1) стабілізація; стабилизация; 2) зміцнення, усталення; упрочение.

Stable — 1) стабільний; стабильный; 2) стійкий; устойчивый.

Stable unchanged, stable/unchanged share/stock — підтримувана акція; поддерживаемая акция.

Stable/unchanged share/stock, stable unchanged — підтримувана акція; поддерживаемая акция.

Staff1; establishment — штат *працівників*; штат *робітників*.

Staff2, to replenish, to complete — комплектувати; комплектовать.

Staff productivity indicator — показник продуктивності праці персоналу *підприємства*; показатель производительности труда персонала *предприятия*.

Staffing, acquisition — комплектування; комплектование.

Stage, phase — 1) фаза; фаза; 2) період; период; 3) стадія; стадия; 4) ступінь; ступень; 5) етап; этап.

Stagflation — стагфляція; стагфляция.

Staging — стейжинг; стейжинг.

Stagnation — 1) стагнація; стагнация; 2) застій; застой; 3) інертність; инертность.

Stale cheque (амер. check) — 1) прострочений чек; просроченный чек; 2) чек, поданий до банку після закінчення строку/терміну його дії; чек, представленный в банк по истечении срока его действия.

Stamp1; mark, m., mk. — 1) знак; знак; 2) марка; марка; 3) мітка, позначка; метка; 4) серійний номер; серийный номер; 5) ознака; признак; 6) напис на товарі; надпись на товаре.

Stamp2; punch; cliché — 1) штамп; штамп; 2) печатка; печать; 3) тавро; клеймо.

Stamp3, to mark — 1) позначати; обозначать; 2) мітити; метить; 3) маркувати; маркировать; 4) ставити розцінку; ставить расценку; 5) штампувати; штамповать.

Stamp-duty, stamp tax — гербовий збір; гербовый сбор.

Stamped security — 1) штампований цінний папір; штампованная ценная бумага; 2) цінний папір зі штампом, який вказує на зміну початкових умов ви-

пуску/емісії; ценная бумага со штампом, указывающим на изменение первоначальных условий выпуска/эмиссии.

Stand for, to run for, to be a candidate for — балотуватися; баллотироваться.

Stand-alone credit — 1) кредит; що стоїть окремо; окремо стоящий кредит; 2) кредит для здійснення певного проекту, що погашатимуть винятково доходами від цього проекту; кредит для реализации определённого проекта, который будет погашаться исключительно доходами от этого проекта.

Standard1, st., std — 1) стандарт; стандарт; 2) норматив; норматив; 3) взірець; образец; 4) еталон; эталон; 5) стандартний взірець; стандартный образец.

Standard2, st., std; model, mdl, mod.; typical, characteristic — типовий; типический, типичный, типовой.

Standard3, st., std; normal, norm. — 1) стандартний; стандартный; 2) нормальний; нормальный; 3) розмір; размер.

Standard4, st., std; norm1; rate, quota — норма; норма.

Standard5, st., std; norm2 — норматив; норматив.

Standard cost — 1) стандартні (нормативні) затрати; стандартные (нормативные) издержки; 2) величина затрат при найефективнішому веденні діяльності; величина издержек при наиболее эффективном ведении деятельности.

Standard deviation, SD, S. D., s. d. — стандартне (середньоквадратичне) відхилення; стандартное (среднеквадратическое) отклонение.

Standard error, SE, S. E., s. e. — стандартна (середньоквадратична) помилка; стандартная (среднеквадратическая) ошибка.

Standard Industrial Classification, SIC — Стандартна промислова класифікація; Стандартная промышленная классификация.

Standard International Trade Classification, SITC — Стандартна міжнародна торговельна класифікація; Стандартная международная торговая классификация.

Standard Metropolitan Area, SMA — стандартний метрополітанський (міський) ареал (район), США; стандартный метрополитанский (городской) ареал (район), США.

Standard of accumulation — норма нагромадження; норма накопления.

Standard of deferred payments — 1) засіб платежу; средство платежа; 2) засіб погашення боргу; средство погашения долга.

Standard of emergency funds — норма обов'язкових запасів/резервів банку; норма обязательных запасов/резервов банка.

Standard of price — рівень цін; уровень цен.

Standard of profitability — норма/норматив рентабельності; норма/норматив рентабельности.

Standard Oil Company of New York, SOCONY — нафтовий концерн "Стандард Ойл Компані оф Нью-Йорк", СОКОНИ, "Стандард Ойл"; нефтяной концерн "Стандард Ойл Компані оф Нью-Йорк", СОКОНИ, "Стандард Ойл".

Standard sample — типовий взірець; типовый образец.

Standard specifications — технічні умови; технические условия.

Standardization1 — стандартизація; стандартизация.

Standardization2, normalization — нормалізація; нормализация.

Stand-by/standby credit — кредит стенд-бай; кредит стенд-бай.

Stand-by/standby credit line — 1) кредитна лінія стенд-бай; кредитная линия стенд-бай; 2) гарантування банком зобов'язань емітента щодо погашення випущених ним комерційних паперів; гарантирование банком обязательств эмитента по погашению выпущенных им коммерческих бумаг.

Stand-by/standby letter of credit амер. — 1) акредитив стенд-бай; аккредитив стенд-бай; 2) акредитив, можливість використання якого гарантує банк користувачу за певних умов; аккредитив, возможность использования которого гарантируется банком пользователю при определенных обстоятельствах.

Starting price, S. P. — початкова (відправна, вихідна) ціна; начальная (отправная, исходная) цена.

Start-up capital — стартовий капітал; стартовый капитал.

State1, st. — 1) держава; государство; 2) амер. штати; амер. штаты; 3) стан; состояние; 4) положення; положение; 5) державний; государственный.

State2 — 1) виражати; выражать; 2) викладати; излагать; 3) висловлювати; высказывать; 4) заявляти; заявлять; 5) повідомляти; сообщать; 6) формулювати; формулировать.

the State — казна; казна.

State bank, state-chartered bank амер. — 1) штатний банк; штатный банк; 2) банк, ліцензований банківськими контролюючими органами штату (США); банк, лицензированный банковскими контролирующими органами штата (США).

State bonds амер. — 1) штатні облігації; штатные облигации; 2) облігації штату; облигации штата; 3) облігації, випущені владою штату (США); облигации, выпущенные властями штата (США).

State-chartered bank, state bank амер. — 1) штатний банк; штатный банк; 2) банк, ліцензований банківськими контролюючими органами штату (США); банк, лицензированный банковскими контролирующими органами штата (США).

State economic area, SEA — господарська місцевість (господарський район) штату (США); хозяйственная местность (хозяйственный район) штата (США).

State/state-owned enterprises — 1) державні підприємства; государственные предприятия; 2) підприємства, що є у державній власності; предприятия, находящиеся в государственной собственности.

State member bank амер. — штатний банк-член Федеральної Резервної Системи, ФРС (США); штатный банк-член Федеральной Резервной Системы. ФРС (США).

State nonmember bank амер. — штатний банк, що не є членом Федеральної Резервної Системи, ФРС (США); штатный банк, не являющийся членом Федеральной Резервной Системы. ФРС (США).

State-owned/state enterprises — 1) державні підприємства; государственные предприятия; 2) підприємства, що є у державній власності; предприятия, находящиеся в государственной собственности.

State subsidy, grant — дотація; дотация.

Stated interest — оголошений відсоток/процент; объявленный процент (див. також **explicit interest, implicit interest**).

Stated value — оголошена вартість; объявленная стоимость.

Statement1 — 1) заява; заявление; 2) виклад; изложение; 3) твердження; утверждение; 4) звіт; отчет; 5) амер. виписка рахунку; амер. виписка счёта; 6) відомість; ведомость; 7) таблиця; таблица; 8) розрахунок; расчёт; 9) обчислення, рахування; исчисление; 10) підрахунок; подсчёт; 11) кошторис; смета; 12) розцінка за відрядну роботу; расценка за сдельную работу; 13) відповідь опитуваної особи; ответ опрашиваемого лица; 14) запис; запись; 15) реєстрація; регистрация.

Statement2 амер.; balance, bal, bal.; balance in hand; position — 1) баланс; баланс; 2) сальдо *рахунку*; сальдо *счёта*.

Statement3, statement of an account — виписка з банківського рахунку; виписка с банковского счёта (див. також **monthly statement**).

Statement4, act, deed; document, dct, doc, doc. — акт; акт.

Statement analysis, balance sheet analysis — балансовий аналіз, аналіз; балансовый анализ, анализ.

Statement/abstract of an account — виписка з рахунку; виписка со счёта.

Statement of accounts — звіт про стан рахунків; отчёт о состоянии счетов.

Statement of affairs — 1) фінансовий звіт за підсумками ревізії; финансовый отчёт по итогам ревизии; 2) ревізорський бухгалтерський баланс (*підприємства, що збанкрутувало*); ревизорский бухгалтерский баланс (*обанкротившегося предприятия*).

Statement of an account, statement — виписка з банківського рахунку; виписка с банковского счёта (див. також **monthly statement**).

Statement of analysis — аналіз балансу; анализ баланса.

Statement of assets and liabilities — актив і пасив балансу; актив и пассив баланса.

Statement of a claim — позовна заява; исковое заявление.

Statement of condition — документ про фінансовий стан *підприємства*; документ о финансовом состоянии *предприятия*.

Statement of cash flows — звіт про грошові потоки; отчёт о денежных потоках.

Statement of charges in shareholder's/stockholder's equity — звіт *підприємства (банку, компанії тощо)* про зміни в акціонерному капіталі; отчёт *предприятия (банка, компании и т. п.)* об изменениях в акционерном капитале.

Statement of costs — розрахунок видатків; расчёт издержек.

Statement of defence (амер. defense) — заперечення відповідача; возражение ответчика.

Statement of deposit — виписка про стан депозитного рахунку; выписка о состоянии депозитного счёта.

Statement of equipment — інвентарна відомість; инвентарная ведомость.

Statement of financial implications — довідка про фінансовий стан *підприємства*; справка о финансовом состоянии *предприятия*.

Statement of goods — відомість наявних товарів; ведомость наличных товаров.

Statement of income — рахунок прибутків і збитків; счёт прибылей и убытков.

Statement of prices, price current, price list, price-list — прейскурант; прейскурант.

Statement of retained earnings — звіт про нерозподілені прибутки; отчёт о нераспределённых прибылях.

Statement savings, statement savings account — 1) ощадний рахунок із самостійним записом; сберегательный счёт с самостоятельной записью; 2) рахунок у банку, за яким клієнт самостійно веде запис операцій, звіряючи їх з відповідною банківською випискою; счёт в банке, по которому клиент самостоятельно ведёт запись операций, сверяя их с соответствующей банковской записью.

Statewide bank branching амер. — створення банком мережі філій у межах штату; создание банком сети филиалов в пределах штата.

Stationary — 1) стаціонарний; стационарный; 2) постійний; постоянный; 3) незмінний; неизменный; 4) стійкий; устойчивый; 5) стабільний; стабильный.

Statistic; statistical, stat., statl — статичний; статический.

Statistical, stat., statl — статистичний; статистический.

Statistical quality control, SQC — статистичний контроль якості; статистический контроль качества.

Statistical Reporting Service. SRS — Служба статистичних обстежень (США); Служба статистических обследований (США).

Statistical supplements *амер.* — статистичні доповнення; статистические дополнения.

Statistics — 1) статистика (*наука*); статистика (*наука*); 2) статистичні методи; статистические методы; 3) статистичні дані; статистические данные.

Status — 1) статус; статус; 2) суспільне становище; общественное положение; 3) правове становище; правовое положение; 4) майнове становище; имущественное положение; 5) фінансове становище; финансовое положение; 6) стан, становище; состояние; 7) сток, статки. достатки; состояние; 8) стан справ; положение дел.

Status at last contact, SLC — стан при останньому обстеженні; состояние при последнем обследовании.

status quo *лат.* — статус-кво; статус-кво.

Statute capital, statutory fund, equity capital — 1) статутний капітал; уставный капитал; 2) статутний фонд; уставный фонд.

Statutory fund, statute capital, equity capital — 1) статутний капітал; уставный капитал; 2) статутний фонд; уставный фонд.

Statutory minimum balance — обов'язковий мінімальний залишок *банківського рахунку*; обязательный минимальный остаток *банковского счёта*.

Statutory requirements — 1) обов'язкові вимоги; обязательные требования; 3) узаконені вимоги; узаконенные требования; 4) вимоги, продиктовані законом; требования, предписанные законом.

Statutory reserves — 1) статутний резерв; уставный резерв; 2) обов'язкові резерви; обязательные резервы; 3) узаконені резерви; узаконенные резервы; 4) резерви, продиктовані законом; резервы, предписанные законом.

Steady growth — стійке зростання *економіки, виробництва тощо*; устойчивый рост *экономики, производства и т. п.*

Steamer, steamship, SS, S/S, str. — пароплав; пароход.

Stellage (shelving), straddle, double option; put and call (option), Pac., P. a. C., p. a. c. — 1) подвійний опціон (стелаж); двойной опцион (стеллаж); 2) стрэдл; стрэдл; 3) стелажна угода; стеллажная сделка.

Step — крок (*біржовий вислів*); шаг (*биржевое выражение*).

Stepwise maximization, SM, S. M. — поетапна максимізація; поэтапная максимизация.

Sterilization rescriptions — стерилізаційні рескрипції; стерилизационные рескрипции.

Stimulate, to stir to activity, to stir up, to brisk up, to intensify, to liven up, to make more active — активізувати; активизировать.

Stimulation, stirring up, activization — активізація; активизация.

Stir to activity, to stir up, to brisk up, to intensify, to liven up, to make more active, to stimulate — активізувати; активизировать.

Stirring up, stimulation, activization — активізація; активизация.

Stochastic process, S. P. — випадковий процес; случайный процесс.

Stock1, S., stk — інвентар1; инвентарь1 (див. також **inventory**).

Stock2, S., stk *амер.*; **share, S., sh.** — 1) акція (пай); акция (пай); 2) пайовий внесок; паевой взнос.

Stock3, S., stk — 1) *амер.* акція; *амер.* акция; 2) *амер.* акції, акціонерний капітал; *амер.* акции, акционерный капитал; 3) *англ.* цінні папери, фондові цінності, зобов'язання; *англ.* ценные бумаги, фондовые ценности, обязательства; 4) облігації; облигации; 5) фонди; фонды; 6) запас; запас; 7) запаси; запасы; 8) асортимент *товарів*; ассортимент *товаров*; 9) склад; склад; 10) капітал; капитал; 11) фонд; фонд; 12) майно; имущество; 13) перелік майна для продажу; перечень имущества для продажи; 14) матеріали, сировина; материалы, сырьё; 15) виробничі фонди; производственные фонды; 16) група населення; группа населения.

Stock4 — 1) створювати запас(и); создавать запас(ы); 2) запасатися; запасаться; 3) зберігати на складі, хранити на складе.

Stock broking — фондові операції; фондовые операции.

Stock capital — акціонерний капітал; акционерный капитал.

Stock certificate — сертифікат для одержання акцій; сертификат на получение акций.

Stock/share certificate — сертифікат акцій; сертификат акций.

Stock/shares circulation — обіг акцій; обращение акций.

Stock company, SC; joint-stock company, JSC; амер. corporation, Corp., Corpn — 1) акціонерне товариство, АО, товариство на паях; акционерное общество, АО, товарищество на паях; 2) корпорація; корпорация.

Stock/shares consolidation — консолідація акцій; консолидация акций.

Stock/shares distribution — розподіл акцій; распределение акций.

Stock discount — 1) дисконт акції; дисконт акции; 2) перевищення номінальної вартості акції над її фактичною оплатою; превышение нарицательной (номинальной) стоимости акции над её фактической оплатой.

Stock dividend — 1) дивіденд у вигляді акцій; дивиденд в виде акций; 2) дивіденд, що виплачує акціонерне товариство (АО) не грошима, а в акціях того ж АО; дивиденд, выплачиваемый акционерным обществом (АО) не деньгами, а в акциях того же АО.

Stock Exchange, SE, S. E., St. Ex., St. Exch., Stk Ex.; board, B., bd, brd — 1) біржа; биржа; 2) фондова біржа; фондовая биржа (див. також **Big Board**).

Stock-exchange/market capitalization — біржова вартість/капіталізація; биржевая стоимость/капитализация.

Stock-exchange/market crisis — біржова криза; биржевой кризис.

Stock-exchange duty/duties/dues — біржове мито; биржевая пошлина.

Stock-exchange deal — біржова угода; биржевая сделка.

Stock exchange information system — інформаційна система фондової біржі; информационная система фондовой биржи.

Stock exchange seat — місце на фондовій біржі (*дає право торгівлі на ній*); место на фондовой бирже (*даёт право торговли на ней*).

Stock/equity issue, issue of shares — випуск акцій; выпуск акций.

Stock-jobber, stock-broker, stockbroker — брокер, біржовий маклер, біржовик; брокер, биржевой маклер, биржевик.

Stock-jobbing, rush, agiotage — 1) біржова гра; биржевая игра; 2) ажіотаж; ажиотаж.

Stock-keeping unit, SKU — одиниця обліку запасів; единица учёта запасов.

Stock/securities market — (біржовий) ринок цінних паперів, фондовий ринок; (биржевой) рынок ценных бумаг, фондовый рынок.

Stock/shares market price — ринкова вартість акцій; рыночная стоимость акций.

Stock market value price/rate, rate of securities, securities price — курс цінних паперів; курс ценных бумаг.

Stock-master — стокмайстер; стокмастер.

Stock option — опціон на акцію; опцион на акцию.

Stock/share price; quotation, qtn — курс акції; курс акции.

Stock power — акціонерне повноваження; акционерное полномочие (див. також **bond power**).

Stock registrar, registrar — 1) реєстратор акцій; регистратор акций; 2) реєстратор; регистратор.

Stock savings bank — ощадний банк, заснований як акціонерне товариство (АО); сберегательный банк, учреждённый в качестве акционерного общества (АО); див. також **Savings and Loan Association, savings/thrift institution**.

Stock speculation/profitteering/jobbery — біржова спекуляція; биржевая спекуляция.

Stock split, split — дроблення акцій, "сплит"; дробление акций, "сплит".

Stock-taking, inventory, inventory making — інвентаризація; инвентаризация.

Stock valuation models — моделі оцінки вартості акцій; модели оценки стоимости акций.

Stock/share value — вартість акції; стоимость акции.

Stock/share warrant, bearer share/stock — акція на пред'явника; акция на предъявителя.

Stock/share with weighted voting power — акція з кількома голосами; акция с несколькими голосами.

Stockbroker1, амер. registered representative 1) зареєстрований представник; зарегистрированный представитель; 2) виконавчий співробітник брокерської фірми, який працює з індивідуальними клієнтами по операціях з цінними паперами; исполнительный сотрудник брокерской фирмы, работающий с индивидуальными клиентами по операциям с ценными бумагами; 3) агент з продажу послуг брокерської фірми; агент по продаже услуг брокерской фирмы (див. також **account executive, retail broker**).

Stockbroker2, stock-broker, stock-jobber — брокер, біржовий маклер, біржовик; брокер, биржевой маклер, биржевик.

Stockbroking — 1) посередництво в операціях з цінними паперами; посредничество в операциях с ценными бумагами; 2) виконання агентських функцій в операціях з цінними паперами; выполнение агентских функций по операциям с ценными бумагами; 3) *амер.* виконання функцій зареєстрованого представника; *амер.* выполнение функций зарегистрированного представителя.

Stockholder/shareholder, sharer — 1) акціонер; акционер; 2) пайовик; пайщик; 3) учасник акціонерного товариства (АО); участник акционерного общества (АО).

Stockholders'/shareholders' equity, SE; share capital; амер. capital stock, CS; joint stock, jnt stk, jnt. stk. — 1) акціонерний/пайовий капітал; акционерный/паевой капитал; 2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 3) акції; акции; 4) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АО), що є у власності інвесторів; сумма непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов (див. також **total equity**).

Stockholder of record амер., registered stockholder — зареєстрований акціонер; зарегистрированный акционер.

Stock's voting right — право голосу, що надає акція; право голоса, предоставляемое акцией.

Stop1 — 1) зупинка; остановка; 2) припинення; прекращение; 3) затримка; задержка; 4) припинення; приостановка; 5) перешкода; препятствие; 6) заборона; запрет; 7) ембарго; эмбарго; 8) вето; veto.

Stop2 — 1) зупиняти; останавливать; 2) припиняти; прекращать; 3) затримувати; задерживать; 4) припиняти; приостанавливать.

Stop loss order — стоп-наказ, стоп-ордер; стоп-приказ, стоп-ордер.

ставка; 2) відсоткова/процентна ставка, штучно понижена порівняно з ринковим курсом за рахунок субсидій, що виплачує банк; процентная ставка, искусственно пониженная в сравнении с рыночным курсом за счёт субсидий, выплачиваемых банком.

Subsidy, grant, grant-in-aid — 1) субсидія; субсидія; 2) дотація; дотація; 3) пільга; льгота.

Substance — 1) субстанція; субстанція; 2) сутність, суть; сущность, суть; 3) зміст; содержание; 4) майно; имущество; 5) стан; состояние; 6) матерія, речовина; материя, вещество.

Substandard assets/loans — нестандартні активи/позики; нестандартные активы/ссуды (див. також **doubtful assets/loans, special mention assets/loans**).

Substantial, solid, fundamental — фундаментальний; фундаментальный.

Substitute1, sub, sub., subs, subs., subst. — 1) субститут; субститут; 2) сурогат; суррогат; 3) замітник; заменитель; 4) заміна; замена; 5) замісник; заместитель.

Substitute2 — 1) заміняти; заменять; 2) заміщати, замістити; замещать.

Substitutes for money — замітники (замісники) грошей (*векселі, чеки тощо*); заменители (заместители) денег (*векселя, чеки и т. п.*).

Substitution — 1) субституція; субституция; 2) заміна; замена; 3) заміщення, заступання; замещение.

Subtract a discount — віднімати дисконт; вычитать дисконт.

Subtract from taxable income — віднімати від оподатковуваного доходу; вычитать из налогооблагаемого дохода.

Subvention — 1) субвенція; субвенция; 2) субсидія; субсидия; 3) дотація; дотація.

Success is assured — успіх забезпечено; успех обеспечен.

Succession planning — планування спадкоємності (*напрямок роботи з персоналом банку, компанії тощо*); планирование преемственности (*направление работы с персоналом банка, компании и т. п.*).

Successor, assignee, cessionary — 1) цесіонарій; цессионарий; 2) *юр.* спадкоємець, правонаступник; преемник.

Sue/prosecute smb., bring/enter/lay an action (a suit, a claim) against smb. — 1) порушувати справу проти когось; возбуждать дело против кого-либо; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

Suggestion, offer, proposal; supply, S. — пропозиція; предложение.

Suit, case, cause, lawsuit, legal action/proceedings, trial суд. — 1) процес; процесс; 2) судовий процес; судебный процесс.

Suit for payment — 1) клопотання про платіж; ходатай-

ство о платеже; 2) документ, що складає кредитор і спрямовує у суд для стягнення заборгованості; документ, составляемый кредитором и направляемый в суд для взыскания задолженности.

Sum1 — 1) сума; сумма; 2) підсумок; итог.

Sum2, to summarize — 1) сумувати; суммировать; 2) підводити підсумок; подводит итог.

Sum-of-the-years'-digits depreciation, SOYD, SYD — метод суми років (*метод нарахування амортизації (зносу) активів*); метод сумми лет (*метод начисления амортизации (износа) активов*); див. також **accelerated method of depreciation, declining balance depreciation, straight-line/straightline depreciation**.

Sum up, to summarize, to recapitulate — резюмувати; резюмировать.

Summary, Sum., Summ.; resume — 1) короткий виклад; краткое изложение; 2) резюме; резюме; 3) зведення; сводка.

Summary/total securities certificate — сумарний сертифікат цінних паперів; суммарный сертификат ценных бумаг.

Sundays and holidays excepted, S. and h. e. — за винятком неділь і святкових днів; исключая воскресенья и праздничные дни.

Sundries account — тимчасовий рахунок; временный счёт.

Sundry creditors, Sy Crs — “різні кредитори”; “разные кредиторы”.

Super NOW account *амер.* — 1) супер-нау рахунок; супер-нау счёт; 2) банківський рахунок на вимогу (до запитання), за яким виплачують відсотки/проценти (на відміну від звичайного чекового рахунку) і здійснюють практично без обмежень усі чекові та інші платіжні операції; банковский счёт до востребования, по которому выплачиваются проценты (в отличие от обычного чекового счёта) и совершаются практически без ограничений все чековые и другие платёжные операции (див. також **negotiable order of withdrawal account, NOW account, NOW**).

Superintendency *амер.* — суперінтендантство (*незалежний орган банківського нагляду*); суперинтенданство (*независимый орган банковского надзора*).

Superior, sup. — 1) вищої якості; высшего качества; 2) вищий (*за якістю тощо*); высший (*по качеству и т. п.*); 3) кращий; лучший; 4) чудовий; превосходный; 5) який (що) переважає, переважаючий; превосходящий; 6) вищий (*старший за посадою*); высший (*старший по должности*).

Supermarket, supermart — 1) супермаркет; супермаркет; 2) великий універсальний магазин (універмаг); крупный универсальный магазин (универмаг).

Supervision, banking supervision — 1) нагляд; надзор; 2) банківський нагляд; банковский надзор (див. також **off-site supervision, on-site supervision, regulation and supervision**).

Supervisor — 1) супервізор; супервизор; 2) особа, яка здійснює зовнішнє спостереження; лицо, осуществляющее внешнее наблюдение; 3) особа, яка здійснює контроль і нагляд за об'єктом (*банком, компанією тощо*); лицо, осуществляющее контроль и надзор за объектом (*банком, компанией и т. п.*).

Supervisory approval — схвалення органу нагляду (*зокрема, банківського*); одобрение органа надзора (*в частности, банковского*).

Supervisory body — орган нагляду (*зокрема, банківський*); орган надзора (*в частности, банковский*).

Supplement, sup. — 1) додаток; приложение; 2) доповнення; дополнение.

Supplement1, sup. — 1) додаток; приложение; 2) доповнення; дополнение.

Supplement2 — доповняти; дополнять.

Supplementary capital, Tier Two (tier-two) capital — 1) додатковий капітал; дополнительный капитал; 2) капітал 2-го рівня; капитал 2-го уровня (див. також **core capital, total capital ratio**).

Supplementary re-interview, SR, S. R. — додаткове повторне обстеження; дополнительное повторное обследование.

Suppliers' credit — кредит за оплатою; кредит по оплате.

Supplies — 1) запас(и); запас(ы); 2) загальна кількість; общее количество; 3) продовольство; продовольствие; 4) припаси; припасы; 5) провіант; провиант; 6) предмети постачання; предметы снабжения; 7) *грошове* утримання; *денежне* содержание; 8) сировина і матеріали; сырьё и материалы; 9) поставки сировини і матеріалів; 10) допоміжні матеріали; вспомогательные материалы.

Supply1, S. — 1) постачання; снабжение; 2) поставка; поставка; 3) подача, подавання; подача.

Supply2, S.; offer, proposal, suggestion — пропозиція; предложение.

Supply3 — 1) постачати; снабжать; 2) поставляти; поставлять; 3) подавати; подавать.

Supply of credit — пропозиція кредиту *на ринку*; предложение кредита *на рынке*.

Support purchase, price nursing — підтримання курсу; поддержание курса.

Supreme Court, SC, S. C. — Верховний Суд; Верховный Суд.

Surplus1, S. — 1) надвишок, надмір; избыток; 2) надлишок; излишек.

Surplus2, S.; paid-in surplus — перевищення курсової вартості цінного паперу над його номінальною вартістю, оплачене інвестором; превышение курсовой стоимости ценной бумаги над её номинальной стоимостью, оплаченное инвестором.

Surprise basis of bank examination — наглядова пе-

ревірка банку на основі раптової ревізії; надзорная проверка банка на основе внезапной ревизии.

Surrender value, cash surrender value — викупна вартість; выкупная стоимость.

Survey, Surv. — 1) огляд; обзор; 2) обстеження, оглядини; обследование.

Surviving/book/carrying/net value of the (non-material) asset — балансова вартість (нематеріального) активу; балансовая стоимость (нематериального) актива.

Suspend interest accruals — припиняти нарахування відсотків/процентів; приостанавливать начисление процентов.

Suspense/interim account — проміжний рахунок; промежуточный счёт.

Suspension of interest on non-performing/nonperforming assets — припинення нарахування відсотків/процентів на недіючі (неякісні) активи; прекращение (приостановление) начисления процентов на недействующие (некачественные) активы.

Suspension of loan — зупинка видавання позик (кредитування); приостановка выдачи ссуд (кредитования); (див. також **formal suspension of loan, informal suspension of loan**).

Swap — 1) “своп”, операція “своп”; “своп”, операция “своп”; 2) обмін; обмен; 3) купівля іноземної валюти в обмін на вітчизняну з наступним викупом; покупка иностранной валюты в обмен на отечественную с последующим выкупом.

Swear/make an affidavit — давати свідчення під присягою; давать показания под присягой.

Sweep account — 1) очисний рахунок; очищаемый счёт; 2) рахунок, перевищення залишку над необхідним розміром якого банк інвестує у короткострокові/короткотермінові фінансові інструменти на умовах “овернайт”; счёт, превышение остатка над необходимым размером которого банк инвестирует в краткосрочные финансовые инструменты на условиях “овернайт” (див. також **overnight loan, overnight repurchase agreement**).

Swindle, shady transaction, fraud — 1) афера; афера; 2) шахрайство; мошенничество.

Swindle money out of a person — виманювати гроші в кого-небудь шахрайським способом; выманивать деньги у кого-либо мошенническим путём.

Swindler, spiv, shady dealer, crook — 1) аферист, “ділок”; аферист, “делок”; 2) шахрай; мошенник.

Switch1 — 1) свитч; свитч; 2) перехід, перемикання; переход, переключение.

Switch2 — 1) переходити; переходит; 2) змінювати напрямок; изменять направление.

Symmetric, symmetrical, sym. — симетричний; симметричный.

Syndicate1, consortium, ordinary partnership, pool — синдикат, консорціум, товариство, пул, об'єднання;

синдикат, консорциум, товарищество, пул, объединение.

Syndicate2 — 1) синдикат зі спільного розподілу цінних паперів при їхньому первинному випуску (їхній первинній емісії); синдикат по совместному распределению ценных бумаг при их первичном выпуске (первичной эмиссии); 2) синдикат зі спільного надання великої позики; синдикат по совместному предоставлению крупного займа (див. також **syndicated credit, syndicated loan (syndication, syndication of credit), syndication fee**).

Syndicated credit — кредит консорціуму; кредит консорциума (див. також **syndicate, syndicated loan (syndication, syndication of credit), syndication fee**).

Syndicated loan (syndication, syndication of credit) — 1) синдикування; синдицирование; 2) синдикувана позика, синдикуваний кредит; синдицированная ссуда, синдицированный кредит; 3) надання кредиту (позики) кількома банками одному позичальникові на умовах розподілу між ними часток суми кредиту (позики) і стягнених відсотків/процентів; предоставление кредита (ссуды) несколькими банками одному заемщику на условиях распределения между ними долей суммы кредита (ссуды) и взыскиваемых процентов (див. також **syndicated credit, syndicate, syndication fee**).

Syndication fee — плата за синдикування кредиту; плата за синдицирование кредита (див. також **syndicated credit, syndicated loan (syndication, syndication of credit), syndicate**).

Synergy — синергізм, синергія, ефект синергізму; синергизм, синергия, эффект синергизма.

Synopsis, abstract; essay, paper — реферат; реферат.

System1, Syst., syst. — 1) система; система; 2) спосіб; способ; 3) метод; метод.

System2, Syst., syst. — 1) будова; устройство; 2) лад, устрій; строй; 3) класифікація; классификация.

System3, Syst., syst.; scheme; combination, comb.; merger, trick — комбінація; комбинация.

System Open Market Account, SOMA — рахунок операцій на відкритому ринку Федеральної резервної системи (США); счёт операций на открытом рынке Федеральной резервной системы (США).

System/systemic risk — 1) системний ризик; системный риск; 2) ризик втрат через те, що неплатежі одного або кількох великих позичальників банків, які є у незадовільному фінансовому стані, викличуть "ефект доміно" і призведуть до виникнення ланцюга неплатежів, що становитиме загрозу для усієї банківської системи; ризик потерь в связи с тем, что неплатежи одного или нескольких крупных заемщиков банков, находящихся в неудовлетворительном финансовом состоянии, вызовут "эффект домино" и приведут к возникновению цепочки неплатежей, ставящей под угрозу всю банковскую систему.

Systematic1, Syst., syst. — системний; системный.

Systematic2, Syst., syst.; methodical, meth, meth.; orderly — 1) систематичний; систематический; 2) методичний; методический, методичный.

Systematic (taxonomic) categories — систематичні (таксономічні) категорії; систематические (таксономические) категории.

Systematic (market, nondiversifiable,) risk — 1) систематичний (ринковий, недиверсифікований) ризик; систематический (рыночный, недиверсифицированный) риск; 2) ризик ринку; риск рынка; 3) ризик втрати активів за обставин, що не залежать від певного підприємства, оскільки причини є загальноринковими (*у зв'язку з тривалою депресією, високою інфляцією, масовими банкрутствами тощо*); риск потери активов по обстоятельствам, не зависящим от определенного предприятия, поскольку причины являются общерыночными (в связи с длительной депрессией, высокой инфляцией, массовыми банкротствами и т. п.); (див. також **unsystematic (company-specific, diversifiable) risk**).

Systematization — систематика; систематика.

Systematize — 1) систематизувати; систематизировать; 2) приводити у систему; приводит в систему.

Systems analyst — 1) системний аналітик; системный аналитик; 2) особа, яка спеціалізується в аналізі систем і розв'язанні проблем, пов'язаних їхніми функціонуванням і розвитком; лицо, специализирующееся на анализе систем и решении проблем, связанных с их функционированием и развитием.

Systems and Procedures Association, SPA — Асоціація з покращання методів роботи торгово-промислових установ (США); Ассоциация по улучшению работы торгово-промышленных учреждений (США).

T

Table1, tab.; time-board; number, n., no., No. Ц табель; табель.

Table2, tab. — таблиця; таблица.

Table3 — складати таблицю; составлять таблицу.

Tactician — тактик; тактик.

Tactics — тактика; тактика.

Tail — решка (*зворотний бік монети*); решка (*обратная сторона монеты*).

Take1 — 1) одержання; получение; 2) виручка; выручка; 3) збір; сбор; 4) реалізований прибуток; реализованная прибыль; 5) получка; получка; 6) оренда *землі тощо*; аренда *земли и т. п.*; 7) орендована ділянка; арендованный участок.

Take2 — 1) прийняти пропозицію щодо угоди; принять предложение о сделке; 2) брати; брать; 3) одержувати; получать; 4) виручати (*про гроші тощо*); выручать (*о деньгах и т. п.*); 5) стягувати; взимать; 6) брати ціну; брать цену; 7) орендувати; арендовать; 8) винайматися; нанимать; 9) знімати; снимать.

Take an affidavit — брати свідчення; снимать показания.

Take into account — 1) враховувати; учитывать; 2) звертати увагу; принимать во внимание.

Take off interest on loan — стягувати відсоток/процент за позику; взимать процент по ссуде.

Take out booking, to subscribe — абонувати; абонировать.

Take prompt actions — вживати термінові заходи; принимать срочные меры.

Take possession of collateral — 1) вступити у володіння забезпеченням; вступить во владение обеспечением; 2) взяти заставу (заставлене майно) у фізичне розпорядження; взяти залог (заложенное имущество) в физическое распоряжение.

Take possession of collateral securing defaulted loan — 1) вступити у володіння забезпеченням за позику, за якою *позичальником* не виконано зобов'язання; вступить во владение обеспечением по ссуде, по которой заемщиком не выполнены обязательства; 2) взяти у фізичне розпорядження заставу (заставлене майно) за позику, за якою *позичальником* не виконано зобов'язання; взяти в физическое распоряжение залог (заложенное имущество) по ссуде, по которой заемщиком не выполнены обязательства.

Take property by bank in full (or partial) satisfaction of the indebtedness — вилучати майно у банк для повного (*або* часткового) погашення заборгованості; изымать имущество в банк для полного (*или* частичного) погашения задолженности.

Takeover — 1) злиття, об'єднання, поглинання (*підприємств, установ тощо*); слияние, объединение, поглощение (*предприятий, учреждений и т. п.*); (див. також **amalgamation, merger**).

Take over — 1) поглинати *одним підприємством іншого*; поглотить *одним предприятием другое*; 2) брати під контроль *одним підприємством інше*; брать под контроль *одним предприятием другое*.

Tale quale *лат., tel quel, T. Q., t. q.; flat1, F.* — 1) такий, яким є *товар (умова продажу без гарантії якості)*; такой, каким есть *товар (условие продажи без гарантии качества)*; 2) флет, "тел-кел"; флэт, "тел-кел".

Tally of loan — 1) свідоцтво про надання позики Державній скарбниці (Державному казначейству); свидетельство о предоставлении ссуды Государственной казне (Государственному казначейству); 2) позикова квитанція (*один із перших державних цінних паперів, що випускався у Великій Британії у XVII столітті*); ссудная квитанция (*одна из первых государственных ценных бумаг, выпускавшаяся в Великобритании в XVII веке*).

Talon, renewal coupon — 1) талон2; талон2; 2) корінець; корешок (див. також **counter-foil, stub**).

Tangible assets — матеріальні активи; материальные активы (див. також **goodwill, intangible assets (intangibles), net intangibles**).

Tangible collateral — матеріальне забезпечення *позики*; материальное обеспечение *ссуды*.

Tangible net worth — 1) "матеріальний" акціонерний

капітал; "матеріальний" акціонерний капітал; 2) частина акціонерного капіталу, втілена у матеріальних активах; часть акционерного капитала, воплощенная в материальных активах; 3) різниця акціонерного капіталу і нематеріальних активів ("акціонерний капітал мінус нематеріальні активи"); разница акционерного капитала и нематериальных активов ("акционерный капитал минус нематериальные активы").

Tangible/real value — реальна вартість; реальная стоимость.

Tare weight — тарна вага (*вказують у товарних документах, що є підставою для укладання угоди*); тарный вес (*указывается в товарных документах, служащих основанием для совершения сделки*).

Target1 — 1) мета, ціль; цель; 2) завдання; задание; 3) накреслена (намічена) цифра; намеченная цифра; 4) планова цифра; плановая цифра.

Target2 — ставити за мету; ставить цель.

Target bank — 1) цільовий банк; целевой банк; 2) банк, що є ціллю придбання іншим банком; банк, являющийся целью приобретения другим банком.

Target capital structure — цільова структура капіталу; целевая структура капитала.

Target for disposal of products — план з реалізації продукції; план по реализации продукции.

Target investment profit — цільовий інвестиційний прибуток; целевая инвестиционная прибыль.

Target market — 1) цільовий ринок; целевой рынок; 2) ринок, що є ціллю для проникнення на нього *підприємства* і розгортання там діяльності; рынок, являющийся целью для проникновения на него предприятия и развёртывания там деятельности.

Target profit — цільова сума прибутку; целевая сумма прибыли.

Targeted credit subsidy — цільова кредитна субсидія; целевая кредитная субсидия (див. також **credit subsidy**).

Targeted credit programme (амер. program) — 1) цільова програма кредитування; целевая программа кредитования; 2) програма надання цільових кредитів пріоритетним позичальникам на привілейованих умовах; программа предоставления целевых кредитов приоритетным заемщикам на привилегированных условиях.

Tariff1 — 1) тариф; тариф; 2) розцінка; расценка; 3) прейскурант; прейскурант; 4) шкала ставок; шкала ставок; 5) шкала зборів; шкала сборов; 6) мито; пошлина; 7) ціна комунальних послуг; цена коммунальных услуг; 8) збір, що стягується державою за експорт-імпорт товарів та використовується як знаряддя регулювання обсягів експорту-імпорту, ступеня відкритості внутрішнього ринку тощо; сбор, взимаемый государством за экспорт-импорт товаров и используемый в качестве инструмента регулирования объемов экспорта-импорта, степени открытости внутреннего рынка и т. п.

Tariff2, fixed rate — такса; такса.

Tariff3 — 1) тарифікувати; тарифицировать; 2) виконувати розцінку; производить расценку; 3) включати у тариф; включат в тариф; 4) обкладати митом; облагать пошлиной.

Tariff for bargaining purposes — тариф для створення вигідних умов для переговорів; тариф для создания выгодных условий для переговоров.

Tariff quota — тарифна квота; тарифная квота.

Tariff rates — тарифні ставки; тарифные ставки.

Tariff value — цінність товару з метою обкладання митом; ценность товара с целью обложения пошлиной.

Tariffication, tariffing — тарифікація; тарификация.

Tax1, Tx, Tx.; **customs duty** — 1) податок; налог; 2) мито; пошлина; 3) митний збір; таможенный сбор; 4) обкладання *податком тощо*; обложение *налогом и т. п.*

Tax2 — обкладати *податком, митом тощо*; облагать *налогом, пошлиной и т. п.*

Tax and price index, TPI — показник/індекс податків і цін; показатель/индекс налогов и цен.

Tax authorities — 1) податкова влада; налоговые власти; 2) державні установи, що відповідають за податкову політику, організацію податкової служби, податкове виконання бюджетів, податкове регулювання і контроль (*в Україні — Державна податкова адміністрація України, ДПАУ*); государственные учреждения, отвечающие за налоговую политику, организацию налоговой службы, налоговое исполнение бюджетов, налоговое регулирование и контроль (*в Украине — Государственная налоговая администрация Украины, ГНАУ*).

Tax avoidance — ухилення від податків; уклонение от налогов.

Tax brakes — податкові пільги; налоговые льготы (див. також **tax credit**).

Tax code — податковий кодекс; налоговый кодекс.

Tax commitment/obligation — податкове зобов'язання; налоговое обязательство.

Tax-collector — збирач податків; сборщик налогов.

“Tax corrector” — “податковий коректор”; “налоговый корректор”.

Tax credit — 1) “податковий кредит”; “налоговый кредит”; 2) податкова пільга; налоговая льгота; 3) відстрочка (відтермінування) сплати податку; отсрочка уплаты налога (див. також **tax brakes**).

Tax declaration — податкова декларація; налоговая декларация.

Tax-deductible account — рахунок, внески на який звільнено від сплати податків; счёт, взносы на который освобождены от уплаты налогов (див. також **individual retirement accounts, IRAs амер.**).

Tax equity — справедливість обкладання податком;

справедливость налогообложения (див. також **equity3**).

Tax exempt, TE — який (що) звільнено від податку, звільнений від податку; освобождённый от налога.

Tax-exempt (tax-free) fund — фонд (взаємний або колективний), що інвестує нагромаджені ресурси у цінні папери, доходи за якими звільнено від оподаткування; фонд (взаимный или коллективный), инвестирующий накопленные ресурсы в ценные бумаги, доходы по которым освобождены от налогообложения.

Tax-exempt lease financing receivables — 1) звільнена від оподаткування дебіторська заборгованість з лізингового фінансування; освобождённая от налогообложения дебиторская задолженность по лизинговому финансированию; 2) дебіторська заборгованість з лізингового фінансування, звільнена від оподаткування; дебиторская задолженность по лизинговому финансированию, освобождённая от налогообложения.

Tax-exempt obligations — 1) звільнені від оподаткування зобов'язання; освобождённые от налогообложения обязательства; 2) зобов'язання, звільнені від оподаткування; обязательства, освобождённые от налогообложения.

Tax-exempt securities — 1) звільнені від оподаткування цінні папери; освобождённые от налогообложения ценные бумаги; 2) цінні папери, доходи за якими звільнено від оподаткування; ценные бумаги, доходы по которым освобождены от налогообложения.

Tax-free — вільний від податку; свободный от налога.

Tax-free (tax-exempt) fund — фонд (взаємний або колективний), що інвестує нагромаджені ресурси у цінні папери, доходи за якими звільнено від оподаткування; фонд (взаимный или коллективный), инвестирующий накопленные ресурсы в ценные бумаги, доходы по которым освобождены от налогообложения.

Tax havens — податкові гавані; налоговые гавани.

“Tax holiday” — “податкові канікули”; “налоговые каникулы”.

Tax identification number — ідентифікаційний номер платника податків (*обов'язковий реквізит при реєстрації акціонерів*); идентификационный номер налогоплательщика (*обязательный реквизит при регистрации акционеров*).

Tax in kind — натуральний податок; натуральный налог.

Tax incentives/privileges — податкові пільги; налоговые льготы.

Tax lien — право удержання (збереження) майна для забезпечення сплати податку; право удержания имущества для обеспечения уплаты налога.

Tax management — управління податковими платежами (*на підприємстві, з метою їхньої оптимізації*); управление налоговыми платежами (*на предприятии, с целью их оптимизации*).

Tax obligation/commitment — податкове зобов'язання; налоговое обязательство.

Tax payer, tax-payer, taxpayer — платник податків; налогоплательщик.

Tax period under review — звітний (податковий) період; отчётный (налоговый) период.

Tax planning — податкове планування; налоговое планирование.

Tax planning and preparation — 1) “податкове планування і підготовка” (*можлива “інша” послуга банку своїм клієнтам*); “налоговое планирование и подготовка” (*возможная “прочая” услуга банка своим клиентам*); 2) планування і підготовка до сплати податків (*можлива “інша” послуга банку своїм клієнтам*); планирование и подготовка к уплате налогов (*возможная “прочая” услуга банка своим клиентам*).

Tax policy of a company — податкова політика підприємства (компанії); налоговая политика предприятия (компания).

Tax privileges/incentives — податкові пільги; налоговые льготы.

Tax return — податкова декларація; налоговая декларация.

Tax risk — податковий ризик; налоговый риск.

Tax system of Ukraine — податкова система України; налоговая система Украины.

Tax treatment — податковий режим; налоговый режим.

Tax value — податкова вартість; налоговая стоимость.

Tax year — 1) податковий рік; налоговый год; 2) річний період, впродовж якого здійснюють розрахунки податкових платежів; годовой период, в течение которого совершаются расчёты налоговых платежей.

Taxable income — 1) оподатковуваний дохід; налогооблагаемый доход; 2) дохід, що підлягає оподаткуванню; доход, подлежащий налогообложению.

Taxable lease financing receivables — 1) оподатковувана дебіторська заборгованість з лізингового фінансування; облагаемая налогом дебиторская задолженность по лизинговому финансированию; 2) дебіторська заборгованість з лізингового фінансування, що підлягає оподаткуванню; дебиторская задолженность по лизинговому финансированию, подлежащая налогообложению.

Taxable obligations — 1) оподатковувані зобов'язання; облагаемые налогом обязательства; 2) зобов'язання, що підлягають оподаткуванню; обязательства, подлежащие налогообложению.

Taxable securities — 1) оподатковувані цінні папери; облагаемые налогом ценные бумаги; 2) цінні папери, доходи за якими підлягають оподаткуванню; ценные бумаги, доходы по которым подлежат налогообложению.

Taxes payable — заборгованість зі сплати податків; задолженность по уплате налогов.

Taxon — таксон; таксон.

Taxonomic (systematic) categories — таксономічні (систематичні) категорії; таксономические (систематические) категории.

Taxonomy — таксономія; таксономия.

Taxpayer — платник податків; налогоплательщик.

Teaching, propaganda, popularization, information — пропаганда; пропаганда.

Technical, tech. — 1) технічний (*щодо техніки тощо*); технический (*относительно техники и т. п.*); 2) технічний (*про ринок цінних паперів*); технический (*о рынке ценных бумаг*); 3) промисловий; промышленный.

Technical analysis of investment market — технічний/трендовий аналіз інвестиційного ринку; технический/трендовый анализ инвестиционного рынка.

Technical Assistance (UN), TA — Технічна допомога ООН країнам, що розвиваються; Техническая помощь ООН развивающимся странам.

Technical Assistance Committee (UN), TAC — Комітет технічної допомоги ООН; Комитет технической помощи ООН.

Technical Assistance Program (UN), TAP — Програма технічної допомоги ООН країнам, що розвиваються; Программа технической помощи ООН развивающимся странам.

Technical conditions/terms — технічні умови; технические условия.

Technical decline — зміна цін на ринку, викликана впливом внутрішніх факторів/чинників; изменение цен на рынке, вызванное воздействием внутренних факторов.

Technical Industrial Liaison Office, TILO — Відділ зв'язку з промисловістю (США); Отдел связи с промышленностью (США).

Technical information, TI — 1) технічні дані; технические данные; 2) технічна інформація; техническая информация.

Technical manual, TM — технічний довідник; технический справочник.

Technical terms/conditions — технічні умови; технические условия.

Technique1, technics, engineering, equipment — техніка; техника.

Technique2, methods, procedure — методика; методика.

Technology, tech., technol.; **techniques** — 1) техніка; техника; 2) технологія; технология.

Technology transfer, TT — передавання технології; передача технологии.

Technology transfer consortium, TTC — консорціум з передавання технології; консорциум по передаче технологии.

Tel quel, tale quale *лат., Т. Q., t. q.; fiat1, F.* — 1) такий, яким є *товар (умова продажу без гарантії якості)*; такой, каким есть *товар (условие продажи без гарантии качества)*; 2) флет, "тел-кел"; флэт, "тел-кел".

Telegram, tel.; **dispatch** — 1) телеграма; телеграмма; 2) депеша; депеша.

Telegraph, tel. — телеграф; телеграф.

Telegraph money order, TMO — телеграфний грошовий переказ; денежный перевод по телеграфу.

Telegraph/telephone office, TQ, T. O. — телеграфний/телефонний відділок (телеграфне/телефонне відділення); телеграфное телефонное отделение.

Telegraphic test key — 1) телеграфний *кодовий* ключ; телеграфный *кодовый* ключ; 2) кодові позначення, що використовують у телеграфних та електронних платіжних повідомленнях; кодовые обозначения, используемые в телеграфных и электронных платёжных сообщениях.

Telegraphic transfer, TT — 1) телеграфний грошовий переказ; телеграфный денежный перевод; 2) грошовий переказ телеграфом; денежный перевод по телеграфу.

Telemetry data, TD — телеметричні дані; телеметрические данные.

Telephone, tel. — телефон; телефон.

Telephone banking — банківське обслуговування по телефону; банковское обслуживание по телефону (див. також **telephone bill payment**).

Telephone bill payment — 1) телефонна оплата рахунків; телефонная оплата счетов; 2) банківська послуга клієнту, який може віддавати наказ про оплату рахунків по телефону; банковская услуга клиенту, который может отдавать приказ об оплате счетов по телефону.

Telephone/automatic transfer — 1) автоматичний (попередньо санкціонований) грошовий переказ; автоматический (предварительно санкционированный) денежный перевод; 2) переказ грошей, на який платником попередньо видано доручення; перевод денег, на который плательщиком предварительно дано поручение (див. також **securities transfer, teletransmission transfer**).

Teletransmission transfer — 1) телетрансмісійний переказ; телетрансмиссионный перевод; 2) грошовий переказ через телеграфну або електронну систему зв'язку; денежный перевод через телеграфную или электронную систему связи (див. також **automatic/telephone transfer, securities transfer**).

Television, TV — телебачення, ТБ; телевидение, ТВ.

Teller — 1) обліковець (*особа, яка підраховує кількість голосів*); учётчик (*человек, подсчитывающий количество голосов*); 2) банківський службовець; банковский служащий; 3) касир; кассир.

Teller's window — 1) вікно банківського службовця, який приймає платежі; окно банковского служащего,

принимающего платежи; 2) вікно касира; окно кассира.

Temper1, character, disposition, nature — характер; характер.

Temper2 — 1) пом'якшувати; смягчать; 2) зменшувати, стримувати, вгамовувати; умерять.

Temperature, T, t., temp. — температура; температура.

Template, templet; pattern; clich — шаблон; шаблон.

Temporary, t., temp. — 1) тимчасовий; временный; 2) тимчасовий робітник; временный рабочий; 3) тимчасовий службовець; временный служащий.

Temporary closing-down — консервація; консервация.

Temporary duty, TDY — тимчасове виконання обов'язків; временное исполнение обязанностей.

Temporary trade agreement — тимчасова торгова угода; временное торговое соглашение.

Tenant1, lease-holder, lessee, renter — 1) орендар; арендатор; 2) наймач; наниматель, съёмщик.

Tenant2 — власник; владелец.

Tenant3 — 1) винаймачи; нанимать; 2) орендувати; арендовать.

Tendency, trend — 1) тенденція; тенденция; 2) прагнення; стремление; 3) схильність; наклонность.

Tender1 — 1) тендер; тендер; 2) заявка на підряд; заявка на подряд; 3) кошторис підрядника *на торгах*; смета подрядчика *на торгах*; 4) заява про передплату на цінні папери; заявление о подписке на ценные бумаги; 5) запит на купівлю цінних паперів; запрос на покупку ценных бумаг; 6) заявка *на торгах*; заявка *на торгах*; 7) пропозиція *на торгах*; предложение *на торгах*; 8) *письмова* пропозиція; *письменное* предложение; 9) оферта; оферта; 10) торги; торги; 11) відкриті міжнародні торги; открытые международные торги; 12) конкурс *на виконання робіт, одержання кредиту тощо*; конкурс *на выполнение работ, получение кредита и т. п.*

Tender2 — 1) пропонувати; предлагать; 2) давати пропозицію; делать предложение; 3) подавати заявку *на торгах*; подавать заявку *на торгах*; 4) подавати заяву про передплату на цінні папери; подавать заявление о подписке на ценные бумаги; 5) виставляти запит на купівлю цінних паперів; вставлять запрос на покупку ценных бумаг; 6) пропонувати здачу *товару*; предлагать сдачу *товара*; 7) пропонувати *оплату*; предлагать *оплату*; 8) представляти (подавати) *документи*; представлять *документы*.

Tender offer — 1) тендерна пропозиція; тендерное предложение; 2) публічна пропозиція про придбання контрольного пакету акцій певного підприємства (АТ) шляхом купівлі цих акцій на встановлену дату за визначеною ціною; публичное предложение о приобретении контрольного пакета акций некоторого предприятия (АО) путём покупки этих акций на установленную дату по определённой цене; 3) пропозиція про викуп акціонерним товариством (АТ) своїх влас-

них акцій; предложение о выкупе акционерным обществом (АО) своих собственных акций.

Tender to contract, TTC — заявка на контракт; заявка на контракт.

Tenor — початковий строк/термін *позики, вкладу/депозиту тощо*; первоначальный срок *ссуды, вклада/депозита и т. п.*

Tensile strength, TS — міцність на розрив/розтяг; прочность на разрыв/растяжение.

Tension, T — 1) напруження; напряжение; 2) натяг; натяжение.

Term1 — 1) межа; предел; 2) строк/термін закінчення; срок окончания; 3) оренда на строк; аренда на срок; 4) строк/термін виконання зобов'язання; срок выполнения обязательства; 5) строк/термін кредитування; срок кредитования; 6) член; член; 7) складова *частина*; слагаемое; 8) член пропорції; член пропорции; 9) проміжок часу; промежуток времени; 10) постановва; постановление; 11) договір; договор; 12) умови *продажу, договору тощо*; условия *продажи, договора и т. п.*

Term2, duration — термін/строк, тривалість; срок, продолжительность.

Term finance — 1) строкове/термінове фінансування; срочное финансирование; 2) фінансування тривалого характеру; финансирование длительного характера; 3) фінансування за рахунок випуску/емісії акцій, оренди, середньо- і довгострокових (довготермінових) боргових зобов'язань тощо; финансирование за счёт выпуска/эмиссии акций, аренды, средне- и долгосрочных долговых обязательств и т. п.

Term loan — 1) строкова/термінова позика; срочная ссуда; 2) середньострокова/середньотермінова позика, що надають на строк/термін понад один рік та, як правило, погашають річними або частішими рівними платежами; среднесрочная ссуда, предоставляемая на срок более одного года и обычно погашаемая годовыми или более частыми равными платежами.

Term of acceptance — 1) строк/термін акцепту; срок акцепта; 2) строк/термін прийняття; срок принятия.

Term of bill — строк/термін векселя; срок векселя.

Term of payment — строк/термін платежу; срок платежа.

Term of validity — строк/термін дії *договору тощо*; срок действия *договора и т. п.*

Term structure of interest rates — часова структура відсоткових/процентних ставок; временная структура процентных ставок.

Terms — умови *договору тощо*; условия *договора и т. п.*

Terms of delivery — умови поставки; условия поставки.

Terms of insurance payments — строки/терміни погашення страхових платежів; сроки погашения страховых платежей.

Terms of interest — умови погашення відсотків/процентів; условия погашения процентов.

Terms of redemption — умови викупу; условия выкупа.

Terms of reference, competence — коло повноважень (компетенція); круг повномочий (компетенция).

Terms of sale — умови продажу; условия продажи.

Terms of settlement — умови регулювання; условия регулирования.

Terms of subscription — умови передплати; условия подписки.

Terms of trade, foreign trade turnover — зовнішньоторговий товарообмін; внешнеторговый товарообмен.

Terminal — 1) термінал, кінцевий пункт; терминал, конечный пункт; 2) термінальний, кінцевий; терминальный, конечный, конечной; 3) короткострокове зобов'язання; краткосрочное обязательство.

Territory, T, t., Ter., Terr. — територія; территория.

Testament, will — 1) *юр.* заповіт; *юр.* завещание; 2) заповіт; завещание.

Testamentary trust — 1) заповідальний траст; завещательный траст; 2) траст на майно, яке передають у спадок; траст на имущество, передаваемое по наследству (див. також **estate trust**).

Testamentary trustee — 1) довірена особа за заповідальним трастом; доверенное лицо по завещательному трасту; 2) опікун за заповідальним трастом; попечитель по завещательному трасту (див. також **testamentary trust, testator**).

Testator — особа, яка засновує на випадок своєї смерті заповідальний траст; лицо, учреждающее на случай своей смерти завещательный траст (див. також **testamentary trust, testamentary trustee**).

Testimonial1; reference1, ref.; attestation, recommendation — атестація; аттестация.

Testimonial2; reference2, ref.; description характеристика; характеристика.

The best quotation — найкраще котирування; наилучшее котирование, самая лучшая котировка.

The Ergonomics Research Society, ERS — Товариство вивчення впливу оточуючого середовища на працездатність людини, Ергономічне товариство (Велика Британія); Общество изучения влияния окружающей среды на работоспособность человека, Эргономическое общество (Великобритания).

the Excise — акцизне управління; акцизное управление.

The Foreign Office, FO, F. O. — Міністерство іноземних справ Великої Британії; Министерство иностранных дел Великобритании.

the Great Powers, G. P. — Великі держави; Великие державы, государства.

The Home Office, H. O. — Міністерство внутрішніх

справ Великої Британії; Министерство внутренних дел Великобритании.

The Institute of Bankers. IB. IOB — Інститут банківської справи (Велика Британія); Институт банковского дела (Великобритания).

the Treasury Department. TD — Міністерство фінансів (США); Министерство финансов (США).

The Union of Community Industrial Federation. UNICE — Спілка конфедерацій промисловців Спільного ринку (Європейського Економічного Співтовариства, ЄЕС); Союз конфедерацій промисленників Общого ринку (Європейського Економічного Сообщества, ЕЭС).

The Voluntary Direct Investment Program. VDIP — Програма добровільного обмеження інвестицій (капіталовкладень) за кордон (США); Программа добровольного ограничения инвестиций (капиталовложений) за границу (США).

The Voluntary Foreign Credit Restrain Program. VFCRP — Програма добровільного обмеження кредитування іноземних позичальників (США); Программа добровольного ограничения кредитования иностранных заемщиков (США).

Theft — 1) крадіжка; воровство; кража; 2) вкрадені речі; украденные вещи; покража.

Theft, pilferage, non-delivery. TPNB — пропажа; дрібна крадіжка, недопоставка; пропажа, мелкая кража, недопоставка.

Theme, subject, topic — тема; тема.

Themes, subject-matter, subjects — тематика; тематика.

Theses — тези; тезиси.

Thesis — теза; тезис.

Thrift institution, savings institution — 1) ощадна інституція; сберегательный институт; 2) *амер.* ощадно-позичкова асоціація; *амер.* сберегательно-ссудная асоціація; 3) *амер.* ощадний банк; *амер.* сберегательный банк (див. також **Savings and Loan Association, savings bank**).

Thrift plan — 1) ощадний план; сберегательный план; 2) програма заохочення заощаджень працівників, відповідно до якого ті з них, хто робить нагромадження, отримують додаткові виплати від підприємства; программа поощрения сбережений работников, в соответствии с которой те из них, кто делает накопления, получают дополнительные выплаты от предприятия.

Thrifths *амер.* — ощадні каси; сберегательные кассы.

This, ts — цей; этот.

Through — 1) наскрізний; сквозной; 2) прямий, прямого сполучення; прямой, прямого сообщения; 3) транзитний; транзитный; 4) безпересадочний; беспересадочный.

Through bill of lading. TBL, Thro B/L — “наскрізний” (прямий) коносамент; “сквозной” (прямой) коносамент.

Through freight — “наскрізна” (пряма) ставка фрахту; “сквозная” (прямая) ставка фрахта.

Through put — 1) пропускна спроможність; пропускная способность.

Through rate — “наскрізна” (пряма) ціна; “сквозная” (прямая) цена.

Through/by the agency — за допомогою, шляхом (*cho-za*), через (*що*); с помощью, посредством.

Through traffic — 1) “наскрізне” (пряме) сполучення; “сквозное” (прямое) сообщение; 2) транзит; транзит; 3) транзитні перевезення; транзитные перевозки.

Thousand, ths — тисяча; тысяча.

Tick1 — 1) рахунок; счёт; 2) довір'я, репутація порядної і платоспроможної особи; доверие, репутация честного и платежеспособного человека; 3) одноразова зміна біржової ціни; разовое изменение биржевой цены; 4) *розм.* кредит; *разг.* кредит.

Tick2 — купувати у кредит; покупать в кредит.

Ticker — 1) тикер; тикер; 2) біржовий прилад, що передає котировки цінних паперів; биржевой прибор, передающий котировки ценных бумаг.

Ticker information — тикерна інформація; тикерная информация.

Ticker symbol — символ акції; символ акции.

Ticket1, tkt — 1) квиток; билет; 2) етикетка, ярлик; этикетка, ярлык; 3) посвідчення; удостоверение; 4) квитанція; квитанция; 5) попередня реєстрація біржових операцій; предварительная регистрация биржевых операций.

Ticket2 — прикріпляти етикетку (ярлик); прикреплять этикетку (ярлык).

Tickler system — 1) система нагадування для періодичної перевірки стану позики; напоминающая система для периодической проверки состояния ссуды; 2) хронологічний запис очікуваних подій і необхідних дій, пов'язаних із позикою; хронологическая запись ожидаемых событий и необходимых действий, связанных со ссудой.

Tier One (tier-one) capital, core capital/equity — 1) капітал 1-го рівня; капитал 1-го уровня; 2) стрижневий капітал; стрижневой капитал (див. також **supplementary capital, total capital ratio**).

Tier Two (tier-two) capital, supplementary capital — 1) капітал 2-го рівня; капитал 2-го уровня; 2) додатковий капітал; дополнительный капитал (див. також **core capital, total capital ratio**).

Tierce, Tc, tc — бочка (*міра об'єму*); бочка (*мера об'єма*).

Tight liquidity — 1) “стиснута ліквідність”; “сжатая ликвидность”; 2) недостатня ліквідність; недостаточная ликвидность; 3) обмежена ліквідність; ограниченная ликвидность.

Tight money — 1) “стиснуті гроші”; “сжатые деньги”; 2)

ускладнення доступу підприємців до грошових ресурсів через політику “стиснутих грошей”; усложнение доступа предпринимателей к денежным ресурсам в связи с политикой “сжатых денег” (див. також **tight money policy**).

Tight money policy — 1) політика “стиснутих грошей”; политика “сжатых денег”; 2) кредитна рестрикція; кредитная рестрикция; 3) ускладнення доступу підприємців до грошових ресурсів через політику звуження грошової маси, що здійснює Національний/Центральний банк; усложнение доступа предпринимателей к денежным ресурсам в связи с политической сужения денежной массы, проводимой Национальным/Центральным банком (див. також **tight money**).

Time1, t. — 1) час; время; 2) строк, термін; срок; 3) момент; момент; 4) період; период.

Time2 — 1) вибирати час; выбирать время; 2) відносити до певного часу; приурочивать к определённому времени; 3) розраховувати у часі; рассчитывать по времени.

Time account — строковий/терміновий рахунок; срочный счёт.

Time and date. t. & d. — час і дата (календарне число); время и дата (календарное число).

Time-and-materials contract, TMC — договір/контракт з оплатою вартості затрат робочого часу і матеріалів; договор/контракт с оплатой стоимости затрат рабочего времени и материалов.

Time bargain — строкова/термінова угода; срочная сделка.

Time-board; table, tab., number, n., no., No. — табель; табель.

Time bond — строкова облігація; срочная облигация.

Time charter — тайм-чартер, договір на фрахтування судна на певний рейс; тайм-чартер, договор о фрахтовании судна на определённый рейс.

Time commercial papers — 1) строкові/термінові комерційні папери; срочные коммерческие бумаги; 2) комерційні папери з певним строком/терміном погашення; коммерческие бумаги с определённым сроком погашения.

Time deposit, TD, T/D; deposit account, D/A; fixed-term deposit — 1) депозитний рахунок; депозитный счёт; 2) *англ.* строковий/терміновий вклад; *англ.* срочный вклад.

Time handed in, t. h. i. — час вручення; время вручения.

Time loan, T. L., T/L — 1) строкова/термінова позика; срочная ссуда; 2) позика з певним строком/терміном погашення; ссуда с определённым сроком погашения (див. також **demand loan**).

Time securities — 1) строкові/термінові цінні папери; срочные ценные бумаги; 2) цінні папери з певним строком/терміном погашення; ценные бумаги с определённым сроком погашения.

Time value of money — 1) часова вартість грошей; временная стоимость денег; 2) вартість грошей у часі; стоимость денег во времени (див. також **future value, present/current value**).

Timely payment — 1) строковий/терміновий платіж; срочный платёж; 2) платіж, за яким настав строк/термін оплати; платёж, по которому наступил срок оплаты.

Times-interest-earned ratio, interest coverage ratio — 1) коефіцієнт покриття прибутком видатків на виплату відсотків/процентів; коэффициент покрытия прибылью расходов на выплату процентов; 2) коефіцієнт покриття відсоткових/процентних виплат; коэффициент покрытия процентных выплат; 3) відношення прибутку до сплати податків і відсотків/процентів до видатків на виплату відсотків/процентів; отношение прибыли к уплате налогов и процентов к расходам на выплату процентов (див. також **debt ratio**).

Timing — 1) тайминг; тайминг; 2) вибір часу; выбор времени; 3) призначення часу; назначение времени; 4) розподіл у часі; распределение во времени.

Timing of cash flows — розподіл у часі грошових потоків; распределение во времени денежных потоков.

Timing of payments risk — ризик своєчасності платежів; риск своевременности платежей.

Title, tit. — 1) титул; титул; 2) заголовок; заглавие; 3) право власності; право собственности; 4) право на майно; право на имущество.

Title page, t. p. — титульний аркуш; титульный лист.

Title to land — право на володіння землею; право на владение землёй.

Title to legal tender — титул на законний платіжний засіб; право на законное платёжное средство.

To abandon — 1) покидати; покидать; 2) відмовляти(ся); отказываться(ся); 3) закривати, зачиняти; закрывать.

To abate — 1) зменшувати; уменьшать; 2) зменшувати(ся); уменьшаться; 3) знижувати (*ціну, податки тощо*); снижать (*цену, налоги и т. п.*); 4) давати скидку; делать скидку; 5) *юр.* анулювати, аннулировать; 6) відмінати, отменять; 7) припиняти; прекращать.

To abdicate — 1) складати повноваження; слагать полномочия; 2) відмовитися (*від посади тощо*); отказать(ся) (*от должности и т. п.*).

To abrogate, to abolish, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінати; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To accelerate securities — прискорити (наблизити) дату погашення цінних паперів; ускорить (приблизить) дату погашения ценных бумаг.

To accept — 1) акцептувати (*вексель*); акцептировать (*вексель*); 2) припускати; допускать; 3) приймати; принимать.

To accept (cheques (амер. checks), deposits, etc.) — приймати (чеки, депозити тощо); принимать (чеки, депозиты и т. п.)

To accord a permission — погодитися, дати згоду; согласиться, дать согласие.

To account for — 1) давати звіт; давати отчёт; 2) пояснювати; пояснять.

To accredit — 1) акредитувати; аккредитовувати; 2) відкривати акредитив; откривати акредитив; 3) уповноважувати; уполномочувати; 4) приписувати (~ **to**, ~ **with**); приписувати (~ **to**, ~ **with**); 5) довіряти; доверять.

To accumulate — 1) акумулювати; аккумулявати; 2) нагромаджувати; накопичувати; 3) скупчувати; скопляти; 4) збирати; собирать.

To acknowledge — 1) усвідомлювати; визнавати; 2) визнати; признавати; 3) допускати; допускати; 4) підтверджувати; підтверджувати; — 5) бути вдячним (за щось); бути признательним (за що-либо); 6) винагороджувати (за послугу); нагороджувати (за службу).

To acknowledge the receipt of smth. — підтверджувати отримання чого-небудь; підтверджувати получение чего-либо.

To acquiesce (in) — 1) поступатися (у чому-небудь); уступати (в чім-либо); 2) мовчки, неохоче погоджуватися (на що-небудь); молча, неохотно погоджуватися (с чим-либо).

To acquire bank — придбати банк; приобретать банк.

To acquire funds (for lending, investing, etc.) — придбати фонди/ресурси (для кредитування, інвестування тощо); приобретають фонди/ресурси (для кредитования, инвестирования и т. п.).

To acquire securities — придбати цінні папери (шляхом купівлі, дарування тощо); приобретають ценные бумаги (путём покупки, дарения и т. п.).

To acquit — 1) виправдовувати (~ **of** — у чому-небудь); оправдувати (~ **of** — в чім-либо); 2) звільняти (~ **of**, ~ **from** — від зобов'язання тощо); освободжувати (~ **of**, ~ **from** — от обязательств и т. п.); 3) виконувати (обов'язок, зобов'язання); выполнять (обязанность, обязательство); 4) сплачувати борг; выплачивать долг.

To act, to operate (with, on), to do/execute operations (with) — оперувати; оперировать.

To act as principal — (в угоді) діяти від власного імені; (в сделке) действовать от своего имени.

To act one's part — зробити свою справу; сделать своё дело.

To act up to a promise — дотримуватися обіцянки, додержувати слова; одержать слово.

To actuate — 1) приводити у дію; приводить в действие; 2) спонукати; побуждати.

To adduce — подавати, наводити (як доказ); представлять, приводить (в качестве доказательства).

To adjudge — 1) виносити вирок; виносить приговор; 2) присудити (~ **to** — до); приговорювати (~ **to** — к); 3) присуджувати (~ **to** премію тощо); присуджувати (~ **to** премію и т. п.).

To adjudicate on a matter — виносити рішення (з приводу якогось питання); виносить решение (по какому-либо вопросу).

To adjust1 — 1) впорядковувати; приводить в порядок; 2) полагоджувати (спір тощо); улаживати (спір и т. п.); 3) пристосовувати; приспособлювати; 4) встановлювати; устанавливать; 5) вивіряти; выверять.

To adjust2, to correct, to proof-read — 1) коригувати; коррижувати; 2) коректувати; корректировать.

To adjust3, to provide sanation/sanizing, to reorganize, to sanitize — санувати; санировать.

To adjust4, to regulate — регулювати; регулировать.

To adjust debts — врегулювати борги; урегулировать долги.

To administer — 1) управляти, керувати; управлять, руководить; 2) вести (справи); вести (дела); 3) постачати; снабжать; 4) надавати допомогу; оказывать помощь; 5) накладати (стягнення); налагать (взыскание); 6) чинити (правосуддя); осуществлять (правосудие).

To administrate амер. — 1) управляти; управлять; 2) контролювати; контролировать; 3) надавати допомогу; оказывать помощь; 4) чинити (правосуддя); осуществлять (правосудие).

To administrate (trust) account — адмініструвати (трастовий) рахунок; администрировать (трастовый) счёт (див. також **account administrator**).

To admonish — 1) застерігати (~ **of** — від); предостерегати (~ **of** — от); 2) переконувати; убеждать; 3) умовляти; увещать; 4) радити; советовать; 5) давати догану (зауваження, вказівку); делать выговор (замечание, указание); 6) нагадувати (~ **of** — про); нагадувати (~ **of** — о); 7) попереджати (~ **against** — щодо); предупреждать (~ **against** — относительно).

To advance arguments for, to argue, to prove — аргументувати; аргументировать.

To advance money to, to pay in advance — 1) авансувати (підприємство тощо); авансировать (предприятие и т. п.); 2) видавати аванс; выдавать аванс; 3) здійснити авансовий платіж; совершить авансовый платёж; 4) заплатити достроково; заплатить досрочно; 5) платити заздалегідь (наперед); платить вперёд.

To advantage — сприяти; содействовать, способствовать, благоприятствовать.

To adventure — 1) ризикувати; рисковати; 2) відважитися; отважиться.

To advertise1 — 1) давати оголошення; давати объявление; 2) шукати за оголошенням; искать по объявлению.

To advertise2, to boost, to publicize — рекламувати; рекламировать.

To advise1 — 1) радити; советовать; 2) консультувати; консультировать; 3) авізувати; авизовать; 4) повідомляти; сообщать.

To advise2, to recommend — рекомендувати; рекомендовать.

To advocate1 — 1) обстоювати; отстаивать; 2) підтримувати; поддерживать.

To advocate2, to propagate — пропагувати; пропагандировать.

To affirm — 1) стверджувати; утверждать; 2) підтверджувати; подтверждать; 3) юр. урочисто проголошувати; юр. торжественно провозглашать, заявлять.

To affix — 1) прикріплювати (~ **to**, ~ **on**, ~ **upon**); прикріплювати (~ **to**, ~ **on**, ~ **upon**); 2) приєднувати; присоєдиняти; 3) поставити (підпис); поставить (подпись); 4) прикласти (печатку); приложить (печать).

To affix one's signature — поставити підпис; поставить подпись.

To aggregate — 1) збирати в єдине ціле; собирать в одно целое; 2) збиратися; собираться; 3) прилучати (~ **to** — до організації тощо); приобщать (~ **to** — к организации и т. п.); 4) дорівнювати, рівнятися (складати у сумі); равняться (составлять в сумме).

To agree — 1) згоджуватися, погоджуватися (~ **with** — с ким-небудь; ~ **to** — с чим-небудь; ~ **on** — на що-небудь); погоджуватися (~ **with** — с кем-либо; ~ **to** — с чем-либо; ~ **on** — на что-либо); 2) умовлятися (~ **on**, ~ **upon** — про що-небудь); условливаются (~ **on**, ~ **upon** — о чём-либо); 3) домовлятися (~ **about**); домовляться (~ **about**); 4) відповідати, бути відповідним; соответствовать; 5) погоджуватися, збігатися (у поглядах), уживатися (~ **together**, ~ **with**); сходиться (во взглядах), уживаться (~ **together**, ~ **with**); 6) узгоджувати, приводити до порядку (рахунки тощо); согласовывать, приводить в порядок (счета и т. п.).

To alien, to alienate — юр. відчужувати; юр. отчуждать.

To allocate (to), to appropriate (to), to assign (to, for), to ear-mark/earmark (to) — асигнувати; ассигновать.

To allocate credit — розподіляти кредит; распределять кредит.

To allot credits — розподіляти кредити; распределять кредиты.

To allow — 1) дозволяти; позволять, разрешать; 2) надавати; предоставлять; 3) робити можливим; делать возможным; 4) брати до уваги, зважати на, враховувати, робити поправку/скидку (~ **for** — на що-небудь); принимать во внимание, учитывать, делать поправку/скидку (~ **for** — на что-то); 5) давати, регулярно виплачувати; давать, регулярно выплачивать; 6) амер. заявляти, стверджувати; заявлять, утверждать.

To allow/give credit, to open an account — надавати/давати/відкривати кредит; предоставлять/давать/открывать кредит.

To alter — 1) змінювати(ся), міняти(ся); изменять(ся),

менять(ся); 2) вносити зміни; вносить изменения; 3) переробляти; переделывать.

To alter one's mind — 1) передумати; передумать; 2) прийняти інше рішення; принять другое решение.

To amortize — 1) погашати (борг); погашать (долг); 2) амортизувати; амортизировать; 3) відчужувати нерухомість; отчуждать недвижимость.

To amount — 1) доходити (до якоїсь кількості); доходить (до какого-то количества); 2) складати (суму); составлять (сумму); 3) дорівнювати, рівнятися; равняться; 4) бути рівним, рівнозначним; быть равным, равнозначным.

To amplify — 1) розширювати(ся); расширять(ся); 2) розвивати (думку тощо); развивать (мысль и т. п.); 3) вдаватися у подробиці; вдаваться в подробности; 4) поширюватися (~ **on smth.** — про що-небудь); распространяться (~ **on smth.** — о чем-либо); 5) перебільшувати; преувеличивать.

To animadvert on, upon — 1) осуджувати; осуждать, порицати; 2) критикувати; критиковать.

To annihilate — 1) знищувати, винищувати; уничтожать, истреблять; 2) відмінати; отменять; 3) скасовувати; упразднять.

To announce — 1) оголошувати; объявлять; 2) давати знати; давать знать; 3) заявляти; заявлять; 4) повідомляти; извещать; 5) публікувати; публиковать; 6) доповідати; докладывать.

To annul, to abolish, to abrogate, to cancel, to nullify, to quash, to rescind, to repeal, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінати; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To annul/quash a judgement (амер. judgment) — юр. скасовувати рішення (ухвалу) суду; отменять решение суда.

To answer — 1) відповідати, відгукуватися; отвечать, откликаться; 2) бути відповідним, підходити (пасувати); соответствовать, подходить; 3) виконувати, задовольняти; исполнять, удовлетворять; 4) вдаватися, мати успіх; удаваться, иметь успех; 5) реагувати (~ **to**); реагувати (~ **to**); 6) служити (як що-небудь або замість чого-небудь); служить (в качестве или взамен чего-либо); 7) заперечувати (~ **to** — на звинувачення); возражать (~ **to** — на обвинение); 8) ручатися, поручитися (~ **for** — за кого-небудь); ручатся, поручиться (~ **for** — за кого-либо); 9) бути відповідальним; быть ответственным.

To answer for the consequences — відповідати за наслідки; отвечать за последствия.

To answer in the affirmative — відповідати позитивно; отвечать утвердительно.

To answer the description (purpose) — відповідати опису (меті); соответствовать описанию (цели).

To antagonize — 1) протидіяти; противодействовать; 2) викликати антагонізм, ворожнечу; вызывать антагонизм, вражду; 3) амер. боротися, опиратися; бороться, сопротивляться.

To antedate — 1) датувати попереднім (або заднім) числом; датировать предыдущим (или задним) числом; 2) передбачати; предвосхищать; 3) передувати; предшествовать.

To anticipate — 1) чекати, очікувати; ожидать; 2) передбачати; предвидеть, предусмотреть, предвосхищать; 3) передчувати; предчувствовать; 4) прогнозувати; прогнозировать; 5) прискорювати, наближувати (настання чого-небудь); ускорять, приближать (наступление чего-либо); 6) попереджувати; предупреждать; 7) передчасно робити (що-небудь), говорити (про що-небудь) тощо; преждевременно делать (что-либо), говорить (о чём-либо) и т. п.; 8) передчасно використати, витратити; преждевременно использовать, истратить; 9) ганьбити новизну (відкриття, досвіду тощо); порочить новизну (открытия, опыта и т. п.).

To anticipate payment — заплатити раніше строку/терміну; уплатить раньше срока.

To appeal from Philip drunk to Philip sober — просити переглянути необдумане рішення; просить пересмотреть необдуманное решение.

To appeal to the country — розпустити парламент і призначити нові вибори; распустить парламент и назначить новые выборы.

To appeal to the fact — посилатися на факт; ссылатся на факт.

To appease — 1) заспокоювати; успокаивать; 2) умиротворяти; умиротворяют; 3) проводити політику умиротворення; проводить политику умиротворения.

To apply — 1) звертатися (~ for — за працею, дозволом тощо; ~ to — до кого-небудь); об'являтися (~ for — за роботою, дозволенням и т. п.; ~ to — к кому-либо); 2) прикласти; прилагать; 3) застосовувати; применять; 4) вживати; употреблять; 5) прикладати; прикладывать; 6) займатися (чим-небудь); заниматься (чем-либо); 7) спрямовувати свою увагу (на що-небудь); направлять своё внимание (на что-либо); 8) торкатися; касаться; 9) стосуватися; относиться.

To apply brakes — гальмувати; тормозить.

To apply the undertakings — виконувати зобов'язання; выполнять обязательства.

To apply to all — стосується всіх; относится ко всем.

To apply to the authorities — звернутися до влади; обратиться к властям.

To appoint — 1) призначати; назначать; 2) визначати; определять; 3) наказувати, приписувати, пропонувати; предписывать; 4) влаштовувати, приводити до порядку; устраивать, приводить в порядок; 5) обладнувати; оборудовать; 6) споряджати; снаряжать.

To apportion — розподіляти, розділяти, ділити (співрозмірно, пропорційно); распределять, разделять, делить (соразмерно, пропорционально).

To appraise — 1) оцінювати; оценивать; 2) розцінювати; расценивать.

To appreciate — 1) оцінювати; оценивать; 2) цінувати,

цінити; ценить; 3) розуміти; понимать; 4) приймати до уваги; принимать во внимание; 5) відчувати; ощущать; 6) розрізняти; различать; 7) підвищувати(ся) у ціні; повышать(ся) в цене.

To appreciate necessity — враховувати (брати до уваги) необхідність; учитывать (принимать во внимание) необходимость.

To apprehend — 1) розуміти; понимать; 2) схоплювати; схватывать; 3) передчувати (що-небудь недобре); предчувствовать (что-либо дурное); 4) очікувати (нещастя тощо); ожидать (несчастья и т. п.); 5) побоюватися; опасаться; 6) затримувати; задерживать; 7) арештувати; арестовывать.

To apprehend danger — відчувати небезпеку; ощущать (чувать) опасность.

To apprise, apprise of — 1) повідомляти про; извещать о; 2) інформувати про; информировать о; 3) оцінювати; оценивать; 4) розцінювати; расценивать.

To approach smb. (on the matter, for information) — звернутися до кого-небудь (з цього питання, за інформацією); обратиться к кому-либо (по этому вопросу, за сведениями).

To approve *амер.* — 1) схвалювати; одобрять; 2) санкціонувати; санкционировать.

To appropriate1 — 1) присвоювати; присваивать; 2) призначати; назначать, предназначать.

To appropriate2 (to), to allocate (to), to assign (to, for), to ear-mark/earmark (to) — асигнувати; ассигновать.

To approve — 1) схвалювати (~ of); одобрять (~ of); 2) затверджувати (постанову тощо); утверждать (постановление и т. п.); 3) санкціонувати; санкционировать; 4) показувати, проявляти себе; показывать, проявлять себя; 5) *юр.* завищувати вартість власного майна; *юр.* завышать стоимость собственного имущества; 6) *юр.* засудити; *юр.* засудить.

To approximate — 1) наближати(ся); приближать(ся); 2) майже відповідати (майже бути відповідним); почти соответствовать; 3) приблизно рівнятися (дорівнювати); приблизительно равняться.

To arbitrate — 1) виносити третейське рішення; выносить третейское решение; 2) бути третейським суддею; быть третейским судьёй; 3) передати питання до третейського суду; передать вопрос третейскому суду.

To argue1 — 1) аргументувати; аргументировать; 2) сперечатися (~ — *ith*, ~ *against* — з *ким-небудь*; ~ *about* — про *що-небудь*); спорити (~ *with*, ~ *against* — с *кем-либо*; ~ *about* — о *чём-либо*); 3) обговорювати; обсуждать; 4) переконувати (~ *into*); убеждать (~ *into*); 5) переконувати про помилковість (~ *out of*); разубеждать (~ *out of*); 6) доводити; доказывать.

To argue2, to advance arguments for, to prove — аргументувати; аргументировать.

To argue a man out of an opinion — переконати *кого-небудь*; разубедить *кого-либо*.

To argue against — виступити проти; выступить против.

To argue in favour (favor *амер.*) of smth. — наводити докази на користь *чого-небудь*; приводит доводы в пользу *чего-либо*.

To argue smth. away — збутися (здихатися, спекатися), відмовитися від *чого-небудь*; отделаться, отговориться от *чего-либо*.

To argue smth. out with smb. — домовитися з *ким-небудь* про *що-небудь*; договориться с *кем-либо* о *чём-либо*.

To arguify — сперечатися заради суперечки; спорить ради спора.

To arise — 1) виникати, з'являтися; возникать, появляться; 2) випливати, постати, бути результатом (~ *from*, ~ *out of* — *чого-небудь*); проистекать, являться результатом (~ *from*, ~ *out of* — *чего-либо*); 3) підніматися; подниматься.

To arouse one's interest — викликати *чий-небудь* інтерес; вызывать *чей-либо* интерес.

To arraign — 1) притягувати до суду; привлекать к суду; 2) звинувачувати; обвинять; 3) чіплятися, доскіпуватися; придирается.

To arrange — 1) приводити до порядку; приводит в порядок; 2) розташовувати; располагать; 3) класифікувати; классифицировать; 4) влаштовувати(ся); устраивать(ся); 5) домовлятися; договариваться, словлятися, сговариваться; 6) полагоджувати (*спір тощо*); улаживать (*спор и т. п.*); 7) прийти до згоди; приходит к соглашению; 8) приймати заходи, готуватися (~ *for*); приймати заходи, готуватися (~ *for*); 9) пристосовувати; приспособлять; 10) монтувати; монтировать.

To arrange with smb. about smth. — домовитися з *ким-небудь* про *що-небудь*; договориться с *кем-либо* о *чём-либо*.

To arrest — 1) затримувати; задерживать; 2) арештувати; арестовывать; 3) зупиняти; останавливать; 4) призупиняти; приостанавливать; 4) приковувати (*увагу тощо*); приковывать (*внимание и т. п.*); 5) виключати (*машину, прилад*); выключать (*машину, прибор*); 6) гальмувати; тормозить.

To arrive — 1) досягати (~ *at*); достигать (~ *at*); 2) прибувати (~ *at*, ~ *in*, ~ *upon*); прибывать (~ *at*, ~ *in*, ~ *upon*); 3) наставати, наступати (*про подю тощо*); наступать (*о событии и т. п.*); 4) досягати успіху; достигать успеха.

To arrive at a conclusion (an idea) — приходиться до висновку (думки); приходит к заключению (мысли).

To article — 1) пред'являти пункти обвинувачення (~ *against* — проти *кого-небудь*); предьявлять пункты обвинения (~ *against* — против *кого-либо*); 2) віддавати за контрактом у навчання; отдавать по контракту в учёбу (обучение).

To ascertain, to establish — констатувати; констатировать.

To ascertain the situation — в'яснити обстановку; выяснит обстановку.

To ascribe — приписувати (~*to* — *кому-небудь*); приписывать (~*to* — *кому-либо*).

To aspire to, to have a claim on, to claim, to lay claim to, to put in a claim for — претендувати; претендовать.

To assault1 — 1) *юр.* погрожувати фізичною розправою; *юр.* угрожать физической расправой; 2) нападати; нападать; 3) атакувати; атаковать.

To assault2, to storm, to conquer — штурмувати; штурмовать.

To assent — погоджуватися (~ *to* — на *що-небудь*, з *ким-небудь*); соглашаться (~ *to* — на *что-либо*, с *чем-либо*).

To assert — 1) стверджувати; утверждать; 2) заявляти; заявлять; 3) доводити; доказывать; 4) відстоювати; отстаивать; 5) захищати; защищать.

To assert oneself — 1) відстоювати свої права; отстаивать свои права; 2) бути напористим (наполегливим); быть напоистым — (настойчивым); 3) пред'являти непомірні вимоги (претензії); предьявлять чрезмерные требования (претензии).

To assert one's rights — відстоювати свої права; отстаивать свои права.

To assess — 1) визначати суму *податку, штрафу тощо*; определять сумму *налога, штрафа и т. п.*; 2) обкладати податком; облагать налогом; 3) штрафувати; штрафовать; 4) оцінювати майно для обкладення податком; оценивать имущество для налогообложения.

To asseverate — 1) стверджувати (*категорично, клятвено тощо*); утверждать (*категорически, клятвенно и т. п.*); 2) заявляти (*урочисто тощо*); заявлять (*торжественно и т. п.*).

To assign1 — 1) призначати, визначати (*строк/термін, межі тощо*); назначать, определять (*срок, границы и т. п.*); 2) доручати (*завдання, роботу тощо*); поручать (*задание, работу и т. п.*); 3) призначати на посаду; назначать, определять на должность; 4) закріплювати (*за ким-небудь*), передавати *право, майно тощо*; закреплять (*за кем-либо*), передавать *право, имущество и т. п.*; 5) приписувати; приписывать.

To assign2 (to, for), to allocate (to), to appropriate (to), to ear-mark/earmark (to) — асигнувати; ассигновать.

To assimilate — 1) асимілювати(ся); ассимилировать(ся); 2) уподібнювати(ся), прирівнювати(ся) (~ *to*, ~ *with*); уподоблять(ся), приравнять(ся) (~ *to*, ~ *with*); 3) порівнювати (~ *to*, ~ *with*); сравнивать (~ *to*, ~ *with*); 4) засвоювати; усваивать.

To assist — 1) допомагати; помогать; 2) сприяти; содействовать; 3) брати участь (~ *in*); принимать участие (~ *in*); 4) бути присутнім (~ *at*); присутствовать (~ *at*).

To associate — 1) з'єднувати; соединять; 2) пов'язувати; связывать; 3) пов'язуватися, асоціюватися; связываться, ассоциироваться; 4) спілкуватися (~ *with*); общаться (~ *with*); 5) приєднуватися; присоединяться; 6) вступати; вступать; 7) ставати партнером; становится партнёром.

To associate oneself with — приєднуватися до *чого-не-*

будь, солідаризуватися з *чим-небудь*; присоединятися к *чему-либо*, солідаризироваться с *чем-либо*.

To assume — 1) приймати на себе; приймає на себе; 2) присвоювати собі; присваивать себе; 3) приймати, набирати (*характеру, форму тощо*); приймає (*характер, форму и т. п.*); 4) вважати; предполагать; 5) припускати; допускать.

To assume measures — вживати заходів; приймає заходи.

To assume obligations — приймати (*на себе*) зобов'язання; приймає (*на себе*) обов'язательства.

To assume office — заступити (стати) на посаду; вступає в должность.

To assume responsibility (control) — брати на себе відповідальність (управління *чим-небудь*); брати на себе ответственность (управление *чем-либо*).

To assume risk — приймати ризик; приймає ризик.

To assure — 1) запевняти (*кого-небудь*); уверять, заверять (*кого-либо*); 2) переконуватися; убеждаться; 4) гарантувати; гарантировать; 5) забезпечувати; обеспечивать; 6) страхувати; страховать.

To assure oneself — переконатися; убедиться.

To attach — 1) прикріплювати; прикріплюють; 2) прикладати; прикладивать; 3) признавати; назначать; 4) приписувати; приписывать; 5) *юр.* арештовувати; *юр.* арестовывать; 6) *юр.* затримувати; *юр.* задерживать; 7) *юр.* описувати майно; *юр.* описывать имущество; 8) *юр.* накладати арешт (*на майно*); *юр.* накладивать арест (*на имущество*).

To attach a seal to a document — ставити печатку на документі; ставить печать на документе.

To attach oneself to — приєднуватися; присоединяться.

To attack — 1) атакувати; атаковать; 2) нападати; нападать; 3) критикувати, нападати; критиковать, нападать; 4) братися, взятися (*за що-небудь, до чого-небудь*); підприємствати (*что-либо*), приймається, приймається, приступати (*за что-либо, к чему-либо*); 5) заходитися (коло *чого-небудь*); братися, приймається енергично (*за что-либо*); 6) накинутися (*на роботу тощо*); набрасываться (*на работу и т. п.*).

To attack a problem — підходити до розв'язку задачі; підходить к решению задачи.

To attain — 1) досягнути; достигнуть; 2) добитися; добиться.

To attend — 1) приділяти увагу, дбати (*~ to — про*); уделити внимание, заботиться; 2) бути уважним (*~ to — до кого-небудь, чого-небудь*); бути внимательным (*~ to — к кому-либо, чему-либо*); 3) турбуватися, слідкувати (*~ to — за чим-небудь*); заботиться, слідить (*~ to — за чем-либо*); 4) обслуговувати (*~ on, ~ upon*); обслуживать (*~ on, ~ upon*); 5) супроводжувати; сопроводжать; 6) бути супутником; сопутствовать; 7) бути присутнім (*~ to — на, при*); присутствовать (*~ to — на, при*).

To attention — звернути увагу; обратит внимание.

To attest — 1) засвідчувати; удостоверяють; 2) підтверджувати; подтверждать; 3) свідчити; свидетельствовать; 4) давати показання свідків; давать свидетельские показания; 5) приводити до присяги; приводит к присяге.

To attest a signature — засвідчити підпис; засвидетельствовать подпись.

To attract/call/draw smb. 's attention to smth. — звертати *чий-небудь* увагу на *що-небудь*; обращать *чьё-либо* внимание на *что-либо*.

To attract deposits — залучати вклади (депозити); привлекают вклады (депозиты).

To attribute — 1) приписувати (*~ to — чому-небудь, кому-небудь*); приписывать (*~ to — чему-либо, кому-либо*); 2) відносити (*~ to — за рахунок чого-небудь, кого-небудь*); относить (*~ to — за счёт чего-либо, кого-либо*).

To auction — розпродувати (*з молотка*); продавать (*с молотка*).

To auction off borrower's property — продавати з аукціону (продавати з молотка) майно *позичальника*; продавать с аукциона (продавать с молотка) имущество *заёмщика*.

To audit — 1) перевіряти звітність; проверяют отчётность; 2) ревізувати; ревизовать.

To augment — 1) збільшувати(ся); увеличивать(ся); 2) додавати(ся); прибавлять(ся).

To augment the capital — нарощувати капітал; наращивать капитал.

To authorize — 1) уповноважувати; уполномочивать; 2) доручати; поручать; 3) санкціонувати; санкционировать; 4) дозволяти; разрешать; 5) пояснювати; объяснять; 6) виправдовувати; оправдывать.

To average — 1) дорівнювати у середньому; равняются в среднем; 2) *мат.* виводити середню математичну величину; *мат.* выводит среднюю математическую величину.

To average out — обчислити (скласти) середню величину; вычислить (составить) среднюю величину.

To avoid1 — 1) уникати; избегать; 2) цуратися, сторонитися; сторониться; 3) ухилитися; уклоняться; 4) *юр.* скасовувати, анулювати; отменять, аннулировать.

To avoid2, to find a way round, to manoeuvre (амер. maneuver) — лавірувати; лавировать.

To avoid a contract — анулювати договір/контракт; аннулировать договор/контракт.

To avoid double taxation — уникати подвійного оподаткування; избегать двойного налогообложения.

To avouch — 1) запевняти; уверять; 2) стверджувати; утверждать; 3) доводити; доказывать; 4) ручатися (*~ for — за кого-небудь*); ручаться (*~ for — за кого-либо*); 5) гарантувати; гарантировать; 6) признаватися; признаваться; 7) зізнаватися; сознаваться.

To avow — 1) відверто заявляти; открыто заявлять; 2) признаватися; признаваться; 3) *юр.* визнавати факт; *юр.* признавать факт.

To await — 1) чекати; ждуть; 2) очікувати; ожидать; 3) передбачатися; предстоять.

To awake to — 1) чітко (ясно) зрозуміти; отчётливо (ясно) понять; 2) усвідомлювати; осознать.

To award — 1) присуджувати *що-небудь*; присуждать *что-либо*; 2) нагороджувати *чим-небудь*; награждать *чем-либо*; 3) видавати замовлення (*на поставку*); выдавать заказ (*на поставку*).

To award/give a bonus/bounty/premium — преміювати; премировать.

To award a contract — здати підряд на поставку товарів або ведення робіт; сдать подряд на поставку товаров или производство работ.

To ax(e) — 1) скорочувати *штати*; сокращать *штаты*; 2) урізувати *бюджет, асигнування*; урезать *бюджет, ассигнования*.

To back by property (reputation, good credit rating, etc.) — бути забезпеченим відносно цінних паперів майном (*репутацією, добрим кредитним рейтингом тощо*); бути забезпеченим в отношении ценных бумаг *имуществом (репутацией, хорошим кредитным рейтингом и т. п.)*.

To bail out — взяти на поруки; взять на поруки.

To balance, to balance the accounts — балансувати, підводити баланс; балансировать, подводит баланс.

To bankrupt — зробити банкрутом; сделать банкротом.

To barter — 1) міняти; менять; 2) обмінювати; обменивать; 3) вести натуральний обмін; вести натуральный обмен.

To be a candidate for, to run/stand for — балотуватися; баллотироваться.

To be afoot — 1) готуватися; готовится; 2) затівати; затевать.

To be an ass for one's pains — не одержати подяки (вдячності) за свої старання (зусилля); не получить благодарности за свои старания.

To be (not) answerable to smth. — (не) відповідати *чому-небудь*; (не) соответствовать *чему-либо*.

To be anxious for success — прагнути до успіху; стремиться к успеху.

To be appointed (director, manager, etc.) — бути призначеним (*директором, управляючим (менеджером) тощо*); бути назначенным (*директором, управляющим (менеджером) и т. п.*).

To be aware of (that) — 1) знати *що-небудь*; знать *что-либо*; 2) усвідомлювати; осознать, давати себе отчёт в (в том, что).

To be denominated in currency — бути вираженням у номіналі *певної валюти*; быть выраженным в номинале *определённой валюты*.

To be fully aware of all difficulties — цілком усвідомлювати труднощі; полностью осознать трудности.

To be granted the signing authorities — одержати право підпису; получить право подписи.

To be guaranteed by — бути загарантованим *ким-небудь*; быть гарантированным *кем-либо*.

To be in arrears — 1) мати заборгованість; иметь задолженность; 2) відставати (*у чому-небудь*); отставать (*в чём-либо*).

To be in charge1, i/c — 1) завідувати (*відділом*); вєдать (*отделом*); 2) відповідати (*за відділ, справу*); отвечать (*за отдел, дело*).

To be in charge2, i/c; to command — диспонувати; диспонировать.

To be in the act of — 1) збиратися *щось* зробити; собираться *что-нибудь* сделать; 2) бути готовим *до*; быть готовым *к*.

To be in pledge, to be pledged — 1) бути у заставі; быть в залоге; 2) бути заставленим (*як забезпечення боргу*); быть заложенным (*в качестве обеспечения долга*).

To be incorporated — 1) акціонуватися; акционироваться; 2) створюватися як акціонерне товариство (корпорація); создаваться в качестве акционерного общества (корпорации).

To be indebted — 1) заборгувати; задолжать, быть должным; 2) перебувати у боргу; находится в долгу.

To be loan up — перекредитувати; перекредитовать.

To be loyal to bank's interest — бути лояльним відносно інтересів *банку*; быть лояльным по отношению к интересам *банка*.

To be (not) answerable to smth. — (не) відповідати *чому-небудь*; (не) соответствовать *чему-либо*.

To be one's own ancestor — бути усім зобов'язаним самому собі; быть всем обязанным самому себе.

To be payable on demand — бути оплаченим на вимогу; быть оплаченным по востребованию.

To be pledged, to be in pledge — 1) бути заставленим (*як забезпечення боргу*); быть заложенным (*в качестве обеспечения долга*); 2) бути у заставі; быть в залоге.

To be put to the vote — балотуватися; баллотироваться.

To be quoted, to be rated, to quote — 1) котирувати; котировать; 2) признавати; назначать; 3) позначати ціну; обозначать цену; 4) признавати ставку; назначать ставку.

To be quoted on stock exchange — котируватися на фондовій біржі; котироваться на фондовой бирже.

To be rated, to be quoted, to quote — 1) котирувати; котировать; 2) признавати; назначать; 3) позначати ціну; обозначать цену; 4) признавати ставку; назначать ставку.

To be tax-free — бути вільним від оподаткування; быть свободным от налогообложения.

To be time-consuming — бути трудомістким *відносно операцій*; быть трудоёмким *в отношении операций*.

To be traded in primary (secondary) market — торгуватися на первинному (вторинному) ринку; торговаться на первичном (вторичном) рынке.

To be under apprehension of one's carrier — побоюватися за свою кар'єру; опасаться за свою карьеру.

To be under articles — бути зв'язаним контрактом; быть связанным контрактом.

To be undercapitalized — не мати достатнього капіталу; не иметь достаточного капитала.

To bearer interest — приносити відсотки/проценти; приносит проценты.

To become worthless — знецінюватися; обесцениваться.

To benefit payment — одержати платіж; получить платёж.

To bid — 1) набавляти ціну; надбавлять цену; 2) приймати участь у торгах; принимать участие в торгах; 3) пропонувати ціну; предлагать цену.

To bill, to invoice — виписати рахунок; выписать счёт.

To blackmail — шантажувати; шантажировать.

To bond — 1) випускати облігації; выпускать облигации; 2) заставляти майно; закладывать имущество.

To book — 1) записати у книгу; записать в книгу; 2) зареєструвати; зарегистрировать; 3) видавати, розміщати замовлення; выдавать, размещать заказы; 4) бронювати (*місця тощо*); бронировать (*места и т. п.*); 5) резервувати (*місця тощо*); резервировать (*места и т. п.*).

To boost, to advertise, to publicize — рекламувати; рекламировать.

To break an appointment — не прийти у призначене місце (у призначений час); не прийти в назначенное место (в назначенное время).

To bring/enter/lay an action (a suit, a claim) against smb., to prosecute/sue smb. — 1) порушувати справу проти *когось*; возбуждать дело против *кого-либо*; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

To brisk up, to intensify, to liven up, to make more active, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активизировать.

To build nest-egg — відкладати гроші на "чорний день"; откладывать деньги на "чёрный день".

To buy and sell precious metals — купувати і продавати дорогоцінні метали (*один із видів банківських операцій, що здійснюють комерційні банки з дозволу регулюючих органів*); покупать и продавать драгоценные металлы (*один из видов банковских операций, которые проводят коммерческие банки по разрешению регулирующих органов*).

To buy at a discount — 1) купувати з дисконтом; покупать с дисконтом; 2) купувати зі знижкою; покупать со скидкой; 3) купувати нижче номінальної ціни; покупать ниже номинальной цены; 4) купувати з прибутком; покупать с прибылью.

To buy back shares previously issued — викупити раніше випущені акції; выкупать ранее выпущенные акции.

To buy out — розкуповувати; раскупать.

To buy securities for own account (with own money) — купувати цінні папери за свій рахунок (свої кошти); покупать ценные бумаги за свой счёт (свои средства); (див. також **sell securities for own account (with own money)**).

To calculate — 1) калькулювати; калькулировать; 2) обчислювати; вычислять.

To call — 1) вимагати погашення позики, виданої з умовою повернення на вимогу; требовать погашения ссуды, выданной с условием возврата по востребованию; 2) вимагати додаткового забезпечення, коли ринкова вартість забезпечення впала нижче від рівня, погодженого у кредитному договорі; требовать дополнительного обеспечения, если рыночная стоимость обеспечения упала ниже уровня, согласованного в кредитном договоре; 3) вимагати дострокового погашення позики при невиконанні позичальником своїх зобов'язань; требовать досрочного погашения ссуды при невыполнении заёмщиком своих обязательств; 4) до настання встановленої дати погашення відкликати цінний папір для дострокового виконання зобов'язань за ним; до наступлення установленной даты погашения отзывать ценную бумагу для досрочного выполнения обязательств по ней.

To call to account — вимагати звіту (пояснень); требовать отчёта (объяснений).

To call/attract/draw smb.'s attention to smth. — звертати *чию-небудь* увагу на *що-небудь*; обращать *чьё-либо* внимание на *что-либо*.

To cancel, to abolish, to abrogate, to annul, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To cancel the banking licence (license амер.) — анулювати банківську ліцензію; аннулировать банковскую лицензию.

To cancel a bill — анулювати вексель; аннулировать вексель.

To cancel a debt — анулювати борг; аннулировать долг.

To cancel the letter of credit — анулювати акредитив; аннулировать аккредитив.

To cancel an order відмінити замовлення; отменить заказ.

To cancel a power of attorney — 1) анулювати довіреність/доручення; аннулировать доверенность; 2) оголосити довіреність/доручення недійсною/недійсним; объявить доверенность недействительной.

To carry arrears forward — переносити погашення прострокованої заборгованості на майбутню дату; переносит погашение просроченной задолженности на будущую дату.

To carry interest rate — 1) приносити відсоток/процент; приносит процент; 2) давати відсотковий/процентний дохід; давать процентный доход.

To cartelize, to form a cartel — 1) картелювати; картелировать; 2) об'єднувати у картель; объединять в картель.

To cash — перетворювати(ся) у гроші (*наприклад, обертати (перетворювати) чек у гроші*); обращать(ся) в деньги (*например, обращать чек в деньги*).

To charge — 1) стягувати (*пеню тощо*); взыскивать (*пеню и т. п.*); 2) назначити ціну; назначать цену; 3) записувати на рахунок; записывать на счёт; 4) дебетувати; дебетовать; 5) звинувачувати; обвинять.

To charge a fee for ... — стягувати плату за ...; взыскивать плату за ...

To charge forward — 1) накласти платіж; наложить платёж; 2) стягнути накладною оплатою; взыскать налоговым платёжом.

To charge interest — стягувати відсоток/процент; взыскивать процент.

To charge off, charge-off — 1) списувати *з рахунку*; списывать *со счёта*; 2) амортизувати; амортизировать.

To charge-off loan as uncollectible — списати позику як неінкасовану; списать ссуду как неинкассируемую.

To charge to expenses — відносити на видатки; относить на издержки.

To charge with, to incriminate to — інкримінувати; инкриминировать.

To charter — 1) фрахтувати (*судно*); фрахтовать (*судно*); 2) надавати привілей; даровать привилегию; 3) винайматися; нанимать; 4) замовляти; заказывать.

To circulate — 1) циркулювати; циркулировать; 2) бути в обігу; обращаться; 3) розповсюджувати(ся); распространяться(ся).

To claim1 — 1) вимагати *платежу тощо*; требовать *платежа и т. п.*; 2) стверджувати; утверждать; 3) заявляти *претензію тощо*; заявляют *претензию и т. п.*

To claim2, to aspire to, to have a claim on, to lay claim to, to put in a claim for — претендувати; претендовать.

To classify — класифікувати; классифицировать.

To clear cheques (амер. checks) — здійснювати кліринг чеків; осуществляют клиринг чеков.

To clip/(cut off) coupons — "стригти купони"; "стричь купоны".

To close accounts — 1) закривати рахунки; закрывать счета; 2) здійснювати остаточний розрахунок; совершать окончательный расчёт.

To close/make bargain — 1) укласти угоду; заключить сделку; 2) здійснити угоду; совершить сделку.

To close market — 1) закривати ринок (торгівлю цінними паперами); закрывать рынок (торговлю ценными бумагами); 2) завершувати торгівлю сесію; завершать торговую сессию.

To close out, to liquidate — 1) виплатити борг; выплатить долг; 2) ліквідувати справу (*про підприємство*), ліквидировать дела (*о предприятии*); 3) збанкрутувати; обанкротиться.

To close out a position, to liquidate a position — ліквідувати позицію; ликвидировать позицию.

To close the books — 1) "закрити книги"; "закрывать книги"; 2) завершити відображення операцій у бухгалтерському обліку за певний період; завершить отражение операций в бухгалтерском отчете за определённый период.

To collateralize — створити забезпечення боргового зобов'язання; создать обеспечение долгового обязательства.

To collect, to encash — інкасувати; инкассировать.

To collect debt/dividends/interest — інкасувати борг/дивіденди/відсотки(проценти); инкассировать долг/дивиденды/проценты.

To come/get around — 1) підійти; подойти; 2) наблизитися; приблизиться.

To come to an agreement — прийти до згоди (угоди); прийти к соглашению.

To come to an arrangement — прийти до угоди; прийти к соглашению.

To command1, to be in charge — диспонувати; диспонировать.

To command2, to dominate, to predominate, to prevail — 1) домінувати; доминировать; 2) переважати; преобладать.

To compel attention — привертати увагу; приковувать внимание.

To complete, to replenish, to staff — комплектувати; комплектовать.

To compromise, to discredit — 1) дискредитувати; дискредитировать; 2) недовіряти; недоверять.

To concretize, to give concrete expression to, to define concretely, to render concrete — конкретизувати; конкретизировать.

To conquer, to assault, to storm — штурмувати; штурмовать.

To consider a question in all aspects — розглядати питання з усіх точок зору; рассматривать вопрос со всех точек зрения.

To consolidate balances, budgets, loans, etc. — консолідувати *баланси, бюджети, позики тощо*; консолідувати *балансы, бюджеты, ссуды и т. п.*

To contest a claim — оскаржувати претензію (*позов тощо*); оспаривати претензію (*иск и т. п.*).

To contest person's rights — оскаржувати *чиї-небудь* права; оспаривати *чиї-либо* права.

To contract, to make a contract — 1) контрагувати; контрагувати; 2) укласти договір/контракт; заключати договір/контракт.

To control 1 — 1) контролювати; контролювати; 2) розпоряджатися; розпоряджатися; 3) регулювати; регулювати.

To control 2, **to govern, to manage, to operate, to rule over, to run, to run by means of orders and decrees** — 1) адмініструвати; адмініструвати; 2) управляти; управляти.

To convert — конвертувати; конвертувати.

To convert a loan — конвертувати позику; конвертувати заём.

To correct, to adjust, to proof-read — 1) коригувати; коригувати; 2) коректувати; коректувати.

To cost — коштувати; стоить.

To countermand — відмінити. скасовувати (*замовлення тощо*); отримувати (*заказ и т. п.*).

To countervail — 1) компенсувати; компенсувати; 2) зрівноважувати; зрівноважувати.

To cover 1, **to guarantee** — гарантувати, надавати гарантію; гарантувати, надавати гарантію.

To cover 2, **to meet a deficit** — покрити дефіцит; покрити дефіцит.

To create summaries of transactions — підводити підсумки операцій; підводити підсумки операцій.

To credit 1 — довіряти, вірити; довіряти, вірити.

To credit 2, **to give credit, to finance** — кредитувати; кредитувати.

To credit an amount to a person — записати *суму* у кредит рахунку *кого-небудь*; записати *сумму* в кредит счёта *кого-либо*.

To cumulate — 1) нагромаджувати; накопляти; 2) скупчувати; скопляти; 3) акумулювати; акумулювати.

To cut off/clip coupons — “стригти купони”; “стричь купони”.

To debase coins — “псувати монету”; “портити монету”.

To debate, to discuss — 1) дебатувати; дебатувати; 2) дискутувати, дискутувати; дискутувати, дискутувати; 3) вести диспут; вести диспут.

To debit — дебетувати; дебетувати.

To debt — 1) позичати; одалживати; 2) робити борги; делати долги.

To default — 1) не виконувати своїх зобов'язань; не виконувати своїх зобов'язань; 2) припинити платежі; припинити платежі; 3) не з'явитися на виклик суду; не з'явитися по вызову суда; 4) винести заочне рішення (*на користь позивача*); винести заочное решение (*в пользу истца*).

To define, to describe, to characterize — характеризувати; характеризувати.

To define concretely, to give concrete expression to, to concretize, to render concrete — конкретизувати; конкретизувати.

To deliver cheques (amer. checks) to the paying bank — поставляти чеки у банк платника; поставляти чеки в банк плательщика.

To deliver securities — 1) поставляти цінні папери; поставляти ценные бумаги; 2) переміщати цінні папери від продавця до покупця; перемещать ценные бумаги от продавца к покупателю.

To demand — 1) вимагати; вимагати; 2) висувати вимоги; пред'являти претензії.

To demand payment — затребувати платіж; востребовать платёж.

To denominate loan in certain currency — виразити номінал позики у певній валюті; виразити номінал ссуды в определённой валюте.

To deny payment — відмовити у платежі; відмовити у платежі; 2) відмовити у платежі; відмовити у платежі.

To deposit — депонувати, вносити на депозит; депонувати, вносити на депозит.

To depress — 1) подавляти; подавляти; 2) понижати; понижати.

To describe, to define, to characterize — характеризувати; характеризувати.

To design, to plan, to project — 1) проектувати; проектувати; 2) планувати; планувати.

To deteriorate — 1) погіршувати(ся); погіршувати(ся); 2) псувати(ся); портитися; 3) зношуватися; изнашиваться.

To determine — 1) детермінувати; детермінувати; 2) визначити; визначити; 3) встановлювати; встановлювати; 4) припинити дію *договору/контракта тощо*; припинити действие *договора/контракта и т. п.*

To determine cheque (amer. check) to be uncollectible — визначити чек як неінкасований; визначити чек в качестве неинкассированного.

To devaluate, to devalue — 1) девальвувати; девальвувати; 2) проводити девальвацію; проводити девальвацию.

To devalue, to devaluate — 1) девальвувати; девальвувати; 2) проводити девальвацію; проводити девальвацию.

To deviate from taxes — ухилятися від податків; ухилятися от налогов.

To dilute ownership — “розводити власність”; “розводити собственисть”.

To disburse loan proceeds — перерахувати валюту позики; перечислити валюту ссуды.

To discharge — 1) погасити борг; погасити долг; 2) виконувати *зобов'язання*; виконувати *обязательства*; 3) розвантажувати; розвантажувати; 4) скидати; скидати.

To disclose — 1) розкривати; розкривати; 2) розголошувати; розголошувати.

To discount a bill — дисконтувати, облікувати вексель; дисконтировать, учитывать вексель.

To discredit, to compromise — 1) дискредитувати; дискредитувати; 2) недовіряти; недоверять.

To discuss, to debate — 1) дискутувати, дискутувати; дискутувати, дискутувати; 2) дебатувати; дебатувати.

To disregard, to ignore, to neglect — ігнорувати; ігнорувати.

To do/execute operations (with), to operate (with, on), to act — оперувати; оперувати.

To drain off cash reserves — виснажувати запаси готівки; истощать запасы наличности.

To draw — виписувати *платіжний документ (вексель, чек тощо)*; виписувати *платёжный документ (вексель, чек и т. п.)*.

To draw a cheque (amer. check) — виписувати чек; виписувати чек.

To draw a cheque (amer. check) on bank for collection and payment — виписувати чек на банк для інкасації і платежу; виписувати чек на банк для инкассации и платежа.

To draw/attract/call smb.'s attention to smth. — звертати *чию-небудь* увагу на *що-небудь*; звертати *чьё-либо* внимание на *что-либо*.

To duplicate — дублювати; дублювати.

To earmark/earmark (to), to allocate (to), to appropriate (to), to assign (to, for) — асигнувати; асигнувати.

To effect payment — виконати платіж; произвести платёж.

To effect transaction in security — виконати угоду з цінним папером; виконати сделку с ценной бумагой.

To emit, to issue — випускати/емітувати *цінні папери тощо*; випускати/эмитировать *ценные бумаги и т. п.*

To encash, to collect — інкасувати; инкассировать.

To endorse, to indorse — 1) індосувати; индоссировать;

2) робити передавальний напис; делати передаточную надпись.

To endorse/indorse in blank — здійснювати бланковий індосамент; совершать бланковый индоссамент.

To endorse/indorse to the back of the cheque (amer. check) — індосувати зворотний бік чеку; индоссировать обратную сторону чека.

To enter the fray *англ.* — включитися у конкуренцію; включитися в конкуренцию.

To establish, to ascertain — констатувати; констатировать.

To establish the account — відкрити рахунок у банку; открыть счёт в банке.

To evolve — еволюціонувати; эволюционировать.

To exaggerate — утриувати; утриувати.

To execute order for client — виконати наказ клієнта; выполнить приказ клиента.

To execute/do operations (with), to operate (with, on), to act оперувати; оперувати.

To execute securities order — виконати наказ *клієнта* щодо операцій з цінними паперами; выполнить приказ *клиента* по операциям с ценными бумагами.

To execute trade — 1) виконати торгові операції; виконати торговые операции; 2) здійснити торгові угоди; совершить торговые сделки.

To exempt — 1) вилучати; изымать; 2) звільняти; освободжувати.

To explore every avenue, to leave no unexplored avenue — використати всі можливості; использовать все возможности.

To export — експортувати; экспортировать.

To fall due — підлягати оплаті (*про вексель*); подлежать оплате (*о векселе*).

To falsify entries, reports, etc. — фальсифікувати *бухгалтерські проводки, звіти тощо*; фальсифіцировать *бухгалтерские проводки, отчёты и т. п.*

To favour (to favor amer.) — протегувати; протегировать.

To favour (to favor amer.) one creditor over another — віддавати перевагу одному кредитору перед іншим; предпочитать одного кредитора другому.

To fee — платити *винагороду, гонорар тощо*; платить *вознаграждение, гонорар и т. п.*

To finance, to give credit, to credit — кредитувати; кредитувати.

To find a way round, to avoid, to manoeuvre (amer. maneuver) — лавірувати; лавировать.

To fine — штрафувати; штрафовать.

To float a loan — розмістити позику; разместить заём.

To force, to speed up — форсувати; форсировать.

To foreclose — позбавляти права викупу заставленого майна; лишати права викупу заложенного имущества.

To form — формувати; формировать.

To form a cartel, to cartelize — 1) картелювати; картелювати; 2) об'єднувати у картель, об'єднувати в картель.

To formulate — формулювати; формулировать.

To function, to functionate — функціонувати; функционировать.

To fund — 1) консолідувати; консолидовати; 2) вкладати гроші у державні цінні папери; вкладувати деньги в государственные ценные бумаги.

To gamble on the rise and fall of prices — спекулювати на різниці в цінах; спекулировать на разнице в ценах.

To get around to doing smth. — збиратися зробити *що-небудь*, збиратися здійснити намір; собираться сделать *что-либо*, собираться осуществить намерение.

To get/come around — 1) підійти; подойти; 2) наблизитися; приблизитися.

To get money in advance/beforehand — одержувати аванс; получают аванс.

To get paid — одержати платіж; получить платёж.

To get/use a new angle on smth. — засвоїти нову точку зору на *що-небудь*; усвоить новую точку зрения на *что-либо*.

To give/award a bonus/bounty/premium — преміювати; премировать.

To give an account of smth. — давати звіт *у чомусь*; давать отчёт *в чём-либо*.

To give an audience — дати аудієнцію, вислухати; дать аудиенцию, выслушать.

To give collateral — надавати забезпечення; предоставлять обеспечение.

To give concrete expression to, to concretize, to define concretely, to render concrete — конкретизувати; конкретизировать.

To give credit, to credit, to finance — кредитувати; кредитовать.

To give creditors seniority over other creditors — давати кредиторам старшинство перед іншими кредиторами; давать кредиторам старшинство перед другими кредиторами.

To give instructions, to instruct — інструктувати; инструктировать.

To give loan security — надати забезпечення під позику; предоставит обеспечение под ссуду.

To give reasons for, to motivate, to justify — мотивувати; мотивировать.

To give smb.'s approval to plan, project, etc. — схвалити *ким-небудь* *план, проект тощо*; одобрить *кем-либо* *план, проект и т. п.*

To go bankrupt — приходити до банкрутства; приходит к банкротству.

To go into liquidation — збанкрутувати; обанкротиться.

To grade loans — класифікувати позики; классифицировать ссуды.

To grant concessions in terms — надавати поступки в умовах; предоставлять уступки в условиях.

To grant credit — надавати кредит; предоставлять кредит.

To grant debt relief — надавати звільнення від сплати боргів; предоставлять освобождение от уплаты долгов.

To guarantee, to cover — гарантувати, надавати гарантію; гарантировать, предоставлять гарантию.

To guarantee loan — гарантувати позику; гарантировать ссуду.

To hang around — бути поблизу; быть поблизости.

To hang up one's ax(e) — 1) відійти від справ; отойти от дел; 2) відмовитися від марної витівки; отказаться от бесплодной затеи.

To harmonize accounting and auditing system — гармонізувати систему бухгалтерського обліку та аудиту; гармонизировать систему бухгалтерского учёта и аудита.

To harmonize regulations with international standards — гармонізувати регулятивні правила відповідно до міжнародних стандартів; гармонизировать регулятивные правила в соответствии с международными стандартами.

To have a claim on, to aspire to, to claim, to lay claim to, to put in a claim for — претендувати; претендовать.

To have a clean audit — успішно пройти аудит (аудиторську перевірку); успешно пройти аудит (аудиторскую проверку).

To have a ready answer — мати готову відповідь; иметь готовый ответ.

To have an ax(e) to grind — переслідувати особисті корисливі цілі; преследовать личные корыстные цели.

To have rights in collateral — мати права на заставу (заставлене майно); иметь права на залог (заложенное имущество).

To hedge — 1) хеджувати; хеджировать; 2) захищати від втрат; ограждать от потерь; 3) страхувати від втрат; страховать от потерь.

To hide financial distress — приховувати тяжкий фінансовий стан; скрывать бедственное финансовое положение.

To hold an appointment — займати посаду; занимать должность.

To hold assets — тримати активи; держать активы.

To hold something in trust — тримати *що-небудь* у трасті (*про об'єкт трасти*); держати *что-либо* в трасте (*об объекте траста*).

To hold the balance — розпоряджатися; распоряжаться.

To honour (amer. honor) payment — підтверджувати платіж (*його законність, правильність тощо*); подтверждать платёж (*его законность, правильность и т. п.*).

To hypothecate, to mortgage — (*про нерухомість; о нерожимости*) заставляти (віддавати у заставу); закладувати (отдавать в заклад/залог).

To ignore, to disregard, to neglect — ігнорувати; игнорировать.

To import — імпортувати; импортировать.

To impress smb., to make an impression on smb. — імпонувати; импонировать.

To indorse/endorse — 1) індосувати; индоссировать; 2) робити передавальний напис; делать передаточную надпись.

To indorse/endorse in blank — здійснювати бланковий індосамент; совершать бланковый индоссамент.

To indorse/endorse to the back of the cheque (amer. check) — індосувати зворотний бік чеку; индоссировать обратную сторону чека.

To inherit securities — успадковувати (одержувати у спадок) цінні папери (*один із способів їхнього придбання*); наследовать (получать в наследство) ценные бумаги (*один из способов их приобретения*).

To initial — парафувати; парафировать.

To initiate changing prime rate — ініціювати (змінити першим) відсоткову/процентну ставку "прайм рейт"; инициировать (изменять первым) процентную ставку "прайм рейт".

To inquire about a person, a thing — наводити довідки про *кого-небудь, що-небудь*; наводит справки о *ком-либо, чём-либо*.

To inquire about the financial standing of a company — довідатися про фінансовий стан *компанії*; осведомиться о финансовом положении *компании*.

To inquire as to the actual reason — довідатися про дійсну причину; осведомиться об истинной причине.

To instruct, to give instructions — інструктувати; инструктировать.

To intensify, to brisk up, to liven up, to make more active, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активизировать.

To interest — зацікавлювати; заинтересовывать.

To inventory — інвентаризувати; инвентаризировать.

To invest — 1) інвестувати; инвестировать; 2) вкладати

грошові та інші ресурси; вкладувати *денежные и другие ресурсы*; 3) розмістити *цінні папери тощо*; размещать *ценные бумаги и т. п.*

To invoice, to bill — виписати рахунок; выписать счёт.

To issue loan — видавати позику (кредит); выдавать ссуду (кредит).

To issue securities (shares/stocks, bonds, etc.) — випускати/емітувати цінні папери (акції, облігації тощо); выпускать/эмитировать ценные бумаги (акции, облигации и т. п.).

To issue securities in book-entry form — випускати/емітувати цінні папери у бездокументарній формі; выпускать/эмитировать ценные бумаги в бездокументарной форме.

To justify, to give reasons for, to motivate — мотивувати; мотивировать.

To keep accounts/books — вести бухгалтерські книги; вести бухгалтерские книги.

To keep an appointment — прийти у призначене місце (у призначений час); прийти в назначенное место (в назначенное время).

To keep up appearances — додержувати пристойності; соблюдать приличия.

To keep collateral in satisfaction of debt — стягнути для забезпечення боргу; удержать в обеспечение долга.

To lay/bring/enter an action (a suit, a claim) against smb., to prosecute/sue smb. — 1) порушувати справу проти *когось*; возбуждать дело против *кого-либо*; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

To lay an anchor to windward — приймати необхідні застережні (запобіжні) заходи; принимать необходимые меры предосторожности.

To lay claim to, to claim, to aspire to, to have a claim on, to put in a claim for — претендувати; претендовать.

To lay the ax(e) to the root, to set the ax(e) to smth. — приступити до знищення, руйнування *чого-небудь*; приступит к уничтожению, разрушению *чего-либо*.

To leave as a deposit — залишати у заставу/заклад; оставлять в залог.

To leave no unexplored avenue, to explore every avenue — використати всі можливості; использовать все возможности.

To leave out of account — не звертати уваги; не принимать во внимание.

To legalize — легалізувати; легализировать.

To lend on subsidized terms — надавати позику на пільгових умовах; предоставлять ссуду на льготных условиях.

To lengthen maturity of borrowed funds — подовжувати строки/терміни позичань; удлинять сроки заимствований.

To leverage up the rate of return on equity — використувувати левверидж (“принцип важеля”) для підвищення дохідності на акціонерний капітал; использовать левверидж (“принцип рычага”) для увеличения доходности на акционерный капитал.

To levy — обкладати податком; облагать налогом.

To levy fee — обкладати збором; облагать сбором.

To liquidate, to close out — 1) виплатити борг; виплатить долг; 2) ліквідувати справи (*про підприємство*), ліквидувати дела (*о предприятии*); 3) збанкрутувати; обанкрутиться.

To liquidate a position, to close out a position — ліквідувати позицію; ліквидувати позицію.

To liquidate collateral — ліквідувати забезпечення; ліквидувати обеспечение.

To liven up, to brisk up, to intensify, to make more active, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активізувати.

To loan — 1) давати позику; давати взаєм; 2) позичати; ссужать.

To localize — локалізувати; локалізувати.

To locate collateral — визначати місцезнаходження застави; определять местонахождение залога.

To look at the question from all angles — розглядати питання з усіх точок зору; рассматривать вопрос со всех точек зрения.

To loosen credit standards — знижувати кредитні стандарти; снижать кредитные стандарты.

To maintain collateral — підтримувати забезпечення на певному рівні; поддерживать обеспечение на определенном уровне.

To make a contract, to contract — контракувати; контракувати.

To make account of — надавати значення; придавати значення.

To make amends (to smb. for smth.) — надавати компенсацію (*кому-небудь за що-небудь*), відшкодувати *кому-небудь* збитки; предоставлять компенсацию (*кому-либо за что-либо*), возмещать *кому-либо* убытки.

To make/swear an affidavit — давати свідчення під присягою; давати показания под присягой.

To make an appointment (for tomorrow) — домовитись зустрітись (*завтра*); условиться встретиться (*завтра*).

To make an ass of oneself (smb.) — ставити себе (*кого-небудь*) у дурне положення; ставить *себя* (*кого-либо*) в глупое положение.

To make an impression on smb., to impress smb. — імпонувати; імпонувати.

To make approaches to smb. — намагатися привернути

ти увагу *кого-небудь*; стараться привлечь внимание *кого-либо*; 2) підїжджати *до кого-небудь*; подъезжать *к кому-либо*.

To make arrangements — 1) домовлятися *про що-небудь*; договариваться *о чём-либо*; 2) організувати *що-небудь*; организовывать *что-либо*.

To make arrangements with smb. — 1) вступити (ввійти) в угоду з *ким-небудь*; вступать в соглашение с *кем-нибудь*; 2) домовитись з *ким-небудь*; условливаться с *кем-либо*.

To make assurance double/doubly sure — 1) для більшої певності; для большей верности; 2) подвійно застрахуватися; вдвойне застраховаться.

To make available — надавати; предоставлять.

To make/close bargain — 1) укласти угоду; заключить сделку; 2) здійснити угоду; совершить сделку.

To make loan — надавати позику; предоставлять ссуду.

To make market — “робити ринок”; “делать рынок” (див. також **market maker**).

To make more active, to brisk up, to intensify, to liven up, to stimulate, to stir to activity, to stir up — активізувати; активізувати.

To make payment — здійснити платіж; совершить платёж.

To make repayment of loan — здійснити платіж у погашення позики; совершить платёж в погашение ссуды.

To make progress, to progress — прогресувати; прогресувати.

To manoeuvre (amer. maneuver), to avoid, to find a way round лавірувати; лавірувати.

To manufacture — виготовляти, виробляти; производить.

To mark, to stamp — 1) позначати; означать; 2) мітити; метить; 3) маркувати; маркировать; 4) ставити розцінку; ставить расценку; 5) штампувати; штамповать.

To mark off, MO, M. O. — списувати; списувати.

To market — 1) торгувати; торговать; 2) збувати; сбывать.

To match fund assets — залучати ресурси для розміщення їх в активи; привлекать ресурсы для размещения их в активы.

To meet, to cover a deficit — покрити дефіцит; покрыть дефицит.

To meet/pay a bill — 1) сплатити за векселем; уплатить по векселю; 2) сплатити тратту; оплатит тратту; 3) сплатити рахунок; оплатит счёт.

To meet a claim — 1) визначити обґрунтованість позову; определить обоснованность иска; 2) оскаржувати позов; оспаривать иск.

To meet competition — витримати конкуренцію; выдерживать конкуренцию.

To meet, to satisfy creditors, requirements, etc. — задовольняти *кредиторів, боргові зобов'язання тощо*; удовлетворять *кредиторов, долговые обязательства и т. п.*

To meet debtors, etc. halfways — іти *боржникам тощо* на поступки; идти *должникам и т. п.* на уступки.

To meet the crisis — подолати кризу; преодолеть кризис.

To meet the due date — сплатити у строк/термін; оплатит в срок.

To meet the expense — покрити видаток; покрыть расход.

To meet financial obligations — виконати фінансові зобов'язання; выполнить финансовые обязательства.

To meet sales — виконати зобов'язання за платежами; выполнить обязательства по платежам.

To meet with approval — одержати схвалення; получить одобрение.

To meet with due protection — бути акцептованим (*про вексель*); быть акцептированным (*о векселе*); 2) бути сплаченим; быть оплаченным.

To misclassify loans — невірно (неправильно) класифікувати позики; неверно (неправильно) классифицировать ссуды.

To mobilize deposits — 1) мобілізувати вклади/депозити; мобилизовать вклады/депозиты; 2) залучати вклади/депозити; привлекать вклады/депозиты.

To modify, to vary — 1) варіювати; варьировать; 2) змінювати; менять, изменять; 3) урізноманітнювати; разнообразить; 4) відрізнитися; разниться, отличаться; 5) відхилитися; отклоняться.

To mortgage, to hypothecate — (*про нерухомість; о нерухомості*) заставляти (віддавати у заставу); закладувати (отдавать в заклад/заклад).

To motivate, to give reasons for, to justify — мотивувати; мотивувати.

To move an amendment — внести поправку (*у законопроект, резолюцію тощо*); внести поправку (*в законопроект, резолюцію и т. п.*).

To neglect, to disregard, to ignore — ігнорувати; игнорировать.

To negotiate — 1) вести переговори; вести переговоры; 2) домовлятися; договариваться; 3) здійснювати угоду; совершать сделку; 3) торгувати(ся); торговать(ся); 4) передавати; передавать; 5) переуступати; переуступать; 6) пускати в обіг (*векселі, чеки тощо*); пускать в обращение (*векселя, чеки и т. п.*); 7) враховувати; учитывать; 8) інкасувати; инкассировать.

To negotiate a bill to a bank — 1) врахувати вексель у банку; учесть вексель в банке; 2) продати вексель банку; продать вексель банку.

To negotiate a bill of lading — переуступити коносамент; переуступит коносамент.

To negotiate a cheque (amer. check) — 1) виплатити за чеком; виплатить по чеку; 2) здійснювати операції за чеком; совершать операции по чеку; 3) одержати гроші за чеком; получить деньги по чеку; 4) проводити чек; проводить чек; 5) розмінати чек; разменять чек.

To negotiate a contract — укласти договір/контракт; заключить договор/контракт.

To negotiate a draft — сплатити тратту; оплатит тратту.

To negotiate a loan — одержати позику; получить заём.

To negotiate a sale — укласти угоду на продаж товару; заключить сделку на продажу товара.

To negotiate for a treaty — вести переговори про укладання договору; вести переговоры о заключении договора.

To negotiate with a view to concluding an agreement — вести переговори з метою укладання угоди; вести переговоры с целью заключения соглашения.

To negotiate with someone for something — вести переговори з *ким-небудь* про *що-небудь*; вести переговоры с *кем-либо* о *чём-либо*.

To net — 1) одержувати чистий прибуток; получать чистую прибыль; 2) приносити чистий прибуток; приносить чистую прибыль.

To note — 1) записувати; записывать; 2) відмічати; отмечать; 3) робити замітки; делать заметки; 4) приймати до уваги; принимать к сведению; 5) робити нотаріальну замітку; делать нотариальную заметку.

To notify — 1) нотифікувати; нотифицировать; 2) повідомляти; извещать, уведомлять.

To number — нумерувати; нумеровать.

To oblige — бути зобов'язаним; быть обязанным.

To obtain cash from checking — одержувати гроші за чеком; получать деньги по чеку.

To offer — пропонувати; предлагать.

To offer banking services nation-wide — пропонувати банківські послуги у національному масштабі; предлагать банковские услуги в национальном масштабе.

To onlend — кредитувати за рахунок раніше виданої позики; кредитовать за счёт ранее выданной ссуды.

To open a credit — відкрити акредитив; открыть аккредитив.

To open an account — відкрити рахунок; открыть счёт.

To open market — 1) відкривати ринок; открывать рынок; 2) відкривати торгівлю цінними паперами; открывать торговлю ценными бумагами; 3) відкривати торгіву сесію; открывать торговую сессию.

To operate (with, on), to act, to do/execute operations (with) — оперувати; оперировать.

To operate, to control, to govern, to manage, to rule over, to run, to run by means of orders and decrees — 1) адмініструвати; администрировать; 2) управляти; управлять.

To order — 1) наказувати; приказувати; 2) розпоряджатися; распоряджаться; 3) давати вказівки; давать указания; 4) замовляти; заказывать.

To outbid — 1) запропонувати вигідніші умови; предложить более выгодные условия; 2) запропонувати вищу ціну (*на аукціоні тощо*); предложить более высокую цену (*на аукционе и т. п.*).

To outlay — 1) витратити; расходовать; 2) тратити; тратить.

To overdue account — списувати з рахунку у банку надлишкові суми (*штучно понижуючи залишки грошових коштів, на які нараховують відсоток/процент*); списывать со счёта в банке излишние суммы (*искусственно занижая остатки денежных средств, на которые начисляется процент*).

To oversubscribe — перевищувати початково накреслену (намічену) суму передплати (*на акції*); превышать первоначально намеченную сумму подписки (*на акции*).

To overvalue — переоцінити; переоценивать; 2) оцінювати вище дійсної (реальної) вартості; оценивать выше действительной (реальной) стоимости.

To owe — 1) заборгувати; задолжать; 2) бути у боргу; быть в долге.

To own securities — володіти цінними паперами; владеть ценными бумагами.

To package loans — 1) пакетувати; пакетировать; 2) об'єднувати позики у пакет; объединять ссуды в пакет.

To parcel — 1) поділяти на частини; делить на части; 2) дробити; дробить.

To pay — 1) платити (*~for* — за *що-небудь*); платить (*~for* — за *что-нибудь*); 2) сплачувати (*борг, податок*); уплачивать (*долг, налог*); 3) оплачувати, сплачувати (*рахунок, роботу*); оплачивать (*счёт, работу*); 4) винагороджувати, відплачувати; вознаграждать, отплачивать; 5) відшкодовувати; возмещать; 6) окуповуватися; окупаться; 7) бути вигідним; быть выгодным; 8) давати прибуток; давать прибыль; 9) приносити дохід; приносит доход; 10) звертати увагу (*to* — на); обращать внимание на (*~to* — на).

To pay away/out — 1) виплачувати; выплачивать; 2) відплачувати; отплачивать.

To pay attention to — звертати увагу *на*; обращать внимание *на*.

To pay back — 1) повертати гроші; возвращать деньги; 2) відплачувати; отплачивать.

To pay-by-phone — платіжні послуги по телефону; платёжные услуги по телефону.

To pay/meet a bill — 1) сплатити за векселем; уплатить

по векселю; 2) сплатити тратту; оплатить тратту; 3) сплатити рахунок; оплатить счёт.

To pay the bill, to settle an account — платити за рахунком; платить по счёту.

To pay by/in installments — 1) платити у розстрочку (з розстроченням, на виплат); платить в рассрочку; 2) платити частинами; платить частями.

To pay by means of a bill — платити векселем; платить векселем.

To pay by the month — вносити щомісяця; вносит помесячно.

To pay by the piece — виплачувати відрядно; оплачивать сдельно.

To pay a cheque (amer. check) — оплатити/погасити чек; оплатить/погасить чек.

To pay a promissory note — оплатити/погасити простий вексель; оплатить/погасить простой вексель.

To pay down — 1) платити готівкою; платить наличными; 2) давати завдаток; давать задаток; 3) сплатити у рахунок *чого-небудь*; уплатить в счёт *чего-либо*.

To pay for — 1) сплачувати; оплачивать; 2) окупити; окупать; 3) поплатитися; поплатиться.

To pay in — вносити на поточний рахунок; вносит на текущий счёт.

Pay in advance, to advance money to — 1) авансувати (*відприємство тощо*); авансировать (*предприятие и т. п.*); 2) видавати аванс; выдавать аванс; 3) здійснити авансовий платіж; совершить авансовый платёж; 4) заплатити достроково; заплатить досрочно; 5) платити заздалегідь (наперед); платить вперёд.

To pay in advance of shipment — платити до відвантаження *товару*; платить до отгрузки *товара*.

To pay in cash, pay in ready money — платити готівкою; платить наличными.

To pay in/by installments — 1) платити у розстрочку (з розстроченням, на виплат); платить в рассрочку; 2) платити частинами; платить частями.

To pay in kind — платити натурою (*товарами тощо*); платить натурой (*товарами и т. п.*).

To pay in ready money, pay in cash — платити готівкою; платить наличными.

To pay off — 1) розрахуватися цілком; расплатиться полностью; 2) розрахуватися з *кимось*; рассчитаться с кем-либо; 3) покривати (*борг*); покрывать (*долг*); 4) окупитися; окупиться.

To pay on account — платити у рахунок належної суми; платить в счёт причитающейся суммы.

To pay on demand — 1) плати на вимогу; платить по востребованию (*первому* требованию); 2) платити після подання (пред'явлення) *векселя*; платить при предъявлении *векселя*.

To pay on performance — платити за виконання (за результати праці); платить за исполнение (за результаты труда); (див. також **performance-based fee**).

To pay one's way — 1) окупатися; окупаться; 2) бути незбитковим; быть неубыточным.

To pay out/away — 1) виплачувати; выплачивать; 2) відплачувати; отплачивать.

To pay to order — платити за наказом; платить по приказу.

To pay up — 1) виплачувати повністю (*недоїмку тощо*); выплачивать полностью (*недоимку и т. п.*); 2) виплачувати вчасно; выплачивать вовремя; 3) переплатити; переплатить; 4) заплатити підвищену ціну; заплатить повышенную цену.

To pay up shares in full — 1) повністю внести гроші за підпискою на акції; полностью внести деньги по подписке на акции; 2) повністю оплатити акції; полностью оплатить акции.

To pay up one's way — жити відповідно до своїх достатків; жить по средствам.

To perfect a lien — купити право стягнення майна за борги; купить право удержания имущества за долги.

To perfect security interest — здійснювати (реалізувати) участь кредитора у забезпеченні; совершать (реализовывать) участие кредитора в обеспечении.

To place collateral in safekeeping — розмістити забезпечення за позику на зберігання; разместить обеспечение по ссуде на хранение.

To place money with bank in account — покласти гроші у банк на рахунок; положить деньги в банк на счёт.

To plan, to project, to design — 1) проектувати; проектировать; планувати; планировать.

To pledge — заставляти *майно* як забезпечення *боргу*; закладувати *имущество* в качестве обеспечения *долга*.

To pledge securities — надавати цінні папери у забезпечення (заставу); предоставлять ценные бумаги в обеспечение (залог).

To pool loans — об'єднувати позики у пул; объединять ссуды в пул.

To pool money — об'єднувати гроші (грошові кошти) у пул; объединять деньги (денежные средства) в пул.

To possess securities, etc. — 1) володіти цінними паперами *тощо*; владеть ценными бумагами *и т. п.*; 2) бути власником цінних паперів *тощо*; обладать ценными бумагами *и т. п.*

To post — 1) здійснювати бухгалтерську проводку; делать бухгалтерскую проводку; 2) здійснювати запис проводки у реєстрах бухгалтерського обліку; делать запись проводки в регистрах бухгалтерского учёта.

To pre-enter, to preenter — 1) подавати попередню митну декларацію; подавать предварительную таможенную декларацию; 2) попередньо декларувати; предварительно декларировать.

To prepay — 1) франкувати; франкировать; 2) заплатити заздалегідь; уплатить вперёд (заранее); 3) оплатити достроково; оплатить досрочно.

To present a bill — подати рахунок; подать счёт.

To present cheque (amer. check), draft, etc. — подавати *чек, тратту тощо* для інкасації платежу; представлять *чек, тратту и т. п.* для инкассации платежа.

To present cheque (amer. check), draft, etc. for payment — подавати *чек, тратту тощо* для оплати; представлять *чек, тратту и т. п.* для оплаты.

To present cheque (amer. check) to a bank for collection — подати чек у банк для інкасації; представить чек в банк для инкассации.

To price — 1) призначити ціну; назначать цену; 2) оцінювати; оценивать; 3) розцінювати; расценивать.

To process cheques (amer. checks) — обробляти чеки; обрабатывать чеки.

To process transactions — 1) проводити трансакції; проводить трансакции; 2) провадити угоди; вести сделки.

To produce1, to manufacture — 1) виготовляти; производить; 2) виробляти; вырабатывать; 3) випускати; выпускать.

To produce2 — приносити дохід; приносит доход.

To profit by, to profiteer in, to speculate in — спекулювати; спекулировать.

To profiteer in, to profit by, to speculate in — спекулювати; спекулировать.

To progress, to make progress — прогресувати; прогрессировать.

To project, to plan, to design — 1) проектувати; проектировать; 2) планувати; планировать.

To proof-read, to correct, to adjust — 1) коригувати; корригировать; 2) коректувати; корректировать.

To propagate, to advocate — пропагувати; пропагандировать.

To protect deposits — захищати вклади/депозити; защищать вклады/депозиты.

To protect the consumer — захищати споживача; защищать потребителя.

To protest — 1) протестувати; протестовать; 2) опротестувати, оскаржити; опротестовать.

To protest a bill — опротестувати вексель; опротестовать вексель.

To prove, to advance arguments for, to argue — аргументувати; аргументировать.

To provide sanation/sanin, to adjust, to reorganize, to sanitize — санувати; санировать.

To provide collateral — надати забезпечення; предоставить обеспечение.

To provide financial support — надати фінансову підтримку; предоставит финансовую поддержку.

To publicize, to advertise, to boost — рекламувати; рекламировать.

To purchase — 1) купувати; покупать; 2) закупати; закупать; 3) придбати; приобретать.

To put in a claim for, to aspire to, to claim, to have a claim on, to lay claim to — претендувати; претендовать.

To put in an appearance — увійти, з'явитися; ввойти, появиться.

To put out of action — вивести з ладу; вывести из строя.

To put/fit the ax(e) in/on the helve — 1) подолати перешкоду; преодолеть трудность; 2) досягнути мети; достигнуть цели; 3) розвіяти сумніви; разрешить сомнения.

To qualify — 1) кваліфікувати; квалифицировать; 2) оцінювати; оценивать; 3) підготувати; подготавливать; 4) готувати до діяльності; готовить к деятельности; 5) відповідати вимогам; отвечать требованиям; 6) відповідати умовам; соответствовать условиям.

To quash, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to repeal, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To quash/annul a judgement (amer. judgment) — юр. скасовувати рішення (ухвалу) суду; отменять решение суда.

To question — 1) задавати питання; задавать вопросы; 2) досліджувати; исследовать.

To quote, to be quoted, to be rated, — 1) котирувати; котировать; 2) призначати; назначать; 3) позначати ціну; обозначать цену; 4) призначати ставку; назначать ставку.

To raise capital — збільшувати капітал; увеличивать капитал.

To raise cash — збільшувати грошову готівку; увеличивать денежную наличность.

To raise credit — залучати кредит; привлечь кредит.

To raise funds — залучати фонди; привлечь фонды.

To rank — 1) класифікувати; классифицировать; 2) відносити; относить; 3) зараховувати; причислять.

To rate — 1) оцінювати; оценивать; 2) обчислювати; исчислять; 3) визначати; определять; 4) встановлювати; устанавливать; 5) вважати; считать; 6) розцінювати; расценивать; 7) розглядати; рассматривать; 8) обкладати (*місцевим*) податком; облагать (*местным*) налогом; 9) визначати розряд, клас; определять разряд, класс.

To react, to respond — реагувати; реагировать.

To recapitulate, to sum up, to summarize — резюмувати; резюмировать.

To receipt — 1) видати посвідку (розписку) *про одержання*; выдать расписку *о получении*; 2) розписатися *в одержанні*; расписаться *в получении*.

To receive — 1) одержувати; получать; 2) приймати; принимать.

To receive an advance of one's salary/wages — одержувати аванс (*заробітної плати*); получать аванс (*заработной платы*).

To receive on account — одержувати аванс; получать аванс.

To receive securities against payment — одержувати цінні папери після платежу; получать ценные бумаги против платежа.

To reckon — 1) розраховуватися; рассчитывать; 2) зводити рахунки; сводит счета (див. також **day of reckoning**).

To recommend, to advise — рекомендувати; рекомендовать.

To reconstruct — 1) реконструювати; реконструировать; 2) перебудувати; перестраивать; 3) відбудувати; восстанавливать.

To record — 1) записувати; записывать; 2) реєструвати; регистрировать; 3) заносити до списку; вносить в список.

To recredit account — відновити суму за кредитом рахунку; восстановить сумму по кредиту счёта.

To redebit account — відновити суму за дебетом рахунку; восстановить сумму по дебету счёта.

To redeem, to retire — погашати боргове зобов'язання; погашать долговое обязательство.

To reduce — 1) редуціювати; редуцировать; 2) зменшувати; уменьшать; 3) знижувати; снижать; 4) помижувати; понижать; 5) скорочувати; сокращать.

To reduce cash — скорочувати запаси готівки; сокращать запасы наличности.

To reduce imports through quotas — скорочувати імпорт шляхом встановлення квот; сокращать импорт путём установления квот.

To refinance — рефінансувати; рефинансировать.

To refinance commercial banks — 1) рефінансувати комерційні банки; рефинансировать коммерческие банки; 2) надавати кредити комерційним банкам з боку Національного/Центрального банку; предоставлять кредиты коммерческим банкам со стороны Национального/Центрального банка.

To reform, to reorganize — реформувати; реформировать.

To refund the unused balance — повертати невикористаний залишок; возвращать неиспользованный остаток.

To register — 1) реєструвати; регистрировать; 2) відзначати; отмечать.

To regulate1 — регламентувати; регламентировать.

To regulate2, to adjust — регулювати; регулировать.

To reimburse — 1) рамбурсувати; рамбурсировать; 2) повертати; возвращать; 3) відшкодувати; возмещать; 4) компенсувати; компенсировать; 5) покривати; покрывать; 6) оплачувати; оплачивать.

To re-import, to reimport — реімпортувати; реимпортировать.

To reinvest — реінвестувати; реинвестировать.

To reject loan application — відхилити заявку на позику; отклонять заявку на ссуду.

To release — 1) звільняти; освобождать; 2) дозволяти; разрешать; 3) відмовитися від права; отказаться от права; 4) розблокувати; разблокировать; 5) випустити у продаж; выпустить в продажу.

To release smb. from obligations — звільнити *кого-небудь* від зобов'язань; освободить *кого-либо* от обязательств.

To release of collateral — 1) відмовитися від застави; отказываться от залога; 2) відмовитися від прав на заставлене майно; отказываться от прав на заложенное имущество.

To remain tax-exempt — залишатися вільним від оподаткування; оставаться свободным от налогообложения.

To remit — 1) ремітувати; ремитировать; 2) переказувати *гроші*; переводить *деньги*; 3) передавати; передавать; 4) спрямовувати; направлять; 5) сплачувати; уплачивать; 6) звільняти від сплати; освобождать от уплаты.

To render assistance — надавати допомогу; оказывать помощь.

To render concrete, to concretize, to define concretely, to give concrete expression to — конкретизувати; конкретизировать.

To renegotiate terms of loan agreement — переглянути умови позикової угоди; пересмотреть условия заёмного (ссудного) соглашения.

To reorganize1, to adjust, to provide sanation/saning, to sanitize — санувати; санировать.

To reorganize2, to reform — реформувати; реформировать.

To repay — 1) повертати *гроші*; возвращать *деньги*; 2) віддавати *борг*; отдавать *долг*; 3) сплачувати; уплачивать; 4) викуповувати; выкупать; 5) погашати *позику*; погашать *ссуду*; 6) винагороджувати; вознаграждать; 7) відшкодувати; возмещать; 8) здійснювати платіж у погашення заборгованості; совершать платёж в погашение задолженности.

To repay an obligation — погасити зобов'язання; погасить обязательство.

To repay debt — погасити борг; погасить долг.

To repeal, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to

nullify, to quash, to rescind, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To replace securities — заміщувати цінні папери (*один випуск іншим, одну емісію іншою*); замещать ценные бумаги (*один выпуск другим, одну эмиссию другой*).

To repledge — перезаставляти *заставлене майно*; перезакладывать *заложенное имущество*.

To replenish, to complete, to staff — комплектувати; комплектовать.

To replenish account, balances, reserves, etc. — поповнювати *рахунок, залишки коштів на рахунок, резерви тощо*; пополнять *счёт, остатки средств на счёте, резервы и т. п.*

To report — 1) повідомляти; сообщать; 2) доповідати; докладывать; 3) звітуватися; отчитываться; 4) робити офіційне повідомлення; делать официальное сообщение.

To repurchase securities — викуповувати раніше продані цінні папери; выкупать ранее проданные ценные бумаги.

To reregister on a nominee name — перереєструвати на умовне ім'я; перерегистрировать на условное имя.

To resale price maintenance, RPM, R. P. M. — підтримування цін при перепродажу товарів; поддерживание цен при перепродаже товаров.

To reschedule — переглядати строки/терміни *погашення кредиту, виплати відсотків/процентів тощо*; пересматривать сроки *погашения кредита, выплаты процентов и т. п.*

To reschedule bank debts — переглядати строки/терміни заборгованості банку; пересматривать сроки задолженности банку.

To rescind, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to revoke, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To rescind endorsement/indorsement — відмінити (скасувати) індосамент; отменить индоссамент.

To reserve — 1) резервувати; резервировать; 2) зберігати, приберегти, запастися; сберегать, приберегать, запастись; 3) бронювати, замовляти наперед; бронировать, заказывать заранее; 4) відкладати, переносити (*на майбутнє*); откладывать, переносить (*на будущее*); 5) зумовлювати, зберігати за собою (*право власності, контролю тощо*); обусловливать, сохранять за собою (*право собственности, контроля и т. п.*).

To respond, to react — реагувати; реагировать.

To restore confidence — відновити довіру; восстановить доверие.

To resume — відновлювати; возобновлять.

To retire, to redeem — погашати боргове зобов'язання; погашать долговое обязательство.

To return — 1) повертати; возвращать; 2) приносити прибуток; приносит прибыль.

To revalue — 1) ревальвувати; ревальвировать; 2) переоцінювати; переоценивать.

To reverse — 1) різко змінювати напрям; резко менять направление; 2) відмінити; отменять; 3) анулювати; аннулировать.

To revoke, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to write off (a debt) — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To revoke a letter of credit — відкликати акредитив; отзывать аккредитив.

To ring the market — впливати на курси цінних паперів з корисливими цілями; влиять на курс ценных бумаг в корыстных целях.

To rise above par — (*про ціну*) підніматися вище номінальної вартості; (*о цене*) подниматься выше нарицательной (номинальной) стоимости.

To risk — ризикувати; рисковать.

To rival, to compete — 1) конкурувати; конкурировать; 2) суперничати; соперничать.

To roll — 1) перекладати *податки*; перекладывать *налоги*; 2) котитися; катиться.

To roll over unpaid loans — погашати неоплачені позики шляхом нових запозичень; погашать неоплаченные ссуды путём новых заимствований.

To run1 — 1) вести; вести; 2) експлуатувати; эксплуатировать; 3) мати силу, бути дійсним; иметь силу, быть действительным; 4) здійснювати рейси; совершать рейсы; 5) курсувати; курсировать; 6) працювати; работать.

To run2, to run by means of orders and decrees, to control, to govern, to manage, to operate, to rule over — 1) адмініструвати; администрировать; 2) управляти; управлять.

To run/stand for, to be a candidate for — балотуватися; баллотироваться.

To rush — 1) кидатися; бросаться; 2) нестися, мчатися; мчатся.

To salvage — 1) врятувати майно; спасать имущество; 2) пускати у вторинну переробку; пускать во вторичную переработку; 3) реалізувати зіпсоване майно; реализовать испорченное имущество.

To sanction — санкціонувати; санкционировать.

To sanitize, to adjust, to provide sanation/saning, to reorganize — санувати; санировать.

To satisfy, to meet creditors, requirements, etc. — задовольняти *кредиторів, боргові зобов'язання то-*

що; удовлетворять *кредиторов, долговые обязательства и т. п.*

To save — 1) заощаджувати; сберегать; 2) зберігати грошові засоби; сохранять денежные средства.

To save on taxes — 1) "заощаджувати на податках"; "экономить на налогах"; 2) одержувати економію за рахунок мінімізації податкових платежів; получать экономию от минимизации налоговых платежей.

To scheme — 1) складати план; составлять план; 2) планувати; планировать; 3) проектувати; проектировать.

To segment market — сегментувати ринок; сегментировать рынок.

To seize assets — брати під контроль активи *при банкрутстві*; брать под контроль активы *при банкротстве*.

To seize debtor property under a court order — накладати арешт на майно *неспроможного* боржника за приписом суду; налагать арест на имущество *несостоятельного* должника по предписанию суда.

To select account type — вибрати вид *банківського* рахунку; выбрать вид *банковского* счёта.

To sell — продавати(ся); продавать(ся).

To sell a bear — 1) *бірж.* грати на пониження; *бирж.* играть на понижение; 2) продавати на строк цінні папери, яких немає у наявності; продавать на срок ценные бумаги, которых нет в наличии.

To sell a bull — *бірж.* грати на підвищення; *бирж.* играть на повышение.

To sell against the box — продавати акції, які зберігаються у сейфі, без їхньої фізичної передачі; продавать акции, хранящиеся в сейфе, без их физической передачи.

To sell ahead — продавати на строк (*з майбутньою поставкою*); продавать на срок (*с будущей поставкой*).

To sell a spread — 1) продати спред; продать спред; 2) продати ф'ючерсний контракт на ближній строк і купити на дальній; продать фьючерсный контракт на ближний срок и купить на дальний.

To sell at a discount — 1) продавати з дисконтом; продавать с дисконтом; 2) продавати зі знижкою; продавать со скидкой; 3) продавати нижче номінальної ціни; продавать ниже номинальной цены; 4) продавати зі збитком; продавать с убытком.

To sell at a gain — продавати з вигрешем (*із зиском, прибутком*); продавать с выигрышем (*выгодой, прибылью*).

To sell at a loss — продавати з втратами (*із збитками тощо*); продавать с потерями (*убытками и т. п.*).

To sell at best — *бірж.* продавати за найвигіднішою ціною чи за найкращим курсом; *бирж.* продавать по наиболее выгодной цене или по наилучшему курсу.

To sell a year out — *бірж.* продавати строком/тер-

міном на один рік; *бірж.* продавать сроком на один год.

To sell by public auction — продавати з аукціону (відкритих торгів); продавать с аукциона (открытых торгов).

To sell for cash — продавати за готівку; продавать за наличные.

To sell goods on credit — продаж товарів у кредит; продажа товаров в кредит.

To sell hard/heavily — 1) погано продаватися; плохо продаваться; 2) мати поганий збут; иметь плохой сбыт.

To sell in bulk — 1) продавати гуртом; продавать оптом; 2) продавати без упаковки (упакування); продавать без упаковки; 3) продавати насипом, у навал; продавать насыпью, в навалку.

To sell like hot cakes — 1) легко продаватися; легко продаваться; 2) мати добрий збут; иметь хороший сбыт.

To sell off/out — розпродавати; распродают.

To sell on credit — продавати у кредит; продавать в кредит.

To sell on strength — продавати у період високих цін; продавать в период высоких цен.

To sell or return, SOR — для продажу чи повернення *власнику*; для продажи или возвращения *владельцу*.

To sell order — ордер (наказ) на продаж *цінних паперів*; ордер (приказ) на продажу *ценных бумаг* (див. також *buy order*).

To sell out1/off — розпродавати; распродают.

To sell out2 бірж. — ліквідувати контракт; ликвидировать контракт.

To sell participations in credit — продавати частки *учасника* у кредиті; продавать доли *участника* в кредите.

To sell securities for own account (with own money) — продавати/купувати цінні папери за свій рахунок (свої кошти); продавать/покупать ценные бумаги за свой счёт (свои средства); (див. також *buy securities for own account (with own money)*).

To sell securities on discount basis — продавати цінні папери на основі дисконту; продавать ценные бумаги на основе дисконта.

To sell the book — наказ продати якомога більшу кількість акцій за поточною ціною; приказ продать как можно большее количество акций по текущей цене.

To sell up — 1) продавати з торгів; продавать с торгов; 2) ліквідувати конкурсну масу; ликвидировать конкурсную массу.

To sell wholesale — продавати гуртом; продавать оптом.

To send the ax(e) after the helve — ризикувати останнім; рисковать последним.

To set — 1) ставити; ставить; 2) класти; класть; 3) встановлювати; устанавливать; 4) призначити; назначать; 5) пускати *у дію*; пускать *в действие*; 6) приводити у стан готовності; приводит в состояние готовности; 7) впроваджувати *виріб*; внедрять *изделие*.

To set interest rate — встановлювати відсоткову/процентну ставку; устанавливать процентную ставку.

To set price — встановлювати ціну; устанавливать цену.

To set the ax(e) to smth., to lay the ax(e) to the root — приступити до знищення, руйнування *чого-небудь*; приступить к уничтожению, разрушению *чего-либо*.

To settle1 — 1) вирішувати; решать; 2) укладати угоду; заключать сделку; 3) укладати колективний договір; заключать коллективный договор; 4) приходити до згоди; приходит к соглашению; 5) погаджувати; улаживать; 6) врегулювати; урегулировать.

To settle2 — 1) розраховуватися; рассчитываться; 2) розплатуватися; расплачиваться; 3) оплачувати; оплачивать; 4) покривати *борги*; покрывать *долги*; 5) погашати *заборгованість*; погашать *задолженность*.

To settle3 — 1) поселятися; поселяться; 2) заселяти; заселять.

To settle/balance an account — 1) сальдар; сальдар; 2) підвести рахунок (*у банку*); подвести счёт (*в банке*).

To settle an account, pay the bill — платити за рахунком; платить по счёту.

To settle accounts — 1) здійснити розрахунок; произвести расчёт; 2) врегулювати рахунки; урегулировать счета.

To shorten maturity of borrowed funds — скорочувати строки/терміни запозичень; сокращать сроки заимствований.

To show much attention to smb. — проявляти турботу про *кого-небудь*; проявлять заботу о *ком-либо*.

To sign — підписувати; подписывать.

To slip — 1) переносити *строки/терміни*; переносить *сроки*; 2) знижатися; снижаться; 3) понижатися; понижаться; 4) падати; падать.

To sort — 1) сортувати; сортировать; 2) розбирати за сортами; разбирать по сортам; 3) розподіляти за категоріями; распределять по категориям.

To speculate in, to profit by, to profiteer in — спекулювати; спекулировать.

To speed up, to force — форсувати; форсировать.

To spread — 1) давати розстрочку; давать рассрочку; 2) відстрочувати (*платіж тощо*); отстрочить (*платёж и т. п.*); 3) розподіляти; распределять; 4) розтягувати виконання роботи шляхом скорочення робочих днів (*як засіб боротьби з безробіттям*); растягивать исполнение работы нптём сокращения рабочих

дней (*в качестве средства борьбы с безработицей*).

To spread risks — розподіляти ризики; распределять риски.

To square — 1) розплачуватися; расплачиваться; 2) розраховуватися; рассчитываться; 3) збалансувати (*рахунок тощо*); сбалансировать (*счёт и т. п.*); 4) приводити до порядку; приводит в порядок; 5) погоджувати; согласовывать; 6) врегулювати; урегулировать.

To staff, to replenish, to complete — комплектувати; комплектовать.

To stamp, to mark — 1) позначати; обозначать; 2) мітити; метить; 3) маркувати; маркировать; 4) ставити розцінку; ставить расценку; 5) штампувати; штамповать.

To stand for, to run for, to be a candidate for — балотуватися; баллотироваться.

To state — 1) виражати; выражать; 2) викладати; излагать; 3) висловлювати; высказывать; 4) заявляти; заявлять; 5) повідомляти; сообщать; 6) формулювати; формулировать.

To stimulate, to stir to activity, to stir up, to brisk up, to intensify, to liven up, to make more active — активізувати; активизировать.

To stir to activity, to stir up, to brisk up, to intensify, to liven up, to make more active, to stimulate — активізувати; активизировать.

To stock — 1) створювати запас(и); создавать запас(ы); 2) запасатися; запасаться; 3) зберігати на складі; хранить на складе.

To storm, to assault, to conquer — штурмувати; штурмовать.

To strike a balance — 1) підвести баланс; подвести баланс; 2) підвести підсумки; подвести итоги.

To strike a bargain — укласти угоду; заключить сделку.

To submit — 1) надавати; предоставлять; 2) подавати *документи тощо*; подавать *документы и т. п.*; 3) передавати; передавать; 4) представляти на розгляд; представлять на рассмотрение; 5) підпорядковуватися; подчиняться.

To submit for approval — залишити на розсуд (*для оцінки*); предоставить на рассмотрение (*для оценок*).

To submit the question to arbitration — передати питання на арбітраж; передать вопрос на арбитраж.

To subscribe1, to take out booking — абонувати; абонировать.

To subscribe2 — 1) передплатувати; подписываться; 2) придбати за передплатою; приобретать по подписке.

To subsidize — 1) субсидувати; субсидировать; 2) надавати фінансову допомогу; оказывать финансовую помощь.

To subsidize cost of lending — субсидувати вартість кредитування; субсидировать стоимость кредитования.

To substitute — 1) заміняти; заменять; 2) заміщати; замінити; замещать.

To subtract a discount — віднімати дисконт; вычитать дисконт.

To subtract from taxable income — віднімати від оподаткованого доходу; вычитать из налогооблагаемого дохода.

To sue/prosecute smb., bring/enter/lay an action (a suit, a claim) against smb. — 1) порушувати справу проти *когось*; возбуждать дело против *кого-либо*; 2) пред'явити позов; предъявить иск.

To sum, to summarize — 1) сумувати; суммировать; 2) підводити підсумок; подводит итог.

To sum up, to summarize, to recapitulate — резюмувати; резюмировать.

To supplement — доповняти; дополнять.

To supply — 1) постачати; снабжать; 2) поставляти; поставлять; 3) подавати; подавать.

To suspend interest accruals — припиняти нарахування відсотків/процентів; приостанавливать начисление процентов.

To swear/make an affidavit — давати свідчення під присягою; давать показания под присягой.

To swindle money out of a person — виманювати гроші в кого-небудь шахрайським способом; выманивать деньги у кого-либо мошенническим путём.

To switch — 1) переходити; переходить; 2) змінювати напрямок; изменять направление.

To systematize — 1) систематизувати; систематизировать; 2) приводити у систему; приводит в систему.

To take — 1) прийняти пропозицію щодо угоди; принять предложение о сделке; 2) брати; брать; 3) одержувати; получать; 4) виручати (*про гроші тощо*); выручать (*о деньгах и т. п.*); 5) стягувати; взимать; 6) брати ціну; брать цену; 7) орендувати; арендовать; 8) винайматися; нанимать; 9) знімати; снимать.

To take an affidavit — брати свідчення; снимают показания.

To take into account — 1) враховувати; учитывать; 2) звертати увагу; принимать во внимание.

To take off interest on loan — стягувати відсоток/процент за позицію; взимать процент по ссуде.

To take out booking, to subscribe — абонувати; абонировать.

To take prompt actions — вживати термінові заходи; принимать срочные меры.

To take possession of collateral — 1) вступити у володіння забезпеченням; вступить во владение обеспечением;

2) взяти заставу (заставлене майно) у фізичне розпорядження; взять залог (заложенное имущество) в физическое распоряжение.

To take possession of collateral securing defaulted loan — 1) вступити у володіння забезпеченням за позицію, за якою *позичальником* не виконано зобов'язання; вступить во владение обеспечением по ссуде, по которой заёмщиком не выполнены обязательства; 2) взяти у фізичне розпорядження заставу (заставлене майно) за позицію, за якою *позичальником* не виконано зобов'язання; взять в физическое распоряжение залог (заложенное имущество) по ссуде, по которой заёмщиком не выполнены обязательства.

To take property by bank in full (or partial) satisfaction of the indebtedness — вилучити майно у банк для повного (*або часткового*) погашення заборгованості; изымать имущество в банк для полного (*или* частичного) погашения задолженности.

To take over — 1) поглинати *одним підприємством інше*; поглощать *одним предприятием другое*; 2) брати під контроль *одним підприємством інше*; брать под контроль *одним предприятием другое*.

To target — ставити за мету; ставить цель.

To tax — обкладати *податком, митом тощо*; облагать *налогом, пошлиной и т. п.*

To temper — 1) пом'якшувати; смягчать; 2) зменшувати; стримувати, вгамовувати; умерять.

To tenant — 1) винайматися; нанимать; 2) орендувати; арендовать.

To tender — 1) пропонувати; предлагать; 2) давати пропозицію; делать предложение; 3) подавати заявку *на торгах*; подавать заявку *на торгах*; 4) подавати заяву про передплату на цінні папери; подавать заявление о подписке на ценные бумаги; 5) виставляти запит на купівлю цінних паперів; виставлять запрос на покупку ценных бумаг; 6) пропонувати здачу *товару*; предлагать сдачу *товара*; 7) пропонувати *оплату*; предлагать *оплату*; 8) представляти (подавати) *документи*; представлять *документы*.

To the order of ... — вказівка "на користь ..."; указание "в пользу ...".

To ticket — прикріпляти етикетку (ярлик); прикреплять этикетку (ярлык).

To time — 1) вибирати час; выбирать время; 2) відносити *до певного часу*; приурочивать *к определённому времени*; 3) розраховувати *у часі*; рассчитывать *по времени*.

To trade — 1) торгувати; торговать; 2) міняти; менять; 3) обмінювати; обменивать.

To trade at a discount — 1) торгувати з дисконтом (зі знижкою); торговать с дисконтом (со скидкой); 2) торгувати з перевищенням номінальної вартості над курсовою; торговать с превышением нарицательной (номинальной) стоимости над курсовой (див. також **trade at a premium**).

To trade at a premium — 1) торгувати з премією (з

націнкою); торговать с премией (с наценкой); 2) торгувати з перевищенням курсової вартості над номінальною; торговать с превышением курсовой стоимости над нарицательной (номинальной); (див. також **trade at a discount**).

To transfer — 1) передавати; передавать; 2) переказувати *гроші*; переводить *деньги*; 3) переказувати (*дебіторські рахунки, майно, цінні папери тощо*) у власність іншої особи; переводить (*дебиторские счета, имущество, ценные бумаги и т. п.*) в собственность другого лица.

To transfer risk — передавати ризик *кому-небудь*; передавать риск *кому-либо*.

To transport — 1) транспортувати; транспортировать; 2) перевозити; перевозить.

To trend — 1) мати тенденцію; иметь тенденцию; 2) змінюватися у *якому-небудь* напрямку; изменяться в *каком-либо* направлении.

To turn — 1) робитися; делаться; 2) ставати; становиться; 3) виявлятися; оказываться; 4) направляти, спрямовувати; направлять; 5) пускати в обіг; пускать в обращение.

To turn assets into cash — перетворювати активи у готівку; обращать активы в наличность.

To underwrite — 1) здійснювати андеррайтинг; осуществлять андеррайтинг; 2) приймати на себе ризики при випуску/емісії цінних паперів шляхом обслуговування їхнього первинного розміщення і гарантування їхнього розповсюдження; принимать на себя риски при выпуске/эмиссии ценных бумаг путём обслуживания их первичного размещения и гарантирования их распространения.

To unify — 1) уніфікувати; унифицировать; 2) об'єднувати; объединять.

To up-date customer's records — відкоректувати інформацію про клієнтів (покупців, споживачів) за даними, що надійшли за день; откорректировать информацию о клиентах (покупателях, потребителях) по данным, поступившим за день.

To upgrade — збільшувати кредитний ліміт; увеличивать кредитный лимит.

To upset smb.'s apple-cart — порушити (розладнати) *чий-небудь* плани; расстраивать *чий-либо* планы.

To use — 1) використовувати; использовать, употреблять; 2) застосовувати; применять.

To use/get a new angle on smth. — засвоїти нову точку зору на *що-небудь*; усвоить новую точку зрения на *что-либо*.

To use printing press to finance budget deficit — використати друкарський верстат для фінансування бюджетного дефіциту; использовать печатный станок для финансирования бюджетного дефицита.

To utilize — 1) утилізувати; утилизировать; 2) використовувати; использовать, употреблять; 3) застосовувати; применять.

To value — 1) цінувати; ценить; 2) оцінювати; оценивать; 3) виставляти вексель; выставять вексель.

To vary, to modify — 1) варіювати; варьировать; 2) змінювати; менять; 3) урізноманітнювати; разнообразить; 4) відрізнятися; разниться, отличаться; 5) відхилитися; отклоняться.

To veto — 1) накладати вето *на що-небудь*; налагать вето *на что-либо*; 2) забороняти; запрещать.

To visit — 1) відвідувати; посещать; 2) навідуватися; навещать; 3) зупинитися, гостювати; останавливаться, гостить; 4) бути гостем; быть гостем.

To vote — 1) вотувати; вотировать; 2) стверджувати; утверждать; 3) голосувати; голосовать.

To vote/ballot for — балотувати; баллотировать.

To vote a sum — 1) асигнувати суму; ассигновать сумму; 2) затвердити суму; утвердить сумму.

To vote down a proposal — відхилити пропозицію; отвергнуть предложение.

To warehouse — 1) складувати; складировать; 2) зберігати на складі; хранить на складе.

To warrant — 1) виправдовувати, слугувати виправданням; оправдывать, служить оправданием; 2) підтверджувати; подтверждать; 3) ручатися (давати запоруку), гарантувати; ручаться, гарантировать; 4) давати (надати) право, повноваження; предоставить право, полномочия.

To weight — 1) зважувати *масу*; взвешивать *массу*; 2) обважнювати; утяжелять.

To weight anchor — відновлювати перервану працю (роботу); возобновлять прерванную работу.

To wholesale — 1) торгувати гуртом; торговать оптом; 2) вести гуртову торгівлю; вести оптовую торговлю.

To withdraw certificate of deposit — погасити депозитний сертифікат; погасить депозитный сертификат.

To withdraw deposit — зняти гроші з вкладу/депозиту; снять деньги с вклада/депозита.

To withdraw from vault — діставати зі сховища; извлекать из хранилища.

To withdraw savings — вилучати заощадження; изымают сбережения.

To withdraw with advance notice — знімати *гроші з рахунку* з попереднім повідомленням; снимать *деньги со счёта* с предварительным уведомлением.

To work — 1) працювати; работать; 2) діяти; действовать; 3) приводити у дію; приводит в действие; 4) управляти; управлять; 5) розробляти; разрабатывать; 6) експлуатувати; эксплуатировать; 7) вести підприємство; вести предприятие; 8) обробляти; обрабатывать.

To write a cheque (амер. check) — виписати чек; выписать чек.

To write a cheque (амер. check) on other bank — виписати чек на інший банк; выписать чек на другой банк.

To write off (a debt)1, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to revoke — 1) анулювати; аннулировать; 2) скасовувати, відмінити; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

To write off (a debt)2 — списувати (*заборгованість*); списывать (*задолженность*).

To write off of bad assets — списувати погані активи; списывать плохие активы.

Token — жетон; жетон.

Token coin — 1) монета-символ; монета-символ; 2) знак вартості; знак стоимості (див. також **full-bodied coin, full-bodied money**).

Tokens/vouchers/(cheques, амер. checks) — бони (*не паперові гроші*); боны (*не бумажные деньги*).

Tokyo Stock Exchange, TSE — Токійська фондова біржа; Токийская фондовая биржа.

Tolling — 1) толинг; толлинг; 2) оплата за послуги з переробки сировини; оплата за услуги по переработке сырья; 3) право на частину сировини за переробку; право на часть сырья за переработку.

Tollinger — толингер; толлингер.

Ton, t., tn — тонна; тонна.

Ton-mile, TM — тонно-миля; тонно-миля.

Tons per hour, T. P. H. — тонн у годину; тонн в час.

Tontine — "тонтин" (*цінний папір*); "тонтин" (*ценная бумага*).

Top bank — кращий банк; лучший банк.

Top company — краща компанія; лучшая компания.

Top-down budgeting process — процес розробки бюджету "зверху-до-низу"; процесс разработки бюджета "сверху-вниз".

Top executive — вища посадова особа *підприємства тощо*; высшее должностное лицо *предприятия и т. п.*

Top management — 1) вищий менеджмент; Высший менеджмент; 2) вищий управлінський персонал *підприємства тощо*; высший управленческий персонал *предприятия и т. п.*

Top secret, TS — цілком таємно; совершенно секретно.

Topical, actual; urgent, urgt. — актуальний; актуальный.

Tool — 1) знаряддя; орудие *труда*; 2) інструмент; инструмент; 3) механізм; механизм; 4) спосіб; способ; 5) засіб; средство.

Tools of stock market — інструменти фондового ринку; инструменты фондового рынка.

Topic, theme, subject — тема; тема.

Total1 — 1) сума; сумма; 2) підсумок; итог.

Total2 — 1) сумарний; суммарный; 2) підсумковий; итоговый, результирующий; 3) загальний; общий; 4) повний; полный.

Total3 — 1) підсумовувати; суммировать; 2) підводити підсумок; подводит итог.

Total assets — 1) загальні активи; итого активы; 2) сума балансу; сумма баланса; (див. також **basic earning power ratio, earnings before interest and taxes, profit margin on sales, profitability ratios, return on common equity, return on (total) assets**).

Total assets turnover — коефіцієнт оборотності загальних активів (загальної суми активів); коэффициент оборачиваемости общих активов (общей суммы активов); (див. також **total assets turnover ratio**).

Total assets turnover ratio — коефіцієнт оборотності загальних активів (загальної суми активів) (*коефіцієнт якості управління активами*); коэффициент оборачиваемости общих активов (общей суммы активов) (*коэффициент качества управления активами*); (див. також **asset management ratios, days sales outstanding, fixed assets turnover ratio, inventory turnover ratio**).

Total capital ratio — коефіцієнт сукупного (*основного і додаткового*) капіталу банку; коэффициент совокупного (*основного и дополнительного*) капитала банка (див. також **core capital, supplementary capital**).

Total cash before financing — загальний грошовий потік перед фінансуванням; общий денежный поток перед финансированием.

Total cash flow, cash from financing, change in cash account — загальний грошовий потік (*підсумковий показник розрахунків грошового потоку*); общий денежный поток (*итоговый показатель расчётов денежного потока*).

Total claims — загальна сума вимог; общая сумма требований.

Total collateral availability — загальне забезпечення для порівняння з розміром позик; общее обеспечение для сравнения с размером ссуд.

Total cost, TC — загальна вартість; общая стоимость.

Total debt — 1) загальна заборгованість *підприємства*; общая задолженность *предприятия*; 2) сумарна заборгованість *підприємства*; суммарная задолженность *предприятия*.

Total equity; joint stock, jnt stk, jnt. stk.; share capital; shareholder's equity, SE — 1) акціонерний/пайовий капітал; акционерный/паевой капитал; 2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 3) акції; акции; 4) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сума непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов (див. також **capital stock, CS амер.; equity**).

Total export — загальний експорт; общий экспорт.

Total fixed outlay, TFO — загальні постійні видатки; общие постоянные издержки.

Total liabilities and net worth — загальні зобов'язання та акціонерний капітал (*підсумок бухгалтерського балансу підприємства*); общие обязательства и акционерный капитал (*итог бухгалтерского баланса предприятия*).

Total loss, TL — 1) загальна сума збитків; общая сумма убытков; 2) цілковита загибель (*судна*); полная гибель (*судна*).

Total outlay, TO — загальні видатки; общие издержки.

Total package procurement contract, TPPC — 1) всеосяжний договір/контракт; всеобъемлющий договор/контракт; 2) комплексний договір/контракт; комплексный договор/контракт.

Total purchasing cost, TPC — загальні видатки на купівлю/придбання; общие издержки на покупку/приобретение.

Total risk-weighted assets — сукупні активи, зважені за ризиком; совокупные активы, взвешенные по риску.

Total revenue, TR — сукупний дохід; совокупный доход.

Total/summary securities certificate — сумарний сертифікат цінних паперів; суммарный сертификат ценных бумаг.

Total slack, TS — 1) сумарний запас/резерв; суммарный запас/резерв; 2) цілковитий простій; полный простой.

Total waiting time, TWT — загальний час очікування; общее время ожидания.

Total weight, TW, T. W. — загальна вага; общий вес.

Town bill амер.; local bill — місцевий вексель; местный вексель.

Trade1; commerce, com., comm. — 1) торгівля; торговля; 2) комерція; коммерция.

Trade2 — 1) галузь *торгівлі, виробництва, промисловості тощо*; отрасль *торговли, производства, промышленности и т. п.*; 2) торговці, торгові кола; торговцы, торговые круги; 3) роздрібна торгівля; розничная торговля; 4) роздрібні торговці; розничные торговцы; 5) угода; соглашение, сделка; 6) обмін; обмен.

Trade4, profession, occupation — професія; профессия.

Trade4 — 1) торгувати; торговать; 2) міняти; менять; 3) обмінювати; обменивать.

Trade acceptance, TA — торговельний акцепт; торговый акцепт.

Trade Agreement Act, TAA, T. A. A. — Закон про торговельні угоди (США); Закон о торговых соглашениях (США).

Trade at a discount — 1) торгувати з дисконтом (зі знижкою); торговать с дисконтом (со скидкой); 2) торгувати з перевищенням номінальної вартості над курсовою; торговать с превышением нарицательной (номинальной) стоимости над курсовой (див. також **trade at a premium**).

Trade at a premium — 1) торгувати з премією (з націнкою); торгувати с премией (с наценкой); 2) торгувати з перевищенням курсової вартості над номінальною; торгувати с превышением курсовой стоимости над нарицательной (номинальной); (див. також **trade at a discount**).

Trade balance — баланс зовнішньоекономічної діяльності; баланс внешнеэкономической деятельности.

Trade barriers — 1) торгові бар'єри; торговые барьеры; 2) торгові перешкоди; торговые препятствия.

Trade bill, Tde. bill — 1) торговий (товарний) вексель; торговый (товарный) вексель; 2) торгова (товарна) тратта; торговая (товарная) тратта.

Trade board — комісія з питань заробітної плати; комиссия по вопросам заработной платы.

Trade capital — торговий капітал; торговый капитал.

Trade council — об'єднання професійних спілок; объединение профессиональных союзов.

Trade/commercial credit — торговий/комерційний (товарний) кредит; торговый/коммерческий (товарный) кредит.

Trade date — дата здійснення торгової угоди з цінними паперами тощо; дата совершения торговой сделки по ценным бумагам и т. п.

Trade deficit — 1) дефіцит торгового балансу; дефицит торгового баланса; 2) від'ємне сальдо торгового балансу; отрицательное сальдо торгового баланса; 3) перевищення торгового імпорту над експортом; превышение торгового импорта над экспортом.

Trade Expansion Act, TEA — Закон про розширення торгівлі (США); Закон о расширении торговли (США).

Trade expenses, TE — торгові видатки; торговые расходы.

Trade finance/financing — 1) торгове фінансування; торговое финансирование; 2) фінансування міжнародної торгівлі; финансирование международной торговли; 3) фінансування експортно-імпортних операцій; финансирование экспортно-импортных операций.

Trade/commodity/marketable group — товарна група; товарная группа.

Trade mark, TM, T. M. — 1) торговельна марка; торговая марка; 2) знак виробника; знак изготовителя.

Trade-off financial policy — компромісна (помірна) політика фінансування; компромиссная (умеренная) политика финансирования.

Trade-off dividend policy — компромісна (помірна) дивідендна політика; компромиссная (умеренная) дивидендная политика.

Trade-off investment policy — компромісна (помірна) інвестиційна політика; компромиссная (умеренная) инвестиционная политика.

Trade price — 1) ціна торгівлі; цена торговли; 2) ціна, за

якою укладено торгівлю угоду з цінними паперами тощо; цена, по которой заключена торговая сделка с ценными бумагами и т. п.

Trade report — торговий бюлетень; торговый бюллетень.

Trade union, TU, T. U. — 1) тред-юніон; тред-юнион; 2) професійна спілка, профспілка; профессиональный союз, профсоюз.

Trade usage — узанс, узанція; узанс, узанция.

Traded securities — торгівля цінними паперами; торговля ценными бумагами.

Traded option — торгівля опціонами; торговля опционами.

Tradesman — торговець; торговец.

Trader1 — торговець; торговец.

Trader2, securities trader — 1) "трейдер"; "трейдер"; 2) торговець цінними паперами; торговец ценными бумагами.

Trades Union Congress, TUC, T. U. C. — Конгрес тред-юніонів, Конгрес профспілок (Велика Британія); Конгресс тред-юнионов, Конгресс профсоюзов (Великобританія).

Trading1 — 1) трейдинг; трейдинг, трэдинг; 2) торгова операція; торговая операция; 3) виробнича діяльність; производственная деятельность; 4) укладання угод; заключение сделок.

Trading2 — торговий; торговый.

Trading account — торгові цінні папери в активі балансу комерційного банку; торговые ценные бумаги в активе баланса коммерческого банка.

Trading air — 1) "торгівля повітрям"; "торговля воздухом"; 2) торгівля неіснуючими об'єктами; торговля несуществующими объектами.

Trading/commercial bank — комерційний банк; коммерческий банк.

Trading capital — обіговий/оборотний капітал; оборотный капитал.

Trading department — 1) торговий департамент (відділ); торговый департамент (отдел); 2) департамент (відділ) брокерської фірми з торгівлі цінними паперами; департамент (отдел) брокерской фирмы по торговле ценными бумагами.

Trading in futures — угоди на строк; сделки на срок.

Trading limit — торговий ліміт; торговый лимит.

Trading on a shoestring — укладання угод з цінними паперами при недостатній маржі; заключение сделок с ценными бумагами при недостаточной марже.

Trading partners — 1) торгові партнери; торговые партнёры; 2) сторони, які укладають торгівлю угоду; стороны, заключающие торговую сделку.

Trading price — прийнятий курс; принятый курс.

Trading year — операційний рік; операционный год.

Trailer-on-flat car, TOFC — 1) перевезення вантажів в автопричепі на залізничній платформі; перевозка грузов в автоприцепах на железнодорожной платформе; 2) контрейлерне перевезення; контрейлерная перевозка.

Trained, qualified, skilled — кваліфікований; квалифицированный.

Training, tng — 1) навчання; обучение; 2) підготовка; подготовка; 3) тренування; тренировка.

Transaction, trans. — 1) трансакція; трансакция; 2) справа; дело; 3) угода; сделка; 4) торговельна операція; торговая операция (див. також **securities transaction**).

Transaction account *амер.* — грошовий рахунок у банку, на якому здійснюють чекові та інші поточні платежі; денежный счёт в банке, по которому совершаются чековые и другие текущие платежи.

Transaction costs — видатки на здійснення (укладення) угод; издержки (расходы) на совершение (заключение) сделок.

Transaction date — дата укладання угоди; дата заключения сделки.

Transaction for a marketable amount of securities — угода з цінними паперами на суму, що відповідає середній величині нормальних угод на біржі; сделка с ценными бумагами на сумму, соответствующую средней величине нормальных сделок на бирже.

Transaction for cash — угода за готівковий розрахунок; сделка за наличный расчёт.

Transaction for the account — угода з цінними паперами, що підлягає врегулюванню у наступному розрахунковому періоді; сделка с ценными бумагами, подлежащая урегулированию в следующем расчётном периоде.

Transaction in foreign exchange — угода з іноземною валютою; сделка с иностранной валютой.

Transactor — учасник угоди; участник сделки.

Transfer1, T — 1) передача; передача; 2) передача у власність; передача в собственность; 3) поступка; уступка.

Transfer2, T; remittance, rem, rem. — 1) трансфер(т); трансфер(т); 2) переказ; перевод; 3) переказ (*грошовий*); перевод (*денежний*); 4) перерахунок; перечисление (див. також **automatic/telephone transfer, securities transfer, teletransmission transfer**).

Transfer3, T; funds/wire transfer — 1) перерахування коштів між банками; перечисление средств между банками; 2) рух коштів між рахунками у бухгалтерському обліку; движение средств между счетами в бухгалтерском учёте.

Transfer4 — 1) передавати; передавать; 2) переказувати гроші; переводить деньги; 3) переказувати

(*дебіторські рахунки, майно, цінні папери тощо*) у власність іншої особи; переводить (*дебиторские счета, имущество, ценные бумаги и т. п.*) в собственность другого лица.

Transfer Accounting Lodgement for Investors, Stock Management for Jobbers, TALISMAN — Централізована електронна система розрахунків на Лондонській фондовій біржі, ТАЛИСМАН; Централизованная электронная система расчётов на Лондонской фондовой бирже, ТАЛИСМАН.

Transfer agent, TA — 1) трансферт-агент; трансферт-агент; 2) агент із трансферту; агент по трансферту.

Transfer agreement — угода з трансферту; соглашение по трансферту.

Transfer bill: bill of exchange, B., BE, B. E., b. e.; draft, dft, dft. — 1) переказний вексель; переводной вексель; 2) тратта; тратта; 3) "бігунець"; "бегунок"; 4) фіксований вексель; фиксированный вексель (див. також **documentary draft; fixed-date bill**).

Transfer by endorsement/indorsement; endorsement, end.; indorsement, ind. — 1) індосаментський трансферт; индосаментский трансферт; 2) індосація; индосация.

Transfer line — автоматична лінія; автоматическая линия.

Transfer of funds — переказні (перевідні) операції; переводные операции.

Transfer of ownership — передача права власності; передача права собственности.

Transfer of payments — трансферні платежі; трансферные платежи.

Transfer of securities — 1) зміна власності на цінні папери; изменение собственности на ценные бумаги; 2) переказ цінних паперів на ім'я нового власника; перевод ценных бумаг на имя нового владельца.

Transfer of technology — передача технології; передача технологии.

Transfer risk1 — 1) трансферний ризик1; трансферний ризик1; 2) ризик того, що актив не можна перевести (перетворити) у валютний платіж через нестачу валюти у країні чи обмеження на її використання; ризик того, що актив нельзя перевести (преобразовать) в валютный платёж в связи с недостатком валюты в стране или ограничениями на её использование.

Transfer risk2 — 1) трансферний ризик2; трансферний ризик2; 2) ризик переказу; ризик перевода; 3) ризик невиконання зобов'язань через затримки або порушення у системі розрахунків; ризик невыполнения обязательств в связи с задержками или нарушениями в системе расчётов.

Transfer risk3 — передавати ризик кому-небудь; передавать риск кому-либо.

"Transfer"/"cashless" tender offer — "негрошова" тендерна пропозиція; "неденежное" тендерное предложение.

Transferability of ownership, securities, etc. — переказуваність права власності, цінних паперів тощо (від одної особи до іншої); переводимість права собственности, ценных бумаг и т. п. (от одного лица другому).

Transferable — 1) переказний (про рахунок); переводной (о счёте); 2) передавальний (про напис); переносная (о надписе).

Transferable account, T. A. — переказний рахунок; переводной счёт.

Transferable time deposit — строковий/терміновий вклад/депозит, на якому можна здійснювати поточні платежі; срочный вклад/депозит, по которому можно совершать текущие платежи.

Transferee — 1) одержувач власності за трансфертом; получатель собственности по трансферту; 2) особа, якій переказують право власності (на майно, цінні папери тощо); лице, которому переводится право собственности (на имущество, ценные бумаги и т. п.); див. також **transferor**.

Transferor — особа, яка переказує право власності (на майно, цінні папери тощо) іншій особі; лице, которое переводит право собственности (на имущество, ценные бумаги и т. п.) другому лицу; (див. також **transferee**).

Transferred, T, transf. — 1) який (що) перераховано, перерахований; перечисленный; 2) перенесено; перенесено.

Transit — транзит; транзит.

Transit/out-of-town cheque (амер. check), transit item — 1) іногородній чек; иногородный чек; 2) чек, виписаний на іногородній банк; чек, выписанный на иногородный банк (див. також **out-of-town bank**).

Transit department — 1) транзитний департамент (відділ) банку; транзитный департамент (отдел) банка; 2) департамент (відділ) платіжної кореспонденції банку; департамент (отдел) платёжной корреспонденции банка.

Transit item, transit/out-of-town cheque (амер. check) — 1) іногородній чек; иногородный чек; 2) чек, виписаний на іногородній банк; чек, выписанный на иногородный банк (див. також **out-of-town bank**).

Transit letter — реєстр платіжних документів для інкасації (виписаних на банк, що є в іншому місті); реєстр платёжных документов для инкасации (выписанных на банк, находящийся в другом городе).

Transit/routing/(routing transit)/(American Bankers' Association)/ABA number — унікальний кількісний код, що банку присвоює Асоціація американських банкірів (для ідентифікації його у системі розрахунків чеками); уникальный количественный код, присваиваемый банку Ассоциацией американских банкиров (для идентификации его в системе расчётов чеками).

Transitive, t. — перехідний; переходной.

Translation of foreign exchange, foreign exchange translation — обмін (конвертування) однієї валюти на

іншу; обмен (конвертирование) одной валюты на другую.

Transmit money — переказувати гроші; переводить деньги.

Transmit proxies to shareholders/stockholders — спрямовувати довіреності/доручення (їхні бланки) акціонерам для передачі права голосу; направлять доверенности (их бланки) акционерам для передачи права голоса.

Transmittal to other bank — передача платіжної інформації в інший банк для здійснення операцій; передача платёжной информации в другой банк для совершения операций.

Transparency — 1) "прозорість" банківської діяльності; "прозрачность" банковской деятельности; 2) відкритість банківської діяльності; открытость банковской деятельности.

Transport1, T — 1) транспорт; транспорт; 2) перевезення; перевозка.

Transport2 — 1) транспортувати; транспортировать; 2) перевозити; перевозить.

Transport and Communication Commission (UN), TCC — Комісія ООН з транспорту і зв'язку; Комиссия ООН по транспорту и связи.

Transport problem, TP — транспортне завдання; транспортная задача.

Transportation, T, trans., transp — 1) транспорт; транспорт; 2) транспортування; транспортирование; 3) перевезення; перевозка.

Transportation Allocations, Priorities and Control Committee, TAPAC — Комітет з черговості, розподілу і контролю над перевезеннями; Комитет по очередности, распределению и контролю за перевозками.

Transportation delay — транспортна затримка при розрахунку чеками; транспортная задержка при расчёте чеками.

Traveller's cheque (амер. traveler's check), TC — акредитив2 (подорожній чек); аккредитив2 (дорожній чек).

Travelling (амер. traveling) salesman, commercial traveller (амер. traveler) — комівоєжер; коммивояжёр.

Treasure — скарб; сокровище.

Treasurer, Tr., Treas., treas. — 1) скарбник; казначей; 2) управляючий фінансами компанії; управляющий финансами компании.

Treasurer's check амер. — чек, виписаний банком штату на себе; чек, выписанный банком штата на себя.

Treasury, Treas.; Exchequer, Exch. — 1) казначейство; казначейство; 2) казна, скарбниця; казна; 3) Міністерство фінансів (Велика Британія); Министерство финансов (Великобритания).

Treasury bill, TB, T-bill, TRB амер.; Exchequer bill — казначейський вексель; казначейский вексель.

Treasury bill rate амер. — ставка за казначейськими векселями; ставка по казначейским векселям.

Treasury bond, T-bond, t-bond, TRB амер.; Exchequer stock — 1) облігація Державної скарбниці; облигация Государственного казначейства; 2) казначейська облігація; казначейская облигация.

Treasury currency — казначейська валюта; казначейская валюта (див. також **Federal Reserve notes**).

Treasury currency in circulation — казначейська валюта в обігу; казначейская валюта в обращении (див. також **Federal Reserve notes in circulation**).

Treasury currency outstanding — казначейська валюта непогашена; казначейская валюта непогашенная (див. також **Federal Reserve notes outstanding**).

The Treasury Department, TD — Міністерство фінансів (США); Министерство финансов (США).

Treasury department — управління банку з мобілізації ресурсів; управление банка по мобилизации ресурсов.

Treasury management system — система управління грошовими засобами (з використанням комп'ютерної мережі); система управления денежными средствами (с использованием компьютерной сети).

Treasury note, T-note, t-note амер.; exchequer note — казначейський білет; казначейский билет.

Treasury stock, T-stock, t-stock — 1) казначейська акція; казначейская акция; 2) акція, випущена (емітована) і знову куплена банком-емітентом; акция, выпущенная (эмитированная) и вновь купленная банком-эмитентом; 3) власні акції, викуплені компанією (акціонерним товариством, АТ) в інвесторів, які вона (воно) не погашає і тримає як інвестиції у своєму портфелі цінних паперів (ЦП); собственные акции, выкупленные компанией (акционерным обществом, АО) у инвесторов, которые она (оно) не погашает и держит в качестве инвестиций в своём портфеле ценных бумаг (ЦБ).

Treasury tax and loan accounts амер. — 1) казначейські податкові і позикові рахунки; казначейские налоговые и ссудные счета; 2) рахунки, на які в уповноважених банках нагромаджують суми податків, виручка від продажу ощадних облігацій до їх вилучення Міністерством фінансів; счета, на которые в уполномоченных банках сосредотачиваются суммы налогов, выручка от продажи сберегательных облигаций до их изъятия Министерством финансов.

Trend1, tendency — тенденція; тенденция.

Trend2 — 1) тренд; тренд; 2) зміна; изменение; 3) рух; движение; 4) загальний напрям руху; общее направление движения.

Trend3 — 1) мати тенденцію; иметь тенденцию; 2) змінюватися у якому-небудь напрямку; изменяться в каком-либо направлении.

Trend analysis — 1) трендовий аналіз; трендовый анализ; 2) аналіз трендів; анализ трендов; 3) аналіз тенденцій у зміні фінансового стану, економічної ситу-

ації тощо впродовж певного проміжку часу; анализ тенденций в изменении финансового состояния, экономической ситуации и т. п. в течение определённого промежутка времени.

Trial, case, cause, lawsuit, legal action/proceedings, suit суд. — 1) процес; процесс; 2) судовий процес; судебный процесс.

Trial balance — сальдова відомість; сальдовая ведомость.

Trick; combination, comb.; merger, scheme; system, Syst., syst. — комбінація; комбинация.

Troubled bank — 1) "несправний" банк; "неисправный" банк; 2) банк, що є у тяжкому стані (для якого характерні висока частка неякісних активів, низькі ліквідність і прибутковість, високий леверидж, загроза або стан банкрутства); банк, находящийся в бедственном положении (характеризующимся высокой долей некачественных активов, низкими ликвидностью и прибыльностью, высоким левэриджем, угрозой или состоянием банкротства); див. також **non-accrual/nonaccrual assets/loan, non-performing/nonperforming assets; problem bank, loan; troubled borrower/debtor, debt, debt rescheduling/restructuring, intermediary, loan**).

Troubled borrower/debtor — 1) несправний позичальник/боржник; неисправный заёмщик/должник; 2) позичальник/боржник, який не виконує зобов'язання з погашення основної суми боргу і відсотків; заёмщик/должник, не выполняющий обязательств по погашению основной суммы долга и процентов.

Troubled debt, troubled/non-performing/nonperforming loan амер. — 1) несправний борг; неисправный долг; 2) недіюча (неякісна, несправна) позика; недействующая (некачественная, неисправная) ссуда.

Troubled debtor/borrower — 1) несправний боржник/позичальник; неисправный должник/заёмщик; 2) боржник/позичальник, який не виконує зобов'язання з погашення основної суми боргу і відсотків; должник/заёмщик, не выполняющий обязательств по погашению основной суммы долга и процентов.

Troubled intermediary — 1) несправний посередник; неисправный посредник; 2) посередник, який є у тяжкому фінансово-господарському стані; посередник, находящийся в бедственном финансово-хозяйственном состоянии.

Troubled/non-performing/nonperforming loan амер., troubled debt — 1) недіюча (неякісна, несправна) позика; недействующая (некачественная, неисправная) ссуда; 2) несправний борг; неисправный долг.

Truck, tk — вантажівка; грузовик.

Truck bill of lading — 1) коносамент; коносамент; 2) транспортна накладна; транспортная накладная (див. також **marine (ocean) bill of lading, on-board bill of lading, order/negotiable bill of lading, received-shipment bill of lading, straight bill of lading**).

True, t. — 1) істинний; истинный; 2) точний; точный; 3) правильний; правильный; 4) вірний; верный.

True lease — 1) справжній лізинг; подлинный лизинг;

2) лізинг, у якому підприємство (банк, компанія) виступає як орендодавець і власник орендованого майна; лізинг, в якому підприємство (банк, компанія) виступає в якості арендодателя і власника орендуваного майна.

True ratio — коефіцієнт (показник), що відображає дійсний стан справ; коефіцієнт (показатель), що відображає дійсний стан справ; коефіцієнт (показатель), що відображає дійсний стан справ (див. також **false ratio**; **low ratio**, **ratio**, **ratio analysis**, **ratio of capital turnover**, **ratio of exchange**).

True value of bank assets — справжня вартість банківських активів; істинна стоимость банковских активов.

Trust1. tr.; trust company. Tr. Co. — 1) довірче товариство; доверительное общество; 2) трастова компанія; трастовая компания; 3) траст; траст.

Trust2. tr. — 1) трест; трест; 2) концерн; концерн; 3) виробниче (промислове) об'єднання; виробничее (промышленное) объединение.

Trust account administrator, account administrator — адміністратор (трастового) рахунку; адміністратор (трастового) счёта (див. також **administrate (trust account)**).

Trust accounting — облік трастових операцій; учёт трастовых операций.

Trust advisory services — консультації щодо трастових операцій (одна з "інших" послуг банку); консультації по трастовым операциям (одна из "прочих" услуг банка).

Trust agreement — 1) трастова угода; трастовое соглашение; 2) договір про заснування трасту; договір об утворенні траста.

Trust department — 1) трастовий департамент (відділ) банку; трастовий департамент (отдел) банка; 2) департамент (відділ) банку, що веде трастові операції з клієнтами; департамент (отдел) банка, ведучий трастові операції з клієнтами.

Trust department vault — 1) сховище трастового департаменту (відділу) банку; сховище трастового департаменту (отдела) банка; 2) сховище, у якому зберігають цінності, взяті банком у трастове управління; сховище, в якому зберігають цінності, взяті банком у трастове управління.

Trust/agency endorsement/indorsement — трастовий індосамент; трастовий индоссамент.

Trust fee — плата за трастові послуги; плата за трастові послуги.

Trust operations group — 1) група трастових операцій; група трастовых операций; 2) підрозділ трастової компанії (трастового департаменту (відділу) банку), що відповідає за облік і контроль трастових операцій, обробку відповідної документації тощо; підрозділ трастової компанії (трастового департаменту (отдела) банка), відповідає за учёт і контроль трастових операцій, обробку відповідної документації і т. п.

Trust receipt, TR, T/R — 1) зберігальна посвідка (розпи-

ска); сохранный расписка; 2) посвідка (розписка) про отримання майна у довірче управління; расписка о получении имущества в доверительное управление.

Trust (fund) regulations/rules — правила трасту (фонду); правила траста (фонда).

Trust services — 1) трастові послуги банку; трастовые услуги банка; 2) послуги з управління майном (активами, портфелем цінних паперів тощо); послуги по управлению имуществом (активами, портфелем ценных бумаг и т. п.).

Trustee — 1) довіритель (майна, грошових засобів, цінних паперів); доверитель (имущества, денежных средств, ценных бумаг); 2) опікун; опекун, попечитель; 3) установа, що розпоряджається майном на користь іншої особи; учреждение, распоряжающееся имуществом в пользу третьего лица.

Trusteeship — 1) опіка; опека; 2) управління за довіреністю (дорученням); управление по доверенности.

Trusteeship Council (UN), TC — Рада з опіки, ООН; Совет по опеке, ООН.

Trustor — 1) особа, яка заснувала траст; лице, учредившее траст; 2) особа, яка передає свою власність у траст; лице, передающее свою собственность в траст.

T-stock, treasury stock — 1) казначейська акція; казначейская акция; 2) акція, випущена (емітована) і знову куплена банком-емітентом; акция, выпущенная (эмитированная) и вновь купленная банком-эмитентом.

Turn1 — 1) обіг, оборот; оборот; 2) зміна; изменение, перемена; 3) черга; черед; 4) короткий період часу; короткий период времени; 5) робоча зміна; рабочая смена; 6) англ. курсовий прибуток; англ. курсовая прибыль; 7) завершена спекулятивна угода; завершенная спекулятивная сделка.

Turn2 — 1) робитися; делаться; 2) ставати; становиться; 3) виявлятися; оказываться; 4) направляти, спрямовувати; направлять; 5) пускати в обіг; пускать в обращение.

Turn assets into cash — перетворювати активи у готівку; обращать активы в наличность.

Turn over, t. o. , T. O. — 1) див. на зв., дивіться на звороті; см на об., смотрите на обороте; 2) переверніть; переверните.

Turn smth. to advantage, turn a thing to account — використати що-небудь собі на користь (у своїх інтересах); использовать что-либо в своих интересах.

Turnaround — купівля і продаж цінних паперів з подоланням розрахунків у той же день; покупка и продажа ценных бумаг с улаживанием расчётов в тот же день.

Turndown of loan request — 1) відмова в наданні позики; отказ в предоставлении ссуды; 2) відхилення кредитної заявки; отклонение кредитной заявки.

Turnover — обіговість, оборотність; оборачиваемость.

Turnover tax — податок з обігу/обороту; налог с оборота.

Twin shares — акції-двійники; акции-двойники.

Two-tier/apex lending arrangement — дворівнева/ключова кредитна угода; двухуровневое/ключевое кредитное соглашение.

Type1; pattern, p., P.; model, mdl, mod.; species, sp. — 1) тип; тип; 2) вид; вид.

Type2 — 1) рід; род; 2) категорія; категория; 3) серія; серия.

Type of collateral — вид забезпечення кредиту (наприклад, товари, земельна ділянка, цінні папери, будинок тощо); вид обеспечения кредита (например, товары, земельный участок, ценные бумаги, дом и т. п.).

Typical1, characteristic1; model, mdl, mod.; standard, st., std — типовий; типический, типичный, типовой.

Typical2, characteristic2, distinctive — характерний; характерный.

U

U.S. (US, Federal) government agency securities, agency issues амер. цінні папери урядових агентств (відомств та установ); ценные бумаги правительственных агентств (ведомств и учреждений).

Ultimatum — ультиматум; ультиматум.

Ultimo1 лат., ult.; settlement at the end of month — ультимо; ультимо.

Ultimo2 лат., ult.; settlement at the end of month — 1) кінець місяця; конец последнего месяца; 2) останнього місяця; последнего месяца.

Ultra large crude (oil) carrier, ULCC, U. L. C. C. — гігантський танкер; гигантский танкер.

Unauthorized signature, signature by unauthorized agent — 1) підпис неуповноваженої особи; подпись неуполномоченного лица; 2) підпис неуповноваженого агента; подпись неуполномоченного агента (див. також **authorized signature (signature by unauthorized agent); signature card**).

Unbalanced — 1) незбалансований; несбалансированный; 2) невідношений; неуравновешенный.

Unbalanced portfolio — незбалансований інвестиційний портфель; несбалансированный инвестиционный портфель.

Unchanged/stable share/stock, stable unchanged — підтримувана акція; поддерживаемая акция.

Unclassified, uncls — 1) який (що) не класифіковано, не класифицированый; 2) який (що) не віднесено до певної категорії; не отнесенный к определенной категории; 3) несекретний, не таємний; не секретный, нетайный.

Uncollected funds — чеки у процесі інкасації; чеки в процессе инкасации.

Uncollectibility — 1) неповоротність кредиту, позики тощо; невозвратность кредита, ссуды и т. п.; 2) неінкасованість кредиту, позики тощо; неинкассируемость кредита, ссуды и т. п.

Uncollectible — 1) неповоротний борг, кредит тощо; невозвратный долг, кредит и т. п.; 2) безповоротно втрачений борг, кредит тощо; безвозвратно потерянный долг, кредит и т. п.; 3) неінкасований борг, кредит тощо; неинкассируемый долг, кредит и т. п.

Uncollectible accounts receivable — 1) неповоротні дебіторські рахунки; невозвратные дебиторские счета; 2) безнадійні дебіторські рахунки; безнадежные дебиторские счета; 3) неінкасовані дебіторські рахунки; неинкассируемые дебиторские счета.

Unconditional acceptance bill; sight bill/draft, SD, S. D., S/D — 1) безумовний вексель; безусловный вексель; 2) вексель на пред'явника; вексель на предъявителя; 3) тратта, строкова після пред'явлення; тратта, срочная по предъявлении.

Unconditional order to pay — безумовний наказ заплатити; безусловный приказ заплатить (див. також **unconditional promise to pay**).

Unconditional promise to pay — безумовна обіцянка заплатити; безусловное обещание заплатить (див. також **unconditional order to pay**).

Uncovered — 1) який (що) не забезпечено, незабезпечений; необеспеченный; 2) який (що) не покрито, не покритий; непокрытый.

Uncovered paper money — незабезпечені паперові гроші; необеспеченные бумажные деньги.

Uncovered position; overdraft, OD, O/D, o/d; амер. current account credit — 1) овердрафт; овердрафт; 2) перевищення кредиту; превышение кредита; 3) дебетовий залишок на пасивному рахунку, що виникає при здійсненні платежу на суму, яка перевищує раніше наявне кредитове сальдо; дебетовый остаток на пассивном счёте, возникающий при совершении платежа на сумму, превышающую ранее имевшееся кредитовое сальдо.

Uncovered sales — продажі без покриття; продажи без покрытия.

Undelivered, undld — який (що) не доставлено, недоставлений; недоставленный.

Undeniable/indisputable creditors' demands — безспірні вимоги кредиторів; бесспорные требования кредиторам.

Under arrest — під арештом; под арестом.

Under-Secretary of State, US of S — помічник державного секретаря США (помічник міністра іноземних справ); помощник государственного секретаря США (помощник министра иностранных дел).

Under the aegis of — 1) під захистом; под защитой; 2) під заступництвом (покровительством); под покровительством; 3) під егідою; под эгидой.

Under usual reserve, u. u. r. — із звичайним застереженням; с обычной оговоркой.

Undercapitalized — недокапіталізований (*недолік власного капіталу у наслідок надзвичайно агресивної фінансової політики підприємства, невірної оцінки потреби у капіталі тощо*); недокапіталізований (*недостаток собственого капіталу внаслідок надзвичайно агресивної фінансової політики підприємства, невірної оцінки потреби в капіталі у т. п.*).

Undermine credibility of money — підривати довіру до грошей; подривать доверие к деньгам.

Undervalue — 1) недооцінювати; недооцінювати; 2) оцінювати нижче реальної вартості; оцінювати нижче реальної стоимости.

Undervalued currency — 1) недооцінена валюта; недооцінена валюта; 2) валюта, що має штучно занижений обмінний курс відносно інших валют порівняно з тим, яким би він склався у вільних ринкових умовах; валюта, имеющая искусственно заниженный обменный курс по отношению к другим валютам в сравнении с тем, каким бы он сложился в свободных рыночных условиях.

Underwrite — 1) здійснювати андеррайтинг; здійснювати андеррайтинг; 2) приймати на себе ризики при випуску/емісії цінних паперів шляхом обслуговування їхнього первинного розміщення і гарантування їхнього розповсюдження; приймати на себе ризики при випуску/емісії цінних паперів шляхом обслуговування їх первинного розміщення і гарантування їх розповсюдження.

Underwriter, Uw, uw, U/W, u/w — 1) андеррайтер; андеррайтер; 2) гарант при розміщенні цінних паперів; гарант при розміщенні цінних паперів; 3) особа, яка приймає на себе зобов'язання з первинного розміщення випуску/емісії цінних паперів на підставі гарантування його/її повної або часткової купівлі; людина, принимающее на себя обязательства по первичному размещению выпуска/эмиссии ценных бумаг на основе гарантирования их распространения; 4) поручитель-гарант; поручитель-гарант; 5) страховальник; страхователь; 6) страховач; страховщик.

Underwriting — 1) андеррайтинг; андеррайтинг; 2) гарантоване розміщення цінних паперів (ЦП); гарантоване розміщення цінних паперів (ЦБ); 3) передплата ЦП; підписка ЦБ; 4) купівля групою інвестиційних дилерів (андеррайтерів) нових випусків/емісій ЦП для їхнього подальшого продажу дрібнішими партіями; покупка группой инвестиционных дилеров (андеррайтеров) новых выпусков/эмиссий ЦБ для их дальнейшей продажи более мелкими партиями; 5) прийняття на себе ризику при випуску/емісії ЦП через гарантування їхнього первинного розміщення і розповсюдження; прийняття на себе ризику при випуску/емісії ЦБ шляхом гарантування їх первинного розміщення і розповсюдження; 6) діяльність інвестиційного банку щодо первинного розміщення випуску/емісії ЦП клієнта через гарантування повної або часткової їхньої купівлі за визначеною ціною; деятельность инвестиционного банка по первичному размещению выпуска/эмиссии ЦБ клиента на основе гарантирования их покупки по определенной цене; 7) прийом (прийняття) на страхування; приём на страхование; 8) підтвердження; подтверждение.

Underwriting/guarantee commission — 1) комісія (ви-

нагорода) за гарантію розміщення позики або цінних паперів; комиссия (вознаграждение) за гарантию размещения займа или ценных бумаг; 2) комісійні банку; комиссионные банка; 3) комісія за операції “андеррайтинг”; комиссия по операциям “андеррайтинг”; 4) комісія страховому маклеру; комиссия страховому маклеру (див. також **securities underwriting**).

Underwriting commitment — андеррайтингова угода; андеррайтинговое соглашение.

Undisclosed — 1) який (що) не розкрито, нерозкритий; нераскрытый; 2) який (що) скрито, скритий; скрытый; 3) який (що) приховано, прихований; укрытый.

Undisclosed assignment — довіреність/доручення без повідомлення; доверенность без уведомления.

Undisclosed buyer — неназваний покупець; неназванный покупатель.

Undisclosed/hidden reserves — потенційні (приховані) резерви; потенциальные (скрытые) резервы.

Undivided/retained profit, retained earnings — 1) нерозподілений прибуток; нераспределённая прибыль; 2) нерозподілена частина прибутку; нераспределённая часть прибыли.

Unemployed — 1) безробітний; безработный; 2) який (що) не зайнято, незайнятий; незанятый; 3) який (що) не використано, невикористаний; неиспользованный.

Unemployed capital, dead stock — мертвий капітал; мёртвый капитал.

Unendorsed/unindorsed commercial papers — неіндосовані комерційні папери; неиндоссированные коммерческие бумаги.

Unendorsed/unindorsed securities — неіндосовані цінні папери; неиндоссированные ценные бумаги.

Unequal cash flow — нерівномірний грошовий потік; неравномерный денежный поток.

Uneven payments — нерівні платежі; неровные платежи.

Unfavourable (амер. unfavorable) — 1) несприятливий; неблагоприятный; 2) бездіяльний; недействительный; 3) пасивний (*про платіжний або торговий баланс*); пассивный (*о платёжном или торговом балансе*).

Unfavourable (амер. unfavorable)/passive balance of payments, current deficit, deficit of current accounts, external/payments deficit, liabilities — 1) дефіцит платіжного балансу; дефицит платёжного баланса; 2) пасивний платіжний баланс; пассивный платёжный баланс.

Unfair practice — нечесна практика; нечестная практика (див. також **protection of public unfair practice**).

Unforeseen losses — непередбачені втрати; непредвиденные потери.

Unfriendly takeover of company — 1) “недружнє загарбання” підприємства (компанії); “недружественный захват” предприятия (компании); 2) при-

дбання контрольного пакета акцій підприємства проти бажання іншої контролюючої сторони, керівництва компанії тощо; приобретение контрольного пакета акций предприятия против желания другой контролирующей стороны, руководства компании и т. п.; (див. також **blackmail, greenmail, corporate raider, golden parachutes, hostile takeover, poison pill**).

“Unfriendly” tender offer — “недружня” тендерна пропозиція; “недружественное” тендерное предложение.

Unification — 1) уніфікація; унификация; 2) об'єднання (*процес*); объединение (*процесс*).

Unified, u. — 1) який (що) уніфіковано, уніфікований; унифицированный; 2) який (що) об'єднано, об'єднаний; объединённый.

Uniform accounting standards and disclosure requirements — уніфіковані стандарти обліку і вимоги розкриття інформації; унифицированные стандарты учёта и требования раскрытия информации.

Uniform Bank Performance Report, UBPR — Уніфікований звіт про діяльність банку (США); Унифицированный отчёт о деятельности банка (США).

Uniform Commercial Code, UCC — Уніфікований комерційний/торговий код (США); Унифицированный коммерческий/торговый код (США).

Uniform credit ceiling — 1) уніфікована кредитна стеля; унифицированный кредитный потолок; 2) гранична величина збільшення кредитних вкладень, що встановлюють усім без винятку банкам; предельный размер увеличения кредитных вложений, устанавливаемый всем без исключения банкам (див. також **non-uniform credit ceiling**).

Uniform customs and practices for documentary credits, UCPDC — уніфіковані правила документарних акредитивів; унифицированные правила документарных аккредитивов.

Uniform rate — уніфікована ставка *податку*; унифицированная ставка *налога*.

Uniformly minimum risk, UMR — рівномірно найменший ризик; равномерно наименьший риск.

Uniformly most powerful, UMP — рівномірно найпотужніший *критерій*; равномерно наиболее мощный *критерий*.

Unify — 1) уніфікувати; унифицировать; 2) об'єднувати; объединять.

Unindorsed/unendorsed commercial papers — неіндосовані комерційні папери; неиндоссированные коммерческие бумаги.

Unindorsed/unendorsed securities — неіндосовані цінні папери; неиндоссированные ценные бумаги.

Union, U. — 1) союз (*державне об'єднання*); союз (*государственное объединение*); 2) союз; союз; 3) з'єднання; соединение; 4) об'єднання; объединение; 5) унія; уния; 6) професійна спілка, профспілка; профессиональный союз, профсоюз; 7) тред-юніон; тред-юнион.

The Union of Community Industrial Federation, UNICE — Спілка конфедерацій промисловців Спільного ринку (Європейського Економічного Співтовариства, ЄЕС); Союз конфедерацій промисленників Общого ринка (Європейського Економічного Сообщества, ЕЭС).

Unit1, U, u — 1) виріб; изделие; 2) одиниця; единица; 3) ціле; целое; 4) одиниця *вимірювання*; единица *измерения*; 5) одиниця *спостереження*; единица *наблюдения*; 6) елемент *вибірки*; элемент *выборки*; 7) блок; блок; 8) вузол *механізму*; узел *механизма*; 9) агрегат; агрегат; 10) секція *механізму*; секция *механизма*; 11) партія цінних паперів, що реалізують за єдиною ціною; партия ценных бумаг, реализуемая по единой цене.

Unit2, U, u; complete set; complement, compl; specified number — 1) комплект; комплект; 2) штат, особовий склад; штат, личный состав.

Unit bank — банк, що має єдине головне відділення; банк, имеющий единственное головное отделение.

Unit banking амер. — законодавча заборона у деяких штатах США на створення банками своїх філій; законодательный запрет в некоторых штатах США на создание банками своих филиалов.

Unit banking states амер. — штати США, що заборонили банкам створення своїх філій; штаты США, которые запретили банкам создание своих филиалов.

Unit of account, monetary unit of account — одиниця обліку/розрахунку (*функція грошей, аналог міри вартості*); единица учёта/расчёта (*функция денег, аналог меры стоимости*).

Unit of trading — одиниця *опціонного, ф'ючерного* контракту; единица *опционного, фьючерсного* контракта.

Unit/investment trust; амер. mutual fund; open-end investment company — 1) інвестиційний фонд; инвестиционный фонд; 2) взаємний фонд; взаимный (совместный) фонд; 3) відкрита інвестиційна компанія; открытая инвестиционная компания (див. також **admission, collective (investment) fund (commingles fund), participation**).

Unitary — 1) унітарний; унитарный; 2) єдиний; единый; 3) який (що) прагне до об'єднання; стремящийся к объединению; 4) який (що) дорівнює одиниці, одиничний; равный единице, единичный; 5) який (що) приймають за одиницю; принимаемый за единицу.

United, u. — 1) який (що) сполучено, сполучений; соединённый; 2) який (що) об'єднано, об'єднаний; объединённый.

United Nations, UN — Організація Об'єднаних Націй, ООН; Организация Объединённых Наций, ООН.

United Nations Association, UNA — Асоціація сприяння ООН; Ассоциация содействия ООН.

United Nations Atomic Energy Commission, UNAEC — Комісія ООН з атомної енергії; Комиссия ООН по атомной энергии.

United Nations Conference on Trade and Development, UNCTAD — Конференція ООН з торгівлі і розвитку,

ЮНКТАД; Конференція ООН по торгівлі і розвитку, ЮНКТАД.

United Nations Development Programme (Program amer.), **UNDP** — Програма ООН з розвитку; Програма ООН по розвитку.

United Nations Economic Commission for Africa, ECA — Економічна Комісія ООН для Африки; Экономическая Комиссия ООН для Африки.

United Nations Economic Commission for Asia and the Far East, ECAFE — Економічна Комісія ООН для Азії і Далекого Сходу; Экономическая Комиссия ООН для Азии и Дальнего Востока.

United Nations Economic Commission for Europe, ECE — Економічна Комісія ООН для Європи; Экономическая Комиссия ООН для Европы.

United Nations Economic Commission for Latin America, ECLA — Економічна Комісія ООН для Латинської Америки; Экономическая Комиссия ООН для Латинской Америки.

United Nations Economic Commission for the Middle East, ECME — Економічна Комісія ООН для Середнього Сходу; Экономическая Комиссия ООН для Среднего Востока.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO — Організація ООН з питань освіти, науки і культури, ЮНЕСКО; Организация ООН по вопросам образования, науки и культуры, ЮНЕСКО.

United Nations Expanded Programme (amer. Program) of Technical Assistance for Economic Development of Underdeveloped Countries, EPTA — Розширена програма ООН з надання технічної допомоги нерозвинутим країнам (країнам, що розвиваються); Расширенная программа ООН по оказанию технической помощи неразвитым (развивающимся) странам.

United Nations General Assembly, UNGA — Генеральна Асамблея ООН; Генеральная Ассамблея ООН.

United Nations Industrial Development Organization, UNIDO — Організація ООН з промислового розвитку, ЮНІДО; Организация ООН по промышленному развитию, ЮНИДО.

United Nations International Children's Emergency Fund, UNICEF — Надзвичайний фонд допомоги дітям при ООН, Фонд ООН допомоги дітям, ЮНІСЕФ; Чрезвычайный фонд помощи детям при ООН, Фонд ООН помощи детям, ЮНІСЕФ.

United Nations Organization, UNO — Організація Об'єднаних Націй, ООН; Организация Объединённых Наций, ООН.

United Nations Relief and Rehabilitation Administration, UNRRA — Адміністрація ООН з питань допомоги і післявоєнної відбудови, ЮНРРА; Администрация ООН по вопросам помощи и послевоенного восстановления, ЮНРРА.

United States notes amer. — 1) ноти (білети) США (*вид паперових грошей, випущених Міністерством фінансів США*); ноты (билеты) США (*вид бумаж-*

ных денег, выпускаемых Министерством финансов США); 2) доларові купюри, випущені Міністерством фінансів США і практично не використовувані в обігу; долларовые купюры, выпускаемые Министерством финансов США и практически не используемые в обращении.

United States Patent, USP — американський патент; американский патент.

United States Patent Office, USPO — Патентне управління США; Патентное управление США.

United States Standard, USS — американський стандарт; американский стандарт.

United States Tariff Commission, USTC — Комісія з митних тарифів США; Комиссия по таможенным тарифам США.

Universal, U. — 1) універсальний; универсальный; 2) всезагальний; всеобщий; 3) всевітній; всемирный.

Universal bank — 1) універсальний банк; универсальный банк; 2) банк з мінімальними обмеженнями на перелік виконуваних операцій; банк с минимальными ограничениями на перечень выполняемых операций (див. також **universal banking**).

Universal banking — універсальна банківська справа; универсальное банковское дело (див. також **universal bank**).

Universal Decimal Classification, UDC, U. D. C. — Універсальна десяткова класифікація, УДК; Универсальная десятичная классификация, УДК.

Universal Postal Union, UPU — Всесвітня поштова спілка; Всемирный почтовый союз.

University, U., Univ. — університет; университет.

Unleveraged firm — нелевериджована фірма; нелевериджированная фирма (див. також **leveraged firm**).

Unlimited guarantee/guaranty — 1) необмежена гарантія; неограниченная гарантия; 2) гарантія, що покриває загальну заборгованість даного позичальника конкретному позикодавцеві (*видають на всю суму боргу*); гарантия, покрывающая общую задолженность данного заемщика конкретному займодавцу (*выдаётся на всю сумму долга*).

Unlisted — 1) який (що) не допущено, недопущений до біржового обігу/обороту; недопущенный к биржевому обороту; 2) який (що) не котирується, некотируваний на біржі (*про цінний папір*); некотирующийся на бирже (*о ценной бумаге*).

Unlisted securities — 1) некотирувані цінні папери; не котирующиеся ценные бумаги; 2) цінні папери, що не входять у листинг; ценные бумаги, не входящие в листинг; 3) цінні папери, що не пройшли листинг за своєю якістю; ценные бумаги, не прошедшие листинг по своему качеству.

Unlisted securities market; over-the-counter securities market, OTC, OTC market — позабіржовий ринок цінних паперів; внебиржевой рынок ценных бумаг (див. також **OTC-traded securities**).

Unpaid, u. — 1) який (що) не оплачено, неоплачений;

неоплачений; 2) який (що) не погашено, непогашений.

Unpaid interest — неоплачений відсоток/процент; неоплаченный процент.

Unpaid loan — 1) непогашена позика; непогашенная ссуда; 2) позика, не погашена своєчасно; ссуда, не погашенная своевременно; 3) позика, за якою не виплачено основну суму боргу; ссуда, по которой не выплачена основная сумма долга.

Unquoted share/stock — некотирувана акція; некотирующаяся акция.

Unrestricted access to account — необмежений доступ до рахунку; неограниченный доступ к счёту (див. також **restricted access to account, access to account**).

Unsatisfactory liquidity — “незадовільна” ліквідність (*найнижча оцінка ліквідності за шкалою банківського нагляду*); “неудовлетворительная” ликвидность (*самая низкая оценка ликвидности по шкале банковского надзора*); (див. також **satisfactory liquidity**).

Unsecured — 1) який (що) не забезпечено, незабезпечений; необеспеченный; 2) який (що) не покрито, непокритий; непокрытый; 3) який (що) не закріплено, незакріплений; незакрепленный; 4) який (що) не запаковано, неупакованный.

Unsecured bond, amer. debenture — 1) незабезпечена облігація; необеспеченная облигация; 2) облігація, не забезпечена заставою певних активів емітента; облигация, не обеспеченная залогом определённых активов эмитента; 3) облігація, що випускають під загальною довірою до емітента; облигация, выпускаемая под общее доверие к эмитенту.

Unsecured credit — 1) незабезпечений кредит; необеспеченный кредит; 2) кредит, не забезпечений заставою; кредит, не обеспеченный залогом.

Unsecured guarantee/guaranty — 1) незабезпечена гарантія; необеспеченная гарантия; 2) гарантія, не забезпечена заставою; гарантия, не обеспеченная залогом.

Unsecured loan — 1) незабезпечена позика; необеспеченная ссуда; 2) позика, не забезпечена заставою; ссуда, не обеспеченная залогом.

Unsecured loans and notes — незабезпечені позики і векселі; необеспеченные займы и векселя.

Unsystematic — несистематичний; несистематический.

Unsystematic (company-specific, diversifiable) risk — 1) несистематичний (специфікований, диверсифікований) ризик; несистематический (специфицируемый, диверсифицируемый) риск; 2) ризик втрати активів, пов'язаний з певним підприємством (*через успіх його маркетингових програм, працю з персоналом, стосунки з партнерами, поставщиками тощо*); риск потери активов, связанный с определённым предприятием (*через успех его маркетинговых программ, работу с персоналом, отношения с партнёрами, поставщиками и т. п.*); (див. також **market (nondiversifiable, systematic) risk**).

Unusual acquisition — 1) незвичайні придбання; необычные приобретения; 2) придбання, не пов'язані з основною виробничою діяльністю підприємства; приобретения, не связанные с основной производственной деятельностью предприятия.

Unusual items amer. — стаття у звіті про доходи і видатки; стаття в отчёте о доходах и расходах (див. також **net loss after unusual items, net profit after unusual items**).

Unwarranted loan — 1) негарантована позика; негарантированная ссуда; 2) позика, не забезпечена гарантією; ссуда, не обеспеченная гарантией (див. також **warranted loan**).

Up-date customer's records — відкоректувати інформацію про клієнтів (покупців, споживачів) за даними, що надійшли за день; откорректировать информацию о клиентах (покупателях, потребителей) по данным, поступившим за день.

Upgrade — збільшувати кредитний ліміт; увеличивать кредитный лимит.

Up to date — 1) сучасний; современный; 2) новітній; новейший; 3) “ажур”; “ажур”.

Upset smb.'s apple-cart — порушити (розладнати) *чий-небудь* плани; расстраивать *чьи-либо* планы.

Up-stream participation loan — 1) спільна позика “вверх за течією”; совместная ссуда “вверх по течению”; 2) позика, ініційована банком, який пропонує її частини більшим банкам; ссуда, инициированная банком, который предлагает её части более крупным банкам (див. також **down-stream participation loan**).

Urban district, UD, U. D. — міський округ (Велика Британія); городской округ (Великобритания).

Urgent1, urgt. — 1) нагальний, терміновий; срочный; 2) невідкладний; неотложный.

Urgent2, urgt.; actual, topical — актуальний; актуальный.

US (U.S., Federal) government agency securities, agency issues amer. — цінні папери урядових агентств (*відомств та установ*); ценные бумаги правительственных агентств (*ведомств и учреждений*).

Usage — 1) узус; узус; 2) узанція; узанция; 3) торговий звичай; торговый обычай; 4) умовна практика; условная практика; 5) використання; использование, употребление; 6) застосування; применение.

Usage of market — ринкова практика; рыночная практика.

Use1 — 1) використання; использование, употребление; 2) застосування; применение; 3) користь, вигода; польза, выгода.

Use2 — 1) використовувати; использовать, употребляют; 2) застосовувати; применять.

Use/get a new angle on smth. — засвоїти нову точку зору на *що-небудь*; усвоить новую точку зрения на *что-либо*.

Use printing press to finance budget deficit — використати друкарський верстат для фінансування бюджетного дефіциту; использовать печатный станок для финансирования бюджетного дефицита.

User of financial services — користувач фінансових послуг; пользователь финансовых услуг.

Uses of cash — напрямки використання грошових засобів *в аналізі грошових потоків*; направлення використання денежных средств *в анализе денежных потоков*.

Usual, usu, usu. — звичайний; обычный, обыкновенный.

Usual terms, u. t. — звичайні умови; обыкновенные условия.

Usually, usu, usu. — 1) звичайно; обычно, обыкновенно; 2) як правило; как правило.

Usurer, moneylender, pawnbroker — 1) власник ломбарду; владелец ломбарда; 2) лихвар, який позичає гроші під заставу; ростовщик, ссужающий деньги под залог; 3) лихвар; процентщик, ростовщик; 4) позикодавець; займаодавец.

Usurious — лихварський; ростовщический.

ut supra *лат., u. s.* — як вище *сказано*; как выше *сказано*.

Utility stock *амер.* — 1) комунальні акції; коммунальные акции; 2) акції комунальних підприємств (компаній); акции коммунальных предприятий (компаний).

Utilization — 1) утилізація; утилизация; 2) використання; использование, употребление; 3) застосування; применение; 4) коефіцієнт використання; коэффициент использования; 5) коефіцієнт завантаження; коэффициент загрузки.

Utilization of budget — виконання бюджету; исполнение бюджета.

Utilization of cash — використання готівки (готівкових грошей); использование наличности (наличных денег).

Utilize — 1) утилізувати; утилизировать; 2) використовувати; использовать, употреблять; 3) застосовувати; применять.

V

Vacant 1) вакантний; вакантный; 2) вільний; свободный; 3) який (що) не зайнято, незайнятий; незанятый; 4) який (що) не використовують, невикористаний (*про земельну власність тощо*); неиспользованный (*о земельной собственности и т. п.*).

Vacant pledge ranking — об'єкт, вільний від іпотеки (*означення вторинної іпотеки, застави*); объект, свободный от ипотечки (*определение вторичной ипотечки, залога*).

Valid — 1) дійсний; действительный; 2) який (що) діє,

діючий; действующий; 3) який (що) має чи зберігає силу (*про документ, цінний папір тощо*); имеющий или сохраняющий силу (*о документе, и т. п. ценной бумаге*); 4) законний; законный; 5) переконливий; убедительный, веский; 6) який (що) обґрунтовано, обґрунтований; обоснованный.

Valid for one day1 — “дійсно на один день”; “действительный на один день”.

Valid for one day2, day order — наказ “на день”; наказ “на день”.

Valid until recalled — який (що) діє, дійсний до відміни; действительный до отмены.

Valorization — 1) валоризація; валоризация; 2) встановлення ціни *шляхом державної санкції*; установление цены *путем государственной санкции*; 3) ревалоризація; ревалоризация; 4) ревальвація; ревальвация; 5) підвищення цінності *валюти*; повышение ценности *валюты*.

Valuable cargo, VC — цінний вантаж; ценный груз.

Valuables — 1) дорогоцінності; драгоценности; 2) цінності; ценности.

Valuation1, price-fixing — 1) таксація; таксация; 2) оцінка *чого-небудь*; оценка *чего-либо*; 3) визначення вартості; определение стоимости.

Valuation2 — 1) бонітировка, бонітирування; бонитировка; 2) норма; норма; 3) нормування; нормирование.

Valuation at market prices — визначення вартості за ринковими цінами; определение стоимости по рыночным ценам.

Valuation of bank assets — оцінка банківських активів; оценка банковских активов.

Valuation of risk — оцінка ризику; оценка риска.

Valuation risk, principal valuation risk — 1) оцінний ризик (*складова відсоткового/процентного ризику*); оценочный риск (*составляющая процентного риска*); 2) ризик, який полягає у тому, що оцінка теперішньої вартості майбутнього потоку платежів за борговим зобов'язанням змінюється зі зміною відсотка/процента; риск, состоящий в том, что оценка настоящей стоимости будущего потока платежей по долговому обязательству меняется с изменением ставки процента.

Value1, V, v, val. — 1) вартість; стоимость; 2) ціна; цена; 3) цінність; ценность; 4) величина; величина; 5) значення; значение; 6) валюта; валюта; 7) сума векселя чи тратти; сумма векселя или тратты.

Value2 — 1) цінувати; ценить; 2) оцінювати; оценивать; 3) виставляти вексель; выставляют вексель.

Value-added tax, VAT, V. A. T. — податок на додану вартість, ПДВ; налог на добавленную стоимость, НДС.

Value adjustment — скоректована вартість; скорректированная стоимость.

Value appraisalment — оцінка вартості (цінності); оценка стоимости (ценности).

Value c. i. f. — цінність за ціною CIF; ценность по цене CIF.

Value date1 — 1) строк/термін векселя; срок векселя; 2) дата бухгалтерського запису; дата бухгалтерской записи; 3) дата валютування; дата валютирования.

Value date2, security2 — титул, цінний папір; титул, ценная бумага.

Value f. o. b. — цінність за ціною FOB; ценность по цене FOB.

Value in use — експедиційні видатки; экспедиционные расходы.

Value letter — цінний лист; ценное письмо.

Value spot — угода “спот”. спотова угода; сделка “спот”, спотовая сделка.

Valuer, price-fixer — таксатор; таксатор.

Valve, v. — клапан, шлапак; клапан.

Variable — 1) змінна *величина*; переменная *величина*; 2) кількісна ознака; количественный признак; 3) який (що) змінюється, змінний; переменный, изменчивый.

Variable budget — змінний бюджет; переменный бюджет (див. також **fixed budget**).

Variable capital — змінний капітал; переменный капитал.

Variable costs/expenses — змінні операційні затрати/видатки; переменные операционные затраты/издержки.

Variable exchange — нестійкий курс; неустойчивый курс.

Variable/floating interest rate — 1) плаваюча відсоткова/процентна ставка; плавающая процентная ставка; 2) плаваючий відсоток/процент; плавающий процент.

Variable/floating rate (variable-rate, floating-rate) assets — активи з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; активы с плавающей процентной ставкой.

Variable/floating rate (variable-rate, floating-rate) deposit — вклад/депозит з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; вклад/депозит с плаваючої процентною ставкою.

Variable/floating rate (variable-rate, floating-rate) liabilities — зобов'язання з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; обязательства с плаваючої процентною ставкою.

Variable rate (variable-rate) loan, floating rate (floating-rate) credit — 1) позика з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; ссуда с плаваючої процентною ставкою; 2) позика з відсотковою/процентною ставкою, яка змінюється залежно від коливання базової ставки відсотка/процента та інших чинників; ссуда с процентной ставкой, изменяющейся в зависимости от колебаний базовой ставки процента и других факторов (див. також **base rate**).

Variable rate (variable-rate) mortgage — застава зі змінною ставкою відсотка/процента; закладная с изменяющейся ставкой процента.

Variable/floating securities — плаваючі цінні папери; плавающие ценные бумаги.

Variable/floating share/stock — плаваюча акція; плавающая акция.

Variance1, dispersion — 1) дисперсія; дисперсия; 2) середнє відхилення; среднее отклонение.

Variance2 — 1) відхилення; отклонение; 2) розбіжність; расхождение; 3) невідповідність; несоответствие.

Variant1, var.; version — 1) варіант; вариант; 2) зміна; изменение.

Variant2, var. — 1) вид; вид; 2) тип; тип.

Variant3 — 1) різний; различный; 2) який (що) відрізняється від інших; отличный от других.

Variety, var. — 1) різноманітність; разнообразие; 2) різновид; разновид; 3) ряд; ряд; 4) множина; множество; 5) вид; вид; 6) сорт; сорт.

Variety/range of goods, -assortment, set — асортимент; ассортимент.

Various, var. — 1) різний; различный; 2) різноманітний; разнообразный.

Vary, to modify — 1) варіювати; варьировать; 2) змінювати; менять, изменять; 3) урізноманітнювати; разнообразить; 4) відрізнитися; разниться, отличаться; 5) відхилятися; отклоняться.

Vault, strong-room — 1) сейф (*приміщення*); сейф (*помещение*); 2) сховище *банку*; хранилище *банка*; 3) підвал для зберігання цінностей; подвал для хранения ценностей.

Vault cash — 1) сейфова готівка; сейфовая наличность; 2) гроші у сховищі *банку*; деньги в хранилище *банка*.

Vault custodians — 1) зберігачі цінностей (*переданих у трастове управління*); хранители ценностей (*переданных в трастовое управление*); 2) особи, які можуть відкрити доступ до цінностей, діючи лише вдвох, при використанні методу подвійної охорони; лица, которые могут открыть доступ к ценностям, действуя только вдвоём, при использовании метода двойного охранения (див. також **dual custody**).

Vehicle, veh. — 1) автомобіль; автомобиль; 2) транспортний засіб; транспортное средство.

Vending — продаж банком компаніям адміністративних або інших підрозділів та укладання договорів/контрактів на користування ними; продаж банком компаніям адміністративних и других подразделений и заключение договоров/контрактов на пользование ими.

Vendor — 1) продавець; продавец; 2) торговець; торговец; 3) гуртова фірма, що пропонує товар; оптовая фирма, предлагающая товар.

Velocity, V. vel. — швидкість; скорість.

Velocity of money — швидкість обігу грошей; скорість обертання грошей.

Vendor/seller duties/responsibilities — обов'язки продавця; обов'язки продавця.

Venture — 1) венчурне підприємство; венчурное предприятие; 2) ризикове підприємство; рискованное предприятие; 3) комерційне підприємство; коммерческое предприятие; 4) товари, що відправляють за кордон на ризик відправника; товари, отправляемые за границу на риск отправителя; 5) відправка товарів за кордон на ризик відправника; отправка товаров за границу на риск отправителя; 6) спекуляція; спекуляция; 7) об'єкт спекуляції; объект спекуляции; 8) сума, що піддають ризику; сумма, подвергаемая риску; 9) вторгнення у нову сферу виробництва; вторжение в новую сферу производства; 10) заходи з організації нового виробництва; меры по организации нового производства.

Venture/risk capital — 1) венчурний капітал; венчурный капитал; 2) ризиковий капітал; рисковый капитал.

Venture capital financing — 1) венчурне фінансування; венчурное финансирование; 2) фінансування високоризикового капіталу; финансирование высокорискового капитала; 3) фінансування фірм з високим підприємницьким ризиком; финансирование фирм с высоким предпринимательским риском.

Verdict — 1) вердикт; вердикт; 2) рішення (ухвала) присяжних засідателів; решение присяжных заседателей; 3) думка; мнение; 4) міркування; суждение.

Verification1. ascertaining, establishment — констатація; констатация.

Verification2 — 1) контроль; контроль; 2) перевірка; проверка; 3) встановлення справності; установление подлинности; 4) посвідчення; удостоверение; 5) підтвердження; подтверждение; 6) перевірка правильності реєстрації; проверка правильности регистрации.

Version; variant, var. — 1) варіант; вариант; 2) зміна; изменение.

versus лат., v., vers., vs. — 1) проти; против; 2) навпаки; наоборот; 3) порівняно з; в сравнении с.

Very important person, VIP, V. I. P. — 1) високопоставлена особа; высокопоставленное лицо; 2) начальство; начальство.

Very large crude (oil) carrier, VLCC, V. L. C. C. — дуже великий танкер; очень крупный танкер.

Very large oil/ore carrier, VLOC, V. L. O. C. — дуже великий танкер/рудовоз; очень крупный танкер/рудовоз.

Vessel, V. — 1) судно; судно; 2) корабель; корабль.

Veto1 — 1) вето; вето; 2) право вето; право вето; 3) заборона; запрет.

Veto2 — 1) накладати вето на що-небудь; налагать вето на что-либо; 2) забороняти; запрещать.

via1 лат., v. — 1) через; через; 2) шляхом; путём; 3) із заходом у; с заходом в.

Via2, v. — тратта, виписана у двох або трьох примірниках; тратта, выписанная в двух или трёх экземплярах.

via vendor — “через продавця”, “via vendor”; “через продавця”, “via vendor”.

Vice-Chairman, V. C. — заступник голови; заместитель председателя.

Vice-chairman of the board — заступник голови правління; заместитель председателя правления.

Vice-Chancellor, V. C. — віце-канцлер; вице-канцлер.

Vice-Consul, V. C. — віце-консул; вице-консул.

Vice-President, VP, V. P., VPres — віце-президент; вице-президент.

vice versa лат., v. v. — навпаки; наоборот.

vide лат., v. — дивіться, див.; смотрите, см.

vide supra лат., v. s. — дивіться вище, див. вище; смотрите выше, см. выше.

videlicet лат., viz. — 1) тобто; то есть, т. е.; 2) а саме; а именно.

Videotext — 1) відеотекст; видеотекст; 2) банківська комп'ютерна технологія, що дозволяє клієнтові безпосередньо з терміналу на своєму місці праці отримувати інформацію про банківські послуги, відсоткові/процентні ставки, стан рахунку тощо; банковская компьютерная технология, позволяющая клиенту непосредственно с терминала на своем рабочем месте получать информацию о банковских услугах, процентных ставках, состоянии счёта и т. п.

Violation of covenants in loan agreement — порушення умов кредитної угоди; нарушение условий кредитной сделки.

Virtual1; factual; actual, real — фактичний; фактический.

Virtual2 — 1) віртуальний; виртуальный; 2) можливий; возможный.

Visa1 — 1) віза; виза; 2) дозвіл; разрешение.

Visa2, to vis — 1) візувати; визировать; 2) видавати візу; выдавать визу.

Visible trade — “видимі” торгові операції (зокрема, експортно-імпортні); “видимые” торговые операции (в частности, экспортно-импортные); (див. також **invisible trade**).

Visit1, call — візит; визит.

Visit2 — 1) відвідувати; посещать; 2) навідуватися; навещать; 3) зупинятися, гостювати; останавливаться, гостить; 4) бути гостем; быть гостем.

Visitor1, caller — 1) візитер; визитёр; 2) відвідувач; посетитель; 3) гість; гость.

Visitor2 — 1) інспектор; инспектор; 2) ревізор; ревизор.

Visual — 1) візуальний; визуальный; 2) видимий; видимый; 3) наочний; наглядный; 4) зоровий; зрительный; 5) оптичний; оптический.

Vital statistics, VS — статистика природного руху населення; статистика естественного движения населения.

Volatility of exchange rates — мінливість валютних курсів; изменчивость валютных курсов.

Volatility of inflation — мінливість інфляції (*абсолютне відхилення темпів інфляції у розрахунковий період від базових темпів*); изменчивость инфляции (*абсолютное отклонение темпов инфляции в расчётный период от базовых темпов*).

Volume, V. V., v., vol. — 1) величина; величина; 2) об'єм, обсяг; объём; 3) том; том; 4) гучність; громкость.

Volume/banking business/operations — банківські операції; банковские операции.

Volume of credit — 1) обсяг кредиту; объём кредита; 2) сума позики; сумма займа.

Volume/banking operations/business — банківські операції; банковские операции.

Volume pricing — 1) “обсягове ціноутворення”; “объёмное ценообразование”; 2) встановлення ціни залежно від обсягів операцій *банку*; установление цены в зависимости от объёма операций *банка*.

Voluntary — 1) добровільний; добровольный; 2) який (що) не оплачують, неоплачуваний; неоплачиваемый; 3) безплатний; бесплатный.

Voluntary bankruptcy — 1) добровільне банкрутство; добровольное банкротство; 2) банкрутство, здійснене за бажанням і заявою боржника кредиторам (*при неможливості виконати взяті зобов'язання перед ними*); банкротство, осуществляемое по желанию и заявлению должника кредиторам (*при невозможности выполнить взятые обязательства перед ними*); (див. також **involuntary bankruptcy**).

The Voluntary Direct Investment Program, VDIP — Програма добровільного обмеження інвестицій (капіталовкладень) за кордон (США); Программа добровольного ограничения инвестиций (капиталовложений) за границу (США).

The Voluntary Foreign Credit Restrain Program, VFGRP — Програма добровільного обмеження кредитування іноземних позичальників (США); Программа добровольного ограничения кредитования иностранных заёмщиков (США).

Voluntary reserves — добровільні резерви; добровольные резервы.

Vostro/loro account — рахунок “лоро”; счёт “лоро”.

Vote1 — 1) вотум; вотум; 2) голосування; голосование; 3) рішення; решение; 4) голос, право голосу; голос, право голоса.

Vote1 — 1) вотувати; вотировать; 2) стверджувати; утверждать; 3) голосувати; голосовать.

Vote/ballot for — балотувати; баллотировать.

Vote a sum — 1) асигнувати суму; ассигновать сумму; 2) затвердити суму; утвердить сумму.

Vote down a proposal — відхилити пропозицію; отвергнуть предложение.

Vote of confidence / vote of non-confidence (vote of censure) — вотум довіри / недовіри; вотум доверия / недоверия.

Voting1, vt: balloting, polling — балотування; баллотирование, баллотировка.

Voting2, vt — 1) голосування; голосование; 2) участь у загальних зборах акціонерів; участие в общем собрании акционеров.

Voting pool, Vt Pl — угода між акціонерами з питання голосування; соглашение между акционерами по вопросу голосования.

Voting right — право голосу (*зокрема, на зборах акціонерів*); право голоса (*в частности, на собраниях акционеров*).

Voting right share/stock — акція, привілейована щодо голосування; акция, привилегированная по голосованию.

Voting share/stock — 1) “голосуюча акція”; “голосующая акция”; 2) акція, що дає право голосу; акция, дающая право голоса.

Voucher — 1) ваучер; ваучер; 2) контрольний талон; контрольный талон; 3) приватизаційний чек; приватизационный чек; 4) свідоцтво; свидетельство; 5) поручник, поручитель; поручитель; 6) грошовий віправдний документ; денежный оправдательный документ.

Voucher for payment — свідоцтво платежу; свидетельство платежа.

Vouchers/tokens/(cheques, амер. checks) — бони (*не паперові гроші*); бонны (*не бумажные деньги*).

Voyage, voy. — 1) рейс; рейс; 2) поїздка; поездка.

Vulnerability to collapse — схильність *банку* до колапсу; склонность *банка* к коллапсу.

W

Wage погодинна заробітна плата; повременная (почасовая) зароботная плата (див. також **earnings, salary**).

Wage-plus-bonus (pay) system — преміальна система заробітної плати; премиальная система зароботной платы.

Wage price spiral — 1) спіраль заробітна плата-ціни; спираль зароботная плата-цены; 2) інфляційна

спіраль, у якій зростання заробітної плати викликає зростання цін (*що, у свою чергу, призводить до підвищення зарплати та інших доходів громадян*); інфляційна спіраль, в якій рост заробітної плати викликає зростання цін (*що, в свою чергу, призводить до підвищення зарплати та інших доходів громадян*).

Wages indexation — індексація заробітної плати; індексація заробітної плати (див. також **financial indexation**, **fixed assets indexation**, **interest indexation**, **prices indexation**).

Wages payable — 1) заборгованість із заробітної плати; задолженність по заробітній платі; 2) заборгованість з оплати праці; задолженність по оплаті труда.

Ward — 1) особа під опікою; опекаемый; 2) особа під опікою у трасті, заснованому через недієздатність фізичної особи для опікування своєю власністю; опекаемое лицо в трасте, учрежденном в связи с недееспособностью физического лица для опеки его собственностью.

Warden. W., w. — 1) наглядач; смотритель; 2) директор школи; директор школы; 3) ректор коледжу; ректор колледжа; 4) декан; декан.

Warehouse1. whs. whse — 1) товарний склад; товарный склад; 2) великий роздрібний магазин; большой розничный магазин; 3) гуртовий магазин; оптовый магазин.

Warehouse2 — 1) складувати; складировать; 2) зберігати на складі; хранить на складе.

Warehouse clause — умова страхування зі складу на склад; условие страхования со склада на склад.

Warehouse-keeper's order — дозвіл митниці на видачу вантажу зі складу; разрешение таможни на выдачу груза со склада.

Warehouse loan — позика на складовані товари; ссуда на складированные товары.

Warehouse receipt. whs. rec., W/R — 1) товарна квитанція; товарная квитанция; 2) товарна розписка; товарная расписка; 3) квитанція на вантаж, прийнятий на зберігання; квитанция на груз, принятый на хранение; 4) складське свідоцтво на тривале зберігання; складское свидетельство на длительное хранение; 5) документ, що засвідчує факт розташування цінностей (забезпечення позики) у складській компанії; документ, удостоверяющий факт размещения ценностей (обеспечения ссуды) в складской компании.

Warehouse warrant, W/W — складський варант; складской warrant.

Warehousing company — складська компанія; складская компания.

Wares; commodity. goods, gds, gds. — 1) товар; товар; 2) товари; товары.

Warning, notice — застереження; предупреждение.

Warrant1. War., war., wrnt. Wt, wt — 1) варант; warrant; 2) гарантія; гарантия; 3) поручництво; поручительство;

во, ручательство; 4) свідоцтво; свидетельство; 5) купон *облігації*; купон *облигации*; 6) повноваження; полномочие; 7) правомочність; правомочие; 8) ордер; ордер; 9) наказ/розпорядження/припис; предписание.

Warrant2. War., war., wrnt. Wt, wt; warranty — 1) варант; warrant; 2) посвідчення (свідоцтво), що дає його власнику право купівлі цінних паперів за встановленою ціною впродовж певного строку/терміну чи безстроково; удостоверение (свидетельство), дающее его владельцу право покупки ценных бумаг по установленной цене в течение определенного срока или бессрочно; 3) купон, який підтверджує намір покупця придбати певну кількість акцій; купон, подтверждающий намерение покупателя приобрести определенное количество акций; 4) документ, що випускає акціонерне товариство (АТ), який дає право його власнику купити акції нової емісії за пільговою ціною (*видають на певний строк/термін, зазначений в умовах випуску; є предметом купівлі-продажу*); документ, который выпускает акционерное общество (АО), дающий право его владельцу купить акции новой эмиссии по льготной цене; 5) опціон; опцион (див. також **certificate of pledge**); 6) підстава; основание.

Warrant3. War., war., wrnt. Wt, wt; mandate — мандат; мандат.

Warrant4. War., war., wrnt. Wt, wt; assignment. asgmt. letter of attorney. L/A; letter of authority/trust; power of attorney. P. A., p. a., P/A — довіреність, доручення; доверенность.

Warrant5 — 1) виправдовувати, слугувати виправданням; оправдывать, служить оправданием; 2) підтверджувати; подтверждать; 3) ручатися (давати запоруку), гарантувати; ручаться, гарантировать; 4) давати (надати) право, повноваження; давать право, полномочия.

Warrantable — 1) законний; законный; 2) допустимий; допустимый.

Warranted. Wt, wt — який (що) гарантовано, гарантований; гарантированный.

Warranted loan — 1) гарантована позика; гарантированная ссуда; 2) позика, забезпечена гарантією; ссуда, обеспеченная гарантией (див. також **unwarranted loan**).

Warrantee — 1) особа, якій надають гарантію (запоруку); лицо, которому даётся гарантия (поручительство, ручательство); 2) особа, діяльність якої гарантують; лицо, деятельность которого гарантируется.

Warranter, warrantor — 1) поручник, поручитель; поручитель; 2) — особа, яка надає гарантію; лицо, дающее гарантию.

Warranty; warrant2. War., war., wrnt. Wt, wt — 1) варант; warrant; 2) посвідчення (свідоцтво), що дає його власнику право купівлі цінних паперів за встановленою ціною впродовж певного строку/терміну чи безстроково; удостоверение (свидетельство), дающее его владельцу право покупки ценных бумаг по установленной цене в течение определенного срока или бессрочно; 3) купон, який підтверджує намір покупця придбати певну кількість акцій; купон, подтверждающий

намерение покупателя приобрести определенное количество акций; 4) документ, що випускає акціонерне товариство (АТ), який дає право його власнику купити акції нової емісії за пільговою ціною (*видають на певний строк/термін, зазначений в умовах випуску; є предметом купівлі-продажу*); документ, который выпускает акционерное общество (АО), дающий право его владельцу купить акции новой эмиссии по льготной цене; 5) опціон; опцион (див. також **certificate of pledge**); 6) підстава; основание.

Warranty contract; guarantee. G., g. — гарантійний контракт; гарантийный контракт.

Watchlist — 1) оглядовий лист (*аркуш*); осмотровый лист; 2) лист (*аркуш*) особливого нагляду; лист особого наблюдения; 3) контрольний лист (*аркуш*); контрольный лист.

Watered stock. Amer. — 1) "дута" акція; "дутая" акция; 2) акція без покриття додатковим капіталом, яку випускає компанія (акціонерне товариство, АТ) для біржових спекуляцій; акция без покрытия дополнительным капиталом, выпускаемая компанией (акционерным обществом, АО) для биржевых спекуляций.

Water, Energy, Land, Materials, Manpower. WELMM — вода, енергія, земля, матеріали, робоча сила (*критичні фактори економічного розвитку*); вода, энергия, земля, материалы, рабочая сила (*критические факторы экономического развития*).

Way-bill, wb., W. B., W/B — 1) транспортна накладна; транспортная накладная; 2) список пасажирів; список пассажиров.

Ways of control establishment over the activity of a joint-stock (stock) company (JSC, SC) — способи встановлення контролю над акціонерним товариством (АТ); способы установления контроля над акционерным обществом (АО).

Weak — 1) слабкий, слабый; 2) в'ялий, млявий; вялый; 3) бездіяльний; бездеятельный; 4) зі знижуваними цінами (*про ринок*); со снижающимися ценами (*о рынке*); 5) який (що) понижується (*про ціну, курс тощо*); понижающийся (*о цене, курсе и т. п.*).

Weak argument — слабкий (слабий) доказ; слабый довод.

Weak bank — слабкий (нестійкий) банк; слабый (неустойчивый) банк.

Weak/soft currency — квола (слабка) валюта; слабая валюта (див. також **hard/strong currency**).

Weak tendency in prices — 1) тенденція до зниження цін; тенденция к снижению цен; 2) тенденція до подальшого зниження цін; тенденция к дальнейшему снижению цен.

Wear and tear, amortization; depreciation, Dep'n; shock-absorption — амортизація; амортизация.

Weather working days, Sundays and holidays excepted, W.W.D.S.H.EX — за винятком погожих робочих днів, неділь і свят; исключая погожие рабочие дни, воскресенья и праздники.

Weight1. W., w., W/T, wt — 1) вага; вес; 2) маса; масса; 3) вантаж; груз.

Weight2 — 1) зважувати *масу*; взвешивать *массу*; 2) обважнити; утяжелять.

Weight anchor — відновлювати перервану працю (роботу); возобновлять прерванную работу.

Weight certificate — 1) ваговий сертифікат; весовой сертификат; 2) вагове свідоцтво; весовое свидетельство.

Weight draft — знижка на недовагу; скидка на недорес.

Weight guaranteed. w. g. — 1) вагу гарантовано; вес гарантирован; 2) гарантована вага; гарантированный вес.

Weighted average cost of capital. WACC — середньозважена вартість капіталу; средневзвешенная стоимость капитала.

Week. w., wk, wk. тиждень; неделя.

Weekly. wkly — 1) кожного тижня; каждую неделю; 2) щотижня; еженедельно.

Weight list — 1) ваговий лист (*аркуш*); весовой лист; 2) лист (*аркуш*) зважування; лист взвешивания; 3) перелік вагових місць, що містить вантаж у цілому (*вид товарних документів як підстави для платежу*); список весовых мест, включающих груз в целом (*вид товарных документов в качестве основания для платежа*).

Well-reasoned evidence/proof — добре аргументований (обгрунтований) доказ; тщательно обоснованное доказательство.

West African Monetary Union, WAMU — Західноафриканська валютна спілка; Западноафриканский валютный союз.

When issued shares. WI; as if and when shares — 1) акції в умовній консигнації; акции в условной консигнации; 2) "після випуску"; "после выпуска"; 3) після випуску/емісії *цінного паперу*; после выпуска/эмиссии *ценной бумаги*.

Wholesale1. whsle — гуртова торгівля; оптовая торговля.

Wholesale2 — 1) гуртом; оптом; 2) за гуртовою ціною; по оптовой цене.

Wholesale3 — 1) торгувати гуртом; торговать оптом; 2) вести гуртову торгівлю; вести оптовую торговлю.

Wholesale bank — 1) гуртовий банк; оптовый банк; 2) банк, що обслуговує великі і середні підприємства; банк, обслуживающий большие и средние предприятия (див. також **retail bank**).

Wholesale corporate banking — 1) гуртове банківське обслуговування корпорацій; оптовое банковское обслуживание корпораций; 2) надання корпораціям банківських послуг; предоставление корпорациям банковских услуг.

Wholesale deposit — 1) гуртовий вклад/депозит; опто-

вый вклад/депозит; 2) великий вклад/депозит (*розміщений підприємством, фінансовою інституцією чи урядовою установою*); крупний вклад/депозит (*размещённый предприятием, финансовым институтом или правительственным учреждением*); 3) рахунок підприємства, фінансової інституції чи урядової установи; счёт підприємства, фінансового інститута или правительственного учреждения.

Wholesale funds — 1) гуртові грошові фонди; оптові денежные фонды; 2) грошові ресурси великого розміру, що купує банк для перерозподілу в установах та організаціях, які мають постійний значний надлишок коштів; денежные ресурсы крупного размера, приобретаемые банком для перераспределения в учреждениях и организациях, имеющих постоянный значительный излишек средств.

Wholesale money market — 1) гуртовий грошовий ринок; оптовый денежный рынок; 2) ринок гуртових грошових ресурсів; рынок оптовых денежных ресурсов; 3) ринок грошових коштів підприємств, установ та організацій; рынок денежных средств предприятий, учреждений и организаций.

Wholesale price index, WPI — показник/індекс гуртових цін; показатель/индекс оптовых цен.

Whom it may concern, WIMC, w. i. m. c. — всім, кого це стосується; всем, к кому это относится, кого это касается.

Width, W., w. — ширина; ширина.

Will, testament — 1) заповіт; завещание; 2) *юр.* заповіт; *юр.* завещание.

Window dressing — "чистка вікон"; "чистка окон".

Winding-up — 1) ліквідація підприємства; ликвидация компании; 2) ліквідація активів при припиненні діяльності підприємства; ликвидация активов при прекращении деятельности предприятия.

Wire house *амер.* — 1) телекомунікаційний дім (*вид брокерської компанії*); телекоммуникационный дом (*вид брокерской компании*); 2) брокерська компанія, що має мережу філій у країні, які з'єднані засобами телекомунікації для здійснення операцій з цінними паперами; брокерская компания, имеющая сеть филиалов по стране, соединённых средствами телекоммуникации для совершения операций с ценными бумагами.

Wire/funds transfer, transfer — 1) перерахування коштів між банками; перечисление средств между банками; 2) рух коштів між рахунками у бухгалтерському обліку; движение средств между счетами в бухгалтерском учёте.

With, w. — з, зі, із; с.

With a good result/effect, productively, efficiently — продуктивно; продуктивно, производительно.

With average, WA — у тому числі аварія; включая аварию.

With dividend, c. d., c. div. — з дивідендом; с дивидендом.

With effect from the date, w. e. f. — набуває сили від такої-то дати; вступает в силу с такого-то числа.

With particular average, WPA, W. P. A., w. p. a. — 1) з відповідальністю за часткову аварію; с ответственностью за частичную аварию; 2) у тому числі часткова аварія; включая частичную аварию.

Withdraw certificate of deposit — погасити депозитний сертифікат; погасить депозитный сертификат.

Withdraw deposit — зняти гроші з вкладу/депозиту; снять деньги с вклада/депозита.

Withdraw from vault — діставати зі сховища; извлекать из хранилища.

Withdraw savings — вилучати заощадження; изымать сбережения.

Withdraw with advance notice — знімати гроші з рахунку з попереднім повідомленням; снимать деньги со счёта с предварительным уведомлением.

Withdrawal — 1) вилучення грошей, цінностей з банку (*шляхом здійснення платежу тощо*); изъятие денег, ценностей из банка (*путём совершения платежа и т. п.*).

Withdrawal slip/ticket — документ про видачу готівки з вкладу/депозиту; документ о выдаче наличности с вклада/депозита.

Withholding tax — авансований податок; авансированный налог.

Without, w/o — без; без.

Without cash transfer, by cheque (*амер. check*), **by written order, cashless, on account** — безготівковий; безналичный.

Without charge, W. C., w. c., w/c — 1) без оплати; без оплати; 2) без накладних видатків; без накладных расходов.

Without coupon; ex coupon, ex-coupon, ex ср., Xc, Xc, xc, X. C., x. c., xcp — 1) без купона; без купона; 2) экс-купон; экс-купон; 3) без купона для отримання найближчих відсотків/процентів (*щодо облигації, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой облигации*).

Without dividend; ex dividend, ex-dividend, ED, ex div., XD, Xd., X-d, x-d, xdiv., x div., x-div. — 1) без дивіденду; без дивиденда; 2) экс-дивіденд; экс-дивиденд; 3) без права на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без права на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*); 4) без купона на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*).

Without interest; ex interest, X. I., x. i., x. in. — 1) без купона; без купона; 2) без (нарахування) відсотків/процентів; без (начисления) процентов.

Without margin, W/M — без оплати різниці; без оплати разницы.

Without our guarantee/liability — "з обмеженою відповідальністю"; "с ограниченной ответственностью".

Without privileges, ex privileges, Xpr, xpr — без привілеїв; без привилегий.

Without protest — "без права протесту"; "без права протеста".

Without recourse — "без права регресу"; "без права регресса".

Without rights, ex rights, Xr, xr — без набуття прав; без приобретения прав.

Without warrant, ex warrant, Xw, xw — без гарантій; без гарантий.

Without warrants, ex warrants, Xw, xw — без (права на одержання) товаророзпорядчих документів; без (права получения) товарораспорядительных документов.

Word, wd. — 1) слово; слово; 2) повідомлення; сообще-ние; 3) звістка; известие; 4) обіцянка; обещание; 5) запевнення; заверение.

Word of honour (honor амер.) — слово честі; слово чести.

Work1, w., wk. — 1) робота; работа; 2) праця; труд; 3) обсяг роботи; объём работы; 4) завдання з роботи; задание по работе; 5) завантаження (*про роботу*); загрузка (*о работе*); 6) місце праці; место работы; 7) посада; должность; 8) обробка; обработка; 9) виріб; изделие; 10) продукція; продукция; 11) твір; произведение.

Work2 — 1) працювати; работать; 2) діяти; действовать; 3) приводити у дію; приводит в действие; 4) управляти; управлять; 5) розробляти; разрабатывать; 6) експлуатувати; эксплуатировать; 7) вести підприємство; вести предприятие; 8) обробляти; обрабатывать.

Work culture — культура праці на підприємстві, у банку тощо; культура работы на предприятии, в банке и т. п.

Work in progress — незавершене виробництво; незавершённое производство.

Work out in detail — деталізувати; детализировать.

Work-out loan — 1) "розроблена позика"; "разработанная ссуда"; 2) позика, що містить особливі (спеціальні) умови, які забезпечують її погашення (*як запобігання неплатоспроможності позичальника*); ссуда, содержащая особые (специальные) условия, которые обеспечивают её погашение (*в качестве предотвращения неплатёжеспособности заёмщика*).

Work/jobs (services) sale — продаж робіт (послуг); продажа работ(услуг).

Work standards — стандарти робіт (*розробляють на підприємстві, у банку тощо*); стандарты работ (*разрабатываются на предприятии, в банке и т. п.*).

Worker, w. — робітник; рабочий.

Working, WK — 1) який (що) працює, працюючий; работающий; 2) який (що) діє, діючий; действующий; 3) який (що) експлуатується, експлуатаційний; эксплуатационный.

Working assets, working capital credit — обіговий/робочий кредит; оборотный/рабочий кредит.

Working capital, circulating capital — 1) обіговий/оборотний капітал підприємства; оборотный капитал предприятия; 2) різниця між поточними (обіговими/оборотними) активами і поточними зобов'язаннями; разница между текущими (оборотными) активами и текущими обязательствами.

Working capital loan — 1) "позика обігового/оборотного капіталу"; "ссуда оборотного капитала"; 2) позика, що обслуговує потреби в обіговому/оборотному капіталі; ссуда, обслуживающая потребности в оборотном капитале.

Working control — контрольний пакет; контрольный пакет.

Working order — справний стан; исправное состояние.

Working standard — загальноприйнятий стандарт; общепринятый стандарт.

Working stock — виробничі матеріали; производственные материалы.

Working team — 1) робоча бригада; рабочая бригада; 2) робоча комісія; рабочая комиссия.

Workout team — 1) "група розробки"; "группа разработки"; 2) група фахівців у банку для розробки проблемних позик, їхньої реструктуризації та остаточного стягнення; группа специалистов в банке для разработки проблемных ссуд, их реструктуризации и конечного взыскания.

World Bank, International Bank for Reconstruction and Development, IB, IBRD — Всесвітній Банк, Міжнародний банк реконструкції і розвитку, МБРР; Всемирный Банк, Международный банк реконструкции и развития, МБРР.

World Federation of Educational Associations, WFEA — Всесвітня федерація освітніх асоціацій; Всемирная федерация просветительских ассоциаций.

World Federation of Scientific Workers, WFSW — Всесвітня федерація наукових працівників; Всемирная федерация научных работников.

World Federation of Trade Unions, WFTU — Всесвітня федерація професійних спілок; Всемирная федерация профессиональных союзов.

World Federation of United Nations Associations, WFUNA — Всесвітня федерація Асоціації сприяння ООН; Всемирная федерация Ассоциаций содействия ООН.

World Intellectual Property Organization, WIPO — Всесвітня організація (захисту) інтелектуальної власності; Всемирная организация (защиты) интеллектуальной собственности.

World Trade Organization, WTO (UN) — Організація з міжнародної торгівлі (ООН); Организация по международной торговле (ООН).

Worn currency — зношені готівкові гроші; изношенные наличные деньги.

Writ of execution — 1) припис *суду* про виконання; предписание *суда* об исполнении; 2) припис суду про примусовий продаж невинятого майна боржника для погашення його боргу перед кредитором; предписание суда о принудительной продаже неисключаемого имущества должника для погашения его долга перед кредитором (див. також **non-exempt/nonexempt property**).

Write a cheque (amer. check) — виписати чек; выписать чек.

Write a cheque (amer. check) on other bank — виписати чек на інший банк; выписать чек на другой банк.

Write off (a debt)1, to abolish, to abrogate, to annul, to cancel, to nullify, to quash, to repeal, to rescind, to revoke — 1) анулювати; аннулювать; 2) скасовувати, відмінати; отменять; 3) знищувати; уничтожать; 4) ліквідувати; ликвидировать.

Write off (a debt)2 — списувати (*заборгованість*); списывать (*задолженность*).

Write off of bad assets — списувати погані активи; списывать плохие активы.

Writer — 1) надписувач; надписатель; 2) сторона, що продає опціон; сторона, продающая опцион.

Writing off of bad assets — списання поганих активів; списание плохих активов.

X

X (experimental) 1) експериментальний; экспериментальный; 2) дослідний; опытный.

X. (ex lat., exclusive) — 1) без; без; 2) виключаючи, за винятком; исключая.

X. C. L. (excess current liabilities) — зміна короткострокових/корткотермінових зобов'язань; изменение краткосрочных обязательств.

XC, Xc, xc, X. C., x. c., xcp (ex coupon, without coupon) — 1) без купону; без купона; 2) экс-купон; экс-купон; 3) без купона для отримання найближчих відсотків/процентів (*щодо облігації, яку продають*); без купона на получение ближайших процентов (*о продаваемой облигации*).

XD, Xd., X-d, x-d, xdiv., x div., x-div., ED (ex dividend, without dividend) — 1) без дивіденду; без дивиденда; 2) экс-дивіденд; экс-дивиденд; 3) без права на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без права на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*); 4) без купона на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*).

X. i., x. i., x. in. (ex interest, without interest) — 1) без купону; без купона; 2) без (нарахування) відсотків/процентів; без (начисления) процентов.

Xpr. xpr (ex privileges, without privileges) — без привілеїв; без привилегий.

Xr, xr (ex rights, without rights) — без набуття прав; без приобретения прав.

Xw. xw — 1) **ex warrant, without warrant** — без гарантій; без гарантий;

2) **ex warrants, without warrants** — без (права на отримання) товаророзпорядчих документів; без (права получения) товарораспорядительных документов.

Y

Yard, Y, y, yd 1) ярд (91,44 см); ярд (91,44 см); 2) *суднобудівельна* — верф; *судоостроительная* верфь; 3) сортувальна станція; сортировочная станция; 4) лісовий склад; лесной склад; 5) лісовий двір; лесной двор; 6) мінова біржа; меновая биржа; 7) обора, скотний двір; скотный двор; 8) загін, загорода, обора (*для худоби*); загон (*для скота*).

Year, Y, y, Y., yr. — рік; год.

Year-book, YB, Y. B., yrbk — щорічник, ежегодник.

Year of birth, YOB — рік народження; год рождения.

Year of death, YOB — рік смерті; год смерти.

Yearly output, Y. O. — 1) річний виробіток; годовая выработка; 2) річний обсяг виробництва; годовой объём производства.

Years, yrs — роки; годы.

Yellow sheets *amer.* 1) "жовті листки"; "жёлтые листки"; 2) щоденний котирувальний бюлетень Національного бюро котирувань (США) щодо корпоративних облігацій, які є у позабіржовому обігу/обороті; ежедневный котирувочный бюллетень Национального бюро котирувань (США) по корпоративным облигациям, обращающимся во внебиржевом обороте (див. також **pink sheets**).

Yield1, YLD, yld — 1) дохід; доход; 2) дохід за цінними паперами; доход по ценным бумагам; 3) прибуток; прибыль; 4) рентабельність¹; рентабельность¹ (див. також **earning power**); 5) виручка, виторг; выручка; 6) *amer.* сума зібраного податку з вирахуванням видатків на збирання; *amer.* сумма собранного налога за вычетом расходов по сбору; 7) добування; добыча; 8) виробіток; выработка; 9) розмір виробітку; размер выработки; 10) вихід *продукції*; выход *продукции*; 11) урожай; урожай; 12) врожайність; урожайность.

Yield2 — 1) виробляти; производить; 2) давати; давать; 3) давати врожай; давать урожай.

Yield curve — 1) крива доходів; кривая доходов; 2) крива дохідності; кривая доходности; 3) крива, що відображає зміну відсотка/процента залежно від

строку/терміну боргу; кривая, отражающая изменение процента в зависимости от срока долга (див. також (**negatively sloped**)/**inverted yield curve, positively sloped yield curve**).

Yield of bonds — відсотковий/процентний дохід за облігаціями; процентный доход по облигациям.

Yield of capital investments, capital productivity — фондовіддача; фондоотдача.

Yield on capital — дохід на капітал; доход на капитал.

Yield on shares — виплата за акціями; выплата по акциям.

Yield to average life — дохідність облігації, розрахована до середнього строку/терміну погашення; доходность облигации, рассчитанная до среднего срока погашения.

Yield to call — дохідність облігації, розрахована до першого строку/терміну погашення; доходность облигации, рассчитанная до первого срока погашения.

Yield to maturity, YTM — 1) дохід до строку/терміну погашення облігації; *доход* до срока погашения облигации; 2) *сукупна* дохідність до строку/терміну погашення облігації; *совокупная* доходность до срока погашения облигации.

York-Antwerp rules, Y/A — Йорк-Антверпенські правила (*морського страхування*); Йорк-Антверпенские правила (*морского страхования*).

Younger, yr. — 1) — молодший; младший.

Your, yr. — Ваш; Ваш.

Yours, yrs — Ваш; Ваш.

Z

Zaibatsu, zaibatsu conglomerates 1) дзайбатсу, конгломерати дзайбатсу; дзайбатсу, конгломераты дзайбатсу; 2) потужні конгломерати японських підприємств, об'єднаних іменем, власністю та інтересами однієї родини (*одночасно присутні у промисловості, торгівлі, банківській справі, фінансовій сфері тощо*); мощные конгломераты японских предприятий, объединенные именем, собственностью и интересами одной семьи (*одновременно присутствуют в промышленности, торговле, банковском деле, финансовой сфере и т. п.*).

Zero, Z, z — нуль; ноль.

Zero-bracket amount, ZBA — мінімальна неоподатковувана сума; минимальная сумма, не облагаемая налогом.

Zero-coupon bond — 1) облігація із zero-купоном; облигация с zero-купоном; 2) облігація з нульовим купоном; облигация с нулевым купоном.

Zone1, Z, z — 1) зона; зона; 2) пояс; пояс; 3) район; район.

Zone2 — 1) розділяти на зони; разделять на зоны; 2) встановлювати зони; устанавливать зоны; 3) відводити райони; отводить районы; 4) встановлювати зональні ціни; устанавливать зональные цены; 5) встановлювати зональний тариф; устанавливать зональный тариф.

Zone of business risks — зона підприємницьких (господарських) ризиків; зона предпринимательских (хозяйственных) рисков.

Zone of preference — область переваги; область предпочтения.

Zone Standard Time, ZST — поясний стандартний час; поясное стандартное время.

Zone Time, ZT — поясний час; поясное время.

Zero-based budgeting, ZBB — складання кошторису з нуля; составление сметы с нуля.

Zero coupon, ZR — з нульовим купоном *облігації*; с нулевым купоном *облигации*.

1-on demand перша вимога банківського переказу; гроші можуть бути затрезовані через дві доби (48 годин);

2-time — друга вимога банківського переказу; даний кредит не можна використати пізніше вказаного строку.

Розділ III
Загальноприйняті
умовні скорочення

A

a — 1) **acre** — акр (4047 м²); акр (4047 м²); 2) **afternoon** — 2.1) після полудня; после полудня; 2.2) пополудні; пополудни; 2.3) вдень; днём; 3) **age** — вік; літа; возраст; 4) **area** — площа; площа; 5) **art, art. (article)** — 5.1) артикул; артикул; 5.2) товар; предмет торгівлі; товар, предмет торговлі; 5.3) пункт, параграф; пункт, параграф; 5.4) стаття; статья.

a. — 1) **about, abt** — приблизно; около, приблизительно, примерно; 2) **annual** — річний, щорічний; годичный, ежегодный.

A1. A one — 1) 1-й клас у реєстрі Ллойда; 1-й класс в регистре Ллойда; 2) першокласний; первоклассный.

a. a. — 1) **ab acta** *лат.* — до справи, виконано; к делу, исполнено; 2) **always afloat** — завжди на плаву; всегда на плаву.

AAA — 1) позначення першокласних цінних паперів; обозначение первоклассных ценных бумаг; 2) **American Accounting Association** — Асоціація американських бухгалтерів; Ассоциация американских бухгалтеров; 3) **American Arbitration Association** — Асоціація американських арбітрів (спеціалістів з арбітражу); Ассоциация американских арбитров (специалистов по арбитражу).

AAAA (American Association of Advertising Agencies) — Американська асоціація рекламних агентств (агенцій); Американская ассоциация рекламных агентств.

AAR — 1) **aar, a. a. r., A/R (against all risks)** — після усіх ризиків (зазначених у страховому полісі); против всех рисков (указанных в страховом полисе); 2) **ABC-clauses** — нові британські умови страхування; новые британские условия страхования.

ABA (American Bankers' Association) — Асоціація американських банкірів; Ассоциация американских банкиров.

ABA number (American Bankers' Association number) — унікальний кількісний код, що банку присвоює Асоціація американських банкірів (для ідентифікації його у системі розрахунків чеками); уникальный количественный код, присваиваемый банку Ассоциацией американских банкиров (для идентификации его в системе расчётов чеками).

ABCC (Association of British Chambers of Commerce) — Асоціація британських торгових палат; Ассоциация британских торговых палат.

ABECOR (Associated Banks of Europe) — банківське угруповання Європи; банковская группировка Европы.

ABF (Association of British Factors) — Асоціація британських факторингових компаній; Ассоциация британских факторинговых компаний.

abs — 1) **absent** — відсутній; отсутствующий; 2) **absolute** — абсолютний; абсолютный.

AC — 1) **A/C, a/c, a. c. (account current); CA, C/A, c/a, c. a. (current account)** — 1.1) поточний рахунок; текущий счёт; 1.2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 1.3) контокоррент; контокоррент; 1.4) банківський вклад; банковский вклад; 1.5) *амер.* відкритий рахунок; *амер.* открытый счёт; 2) **assistant cashier** — помічник касира; помощник кассира.

ac, a/c, a. c., acc, acct, acct. (account) — рахунок; счёт.

acc — 1) **a/c, a. c., ac, acct, acct. (account)** — рахунок; счёт; 2)

acct (acceptance) — 2.1) акцепт; акцепт; 2.2) акцептування, прийняття (*векселя*); акцептирование, принятие (*векселя*); 2.3) акцептований вексель; акцептированный вексель; 2.4) тратта; тратта; 2.5) схвалення; одобрение; 2.6) прийняття; принятие; 2.7) прийом; приём; 3) **accepted** — прийнятий; принятый; 4) **accidental** — 4.1) акцидентний; акцидентный; 4.2) випадковий; случайный.

ACCA (Association of Certified and Corporate Accountants) — Асоціація дипломованих корпоративних бухгалтерів (США); Ассоциация дипломированных корпоративных бухгалтеров (США).

accrd. int. (accrued interest(s)) — 1) нараховані відсотки/проценти; начисленные проценты; 2) нагромаджені відсотки/проценти; накопленные/наросшие проценты.

acct, acct., ac, a/c, a. c., acc (account) — рахунок; счёт.

ACH (automated clearing house) — автоматична клірингова палата; автоматическая клиринговая палата.

ack, ackn (acknowledge(d)) — підтверджую отримання (*розписки*); подтверждаю получение (*расписка*).

ACL (acceptable quality level) — 1) прийнятний відсоток/процент придатності; приемлемый процент годности; 2) прийнята якість; приемлемое качество.

acct, acc (acceptance) — 1) акцепт; акцепт; 2) акцептування, прийняття (*векселя*); акцептирование, принятие (*векселя*); 3) акцептований вексель; акцептированный вексель; 4) тратта; тратта; 5) схвалення; одобрение; 6) прийняття; принятие; 7) прийом; приём.

ACRS (accelerated cost recovery system) — система прискореного відшкодування витрат; система ускоренного возмещения затрат.

A/cs Pay. (accounts payable) — 1) кредиторська заборгованість; кредиторская задолженность; 2) кредитори за рахунками; кредитеры по счетам; 3) рахунки кредиторів (*у балансі*); счета кредиторів (*в балансе*); 4) рахунки для оплати; счета к оплате.

A/cs Rec. (accounts receivable) — 1) дебіторська заборгованість; дебиторская задолженность; 2) дебітори за рахунками; дебиторы по счетам; 3) рахунки дебіторів (*у балансі*); счета дебіторів (*в балансе*); 4) рахунки на отримання; счета к получению.

ACT (Association of Corporate Treasures) — Асоціація казначейств (скарбниць) корпорацій (США); Ассоциация казначейств корпораций (США).

Act., actg, actg., ag (acting) — виконуючий обов'язки, в. о.; исполняющий обязанности, и. о.

a/d (after date) — 1) від дати векселя; от даты векселя; 2) від цього числа; от сего числа; 3) після дати; после даты.

ad — 1) **Adm, adm, admin, admin. (administration)** — 1.1) адміністрація; администрация; 1.2) управління, керування (*справами*); управление (*делами*); 1.3) міністерство; министерство; 1.4) уряд; правительство; 1.5) чинення (*правосуддя*); осуществление (*правосудия*); 1.6) менеджмент; менеджмент; 1.7) дирекція; дирекция; 1.8) правління; правление; 2) **adt, advt (advertisement)** — 2.1) реклама; реклама; 2.2) (рекламне) оголошення; (рекламное) объявление; 2.3) анонс; анонс; 3) **adv (advice)** — 3.1) авізо; авизо; 3.2) повідомлення про здійснення угоди; уведомление о совершении сделки; 3.3) повідомлення; уведомление; 3.4) сповіщення; извещение.

ad hoc committee *лат.* — спеціальний комітет; специальный комитет.

ad lib (ad libitum *лат.*) 1) експромт; экспромт; 2) імпровізація; импровизация; 3) скільки завгодно; сколько угодно; 4) вільно; свободно.

ad val., AV, A/V (ad valorem *лат.*) — 1) за вартістю; по стоимости; 2) з оголошеної ціни; с объявленной цены; 3) із цінності; с ценности.

addl (additional) — 1) додатковий; дополнительный; 2) доданий; добавочный.

adds (address) — адреса; адрес.

add's'd, adsd (addressed) — 1) адресовано; адресовано; 2) отримано; получено.

add'see, adse (addressee) — 1) адресат; адресат; 2) одержувач; получатель.

adj. adj. — 1) **adjusted** — 1.1) врегульований; урегулированный; 1.2) встановлений; установленный; 1.3) вивірений; выверенный; 1.4) виправлений; исправленный; 1.5) скоректований, скоригований; скорректированный; 2) **adjustment** — 2.1) виправлення; исправление; 2.2) коректування, коригування; корректировка; 2.3) економічне пристосування; экономическое приспособление; 2.4) встановлення рівноваги; установление равновесия.

Adm, adm, admin, admin. — 1) **ad (administration)** — 1.1) адміністрація; администрация; 1.2) управління, керування (*справами*); управление (*делами*); 1.3) міністерство; министерство; 1.4) уряд; правительство; 1.5) чинення (*правосуддя*); осуществление (*правосудия*); 1.6) менеджмент; менеджмент; 1.7) дирекція; дирекция; 1.8) правління; правление; 2) **administrative** — 2.1) адміністративний; административный; 2.2) виконавчий (*про владу*); исполнительный (*о власти*).

ADMS (automated data management system) — автоматична система обробки даних/інформації; автоматическая система обработки данных/информации.

ADP — 1) **automated data processing** — автоматична обробка даних/інформації; автоматическая обработка данных/информации; 2) **automatic data processing** — автоматизована обробка даних/інформації; автоматизированная обработка данных/информации.

ADP group (automatic data processing group) — група автоматизованої обробки даних/інформації (*підрозділ банку тощо*); группа автоматизированной обработки данных/информации (*подразделение банка и т. п.*).

ADRs (American Depository Receipts) — американські депозитарні свідоцтва; американские депозитарные свидетельства.

a. d. s. (autograph document signed) — власноручно написаний і підписаний документ; собственноручно написанный и подписанный документ.

ads, advr (advertisements) — рекламні оголошення; рекламные объявления.

adt, advt, ad (advertisement) — 1) реклама; реклама; 2) (рекламне) оголошення; (рекламное) объявление; 3) анонс; анонс.

adv, ad (advice) — 1) авізо; авизо; 2) повідомлення про здійснення угоди; уведомление о совершении сделки; 3) повідомлення; уведомление; 4) сповіщення; извещение.

adv. (advance) — 1) аванс; аванс; 2) кредит; кредит; 3) позика; заем, ссуда.

advt, adt, ad (advertisement) — 1) реклама; реклама; 2) (рекламне) оголошення; (рекламное) объявление; 3) анонс; анонс.

AEA (American Economic Association) — Американська економічна асоціація; Американская экономическая ассоциация.

A. F. (advanced freight) — додатковий внесок; дополнительный взнос.

a. f. (as follows) — як указано далі; как указано далее.

A. F. B. (air freight bill) — рахунок за перевезення вантажу авіаційним транспортом; счёт за перевозку груза авиационным транспортом.

AFC (average fixed costs) — середні постійні видатки; средние постоянные издержки.

afft (affidavit) — афідавіт, письмове свідчення під присягою; affidavit, письменное показание под присягой.

AFIPS (American Federation of Information Processing Societies) — Американська федерація товариств із техніки інформації; Американская федерация обществ по технике информации.

AFL/CIO (American Federation of Labor Congress of Industrial Organizations) — Американська федерація праці і Конгрес виробничих профспілок. АФП-КВП; Американская федерация труда и Конгресс производственных профсоюзов, АФТ-КПП.

AFTD (American Foreign Trade Definitions) — американські означення висловів, які використовують у зовнішній торгівлі; американские определения выражений, используемых во внешней торговле.

A. G. (Accountant General, Accountant-general) — головний бухгалтер; главный бухгалтер.

a. g. b. (any good brand) — будь-який комерційний/торговий сорт; любой коммерческий/торговый сорт.

agcy, agcy. (agency) — 1) агентство (*вид трастових операцій*); агентство (*вид трастовых операций*); 2) агентство, агенція (*установова, організація*); агентство (*учреждение, организация*); 3) представництво; представительство; 4) орган (*установова, організація*); орган (*учреждение, организация*); 5) сила; сила; 6) фактор; фактор; 7) засіб; средство; 8) сприяння; содействие; 9) посередництво; посредничество; 10) дія; действие; 11) діяльність; деятельность.

A. G. M., agm (annual general meeting) — щорічні загальні збори; ежегодное общее собрание.

AGM (Assistant General Manager) — помічник генерального директора; помощник генерального директора.

A. G. T. — 1) **agt. (against)** — 1.1) проти; против; 1.2) *ек.* після; *эк.* против; 2) **Agt, agt. (agent)** — агент; агент;

agt. — 1) **A. G. T. (against)** — 1.1) проти; против; 1.2) *ек.* після; *эк.* против; 2) **A. G. T., Agt (agent)** — агент; агент; 3) **agreement** — угода; соглашение.

a. i. (лат. ad interim) — 1) тимчасовий, временний; 2) тимчасово; временно.

AIB (American Institute of Banking) — Американський інститут банківської справи (*навчальний підрозділ Асоціації американських банкірів*); Американский институт банковского дела (*учебное подразделение Американской ассоциации банкиров*).

AIC (American institute of Cooperation) — Американський інститут кооперації, АІК; Американский институт кооперации, АИК.

AICPA (American Institute of Certified Public Accountants) — 1) Американський інститут сертифікованих бухгалтерів; Американский институт сертифицированных бухгалтеров; 2) Американське товариство дипломованих бухгалтерів; Американское общество дипломированных бухгалтеров.

AIPO (American Institute of Public Opinion) — Американський інститут громадської думки; Американский институт общественного мнения.

aka, a. k. a (also known as) — також відомий як; также известный как.

a. l. (autograph letter) — власноручний лист/документ; собственноручное письмо, собственноручный документ.

ALS, a. l. s. (autograph letter signed) — оригінал документа підписано; оригинал документа подписан.

a. m. — 1) **above mentioned** — 1.1) вищевказаний; вышеуказанный; 1.2) вищезгаданий; вышеупомянутый; 2) **A. M. (ante meridiem lat.)** — 2.1) до полудня; до полудня; 2.2) у першій половині дня; в первой половине дня.

AMA (American Management Association) — Американська асоціація менеджменту (вдосконалення методів управління); Американская ассоциация менеджмента (усовершенствования методов управления).

Amca (America Canada Trust Fund) — компанія "АМКА"; компания "АМКА".

AMEX, ASE (American Stock Exchange) — Американська фондова біржа; Американская фондовая биржа.

amt. amt. (amount) — 1) кількість; количество; 2) сума; сумма; 3) підсумок; итог; 4) обсяг; объём; 5) значимість; значимость; 6) важливість; важность.

An, a/n (above-named) — вищевказаний, вищезгаданий; вышеуказанный, вышеупомянутый.

Anny (annuity) — 1) ануїтет; анuitет; 2) щорічна рента; ежегодная рента; 3) страхування ренти або пенсії; страхование ренты или пенсии.

anon (anonymous) — 1) анонімний; анонимный; 2) невідомий; неизвестный.

ans (answer) — відповідь; ответ.

ANSI (American National Standards Institute) — Американський національний інститут стандартів; Американский национальный институт стандартов.

a. n. wt. (actual net weight) — реальна вага нетто; реальный вес нетто.

A. O., a. o. (account of) — за рахунок (*кого-небудь*); за счёт (*кого-лиbo*).

a. o. — 1) **A. O. (account of)** — за рахунок (*кого-небудь*); за счёт (*кого-лиbo*); 2) **and others** — тощо, та інші, та ін.; и другие, и др.

a. o. b. (any other business) — 1) "різне" (*у новітці дня*); "разное" (*в повестке дня*).

AP — 1) **American Patent** — американський патент; американский па-

тент; 2) **authority to pay** — дозвіл на оплату (платіж); разрешение на платёж; 3) **authority to purchase** — дозвіл на закупівлю; разрешение на закупку.

APACS (Association of Payment Clearing Services) — Асоціація систем міжбанківських розрахунків (США); Ассоциация систем межбанковских расчётов (США).

APB (Accounting Principles Board) — Бюро розробки принципів обліку; Бюро разработки принципов учёта.

APC (average propensity to consume) — середня частка споживання у доході; средняя доля потребления в доходе.

APDIGS (Association of Primary Dealers in Government Securities) — Асоціація дилерів з первинного продажу урядових цінних паперів (США); Ассоциация дилеров по первичной продаже правительственных ценных бумаг (США).

APP (advanced procurement planning) — *амер.* перспективне планування закупівлі; перспективное планирование закупок.

app, appx (appendix) — 1) додаток; приложение; 2) доповнення; дополнение.

appl (applied) — 1) прикладний; прикладной; 2) практичний; практический.

appro (approbation, approval) — 1) схвалено; одобрено; 2) затвердження; утверждение.

approx. (approximately) — приблизно; приблизительно.

apps (appendixes) — 1) додатки; приложения; 2) доповнення; дополнение.

appt, apptd (appointed) — призначений; назначенный.

appx, app (appendix) — 1) додаток; приложение; 2) доповнення; дополнение.

APR (annual percentage rate) — річна відсоткова/процентна ставка; годовая процентная ставка.

APS (average propensity to save) — середня частка заощаджень у доході; средняя доля сбережений в доходе.

a. q. (any quantity) — довільна кількість; любое количество.

AR — 1) **acknowledgement** (*амер. acknowledgment*) **receipt** — посвідка (розписка) про отримання; расписка о получении; 2) **annual return(s)** — 2.1) річний звіт; годовою отчёт; 2.2) звітні дані операцій за рік; отчётные данные операций за год; 2.3) підсумки операцій за рік; итоги операций за год; 3) **age ratio** — співвідношення чисельності вікових груп; соотношение численности возрастных групп.

ARIEL (automated real-time investments exchange) — автоматична інвестиційна біржа у режимі реального часу; автоматическая инвестиционная биржа в режиме реального времени.

ARPA (Advanced Research Projects Agency) — Управління перспективних досліджень (США); Управление перспективных исследований (США).

arr. (arrival) — 1) прийняття, досягнення (*угоди тощо*); принятие, достижение (*соглашения и т. п.*); 2) прибуття *куди-небудь* (~ **at**, ~ **in**); прибытие *куда-лиbo* (~ **at**, ~ **in**).

arrgt (arrangement) — 1) приведення до порядку; приведение в порядок; 2) розташування; расположение; 3) класифікація; класси-

фикация; 4) влаштування; устройство; 5) угода, домовленість; соглашение, договорённость; 6) приготування, міра, захід; приготовление, мера, мероприятие; 7) план; план; 8) пристосування; приспособление; 9) монтаж; монтаж.

art. — 1) **art. a (article)** — 1.1) артикул; артикул; 1.2) товар, предмет торгівлі; товар, предмет торговли; 1.3) пункт, параграф; пункт, параграф; 1.4) стаття; статья; 2) **artif (artificial)** — штучний; искусственный.

A/S — 1) **account sales** — звіт (*комісонера*) про продаж товару; отчёт (*комиссионера*) о продаже товара; 2) **a. s. (after sight)** — за поданням, за пред'явленням; по предъявлению.

ASA — 1) **American Standards Association** — Американська асоціація зі стандартизації; Американская ассоциация по стандартизации; 2) **American Statistical Association** — Американська статистична асоціація; Американская статистическая ассоциация.

asap (as soon as possible) — 1) як можна швидше; по возможности быстрее; 2) при першій можливості/нагоді; при первой возможности.

ASB (Accounting Standards Board) — Рада зі стандартів бухгалтерського обліку; Совет по стандартам бухгалтерского учёта.

ASE, AMEX (American Stock Exchange) — Американська фондова біржа; Американская фондовая биржа.

ASEAN (Association of South-East Asia Nations) — АСЕАН. Асоціація держав Південно-Східної Азії; АСЕАН. Ассоциация государств Юго-Восточной Азии.

ASEF (Association of Stock Exchange Firms) — Асоціація брокерських фірм фондової біржі (США); Ассоциация брокерских фирм фондовой биржи (США).

asf (and so forth) — тощо; и так далее. и т. д.

asgd (assigned) — 1) призначений (*на посаду*); назначенный; 2) призначений (*для*); предназначенный.

asgmt (assignment) — 1) призначення; назначение; 2) асигнування; ассигнование; 3) розподіл; распределение; 4) призначення; (пред)назначение; 5) *амер.* завдання; *амер.* задание; 6) відрядження, командировка; командировка; 7) *юр.* передача (*прав, майна тощо*), цесія; *юр.* передача (*прав, имущества и т. п.*), цессия; 8) передача цінних паперів, майнових прав тощо, здійснюваний у письмовому вигляді; перевод ценных бумаг, имущественных прав и т.п., совершаемый в письменном виде; 9) складання письмового документа, що підтверджує передачу цінних паперів, майнових прав тощо; составление письменного документа, подтверждающего перевод ценных бумаг, имущественных прав и т. п.; 10) довіреність, доручення; доверенность.

ASP (American selling price) — американська продажна ціна; американская продажная цена.

aspt (aspirant) — кандидат, претендент (*на посаду*); кандидат. претендент (*на должность*).

ass., assist, asst. (assistant) — 1) асистент; ассистент; 2) помічник; помощник; 3) референт; референт; 4) *юр.* помічник судді; помічник судьи.

assmt (assessment) — 1) сума обкладання (*податком*); сумма обложения (*налогом*); 2) обкладання; обложение; 3) оцінка; оценка.

Assn, assn, assoc. (association) — 1) асоціація; ассоциация; 2) товариство; товарищество, общество; 3) з'єднання; соединение; 4)

спілка; союз; 5) асоціація, зв'язок (*ідей, дій тощо*); ассоциация, связь (*идей, действий и т. п.*); 6) спілкування; общение.

assoc. — 1) **associate** — 1.1) партнер; партнёр; 1.2) компаньйон; компаньон; 1.3) колега; коллега; 1.4) союзник; союзник; 1.5) *юр.* співучасник, спільник; *юр.* соучастник, сообщник; 1.6) помічник; помощник; 2) **assn (association)** — 1) асоціація; ассоциация; 2) товариство; товарищество, общество; 3) з'єднання; соединение; 4) спілка; союз; 5) асоціація, зв'язок (*ідей, дій тощо*); ассоциация, связь (*идей, действий и т. п.*); 6) спілкування; общение.

assr. (assignor) — *юр.* цедент; *юр.* цедент.

asst., ass., assist (assistant) — 1) асистент; ассистент; 2) помічник; помощник; 3) референт; референт; 4) *юр.* помічник судді; *юр.* помічник судьи.

asst. cash. (assistant cashier) — помічник касира; помощник кассира.

Asst'd, asst'd, asstd. (assorted) — 1) класифікований; классифицированный; 2) сортований; сортированный; 3) добірний; отобранный.

AST (Atlantic Standard Time) — атлантичний/ню-йоркський поясний час; атлантическое/ню-йоркское поясное время.

ASTMS (Association of Scientific, Technical & Managerial Staff) — Асоціація науково-технічних працівників і керівного персоналу (Велика Британія); Ассоциация научно-технических работников и руководящего персонала (Великобритания).

ASV (American Standard Version) — відповідно до американського еталону; в соответствии с американским эталоном.

A. T., A/T (American Terms) — американські технічні умови; американские технические условия.

at., atty, atty., Atty., Atty (attorney) — 1) уповноважений; уполномоченный; 2) довірений; доверенный; 3) повірений; поверенный; 4) адвокат; адвокат; 5) юрист; юрист; 6) прокурор; прокурор.

ATA (actual time of arrival) — фактичний час прибуття; фактическое время прибытия.

ATD (actual time of departure) — фактичний час відправлення; фактическое время отправления.

ATM (automated teller machine) — 1) автоматична касова машина; автоматическая кассовая машина; 2) "автоматичний касир"; "автоматический кассир".

ATM network (automated teller machine network) — мережа автоматичних касових машин; сеть автоматических кассовых машин.

ATS (Automatic Transfer System) — система автоматичного переказу коштів; система автоматического перевода средств.

ATS accounts (Automatic Transfer System accounts амер.) — рахунки системи автоматичного переказу коштів; счета системы автоматического перевода средств.

ats (at the suit) — *юр.* за позовом; по иску.

Attn, Attn., attn, attn. (attention) — 1) увага; внимание; 2) увазі *такого-то*; вниманию *такого-то*; 3) звернути увагу; обратитъ внимание.

aud — 1) **audit** — 1.1) аудит; аудит; 1.2) перевірка; проверка; 1.3) ревізія; ревизия; 2) **auditor** — 2.1) аудитор; аудитор; 2.2) бухгалтер-ревізор; бухгалтер-ревизор.

auth — 1) **authentic** — 1.1) автентичний; автентичный, автентический; 1.2) справжній, подлинный; 2) **author** — автор; автор; 3) **authorized** — який (що) користується правом; пользующийся правом.

AV, A/V. ad val. (ad valorem lat.) — 1) за вартістю; по стоимости; 2) з оголошеної ціна; с объявленной цены; 3) із цінності; с ценностью.

Av., av. (average) — середній; средний.

AVC (average variable costs) — середні змінні витрати; средние переменные издержки.

AVCO (average cost) — середня собівартість; средняя себестоимость.

avdp. (avoirdupois) — “евердюпойс”; “эвердюпойс”.

Ave. Ave. (avenue) — 1) авеню; авеню; 2) проспект; проспект.

avg. (average) — 1) середнє число; среднее число; 2) середня величина; средняя величина; 3) середній результат; средний результат; 4) індекс курсів; индекс курсов; 5) середній курс; средний курс; 6) бірж. послідовно скуповувати або продавати акції даного випуску (даної емісії) відповідно до зміни курсу; бирж. послідовательно скупать или продавать акции данного выпуска (данной эмиссии) в соответствии с изменением курса; 7) *страх.* аварія (*збитки, нанесені вантажу і транспортному засобу*); авария (*убытки, причиненные грузу и транспортному средству*); 8) звичайний; обычный; 9) нормальний; нормальный; 10) дорівнювати у середньому; равняться в среднем; 11) *мат.* виводити середню математичну величину; выводит среднюю математическую величину.

av. l. (average length) — середня довжина; средняя длина.

av. w. (average width) — середня ширина; средняя ширина.

A/W (actual weight) — фактична вага; фактический вес.

AW (airway) — авіалінія; авиалиния.

AWB (airway bill) — авіанакладна, авіаційна накладна; авианакладная, авиационная накладная.

B

B — 1) **bag** — мішок; мешок; 2) **base** — 2.1) основа; основа; 2.2) база; база.

B. — 1) **bid** — 1.1) бід; бид; 1.2) курс акції при продажу; курс акции при продаже; 1.3) пропозиція ціни; предложение цены; 1.4) ціна, запропонована покупцем; цена, предложенная покупателем; 1.5) пропозиція ціни; предложение цены; 1.6) ціна попиту; цена спроса; 1.7) надбавка до ціни (*на аукціоні*); надбавка к цене (*на аукционе*); 1.8) замовлення, заявка; заказ, заявка; 1.9) домагання; домогательство; 1.10) претензія; претензия; 1.11) пропозиція про укладання контракту (договору); предложение о заключении контракта (договора); 2) **BE, B. E., b. e. (bill of exchange)** — 2.1) переказний вексель; переводной вексель; 2.2) тратта; тратта; 3) **bd, brd (board)** — 3.1) дирекція; дирекция; 3.2) директорат; директорат; 3.3) рада директорів; совет директоров; 3.4) менеджмент; менеджмент; 3.5) адміністрація; администрация; 3.6) управління; управление; 3.7) правління; правление; 3.8) департамент; департамент; 3.9) міністерство; министерство; 3.10) колегія; коллегия; 4) **bd (bond)** — 4.1) облігація; облигация; 4.2) бона, бонд (*вид*

облігації); бона, бонд (*вид облигации*); 4.3) боргове зобов'язання; долговое обязательство; 4.4) застава; закладная; 5) **bdgt (budget)** — 5.1) бюджет; бюджет; 5.2) фінансовий кошторис; финансовая смета; 5.3) фінансовий план доходів і витрат; финансовый план доходов и расходов; 5.4) кошторис; смета; 5.5) запас; запас; 6) **buyer** — покупець; покупатель; 7) **buyers** — покупці; покупатели.

b — 1) **before** — 1.1) перед; перед; 1.2) до; до; 2) **born** — 2.1) уродженець; уроженец; 2.2) який народився; родившийся; 3) **breadth** — ширина; ширина.

B. A. (Bachelor of Arts) — бакалавр гуманітарних наук; бакалавр гуманитарных наук.

BA — 1) **banker's acceptance; bank-bill, bank bill** — 1.1) банківський акцепт; банковский акцепт; 1.2) вексель, визнаний банком; вексель, признанный банком; 2) **Bankruptcy Act** — Закон про банкрутство; Закон о банкротстве; 3) **Basic Agreement** — 3.1) основна/базова угода; основное/базовое соглашение; 3.2) базовий/основний контракт; базовый/основной контракт.

BACO (barge container) — контейнер для барж; контейнер для барж.

BACS (Bankers' automated clearing services) — банківська автоматична клірингова система; банковская автоматическая клиринговая система.

bag (baggage) — багаж; багаж.

bal. bal. (balance) — 1) баланс; баланс; 2) сальдо *рахунку*; сальдо *счёта*.

b and b, b & b (bed and breakfast) — нічліг і сніданок (*умови в готелі тощо*); ночлег и завтрак (*условия в гостинице и т. п.*).

bankcy (bankruptcy) — банкрутство; банкротство.

BANs (bond anticipatory notes) — муніципальні облігації; муниципальные облигации.

b. b. — 1) **bank book, bank-book** — 1.1) банківська книжка; банковская книжка; 1.2) особовий рахунок; лицевой счт; 2) **bearer bonds** — облігації на пред'явника; облигации на предъявителя; 3) **bill book** — вексельна книга; вексельная книга.

BBA (British Bankers' Association) — Британська банкірська асоціація, Асоціація британських банкірів; Британская банкирская ассоциация, Ассоциация британских банкиров.

bbi, bl, brl (barrel) — 1) барель (*міра*); баррель (*міра*); 2) бочка; бочка.

BC — 1) **British Council** — Британська Рада; Британский Совет; 2) **bank clearing** — банківський кліринг; банковский клиринг; 3) **birth certificate** — свідоцтво про народження; свидетельство о рождении.

B. C., b/c (bulk cargo) — безтарний (наспинний, навалочний, наливний) вантаж; бестарный (насыпной, навалочный, наливной) груз.

B/C (bill for collection) — вексель на інкасо; вексель на инкассо.

bc (blind copy) — непридатна копія, непридатний примірник; непригодная копия, непригодный экземпляр.

BCECC, B. C. E. C. C. (British Central-European Chamber of Commerce) — Британська центральноєвропейська торгова палата; Британская центральноевропейская торговая палата.

BCN (British Commonwealth of Nations) — Британська Співдружність Націй; Британское Содружество Наций.

BCNY (Bond Club New York) — Нью-Йоркський клуб держателів облігацій; Нью-Йоркский клуб держателей облигаций.

BD — 1) **B/D (bank draft)** — 1.1) банківська тратта; банковская тратта; 1.2) банківський вексель; банковский вексель; 1.3) тратта, що виставив банк на інший банк; тратта, выставленная банком на другой банк; 1.4) вексель із жироакцептом банку; вексель с жироакцептом банка; 2) **barrels per day** — барелів у день; баррелей в день; 3) **bills discounted** — дисконтовані (обліковані) векселі; дисконтированные (учтенные) векселя; 4) **broker-dealer** — 1) “брокер-дилер”; “брокер-дилер”; 2) фірма, що поєднує функції брокера і дилера; фирма, сочетающая функции брокера и дилера.

bd — 1) **B., brd (board)** — 1.1) дирекція; дирекция; 1.2) директорат; директорат; 1.3) рада директорів; совет директоров; 1.4) менеджмент; менеджмент; 1.5) адміністрація; администрация; 1.6) управління; управление; 1.7) правління; правление; 1.8) департамент; департамент; 1.9) міністерство; министерство; 1.10) колегія; коллегия; 2) **B. (bond)** — 2.1) облігація; облигация; 2.2) бона, бонд (*вид облігації*); бона, бонд (*вид облигации*); 2.3) боргове зобов'язання; долговое обязательство; 2.4) застава; закладная; 3) **bound for ...** — що направляється у ... (*про судно*); направляющийся в ... (*о судне*).

B/D, BD (bank draft) — 1) банківська тратта; банковская тратта; 2) банківський вексель; банковский вексель; 3) тратта, яку виставив банк на інший банк; тратта, выставленная банком на другой банк; 4) вексель із жироакцептом банку; вексель с жироакцептом банка.

bdg, bldg (building) — 1) будинок; здание; 2) споруда; строение.

bdgt, B. (budget) — 1) бюджет; бюджет; 2) фінансовий кошторис; финансовая смета; 3) фінансовий план доходів і витрат; финансовый план доходов и расходов; 4) кошторис; смета; 5) запас; запас.

BDM (basic decision model) — основна/базова модель для прийняття рішень; основная/базовая модель для принятия решений.

B. E. — 1) **B of E (Bank of England)** — Англійський банк; Английский банк; 2) **BE, b. e., B. (bill of exchange)** — 2.1) переказний вексель, тратта; переводной вексель, тратта; 2.2) фіксований вексель; фиксированный вексель.

BE, B. E., b. e., B. (bill of exchange) — 1) переказний вексель, тратта; переводной вексель, тратта; 2) фіксований вексель; фиксированный вексель.

BEC (British Employers' Confederation) — Конфедерація британських підприємців; Конфедерация британских предпринимателей.

BENELUX (Belgium, Netherlands, Luxembourg) — Бенілюкс (Бельгія, Нідерланди, Люксембург); Бенилюкс (Бельгия, Нидерланды, Люксембург).

bet., betn (between) — 1) між; между; 2) у проміжку; в промежутке.

BETRO, B. E. T. R. O. (British Export Trade Research Organization) — Британська науково-дослідна організація експортної торгівлі; Британская научно-исследовательская организация экспортной торговли.

b/f, bf (brought forward) — 1) перенесено на пізніший строк/термін; перенесено на более поздний срок; 2) перенесено на іншу сторінку; перенесено на другую страницу.

b. f. (bona fide lat.) — сумлінно; добросовісно.

BFS, b. f. s. (basic feasible solution) — опорний план; опорный план.

B/G (bonded goods) — товари, що є на митному складі з несплаченим митом; товари, находящиеся на таможенном складе с неоплаченной пошлиной.

BG (British Government) — Уряд Великої Британії; Правительство Великобритании.

bght, bgt, bot (bought) — 1) який (що) закуплено; закупленный; 2) який (що) куплено; купленный.

B/H (bill of health) — карантинне свідоцтво; карантинное свидетельство.

BHC (bank holding company) — банківська холдингова компанія (холдинг-компанія); банковская холдинговая компания (холдинг-компания).

BIBOR (Brussels Interbank Offered Rate) — БІБОР, ставка пропозиції Міжбанківського депозитного ринку у Брюсселі; БИБОР, ставка предложения Межбанковского депозитного рынка в Брюсселе.

BIFEX (Baltic International Freight Futures Exchange) — Балтійська міжнародна біржа фрахтових ф'ючерсів; Балтийская международная биржа фрахтовых фьючерсов.

BIFU (Banking Insurance and Finance Union) — Професійна спілка працівників фінансової сфери (банківської, страхової і фінансової справи) (Велика Британія); Профессиональный союз работников финансовой сферы (банковского, страхового и финансово-го дела) (Великобритания).

BIM (British Institute of Management) — Британський інститут менеджменту (управління); Британский институт менеджмента (управления).

BIS, B. I. S. (Bank for International Settlements) — Банк міжнародних розрахунків (Базель, Швейцарія); Банк международных расчётов (Базель, Швейцария).

bk, bk. — 1) **bank** — банк; банк; 2) **book** — книга; книга.

Bkg, bkg — 1) **banking** — 1.1) банківська справа; банковское дело; 1.2) банківські операції; банковские операции; 1.3) виконання банківських операцій; исполнение банковских операций; 2) **bkrg (bookkeeping)** — бухгалтерський облік; бухгалтерский учёт.

bl (bill) — 1) вексель; вексель; 2) рахунок для оплати; счёт к оплате; 3) рахунок-фактура; счёт-фактура.

B/L, B/Lading, b/lading, b. l., b. o. l., Bs/L (bill of lading) — коносамент, транспортна накладна; коносамент, транспортная накладная.

B. M. N. (British Merchant Navy) — торговий флот Великої Британії; торговый флот Великобритании.

B. M. T. (British Mean Time) — британський середній час; британское среднее время.

B. N. (bank note, bank-note, banknote) — банкнот(а); банкнот(а).

b. o. — 1) **B. O. (buyer's/call option)** — 1.1) опціон на покупку, опціон покупця, кол-опціон; опціон на покупку, опціон покупця, колл-опціон; 1.2) за вибором (на розсуд) покупця; по вибору (усмотрению) покупателя; 2) **back order** — 2.1) зворотний

порядок; обратный порядок; 2.2) у зворотному порядку; в обратном порядке.

bo (box office) — каса; касса.

B. of T., B. O. T. (Board of Trade) — 1) Міністерство торгівлі (Велика Британія); Министерство торговли (Великобритания); 2) Торгова палата (США); Торговая палата (США).

BOP (balance of payments) — платіжний баланс; платёжный баланс.

BOT (balance of trade) — торговельний баланс; торговый баланс.

bot. bght. bgt (bought) — 1) який (що) закуплено; закупленный; 2) який (що) куплено; купленный.

BP — 1) **Br. P. (British patent)** — британський патент; британский патент; 2) **B/P (bill of parcels)** — накладна, фактура; накладная, фактура; 3) **B/P. B. Pay. B/Pay (bills payable)** — векселі на сплату; векселя к оплате.

bp (birthplace) — місце народження; место рождения.

BPC. B. P. C. (British Productivity Council) — Британська Рада з питань продуктивності; Британский Совет по вопросам производительности.

B. R. — 1) **BR, B/R, b. r. (bank rate)** — облікова ставка банку; учётная ставка банка; 2) **BR, B/R, B' Rec. (bills receivable)** — векселі на одержання; векселя к получению; 3) **book of reference** — 3.1) довідник; справочник; 3.2) довідкове видання; справочное издание.

BR, B/R, B. R., B' Rec. (bills receivable) — векселі на одержання; векселя к получению.

Br. — 1) **branch** — 1.1) галузь; отрасль; 1.2) відділення, відділок; отделение; 2) **Brit. (British)** — британський; британский.

Br. P., BP (British patent) — британський патент; британский патент;

brd. B., bd (board) — 1) дирекція; дирекция; 2) директорат; директорат; 3) рада директорів; совет директоров; 4) менеджмент; менеджмент; 5) адміністрація; администрация; 6) управління; управление; 7) правління; правление; 8) департамент; департамент; 9) міністерство; министерство; 10) колегія; коллегия.

Brit., G. B., GB (Britain, Britannia) — Велика Британія; Великобритания.

Bros. (brothers) — брати (*у назвах фірм*); братья (*в названнях фірм*).

B. S. — 1) **BS (balance sheet, balance-sheet)** — баланс, балансовий/фінансовий звіт; баланс, балансовый/финансовый отчёт; 2) **B/S (bill of sale)** — застава, купча; закладная, купчая; 3) **B/S (bill of sight)** — вексель на пред'явника; вексель на предъявителя.

Bs/L, B/L, B/Lading, blading, b. l., b. o. l. (bill of lading) — коносамент, транспортна накладна; коносамент, транспортная накладная.

bsc (basic) — 1) базовий; базовый; 2) основний; основной.

B/T (British Tariffs) — Британські тарифи (*звід*); Британские тарифы (*свод*).

BT (berth terms) — лінійні умови (*про навантаження і розвантаження товару*); линейные условия (*о погрузке и выгрузке товара*).

BTC (British Transport Commission) — Британська транспортна комісія; Британская транспортная комиссия.

BTN — 1) **Brussels Tariff Nomenclature** — Брюссельська товарна номенклатура; Брюссельская товарная номенклатура; 2) **Brussels Trade Nomenclature** — Брюссельська торгова номенклатура; Брюссельская торговая номенклатура.

bitto (brutto) — вага бруто; вес бруто.

bu — 1) **Bu (bureau)** — 1.1) бюро; бюро; 1.2) відділ; отдел; 1.3) управління; управление; 1.4) комітет; комитет; 2) **bushel** — бушель (*міра ёмкості*); бушель (*мера ёмкости*).

bus. (business) — 1) бізнес; бизнес; 2) підприємництво; предпринимательство; 3) справа; дело.

B/V (book value) — 1) балансова вартість; балансовая стоимость; 2) "книжкова" вартість; "книжная" стоимость; 3) "книжковий" капітал; "книжный" капитал.

B. W. T. (British Winter Time) — британський зимовий час; британское зимнее время.

С

С — 1) **cap (capacity)** — 1.1) *номінальна* вартість; *номинальная* стоимость; 1.2) *номінальна* продуктивність; *номинальная* производительность; 1.3) виробнича потужність; производственная мощность; 1.4) вантажомісткість; грузозместимость; 2) **cont. contr. (contract)** — 2.1) договір; договор; 2.2) контракт; контракт; 2.3) підряд (*угода*); подряд (*сделка*); 3) **cur. Cy, cy. (currency)** — 3.1) валюта; валюта; 3.2) гроші; деньги; 4) **ct, cur, curr., curt (current)** — 4.1) поточний; текущий; 4.2) який (що) є в обігу; находящийся в обороте; 4.3) який (що) існує; существующий; 4.4) сучасний; современный; 5) **cycle** — цикл; цикл; 6) позначення групи обов'язків продавця у класифікації умов ІНКОТЕРМС — основні витрати на перевезення сплачено; **CAF (Cost and Freight)** — вартість і фрахт; **CIF (Cost, Insurance and Freight)** — СІФ, вартість, страхування і фрахт), **CIP (Carriage and Insurance Paid to)** — перевезення і страхування сплачено

до), **CPT (Carriage Paid To)** — перевезення сплачено до); обозначение группы обязанностей продавца в классификации условий ИНКОТЕРМС — основные расходы по перевозке оплачены: **CAF (Cost and Freight)** — стоимость и фрахт), **CIF (Cost, Insurance and Freight)** — СИФ, стоимость, страхование и — фрахт), **CIP (Carriage and Insurance Paid to)** — перевозка и страхование оплачены

до), **CPT (Carriage Paid To)** — перевозка оплачена до); див. також **D, E, F.**

c — 1) **cf (cent)** — цент; цент; 2) **cm, cm. (centimetre, амер. centimeter)** — сантиметр; сантиметр; 3) **c., cap., ch., chap. (chapter)** — глава; глава; 4) **cca. circ. (circa лат.)** — приблизно; приблизительно.

C. — 1) **carbon** — 1.1) вуглець; углерод; 1.2) копірка, аркуш копіювального паперу; копирка, листок копировательной бумаги; 2) **cco (cargo)** — вантаж *на судні*; груз *на судне*; 3) **cl (class)** — клас; класс; 4) **Co, Comp (company)** — 4.1) компанія; компания; 4.2) акціонерне товариство; акционерное общество/товарищество; 5) **copy** — 5.1) копія; копия; 5.2) примірник; экземпляр; 6) **correction** — 6.1) коректування; корректировка; 6.2) поправка; поправка; 7) **cost** — вартість; стоимость; 8) **cp (coupon)** — 8.1) купон; купон; 8.2) талон; талон; 8.3) свідоцтво на сплату

відсотків/процентів; свидетельство на уплату процентов; 8.4) корінець; корешок.

c. — 1) **CT (carat)** — карат; карат; 2) **c. cap., chap., ch. (chapter)** — глава; глава.

c. a. f., c. and f., c. & f., CAF, cf (cost and freight) — вартість і фрахт (*умови поставки*); стоимость и фрахт (*условия поставки*).

c. and i., c. & i., CAI, CI (cost and insurance) — вартість і страхування (*умова поставки*); стоимость и страхование (*условие поставки*).

c. i. f. c., c. i. f. and c., c. i. f. & c., CIFC (cost, insurance, freight and commission) — 1) вартість, страхування, фрахт і комісійні посередника (*умови поставки*); стоимость, страхование, фрахт и комиссионные посредника (*условия поставки*); 2) СІФ, включаючи комісійні посередника (*умови поставки*); СИФ, включая комиссионные посредника (*условия поставки*).

c. i. f. c. and i., c. i. f. c. & i., CIFCI (cost, insurance, freight, commission and interest) — 1) вартість, страхування, фрахт, комісійні посередника і видатки з обліку акцепту покупця (*умови поставки*); стоимость, страхование, фрахт, комиссионные посредника и расходы по учёту акцепта покупателя (*условия поставки*); 2) СІФ, включаючи комісійні посередника і видатки з обліку акцепту покупця (*умови поставки*); СИФ, включая комиссионные посредника и расходы по учёту акцепта покупателя (*условия поставки*).

c. i. f. and e., c. i. f. & e., CIFE (cost, insurance, freight and exchange) — 1) вартість, страхування, фрахт і курсова різниця (*умови поставки*); стоимость, страхование, фрахт и курсовая разница (*условия поставки*); 2) СІФ, включаючи курсову різницю (*умови поставки*); СИФ, включая курсовую разницу (*условия поставки*).

C. A. — 1) **chief accountant** — головний бухгалтер; главный бухгалтер; 2) **C/A (commercial agent)** — комерційний/торговий агент; коммерческий/торговый агент; 3) **Court of Appeal** — Апеляційний суд; Апелляционный суд.

CA — 1) **C/A, c/a, c. a. (current account); AC, A/C, a/c, a. c. (account current)** — 1.1) поточний рахунок; текущий счёт; 1.2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 1.3) контокорент; контокоррент; 1.4) банківський вклад; банковский вклад; 1.5) *амер.* відкритий рахунок; *амер.* открытый счёт; 2) **chartered accountant** — 1) бухгалтер-експерт; бухгалтер-эксперт; 2) громадський бухгалтер; общественный бухгалтер; 3) присяжний бухгалтер; присяжный бухгалтер.

C/A — 1) **capital account** — 1.1) рахунок *основного* капіталу (*на підприємстві, у банку тощо*); счёт *основного* капитала (*на предприятии, в банке и т. п.*); 1.2) рахунок капіталів (*розділ платіжного балансу щодо інвестицій і позик*); счёт капиталов (*раздел платёжного баланса по инвестициям и ссудам*); 2) **C. A (commercial agent)** — комерційний/торговий агент; коммерческий/торговый агент; 3) **CA, c/a, c. a. (current account); AC, A/C, a/c, a. c. (account current)** — 3.1) поточний рахунок; текущий счёт; 3.2) розрахунковий рахунок; расчётный счёт; 3.3) контокорент; контокоррент; 3.4) банківський вклад; банковский вклад; 1.5) відкритий рахунок *амер.*; открытый счёт *амер.*

CAD (cash against documents) — 1) готівковий розрахунок; наличный платёж; 2) готівковий платіж після товарних документів; наличный платёж против товарных документов; 3) готівка після документів; наличные против документов.

CAF, c. a. f., c. and f., c. & f., cf (cost and freight) — вартість і фрахт (*умови поставки*); стоимость и фрахт (*условия поставки*).

CAD (cash against documents) — 1) готівковий розрахунок; наличный платёж; 2) готівковий платіж після товарних документів; наличный платёж против товарных документов; 3) готівка після документів; наличные против документов.

CAI, CI, c. and i., c. & i. (cost and insurance) — вартість і страхування (*умова поставки*); стоимость и страхование (*условие поставки*).

CAMEL (Capital, Assets, Management, Earnings, Liquidity; CAMEL rating system) — КЕМЕЛ, рейтингова система "КЕМЕЛ"; КЭМЕЛ, — рейтинговая система "КЭМЕЛ".

can., canc. (cancelled, амер. canceled) — 1) анульовано; аннулировано; 2) скасовано; отменено.

CAP (Common Agricultural Policy) — єдина сільськогосподарська політика; единая сельскохозяйственная политика.

cap — 1) **C (capacity)** — 1.1) *номінальна* вартість; *номинальная* стоимость; 1.2) *номінальна* продуктивність; *номинальная* производительность; 1.3) виробнича потужність; производственная мощность; 1.4) вантажомісткість; грузозместимость; 2) **capital** — капітал; капитал.

cap., c. s., ch., chap. (chapter) — глава; глава.

CAPM (capital assets pricing model) — "цінова модель капітальних активів"; "ценовая модель капитальных активов".

CARICOM (Caribbean Community and Common Market) — Карибське співтовариство і спільний ринок; Карибское сообщество и общий рынок.

CARIFTA (Caribbean Free Trade Association) — Карибська асоціація вільної торгівлі; Карибская ассоциация свободной торговли.

cart (cartage) — 1) перевезення безколіїним транспортом; перевозка безрельсовым транспортом; 2) ціна за перевезення безколіїним транспортом; цена за перевозку безрельсовым транспортом.

cash (cashier) — 1) касир *банку тощо*; кассир *банка и т. п.*; 2) керівник операційного відділу у банку; руководитель операционного отдела в банке.

C/B (cash book, cashbook) — касова книга; кассовая книга.

CBD, C. B. D. (cash before delivery) — 1) платіж до поставки; платёж до поставки; 2) сплата готівкою до поставки товару; оплата наличными до поставки товара.

c. b. d. (central business district) — центральний діловий район; центральный деловой район.

CBK (checkbook) — чекова книжка; чековая книжка.

CBO (Congressional Budget Office) — Бюджетне бюро Конгресу США; Бюджетное бюро Конгресса США.

CBOE (Chicago Board Options Exchange) — Чиказька опціонна біржа; Чикагская опционная биржа.

CBT (Chicago Board of Trade) — Чиказька товарна біржа; Чикагская товарная биржа.

C. C. — 1) **cash credit** — *банківський* готівковий кредит; *банковский* наличный кредит; 2) **cashier's cheque (амер. check)** — 2.1) чек касира; чек кассира; 2.2) чек, виписаний банком на себе; чек, выписанный банком на себя; 3) **CC, C of C, C. O. C., C. o. C. (Chamber of Commerce)** — 3) Торговельна палата; Торговая па-

лата; 4) **country cheque** — позаміський чек (Велика Британія); внегородской чек (Великобританія); 5) **Country Cheque Clearing** — кліринг (безготівкові розрахунки) між провінційними банками (Велика Британія); кліринг (безналичные расчёты) между провинциальными банками (Великобританія).

CC — 1) **C. C. C of C (Chamber of Commerce)** — Торговельна палата; Торговая палата; 2) **Common Council** — муниципалітет (Велика Британія); муниципалитет (Великобританія); 3) **credit card** — кредитна картка; кредитная карточка.

cc, cc (cubic centimetre (centimeter амер.)) — кубічний сантиметр; кубический сантиметр.

cc. — 1) **chapters** — глави; главы; 2) **cc (cubic centimetre (centimeter амер.))** — кубічний сантиметр; кубический сантиметр.

CCA — 1) **contract change authorization** — дозвіл на зміну умов договору/контракту; разрешение на изменение условий договора/контракта; 2) **controlled circulation audit** — перевірена авіаційна транспортно-пасажирська звітність; проверенная авиационная транспортно-пассажирская отчетность; 3) **current cost accounting** — поточний виробничий звіт; текущий производственный отчет.

cca, c, circ. (circa лат.) — приблизно; приблизительно.

CCC (Commodity Credit Corporation) — ТКК. Товарно-кредитна корпорація (США); ТКК. Товарно-кредитная корпорация (США).

CCL (customs clearance) — митна очистка; таможенная очистка

cct (correct) — 1) вірно; верно; 2) правильно; правильно.

c. c. w. (counter clockwise) — проти годинникової стрілки; против часовой стрелки.

C. D. (cash discount) — дисконт (скидка) при угоді за готівку; дисконт (скидка) при сделке за наличные.

c. d., c. div. (with dividend) — з дивідендом; с дивидендом.

C/D, CO (certificate of deposit) — 1) депозитний сертифікат; депозитный сертификат; 2) ощадний сертифікат; сберегательный сертификат.

C. D. F. C. (Commonwealth Development Finance Corporation) — Корпорація фінансування і сприяння економічному розвитку країн Співдружності Націй; Корпорация финансирования и содействия экономическому развитию стран Содружества Наций.

CDP (Contract Definition Phase) — етап опрацювання основних положень договору/контракту; этап выработки основных положений договора/контракта.

CEA — 1) **Central Electricity Authority** — Центральне електроенергетичне управління (Велика Британія); Центральное электроэнергетическое управление (Великобританія); 2) **Commodity Exchange Authority** — Управління товарних бірж (США); Управление товарных бирж (США); 3) **Council of Economic Advisors** — група економічних радників (при Президентові США); группа экономических советников (при Президенте США).

CEC (Common European Currency) — єдина європейська валюта; единая европейская валюта.

CED (Committee for Economic Development) — Комітет сприяння економічному розвитку; Комитет содействия экономическому развитию.

CEIR (Council for Economic and Industrial Research) — Комітет з

економічних і промислових досліджень (США); Комитет по экономическим и промышленным исследованиям (США).

CEO (chief executive officer) амер. — управляючий вищого рангу; управляющий высшего ранга.

CEP (cash equilibrium point) — точка грошової рівноваги; точка денежного равновесия.

CEQ (Council on Environmental Quality) — Рада з якості навколишнього середовища (США); Совет по качеству окружающей среды (США).

cert. cert. — 1) **certif. (certificate)** — 1.1) сертифікат; сертификат; 1.2) свідоцтво, свідельство; 1.3) посвідчення, посвідка; удостоверение; 2) **certified** — 2.1) сертифіковано; сертифицировано; 2.2) засвідчено; засвидетельствовано.

certif., cert. cert. (certificate) — 1) сертифікат; сертификат; 2) свідоцтво, свідельство; 3) посвідчення, посвідка; удостоверение.

CES — 1) **content evaluation study** — повторне обстеження; повторное обследование; 2) **ECOSOC (Economic and Social Council of the United Nations)** — Економічна і соціальна рада ООН. ЕКОСОС; Экономический и социальный совет ООН. ЭКОСОС.

CET (Central European Time) — центральноєвропейський час; центральноевропейское время.

C/F, c/l (carried forward) — 1) для перенесення; к переносу; 2) перенесено; перенесено.

CF — 1) **cash flow** — грошовий потік; денежный поток; 2) **correction factor** — коригуючий/поправочний множник; поправочный множитель.

cf. (compare. confer лат.) — порівняйте; пор.; сравните. ср.

cf. CAF, c. a. f., c. and f., c. & f. (cost and freight) — вартість і фрахт (умови поставки); стоимость и фрахт (условия поставки).

CFDIP (Commerce Foreign Direct Investment Program) — Програма обмеження прямих інвестицій (Міністерства торгівлі США); Программа ограничения прямых инвестиций (Министерства торговли США).

cfmd (confirmed) — 1) який (що) підтверджено, підтверджений; подтверждённый; 2) підтверджено; подтверждено; 3) який (що) звірено, звірений; сверенный; 4) звірено; сверено.

c. f. i., c. i. f., CIF (cost, insurance and freight) — СІФ, вартість, страхування і фрахт (умови поставки); СИФ, стоимость, страхование и фрахт (условия поставки).

CFS, C. F. S. (container freight station) — контейнерна залізнична станція; контейнерная железнодорожная станция.

cge (carriage) — 1) перевезення; перевозка; 2) вартість перевезення; стоимость перевозки.

CGO (Committee on Government Operations) — Комісія з питань діяльності урядових установ (США); Комиссия по вопросам деятельности правительственных учреждений (США).

cgo, C. (cargo) — вантаж на судні; груз на судне.

C. G. S. (cost of goods sold) — вартість проданих товарів; стоимость проданных товаров.

CGT (capital gains tax, capital-gains tax) — 1) податок на доходи від

приросту капіталу; налог на доходы от прироста капитала; 2) податок на приріст капіталу; налог на прирост капитала.

C. H., CH — 1) **Clearing-House. Clearing House** — 1.1) Клірингова палата; Клиринговая палата; 1.2) Розрахункова палата; Расчётная палата; 2) **Custom-House. Custom House** — митниця; таможня.

ch., chap., cap., c. c. (chapter) — глава; глава.

CHAMPS (Chase Manhattan Payments System) — система міжбанківських розрахунків "Чейз Мангеттен Бенк"; система межбанковских расчётов "Чейз Манхеттен Бэнк".

chap., ch., cap., c. c. (chapter) — глава; глава.

chgd (charged) — 1) який (що) дебетовано; дебетованный; 2) який (що) поставлено на рахунок; поставленный на счёт.

chgs (charges) — 1) видатки; расходы; 2) боргові зобов'язання; долговые обязательства; 3) збори; сборы; 4) стягнення; взыскания.

CHIPS (Clearing House Interbank Payments System) — "ЧІПС" (Міжбанківська платіжна система клірингових палат, електронна система міжбанківських клірингових розрахунків); "ЧИПС" (Межбанковская платёжная система клиринговых палат, электронная система межбанковских клиринговых расчётов).

Chm. chmn (chairman) — голова; председатель.

ch. pd. (charges paid) — видатки оплачено; расходы оплачены.

ch. ppd. (charges prepaid) — видатки оплачено заздалегідь; расходы оплачены заранее.

chq (cheque) — чек; чек.

C. I., CI (consular/consularized invoice) — консульська фактура; консульская фактура.

CI — 1) **C. I. (consular/consularized invoice)** — консульська фактура; консульская фактура; 2) **CAI, c. and i., c. & i. (cost and insurance)** — вартість і страхування (умова поставки); стоимость и страхование (условие поставки).

C/I, c./i. (certificate of insurance) — страховий поліс, страхове свідоцтво; страховой полис, страховое свидетельство.

CIA — 1) **cia (cash in advance)** — 1.1) авансова виплата; авансовая выплата; 1.2) оплата готівкою наперед; оплата наличными вперёд; 2) **Central Intelligence Agency** — ЦРУ (Центральне розвідувальне управління США); ЦРУ (Центральное разведывательное управление США); 3) **certified internal auditor** — дипломований внутрішній аудитор; дипломированный внутренний аудитор.

CIC (Capital Issue Committee) — Комітет з регулювання випуску цінних паперів (Велика Британія); Комитет по регулированию выпуска ценных бумаг (Великобританія).

CICOM (International Marketing Center) — СІКОМ, Міжнародний центр маркетингу (зі збуту); СИКОМ, Международный центр маркетинга (по сбыту).

CID (Committee on Interest and Dividends) — Комітет з відсотків/процентів і дивідендів (США); Комитет по процентам и дивидендам (США).

CIF, c. i. f., c. f. i. (cost, insurance and freight) — СІФ, вартість, страхування і фрахт (умови поставки); СИФ, стоимость, страхование и фрахт (условия поставки).

CIFC, c. i. f. c., c. i. f. and c., c. i. f. & c. (cost, insurance, freight and commission) — 1) вартість, страхування, фрахт і комісійні посередника (умови поставки); стоимость, страхование, фрахт и комиссионные посредника (условия поставки); 2) СІФ, включаючи комісійні посередника (умови поставки); СИФ, включая комиссионные посредника (условия поставки).

CIFCI, c. i. f. c. and i., c. i. f. c. & i. (cost, insurance, freight, commission and interest) — 1) вартість, страхування, фрахт, комісійні посередника і видатки з обліку акцепту покупця (умови поставки); стоимость, страхование, фрахт, комиссионные посредника и расходы по учёту акцепта покупателя (условия поставки); 2) СІФ, включаючи комісійні посередника і видатки з обліку акцепту покупця (умови поставки); СИФ, включая комиссионные посредника и расходы по учёту акцепта покупателя (условия поставки).

CIFE, c. i. f. and e., c. i. f. & e. (cost, insurance, freight and exchange) — 1) вартість, страхування, фрахт і курсова різниця (умови поставки); стоимость, страхование, фрахт и курсовая разница (условия поставки); 2) СІФ, включаючи курсову різницю (умови поставки); СИФ, включая курсовую разницу (условия поставки).

CIO (Congress of Industrial Organizations) — КВП, Конгрес виробничих профспілок (США); КПП, Конгресс производственных профсоюзов (США).

CIP (carriage/freight and insurance to named point of destination) — фрахт і страхування до вказаного місця призначення (умови поставки); фрахт и страхование до указанного места назначения (условия поставки).

CIPM (Council for International Progress in Management) — Рада міжнародного сприяння покращанню менеджменту (методів управління), США; Совет международного содействия улучшению менеджмента (методов управления), США.

circ., cca, c (circa лат.) — приблизно; приблизительно.

CIRET (Center for International Research on Economic Tendency) — Центр міжнародних досліджень економічних тенденцій; Центр международных исследований экономических тенденций.

CIS (Commonwealth of Independent States) — СНД, Співдружність незалежних держав; СНГ, Содружество независимых государств.

ck (амер. check) — чек; чек.

ckw (clockwise) — за годинниковою стрілкою; по часовой стрелке.

ci — 1) **carload** — вага вантажу, яку оплачують за вантажним тарифом; вес груза, оплачиваемый по грузовому тарифу; 2) **C. (class)** — 2.1) ранг; ранг; 2.2) клас; класс; 2.3) розряд; разряд; 3) **clause** — 3.1) застереження; оговорка; 3.2) пункт; пункт; 3.3) стаття; статья.

class (classification) — 1) класифікація; классификация; 2) класифікування; классифицирование.

CLC — 1) **commercial letter of credit** — комерційний акредитив; коммерческий аккредитив; 2) **Cost of Living Council** — Рада з вартості життя (США); Совет по стоимости жизни (США).

clm (column) — 1) графа; графа; 2) рубрика; рубрика; 3) стовпець; столбец.

cm, cm., c (centimetre, амер. centimeter) — сантиметр; сантиметр.

CMA — 1) **cash management account** — рахунок з управління готівкою; счёт по управлению наличностью; 2) **certified manage-**

ment accountant — дипломований управлінський бухгалтер; дипломированный управленческий бухгалтер.

CMEA (Council for Mutual Economic Assistance) — РЄВ. Рада економічної взаємодопомоги; СЭВ. Совет экономической взаимопомощи.

cmf. Com., com., coml. Comm., comm. (commercial) — 1) комерційний; коммерческий; 2) торговий; торговый; 3) який (що) виготовляють у великій кількості; производимый в больших количествах; 4) промисловий; промышленный; 5) достатній для торгівлі; достаточный для торговли; 6) прибутковий; прибыльный; 7) рентабельний; рентабельный; 8) серійний; серийный.

CMV (current market value) — поточна ринкова вартість; текущая рыночная стоимость.

CN, C/N — 1) **consignment note** — 1.1) консигнаційна накладна; консигнационная накладная; 1.2) транспортна накладна; транспортная накладная; 2) **contract note** — 2.1) договір/контракт; договор/контракт; 2.2) договір/контрактна записка; договорная контрактная записка; 3) **cover note** — тимчасове свідоцтво про страхування (*видається брокером страховальнику*); временное свидетельство о страховании (*выдается брокером страхователю*); 4) **credit note** — 4.1) повідомлення про відкриття кредиту; извещение об открытии кредита; 4.2) кредитне (кредитове) авізо; кредитное авизо; 4.3) кредит-нота; кредит-нота.

cntr (container) — контейнер; контейнер.

c. o., c/o (care of) — для передачі *такому-то* (напис на листах); для передачі *такому-то* (надпись на письмах).

CO — 1) **cash-order** — тратта, строкова/термінова після подання (пред'явлення); тратта, срочная при предъявлении; 2) **commanding officer** — начальник; начальник.

Co. C., Comp (company) — 1) компанія; компания; 2) акціонерне товариство; акционерное общество/товарищество.

C/O (certificate of origin) — свідоцтво походження *товару*; свидетельство происхождения *товара*.

C. O. C., C. o. C., C of C, C. C., CC, C of C (Chamber of Commerce) — Торговельна палата; Торговая палата.

COCOM (Coordinating Committee for East-West Trade Policy) — КОКОМ, Координаційний комітет з торговельної політики Схід-Захід; КОКОМ, Координационный комитет по торговой политике Восток-Запад.

C. O. D., COD (cash/collection on delivery) — 1) післяплата, накладна плата, накладний платіж; наложенный платёж; 2) оплата готівкою у момент поставки; оплата наличными в момент поставки.

COFC (container-on-flat-car) — контейнерні залізничні перевезення; контейнерные железнодорожные перевозки.

COINS (Committee on Improvement of National Statistics) — Комітет з удосконалення національної системи статистичного обліку (Велика Британія); Комитет по совершенствованию национальной системы статистического учёта (Великобритания).

COLA — 1) **cost-of-living adjustment** — облік зростання вартості життя; учёт роста стоимости жизни; 2) **cost-of-living allowance** — 2.1) надбавка на дорожнечу; надбавка на дороговизну; 2.2) підвищення ставок зарплати через зміну індексу прожиткового мінімуму; повышение ставок зарплаты в связи с изменением индекса прожиточного минимума.

coll. — 1) **Coll. (college)** — коледж; колледж; 2) **collection** — 2.1) інкасація; инкассация; 2.2) інкасо; инкассо; 2.3) інкасування; инкассирование; 2.4) збирання грошових коштів податків тощо; сбор денежных средств, пошлин и т.п.

coll. barg. (collective bargaining) — переговори щодо укладання колективного договору; переговоры о заключении коллективного договора.

collat. (collateral) — 1) заклад, застава; залоги; 2) забезпечення; обеспечение.

Com., com., Comm., commn. (commission) — 1) комісійна винагорода, комісійні; комиссионное вознаграждение, комиссионные; 2) комісія; комиссия; 3) комітет; комитет.

com. — 1) **Com., coml. Comm., comm., cml (commercial)** — 1.1) комерційний; коммерческий; 1.2) торговий; торговый; 1.3) який (що) виготовляють у великій кількості; производимый в больших количествах; 1.4) промисловий; промышленный; 1.5) достатній для торгівлі; достаточный для торговли; 1.6) прибутковий; прибыльный; 1.7) рентабельний; рентабельный; 1.8) серійний; серийный; 2) **Com., Comm., commn. (commission)** — 2.1) комісійна винагорода, комісійні; комиссионное вознаграждение, комиссионные; 2.2) комісія; комиссия; 2.3) комітет; комитет; 3) **comm. (communication)** — 3.1) зв'язок; связь; 3.2) комунікація; коммуникация.

comb. — 1) **combination** — 1.1) спілка; союз; 1.2) монопольне об'єднання; монопольное объединение; 1.3) картель; картель; 1.4) синдикат; синдикат; 2) **combine** — 2.1) комбінат; комбинат; 2.2) об'єднання; объединение; 3) **combined** — 3.1) комбінований; комбинированный; 3.2) об'єднаний; объединенный.

Comm., Com. — 1) **com., coml. comm., cml (commercial)** — 1.1) комерційний; коммерческий; 1.2) торговий; торговый; 1.3) який (що) виготовляють у великій кількості; производимый в больших количествах; 1.4) промисловий; промышленный; 1.5) достатній для торгівлі; достаточный для торговли; 1.6) прибутковий; прибыльный; 1.7) рентабельний; рентабельный; 1.8) серійний; серийный; 2) **com., commn. (commission)** — 2.1) комісійна винагорода, комісійні; комиссионное вознаграждение, комиссионные; 2.2) комісія; комиссия; 2.3) комітет; комитет; 3) **Commonwealth** — 3.1) спілка, федерація; союз, федерация; 3.2) співдружність; содружество.

com., comm. — 1) **commerce** — 1.1) комерція; коммерция; 1.2) торгівля; торговля; 2) **Com., Com., coml. cml (commercial)** — 2.1) комерційний; коммерческий; 2.2) торговий; торговый; 2.3) який (що) виготовляють у великій кількості; производимый в больших количествах; 2.4) промисловий; промышленный; 2.5) достатній для торгівлі; достаточный для торговли; 2.6) прибутковий; прибыльный; 2.7) рентабельний; рентабельный; 2.8) серійний; серийный; 3) **communication** — 3.1) зв'язок; связь; 3.2) комунікація; коммуникация.

COMEX (Commodity Exchange, New York) — Нью-Йоркська товарна біржа; Нью-Йоркская товарная биржа.

coml. Com., com., Comm., comm., cml (commercial) — 1) комерційний; коммерческий; 2) торговий; торговый; 3) який (що) виготовляють у великій кількості; производимый в больших количествах; 4) промисловий; промышленный; 5) достатній для торгівлі; достаточный для торговли; 6) прибутковий; прибыльный; 7) рентабельний; рентабельный; 8) серійний; серийный.

commn., Com., com., Comm. (commission) — 1) комісійна винагорода, комісійні; комиссионное вознаграждение, комиссионные; 2) комісія; комиссия; 3) комітет; комитет.

Comp — 1) **C., Co (company)** — 1.1) компанія; компания; 1.2)

акціонерне товариство; акционерное общество/товарищество; 2) **compensation** — 2.1) відшкодування; возмещение; 2.2) компенсація; компенсация; 2.3) платіж; платеж.

compl (complement) — 1) комплект; комплект; 2) штат, особовий склад; штат, личный состав.

Con., con. (consolidated) — 1) об'єднаний; объединенный; 2) ущільнений; уплотнённый; 3) фундирований; фундированный.

cond — 1) **condition** — умова; условие; 2) **conditional** — умовний; условный.

conf., confer. (conference) — 1) конференція; конференция; 2) нарада; совещание.

CONFEST (Conference on Statistics) — Конференція зі статистики; Конференция по статистике.

Cong., cong. (Congress, congress) — 1) Конгрес (*установа*); Конгресс (*учреждение*); 2) конгрес (*збори*); конгресс (*собрание*).

cont. contr., C (contract) — 1) контракт; контракт; 2) договір; договір; 3) підряд (*угода*); подряд (*сделка*).

contr — 1) **contracted** — 1.1) зменшений; уменьшенный; 1.2) скорочений; сокращённый; 2) **contractor** — 2.1) контрактор; контрактор; 2.2) контрагент; контрагент; 2.3) підрядник; подрядчик.

CONUS (Continental United States) — континентальна територія США; континентальная территория США.

conv (convention) — 1) конвенція; конвенция; 2) договір; договір; 3) угода; соглашение.

co-op — 1) **co-operation, cooperation** — 1.1) кооперація; кооперация; 1.2) спільна дія, совместное действие; 1.3) співпраця; сотрудничество; 2) **co-operative, cooperative** — 2.1) кооператив; кооператив; 2.2) кооперативний; кооперативный; 3) **Co-op. (Co-operative Society, Cooperative Society)** — 3.1) кооперативне товариство; кооперативное общество; 3.2) кооператив; кооператив.

copr (copyright) — авторське право; авторское право.

Corp., Corpn (corporation) — 1) корпорація; корпорация; 2) *амер.* акціонерне товариство; акционерное общество.

corr — 1) **corrected** — виправлений; исправленный; 2) **C. (correction)** — 2.1) коректування; корректировка; 2.2) поправка; поправка; 3) **corresponding** — відповідний; соответственный, соответствующий.

COS (cost(s) of sales) — видатки обігу; издержки обращения.

COSATI (Committee on Scientific and Technical Information) — Комітет з науково-технічної інформації (США); Комитет по научно-технической информации (США).

CP — 1) **C. P. (carriage paid)** — перевезення оплачено (*фрахтові умови*); перевозка оплачена (*фрахтовые условия*); 2) **C/P, c/p (charter-party, charter party)** — фрахтовий договір, договір про фрахтування, чартер-партія; фрахтовый договор, договор о фрахтовании, чартер-партія; 3) **commercial papers** — комерційні папери; коммерческие бумаги.

cp. C. (coupon) — 1) купон; купон; 2) талон; талон; 3) свідоцтво на сплату відсотків/процентів; свидетельство об уплате процентов; 4) корінець; корешок.

cp. (compare) — порівняйте, пор.; сравните, ср.

CPA — 1) **certified public accountant** — сертифікований бухгалтер; сертифицированный бухгалтер; 2) **critical path analysis** — аналіз методом критичного шляху; анализ методом критического пути.

CPAF (cost-plus-award-fee) — оплата видатків *виробництва* плюс періодичні премії; оплата издержек *производства* плюс периодические премии.

c. p. d. (charter pays dues) — мито сплачується фрахтувальником, фрахтувальник сплачує мито; пошлина оплачується фрахтователем, фрахтователь оплачивает пошлину.

CPFF (cost-plus-fixed-fee) — оплата видатків *виробництва* плюс твердий прибуток; оплата издержек *производства* плюс твердая прибыль.

CPI (consumer price index) — 1) індекс споживчих цін; индекс потребительских цен; 2) індекс цін на споживчі товари; индекс цен на потребительские товары.

CPIF (cost-plus-incentive-fee) — оплата видатків *виробництва* плюс заохочувальна винагорода; оплата издержек *производства* плюс поощрительное вознаграждение.

CPM (critical path method) — метод критичного шляху; метод критического пути.

c. r. (current rate) — 1) поточна ставка; текущая ставка; 2) чинний тариф; действующий тариф.

CR — 1) **carrier's risk** — на ризик перевізника; на риск перевозчика; 2) **company's risk** — на ризик компанії; на риск компании.

Cr. — 1) **credit** — 1.1) кредит; кредит; 1.2) авуар; авуар; 1.3) позика; позика; ссуда; 1.4) пасивна сторона рахунку у бухгалтерському обліку; пассивная сторона счёта в бухгалтерском учёте; 1.5) довіра; доверие; 1.6) гарна репутація; хорошая репутация; 1.7) вплив; влияние; 1.8) значення; значение; 1.9) борг; долг; 1.10) сума, записана у прихід; сумма, записанная в приход; 1.11) права сторона бухгалтерської книги; правая сторона бухгалтерской книги; 1.12) розпорядження кредитувати рахунок у бухгалтерському обліку банку; распоряжение кредитовать счёт в бухгалтерском учёте банка; 2) **credit record** — кредитний запис (*у книзі*); кредитная запись (*в книге*); 3) **credited** — який (що) кредитують; кредитованный; 4) **creditor** — кредитор; кредитор.

CRA (composite reserve assets) — універсальні резервні активи; универсальные резервные активы.

CRC (cost-reimbursement contract) — договір/контракт з відшкодуванням видатків; договор/контракт с возмещением издержек.

CRDS (Cash Receipts and Disbursement Statement) — звіт про стан готівкових надходжень і платежів; отчёт о состоянии наличных поступлений и платежей.

CRU (Composite Reserve Unit) — універсальна резервна одиниця; универсальная резервная единица.

CRVS (Civil Registration and Vital Statistics) — облік і статистика природного руху населення; учёт и статистика естественного движения населения.

CS — 1) **capital stock** — 1.1) акція; акция; 1.2) акції; акции; 1.3) акціонерний капітал; акционерный капитал; 1.4) задекларований капітал; задекларированный капитал; 1.5) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сумма непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов; 2) **Civil Service** — державна цивільна служба; государственная гражданская служба; 3) **com-**

mon stock *амер.* — 3.1) звичайна акція; обычная акция; 3.2) звичайні акції; обычные акции.

C. S., c. s. (coalition structure) — склад (структура) коаліції; состав (структура) коалиции.

C/S (cases) — ящики; ящики.

C's of credit — принципи оцінки можливості видати споживчий кредит (*character* — репутація, *capacity* — спроможність створити дохід, *capital* — капітал, *collateral* — забезпечення, *conditions* — загальні економічні умови); принципы оценки возможности выдать потребительский кредит (*character* — репутація, *capacity* — способность создать доход, *capital* — капитал, *collateral* — обеспечение, *conditions* — общие экономические условия).

CSE (certificate of secondary education) — атестат зрілості; аттестат зрелости.

CSP (co-operative statistical programme. cooperative statistical program) — програма комплексних статистичних досліджень; программа комплексных статистических исследований.

CSRC (cost-sharing-reimbursement contract) — договір/контракт з частковим відшкодуванням витрат; договор/контракт с частичным возмещением издержек.

CT. c. (carat) — карат; карат.

Ct (Court) — суд; суд.

ct. C, cur, curr., curt (current) — 1) поточний; текущий; 2) який (що) є в обігу; находящийся в обороте; 3) який (що) існує; существующий; 4) сучасний; современный.

C'tee (committee) — 1) комісія; комиссия; 2) комітет; комитет.

CTT (capital transfer tax) — податок на переміщення капіталу; налог на перемещение капитала.

cumd., cumdiv. (cum dividendum лат.) — з дивідендом; с дивидендом.

cur — 1) **Cy, cu., C (currency)** — 1.1) валюта; валюта; 1.2) гроші; деньги; 2) **C, ct, curr., curt (current)** — 2.1) поточний; текущий; 2.2) який (що) знаходиться в обігу; находящийся в обороте; 2.3) який (що) існує; существующий; 2.4) сучасний; современный.

curr., curt, C, ct, cur (current) — 1) поточний; текущий; 2) який (що) знаходиться в обігу; находящийся в обороте; 3) який (що) існує; существующий; 4) сучасний; современный.

CUSIP (Committee on Uniform Security Identification Procedures) — Комітет з ідентифікаційних процедур уніфікації цінних паперів (США); Комитет по идентификационным процедурам унификации ценных бумаг (США).

CV — 1) **coefficient of variation** — коефіцієнт варіації; коэффициент вариации; 2) **curriculum vitae лат.** — коротка біографія; краткая биография.

CVA (current value accounting) — облік у поточних цінах; учёт в текущих ценах.

CVP (cost-volume-profit relationships) — система аналізу "взаємозв'язок витратів, обсягу реалізації і прибутку"; система анализа "взаимосвязь издержек, объема реализации и прибыли".

cvt (convertible) — 1) конвертований; конвертируемый; 2) оборотний, обіговий; обратимый, оборотный.

CWO. C. W. O. c. w. o. (cash with order) — готівковий розрахунок при видаванні замовлення; наличный расчёт при выдаче заказа.

CWS, C. W. S. (Co-operative Wholesale Society, Cooperative Wholesale Society) — Кооперативне товариство гуртових закупок (Велика Британія); Кооперативное общество оптовых закупок (Великобритания).

CY, C. Y. (container yard) — контейнерний склад; контейнерный склад.

Cy, cu., C, cur (currency) — 1) валюта; валюта; 2) гроші; деньги.

D

D. — 1) **census disclosure rule** *амер.* — правило, яке (що) забороняє публікування загальних статистичних даних (*з метою збереження комерційної таємниці*); правило, запрещающее публикацию общих статистических данных (*с целью сохранения коммерческой тайны*); 2) **deb (debentures)** — 2.1) боргові зобов'язання; долговые обязательства; 2.2) облигації акціонерних компаній; облигации акционерных компаний; 3) **Dep., dep., Dept., dept. (department)** — 3.1) департамент; департамент; 3.2) управління; управление; 3.3) відділ; отдел; 3.4) міністерство; министерство; 3.5) відомство; ведомство; 4) **Dep. (deputy)** — 4.1) заступник; заместитель; 4.2) помічник; помощник; 5) **DM (Deutsche Mark)** — німецька марка (*грошова одиниця*); немецкая марка (*денежная единица*); 6) **Dir. (director)** — 6.1) директор; директор; 6.2) керівник; руководитель; 7) **district** — 7.1) район; район; 7.2) адміністративний округ; административный округ; 8) **div. div. (division)** — 8.1) ділення; деление; 8.2) відділ; отдел; 8.3) відділення, відділок; отделение; 8.4) підрозділ; подразделение; 9) позначення групи обов'язків продавця у класифікації умов ІНКОТЕРМС — поставка товару: **DAF** (Delivered At Frontier — поставлено на кордон), **DDP** (Delivered Duty Paid — поставлено, мито сплачено), **DDU** (Delivered Duty Unpaid — поставлено, мито не сплачено), **DEQ** (Delivered Ex Quay — поставлено франко-причал), **DES** (Delivered Ex Ship — поставлено франко-судно); **DEQ** (Delivered Ex Quay — поставлено франко-причал), **DES** (Delivered Ex Ship — поставлено франко-судно); див. також **C, E, F**).

d, d. — 1) **date** — 1.1) дата; дата; 1.2) число; число; 2) **day** — день; день; 3) **denarii лат., pence** — пенс (*множина*); пенс (*множественное число*).

4) **denarius лат., penny** — пенні, один пенс; пенни, один пенс; 5) **dime** — американська монета з номіналом 10 центів; американская монета с номиналом 10 центов; 6) **dol. (dollar)** — долар; доллар.

D/A — 1) **DA, d/a (days after acceptance)** — *через стільки-то днів після акцепту векселя; через столько-то дней после акцепта векселя*; 2) **deposit account** — 2.1) депозитний рахунок; депозитный счёт; 2.2) *англ.* строковий/терміновий вклад; *англ.* срочный вклад; 3) **documents against acceptance** — (товаророзпорядчі) документи після акцепту (коштів); (товарораспорядительные) документы после акцепта (денег); 4) **documents attached** — документи додано; документы приложены.

DA, D/A, d/a (days after acceptance) — *через стільки-то днів після акцепту векселя; через столько-то дней после акцепта векселя.*

DAF (delivered at frontier) — поставлено до кордону (*франтові умови*); поставлено до границы (*франтовые условия*).

d. and s., d. & s. (demand and supply) — попит і пропозиція; спрос и предложение.

DB, d. b. (day-book) — 1) щоденник; дневник; 2) журнал; журнал.

dbk (drawback) — повернення мита; возвращение пошлины.

dbl, dbl. (double) — 1) подвійний; двойной; 2) з двоєний; сдвоенный.

dbt (debt) — 1) борг; долг; 2) заборгованість; задолженность.

D. C. — 1) **da capo** — повторити з початку; повторить с начала; 2) **District of Columbia** — округ Колумбія (США); округ Колумбия (США).

D/C — 1) **delivery clause** — пункт договору про умови поставки; пункт договора об условиях поставки; 2) **deviation clause** — (*у чартері*) умови про можливість заходу судна в інші порти, крім порту призначення; (*в чартере*) условия о возможности захода судна в другие порты, кроме порта назначения.

dc (direct cost(s)) — безпосередні/прямі затрати/видатки; непосредственные/прямые затраты/издержки.

DCE (Domestic Credit Expansion) — показник розширення кредитних операцій усередині країни; показатель расширения кредитных операций внутри страны.

DCF, D. C. F., d. c. f. (discounted cash flow) — 1) дисконтовані потоки коштів; дисконтированные потоки (денежных) средств; 2) майбутні надходження готівкою, зведені в оцінці теперішнього часу; будучие поступления наличными, приведенные в оценке настоящего времени.

dcl, dec. (declaration) — 1) декларація; декларация; 2) заява; заявление; 3) оголошення; объявление.

dct, doc, doc. — 1) **document** — документ; документ; 2) **documental, documentary** — 2.1) документальний; документальный; 2.2) документований; документированный.

DD, D/D — 1) **days after date** — через стільки-то днів після вказаної дати (*нагадування про платіж*); через столько-то дней после указанного числа (*напоминание о платеже*); 2) **demand draft** — переказний вексель, що сплачують негайно за поданням (після пред'явлення); переводной вексель, подлежащий оплате немедленно по предъявлении.

dd, dd. — 1) **dated** — який (що) датовано, датований; датированный; 2) **del. deld, delv (delivered)** — 2.1) який (що) доставлено, доставлений; доставленный; 3) **distribution density** — густина розподілу; плотность распределения.

DDA — 1) **demand deposit account** — рахунок, залишки грошових коштів на якому автоматично переказують на ощадний рахунок; счёт, остатки денежных средств на котором автоматически переводятся на сберегательный счёт; 2) **demand deposit accounting** — автоматизований облік операцій з депозитами (вкладами) до запитання; автоматизированный учёт операций с депозитами (вкладами) до востребования.

DDB (double declining balance method) — метод подвійної норми; метод двойной нормы.

DE (double entry) — 1) подвійна проводка; двойная проводка; 2) подвійний запис; двойная запись.

DEA (Department of Economic Affairs) — Міністерство економіки Великої Британії; Министерство экономики Великобритании.

deb, D. (debentures) — 1) боргові зобов'язання; долговые обязательства; 2) облигації акціонерних компаній; облигации акционерных компаний.

dec., dcl (declaration) — 1) декларація; декларация; 2) заява; заявление; 3) оголошення; объявление.

def, def. (deficit, deficiency) — 1) дефіцит; дефицит; 2) нестача, нестаток; недостаток, нехватка; 3) недостача; недостача.

def. — 1) **dft, dft. (defendant)** — 1.1) відповідач; ответчик; 1.2) звинувачений; обвиняемый; 1.3) підсудний; подсудный; 2) **deferred** — 2.1) відстрочений, відтермінований, відкладений; отсроченный; 2.2) диферована (*про акцію*); диферированная (*об акции*); 3) **def (deficit, deficiency)** — 3.1) дефіцит; дефицит; 3.2) нестача, нестаток; недостаток, нехватка; 3.3) недостача; недостача.

del — 1) **delayed** — який (що) затримано, затриманий; задержанный; 2) **dd, dd., deld, delv (delivered)** — 2.1) який (що) доставлено, доставлений; доставленный; 3) **dely, Dy, d/y (delivery)** — 3.1) доставка; доставка; 3.2) поставка; поставка.

deld, delv, del, dd, dd., (delivered) — який (що) доставлено, доставлений; доставленный.

dely, del, Dy, d/y (delivery) — 1) доставка; доставка; 2) поставка; поставка.

dem — 1) **demand** — 1.1) попит; спрос; 1.2) вимога; требование; 2) **democratic** — демократичний; демократичный. демократический.

denom (denomination) — 1) деномінація; деноминация; 2) клас; класс; 3) категорія; категория.

dens (density) — густина; плотность.

DEP (Department of Employment and Productivity) — Міністерство зайнятості і продуктивності праці Великої Британії; Министерство занятости и производительности труда Великобритании.

Dep. — 1) **dep., Dept., dept., D. (department)** — 1.1) департамент; департамент; 1.2) управління; управление; 1.3) відділ; отдел; 1.4) міністерство; министерство; 1.5) відомство; ведомство; 2) **departure** — відправлення; отправление; 3) **dep, dep. (deposit)** — 3.1) вклад; вклад; 3.2) депозит; депозит; 3.3) гарантія; гарантия; 3.4) заклад, застава (*предмет*); заклад, залог (*предмет*); 3.5) зобов'язання; обязательство; 3.6) внесок; взнос; 4) **D. (deputy)** — 4.1) заступник; заместитель; 4.2) помічник; помощник.

Dep., dep. — 1) **dep (deposit)** — 1.1) вклад; вклад; 1.2) депозит; депозит; 1.3) гарантія; гарантия; 1.4) заклад, застава (*предмет*); заклад, залог (*предмет*); 1.5) зобов'язання; обязательство; 1.6) внесок; взнос; 2) **Dept., dept., D. (department)** — 2.1) департамент; департамент; 2.2) управління; управление; 2.3) відділ; отдел; 2.4) міністерство; министерство; 2.5) відомство; ведомство;

Dep'n (depreciation) — 1) амортизація; амортизация; 2) амортизація матеріальних активів, амортизація основних засобів; амортизация материальных активов, амортизация основных средств; 3) нарахування зношуваності; начисление износа; 4) знецінення; обесцєнивание; 5) падіння однієї іноземної валюти відносно іншої; падение одной иностранной валюты по отношению к другой.

dev (deviation) — 1) девіація; девиация; 2) відхилення; отклонение.

DF — 1) **dead freight** — “мертвий” фрахт; “мертвый” фрахт; 2) **distribution-free** — непараметричний; непараметрический.

Of (deferred shares/stock) — 1) засновницькі акції: учредительские акції; 2) *амер.* акції з відстроченим/відтермінованим дивідендом; акції с отстроченным дивидендом; 3) *амер.* диферовані/другорядні/відкладені акції: диферированные/второстепенные/отложенные акції.

OFI (development finance institute) — фінансова інституція розвитку; финансовый институт развития.

dft. dft. — 1) **def. (defendant)** — 1.1) відповідач; ответчик; 1.2) звинувачений; обвиняемый; 1.3) підсудний; подсудный; 2) **draft** — 2.1) вексель; вексель; 2.2) тратта; тратта; 2.3) чек; чек; 2.4) проєкт (*документу*); проєкт (*документа*); 2.5) креслення; чертёж; 2.6) план; план; 2.7) проєкт; проєкт; 2.8) програма; программа; 2.9) схема; схема; 2.10) ескіз; эскиз.

DG (Director General) — генеральний директор; генеральный директор.

DI (disposable income) — 1) чиста виручка; чистая выручка; 2) чистий дохід/прибуток; чистый доход/прибыль; 3) наявний дохід; располагаемая прибыль.

DIF (Deposit Insurance Fund) — Фонд депозитного страхування (США); Фонд депозитного страхования (США).

dif. difce. diff (difference) — 1) різниця; разница; 2) відмінність; различие.

Dir., D. (director) — 1) директор; директор; 2) керівник; руководитель.

DIS. Dis. dis. disc. Disct (discount) — 1) дисконт; дисконт; 2) облік (дисконт) векселя; учёт (дисконт) векселя; 3) знижка; скидка; 4) депорт; депорт.

DIV. Div., div. div. (dividend) — 1) дивіденд; дивиденд; 2) дивідендний дохід; дивидендный доход; 3) прибуток; прибыль.

div. div. — 1) **DIV. Div. (dividend)** — 1.1) дивіденд; дивиденд; 1.2) дивідендний дохід; дивидендный доход; 1.3) прибуток; прибыль; 2) **D. (division)** — 1) ділення; деление; 2) відділ; отдел; 3) відділення, відділок; отделение; 4) підрозділ; подразделение.

DJIA, DOW (Dow Jones Industrial Average) — (промисловий) індекс Доу Джонс; (промышленный) индекс Доу Джонс.

DJTA (Dow Jones Transportation Average) — транспортний індекс Доу Джонс; индекс Доу Джонс транспортних компаній; транспортный индекс Доу Джонс, индекс Доу Джонс транспортных компаний.

DJUA (Dow Jones Utility Average) — споживчий індекс Доу Джонс; индекс Доу Джонс компаній громадського користування; потребительский индекс Доу Джонс, индекс Доу Джонс компаний общественного пользования.

DL, d/l (demand loan) — 1) онкольна позика; онкольная ссуда; 2) позика з *погашенням* на вимогу; ссуда с *погашением* до востребования.

D. M. (decision maker) — особа, яка приймає рішення (ухвалу); лицо, принимающее решение.

DM, D. (Deutsche Mark) — німецька марка (*грошова одиниця*); немецкая марка (*денежная единица*).

DMUC (decision making under certainty) — прийняття рішення (ух-

вали) в умовах визначеності; принятие решения в условиях определенности.

DMUR (decision making under risk) — прийняття рішення (ухвали) в умовах ризику; принятие решения в условиях риска.

DMUU (decision making under uncertainty) — прийняття рішення (ухвали) в умовах невизначеності; принятие решения в условиях неопределенности.

D/N (debit note) — 1) дебет-нота; дебет-нота; 2) дебетове авізо; дебетовое авизо.

DNR (do not reduce) — не знизити ціну; не снижать цену.

DNWF (did not work full time) — працює неповний робочий день; работает неполный рабочий день.

D/O (delivery order) — розпорядження про видавання товару зі складу або про видавання частини вантажу за коносаментом; распоряжение о выдаче товара со склада или о выдаче части груза по коносаменту.

do. do. (ditto) — 1) те саме; то же самое; 2) стільки ж; столько же; 3) такий же; такой же.

DOB (date of birth) — дата народження; дата рождения.

DOC (direct operating cost(s)) — безпосередні/прямі операційні (експлуатаційні) видатки; непосредственные/прямые операционные (эксплуатационные) расходы.

doc. doc., dct — 1) **document** — документ; документ; 2) **documental. documentary** — 2.1) документальний; документальный; 2.2) документований; документированный.

dol., d. d. (dollar) — долар; доллар.

DOD (Department of Defence (Defense амер.)) — Міністерство оборони; Министерство обороны.

DOT (Department of Overseas Trade) — 1) Міністерство зовнішньої торгівлі (Велика Британія); Министерство внешней торговли (Великобритания); 2) Департамент зовнішньої торгівлі (США); Департамент внешней торговли (США).

DOW, DJIA (Dow Jones Industrial Average) — (промисловий) індекс Доу Джонс; (промышленный) индекс Доу Джонс.

doz. doz., dz. (dozen) — дюжина, 12; дюжина, 12.

DP (dynamic(al) programming) — динамічне програмування; динамическое программирование.

D/P, d/p (documents against payment) — “документи після платежу”; “документы против платежа”.

DPS (dividends per share) — “дивіденди на акцію”; “дивиденды на акцию”.

DPUU (decision problem under uncertainty) — проблема прийняття рішення (ухвали) в умовах невизначеності; проблема принятия решения в условиях неопределённости.

D. R. — 1) **dependency ratio** — 1.1) коефіцієнт залежності; коэффициент зависимости; 1.2) відносний показник кількості утриманців; относительный показатель числа иждивенцев; 2) **D/R (deposit receipt)** — 2.1) депозитне свідоцтво; депозитное свидетельство; 2.2) посвідка (розписка) про збереження; сохранная расписка.

Dr. — 1) **Dr, dr (debit record)** — дебетовий запис; дебетовая запись;

2) **Dr, dr (debtor)** — 4.1) дебітор, дебитор; 4.2) боржник; должник; 3) **Doctor** — доктор (*вчений ступінь*); доктор (*учёная степень*).

DS (directing staff) — керівний персонал; руководящий персонал.

D. S. (document signed) — документ підписано *таким-то*; документ подписан *таким-то*.

d. s., d/s (day's sight, days after sight) — *стільки-то* днів після подання (пред'явлення) *векселя*; *столько-то* дней после предъявления *векселя*.

DSO (days sales outstanding) — дебіторська заборгованість у днях (*коефіцієнт якості управління активами*); дебиторская задолженность в днях (*коэффициент качества управления активами*).

Dt (debit) — дебет; дебет.

DTC — 1) **design to characteristics** — проектування згідно із заданою характеристикою; проектирование согласно заданной характеристике; 2) **design to cost** — проектування згідно із заданою вартістю; проектирование согласно заданной стоимости.

dupl. (duplicate) — 1) дублікат; дубликат; 2) копія; копия.

D/W, d. w., dw (dead weight) — 1) дедвейт; дедвейт; 2) “мертва” вага; “мертвый” вес; 3) загальна вантажопідйомність *судна*; полная грузоподъемность *судна*.

dx. (duplex) — 1) двосторонній; двухсторонний; 2) подвійний; двойной.

Dy, d/y, dely, del (delivery) — 1) доставка; доставка; 2) поставка; поставка.

dz., doz, doz. (dozen) — дюжина, 12; дюжина, 12.

E

E — 1) **eng (engineer)** — інженер; инженер; 2) позначення групи обов'язків продавця у класифікації умов ІНКОТЕРМС — відправка товару: **EXW (Ex Works** — франко-завод); обозначение группы обязанностей продавца в классификации условий ИНКОТЕРМС — отправка товара: **EXW (Ex Works** — франко-завод); див. також **C, D, F**).

E. — 1) 2-й клас у реєстрі Ллойда; 2-й клас в реєстрі Ллойда; (див. також **A1**); 2) **East; eastern** — схід, восток; східний, восточный; 3) **e., eff (efficiency)** — 3.1) продуктивність; производительность; 3.2) коефіцієнт корисної дії; коэффициент полезного действия; 4) **E, eng (engineer)** — інженер; инженер; 5) **English** — англійський; английский; 6) **e., eq., equiv. (equivalent)** — 6.1) еквівалент; эквивалент; 6.2) еквівалентний; эквивалентный; 6.3) рівнозначний; равнозначный; 6.4) рівноцінний; равноценный; 6.5) який (що) замінює *що-небудь*; заменяющий *что-либо*; 7) **e. (error)** — помилка; ошибка.

e. — 1) **E., eff (efficiency)** — 1.1) продуктивність; производительность; 1.2) коефіцієнт корисної дії; коэффициент полезного действия; 2) **E., eq., equiv. (equivalent)** — 2.1) еквівалент; эквивалент; 2.2) еквівалентний; эквивалентный; 2.3) рівнозначний; равнозначный; 2.4) рівноцінний; равноценный; 2.5) який (що) замінює *що-небудь*; заменяющий *что-либо*; 3) **E. (error)** — помилка; ошибка.

EA (economic adviser) — економічний консультант/радник; экономический консультант/советник.

ea. (each) — кожний; каждый.

E&DE, E. and O. E., E. & O. E. (errors and omissions excepted) — за винятком помилок і недоглядів; исключая ошибки и упущения.

EAON (except as otherwise noted) — за винятком тих випадків, коли вказано інакше; исключая те случаи, когда указано иначе.

E. B. (Encyclopaedia Britannica лат.) — Британська Енциклопедія; Британская Энциклопедия.

EBB (extra best best) — найвищої якості; самого вищого качества.

EBIC (European Banks International Company) — Європейське банківське об'єднання; Европейское банковское объединение.

EBIT (earnings before interest and taxes) — прибуток перед сплатою відсотків/процентів і податків; прибыль до уплаты процентов и налогов.

EBQ (economic batch quantity) — партія *товару* оптимальної величини; партия *товара* оптимальной величины.

EBRD (European Bank for Reconstruction and Development) — Європейський банк реконструкції і розвитку; Европейский банк реконструкции и развития.

EBT (earnings before taxes) — прибуток до сплати податків; прибыль до уплаты налогов.

EC — 1) **eurocheque (амер. eurocheck)** — єврочек; еврочек; 2) **European Community** — Європейське Співтовариство; Европейское Сообщество; 3) **E. C., Ex. Com. (Executive Committee)** — виконавчий комітет; исполнительный комитет.

e. c., e. g. (for example, exempli causa лат., exempli gratia лат.) — наприклад; например.

ECA — 1) **(United Nations) Economic Commission for Africa** — Економічна Комісія ООН для Африки; Экономическая Комиссия ООН для Африки; 2) **Economic Cooperation Administration** — Адміністрація економічного співробітництва (Велика Британія); Администрация экономического сотрудничества (Великобритания).

ECAFE (United Nations) Economic Commission for Asia an the Far East) — Економічна Комісія ООН для Азії і Далекого Сходу; Экономическая Комиссия ООН для Азии и Дальнего Востока.

ECE (United Nations) Economic Commission for Europe) — Економічна Комісія ООН для Європи; Экономическая Комиссия ООН для Европы.

E. C. G. D. (Export Credits Guarantee Department) Департамент гарантії експортних кредитів (Велика Британія); Департамент гарантии экспортных кредитов (Великобритания).

ECLA (United Nations) Economic Commission for Latin America) — Економічна Комісія ООН для Латинської Америки; Экономическая Комиссия ООН для Латинской Америки.

ECM (European Common Market) — Європейський спільний ринок; Европейский общий рынок.

ECME (United Nations) Economic Commission for the Middle East) — Економічна Комісія ООН для Середнього Сходу; Экономическая Комиссия ООН для Среднего Востока.

econ — 1) **economic** — економічний; экономический; 2) **economical** — економічний; экономический; 3) **economics** — економіка (*наука*); экономика (*наука*); 4) **economist** — економіст; эконо-

мист: 5) **есопому** — 5.1) економіка (*народне господарство*); економіка (*народное хозяйство*); 5.2) економія (*господарство*); економія (*хозяйство*); 5.3) економія (*ощадливість*); економія (*сбережение, сохранение*).

ECOSOC. CES (Economic and Social Council of the United Nations) — Економічна і соціальна рада ООН, ЕКОСОС; Экономический и социальный совет ООН, ЭКОСОС.

ЕСР (Eurocommercial paper) — простий вексель, який випускають міжнародні компанії; простий вексель, выпускаемый международными компаниями.

ЕКУ. еку (European Currency Unit) — європейська валютна одиниця, ЕКЮ. еку. євро; европейская валютная единица, ЕКЮ, еку, евро.

ЕД — 1) **empirical distribution** — емпіричний розподіл: емпіричне розподілення; 2) **enumeration district** — переписна ділянка; переписной участок; 3) **ex div., XD, Xd., X-d, x-d, xdiv., x div., x-div. (ex dividend, ex-dividend; without dividend)** — 3.1) без дивіденду; без дивиденда; 3.2) екс-дивіденд; экс-дивиденд; 3.3) без права на отримання найближчих дивідендів (*щодо акцій, яку продають*); без права на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*); 3.4) без купону на отримання найближчих дивідендів (*щодо акцій, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*).

ЕДА (Economic Development Administration) — Управління економічного розвитку (США); Управление экономического развития (США).

ЕДК (Economic Development Committee) — Комісія економічного розвитку; Комиссия экономического развития.

ЕДО (estimated delivery date) — очікувана дата поставки; предполагаемая дата поставки.

ЕДФ (European Development Fund) — Європейський фонд розвитку; Европейский фонд развития.

ЕДИ — 1) **Economic Development Institute of the World Bank** — Інститут економічного розвитку Світового Банку; Институт экономического развития Мирового Банка; 2) **electronic data interchange** — 2.1) електронний обмін даними/інформацією; электронный обмен данными/информацией; 2.2) комп'ютерна мережа з інформацією про комерційні угоди; компьютерная сеть по информации о коммерческих сделках.

ЕДП (electronic data processing) — електронна обробка даних; электронная обработка данных.

Е. Е., е. е. (errors excepted) — за винятком помилок; исключая ошибки.

ЕЕА — 1) **Exchange Equalization Account** — Фонд стабілізації валюти (Велика Британія); Фонд стабилизации валюты (Великобритания); 2) **Export Expansion Act** — Закон про заохочення (стимулювання) експорту; Закон о поощрении (стимулировании) экспорта.

ЕЕС (European Economic Community) — Європейське економічне співтовариство. Спільний ринок; Европейское экономическое сообщество, Общий рынок.

ЕЕЗ (exclusive economic zone) — прибережна 200-мильна економічна зона; прибережная 200-мильная экономическая зона.

еф. Е., е. (efficiency) — 1) продуктивність; производительность; 2) коефіцієнт корисної дії; коэффициент полезного действия.

ЕФМД (European Foundation for Management Development) —

Європейський фонд для підготовки і підвищення кваліфікації управляючих, Європейська фундація розвитку менеджменту; Европейский фонд для подготовки и повышения квалификации управляющих, Европейский фонд развития менеджмента.

ЕФТА (European Free Trade Association) — ЄАВТ, Європейська асоціація вільної торгівлі; ЕАСТ, Европейская ассоциация свободной торговли.

ЕФТС (electronic funds transfer system) — електронна система платежів; электронная система платежей.

е. г., е. с. (for example, exempli gratia лат., exempli causa лат.) — наприклад; например.

ЕГМ (extraordinary general meeting) — надзвичайні загальні збори акціонерів; чрезвычайное общее собрание акционеров.

ЕІВ — 1) **European Investment Bank** — Європейський інвестиційний банк; Европейский инвестиционный банк; 2) **Export-Import Bank** — Експортно-імпортний банк (США); Экспортно-импортный банк (США).

ЕЛСП (economic lot-size problem) — завдання про найбільш економічний розмір партії *товарів*; задача о наиболее экономичном размере партии *товаров*.

ЕМА (European Monetary Agreement) — Європейська валютна угода; Европейское валютное соглашение.

емб. (embargo) — 1) ембарго; эмбарго; 2) заборона; запрещение.

емпл (employment) — 1) використання; использование; 2) заняття; занятие; 3) застосування; применение; 4) робота по найму; работа по найму.

ЕМС (European Monetary System) — ЄВС, Європейська валютна система; ЕВС, Европейская валютная система.

ЕМВ (expected monetary value) — очікувана вартість (цінність) грошей; ожидаемая стоимость (ценность) денег.

енкл. encl. — 1) **enclosed** — 1.1) який (що) вкладено, вкладений; вложенный; 1.2) який (що) прикладено, прикладений; приложенный; 2) **enclosure** — 2.1) вкладення; вложение; 2.2) прикладення; приложение.

енд. — 1) **endorsed** — який (що) індосовано, індосований; индосированный; 2) **endorsement; indorsement, ind.** — 2.1) індосамент; индосамент; 2.2) жиро; жир; 2.3) передавальний напис; передаточная надпись; 2.4) індосація; индосация; 2.5) ендосар; эндосар.

енг. Е. Е. (engineer) — інженер; инженер.

е. о. д. (every other day) — 1) один раз на два дні; один раз в два дні; 2) через день; через день.

ЕОЕ (European Options Exchange) — Європейська опціонна біржа; Европейская опционная биржа.

ЕОМ, Е. О. М. (end of month) — *платіж* наприкінці місяця; *платіж* в кінці місяця.

е. о. м. (end of the month following) — наприкінці *наступного* місяця; в кінці *следующего* місяця.

ЕОQ — 1) **economic order quantity** — (найбільш) економічний розмір замовлення; (наиболее) экономичный размер заказа; 2) **economic ordering quantity model** — модель економічно обгрун-

тованого розміру замовлення; модель экономически обоснованного размера заказа.

ЕР — 1) **equilibrium point** — точка рівноваги; точка равновесия; 2) **estimated position** — очікуване (передбачуване) становище; предполагаемое положение.

ЕРД. Е. Р. Д. (Excess Profits Duty) — податок на надприбуток; налог на сверхприбыль.

ЕРС. simple EPS (earnings per share) — “дохід (прибуток) на акцію”, дохідність/прибутковість акції; “доход (прибыль) на акцию”, доходность/прибыльность акции.

ЕРТ. Е. Р. Т. (Excess Profits Tax) — податок на надприбуток; налог на сверхприбыль.

ЕРТА (United Nations Expanded Programme (амер. Program) of Technical Assistance for Economic Development of Underdeveloped Countries) — Розширена програма ООН з надання технічної допомоги нерозвинутим країнам (країнам, що розвиваються); Расширенная программа ООН по оказанию технической помощи неразвитым (развивающимся) странам.

ЕРУ (European Payments Union) — Європейський платіжний союз; Европейский платежный союз.

Е. р. у., е. р. у. (European payment unit) — розрахункова одиниця Європейського платіжного союзу; расчетная единица Европейского платёжного союза.

еқ. — 1) **equal** — який (що) дорівнює, рівний; равный; 2) **equation** — рівняння; уравнение; 3) **Е., е., equiv. (equivalent)** — 3.1) еквівалент; эквивалент; 3.2) еквівалентний; эквивалентный; 3.3) рівнозначний; равнозначный; 3.4) рівноцінний; равноценный; 3.5) який (що) замінює *що-небудь*; заменяющий *что-либо*.

equiv., еқ. — **Е., е. (equivalent)** — 1) еквівалент; эквивалент; 2) еквівалентний; эквивалентный; 3) рівнозначний; равнозначный; 4) рівноцінний; равноценный; 5) який (що) замінює *що-небудь*; заменяющий *что-либо*.

ЕР (emergency room) — пункт невідкладної (першої) допомоги; пункт безотлагательной (первой) помощи.

ЕРДА (Energy Research and Development Administration) — Управління енергетичних досліджень і розробок (США); Управление энергетических исследований и разработок (США).

ЕРМ (exchange rate mechanism) — механізм валютних курсів *Європейської валютної системи*; механизм валютных курсов *Европейской валютной системы*.

ЕРР (European Recovery Program(me)) — Європейська програма відбудови (“Програма відбудови і розвитку Європи”), “План Маршала”; Европейская программа восстановления (“Программа восстановления и развития Европы”), “План Маршалла”.

ЕРС — 1) **The Ergonomics Research Society** — Товариство вивчення впливу оточуючого середовища на працездатність людини, Ергономічне товариство (Велика Британія); Общество изучения влияния окружающей среды на работоспособность человека, Эргономическое общество (Великобритания); 2) **Economic Research Service** — Служба економічних досліджень (США); Служба экономических исследований (США).

ЕСА — 1) **Economic Stabilization Act** — Закон про стабілізацію економіки (США); Закон о стабилизации экономики (США); 2) **European Space Agency** — Європейське управління космічних

досліджень, Європейське космічне агентство; Европейское управление космических исследований, Европейское космическое агентство.

ЕСОР (employee stock ownership plan) — план участі працівників в акціонерній власності; план участия работников в акционерной собственности.

есп., espec. (especially) — 1) головним чином; главным образом; 2) особливо; особенно.

ест — 1) **established** — 1.1) який (що) встановлено, встановлений; установленный; 1.2) який (що) доведено, доведений; доказанный; 2) **estimate** — 2.1) кошторис; смета; 2.2) оцінка; оценка; 2.3) підрахунок; подсчет.

et al. (et alii лат.) — та ін., та інші; и др., и другие.

et seq. — 1) **et sequence лат.** — дальший, наступний; последующий; 2) **et sqq. (et sequentia лат.)** — дальші, усі наступні, все последующие.

ЕТА (estimated/expected time of arrival) — очікуваний (передбачуваний) час прибуття; ожидаемое (расчётное) время прибытия.

ЕТВ (estimated/expected time of berthing) — очікуваний (передбачуваний) час причалювання; ожидаемое (расчётное) время причаливания.

etc. (et cetera лат.) — та ін., та інше, тощо, и др., и другие.

ЕТД (estimated/expected time of departure) — 1) очікуваний (передбачуваний) час відправлення; ожидаемое (расчётное) время отправления; 2) оцінка моменту відходу (*теорія масового обслуговування*); оценка момента ухода (*теория массового обслуживания*).

ЕТС (estimated/expected time of sailing) — очікуваний (передбачуваний) час відплиття; ожидаемое (расчётное) время отплытия.

ЕУ (European Union) — Європейська співдружність, Спільний ринок; Европейское содружество, Общий рынок.

Е. У. (expected utility) — очікувана корисність; ожидаемая полезность.

Eurex (computer-based trading system for the Eurobonds market) — Міжнародна електронна система з обслуговування операцій на ринку єврооблігацій; Международная электронная система по обслуживанию операций на рынке еврооблигаций.

ЕВМА (exponentially weighted moving average) — експоненційно зважене ковзне середнє; экспоненциально взвешенное скользящее среднее.

ex ср., XC, Xc, xc, X, C., x, c., xcp (ex coupon, ex-coupon; without coupon) — 1) без купону; без купона; 2) екс-купон; экс-купон; 3) без купона для отримання найближчих відсотків/процентів (*щодо облігацій, яку продають*); без купона на получение ближайших процентов (*о продаваемой облигации*).

ex div., ED, XD, Xd., X-d, x-d, xdiv., x div., x-div. (ex dividend, ex-dividend; without dividend) — 1) без дивіденду; без дивиденда; 2) екс-дивіденд; экс-дивиденд; 3) без права на отримання найближчих дивідендів (*щодо акцій, яку продають*); без права на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*); 4) без купона на отримання найближчих дивідендів (*щодо акцій, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*).

ex. — 1) **exc., Exch., exch. (exchange)** — 1.1) біржа; биржа; 1.2) ва-

люта; валюта: 1.3) девізи; девізи; 1.4) обмін; обмен; 1.5) розмін (*грошей*); размен (*денег*); 2) **extract** — виписка; выписка.

Ex. Com. . EC. E. C. (Executive Committee) — виконавчий комітет; исполнительный комитет.

exc. — 1) **except** — за винятком; исключая; 2) **ex., Exch., exch. (exchange)** — 2.1) біржа; биржа; 2.2) валюта; валюта; 2.3) девізи; девізи; 2.4) обмін; обмен; 2.5) розмін (*грошей*); размен (*денег*)

Exch. — 1) **ex., Exc., exc., exch. (exchange)** — 1.1) біржа; биржа; 1.2) валюта; валюта; 1.3) девізи; девізи; 1.4) обмін; обмен; 1.5) розмін (*грошей*); размен (*денег*); 2) **Exchequer** — 2.1) казначейство, скарбниця; казначейство; 2.2) скарбниця; казна.

exes. exps (expenses) — видатки; издержки, расходы.

exp. — 1) **export** — 1.1) експорт; экспорт; 1.2) експортний; экспортный; 2) **exported** — експортований; экспортированный; 3) **exptr (exporter)** — експортер; экспортер; 4) **express** — 4.1) експрес; экспресс; 4.2) нагальний, терміновий; срочный; 4.3) спішний; спешный.

expend. expend. (expenditure) — 1) видатки; расходы; 2) витрата; расход.

expn (expiration) — закінчення (*строку/терміну*); истечение (*срока*).

exps. exes (expenses) — видатки; издержки, расходы.

exptr. exp. (exporter) — експортер; экспортёр.

EXQ (ex quay) — франко-пристань (*умови поставки*); франко-пристань (*условия поставки*).

EXS (ex ship) — франко-судно (*умови поставки*); франко-судно (*условия поставки*).

ext. ext. (external) — 1) зовнішній; внешний; 2) іноземний; иностранный.

extr (extreme) — 1) екстремальний; экстремальный; 2) крайній; крайний.

EXW (ex work) — франко-завод постачальник (*умови поставки*); франко-завод поставщик (*условия поставки*).

exx (examples) — приклади; примеры.

F

F — позначення групи обов'язків продавця у класифікації умов ІНКОТЕРМС — основні витрати на перевезення не сплачено: **FAS, fas, f. a. s. (Free Alongside Ship)** — франко-вздовж борту судна), **FCA (Free Carrier)** — франко-перевізник), **FOB (Free On Board)** — франко-борт); **F** — означення групи обов'язностей продавця в класифікації умов ІНКОТЕРМС — основні расходы по перевозке не оплачены: **FAS, fas, f. a. s. (Free Alongside Ship)** — франко-вдоль борта судна), **FCA (Free Carrier)** — франко-перевозчик), **FOB (Free On Board)** — франко-борт); див. також **C, D, E**).

F. — 1) **fin. (finance)** — фінанси; финансы; 2) **fin. (financial)** — фінансовий; финансовый; 3) **flat** — 3.1) флет, “тел-кел”; флэт, “тел-кел”; 3.2) такий, який є *товар (умова продажу без гарантії якості)*; такой, какой есть *товар (условие продажи без гарантии качества)*; 3.3) непожвавлений, в'ялий (*про ри-*

нок тощо); неживленый, вялый (*о рынке и т. п.*); 3.4) без відсотків/процентів; без процентов; 3.5) без прибутку; без прибыли; 3.6) невідгідний; невыгодный; 3.7) нульовий, нейтральний (*про різницю тощо*); нулевой, нейтральный (*о разнице и т. п.*); 4) **f., fo, fol. (folio lat.)** — аркуш, лист; лист; 5) **Fr. (France)** — Франція; Франция; 6) **Fr. (French)** — французький; французский.

f. — 1) **farthing** — 1.1) фартинг; фартинг; 1.2) чверть пенса; четверть пенса; 1.3) дуже дрібні монети і сума; очень мелкие монеты и сумма; 1.4) “гріш”; “грош”; 2) **F., fo, fol. (folio lat.)** — аркуш, лист; лист; 3) **fol., foil. (following)** — наступний; следующий; 4) **f., ft. (foot)** — фут; фут; 5) **fr. (franc)** — франк; франк; 6) **fr. (from)** — з; из; 7) **function** — функція; функция.

FAA, F. A. A., f. a. a. (free of all average) — вільно від будь-якої аварії; свободно от всякой аварии.

f. a. c. (fast as can) — якомога швидше; как можно скорее.

FAME (Forecasts and Appraisals for Management Evaluation) — передбачення (прогнози) та оцінки, які видають керівникам для аналізування (аналізу); прогнозы и оценки, выдаваемые руководителям для анализа.

FAQ — 1) **fair average quality** — справедлива середня якість; справедливое среднее качество; 2) **free alongside quay** — франко вздовж набережної (*фрахтові умови*); франко вдоль набережной (*фрахтовые условия*).

FAS — 1) **Financial Accounting Standards** — стандарти бухгалтерського обліку; стандарты бухгалтерского учёта; 2) **fas, f. a. s. (free alongside ship)** — франко вздовж борту судна (*фрахтові умови*); франко вдоль борта судна (*фрахтовые условия*).

FASB (Financial Accounting Standards Board) — Рада зі стандартів фінансового обліку (США); Совет по стандартам финансового учёта (США).

FB, F. B., fb (freight bill) — рахунок за фрахт (перевезення вантажів); счёт за фрахт (перевозку грузов).

FBI — 1) **Federal Bureau of Investigations** — ФБР, Федеральне бюро розслідувань (США); ФБР, Федеральное бюро расследований (США); 2) **Federation of British Industries** — Федерація британських підприємців; Федерация британских предпринимателей.

FBL (FIATA combined transport bill of lading) — коносамент за умовами ФІАТА; коносамент по условиям ФИАТА.

FC (fixed cost/costs/expenses) — фіксовані (постійні) операційні затрати/видатки; фиксированные (постоянные) операционные затраты/издержки.

F. C. (for cash) — за готівку; за наличные.

FCFS (First-Come-First-Served) — 1) “першим прийшов — першим обслуговується”; “первым пришёл — первым обслуживается”; 2) обслуговування у порядку надходження; обслуживание в порядке поступления.

FCI (Finance Corporation for Industry) — Корпорація з фінансування промисловості (Велика Британія); Корпорация по финансированию промышленности (Великобритания).

FCIA (Foreign Credit Insurance Association) — Асоціація зі страхування закордонних кредитів; Ассоциация по страхованию зарубежных кредитов.

FCL (full container load) — повне контейнерне завантаження; полная контейнерная загрузка.

Fco. fco (franco) — франко, вільний від витрат (*фрахтові умови*); франко, свободный от расходов (*фрахтовые условия*).

FCR (forwarding agent's certificate of receipt) — експедиторське свідоцтво про отримання (вантажу, майна); экспедиторское свидетельство о получении (груза, имущества).

FCI (forwarding agent's certificate of transport) — експедиторське свідоцтво про відвантаження; экспедиторское свидетельство об отгрузке.

fd., fwd, fwd. (forward) — 1) майбутній; будущий; 2) строковий/терміновий (*про валюту*); срочный (*о валюте*); 3) на строк/термін; на срок; 4) форвардний; форвардный.

FDIC (Federal Deposit Insurance Corporation) — Федеральна корпорація страхування депозитів (США); Федеральная корпорация страхования депозитов (США).

Fed. — 1) **federal** — федеральний; федеральный; 2) **FG (Federal Government)** — Федеральний уряд (США); Федеральное правительство (США); 3) **F. R. B. (Federal Reserve Board)** — Рада управляючих Федеральної резервної системи (США); Совет управляющих Федеральной резервной системы (США); 4) **federated** — федеративний; федеративный; 5) **federation** — федерація; федерация.

the Fed., FRS (Federal Reserve System, Federal Reserve) — ФРС, Федеральна резервна система (США); ФРС, Федеральная резервная система (США).

Fedwire (Federal Reserve Wire Network) — телеграфна мережа Федеральної Резервної Системи (США); телеграфная сеть Федеральной Резервной Системы (США).

FET (federal excise tax) — федеральний акцизний збір; федеральный акцизный сбор.

ff (frequency function) — функція густини; функция плотности.

ff. — 1) **f. (folios lat.)** — аркуші, листи; листы; 2) **following pages** — наступні сторінки; следующие страницы.

FFPC (firm-fixed-price contract) — договір/контракт з твердо зафіксованою ціною; договор/контракт с твердо фиксированной ценой.

FG, Fed. (Federal Government) — Федеральний уряд (США); Федеральное правительство (США).

FGA, f. g. a. (free of general average) — вільно від загальної аварії; свободно от общей аварии.

fgn (foreign) — 1) іноземний; иностранный; 2) закордонний; заграничный.

fgt, fgt., frt. (freight) — 1) фрахт; фрахт; 2) вантаж; груз.

FHA — 1) **Federal Housing Administration** — Федеральне управління житлового будівництва (США); Федеральное управление жилищного строительства (США); 2) **Finance Houses Association** — Асоціація банкірських домів (Велика Британія); Ассоциация банкирских домов (Великобритания).

fid. (fiduciary) — 1) опікун; опекун, попечитель; 2) фідуціарний; фидуциарный.

FIFO — 1) “**First In — First Out**” — 1.1) “першим прийшов — першим обслуговують”, обслуговування у порядку надходження; “первым пришёл — первым обслужен”, обслуживание в порядке поступления; 1.2) “першим отримано — першим вида-

ють”, витрачання запасів у порядку надходження; “первым получен — первым выдан”, расходование запасов в порядке получения; 1.3) “перша партія у прихід — перша у видаток”; “первая партия на приход — первая в расход”; 1.4) “першим надійшов — першим продають”; “первым поступил — первым продан”; 2) **FIFO method (“First In — First Out” method)** — ФІФО, ФІФО метод, метод “першим прийшов — першим обслуговують”; ФИФО, ФИФО метод, метод “первым пришел — первым обслужен”.

fig. (figure) — 1) цифра; цифра; 2) рисунок; рисунок; 3) схема; схема.

FIL (financial intermediary loan) — позика фінансовим посередникам (*позика Світового Банку*); ссуда финансовым посредникам (*ссуда Мирового Банка*).

FILO. FILO method (“First In — Last Out” method) — 1) метод “першим прийшов — останнім обслуговують”. ФІЛО метод, ФІЛО; метод “первым пришёл — последним обслужен”. ФИЛО метод, ФИЛО; 2) метод обслуговування у зворотному порядку; метод обслуживания в обратном порядке.

fin. — 1) **F. (finance)** — фінанси; финансы; 2) **F. (financial)** — фінансовий; финансовый; 3) **(ad) finem lat.** — у кінці, наприкінці; в конце.

FIO, f. i. o. (free in and out) — ФІО, навантаження і розвантаження сплачує фрахтувальник; ФИО, погрузка и разгрузка оплачивается фрахтователем.

FIRA (Foreign Investment Review Agency) — Управління з регулювання іноземних інвестицій (Канада); Управление регулирования иностранных инвестиций (Канада).

fis. (fiscal) — 1) фіскальний; фискальный; 2) фінансовий; финансовый.

FIT, f. i. t. (free of income tax) — який (що) не обкладають прибутковим податком; необлагаемый подоходным налогом.

FL (falsa lectio lat.) — різночитання; разночтение.

Fm (firm) — фірма; фирма.

fn. (foot-note) — 1) зноска; сноска; 2) примітка; примечание.

FNMA (Federal National Mortgage Association) — Федеральна національна іпотечна асоціація (США); Федеральная национальная ипотечная ассоциация (США).

FO, F. O. (The Foreign Office) — Міністерство іноземних справ Великої Британії; Министерство иностранных дел Великобритании.

fo, fol., F., f. (folio lat.) — аркуш, лист; лист.

F. O. A. (Foreign Operations Administration) — Управління закордонними операціями (США); Управление заграничными операциями (США).

FOA, f. o. a. (free on aircraft) — франко-літак (*фрахтові умови*); франко-самолёт (*фрахтовые условия*).

FOB, f. o. b. (free on board) — 1) франко-борт, вільно на борту (*умови поставки*); франко-борт, свободно на борту (*условия поставки*); 2) *амер.* франко-вагон; *амер.* франко-вагон.

FOC, f. o. c. — 1) **free of charge** — 1.1) безплатно, безкоштовно; бесплатно; 1.2) безоплатно; безвозмездно; 2) **free on car** — франко-вагон (*фрахтові умови*); франко-вагон (*фрахтовые условия*).

fol. — 1) **fo. F., f. (folio *лат.*)** — аркуш. лист; лист; 2) **foil. (following)** — наступний; наступний.

FOM (fault of management) — помилка адміністрації; помилка адміністрації.

FOMC (Federal Open Market Committee) — Федеральний комітет з операцій на відкритому ринку (США); Федеральний комітет по операціям на открытом рынке (США).

FOQ. f. o. q. (free on quay) — франко-набережна (*фрахтові умови*); франко-набережная (*фрахтовые условия*).

FOR. f. o. r. (free on rail) — 1) франко-вагон (*фрахтові умови*); франко-вагон (*фрахтовые условия*); 2) франко-навантажувальна платформа (*фрахтові умови*); франко-погрузочная платформа (*фрахтовые условия*).

FOT. f. o. t. — 1) **free of tax** — який (що) звільнено від обкладання податком, звільнений від обкладання податком; освобожденный от налогообложения; 2) **free on truck** — 2.1) франко-вантажівка (*фрахтові умови*); франко-грузовик (*фрахтовые условия*); 2.2) франко-платформа (*фрахтові умови*); франко-платформа (*фрахтовые условия*).

f. p. (fully paid) — який (що) повністю оплачено, повністю оплачений; полностью оплаченный.

FP (fixed price) — фіксована ціна; фиксированная цена.

FPA. F. P. A.. f. p. a. (free of particular average) — вільно від часткової аварії; свободно от частичной аварии.

FPCE (fixed-price contract with escalation) — договір/контракт з коректуванням фіксованої ціни за змінною шкалою цін; договор/контракт с корректировкой фиксированной цены по скользящей шкале цен.

FPCR (fixed-price contract with redetermination) — договір/контракт з подальшим коректуванням фіксованої ціни; договор/контракт с последующей корректировкой фиксированной цены.

FPIF (fixed-price-incentive-fee) — фіксована ціна плюс заохочувальна винагорода; фиксированная цена плюс поощрительное вознаграждение.

f. p. i. l. (full premium if lost) — повне відшкодування збитків у випадку загибелі чи пропажі; полное возмещение убытков в случае гибели или пропажи.

FPO (free post office) — франко-поштамп (*фрахтові умови*); франко-почтамп (*фрахтовые условия*).

FPRP (fixed-price-redeterminable-prospective) — фіксована початкова ціна, яку переглядають на певних етапах виконання робіт; фиксированная начальная цена, пересматриваемая на определенных этапах выполнения работ.

FPRR (fixed-price-redeterminable-retroactive) — фіксована початкова ціна, яку переглядають після виконання робіт; фиксированная начальная цена, пересматриваемая после выполнения работ.

Fr. — 1) **F. (France)** — Франція; Франция; 2) **F. (French)** — французький; французский.

fr. — 1) **f. (franc)** — франк; франк; 2) **f. (from)** — із, з; из.

FRA (forward rate agreement) — ФРА; ФРА.

F. R. B., Fed. (Federal Reserve Board) — Рада управляючих Феде-

ральної Резервної Системи (США); Совет управляющих Федеральной Резервной Системы (США).

FRC (free carrier) — франко-експедитор (*фрахтові умови*); франко-экспедитор (*фрахтовые условия*).

FRN (floating rate (floating-rate) notes) — 1) ноти з плаваючою відсотковою/процентною ставкою; ноты с плавающей процентной ставкой; 2) короткострокові/краткотермінові зобов'язання зі змінним відсотком/процентом; краткосрочные обязательства с изменяющимся процентом.

FRS. the Fed. (Federal Reserve System. Federal Reserve) — ФРС. Федеральна Резервна Система (США); ФРС. Федеральная Резервная Система (США).

frt., fgt. fgt. (freight) — 1) фрахт; фрахт; 2) вантаж; груз.

f. s. (feasible solution) — допустимий розв'язок; допустимое решение.

FS (free stock) — вільний запас/резерв; свободный запас/резерв.

FSAL (financial sector adjustment loan) — регулююча позика для підтримки фінансового сектора (*позика Світового Банку*); регулирующая ссуда для поддержки финансового сектора (*ссуда Мирового Банка*).

FSLA (Federal Savings and Loan Association) — Федеральна ощадно-позикова асоціація (США); Федеральная сберегательно-ссудная ассоциация (США).

FSLIC (Federal Savings and Loan Insurance Corporation) — Федеральна корпорація зі страхування рахунків в ощадно-позикових асоціаціях (США); Федеральная корпорация по страхованию счетов в сберегательно-ссудных ассоциациях (США).

ft. ft. — 1) **f. (foot)** — фут; фут; 2) **feet** — фути; футы.

FTC (Federal Trade Commission) — Федеральна торгова комісія (США); Федеральная торговая комиссия (США).

full diluted EPS (full diluted earnings per share) — повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію; полностью приведённый коэффициент прибыли на акцию.

fut. (futures) — 1) ф'ючерси; фьючерсы; 2) угоди на строк; сделки на срок; 3) строкові контракти; срочные контракты.

f. v. (folio verso *лат.*) — на звороті *аркуша, сторінки*; на обороте *листа, страницы*.

FV (future value of money) — майбутня вартість грошей; будущая стоимость *денег*.

F. W. (full weight) — загальна/повна вага; общий/полный вес.

fwd. fwd.. fd. (forward) — 1) майбутній; будущий; 2) строковий/терміновий (*про валюту*); срочный (*о валюте*); 3) на строк/термін; на срок; 4) форвардний; форвардный.

fwded (forwarded) — який (що) відправлено, відправлений; отправленный.

fwdg (forwarding) — 1) відправка, відправлення; отправка; 2) експедиторська робота; экспедиторская работа.

FX (foreign exchange) — 1) іноземна валюта; иностранная валюта; 2) девізи; девизы; 3) валютний резерв, валютні резерви/запаси; валютный резерв, валютные резервы/запасы.

FY (financial/fiscal year) — фінансовий/фіскальний рік; финансовый/фискальный год.

FYI (for your information) — до Вашого відома; для Вашего сведения.

G

G. — 1) **g., Gen., gen., genl (general)** — 1.1) генеральний; генеральный; 1.2) головний; главный; 1.3) всезагальний; всеобщий; 1.4) загальний; общий; 2) **Ger.** — 2.1) **German** — німецький; немецкий; 2.2) **Germany** — Німеччина; Германия; 3) **g. (guarantee)** — 3.1) гарантійний контракт; гарантийный контракт; 3.2) гарантія; гарантия; 3.3) застава; залог; 3.4) поручництво; поручительство; 3.5) аваль; аваль; 3.6) банківська гарантія щодо здійснення платежу за векселем; банковская гарантия в совершенный платеж по векселю; 3.7) вексельне поручництво/поручительство; вексельное поручительство; 3.8)) гарант векселя; гарант векселя; 3.9) доручення; поручение.

g — 1) **grain** — зерно; зерно; 2) **gr. gr. (gramme, амер. gram)** — грам; грамм.

g. — 1) **ga. (gauge)** — 1.1) калібр; калибр; 1.2) масштаб; масштаб; 1.3) стандарт; стандарт; 1.4) шаблон; шаблон; 2) **G., Gen., gen., genl (general)** — 2.1) генеральний; генеральный; 2.2) головний; главный; 2.3) всезагальний, всеобщий; 2.4) загальний; общий; 3) **gold** — золото; золото; 4) **G. (guarantee)** — 4.1) гарантійний контракт; гарантийный контракт; 4.2) гарантія; гарантия; 4.3) застава; залог; 4.4) поручництво; поручительство; 4.5) доручення; поручение.

G. A., G/A. GA — 1) **general agent** — генеральний агент; генеральный агент; 2) **general average** — загальна аварія; общая авария.

GA — 1) **G. A., G/A (general agent)** — генеральний агент; генеральный агент; 2) **General Assembly** — Генеральна Асамблея ООН; Генеральная Ассамблея ООН; 3) **G. A., G/A (general average)** — загальна аварія; общая авария.

ga., g. (gauge) — 1) калібр; калибр; 2) масштаб; масштаб; 3) стандарт; стандарт; 4) шаблон; шаблон;

GAA (General Agency Agreement) — Генеральна агентська угода про експлуатацію (використання) приватною компанією державного судна; Генеральное агентское соглашение об эксплуатации (использовании) частной компанией государственного судна.

GAAP (generally accepted accounting principles) — загальноприйняті засади/принципи бухгалтерського обліку; общепринятые принципы бухгалтерского учета.

GAB (General Arrangement to Borrow) — Загальне положення про запозичення; Общее положение о заимствовании.

GAGA (general merchandise, apparel, furniture and appliances) — товари загального призначення, одяг, меблі і побутові прилади; товары общего назначения, одежда, мебель и бытовые приборы.

G AFL (general merchandise, apparel, furniture, lumber, building materials, hardware and farm equipment) *амер.* — основні товарні групи магазинів; товари загального призначення, одяг, меблі, будівельні матеріали, залізні вироби і сільськогосподарське обладнання; основные группы магазинов; товары общего назначения, одежда, мебель, строительные материалы, скобяные изделия и сельскохозяйственное оборудование.

GAO (General Accounting Office) — Головне бюджетно-контрольне

управління США; Главное бюджетно-контрольное управление США.

GAP (general allocation problem) — загальна задача розподілу; общая задача распределения.

GAS (goods available for sale) — товари, придатні для продажу; товары. годные к продаже.

GATT, Gatt. (General Agreement on Tariffs and Trade) — ГАТТ, Генеральна угода про тарифи і торгівлю; ГАТТ, Генеральное соглашение о тарифах и торговле.

GB. G. B. Brit. (Great Britain) — Велика Британія; Великобритания.

GCE (general certificate of education) — 1) атестат зрілості; аттестат зрелости; 2) загальне свідоцтво про освіту; общее свидетельство об образовании.

GDP — 1) **G. D. P. (Gross Domestic Product)** — ВВП, валовий внутрішній продукт; ВВП, валовой внутренний продукт; 2) **general decision problem** — загальне завдання прийняття рішення (ухвали); общая задача принятия решения.

gds, gds. (goods) — 1) товар; товар; 2) товари; товары.

Gen., gen., G., g., genl (general) — 1) генеральний; генеральный; 2) головний; главный; 3) всезагальний; всеобщий; 4) загальний; общий.

Gen. Man., GM (General Manager) — 1) генеральний менеджер; генеральный менеджер; 2) головний управляючий; главный управляющий; 3) директор підприємства; директор предприятия.

genl. Gen., gen., G., g. (general) — 1) генеральний; генеральный; 2) головний; главный; 3) всезагальний; всеобщий; 4) загальний; общий.

G. F. A. (general freight agent) — генеральний (головний) фрахтовий агент із фрахтових операцій; генеральный (главный) фрахтовый агент по фрахтовым операциям.

GFCF (gross fixed capital formation) — валовий приріст основного капіталу; валовой прирост основного капитала.

GFE, gfe (government-furnished equipment) — обладнання, що постачає урядове (державне) підприємство; оборудование, поставляемое правительственным (государственным) предприятием.

GFP (government-furnished parts) — комплектуючі вироби, які постачає урядове (державне) підприємство; комплектующие изделия, поставляемые правительственным (государственным) предприятием.

GM. Gen. Man. (General Manager) — 1) генеральний менеджер; генеральный менеджер; 2) головний управляючий; главный управляющий; 3) директор підприємства; директор предприятия.

GMB. G. M. B., g. m. b. (good merchantable brand) — гарний комерційний/торговий сорт; хороший коммерческий/торговый сорт.

GMP (general maximum problem) — загальне завдання максимізації; общая задача максимизации.

GMQ. G. M. Q., g. m. q. — (**good merchantable quality**) — гарна комерційна/торгова якість; хорошее коммерческое/торговое качество.

GNI (Gross National Income) — валовий національний дохід; валовой национальный доход.

GNP (Gross National Product) — ВВП, валовий національний продукт; ВВП, валовой национальный продукт.

GO, G. O. (general office) — головна контора; главная контора.

GOB, G. O. B., g. o. b. (good ordinary brand) — звичайний комерційний/торговий сорт; обычный коммерческий/торговый сорт.

GOPO (government-owned, privately operated) — який (що) належить урядові та експлуатується (використовується) приватною компанією; принадлежащий правительству и эксплуатируемый (используемый) частной компанией.

Gov., Govt., gov., govt., Gvt (government) — уряд; правительство.

GP (general purpose) — загального призначення; общего назначения.

G. P. (the Great Powers) — Великі держави; Великие державы, государства.

GPL (general price level) — загальний рівень цін; общий уровень цен.

gr, gr. — 1) **grade** — 1.1) градус; градус; 1.2) сорт; сорт; 1.3) якість; качество; 1.4) вид; вид; 1.5) рід; род; 1.6) клас; класс; 2) **g (gramme, gram (amer.))** — грам; грамм; 3) **gt (great)** — 3.1) великий; большой; 3.2) видатний; великий, видный, выдающийся, значительный; 4) **gross** — 4.1) бруто; бруто; 4.2) валовий дохід; валовой доход; 4.3) 12 дюжин (144 штуки); 12 дюжин (144 штуки); 4.4) валовий; валовой; 4.5) маса; масса; 4.6) надзвичайний; чрезвычайный; 4.7) великий; большой; 5) **group** — група; группа.

g. r. i. (guaranteed retirement income) — 1) гарантований пенсійний дохід; гарантированный пенсионный доход; 2) дохід, що гарантують при виході у відставку (на пенсію); доход, гарантируемый при выходе в отставку (на пенсию).

GRR (gross reproduction rate) — валовий загальний коефіцієнт відтворення; валовой общий коэффициент воспроизводства.

GRT (gross register tons) — бруто реєстрові тонни; бруто регистровые тонны.

GR, WT., gr. wt., GW, g. w. (gross weight); gr. gr. (gross) — 1) бруто; бруто; 2) вага бруто; вес бруто; 3) валова вага; валовой вес.

GS (government stock(s)) — державні (цінні) папери; государственные (ценные) бумаги.

GSA (General Services Administration) — Управління служб загального призначення (США); Управление служб общего назначения (США).

GSP (general system preferences) — загальна система преференцій (привілеїв); общая система преференций (привилегий).

GT, LT, lg tn (gross/long ton) — довга або англійська тонна (1016 кг); длинная или английская тонна (1016 кг).

gt — 1) **G. T. (gross (register) tonnage)** — 1.1) бруто-тоннаж; бруто-тоннаж; 1.2) валова (реєстрова) місткість; валовая (регистрационная) вместимость; 2) **gr, gr. (great)** — 2.1) великий; большой; 2.2) видатний; великий, видный, выдающийся, значительный.

G. T. C. (good till canceled) — дійсний до погашення; действительный до погашения.

GTD, gtd, gtd. (guaranteed) — який (що) гарантовано, гарантований; гарантированный.

Gvt, Gov., Govt., gov., govt. (government) — уряд; правительство.

GW, g. w., GR, WT., gr. wt. (gross weight); gr. gr. (gross) — 1) бруто; бруто; 2) вага бруто; вес бруто; 3) валова вага; валовой вес.

H

H. Ц h. (harbour, harbor (amer.)) — 1.1) гавань; гавань; 1.2) порт; порт; 2) **h., hgt. (height)** — висота; высота; 3) **highest price** — 3.1) найвища ціна; наивысшая цена; 3.2) найвищий курс цінних паперів; наивысший курс ценных бумаг.

4) **h., hr (hour)** — година; час; 5) **h. (hundred)** — сто; сто.

h., H. — harbour (harbor (amer.)) — 1.1) гавань; гавань; 1.2) порт; порт; 2) **hgt. (height)** — висота; высота; 3) **hr (hour)** — година; час; 4) **hundred** — сто; сто.

ha (hectare) — гектар; гектар.

h. a. (hoc anno (лат.)) — у цьому році; в этом году.

handbk, hdbk (handbook) — довідник; справочник.

HC (House of Commons) — Палата общин (Велика Британія); Палата общин (Великобритания).

h. c. (honoris causa (лат.)) — 1) за заслуги; за заслуги; 2) заради пошани; ради почета.

HDC (holder in due course) — держатель, вільний від претензій; держатель, свободный от претензий.

h. e. (hic est (лат.)) — тобто; то есть.

HEW (health, education and welfare) — охорона здоров'я, освіта і соціальне забезпечення; здравоохранение, образование и социальное обеспечение.

hf. (half) — половина; половина.

hgt. h., H. (height) — висота; высота.

HHFA (Housing and Home Finance Agency) — Агентство з фінансування житлового і комунального будівництва (США); Агентство по финансированию жилищного и коммунального строительства (США).

HHG, hhg (household goods) — господарські товари; хозяйственные товары.

HL (House of Lords) — Палата лордів (Велика Британія); Палата лордов (Великобритания).

HLBB (Home Loan Bank Board) — Правління мережі федеральних банків з кредитування житлового будівництва (США); Правление системы федеральных банков по кредитованию жилищного строительства (США).

H. O. — 1) **head office** — головна контора (головний офіс, центральний апарат, штаб-квартира) *компанії*; главная контора (головной офис, центральный аппарат, штаб-квартира) *компании*; 2) **The Home Office** — Міністерство внутрішніх справ Великої Британії; Министерство внутренних дел Великобритании.

H. of R. (House of Representatives) — Палата представників Конгресу США; Палата представителей Конгресса США.

Hon. — 1) **Honorary** — почесний; почётный; 2) **Honourable (amer. Honorable)** — вельмиповажний; достопочтенный.

H/P, H. P., Hp., h. p. (hire purchase) — покупка на виплат (у розстрочку); покупка в рассрочку.

hr, h., H. (hour) — година; час.

HS (high school) — середня школа; средняя школа.

HW (highway) — шосейна дорога; шоссеная дорога.

ī., in. (inch) — дюйм (2,54 см); дюйм (2,54 см).

IADB (Inter-American Development Bank) — Міжамериканський банк розвитку; Межамериканский банк развития.

IASI (Inter-American Statistical Institute) — Міжамериканський статистичний інститут; Межамериканский статистический институт.

IB — 1) **IBRD (International Bank for Reconstruction and Development, World Bank)** — МБРР, Міжнародний банк реконструкції і розвитку, Світовий Банк; МБРР, Международный банк реконструкции и развития, Мировой Банк; 2) **IIB (The Institute of Bankers)** — Інститут банківської справи (Велика Британія); Институт банковского дела (Великобритания).

ib., ibid. (ibidem (лат.)) — там же; там же.

IBA — 1) **Independent Banker's Association** — Асоціація незалежних банкірів (США); Ассоциация независимых банкиров (США); 2) **IBAA (Investment Bankers' Association of America)** — Американська асоціація інвестиційних банків; Американская ассоциация инвестиционных банков.

IBAA, IBA (Investment Bankers' Association of America) — Американська асоціація інвестиційних банків; Американская ассоциация инвестиционных банков.

IBEC (International Bank for Economic Cooperation) — МБЕС, Міжнародний банк економічного співробітництва; МБЭС, Международный банк экономического сотрудничества.

IBLC (Belgium-Luxembourg Exchange Institute) — Бельгійсько-Люксембурзький валютний інститут (*інститут з контролю за валютними операціями*); Бельгийско-Люксембургский валютный институт (*институт по контролю за валютными операциями*).

IBRD, IB (International Bank for Reconstruction and Development, World Bank) — МБРР, Міжнародний банк реконструкції і розвитку, Світовий Банк; МБРР, Международный банк реконструкции и развития, Мировой Банк.

i/c (in charge) — 1) завідувати (*відділом*); заведовать (*отделом*); 2) відповідати (*за відділ, справу*); отвечать (*за отдел, дело*); 3) диспонувати; диспонировать.

ICA — 1) **International Co-operation Administration** — Міжнародна кооперативна адміністрація; Международная кооперативная администрация; 2) **International Co-operative Alliance** — МКА, Міжнародний Кооперативний Альянс; МКА, Международный Ко-

оперативный Альянс; 3) **Interstate Commerce Act** — Міжштатний комерційний/торговий закон (США); Межштатный коммерческий/торговый закон (США).

ICC — 1) **International Chamber of Commerce** — МТП, Міжнародна Торговельна Палата; МТП, Международная Торговая Палата; 2) **Interstate Commerce Commission** — Комітет з міжштатної торгівлі (США); Комитет по межштатной торговле (США).

ICCCH (International Commodities Clearing House) — Міжнародна розрахункова товарна палата; Международная расчетная товарная палата.

ICCICA (Interim Coordinating Committee for International Commodity Arrangements) — Тимчасовий координаційний комітет з міжнародних угод про торгівлю товарами; Временный координационный комитет по международным соглашениям о торговле товарами.

ICFC (Industrial and Commercial Finance Corporation) — Корпорація з фінансування промисловості і торгівлі (Велика Британія); Корпорация по финансированию промышленности и торговли (Великобритания).

ICERC (Interagency Country Exposure Review Committee) — Міжвідомчий Комітет з аналізу втрат від ризику країни (США); Межведомственный Комитет по анализу потерь от риска страны (США).

ID — 1) **identification** — ідентифікація; идентификация; 2) **ind. (independent)** — 2.1) незалежний; независимый; 2.2) самостійний; самостоятельный; 3) **inside dimensions** — внутрішні розміри; внутренние размеры; 4) **Intelligence Department** — розвідувальний відділ; разведывательный отдел.

id. (idem (лат.)) — той самий; тот же.

IDA (International Development Association) — МАР, Міжнародна асоціація розвитку; МАР, Международная ассоциация развития.

IDP (integrated data processing) — комплексна обробка даних; комплексная обработка данных.

i. e. (id est (лат.)) — тобто; то есть, т. е.

IEFC, I. E. F. C. (International Emergency Food Council, UN) — Міжнародна продовольча рада (рада надання негайної продовольчої допомоги) ООН; Международный продовольственный совет (совет предоставления безотлагательной продовольственной помощи) ООН.

IEPA (Intra-European Payments Agreement) — Міжєвропейська платіжна угода; Межвропейское платёжное соглашение.

IFC (International Finance Corporation) — МФК, Міжнародна фінансова корпорація (*учасник Світового Банку*); МФК, Международная финансовая корпорация (*участник Мирового Банка*).

IGO (Intergovernmental Organization, UN) — Міжурядова організація, ООН; Межправительственная организация, ООН.

ill., illus. — 1) **illustration** — ілюстрація; иллюстрация; 2) **illustrated** — ілюстрований; иллюстрированный.

I/L (import licence (amer. license)) — імпортна ліцензія; импортная лицензия.

ILO (International Labour (amer. Labor) Organization, UN) — МОП, Міжнародна організація праці (ООН); МОТ, Международная организация труда (ООН).

IMF (International Monetary Fund) — МВФ, Міжнародний валютний фонд (ООН); МВФ, Международный валютный фонд (ООН).

imp. — 1) **imperative** — настійний, нагальний; настоятельный; 2) **imperial** — 2.1) встановлений; установленный; 2.2) який (що) відповідає британському стандарту; соответствующий британскому стандарту; 3) **import** — імпорт; импорт; 4) **imported** — імпортований; импортированный; 5) **importer** — імпортер; импортёр; 6) **imprimatur** *лат.* — дозвіл цензури на друкування; разрешенные цензуры на печатание.

IMPACT (integrated management planning and control technique) — комплексний метод планування і контролю управління; комплексный метод планирования и контроля управления.

in. — 1) **i. (inch)** — дюйм (2,54 см); дюйм (2,54 см); 2) **in. inc. (income)** — дохід; доход; 3) **in. Int. int (interest)** — 3.1) відсоток/процент; процент; 3.2) відсотковий/процентний дохід; процентный доход; 3.3) інтерес; интерес; 3.4) важливість; важность; 3.5) значення; значение; 3.6) вигода; выгода; 3.7) зацікавленість; заинтересованность.

inc. — 1) **in. in. (income)** — дохід; доход; 2) **Inc., Incor., Incorp. incor, incorp (incorporated)** — 2.1) акціонерний; акционерный; 2.2) який (що) зареєстровано як акціонерне товариство (корпорація); зарегистрированный в качестве акционерного общества (корпорации).

ince. Insce. insce. insur (insurance) — 1) страхування; страхование; 2) страховий платіж; страховой платёж; 3) страховий поліс; страховой полис.

inci. — 1) **including** — включно; включительно; 2) **inclusive** — який (що) містить; содержащий.

Incor, Incorp, incor, incorp, Inc., inc. (incorporated) — 1) акціонерний; акционерный; 2) який (що) зареєстровано як акціонерне товариство (корпорація); зарегистрированный в качестве акционерного общества (корпорации).

INCOTERMS, Incoterms (International Commercial Terms) — ИНКОТЕРМС; ИНКОТЕРМС.

incr. (increase) — 1) збільшення; увеличение; 2) зростання; рост.

ind. — 1) **ID (independent)** — 1.1) незалежний; независимый; 1.2) самостійний; самостоятельный; 2) **index** — 2.1) індекс; индекс; 2.2) коефіцієнт; коэффициент; 2.3) показник; показатель; 2.4) число; число; 3) **indicated** — 3.1) індикаторний; индикаторный; 3.2) номінальний; номинальный; 4) **indir (indirect)** — непрямої, побічний; косвенный; 5) **indorsed** — який (що) індосовано, індосований; индоссированный; 6) **indorsement** — 6.1) індосамент; индоссамент; 6.2) жирю; жирю; 6.3) передавальний напис; передаточная надпись; 6.4) індосація; индоссация; 6.5) ендосар; эндосар; 7) **industrial** — 7.1) індустриальний; индустриальный; 7.2) промисловий; промышленный; 8) **industry** — 8.1) індустрія; индустрия; 8.2) промисловість; промышленность.

indir, ind. (indirect) — непрямої, побічний; косвенный.

indm. (indemnity) — 1) відшкодування; возмещение; 2) компенсація; компенсация; 3) гарантія від збитків; гарантия от ущерба.

inf. — 1) **inferior** — 1.1) гірший; худший; 1.2) нижчий; низший; 1.3) низької якості; низкого качества; 2) **information** — 2.1) дані; данные; 2.2) інформативність; информативность; 2.3) інформація; информация; 2.4) пропаганда; пропаганда.

init. (initial) — 1) початковий; начальный; 2) вихідний; исходный.

ins. (inches) — дюйми; дюймы.

Insce, insce. ince, insur (insurance) — 1) страхування; страхование; 2) страховий платіж; страховой платёж; 3) страховий поліс; страховой полис.

inst. inst. — 1) **installment** — 1.1) частковий платіж; частичный платёж; 1.2) черговий внесок; очередной взнос; 2) **instant** — поточного місяця (*в офіційному листі*); текущего месяца (*в офіційному письме*); 3) **institute** — 3.1) інститут; институт; 3.2) установа; учреждение; 3.3) товариство; общество.

instl (installation) — 1) інсталяція; инсталляция; 2) встановлення; установка; 3) монтаж; монтаж.

instr (instruction) — 1) інструкція; инструкция 2) вказівка; указание; 3) директива; директива; 4) припис; розпорядження; предписание.

insur. ince, Insce, insce (insurance) — 1) страхування; страхование; 2) страховий платіж; страховой платёж; 3) страховий поліс; страховой полис.

int — 1) **Int, in, in. (interest)** — 1.1) відсоток/процент; процент; 1.2) відсотковий/процентний дохід; процентный доход; 1.3) інтерес; интерес; 1.4) важливість; важность; 1.5) значення; значение; 1.6) вигода; выгода; 1.7) зацікавленість; заинтересованность; 2) **int. (internal)** — внутрішній; внутренний; 3) **int., intl., intn (international)** — міжнародний; международный; 4) **interval** — 4.1) інтервал; интервал; 4.2) проміжок часу; промежуток времени.

int. — 1) **interim** — 1.1) тимчасовий; временный; 1.2) проміжний; промежуточный; 2) **int (interior)** — внутрішній; внутренний; 3) **int, intl., intn (international)** — міжнародний; международный.

intl., intn, int, int. (international) — міжнародний; международный.

intro., introd. (introduction) — вступ; введение.

inv. — 1) **invented** — винайдено; изобретено; 2) **inventor** — винахідник; изобретатель; 3) **inv (invoice)** — 3.1) рахунок; счёт; 3.2) фактура; фактура; 3.3) рахунок-фактура; счёт-фактура.

invt — 1) **inventories** — матеріально-товарні запаси; материально-товарные запасы; 2) **inventory** — 2.1) інвентар; инвентарь; 2.2) інвентарна відомість; инвентарная ведомость; 2.3) опис; опись.

I-O (input-output) — затрати-випуск; затраты-выпуск.

IOB, IB (The Institute of Bankers) — Інститут банківської справи (Велика Британія); Институт банковского дела (Великобритания).

IOC (indirect operating cost(s) per available seat mile) — непрямі операційні (експлуатаційні) видатки на одне наявне місце-милю; косвенные/непрямые оперативные (эксплуатационные) расходы на одно располагаемое место-милю.

IOE (International Organization of Employers) — Міжнародна організація підприємців; Международная организация предпринимателей.

IOP (irrespective of percentage) — незалежно від процентної ставки; независимо от процентной ставки.

IOS, ISO (International Organization for Standardization) — ICO, Міжнародна організація зі стандартизації; ИСО, Международная организация по стандартизации.

IOU (I owe you) — “Я винен Вам” (*форма боргової посвідки/розписки*); “Я должен Вам” (*форма долговой расписки*).

I. P., i. p. (installment paid) — черговий внесок заплачено; очередной взнос уплачен.

IPC deposits (deposits of individuals, partnerships and corporations) *амер.* — вклади (делозити) приватних осіб, товариств і корпорацій; вклады (депозиты) частных лиц, товариществ/обществ и корпораций.

IPD (interest, profits and dividends) — відсотки/проценти, прибутки і дивіденди; проценты, прибыли и дивиденды.

IPO (initial public offering) — 1) первісна публічна пропозиція акцій; первоначальное публичное предложение акций; 2) перший випуск (перша емісія) акцій; первый выпуск (первая эмиссия) акций.

IPU (Interparliamentary Union) — Міжпарламентський союз; Межпарламентский союз.

i. q. (idem quod лат.) — так само як; так же. как.

I. Q. (intelligence quotient) — коефіцієнт розумового розвитку; коэффициент интеллектуального развития.

IRAs (individual retirement accounts) *амер.* — індивідуальні (особисті) пенсійні рахунки; индивидуальные (личные) пенсионные счета.

IRR (internal rate of return) — внутрішня норма/ставка доходності; внутренняя норма/ставка доходности.

irre., irred. (irredeemable) — який (що) не підлягає погашенню; не подлежащий погашению.

IRS (Internal Revenue Service) — Податкова служба (США). Налоговая служба (США).

IS (curve) — крива, що характеризує зрівноважений рівень доходу і відсотка/процента на ринку товарів; кривая, характеризующая равновесный уровень дохода и процента на рынке товаров.

ISC (International Statistical Classification) — Міжнародна статистична класифікація; Международная статистическая классификация.

ISCO (International Standard Classification of Occupations) — Міжнародна стандартна класифікація професій; Международная стандартная классификация профессий.

ISIC (International Standard Industrial Classification) — Міжнародна стандартна промислова класифікація; Международная стандартная промышленная классификация.

ISO — 1) **IOS (International Organization for Standardization)** — Міжнародна організація зі стандартизації; Международная организация по стандартизации; 2) **ISO currency codes, International Standardization Organization currency codes** — валютні коди Міжнародної організації зі стандартизації; валютные коды Международной организации по стандартизации.

iss. (issued) — який (що) випущено, випущений (*в обіг*); выпущенный (*в обращение*).

IT (income tax) — прибутковий податок; подоходный налог.

It. — 1) **Ital. (Italian)** — італійський; итальянский; 2) **ital. (italics)** — курсив; курсив; 3) **Italy** — Італія; Италия.

ITC (investment tax credit) — інвестиційний податковий кредит; инвестиционный налоговый кредит.

ITO (International Trade Organization, UN) — Міжнародна організація торгівлі (ООН); Международная организация торговли (ООН).

ITT, ITTC (International Telephone and Telegraph Corporation) — ІТТ, концерн “Міжнародна телефонна і телеграфна корпорація”; ИТТ, концерн “Международная телефонная и телеграфная корпорация”.

I. U. (international unit) — міжнародна одиниця; международная единица.

i. v. — 1) **increased value** — зростаюча вартість; возросшая стоимость; 2) **invoice value** — фактурна вартість; фактурная стоимость.

J

J. — 1) **judge** — 1.1) суддя; судья; 1.2) арбітр; арбитр; 1.3) експерт; эксперт; 2) **justice** — 2.1) юстиція; юстиция; 2.2) справедливість; справедливость.

3) **j., Jnt, jnt, jnt., jt (joint)** — 3.1) об'єднаний; объединённый; 3.2) спільний; совместный; 3.3) з'єднаний; соединённый; 3.4) єдиний; единый; 3.5) солідарний; солидарный; 3.6) спільний; совместный.

j., J. — 1) **Jnt, jnt, jnt., jt (joint)** — 1.1) об'єднаний; объединённый; 1.2) спільний; совместный; 1.3) з'єднаний; соединённый; 1.4) єдиний; единый; 1.5) солідарний; солидарный; 2) **Jr., jr., jun. (junior)** — молодший; младший.

JA, J. A., J/A, j/a (joint account) — 1) загальний рахунок; общий счёт; 2) спільний *банківський* рахунок; совместный *банковский* счёт; 3) об'єднаний рахунок (*при створенні ВО, синдикатів тощо*); объединённый счёт (*при создании ВО, синдикатов и т. п.*).

JAE (joint asymptotic efficiency) — спільна асимптотична ефективність; совместная асимптотическая эффективность.

JIT — 1) **just-in-time** — в останній момент; ; в последний момент; 2) **just-in-time inventory** — оперативні виробничі запаси; оперативные производственные запасы.

Jnt, jnt, jnt., jt, J., j. (joint) — 1) об'єднаний; объединённый; 2) спільний; совместный; 3) з'єднаний; соединённый; 4) єдиний; единый; 5) солідарний; солидарный.

jnt stk, jnt. stk. (joint stock) — 1) акціонерний капітал; акционерный капитал; 2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 3) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сумма непогашенных обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов.

Jr., jr., jun., J., j. (junior) — молодший; младший.

JSC (joint-stock company; stock company, SC) — акціонерне товариство, АТ; акционерное общество, АО.

jt, Jnt, jnt, jnt., J., j. (joint) — 1) об'єднаний; объединённый; 2) спільний; совместный; 3) з'єднаний; соединённый; 4) єдиний; единый; 5) солідарний; солидарный.

jun., Jr., jr., J., j. (junior) — молодший; младший.

Jun. Part. (junior partner) — молодший партнер; младший партнёр.

К

k. (**karat**) — карат; карат.

kg (**kilogram**) — кілограм; килограмм.

km (**kilometre** (*амер.* **kilometer**)) — кілометр; километр.

km/h, kph (**kilometres** (*амер.* **kilometers**) **per hour**) — *стілки-то* кілометрів за годину; *столько-то* километров в час.

L

L — 1) **l, lb., — (libra лат., pound)** — фунт, фунт стерлінгів (*грошова одиниця*); фунт, фунт стерлінгов (*денежна одиниця*); 2) **lowest price** — 2.1) найменша ціна; самая низкая цена; 2.2) найнижчий курс цінних паперів; самый низкий курс ценных бумаг.

L. — 1) **lgth (length)** — довжина; длина; 2) **longitude** — 2.1) довгота; долгота; 2.2) меридіан; меридиан.

l. l, lb., — (libra лат., pound) — фунт, фунт стерлінгів (*грошова одиниця*); фунт, фунт стерлінгов (*денежна одиниця*).

l. — 1) **left** — лівий; левый; 2) **litre. амер. liter** — літр; литр.

l. a. (letter of advice) — 1) авізо; авизо; 2) авізівка; авизовка; 2) повідомлення про здійснення угоди; уведомление о совершении сделки; 3) повідомлення; уведомление; 4) сповіщення; извещение.

L/A (letter of attorney/authority/trust) — довіреність, доручення, доверенность.

LA (local authority) — 1) місцева влада; местная власть; 2) місцеве управління; местное управление.

LASH (lighter abroad ship) — 1) баржовоз (*судно*); баржевоз (*судно*); 2) ліхтеровоз (*судно*); лихтеровоз (*судно*).

lb., lbs. (libra лат., pound) — фунт (*вага*); фунт (*вес*).

lb. ap. (pound apothecary) — фунт аптекарської ваги (373,24 г); фунт аптекарского веса (373,24 г).

lb. av. (pound avoirdupois) — англійський торговельний фунт (453,6 г); английский торговый фунт (453,6 г).

LBH (length, breadth, height) — довжина, ширина, висота (*габаритні розміри*); длина, ширина, высота (*габаритные размеры*).

LBO (leveraged buy-out/buyout) — леведжований викуп *компанії*; леведжированный выкуп *компани*; 2) викуп *контрольного пакета акцій* за рахунок кредиту; выкуп *контрольного пакета акций* за счёт кредита.

lbs., lb. (libra лат., pound) — фунт (*вага*); фунт (*вес*).

L. C. — 1) **Law Court** — суд; суд.

2) **LC, L/C, l. c., l. cr., L. o/c, Ls/c (letter of credit)** — акредитив; акредитив.

l. c. (loco citato лат.) — у наведеному (цитованому) місці; в приведённом (цитированном) месте.

LC — 1) **labour** (*амер. labor*) **costs** — затрати на робочу силу; затраты на рабочую силу; 2) **letter-contract** — контракт-лист; контракт-письмо; 3) **L/C, L. C., l. c., l. cr., L. o/c, Ls/c (letter of credit)** — акредитив; акредитив.

LCC, L. C. C. (London Chamber of Commerce) — Лондонська торгова палата; Лондонская торговая палата.

LCE (London Commodity Exchange) — Лондонська товарна біржа; Лондонская товарная биржа.

LCFS (last-come-first-served) — 1) “останнім прийшов — першим обслуговується”; “пришёл последним — обслужен первым”; 2) обслуговування у зворотному порядку; обслуживание в обратном порядке.

L. C. L., l. c. l. (less than carload) — партія вантажу є меншою від вантажомісткості вагону; партия груза является меньшей, чем грузоместимость вагона.

LCL (less than container load) — партія вантажу є меншою від повного контейнерного завантаження; партия груза является меньшей, чем полная контейнерная загрузка.

l. cr., LC, L/C, L. C., l. c., L. o/c, Ls/c (letter of credit) — акредитив; акредитив.

L. D. — 1) **letter of deposit** — заставний лист; залоговое письмо; 2) **L&D (loans and discounts)** — позики та обліковані векселі; ссуды и учтённые векселя.

Ld, Lim., lim., Ltd, Ltd. — 1) **limited** — з обмеженою відповідальністю; с ограниченной ответственностью; 2) **limited company/partnership** — товариство з обмеженою відповідальністю, ТзОВ, ТОВ; общество/товарищество с ограниченной ответственностью, ООО.

LDC (less developed country) — 1) країна, що розвивається; развивающаяся страна; 2) менш розвинута країна; менее развитая страна.

L. d. d., l. d. d. (loss during discharge) — збиток, нанесений під час розвантаження; убыток, причиненный во время разгрузки.

Ldn, Lon., Lond. (London) — Лондон; Лондон.

L. E. (Labour (*амер. Labor*) **Exchange)** — біржа праці; биржа труда.

leg — 1) **leading** — ведучий, провідний; ведущий; 2) **loading** — 2.1) вантаж; груз; 2.2) вантаження, навантаження, погрузка.

leg. — 1) **legal** — 1.1) легальний; легальный; 1.2) законний; законный; 1.3) юридичний; юридический; 1.4) правовий; правовой; 2) **legisl. (legislative)** — законодавчий; законодательный.

legisl., leg. (legislative) — законодавчий; законодательный.

L. F., LF (late fee) — 1) останній внесок; последний взнос; 2) останній платіж; последний платёж.

LF — 1) **L. F. (late fee)** — 1.1) останній внесок; последний взнос; 1.2) останній платіж; последний платёж; 2) **least favourable** (*амер. favorable*) — найнесприятливий; наименее благоприятный; 3) **If (load factor)** — коефіцієнт навантаження; коэффициент нагрузки.

If, LF (load factor) — коефіцієнт навантаження; коэффициент нагрузки.

LFA, L. F. A. (local freight agent) — місцевий агент з фрахтових операцій; местный агент по фрахтовым операциям.

LFPR (labour (*амер. labor*) **force participation rate)** — показник виробничої активності; показатель производственной активности.

lg tn, LT, GT (long/gross ton) — довга або англійська тонна (1016 кг); длинная или английская тонна (1016 кг).

l. h., LH (left-hand) — 1) лівий; левый; 2) лівосторонній; левосторонний.

LH — 1) **l. h. (left-hand)** — 1.1) лівий; левый; 1.2) лівосторонній; левосторонний; 2) **long hauls** — магістральні перевезення; магистральные перевозки; 3) **long-haul** — магістральний; магистральный.

L/H (letter of hypothecation) — 1) заставний лист; залоговое письмо; 2) свідоцтво про отримання позики під заставу нерухомості; свидетельство о получении ссуды под залог недвижимости.

L/I (letter of intent) — лист про намір; письмо о намерении.

LIBID (London interbank bid rate) — ставка покупця на Лондонському міжбанківському ринку депозитів; ставка покупателя на Лондонском межбанковском рынке депозитов.

Libor, LIBOR (London interbank offered rate, interbank rate) — Лібор, ЛИБОР; Либор, ЛИБОР.

lic. (licence, license амер.) — 1) ліцензія; лицензия; 2) офіційний дозвіл; официальное разрешение.

LIFFE (London International Financial Futures Exchange) — Лондонська міжнародна біржа фінансових ф'ючерсів; Лондонская международная биржа финансовых фьючерсов.

LIFO, Lifo, lifo, LIFO method (“Last In — First Out” method) — ЛІФО, метод ЛІФО, метод “останнім прийшов — першим обслуговують”; ЛИФО, метод ЛИФО, метод “последним пришёл — первым обслужен”.

l. i. m. (limit in the mean) — межа (ліміт) у середньому; предел в среднем.

Lim., lim., Ld, Ltd, Ltd. — 1) **limited** — з обмеженою відповідальністю; с ограниченной ответственностью; 2) **limited company/partnership** — товариство з обмеженою відповідальністю, ТзОВ, ТОВ; общество/товарищество с ограниченной ответственностью, ООО.

LIMIT (lot-size inventory management interpolation technique) — інтерполяційний метод розрахунку величини партії товару при управлінні запасами; интерполяционный метод расчёта величины партии товара при управлении запасами.

lin. (linear) — лінійний; линейный.

LK (looking) — шукає роботу; ищет работу.

L. L. (Lend-Lease Act) — Закон про ленд-ліз; Закон о ленд-лизе.

LLC (limited liability company) — компанія з обмеженою відповідальністю; компания с ограниченной ответственностью.

LLCC (lowest life cycle costing) — мінімізація затрат за строк/термін служби; минимизация затрат за срок службы.

LM (curve) (liquidity preference money curve) — крива, що характеризує зрівноважений рівень доходу і відсотка/процента на ринку грошей; кривая, характеризующая уравновешенный уровень дохода и процента на рынке денег.

LME (London Metal Exchange) — Лондонська біржа металів; Лондонская биржа металлов.

LMP (locally most powerful) — локально найпотужніший (*критерій*); локально наиболее мощный (*критерий*).

LMT (local mean time) — місцевий середній час; местное среднее время.

L. o/c, l. cr., LC, L/C, L. C., l. c., Ls/c (letter of credit) — акредитив; акредитив.

LOC (letter of commitment) — гарантійний лист; гарантийное письмо.

loc. cur. (local currency) — локальна (місцева) валюта; локальная (местная) валюта.

LP (limited-partner) — товариш-вкладник; товарищ-вкладчик.

L. R. (Lloyd's Register) — судновий реєстр Ллойда; судовой регистр Ллойда.

L. S. D., l. s. d. (librae, solidi, denarii лат., pounds, shillings, pence) — фунти стерлінгів, шилінги, пенси; фунты стерлингов, шиллинги, пенсы.

Ls/c, l. cr., LC, L/C, L. C., l. c., L. o/c (letter of credit) — акредитив; акредитив.

LSE (London Stock Exchange) — Лондонська фондова біржа; Лондонская фондовая биржа.

Ltd, Ltd., Ld, Lim., lim. — 1) **limited** — з обмеженою відповідальністю; с ограниченной ответственностью; 2) **limited company/partnership** — товариство з обмеженою відповідальністю, ТзОВ, ТОВ; общество/товарищество с ограниченной ответственностью, ООО.

LTPD (lot tolerance percent defective) — допустимий відсоток/процент дефективних (пошкоджених) виробів у партії товару; допустимый процент дефективных (повреждённых) изделий в партии товара.

LUE (linear unbiased estimate) — лінійна незміщена оцінка; линейная несмещённая оценка.

M

M. — 1) **money** — 1) гроші; деньги; 2) всезагальний еквівалент; всеобщий эквивалент; 3) грошові засоби (кошти); денежные средства; 2) **m., mo. (month)** — місяць; месяц; 3) **m. (monthly)** — щомісяця; ежемесячно.

m. — 1) **mk. (mark)** — 1.1) знак; знак; 1.2) марка; марка; 1.3) мітка, позначка; метка; 1.4) серійний номер; серийный номер; 1.5) штамп; штамп; 1.6) ознака; признак; 1.7) напис на товарі; надпись на товаре; — 2) **mass** — маса; масса; — 3) **medium** — 3.1) засіб; средство; 3.2) спосіб; способ; — 4) **mem. (member)** — член; член; — 5) **metre, амер. meter** — метр; метр; — 6) **mi. (mile)** — миля; миля; — 7) **million** — мільйон; миллион; — 8) **min. (minute)** — хвилина; минута; — 9) **mistake** — 9.1) помилка; ошибка; 9.2) похибка; погрешность; 10) **M., mo. (month)** — місяць; месяц.

M & A (mergers and acquisitions) — злиття і поглинання *компаній*; слияния и поглощения *компаний*.

M of S (margin of safety) — “межа безпеки”; “предел безопасности”.

M. A. (Master of Arts) — магістр гуманітарних наук; магистр гуманитарных наук.

MA — 1) **mental age** — розумовий розвиток, що відповідає віку; умственне развитие. соотносимое с возрастом; 2) **moving average** — змінне середнє: скользящее среднее.

mach. machy (machinery) — машинне обладнання; машинное оборудование.

mag. (magazine) — журнал, часопис; журнал.

man. — 1) **Mgmt. mgmt. mgt (management)** — 1.1) менеджмент; менеджмент; 1.2) управління; управление; 1.3) дирекція; дирекция; 1.4) правління; правление; 2) **Mgr. (manager)** — 2.1) менеджер; менеджер; 2.2) управляючий; управляющий; 2.3) завідувач; заведующий; 3) **mfr.. manuf. (manufacture)** — 3.1) мануфактура; мануфактура; 3.2) виробництво; производство; 4) **manfd. manuf. (manufactured)** — промислового виготовлення; промышленного изготовления; 5) **mfr.. manuf. (manufacturer)** — 5.1) виробник; изготовитель; 5.2) постачальник; поставщик; 5.3) фабрикат; фабрикат; 6) **manuf.. mfg (manufacturing)** — виробництво; производство.

manfd. man.. manuf. mfd. (manufactured) — промислового виготовлення; промышленного изготовления.

manuf. — 1) **man.. mfr. (manufacture)** — 1.1) мануфактура; мануфактура; 1.2) виробництво; производство; 2) **man.. manfd. mfd. (manufactured)** — промислового виготовлення; промышленного изготовления; 3) **man.. mfr. (manufacturer)** — 3.1) виробник; изготовитель; 3.2) постачальник; поставщик; 3.3) фабрикат; фабрикат; 4) **man.. mfg (manufacturing)** — виробництво; производство.

marg. — 1) **margin** — 1.1) маржа; маржа; 1.2) прибуток; прибыль; 1.3) границя; граница; 1.4) межа; предел; 1.5) різниця; разница; 1.6) відмінність; отличие; 1.7) гарантований завдаток; гарантированный задаток; 1.8) знижка (*роздрібним торговцям зі встановлених роздрібних цін тощо*); скидка (*розничным торговцам с установленных розничных цен и т. п.*); 2) **marginal** — 2.1) маржинальний; маржинальный; 2.2) граничний; предельный.

MARS (Marketing Analysis Research System) — система розробки ринкової стратегії; система разработки рыночной стратегии.

mart.. mkt. mkt. (market) — 1) ринок; рынок; 2) біржа; биржа; 3) продаж; продажа; 4) торгівля; торговля; 5) збут; сбыт; 6) попиту; спрос.

MARTI (Machine Readable Telegraphic Input Money Transfer System) — система переказу грошей з допомогою телеграфних зчитуючих машин; система перевода денег с помощью телеграфных считывающих машин.

MASIS (Management Scientific Information System) — система наукової інформації для керівництва; система научной информации для руководства.

mat. (maturity) — 1) строк/термін *боргового зобов'язання*; срок *долгового обязательства*; 2) переміщення активів; перемещение активов.

math амер.. maths (mathematics) — математика; математика.

M. B. (municipal borough) — місто, що має самоврядування; город, имеющий самоуправление.

MBS (mortgage-backed securities) — (*про нерухомість*) 1) іпотечні цінні папери; ипотечные ценные бумаги; 2) цінні папери, забезпечені заставними; ценные бумаги, обеспеченные закладными.

MC (marginal costs) — граничні видатки; предельные издержки.

m. c. (minutes charged) — хвилини телефонної розмови, що підля-

гають оплаті; минуты телефонного разговора. подлежащие оплате.

MCA (monetary compensation amount) — величина валютної компенсації; величина валютной компенсации.

MCC (marginal cost of capital) — гранична вартість капіталу; предельная стоимость капитала.

MCD (minor civil division) — частина адміністративного округу (США); часть административного округа (США).

MCEEC (Monetary Committee of the European Economic Community) — Валютний комітет Європейського економічного співтовариства; Валютный комитет Европейского экономического сообщества.

Mcht, mcht, merc. (merchant) — 1) комерційний; коммерческий; 2) торговий; торговый.

MD. md. M./D., m. d., m/d (months after date) — *стільки-то* місяців від цієї дати; *столько-то* месяцев от сего числа.

mdl, mod. (model) — модель; модель.

mdse, mdse. (merchandise) — товари; товары.

MEC (marginal efficiency of capital) — гранична ефективність капіталу; предельная эффективность капитала.

mem.. m. (member) — член; член.

mem memo memo. (memorandum) — 1) меморандум; меморандум; 2) пам'ятна записка; памятная записка.

merc. (mercantile, merchant) — 1) комерційний; коммерческий; 2) торговий; торговый.

MET. M. E. T. (Mean European Time) — середній європейський час; среднеевропейское время.

met. (metropolitan) — столичний; столичный.

meth. meth. — 1) **method** — метод; метод; 2) **methodical** — 2.1) методичний; методический; 2.2) систематичний; систематический.

MEW, M. E. W. (manufacturer's empty weight) — порожня вага; порожний вес.

Mex. (Mexico) — Мексика; Мексика.

mfd., man., manfd, manuf. (manufactured) — промислового виготовлення; промышленного изготовления;

mfg, man.. manuf. (manufacturing) — виробництво; производство.

MFN (most favoured {амер. favored} nation) — нація, якій надано найбільше сприяння; наиболее благоприятствуемая нация.

mfr. — 1) **man., manuf. (manufacture)** — 1.1) мануфактура; мануфактура; 1.2) виробництво; производство; 2) **man.. manuf. (manufacturer)** — 2.1) виробник; изготовитель; 2.2) постачальник; поставщик; 2.3) фабрикат; фабрикат.

Mgmt, mgmt. man., mgt (management) — 1) менеджмент; менеджмент; 2) управління; управление; 3) дирекція; дирекция; 4) правління; правление.

Mgr., man. (manager) — 1) менеджер; менеджер; 2) управляючий; управляющий; 3) завідувач; заведующий.

mgt. man., Mgmt, mgmt (management) — 1) менеджмент; менеджмент; 2) управління; управление; 3) дирекція; дирекция; 4) правління; правление.

mi.. m. (mile) — миля; миля.

MICP (Mandatory Investment Control Program) — Програма обов'язкового контролю інвестицій (капіталовкладень) за кордоном (США); Программа обязательного контроля инвестиций (капиталовложений) за границей (США).

min. — 1) **minimum** — мінімум; минимум; 2) **minister** — міністр; министр.

min. prem. (minimum premium) — найменша страхова премія; наименьшая страховая премия.

Miny (ministry) — 1) міністерство; министерство; 2) відправа, служіння; служение.

MIP (marine insurance policy) — морський страховий поліс; морской страховой полис.

MIS — 1) **Management Information System** — система управління інформації (*для банку*); система управленческой информации (*для банка*); 2) **Multicurrency Intervention System** — багатовалютна система інтервенування; многовалютная система интервенирования.

MIT (market if touched) — товарне замовлення; товарный заказ.

mk.. m. (mark) — 1) знак; знак; 2) марка; марка; 3) мітка, позначка; метка; 4) серійний номер; серийный номер; 5) штамп; штамп; 6) ознака; признак; 7) напис на товарі; надпись на товаре.

mkt, mkt., mart. (market) — 1) ринок; рынок; 2) біржа; биржа; 3) продаж; продажа; 4) торгівля; торговля; 5) збут; сбыт; 6) попиту; спрос.

ML (maximum likelihood) — максимальна правдоподібність; максимальное правдоподобность.

ml (millilitre, milliliter амер.) — мілілітр; миллилитр.

MLE (maximum likelihood estimate) — оцінка максимальної правдоподібності; оценка максимальной правдоподобности.

MLR — 1) **Minimum Lending Rate** — мінімальна позикова ставка на грошовому ринку; минимальная ссудная ставка на денежном рынке; 2) **monotone likelihood ratio** — монотонне співвідношення правдоподібностей; монотонное отношение правдоподобности.

MM, M. M. (mercantile marine) — торговий флот; торговый флот.

mm (millimetre, millimeter амер.) — міліметр; миллиметр.

MMC (money market certificate) — 1) ощадний сертифікат; сберегательный сертификат; 2) СДР, сертифікат грошового ринку; СДР, сертификат денежного рынка.

MMDA (money market deposit account амер.) — депозитний рахунок грошового ринку; депозитный счёт денежного рынка.

MMF, MMMF (money market mutual fund амер.) — 1) взаємний фонд грошового ринку; взаимный фонд денежного рынка; 2) інвестиційний фонд відкритого типу, що вкладає кошти тільки у короткострокові/короткотермінові зобов'язання грошового ринку; инвестиционный фонд открытого типа, вкладывающий средства только в краткосрочные обязательства денежного рынка.

MMI (major market index) — 1) головний ринковий індекс; главный

рыночный индекс; 2) індекс курсу акцій 20-ти провідних корпорацій США; индекс курса акций 20-ти ведущих корпораций США.

MMMF, MMF (money market mutual fund амер.) — 1) взаємний фонд грошового ринку; совместный фонд денежного рынка; 2) інвестиційний фонд відкритого типу, що вкладає кошти тільки у короткострокові зобов'язання грошового ринку; инвестиционный фонд открытого типа, вкладывающий средства только в краткосрочные обязательства денежного рынка.

M. N. (Merchant Navy) — 1) торговий флот; торговый флот; 2) цивільний флот; гражданский флот.

MO — 1) **M. O. (mark off)** — списувати; списывать; 2) **money order** — 2.1) грошовий переказ поштою; денежный перевод по почте; 2.2) грошовий ордер; денежный ордер.

mo.. M., m. (month) — місяць; месяц.

Mod., mod. — 1) **modern** — 1.1) модерн; модерн; 1.2) сучасний; современный; 2) **modernized** — модернізований; модернизированный; 3) **modification** — модифікація; модификация.

mod. — 1) **mdl (model)** — модель; модель; 2) **moderate** — помірний; умеренный; 3) **Mod. (modern)** — 3.1) модерн; модерн; 3.2) сучасний; современный; 4) **Mod. (modernized)** — модернізований; модернизированный; 5) **Mod. (modification)** — модифікація; модификация.

mod cons (modern conveniences) — 1) сучасні вигоди; современные удобства; 2) з усіма вигодами; со всеми удобствами.

MOF (Ministry of Finance) — Міністерство фінансів; Министерство финансов.

mon. (monetary) — 1) монетарний; монетарный; 2) грошовий; денежный; 3) валютний; валютный.

mort, mortg (mortgage) — (*про нерухомість; о недвижимоі*) 1) іпотека; ипотека; 2) заставна; закладная.

mos. (months) — місяці; месяцы.

M. O. T. (Ministry of Transport) — Міністерство транспорту; Министерство транспорта.

MP — 1) **marginal product** — граничний продукт; предельный продукт; 2) **most powerful** — найпотужніший (*критерій*); наиболее мощный (*критерий*).

M/P — 1) **mail payment** — поштовий переказ; почтовый перевод; 2) **memorandum of partnership** — договір про заснування товариства; договор об учреждении товарищества/общества.

MPC (marginal product of capital) — граничний продукт капіталу; предельный продукт капитала.

MPDP (multifacility production-distribution problem) — завдання про розподіл продукції кількох підприємств; задача о распределении продукции нескольких предприятий.

MPE (most probable estimate) — найімовірніша оцінка; наиболее вероятная оценка.

MPH, mph, m. p. h. (miles per hour) — *стільки-то* миль за годину; *столько-то* миль в час.

m. prod. (mass production) — масове виробництво; массовое производство.

MPS (Material Product System) — 1) система матеріального проду-

кту; система матеріального продукту; 2) система показників балансу народного господарства; система показателів балансу народного господарства.

mps (metres (амер. meters) per second) — *стільки-то* метрів за секунду; *столько-то* метров в секунду.

M/R. M. R.. m. r. (mates receipt) — 1) штурманська розписка; штурманская расписка; 2) розписка помічника капітана (*про прийняття вантаж*); расписка помощника капитана (*о приеме груза*).

MR (marginal revenue) — граничний (доданий) дохід; предельный (добавочный) доход.

MRC (major retail center) — великий (головний) центр роздрібної торгівлі; большой (главный) центр розничной торговли.

MS — 1) **manuscript** — рукопис; рукопись; 2) **m. s.. M. V. (motor ship/vessel)** — теплохід; теплоход.

M. S. (Master of Science) — магістр *природничих* наук; магистр *естественных* наук.

M/S (months after sight) — через *стільки-то* місяців після подання (пред'явлення); через *столько-то* месяцев после предъявления.

MSB (mutual savings bank) — 1) взаємний ощадний банк; взаимосберегательный банк; 2) ощадний банк, що є у власності вкладників; сберегательный банк, находящийся в собственности вкладчиков.

MSD (mean square deviation) — середнє квадратичне відхилення; среднее квадратическое отклонение.

MSE (mean square error) — середня квадратична помилка; средняя квадратическая ошибка.

MSS (manuscripts) — рукописи; рукописи.

MSU (Maxwell Stamp's Composite Currency Unit) — складова валютна одиниця Максвелла Стемпа; составная валютная единица Максвелла Стемпа.

M. T. — 1) **M/T (mail transfer)** — переказ поштою, поштовий переказ; перевод по почте, почтовый перевод; 2) **metric ton** — метрична тонна; метрическая тонна.

MTA (motion time analysis) — хронометрування робочих рухів; хронометрирование трудовых движений.

MTB (Merchandise Trade Balance) — баланс за торговими операціями; баланс по торговым операциям.

MTBF (mean time between failures) — середній доробок між відмовами; средняя наработка на отказ.

MTBI (mean time between interruptions) — середній час обслуговування без переривання; среднее время обслуживания без прерывания.

MTN (medium-term note) — середньостроковий вексель; среднесрочный вексель.

M. U., MU (marginal utility) — гранична (маржинальна) корисність; предельная (маржинальная) полезность.

MU — 1) **M. U. (marginal utility)** — гранична (маржинальна) корисність; предельная (маржинальная) полезность; 2) **monetary unit** — грошова одиниця; денежная единица.

Mun., munic. (municipal) — 1) муніципальний; муниципальный; 2) міський; городской.

mut. (mutual) — взаємний; взаимный. совместный.

m. v. (market value) — 1) ринкова вартість; рыночная стоимость; 2) венальна вартість; венальная стоимость; 3) курсова вартість; курсовая стоимость.

M1 (money aggregate M1) — M1. грошовий агрегат M1; M1. денежный агрегат M1.

M2 (money aggregate M2) — M2. грошовий агрегат M2; M2. денежный агрегат M2.

M3 (money aggregate M3) — M3. грошовий агрегат M3; M3. денежный агрегат M3.

N

N. 1) **name** — 1.1) ім'я; имя; 1.2) прізвище; фамилия; 2) **nat., natl. (national)** — 2.1) національний; национальный; 2.2) державний; государственный; 3) **n. (note)** — 3.1) замітка; заметка; 3.2) записка; записка; 3.3) примітка; примечание; 3.4) посилання (*на книгу тощо*); ссылка (*на книгу и т. п.*); 3.5) повідомлення; извещение; 3.6) авізо; авизо; 3.7) боргова посвідка/розписка; долговая расписка; 3.8) банківський білет; банковский билет; 3.9) кредитний білет; кредитный билет; 3.10) банкнота; банкнота; 3.11) грошовий білет; денежный билет; 3.12) середньостроковий цінний папір (*від 1 до 5 років*); среднесрочная ценная бумага (*от 1 до 5 лет*); 3.13) рахунок; счёт; 3.14) вексель; вексель; 3.15) тратта; тратта; 3.16) чек; чек.

n. — 1) **net** — 1.1) нетто; нетто; 1.2) вага нетто; вес нетто; 1.3) чистий дохід; чистый доход; 2) **NT. WT., nt. wt. (net; net weight)** — вага нетто; вес нетто; 3) **neuter** — середній; средний; 4) **nom. (nominative)** — 4.1) називний; именительный; 4.2) призначений *на посаду*; назначенный *на должность*; 5) **noon** — полудень; полдень; 6) **N. (note)** — 6.1) замітка; заметка; 6.2) записка; записка; 6.3) примітка; примечание; 6.4) посилання (*на книгу тощо*); ссылка (*на книгу и т. п.*); 6.5) повідомлення; извещение; 6.6) авізо; авизо; 6.7) боргова посвідка/розписка; долговая расписка; 6.8) банківський білет; банковский билет; 6.9) кредитний білет; кредитный билет; 6.10) банкнота; банкнота; 6.11) грошовий білет; денежный билет; 6.12) середньостроковий цінний папір (*від 1 до 5 років*); среднесрочная ценная бумага (*от 1 до 5 лет*); 6.13) рахунок; счёт; 6.14) вексель; вексель; 6.15) тратта; тратта; 6.16) чек; чек; 7) **No., no., Nmb., Num. (number)** — 7.1) номер; номер; 7.2) число; число; 7.3) табель; табель; 7.4) випуск; выпуск; 7.5) екземпляр, примірник; экземпляр.

N. A., n/a (not available) — немає у наявності; не имеется в наличии.

N/A — 1) **new account** — новий рахунок; новый счёт; 2) **no account** — немає (поточного) рахунку; нет (текущего) счёта; 3) **no advice** — 3.1) авізо не надійшло; авизо не поступило; 3.2) немає повідомлення; нет извещения; 4) **non-acceptance, nonacceptance** — 4.1) відмова від акцепту; отказ от акцепта; 4.2) неакцептування; неакцептование.

NAA (National Association of Accountants) — Національна асоціація бухгалтерів (США); Национальная ассоциация бухгалтеров (США).

NABE (National Association of Business Economists) — Національна асоціація економістів у галузі приватного підприємництва (США);

Национальная ассоциация экономистов в области частного предпринимательства (США).

NAC (North Atlantic Council) — Рада Північноатлантичного Союзу, Рада НАТО; Совет Североатлантического Союза. Совет НАТО.

NAIB — 1) **National Association of Insurance Brokers** — Національна асоціація страхових брокерів (США); Национальная ассоциация страховых брокеров (США); 2) **National Association of Investors' Brokers** — Національна асоціація брокерів-інвесторів (США); Национальная ассоциация брокеров-инвесторов (США).

NAIC (National Association of Investment Companies) — Національна асоціація інвестиційних компаній (США); Национальная ассоциация инвестиционных компаний (США).

NAM (National Association of Manufacturers) — НАП, Національна асоціація промисловців (США); НАП, Национальная ассоциация промышленников (США).

NAS (National Academy of Sciences) — Національна Академія Наук (США); Национальная Академия Наук (США).

NASD (National Association of Securities Dealers) — Національна асоціація біржових (інвестиційних) дилерів (США); Национальная ассоциация биржевых (инвестиционных) дилеров (США).

NASDAQ (National Association of Securities Dealers Automated Quotations) — система автоматичного котирування Національної асоціації біржових (інвестиційних) дилерів (США); система автоматической котировки Национальной ассоциации биржевых (инвестиционных) дилеров (США).

NASDIM (National Association of Securities Dealers and Investment Managers) — Національна асоціація біржових дилерів та інвестиційних менеджерів (Велика Британія); Национальная ассоциация биржевых дилеров и инвестиционных менеджеров (Великобритания).

nat. — 1) **N., natl. (national)** — 1.1) національний; национальный; 1.2) державний; государственный; 2) **natural** — натуральний, природний; естественный.

natl., nat.. N (national) — 1) національний; национальный; 2) державний; государственный.

Natl Bk (National Bank амер.) — Національний банк (США); Национальный банк (США).

NAV (net asset value) — балансова ціна акції; балансовая цена акции.

NB — 1) **new bonds** — 1.1) нові облигації; новые облигации; 1.2) нові заставні; новые закладные; 2) **N. B. (nota bene лат.)** — 2.1) нота bene; нота bene; 2.2) зверніть увагу; обратите внимание.

NBER (National Bureau of Economic Research) — Національне бюро економічних досліджень (США); Национальное бюро экономических исследований (США).

NBPI, N. B. P. I. (National Board of Prices and Incomes) — Національний комітет з цін і доходів (Велика Британія); Национальный комитет по ценам и доходам (Великобритания).

NBS — 1) **National Bureau of Standards** — Національне бюро стандартів (США); Национальное бюро стандартов (США); 2) **New British Standard** — Новий британський стандарт; Новый британский стандарт.

NC, n. c. (no charge) — 1) без стягнення збору; без взимання збору; 2) без сплати; без оплаты.

N/C (numerical control) — цифрове програмне управління; цифровое программное управление.

NCI, N. C. I. — 1) **new capital issue** — новий випуск (нова емісія) цінних паперів; новый выпуск (новая эмиссия) ценных бумаг; 2) **no common interest** — без звичайних відсотків/процентів; без обычных процентов.

NCOP (National Commission on Productivity) — Національна комісія з вивчення продуктивності праці (США); Национальная комиссия по изучению производительности труда (США).

NCV, ncv (no commercial value) — не має комерційної цінності; не имеет коммерческой ценности.

ND, N. D., n. d. (no date, no dated) — без *позначення* дати; без *обозначения* даты.

n/e, n. e. (not exceeding) — 1) який (що) не перевищує; не превышающий; 2) не більше, максимум (*про вантаж*); не больше, максимум (*о грузе*).

NEB (National Enterprise Board) — Національне управління з підприємництва (Велика Британія); Национальное управление по предпринимательству (Великобритания).

NEC., n. e. c. (not elsewhere classified) — ніде не класифіковано; нигде не классифицировано.

NEDC, "Neddy", NEDO (National Economic Development Council) — Рада з національного економічного розвитку (Велика Британія); Совет по национальному экономическому развитию (Великобритания).

neg. (negative) — 1) негативний; негативный; 2) заперечний; отрицательный.

NEGS (Net Export of Goods and Services) — сальдо вивозу (імпорту) товарів і послуг; сальдо вывоза (импорта) товаров и услуг.

NEI (not else included) — ніде не вказано/згадано; нигде не указано/упомянуто.

NES, n. s. e. (not elsewhere specified) — не вказано де-небудь в іншому місці; не указано где-либо в другом месте.

NF, N. F., n/f (no funds) — “без покриття”; “без покрытия”.

NFA (National Futures Association) — Національна ф'ючерсна асоціація (США); Национальная фьючерсная ассоциация (США).

NI, N. I. (national income) — національний дохід; национальный доход.

NIEO (new international economic order) — новий міжнародний економічний порядок; новый международный экономический порядок.

NIP (normal investment practice) — нормальна (звичайна) інвестиційна практика; нормальная (обычная) инвестиционная практика.

NIRA (National Industrial Recovery Act) — Закон про відродження національної промисловості (США); Закон о возрождении национальной промышленности (США).

nl (non licet лат.) — не дозволено; не разрешается.

NLP (non-linear/nonlinear programming) — нелінійне програмування; нелинейное программирование.

NLRB (National Labor Relations Board) — Національне управління трудових відносин (США); Национальное управление трудовых отношений (США).

NLT (night letter) — поштовий текст, який відправлено телеграфом вночі за пільговим тарифом; точтовий текст, отправляемый телеграфом ночью по льготному тарифу.

NM (night message) — поштовий текст, який відправлено телеграфом вночі за пільговим тарифом; точтовий текст, отправляемый телеграфом ночью по льготному тарифу.

NMAA (National Machine Accountants Association) — Національна асоціація спеціалістів/фахівців з машинної бухгалтерії (США); Национальная ассоциация специалистов по машинной бухгалтерии (США).

Nmb., No., no., n., Num. (number) — 1) номер; номер; 2) число; число; 3) табель; табель; 4) випуск; выпуск; 5) екземпляр, примірник; экземпляр.

n/n (non-negotiable, nonnegotiable) — 1) без права передавання (*про документ*); без права передачі (*о документе*); 2) необіговий, необоротний; необорачающийся, неборачаемый.

NNI (net national income) — чистий національний дохід; чистый национальный доход.

NNP (net national product) — чистий національний продукт; чистый национальный продукт.

No., no., n., Nmb., Num. (number) — 1) номер; номер; 2) число; число; 3) табель; табель; 4) випуск; выпуск; 5) екземпляр, примірник; экземпляр.

NOC (notice of completion) — повідомлення про завершення/закінчення робіт; уведомление об окончании работ.

NOD (notice of dispatch) — повідомлення про відвантаження; уведомление об отгрузке.

noibn (no otherwise indexed by name) — іншу назву не вказано; другое наименование не указано.

Nom — 1) **nomenclature** — номенклатура; номенклатура; 2) **nominal** — номінальний; номинальный.

nom. — 1) **nomination** — 1.1) номінація; номинация; 1.2) призначення (*на посаду*); назначение (*на должность*); 2) **n. (nominate)** — 2.1) називний; именительный; 2.2) призначений (*на посаду*); назначенный (*на должность*).

Nom. Cap. (nominal capital) — 1) дозволений капітал; разрешённый капитал; 2) акціонерний капітал, який (що) дозволено для випуску (емісії); акционерный капитал, разрешенный к выпуску (эмиссии).

non-U (not upper class) — не високої (вартості, цінності)/якості; не высокого достоинства/качества.

NOP. N. O. P., nop. (not otherwise provided for) — 1) тільки для вказаних цілей; только для указанных целей; 2) тільки як передбачено; только как предусмотрено.

NOR — 1) **N. O. R., nor. (not otherwise rated)** — 1) інакше не тарификований; иначе не тарифицированный; 2) інакше не оцінений; иначе не оцененный; 2) **N/R (notice of readiness)** — повідомлення про готовність (*до відправлення вантажу*); уведомление о готовности (*к отправлению груза*).

norm. (normal) — 1) нормальний; нормальный; 2) стандартний;

стандартный; 3) норматив; норматив; 4) взірець; образец; 5) еталон; эталон; 6) стандартний взірець; стандартный образец.

NOS — 1) **not otherwise specified** — тільки як передбачено; только как предусмотрено; 2) **N. O. S., nos (not otherwise stated)** — інакше не вказаний; иначе не указанный.

Nos. nos (numbers) — 1) номери; номера; 2) числа; числа; 3) табелі; табеля; 4) випуски; выпуски; 5) екземпляри, примірники; экземпляры.

nos — 1) **NOS. N. O. S. (not otherwise stated)** — інакше не вказаний; иначе не указанный; 2) **Nos (numbers)** — 2.1) номери; номера; 2.2) числа; числа; 2.3) табелі; табеля; 2.4) випуски; выпуски; 2.5) екземпляри, примірники; экземпляры.

NOW account, NOW (negotiable order of withdrawal account) — 1) нау-рахунок; нау-счет; 2) поточний рахунок, що приносить дохід; текущий счёт, приносящий доход.

NP — 1) **national product** — національний продукт; национальный продукт; 2) **non-preemptive/nonpreemptive priority** — пріоритет, який (що) не перериває обслуговування; приоритет, не прерывающий обслуживание.

n. p. — 1) **N. P. (non-participating, nonparticipating)** — який (що) не бере участі; не участвующий; 2) **notes payable** — векселя для оплати; векселя к оплате; 3) **n/p (net proceeds)** — 3.1) чиста виручка; чистая выручка; 3.2) чистий дохід; чистый доход.

n/p — 1) **n. p. (net proceeds)** — 1.1) чиста виручка; чистая выручка; 1.2) чистий дохід/прибуток; чистый доход, чистая прибыль; 2) **non-payment, nonpayment** — неоплата, несплата; неоплата, неуплата.

NPA (National Planning Association) — Національна асоціація планування (США); Национальная ассоциация планирования (США).

NPF (not provided for) — не передбачено; не предусмотрено.

n. p. or d. (no place or date) — місце і дату не вказано; место и дата не указаны.

NPPS (non-preemptive/nonpreemptive priority service) — обслуговування без переривання; обслуживание без прерывания.

NPV (net present value) — чистий зведений прибуток; чистая приведённая (сводная) прибыль.

npv (no par value) — 1) без номіналу; без номинала; 2) без оголошеної номінальної вартості; без объявленной номинальной стоимости; 3) цінний папір без оголошеної номінальної вартості; ценная бумага без объявленной номинальной стоимости.

N/R. NOR (notice of readiness) — повідомлення про готовність (*до відправлення вантажу*); уведомление о готовности (*к отправлению груза*).

NRC (National Research Council) — Національна науково-дослідна рада (США); Национальный научно-исследовательский совет (США).

NRDC, N. R. D. C. (National Research and Development Corporation) — Національна корпорація сприяння науковим дослідженням і розробкам (Велика Британія); Национальная корпорация содействия научным исследованиям и разработкам (Великобритания).

NREC (National Resource Evaluation Center) — Національний центр

з оцінки ресурсів (США); Национальный центр по оценке ресурсов (США).

N. S. (new series) — нова серія; новая серия.

n. s. (not signed) — не підписано; не подписано

NS NSF. N. S. F. ("not sufficient (funds)) — "не забезпечено грошовим покриттям", "немає достатнього покриття" (*відмітка банку на неоплаченому векселі або чеку*); "не обеспечено денежным покрытием", "нет достаточного покрытия" (*отметка банка на неоплаченном векселе или чеке*).

N/S (not in stock) — немає на складі; не имеется на складе.

ns (not specified) — не уточнено; не уточнено.

NSF — 1) **National Science Foundation** — Національний науковий фонд (США); Национальный научный фонд (США); 2) **NS. N. S. F. ("not sufficient (funds))** — "не забезпечено грошовим покриттям", "немає достатнього покриття" (*відмітка банку на неоплаченому векселі або чеку*); "не обеспечено денежным покрытием", "нет достаточного покрытия" (*отметка банка на неоплаченном векселе или чеке*).

NSIA (National Security Industrial Association) — Промислова асоціація сприяння національній безпеці (США); Промышленная ассоциация содействия национальной безопасности (США).

n. s. k. (not specified by kind) — точно не вказаний; точно не указанный.

NT. WT., nt wt nt. wt., n. (net weight, net) — нетто, вага нетто; нетто, вес нетто.

NU. n. u. (name unknown) — ім'я невідомо; имя неизвестно.

Num., No., no., n., Nmb. (number) — 1) номер; номер; 2) число; число; 3) табель; табель; 4) випуск; выпуск; 5) екземпляр, примірник; экземпляр.

N. V. — 1) **nominal value** — 1.1) номінальна вартість; номинальная стоимость; 1.2) номінал; номинал; 1.3) номінальна ціна; нарицательная цена; 2) **NV. nv (non-voting, nonvoting)** — 2.1) без права голосу; без права голоса; 2.2) який (що) не голосує, неголосуючий; неголосующий.

nv. NV. N. V. (non-voting, nonvoting) — 1) без права голосу; без права голоса; 2) який (що) не голосує, неголосуючий; неголосующий.

nvd (no value declared) — без оголошеної цінності; без объявленной ценности.

nx (non-expendable, nonexpendable) — багаторазового застосування; многократного применения.

NY. N. Y. (New York) — Нью Йорк (*місто і штат*); Нью Йорк (*город и штат*).

NYBOR (New York interbank offered rate) — ставка пропозиції/пропонування на Міжбанківському депозитному ринку у Нью Йорку; ставка предложения на Межбанковском депозитном рынке в Нью Йорке.

NYC. N. Y. C. (New York City) — Нью Йорк (*місто*); Нью Йорк (*город*).

NYCHF (New York Clearing House Funds) — Нью-Йоркська палата клірингових записів за зовнішніми валютними операціями; Нью-Йоркская палата клиринговых зачетов по внешним валютным операциям.

NYFE (New York Futures Exchange) — Нью-Йоркська ф'ючерсна біржа; Нью-Йоркская фьючерсная биржа.

NYMEX (New York Mercantile Stock Exchange) — Нью-Йоркська товарна біржа (енергоносіїв); Нью-Йоркская товарная биржа (энергосителей).

NYSE (New York Stock Exchange: Big Board) — Нью-Йоркська фондова біржа; Нью-Йоркская фондовая биржа.

N. Z. (New Zealand) — Нова Зеландія. Новая Зеландия.

O

O. — 1) **observer** — спостерігач; наблюдатель; 2) **Off. (office)** — 2.1) контора; контора; 2.2) установа; учреждение; 2.3) міністерство; министерство; 3) **officer** — 3.1) офіцер; офицер; 3.2) службовець; служащий; 3.3) чиновник; чиновник; 3.4) посадова особа; должностное лицо; 3.5) службовець з керівного складу; служащий из числа руководящего состава; 4) **ord. (order)** — 4.1) замовлення; заказ; 4.2) наказ; приказ; 4.3) наказ; приказ; 4.4) ордер; ордер; 4.5) порядок; порядок; 4.6) розпорядження; распоряжение; 4.7) припис; предписание; 4.8) інструкція; инструкция; 4.9) доручення; поручение; 4.10) справність; исправность; 4.11) послдовність; последовательность.

5) **owner** — власник; владелец, собственник.

o. — 1) **orig. (origin)** — походження; происхождение; 2) **originated** — який (що) походить (і); происходящий (и).

O/a, o/a. o. a. — 1) **old account** — старий рахунок; старый счёт; 2) **on account** — у рахунок (*належної суми*); в счёт (*причитающейся суммы*); 3) **outstanding account** — несплачений рахунок; непоплаченный счёт.

O/A (open account) — відкритий рахунок; открытый счёт.

OAA (old-age assistance) — допомога літнім людям; пособие престарелым.

O & M — 1) **organization and management** — організація та управління; организация и управление; 2) **organization and method** — організація і методика; организация и методика.

OAS (Organization of American States) — ОАД, Організація американських держав; ОАГ, Организация американских государств.

OBE (Office of Business Economics) — Управління торгово-промислової економіки (США); Управление торгово-промышленной экономики (США).

obj. (object) — 1) об'єкт; объект; 2) предмет; предмет; 3) мета, ціль; цель; 4) завдання; задача.

obi. (obligation) — 1) зобов'язання; обязательство; 2) облігація; облигация.

obs. — 1) **oblong** — продовгастий; продолговатый; 2) **observation** — спостереження; наблюдение; 3) **obsolete** — 3.1) застарілий; устаревший; 3.2) який (що) виходить з ужитку; уходящий из употребления.

O. C. (official classification) — офіційна класифікація; официальная классификация.

o. c. (outward cargo) — експортний вантаж; экспортный груз.

OC — 1) **off-shore/offshore banking unit** — офшорна банківська установа; офшорное банковское учреждение; 2) **open cover** — 2.1) відкритий поліс; открытый полис; 2.2) генеральний поліс; генеральный полис.

o/c (overcharge) — 1) завищений видаток; завышенный расход; 2) завищена ціна; завышенная цена.

oc, OTC (over-the-counter) — 1) позабіржовий; внебиржевой; 2) який (що) продають без посередника (*про операції з цінними паперами*); продаваемый без посредника (*об операциях с ценными бумагами*).

OCA (outstanding claims advance) — внесок для забезпечення покриття несплачених претензій; взнос в обеспечение покрытия неоплаченных претензий.

OCC (Office of the Comptroller of the Currency) — Управління Контролера грошового обігу (США); Управление Контролера денежного обращения (США).

occas. (occasionally) — 1) час від часу; время от времени; 2) нерегулярно; нерегулярно.

O/D. o/d — 1) **O. D. (on demand)** — 1.1) на вимогу, на подання; по требованию; 1.2) на пред'явлення; по предъявлении; 1.3) готівкою; наличными; 2) **OD (overdraft)** — 2.1) овердрафт; овердрафт; 2.2) перевищення кредиту; превышение кредита; 2.3) дебетовий залишок на пасивному рахунку, що виникає при здійсненні платежу на суму, яка перевищує раніше наявне кредитове сальдо; дебетовый остаток на пассивном счете, возникающий при совершении платежа на сумму, превышающую ранее имевшееся кредитовое сальдо.

ODR (Office of Defense Resources) — Управління оборонних ресурсів (США); Управление оборонных ресурсов (США).

OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) — Організація економічного співробітництва і розвитку; Организация экономического сотрудничества и развития.

OECC (Organization for European Economic Cooperation) — Організація Європейського Економічного Співробітництва; Организация Европейского Экономического Сотрудничества.

OEO (Office of Economic Opportunity) — Відділ економічних можливостей (США); Отдел экономических возможностей (США).

OES (Office of Economic Stabilization) — Управління економічної стабілізації (США); Управление экономической стабилизации (США).

of. (official) — 1) офіційний; официальный; 2) службовий; служебный; 3) державний; государственный; 4) публічно-правовий; публично-правовой; 5) посадова особа; должностное лицо; 6) службовець; служащий.

OFDI (Office of Foreign Direct Investments) — Бюро з контролю прямих інвестицій за кордоном (США); Бюро по контролю прямих инвестиций за границей (США).

Off., O. (office) — 1) контора; контора; 2) установа; учреждение; 3) міністерство; министерство.

OFPP (Office of Federal Procurement Policy) — Управління політики федеральної закупівлі (США); Управление политики федеральных закупок (США).

OFT (Office of Fair Trading) — Управління добросовісної конкуренції (Велика Британія); Управление добросовестной конкуренции (Великобритания).

OGL (open general licence (amer. license)) — відкрита генеральна/загальна ліцензія; открытая генеральная/общая лицензия.

OGP (original gross premium) — первісна (початкова) валова премія; первоначальная валовая премия.

o/h (overhead, overheads) — накладні видатки; накладные расходы.

OILS (open individual licence (amer. license) system) — система видачі відкритих індивідуальних (експортних) ліцензій; система выдачи открытых индивидуальных (экспортных) лицензий.

OIT. O. I. T. (Office of International Trade) — Управління міжнародної торгівлі (США); Управление международной торговли (США).

O. K. (okay) — 1) все у порядку; всё в порядке; 2) добре; хорошо; 3) правильно; правильно; 4) у справності; в исправности.

OMB (Office of Management and Budget) — Адміністративно-бюджетне управління (США); Административно-бюджетное управление (США).

OMS (output per manshift) — виробіток за людину-зміну; выработка за человеко-смену.

On appro (on approbation/approval) — на пробу (*з правом повернення товару назад*); на пробу (*с правом возвращения товара обратно*).

OP. O. P. (open policy) — 1) генеральний поліс; генеральный полис; 2) невалютований поліс; невалютированный полис; 3) нетаксований поліс; нетаксированный полис.

op. — 1) **operation** — 1.1) операція; операция; 1.2) дія; действие; 1.3) робота; работа; 1.4) експлуатація; эксплуатация; 2) **opus lat.** — твір; произведение, сочинение.

op. cit. (opus citatum lat.) — цитований твір; цитированное произведение.

OPA (Office of Price Administration) — Управління регулювання цін (США); Управление регулирования цен (США).

OPEC1 (Oil Producing and Exporting Countries) — ОПЕК1, Організація країн-виробників та експортерів нафти; ОПЕК1, Организация стран-производителей и экспортеров нефти.

OPEC2 (Organization of Petroleum Exporting Countries) — ОПЕК2, Організація країн-експортерів нафти; ОПЕК2, Организация стран-экспортеров нефти.

OPM (other people money) — “гроші інших людей” (*банк управляє позиковими коштами*); “денги других людей” (*банк управляет заемными средствами*).

opp. (opposite) — 1) протилежний; противоположный; 2) проти; против; 3) напроти; напротив.

OPS (Office of Price Stabilization) — Управління стабілізації цін; Управление стабилизации цен.

ops (operations) — 1) операція; операция; 2) операційна діяльність; операционная деятельность.

opt. — 1) **option** — 1.1) опціон; опцион; 1.2) вибір; выбор; 1.3) право заміни; право замены; 2) **optional** — 2.1) необов'язковий; необязательный; 2.2) факультативний; факультативный; 2.3) який (що) допускає вибір; допускающий выбор.

O. R., OR (owner's risk) — на ризик власника; на риск владельца.

OR — 1) **operational research** — оперативні дослідження; оперативные исследования; 2) **operations research** — дослідження операцій; исследование операций; 3) **original respondent** — 2.1) первинний респондент; первоначальный респондент; 2.2) особа, охоплена первинним дослідженням; лицо, охваченное первоначальным исследованием; 4) **O. R. (owner's risk)** — на ризик власника; на риск владельца.

O/R (on request) — 1) за бажанням; по желанию; 2) на запит; по запросу.

ord. — 1) **O. (order)** — 1.1) замовлення; заказ; 1.2) наказ; приказ; 1.3) наказ; приказ; 1.4) ордер; ордер; 1.5) порядок; порядок; 1.6) розпорядження; распоряжение; 1.7) припис; предписание; 1.8) інструкція; инструкция; 1.9) доручення; поручение; 1.10) справність; исправность; 1.11) послідовність; последовательность; 2) **ordinary share** — звичайна акція; обычная акция.

org. — 1) **orgn (organization)** — організація; организация; 2) **organized** — організований; организованный.

orgn. org. (organization) — організація; организация.

orig. — 1) **o. (origin)** — походження; происхождение; 2) **original** — 2.1) оригінал; оригинал, подлинник; 2.2) оригінальний; оригинальный; 2.3) первісний; початковий; первоначальный; 2.4) справжній; подлинный.

O/S, o/s — 1) **on sale** — 1.1) продається; продаётся; 1.2) надійшло у продаж; поступило в продажу; 2) **outstanding** — 2.1) “непогашені” (характеристика цінних паперів); “непогашенные” (характеристика ценных бумаг); 2.2) непогашена заборгованість; непогашенная задолженность; 2.3) несплачений, який (що) не сплачено; неуплаченный; 2.4) прострокований/протермінований, який (що) простроковано/протерміновано; просроченный; 2.5) випущений в обіг, який (що) випущено в обіг; выпущенный в обращение.

o/s — 1) **O/S (on sale)** — 1.1) продається; продаётся; 1.2) надійшло у продаж; поступило в продажу; 2) **out of stock** — немає на складі; не имеется на складе; 3) **O/S (outstanding)** — 3.1) “непогашені” (характеристика цінних паперів); “непогашенные” (характеристика ценных бумаг); 3.2) непогашена заборгованість; непогашенная задолженность; 3.3) несплачений, який (що) не сплачено; неуплаченный; 3.4) прострокований/протермінований, який (що) простроковано/протерміновано; просроченный; 3.5) випущений в обіг, який (що) випущено в обіг; выпущенный в обращение.

OSRD (Office of Scientific Research and Development) — Управління наукових досліджень і вдосконалень (США); Управление научных исследований и усовершенствований (США).

OSRTN (Office of the Special Representative for Trade Negotiations) — Відділ спеціального представника з торгових питань (США); Отдел специального представителя по торговым вопросам (США).

OT, oL (old terms) — попередні умови; прежние условия.

OTC — 1) **Organization for Trade Cooperation** — Організація торговельного співробітництва (США); Организация торгового сотрудничества (США); 2) **oc (over-the-counter)** — 2.1) позабіржовий; внебиржевой; 2.2) який (що) продають без посередника (*про операції з цінними паперами*); продаваемый без посредника (*об операциях с ценными бумагами*); 3) **OTC market (over-the-counter securities market)** — позабіржовий ринок цінних паперів; внебиржевой рынок ценных бумаг.

OTC market, OTC (over-the-counter securities market) — позабіржовий ринок цінних паперів; внебиржевой рынок ценных бумаг.

oz (ounce) — унція (28,3 г); унция (28,3 г).

P

P. — 1) **p., pt. (part)** — 1.1) частина; часть; 1.2) частка; доля; — 2) **Pt. pt. (patent)** — 2.1) патент; патент; 2.2) патентований; патентованный; — 3) **p. (pattern)** — 3.1) зріз; образец; 3.2) модель; модель; 3.3) тип; тип; 3.4) шаблон; шаблон; — 4) **p. (port)** — порт; порт; — 5) **p. (post)** — 5.1) пошта; почта; 5.2) поштовий відділок (поштове відділення); почтовое отделение; 5.3) відділок (відділення) зв'язку; отделение связи; — 6) **p. (power)** — 6.1) держава; держава; 6.2) влада; власть; 6.3) повноваження; полномочие; 6.4) право; право; 6.5) довіреність; доручення; доверенность; 6.6) здатність; здібність, спроможність; способность; 6.7) можливість; возможность; 6.8) продуктивність; производительность; 6.9) потужність; мощность; 6.10) сила; сила; 6.11) енергія; энергия; — 7) **p.** **Pres. (President)** — 7.1) голова; председатель; 7.2) Президент; Президент; 7.3) керівник відомства чи установи; руководитель ведомства или учреждения; — 8) **P. (pressure)** — 8.1) тиск; давление; 8.2) стискання; сжатие; 8.3) пресування; прессование; — 9) **Priv., priv. (private)** — 6.1) приватний; частний; 6.2) особистий; личный; 6.3) конфіденційний; конфиденциальный; 6.4) секретний; секретный; 6.5) таємний; тайный; 10) **pr., Prob., prob. (probability)** — імовірність; вероятность.

11) **put, put option** — 11.1) пут-опціон; пут-опцион; 11.2) опціон продавця; опцион продавца; 11.3) опціон на продаж; опцион на продажу.

p. — 1) **pg. (page)** — сторінка; страница; — 2) **P., pt. (part)** — 2.1) частина; часть; 2.2) частка; доля; — 3) **P. (pattern)** — 3.1) зріз; образец; 3.2) модель; модель; 3.3) тип; тип; 3.4) шаблон; шаблон; — 4) **penny** — 4.1) пенні (*однина*); пенни (*единственное число*); 4.2) один пенс; один пенс; — 5) **pop. (population)** — населення; население; — 6) **p. (port)** — порт; порт; — 7) **P. (post)** — 7.1) пошта; почта; 7.2) поштовий відділок (поштове відділення); почтовое отделение; 7.3) відділок (відділення) зв'язку; отделение связи; — 8) **P. (power)** — 8.1) держава; государство; 8.2) влада; власть; 8.3) повноваження; полномочие; 8.4) право; право; 8.5) довіреність; доручення; доверенность; 8.6) здатність; здібність, спроможність; способность; 8.7) можливість; возможность; 8.8) продуктивність; производительность; 8.9) потужність; мощность; 8.10) сила; сила; 8.11) енергія; энергия; — 9) **P., Pres. (President)** — 9.1) голова; председатель; 9.2) Президент; Президент; 9.3) керівник відомства чи установи; руководитель ведомства или учреждения; 10) **P. (pressure)** — 10.1) тиск; давление; 10.2) стискання; сжатие; 10.3) пресування; прессование.

p. a. — 1) **P. A., P/A, P/Av (particular average)** — часткова аварія; частичная авария; 2) **Per An., per an., per ann. (per annum lat.)** — 1) у рік; в год; 2) щорічно; ежегодно; 3) **P. A., P/A (power of attorney)** — довіреність; доручення; доверенность; 4) **PA, P. A., P/A (private account)** — особистий (персональний, приватний) рахунок; личный (персональный, частный) счёт.

P/A — 1) **P. A., p. a., P/Av (particular average)** — часткова аварія; частичная авария; 2) **personal assistant** — 2.1) особистий помічник; личный помощник; 2.2) особистий секретар; личный секретарь; 3) **P. A., p. a., PA (private account)** — особистий (персональний, приватний) рахунок; личный (персональный, частный) счёт.

PA — 1) **P. A., p. a., P/A (private account)** — особистий (персональний, приватний) рахунок; личный (персональный, частный) счёт; 2) **procurement authorization** — дозвіл на закупівлю; разрешение на закупку.

PAC — 1) **planning advisory committee** — плановий консультативний комітет; плановый консультативный комитет; 2) **planning**,

analysis, and control — планування, аналіз і контроль; планування, аналіз і контроль.

Put, P. a. C., p. a. c. (put and call) — 1) подвійний опціон (стелаж); подвійний опціон (стелаж); 2) стелажна угода: стелажная сделка.

P & L, P. & L. a/c, P/L, P/I, P. L. (profit and loss)/(profit-and-loss accounts/statement: *амер. income statement*) — 1) баланс результатів; баланс результатов; 2) прибуток і збиток: прибыль и убыток; 3) рахунок прибутків і збитків: счёт прибылей и убытков; 4) звіт про прибутки і збитки (*підприємства*): отчёт о прибылях и убытках (*предприятия*).

pam. (pamphlet) — брошура; брошюра.

p & p (packing and postage) — упаковка і пересилка *поштою*: упаковка и пересылка *почтой*.

par. (paragraph) — 1) параграф; параграф; 2) пункт; пункт; 3) розділ; раздел.

Parl. — 1) **Parliament** — парламент; парламент; 2) **Parliamentary** — парламентський; парламентский.

PARM (Program Analysis for Resource Management) — програмний аналіз (аналіз програм) для управління ресурсами: программный анализ (анализ программ) для управления ресурсами.

part. — 1) **participant, participator** — учасник; участник; 2) **participating** — який (що) бере участь; принимающий участие; 3) **particular** — особливий; особый, особенный.

PAS (Production Advisory Service) — виробничо-консультативна (виробничо-дорадча) служба; производственно-консультативная (производственно-совещательная) служба.

PAT (profit after tax(es)) — прибуток після сплати податків; прибыль после уплаты налогов.

Pat. Off. (Patent Office) — Патентне управління (США); Патентное управление (США).

PATTERN (Planning Assistance Through Technical Evaluation of Relevance Numbers) — 1) метод ПАТТЕРН; метод ПАТТЕРН; 2) забезпечення планування на підставі технічної оцінки відносної важливості (елементів програми); обеспечение планирования на основе технической оценки относительной важности (элементов программы).

P/Av, P. A., p. a., P/A (particular average) — часткова аварія; частичная авария.

PAYE (pay as you earn, pay-as-you-earn) — виплата кредиту (податків тощо) при отриманні заробітної плати; уплата кредита (налогов и т. п.) при получении заработной платы.

Paymt, paymt, payt, pt. (payment) — 1) платіж; платёж; 2) оплата; оплата; 3) платіж за векселем; платёж по векселю; 4) внесок; взнос; 5) винагорода; вознаграждение.

PB, P. B. (passbook) — 1) банківська розрахункова книжка; банковская расчётная книжка; 2) ощадна книжка; сберегательная книжка.

PC — 1) **paid cash** — оплачено готівкою; уплачено наличными; 2) **personal computer** — персональний (особистий) комп'ютер; персональный (личный) компьютер; 3) **prime costs** — основні затрати; основные затраты; 4) **private contract** — приватний договір/контракт/угода; частный договор/контракт/соглашение.

pc (payment in cash) — оплата готівкою; уплата наличными.

p. c. — 1) **P/C (partly cash)** — частину оплати (платежу) здійснюють готівкою; часть оплаты (платежа) производится наличными; 2) **pct, per ct. (per cent, per centum лат.)** — процент, відсоток; процент; 3) **petty cash** — 1) дрібні гроші; мелкие деньги; 2) розмінна монета; разменная монета; 4) **post card** — поштова листівка; поштовая открытка.

P/C — 1) **p/c (current price)** — 1.1) існуюча ціна; существующая цена; 1.2) поточна ціна; текущая цена; 2) **particular charges** — особливі видатки; особые расходы; 3) **p. c. (partly cash)** — частину оплати (платежу) здійснюють готівкою; часть (оплаты) платежа производится наличными; 4) **pay card** — 4.1) картка на виплату зарплати; картка на выплату зарплаты; 4.2) розрахунковий лист; расчётный лист.

p/c — 1) **P/C (current price)** — 1.1) існуюча ціна; существующая цена; 1.2) поточна ціна; текущая цена; 2) **price catalogue** — 2.1) каталог з розцінками; каталог с расценками; 2.2) прейскурант; прейскурант.

p. c., P/C (partly cash) — частину оплати (платежу) здійснюють готівкою; часть (оплаты) платежа производится наличными.

PCE (personal consumption expenditure(s)) — видатки на особисте споживання; расходы на личное потребление.

pchs (purchase) — 1) покупка; покупка; 2) закупівля; закупка; 3) купівля; купля, покупка.

P. D. — 1) **per diem лат.)** — 1.1) щодня; каждый день; 1.2) *стільки-то* у день; *столько-то* в день; 2) **port dues** — портові збори; портовые сборы.

p. d. (per day) — 1) на день; на день; 2) у день; в день.

P/D (post-dated cheque (амер. check)) — чек з майбутньою датою; чек с будущей датой.

PD, PUD (pickup and delivery) — 1) вивіз і доставка; вывоз и доставка; 2) з навантаженням і доставкою на місце (*умова транспортування*); с погрузкой и доставкой на место (*условие траспортовки*).

pd, pd. — 1) **paid** — 1.1) оплачений; уплаченный; 1.2) оплачено, сплачено; уплачено; 1.3) платний (*оплачуваний*); платный (*оплачиваемый*); 2) **per. (period)** — період; период.

PDE (producer durable equipment) — 1) капітальне обладнання; капитальное оборудование; 2) обладнання з тривалим строком/терміном використання; оборудование с длительным сроком использования.

P. E. — 1) **permissible error** — допустима помилка; допустимая ошибка; 2) **probable error** — можлива помилка; возможная ошибка.

P/E, P/E-ratio (price / earnings ratio) — 1) ціна до прибутку на акцію; цена к прибыли на акцию; 2) співвідношення ціни і доходу на одну акцію; коефіцієнт відношення ціни акції і доходу на неї; соотношение цены и дохода на одну акцию; коэффициент отношения цены акции и дохода на неё.

PEAS (Production Engineering Advisory Service) — виробничо-технічна консультативна служба; производственно-техническая консультативная служба.

PEP (program evaluation procedure) — методика оцінки програм; методика оценки программ.

PEPS (Payment Exchange Paper System) — система ручної обробки

клірингових записів; система ручной обработки клиринговых зачётов.

Per an., per an., per ann., p. a. (per annum лат.) — 1) у рік; в год; 2) щорічно; ежегодно.

Per Cap., per cap. (per capita лат.) — 1) на душу населення; на душу населения; 2) на особу; на человека.

per ct., p. c., pct (per cent, per centum лат.) — процент, відсоток, процент.

per pro., pp (per procuracionem лат.) — за довіреністю, за дорученням; по доверенности.

per. — 1) **pd, pd. (period)** — період; период; 2) **pers. (person)** — 2.1) людина; человек; 2.2) особа; личность.

PERA (Production Engineering Research Association) — Асоціація з дослідження методів організації виробництва (Велика Британія); Ассоциация по исследованию методов организации производства (Великобритания).

perm. (permanent) — 1) перманентний; перманентный; 2) незмінний; неизменный; 3) постійний; постоянный; 4) неперервний; непрерывный.

pers., per. (person) — 1) людина; человек; 2) особа; личность.

PERT (program evaluation-and-review technique) — 1) метод ПЕРТ; метод ПЕРТ; 2) метод оцінки і перегляду планів; метод оценки и пересмотра планов.

pf, pfd (preferred) — 1) кращий; предпочтительный; 2) привілейований (*про акції*); привилегированный (*об акциях*).

PFA (Pension Funds Association) — Асоціація пенсійних фондів (США); Ассоциация пенсионных фондов (США).

pfd, pf, pr. (preferred) — 1) кращий; предпочтительный; 2) привілейований (*про акції*); привилегированный (*об акциях*).

PFU (prepared for use) — готовий до вживання; готовый к употреблению.

P. G. (post-graduate) — аспірант; аспирант.

PG (professional group) — професійна група; профессиональная группа.

pg., p. (page) — сторінка; страница.

PI — 1) **personal income** — особистий дохід; личный доход; 2) **priority index** — показник пріоритету; показатель приоритета; 3) **profitability index** — індекс прибутковості; индекс прибыльности.

PIB, P. I. B. (Prices and Incomes Board) — Комітет з цін і доходів (Велика Британія); Комитет по ценам и доходам (Великобритания).

PIK paper (payment-in-kind paper) — облігація чи привілейована акція, платежі за якою здійснюють цінними паперами (*не грошима*); облигация или привилегированная акция, платежи по которой производят ценными бумагами (*не деньгами*).

PIR (policy improvement routine) — процес покращення політики; процесс улучшения политики.

pkg., pkge (package) — 1) упаковка; упаковка; 2) посилка; посылка.

P/L, P/L, P & L, P. & L. a/c, P. L. (profit-and-loss (account/statement);

амер. income statement) — 1) прибуток і збиток; прибыль и убыток; 2) рахунок прибутків і збитків; счёт прибылей и убытков; 3) звіт про прибутки і збитки (*підприємства*); отчёт о прибылях и убытках (*предприятия*).

PL and R (postal laws and regulations) — поштові правила та інструкції; почтовые правила и инструкции.

PLC, plc (public limited company) — державна акціонерна компанія з обмеженою відповідальністю; государственная акционерная компания с ограниченной ответственностью.

plf (plaintiff) — позивач; истец.

P. M. — 1) **paymaster** — 1.1) касир; кассир; 1.2) скарбник; казначей; 2) **Prime Minister** — прем'єр-міністр; премьер-министр.

pm., prm (premium) — 1) премія; премия; 2) акціо; акция; 3) лаж; лаж; 4) неустойка; неустойка; 5) перевищення ринкової вартості цінного паперу над його номінальною вартістю; превышение рыночной стоимости ценной бумаги над её номинальной стоимостью.

p. / m. (past month) — минулий місяць; прошлый месяц.

pmh, p. m. h. (production per man-hour) — продуктивність за людино-годину; производительность за человеко-час.

PMTS (predetermined motion time study) — задана система нормативів часу на робочі рухи; заданная система нормативов времени на трудовые движения.

P/N, Pro. Note (promissory note) — 1) боргове зобов'язання, вексель; долговое обязательство, вексель; 2) простий вексель, соловексель; простой вексель, соло-вексель.

P/NAV (price / net asset value) — співвідношення ціни і балансової ціни акції; соотношение цены и балансовой цены акции.

P. D. — 1) **PO (payment order)** — 1.1) платіжне доручення; платёжное поручение; 1.2) асигнація; ассигнация; 2) **PO, P., p. (Post Office.)** — 2.1) пошта; почта; 2.2) поштовий відділок (поштове відділення); почтовое отделение; 2.3) відділок (відділення) зв'язку; отделение связи; 3) **postal order** — поштовий грошовий переказ; почтовый денежный перевод.

POB (place of birth) — місце народження; место рождения.

P. O. B. (Post Office Box, Post-Office Box) — поштова абонементна скринька; почтовый абонементный ящик.

POC (port of call) — порт заходу (*за розкладом*); порт захода (*по расписанию*).

P. O. D., p. o. d. — 1) **pay/payment on delivery** — післяплата; наложений платёж; 2) **paid/pay on delivery** — післяплатою; наложенным платёжом.

POD (port of destination) — порт призначення; порт назначения.

POE — 1) **port of embarkation** — порт завантаження; порт погрузки; 2) **port of entry** — порт заходу (*суден*); порт захода (*судов*).

pol., polit. (political) — політичний; политический.

polit. econ (political economy) — політична економія; политическая экономика.

pop., p. (population) — населення; население.

POR (pay on return) — сплата після повернення; оплата по возвращении.

POS (point of sale) — 1) пункт продажу; пункт продаж; 2) термінал, що використовують для переказу грошей з банку для оплати покупок; термінал, іспользуемый для перевода денег из банка для оплаты покупок; 3) ПОС, "на місці продажу"; ПОС, "на месте продажи".

pos. (positive) — позитивний; положительный.

POSB, P. O. S. B. (Post Office Savings Bank, Post-Office Savings Bank) — ощадна каса при поштовому відділку; сберегательная касса при почтовом отделении.

poss. (possible) — 1) можливий; возможный; 2) імовірний; вероятный; 3) евентуальний; эвентуальный.

pot. (potential) — потенціал; потенциал.

PP, P. P. — 1) **parcel post** — поштова посилка; почтовая посылка; 2) **payback period** — період окупності; период окупаемости; 3) **postage paid** — поштові витрати (пересилання поштою) сплачено (*фрагтові умови*); почтовые расходы оплачены, пересылка по почте оплачена (*фрагтовые условия*); 4) **postpaid** — з оплаченими поштовими видатками; с оплаченными почтовыми расходами; 5) **purchase price** — покупна ціна; покупная цена.

pp. per pro. (per procuracionem lat.) — за довіреністю, за дорученням; по доверенности.

pp. (pages) — сторінки; страницы.

P/p, p/p (partial pay) — часткова оплата; частичная оплата.

ppa (per power of attorney) — через повіреного; через поверенного.

PPBS (Planning, Programming and Budgeting System) *амер.* — програма планування, програмування і фінансування; программа планирования, программирования и финансирования.

PPD (project planning directive) — директива з планування проекту; директива по планированию проекта.

ppd, ppd. (prepaid) — 1) який (що) сплачено заздалегідь, сплачений заздалегідь; предварительно оплаченный; 2) заздалегідь сплачено; предварительно оплачено.

PPP (purchasing power parity) — паритет купівельної спроможності; паритет покупательной способности.

ppt (prompt) — строковий, терміновий; срочный.

Ppty, ppty, prop. (property) — 1) власність; собственность; 2) володіння; владение; 3) майно; имущество; 4) право власності; право собственности.

PR — 1) **pay-out ratio** — показник дивідендних виплат; показатель дивидендных выплат; 2) **public relations** — 2.1) суспільна інформація і реклама; общественная информация и реклама; 2.2) громадські зв'язки; общественные связи.

pr. — 1) **pair** — пара; пара; 2) **pfd, pf (preferred)** — 1) краший; предпочтительный; 2) привілейований (*про акції*); привилегированный (*об акциях*); 3) **Pr. (price)** — ціна; цена; 4) **P. (probability)** — імовірність; вероятность.

PrC. (private company) — 1) приватна (закрита) компанія; частная (закрытая) компания; 2) приватна акціонерна компанія; частная акционерная компания.

pr. d. (probability density) — густина ймовірності; плотность вероятности.

prec. (preceding) — попередній; предшествующий.

pref. — 1) **preface** — передмова; предисловие; 2) **preference** — перевага; предпочтение; преференція; преференция; 3) **pref, prefs. (preferred/preference shares, preferreds)** — 3.1) привілейовані акції; привилегированные акции; 3.2) акції з фіксованим дивідендом; акции с фиксированным дивидендом.

prefs., pref. pref. (preferred/preference shares, preferreds) — 1) привілейовані акції; привилегированные акции; 2) акції з фіксованим дивідендом; акции с фиксированным дивидендом.

prep. — 1) **preparatory** — підготовчий; подготовительный; 2) **preparation** — підготовка; подготовка.

Pres., P., p. (President) — 1) Президент; Президент; 2) голова; председатель; 3) керівник відомства чи установи; руководитель ведомства или учреждения.

pri. prt. ppty, pry (priority) — 1) пріоритет; приоритет; 2) переважне право; преимущественное право; 3) черговість; очередность; 4) порядок черговості; порядок очередности.

primary EPS (primary earnings per share) — 1) "первинний/основний прибуток на акцію"; "первичная/основная прибыль на акцию"; 2) коефіцієнт первинного/основного прибутку на акцію; коэффициент первичной/основной прибыли на акцию (див. також **earnings per share, EPS, simple EPS, full diluted earnings per share, full diluted EPS**).

Priv., priv. (private) — 1) приватний; частный; 2) особистий; личный; 3) конфіденційний; конфиденциальный; 3) секретний; секретный; 4) таємний; тайный.

prm, pm. (premium) — 1) премія; премия; 2) ажіо; ажио; 3) лаж; лаж; 4) неустойка; неустойка; 5) перевищення ринкової вартості цінного паперу над його номінальною вартістю; превышение рыночной стоимости ценной бумаги над ее номинальной стоимостью.

p. r. n. (pro re nata lat.) — відповідно до умов, що виникають, сообразно возникающим обстоятельствам.

pro (professional) — професіонал; профессионал.

pro. (progressive) — 1) прогресивний; прогрессивный; 2) передовий; передовой; 3) який (що) прогресує, прогресуючий; прогрессирующий; 4) який (що) розвивається; развивающийся; 5) поступовий; постепенный.

PRO, P. R. O. — 1) **Public Records Office** — Лондонський архів; Лондонский архив; 2) **Public Relations Officer** — працівник з громадських зв'язків, реклами тощо; сотрудник по общественным связям, рекламе и т. п.

Prob., prob., P., pr. (probability) — імовірність; вероятность.

proc. (proceedings) — 1) протокол; протокол; 2) процедура; процедура; 3) процес; процесс.

prod. — 1) **producer** — 1.1) виробник; производитель; 1.2) продуцент; продуцент; 1.3) продюсер; продюсер; 2) **product** — 2.1) продукція; продукция; 2.2) товар; товар; 2.3) результат; результат; 2.4) наслідок; исход; 3) **production** — 3.1) виробництво; производство; 3.2) продукція; продукция; 3.3) добування, видобування, добуток; добыча; 3.4) продуктивність; производительность.

Prof. (Professor) — професор (*вчене звання*); профессор (*учёное звание*).

Pro. Note, P/N (promissory note) — 1) боргове зобов'язання, век-

сель; долговое обязательство, вексель; 2) простий вексель, соло-вексель; простой вексель, соло-вексель.

prop. — 1) **proprietor** — власник індивідуального підприємства; владелиц индивидуального предприятия; 2) **Ppty, ppty (property)** — 2.1) власність; собственность; 2.2) володіння; владение; 2.3) майно; имущество; 2.4) право власності; право собственности.

pro tem (pro tempore lat.) — 1) тимчасово; временно; 2) у даний момент; в данный момент.

prox. (proximo lat.) — 1) у наступному (*місяці, році тощо*); в следующем (*месяце, году и т. п.*); 2) наступного (*місяця, року тощо*); следующего (*месяца, года и т. п.*).

prt. ppty, pry, pri (priority) — 1) пріоритет; приоритет; 2) черговість; очередность.

P. S. — **post scriptum lat.)** — 1) постскриптум; постскриптум; 2) приписка; приписка.

2) **P/S (public sale)** — 2.1) аукціон; аукцион; 2.2) відкриті торги; открытые торги; 2.3) публічні торги; публичные торги; 2.4) торги; торги; 2.5) розпродаж; распродажа.

P/S, P. S. (public sale) — 1) аукціон; аукцион; 2) відкриті торги; открытые торги; 3) публічні торги; публичные торги; 4) торги; торги; 5) розпродаж; распродажа.

PS (Public School) — 1) привілейований приватний закритий середній навчальний заклад для хлопчиків (Англія); привилегированное частное среднее учебное заведение для мальчиков (Англия); 2) безплатна середня школа (США, Шотландія); бесплатная средняя школа (США, Шотландия).

ps (pieces) — штуки; штуки.

PSBR (Public Sector Borrowing Requirement) — потреба державного (громадського) сектора у коштах для покриття дефіциту; потребность государственного (общественного) сектора в средствах для покрытия дефицита.

Pt. pt., P. (patent) — 1) патент; патент; 2) патентований; патентованный.

pt. — 1) **P., p. (part)** — 1.1) частина; часть; 1.2) частка; доля; 2) **Pt, P. (patent)** — 1) патент; патент; 2) патентований; патентованный; 3) **Paymt, paymt, payt (payment)** — 3.1) платіж; платёж; 3.2) оплата; оплата; 3.3) платіж за векселем; платёж по векселю; 3.4) внесок; взнос; 3.5) винагорода; вознаграждение; 4) **point** — крапка; точка.

pt (pint) — пінта; пинта.

Ptly. (partly paid) — який (що) частково сплачено, частково оплачений; частично оплаченный.

P. T. O. (please turn over) — 1) перегорніть, будь ласка; переверните, пожалуйста; 2) дивіться на звороті, див. на зв.; смотрите на обороте, см. на об.

pty (proprietary) — 1) власник; владелиц, собственник; 2) клас власників; класс собственников; 3) приватний; частный; 4) який (що) належить приватній особі; принадлежащий частному лицу; 5) який (що) запатентовано, запатентований; патентованный.

pub. — 1) **public** — 1.1) публіка; публика; 1.2) громадськість; общественность; 1.3) клієнтура; клиентура; 1.4) публічний; публичный; 1.5) громадський; общественный; 1.6) державний; государственный; 2) **publication** — видання; издание; 3) **publicity** — реклама;

реклама; 4) **publ. (published)** — який (що) видано, виданий; изданный.

publ., pub. (published) — який (що) видано, виданий; изданный.

PUD, PD (pickup and delivery) — 1) вивіз і доставка; вывоз и доставка; 2) з навантаженням і доставкою на місце (*умова транспортування*); с погрузкой и доставкой на место (*условие транспортировки*).

PUPOR (population size of the usual place of residence) — чисельність населення що постійно проживає; численность постоянно проживающего населения.

PV (present value) — теперішня вартість грошей; настоящая стоимость денег.

P/V (profit-volume) — залежність прибутку від обсягу виробництва; зависимость прибыли от объема производства.

P. W. (packed weight) — 1) бруто; бруто; 2) вага бруто; вес брутто; 3) валова вага; валовый вес.

p. / w., pw (per week) — 1) щотижня; еженедельно; 2) у тиждень; в неделю.

pwt (pennyweight) — пеннівейт (1,555 г); пеннивейт (1,555 г).

Q

Q. — 1) **q., qt., qty, quan., quty (quantity)** — 1.1) кількість; количество; 1.2) розмір; размер; 1.3) величина; величина; 1.4) сума; сумма; 2) **qr., qtr., qu., quar. (quarter)** — 2.1) чверть; четверть; 2.2) четверта частина; четвертая часть; 2.3) квартал (*3 місяці*); квартал (*3 месяца*); 2.4) орендна плата за квартал (*3 місяці*); арендная плата за квартал (*3 месяца*); 2.5) квартал (*міста*); квартал (*города*); 2.6) чверть долара, 25 центів; четверть доллара, 25 центов; 3) **qr., qtr., qu., quar. (quarterly)** — 3.1) кварталний; кварталный; 3.2) щоквартальний; ежеквартальный, поквартальний; 3.3) тримісячний; трёхмесячный; 4) **q., qu. (question)** — питання; вопрос.

q — 1) **quar. (quart)** — кварта; кварта; 2) **Q., qu. (question)** — питання; вопрос; 3) **quintal** — квінтал; квинтал.

q. — 1) **Q., qt., qty, quan., quty (quantity)** — 1.1) кількість; количество; 1.2) розмір; размер; 1.3) величина; величина; 1.4) сума; сумма; 2) **Q., qu. (question)** — питання; вопрос.

QARAM (Quality, Reliability Assurance and Maintainability) — гарантія якості, надійності і ремонтпридатності; гарантия качества, надёжности и ремонтпригодности.

QCF (quadratic cost function) — квадратична функція видатків; квадратическая функция издержек.

QDA, qda (quality discount agreement) — угода про зміну ціни відповідно до зміни якості товару; соглашение об изменении цены в соответствии с изменившимся качеством товара.

QED, Q. E. D. (quod erat demonstrandum lat.) — що і треба було довести; что и требовалось доказать.

QEF, Q. E. F. (quod erat faciendum lat.) — що і треба було зробити; что и требовалось сделать.

QEI, Q. E. I. (quod erat inveniendum lat.) — що і треба було знайти; что и требовалось найти.

QI (quarterly index) — квартальний індекс; квартальный индекс.

qly, qly, qual. (quality) — 1) якість; качество; 2) сорт; сорт; 3) вид; вид; 4) рід; род; 5) клас; класс.

q. m. (quadratic mean) — середнє квадратичне; среднее квадратическое.

QP, Q. P. (quality products) — якісні продукти; качественные продукты.

q. p., q. pi. (quantum placet lat.) — наскільки вважатимете потрібним (корисним); сколько найдёте нужным (полезным).

qq (questions) — 1) питання; вопросы; 2) запити; запросы.

qr., qtr., qu., quar., Q. — 1) **quarter** — 1.1) чверть; четверть; 1.2) четверта частина; четвертая часть; 1.3) квартал (*3 місяці*); квартал (*3 місяця*); 1.4) орендна плата за квартал (*3 місяці*); орендная плата за квартал (*3 місяця*); 1.5) квартал (*міста*); квартал (*города*); 1.6) чверть долара, 25 центів; четверть доллара, 25 центов; 2) **quarterly** — 2.1) квартальний; квартальный; 2.2) шоквартальний; ежеквартальный, поквартальный; 2.3) тримісячний; трёхмесячный.

qt., qty, Q., q., quan., quty (quantity) — 1) кількість; количество; 2) розмір; размер; 3) величина; величина; 4) сума; сумма.

qtn (quotation) — 1) котирування; котировка; котирование, котировка; 2) курс; курс; 3) розцінка; расценка; 4) ціна; цена; 5) пропозиція; предложение; 6) оферта; оферта; 7) курс акції; курс акции.

qtr., qr., qu., quar., Q. — 1) **quarter** — 1.1) чверть; четверть; 1.2) четверта частина; четвертая часть; 1.3) квартал (*3 місяці*); квартал (*3 місяця*); 1.4) орендна плата за квартал (*3 місяці*); орендная плата за квартал (*3 місяця*); 1.5) квартал (*міста*); квартал (*города*); 1.6) чверть долара, 25 центів; четверть доллара, 25 центов; 2) **quarterly** — 2.1) квартальний; квартальный; 2.2) шоквартальний; ежеквартальный, поквартальный; 2.3) тримісячний; трёхмесячный.

qty, qt., Q., q., quan., quty (quantity) — 1) кількість; количество; 2) розмір; размер; 3) величина; величина; 4) сума; сумма.

qu. — 1) **Q., qr., qtr., quar. (quarter)** — 1.1) чверть; четверть; 1.2) четверта частина; четвертая часть; 1.3) квартал (*3 місяці*); квартал (*3 місяця*); 1.4) орендна плата за квартал (*3 місяці*); орендная плата за квартал (*3 місяця*); 1.5) квартал (*міста*); квартал (*города*); 1.6) чверть долара, 25 центів; четверть доллара, 25 центов; 2) **Q., qr., qtr., quar. (quarterly)** — 2.1) квартальний; квартальный; 2.2) шоквартальний; ежеквартальный, поквартальный; 2.3) тримісячний; трёхмесячный; 3) **Q., q (question)** — питання; вопрос.

qual. — 1) **qualification** — 1.1) кваліфікація; квалификация; 1.2) придатність; пригодность; 2) **qualified** — 2.1) кваліфікований; кваліфіцированный; 2.2) придатний; пригодный; 3) **qly, qly (quality)** — 3.1) якість; качество; 3.2) сорт; сорт; 3.3) вид; вид; 3.4) рід; род; 3.5) клас; класс.

quan., Q., q., qt., qty, quty (quantity) — 1) кількість; количество; 2) розмір; размер; 3) величина; величина; 4) сума; сумма.

quar., qr., qtr., qu., Q. — 1) **quarter** — 1.1) чверть; четверть; 1.2) четверта частина; четвертая часть; 1.3) квартал (*3 місяці*); квартал (*3 місяця*); 1.4) орендна плата за квартал (*3 місяці*); орендная плата за квартал (*3 місяця*); 1.5) квартал (*міста*); квартал (*города*); 1.6) чверть долара, 25 центів; четверть доллара, 25 центов; 2) **quarterly** — 2.1) квартальний; квартальный; 2.2) шоквартальний; ежеквартальный, поквартальный; 2.3) тримісячний; трёхмесячный.

QUEST (Quantitative Utility Estimate for Science and Technology) — кількісна оцінка корисності для науки і технології; количественная оценка полезности для науки и технологии.

quty, Q., q., qt., qty, quan. (quantity) — 1) кількість; количество; 2) розмір; размер; 3) величина; величина; 4) сума; сумма.

q. v. (quod vide lat.) — дивіться *там-то*; смотрите *там-то*.

Q. w. Q. (quantity with quality) — кількість і якість; количество и качество.

R

R — 1) **register** — 1.1) реєстр; регистр, реестр; 1.2) книга записів; книга записей; 1.3) журнал; журнал; 1.4) список; список; 1.5) вказівник; указатель; 2) **reg., regd (registered)** — 2.1) іменний (*про акції*); именной (*об акциях*); 2.2) рекомендований (*про кореспонденцію*); заказной (*о корреспонденции*).

r — 1) **rct, rec., rect., recpt. (receipt)** — 1.1) квитанція; квитанция; 1.2) посвідка, розписка (*в отриманні*); расписка (*в получении*); 1.3) рецепіса; рецеписса; 2) **rental** — 2.1) оренда; аренда; 2.2) орендна плата; арендная плата; 2.3) квартирна плата; квартирная плата; 2.4) рента; рента; 2.5) рентний дохід; рентный доход.

R. — 1) **r., rad. (radius)** — радіус; радиус; 2) **Rwy, Ry, ry (railway)** — залізниця; железная дорога; 3) **rep., rept., Rpt, rpt (report)** — 3.1) звіт; отчёт; 3.2) доповідь; доклад; 3.3) рапорт; рапорт; 3.4) повідомлення; сообщение; 3.5) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 3.6) репорт (*різниця цін у "РЕПО"*); репорт (*разница цен в "РЕПО"*); 4) "РЕПО", репо, rept., RP, Rpt, rpt (report; repurchase agreement) — 4.1) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 4.2) угода про зворотну покупку; соглашение об обратной покупке; 4.3) репорт (*різниця цін у "РЕПО"*); репорт (*разница цен в "РЕПО"*); 4.4) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом; 5) **r. (right)** — правий; правый.

r. — 1) **ratio** — 1.1) відношення, пропорція; отношение, пропорция; 1.2) коефіцієнт; коэффициент; 1.3) співвідношення; соотношение; 1.4) частка; доля; 1.5) відсоток, процент; процент; 1.6) норма; норма; 1.7) аналітичний показник; аналитический показатель; 2) **rent** — 1) рента; рента; 2) орендна плата; арендная плата; 3) квартирна плата; квартирная плата; 3) **R. (right)** — правий; правый; 4) **river** — ріка; река; 5) **road** — дорога; дорога.

R/A (refer to acceptor) — "зверніться до акцептора"; "обратитесь к акцептору".

R & A, r and a, r. & a. (rail and air) — залізницею і повітрям (*маршрут перевезення*); по железной дороге и воздуху (*маршрут перевозки*).

R & D (research and development) — (наукові) дослідження і (дослідні) розробки; (научные) исследования и (опытные) разработки.

r and c (reefer-container) — контейнер-холодильник; контейнер-холодильник.

R & H (railways and harbors) — залізниці і гавані; железные дороги и гавани.

R & M — 1) **repair and maintenance** — ремонт та експлуатація; ремонт и эксплуатация; 2) **reports and memoranda** — доповіді й звіти; доклады и отчеты.

R & O, r. & o., r and o (rail and ocean) — залізницею та океаном (*маршрут перевезення*); по железной дороге и океану (*маршрут перевозки*).

RB, R. B. (receipt book) — квитанційна книжка; квитанционная книжка.

RC (removing control) — дистанційне управління; дистанционное управление.

r. c. (return cargo) — зворотний вантаж; обратный груз.

rct, r, rec., rect., recpt. (receipt) — 1) квитанція; квитанция; 2) посвідка, розписка (*в отриманні*); расписка (*в получении*); 3) рецепіса; рецеписса.

rcis (receipts) — 1) грошові надходження; денежные поступления; 2) виручка; выручка; 3) прихід; приход; 4) дохід; доход; 5) доходи; доходы.

R/D (refer to drawer) — "зверніться до того, хто видав чек"; "обратитесь к выдавшему чек".

rd. pt. (received payment) — отриманий платіж, платіж, який (що) отримано; полученный/поступивший платёж.

RDT&E (Research, Development, Test and Evaluation) — дослідження, розробка, випробування та оцінка; исследование, разработка, испытание и оценка.

R. E. (real estate) — 1) нерухомість; недвижимость; 2) нерухоме майно; недвижимое имущество.

rec. — 1) **r. rect., recpt. (receipt)** — 1.1) квитанція; квитанция; 1.2) посвідка, розписка (*в отриманні*); расписка (*в получении*); 1.3) рецепіса; рецеписса; 2) **reclamation** — 2.1) рекламація; рекламація; 2.2) претензія; претензия; 2.3) виправлення; исправление; 2.4) ремонт; ремонт; 2.5) відновлення; восстановление; 2.6) утилізація; утилизация; 2.7) переробка відходів; переработка отходов; 2.8) відновлення землі, меліорація, осушення; восстановление земли, мелиорация, осушение

3) **record** — 3.1) запис; запись; 3.2) протокол; протокол; 3.3) рекорд; рекорд; 4) **recording** — 4.1) запис; запись; 4.2) реєстрація; регистрация; 4.3) звукозапис; звукозапись; 4.4) який (що) реєструє; регистрирующий.

recd. (received) — 1) отримано; получено; 2) прийнято; принято.

rec. sec., R. S. (recording secretary) — протоколіст; протоколист.

rect., rec., recpt., r (receipt) — 1) квитанція; квитанция; 2) посвідка, розписка (*в отриманні*); расписка (*в получении*); 3) рецепіса; рецеписса.

recpt., rect., rec., r (receipt) — 1) квитанція; квитанция; 2) посвідка, розписка (*в отриманні*); расписка (*в получении*); 3) рецепіса; рецеписса.

red. (redeemable) — 1) який (що) викуповують; выкупаемый; 2) який (що) погашають; погашаемый.

redemon (redemption) — 1) викуп; выкуп; 2) погашення боргу; погашение долга; 3) повернення грошей; возвращение денег; 4) вилучення з обігу; изъятие из обращения.

redisc (rediscount) — переоблік векселів; перучёт векселей.

ref. — 1) **reference** — 1.1) посилання; ссылка; 1.2) довідка; справка; 1.3) передавання на розгляд; передача на рассмотрение; 1.4) повноваження; полномочия; 1.5) компетенція; компетенция; 1.6)

співвідношення; соотношение; 1.7) атестація; аттестация; 1.8) рекомендація; рекомендация; 1.9) характеристика; характеристика; 2) **refunding** — рефінансування; рефинансирование.

reg. — 1) **region** — 1.1) район; район; 1.2) область; область; 1.3) регіон; регион; 2) **R. regd (registered)** — 2.1) іменний (*про акції*); именной (*об акциях*); 2.2) рекомендований (*про кореспонденцію*); заказной (*о корреспонденции*); 3) **regular** — 3.1) регулярний; регулярный; 3.2) рівномірний; равномерный; 3.3) акуратний; аккуратный; 3.4) правильний; правильный; 3.5) нормальний; нормальный; 3.6) постійний; постоянный.

Reg. TM, Reg. T. M. (registered trade mark) — заявлений торговий знак; заявленный торговый знак.

regd. R. reg. (registered) — 1) іменний (*про акції*); именной (*об акциях*); 2) рекомендований (*про кореспонденцію*); заказной (*о корреспонденции*).

rel. — 1) **relating** — 1.1) який (що) стосується; касающийся; 1.2) який (що) має відношення до; имеющий отношение к; 2) **released** — 2.1) випущений; выпущенный; 2.2) дозволений (*для видання тощо*); разрешённый (*к изданию и т. п.*)

rem. rem. (remittance) — 1) переказ (*грошовий*); перевод (*денежный*); 2) римеса; римесса.

rep. — 1) **Rep. (repair)** — ремонт; ремонт.

2) **R., rept., Rpt, rpt (report)** — 2.1) звіт; отчёт; 2.2) доповідь; доклад; 2.3) рапорт; рапорт; 2.4) повідомлення; сообщение; 2.5) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 2.6) репорт (*різниця цін у "РЕПО"*); репорт (*разница цен в "РЕПО"*); 2.7) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом; 3) **Rep., Rp (representative)** — 3.1) представник; представитель; 3.2) репрезентант; репрезентант.

rep office (representative office) — представництво; представительство.

"РЕПО", репо, rep., rept., R., RP, Rpt, rpt (report; repurchase agreement) — 1) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 2) угода про зворотну покупку; соглашение об обратной покупке; 3) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом.

rept. — 1) **R., rep., Rpt, rpt (report)** — 1.1) звіт; отчёт; 1.2) доповідь; доклад; 1.3) рапорт; рапорт; 1.4) повідомлення; сообщение; 1.5) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 1.6) репорт (*різниця цін у "РЕПО"*); репорт (*разница цен в "РЕПО"*); 2) **R., "РЕПО", rep., репо, RP, Rpt, rpt (report; repurchase agreement)** — 2.1) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 2.2) угода про зворотну покупку; соглашение об обратной покупке; 2.3) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом.

reqmts, rqmts, rqs (requirements) — 1) вимоги; требования; 2) потреби; потребности.

res. — 1) **research** — дослідження; исследование; 2) **reserved** — 2.1) резервний; резервный; 2.2) запасний; запасной; 2.3) зарезервованний; зарезервированный; 2.4) який (що) замовлено заздалегідь; замовлений заздалегідь; заказанный заранее; 3) **residence** — 3.1) резиденція; резиденция; 2.2) місце проживання; местожительство; 4) **residue** — залишок; остаток; 5) **resigned** — у відставці; в отставке; 6) **resources** — 6.1) ресурси; ресурсы; 6.2) природні багатства; природные богатства; 6.3) банківські активи; банковские активы; 6.4) засоби; средства; 6.5) засоби існування;

средства существования; 6.6) можливості: возможности; 6.7) запаси; запасы.

resp. (respectively) — відповідно; соответственно.

ret. — 1) **Ret., Retd, retd (retired)** — 1.1) вилучений з обігу; изъятый из обращения; 1.2) який (що) викуплено. викуплений; выкупленный; 1.3) який (що) оплачено, оплачений; оплаченный; 1.4) який є у відставці (на пенсії); находящийся в отставке (на пенсии); 2) **return** — 2.1) повернення; возвращение, возврат; 2.2) відшкодування; возмещение; 2.3) дохід; доход; 2.4) виручка; выручка; 2.5) прибуток; прибыль; 2.6) заробіток; заработок; 3) **retd (returned)** — 3.1) зворотний; возвратный; 3.2) повернений; возвращенный; 3.3) обраний (*до парламенту*); избранный (*в парламент*).

Retd, retd, Ret., ret. (retired) — 1) вилучений з обігу; изъятый из обращения; 2) який (що) викуплено, викуплений; выкупленный; 3) який (що) оплачено, оплачений; оплаченный; 4) який є у відставці (на пенсії); находящийся в отставке (на пенсии).

retd, ret. (returned) — 1) зворотний; возвратный; 2) повернений; возвращенный; 3) обраний (*до парламенту*); избранный (*в парламент*).

retl (retail) — 1) роздріб; розница; 2) роздрібний продаж; розничная продажа.

Rets., rets. (returns) — 1) відомість; ведомость; 2) статистичний звіт; статистический отчёт.

rev, rev. — 1) **revenue** — 1.1) дохід; доход; 1.2) доходи; доходы; 2) **review** — огляд; обзор, обозрение; 3) **revised** — 3.1) перевірений; проверенный; 3.2) виправлений; исправленный; 4) **revision** — 4.1) ревізія; ревизия; 4.2) перевірка; проверка; 4.3) перегляд; пересмотр, просмотр; 4.4) виправлення; исправление; 4.5) переробка; переработка; 4.6) модернізація; модернизация.

rif (relief) — 1) допомога (*грошова, матеріальна тощо*); пособие; 2) допомога; помощь; 3) звільнення від сплати; освобождение от уплаты; 4) скидка (*з податку*); скидка (*с налога*).

RMD, R. M. D. (ready money down) — негайна оплата готівкою; немедленная уплата наличными.

RMS (root-mean-square) — середньоквадратичний; среднеквадратический.

R. of E. (rate of exchange) — 1) валютний курс; валютный курс; 2) обмінний курс; обменный курс.

Ro/Ro (roll on / roll off) — транспортування вантажів з горизонтальними навантаженням і вивантаженням; транспортировка грузов с горизонтальными погрузкой и выгрузкой.

ROA (return on (total) assets) — 1) дохідність активів; доходность активов; 2) коефіцієнт дохідності активів; коэффициент доходности активов.

ROC, ROE (return on capital/equity) — 1) дохідність капіталу; доходность капитала; 2) коефіцієнт дохідності капіталу; коэффициент доходности капитала.

ROE (return on common equity) — 1) дохідність капіталу власників звичайних акцій; доходность капитала владельцев обыкновенных акций; 2) коефіцієнт дохідності капіталу власників звичайних акцій; коэффициент доходности капитала владельцев обыкновенных акций.

ROG (receipts of goods) — квитанція про отримання товару; квитанция в получении товара.

ROI (return on investment) — 1) дохідність інвестицій; доходность инвестиций; 2) коефіцієнт дохідності інвестицій; коэффициент доходности инвестиций.

ROS (return on sales, profit margin) — 1) дохідність продажу; доходность продажи; 2) коефіцієнт дохідності продажу; коэффициент доходности продажи.

ROSCA (rotation/rotating savings and credit association) — ротаційна ощадна і кредитна (ощадно-позичкова) асоціація; ротационная сберегательная и кредитная (ссудосберегательная) ассоциация.

RP — 1) **relative precision** — відносна точність; относительная точность; 2) **"REPO", repo, rep., rept., R., Rpt, rpt (report: repurchase agreement)** — 2.1) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 2.2) угода про зворотну покупку; соглашение об обратной покупке; 2.3) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом; 3) **risk premium** — премія за ризик; премия за риск.

Rp, Rep., rep. (representative) — 1) представник; представитель; 2) репрезентант; репрезентант.

R. P. — 1) **R/P (by return of post)** — зворотною поштою; обратной почтой; 2) **reply paid** — відповідь оплачено; ответ оплачен; 3) **retail price** — роздрібна ціна; розничная цена; 4) **r. p. (return premium)** — страховий внесок, який (що) повертають; возвращаемый страховой взнос.

R/P, R. P. (by return of post) — зворотною поштою; обратной почтой.

RPD (reserves available to support private non-bank deposits) — резерви для забезпечення приватних небанківських вкладів/депозитів; резервы для обеспечения частных банковских вкладов/депозитов.

RPI (Retail Price Index) — індекс роздрібних цін; индекс розничных цен.

RPM, R. P. M. — 1) **resale price maintenance** — підтримання цін при перепродажу товарів; поддержание цен при перепродаже товаров; 2) **retail price maintenance** — підтримання рівня роздрібних цін; поддержание уровня розничных цен.

Rpt, rpt, R., rep., rept. (report) — 1) звіт; отчёт; 2) доповідь; доклад; 3) рапорт; рапорт; 4) повідомлення; сообщение; 5) "РЕПО", репорт, угода "репо"; "РЕПО", репорт, сделка "репо"; 6) репорт (*різниця цін у "РЕПО"*); репорт (*разница цен в "РЕПО"*); 7) угода про покупку цінних паперів з подальшим викупом; соглашение о покупке ценных бумаг с последующим выкупом.

rqmts, rqs, reqmts (requirements) — 1) вимоги; требования; 2) потреби; потребности.

RRP (recommended retail price) — рекомендована роздрібна ціна; рекомендуемая розничная цена.

RRR (required rate of return) — необхідна ставка доходу/прибутку; необходимая ставка дохода/прибыли.

RSU (remote service unit) — електронний термінал; электронный терминал.

Rt, rt (right) — 1) право; право; 2) справедливість; справедливость; 3) порядок; порядок; 4) право акціонера на купівлю акцій нових випусків/емісій на пільгових умовах; право акционера на покупку акций новых выпусков/эмиссий на льготных условиях.

r. v. (random value) — випадкова величина; случайная величина.

Rwy, Ry, ry, R (railway) — залізниця; железная дорога.

S

S. — 1) **Sen. (Senate)** — Сенат; Сенат; 2) **Sen. (Senator)** — сенатор; сенатор; 3) **s., ser. (series)** — 3.1) ряд; ряд; 3.2) серія; серия; 3.3) серії (*виробів, товарів тощо*); серии (*изделий, товаров и т. п.*); 3.4) партії (*виробів, товарів тощо*); партии (*изделий, товаров и т. п.*); 3.5) послідовність; последовательность; 4) **sh. (share)** — акція; акция; 5) **Soc., Socy (Society)** — товариство (*організація*); общество (*организация*); 6) **stk (stock)** — 6.1) *амер.* акція; *амер.* акция; 6.2) *амер.* акції, акціонерний капітал; *амер.* акции, акционерный капитал; 6.3) *англ.* цінні папери, фондові цінності, зобов'язання; *англ.* ценные бумаги, фондовые ценности, обязательства; 6.4) облігації; облигации; 6.5) фонди; фонды; 6.6) запас; запас; 6.7) запаси; запасы; 6.8) асортимент *товарів*; ассортимент *товаров*; 6.9) склад; склад; 6.10) капітал; капитал; 6.11) фонд; фонд; 6.12) майно; имущество; 6.13) перелік майна для продажу; перечень имущества для продажи; 6.14) матеріали, сировина; материалы, сырьё; 6.15) виробничі фонди; производственные фонды; 6.16) група населення; группа населения; 7) **supply** — 7.1) постачання; снабжение; 7.2) поставка; поставка; 7.3) подача, подавання; подача; 8) **surplus** — 8.1) надвишок, надмір; избыток; 8.2) надлишок; излишек; 8.3) перевищення курсової вартості цінного паперу над його номінальною вартістю, оплачене інвестором; превышение курсовой стоимости ценной бумаги над её номинальной стоимостью, оплаченное инвестором.

s. — 1) **sec. (second)** — секунда; секунда; 2) **sec. (secondary)** — 2.1) вторинний; вторичный; 2.2) другорядний; второстепенный; 3) **section** — 3.1) секція; секция; 3.2) відділ; отдел; 3.3) підрозділ; подразделение; 3.4) *бірж.* секція (*для торгівлі цінними паперами певних видів*); *бірж.* секция (*для торговли ценными бумагами определённых видов*); 3.5) квартал (*частина міста*); квартал (*часть города*); 3.6) *амер.* земельна ділянка площею 640 акрів (259,2 га); *амер.* земельный участок площадью 640 акров (259,2 га); 4) **S., ser. (series)** — 4.1) ряд; ряд; 4.2) серія; серия; 4.3) серії (*виробів, товарів тощо*); серии (*изделий, товаров и т. п.*); 4.4) партії (*виробів, товарів тощо*); партии (*изделий, товаров и т. п.*); 4.5) послідовність; последовательность; 5) **sh. (shilling)** — шилінг; шиллинг.

SA — 1) **Securities Act** — Закон про цінні папери (США); Закон о ценных бумагах (США); 2) **subject to approval** — 2.1) на затвердження; на утверждение; 2.2) підлягає затвердженню; подлежит утверждению.

S. A. (savings account) — 1) ощадний рахунок; сберегательный счёт; 2) строковий рахунок; срочный счёт.

s. a. (semiannual, semi-annual) — піврічний; полугодовой.

SAA (Society of Incorporated Accountants and Auditors) — Товариство корпоративних бухгалтерів та аудиторів (Велика Британія); Общество корпоративных бухгалтеров и аудиторов (Великобритания).

s. a. e. l. (sine anno et loco лат.) — без вказання року і місця видання; без указания года и места издания.

S. and h. e. (Sundays and holidays excepted) — за винятком неділь і святкових днів; исключая воскресенья и праздничные дни.

S&L (Savings and Loan Association) — Ощадно-позикова асоціація (США); Сберегательно-ссудная ассоциация (США).

SAVE (Society of American Value Engineers) — Товариство американських інженерів-оцінювачів; Общество американских инженеров-оценщиков.

sav., savs. (savings) — 1) заощадження; сбережения; 2) нагромаджені залишки заощаджень; накопленные остатки сбережений.

SAYE (save as you earn) — заощаджуйте у міру отримання доходу; сберегайте по мере получения дохода.

S. B. — 1) **savings bank** — ощадний банк; сберегательный банк; 2) ощадна каса; сберегательная касса; 2) **short bill** — "короткий" (короткостроковий/короткотерміновий) вексель; "короткий" (краткосрочный) вексель.

SB — 1) **S. B. (savings bank)** — ощадний банк; сберегательный банк; 2) ощадна каса; сберегательная касса; 2) **savings bond** *амер.* — ощадна облігація; сберегательная облигация; 3) **S. B. (short bill)** — "короткий" (короткостроковий/короткотерміновий) вексель; "короткий" (краткосрочный) вексель.

SBA (Small Business Administration) — Управління у справах дрібних підприємств (США); Управление по делам мелких предприятий (США).

SBIA (Small Business Investment Act) — Закон про інвестиції дрібних підприємств (США); Закон об инвестициях мелких предприятий (США).

SC — 1) **S. C. (Security Council of the United Nations)** — Рада Безпеки (ООН); Совет Безопасности (ООН); 2) **stock company; joint-stock company, JSC** — акціонерне товариство, АТ; акционерное общество. АО; 3) **S. C. (Supreme Court)** — Верховний Суд; Верховный Суд.

sc. — 1) **scale** — 1.1) шкала; шкала; 1.2) масштаб; масштаб; 1.3) розмір; размер; 1.4) обхват, охоплення; охват; 1.5) рівень, ступінь розвитку; уровень, степень развития; 1.6) шалька *терезів*; чашка *весов*; 2) **scil., ss (scilicet лат.)** — а саме, тобто; а именно, то есть, т. е.; 3) **scruple** — скрупул; скрупул.

s/c (self-contained) — 1) автономний; автономный; 2) окремий; отдельный.

SCANS (Scheduling and Control by Automated Network Systems) — календарне планування і контроль з допомогою автоматизованих мережових систем; календарное планирование и контроль с помощью автоматизированных сетевых систем.

SCF (simple cost function) — проста функція видатків; простая функция издержек.

sch. (school) — школа; школа.

Sci. — 1) **science** — наука; наука; 2) **scientific** — науковий; научный.

scil., sc., ss (scilicet лат.) — а саме, тобто; а именно, то есть, т. е.

SCOOP (Scientific Computation of Optimum Programs) — наукове обчислення програм оптимізації; научное вычисление программ оптимизации.

scr., scr. (scrip) — 1) "скрип"; "скрип"; 2) проміжний сертифікат; промежуточный сертификат; 3) тимчасовий сертифікат на володіння акціями; временный сертификат на владение акциями; 4) тимчасова розписка (посвідка) про прийняття вкладу; временная расписка о принятии вклада; 5) тимчасові види платіжних засобів; временные виды платёжных средств; 6) державні облігації, випущені для забезпечення сплати репарацій або зовнішнього боргу; государственные облигации, выпущенные в обеспечение

уплати репарацій или внешнего долга; 7) *амер.* паперові гроші дрібного номіналу, випущені окупаційною владою; *амер.* бумажные деньги мелкого достоинства (номинала). выпущенные оккупационными властями.

SD — 1) **S. D., S/D (sight draft)** — 1.1) безумовний вексель; безусловный вексель; 1.2) вексель на пред'явника; вексель на предъявителя; 1.3) тратта, строкова після пред'явлення; тратта. срочная по предъявлению; 2) **special delivery** — термінова доставка кореспонденції; срочная доставка корреспонденции; 3) **S. D., s. d. (standard deviation)** — стандартне (середньоквадратичне) відхилення; стандартное (среднеквадратическое) отклонение.

s. d. — 1) **sd (sine die лат.)** — 1.1) без вказання строку/терміну, дати; без указания срока. даты; 1.2) на невизначений строк/термін; на неопределённый срок; 2) **SD, S. D. (standard deviation)** — стандартне (середньоквадратичне) відхилення; стандартное (среднеквадратическое) отклонение.

sd. s. d. (sine die лат.) — 1.1) без вказання строку/терміну, дати; без указания срока, даты; 1.2) на невизначений строк/термін; на неопределённый срок.

SDR, S. D. R. (special drawing rights) — СДР, СПЗ, особливі (спеціальні) права запозичення; СДР, СПЗ, особенные (специальные) права заимствования.

SE — 1) **shareholders' / stockholders' equity** — 1.1) акціонерний/пайовий капітал: акционерный/паевой капитал; 1.2) задекларований капітал; задекларированный капитал; 1.3) акції; акции; 1.4) сума непогашених звичайних і привілейованих акцій акціонерного товариства (АТ), що є у власності інвесторів; сума непогашених обыкновенных и привилегированных акций акционерного общества (АО), находящихся в собственности инвесторов; 2) **S. E., s. e. (standard error)** — стандартна (середньоквадратична) помилка; стандартная (среднеквадратическая) ошибка; 3) **S. E., St. Ex., St. Exch., Stk Ex. (Stock Exchange)** — фондова біржа; фондовая биржа.

s. e. — 1) **single-entry bookkeeping** — проста бухгалтерія; простая бухгалтерия; 2) **SE, S. E. (standard error)** — стандартна (середньоквадратична) помилка; стандартная (среднеквадратическая) ошибка.

SEA — 1) **Securities Exchange Act** — Закон про цінні папери і біржі (США); Закон о ценных бумагах и биржах (США); 2) **state economic area** — господарська місцевість (господарський район) штату (США); хозяйственная местность (хозяйственный район) штата (США).

SEC (Securities and Exchange Commission) — Комісія з цінних паперів і бірж (США); Комиссия по ценным бумагам и биржам (США).

sec, secy, secy. (secretary) — 1) секретар; секретарь; 2) міністр; министр; 3) державний чиновник високого рангу; государственный чиновник высокого ранга.

sec. — 1) **s. (second)** — секунда; секунда; 2) **s. (secondary)** — 2.1) вторинний; вторичний; 2.2) другорядний; второстепенный; 3) **sector** — 3.1) сектор (економіки); сектор (экономики); 3.2) галузь; отрасль; 3.3) сфера (діяльності); сфера (деятельности).

secs (securities) — 1) цінні папери, титули; ценные бумаги, титулы; 2) фонди, фондові цінності; фонды, фондовые ценности.

secy, secy., sec (secretary) — 1) секретар; секретарь; 2) міністр; министр; 3) державний чиновник високого рангу; государственный чиновник высокого ранга.

SEI (socioeconomic index) — соціально-економічний індекс/показник; социально-экономический индекс/показатель.

sel. — 1) **selected** — 1.1) який (що) відібрано, відбірний; отборный; 1.2) який (що) вибрано, вибраний; избранный; 2) **selection** — 2.1) селекція; селекция; 2.2) відбір; отбор; 2.3) вибір; выбор; 2.4) підбір; подбор.

Sen. — 1) **S. (Senate)** — Сенат; Сенат; 2) **S. (Senator)** — сенатор; сенатор; 3) **Sn., Snr., Sr. (Senior)** — старший; старший.

sep. (separate) — 1) окремі; отдельный; 2) особливий; особый.

seq. (sequentes лат.) — наступний; следующий.

ser. — 1) **serial** — 1.1) серіал; сериал; 1.2) серіальний; сериальный; 1.3) серійний; серийный; 2) **S., s. (series)** — 2.1) ряд; ряд; 2.2) серія; серия; 2.3) серії (виробів, товарів тощо); серии (изделий, товаров и т. п.); 2.4) партії (виробів, товарів тощо); партии (изделий, товаров и т. п.); 2.5) послідовність; последовательность.

serv., Sv (service) — 1) сервіс; сервис; 2) обслуговування; обслуживание; 3) служба; служба; 4) робота; работа; 5) сфера діяльності; сфера деятельности; 6) послуга; услуга; 7) експлуатація; эксплуатация; 8) догляд; уход; 9) технічне обслуговування; техническое обслуживание; 10) строк/термін служби; срок службы; 11) сполучення; сообщение; 12) зв'язок; связь; 13) лінія; линия; 14) сплата капітальної суми або відсотків/процентів (за пошкодження, облигацією тощо); уплата капитальной суммы или процентов (по займам, облигациям и т. п.).

SES (socioeconomic status) — соціально-економічний стан; социально-экономическое положение.

Sess. (session) — 1) сесія; сессия; 2) засідання; заседание.

S. F., s. f. — 1) **semifinished, semi-finished** — напівоброблений; полуобработанный; 2) **sinking fund** — 2.1) амортизаційний капітал; амортизационный капитал; 2.2) викупний фонд, фонд погашення; выкупной фонд, фонд погашения.

SG, sg (senior grade) — вищого розряду; высшего разряда.

sg — 1) **SG (senior grade)** — вищого розряду; высшего разряда; 2) **sig. (signature)** — підпис; подпись; 3) **sgd, sgd., sgn (signed)** — 3.1) який (що) підписано, підписаний; подписанный; 3.2) підписано; подписано.

sgd, sgd., sg, sgn (signed) — 1) який (що) підписано, підписаний; подписанный; 2) підписано; подписано.

sh., S. (share) — акція; акция.

sh tn (short ton) — коротка тонна (907,2 кг); короткая тонна (907,2 кг).

shipt, shpt (shipment) — 1) відправка; отправка; 2) навантаження; погрузка; 3) вантаж (судна); груз (судна); 3) партія відправленого товару; партия отправленного товара.

shrs (shares) — акції; акции.

shtg (shortage) — 1) дефіцит; дефицит; 2) нестача, нестаток; недостаток, нехватка; 3) недостача; недостача.

SI, S. I. (short interest) — 1) відсотки/проценти за короткостроковими/краткотерміновими позиками; проценты по краткосрочным займам; 2) дохід від короткострокових/краткотермінових вкладень; доход от краткосрочных вложений.

SIC (Standard Industrial Classification) — Стандартна промислова класифікація; Стандартная промышленная классификация.

sig., sg (signature) — підпис; подпись.

simple EPS, EPS (earnings per share) — "дохід (прибуток) на акцію", дохідність/прибутковість акції; "доход (прибыль) на акцию", доходность/прибыльность акции.

SIRO (service in random order) — обслуговування у випадковому порядку; обслуживание в случайном порядке.

SITC (Standard International Trade Classification) — Стандартна міжнародна торговельна класифікація; Стандартная международная торговая классификация.

SKU (stock-keeping unit) — одиниця обліку запасів; единица учёта запасов.

SLAN (sine loco, anno, (vel) nomine лат.) — без вказання місця, року, імені; без указания места, года, имени.

SLC (status at last contact) — стан при останньому обстеженні; состояние при последнем обследовании.

SM, S. M. — 1) **simplex method** — симплекс-метод, симплексний метод; симплекс-метод, симплексный метод; 2) **stepwise maximization** — поетапна максимізація; поэтапная максимизация.

SMA (Standard Metropolitan Area) — стандартний метрополітанський (міський) ареал (район), (США); стандартный метрополитанский (городской) ареал (район). (США).

SML (security market line) — "лінія надійності ринку"; "линия надёжности рынка".

s. n. (sine nomine лат.) — без імені, назви; без имени, названия.

S/N (shipping note) — повідомлення про відвантаження; уведомление об отгрузке.

Soc., Socy, S. (Society) — товариство (організація); общество (организация).

social. (sociology) — соціологія; социология.

SOCONY (Standard Oil Company of New York) — СОКОНИ, "Стандард Ойл", нафтовий концерн "Стандард Ойл Компані оф Нью Йорк"; СОКОНИ, "Стандард Ойл", нефтяной концерн "Стандард Ойл Компані оф Нью Йорк".

Socy, Soc., S. (Society) — товариство (організація); общество (организация).

Sol. (solicitor) — соліситор; солиситор.

SOMA (System Open Market Account) — рахунок операцій на відкритому ринку Федеральної резервної системи (США); счёт операций на открытом рынке Федеральной резервной системы (США).

SOR (sell or return) — для продажу чи повернення власнику; для продажи или возвращения владельцу.

SOYD, SYD (sum-of-the-years'-digits depreciation) — метод суми років (метод нарахування амортизації (зносу) активів); метод суммы лет (метод начисления амортизации (износа) активов).

SP (self-propelled) — самохідний; самоходный.

sp (sample) — 1) взірець; образец; 2) вибірка; выборка.

sp. — 1) **spec. (special)** — 1.1) спеціальний; специальный; 1.2) особливий; особенный, особый; 2) **species** — 2.1) вид; вид; 2.2) тип; тип; 3) **spec., specif. (specific)** — 3.1) специфічний; специфический, специфичный; 3.2) визначений, певний; определённый; 3.3) особливий; особый, особенный; 3.4) характерний; характерный; 3.5) частинний; частичный; 3.6) питома (вага тощо); удельный (вес и т. п.); 3.7) конкретний; конкретный; 3.8) точний; точный; 4) **spec., specif. (specification)** — специфікація; спецификация; 5) **spec. (specimen)** — взірець; образец, образчик; 6) **spelling** — правопис; правописание.

S. P. — 1) **starting price** — початкова (відправна, вихідна) ціна; начальная (отправная, исходная) цена; 2) **stochastic process** — випадковий процес; случайный процесс; 3) **stop of payment** — 3.1) призупинення платежу; приостановка платежа; 3.2) припинення виплати; прекращение выплаты; 3.3) наказ банку від особи, яка раніше виписала чек, не здійснювати платіж за чеком; приказ банку от лица, ранее выписавшего чек, не совершать платёж по чеку.

s. p. (selling price) — продажна ціна; продажная цена.

SPA (Systems and Procedures Association) — Асоціація з покращання методів роботи торговельно-промислових установ (США); Ассоциация по улучшению работы торговельно-промышленных учреждений (США).

sp. chrs (special charges) — додаткові видатки; дополнительные расходы.

spec., sp. — 1) **special** — 1.1) спеціальний; специальный; 1.2) особливий; особенный, особый; 2) **specif. (specific)** — 2.1) специфічний; специфический, специфичный; 2.2) визначений, певний; определённый; 2.3) особливий; особый, особенный; 2.4) характерний; характерный; 2.5) частинний; частичный; 2.6) питома (вага тощо); удельный (вес и т. п.); 2.7) конкретний; конкретный; 2.8) точний; точный; 3) **specif. (specification)** — специфікація; спецификация; 4) **specimen** — взірець; образец, образчик.

specif., spec., sp. — 1) **specific** — 1.1) специфічний; специфический, специфичный; 1.2) визначений, певний; определённый; 1.3) особливий; особый, особенный; 1.4) характерний; характерный; 1.5) частинний; частичный; 1.6) питома (вага тощо); удельный (вес и т. п.); 1.7) конкретний; конкретный; 1.8) точний; точный; 2) **specification** — специфікація; спецификация.

SPT (shortest processing time) — найкоротший час обслуговування; кратчайшее время обслуживания.

SPURS (Special Program for Urban and Regional Studies) — Спеціальна програма міських і регіональних досліджень; Специальная программа городских и региональных исследований.

Sq. (Square) — площа (у назвах); площадь (в названиях).

sq. — 1) **sequence** — 1.1) послідовність; последовательность; 1.2) наслідок; последствие; 1.3) результат; результат; 2) **square** — 2.1) площа; площадь; 2.2) квадратний; квадратный.

SQC (statistical quality control) — статистичний контроль якості; статистический контроль качества.

SR, S. R. — 1) **short rate** — 1.1) короткострокова/краткотермінова відсоткова/процентна ставка; краткосрочная процентная ставка; 1.2) курс покупки короткострокових/краткотермінових векселів (в іноземній валюті); курс покупки краткосрочных векселей (в иностранной валюте); 2) **supplementary re-interview** — додаткове повторне обстеження; дополнительное повторное обследование.

SRCC, S. R. C. C. (strikes, riots and civil commotion) — страйки, заколоти та громадські заворушення; забастовки, путчи и общественные волнения.

SRS — 1) **sample registration scheme** — система вибіркового обстеження; система виборочного обстеження; 2) **Statistical Reporting Service** — Служба статистичних обстежень (США); Служба статистических обследований (США).

SS, S/S, str. (steamship, steamer) — пароплав; пароход.

ss. scil., sc. (scilicet лат.) — а саме, тобто: а именно, то есть, т. е.

SSA (Social Security Act) — Закон про соціальне забезпечення (США); Закон о социальном обеспечении (США).

SSIC (Southern States Industrial Council) — Промислова рада південних штатів (США); Промышленный совет южных штатов (США).

SSRC (Social Science Research Council) — Рада соціально-наукових досліджень (США); Совет социально-научных исследований (США).

st. — 1) **std (standard)** — 1.1) стандарт; стандарт; 1.2) норма; норма; 1.3) норматив; норматив; 1.4) взірець; образец; 1.5) еталон; эталон; 1.6) стандартний взірець; стандартный образец; 1.7) стандартний; стандартный; 1.8) нормальний; нормальный; 1.9) типовий; типический, типичный. типовой; 1.10) розмір; размер; 2) **state** — 2.1) держава; государство; 2.2) *амер.* штати; *амер.* штаты; 2.3) стан; состояние; 2.4) положення; положение; 2.5) державний; государственный.

stat., stal (statistical) — статистичний; статистический.

std. st. (standard) — 1) стандарт; стандарт; 2) норма; норма; 3) норматив; норматив; 4) взірець; образец; 5) еталон; эталон; 6) стандартний взірець; стандартный образец; 7) стандартний; стандартный; 8) нормальний; нормальный; 9) типовий; типический, типичный, типовой; 10) розмір; размер.

St. Ex., St. Exch., Stk Ex., SE, S. E. (Stock Exchange) — фондова біржа; фондовая биржа.

STIF (short-term investment fund) — короткостроковий/коротко-терміновий інвестиційний фонд; краткосрочный инвестиционный фонд.

stk, S. (stock) — 1) *амер.* акція; *амер.* акция; 2) *амер.* акції, акціонерний капітал; *амер.* акции, акционерный капитал; 3) *англ.* цінні папери, фондові цінності, зобов'язання; *англ.* ценные бумаги, фондовые ценности, обязательства; 4) облігації; облигации; 5) фонди; фонды; 6) запас; запас; 7) запаси; запасы; 8) асортимент *товарів*; ассортимент *товаров*; 9) склад; склад; 10) капітал; капитал; 11) фонд; фонд; 12) майно; имущество; 13) перелік майна для продажу; перечень имущества для продажи; 14) матеріали, сировина; материалы, сырье; 15) виробничі фонди; производственные фонды; 16) група населення; группа населения.

Stk Ex., St. Ex., St. Exch., SE, S. E. (Stock Exchange) — фондова біржа; фондовая биржа.

STP (straight treatment process) — “прямий процес обробки” (*про операції з цінними паперами*); “прямий процесс обработки” (*об операціях с ценными бумагами*).

Str. — 1) **strait** — протока; пролив; 2) **St. (street)** — вулиця; улица.

sub. sub., subs. subs. (subscription) — 1) передплата; подписка; 2) абонемент; абонемент; 3) пожертва; пожертвование.

subs. subs. — 1) **sub. sub. (subscription)** — 1.1) передплата; подписка; 1.2) абонемент; абонемент; 1.3) пожертва; пожертвование; 2) **subsidiary** — 2.1) допоміжний; вспомогательный; 2.2) додатковий; дополнительный; 3) **sub. sub., subst. (substitute)** — 3.1) субститут; субститут; 3.2) сурогат; суррогат; 3.3) замітник; заместитель; 3.4) заміна; замена; 3.5) замісник; заместитель.

Sum., Summ. (summary) — 1) короткий виклад; краткое изложение; 2) резюме; резюме; 3) зведення; сводка.

SUMT (sequential unconstrained maximization technique) — метод послідовного знаходження безумовного максимуму; метод последовательного нахождения безусловного максимума.

sup. — 1) **superior** — 1.1) вищої якості; высшего качества; 1.2) вищий (*за якістю тощо*); высший (*по качеству и т. п.*); 1.3) кращий; лучший; 1.4) чудовий; превосходный; 1.5) який (що) переважає, переважаючий; превосходящий; 1.6) вищий (*старший за посадою*); высший (*страший по должности*); 2) **supplement** — 1) додаток; приложение; 2) доповнення; дополнение; 3) **supplementary** — додатковий; дополнительный.

supermart (supermarket) — 1) супермаркет; супермаркет; 2) великий універсальний магазин (універмаг); крупный универсальный магазин (универмаг).

surv. (survey) — 1) огляд; обзор; 2) обстеження, оглядини; обследование.

Sv. serv. (service) — 1) сервіс; сервис; 2) обслуговування; обслуживание; 3) служба; служба; 4) робота; работа; 5) сфера діяльності; сфера деятельности; 6) послуга; услуга; 7) експлуатація; эксплуатация; 8) догляд; уход; 9) технічне обслуговування; техническое обслуживание; 10) строк/термін служби; срок службы; 11) сполучення; сообщение; 12) зв'язок; связь; 13) лінія; линия; 14) сплата капітальної суми або відсотків/процентів (*за позицією, облігацією тощо*); уплата капитальной суммы или процентов (*по займам, облигациям и т. п.*).

s. v. (sub voce лат.) — під цим словом; под этим словом.

swap — “своп”, операція “своп”; “своп”, операция “своп”.

SWIFT, S. W. I. F. T. (Society for World wide Interbank Financial Telecommunication) — Міжнародна міжбанківська організація валютних і фінансових розрахунків телекомунікаційним способом (телексом тощо), СБІФТ; Співтовариство всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій; Международная межбанковская организация по валютным и финансовым расчётам телекоммуникационным способом (по телексу и т. п.), СБІФТ; Сообщество всемирных межбанковских финансовых телекоммуникаций.

Sy Crs (sundry creditors) — “різні кредитори”; “разные кредиторы”.

Sy Drs (sundry debtors) — “різні дебітори”; “разные дебиторы”.

SYD, SOYD (sum-of-the-years'-digits depreciation) — метод суми років (*метод нарахування амортизації (зносу) активів*); метод суммы лет (*метод начисления амортизации (зноса) активов*).

sym. (symmetric, symmetrical) — симетричний; симметричный.

Syst., syst. — 1) **system** — 1.1) система; система; 1.2) спосіб; способ; 1.3) метод; метод; 1.4) будова; устройство; 1.5) лад, устрій; строй; 1.6) класифікація; классификация; 1.7) комбінація; комбинация; 2) **systematic** — 2.1) систематичний; систематический; 2.2) системний; системный.

T

T — 1) **t., temp. (temperature)** — температура; температура; 2) **tension** — 2.1) напруження; напряжение; 2.2) натяг; натяжение; 3) **territorial** — територіальний; территориальный; 4) **t., Terr., Terr. (territory)** — територія; территория; 5) **transfer** — 5.1) трансфер(т); трансфер(т); 5.2) переказ; перевод; 5.3) перерахунок; перечисление; 5.4) передача; передача; 5.5) передача у власність; передача в собственность; 5.6) поступка; уступка; 5.7) перерахування коштів *між банками*; перечисление средств *между банками*; 5.8) рух коштів між рахунками *у бухгалтерському обліку*; движение средств между счетами *в бухгалтерском учёте*; 6) **transf. (transferred)** — 6.1) який (що) перераховано, перерахований; перечисленный; 6.2) перенесено; перенесено; 7) **transport** — 7.1) транспорт; транспорт; 7.2) перевезення; перевозка; 8) **trans., transp (transportation)** — 8.1) транспорт; транспорт; 8.2) транспортування; транспортирование; 8.3) перевезення; перевозка.

t. — 1) **temp. (temporary)** — 1.1) тимчасовий; временный; 1.2) тимчасовий робітник; временный рабочий; 1.3) тимчасовий службовець; временный служащий; 2) **T, Ter., Terr. (territory)** — територія; территория; 3) **time** — 3.1) час; время; 3.2) строк, термін; срок; 3.3) момент; момент; 3.4) період; период; 4) **ton., tn** — тонна; тонна; 5) **transitive** — перехідний; переходной; 6) **true** — 6.1) істинний; истинный; 6.2) точний; точный; 6.3) правильний; правильный; 6.4) вірний; верный.

TA — 1) **Technical Assistance (UN)** — Технічна допомога ООН країнам, що розвиваються; Техническая помощь ООН развивающимся странам; 2) **trade acceptance** — торговельний акцепт; торговый акцепт; 3) **transfer agent** — 3.1) трансферт-агент; трансферт-агент; 3.2) агент із трансферту; агент по трансферту.

T. A. (transferable account) — переказний рахунок; переводной счёт.

TAA, T. A. A. (Trade Agreement Act) — Закон про торговельні угоди (США); Закон о торговых соглашениях (США).

tab. (table) — таблиця; таблица.

TAC (Technical Assistance Committee, UN) — Комітет технічної допомоги ООН; Комитет технической помощи ООН.

t. & d. (time and date) — час і дата (календарне число); время и дата (календарное число).

TALISMAN (Transfer Accounting Lodgement for Investors, Stock Management for Jobbers) — ТАЛІСМАН, Централізована електронна система розрахунків на Лондонській фондовій біржі; ТАЛИСМАН, Централизованная электронная система расчётов на Лондонской фондовой бирже.

TAP (Technical Assistance Program, UN) — Програма технічної допомоги ООН країнам, що розвиваються; Программа технической помощи ООН развивающимся странам.

TAPAC (Transportation Allocations, Priorities and Control Committee) — Комітет з черговості, розподілу і контролю над перевезеннями; Комитет по очередности, распределению и контролю за перевозками.

TB, T-bill, TRB (treasury bill амер.) — казначейський вексель; казначейский вексель.

TBL, Thro B/L (through bill of lading) — “наскрізний” (прямий) коносамент; “сквозной” (прямой) коносамент.

T-bond, t-bond, TRB (treasury bond амер.) — казначейська облігація; казначейская облигация.

Tc. tc (tierce) — бочка (*міра об'єму*); бочка (*мера объёма*).

TC — 1) **total cost** — загальна вартість; общая стоимость; 2) **traveller's cheque (traveler's check амер.)** — подорожній чек; дорожний чек; 3) **Trusteeship Council, UN** — Рада з опіки. ООН; Совет по опеке, ООН.

TCC (Transport and Communication Commission, UN) — Комісія ООН з транспорту і зв'язку; Комиссия ООН по транспорту и связи.

TD — 1) **telemetry data** — телеметричні дані; телеметрические данные; 2) **T/D (time deposit)** — 2.1) депозитний рахунок; депозитный счёт; 2.2) *англ.* строковий/терміновий вклад; *англ.* срочный вклад; 3) **the Treasury Department** — Міністерство фінансів (США); Министерство финансов (США).

T/D, TD (time deposit) — 1) депозитний рахунок; депозитный счёт; 2) *англ.* строковий/терміновий вклад; *англ.* срочный вклад

Tde. bill (trade bill) — 1) торговий (товарний) вексель; торговый (товарный) вексель; 2) торгова (товарна) тратта; торговая (товарная) тратта.

TDY (temporary duty) — тимчасове виконання обов'язків; временное исполнение обязанностей.

TE — 1) **tax exempt** — який (що) звільнено від податку, звільнений від податку; освобожденный от налога; 2) **trade expenses** — торгові видатки; торговые расходы.

TEA (Trade Expansion Act) — Закон про розширення торгівлі (США); Закон о расширении торговли (США).

tech. — 1) **technol. (technology)** — 1.1) технологія; технология; 1.2) техніка; техника; 2) **technical** — 2.1) технічний (*щодо техніки тощо*); технический (*относительно техники и т. п.*); 2.2) технічний (*про ринок цінних паперів*); технический (*о рынке ценных бумаг*); 2.3) промисловий; промышленный.

technol., tech. (technology) — 1) технологія; технология; 2) техніка; техника.

tel. — 1) **telegram** — телеграма; телеграмма; 2) **telegraph** — телеграф; телеграф; 3) **telephone** — телефон; телефон.

temp., t. (temporary) — 1) тимчасовий; временный; 2) тимчасовий робітник; временный рабочий; 3) тимчасовий службовець; временный служащий.

Ter., Terr., T, t. (territory) — територія; территория.

TFO (total fixed outlay) — загальні постійні видатки; общие постоянные издержки.

t. h. i. (time handed in) — час вручення; время получения.

ths (thousand) — тисяча; тысяча.

TI (technical information) — 1) технічні дані; технические данные; 2) технічна інформація; техническая информация.

TILO (Technical Industrial Liaison Office) — Відділ зв'язку з промисловістю (США); Отдел связи с промышленностью (США).

tit. (title) — 1) титул; титул; 2) заголовок; заглавие; 3) право власності; право собственности; 4) право на майно; право на имущество.

tk (truck) — вантажівка; грузовик.

tkt (ticket) — 1) квиток; билет; 2) етикетка, ярлик; этикетка, ярлык; 3) посвідчення; удостоверение; 4) квитанція; квитанция; 5) попередня реєстрація біржових операцій; предварительная регистрация биржевых операций.

TL (total loss) — 1) загальна сума збитків; общая сумма убытков; 2) цілковита загибель (*судна*); полная гибель (*судна*).

T. L., T/L (time loan) — позика з певним строком/терміном погашення; ссуда с определённым сроком погашения.

TM — 1) **technical manual** — технічний довідник; технический справочник; 2) **ton-mile** — тонно-миля; тонно-миля; 3) **T. M. (trade mark)** — 3.1) торговельна марка; торговая марка; 3.2) знак виробника; знак изготовителя.

TMC (time-and-materials contract) — договір/контракт з оплатою вартості затрат робочого часу і матеріалів; договор/контракт с оплатой стоимости затрат рабочего времени и материалов.

TMO (telegraph money order) — телеграфний грошовий переказ; денежный перевод по телеграфу.

tng (training) — 1) навчання; обучение; 2) підготовка; подготовка; 3) тренування; тренировка.

T-note, t-note (treasury note *амер.*) — казначейський білет; казначейський білет.

TO — 1) **T. O. (telegraph/telephone office)** — телеграфний/телефонний відділок; телеграфное телефонное отделение; 2) **total outlay** — загальні видатки; общие издержки.

T. O. — 1) **TO (telegraph/telephone office)** — телеграфний/телефонний відділок (телеграфне/телефонне відділення); телеграфное/телефонное отделение; 2) **t. o. (turn over)** — 2.1) дивіться на звороті, див. на зв.; смотрите на обороте, см на об.; 2.2) переверніть; переверните.

TOFC (trailer-on-flat car) — 1) перевезення вантажів в автоприцепача на залізничній платформі; перевозка грузов в автоприцепача на железнодорожной платформе; 2) контрейлерне перевезення; контрейлерная перевозка.

t. p. (title page) — титульний аркуш; титульный лист.

TP (transport problem) — транспортне завдання; транспортная задача.

TPC (total purchasing cost) — загальні видатки на купівлю/придбання; общие издержки на покупку/приобретение.

T. P. H. (tons per hour) — тонн у годину; тонн в час.

TPI (tax and price index) — показник/індекс податків і цін; показатель/индекс налогов и цен.

TPND (theft, pilferage, non-delivery) — пропажа, дрібна крадіжка, недопоставка; пропажа, мелкая кража, недопоставка.

TPPC (total package procurement contract) — 1) всеосяжний договір/контракт, всеобъемлющий договор/контракт; 2) комплексний договір/контракт; комплексный договор/контракт.

T. Q., t. q. (tale quale *лат.*, tel quel) — 1) такий, який є *товар (умова продажу без гарантії якості)*; такой, какой есть *товар (условие продажи без гарантии качества)*; 2) флет, “тел-кел”; флэт, “тел-кел”.

TR — 1) **total revenue** — сукупний дохід; совокупный доход; 2) **T/R (trust receipt)** — 2.1) зберігальна посвідка (розписка); сохранный расписка; 2.2) посвідка (розписка) про отримання майна у довірче управління; расписка о получении имущества в доверительное управление.

Tr., Treas., treas. (treasurer) — скарбник; казначей.

tr. (trust) — 1) траст; траст; 2) трест; трест; 3) концерн; концерн; 4) виробниче (промислове) об'єднання; производственное (промышленное) объединение.

Tr. Co. (trust company) — 1) довірче товариство; доверительное общество; 2) трастова компанія; трастовая компания.

trans. — 1) **transaction** — 1.1) трансакція; трансакция; 1.2) справа; дело; 1.3) угода; сделка; 1.4) торговельна операція; торговая операция; 2) **T. transp (transportation)** — 2.1) транспорт; транспорт; 2.2) транспортування; транспортирование; 2.3) перевезення; перевозка.

transf., T (transferred) — 1) який (що) перераховано, перерахований; перечисленный; 2) перенесено; перенесено.

transp. trans., T (transportation) — 1) транспорт; транспорт; 2) транспортування; транспортирование; 3) перевезення; перевозка.

TRB — 1) **TB, T-bill (treasury bill *амер.*)** — казначейський вексель; казначейский вексель; 2) **T-bond, t-bond (treasury bond *амер.*)** — казначейська облігація; казначейская облигация.

Treas., treas., Tr. (treasurer) — скарбник; казначей.

Treas. (Treasury) — 1) казна, казначейство; казначейство; 2) скарбниця; казна.

TS — 1) **tensile strength** — міцність на розрив/розтяг; прочность на разрыв/растяжение; 2) **top secret** — цілком таємно; совершенно секретно; 3) **total slack** — 3.1) сумарний запас/резерв; суммарный запас/резерв; 3.2) цілковитий простій; полный простой.

ts (this) — цей; этот.

TSE (Tokyo Stock Exchange) — Токійська фондова біржа; Токийская фондовая биржа.

T-stock, t-stock (treasury stock) — 1) казначейська акція; казначейская акция; 2) акція, випущена (емітована) і знову куплена банком-емітентом; акция, выпущенная (эмитированная) и вновь купленная банком-эмитентом.

TT — 1) **technology transfer** — передавання технології; передача технологий; 2) **telegraphic transfer** — 2.1) телеграфний грошовий переказ; телеграфный денежный перевод; 2.2) грошовий переказ телеграфом; денежный перевод по телеграфу.

TTC — 1) **technology transfer consortium** — консорціум з передавання технології; консорциум по передаче технологий; 2) **tender to contract** — заявка на контракт; заявка на контракт.

TU, T. U. (trade union) — 1) тред-юніон; тред-юнион; 2) професійна спілка, профспілка; профессиональный союз, профсоюз.

TUC, T. U. C. (Trades Union Congress) — Конгрес тред-юніонів, Конгрес профспілок (Велика Британія); Конгресс тред-юнионов, Конгресс профсоюзов (Великобритания).

TV (television) — телебачення, ТБ; телевидение, ТВ.

TW, T. W. (total weight) — загальна вага; общий вес.

TWT (total waiting time) — загальний час очікування; общее время ожидания.

Tx, Tx. (tax) — 1) податок; налог; 2) мито; пошлина; 3) митний збір; таможенный сбор; 4) обкладання *податком тощо*; обложение *налогом и т. п.*

U

U. u (unit) — 1) виріб; изделие; 2) одиниця; единица; 3) ціле; целое; 4) одиниця *вимірювання*; единица *измерения*; 5) одиниця *спостереження*; единица *наблюдения*; 6) елемент *вибірки*; элемент *выборки*; 7) блок; блок; 8) вузол *механізму*; узел *механизма*; 9) агрегат; агрегат; 10) секція *механізму*; секция *механизма*; 11) партія цінних паперів, яку (що) реалізують за єдиною ціною; партия ценных бумаг, реализуемая по единой цене; 12) комплект; комплект; 13) штат, особовий склад; штат, личный состав.

U. — 1) **union** — 1.1) союз (*державне об'єднання*); союз (*государственное объединение*); 1.2) союз; союз; 1.3) з'єднання; соєдинение; 1.4) об'єднання; объединение; 1.5) унія; уния; 1.6) професійна спілка, профспілка; профессиональный союз, профсоюз; 1.7) тред-юніон; тред-юнион; 2) **universal** — 2.1) універсальний; универсальный; 2.2) всезагальний; всеобщий; 2.3) всесвітній; всемирный; 3) **Univ. (University)** — університет; университет.

u. — 1) **unified** — 1.1) який (що) уніфіковано, уніфікований; унифицированный; 1.2) який (що) об'єднано, об'єднаний; объединённый; 2) **united** — 2.1) який (що) сполучено, сполучений; соединённый; 2.2) який (що) об'єднано, об'єднаний; объединённый; 3) **unpaid** — 3.1) який (що) не оплачено, неоплачений, неоплаченный; 3.2) який (що) не погашено, непогашенный.

u. a., u/a. U/a. (underwriting account) — рахунок видатків зі страхування; счёт расходов по страхованию.

UBPR (Uniform Bank Performance Report) — Уніфікований звіт про діяльність банку (США); Унифицированный отчёт о деятельности банка (США).

UCC (Uniform Commercial Code) — Уніфікований комерційний/торговий код (США); Унифицированный коммерческий/торговый код (США).

UCPDC (uniform customs and practices for documentary credits) — уніфіковані правила документарних акредитивів; унифицированные правила документарных аккредитивов.

UD, U. D. (urban district) — міський округ (Велика Британія); городской округ (Великобритания).

UDC, U. D. C. (Universal Decimal Classification) — УДК, Універсальна десяткова класифікація; УДК, Универсальная десятичная классификация.

ULCC, U. L. C. C. (ultra large crude (oil) carrier) — гігантський танкер; гигантский танкер.

ult. (ultimo *лат.*) — 1) ультимо; ультимо; 2) кінець останнього місяця; конец последнего месяца; 3) останнього місяця; последнего месяца.

UMP (uniformly most powerful) — рівномірно найпотужніший критерій; равномерно наиболее мощный критерий.

UMR (uniformly minimum risk) — рівномірно найменший ризик; равномерно наименьший риск.

UN (United Nations) — ООН, Організація Об'єднаних Націй; ООН, Организация Объединённых Наций.

UNA (United Nations Association) — Асоціація сприяння ООН; Ассоциация содействия ООН.

UNAEC (United Nations Atomic Energy Commission) — Комісія ООН з атомної енергії; Комиссия ООН по атомной энергии.

uncls (unclassified) — 1) який (що) не класифіковано, неклассифицированный; 2) який (що) не віднесено до певної категорії; не отнесённый к определённой категории; 3) несекретний, нетаємний; несекретный, нетайный.

UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development) — ЮНКТАД, Конференція ООН з торгівлі і розвитку; ЮНКТАД, Конференция ООН по торговле и развитию.

undid (undelivered) — який (що) недоставлено, недоставлений; недоставленный.

UNDP (United Nations Development Programme (Program *амер.*)) — Програма ООН з розвитку; Программа ООН по развитию.

UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) — ЮНЕСКО, Організація ООН з питань освіти, науки і культури; ЮНЕСКО, Организация ООН по вопросам образования, науки и культуры.

UNGA (United Nations General Assembly) — Генеральна Асамблея ООН; Генеральная Ассамблея ООН.

UNICE (The Union of Community Industrial Federation) — Спілка конфедерацій промисловців Спільного ринку (Європейського Економічного Співтовариства, ЄЕС); Союз конфедерацій промисленників Общого ринка (Европейского Экономического Сообщества, ЕЭС).

UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund) — ЮНІСЕФ, Надзвичайний фонд допомоги дітям при ООН, Фонд ООН допомоги дітям; ЮНИСЕФ, Чрезвычайный фонд помощи детям при ООН, Фонд ООН помощи детям.

UNIDO (United Nations Industrial Development Organization) — ЮНІДО, Організація ООН з промислового розвитку; ЮНИДО, Организация ООН по промышленному развитию.

UNO (United Nations Organization) — ООН, Організація Об'єднаних Націй; ООН, Организация Объединённых Наций.

UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) — ЮНРРА, Адміністрація ООН з питань допомоги і післявоєнної відбудови; ЮНРРА, Администрация ООН по вопросам помощи и послевоенного восстановления.

UNSC (United Nations Security Council) — Рада Безпеки ООН; Совет Безопасности ООН.

UPU (Universal Postal Union) — Всесвітня поштова спілка; Всемирный почтовый союз.

urgt. (urgent) — 1) нагальний, терміновий; срочный; 2) невідкладний; безотлагательный, неотложный; актуальний; актуальный.

u. s. (ut supra *лат.*) — як вище *сказано*; как выше *сказано*.

US of S (Under-Secretary of State) — помічник державного секретаря США (помічник міністра іноземних справ); помощник государственного секретаря США (помощник министра иностранных дел).

USP (United States Patent) — американський патент; американский патент.

USPO (United States Patent Office) — Патентне управління США; Патентное управление США.

USS (United States Standard) — американський стандарт; американский стандарт.

USTC (United States Tariff Commission) — Комісія з митних тарифів США; Комиссия по таможенным тарифам США.

usu, usu. — 1) **usual** — звичайний; обычный, обыкновенный; 2) **usually** — 2.1) звичайно, обычно, обыкновенно; 2.2) як правило; как правило.

u. t. (usual terms) — звичайні умови; обыкновенные условия.

u. u. r. (under usual reserve) — із звичайним застереженням; с обычной оговоркой.

Uw, uw, U/W, u/w (underwriter) — 1) андеррайтер; андеррайтер; 2) гарант *при розміщенні цінних паперів*; гарант *при розміщенні цінних бумаг*; 3) особа, яка бере на себе зобов'язання з первинного розміщення випуску/емісії цінних паперів на підставі гарантування його/її повної або часткової купівлі; лицо, принимающее на себя обязанности по первичному размещению выпуска/эмиссии ценных бумаг на основе гарантирования его/ее полной или частичной покупки; 4) поручитель-гарант; поручитель-гарант; 5) страховальник; страхователь; 6) страховач; страховщик.

V

V — 1) **v, val. (value)** — 1.1) вартість; стоимость; 1.2) ціна; цена; 1.3) цінність; ценность; 1.4) величина; величина; 1.5) значення; значение; 1.6) валюта; валюта; 1.7) сума векселя чи тратти; сума векселя или тратты; 2) **vel. (velocity)** — швидкість; скорость; 3) **V., v., vol. (volume)** — 3.1) величина; величина; 3.2) об'єм, обсяг; объём; 3.3) том; том; 3.4) гучність; громкость.

V. — 1) **vessel** — 1.1) судно; судно; 1.2) корабель; корабль; 2) **v., V, vol. (volume)** — 2.1) величина; величина; 2.2) об'єм, обсяг, об'єм; 2.3) том; том; 2.4) гучність; громкость.

v, V, val. (value) — 1) вартість; стоимость; 2) ціна; цена; 3) цінність; ценность; 4) величина; величина; 5) значення; значение; 6) валюта; валюта; 7) сума векселя чи тратти; сумма векселя или тратты.

v. — 1) **valve** — клапан; шлапак; клапан; 2) **vers., vs. (versus lat.)** — 2.1) проти; против; 2.2) навпаки; наоборот; 2.3) порівняно з; по сравнению с; 3) **via lat.** — 3.1) шляхом; путём; 3.2) із заходом у; с заходом в; 4) **via** — тратта, виписана у двох або трьох примірниках; тратта, выписанная в двух или трёх экземплярах; 5) **vide lat.** — дивіться, див.; смотрите, см.; 6) **V, V., vol. (volume)** — 6.1) величина; величина; 6.2) об'єм, обсяг; объём; 6.3) том; том; 6.4) гучність; громкость.

val., V, v (value) — 1) вартість; стоимость; 2) ціна; цена; 3) цінність; ценность; 4) величина; величина; 5) значення; значение; 6) валюта; валюта; 7) сума векселя чи тратти; сумма векселя или тратты.

var. — 1) **variant** — 1.1) варіант; вариант; 1.2) зміна; изменение; 1.3) вид; вид; 1.4) тип; тип; 2) **variation** — 2.1) варіація; вариация; 2.2) зміна; изменение; 3) **variety** — 3.1) різноманітність; разнообразие; 3.2) різновид; разновидность; 3.3) ряд; ряд; 3.4) множина; множество; 3.5) вид; вид; 3.6) сорт; сорт; 4) **various** — 4.1) різний; различный; 4.2) різноманітний; разнообразный.

VC — 1) **valuable cargo** — цінний вантаж; ценный груз; 2) **variable costs, variable expenses** — змінні операційні затрати/видатки; переменные операционные затраты/издержки.

V. C. — 1) **Vice-Chairman** — заступник голови; заместитель председателя; 2) **Vice-Chancellor** — віце-канцлер; вице-канцлер; 3) **Vice-Consul** — віце-консул; вице-консул.

VDIP (The Voluntary Direct Investment Program) — Програма добровільного обмеження інвестицій (капіталовкладень) за кордон (США); Программа добровольного ограничения инвестиций (капиталовложений) за границу (США).

veh. (vehicle) — 1) автомобіль; автомобиль; 2) транспортний засіб; транспортное средство.

vel., V (velocity) — швидкість; скорость.

vers., vs., v. (versus lat.) — 1) проти; против; 2) навпаки; наоборот; 3) порівняно з; по сравнению с.

VFCRP (The Voluntary Foreign Credit Restrain Program) — Програма добровільного обмеження кредитування іноземних позичальників (США); Программа добровольного ограничения кредитования иностранных заёмщиков (США).

VIP, V. I. P. (very important person) — 1) високопоставлена особа; высокопоставленное лицо; 2) начальство; начальство.

viz. (videlicet lat.) — 1) тобто; то есть, т. е.; 2) а саме; а именно.

VLCC, V. L. C. C. (very large crude (oil) carrier) — дуже великий танкер; очень крупный танкер.

VLOC, V. L. O. C. (very large oil/ore carrier) — дуже великий танкер/рудовоз; очень крупный танкер/рудовоз.

vol., V., v., V (volume) — 1) величина; величина; 2) об'єм, обсяг; объём; 3) том; том; 4) гучність; громкость.

voy. (voyage) — 1) рейс; рейс; 2) поїздка; поездка.

VP, V. P., VPRES (Vice-President) — віце-президент; вице-президент.

VS (vital statistics) — статистика природного руху населення; статистика естественного движения населения.

vs., vers., v. (versus lat.) — 1) проти; против; 2) навпаки; наоборот; 3) порівняно з; по сравнению с.

v. s. (vide supra lat.) — дивіться вище, див. вище; смотрите выше, см. выше.

vt (voting) — 1) голосування; голосование; 2) участь у Загальних зборах акціонерів; участие в Общем собрании акционеров.

Vt Pl (voting pool) — угода між акціонерами з питання голосування; соглашение между акционерами по вопросу голосования.

v. v. (vice versa lat.) — навпаки; наоборот.

W

W., w., W/T, Wt, wt (weight) — 1) вага; вес; 2) маса; масса; 3) вантаж; груз.

w. — 1) **W. (warden)** — 1.1) наглядач; смотритель; 1.2) директор школи; директор школы; 1.3) ректор коледжу; ректор колледжа; 1.4) декан; декан; 2) **wk, wk. (week)** — тиждень; неделя; 3) **W., Wt, wt, W/T (weight)** — 3.1) вага; вес; 3.2) маса; масса; 3.3) вантаж; груз; 4) **W. (width)** — ширина; ширина; 5) **with** — з, зі, із; с; 6) **wk. (work)** — 6.1) робота; работа; 6.2) праця; труд; 6.3) обсяг

роботи; объём работы; 6.4) завдання з роботи; задание по работе; 6.5) завантаження (*про роботу*); загрузка (*о работе*); 6.6) місце праці; место работы; 6.7) посада; должность; 6.8) обробка; обработка; 6.9) виріб; изделие; 6.10) продукція; продукция; 6.11) твір; произведение; 7) **worker** — робітник; рабочий.

WA (with average) — у тому числі аварія; включая аварию.

WACC (weighted average cost of capital) — середньозважена вартість капіталу; средневзвешенная стоимость капитала.

WAMU (West African Monetary Union) — Західноафриканська валютна спілка; Западноафриканский валютный союз.

War., war., wrnt, Wt, wt (warrant) — 1) варант; warrant; 2) гарантія; гарантия; 3) поручництво; поручительство, ручательство; 4) свідоцтво; свидетельство; 5) купон *облігації*; купон *облигации*; 6) повноваження; полномочие; 7) правомочність; правомочие; 8) довіреність, доручення; доверенность; 9) ордер; ордер; 10) наказ/розпорядження/припис; предписание; 11) мандат; мандат; 12) опціон; опцион.

wb., W. B., W/B (way-bill) — 1) транспортна накладна; транспортная накладная; 2) список пасажирів; список пассажиров.

W. C., w. c., w/c (without charge) — 1) без оплати; без оплаты; 2) без накладних видатків; без накладных расходов.

wd. (word) — 1) слово; слово; 2) повідомлення; сообщение; 3) звістка; известие; 4) обіцянка; обещание; 5) запевнення; заверение.

w. e. f. (with effect from the date) — набуває сили від такої-то дати; вступает в силу с такого-то числа.

WELMM (Water, Energy, Land, Materials, Manpower) — вода, енергія, земля, матеріали, робоча сила (*критичні фактори економічного розвитку*); вода, энергия, земля, материалы, рабочая сила (*критические факторы экономического развития*).

WFEA (World Federation of Educational Associations) — Всесвітня федерація освітніх асоціацій; Всемирная федерация просветительских ассоциаций.

WFSW (World Federation of Scientific Workers) — Всесвітня федерація наукових працівників; Всемирная федерация научных работников.

WFTU (World Federation of Trade Unions) — Всесвітня федерація професійних спілок; Всемирная федерация профессиональных союзов.

WFUNA (World Federation of United Nations Associations) — Всесвітня федерація Асоціацій сприяння ООН; Всемирная федерация Ассоциаций содействия ООН.

w. g. (weight guaranteed) — 1) вагу гарантовано; вес гарантирован; 2) гарантована вага; гарантированный вес.

whs, whse (warehouse) — 1) товарний склад; товарный склад; 2) великий роздрібний магазин; большой розничный магазин; 3) гуртовий магазин; оптовый магазин.

whs. rec., W/R (warehouse receipt) — 1) товарна квитанція; товарная квитанция; 2) товарна розписка; товарная расписка; 3) квитанція на вантаж, прийнятий на зберігання; квитанция на груз, принятый на хранение; 4) складське свідоцтво на тривале зберігання; складское свидетельство на длительное хранение; 5) документ, що засвідчує факт розташування цінностей (забезпечення позики) у складській компанії; документ, удостоверяющий факт размещения ценностей (обеспечения ссуды) в складской компании.

whsle (wholesale) — гуртова торгівля; оптовая торговля.

Wl (when issued shares) — 1) акції в умовній консигнації; акции в условной консигнации; 2) “після випуску”; “после выпуска”; 3) після випуску/емісії *цінного паперу*; после выпуска/эмиссии *ценной бумаги*.

WIMC, w. i. m. c. (whom it may concern) — всім, кого це стосується; всем, к кому это относится, кого это касается.

WIPO (World Intellectual Property Organization) — Всесвітня організація (захисту) інтелектуальної власності; Всемирная организация (защиты) интеллектуальной собственности.

WK (working) — 1) який (що) працює, працюючий; работающий; 2) який (що) діє, діючий; действующий; 3) який (що) експлуатується, експлуатаційний; эксплуатационный.

wk. — 1) **wk, w. (week)** — тиждень; неделя; 2) **w. (work)** — 2.1) робота; работа; 2.2) праця; труд; 2.3) обсяг роботи; объём работы; 2.4) завдання з роботи; задание по работе; 2.5) завантаження (*про роботу*); загрузка (*о работе*); 2.6) місце праці; место работы; 2.7) посада; должность; 2.8) обробка; обработка; 2.9) виріб; изделие; 2.10) продукція; продукция; 2.11) твір; произведение.

wkly (weekly) — 1) кожного тижня; каждую неделю; 2) щотижня; еженедельно.

W/M (without margin) — без оплати різниці; без оплаты разницы.

w/o (without) — без; без.

WPA, W. P. A., w. p. a. (with particular average) — 1) з відповідальністю за часткову аварію; с ответственностью за частичную аварию; 2) у тому числі часткова аварія; включая частичную аварию.

WPI (wholesale price index) — показник/індекс гуртових цін; показатель/индекс оптовых цен.

W/R, whs. rec. (warehouse receipt) — 1) товарна квитанція; товарная квитанция; 2) товарна розписка; товарная расписка; 3) квитанція на вантаж, прийнятий на зберігання; квитанция на груз, принятый на хранение; 4) складське свідоцтво на тривале зберігання; складское свидетельство на длительное хранение; 5) документ, що засвідчує факт розташування цінностей (забезпечення позики) у складській компанії; документ, удостоверяющий факт размещения ценностей (обеспечения ссуды) в складской компании.

wrnt, War., war., Wt, wt (warrant) — 1) варант; warrant; 2) гарантія; гарантия; 3) поручництво; поручительство, ручательство; 4) свідоцтво; свидетельство; 5) купон *облігації*; купон *облигации*; 6) повноваження; полномочие; 7) правомочність; правомочие; 8) довіреність, доручення; доверенность; 9) ордер; ордер; 10) наказ/розпорядження/припис; предписание; 11) мандат; мандат; 12) опціон; опцион.

Wt, wt — 1) **War., war. (warrant)** — 1.1) варант; warrant; 1.2) гарантія; гарантия; 1.3) поручництво; поручительство, ручательство; 1.4) свідоцтво; свидетельство; 1.5) купон *облігації*; купон *облигации*; 1.6) повноваження; полномочие; 1.7) правомочність; правомочие; 1.8) довіреність, доручення; доверенность; 1.9) ордер; ордер; 1.10) наказ/розпорядження/припис; предписание; 1.11) мандат; мандат; 1.12) опціон; опцион; 2) **warranted** — який (що) гарантовано, гарантований; гарантированный; 3) **W., w., W/T (weight)** — 3.1) вага; вес; 3.2) маса; масса; 3.3) вантаж; груз.

W/T, Wt, wt, W., w. (weight) — 1) вага; вес; 2) маса; масса; 3) вантаж; груз.

WTO (World Trade Organization, UN) — Організація з міжнародної торгівлі (ООН); Организация по международной торговле (ООН).

W/W (warehouse warrant) — складський варант; складской варрант.

W. W. D. S. H. EX (weather working days, Sundays and holidays excepted) — за винятком погожих робочих днів, неділь і свят; исключающая погожие рабочие дни, воскресенья и праздники.

X

X — 1) **exchange** — 1.1) комутатор; коммутатор; 1.2) обмін; обмен; 2) **experimental** — 2.1) експериментальний; экспериментальный; 2.2) дослідний; опытный.

x. (ex lat. exclusive) — 1) без; без; 2) виключаючи, за винятком; исключая.

XC, Xc, xc, X. C., x. c., xcp, ex cp. (ex coupon, ex-coupon; without coupon) — 1) без купону; без купона; 2) экс-купон; экс-купон; 3) без купона для отримання найближчих відсотків/процентів (*щодо облігації, яку продають*); без купона на получение ближайших процентов (*о продаваемой облигации*).

X. C. L. (excess current liabilities) — зміна короткострокових/краткотермінових зобов'язань; изменение краткосрочных обязательств.

XD, Xd., X-d, x-d, xdiv., x div., x-div., ED, ex div. (ex-dividend, ex-dividend; without dividend) — 1) без дивіденду; без дивиденда; 2) экс-дивіденд; экс-дивиденд; 3) без права на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без права на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*); 4) без купона на отримання найближчих дивідендів (*щодо акції, яку продають*); без купона на получение ближайших дивидендов (*о продаваемой акции*).

X. I., x. i., x. in. (ex interest, without interest) — 1) без купону; без купона; 2) без (нарахування) відсотків/процентів; без (начисления) процентов.

Xpr, xpr (ex privileges, without privileges) — без привілеїв; без привилегий.

Xr, xr (ex rights, without rights) — без набуття прав; без приобретения прав.

Xw, xw — 1) **ex warrant, without warrant** — без гарантій; без гарантий; 2) **ex warrants, without warrants** — без (права на отримання) товаророзпорядчих документів; без (права получения) товарораспорядительных документов.

Y

Y, y — 1) **yd (yard)** — 1.1) ярд (91,44 см); ярд (91,44 см); 1.2) *кораблебудівельна* верфь; *судостроительная* верфь; 1.3) сортувальна станція; сортировочная станция; 1.4) лісовий склад; лесной склад; 1.5) лісовий двір; лесной двор; 1.6) мінова біржа; меновая биржа; 1.7) обора, скотний двір; скотный двор; 1.8) загін, загорода, обора (*для худоби*); загон (*для скота*); 2) **Y., yr. (year)** — рік; год.

Y/A (York-Antwerp rules) — Йорк-Антверпенські правила (*морського страхування*); Йорк-Антверпенские правила (*морского страхования*).

YB, Y. B., yrbk (year-book) — щорічник; ежегодник.

yd, Y, y (yard) — 1) ярд (91,44 см); ярд (91,44 см); 2) *кораблебудівельна* верфь; *судостроительная* верфь; 3) сортувальна станція; сортировочная станция; 4) лісовий склад; лесной склад; 5) лісовий двір; лесной двор; 6) мінова біржа; меновая биржа; 7) обора, скотний двір; скотный двор; 8) загін, загорода, обора (*для худоби*); загон (*для скота*).

YLD, yld (yield) — 1) дохід; доход; 2) дохід за цінними паперами; доход по ценным бумагам; 3) прибуток; прибыль; 4) рентабельність; рентабельность; 5) виручка, виторг; выручка; 6) *амер.* сума зібраного податку з вирахуванням видатків на збирання; *амер.* сумма собранного налога за вычетом расходов по сбору; 7) добування; добыча; 8) виробіток; выработка; 9) розмір виробітку; размер выработки; 10) вихід *продукції*; выход *продукции*; 11) урожай; урожай; 12) врожайність; урожайность.

Y. O. (yearly output) — 1) річний виробіток; годовая выработка; 2) річний обсяг виробництва; годовой объем производства.

YOB (year of birth) — рік народження; год рождения.

YOD (year of death) — рік смерті; год смерти.

yr. — 1) **Y, y, Y. (year)** — рік; год; 2) **Yr. (younger)** — молодший; младший; 3) **Yr. (your)** — Ваш; Ваш.

yrbk, YB, Y. B. (year-book) — щорічник; ежегодник.

Yrs, yrs — 1) **years** — роки; годы; 2) **yours** — Ваш; Ваш.

YTM (yield to maturity) — 1) дохід до строку/терміну погашення облігації; *совокупная* доходность до срока погашения облигации; 2) *сукупна* дохідність до строку/терміну погашення облігації; *совокупная* доходность до срока погашения облигации.

Z

Z, z — 1) **zero** — нуль; ноль; 2) **zone** — 2.1) зона; зона; 2.2) пояс; пояс; 2.3) район; район.

ZBA (zero-bracket amount) — мінімальна неоподатковувана сума; минимальная сумма, не облагаемая налогом.

ZBB (zero-based budgeting) — складання кошторису з нуля; составление сметы с нуля.

ZR (zero coupon) — з нульовим купоном *облігації*; с нульовим купоном *облигации*.

ZST (Zone Standard Time) — поясний стандартний час; поясное стандартное время.

ZT (Zone Time) — поясний час; поясное время.

Розділ IV Алфавітний покажчик

А

Аберация	10
Аболіція	10
Абонемент	10
Абонент	10
Абонувати	10
Аброгація	10
Абсолюція	10
Аваліст	10
Аваль	10
Аванс	10
Аванси	10
Авансований податок	10
Авансовані засоби	10
Авансувати	10
Авантаж	10
Авераж	10
Аверажний строк	10
Авіанакладна	10
Авізо	10
Авізувати	11
Авіста	11
Автаркія	11
Автентифікація	11
Автентичний	11
“Автоматичне завершення”	11
Автоматичне реінвестування	11
Автоматичний депозит	11
Автоматичний переказ	11
Авуар	11
Авуари	11
Агент	11
Агент з обміну цінних паперів	11
Агент із конвертування	11
Агент із платежів	11
Агент із трансферту	11
Агент клієнта	12
Агентство	12
Агентство з управління інвестиціями	12
Агітація	12
Агресивна дивідендна політика	12
Агресивна інвестиційна політика	12
Агресивна фінансова політика	12
Агресивний інвестиційний портфель	12
Адвокат	12
Адвокатура	12
Адекватний	12
Адендум, алонж	12
Адміністративне депонування	12
Адміністративний розподіл кредитів	12
Адміністративні відсоткові ставки	12
Адміністративні операції	12
Адміністратор рахунку	13
Адміністратор успадкованого майна	13
Адміністрація	13
Адміністрація ліквідами	13
Адміністрація фондами	13
Адміністрація цінних паперів	13
Адмініструвати	13
Ажіо, лаж	13
Ажіотаж	13
“Ажур”	13
Аквізитор	13
Аквізиція	13
А-konto	13
Акордна плата	13
Акордний	13
Акр	13

Акредитив	13
Акредитований інвестор	14
Акт	14
Актив	14
Активация	14
Активи	14
Активи-нетто	14
Активи, які легко реалізуються	14
Активізація	14
Активізувати	14
Активний	14
Активний платіжний баланс	14
Активний торговий баланс	14
Активні операції банків	15
Активні цінні папери	15
Активність	15
Актівні книги	15
Актуальний	15
Актуарій	15
Акумулявання	15
Акумулявання капіталу	15
Акумуляувати	15
Акцепт	15
Акцепт векселя	15
Акцептант	15
Акцептна контора	15
Акцептний кредит	15
Акцесорний договір	15
Акцидентний	15
Акциз	15
Акції в умовній консигнації	15
Акції-двійники	15
Акціонер	15
Акціонер біржі	16
“Акціонер-дисидент”	16
Акціонерне повноваження	16
Акціонерне товариство	16
Акціонерне товариство відкритого типу	19
Акціонерне товариство з іноземною участю	19
Акціонерне товариство закритого типу	19
Акціонерний взаємний фонд	19
Акціонерний капітал	19
Акціонерні цінні папери	20
Акція	20
Акція адміністратора	20
Акція без номінальної вартості	20
Акція в іноземній валюті	20
Акція відкритого випуску	20
Акція з кількома голосами	21
Акція за внесок грошовими засобами	21
Акція за внесок матеріальними цінностями	21
Акція закритого випуску	21
Акція зростання, акція з курсом на підвищення	21
Акція має високе співвідношення	21
Акція на пред'явника	21
Акція, привілейована щодо голосування	21
Акція у національній валюті	21
Акція, уповноважена до випуску/емісії	21
Акція цільового випуску	21
Алієнація	21
Алонж	21
Альпарі	21
Альтернатива	21
Альтернативний	21
Американський опціон	21
Американські депозитарні свідоцтва	21
“АМКА”	21
Амортизаційна політика	22
Амортизація	22
Амортизація матеріальних активів	22

Амортизація нематеріальних активів	22
Аналіз	22
Аналіз, балансовий аналіз	22
Аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку	22
Аналіз фінансових коефіцієнтів	22
Аналіз чутливості реагування	22
Аналог	22
Аналогічний	22
Аналоговий	22
Андерайтер	22
Андерайтинг	23
Антидемпінгова ліцензія	23
Антидемпінгові квоти	23
Антураж	23
Ануїтет	23
Анулювання	23
Анулювати	23
Ануляція	23
Ануляція прав акціонера	23
Ануляція цінного паперу	23
Апелянт	23
Апеляція	23
Апелювати	23
Апостеріорі	23
Апостеріорний	23
Апріорі	23
Апріорний	23
Апробація	23
Апробувати	24
Апропріація	24
Арбітр —	24
Арбітр на біржі	24
Арбітраж	24
Арбітраж на біржі	24
Арбітражний суд	24
Арбітражний керуючий	24
Аргумент	24
Аргументація	24
Аргументувати	24
Арешт	24
Арешт майна	24
Артикул	24
Асигнації	24
Асигнація	24
Асигнування	24
Асигнувати	24
Асиміляція	24
Асортимент	24
Асоціативний	24
Асоціація	24
Асоціація з банківських карток	24
Асоційований	24
Асоційований банк	24
Атестація	25
Аторней	25
Аудит	25
Аудитований звіт	25
Аудитор	25
Аудиторська фірма/служба	25
Аукціон	25
Аукціонні торги “з голосу”	25
Афера	26
Аферист	26
Афідевіт	26
Афілійована компанія	26
Афілійована особа	26
Афілійована особа інвестиційної компанії чи інвестиційного фонду	26
Афілійована юридична особа	26

Б

База банківської справи	26
База оподаткування	26
Базельська конвенція/угода	26
Базисна валюта	26
Базисна ставка	26
Базова ставка	26
Баланс	26
Балансовий/фінансовий звіт	26
Баланс доходів і видатків підприємства	26
Баланс зовнішньоекономічної діяльності	26
Баланс результатів	26
Баланс руху капіталів і кредитів	27
Балансова (“книжкова”) вартість	27
Балансова вартість (нематеріального) активу	27
Балансова (“книжкова”) вартість акції	27
“Балансова звітність”	27
Балансова ціна акції	27
Балансовий аналіз	27
Балансовий план	27
Балансовий прибуток	27
Балансування	27
Балансувати	27
Балон	27
Балоновий платіж	27
Балоновий строк	27
Балотування	27
Балотувати	27
Балотуватися	27
Балотуватися	27
Банк	27
Банк бенефіціара	28
Банк житлового будівництва	28
Банк із кредитування експортних операцій	28
Банк-кореспондент	28
Банк міжнародних розрахунків	28
Банк-респондент	28
Банк розвитку	28
Банківська гарантія	28
Банківська група	28
Банківська декларація	28
Банківська картка	29
Банківська книжка	29
Банківська ліцензія	29
Банківська паніка	29
Банківська таємниця	29
Банківська холдингова компанія	29
Банківське агентство	29
Банківське дисконтування векселя	29
Банківське зобов'язання поточного рахунку	29
Банківське підприємство	29
Банківський акцепт векселя	29
Банківський вексель	29
Банківський депозит	29
Банківський кліринг	29
Банківський кредит	30
Банківський нагляд	30
Банківський наглядач	30
Банківський переказ	30
Банківський портфель	30
Банківський резерв	30
Банківський супервізор	30
Банківський чек	30
Банківські білети	30
“Банківські канікули”	30
Банківські операції	30
Банківські регулятивні правила	30
Банківські умови	30

Банкір	30	Бони	35
Банкір-золотих справ майстер	30	Боніфікація	35
Банкнот(а)	30	Бонус	35
Банкомат	30	Бонус-план	35
"Банкоподібна" послуга	30	Борг	35
Банкрут	30	Боргова заява	35
Банкрутство	30	Боргове зобов'язання	35
Барель	31	Боргове фінансування	36
Баристер	31	Борговий сертифікат	36
Бартер	31	Боргові інструменти	36
"Без права протесту"	31	Боргові цінні папери	36
Безакцептні розрахунки	31	Боржник	36
Безапеляційний дисконт	31	"Боржник у володінні"	36
Безготівковий	31	Бортовий коносамент	36
Безготівковий розрахунок	31	Бос	36
Бездокументарна форма випуску цінних паперів	31	Бочка	36
Безкоштовне розповсюдження акцій	31	Брокер	36
Безномінальна акція	31	"Брокер-дилер"	36
Безплатні акції	31	Брокеридж	36
Безризикова норма прибутковості	31	Брокерська контора	36
Безризикові інвестиції	32	Брокерська фірма комплексного обслуговування	36
Безризикові підприємницькі операції	32	Брокерське підтвердження	36
Безспірні вимоги кредиторів	32	Брокерський дім	36
Безстрокові облігації	32	Брокерський рахунок	36
Безумовне фінансування	32	Брокерські операції	36
Безумовний вексель	32	Брокерські ставки	37
Безчехове товариство	32	Бронзовий вексель	37
"Бейбі-бонд"	32	Брутто	37
Бек-офіс	32	Будівельне товариство	37
Бенефіціар	32	Будівельний кредит	37
Бета-коефіцієнт	32	Будівельна позика	37
"Бик"	32	Бум	37
"Бичачий ринок"	32	Бухгалтерська проводка	37
"Бігунець"	32	Бухгалтерська фірма	37
Бід	33	Бухгалтерський баланс	37
Бізнес	33	Бухгалтерський облік за принципом	37
Бізнесмен	33	"надходження готівки"	37
Бізнес-план	33	Бухгалтерський облік за принципом "нарахування"	37
Біметалева система	33	Бухгалтерський прибуток	37
Біржа	33	Бушель	37
Біржа праці	33	Бюджет	37
Біржова вартість	33	Бюджетне відшкодування	37
Біржова криза	33	Бюджетний дефіцит	38
Біржова рада	33	Бюджетний контроль	38
Біржова спекуляція	33	Бюджетний період	38
Біржова ціна	33	Бюджетування	38
Біржове мито	33	Бюлетень	38
Біржовий аналіз	33	Бюлетень фондової біржі	38
Біржовий бум	34	Бюро	38
Біржовий індекс	34		
Біржовий курс	34		
Біржовий	34		
Біржовий прибуток	34		
Біржовий ринок цінних паперів	34		
Біржові видатки	34		
Благодійний залишковий траст	34		
"Блакитні фішки"	34		
Бланк	34		
Бланкетна норма	34		
Бланкова довіреність	34		
Бланкова облігація	34		
Бланковий вексель	34		
Бланковий документ	34		
Бланковий індосамент	34		
Бланковий кредит	35		
Бланковий напис	35		
Блок	35		
Блоковані титули	35		
Блокування	35		
"Блу чипс"	35		
Бона	35		

В

Вага бруutto	38
Валова вага	38
Валовий внутрішній продукт	38
Валовий дохід	38
Валовий національний продукт	38
Валовий операційний грошовий потік	38
Валовий прибуток	38
Валовий продукт	38
Валові затрати	38
Валові інвестиції	38
Валоризація	38
Валюта	38
Валютна база	39
Валютна біржа	39
Валютна інтервенція	39
Валютна монополія	39

Валютна політика	39	Вимушена позика	43
Валютне котирування	39	Виняткова перевірка позики	44
Валютний арбітраж	39	Виписка з рахунку	44
Валютний блок	39	Виписка з реєстру	44
Валютний демпінг	39	Виплата різниці	44
Валютний дилер	39	Випуск	44
Валютний Євросинок	39	Випуск акцій	44
Валютний курс	39	Випуск облігацій	44
Валютний опціон	39	Випуск цінних паперів	44
Валютний паритет	39	Випущені акції	44
Валютний резерв	39	Виробнича кооперація	44
Валютний ринок	39	"Високий літун"	44
Валютні інвестиції	39	Витрати виробництва	44
Валютні кліринги	39	Відділення	44
Валютні кошти	39	Відкладені акції	44
Валютні кредити	40	Відкликання облігацій	45
Валютні обмеження	40	Відклична облігація	45
Валютні резерви	40	Відклична премія	45
Валютні спекуляції	40	Відклична привілейована акція	45
Варант	40	Відклична ціна	45
Варіант	40	Відкличний документ	45
Варіювана рента	40	Відкличність	45
Варіювати	40	Відкрита інвестиційна компанія	45
Вартісні показники	40	Відкрита — ліцензія	45
Вартість	40	Відкрита передплата	45
Вартість акції	40	Відкрите акціонерне товариство	45
Вартість грошей у часі	40	Відкритий випуск акцій	45
Вартість інтринсек	40	Відкритий інвестиційний фонд	45
Вартість капіталу	40	"Відкритий" наказ	46
Вартість проданих товарів	41	Відкриті резерви	46
Ваучер	41	Відмова від акцепту	46
Введення на продаж	41	Відмова від платежу за векселем	46
"Ведмідь"	41	Відновний платіж	46
"Ведмежий ринок"	41	Відокремлений спосіб зберігання цінних паперів	46
Векселедавець	41	Відплив капіталу	46
Векселедержатель	41	"... відповідає регламенту"	46
Векселеодержувач	41	Відповідь за опціон	46
Вексель	41	Відсоткова ставка	46
Вексель, визнаний банком	41	Відсотковий ризик	46
Вексель на пред'явника	41	Відсоткові облігації	46
Вексельна дата	41	Відсоткові цінні папери	46
Вексельна мітка	41	Відсоток	46
Вексельне поручництво	42	Відстроковані податки	47
Вексельний кредит	42	Віза	47
Вексельний поручник	42	Візит	47
Великий банк	42	Візитер	47
Величина капіталізації	42	Візуальний	47
Венальна вартість	42	Візувати	47
Вердикт	42	Вільна економічна зона	47
Вертикальний фінансовий аналіз	42	Вільний ліміт кредитування	47
Вето	42	Вільний обіг акцій	47
Взаємний облігаційний фонд	42	Вільний обмінний курс	47
Взаємний фонд	42	Вільні резерви комерційного банку	47
Взаємозамінювані цінності	42	Вільні ресурси	47
Вибірка із загальної кількості	42	Вільноконвертована валюта	47
Вивіз капіталів	42	Віртуальний	47
Видатки майбутніх періодів	43	Вітчизняні акції	47
Видатки розміщення	43	Вітчизняні облігації	47
Видаткова картка	43	"Вічна" рента, рента "перпетуа"	47
Визнання	43	"Вічнозелений" кредит	47
Визначеність	43	Вкладений капітал	47
Викидний експорт	43	Вказівка "на користь ..."	47
Виконавець духівниці	43	Власні джерела інвестиційних ресурсів	47
"Виконати або відмінити"	43	Власні фонди	47
"Виконати негайно або відмінити"	43	Власність	47
Викупна вартість	43	Внутрішнє заощадження	47
Викупна ціна	43	Внутрішнє страхування підприємницьких ризиків	48
Викупний фонд	43	Внутрішні джерела інвестиційних ресурсів	48
Вимоги до аудиту і звітності	43	Внутрішні ринки цінних паперів	48
Вимоги розкриття інформації	43	Внутрішні фінансові активи	48
Вимушена інвестиція	43	Внутрішній контроль прибутку	48

Внутрішній кредит	48
Внутрішній попит	48
Внутрішня вартість цінних паперів	48
Внутрішня облігація	48
Внутрішня позика	48
Внутрішня ставка дохідності	48
Внутрішня фінансова система	48
"Вороже загарбання"	48
Вотувати	48
Вотум	48
Вотум довіри	48
Врахування векселя	48
Всезагальний еквівалент	48
Встановлена вартість	49
Встановлений курс	49
Встановлення ціни за методом "видатки плюс"	49
Встановлення ціни за методом "іти за лідером"	49
Вступний контроль	49
Втеча капіталу	49
Вторинне розміщення цінних паперів	49
Вторинний ринок акцій	49
Вторинний ринок цінних паперів	49

Г

Гамбурзький метод	49
Ганді	49
"Гарячі гроші"	49
Гербова марка	49
Гербовий збір	49
Гербовий папір	49
Гібридні капітальні інструменти	49
Гіперінфляція	49
Гнучкий бюджет	50
"Гнучкий" траст	50
Головний ринковий індекс	50
Головні учасники ринку цінних паперів	50
Горизонтальний фінансовий аналіз	50
Господарська діяльність	50
Господарський цикл	50
Готівковий кредит	50
Готівкою	50
"Границя безпеки"	50
Гранична вартість капіталу	50
Гранична ефективність капіталу	50
Граничний продукт капіталу	50
Громадський траст	50
Гроші	50
Гроші-представники	50
Грошова картка	50
"Грошова" тендерна пропозиція	50
Грошове доручення	51
Грошове доручення авіапоштою	51
Грошове зобов'язання	51
Грошовий агрегат	51
Грошовий агрегат M1	51
Грошовий агрегат M2	51
Грошовий агрегат M3	51
Грошовий акредитив	51
Грошовий блок	51
Грошовий дивіденд	51
Грошовий потік	51
Грошовий потік після виконання боргових зобов'язань і виплати дивідендів	51
Грошовий трансфер	51
Грошові знаки	51

Г

Гарант	51
Гарант векселя	52
Гарантійне зобов'язання	52
Гарантійний контракт	52
Гарантійний фонд ризику	52
Гарантія	52
Гарантія курсу	52
Гарантія паритету	52
Гарантія ризику експорту	52
Гарантія ризику інвестицій	52
Гарантована акція	52
Гарантована облігація	52
Гарантований дивіденд	52
Гарантований кредит	52
Гарантований пенсійний дохід	52
Генеральна довіреність	52
Генеральна застава	52
Генеральна ліцензія	52
Генеральний	53
Генеральний агент	53
Глобалізація	53
Глобальне депонування	53
Глобальний сертифікат цінних паперів	53
Глобальні квоти	53
Глоса	53
Глосарій	53
Грант-елемент	53
Графа	53
Графік	53
Графік використання кредиту	53
Графік інвестицій	53
"Гринмейл"	53
Гросбух	53
Група	53
Група нематеріальних активів	54
Група Тридцяти	54
Групові квоти	54
Гудвил	54

Д

Дамно	54
Дата	54
Дата вступу в силу	54
Дата закінчення	54
Дата реєстрації цінного паперу	54
Датувати	54
Двобічний рахунок "ностро"	54
Двометалева система	54
Дворівнева кредитна угода	54
Дебати	54
Дебати сторін	54
Дебатувати	54
Дебентура	54
Дебет	55
Дебетова картка	55
Дебетова проводка	55
Дебетувати	55
Дебітор	55
Дебіторська заборгованість	55
Дебіторська заборгованість у днях	55
Дебт	55
Девальвація	55
Девіація	55

Девізи	55
Девізна політика	55
Деескалація	55
Дезінвестиції	55
Декапіталізація	55
Декапіталізація банку	55
Декваліфікація	55
Декларация	55
Декорт	55
Декрет	55
Декретовані гроші	55
Делегат	56
Делегація	56
Делеговане право	56
Делегувати	56
Делистинг	56
Делькредере	56
Дематеріалізація	56
Демонетизація	56
Демонетизація золота	56
Демпінг, викидний експорт	56
Денаціоналізація	56
Деномінація	56
Денонсація	56
Департамент банку з фінансового контролю	56
Делеша	56
Депозит	56
Депозитарій	56
Депозитарій інвестиційного фонду	57
Депозитарій цінних паперів	57
Депозитарна діяльність	58
Депозитарна інституція	60
Депозитарний банк	60
Депозитарний договір	60
Депозитарний облік	60
Депозитна експансія	60
Депозитна інституція	60
Депозитна квитанція	60
Депозитне свідоцтво	60
Депозитний банк	60
Депозитний відсоток	60
Депозитний сертифікат	60
Депозитний сліп	60
Депозитор	60
Депонент	60
Депонування	60
Депонування цінних паперів	60
Депонувати	61
Депорт	61
Депресія	61
Дерегуляція	61
Державна інвестиція	61
Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку України	61
Державна облігація	62
Державна позика	62
Державна реєстрація випуску акцій та інформації про випуск акцій	62
Державний борг	62
Державний кредит	62
Державні цінні папери	62
Держатель	62
Держатель, вільний від претензій	62
Держатель через держателя, вільного від претензій	62
Деривативи	62
Деструкція	62
Деталізувати	62
Деталь	62
Детальний	62
Детермінувати	62
Де-факто	62

Дефект	62
Дефініція	62
Дефіцит	62
Дефіцит платіжного балансу	62
Дефіцитне фінансування	63
Дефіцитний	63
Дефлятор	63
Дефляція	63
Дефолт	63
Дефолтер	63
Децентралізація	63
"Дешеві" гроші	63
Де-юре	63
Джанк-облігації	63
Джентльменська угода	63
Джобер	63
Джерела фінансування	63
Диверсифікація	63
Диверсифікація виробництва	63
Диверсифікація вкладень	63
Диверсифікація інвестицій	63
Диверсифікація інвестиційного портфеля	63
Диверсифікований ризик	63
Диверсифіковані фінансові системи	64
Дивіденд	64
"Дивіденди на акцію"	64
Дивідендна політика	64
Дивідендна рекламація	64
Дивідендне покриття	64
Дивідендний купон	64
Дивідендні виплати	64
Дизажіо	64
Дилер	64
"Дилер займає довгу позицію"	64
"Дилер займає коротку позицію"	64
"Дилер — інвестор — дилер"	65
Диліюція	65
Диліюція капіталу	65
Диліюція прибутку	65
Директива	65
Директивно розподілювані кредити/позики	65
Директор	65
Директорат	65
"Директорський звіт"	65
Дирекція	65
Дирижізм	65
Дисінфляція	65
Дискваліфікація	65
Дисконт	65
Дисконтна політика	65
Дисконтна ставка	65
Дисконтна фірма	65
"Дисконтне вікно"	65
Дисконтні облігації	65
Дисконтований кредит	66
Дисконтування вартості	66
Дисконтування векселя	66
Дискредитація	66
Дискредитувати	66
Дискретний	66
Дискреційна влада	66
Дискреційний	66
Дискреція	66
Дискримінація	66
Дискурсивний	66
Дискусійний	66
Дискусія	66
Дискутувати	66
"Дисперерозподіл"	66
Дисперсія	66
Диспетчер	66

Диспетчеризація	66
Диспозитивний	66
Диспозитивність	66
Диспозиція	66
Диспозитив	66
Диспропорція	66
Дистрибутивний	66
Дистрибутор	66
Дистрибуція	67
“Дитяча облигація”	67
Диференціальний	67
Диференціація	67
Диференціювати	67
Диферовані	67
Дієздатність банку	67
“Дійсно на один день”	67
Ділення	67
Діловий цикл	67
Діяльність із ведення реєстру власників іменних цінних паперів	67
“Діяти на свій розсуд”	67
До запитання	67
Добровільні резерви	67
Доброчинний залишковий траст	67
“Довга позиція”	67
Довгострокова обликова ставка	67
Довгостроковий капітал	67
Довгострокові активи	68
Довгострокові облигації	68
Довгострокові пасиви	68
Довгострокові фінансові інвестиції	68
Довгострокові фонди	68
Довірена особа з облигаційної позики	68
Довіреність	68
Довіреність без повідомлення	68
Довіреність на адміністрацію	68
Довіреність на пред'явника	68
Довіритель	68
Довіритель банкрута	68
Довірче товариство	68
Довічне страхування кредитів	68
Договір про банківську таємницю	68
Договір про відкриття рахунку в цінних паперах	69
Договір про кліринг і розрахунки за угодами щодо цінних паперів	69
Договір про кредит	69
Договір про обслуговування випуску цінних паперів	69
Договір про разову оплату	69
Договір про фрахтування	69
Договірний вкладник	69
Договірний дефолт	69
Договірні заощадження	69
Договірні ощадні інституції	69
“Доданий відсоток”	69
Додатковий випуск акцій	70
Додатковий капітал	70
Дозволений капітал	70
Дозволений овердрафт	70
Документ	70
Документальний	70
Документарна форма випуску цінних паперів	70
“Документи після акцепту”	70
“Документи після платежу”	70
Домінантний	70
Домінувати	70
Доміцилій	70
Доміциляція	70
Допоміжна позика	71
Допоміжні боргові зобов'язання	71
Допоміжні учасники ринку цінних паперів	71

Допуск	71
Дострокове погашення облигацій	71
Досудова санація	71
Дотаційний капітал	71
Дотація	71
Дохід	71
Дохід від трасту	71
“Дохід на акцію”	71
Дохідна облигація	71
Дохідність	71
Дохідність активів	72
Дохідність акції	72
Дохідність інвестицій	72
Дохідність капіталу	72
Дохідність облигації	72
Дохідність продажу	72
Дроблення акцій	72
Дроблення цінних паперів	72
Другорядні акції	72
“Дружній” вексель	72
Дуальна позика	73
Дублікат	73
Дублювати	73
Думка аудитора	73
Дюйм	73
Дюпонівська система фінансового аналізу	73
“Дьюрейшн”	73

Е

Евальвація	73
Евентуальний	73
Евентуальний намір	73
“Евердьюпойс”	73
Евіція	73
Еволюційний	73
Еволюціонувати	73
Еволюція	73
Егалітарний	73
Еквівалент	73
Еквівалентний	73
Економіка	73
Економічна вартість цінних паперів	73
Економічний агент	73
Економічний профіль	73
Економічний цикл	74
Економічний шок	74
Економія	74
Економія витратів	74
Екс-дивіденд	74
Екс-дивідендна дата	74
Екс-купон	74
Експансія	74
Експеримент	74
Експерт	74
Експертиза	74
Експертиза інвестиційного проекту	74
Експлуатаційні активи	74
Експорт	74
Експорт капіталів	74
Експортер	74
Експортна квота	74
Експортна ліцензія	74
Експортний	74
Експортний кредит	74
Експортно-імпорتنний кредит	75
Екстенсивне господарство	75
Екстенсивний	75

Екстра-дивіденд	75
Екстракт	75
Еластичність	75
Елективний	75
Електоральний	75
Електронна торговельно-інформаційна мережа	75
Елемент	75
Елементарний	75
Ембарго	75
Емісійна вартість акцій	75
Емісійна політика	75
Емісійна система	75
Емісійна ціна облигації	75
Емісійний банк	75
Емісійний податок	75
Емісійний проспект	75
Емісія	75
Емісія акцій	75
Емісія векселя	76
Емісія цінних паперів	76
Емітент	76
“Емітент — інвестор — емітент”	77
Емітувати	77
Ендосар	77
Енергійний	77
Енергія	77
Ентузіазм	77
Ескалація	77
“Есквайр”	77
Ескроу	77
Естимативна вартість	77
Етап	77
Етикетка	77
Ефект	77
Ефект доміно	77
Ефект синергізму	77
Ефективний	77
“Ефективний ринок”	77
Ефективний інвестиційний портфель	77
Ефективність	77
Ефективність інвестиційного портфеля	77
Ефективність реальних інвестицій	77

Є

Євроакція	78
Євровалюта	78
Євровалютний ринок	78
Єврокліринг	78
Єврооблигація	78
Європейська валютна одиниця	78
Європейська валютна система	78
Європейський опціон	78
Євроринок	78
Євроринок валюти	78
Євроринок капіталів	78
Євроринок кредитів	78
Єврочек	78

Ж

“Живі” оборотні активи	78
Жиро	78
Жирант	78
Жирант	79

Жирочек	79
Житловий банк	79
Життєвий цикл галузі	79
Життєвий цикл інвестицій	79
Життєвий цикл підприємства	79
Журі	79

З

“З обмеженою відповідальністю”	79
“За винятком інкасових операцій ...”	79
Забезпечені облигації	79
Заборона	79
Завдаток	79
“Завершення”	79
“Завершення через володіння”	79
Завірена застава	79
Загальна довіреність	80
Загальна заборгованість підприємства	80
Загальний партнер	80
Загальні резерви банку	80
Загальні резерви для покриття збитків за позиками	80
Задекларований капітал	80
Задовільна поставка	80
Задовлення зустрічних замовлень	80
Заклад	80
Законні резерви	80
Закрита економіка	80
Закрита корпорація	80
Закрите акціонерне товариство	80
Закрите зберігання	80
“Закрити книги”	80
Закритий випуск акцій	80
Закритий інвестиційний фонд	80
Закритий облік	81
Закриття	81
Зала фондової біржі	81
Залучені джерела інвестиційних ресурсів	81
Заощадження витратів	81
Заперечна звірка	81
Заповідальний траст	81
Заправлена ціна	81
Запродажна емісія	81
Зареєстрований акціонер	81
Зареєстрований представник	81
Засвідчений чек	81
Засвідчення чеку	81
Засновник	81
Засновник акціонерного товариства	81
Засновницькі акції	81
Застава	81
Заставна заява	81
Заставний кредит	82
Застереження	82
Застосований курс	82
Застосування видів транспорту	82
Застрахований інвестиційний ризик	82
Затрати	82
Затратний бюджет	82
Захисний варіант портфеля	82
Захисна стратегія створення філії банку	82
Захист вкладів	82
Захищені акції	82
“Західний рахунок”	82
Заявка	83
Заявка з граничним курсом	83
Заявка “За курсом дня”	83
Збалансований інвестиційний портфель	83

“Збалансований фонд”	.83
Зберігач	.83
“Збирач депозитів”	.84
Збитки	.84
Збільшення капіталу	.84
Зведений рейтинг	.84
Звичайна акція	.84
Звичайні облигації	.84
Звільнення від банкрутства	.84
Звірка банківських даних	.84
Звірка платіжних документів	.84
Звітний період	.84
Зворотна боніфікація	.84
Зворотний вексель	.84
Зловживання службовим становищем	.84
Змінний бюджет	.84
Змінні оперативні затрати	.84
Змішаний кредит	.84
Знак вартості	.84
Значні угоди	.84
Знерухомих цінних паперів	.85
Знецінення, амортизація	.85
Знецінення грошей	.85
Знижка на можливі втрати від кредитів	.85
Зобов'язальна кредитна лінія	.85
“Зобов'язальна” плата	.85
Зобов'язальний лист про згоду	.85
Зобов'язання —	.85
Зобов'язання за векселями	.85
Зовнішнє середовище	.85
Зовнішні джерела фінансування	.85
Зовнішні джерела інвестиційних ресурсів	.85
Зовнішньоекономічна діяльність	.85
Зовнішньоекономічний договір	.86
Зовнішньоторговий товарообмін	.86
Золоте забезпечення	.86
Золотий запас	.86
Золотий стандарт	.86
Зони підприємницьких ризиків	.86
Зустрічні векселі	.86
Зустрічні замовлення	.86

ігнорувати	.87
Ідентифікація	.87
Ідентифікація ризиків	.87
Ідентичний	.87
Ідея	.87
Ієрархічна драбина	.87
Ієрархія	.87
“Із захистом інтересів”	.87
Іменна акція	.87
Іменна облигація	.87
Іменні цінні папери	.87
Імідж підприємства	.87
Імобілізація обігових активів	.87
Імовірність ризику	.87
Імперативний	.87
Імпічмент	.87
Імпозантний	.87
Імпонувати	.87
Імпорт	.88
Імпортер	.88
Імпортна квота	.88
Імпортна ліцензія	.88
Імпортувати	.88
Імунізація інвестиційного портфеля	.88

Інвектива	.88
Інвентар	.88
інвентаризаційний курс	.88
Інвентаризація	.88
Інвестиції	.88
Інвестиції з фіксованим доходом	.88
Інвестиційна декларація	.88
Інвестиційна діяльність	.88
Інвестиційна інфраструктура	.88
Інвестиційна компанія	.89
Інвестиційна компанія закритого типу	.89
Інвестиційна політика	.89
Інвестиційна привабливість	.89
Інвестиційна програма	.89
Інвестиційна стратегія	.89
Інвестиційна якість цінних паперів	.89
Інвестиційний банк	.89
Інвестиційний бум	.89
Інвестиційний грошовий потік	.89
Інвестиційний дилер	.89
Інвестиційний клімат країни	.89
Інвестиційний менеджмент	.89
Інвестиційний податковий кредит	.89
Інвестиційний портфель	.89
Інвестиційний прибуток	.89
Інвестиційний проект	.89
Інвестиційний ризик	.89
Інвестиційний ринок	.90
Інвестиційний сертифікат	.90
Інвестиційний траст	.90
Інвестиційний управляючий	.90
Інвестиційний фонд	.90
Інвестиційні затрати	.90
Інвестиційні ресурси	.90
Інвестиційні товари	.90
Інвестиційні цінності	.90
Інвестиція	.90
Інвестор	.91
“Інвестор — інвестор”	.91
Інвестор на ринку цінних паперів	.91
Інвестування у цінні папери	.91
Інвестувати	.91
Інволюція	.91
Інгредієнт	.91
Індекс	.91
Індекс відсоткового ризику	.91
Індекс Дуу-Джонса	.91
Індекс прибутковості	.91
Індекс процентного ризику	.91
Індекс споживчих цін	.91
Індекс цін	.91
Індєксація основних фондів	.91
Індєксний ф'ючерсний контракт	.91
Індєксована позика	.91
Індивід	.92
Індивіди	.92
Індивідуальні квоти	.92
Індивідуальний інвестор	.92
Індикативний	.92
Індикативний курс	.92
Індикатори дієздатності банку	.92
Індикатори інвестиційного ринку	.92
Індиферентний	.92
Індосамент	.92
Індосамент “для депозитування”	.92
Індосамент “для інкасації”	.92
Індосамент із застереженнями	.92
Індосант	.92
Індосат	.92
Індосація	.92
Інертний	.92

Ініціатива	.92
Інкасатор	.92
Інкасаційний вексель	.92
Інкасаційний період	.92
Інкасація боргових вимог	.93
Інкасо	.93
Інкасувати	.93
ІНКОТЕРМС	.93
Інкримінувати	.93
Інноваційні інвестиції	.93
Інновація	.93
Іноземець	.93
Іноземна валюта	.93
Іноземна позика	.93
Іноземна тратта	.93
Іноземні акції	.93
Іноземні зобов'язання	.93
Іноземні інвестиції	.93
Іноземні портфельні інвестиції	.93
Іноземні прямі інвестиції	.93
Іноземні облигації	.94
Іноземні суб'єкти господарської діяльності	.94
Інсайдер	.94
Інсайдерна інформація	.94
Інсайдерна торгівля цінними паперами	.94
Інсайдерне кредитування	.94
Інсайдерний директор	.94
Інсайдерний звіт	.94
Інсайдерний кредит	.94
Інспектор	.94
Інспектувати	.94
Інспекція	.94
Інсталляція	.94
Інстанція	.94
Інституції	.94
Інституції колективних інвестицій	.94
Інституції-регулятори	.94
Інституційний інвестор	.94
Інструктивний	.95
Інструктувати	.95
Інструктор	.95
Інструкція	.95
Інструмент	.95
Інструменти фондового ринку	.95
Інтенсивне господарство	.95
Інтенсивний	.95
Інтервенціоністський підхід	.95
Інтервенція	.95
Інтуїтивний	.95
Інтуїція	.95
Інфляційна премія	.95
Інфляційне очікування	.95
Інфляційний ризик	.95
Інфляція	.95
Інформативність	.95
Інформативний	.95
Інформаційна система фондової біржі	.95
Інформаційний обмін	.96
Інформаційні операції	.96
Інформація	.96
Інформація про випуск акцій	.96
Інформувати	.96
Інфраструктура	.96
Інфраструктурні учасники ринку цінних паперів	.96
Іпотека	.96
Іпотечна закладна	.96
Іпотечна застава	.96
Іпотечна позика	.96
Іпотечний банк	.96
Іпотечний центр	.96
Іпотечні облигації	.96

Іпотечні сертифікати	.96
“Кавалерійський обмін”	.97
Кадастр	.97
Казна	.97
Казначейство	.97
Казначейська валюта	.97
Казначейська валюта в обігу	.97
Казначейська валюта непогашена	.97
Казначейська емісія	.97
Казначейська облигація	.97
Казначейський білет	.97
Казначейський вексель	.97
Калькуляція	.97
Камбіо	.97
Камбіст	.97
Капедноти	.97
Капітал	.97
Капітал 1-го рівня	.97
Капітал 2-го рівня	.97
Капітал акціонерного товариства	.98
Капітал в акціях	.98
Капітал держателів звичайних акцій	.98
Капіталізація	.98
Капіталізація ринку	.98
Капіталізована вартість	.98
Капіталоємність	.98
Капітальний бюджет	.98
Капітальний надлишок	.98
Капітальний прибуток	.98
Капітальний ризик	.98
Капітальні вкладення	.98
Капітальні збитки	.98
Капітальні ноти	.98
Капітальні резерви	.98
Карат	.99
Карт-бланш	.99
Картелювати	.99
Картель	.99
Каса	.99
Каса іноземної валюти у банку	.99
Касація	.99
Касова угода	.99
Касовий бон	.99
Касовий відділ компанії	.99
Касовий ринок	.99
Касові операції	.99
Касувати	.99
Категорія	.99
Кваліфікаційна іноземна інвестиція	.99
Кваліфікація	.99
Кваліфікована більшість	.99
Кваліфікована праця	.99
Кваліфікований	.99
Кваліфікований злочин	.99
Кваліфікувати	.99
Кварта	.100
Квитанція	.100
Квінтал	.100
Кворум	.100
Квота	.100
КЕМЕЛ	.100
Керівництво залученням і розміщенням ресурсів	.100
Керуючий санацією	.100
Кеш, готівкою	.100
Кеш-флоу	.100

“Кислотний тест”	100	Комерційний рахунок-фактура	105
Кількісна класифікація активів	100	Комерційні папери	105
Кількісні показники оцінки акцій	100	Комерція	105
Кінцевий дивіденд	100	Комівояжер	106
Кінцевий позичальник	100	Комісійне підприємство	106
Клас	100	Комісійний	106
Класифікатор	100	Комісійні	106
Класифікація	100	Комісійні банку	106
Класифіковані позики	100	Комісійні операції	106
Класифікування	100	Комісіонер	106
Класифікувати	101	Комісія	106
Клієнт	101	Комісія з цінних паперів і фондової біржі	106
Кліринг	101	Комітент	106
Клірингова палата	101	Комітет	106
Клірингова діяльність	101	Комітет з активів	106
Клірингова угода	101	Комітет з кредитного ризику	106
Кліринговий банк	101	Комітет з розподілу	106
Кліринговий відділ	101	Комітет з управління ризиками активів	107
Кліринговий депозитарій	101	Комітет кредиторів	107
Клірингово-розрахункова установа	102	Комітет управлінського персоналу	107
Клуб інвесторів	102	Компанія	107
Ключова кредитна угода	102	Компанія виниклого зростання	107
Книга цінних паперів	102	Компанія усталеного зростання	107
“Книжкова” вартість	102	Компаньон	107
“Книжкова” вартість акції	102	Компаундинг	107
Коваріація	102	Компенсаційна ліцензія	107
Кодекс	102	Компенсаційний баланс	107
Кодифікація	102	Компенсаційний сертифікат	107
Коефіцієнт автономії	102	Компенсаційні квоти	107
Коефіцієнт базової прибутковості активів	102	Компенсація	107
Коефіцієнт боргу	102	Компетентність	107
Коефіцієнт варіації	103	Компетенція	107
Коефіцієнт відношення ціни акції і доходу на неї	103	Комплекс	108
Коефіцієнт “вільного” капіталу	103	Комплект	108
Коефіцієнт готівки	103	Комплектування	108
Коефіцієнт довгострокової заборгованості	103	Комплектувати	108
Коефіцієнт еластичності	103	Комплікація	108
Коефіцієнт “заборгованість до активів”	103	Компонент	108
Коефіцієнт “заборгованість до власного капіталу”	103	Компроміс	108
Коефіцієнт “заборгованість до доходу”	103	Компромісна дивідендна політика	108
Коефіцієнт “зростання / інвестиції”	103	Компромісна інвестиційна політика	108
Коефіцієнт “критичної оцінки”	103	Компромісна фінансова політика	108
Коефіцієнт ліквідності	103	Комп’ютерні/неперервні/постійні торги	108
Коефіцієнт оборотності загальних активів	103	Комунальний банк	108
Коефіцієнт оборотності запасів	103	Комунальний траст	108
Коефіцієнт оборотності фіксованих активів	104	“Комфорт-лист”	108
Коефіцієнт первинного прибутку на акцію	104	Конвенційне мито	108
Коефіцієнт покриття	104	Конвенційний	108
Коефіцієнт покриття прибутком фіксованих видатків	104	Конвенціональний	108
Коефіцієнт поточної ліквідності	104	Конвенція	108
Коефіцієнт пружності	104	Конверсійний привілей	108
Коефіцієнти активності	104	Конверсія	108
Коефіцієнти оцінки рентабельності	104	Конверсія активів	109
Коефіцієнти фінансового левериджу	104	Конверсія валюти	109
Коефіцієнти якості управління активами	104	Конверсія позики	109
Колегія	104	Конвертована валюта	109
Коллективне інвестування	104	Конвертована облігація	109
Коллективний спосіб зберігання цінних паперів	104	Конвертована привілейована акція	109
Коллективний фонд	104	Конвертовані цінні папери	109
Кол-опціон	105	Конвертованість валюти	109
Командитне товариство	105	Конвертованість цінних паперів	109
Комбінація	105	Конвертувати	109
Комбінований транспортний документ	105	Конгломерат	109
Комерсант	105	Конгломерація	109
Комерційна діяльність	105	Конденсувати	109
Комерційна облікова ставка	105	Кондомініум	109
Комерційна таємниця	105	Конклюдентна дія	109
Комерційна фінансова компанія	105	Конклюдентний	109
Комерційний банк	105	Конкретизувати	109
Комерційний вексель	105	Конкретний	109
Комерційний кредит	105	Конкурент	109

Конкуренція	109	Контрольний	113
Конкурувати	109	Контрольний пакет	113
Конкурс	110	Контрольний пакет акцій	113
Коносамент	110	Контрольний ризик	113
Коносамент на товар	110	Контрпропозиція	113
Консалтинг	110	Конфіденційний	113
Консеквентний	110	Конфірмація	113
Консенсус	110	Конфіскація	113
Консервативна дивідендна політика	110	Конфлікт	113
Консервативна інвестиційна політика	110	Конфлікт інтересів	113
Консервативний інвестиційний портфель	110	Конфліктна комісія	113
Консервативна фінансова політика	110	Концентрація	113
Консервативне банківське управління	110	Концентрація капіталу	113
Консервативне кредитування	110	Концентруючий банк	113
Консервативний позикодавець	110	Концентруючий рахунок	113
Консервативні інвестиції	110	Концепція	113
Консерватизм	110	Концепція “діючого концерну”	113
Консерватор	110	Концерн	113
Консервація	110	Концесіонер	113
Консигнант	110	Концесія	113
Консигнатор	110	Кон’єктура	114
Консигнаційний вантаж	110	Кон’юнктура	114
Консигнація	110	Кон’юнктура інвестиційного ринку	114
Консолідація	111	Кон’юнктура ринку	114
Консолідація акцій	111	Кон’юнктурний цикл	114
Консолідований баланс	111	Кооперативний банк	114
Консолідований борг	111	Кооперація	114
Консолідований звіт про прибутки і доходи	111	Кооптація	114
Консолідовані рахунки	111	Координація	114
Консолідування цінних паперів	111	Координувати	114
Консоль	111	Кореспондент	114
Консорціум	111	Кореспондент банку	114
Консорціум-гарант	111	Кореспондентський договір	114
Консорціумний банк	111	Кореспондентський рахунок	114
Констатація	111	Кореспондентські відносини щодо цінних паперів	114
Констатувати	111	Кореспонденція	114
Консульська фактура	111	Коригувати	114
Консультація з інвестицій	111	Корнер	114
Контанго	111	“Коронна позика”	114
Контемпоризація	111	“Коротка позиція”	114
Контингент	111	“Короткий” ринок	114
Континуїтет	112	Короткострокова операція	114
Контрабанда	112	Короткостроковий кредит	115
Контрабандист	112	Короткострокові вкладення	115
Контрагент	112	Короткострокові зобов’язання	115
Контрадикторний	112	Короткострокові зобов’язання зі змінним відсотком	115
Контрадикторні міркування	112	Короткострокові облігації	115
Контрадикція	112	Корпоративне фінансування	115
Контракт	112	Корпоративна гарантія	115
Контракт про кредит	112	Корпоративна нота	115
Контрактант	112	Корпоративна облігація	115
Контрактація	112	Корпоративний боржник	115
Контрактний вкладник	112	Корпоративний вексель	115
Контрактний дефолт	112	Корпоративний рейдер	115
Контрактні заощадження	112	Корпоративний статут	115
Контрактні ощадні інституції	112	Корпоративні акції	115
Контракувати	112	Корпоративні операції	115
Контрарний	112	Корпоративні права	115
Контрарні міркування	112	Корпоратизація	115
Контрафакція	112	Корпоратизоване акціонерне товариство	115
Контрбаланс	112	Корпорація	116
Контр-брокер	112	Корупція	116
Контрвказівка	112	Котирувальна комісія	116
Контрибуція	112	Котирувальний листок	116
Контролер	112	Котирування	116
Контролінг	112	Котируватися	116
Контролінг прибутку	112	Котирування без урахування купона	116
Контролююча особа	113	Котирування у процентному вираженні	117
Контролюючий інтерес	113	Крах	117
Контролюючі голоси	113	Кредит	117
Контроль	113	Кредит-бюро	117

Кредит-Гарантія	117
Кредит за обліком	117
Кредит за оплатою	117
Кредит за основними фондами	117
Кредит консорціуму	117
Кредит-ломбард	117
Кредит-міст	117
Кредит на вимогу	117
Кредит на експорт	117
Кредит під договір	117
Кредит "під зобов'язання"	117
Кредит після застави	118
Кредит-револьвер	118
Кредит рол-овер	118
Кредит стенд-бай	118
Кредитна асоціація	118
Кредитна гарантія	118
Кредитна експансія	118
Кредитна заявка	118
Кредитна картка	118
Кредитна компетенція	118
Кредитна політика	118
Кредитна пропозиція	118
"Кредитна стея"	118
Кредитна субсидія	118
Кредитне агентство	118
Кредитне бюро	118
Кредитне дослідження	118
Кредитне раціонування	118
Кредитне рейтингове агентство	118
Кредитне товариство	118
Кредитний аналітик	118
Кредитний ваучер	118
Кредитний відсоток	119
Кредитний запит	119
Кредитний інспектор	119
Кредитний комітет	119
Кредитний консультант	119
Кредитний кооператив	119
Кредитний меморандум	119
Кредитний огляд	119
Кредитний план	119
Кредитний працівник	119
Кредитний процент	119
Кредитний рейтинг	119
Кредитний ризик	119
Кредитні гроші	119
Кредитні повноваження	119
Кредитні потреби	119
Кредитні стандарти	119
Кредитова проводка	119
Кредитор	119
Кредиторська заборгованість	119
Кредиторський комітет	119
Кредитоспроможність	119
Кредитоспроможність банку	120
Кредитоспроможність країни	120
Кредитувати	120
Крива інвестицій	120
Критерій	120
"Критична оцінка"	120
Крок	120
Кросований чек	120
Круглий лот	120
Кругообіг вартості позаобігових операційних активів	120
"Кульова" позика	120
"Кульовий" платіж	120
"Кульовий" строк	120
Кумуляція	120
Кумулятивні	120
Купон	120

Купонна ставка	120
Купонний дохід	121
Купюра	121
Куратор	121
Курс	121
Курс акції	121
Курс валюти	121
Курс за жеребом	121
Курс "кеш"	121
Курс облігації	121
Курс при закритті біржі	121
Курс рівноваги	121
Курс у межах	121
Курс цінних паперів	121
Курс, який визначається попиту	121
Курсова різниця	121
Курсовий прибуток	121
Куртаж	121

Л

Лавірувати	121
Лаж	121
Леверидж	121
"Легкі" гроші	122
Легалізація	122
Легалізувати	122
Легальний	122
Легальні резерви	122
Легат	122
Легітимація	122
"Ленд-ліз"	122
Лист про згоду	122
Лібералізація	122
Лібор	122
Лізинг	122
Ліквідатор	122
Ліквідаційна вартість активів	122
Ліквідаційний залишок	122
Ліквідація	122
Ліквідація боргів	122
Ліквіди	122
"Ліквідна подушка"	122
Ліквідний резерв	122
Ліквідні засоби	123
Ліквідні цінні папери	123
Ліквідність	123
Ліквідність активів	123
Ліквідність інвестицій	123
Ліквідність ринку	123
Ліквідність цінних паперів	123
Ліквідувати	123
Ліквідувати позицію	123
Ліміт	123
Ліміт кредиту	123
Лімітація	123
Лімітний наказ	123
Лімітування ризиків	123
Лімітувати	123
Лінія надійності ринку	123
Лістинг	123
Ліцензіар	123
Ліцензіат	123
Ліценціат	123
Ліцензія	123
Локалізація	123
Локалізувати	124
Локальний депозитарій	124

Локаут	124
Ломбард	124
Ломбард-ставка	124
Ломбардне кредитування	124
"Лоро"	124
Лот	124
Лотерея	124
Лояльний	124
Ляпсус	124

М

Майбутня вартість грошей	124
Майновий траст	124
Макет	124
Маклер	124
Макроекономічні фактори	125
Максимальна різниця курсу	125
"Максимально змінний"	125
Максимально сприятливі умови	125
Мандат	125
Мандат на управління	125
Манко	125
Манципація	125
Маржа	125
Маржинальний прибуток	125
Марка	125
Марка гербового збору	125
Маркетмейкер	125
Маркетинг	125
Маркування	125
Матеріальний	125
Матеріальні затрати	125
Матеріально значуща інформація	125
Матрикул, матрикула	125
МВФ	125
Межі обсягу заборгованості	126
Меморандум	126
Менеджер	126
Менеджмент	126
Мертвий сезон	126
Метод	126
Метод Грегема	126
Метод ЛІФО	126
Метод прискореного нарахування зносу активів	126
Метод прискореної амортизації	126
Метод прямолінійної амортизації	126
Метод участі у капіталі	126
Метод ФІФО	126
Методи нарахування амортизації	126
Методи обчислення собівартості продукції	126
Метод придбання/надбання	126
Методи фінансування інвестиційних проектів	126
Методика	127
Методичний	127
Методологія	127
Мірова угода	127
Митна декларація	127
Митне регулювання	127
Мито	127
Міжбанківська платіжна система клірингових палат	127
Міжбанківський депозит	127
Міжнародна кооперація	127
Міжнародний валютний фонд	127
Міжнародний ринок цінних паперів	127
Мікс-фонд	127
Мінімальні резерви	127
Місто Федеральної Резервної Системи	127

Місце на біржі	127
Місцевий вексель	127
Місцеві облігації	127
Моделі оцінки вартості акцій	127
Моделі оцінки вартості облігацій	127
Модель	128
Модель Альтмана	128
Модель Баумоля	128
Модель Гордона	128
Модель Дюпона	128
Модель економічно обґрунтованого розміру замовлення	128
Модель Мілера-Ора	128
Модифікація	128
Модус вівенді	128
Момент здійснення експортного контракту	128
Момент здійснення експорту	128
Монета-символ	128
Монетарні метали	128
Моніторинг	128
Моніторинг інвестиційного ринку	128
Моніторинг прибутку	128
Моніторинг реалізації інвестиційних проектів	128
Моніторинг ринку	129
Монополізувати	129
Монополія	129
Моральна шкода	129
Мораторій	129
Мотив	129
Мотивувати	129
Мультиплікатор інвестиційних видатків	129
Муніципалізація	129
Муніципалітет	129
Муніципальний	129
Муніципальні облігації	129
Мутуальний банк	129

Н

На вимогу	129
"На момент відкриття"	129
"На момент закриття"	129
Нагромаджений дивіденд	129
Надбавка придбання	129
Надзвичайний кредит	129
Надзвичайний прибуток	129
Надійність цінних паперів	129
Надмірні резерви банку	129
"Найбільш сприятливі умови"	129
Найкраще котирування	130
Наказ	130
Наказ "на день"	130
Написи, розташовані на векселі	130
Направлений вексель	130
Нараховані відсотки	130
Нарахування	130
Нарощення вартості	130
Наступний векселедержатель	130
Наступні витрати	130
Націоналізація	130
Національна депозитарна система України	130
Національний банк	131
Національний депозитарій України	132
Національний ринок цінних паперів	132
Національний суверенітет	132
Неакцептування	132
Неакціонерне господарське товариство	132
Невиконання умов позики	132

Невіддільні аксесуари	132
"Негрошова" тендерна пропозиція	132
Негарантований кредит	132
Негативна звірка	133
"Недружне загарбання" підприємства	133
"Недружня" тендерна пропозиція	133
Незабезпечені облигації	133
Незадовільна поставка	133
Незаповнений чек	133
Незбалансований інвестиційний портфель	133
Нейтралізація	133
Некомерційна діяльність	133
Некотирувані цінні папери	133
Некредитні банківські операції	133
Некумулятивні акції	133
Неліквідні цінні папери	133
Нематеріальні активи	133
Необхідна ставка доходу	133
Неорганізований фінансовий сектор	134
Неорганізовані ринки	134
Неофіційний ощадний фонд	134
Непаперові акції	134
Непаперові облигації	134
Неперервні/комп'ютерні/постійні торги	134
Неплатоспроможність	134
Неприбуткова підприємницька діяльність	134
Неповний лот	134
Неприйняття ризику	135
Непряма позика	135
Непрямий кредит	135
Непрямі затрати	135
Непрямі податки	135
Неринкова застава	135
Нероздільний рахунок	135
Нерозподілений прибуток	135
Несистематичний ризик	135
Неспроможність	135
Нестандартні активи	135
Нестроковий відсоток	135
Нетто	135
Нетто-активи	135
Нетто-основні засоби	136
Неустойка	136
Нічне зберігання	136
Нова акція	136
Новація	136
Новий випуск	136
Новоутворені ринки цінних паперів	136
Номенклатура	136
Номинал	136
Номинальна акція	136
Номинальна вартість акції	136
Номинальна вартість випуску акцій	136
Номинальна вартість облигації	136
Номинальна вартість фінансового інструменту	136
Номинальна зарплата	136
Номинальна ставка процента	136
Номинальна ціна	137
Номинальна ціна облигації	137
Номинальний держатель цінних паперів	137
Номинальний процент	137
Номинальний цінний папір	137
Номинативна акція	137
Номинативна акція закритого типу	137
Номинація	137
Норма	137
Норма капіталізації	137
Нормалізація	137
Нормальний	137
Норматив	137
Нормативний	137

Нормативні затрати	137
"Ностро"	137
Нотабена	137
Нотаріальний	137
Нотаріус	137
Нотація	138
Ноти з плаваючою відсотковою ставкою	138
Ноти Федеральної Резервної Системи	138
Ноти Федеральної Резервної Системи в обігу	138
Ноти Федеральної Резервної Системи непогашені	138
Нотифікація	138
Нотифікувати	138
Ноу-хау	138
Нумероване депонування	138
Нумерований рахунок	138

O

Об'єкт	138
Об'єкти інвестування	138
Об'єкти приватизації	138
Об'єктно-орієнтований аналіз прибутку	138
Обіг акцій	138
Обіг іменних цінних паперів	138
Обіг цінних паперів	138
Обіговий кредит	139
Облігатний	139
Облігації	139
Облігації Картера	139
Облігаційна позика	139
Облігаційне повноваження	139
Облігаційний договір	139
Облігаційний сертифікат	139
Облігаціонер	139
Облігація	139
Облігація без права обігу	140
Облігація в іноземній валюті	140
Облігація вільного обігу	140
Облігація Державної скарбниці	140
Облігація з премією	140
Облігація на пред'явника	140
Облігація обмеженого обігу	140
Облігація "під дохід"	140
Облігація "під загальне зобов'язання"	140
Облігація підприємства	140
Облігація у національній валюті	140
Обліго	140
Облік векселя	140
Облікова ставка	140
"Облікове вікно"	140
Обліковий період	140
Обліковий рік	140
Облікові операції	141
Обмежене збільшення статутного фонду	141
Обмежений індосамент	141
Обмежений обіг акцій	141
Обмежувальна ділова практика	141
Обмежуючий індосамент	141
Обмін	141
Обмінний курс	141
Обов'язки емітента облигації	141
Обов'язки продавця	141
Оборотний капітал	141
Оборотність активів	141
Обслуговування боргу	142
Обсяг продажу	142
"Обсяг продажу на активи"	142
Овердрафт	142

Одиниця обліку	142
Од-лот	142
Окупність інвестицій	142
Онкольна позика	142
Оперативне управління інвестиційним портфелем	142
Оперативний лізинг	142
Операції на відкритому ринку	142
Операційна діяльність	142
Операційний грошовий потік	142
Операційний леверидж	142
Операційний персонал	142
Операційний прибуток	142
Операційний рік	142
Операційний цикл	142
Операційні активи	143
Операційні доходи	143
Операційні затрати	143
Операція	143
Операція "аутрайт"	143
Операція з негайною оплатою	143
Операція з оплатою після факту	143
Операція підвищеного ризику	143
Операція "своп"	143
Операція "спот", операція з оплатою після факту	143
Операція "спот-рейт", операція з негайною оплатою	143
Операція хеджування	143
Оперувати	144
Опікун	144
Опікунство	144
Оплата готівкою	144
Оплатні акції	144
Оплачена частина капіталу	144
Оплачений курс	144
Оптимальна структура капіталу	144
Оптимальний	144
Оптимізація	144
Оптимізація інвестиційного портфеля	144
Оптимізація складу операційних активів	144
Оптимізація структури інвестиційних ресурсів	144
Оптимізація структури капіталу	144
Опціон	144
Опціон акцій для посадових осіб	145
Опціон на купівлю	145
Опціон на продаж	145
Опціонна біржа	145
Опціонна позика	145
Опціонна угода	145
Орган	145
Органи державно-правового регулювання ринку цінних паперів	145
Організація	145
Організаційно оформлений позабіржовий ринок цінних паперів в Україні	145
Організована міждилерська позабіржова торгівля цінними паперами	146
Організовані ринки	146
Організовані фінансові інституції	146
Ордер	146
Оренда	146
Орендар	146
Орендна плата	146
Орендодавець	146
Оригінальний	146
Основа банківської справи	146
Основа оподаткування	146
Основна модель оцінки облигації	147
Основний випуск акцій	147
"Основний/первинний прибуток на акцію"	147
Основний капітал	147
Основні активи	147
Основні депозити	147

Основні учасники ринку цінних паперів	147
Основні фонди	147
Особа з вексельними повноваженнями	147
Особиста позика	147
Особистий рахунок	147
Особлива інформація	147
Особливий платник	147
Особовий рахунок	147
Останнє читання	147
Останній векселедержатель	147
"Отруйна пігулка"	148
Оферент	148
Оферта	148
Офіційна облікова ставка	148
Офіційне котирування	148
Офіційний	148
Офіційно визнані ринки	148
Офіційно визнані фінансові інституції	148
Офіційно невизнаний фінансовий сектор	148
Офіційно невизнані ринки	148
Офшорна зона	148
Офшорний центр	148
Оцінка ефективності реальних інвестицій	148
Ощадна каса	148
Ощадна книжка	148
Ощадний рахунок	149
Ощадний сертифікат	149
Ощадні облигації	149

P

Пабліситі	149
Падаюча валюта	149
Пай	149
Пайовий капітал	150
Пайовий сертифікат	150
Палата	150
Паперові акції	150
Паперові облигації	150
Паперові цінні папери	150
Парафування	150
Парафувати	150
Паритет	150
Паритетний	150
Партія	150
Партнер	150
Партнер з обмеженою відповідальністю	150
Парцель	150
Пасив	150
Пасиви	151
Пасивний	151
Пасивний платіжний баланс	151
Пасивний торговий баланс	151
Пасивні операції банків	151
Пасивні рахунки	151
Патент	151
Патримоніальне право	151
Патрон	151
Патронаж	151
Пенні	151
Пеннівейт	151
Пенсійний фонд	151
Пеня	151
Первинний документ	151
"Первинний прибуток на акцію"	151
Первинний ринок акцій	151
Первинний ринок цінних паперів	152
Переважа ризику	152

Перевищення ліміту	152
Передавальний напис	152
Передплата	152
Передплатний бон	152
Передплатний лист	152
Передплатник	152
Переказ	152
Переказ валютних коштів за межі країни	152
Переказний вексель	152
Перехресна гарантія	153
Перехресне субсидування	153
Перехресний продаж банківських послуг	153
Період	153
Період інкасації	153
Період окупності	153
Перманентний	153
Перманентний капітал	153
Персональний рахунок	153
Перспектива	153
Перспективний	153
Перший банк	153
Перший векселедержатель	153
Під егідою	153
Підвести рахунок	153
Підконтрольність застави	153
Підприємець	153
Підприємництво	153
Підприємницький ризик	153
Підприємство	153
Підприємство колективного інвестування	154
у цінні папери	154
Підтверджена кредитна лінія	154
Підтвердження про одержання	154
Підтримання курсу	154
Підтримувана акція	154
Пільгові акції	154
Пінта	154
“Після випуску”	154
Плаваюча акція	154
Плаваюча відсоткова ставка	154
Плаваючий борг	154
Плаваючий відсоток	154
“Плаваючі капітали”	155
Плаваючі цінні папери	155
План	155
План дохідності для працівників підприємства	155
План доходів і видатків підприємства	155
План збереження доларової вартості інвестиції	155
План надходження і витрачання грошових коштів підприємства	155
Плата за зберігання	155
Платіж за векселем	155
Платіжне доручення	155
Платіжний агент	155
Платіжний баланс	155
Платіжний календар	155
Платник	155
Платник податку	155
Платоспроможність	155
Повідомлення	156
Повідомлення про відкриття кредиту	156
Повідомна/підтверджена кредитна лінія	156
Повне повноваження щодо голосування	156
Повне розкриття фінансової інформації	156
Повний платіж	156
Повністю приведений коефіцієнт прибутку на акцію	156
Повноцінна монета	156
Повноцінні гроші	156
Поворотний лізинг	156
Погашення	156
Погашення векселя	156

Податкова вартість	156
Податкова декларація	156
Податкова квота	156
Податкова політика підприємства	156
Податкова система України	156
Податкове зобов'язання	157
Податкове планування	157
“Податковий коректор”	157
Податковий кредит	157
Податковий ризик	157
“Податкові канікули”	157
Податкові пільги	157
Податок	157
Податок на додану вартість	157
Податок на дохід	157
Подвійна банківська система	157
Подвійна проводка	157
Подвійне зберігання	157
Подвійне оподаткування	157
Подвійний бухгалтерський облік	157
Подвійний запис	158
Подвійний опціон	158
Позабіржовий ринок цінних паперів	158
Позаміський банк	158
Позаофіційне котирування	158
Позика	158
Позика, забезпечена специфічними активами підприємства	158
Позика зі змінною процентною ставкою	158
Позика-міст	158
Позика на вимогу	159
Позика фінансовим посередникам	159
Позиковий відсоток	159
Позиковий капітал	159
Позиковий комітет	159
Позитивна звірка	159
Позиція	159
Позичальник	159
Позичені фонди	159
Показники дієздатності банку	159
Покинути	159
Покращення котирування	159
Покрита операція	159
Покриття	159
Поліс	159
Політика	159
Політика “все у руки”	159
Політика залучення позикових коштів	159
Політика “по середині дороги”	159
Політика “руки геть”	159
Політика управління прибутком	160
Положення про заставні операції	160
Попереднє інкасування	160
Попередні імпорتنі депозити	160
Попередній проспект	160
Попит	160
Порівняльна вартість	160
Порівняльний фінансовий аналіз	160
“Поріг рентабельності”	160
Порто	160
Портфель акцій	160
Портфель доходу	160
Портфель зростання	160
Портфель облігацій	160
Портфель реальних активів	160
Портфель цінних паперів	160
“Портфельна теорія”	161
Портфельний інвестор	161
Портфельний ризик	161
Портфельні інвестиції	161
Поручитель	161

Посвідчення клієнта банку	161
Посередник	161
Посібник з кредитної політики	161
Поставка	161
“Поставка після оплати”	161
Поставка “spot”	161
Постійне котирування	161
Постійне місцезнаходження	161
Постійне місце проживання	161
Постійні операційні затрати	161
Постійні торги	161
Постулат	162
Постулювати	162
Потенціал	162
Потенційний	162
Потенційні резерви	162
Потенція	162
“Поточна ліквідність”	162
Поточна сума боргу	162
Поточна сума довгострокового боргу	162
Поточний бюджет	162
Поточний вклад	162
Поточний дохід за цінними паперами	162
Поточний рахунок	162
Поточні затрати	163
Похідні цінні папери	163
Початковий курс	163
Поштовий чек	163
Правила використання “теорії економічної вартості цінних паперів”	163
Правила фонду	163
Право акціонера	163
Право викупу	163
Право власності на цінні папери	163
Право інтелектуальної власності	163
Право конвертування	163
Право передплати	163
Право посесора	163
Правонаступник	163
Практика	164
Превалювати	164
Превентивний	164
Превенція	164
Представництво іноземного суб'єкта господарської діяльності	164
Представницький індосамент	164
Пред'явлення векселя для платежу	164
Пред'явити позов	164
Пред'явницька акція	164
Презентабельний	164
Презентант, особа з вексельними повноваженнями	164
Презентація	164
Презервація	164
Презумпція	164
Прейскурант	164
Прелімінарії	164
Преліминарний	164
Преміальний	164
Преміальна система заробітної плати	164
Преміальні акції	164
Преміювати	164
Премія	164
Премія за ліквідність	164
Премія за ризик	164
Прерогатива	164
Престиж	165
Претендент	165
Претендувати	165
Претензія	165
Преференційний	165
Преференційні борги	165

Преференція	165
Прецедент	165
Прецизійний	165
Прибуткова підприємницька діяльність	165
Прибутковість	165
Прибутковість	165
Прибутковість активів	165
Прибутковість акції	165
Прибутковість інвестицій	165
Прибутковість капіталу	165
Прибутковість облігації	165
Прибутковість продажу	166
Прибуток	166
Прибуток бруто	166
“Прибуток на активи”	166
“Прибуток на акціонерний капітал”	166
“Прибуток на вкладений капітал”	166
Прибуток нетто	166
Приватизаційні папери	166
Приватизація	167
Приватна власність	167
Приватне право	167
Приватний	167
Приватний рахунок	167
Приватні інвестиції	167
Приватно-дилерська позабіржова торгівля цінними паперами	167
Привернені джерела інвестиційних ресурсів	167
Привілей	167
Привілейована акція	167
Привілейований	167
Привілейовані акції з участю у прибутках	167
“Пригнічені” ціни	167
Придатний для переобліку	167
Придбання гарантії	167
Приз	167
Прийнятий курс	167
Прийняття	167
Примат	168
Примітивізм	168
Примітивний	168
Принцип	168
Принцип добровільності	168
Принцип “caveat emptor”	168
Принципал	168
Принциповість	168
Принциповий	168
Прискорюючі застереження	168
Приховані резерви	168
Пріоритет	168
Пробація	168
Проблема	168
Проблематика	168
Проводка	168
Провокувати	168
Прогноз	168
Прогнозування	168
Прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку	168
Прогностика	168
Програма	168
Прогрес	168
Прогресивний	168
Прогресивний податок	168
Прогресувати	168
Продавець ринкової інформації про цінні папери	168
Продаж на строк	169
Продаж послуг	169
Продаж товарів	169
Продукт	169
Продуктивний	169
Продуктивний капітал	169

Продукція	169
Продуцент	169
Проект	169
Проектувати	169
Прокуратура	169
Прокурор	169
Пролог	169
Пролонгація	169
Пролонгація векселя	169
Промислова облігація	169
Проміжний баланс	169
Проміжний дивіденд	169
Проміжний кредит	169
Проміжний рахунок	170
Проміжний сертифікат	170
Пропаганда	170
Пропагувати	170
Пропозиція	170
Пророгаційна угода	170
Пророгація	170
Проспект	170
Проспект про випуск акцій	170
Проспериті	170
Проста більшість	170
Простий вексель	170
Прострочений вексель	170
Протеже	170
Протежувати	170
Протекційний	170
Протекціонізм	170
Протекція	170
Протермінований вексель	170
Протест	170
Протест векселя	170
Професійна діяльність на ринку цінних паперів	171
Професія	171
Профілактика ризику	171
Профінт	171
Проформа	171
Процедура	171
Процент	171
Процент-ломбард	171
Процентна ставка	171
Процентний ризик	171
Процентні облігації	171
Процентні цінні папери	171
Процес	171
Процес розробки бюджетів “знизу-вверх”	171
Процесуальне право	172
Пряма позика	172
Пряме зарахування у вклад за платіжною відомістю	172
Пряме розміщення цінних паперів	172
Прямий кредит	172
Прямі забезпечені споживчі позики	172
Прямі затрати	172
Прямі комерційні папери	172
Прямі інвестиції	172
“Псувати монету”	172
Публічне право	172
Публічний	172
Публічні торги	172
Пул	172
Пункт	172
Пункт про майбутні позики	172
Пункт про майно, що куплять у майбутньому	172
Пунктуальний	172
Пут-опціон	172

Р

Рабат	173
Рада зі стандартів фінансового обліку	173
Разова ліцензія	173
Райт	173
Рамбурс	173
Рамбурсувати	173
Ранг	173
Рантьє	173
Рапорт	173
Раритет	173
Ратифікація	173
Ратифікувати	173
Раунд	173
Раут	173
Рахунки системи автоматичного переказу коштів	173
“Рахунки для нарахування”	173
Рахунки у цінних паперах	173
Рахунок	173
Рахунок заробітної плати	174
Рахунок “лоро”	174
Рахунок “ностро”	174
Рахунок прибутків і збитків	174
Рахунок у Національному банку	174
Раціоналізація	174
Раціональний	174
Реабілітація	174
Реабілітувати	174
Реагувати	174
Реакція	174
Реалізація	174
Реалізація застави	174
Реалізація позики	174
Реалізація прибутку	174
Реальна вартість	174
Реальна зарплата	174
Реальна ставка процента	174
Реальний	174
Реальні активи	174
Реальні заощадження	174
Реальний власник	174
Реальний капітал	174
Реальний процент	174
Реальні інвестиції	174
Ревалоризація	175
Ревальвація	175
Реверс	175
Реверсія	175
Ревізія	175
Ревізор	175
Ревокація	175
Регламент	175
Регламентація	175
Регламентований трансфер	175
Регламентувати	175
Регрес	175
Регресант	175
Регресат	175
Регресний позов	175
Регулювати	175
Регулююча позика для підтримки фінансового сектора	175
Регулююче кредитування	175
Регулюючий рахунок	175
Регулярний	175
Регулятивний	175
Регулятор	175
Редукція	175

Редуціювати	176
Реекспорт	176
Ресстр	176
Ресстр власників іменних цінних паперів	176
Ресстратор	176
Ресстратор облігацій	177
Ресстраційна дата	177
Ресстрація	177
Ресстрація застави	177
Режим	177
Резерв	177
Резервна валюта	177
Резервний капітал	177
Резервний рахунок відділень банку	177
Резервний фонд	178
Резервні вимоги до банку	178
Резервована ціна	178
Резервувати	178
Резидент	178
Резолютивна частина рішення	178
Резолютивний	178
Резолюція	178
Резон	178
Резонний	178
Результат	178
Результат від зміни системи бухгалтерського обліку	178
Резюме	178
Резюмувати	178
Реімпорт	178
Реінвестиції	178
Рейтинг	178
Рейтинг кредиторів	178
Рейтингова система “КЕМЕЛ”	178
Рекамбіо	178
Реквізити	178
Реквізіція	179
Реквірент	179
Рекет	179
Реклама	179
Рекламація	179
Рекламувати	179
Рекомендація	179
Рекомендувати	179
Реконструкція	179
Реконструктивний	179
Реконструювати	179
Рекуперація	179
Релевантність	179
Ремісія	179
Ремітент	179
Ремітування	179
Ремонт	179
Реновація	179
Рента	179
Рента “перпетуа”	179
Рентабельний	179
Рентабельність	179
Рентинг	180
Реорганізація	180
Реорганізація юридичної особи	180
“РЕПО”	180
Репорт	180
Репрезентант	180
Репрезентативний	180
Репрезентативність	180
Репрезентація	180
Репресія	180
Реприватизація	180
Репутація	180
Рескрипції	180
Респектабельний	180

Реституція	180
Рестрикція	180
Реструктуризація боргу	180
Реструктуризація підприємства	181
Реструктурування боргу	181
Ресурси	181
Ретратта	181
Ретроактивність	181
Ретроцесія	181
Рефакція	181
Реферат	181
Референдум	181
Референт	181
Референція	181
Рефінансування	181
Рефінансування дебіторської заборгованості	181
Реформа	181
Реформувати	181
Рецепіса	181
Рецесія	181
Риелтер	181
Ризик	181
Ризик втрати доходу	181
Ризик втрати капіталу	181
Ризик інфляції	181
Ризик контролю	181
Ризик країни	182
Ризик ліквідності	182
Ризик ліквідності інвестицій	182
Ризик підприємництва	182
Ризик поставки	182
Ризик ринку	182
Ризик цінних паперів	182
Ризиковий капітал	182
Ризиковий портфель	182
Ризиковість цінних паперів	182
Римеса	182
Ринг	182
Ринкова вартість акцій	182
Ринкова застава	182
Ринкова ціна	182
Ринкова ціна облігації	183
Ринковий наказ	183
Ринковий ризик	183
Ринок	183
Ринок акцептів	183
Ринок грошей	183
Ринок капіталу	183
Ринок, керований заявками	183
Ринок, керований цінами	183
“Ринок на узбіччі”	183
Ринок нерухомості	183
“Ринок покупця”	183
“Ринок продавця”	183
Ринок у неповній рівновазі	183
Ринок у неповній рівновазі попиту	183
Ринок у повній рівновазі	183
Ринок цінних паперів	184
Рівень ризику	184
Різниця курсів	184
Річна частка	184
Річний баланс	184
Річний звіт	184
Робочий кредит	184
Розвинуті ринки цінних паперів	184
“Розводити власність”	184
Роздільний рахунок	184
Роздрібний брокер	184
Розкриття інформації	184
Розмір дивідендів	184
Розміщення акцій	184

Розміщення цінних паперів	184
Розподіл акцій	184
Розподіл прибутку	185
Розподілена частина прибутку	185
Розподільчий комітет	185
Розпорядження майном боржника	185
Розпорядник майна	185
Розрахункова діяльність	185
Розрахункова палата	185
Розрахунковий рахунок	185
Розрахунковий банк	185
Розсіювання	185
Рояліті	185
Рубрика	185
Рутина	185
Рутинер	185

С

Сальдар	185
Сальдо	185
Сальдо для переносу	185
Сальдо конвертованості	186
Сальдо платіжного балансу	186
Сальдо рахунку	186
Сальдо торгового балансу	186
Сальдування	186
Сальдування рахунку	186
Сальдувати	186
Самоокупність	186
Самофінансування	186
Санація	186
Санкції	186
Санкціонований капітал	186
Санкціонувати	186
Санкція	186
Санувати	186
Світч	186
Свідоцтво	186
Свідоцтво про вклад	186
“Своп”	186
“Своя людина” у банку	186
Сегментація інвестиційного ринку	187
Сезонне фінансування	187
Сезонний кредит	187
Сейф	187
Секвестр	187
Сектор	187
Секунда векселя	187
Секція	187
Селективність	187
Селенг	187
Сенсація	187
Сепарація	187
Сервітут	187
Середній курс	187
Середньозважена вартість капіталу	187
Середньоквадратичне відхилення	187
Середньострокові облігації	187
Середня величина активів	187
Серійний	187
Серія	187
Сертифікат	187
Сертифікат акцій	187
Сертифікат для одержання акцій	188
Сертифікат заборгованості	188
Сертифікат іменних цінних паперів	188
Сертифікат на прибуток	188

Сертифікат пайової участі	188
Сертифікат походження товару	188
Сертифікат про вклад	188
Сертифікат про засвідчення права власності на цінні папери	188
Сертифікат про поштове відправлення	188
Сертифікат про право власності	188
Сертифікат цінних паперів	188
Сертифікат цінного паперу на пред'явника	188
Сертифікат якості цінних паперів	188
Сертифікатна інвестиційна компанія	188
Сертифікатні цінні папери	188
Сесія	188
Сецесія	188
Символ акції	188
Синдикат	188
Синергізм	189
“Сині корінці”	189
Система	189
Система бухгалтерського обліку	189
Система “взаємозв'язок видатків, обсягу реалізації і прибутку”	189
Система кредитного рейтингу	189
Система ланцюгових часток у банківській справі	189
Система подвійної конвертованості	189
Система реєстру власників іменних цінних паперів	189
Систематизувати	189
Систематика	189
Систематичний	189
Систематичний ризик	189
Систематичні категорії	190
Системи страхування вкладів	190
Системний	190
СІФ	190
Скарбник	190
Складний відсоток	190
Складський варант	190
Скоректована вартість	190
“Скрип”	190
Скрупул	190
Скрупульозний	190
Слип	190
Слово честі	190
Собівартість продукції	190
Собівартість (нематеріального) активу	190
Соверен	190
Солідаризація	190
Солідарний	190
Солідарний борг	190
Солідарні гаранті	190
Солідарність	190
Соліситор	190
Соло-вексель	191
Сорт	191
Сортамент	191
“Спазм ліквідності”	191
Спекулянт	191
Спекуляція	191
Специфіка	191
Специфікація	191
Специфічний	191
Специфікований ризик	191
Спеціалізація	191
Спеціалізація виробництва	191
Спеціалізований	191
Спеціаліст	191
Спеціальна економічна зона	191
Спеціальна ліцензія	191
Спеціальний	191
Спеціальні квоти	191
Спеціальні права запозичення	192

Спеціальність	192
Спеціально згадані активи	192
“Спин-оф”	192
Списання з рахунку	192
Список винятків	192
Співагент	192
Співвиконавець погашення позики	192
Співвідношення ризику і доходу	192
Співвідношення ціни і балансової ціни акції	192
Співвідношення ціни і доходу на одну акцію	192
Співопікун	192
Співпідписувач	192
Співтовариство	192
Спільна позика за принципом “униз за течією”	192
Спільне депонування	192
Спільне інвестування	193
Спільне підприємство	193
Спільний рахунок	193
“Спліт”	193
Сповільнюючі застереження	193
Споживча фінансова компанія	193
Споживчий кредит	193
Способи встановлення контролю над акціонерним товариством	193
“Спот”	193
Спотворений розподіл кредиту	193
Спотовий ринок	193
“Спот-рейт”	193
Справедлива вартість (нематеріального) активу	194
Справжня вартість	194
Спред	194
Спроможність компанії	194
Спроможність до конвертованості	194
Стабілізація	194
Стабільний	194
Стабільність курсу	194
Ставка “прайм-рейт”	194
Ставка розподілу	194
Ставка розподілу накладних затрат	194
Ставка фактичного прибутку	194
Стагнація	194
Стагфляція	194
Стадія	194
Стан ліквідів	194
Стандарт	194
Стандарти аудиту	194
Стандартизація	194
Стандартне відхилення	194
Стандартний	194
Стара акція	194
Статистика	194
Статистична перевірка гіпотез	195
Статистичне спостереження	195
Статичний	195
Статус	195
Статус-кво	195
Статут	195
Статутний капітал	195
Статутний резерв	195
Стационарний	195
Стейжинг	195
Стелаж	195
Стеля кредиту	195
Стерилізаційні рескрипції	195
Стиснення кредиту	195
“Стійкі пасиви”	195
Стокмайстер	195
Стоп-наказ	195
Сторно	195
Стратегічний інвестор	195
Стратегічні цілі	195

Стратегія створення філії банку для забезпечення переваги	195
Стратегія створення філії банку для розширення присутності на ринку	196
Страхова компанія	196
Страхова сума	196
Страхове покриття вкладів	196
Страховий випадок	196
Страховий інвестиційний ризик	196
Страховий поліс	196
Страховання	196
Страховання вкладів	196
Страховання кредитів	196
Страховання кредитної невідсдатності	196
Стредл	196
Стрижневий капітал	196
“Стрипи”	197
Строк	197
Строк амортизації	197
Строк корисного	197
Строк кредиту	197
Строк облігації	197
Строк платежу	197
Строкова валютна угода	197
Строкова облігація	197
Строкова угода	197
Строковий аванс	197
Строковий вклад	197
Строковий курс	197
Строковий рахунок	197
Структура	197
Структура інвестиційних ресурсів	197
Структура капіталу	197
Субвенція	197
Субемітент	197
Субординовані боргові зобов'язання	198
Суборенда	198
Суб'єкт	198
Суб'єкт права	198
Суб'єкти господарської діяльності	198
Суб'єкти інвестиційної діяльності	198
Суброгація	198
Субсидарний договір	198
Субсидувати	198
Субстанція	198
Субституція	198
Суверен	198
Суверенітет	198
Суверенний	198
Сума	198
Сумарний сертифікат цінних паперів	198
Сумнівні активи	198
Сумувати	198
Супердивіденд	198
Супермаркет	198
Сурогат	198
Суспензивне вето	198
Суспільний борг	198
Схема Понзі	199
Схеми страхування вкладів	199
Схеми примусового заощадження	199
“Східний рахунок”	199

Т

Табель	199
Тайм-чартер	199
Тайминг	199

Такса	199
Таксатор	199
Таксація	199
Таксон	199
Таксономічні категорії	199
Таксономія	199
Тактик	199
Тактика	199
Талон	199
Тантьєм	199
Тариф	199
Тарифікація	199
Тверда валюта	199
Тверда позиція	199
Теза	199
Тезаврація	199
Тези	200
Телеграфна мережа Федеральної Резервної Системи	200
"Тел-кел"	200
Тема	200
Тематика	200
Темп	200
Темп інфляції	200
Тенденційний	200
Тенденція	200
Тендер	200
Тендерна пропозиція	200
Теперішня вартість	200
Термін	200
Термін амортизації	200
Термін корисного використання	200
Термін кредиту	200
Термін облігації	200
Термін платежу	200
Термінал	200
Термінальний	200
Термінові валютні угоди	200
Тест	200
Техніка	200
Технічний аналіз інвестиційного ринку	201
Технологія	201
Тикер	201
Тикерна інформація	201
Тимчасовий рахунок	201
Тимчасовий сертифікат	201
Тип	201
Типовий	201
Тираж	201
Титул	201
Титули	201
Титульні документи	202
"Тільки у повному обсязі"	202
Товар	202
Товариство	202
Товариство з додатковою відповідальністю	202
Товариство з обмеженою відповідальністю	202
Товариство з повною відповідальністю	202
"Товариство на вірі"	202
Товариш-вкладник	202
Товарна біржа	202
Товарна група	203
Товарна котирувка	203
Товарна марка	203
Товарне котирування	203
Товарний вексель	203
Товарний кредит	203
Товарні гроші	203
Толинг	203
Толинг'ер	203
Торги	203
Торгівля опціонами	203

Торгівля цінними паперами	203
Торгова операція	203
Торгова тратта	203
Торговий баланс	203
Точка грошової рівноваги	203
Точка насичення	203
Точка незбитковості	203
Транзит	203
Транзит товарів	203
Трансакція	204
Транскордонне кредитування	204
Транскордонні операції з цінними паперами	204
Транспортна накладна	204
Трансфер	204
Трансферний ризик	204
Трансферт-агент	204
Трасант	204
Трасат	204
Траст	204
Трастовий індосамент	204
Трасування	205
Тратта	205
Тратта, строкова після пред'явлення	205
Трейдінг	205
Тренд	205
Трест	205
Третейський суддя	205
Тривалість	205
Тривалість життя цінних паперів	205

У

Угода дарування	205
Угода з консолідації боргу	205
Угода з трансферу	205
Угода застави	205
Угода збереження	205
Угода комісії	206
Угода купівлі-продажу	206
Угода міни	206
Угода на строк	206
Угода про зворотний викуп	206
Угода про розрахунки	206
Угода "репо"	206
Угоди, щодо яких є заінтересованість	206
Узанс	206
Узус	206
Узуфрукт	206
Ультимативний	206
Ультиматум	206
Ультимо	206
Умова антидевальвації	206
Умова "без застави"	207
Умова "золото"	207
Умова "без іпотеки"	207
Умова "реальна власність"	207
Умови випуску (цінних паперів)	207
Умови ІНКОТЕРМС	207
Умови контракту	207
Умови обігу облігацій	207
Умови платежу	207
Умови погашення облігацій	207
Умови поставки	207
Умовне депонування	207
Умовне зобов'язання	207
Умовний індосамент	207
Умовно фіксована застава	207
Уникнення ризиків	207

Універсал	207
Універсальна брокерська фірма	207
Універсальний	207
Універсальний банк	208
Унітарний	208
Уніфікувати	208
Уніфікація	208
Унція	208
Уповноважений банк	208
Управління банку з фінансового контролю	208
Управління прибутком	208
Управлінський облік	208
Упущена вигода	208
Урядові цінні папери	208
Усереднення доларової вартості інвестиції	208
Утилізація	208
Утилізувати	208
Утрирувати	208
Учасник акціонерного товариства	208
Учасник інвестиційної діяльності	208
Учасник Національного депозитарію цінних паперів	208
Учасник ринку цінних паперів	208
Учасник угоди	208
Участь у прибутках	208

Ф

Фабрика	208
Фабрикат	208
Фаза	208
Факсиміле	208
Факт	208
Фактичний	209
Фактор	209
Факторинг	209
Фактор-компанія	209
Фактура	209
Фальсифікація	209
Фартинг	209
ФАС	209
Федеральна рада з перевірки фінансових інституцій	209
Федеральна Резервна Система	209
Федеральний комітет з операцій на відкритому ринку	209
Федеральний Резервний Банк	209
Федеральні фонди	209
"Федеральні фонди куплені"	209
"Федеральні фонди продані"	209
Фермерський банк	209
Фідуціарний	209
Фізична особа	209
Фіксинг	209
Фіксована номінальна ставка відсотка	210
Фіксована рента	210
Фіксований бюджет	210
Фіксований валютний курс	210
Фіксований вексель	210
Фіксований дивізор	210
Фіксований капітал	210
Фіксовані активи	210
Фіксовані операційні затрати	210
Фіксовані платежі	210
Фіктивний капітал	210
Фіктивний одержувач коштів	210
Філія	210
Фінанси	210
"Фінансова глибина"	210
Фінансова гнучкість	211
Фінансова група	211

Фінансова діяльність	211
Фінансова індексація	211
Фінансова інституція	211
Фінансова інституція житлового будівництва	211
Фінансова інституція розвитку	211
Фінансова компанія	211
Фінансова нестабільність	211
Фінансова оренда	211
Фінансова паніка	211
Фінансова підтримка	211
Фінансова політика	211
Фінансова реструктуризація банку	211
Фінансова стабільність	211
Фінансова система	212
Фінансова угода на строк	212
"Фінансове заглиблення"	212
Фінансове посередництво	212
Фінансове шахрайство	212
Фінансовий аналіз	212
Фінансовий аналітик	212
Фінансовий вексель	212
Фінансовий грошовий потік	212
Фінансовий звіт	212
Фінансовий контроль	212
Фінансовий кредит	212
Фінансовий леверидж	212
Фінансовий лізинг	212
Фінансовий облік	213
Фінансовий посередник	213
Фінансовий ризик	213
Фінансовий ринок	213
Фінансовий рік	213
Фінансовий розвиток	213
"Фінансовий супермаркет"	213
Фінансовий ф'ючерс	213
Фінансові активи	213
Фінансові видатки	213
Фінансові заощадження	213
Фінансові інвестиції	213
Фінансові інновації	213
Фінансові інструменти	213
Фінансові коефіцієнти	213
Фінансові операції	213
Фінансові папери	213
Фінансові посередники	213
Фінансово-експортний кредит	213
Фінансування	213
Фінансування інвестицій	214
Фірма	214
Фіск	214
Фіскальний	214
Фіскальний рік	214
Флет	214
Флоат	214
Флуктуація	214
ФОБ	214
Фонд капіталовкладень	214
Фонд погашення	214
Фонди	214
Фонди "третьох осіб"	214
Фондова біржа	214
Фондовий ринок	214
Фондові операції банків	214
Фондовіддача	214
Форвардна угода	214
Форвардні операції	214
Форма	215
Формальність	215
Формальний	215
Форми випуску цінних паперів	215
Форми інвестицій	215

Формувати	215
Формула "жиро"	215
Формулювати	215
Формуляр	215
Формуляр відкриття рахунку	215
Форс-мажор	215
Форсований курс	215
Форсоване заощадження	215
Форсувати	215
Форфейтинг	215
ФРА	216
Фракційне право	216
Фракція	216
Франкісія	216
Франкувати	216
Франко	216
Франко-вагон	216
Франшиза	216
Франшизи	216
Фрахт	216
Фрахтовий договір	216
Фрахтівник	216
Фрахтувальник	216
Фрахтувати	216
Френчайзер	216
Френчайзинг	216
Фронт-офіс	217
Фундаментальний	217
Фундаментальний аналіз інвестиційного ринку	217
Фундируваний	217
Фундируваний дохід	217
Фундирувані позики	217
Функціонувати	217
Функція	217
Фунт	217
Фут	217
Ф'ючерс	217
Ф'ючерсні операції	217

Х

Хайринг	217
Ханді	218
Характер	218
Характеризувати	218
Характеристика	218
Характерний	218
Хеджер	218
Хеджування	218
Холдинг	218
Хронічний	218

Ц

Цедент	218
Центр	218
Центр відповідальності	218
Центр доходу	218
Центр затрат	218
Центр інвестицій	218
Центр "офшор"	218
Центр прибутку	218
Централізація	218
Централізація капіталу	218
Централізм	218

Централізоване кредитно-інформаційне бюро	219
Централізований ринок	219
Центральний банк	219
Центральний депозитарій цінних паперів	219
Цесіонарій	219
Цесія	219
Цивілізація	219
Цивілізований	219
Цикл	219
Цикл грошових потоків	219
Цикл операційного грошового обігу	219
Цикл "фінансового життя" клієнта	219
Циклічна компанія	219
Циклічні акції	219
Циклічний	219
Циркулювати	219
Циркуляр	219
Циркулярний	219
Циркуляція	219
Цілісний майновий комплекс	219
Цільова кредитна субсидія	219
Цільова структура капіталу	219
Цільова сума прибутку	220
Цільовий інвестиційний прибуток	220
Ціна	220
Ціна конверсії	220
Ціна попиту	220
Ціна придбання	220
Ціна пропозиції	220
Ціна рівноваги	220
Ціни облігації	220
Цінний папір	220
Цінні папери	220
Цінні папери "із золотим обрізом"	221
Цінні папери на пред'явника	221
"Цінова модель капітальних активів"	221
Ціновий ризик	221
Цінові показники цінних паперів	221
"Ціну не знижувати (не підвищувати)"	221

Ч

Чарт	221
Чартер	221
Чартер-партія	221
Чартист	221
Часткова акція	221
Часткове розкриття фінансової інформації	221
Частковий акцепт	221
Частковий сертифікат	221
Часткові резерви банку	221
Часткові цінні папери	221
Чек	221
Чек "на нас"	222
Чек на пред'явника	222
Чековий депозит	222
Чекодавець	222
Чекодержатель	222
"Через продавця"	222
Чип	222
Чиста позиція	222
Чистий грошовий потік	222
Чистий дохід	222
Чистий зведений прибуток	222
Чистий коносамент	222
Чистий прибуток	222
Чистий притік капіталу	223
Чистий робочий капітал	223

Чисті активи	223
Чисті інвестиції	223
Чисті основні засоби	223
"Чистка вікон"	223
"ЧІПС"	223
Член біржі	223

Ш

Шаблон	223
Шанс	223
Шантаж	223
Шантажувати	223
Шедула	223
Шеф	223
Шефство	223
Шилінг	223
Штамп	224
Штат	224
Штатний розклад	224
Штраф	224
Штурм	224
Штурмувати	224

Ю

Юридизація	224
Юридична особа	224
Юридичний	224
Юридичний доміцилій	224
Юридичний список	224
Юрисдикція	224
Юрисконсульт	224
Юриспруденція	224
Юрист	224

Я

Якість дебіторської заборгованості	224
Якість прибутку	224
Яма	224
Ярд	224

Бібліографія

1. Агарков М. М. Учение о ценных бумагах. — М.: Финстатинформ, 1993. — 140 с.
2. Алексеев М. Ю. Рынок ценных бумаг. — М.: Финансы и статистика, 1992. — 352 с.
3. Алехин Б. И. Рынок ценных бумаг. Введение в фондовые операции. — М.: Финансы и статистика, 1991. — 160 с.
4. Англо-русский экономический словарь/Под ред. А. В. Аникина. — М.: Русский язык, 1981. — 792 с.
5. Анимица Е. Г. Новая парадигма развития малого предпринимательства в России. — Екатеринбург: Изд-во Урал. гос. экон. ун-та, 1996. — 112 с.
6. Банківська енциклопедія /За ред. д. е. н., проф. А. М. Мороза. — К.: Ельтон, 1993. — 328 с.
7. Банковское дело и финансирование инвестиций. Т. I: Теория и концепции. Ч. 1/Под ред. Н. Брука. — Вашингтон: Всемирный банк, 1995. — 244 с.
8. Банковское дело и финансирование инвестиций. Т. II: Политика и стратегия. Ч. 1/Под ред. Н. Брука. — Вашингтон: Всемирный банк, 1995. — 380 с.
9. Банковское дело и финансирование инвестиций. Том II: Политика и стратегия. Ч. 2/Под ред. Н. Брука. — Вашингтон: Всемирный банк, 1995. — 648 с.
10. Банковское дело /Под ред. О. И. Лаврушина. — М.: Банковский и биржевой научно-консультационный центр, 1992. — 428 с.
11. Балабанов И. Г. Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом? — М.: Финансы и статистика, 1994. — 384 с.
12. Баркан Д. И. Маркетинг для всех: Беседы для начинающих. — Л.: Редакционно-издательский центр "Культинформ-пресс", фирма "Человек", 1991. — 256 с.
13. Биржевая деятельность: Учебник /Под ред. проф. А. Г. Грязновой, проф. Р. В. Корнеевой, проф. В. А. Галанова. — М.: Финансы и статистика, 1995. — 240 с.
14. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. — К.: МП "Интем" Лтд., "Юнайтед Лондон Трейд Лимитед", 1995. — 448 с.
15. Бланк И. А. Управление прибылью. — К.: Ника-Центр, 1998. — 544 с.
16. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами: Пер. с англ. /Гл. ред. серии "Серия по бухгалтерскому учету и аудиту" Я. В. Соколов. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 800 с.
17. Вільні економічні зони /Пер. з англ. Я. Войтка, О. Білкуна; передмова Б. Кравченка; наукова редакція І. Розпутенка. — К.: Дніпро-Основи, 1993. — 447 с.
18. Внукова Н. Н. Практика страхового бизнеса. — К.: Либра, 1994. — 80 с.
19. Всемирный Банк. Рабочий обзор №89. Техника приватизации государственных предприятий. Часть 2. Элен Нанкани. Анализ конкретных примеров: Пер. с англ. — М.: АО Издательская группа "Прогресс", "Универс", 1994. — 128 с.
20. Гольцберг М. А. Акционерные товарищества. Фондовая биржа. Операции с ценными бумагами. — К.: Текст, 1992. — 94 с.
21. Джини Грехем Скотт. Учитесь эффективно продавать и управлять сбытом. — К.: Внешторгиздат, 1992. — 176 с.
22. Дж. Р. Хикс. Стоимость и капитал: Пер. с англ. /Серия "Экономическая мысль Запада". Общ. ред. и вступ. статья Р. М. Энтова. — М.: Издательская группа "Прогресс", 1993. — 488 с.
23. Диана МакНотон. Банковские учреждения в развивающихся странах. Т. I: Укрепление руководства и повышение чувствительности к переменам. — Вашингтон: Всемирный банк, 1994. — 323 с.
24. Ермошенко Н. Н., Скворцов Н. Н., Назимова Н. К. Словарь предпринимателя. — К.: УкрИНТЭИ, 1992. — 143 с.
25. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С.// Фінансовий словник. — 2-ге видання, виправлене та доповнене. — Львів: "Центр Європи", 1997. — 576 с.
26. Инвестиционный бизнес: професійно — професіоналам. Збірник матеріалів. Ч. I, II. — К.: УАІБ, 1995. — 291 с.
27. Збірник нормативних актів з реформування власності / За ред. В. Д. Гревцова; упоряд.: Л. О. Артикульний (керівник) та ін. — К.: Урожай, 1993. — 416 с.
28. Ивин Л. Н. Справочник биржевого маклера. — Харьков: Простор, 1991. — 72 с.
29. Коноплицкий В. А., Филина А. И. Маркетинг, рынок, финансы: Терминологический словарь-справочник. — К.: Имэкс, 1992. — 184 с.
30. Краткий внешнеэкономический словарь-справочник /Под ред. В. Е. Рыбалкина. — М.: Международ. отношения, 1991. — 256 с.
31. Кредитование: Пер. с англ. — К.: Торгово-издательское бюро ВНУ, 1994. — 384 с.
32. Крис Дж. Барлтруп, Диана МакНотон. Банковские учреждения в развивающихся рынках. Т. II: Интерпретация финансовых отчетов. — Вашингтон: Всемирный банк, 1994. — 231 с.
33. Лисенков Ю. М., Костинский О. В., Величко Ю. В. Ринок цінних паперів: забезпечення діяльності комерційного банку (практичний посібник). — К.: ІНТЕЛ, 1993. — 142 с.
34. Лицишин О. І. Довідник економіста-підприємця. — Львів, 1992. — 175 с.
35. Мансухани Г. Р. Золотое правило инвестирования: Пер. с англ. — М.: Цериx-ПЭЛ, 1995. — 93 с.
36. Маршалл А. Принципы экономической науки. Т. 2: Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1993. — 310 с.
37. Мюллер В. К. Англо-русский словарь// 24-е изд., стер. — М.: Русский язык, 1992. — 848 с.
38. Найденев В. Инфляция на Украине: теория и реальность. — К.: Наукова думка, 1995. — 80 с.
39. Нечаева И. М., Стоянова Е. С. Французско-русский финансово-кредитный словарь /Под ред. Л. Н. Красавиной. — М.: Финансы и статистика, банки и биржи, 1992. — 223 с.
40. Нікбахт Е., Гроппелі А. Фінанси /Пер. з англ. В. Ф. Овсієнка та В. М. Мусієнка. — К.: Вік, Глобус, 1992. — 383 с.
41. Основы банковского дела /Под ред. проф. А. Н. Мороза — К.: Либра, 1994. — 330 с.
42. Первозванский А. А., Первозванская Т. Н. Финансовый рынок: расчёт и риск. — М.: Инфра-М, 1994. — 192 с.
43. Пересада А. А. Основы инвестиционной деятельности. — К.: Либра, 1996. — 344 с.
44. Податкова система України: Підручник /В. М. Федосов, В. М. Опарін, Г. О. П'ятначенко та ін.; за ред. В. М. Федосова. — К.: Либідь, 1994. — 464 с.
45. Подвезько М. Л. Англо-український словник. — Нью-Йорк, К.: Радянська школа, 1979. — 792 с.
46. Подвезько М. Л., Балла М. І. Англо-український словник. — К.: Радянська школа, 1974. — 663 с.
47. Приватизація в Центральній Європі: Доповіді Центрально-Європейського університету з питань приватизації. Т. 1 /Р. Фрідман, А. Рапачинський, Дж. С. Ерл та ін.: Пер. з англ. — К.: Основи, 1994. — 301 с.
48. Приватизация: из опыта Всемирного банка. — Новосибирск: НВП „ЭКОД”, Crocus International, 1992. — 265 с.
49. Приватизація майна в Україні. Збірник урядових та відомчих актів, інструктивних матеріалів, що регулюють процес приватизації в Україні. — К.: Юрінформ, 1994. — 96 с.
50. Роберт Листфилд, Фернандо Монтез-Негре. Модернизация платёжных систем в экономиках развивающихся стран. — Вашингтон: Всемирный банк, 1994. — 53 с.
51. Російсько-український словник /За ред. М. Я. Калинович. — М.: ОГІЗ Державне видавництво іншомовних і національних словників, 1948. — 799 с.
52. Російсько-український та українсько-російський словник фінансової термінології /За заг. ред. проф. М. В. Афанасьєва, д. е. н. Н. М. Вітренко, проф. А. П. Яреценка. — Харків: Прапор, 1997. — 400 с.
53. Русско-английский словарь. С приложением кратких сведений по английской грамматике и орфоэпии, сост. А. И. Смирницким /Сост. О. С. Ахматова, З. С. Выгодская, Т. П. Горбунова и др.; под общ. рук. А. И. Смирницкого// 16-е изд., испр., под ред. О. С. Ахматовой. — М.: Русский язык, 1992. — 768 с.
54. Рынок ценных бумаг и его финансовые институты: Учебное пособие /Под ред В. С. Токановского. — СПб.: АО "Комплект", 1994. — 421 с.

55. Рыночная экономика /С. С. Шаталин., В. Г. Урчукин, Р. И. Хасбулатов и др. — М.: Универсум, 1991. — 136 с.
56. Свободные экономические зоны стран с переходной экономикой//Сборник науч. трудов. Под науч. ред. д. э. н. Е. В. Савельева. — Тернополь: Економічна думка; Львов: Діло Лтд., 1997. — 168 с.
57. Сліпушко О. М. Тлумачний словник чужомовних слів в українській мові. — К.: Криниця, 1999. — 507 с.
58. Словарь банковско-биржевой лексики на шести языках /Сост. Ю. А. Бобылев. — М.: МаксОР, 1992. — 288 с.
59. Словарь иностранных слов// 17-е изд., испр. — М.: Русский язык, 1988. — 608 с.
60. Стоянова Е. Финансовый менеджмент в условиях инфляции. — М.: Перспектива, 1994. — 61 с.
61. Страхование дело: Учебник /Под ред. Л.И. Рейтмана. — М.: Банковский и биржевой научно-консультационный центр, 1992. — 524 с.
62. Туган-Барановський М. І. Політична економія. Курс популярний. — К.: Наукова думка, 1994. — 263 с.
63. Черников Г. П. Фондовая биржа: международный опыт. — М.: Международ. отношения, 1991. — 192 с.
64. Фінанси зарубіжних корпорацій: Навч. посібник /В. М. Суторміна, В. Ф. Федосов, Н. С. Рязанова; за ред. В. М. Федосова. — К.: Либідь, 1993. — 247 с.
65. Финансово-кредитный словарь: В 3-х т. Т. I. А-Й /Гл. ред. В. Ф. Гарбузов. — М.: Финансы и статистика, 1984. — 511 с.
66. Финансово-кредитный словарь: В 3-х т. Т. II. К-П /Гл. ред. В. Ф. Гарбузов. — М.: Финансы и статистика, 1986. — 511 с.
67. Финансово-кредитный словарь: В 3-х т. Т. III. Р-Я /Гл. ред. Н. В. Гаретовский. — М.: Финансы и статистика, 1988. — 511 с.
68. Финансы и кредит: Учебник /Под ред. А. Ю. Казака. — Екатеринбург: МП "ПИПП", 1994. — 630 с.
69. Фондовый рынок Украины: Навч. посібник /Керівник авт. кол. В. В. Оскольський. — К.: АТ "Українська фондова біржа"; вид-во "Скарбниця", 1994. — 512 с.
70. Фридман Р., Рапачинський А. Приватизація у Східній Європі: чи всі можливості держави вичерпано? /Пер. з англ. — К.: Основи, 1995. — 276 с.
71. Цинн Карл Георг. Социальное рыночное хозяйство: идея и развитие экономического строя ФРГ /Под ред. И. М. Лемешевского: Пер. с нем. "Магазин для экономиста". Прил. к журналу "Плюсминус" (вып. 10). — Минск, 1994. — 120 с.
72. Филип Котлер. Основы маркетинга /Новое в жизни, науке, технике. Сер. "Экономика", №8. — М.: Знание, 1991. — 64 с.
73. Швиданенко Г.О. Приватизація в Україні. 500 питань. 500 відповідей. — К.: Об'єднання науково-виробничих ініціатив "LIBRA", 19___. — 282 с.
74. Alan Roe, Nicholas Bruck, Marcus Fedder. International Finance Strategies for Developing Countries. — Washington, D. C.: The Economic Development Institute of The World Bank, 1992. — 43 p.
75. Brightman E. Fundamentals of Financial Management. — New York: Dryden Press, 1995. — 843 p.
76. Chris J. Bartrop, Diana McNaughton. Banking Institutions in Developing Markets. Interpreting Financial Statements. Vol. 2. — Washington, D. C.: The World Bank, 1996. — 139 p.
77. Diana McNaughton. Banking Institutions in Developing Markets. Building Strong Management and Responding to Change. Vol. 1. — Washington, D. C.: The World Bank, 1996. — 167 p.
78. Glossary Banking and Finance: English-Russian/Russian-English. Vol. 1, 2 /Yakov M. Mirkin, Lubov A. Schvechkova and associates. Editor Shakil Faruqi. — Washington: Economic Development Institute of the World Bank, Moscow: Finance Academy, 1993. — 632 p.
79. Glossary on Enterprise Management for Restructuring and Privatization. English-Russian-Ukrainian / Russian-Ukrainian-English. Editors Djordjija Petkoski, Vladimir Savchuk. — Washington: The Economic Development Institute of the World Bank. — 187 p.
80. Hales M. G. The Language of Banking: Terms and Phrases Used in the Financial Industry. — Jefferson, North Carolina, and London: McFarland and Company Publishers, 1994. — 169 p.
81. Johnson H. J. Financial Institutions and Markets: A Global Perspective. — New York: McGraw-Hill, 1993. — 560 p.

82. K. J. Walraven, Mary Elizabeth Ward. Commercial Bank Risk Management. Training Handbook. — Washington: The Economic Development Institute of the World Bank — 196 p.
83. Kolb R. W., Rodriguez R. J. Principles of Finance: 2nd Edition. — Lexington, Massachusetts: D. C. Heath and Company, 1992. — 817 p.
84. Kolb R. W., Rodriguez R. J., MacInnes D. B. Study Guide for Principles of Finance: 2nd Edition. — Lexington, Massachusetts: D. C. Heath and Company, 1993. — 728 p.
85. Robert S. Porter, Mary Elizabeth Ward. Introduction to Banking Regulation, Supervision and Bank Analysis. — Washington, D. C.: The Economic Development Institute of the World Bank, 1993. — 104 p.
86. Rosenberg J. M. McGraw-Hill Dictionary of Business Acronyms, Initials, and Abbreviations. — New York: McGraw-Hill, 1992. — 352 p.
87. Simon Commander. Managing Inflation in Socialist Economies in Transition. — Washington, D. C.: The World Bank, 1993. — 271 p.
88. The Payment system: design, management, and supervision /Edited by Bruce J. Summers. — Washington: International Monetary Fund, 1994. — 214 p.

Алексеєнко Людмила Михайлівна, кандидат економічних наук
Олексієнко Володимир Михайлович, кандидат фізико-математичних наук
Юркевич Анатолій Іванович, кандидат економічних наук

**Економічний словник:
банківська справа, фондовий ринок
(українсько-англійсько-російський тлумачний словник)**

Підписано до друку 14.06.2000 р.
Формат 60x84 1/8. Обл.вид.арк. 75,0.
Друк офсетний. Наклад 3000 прим. Замовлення 0-193.
Віддруковано в АТ «Київська книжкова фабрика».
01054, Київ, вул. Воровського, 24.
© Видавничий будинок «Максимум», 2000 р.